www.e-rara.ch

[Talmud Bavli]

Masekhet Ketubot - ʿim perush Rashi ṿe-tosafot u-fisḳe tosafot ṿe-rabenu ʾAsher u-ferush ha-Mishnayot meha-Rambam ... = Massecheth Chetuboth : hoc est tractatus contractuum, in quo agitur de contractibus dotium et obligationum quas et vir erga uxorem, et uxor erga virum servare debebant : nunc ...

Shelomoh ben Yitsḥaḳ

Basiliʾah, [1580 oder 1581] = [5]341

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: https://doi.org/10.3931/e-rara-81633

www.e-rara.ch
Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

Visual Library

מסכת חתובות

עם פירוש רשי ותוספות ופסקי תוספות ורבינו אשר
ופירוש המשניות מהרמבם

ועם כל החירושים נתחדשו מאז ברפוס יוסטיניאנה בויניציאה היינו נר מצוה והוא חיקור הדינין שבשס : ותורה אור
והוא מראה מקום הפסוקים : ועין משפט מראה מקום הדינין בהרמבם ובסמג ובארבעה טורים :
ומראה מקום התוספות : ומסורת השס : ואחר כל מסכתא קיצור פסקי
הראש ומסומנין הדינין בספר רבינו אשר :

יתוסף על הנדפסים מקדם ספר חיקור דינים בלוח לברו בו ינילו צדיקים יען באמצעותו ימצאו כל הדינים שבמסבתא ותחנותם בשלשת
הפוסקים עמודי גולה הנזכרים לעיל תמך : ירוצו התלמידים ולא ייגעו ילכו ולא ייעפו ויגיעו אל מחוז הפצם : והמעיין
בהקדמת הגאון מהרר יהושע בעז מברוך זלהה שחבר כל החירושים הנל לזכות בהם את
הרבים ינמול ה׳ לנשמתו ולזרעו א׳ יראה תועלותם כי רבו :

כל ההעתקות הוגהו בעיון נפרץ וכל המלאכה נמבזה ונמס שהיתה בהם אותה החרמנו והוספנו מראה מקום לכל הפסוקים אשר
לא היה ברפוס שקדמנו כיד ה׳ השובה עלינו ירצה מלפניו פעלנו וצדקתנו תעמוד לעד אמן :

נדפס בשנת **שלוה** לפרט קטן

פה **בסיליאה** העיר

הגדולה והמהוללה ירום הודה ותנשא מלכותה

במצות השר **אמברוסיאו פרוביניאו** יצו ובביתו

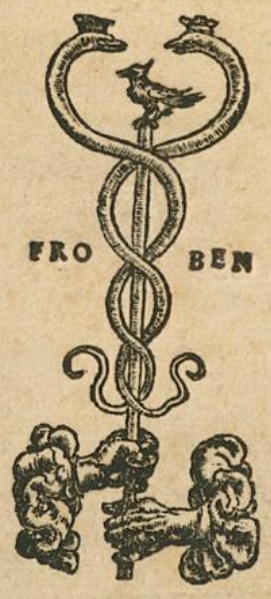

MASSECHETH CHETVBOTH
HOC EST
TRACTATVS CONTRACTVVM, IN QVO AGITVR DE contractibus dotium & obligationum quas & vir erga vxorem, & vxor erga virum seruare debebant. Nunc recognitum & vt reliqua volumina ab omnibus quæ contra Religionem Christianam faciebant repurgatum.

BIBL. PUBL.
BASILEENSIS

בסורת השם

עין משפט

בתולה נשאת ליום הרביעי ואלמנה ליום החמשי

א נשאת ליום הרביעי ואלמנה ליום החמשי שפעמי בשבת בתי דינין יושבין בעיירות ביום השני וביום החמשי שאם היה לו טענת בתולים היה משכים לבית דין: גמ' אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמ' שמואל מפני מה אמרו בתולה נישאת ליום הרביעי לפי ששנינו הגיע זמן ולא נשאו אוכלות משלו ואוכלות בתרומה יכול הגיע זמן באחד בשבת יהא מעלה לה מזונות לבך שנינו בתולה נישאת ליום הרביעי אמר רב יוסף מריה דאברהם תלי תניא ברלא תניא הי תניא והי לא תניא הא תניא והא תניא לא תלי תני דמפרש טעמא ברתניא דלא מפרש טעמא אלא אי איתמר הכי איתמר אמר רב יהודה אמ' שמואל מפני מה אמרו בתולה נישאת ליום הרביעי שאם היה לו טענת בתולין היה משכים לב"ד ותינשא באחר בשבת שאם היה לו טענת בתולי היה משכים לב"ד שקדו חכמים על תקנת בנות ישר"ל שיהא טורח בשעורה שלשה ימי' אחד בשבת ושני בשבת ושלישי בשבת וברביעי כונסה ועבשיו ששנינו שקדו אותה ששנינו הגיע זמן ולא נשאו אוכלות משלו ואוכלות בתרומה הגיע זמן באחד בשבת מתוך שאינו יכול לכנוס אינו מעלה לה מזונו' לפיכך חלה הוא או שחלתה היא או שפירסה נידה אינו מעלה לה מזונו' ואיבא דבעי לה מיבעא חלה הוא מהו התם טעמא מאי משום דאנים והכא נמי הא אנים או דילמא התם אנים בתקנתא דתקינו ליה רבנן הכא לא ואם תמצי לומר חלה הוא מעלה לה מזונות חלתה היא מהו מצי אמר לה אנא הא קאימנא או דלמא מצי אמרה לי' נסתחפה שדהו ואם תמצי לומר אמרה לי' נסתחפה שדהו פירסה נידה מהו בשעת ווסתה לא תיבעי לך דלא מציא

נמצית ליום הרביעי תקנת חכמים היא מתנמי ברביעי בשבת כדמפר' טעמא: מפעמים בשבת הבתולה קודי: במני ובחמישי לחת מעשרה

תקנו' מתקן עזרא בבבא קמ' בפ' מרובה מפרש לכולהו ולכך תקנו מתנמ' ברביעי מפני מה היה לו טענת בתולין יפיכים לבית דין בעוד כעסו עליו ממא יתפייס ותתקרר דעתו ויקיימנה ומתוך היה זוכרת תחתיו ונלחצה עליו כדילפי מוכקתרה והיה נטמאה ומתוך מיבח לבי' דין יתברר הדבר כפיכח הקול ממא יבואו עדי' ובנמ' פריך ותיכמא בתחר בשבת: גמ' לפי מפניכו כו' לקמן מקמי עלה: הגיע זמן ולא כיפאו לקמן בפ' חעל תנן נותנין לבתולה פכים עפר חודם מפתבפה הבעל והזהיר על הכיפולין לפרנם עכמת בתכפיטין לפרנם קכרי"ר בלעז ולשמנה פלפי יום הגיע זמן זה ולא כיפאו לחופה לקמן מפרש טעכב הבעל: חוכלות משלו פהבעל חייב במזונות לפתו מתקנת בל' כדלקמן בפרק נערה: וחוכלות בתרומה אם כהן הוא והיא בת יפר' פהכהן מחכיל את לפתו בתרומה כדילף מוכהן כי יקנה כפם: לכך פכינו בתולה כיפאת כו' להודיע פתקנת חכמים מעכבו פלכנום ואין עכבה זו פלו: מריה דאברהם כו' תמה על דברי רבו ואמ' מרי דאברהם מה זה היה לפתולל לומר כן ועוד פחלה רב יוסף ושכח תלמודו וקהה על דבריו ה הרשעים: תלי תניא ברלא תניא תולה טעם מפנה פכויה במסכת פריכה פכויה: ומקשינן לרב יוסף הי תניא והי לא תניא: הא תניא והא תניא זו פכויה וזו פכויה: ולא תלי תניא דמפרש טעמא ברתניא ולא מפרש טעמא מפכתינו טעמא מפור' בתוכה פיפכים לבית דין והגיע זמן אין פוס טעם מפורש בה לומר מפני מה אם הגיע זמן בחתר בשבת אינו מעלה לה מזונות: ותיכמי בתחר בשבת כולה רב יוסף קאמר לה: ועכשיו פשנינו פקרו ובשביל תקנה זו הוא מעוכב מליכנום בתחר בשבת טעמא לותה פשנינו כו':

לפיכך רב יוסף מפרש לה מפמי' דכשבי' ומשברי' ותמ' לפי' הוחיל ולמדנו פהמעוכ' מחמת לוכם אינו חייב למו' חלה הוא כו': הא קאימנא הכי מזונ': כשתחפה שדהו לעין מטר סוחף כשתחפה פרך כלום' מזלף גרס כי מהיום אני מוטלת עליך לזון:

פמיט

חלה הוא מעלה לה מזונות חלתה היא מהו מצי אמר לה אנא הא קאימנא או דלמא מצי אמרה לי' נסתחפה שדהו ואם תמצי לומר אמרה לי' נסתחפה שדהו פירסה נידה מהו בשעת ווסתה לא תיבעי לך דלא מציא

ום לומר דאתם קאמר זכו' דאתו לידי פקילה דהייכו בהתראה ובעדי' דלא מכיח לי כמי הכא דלא תפב עתו בחיפור כל ימיו אפו לפילו לזמן' הע"ג דלא מכיח: מפני מה אמרו בתולה נישאת ליום ד' לפי מפניכו כו' אין סולל הטעם למה נישאת ברביעי דאם כן לא הוה מפני מה אמרו כלומר מלי נפקא ליה בהדיא פאם היה לו טענת בתולים והוא מניח נפקותא זו המפורשת ותופס נפקותא אחריכא:

אלא לי איתמר הכי איתמר אמר רב יהודה אמר שמואל ולא נרסינן רב יוסף דהא רב יוסף גופיה קאמר דלא לי לימתר: מפני מה אמרו כו' בניחותא גרסינן לה ולא בא להקשות דלא ותנשא בתחר בשבת: בתחר בשבת לא בעי לפכוויי דנשאת ברביעי כדי שתיבעל בם' מעוז ברכה מנחתיה בו לרבנ' כדאמריכן לקמן ועוד למה לי טעם דמקדו מיפוך ליה מעוז ברכה ולו"י דטעם דברכה לינה דלא מיבה טובה ולא מיקרי עברייכא לבל מעוז מקדו מקרי עברייכא וכן מעמע לקמן דאמר טעמא מעוז ברכה לבל מעוז לוקדושי דעתא לא מיבעי ומלי נפקא מינה דלא ודלי דמעוז ברכה לא מיקרי עברייכא:

מניח

בתולה

נמצית ליום הרביעי תקנת חכמים היא מתנמי ברביעי בשבת כדמפר' טעמא: מפעמים בשבת הבתולה קודי: במני ובחמישי לחת מעשרה

תקנו' מתקן עזרא בבבא קמ' בפ' מרובה מפרש לכולהו ולכך תקנו מתנמ' ברביעי מפני מה היה לו טענת בתולין יפיכים לבית דין בעוד כעסו עליו ממא יתפייס ותתקרר דעתו ויקיימנה ומתוך היה זוכרת תחתיו ונלחצה עליו כדילפי מוכקתרה והיה נטמאה ומתוך מיבח לבי' דין יתברר הדבר כפיכח הקול ממא יבואו עדי' ובנמ' פריך ותיכמא בתחר בשבת: גמ' לפי מפניכו כו' לקמן מקמי עלה: הגיע זמן ולא נשאו לקמן בפ' חעל תנן נותנין לבתולה פכים עפר חודם מפתבפה הבעל והזהיר על הכיפולין לפרנם עכמת בתכפיטין לפרנם קכרי"ר בלעז ולשמנה פלפי יום הגיע זמן זה ולא כיפאו לחופה לקמן מפרש טעכב הבעל: חוכלות משלו פהבעל חייב במזונות לפתו מתקנת בל' כדלקמן בפרק נערה: וחוכלות בתרומה אם כהן הוא והיא בת יפר' פהכהן מחכיל את לפתו בתרומה כדילף מוכהן כי יקנה כפם: לכך פכינו בתולה כיפאת כו' להודיע פתקנת חכמים מעכבו פלכנום ואין עכבה זו פלו: מריה דאברהם כו' תמה על דברי רבו ואמ' מרי דאברהם מה זה היה לפתולל לומר כן ועוד פחלה רב יוסף ושכח תלמודו וקהה על דבריו ה הרשעים: תלי תניא ברלא תניא תולה טעם מפנה פכויה במסכת פריכה פכויה: ומקשינן לרב יוסף הי תניא והי לא תניא: הא תניא והא תניא זו פכויה וזו פכויה: ולא תלי תניא דמפרש טעמא ברתניא ולא מפרש טעמא מפכתינו טעמא מפור' בתוכה פיפכים לבית דין והגיע זמן אין פוס טעם מפורש בה לומר מפני מה אם הגיע זמן בחתר בשבת אינו מעלה לה מזונות: ותיכמי בתחר בשבת כולה רב יוסף קאמר לה: ועכשיו פשנינו פקרו ובשביל תקנה זו הוא מעוכב מליכנום בתחר בשבת טעמא לותה פשנינו כו':

לפיכך רב יוסף מפרש לה מפמי' דכשבי' ומשברי' ותמ' לפי' הוחיל ולמדנו פהמעוכ' מחמת לוכם חייב למו' חלה הוא כו': הא קאימנא הכי מזונ': כשתחפה שדהו לעין מטר סוחף כשתחפה פרך כלום' מזלף גרס כי מהיום אני מוטלת עליך לזון:

פמיט

חלה הוא מעלה לה מזונות חלתה היא מהו מצי אמר לה אנא הא קאימנא או דלמא מצי אמרה לי' נסתחפה שדהו ואם תמצי לומר אמרה לי' נסתחפה שדהו פירסה נידה מהו בשעת ווסתה לא תיבעי לך דלא מציא

ום לומר דאתם קאמר זכו' דאתו לידי פקילה דהייכו בהתראה ובעדי' דלא מכיח לי כמי הכא דלא תפב עתו בחיפור כל ימיו אפו לפילו לזמן' הע"ג דלא מכיח: מפני מה אמרו בתולה נישאת ליום ד' לפי מפניכו כו' אין סולל הטעם למה נישאת ברביעי דאם כן לא הוה מפני מה אמרו כלומר מלי נפקא ליה בהדיא פאם היה לו טענת בתולים והוא מניח נפקותא זו המפורשת ותופס נפקותא אחריכא:

אלא לי איתמר הכי איתמר אמר רב יהודה אמר שמואל ולא נרסינן רב יוסף דהא רב יוסף גופיה קאמר דלא לי לימתר: מפני מה אמרו כו' בניחותא גרסינן לה ולא בא להקשות דלא ותנשא בתחר בשבת: בתחר בשבת לא בעי לפכוויי דנשאת ברביעי כדי שתיבעל בם' מעוז ברכה מנחתיה בו לרבנ' כדאמריכן לקמן ועוד למה לי טעם דמקדו מיפוך ליה מעוז ברכה ולו"י דטעם דברכה לינה דלא מיבה טובה ולא מיקרי עברייכא לבל מעוז מקדו מקרי עברייכא וכן מעמע לקמן דאמר טעמא מעוז ברכה לבל מעוז לוקדושי דעתא לא מיבעי ומלי נפקא מינה דלא ודלי דמעוז ברכה לא מיקרי עברייכא:

מניח

מציא אמר׳ ליה נסתחפה שדהו כי תיבעי לך שלא בשע׳ ווסתה מאי כיון דלא בשעת ווסת׳ הויא מציא אמר׳ ליה נסתחפ׳ שדהו או דילמ׳ כיון דאיכא נשי דקא משנייא ווסתייהו כשעת וסתה דמי פשיט רב אחאי הניע זמן ולא נשאו אוכלות משלו ואוכלו׳ בתרומה לא נשאו לא קתני לא לא נישאו היכי דמי אי דקא מעברן אינהי אמאי אוכלות משלו ואוכלות בתרום׳ לא לאו דאיתנים כי האי גוונא וקתני אוכלו׳ משלו ואוכלות בתרומה אמ׳ רב אשי לעולם אימא לך כל אונסא לא אכלה ודקא מעברי אינהו ובדי׳ הוא דאיבעי ליה למיתני לא נשאו ואיירי דתנ׳ ריש׳ בדידהי תנא נמי סיפ׳ בדידהי

ב אמ׳ ליה רבא ולעניין גיטין אינו כן שמ׳ קסבר רבא אין אונס בגיטין מנא ליה לרבא הא אילים׳ מהא דתנן הרי זה גיטך אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חדש ומת בתוך שנים עשר חדש אינו גט מת הוא דאינו גט הא חלה הרי זה גט ודלמא לעולם אימא לך חלה נמי אינו גט והיא גופא קא משמע לן דאין גט לאח׳ מית׳ אין גט לאחר מיתה הא תנא ליה רישא הרי זה גיטך אם מתי הרי זה מחולי זה הרי גיטך לאחר מיתה לא אמר כלו׳ דילמא לאפוקי מדרבותינו דתנ׳ ורבותינו היתירוה להינשא ואמרינן מאן רבותינו אמר רב יהוד׳ אמר שמואל בי רבנא דשרו משחא סברי לה כרבי יוסי דאמר זמנו של שט׳ מוכיח עליו ולא מסיפא מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד י׳ חדש ומת בתוך שנים עשר חדש הרי זה גט מת והוא הדין לחלה דלמא מת דוקא דלא ניחא ליה דתפול קמי יבם אלא מהא דההוא דאמ׳ להו אי לא אתינא מיכן ועד תלתין יומי׳ ליהוי גיטא אהא בסוף תלתין יומין ופסקיה מברא אמר להו חזו דאתאי חזו דאתאי אמר שמואל לאו שמיה מתיא ודילמא אונס׳ דשכיח שאני דאיבעי ליה לאתנויי ולא אתני איהו דאפסיד אנפשיה אלא רבא סברא דנפשיה קאמר משום צנועות ומשום פרוצות משום צנועות דאי אמרת לא להוו גט זימנין

מציא אמר׳ ליה נסתחפה שדהו וחיכו יכול לטעון דחדדה מזלה גרס דכיון דלא מיפקדי לפרייה ורביה לא מיענשה כדחמרי׳ בהבא עלי יבמתו ועוד דיסחפה היינו שדה של הבעל ואין הבעל שדה מלה:

דף סה לפיכך חלה הוה ליה מעלה לה מזונות קסבר ליי דאמר בהחולץ עמד ער מנוס בדי ובדח כזוב ממל יבם ומפר׳ בירושלמי ברח ה׳ חלה והכ׳ אמרי׳ דחלה אין מעלה לה מזונות ואוקי׳ דהתם חלה ולו ברח לאחר מעמד בדין מכאן כתחייב לה במזונות לכל הכח בחלה קודם הגעת זמן ובקונטר׳ מי׳ אם דוקא ברח לכל חלה לא ואין נראה כדמשמע בירושלמי ולפי׳ אין להק׳ מאיכ׳ דבעו לה מבעיא אמאי לא פשיט לה מהתם דים לומ׳ דאמרוסתו חגיד׳ ביה טפי מיבמתו כדאמרי׳ ביבמות בכמה דוכתי:

פשיט רב אחאי בגין מעשה דהיינו רב אחאי בגין מעשה מלחמות והיה בפוק כל אמורקיס ולכך ממנה לסובו בכל העם פריך רב אחאי פשיט רב אחאי מהרי כאן רב אמי עוכה על דבריו הלה אומר רבינו תם מהזה אמורה וכל אמורה היה תופס לסובו כמו מגדף בה רבי אבהו תהי בה ר׳ יוחנן לייט פלה חביו:

מייי פ״ט מהלכ׳ גרושין טור אה״ע קמ״ל

לא כשאו לה קתני הלה לה כיעתו מ מקובלין היו כך לקרו׳ לה כיעתו ועוד דאי לה כיעתו אהכא׳ קאי ה״ל למימ׳ כמי בלעזן רביס ואוכלת מפלתן:

אלא לה כיעתו פירוש דמשמע כמי ד דמעכבי חיכחי אבל לה לומ׳ דמשמע דוקא דמעכבי חיכחי אבל לה חיכחו מ מדקאמר לעולם דמעכבי חיכחו ואיידי דתכא ריפא בדידהי כולי דמשמ׳ תיידי חין למכות טעות בסיפא:

מת הוה דחיכו גט דחין גט לאחר מית׳ הה חלה הרי זה גט דחי חלה כמי חיכו גט וטעמא דהכא דחיכו גט מסוס חוכם הם כן לימחיכן חלה דהוי חוכם מועט וכם מת דהמתא חכתי לה לסיק חרעתיה דבמת חיכא למימר כיחא ליה דלא תפול קמי יבם:

דילמא לעולם חימא לך חלה כמי חיכו גט וים טעמת חוכ׳ דדקאמ׳ ליתכי חלה וכם מת הה דקתני מת הה קא משמ׳ לן דחין גט לאח׳ מיתה ואתא לאחמועיכן תרוויהו דים חוכם וחין גט לאחר מיתה דחי ים חוכם גרידא אתא לאחמועיכ׳ אבל ים גט לאחר מיתה הוה ליה למיכתב חלה ואי חין גט לאחר מיתה גרידא הוה בעי לאחמועיכן לה הוה ליה למיכתב הרי זה גיטך הם לה בחתי מעומה תכתי אף הרי זה גיטך לאחר מיתה:

הרי זה גיטך הם מתי מחולי זה לאח׳ מיתה לאח׳ מית׳ הוי טעמא דכולהו כמו אתא לה לפיטרופום ולא מותפין ולא חריסי׳ ולא כל התור׳ את מחיכו מלו ואת׳ הית׳ מסכה גופא חמאי אצטריך הא תנן בהדיה בפ״ק דגיטין דאין גט לאחר מיתה דתנן התומר תכו גט זה לאחמתי לה יתכו לאחר מיתה ובפ״ק דגיטין פירמכו:

דילמא לאפוקי מדרבותיכו אבל מהניא דאיכא לאחמועיכן לאפוקי מדרבותיכו דאיכ׳ דמתא בסתם כתוב זמן בפט והא דתמ׳ ג׳ גיטין פסולין וחד מיכייהו מחין בו זמן הא אמרי׳ הם כיעתא הוולר כסר ומסוס

דף יז דאין גט לאחר מיתה קתני הכא לא אמר כלו׳ לפי׳ כסי׳ בסכתוב בו מבוע מכח דאמ׳ בפרק מלי דגטין דכם׳ ואין זמנו מוכיח עליו אי כמי בחתות׳:

דף עג ופס דילמא מת דווק׳ דלא כיח׳ לי׳ דתיפול קמי יבם ואת׳ בפ׳ מי מחזו דאמרי׳ אלכו אי לכו פי׳ אין לכו מהיה גט ואמאי לא הוי גט הא לא כיח׳ לי׳ דתפול קמי יבם וא׳ל דבאומם דלא מכיח כלל לא לסיק אדעתיה מידכה מיהא גט

ומברח

זמנין דלא אנים וסברא דאנים ומיענג ויתבה ומשו פרוצות דאי אמר לא ליהוי גיטא זימנין דאנים ואמרה לא אנים ואזלא ומינסב ונמצא גט בטל ובני ממזרי ומי איכא מידי דמראוריי לא להוי גט ומשום צנועות ומשום פרוצות שרינן אש איש לעלם אין כל דמקדש אדעת דרבנן מקדש ואפקעינהו רבנן לקידושי מיני אמ׳ ליה רבינא לרב אשי תינח קדיש בכספא קריש בביאה מאי איכא למימר שוויה רבנן לבעילתו בעילת זנות איכא דאמרי אמר רבא וכן לעניין נתין אלמא קסבר רבא יש אונס בגיטין מיתיבי הרי זה גיטך אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חדש ומת בתוך שנים עשר חדש אינו גט מת הוא דאינו גט הא חלה הרי זה גט לעול אימא לך חלה נמי אינו גט והיא נופה קמלן דאין גט לאחר מית אין גט לאחר מיתה הא תנא ליה רישא דילמ׳ לאפוקי מדרבותינו תש מעכשיו אם לא באתי מכאן ועד שנים עשר חדש ומת בתוך שנים עשר חדש הרי זה גט מאי לאו הוא הדין לחלה לא מת דווקא דלא ניח לי׳ דתפול קמי יבם תש מההוא דאמ׳ להו אי לא אתינ׳ מיכאן ועד שלשים יום ליהוי גיטא אתא ופסקיה מברא ואמר להו חזו דאתאי חזו דאתאי ואמ׳ שמואל לא שמיה מתיא אנסא דשכיח שאני דכיון דאיבעי לי׳ לאתנויי ולא אתני איהו הוא דאפסיד אנפשיה אמר רב שמואל בר יצחק לא שנו אלא מתקנת עזרא ואילך שאין בתי דינין קבועין אלא בשני ובחמשי אבל קודם תקנת עזרא שבתי דינין קבועין בכל יום אשה נישאת בכל יום קודם תקנת עזרא מאי דהוה הורה הכי קאמר אי איכא בתי דינין דקבועין האידנא בקודם תקנת עזרא אשה נישאת בכל יום היא בעינן שקרו דטריח ליה מאי

וסברא דאנים ומן הדין ליתן לן למיחש דילמא אנים הוה דרובן לא אנים ולהכי קרי להו כנועות ממחמירי׳ על עצמן דעב׳ דמצי למיכסובי ונבי פרוצות לא נר׳ וסברא דלא אנים ולא חשי׳ דלא אנים פי׳ אפי׳ כסיבא הקול דאנים אמר׳ דלא אנים אז לפילו כספקא היא עצמה דאנים ואנים

נר מנוח

מהאי טעמא דזימנין דלא אנים וסברא ד
דמת ומעגנת ויתב ול׳ דמית קלא אית לה:
אדעתא דרבנן מקד לכל אומרי בפעת
קידושין כדת משה וישראל:
ואפקעינהו רבנן לקידושין מיכח בריש דף לג ופש
המולח פי׳:
התינח דקדים בכספא דהפק׳ בי׳ הפק׳
והוו מעות מתנה ומילתא היא כל
בעילותיו זנו׳ קדים בביאה מאי איכא למימר
לוך יפקיעו ביאה על קידושין ואפי׳ לת׳
בהאשה רבה דים כח לחכמים לעקור דבר דף כ ופש
מן התור׳ היינו כגון דליכא עבירה כהיא
דהאשה רבה דהדר לעיבלה אבל היכא
דליכא עבירה דמקודשת היא בביאה מאי
איכא למימר ומאי סויה רבנן בעילותיו
בעילת זנות ואין כאן קידושין:
איבא דאמרי אחר רבה וכן לעניין גיטין
פס׳ ל׳ כלישנא קמא דאין לוכח
בגיטין והביא ראי׳ מדקאמ׳ סתמא הש׳
ברי׳ תלתין יומין ליהוי גיטא כו׳ ואי מסוס דף לג
עד תלתין יומין ליהוי גיטא כו׳ ואי מסוס
לוכח לית לוכח בגיטין וכן כריתה דליבא
דליכא דאמרי הוו פירכי מכל הני דמייתי
סייעתי׳ לגליסנ׳ קמח ולא סמכינן אסיכוי
דחיקי וקא לי׳ דמסיק בפ׳ מי שחלצו רבין דף מג ופש
דאמ׳ הרי זה גיטך אם מתי מחולי זה בין
אם אמר אם לא לעמוד מחולי זה וכפל עלית
הבי הו כספקו כתם הו אלמא אי לא אתי דלא הוו גט
מחולי זה דהא מוכח בהדיא התם דמעמד ג מייתי׳ מהכא
דים לוכח הוא גבי הוא גבריא רבין ח לעיל
דרעיא לחברי׳ וקבעל עלי׳ כל לוכח דליכא בה כו׳ אמר רבה לוכח דלא מכיח הוא עור אחד דף ג׳
ומייתי רבה סייעת׳ מהא דאלמ׳ הכי קאמר הרי זה גט
אמת לוכח דלא מכיח הוא טעם דים לוכח לרבה
והכי קא׳ רבה גופי בליסנא קמא מהוא
עיקר דאי׳ לוכח לעולם בלוכח דלא מכיח
כדמוכח הסוגיא ואלי׳ דב׳ עכייכו לוכח ד
דלוכ׳ דלא מכיח כלל כהיא דמי שחלצו ג
אפי׳ לליסנא קמ׳ דרבה דהכא דים לוכח דלא

מוק׳ הכא׳ דף מא יבמות דף כ ביא שמעי׳ דף קי סנהד׳ דף לג מי שחלצו דף עג

מסורת השס

זמנין דלא אנים וסברא דילמא אנים והוו גט ותדלג להיכא: ומכסבא וכסיבא ויאמר כתבתי כמלא גט בטל ובניה מן התחרון ממזרים לפיכך תחרו יהא גט: דמדאורייתא לא הוי גיטא מהניכו טעמא לוכח מן התורה אם ולבער לא תעשה דבר: כל המקדש כל המקדש אפס: על דעת מהניהו חכמי ישראל ביסרא הוא מקדשה מיהו קיימין קידושי׳ לפי דברי חכמי׳ ויהו בטלי לפי דברי חכמי׳ מי גיטין מהכמירו חכמים: ואפקעוה רבנן לקידושין כסיבא גט כזה לחריה: תינח למימר לפקעתא כדקדים בכספא דנימא גט זה עוקר ה הקידושין ועושה מעות מתנה מעיקרן: קדים בביאה מאי לפקעה מעיקרא ליכא בעלמא על ידי גט כסר לעפ מהקידושין קיימי׳ עד עכשו גזירת הכתוב היא מהגט כורתו ומתיר ליסורו מיכן ולהבא לבל זה מליהו גט מן התורה. ולתה מכמירו מפני דעתו על זה מקדשה על דעת חכמים ו ומביטלו על פי חכמים כריך לתה לומר מעיקרן לא יהו קידושי׳ ואי קדים בביאה ולתה עוקר קידושי׳ לפרע מה תהא על ביאתו: סויה רבנן לבעילתו למפרע על ידי גט מהוא מדבריהם בעילת זנות ים בהן כח לעשות כן מהרי הו׳ תלה בהן מעתה כל רבותיי מפרשי׳ דקדים בכספא דקידושי דרבנן ניהו ואי תיפסר לומר כן חדא דגזירה סוא פיא קיחה קיחה מעדה מפרון וכל הלמד מגזירה סוא כמו מכתב מפורש היא לכל דבר ועו׳ אי דרבנ׳ ניהו היאך סוקלין על ידו ומביאין חולין לעזר׳ על מנבתן וסוף סוף כי קא מכניס סויה רבנן לבעילתו בעילת זנות על כורחך ל כריך את׳ לפרש כמו שפירשתי מהקידושין מעיקרן ולא מכלן להבא והמפר׳ לומ׳ סויי רבנן לכל קידושי בביאה בעילת זנות טוע׳ נמו׳ הוא ובא להתיר לפת לים המתקדשת בביאה בלא גט מן הטעם הזה ולא מכינו זאת בהפס: וכן לעניין גיטין לפיכך קאי דטעכיכן טעמא לוכח בתנאי הנ״ט להפקינו: סבתי דיכי׳ קבועין בכל יום כלומר מקביעות כל הימים סוס: והא בענן מקדו סיהא טורח בספורה מלתה ימים: דטריח ליה תס טרח לפני הבעל ותיקן כורכי סעורה כונסה בחד בשבת לו בשני בשבת: מאי

עין משפט

מאי שקדו דתני מפני מה אמרו בתולה נישאת ליום הרביעי שאם היה לו טענת בתולין היה משכים לבד ותינש באחד בשבת ואם היה לו טענ בתולין היה משכי לבית דין שקדו חכמי על תקנ בנות ישרא שיהא אדם טורח בסעור שלשה ימים אחד בשבת ושיני בשב ושלישי בשבת ובד כונסה ומסכנה ואילך נהגו העם לכנוס בשלישי ולא מיחו בידם חכמי ובשיני לא יכנוס ואם מחמת האונס מותר ומפרישין את החתן מן הכלה לילי שבת תחילה מפני שהוא עשה חבורה מאי סכנה אילימא דאמ בתולה הנישאת ליום הרביעי תיהרג נהגו לגמרי ניעקריה אמר רבה דאמרי בתולה הנישאת ביום הרביעי תיבעל לטפסר תחילה האי סכנה אונס הוא משום דאיכא צנועות דמסרן נפשייהו לקטלא ואתיין לידי סכנה ולידרוש להו דאונס שרי איכא פרוצות ואיכ נמי כהנות וליעקריה גזרה עבידה רבטלא ותקנת דרבנן מקמי גזרה לא עקרינן אי הכי בשלישי נמי אתי ובעיל מספיקא לא עקר נפשיה ובשיני לא יכנוס ואם מחמת האונס מותר מאי אונס אילימא הא דאמר התם קרי ליה סכנה והכא קא קרי ליה אונס ותו התם נהגו הכא מיתר אמר רבא דאמרי שר צבא בא לעיר היכי דמי אי דאתי וחליף ליעכב לא צריכ דאתי וקב בשלישי מיה לכנוס אספרו דידיה בשלישי קאתו ואיבע אימא מאי מחמ האונס ברתניא הרי שהיה פיתו אפוי וטיבחו טבוח ויינו מזוג ומת אביו של חתן או אמה של כלה מכניסין את המת לחדר ואת החתן ואת הכלה לחופה ובועל

ד רף סו

ה רף נה

מתי מקדו היכן מכינו מקדו דמקמיכן לה הכא מי אמר דאמרה ממוג לפיל לית לן להותביה מיכה להמורתה לחדיכה: ומן הסכנה ואילך לקמן מפרש לה: ובמיני לה יכנוס בסבילו לותה סכנה ואין כדיך לעקור בסבילה תקנת חכמים הלה יום לחר ויהיה טורח מיהת מכי ימיס בסורכי סעודה: ואם מחמת החוכם לקמן מפרש: תחילה אם ביאה דאחה סחוכה היא מפריסין לותה מכינו לילי סבת: ההגו בתמיה סכנת נפסו׳ היא ואת אמרת ההגו לכנוס ביום לחר אבל מיעקר רבינו לגמרי לה עקרו: ניעקריה וניתקנו להם ימים לחרים: ולידרום להן דחוכם סרי דכבעלת בחוכם חיכה כחסרת על בעלה דילפי לקמ בפ׳ מיכי מוחיה לה כהפסה ולה לימסרו נפסייהו למיתי: חיכ׳ פרוצות דחי מקילינן להו עבדו ברעון ונחסרות על בעליהן: ואיכא נמי כהנות מכחסרות על בעליהן לף בחוכם ואיכא מסרן נפסייהו למיתי דחסת כהן מכחכסה חסור לבעלה ולקמן בפ׳ מכי ילפיכן לה: ולעקריה הוחיל וחתכן דחיכה סכנה:

בפליפי נמי לחי ובעיל כיון דידע סהתחילו לנהוג בפליפי מספיק׳ לה פקר נפסי׳ כיון דלהו קבינו׳ בתור הוח על ידי תקנת בד׳ ספיקא היא לו הס יש יסודין היום בעיר ולה עקר נפסיה לבה בעיר: הת׳ נהגו סמ׳ רובם נהגו הכא מותר לה נרסינן לכתחילה והכי קה מתמה הכא מותר קתני דסמם הס ימלך יום יחידי בבית די יתירו לו לבבל נהגו לה קתני: סר כבה בה לעיר ויחטפו סורכי סעוד׳ מחסר ימצחו: וחליף להת רבינו: לעכב עד יום רבינו על סבת הבה: בפליפי לכנוס למה כתיר לו לקדום כל כך סלה יטרח בסעוד׳ חלה יום לחר ומיעקרה תקנתה דסקדו: חיספרונה דידיה חיל מסרתיו המכינו לו כורכי סעודה בלמון לעז הירכיים:

כרתניה חתן ממת חבינו בפני ואין יכול להמתין עד למחר מפרי׳ להספהו׳ לת המת עד מיכנסו לחופה: ייכו מזוג במים מיהת דחוי לו לחמה סל כלה דווקה נקט חבינו סל חתן הו׳ הטורח בכורכי סעור׳ חמ׳ סל כלה היא המכינ׳ לה תכסיטין לפיכ׳ הס יעברו המוער סוב לה מכין להס והתירו להס להכנים לת המת לחר׳ סלה יקבורוהו דהכ׳ חלה חבילות על החבל בפתיחת הגולל כדלקמן ומוב לה יוכל לכנוס עד סיעכור החבל: ופורס

ובשני לה יכנוס פה לפילו בפעת הסכנה דאין לעקור בסבילה תקנת חכמים הלה יום לחר וקסה לרי דאמר לקמן מתי חוכם לילמת הת דאמר התם קרי ליפו׳ הוה ליה לתיפרך טפי ריסה דקתני ריסה ובמיני לה יכנוס לפי בפעת הסכנה ואו דיכבה דמפוש הפי לה פריך ליה מסום דחיכה לפרוסי ואם מחמת החוכם נר מצוה

פי׳ סים סכנה לף ביום סלילי מוחר לכנוס בסיני וכר׳ לרי דמילת׳ בחכמי נפסה היא ולה חיירי בסכנה ובסיני לה יכנוס הוה הדין בג׳ שה נקט בב׳ מסום דבעי למיתני ואם מחמת החוכם מוחר:

ולדרוש להו דחוכם סרי ואת והת לחריב לף עה עה ושם

בפ׳ בן סורר ומור׳ על כל עבירו׳ יעבו׳ וה יהרג חוץ מעה וגילוי עריו׳ ושפיכו דמי׳ ותירץ ר׳ת דחין חייבין מית׳ על בעילת מצרי דרחמנה לפקרי׳ לזרעיה דכתב וזרמת סוסים זרמת׳ ומייתי רחייה דפריך בפ׳ בן סורר ומור׳ הת לחקור פרהסיה הוחי ולה פריך והת לחקור גילוי עריו׳ הוה מעמ׳ דמסו׳ עריו׳ לה חזה מחייב ומיתוך כך התי ר׳ת לבת ישרחל סמסירת ובת עליה כצרי לקיימה לו כשנתגייר דלה סייך למיתי׳ לחר לבועל בבית׳ מצרי דהוי כביחת בהמה וחין בר׳ לריבם דקה על ידי ביחת סצרי כחסרת לבעלה כרחמר הכה דחיכה

לף כו ושם פרוצות ובפ׳ החשה ספ׳ חרמלה גבי הסם

מגחבשה בין הכצרי לחר דברנן חסורה לבעלה וחמ׳ כמי במגילה כחמר לבדתי לבדתי לבדתי כחמר לבדתי מבית חבת חבת לבדתי ממך חלמה לגבי בעלה לה חמיב׳ בעילת מצרי כביחת בהמה והה לבועל חע׳ דחין זנות לבהמה וחין ביחת בהמה פופלת וחופדת כדרחמרינן בהבת על יבמתו ב׳ ביחת מצרי הוי ביחה ובפי לפקרי׳ רחמנה לזרעיה הת לעיכין דחין לו חיים וזרעו חסוב כזרע בהמה ול דהכי פריך ולרוסם להו דחוכם סרי לפי סהסשה היה קרקע עולם ולה עברה מעשה כדמסכי בפר׳ בן סורר ומורה לפתר קרקע עולם היתה והת הלה פריך גילוי עריות הוי דפסיל לה דחיכה למנוי קרקע עולם היה וחין לה למסור עצמה לבעל לעכין חילול הפס לה היה כרחה לו סיועיל טעם דקרקע עולם ומפני קרקע עולם היתה וחפילו חילול הפס ליפה ובפר׳ מבו חליכה דפרי׳ בבי יעל והת קמיתהכיה מעבירה ומפני טובתה של רשעים רעה היה לבל בריקים סהטיל בה זוהמה ולה מפני קרקע עולם היתה מסום דהת לה פריך חמחי לה מסרה עצמה דהת לה היה רוכם להמיתה דחרב היה כרי סתסמיהו הלה לכי פי׳ והת מתכיה מעבי׳ למה מפבחה הכת׳ מנפים בחהל תבור׳ ודרפינן בכ׳ גדולה עבי׳ לפחה מחנוה מלה לפמ׳ ופרי׳ דיעל נמי הוי עבירה מלה לפחה דהת מתכיה מעבי׳ ומפני דלה מיתהניה ועפחה עבירה לפחה כרי להפיל לת ישרחל:

בתולה חניסחת ברביעי תבעל לו׳ דוקה ברביעי מדפריך לקמן בפליפי נמי לחי ובעיל פליגו מתכוין הלה להזיקו הלה לגבי רבקה לעיל מכיפת בר׳ תיהרג ואין מתכוני הלה להעבירה לו יחוסו הס יפסו בין בועל

ולדרוש להו דחוכם סרי לפר׳ דפריך הכה לדרוס כו׳ דסוב לו יהה סכנה הלה חוכם והמי קחמ׳ ומסכנה ואילך הל למימר ומן החוכם ואילך ר׳ת מהי מפני מצרי חין

ופורץ ויקבריו את המת מיד כיון דחל עליו חתוכה הוי לגבי כרגל ולא לתיש
לבילות ויחיל ונוהג מבעת ימי המשתה כו׳ : וכל לותן היתי מל ימי המשתה
ומל לבילות : הוה יפן כו ואין מתייחדין זה עם זה ממש ובעל ולפור
בשמים המיטה בדילפיכ׳ בילו מגלחין ולף במבעת ימי המשתה מהן כרגל
נוהג הוה לבילות מל דברי פיעזר דהייכו
לימו תמימים כדלקת׳ : ואין מוכנין במבעל
הלבילות לי לוסרין עליה תכסיטים מלא
מתנה מל בעלה : כל מלמים יום ולעפ
מהן ימי לבילות למחר בני חדס וכל מכן
מ׳ מים ולילך : דליכא לימים דטרח חס
יפמידו מה מהכימו : מכתן מים מל גבי
בשר שוב לימו רחוי לתוכרו במקולן :

בכרך מכימי לימבי טובא ויש קופלים
הרבה : חלא דרב חסדא דמפלוג בין כתן
לבלה כתן : היכי מסכחת לה לא בכרך ולא
בכפר : דמפקא מכרך ומפקא מכפר
מוכלה מכלל כרך ומוכלה מכלל כפר ג
גדולה מכפר וקטנה מכרך : תניא כוותיה
מסרת דמוקי לה בבנות׳ מים מל גבי בסרי
וכן מי מפרס לחתו נוד בכוסיתה לחופה:
הוה יפן כו ואין כלמכין זה עם זה : בין
כך ובין כך בין ים לוכם בין לין לוכם : לא
יבעול בעילה דלסוכה : לא בערב שבת
כו בערב שבת מפני שעושה חבורה : ולא
במוצאי שבת לקען יפרש : מפני לים הא
דקתני דלסו בתשעה בשבעת ימי המשתה
שהן לו כרגל : מל כיצד מילכו כיצד
לברייתו שהוה לבל בכך : לא שנו דלין
פלוכין להתייחד : אלא מלא בעל דתקיף
ליה יצריה : דבבעל פסקינן דקתני בועל
בעילת מצוה לפני קכורת המת : כי קאתר
דכא לא שנו לפירסה לשתו נידה קאתר
דכיון דנידה חמורה בעל מהימן עלה ד
דלא שתי לגלולי בלוסר כרת : הא וכן
קתני קסד לכולה מיל לא דבילות א
מדמיכן ליה ובלבילות דבעל פסיקינן :

הכי

ובועל בעילת מצוה ופורש ונוהג שבעת ימי
המשתה ואחר כך נוהג שבעת ימי אבילות
וכל אותן הימים הוא ישן בין האנשים והיא
ישנה בין הנשי׳ ואין מונעין תכשיטין מן הכלה
כל שלשים יום ודווקא אביו של חתן או אמה
של כלה דליכא אינש דטרח להו אבל איפכ׳
לא אמ׳ רפרם בר פפא אמ׳ רב חסדא לא שנו
אלא שנתן מים על גבי בשר אבל לא נתן מים
על גבי בשר מיזרבן אמר רבא ובכרך אעפ
שנתן מים על גבי בשר מיזרבן אמר רב פפא
ובכפר אעפ שלא נתן מים על גבי בשר לא
מיזרבן ואלא דרב חסד היכי משכחת לה אמ׳
רב אסי כגון מתא מחסיא דמפק מכרך ומפק
מכפר תניא כוותיה דרב חסדא הרי שהי׳ פתו
אפוי וטיבחו טבוח ויינו מזוג ונתן מים על גבי
בשר ומת אביו של חתן או אמה של כלה
מכניסין את המת לחד ואת החתן ואת הכלה
לחופה ובועל בעילת מצוה ופורש ונוהג
שבעת ימי המשתה ואחר כך נוהג שבעת ימי
אבילות וכל אותן הימים הוא ישן בין האנשי׳
ואשתו ישינה בין הנשי׳ וכן מי שפרסה אשתו
נידה הוא ישן בי׳ האנשי׳ והיא ישינה בין הנשי׳
ואין מונעין תכשיטי׳ מן הכלה כל שלשים יום
בין כך ובין כך לא יבעול לא בערב שבת ולא
במוצאי שבת אמר מר הוא ישן בין האנשים
והיא ישנה בין הנשים מסייע ליה לרבי יוחנן
דאמר רבי יוחנן אף על פי שאמרו אין אבילות במועד אבל דברים של צינעא נוהג
דרש רב יוסף בריה דרבא משמיה דרבא לא שנו אלא שלא בעל אבל בעל אשתו
ישנה עמו והא הכא דבבעל עסיקינ׳ וקתני הוא ישן בין האנשי׳ והיא ישינה בין הנשים
כי קאמר אפירסה אשתו נידה הא וכן קתני הכי

בעל בעילת מצוה ופורש קו׳ מיקבר המת לבל לחד׳ מנקב לה פרחת׳
בסיוף דבריס מל כנפה נוהג ודייק לה מרקתני כל לותן הימים
הוה יפן בן הלכמים כו׳ מיהו מריפה דהכא לא ה״מ למיתק דדווקא כשהמת
בחדר הוה דפרי בעילת מצוה דמכי לרחוי דבועל בעילת מצוה הייכו הפי׳
לאחר מחל עליו לבילות לבל ק׳ לרפבה

ר עגנוי

לחתי לה דייק מרקתני ופורש מכלל דנוהג
דבריס מל כנפה מדלא התיר אלא בעילת
מצוה ולהכי דחמל פורש מפוש דש
בתולים כדחת׳ בפ׳ תינוקות לבל מהוה יפן
בין הלכמי דייק מפי דהוי מפו׳ לבילו דהי
מפוש נידות כיון דבעל לפתו יפ׳ עמו
כדחת׳ רב יוסף בסיוף ופו׳ דכל לותן הימי
מפש׳ דבכולהו הוי חד טעת דהייכו מפוש
לבילות והפתח מקילכן טפי בהכיות ד
דלורייתא מבלבלו דדבב מידי דהו לכפיל
סכרל ועפיס הרים וכפייה המיטה :

בעילת מצוה מנו קרי לי בעילת מצוה מפו׳
דכתב כי בועלך עופייך ולחמ׳
לין לפה כוריתת ברית אלא למי פעושה
לותה כלי ועל ידי כך מידבק בה ובלן
לידי פרייה ורביי׳ ולהכי קרי לה לבעילה
דלפוכה בעילת מצוה :

אבל לימבה לן והה חס לבלים מחמ׳
מחר קרובי תימת דת׳ זר בפ׳ב׳ לף כח ופס
דמועד קטן מתה לפתו לפור ליפת עד
סיעברו ג רגלים ואם לין לו בנים מוכר
ליפת לאלת׳ מפו פריה ורביה הניח לו בני
קטנים מוכר ליפת לאלתר מפו׳ פרנסתם
והכי לתמר לבל לימב לה ומפש דבלין לו
בנים עכיקינן מדקתמר דליכא דטרח להו
מפש׳ רבבתו לימרי יום לומר דלאלתר לאו
דווקא אלא כלום מוכר לאחר ז׳ ויהיו לבעול
לפי עד לאחר ל׳ כדמוכח בתר הכי בתעם
פתתה לפתו מל יוסף הכהן ואם׳ לאחות
בבית הקברות כאי ופרנסני בני לאחותיך
ונלפם בן לי בא עליה עד זמן מרובי מאי
זמן מרובה מלמים יום מכלל דכנסה תוך
מלמים ותוך ז׳ ודאי לפור כדמוכח הכא
ומה מלאר לה בבית הקברות לא היה זה
כניסה אלא סידוכן בעלמא וכרוה לרי
דודאי לותו סים לו בנים קטנים מוכר
ליפת תוך מלמים כדמפש בעובדא ד
דיוסף הכהן לבל לותו מלין לו בנים כלל
לפור ליפת עד לאחר ל׳ כיון מלין יכול
לבעול תוך ל׳ וכן מפש במסכת סמחות

דתניא בר״ש כמים לו בנים גדולים לבל לין לו בנים לו סים לו בנים קטנים מוכר ליפת לאחר מלמים מפש דלפור לפילו ליפת תוך מלמים ולעב דיש
לו בנים קטנים מוכר ליפת תוך מלמים תיכף נקט לאחר ל׳ מפוש לין לו בנים ורבי רבה לומר דבלין לו בנים לפילו לבעול מרי תוך ל׳ לאחר ז׳ מפוש פרייה ורביה
והיינו דפמחות לימה מתייסב כפי וכר דבים לו בנים קטנים מרי ליש לו׳ואפי׳ לם היה נמי לבילה מפני מטרכסת בניו ולעב מלימבר בלאחרת כדמוכח בעובדא דף מג ופס
דיוסף הכהן מהיתה לבילה מלאותה ומיהו לין כל כך רלוה דפמח מלמי הפס לפי מהיה תרחס על בני לאחותה יותר מלאחר ולעב דתכן פרק החולץ כל הנמי
יתרמן חון מלמכה מפני החיבול ולא מפליג מידי דפמח מלמים לפילו למי יום לו בנים קטנים בעיא לבילה הפס מפוש דבלו הכי לפורה דבריכה
להתיין ג׳ חדשים מפוש הבחנה ולורת דלפי מתו לבני ולמו יכול לכנום לאחר ל׳ והה דלאחר במועד קטן על כל המתי׳ נכנס לבית המטתה לאחר ל׳ על לבני ועל
למו לאחר יב חדשים הס בלאחר מלמים לבל ליפת לפה מהיה מפוה יתירה מוכר ולפי ים לו בנים מפוש פב׳ בבקר זרע זרעך והבי׳ דלאי מרתני׳ סתם כל מלמי
יום לשיפורין ולא מפליג בין לבני ולמו לפחר מפת דבכולהו לאחר מלמי מוכר והר יוסף הביא דלאי לדבריו דתכן במס׳ סמחו בהדיה על כל המתיש לקו׳ לילך
לבי המטת עד מילמו ל׳ יום ועל לבני ועל למו לפור כל יב חדש הוה לא ה״ב היה מל מבו׳ אמת׳ מרי בכל מטת׳ מל מבו׳ ולעב לי לקי כמי לריפת ומרי לפי תוך ל׳ יום :
כגון מתה מחסיא תימ׳ דאחקיה לפוקומי בכותק מיס על גבי בשר נוקמ׳ בכפר לעפ מלא נתן מיס על גבי בשר ול מפו׳ דאיכא לין לרב חסדא
לפוקמ׳ ברוב עיירות סהן ביכונית והק כגון מת׳ מחסיי׳ ורוב עיירו׳ ומפו׳ הכי נקט נמי בבריית׳ דמייתי וכתן מיס על גבי בשר מפו׳ דאיירי ברוב עיירות :
מסייע ליה לר׳ יוחנן כו׳ מוכר ותתן מפוה לותן בכל מקו׳ דהכי דתניא בפ׳ קמ׳ דמועד קטן מתן מנולר בו כגע נותנין לו ז׳ ימי המטת לו ולאיכטלית ולכפותו דף ז ופס
וכן ברגל נותנין לו כל ימות הרגל :

אבל דבריס מל כינע נוהג פי׳ חוב לעפות כן ולא רפות מדמייתי סייעתא מן הבריית׳ ולת רב ופמוא דאמר בפרק דמיוכר קטן דתמרים התטה בשבת דף פב
מל ז׳ ימי לבילות רפות תיקפי ליה הוי בריית׳ דהכא ואין סברא לחלק בין מוכר לשבת ומקילין בשבת טפי מלא נר׳ לר׳ דרב ופמואל מפלגי בין חתן
למוכר ושבת לבל ק׳ דכל לותן הימים הוה יפן בין הלכמים מטמע לפי שבת ופסקו הל כרבי יוחנן ופירמו לעב דקיימא לן כרבוי המיקל בהל הל בהלכתי
לבל בחמורתו לא ולורי דודאי נראה דהלכה כר יוחנן מדלת׳ הלכה מכוייע ליה לרבי יוחנן : והכעת

עין משפט

והצעת המיטה נראה לרבי דהכא היינו פריס פריסין מחוץ דבר על חיבה לבעל הבעת כרי וכסתות מחיבין דבריס על חיבה

דף נט מרי לבדה והביא ראיה מדתניא בס' תוספתא בפ' שני דכתובות המיטה וחיבי עומה בשמי ר' יוסה בשתי בקתידרא ותניא בגמ' לעיל מחלוקת ר' יוסה בקתידרא לבעל מיחב לו כום ומצעת נר מנוס לו המיטה ומרחצת לו פניו ידיו ורגליו ופי בקופץ דהא דתניא ג' חיבה מצעת לו המיטה היינו מצעת פריס וכסתות דהני

מיומ ב' ב' מפלג אצל פלג עמין ב עוד יד ב' שצל דבר שיש טורח לבעל מצעת לו המיטה היינו פריסת פרין ולברין דמילי דחיבה היכא פתחבה עליו ואין בו טורח והיינו הבעה על חיבה נראה דווקא לפיר וכן מצעה דמוכיח בהדי מזיגת כוס והרחצת פניו ידיו ורגליו כי הכא מיבו מצעת המיטה ולא' בגמרא גר' לו אין דחיה מצה פיהו תרי גווני הבעה דמתניתי לעיל בהבעה אחר מיטו' וכגמ' לעיל בהבעת מיטה לבעלה לבדו: פוקסת פה מעברת סדין על פניה ואין נראה דחמ' בפ' לקמן לא סדין ולא פילכוס מצעה דתרי מילי נינהו דפוקסת היינו פירכוס כדאמרינן בפרק המניח קתני פוקסת ומעברת סדין על פניה ולקמן בפ' פה פירכוס קתני ופשר ופוקסת לא נראה דאחר מתיקונו כפיס הוא: ומי מני בין לבעילות דידי לאבילו' דידה תימה דבלאו מילתא דרב יוסף הא למיפרך בריית' לחדדי ולא דאו הוא מילת' דרב יוסף הוא מפליגינן בין בעת חופ' לפלג בעת חופ' דבעת חופ' יכרו תוקפו לעב' דבעל לבל לרב יוסף לא מצי לפלוגי בהכי דהא כבעל חמיב ליה בחתו' יפנה לפי' בעת חופ' וחתו' יפיכה עמו בבידה ובחבילו' דיד' וחפילו הכי בחבילו' דידי קתני הוא יפן בין החכמי' ולהכי פרי' מפי' ולר' בב' נראה דחי לאו דרב יוסף לא הוה קסב מידי דעמו ועמ' דקתני בברייתא לאו עמו במט' אלא עמה בבי' לבל לרב יוסף דבחבילו' דידה חפתו יפיכ' עמו הא' בב' דקתני נהג עמה חבילו' הייכו עמה במיט' דומיא דהכי בחבילות דידיה הוי עמו במיט' והא דמצני תני בחבילות דידיה הוא יפן היכו מניח הברייתא אלא מפ' דעמו דקתני בברייתא דהכי הוא ופריך והא עמו קתני מחי לאו עמו במיט' פירום דומיא דעמה ומצני לא עמו בבית כרא"ל רב כו':

מיומ ב' ב' ומפלג אצל שכת עמין ב ועוד יד ב' שצל

עד מיסתם הגוזל בכמ' מקומות מפר' דגוזל הוי כיסוי לרוץ ודופק היינו קרטי' מבעידי הארון ונקרא דופק על שם שהגוזל דופק עליו וכעין זה פי' בערוך וקס' לרת' דחמ' בפר' מי שמתו מדלגין היינו על גבי ארונו' ואיך היו מדלגין והלא הגוזל והדופק מטמא בהעור והרוטב ומור רבב' בהמת המקשה דריס על פני המרה לרבות גוזל ודופק ולפ"ה הלא ארון לית ליה על פני המרה ואומר ה"ר דוד מיכהיבורק כי פר"י לרבות גוזל ודופק שפירש הלא מרכיב' מעל פני המרה דמטמא את כשפירש לבל בעור שהוא טמון בטל לגב קרק' ולא מטמ' בהולא והסתם לתי נמי שפיר ההיא דמדלגי' היינו על גבי ארונות ועור יש לעב' דגוזל מטמא בהולא מ"מ יהיו יכולין לדלג ולטעמיה עבמ' מגוזל דתניא בתם' פתחו' כל טומאה פתוח מזו' מגלח עליה אין כהן מזה עליה ואית' דמטמבב' היה דחה רביעית רס אין כזיר מגלח עליה כדתנן בנזיר וכהן תוזהר עליה ועו' הקם' דתניא בסיפרא בין עופין תמכו לא גוזל לקבר סו' ולפ"ה וכי דרך לעשות כיסוי ארון מבעלי חיים ול' לעב' דארץ דרך לעשות כיסוי ארון מבעלי חיים מכל מקו' כמה דברי' לפסחן דלא סביח ומיירי בהן הסם לרוס ולקבל מכר כדאמר בפרק בהמה המקשה בלעתו חולדה והוציאו והכניסתו והקיאתו ויצא תלוין מהו הדבק סני רחמים ויצא מזה תף על פי מלא יבא לעולם ורבינו תם מפרש דגוזל היינו מצבה שהיא לבן גדולה ולטון גוזל מייך על הלבן כדכתיב וגלגל את הלבן ודופק הוא מתי לבנים לחת לרחמה ואחת לרגלה על מצבה ופעמים כשהיו המצבה מזוקקת מעמידין שם בהמה תורבר אחר לפיתן דמדלגין לא היה שם מצבה ומחתת המת לא היו מטמאין דרוב ארונות יש בהן פותח טפח ולא תקשה לרבי יהוסע מחיית חל לבילות כשהיו שם מצבה דים לומר דכי מהדרי לפייהו דקוברין כדאמרינן במועד קטן דהכהו דלא לחלי בתר מצבה מכי מהדרי לפייהו ותקשה לרי' על פרת דתניא בתוספתא דאהלות בפרק ד' אמר רבי יהודה פני לבנים גדולות

מסורת השס

הכי קאמר כו' כלומר כי קאמר וכן להוא יפן בין החכמים והיא יביאה בין החכמים קאמר ולעולם הך בעלה בעל קרי: קילא ליה לעכור עליה מנדה דאהבילות לא מיעכמת ליה: מלאכות שהאשה עושה לבעלה חוץ ממזיגת הכוס והצעת המיטה והרחצת פניו ידיו ורגליו ואילו גבי אבילות תניא אעפ שאמרו אין אדם רשאי לכוף את אשתו להיות כוחלת ולהיות פוקסת באמת אמ' מוזגת לו הכוס ומצעת לו המטה ומרחצ' לו פניו ידיו ורגליו לא קשי' כאן באבילו' דידיה כאן באבילו' דידה והא אביו של חתן או אמה של כלה קתני כי קתני אשארא ומי שני בין אבילות דידי לאבילות דידה והתניא מי שמת חמיו או חמותו אינו יכול לכוף את אשתו להיו' כוחלת ולהיות פוקסת לא כופה מיטתו ונוהג עמה אבילות וכן היא שמת חמיה או חמותה אינה רשאה להיות כוחלת ולהיות פוקסת אלא כופה מיטתה ונוהג עמו אבילות תני באבילו' דידיה הוא ישן בי האנשי' ואשתו ישנה בין הנשי' הא וכן קתני כי קתני אביחול ואפירקוס והא עמו קתני מאי לאו עמו במיט' לא עמו בבית וכדאמר ליה רב לחייא ברידה באפה נהוג אבילותא דלא באפה לא תינהוג אבילות' רב אשי אמ' מי קמרמירת אבילותא דהכא לאבילותא דעלמא אבילותא דעלמא חמיר ולא אתי לזלזולי ביה אבילות דהכא כיון דאקילו רבנן אתי לזלזולי ביה מאי קולא אילימא דקתני בועל בעילת מצוה ופורש התם משום דלא חל עליו אבילותא אי לרבי ישעז עד שיצא מפתח הבית אי לרבי יהושע עד שיסתם הגולל אלא דקתני נוהג שבעת ימי המשתה ואחר כך נוהג שבעת ימי אבילות אמר מר בין כך ובין כך לא יבעול לא בערב שבת ולא במוצאי שבת בשלמא בערב שבת משום חבורה אלא במוצאי שבת אמאי לא אמר רבי זירא

מסורת השס

הכי קאמר כו' כלומר כי קאמר וכן להוא יפן בין החכמים והיא יביאה בין החכמים קאמר ולעולם הך בעלה בעל קרי: קילא ליה לעכור עליה מנדה דאהבילות לא מיעכמת ליה: מלאכות שהאשה עושה לבעלה חוץ ממזיגת הכוס והצעת המיטה והרחצת פניו ידיו ורגליו גבי אבילות תניא אעפ שאמרו אין אדם רשאי לכוף את אשתו להיות כוחלת ולהיות פוקסת באמת אמ' מוזגת לו הכוס ומצעת לו המטה ומרחצ' לו פניו ידיו ורגליו לא קשי' כאן באבילו' דידיה כאן באבילו' דידה והא אביו של חתן או אמה של כלה קתני כי קתני אשארא ומי שני בין אבילות דידי לאבילות דידה והתניא מי שמת חמיו או חמותו אינו יכול לכוף את אשתו להיו' כוחלת ולהיות פוקסת לא כופה מיטתו ונוהג עמה אבילות וכן היא שמת חמיה או חמותה אינה רשאה להיות כוחלת ולהיות פוקסת אלא כופה מיטתה ונוהג עמו אבילות תני באבילו' דידיה הוא ישן בי האנשי' ואשתו ישנה בין הנשי' הא וכן קתני כי קתני אביחול ואפירקוס והא עמו קתני מאי לאו עמו במיט' לא עמו בבית וכדאמר ליה רב לחייא ברידה באפה נהוג אבילותא דלא באפה לא תינהוג אבילות' רב אשי אמ' מי קמרמירת אבילותא דהכא לאבילותא דעלמא אבילותא דעלמא חמיר ולא אתי לזלזולי ביה אבילות דהכא כיון דאקילו רבנן אתי לזלזולי ביה מאי קולא אילימא דקתני בועל בעילת מצוה ופורש התם משום דלא חל עליו אבילותא אי לרבי ישעז עד שיצא מפתח הבית אי לרבי יהושע עד שיסתם הגולל אלא דקתני נוהג שבעת ימי המשתה ואחר כך נוהג שבעת ימי אבילות אמר מר בין כך ובין כך לא יבעול לא בערב שבת ולא במוצאי שבת בשלמא בערב שבת משום חבורה אלא במוצאי שבת אמאי לא אמר רבי זירא משום

נגמ' סנהדרין דף מז שבת דף קכב מק דף כו

דף נט

דף ס

דף סא

דף נט ועס

דף ס ועס

דף כד ועס

דף ע

דף עא

דף כו

משום חשבונות אמ׳ ליה אביי וחשבונות של מצוה מי אסירי והא רב חסדא ורב המנונא דאמרי תרוייהו חשבונות של מצוה מותר לחשבן בשבת ואמר רבי שעור פוסקין צרקה לעניים בשבת ואמר רבי יעקב אמר רבי יוחנן הולכין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות לפקח על עסקי רבים בשבת ואמר ר׳ יעקב בר אידי אמר רבי יוחנן מפקחין פיקוח רבים בשבת ואמר רב שמואל בר נחמני אר יונתן הולכין לטרטיאות ולקרקיאו׳ לפקח על עסקי רבי בשבת ותנא דבי מנשיא משרבין על התינוק ליארס בשבו׳על התינוק ללמדו ספ׳ וללמדו אומנות אמ׳ אמר רבי זירא גזירה שמא ישחוט בן עוף אל אביו אמ׳ מעתה יום הכיפורים שחל להיות בשיני בשבת ידחה גזירה שמא ישחוט בן עוף התם דלנפשיה לא טריד הכ׳ דלאחרי׳ טריד אי נמי התם אית ליה רווחא הכא ליה׳ ליה רווחא השתא דאתיא להכי ערב שבת נמי גזירה שמא ישחוט בן עוף אבעיא להו בתולה נישאת ברביעי ונבעלת ברביעי ולא חיישינן לאיקרורי דעתא או דלמא בתולה נישא׳ בר׳ ונבעלת בחמישי דחיישי׳ לאיקרורי דעתא תש דתני בר קפרא בתולה׳ נישאת ברביעי ונבעלת בחמישי הואיל ונאמרה׳ בו ברכה לדגי׳ שמנה נישאת בה׳ ונבעלת בשישי הואיל ונאמרה בו ברכה לארם טעמא משום ברכה אבל משום איקרורי דעת׳ לא חיישינן אי הכי אלמנה׳ נמי תיבעל בחמישי הואיל ונאמרה בו ברכה לדגים ברכה דארם עדיפא ליה ואי נמי משום שקדו דתני׳ מפני מה אמרו אלמנ׳ נישאת בחמישי ונבעלת בששי שאם אתה אומר תיבעל בחמישי למחר משכי׳ לאומנתו והולך לו שקדו חכמים על תקנת בנות ישראל שיהא שמח עמ׳ שלשה׳ ימים חמישי בשבת וערב שב׳ ושבת מאי איכ׳בין ברכה לשקדו איכא ביניהו ארם בטל אי נמי יום טוב שחל להיות בערב שבת דרש בר קפרא גדולים מעשה׳ צדיקים יותר ממעשה שמים וארץ דאלו במעשה שמים וארץ כתיב אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים ואילו במעשה ידיהם של צדיקי׳ כתב מכון לשבתך פעלת ה׳מקדש ה׳ כוננו ידיך השיב בבלי אחד ורבי חייא שמו ויבש׳ ידיו יצרו ידו כתיב והכת׳ יצרו אמר רב נחמן בר יצחק יצרו אצבעותיו כרכתיב כי אר׳אה שמיך מעשה אצבעותיך ירח וכוכבים אשר כוננת מתיבי השמים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע הכי קאמר מעשה׳ ידיהם של צדיקים מי מגיד הרקיע ומאי ניהו מטר דרש בר קפרא מאי דכתיב ויתר׳ תהיה לך על אזנך אל תיקרי אזנך אלא על אוזנך שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון

יניח

מי׳ ב׳ מכלליות עור שלקיטין פד

כר מנוח ויתורף לוך

על הרבים הרבים טפחי׳ טעמיך נגזל לקבר התחיל על גבי מיטה ניטלה לחת מתן התחיל על גבי הסכייה טהור מפני שים לטומאה דרך מיטה מה פייך דרך מיטה ובתוספת׳ דהילות ספל תניה מעשה בחד מתא בערב הפסח ולא רצו לקוברו ובכמו הנשים וקברו׳ החבל בגולל מפני הנשים מבחוץ וקברוהו הנשים והלכו הלנשים ועמו פסחיהן לערב מסתע מלה היה יכולן הנשים לקוברו עד שימצאו הלנשי׳ מבחוץ את הגולל ואם גולל היוה מכבה למה לה קברוהו בלה מכבה עד לאחר הפסח הלה ודאי הוה כפני חרון כפיל הקונט ולפי פהיה על לבן היה כבר כל כך׃

שמא יפחוט בן עוף יום נורס בו עוף לף ד על גב רפבת לעון נקיבה היה דכתיב מחללי מות יומת הא הוי לעון זכר כל העומה בו מלאכה מומר מבת מחללו ופפיר גרסינן נמי בן עוף הדרך בני חרס לפחוט הרבין והקטנים כדכתיב פני בני יונ׳ ובפרק קמא דקידושין לתינוק מבן עוף לף לו ופפ מה לבן נאן מבן קבע לו כו׳׃

אלא מעתה יום הכיפורים מחל להיו׳ בפני כו׳ תימ׳ לתתיוקט יום ה כיפורי׳ הלה הוי שה לרבי יוסי הגלילי כדתנ׳ בר׳ פרקים בפרה המובר בהמה לחבירו פריך להוריעו תמה מכרתי לפחוט כו׳ וכדברי רבי יוסי הגלילי לף ערב יום הכיפורים בגליל לתתי לה נקט חד תר׳ פרקים דהוי לכל ול׳ל דערב יום הכיפורים ט היו רבנין להרבו׳ בעופו׳ וכרבי כדתסתע בברייתא רבה גבי תהו׳ חייבת דזבן כוכא כו׳ תפוס דהוי יום סליחה וכפרה ובהנהו ד׳פרקים הוו מרבים בבהמו׳ דליכ׳ למגזר פתח יפחוט׃

אי הכי לתכה נמי תבעל בחמישי פי׳ בפלתא לי הנה תכי בברייתא ך דבתולה נבעלת בחמישי תפוס לי׳ לקרורי דעתא כדקמיבעיא לן ולא תפו׳ ברכ׳ לדגי׳ דלא תפיבה הוי ניחא לן בפלתא׳ דכבעלת בפפי תפוס ברכה אלא כ׳ נמי תיבעל כה׳׃

אי נמי תפוס שקדו ולא והיכי תכי לתית׳ תפו׳ שקדו הא בברייתא קתכי בהדיא תפוס ברכה ול׳ל דלהתי סיכויא הוי פירוש הברייתא הכי פלתא ניסא בחמישי ונבעלת בפפי פי׳ תפו׳ שקדו כתו פתפרש בברייתא׳ לחרת ולא תפוס ברכה דדגים היה להם להניח תקנ׳ שקדו לה חפו לכך הוצ׳ל ובפפי נמי נאמרה ברכה לחדם׃

מאי חיכה בין ברכה לשקדו חפנ׳ דתפו׳ ברכ׳ לה תיקרי עברייכ׳ תכל תיקו׳ פעי לתת לו טעמת דברכה לו נמי בעי תתי ל חיכה בין ליפנה דתפני ברכ׳ דתר׳ עדיפא ליה ובין ליפנה דתיכתי תפו׳ שקדו ותפני דתיכה ביניהו חדם בטל לו נמי ל׳ טפל להיות כו׳ דלפיכה דטעמת דברייתא׳ תפו׳ שקדו ולא תפוס ברכה הכא דליכה שקדו כבעלת חם ירפה בחמישי תבל ללי׳ קתת דטעמת דברייתא תפוס ברכה כדתפני פפט דברייתא תפילו בחדם בטל לו ב׳׳ט פטל להיות בערב שבת דליכ׳ תפוס שקדו תכל תקום תפוס ברכה תבעל בפפי ולפי להתי ליפנה לי לגו פתקנו תפוס שקדו תפוס ברכה לחוד׳ לף היו קובעי׳ יום כדם לעיל גבי ותפני בחד בשבת ואילו בפתי׳ ובארץ כתב לף ידי וגו׳ דתפני קרח לף על גב דתפני קרח ויתיבי טפחה טמים ואתר בפלתי הקומץ רבה דיד היינו פתלל לא תרתי כתב תכל דף לו ופפ תקו׳ בחד תעפה ליפה תלה חד תבל בתפה כתו בית המקדש כתב תרתי ידים׃

זפ

זה גודל פי׳ בקונט׳ לעניין בהן יד דמצורע ואין נרחה דחס כן הוה ליה למימ׳ זה בוהן ועור דחפי׳ לה מחלק מכי תמוי על בהן סהוה קפר מכולם ונרחה דלעניין קמיכ׳ קאמ׳ כדתנן מוחק בגודל מלמעלה לבל בידו לחתך לה יוכל לעסות דבמיקן עבודה בימין:

מהו לבעו׳ בתחילה בסבת לעב דתקנו מתחה בתולה ניסאת ברביעי מת חס תירע לו מלה בעל בלול חמסי לה ח מייבוהו חכמי׳ להמתין עד יום חמסי לחר לו עד ו׳ ב׳ להכי בעי חס מותר לבעול חס לאו חף על גב דתניח לעיל מפריסין חתן מן הכלה לילי סבת תחילה מפני סהוה עומס חבור ותניח כמי בחידך בריישה בין כך ובין כך לה יבעו׳ לה בער סבת ולה כו׳ פי׳ בקונט׳ דלה הוה ידע לה חיכמי ידע לה ובעי היכי הילכתה דחיכה למימ׳ דפלי בה רבי יהודה ורבי סמעון ומיהו על כרחך נרחה דלה ידע הבריישה דחיימיכ׳ סמת יסחיט בן עוף דחי הוה ידע ליה מחי ך

קמיבעיה ליה הח בהה לה פליג רבי יהוד׳ ורס והח דלה פמיט מיכה לבסוף סמוס דמסבת תנחי דפליגי עלה:

דם מיפקד פקיד לו חבורי מיחב טעמה דחבור לה כפר׳ דפירש בפר׳ ח׳

דף קו מר׳ דחייב סמו כובע גבי ח׳ מר׳ דתנח התס נגרר הדס חף על פי סלה יכה וקמה

דף מו לרי דבלנו טריפו׳ בסמעתה דרישה תניח ומחר מקניס ורימים עד סיכה סס דס והסתם התס מחי כובע חיכה הח ליה להו עור והכה כמי מחי כביעה חיכה בהך ח חבורה וכן גבי חבורה דמילה לה מייך כביעה ועור דעב לסמוחל חיכה טעמה

דף גצ ושם חחריכה דבפרק כלל גדול קחמר דסוחט לה מחייב סמוס כובע חלה סוחט חבורה הוי סמוס כמה חלה טעמה דחבורה הוי סמוס גסילת כמה כדקחמר סמוחל התס ורב דחמר התס סמוס כובע חף סמוס כובע קחמר וכסילת כמה חין לפרס דטעמה סמו׳ הכחה ממחליפו וכוטל קנת כמתו דהכה חין כריך לחליפות חכמ חמיך ומיהו חיסורה דקחמר הכה חיכה למימ׳ דהויה דרבנן חבל גבי מילה מסמע דחיכ׳ חיסור׳ דחורייתה בהוכחת דס דחמר בפרק רבי

דף קלב חלי׳ סחי חומ׳ דלה מיין סכנתה הוה ומעברי׳ ליה פסיטה מדקה מחלין סבת עליה סהו דחימה דס מיפקד פקיד קמ׳ן דחבורי מחבר ולי הוה סמו׳ החלמה ליכה חילול סבת דהויה מלחכה סחין כריכה לגופה דחין צורך להחלים החיכוך וכרחה לר״י לפר׳ דהוכחת דס חמיב׳ כטילת כמה כי הדס הוה הכסם וכסבוטל מקנתו כוטל מקנה כמה וקמה לר״י דחמר בפר׳ כלל

דף עח ושם גדול גבי הסר חלזון והפוסעו וליחייב כמי סמו׳ כטילת כמה ומסכי מתעסק הוה לבל כטילת כמה דכל כמה דחית ביה כמה טפי ניחח ליה כו׳ ולפי זה חפילו הוה חי גמור הרי ים כחן כטילת כמה ואומר רת כי דס חלזון מלובעין בו הוה מיפקד פקיד ועל לוקו ליכו חייב סמוס כטילת כמה ועל סחר הדס המחובר חמיב ליה מתעסק:

לדם הוה כריך ומרי ואס תחמר והח פסיק רישים הוה לעניין הפתח וכריך לומר סיכול להוציה הדס בלה עמיי הפתח פרת סכריך להוציה הדס סלה יתלכלך פעם לחרת כמיבעול ולפיכך לקמן דקחמר דס חבורי מיחבר לי לדס הוה כריך ולסו׳ לף על גב דהויה מלחכה מליכו כריך לגופה דסריה במקן כערה גבי מורסה הכה גבי מכוה לסור ולקמן בפרם הח דפריך מחפיס מורסה לפי ורי׳ מפרם לדס הוה כריך מכריך לרישות חס היה בתולה:

אם תימצי לומר הלכה כרבי יהודה חית ליה דמקלקל בחבורה פטור לף על גב דפטור לסמור ומיהו הכה מותר לכתחילה מסוס דחיכה תריתי מקלקל בחבורה וכבריה חסר רבי יהודה לף על גב דחיכ׳ תריתי מתכוין ומקלקל

דף ו כמי הוי כדחמר סילהי פרק קמח דחגיגה דמוקי הך דחופר גומה ואין כריך חלה לעפר׳ דפטור חפי׳ כרבי יהודה דמחייב מלחכה מליכו כריך לגופה וטעמא

דף כג ושם דפטור מסוס דמקלקל הוי ובפרק ט חמר רבי יהודה קירוד לעב דחין מתכוין וממקלקל ים לומר דחכה סרי טפי מסוס דחיכ׳ כמי מכוה לי כמי חלה במקום מכוה כמי היכה תריתי סרי ובבי חרין ים להעמיד כגון מליכו מקלקל לגמרי חלה מתקן קנת דמעוי גומות מפר לחד ובבי קירוד כמי בחה ממוניה דס מיקל לבהמה קנת כמו דס הקנה:

דף כז ושם אתל הלכה כרבי יהודה מקלקל בחבורה הוה כו׳ מסמע דלי הלכה כרבי סמעון סרי חפילו הוה מתקן כיון דחין מתכוין וקס׳ דבסילהי פרק ספ׳ן לכל חמר לרבי סמעון הוחיל ומקלקל בחבורה חייב מתעסק כמי חייב ומלי סכח חין מתכוין פטור ר׳ סמעון בחבור׳ טפי מתעסק מתכוין ים לומר דמתעסק מתכוין

לחלחפה ולח מיפטר בסבת חלה מסוס דחין זה מלחכת מחסבת ומסוס הכי חייב לרבי סמעון מתעסק בחבורה סמו מקלקל בחבורה דמחייב רבי סמעון לף על גב דחין זה מלחכת מחסבת ולהכי תלינן ליה במקלקל

יניח אצבען באזניו והיינו דאמר רבי אלעזר מפני מה אצבעותיו של אדם דומות ליתידות מאי טעמא אילמא משום דמחלקן כל חדא וחדא למילתיה עבידא דאמר מר זו זרת זו קמיצה זו אמה זו אצבעזה נודל זא מה טעם משופות כיתידו שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון יניח אצבעותיו באזניו תנא דבי רבי ישמעאל מפני מה אזן כולה קשה והאלי׳ רכה שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון יכוף אליה לתוכה תר״ש ישמיע אדם לאזניו דברי בטלי׳ מפני שהן נכוות תחילה לאיברי איבעיא להו מהו לבעו׳ בתחי׳ בשבת דם מיפקד פקיד או חבורי מיחבר ואם תימצי לומר דם מיפקד פקיד לדם הוא צריך ושרי או דילמא לפתח הוא צריך ואסיר ואם תימצי לומר לדם הוא צריך ופתח ממילא קאתי הלכה כר״ש דאמר דבר שאין מתכוין מותר או הלכה כר׳ יהודה דאמ׳ דבר שאין מתכוין אסור ואם תימצי לומ׳ הלכה כרבי יהודה מקלקל הוא אצל הפתח או מתקן הוא אצל הפתח איכא דאמרי ואם תימצי לומר דם חבורי מיחבר לדם הוא צריך ואסו׳ או דילמא להנאת עצמו הוא צריך ושרי ואם תימצי לומר להנאת עצמו הוא צריך ודם ממילא קאתי הלכה כרבי יהודה או הלכה כר״ש או אם תימצא לומר הלכה כר׳ יהודה מקלקל בחבורה או מתקן בחבורה הוא ואם תימצי לומר מקלקל בחבורה הוא במקלקל הלכה כרבי יהודה: או

פקיד בעי לה וחזיל: ודם ממילא קא הוי הוה חיכו מתכוין להופיחו לבל הוה יוכח ובמלחת חבורה נעמית סלא בכוונה: הלכה כרבי יהודה כדבר פחין מתכוין ומתח מתקן הוה וחסור לו הלכה כר״ש דדבר פחין מתכוין מותר: ואס תימצי לומר הלכה כרבי יהודה קילקול הוה ומותר לו תקון הוה וחסור וחפילו אס קילקול הוה ים למלח לר חיסור אס בדבר פחין מתכוין בבירה לן כרבי יהודה ובמקלקל בחבורה בבירה לן כר״ש דחמרינן בל המקלקל פטורין חוץ מהובל ומבעיר וחוקימנה כר״ש בפרק החורש: הלכה כר׳ יהודה במקלקל ומותר דבי חמר ר׳ יהודה דבר פחין מתכוין חסור במתקן לבל במקלקל לה חמר לו הלכה

מבעות דף יא

מסורת השס

או הלכה כרשאיתמר בבי רב אמרי רב שרי
ושמואל אסר בנהרדעא אמרי רב אסר
ושמואל שרי אמר רב נחמן בר יצחק ומימנך
אלו מקילין לעצמן ואלו מקילין לעצמן ורב
שרי והאמר רב שימי בר חזקיה משמיה דרב
האי מסוכריא דנויתא אסור להדוקי ביומא
טבא בההוא אפילו ריש מודר דאביי ורבא
דאמרי תרוייהו מודי ר שמעון בפסיק רישיה
ולא ימות והא רב חייא בר אשי אמר רב הלכה
כרבי יהודה ורב חנן בר אמי אמר שמואל הלכ
כרבי שמעון ורב חייא בר אבין מתני לה בלא
גברי רב אמר הלכה כרבי יהודה ושמואל אמר
הלכה כרבי שמעון לעולם רב כרבי יהודה
סבירא ליה להך לישנא דאמר דם מיפקד
פקיד מקלקל הוא אצל הפתח להך לישנא
דאמר דם חמורי מיחבר מקלקל בחבור הוא
מהיב רב חסדא תינוקת שלא הגיע זמנה
לראות ונישאת בית שמאי אומרי נותנים לה ארבעה לילות ובית הילל אומרי עד
שתחזיה המכה הגיע זמנה לראות ונשארת בית שמאי אומ נותנין לה לילה הראשון
ובית הילל אומ עד מוצאי שבת ארבעה לילות מאי

בתולה נישאת פרק ראשון כתובות ו

במקלקל מפני דטעם מניחם דמעטרין בפעור מלאכת שבת הוי מפני דבעיל
מלאכת מחשבת אבל פחות מכאן מקוין כלל למלאכה לה מפני דבעינן מלאכת
מחשבת מיפטר דהא בפחות מכאן מי מיפטר אין מתקוין כנון נבי
כלאים דמוכרי כפות מוכרין כדרכן ובלבר מלא יתקוין כו ותכן מי כזיר
חופף ומפספס כו הילכך בחבור מי מרי
האי מסוכריא דנויתא לפסור להדוקי
כו פי בקו וכן רח ובערוך בחד ליפצ
וכן בקדר תכלי ותמורות לפסור מפני
פחיטה וקס ליה דהא פחיטה מפני לילך
ולא מייכח בפחות מכאן מפני דכל דבר המלכך
את בולעו כנון יין וכפ ומתן לה מייך ליבון
בפחיטה חלא דוקא בחיס ורחיה נרס
מדלא גזרינן בהו מתן יפחות כמו נבי
מיס כדאמר בחלו קפרי היה מהלך בפצ דף קיג
ופגע בחתת המיס כו היכי ליעביד ליכחו
במיא ותיתי לידי פחיטה ותנה מי פרק
חבית ומסתפג בחלוקית ולא יביאה בידו דף קמו ופס
ומפר בגמר דאתי לידי פחיט ובפ דביצ דף יח ופס
בם לוקת אין מטבילין את הכלי ומפ בגמר
גזירה מפני פחיטה וחלו בפר תולין תנן דף קלפ
מכנין את היין בסודרין חלמא לגבי יין
לא גזרי מפני פחיטה וברים המביא מפי דף ל
קאמר ליפרום סודר עליה ולא קאמר אתי
לידי פחיטה והיינו מפני דלא פייך ליבון
חלא נבי מיס והא דאמר בפ מפלין חס דף קכפ
היתה כריכ מתן הבירת מביאה לה בפער
ופריך והא אתי לידי פחיטה ומפני אין
פחיטה בפער מפני דפייך פחיטה בפתן
וקס בפר כוטל בפוב יש לו בית הפתן מקנחי דף קיפ
בו והס ליה אין מקנחין בו מפו דאתי לידי
פחיטת פתן הנבלע בו ההיא פחיט תורת
דהויא מפני מפרק ואפורה כמו פחיטת

זתים ועבדים והכא תורת דלכה למימר דאפני מפני כיון פהנפחט הזלו לאיבוד אפ דהוי פסיק רישיה וכן פירש בערוך דכל פסיק רישיה דלא כיח
ליה מרי ועיקר דאייתי מפרק כל התדיר חלכה דרפ מזלפין יין על גבי החיפוס אפ דפסיק רישיה הוא דורחי מכבה הוא כיון דלא כיח ליה בהאי כיבוי מרי דף נב ופס
ועוד מייתי דאיה מלולב הגזול דקאמר רבי חלמר כרפ מתעטיס ביט פירש עכבי הדם ופריך והא מיקלן מכח ומוקים לה במתכוין לחכילה ומבר לה כאבו דף לג ופס
ופריך והא מודה ר פפסיק רישיה כו ומפני לח כריכה דאית ליה תוספתא לחריתי חלמא כיון דלא כיח ליה ולא חיים בהאי תיקון מרי אפ דפסיק
רישיה הוא ונראה לר דלא קפה מידי דאיכא למימר דאפני מפני מפרק ואף על גב דהוי פסיק רישיה דלא כיח ליה לאסור לכתחילה לרבי
מתעון כמו במלאכה מחיכה פריכה לגופה ורחוק הערוך איכא רחוק דאתיר רבי מתעון לגלף יין על גבי החיפוס איכא למימ דמכוח מחי וכן ההוא
דאית ליה הוספתא לחריתי איכא למימר דמרי מפני חי כמי פי והא פפסיק רישיה הוא דאית ליה הוספתא לחריתי והוחיל וכן מרי לרבי מתעון דמחיל
לא יפערך לה וכמכח מלא תיקן כלי והילכך לאו פפסיק רישיה הוא אפ לרבי יהודה אסור דמחח יפערך לה ואגלחי מילת דכלי עבד ועל פי הערוך ק דתנן בפ
מרפיס התפיס מורפח בשבת אס לעשות לה פה חייב ואס להוציא ממנה לחה פטור ודוקא מפני מעי פטור ומותר אבל אי לאו מפני מעי היה אסור חלא דף קו
דלא כיח ליה בפה כלל דאי כיח ליה אף על פי שאין לו אלא פה אחד הרי הוא כשני פיות אבל אי לאו הכי אסור אף על גב
דלא כיח ליה כלל אבל קל אי פסיק רישיה דלא כיח ליה אסור אמאי קאמר רב בפרק חבית כבמי מפחטן לגופן פטור ומותר הואיל ואין כריך לתי היוכחין דף קמפ
והמתח אף על גב דאין כריך היה להיות אסור ואורי דמאי למימר דדוקא כבמים מהם כמו הוכחת דאיפרית ואין מם מפקה עליו כראמר
דאפילו למימיה פטור אבל אסור ועיל דכל דבר מאר עומה בחזר לא מייך למימ יפחות דסברא הוא כיון דלרפ כן הוא עומ ולהכי נבי מפקנין את היין לא
חיישינן שמא יפחות ואחזיה מפיר אחי דגרה מעלת ושובלת בפרק בתרא דיומא ההולך להקביל פני רבו עובר עד כוארו במיס ולא נזריכן שמא דף עז
יפחות לפי פלרעת כן הוא עומה ועור איכא למימר התם דאמות מאני גניבת מל מכר אסור להדוקי דשמא
תבטל הפתיחה אבל הגיבת ועומה כלי בפעת ואין כרוך לרי דהיכי דמי דאס בפעת הנחה אלי פסיק רישיה מייך כאן מיד הוא עומה כלי
דמתכוי לעפותו ואס אין ברעתו לבטלה אס אס כן לא פסיק רישיה מיפפה ולא כרוחק מהוא מתכוין לבטלה ואינו מתכוין לעפות כלי ומיי ביה פסיק רישיה
הואיל ואינו מתכוין לגמרי לעפות כלי׃

לעולם דב כרבי יהודה סבירא ליה כו לפמוי לעולם פרבי מתעון סבירא ליה להך ליפצ דאמר דס מפקיד פקיד לפתח הוא כריך ולהך
ליפצ דאמר חבורי מחבר לרס הוא כריך׃

מאי לאו דאי לא בעיל מכי בעיל דלמאי נקט עד מוצאי שבת אי לאו דאיתא לשמועיכן דמכי בעיל בשבת לאו דמעיר בתולים דליכא למימ דנקט עד
מוצאי שבת לשמועיכן דבעינן רבופים דהא לא בעינן פיהן רבופין בפרק בתרא דנידה מעמה ונתן לה ד לילות מתוך יב חדש והכי פי דף קד ופס
מתכין לה ד לילות עד מוצאי שבת פיבעול בכל לילה ויסיר מקצת בתולים עד מוצאי שבת ואמעויכן דמכי להסיר בתולין בשבת ומכי לא לבר משבת ומוצאי
שבת נקט לשמועי דבעינן רבופי והוה מכי למיפרך מבריית דפרק בתרא דנידה דמוכח דלפי מפוזרין לא דפריך ליה מגופה דבריית והא עד מוצאי שבת ד
לילות דקתני ואלת מעיקר דמשני לבר משבת מה עלה בדעתיה והא קתני בהדיה ל לילות ול דהוה לר מתכין לה עד מוצאי שבת ומכי בין הכל ד
לילות היינו פריך דמשמע דבעינן ד לילות ומשני כשבעל וקתלן כמו שמפרש בתר הכי לשם דהוי פירכא דחוק דהא לי חזוי תלינן ברם בתולין לפילו הכי מרי׃

מאי

עין משפט

מאי קא ממעט לן במתי דיקט ער מובתי מבת דלעניין דכופין ליכא למימר כדתני׳ :

מאי לאו דטריד רבעי למיבעל הכא ליכא למימר לבר ממבת כדלעיל דלא ליכו פטור ער מובתי מבת וקא ממעט ליה לתנא טועה דפטור ליה ער מובתי מבת לבד לעיל אפי׳ כי אמריכן לבר מבת ולא מצי למיבעל בשב׳ מכל מקו׳ דוקא ניקט ער מובתי מבת משו׳ דער למובתי מבת תולין בדס בתולין היכא דעבר ובעל :

והא אמר ר׳ יהודה אבל חיי׳ בכל המצו׳ כו׳ ואבי׳ אבר דטריד׳ דליכא מצוה כלל מחיי׳ אבל טרדה דלא מצי בעיל חצי׳ טירדה דמצו׳ כיו׳ מטירוד במ׳ מחיכו יכול לעצו׳ מצו׳ : חוץ מן התפילין מכאמר בהן פחר ואמר

גמ׳ פשיטא ד״ה אבל

קג בהא עסיק יש שור לקח קיימן ע

רחמנא ליחזקאל פחרך חבוש עליך מכלל דלעלמ׳ לאסור ובקונטרס דפי׳ מכאמ׳ בהן פחר ואבל מעונל בעפר קרנו ורחמו הייכו ליתן טעם דלא פלוף פחר מצות מתפילין ואת׳ ומאי מברח לגבי תפילי׳ אמר דדוק ליחזקאל אמר ולא לפחר אבילי׳ וגבי תלמוד תורה יליפינן פחר אבילים מיחזקאל דאמר אבל אסור בתלמוד תורה מדאמר ליה רחמנא ליחזקאל התנך דוס ויל דלאסור גמרינן דמדאסר רחמנא ליחזקאל לכולי עלמא ומי אסר אבל להתיר לא גמרינן דליה לחודיה ליכטריך למיפרי אתא :

והני תנאי כי הני תנאי אף על גב דפליגי תנאי בהדיא בהכי מ״מ דאיכא אבי׳ דאמר לעיל דאסיב טירדא דמצוה הא דלא מצי בעיל דכיחא ליה לאוקומי מתני׳ כמאן דאסר לבעול ומוקי ומי פלוגתא דברייתא אי אסיב טירדא הא דלא מצי בעיל כדי לאוקומה כמאן דאל כל מה שיכול :

לאכהללו בבלי׳ בקיאי׳ בהטויי׳ פי׳ היכו פסיק ריפי׳ דכל העול חוכן כמו בבלי׳ אלא בקיאין הן הילכך מרי להו למבעל ובלבר מלא יתכונו לבעול בעילה גמורה ופריך אם כן טורד למה ליה פי׳ בשבת אמאי פטור ליה לעיל מקם כיון דבקיאין הן בשלמא בחול ליכא טירדא לפי שמתכוין לבעול בעילה גמור׳ ואף לבקיאין יש טירדא ואם לבעול בעילה גמורה כרחמר בפרק שני דבכורות דל״ג היה פטור ומחמיר על עצמו אעג דבקיאי היה שלא היה בבלי אבל בשב׳ אינו מתכוין לבעול בעילה גמורה טורד למה ומאי לאוקומי בקיאי פי׳ לפי שהיו בקיאי בשעת קם דאפילו הבקיאין בשעת מעשה קודם שיגיעו שלא יהיו בקיאין הילכך טרודים כולם :

רוב בקיאין הם וכל אחד ואחד מספקין ליה ברוב וכול׳ מותרי׳ משמע הכא דרובן בקיאין בהטויי׳ ואת׳ דאמר בפ׳ בא על יבמתו בעלה מעיבר׳ מהו להחזיק בנין מבדקות על פי חבית ולא היה ריחה נודף מי חיישינן לדמאן׳ דאמר יכולי לבעול כמה בתולות בלא דם או דילמא בחמבטי עבדה ומסיק דמאחל דאפילו בלא מסיח ובפרק בתרא דכילה כמי שקאמר מאני דמאחל דרב גוברי׳ הוא והא אמרינן הכא דרוב בקיאין הן וכל דמאחל היה יכול לבעול בעילה גמורה מאחה מתעברת בו בלא דם אבל בהטוייה אין אחה מתעברת ולהכי בההיא דחבינה ליכא למיחש בהטוייה אלא לדמאחל :

אלא מעתה מוכיחין למה מפה למה פירש בקונט׳ כיון שאין בקיאין לבעול בלא דם אמת יטה והיה לא תסיק לרעתה מהטה ומאני דמוכיחין ומפה הם אתם לא יטה ויבעול בעילה גמורה ואם יאבר בלא מכח לה בתולים יכולה לומר עדיין בתולה הני וקשה לרי דאיכו מתרץ ממה שהקשה לו דהוה ליה למנוי דמסקנא לרעתה לומר עדיין בתולה הני ועיקר התירוץ חסר מן הספר וכר׳ לרי כפרת דדוקא מעבת קל פריך דמפה ומוכיחין למה דפריך לבעו להטוייה דמעמי׳ בכל יום מוכיחין לפי׳ בשבת ומאני אמת יאמר אלא יטה ויבעול בעילה גמורה ויאבד דם בתולים והוה דומיא דטורד למה דפריך כמי מעבת :

אם לעמות לה פה חייב דפתח זה עמוים להכנים ולהוציא חוור ולהוציא ליחה :

ואם להוציא ממנה לחה פטור בפ״ מרבים מוקמינן לה כרבי אמתון ומ״ד דרבי אתי דמותי׳ דדם מפק׳ פקיד ולרם הוא צריך ולא לפתח ונפילו הכי אסר אמרינן כרבי אמתון דהוי מלאכה מחיכה צריכה לגופה ולהכי פריך מאפים מורסא דכי היכי דלהוציא אמכה ליח׳ פטור וקיימא לן דפטור ומותר כיון דריכו צריך לפתח דאסר מלאכה מחיכה צריכה לגופה פטור אבל לקור במורס׳ אמרי אסום כער הכא כמי אסום מכוה הוה לן למאמרי ועוד אפי׳ אמרינן אמר בערל שפי אמאי מכוה דרבינו חם לעיל פריך אפי׳ דהכא ודאי דהוי פסיק ריפיה לעניי׳ פתח אי לאו אמו׳ בערל היה אסור אבל גבי

מאי לאו דאי לא בעל מצי בעיל אפילו בשבת אמר רבא לא לבר משבת אם׳ ליה אביי והא עד מוצאי שבת ארבעלילות קתני אלא אמר רב כשבעל אי כשבעל מאי קמל קמל דשרי למיבעל בשבת כרשמואל דאם׳ שמו פירצ׳ דחוק מותר ליכנס בה בשבת ואעפ שמשיר

יא צרורות מתיב רב יוסף חתן פטור מקריי׳ שמע לילה הראשון עד מוצאי שבת אם לא עשה מעש׳ מאי לאו דטריד דבעי למיבעל אם׳ ליה אביי לא דטריד דלא בעי׳ אמר רבא ומשום טירדא פטור אלא מעתה טבעה ספינתו בים הכי נמי דפטיר וכי תימא הנ והאם׳ רבי אבא בר זבדא אמר רב אבל חייב בכל מצוות האמורו׳ בתורה חוץ מן התפילין שנ׳ בהן פאר אלא אמר רב תנאי היא דתניא אם לא עשה מעשה בראשון פטור אף בשני בשני פטור אף בשלישי ותניא אידך ראשון ושני פטור שלישי חייב ואביי התם נמי בטירדא פליגי

יב והני תנאי כי הני תנאי דתניא הכונס את הבתולה לא יבעול בתחילה בשבת וחכמים מתירין מאן חכמים אמר רבה רבי שמעון היא דאמר דבר שאין מתבוין מותר אם׳ ליה אביי והא מודה ר׳ שמעון בפסיק רישיה ולא ימות אם׳ ליה לא כהללו בבלי׳ שאי׳ בקיאין בהטוי׳ אלא יש בקיאין בהטיה אב טורד למ׳ לשאינו בקי יאמרו בקי מותר שאינו בקי אסור רוב בקיאין הן אם׳ ליה רבא בר רב חנן לאביי אלא מעתה שושבינין למה מפה למה אם׳ ליה התם שמא יראו ויאבד מתיב ר׳ אמי המפים מורסא בשבת אם לעשות לרפואה חייב ואם להוציא ממנה לחה פטור

מתני׳ אלו נשואות בתולה ואלמנה לכהן הרי אלו נשואות ואלו ואלו אוכלות בתרומה ואלו ואלו נפרעות מנכסי בעליהן בחיי בעליהן ובמיתת בעליהן ואלו ואלו יוצאות בגט ומקבלות כתובה ואלו ואלו אין להן עונה ואלו ואלו חייבות במזונות ואלו ואלו חייבות בהבאת שערות ואלו ואלו חייבות בהבאת ראיות ואלו ואלו חייבות בהבאת שלשה שנים ויום אחד ואלו ואלו חייבות בהבאת סימנין ואלו ואלו חייבות בהבאת שתי נשים ואלו ואלו חייבות בהבאת שתי נשים שהן בקיאות בדם הבתולים ואלו ואלו חייבות בהבאת שתי נשים שהן בקיאות בדם הנדה ואלו ואלו חייבות בהבאת שתי נשים שהן בקיאות בדם הלידה ואלו ואלו חייבות בהבאת שתי נשים שהן בקיאות בדם הזיבה ואלו ואלו חייבות בהבאת שתי נשים שהן בקיאות בדם המוכין ואלו ואלו חייבות בהבאת שתי נשים שהן בקיאות בדם הנדה ובדם הלידה ובדם הזיבה ובדם המוכין ואלו ואלו חייבות בהבאת שתי נשים שהן בקיאות בדם הנדה ובדם הלידה ובדם הזיבה ובדם המוכין ובדם הבתולים ואלו ואלו חייבות בהבאת שתי נשים שהן בקיאות בדם הנדה ובדם הלידה ובדם הזיבה ובדם המוכין ובדם הבתולים ובדם המפלת ואלו ואלו חייבות בהבאת שתי נשים שהן בקיאות בדם הנדה ובדם הלידה ובדם הזיבה ובדם המוכין ובדם הבתולים ובדם המפלת ובדם העובר ואלו ואלו חייבות בהבאת שתי נשים שהן בקיאות בדם הנדה ובדם הלידה ובדם הזיבה ובדם המוכין ובדם הבתולים ובדם המפלת ובדם העובר ובדם הנפל ואלו ואלו חייבות בהבאת שתי נשים שהן בקיאות בדם הנדה ובדם הלידה ובדם הזיבה ובדם המוכין ובדם הבתולים ובדם המפלת ובדם העובר ובדם הנפל ובדם הנפלים ואלו ואלו חייבות בהבאת שתי נשים שהן בקיאות בדם הנדה ובדם הלידה ובדם הזיבה ובדם המוכין ובדם הבתולים ובדם המפלת ובדם העובר ובדם הנפל ובדם הנפלים ובדם הנפלים ואלו ואלו חייבות בהבאת שתי נשים שהן בקיאות בדם הנדה ובדם הלידה ובדם הזיבה ובדם המוכין ובדם הבתולים ובדם המפלת ובדם העובר ובדם הנפל ובדם הנפלים

פטור וקיימא לן פטור ומותר לכתחלה ביבמות פכת קמיה למתן דאסר דהאי כמי להוכיח דם הוא: התם גבי לחה: פקיד וכתם ביחד: ועקיר כלו מן הבשר ועומד לנתק: הכא דם בתולים: פקיד הוא ולא עקיר לגמרי אלא נבלע קצת בבתליס אף על פי שאינו מחובר כשאר דם האבריס אלא כתם מיהו דומה למחובר הוא שאינו מוכן לנתק כליחה: ותפפוח מטלטלי הכא לה מטלטלי תחת ידה במשכון למיעבד כתובתה עד שיכתבו לה כתובתה בשעבור קרקעות: מהי דעתיך למימרי ביום טוב מבשבת: לצורך חולה ככל כפם כגון שחיטה: מוגמר בשמים על האש לגמר את הכלים ואת הבגדים: עליך אמר קרא לכל נפש דבר האוה לכל אותר ובעילה אוה לכל אבל מוגמר אינו אלא למפונקים: ומי איכא הורחה לאיסור ומי קרי איסור הורחה אשור דכל אדם רגלי להחמיר והאומר אין זה סמיכת דבריס מאפי מן הספק אין ההלכה ברורה לו הוכח והאומר אבל החתי קום על אמיצתו או על אבר חכמתו והיא הורחה: הורו בה אשנה היא בשבת כאיר בהילכי המלכה שיכה בכה למלחמה וכדרב אבא אבי בנזי חוכה לאחוז עלתה לאחז הורוה בית הלל אתה אזיר עוד ז' בניס לחרות: חוט השדר שבשסק ברובו טריפה: טעונה ברכה ברכת התניס: בועז אלמון הוה דאמר מר אבצן זה בועז וכבר היו לו ל' בניס ושלשים בנות בבבא בתרא: האומר אבעה דאמרינה טעונה דקתני רב הונא חוקימה דאיוב טעונ' אבע' מכלל דטעונ' דקאמר רבי אבה אבעה:

מברכין

פטור התם פקיד ועקיר הבא פקיד ולא עקיר
רבי אמי שרא למיבעל בתחילה בשב' אמרי
ליה רבנן והא לא כתיבא בתובתא אמר להו
אתפסורי מטלטלין רב זביד שרא למבעל
בתחילה בשב' איכ' דאמרי רב זביד נופי' בעל
בתחלה בשב' רב יהור' שרא למבעל בתחילה
ביום טוב אמר רב פפי משמיה דרב לא תימא
ביט דשרי הא בשבת אסיר דהוא הדין דאפי'
בשבת נמי שרי ומעש' שהיה כך היה רב פפא
משמי' דרב אמר ביום טוב שרי בשבת אסור
אמ' ליה רב פפי לרב פפא מאי דעתיך מתוך
שהותר חבור' לצורך הותר' נמי שלא לצורך
אלא מעתה מותר לעשות מוגמר ביום טוב
דמתוך שהותרה הבערה לצורך הותרה נמי
שלא לצור' אל עליך אמ' קרא אך אשר יאכל
לכל נפש דבר השוה לכל נפש אל רב אחא
בריה דרבא לרב אשי אי מעתה נזדמן לו צבי
ביום טוב הואיל ואינו שוה לכל נפש הכי נמי
דאסור למשחטיה אמ' ליה אנא דבר הצורך
לכל נפש קאמינא צבי צריך לכל נפש הוא
אמ' רבי יעקב בר אידי הורה רבי יוחנן בציידן
אסור לבעול בתחילה בשב' ומי איכא הוראה לאיסור אין והתנן הורו בית הילל
שתהא נזירה עוד שבע שנים אחרות ואי נמי כי הא דתניא חוט השדרה שנפסק ברובו
דברי רבי ר' יעקב אומר אפילו ניקב הורה ר' כרבי יעקב אמר הונא אין הלכה כרבי
יעקב רב נחמן בר יצחק מתני הכי אמר ר' אבהו שאל ר' ישמעאל בן יעקב רמן צור את
רבי יוחנן בציירן ואנא שמעי מהו לבעול בתחילה בשבת ואמ' ליה אסור והלכתא
מות' לבעול בתחילה בשבת אמר רבי חלבו אמר רב הונא אמר רבי אבא בר זבדא
אמר רב אחת בתולה ואחת אלמנה טעונה ברכה ומי אמר רב הונא הכי והאמר
רב הונא אלמנה אינה טעונה ברכה לא קשיא כאן בבחור שנשא אלמנ' כאן באלמון
שנשא אלמנה ואלמון שנשא אלמנה לא והאמר רב נחמן אמר לי הונא בר נתן תנא
מניין לברכת חתנים בעשרה שנאמר ויקח עשרה אנשים מזקני העיר ויאמר שבו
פה וישבו ובועז אלמון שנשא אלמנה הוה מאי אינה טעונה ברכה דאמר רב הונא
אינה טעונה ברכה כל זאבל יום אחר טעונה ברכה אלא הא דתניא שקרו הכמים
על תקנת בנות ישראל שיהא שמח עמה ג' ימים במאי אי בבחור האמרת שבעה או
באלמון האמרת יום אחד איבעית אימא באלמון יום אחר לברכה ושלשה לשמחה
ואיבעית אימא בבחור שבעה לברכה ושלשה לשמחה מיתיבי

גבי בעילה היא לן למפרי לף על גב דליכא בערה כיון דלף הוי מקום ריסים לעניין פתח כיון דאיפסר להוכחת דם בלה עמיי' פתח כדמוכח לעיל ומפני הכא פקיד ולא עקיר דקסבר דם תבורי מיחבר והוה הדין דהוי מכי למבוי דלפתח הוה כריך אלא לפי מהי דקיס ליה דלרס הוה כריך מפני ליה ותימה

כר מנוש ופורס לוי

כבר לה כרבי יהודה כדאמרינן בפרק

לף פה ופ' המוצא וכפרק כל התדיר ועוד דמרבר

יג מלין מתפוין דשרי רבי מפעון הוה ליה לאקשויי ולא מתלהה מחיכה כריכ לגופה

יד כיון דרוב בקיאין ולא הוי מקיף ריסיה: מתוך מחותר לצורך פי לצורך לוכל נפש הותרה נמי אלא לצורך לוכל נפש וכלבר מיהת צורך היום או צורך קיץ מפני ביום טוב כההיא דהוכחת קטן למולו וספר תורה לקרו בו ולולב לנענ בו לבל אלא לצורך היום כלל לא כמו הוכחת לבני דמיחייב והחופה מיט לחול לרב חסדא דאמר ליקח מפוס דלית ליה הוחול ומחיט עולה נדבה דשרי לבה הייבו מפוס אלא יהא מלחכך אלא ומלחן רבך חסר ומוכח המץ בתוך ביתו דאמרינן בפק דפסחים דכופה עליו כלי ולא סריכן לפורפו מפוס מתוך הייבו מפוס דאסור לפורפו מ מדרבנן מפוס מוקצה דאסור לטלטלו לבל אין לומר דאייתי כמביטלו דמכל מקום מדרבנן מפוס לפורפו והוי צורך היום דבמפוס דרבנן כמי סריכן היכא דאיכא למיחש מתוך והא דפליגי בית שמאי ובי' הלל במבעל ביד הכא ביום טוב ואכלו דלבית שמאי דלית להו מתוך ליכו לוקה כריך לומר אלא דאית להו מתוך היכו לוקה כריך לומר אלא דאית להו מתוך היכו לוקה כריך לומר אלא דאית להו מתוך הי

עין משפט

מתיבי מברכין לבתולה שבעה ולאלמנה יום אחד מאי לאו אפילו אלמנה שנשאת לבחור לא לאלמן אבל לבחור מאי שבעאי הכי ליתני מברכין לבתולה שבעה ולאלמנה שנישאת לבחור שבעה ולאלמן יום אחר מילת פסיקתא קתני דליכא בתולה דבצר משבעה וליכא אלמנה דבצרה מיום אחד גופא אמר רב נחמן אמר לי הונא בר נתן תנא מנין לברכת חתני בעשרה שנאמר ויקח עשרה אנשים מזקני העיר ויאמר שבו פה ורבי אבהו אמר מהכא במקהלות ברכו אלדים ה׳ ממקור ישראל ורב נחמן בהאי קרא דרבי אבהו מאי דריש ביה מיבעי ליה לכדתניא היה רמ אומ מנין שאפי׳ עוברים שבמעי אימן אמרו שירה על הים שנאמר במקהלות ברכו אלדים ה׳ ממקור ישראל ואידך אם כן לימא קרא מבטן מאי ממקור על עיסקי מקור ורבי אבהו בהאי קרא רב נחמן מאי דריש ביה ההוא מיבעי ליה למידרש עמוני ולא עמוני מואבי ולא מואבי דאי סלק דעתיך לברכה לא סניא דלאו זקני ואידך אי סלק דעתי׳ למידרש לא סניא דלאו עשרה אין לפרסומי מילתא וכראמר ליה שמואל לרב חנה בנרתאה פוק ואייתי לי בי עשר׳ ואימא לך באנפייהו המזכה לעובר קנה והלכתא המזכה לעובר לא קנה תנו רבנן מברכין ברכת חתנים בבית חתנים ר׳יהודה אומ׳אף בבי׳האירוסין מברכין אותה אמ׳אביי ובי׳הוד׳שנו מפני שמתייחד עמה תניא אידך מברכין ברכת חתנים בבית חתני׳ וברכת אירוסין בבית האירוסין ברכת האירוסין מאי מברך רבין בר רב אדא ורבה בר רב אדא תרוויהו משמי׳ דרב יהודה אמרי ברוך אשר קדשנו במצוותיו וצונו על העריו׳ ואס׳לנו את הארוסו והתי׳לנו את הנשואות על ידי חופה וקידושין רב אחא ברי׳ דרבא מסיים בה משמי׳דרב יהודה ברוך מקדש עמו ישראל על ידי חופה וקידושין ומאן דלא חתים מידי דהוה אברכת פירו׳ואברכת מצות ומאן דחתים מידי דהוה אקידושא: תנו רבנן מברכין ברכת חתנים בעשרה כל שבעה אמר רב יהודה והוא שבאו פנים חדשות מאי מברך אמר רב יהודה ברוך שהכל

במקהלות ברכו אלדים ה׳ ממקור ישראל: מברכין לבתולה שבעה לקטן מפרים כפבתו פניס חדשות מברך כולן כל ימי המשתה ואי לא מברך חדש: במקהלות ברכו אלדים ה׳ ממקור ישראל על ברכת מקור כריך קהל והיינו עשרה כמו הקהל את העדה ואין הקהל בפחו׳ מעשרה ועדה עשרה כדילפינן מעדת מרגלים עד מתי לעדה הרע׳ יכולו

ועורף אור יהוסף וכלב: בנרתקה עיר סבכבל ומשם

מקהלות ברכו אלדים ה׳ ממקור ישראל: מברכין לבתולה שבעה לקטן מפרים כפבתו פניס חדשות מברך כולן כל ימי המשתה ואי לא מברך חדש: במקהלות ברכו אלדים ה׳ ממקור ישראל על ברכת מקור כריך קהל והיינו עשרה כמו הקהל את העדה ואין הקהל בפחו׳ מעשרה ועדה עשרה כדילפינן מעדת מרגלים עד מתי לעדה הרע׳ יכולו

ועורף אור יהוסף וכלב: בנרתקה עיר סבכבל ומשם

מסורת השס

חולין דאין אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם וכל שכן לרבי שלא בא לעולם דגרע

לף יבמות טפי כדאמרינן בפרק קמא דנטרן דקאמר אפילו לרבי מאיר דאמר אדם מקנה דבר שלא בא לעולם הכי מילי לרבי שבא לעולם לבל לדבר שלא בא לעולם לא אמר מאי אמרת אומר עובר בא לעולם הניחא למ״ד אומר עובר בא לעולם אלא למ״ד אין אומר עובר בא לעולם מאי איכא למימר

רבינו תם

ג׳ נ״ל דאין אדם מקנה אלא דבר שיש לו טפי אדם מקנה לדבר שלא בא לעולם ממה שמקנה דבר שבא לעולם וההיא פונית דפרק קמא דנטרן אתיא אליבא דרבי הונא וכן מציעו רב נחמן דבהדיא אמרה הפוכה מדרבי הונא דרבי הונא אית ליה בפירות דקל שמכרו לעובר אף על גב דאין יכול לחזור בו וגבי עובר קתני אף לכשתלד לא קנה ורב נחמן אמר לכשתלד קנה ובפירות דקל קאמר אף שמכרו לעובר יכול לחזור בו: לעיל

תורה בית הלל גבי הלני המלכה אף על גב דשכיח חמוכלי היתה

מהרי״ם מוכנז המלך היתה כדאמר כ

לף לוסף ביומא ומלכות הורודום מלה ומלם מנה בפני הבית והלל לית להו נהג כמילותיו עד שלש מניס לאחר מלכות הורודום כדאמרינן התלל ומפיון נחלש ומפיון נהגו כמילותיו בפני הבית מלה מנה מכל מקום כבר היו לו תלמידים מהורים:

מייט פל״ח מהלכ׳ זכייה פאנ עשין מב טור שמ״ע כי נכנ

והא בועז הלמון מכשה הלמ׳ הוה להו דווקא שהיה כשכניפות למחלון וכליון היתה נכרית הלה כיון דבעולה היה כהלכה מתיב לה:

מייט פ״נ מהלכ׳ איסורי ביאה פ״ב

באלמנה מניפות לבחור דכיון מיון מניהם תלמוניס יש לברך כל מבעז:

שנאמר ויקח בועז עשר׳ לנפיס ובמסכ׳ כלה רמייתי קר׳ דויברכו את רבקה אינה למימר דהתם ברכת אירוסין והכא ברכת נישואין ויש ללמוד מפס פיס לברך ברכת אירוסין לאפה המתקדפת על ידי פלים מהרי הליעזר פליח היה וברחה דאפכתה בעלמה היא דעשר׳ לה מיפתמע מהתם ולה היירי אפטיה דקרא בברכת אירוסין:

רבי יהודה אומר אף בבית האירוסין מברכין אות׳ מפני שמתייחד עמה ואמרי׳ כלה בלה ברכ׳ אקורי לבעלה כנד׳ ולפי שפעמי׳ בה עליה פלה לפס חופ׳ עופין ברכה מתחילה כדי שתהה כלה בברכה:

מאן דלא חתים מידי דהו׳ לברכת פירות פאין בה תריכו׳ והאי נמי אינה תריכה ולא דמי לקידושין דתריך טפי ואין דחתים מידי דהוה לקידושין דחתים ביה תפוס דתריך והאי נמי חפיב׳ תריכה ומה פפירו׳ בקונט׳ דמפו׳ דבלפון קידושין היא חתמי בה כמו בקידושין אינו נראה לי׳ מאן דלא חתים בה מאי פנה מברכת התורה דחתימין בה בלאפר בתר בנו על גב דברכת אירוסין תריכה טפי מינה ומתה לא היה חותם בה:

והוא שבאו פנים חדשות לרבי קרוי הלא בבני הרס פתרבים בפבילפ הממחה יותר ומבת דחתביכן פניס חדפות דאמר בתגדה מזמור שיר לעתיד לבא פיר ליוס השבת אמר הקב״ה פניס חדפות בתו לכאן אתם אין מרבין לכבוד השבת בשמחה ובשעודה: פהכל

שהכל ברא לכבודו ויוצר האדם ואשר יצר
את האר׳ בצלמו בצל׳ דמו׳ תבניתו והתקין לו
ממנו בנין ערי ער ברו׳ אתה ה׳ יוצר האר׳ שוש
תשיש ותגל עקרה בקיבוץ בניה לתוכה
בשמחה ברוך אתה ה׳ משמח ציון בבניה
שמח תשמח ריעים האהובים כשמחך יצרך
בגן ערן מקדם ברוך אתה ה׳ משמח חתן וכלה
ברוך אתה ה׳ אשר ברא ששון ושמחה חתן
וכלה גילה רינה דיצה חדוה אהבה ואחוה
שלום וריעות מהרה ה׳ אלהינו ישמע בערי
יהודה ובחוצו׳ ירושלם קול ששון וקול שמח׳
קול חתן וקול כלה קול מצהלות חתנים
מחופתם ונערים ממשתה נגינתם ברוך אתה
ה׳ משמח חתן עם הכלה לוי איקלע לבי רבי
בהלוליה דרבי שמעון בריה חמש רב
אסי איקלע לבי רב אשי בהלוליה דמר בריה
בריך שית לימא בהא קמיפלגי דמר סבר
חדא יציר׳ הואי ומר סבר שני יצירות הואי לא
דכולי עלמא חדא יצירה הואי מר סבר בתר
מחשבה אזלינן ומר סבר בתר מעשה אזלינן
כי הא דרב יהוד׳ רמי כתיב ויברא אלהי׳ את
האדם בצלמו וכתיב זכר ונקבה בראם הא
כיצד בתחילה עלתה במחשבה לבראות שני׳
ולבסוף נברא אחד רב אשי איקלע לבי רב
כהנא יומא קמא בריך כולהו מבאן ואילך אי
איכא פני׳ חרשות בריך כולהו ואי לא אפושי
שמחה בעלמא הוא מברך שהשמחה במעונו
ואשר ברא משבעה ועד שלשים בין אמ׳ להו מחמת הלולא ובין לא אמ׳ להו מחמת
הלולא מברך שהשמח׳ במעונו מכאן ואילך אי אמ׳ להו מחמ׳ הלולא מברך שהשמח׳
במעונו ואי לא לא וכי א׳ להו מחמת הלולא עד אימת אמר רב פפי משמיה דרבא עד
תריסר ירחי שתא ומעיקר׳ מאימת אמר רב פפא מכי רמו שערי באסינת׳ אינשי והא רב
פפא איעסק לאבא מר בריה וברי׳ משעת אירוסין שאני רב פפא דהוה טריח לי׳ רבינא
איעסק לי׳ לבריה בי רב חביבא וברי׳ משעת אירוסין אמר קים לי בנוויהו דלא הדרי
בהו לא אסתייע מילתא והדרי בהו רב תחליפא בר מערבא איקלע לבבל בריך שית
אריכתא ולית הילכתא כוותיה רב חביבא איקלע לבי מהולא בריך שהשמח׳ במעונו
ולית הלכתא כוותיה משו׳ דטרידי ואית ליה צערא לינוקא אמר רב נחמן אמר רב
חתנים מן המנין ואין אבלים מן המנין מיתיבי חתנים ואבלים מן המנין מתניתא קא
רמינן עליה דרב רב תנא רב ופליג אתנא אמ׳ ר׳ יצח׳ אמר רבי יוחנן חתנים מן המנין
ואין אבלים מן המנין מתיבי חתנים ואבלים מן המנין

והתקין לו ממנו בניין ערי ער היה הקיבה: סום תעים לפי מלמו בריכין
להעלות זכרון ירושלם על רגם מתתיהו סב׳ תרבק לעזרי לחכי וגומר:
ממח תשמח ברכה לחתן וכלה מיכליהו בשמחה וטוב לב ואמר ברוך לעם
כל ישראל ולפי שהסדר מתחיל מאמר יכר לפיכך פתח בה בברוך ואת בה
בברוך כדרך כל רגלי קדושי ברכות וסום גר תנוח
תעים ושמח תשמח מפני שהן ברכה ה ישעיה ט
השמוכה לחבירתה לא פתח בה בברוך
מכן תיקנו לכל הברכות שמכוכות אחר
הרחמון על הסדר ואמר ברוך מפני שהיא
כלשון יחידית ברוב ימי המשתה כשהיין
שם פנים חדשות לפיכך היכה מן השמוכו
והוכרך לפתוח בה בברוך ולסיים בה
בברוך אבל מהכל ברוך לכבודו היכה מן
הסדר אלא לשלשת העם הנשמעים עם
לנשמול שכד זכר לשכדי המקום שניהנ עם
אדם הרחמון שנעשה לו שופעין ונשעשק
בו ושמיפה זו כבוד המקום היא וברכה זו
לכך נתקנ׳ ומשעת שמיפה היא רשוי׳ לברך
אלא מכיון שום ברכה על הכום הזשיקוק
לסדר׳ עליו מידי דהוה אברכת במי׳ וברכ׳
על היו׳ במוצאי שבת דאמר רבי מפזרן
וחזר וסודרן על הכום ורבי חייא מכנסן
הוזיל ויש עם כום ולפי שיכ׳ מרחם עד׳
הברכות וכולה הודאה אחת לא חתמו בה
בברוך מידי דהוה לברכת פירות ומצות
וכן ברכ׳ יוצר האר׳ שתיקנוה ליציר׳ רחמון
על אדם הרחמון כדלקמ׳ אי לאו ב׳ יצירות
הוו אי לאו ב׳ יצירות עלו במחשבה ובתר
מחשב׳ אזלינן מ״מ היכו מפסר ברכת הזוב
דהא ביציר׳ הרחמון אכתי נקיב׳ לה הואי
ואת למה היא בזה מתוך שהכו מברכין
על יצירה הקנייה תיקנו לה על הרחמון
שהוא מקור תחילתו: והתקין לו ממנו
מבנינו מכלעותיו: בניין ערי ער בניין
כוהב לדורות והוה קרי לה בניין על שם
ויבן את הכלע: עקרה ירושלים: ריעים
האהובים החתן והכלה מהן ריעים ה
האהובים זה על זה: כשמחך יצירך
כתו שמחת את אדם הרחמון: בגן
ערן מקדם דכתיב ויטע גן בערן מקדם
ויפס שם וגומר: משמח חתן וכלה
ובאחרונה משמח חתן עם הכלה לפי ם
שמחת ברכ׳ הרחמון לא בשמח׳ חתונה
הכו לומרים מהרי תפילה היא שמתפללי׳
ומברכין מיהו משמחים בהללוה כל ימיהם
לפיכך לא לחתום בה משמח חתן עם
הכלה דמשמע היום בלשה אלא ברוך מ
משמח את מכיהם לעולם בשיפוק מזונות
וכל טוב בלחרונה מבח מתשבח להק׳בה
מברוך חתונת דיבוק חיים בלשה על ידי
משמח וחדוה לפיכך יש לחתום משמח
חתן עם הכלה מהיו לשון משמח היום
בריך חתם מהכל ואמר יכר
ושום תעים משמח תשמח ואמר ברוך:
בריך מית יומר הדין הוסיף: חדוה יצירה
הוזי כמלן דאמ׳ בעירובין ויבן את הכלע
פרוש שמתחילת ברייתו כברוך שכי פרעונין זכר מלפניו ונקבה מלחורי: שכי יצירות כמלן דאמר זכר היה והרי כלן שתי יצירות: בתר
מחשבה אזלינן שמשני על מחשבה להברלות וכברוך אחד בעירובין כפ׳ עופין פסין: מברך מהשמחה במעונו בתחילת הזימון: בין לאמר להן לקרואין:
מחמת הלולא קרלתי לכם הלום לשעו: מעיקר׳ קודם החופה שם הזמין קרואים ור׳ לשם מחמת שלחי רוצה להכנים בני לחופה: מחימתי היא התחלת שמח׳
חופה לברך שהשמחה במעונו: מכי רמו שערי באסינת׳ ים סוריס שעורי׳ בעריבות ים להטיל שכר לפורך חופ׳ וה׳ לשם החתן והכלה זורעין שעורין כעכין
לומר פרו ורבו ושמחו כשעוריס הללו: דהו טריח ליה מתוקני׳ היו לו כל ברכי חופה ושעור׳: חיעסק לברי׳ שידך לו לאשה: ובריך משא׳ חירוסי׳ שהשמחה
במעונו: והדרו בהו לא נתנו לו לאשה: מית תריכת׳ הוסיף דבריס על שהכל ועל ברכ׳ יצירה רחמון וחת׳ בשם בבריך ולי הלכת׳ כוותיה כדפי׳ לעיל:
לבי תהולא לשעודת מילה: חתני׳ מן המנין לקמן מפ׳ למתי הילכתא:

עין משפט

כי תניא ההיא בברכת המזון כי קאמר רבי יוחנן בשורה ואלא האי דאמר רבי יצחק אמר רבי יוחנן מברכים ברכת חתנים בעשרה וחתנים מן המנין וברכת אבלי' בעשרה ואין אבלים מן המנין ברכה בשורה מי איכא אלא כי קאמר רבי יוחנן ברחבה ואלא האי דאמר רבי יצחק אמר רבי יוחנ' מברכין ברכת חתנ' בעשרה כל שבעה וחתנ' מן המנין וברכת אבלים בעשרה כל שבעה ואין אבלים מן המניין ברכת רחב' כל שבעה מי איכ' משכחת לה בפנים חדשות כי האי דרב חייא בר אבא מקרי בניה דריש לקיש הוה שכיב ליה ינוקא יומא קמא לא אזל לנביה למחר דבריה ליהור' בר נחמני מתורגמניה אמ'ליה קום אימא מילתא כל קבילְ ינוקא פתח ואמ'ור'א ה'וינאץ מכעס בניו ובנותיו דור שאבורת מנאצים להקברה כועס על בניהם ועל בנותיהם ומתים כשהם קטנים ואיכא דאמרי בחור הור והכי קאמר ליה עלי בן על בחוריו לא ישמח ה'ואת יתומיו ואת אלמנותיו לא ירחם כי כלו חנף ומרע וכל פה דכר נבלה בכל זאת לא שב אפו ועוד ידו נטויה מאי ועוד ידו נטויה אמר רב חנן בר רב הכל יודעים כלה למה נכנסה לחופה אלא כל המנכל פיו ומוציא דבר נבלה מפיו אפילו נחתם לו גזר דינו של שבעים שנה לטובה נהפך עליו לרעה אתא לנחומיה צעורי קא מצער ליה הכי קאמר ליה חשיב את לאתפוסי אדרא אמר ליה קום אימא מילתא כנגד שבחו של הקדוש ברוך הוא פתח ואמר האל הגדול ברוב נדלו אדיר וחזק ברוב נוראות מחייה מתים במאמרו עושה גדולות עד אין חקר ונפלאות עד אין מספר ברוך אתה ה'מחייה המתים אמר ליה קום אימא מילתא כנגד אבלים פתח ואמר אחינו המיוגעים המידוכאין באבל הזה תנו לבבכם לחקור את זאת זארת היא עומדת לעד נתיב הוא ששת ימי בראשית רבים שתו רבים ישתו כמשתה ראשונים כך משתה אחרונים אחינו בעל נחמורת ינחם אתכם ברוך מנחם אבלים אמר אביי רבים שתו לימא רבים ישתו לא לימא משתה ראשונים לימא משתה אחרונים לא לימא דאמר רבי שמעון בן לקישוכן תנא משמיה דרבי יוסי לעולם אל יפתח אדם פיו לשטן אמר רב יוסף מאי קרא כסרום היינו לעמורה דמינו מאי אהדרו ליה שמעו דבר ה' קציני סדום וגומר אמר ליה קום אימא מילתא כנגד מנחמי אבלים פתח ואמר אחינו נומלי חסדים בני נומלי חסדים המחזיקים בבריתו של אברהם אבינו שנאמר כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו וגומר אחינו בעל הנמול ישלם לכם נמולכם ברוך אתה משלם הנמול אמר ליה קום אימא מילתא כנגד כל ישראל פתח ואמר רבון העולמים פדה והצל מלט והושע עמך ישראל מן הדבר ומן החרב ומן הביזה ומן השרפון ומן הירקון ומכל מיני פורעניות המתרגשות ובאות לעולם טרם נקרא ואתה תענה ברוך אתה עוצר המגפה אמר עולא ואמרי לה במתנית'תנא עשרה כוסות תיקנו חכמים בבית האבל שלשה קודם אבילה כדי לפתוח את בני מעיו שלשה בתוך אבילה כדי לשרות אבילה שבמעיו וארבעה לאחר אבילה אחד כנגד הזן ואחד כנגד ברכת הארץ ואחד כנגד ירושלם ואחד כנגד הטוב והמטיב הוסיפו עליה ארבע אחד כנגד חזני העיר ואחד כנגד פרנסי העיר ואחד כנגד בית המקדש ואחד כנגד רבן גמליאל התחילו היו שותין ומשתכרין החזירו הדבר לישנה מאי רבן גמליאל דתניא בראשון היתה הוצאת המת קשה לקרוביו יותר ממיתתו עד שהיו מניחים אותו ובורחין עד שבא רבן גמליאל ונהג קלות בעצמו והוציאוהו בכלי פשתן ונהגו כל העם אחריו להוציא בכלי פשתן אמר רב פפא והאידנא נהוג עלמא אפילו בצרדא בר זוזא אמר רבי אלעזר

בברכת המזון להצטרף לג' לומן עליו מהרי חייב בכל המצות: במור' כפהין חוזרי'ן הקבר היו עוסקין סור' סבי' האבל לנחמו ומושיבין לותו והן עומדי' סביב ואחר כשנהדרין לין סור' פחות' מי': ברחבה כשמברין את האבל מעודה דלמונה מפל לאחריס כדאמר במועד קטן היו מברין לותו ברחבה ומברכין עם ברכת אבלי' דמפר' לקמיה ברוך מנחם אבלי': אמר לי' לאתורגמניה: כל קבילְ ינוקא לנבר המלורע דבריס כיחומיס על מיתת הילד: וירח ה' מה עמו אבו' ויכלץ מכעס מהכעיסוהו וברמו לו לפקוד על בניה ובנותיהם: ואית דאמ' לה תיכוך היה המת הלה בחור היה והך קרא אמר על בחוריו וגומר: פל ע' שכה ועוד דריש כמו ועד עולמו פל לדש נטוי כהפכת מטוב לרע: אתא לנחומיה כעורי מצער ליה בתמיה מוכי' על פניו שבשביל עונו מת בנו: חשיב את לאתפוסי לדרך חשוב אתה למעלה לתופסך ואת בניך בעון הדו'דקל בזמן שדיקי' בדור כדיקים כתפסי' על הדור פל' ומקדמי תחלו: הלל הגדול ברוך גודלו בברוך פתח בה ברוך אתה מלך העולם הלל הגדול וכו':

לחבירתה היה וכן סדורו' על הסר': בלבל הזה תנו לבבכם לחקור זאת מזאת עומד' לעד מהבל מתים ולא תבכו יותר מדאי: מפתה דאמרי לימ מפתה דאמרי הוה בבריתו פל לברהם שנמל חפרים דכתיב ויטע אשל בבאר שבע ואין אשל אלא פתיה לויה: עפר' כוסו' להרבות לו בפתיים כדכתיב תנו פכר לאובד ויין למרי נפש: קודם אבילה מהיו רגילין להמשיך פרפראות לפני מעודה כגון כיסנין וסופגנין ואיסקריטין ובלות' פרפראות מפקין לאבל פלם כוסות אחר כנגד הזן על כל ברכה פותה הכו' ומזנק לו אח': כנגד חזני העיר תיקנו להם ברכ' עליו לפי שהיו ממפי העי' להתעסק במתי' ובמלר כרכי ליבור: פרנסי העיר שהיו עסירים מבזבזים ממונם לקבורת עניים כנגד בית המקדש תיקנו עליו ברכת ניחומי' מיכחמיכו המקום בבניכו מהבלינו פלינו מתאבלים עליו כפל מת: כנגד רבן לקמן מפרש: ליומב' עפרים כוסו': הוצאת המת שהיו קוברים אותו בכלים יקרים כגון מירלי' וסרקות: בזרדא בר זוזא בגר קנבוס שהיו מוכי שוס אלא דיבר: האומר

כתובות דף ב

יחזקאל ט

ירמיה יח

מלכים ב ב

יז מיימ' פ"ג מהלכות אישות יור' ס"ה סימן קפ

מק דף מ

האומר פתח פתוח מצאתי נאמן לאוסר׳ עליו
ואמאי ספק ספיקא הוא ספק תחתיו ספק אין
תחתיו ואם תמצא לומר תחתיו ספק באונס
ספק ברצון לא צריכא באשת כהן ואי בעית
אימא באשת ישראל וכגון דקביל כה אבוה
קידושין פחותה מבת ג׳שנים ויום אחד מאי
קמ״ל תנינא האומר לאשה קדשתיך והיא
אומר׳לא קדשתני היא מותרת בקרוביו והוא
אסור בקרובותיה מהו דתימא התם דוודאי
קים ליה אבל הכא מיקם הוא דלא קים ליה
כא קמ״ל ומ״י אמר רבי אלעזר הכי והאמר רבי
אלעזר אין האשה נאסרת על בעלה אלא על
עיסקי קינוי וסתירה וכמעשה שהיה ותיסבר׳
מעשה שהיה בקינוי וסתירה הוה ועוד מי
אסרו הא לא קשיא הכי קאמר אין האשה
נאסרת על בעלה אלא על עיסקי קינוי וסתירה
ממעשה שהיה דלא הוה קינוי וסתירה ולא
איתסרא מ״מ קשיא קינוי וסתירה אין פתח
פתוח לא ולטעמיך קינוי סתירה אין עדים לא
אלא הכי קאמר אין האשה נאסרת על בעלה
בעד אחד אלא בשני עדים וקינוי וסתירה
אפילו בעד אחד נמי ופתח פתוח כשני עדים
דמי וכי תימא מעשה שהיה מפני מה לא
אסרוה הת׳ אונס הוה ואיבעי׳ אימ׳ כי הא דא״ר
שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן כל

האומר׳פתח פתוח מצאתי וטענת דמים אין לו כגון שהיא משמשת׳ דורקטי שאין להם דם בתולים כדלקמן או שאברה ממנו מפה ולא ידע אם היה דם אם לאו אבל זאת ברורה לו שפתח פתוח מצא: נאמן לאוסרה עליו ואף על פי שאין הדבר הזה יכול להתברר אלא על פיו לגבי נפשיה הוי מהימן לשוייה עליה חתיכה דאיסורא אבל ל להפסידה כתובתה לא מהימן: ואמאי מיתסרא עליה אפילו אי מהימנת ליה ד דנבעלה: ספק תחתיו משנתארס׳ זינתה: ספק אין תחתיו אלא קודם משנתארסה זינתה: ספק באונס ואנוסה שריא באשת ישראל כדלקמן מוהיא לא נתפשה: באש׳ כהן שהאונס אסור בה הילכך חד ספק הוא: פחותה מבת ג׳ שנים ונכנסין שהיא קדושין דף סה גדולה ופיתויה פיתוי ואינו אונס הילכך חד ספק איכא ספק אונס ספק רצון אבל ספק תחתיו ספק אין תחתיו ליכא שאילו נבעלה קוד׳ לכן היו בתוליה חוזרי׳ כדתנן במסכת נידה פחות מכאן כנותן אצבע בעין שהדמעה יוצאה וחוזרת: מאי קא משמע לן תנינא שאדם נאמן על עצמו לאסור לו את המותר על פיו: הוא אסור בקרובותיה באמ׳ ובתה ואחותה דשויתה אנפשיה חתיכה דאיסורא: והיא מותרת בקרוביו שהרי אינה מודה בקידושין ו ובמסכת קידושין מוקמינן לה באומר קידשתיה בפני עדים והלכו להם למדינת הים: דודאי קים ליה שקידשה: אבל הכא איכא מתוך שעכוי היה ואינו בקי מיקם הוא דלא קים ליה כסבור שמצא פתח פ פתוח ואינו כן ולא תיאסר קמשמע לן: מי אמר רבי אלעזר הכי דאשה מוזנה נאסרת על פי בעלה: קינוי שאמר לה אל תסתרי עם פלוני: וסתירה שבאו עדים שנסתרה עמו אחר קנוי: וכמעשה שהיה דבת שבע: ותסברא דהכי א״ר אלעזר מעשה שהיה מי הוה ביה קינוי: ועוד מי אסרוה על אוריה דאילו נאסרה על אוריה נאסר׳ אף על דוד דקיימ׳ לן כשם שאסורה לבעל כך אסורה לבועל: הא לא קשיא כלומר משום הא קושיא לא תידחייה לרבי אלעזר: הכי קאמר אין האשה נאסרת על בעלה אלא על עיסקי קנוי וסתירה ממעשה שהיה ממעשה דבת שבע אנו למדין כן שלא היה שם קנוי וסתירה ולא אסרוה: עדים לא בתמיה אפילו יש עדים שזינתה שמא איכה נאסרת בלא קנוי והא כתיב כי מצא בה ערות דבר ועוד הא לא נתפשה אסורה: אין האשה נאסרה על בעלה בעד אחד דיליף דבר דבר ממתון: וקינוי וסתירה אם יש עדי שקינא לה ויש עדים שנסתרה אחר קינוי: אפילו בעד אחד אפילו אין בטומאה אלא עד אחד נאמן דכתיב ועד אין בה ואמר מר כל מקום שנאמר עד הרי כאן שנים וקאמר רחמנא עד אין בה תרי אלא חד והיא לא נתפשה אסורה שרגלים לדבר שזינתה שהרי קינא לה ונסתרה ועד אחד מעידה שהיא טמאה ומשמתא לא תיקשי לך דרבי אלעזר דפתח פתוח לאוסרה על עצמו כשני עדים דמי שהרי דבר ברור הוא לו שנבעלה: מפני מה לא אסרוה על דוד שהרי עדים הרבה ידעו: גט

האומר פתח פתוח מצאתי כו׳ פירש בקונטרס דטענת דמים לא קאמר כגון שנאבדה המפה או שהיא משמשת׳ דור קטי שאין להן דמי׳ ור״ת מפר׳ דבוגר׳ ומוכת עץ אין להן דמי׳ אבל אין פתחן פתוח ויכול לטעון טענת פתח פתוח וקשה לפר״ת דאמרי׳ באלו נערות ובוגר׳ אין לה טענת דף לו ושם בתולים והאמר רב בוגרת נותני׳ לה לילה הראשונה ומשני אי דקא טעין טענת דמים הכי נמי הכ״ע דקא טעין טע׳ פתח פתוח תשמ׳ דפתח פתוח ויש לה דמים וי״ל דר״ת גרים כגירסא ראשונה שהיתה בספרי׳ אי דקא טעין טענת פתח פתוח הכא נמי הב״ע דקא טעין טענת דמים וה״פ והאמר רב בוגרת נותנין לה לילה הראשונה ו ומדנתלינן כל הלילה בדם בתולים משמע דאיכא בוגרת דאית לה דם בתולים טובא אם כן אי אפשר לשום בוגרת שלא יהא פתחה סתום אפילו אין לה דמים ואם כן יש לה טענת בתולים בפתח פתוח ומשני אי דקטעין פתח פתוח ה״נ דיש לה טענת בתולים הכ״ע דלית לה טענת בתולים ב בטענת דמים משו׳ דאיכא בוגרת דדמיה כלין ומיהו בירושלמי משמע לא כפר״ח דקאמר התם רבי יונה בשם רבי קריספא בוגרת כחבית פתוחה של יין ויש לייסב דלענין דמים קאמר משום דסתם חבית פתוחה לעולם יש בה יין שאין דרך ל לסתום חבית ריקנית אבל חבית פתוחה פעמים יש בה יין פעמים אין בה יין כך בוגרת פעמים אין לה דמים פעמים יש לה ומשום הכי אין לה טענת דמי׳ כדפר״ח וכדאמר בפרק הבא על יבמתו פרט ל לבוגרת שכלו בתוליה:

כא עיין׳ פ׳כ״ד מהלכ׳ איסות סמ״ג עשין מח טור אה״ע סימן קטו

דף כט ושם

לא צריכא באשת כהן ואת״ת ונוקמה אחזקה שהיא כשרה לכהונ׳ ונימא דלאו תחתיו זינתה ויש לומר דאדרבה אית לן למימר דהשתא נבעלה דאוקמה אחזקת הגוף שהיתה בתולה:

ואי בעית אימ׳ באש׳ישרא׳ דקביל בה אבי׳ קידושין פחו׳ מבת ג׳שני׳ ואת״ת אכתי איכא ספק ספיקא ספק באונס ספק ברצו׳ ואת״ל ברצון ספק כשהיא קטנה. ופתוי קטנה אונס הוא כדאמרינן ב בהבא על יבמתו וי״ל דשם אונס חד הוא ואת״ת ונוקמה בחזקת היתר לבעלה דף מה וי״ל דאונסא קלא אית לה כדאמרינן בירושלמי והשתא דליכא קלא הוי ליה רצון רובא ומיעוט אונס ורובא נחזקה רובא עדיף ואם תאמר א״כ בספק ספיקא נמי תיאסר דספק אונס כמאן דליתי׳ דמי ולא נשאר אלא חד ספק ספק תחתיו ובהא לא שייך לאוקומי בחזק׳ היתר כדפי׳ ואומר ר״י דהא רובא דברצון איכו רוב גמור אלא הוי מדרבנן והילכך במקום ספק ספיקא שרי ובמקו׳ חד ספיקא חשבי רבנן רצון לגבי אונס רובא ואשכחן כי האי גוונא גבי תינוק שנמצא בצד העיסה דלא הוי רובא אלא מדרבנן ולהכי קאמר רבי יוחנן דאין שורפין עליו את התרומה ואם תאמר אכתי באשת כהן וכקיבלה אביה קדושין פחותה מבת שלש איכא ספק ספיקא דספק מוכת עץ ספק דרוסת איש ואין לומר דמוכת עץ לא שכיח דהא אמרינן באלו נערות גבי סומא שאין לה טענת בתולין מפני שנחבטת על גבי קרקע ופריך דף לט כולהו נמי חבוטי מיחבטן אם כן שכיח ולפר״ח דמוכת עץ פתחה סתו׳ אתי שפיר ויש לומר דאם איתא דמוכת עץ הויא טוענת דאין גנאי בכך כמו בביאת אונס ומדלא טענה אין להסתפק בכך:

ומי אמר רבי אלעזר הכי והאמר רבי אלעזר כו׳ תימה הסתא דבעי למימר דלא מהימן אפילו לשוייה עליה חתיכה דאיסורא תיקשי ליה מתניתין דהאומר לאשה קידשתיך אסור בקרובותיה ויש לומר דסבירא ליה למיקם דאין דבר שבערוה פחות משנים ואפילו ראה אדם שזינתה אשתו רק שלא היה עדים לא היתה נאסרת עליו והילכך מתניתין לא קשיא ליה מידי דקידשתי׳ בעדי׳ קאמר דמקדם אפילו בעד אחד אין חוששין לקידושיו אבל הא דאמר רבי אלעזר דנאמן בלא עדים לומר דמצא פתח פתוח פריך שפיר:

קינוי וסתירה אין עדים לא הכי נמי דלא אתא למעוטי על פי עצמו דכעדים דמי כיון דקים ליה:

מפני מה לא אסרוה פירש הקונטרס והלא אותו מעשה בעדים הוה ואין נראה דכהי דידוע לרבי׳ הוה שהביאה לביתו מכל מקום לא ראו כמכחול בשפופר׳ שבפני בני אדם לא שמש ונראה לר״י לפרש ואם תאמר דפתח פתוח כשני עדים דמי אמאי לא אסרוה דדוד היה יודע בודאי שנבעלה ואף על פי שעשה תשובה מכל מקום עיכבה ואם היתה אסורה לו לא היה אותו צריך לוקחה לו לאשה:

כל

כל היוצא למלחמת בית דוד נתן כריתות כותב לאשתו דברי רבי יוסף תפקד לשלום ואת ערובתם תקח מאי ואת ערובתם תקח תני רב יוסף דברים המעורבין בינו לבינה אמר אביי אף אנן נמי תנינא בתולה נישאת ליום הרביעי ליום רביעי אין ליום חמישי לא מאי טעמא משום איקרורי דעתא ולמאי אי למיתב לה כתובה ניתיב לה ארא לאוסרה עליו ורקא טעין טענה מאי לאו דקטעין פתח פתוח לא דקטעין טענת דמים אמר רב יהודה אמר שמואל האומר פתח פתוח מצאתי נאמן להפסידה כתובתה אמר רב יוסף מאי קמלן תנינא האוכל אצל חמיו ביהודה שלא בערים אינו יכול לטען טענת בתולים מפני שמתייחר עמה ביהודה הוא דלא מצי טעין הא בגליל מצי טעין ולמאי אי לאוסרה עליו ביהודה אמאי לא אלא לאו להפסידה כתובתה ורקא טעין טענה מאי לאו דקא טעין טענת פתח פתוח לא דקא טעין טענת דמים אתמר

כל היוצא למלחמת בית דוד נתן כריתות כותב לאשתו דברי רבי יוסף תפקד לשלום ואת ערובתם תקח מאי ואת ערובתם תקח תני רב יוסף דברים המעורבין בינו לבינה אמר אביי אף אנן נמי תנינא בתולה נישאת ליום הרביעי ליום רביעי אין ליום חמישי לא מאי טעמא משום איקרורי דעתא ולמאי אי למיתב לה כתובה ניתיב לה ארא לאוסרה עליו ורקא טעין טענה מאי לאו דקטעין פתח פתוח לא דקטעין טענת דמים אמר רב יהודה אמר שמואל האומר פתח פתוח מצאתי נאמן להפסידה כתובתה אמר רב יוסף מאי קמלן תנינא האוכל אצל חמיו ביהודה שלא בערים אינו יכול לטען טענת בתולים מפני שמתייחר עמה ביהודה הוא דלא מצי טעין הא בגליל מצי טעין ולמאי אי לאוסרה עליו ביהודה אמאי לא אלא לאו להפסידה כתובתה ורקא טעין טענה מאי לאו דקא טעין טענת פתח פתוח לא דקא טעין טענת דמים אתמר

כל היוצא למלחמת בית דוד נתן כריתות כותב לאשתו דברי רבי יוסף תפקד לשלום ואת ערובתם תקח מאי ואת ערובתם תקח תני רב יוסף דברים המעורבין בינו לבינה אמר אביי אף אנן נמי תנינא בתולה נישאת ליום הרביעי ליום רביעי אין ליום חמישי לא מאי טעמא משום איקרורי דעתא ולמאי אי למיתב לה כתובה ניתיב לה ארא לאוסרה עליו ורקא טעין טענה מאי לאו דקטעין פתח פתוח לא דקטעין טענת דמים אמר רב יהודה אמר שמואל האומר פתח פתוח מצאתי נאמן להפסידה כתובתה אמר רב יוסף מאי קמלן תנינא האוכל אצל חמיו ביהודה שלא בערים אינו יכול לטען טענת בתולים מפני שמתייחר עמה ביהודה הוא דלא מצי טעין הא בגליל מצי טעין ולמאי אי לאוסרה עליו ביהודה אמאי לא אלא לאו להפסידה כתובתה ורקא טעין טענה מאי לאו דקא טעין טענת פתח פתוח לא דקא טעין טענת דמים אתמר

כל היוצא למלחמת בית דוד נתן כריתו כותב לאשתו פי׳ בקונטרס פרשת ימי׳ במלחמת יהא נתן תעמ׳ כתיבתו וקם לה׳ תפקד תהי כל היום׳ ומה לה פה לורים במלחמה: דכתיב במלחמת פרשת וזרי למר מיהו לשון להנהיג פרשת היוצאין למלחמותיו עומדין כן: דברים המעורבים בינו לבינה הלה קרופין: תקח תטול מביניהם על ידי גט: הך מכן כמי תניא דטופין פתח פתוח מכאתי תפר עליו ולא תאריכן לה קים ליה: תיקרורי דעתא עד מכי בשבת הבאה: ולמאי קפדי רבנן אי מיקרירא דעתי: כיון לה מה נכון להפסיד וחרי הו׳ נותן מדעת: אלא לאו לאוסרה הוא דקפדינן עלה יקדר דעתו ויקיים את החפור׳ לו שמא פי׳ אתי וטעין הפרינן לה עליה: טענת דמי דטענה מבוררת היא וליכא למימר לא קים לי׳ לכל בפתח פתוח חיישי׳ לך לא קים ליה: להפסידה כתובת׳ על פי עכמו טע לקמן מפרש חזק ר׳ חדש טורח בשעור ומפסידה: הלוכל חכל חמיו בימים סבין לרופין לנפוקין: הין יכול לטעון טענ׳ בתולה כשהכנם לחופ׳ מפני שמתייחד עמה ביהודה היו מ חרין לותם כדי שיהא לבו גס בה: ביהודה אתאי לך החומר פשיטא לי מלא בתי לילה והא ודאי מאחר מזיקה שוויה עליה חתיכה דחיסורת מה לי גלגל מה לי יהודה: הלא לאו להפסידה מכתובתה וביהודה לא ת מפסידה על פיו דחתריכן הוא כח עליה בהרוסין ובגלגל מכי טעין דהא לא ב נתיהר: אתי לאו דקטעין טענת פתח פתוח מפתחי דחיין עדיס ברבר זה ולא טענה מוכחת הלה עליה כשהכנם דחיין לך ברבר שאינו יכול לברורי חיכו נאתן להפסיד כתובת׳ ודיוקא דמתכי׳ דרייקינן הא בגלגל מכי טעי׳ דטעי׳ טענת דמים וכגון שהיו לה עומדים משמעתו אותן ולא נעמיק חוכחה ברבר ולא רחה וחיבר וטענה ברורה היא: מכתים

נט כריתו׳ כותב לאשתו פרש ימו׳ במלחמה יהא נתן תעמ׳ כתיבתו וחרי אתי לחתר כו׳ ורוד למר מיהו דכתיב במלחמת פרשת: לורים במלחמה: הך מכן כמי תניא דטופין פתח פתוח מכאתי תפר עליו ולא תאריכן לה קים ליה: תיקרורי דעתא עד מכי בשבת הבאה: ולמאי קפדי רבנן אי מיקרירא דעתי: כיון לה מה נכון להפסיד וחרי הו׳ נותן מדעת: אלא לאו לאוסרה הוא דקפדינן עלה יקדר דעתו ויקיים את החפור׳ לו שמא פי׳ אתי וטעין הפרינן לה עליה: טענת דמי דטענה מבוררת היא וליכא למימר לא קים לי׳ לכל בפתח פתוח חיישי׳ לך לא קים ליה: להפסידה כתובת׳ על פי עכמו טע לקמן מפרש חזק ר׳ חדש טורח בשעור ומפסידה: הלוכל חכל חמיו בימים סבין לרופין לנפוקין: הין יכול לטעון טענ׳ בתולה כשהכנם לחופ׳ מפני שמתייחד עמה ביהודה היו מ חרין לותם כדי שיהא לבו גס בה: ביהודה אתאי לך החומר פשיטא לי מלא בתי לילה והא ודאי מאחר מזיקה שוויה עליה חתיכה דחיסורת מה לי גלגל מה לי יהודה: הלא לאו להפסידה מכתובתה וביהודה לא ת מפסידה על פיו דחתריכן הוא כח עליה בהרוסין ובגלגל מכי טעין דהא לא ב נתיהר: אתי לאו דקטעין טענת פתח פתוח מפתחי דחיין עדיס ברבר זה ולא טענה מוכחת הלה עליה כשהכנם דחיין לך ברבר שאינו יכול לברורי חיכו נאתן להפסיד כתובת׳ ודיוקא דמתכי׳ דרייקינן הא בגלגל מכי טעי׳ דטעי׳ טענת דמים וכגון שהיו לה עומדים משמעתו אותן ולא נעמיק חוכחה ברבר ולא רחה וחיבר וטענה ברורה היא: מכתים

דטופין פתח פתוח מכאתי תפר עליו ולא תאריכן לה קים ליה: תיקרורי דעתא עד מכי בשבת הבאה: ולמאי קפדי רבנן אי מיקרירא דעתי: כיון לה מה נכון להפסיד וחרי הו׳ נותן מדעת: אלא לאו לאוסרה הוא דקפדינן עלה יקדר דעתו ויקיים את החפור׳ לו שמא פי׳ אתי וטעין הפרינן לה עליה: טענת דמי דטענה מבוררת היא וליכא למימר לא קים לי׳ לכל בפתח פתוח חיישי׳ לך לא קים ליה: להפסידה כתובת׳ על פי עכמו טע לקמן מפרש חזק ר׳ חדש טורח בשעור ומפסידה: הלוכל חכל חמיו בימים סבין לרופין לנפוקין: הין יכול לטעון טענ׳ בתולה כשהכנם לחופ׳ מפני שמתייחד עמה ביהודה היו מ חרין לותם כדי שיהא לבו גס בה: ביהודה אתאי לך החומר פשיטא לי מלא בתי לילה והא ודאי מאחר מזיקה שוויה עליה חתיכה דחיסורת מה לי גלגל מה לי יהודה: הלא לאו להפסידה מכתובתה וביהודה לא ת מפסידה על פיו דחתריכן הוא כח עליה בהרוסין ובגלגל מכי טעין דהא לא ב נתיהר: אתי לאו דקטעין טענת פתח פתוח מפתחי דחיין עדיס ברבר זה ולא טענה מוכחת הלה עליה כשהכנם דחיין לך ברבר שאינו יכול לברורי חיכו נאתן להפסיד כתובת׳ ודיוקא דמתכי׳ דרייקינן הא בגלגל מכי טעי׳ דטעי׳ טענת דמים וכגון שהיו לה עומדים משמעתו אותן ולא נעמיק חוכחה ברבר ולא רחה וחיבר וטענה ברורה היא: מכתים

מהכי הלה למי מחין לו כנים ויש לה יבם ועוד במי מחזו מה היה בחותן היומים רבי יהודה חומ׳ חרי היה כחמת לים לכל דבריה וקלי לחתי דקתני לעיל מינה חרי זה גיטך מהיום הם מתי ובן חנוס ויקר׳ וכן מסתע בתוספתה הלמת העב רחמר מיהו היוה לחת לים גתו כרמפרש בגחל בחות׳ מעת מחני בעולם פי׳ דהתי דחמר מהיום לה מיחול מיד הלה דעתו מיחול מעת לחת קור׳ מיקתו דהייכו מעת מהיום בעולם והה חמר מהיום הלה למעוטי לחתר מיקה כלו מלותו יום מחני בעולם יהא גט ומיהו יש לחלק בין מהיום לפירש בהדיה מיחול מעת כתיבה דעב מעת כתיבה קחתר מיהא גט ועור כרחה דחני׳ חומר מהיום יש לומ׳ בפ׳ הקונט׳ דלתו דוקא פי׳ מחם ימות בחלמה הלה היו מתנים הם לה יחזור מן החלמה וחגב

ייהטיה נקט בקונט׳ הם ימות דמתם מי מהיכו חוזר מן המלחמה חיכו חוזר לפי מעת הלה הה הם נמבה והמתה מהיום דהכת חין מיך לומר מעת מחני בעולם

כ כתיב קחת ולח והרי חזר חוריה ונתבטל הגט ול מהיה מתנה הם לה יחזור בסוף המלחמה והרי לה חזר לבסוף וכיון לפי

זה הה רחמרי בפרק הזהב כות לו לחרס מיבעול מפק לחת לים ולל ילבין פני ח חבירו ברבים ומפיק לה מהתי מעם רבת מבע רפפק לחת לים הוחי דחיכא דילמ׳ יחזור מן המלחמה ולח מפר׳ כותב גט כריתות לנחרי בלה סו׳ תכחי ולפי ק׳ חמחי קרי לה

סע׳ לחת לים הה הוחי גירושו גחורי׳ ולח׳ דקרי לה סע׳ לחת לים לפי שהיו מגרשים בכינעה שלה יהה כודע ויקפדו עליהם בני חרס לקדשם ולפירוש הקונט׳ קשה קכת חיך כה עליה למה לה היה ירה שתה יחזור:

אי למיתב לה כתובה כו׳ משמע הם היה בה לבית דין היה נחתן להפסידה כתובתה לעב שלחוסרה עליו לה היה נחתן משום דחית לן למימ׳ דשתה חיכו בקי בפתח פתוח ולוקתה בחזקת היתר לבל מקו׳

כתובתה הפסיד לעב שים לבו לום שהוה בפתח פתוח לין למימ׳ לוקי ממונה בהזק׳ מריה וקשה לרחמי מפסיד כתובת׳ והה הוה ספק ספיקא ספק הם הוה בקי בפתח פתוח הם לחו והם תמכה לומר פתח פתוח הוה ספק בחוכם ספק ברבנן דחמי׳ לחת כהן בחוכם לה מפסדה כתובתה ואין לומר דחמי׳ בספק ספיקא מפסד כתובתה משום דמוקמינן ממונה בחזקתיה דהה לקמן גבי מפלרסתני נחכסתי והוה חום לה כי ליה עד שלה תרסתיך נחכסת והיה מקחי מקח טעות ואיכא מאן דמפר׳ לקמן מיקח טעות מפתחים לבל מנה חית לה לחלמ׳ משום דבחותו מנה הוה ספק ספיקא לה מפסדה דספק קודם שנתארסה ספק נחארסה והם תמכה לומר לחר שנתארסה חימור בחוכם הוה דהי לחמרת דחמי׳ לית לה חפילו מנה ול הלה חמיב ספק ספיקא כהג משום דהחי ספיקא ממא בחוכם היה לה חמיב ספיקא גמורה למיתב לה כתובה דחיימ׳ קודם שנתארסה נחכסה והמתה לתי מפיר חת רתנן במתניתין היא לומרת מוכת עץ לבי והוה לומר לה כי הלה דרוסת לים לת וקלמר רבי יהושע מחיכה כלמת ומפסדת כתובתה לו לרבי יוחנן מנה לו לרבי הלעזר ולא כלום ולעב דהוו ספק ספיקא ספק מוכת עץ ויש לה כתובה לפי׳ הם תמכה לומר דרוסת לים לימ׳ תחתיו נחכסה ונפתחפה סרהו וים לה כתובה ול הי ספק בחוכם לה חמיב ספק ספיקא דחימור קודם שנתארסה נחכסה ועור לומר רבינו יצחק דמוכ׳ עץ לה מכית דהה דחמרינן כולהו נמי חבוטי מיחבטן הייכו הלימה דלב׳ חבל רבי יהושע ממעיב דלית ליה טענת דמים חרסת ופיט ים להן טענת בתולין והייכו מפ׳ דכבירא ליה דחבטת לה מכיחת:

מאי לאו דקא טעין פתח פתוח נרחה לפר׳ דקסר דבטענת דמים ליכא למיחם לאיקרורי דעתא דכיון דליכ׳ דם לבו נוקפו ואין מתקרר לבל בפתח פתוח ליכא למיחם ממא יתקרר:

נאמן להפסיד כתובת׳ לורי דמחל מור׳ ספיר דכחתן לחופר׳ עליו להפסד כר וב לפטריך ליה לחסתעינן דלה תימא דלה יהא כחתן לעב דקי׳ ליה בפתח פתוח דנימא בחזיר מסתר להפסיד׳ ורבי שמעון נמי מכי סבר דכחתן להפסיד׳ ונקט לחופרה לרבותא וכש דכחתן להפסיד כתובתה כרחוכח הכונייח דלעיל:

אבל בגלגל מכי טעין ואת מכח ליה דלמא ביהודה כחתן לומר סבא עליה בהרוסין ולא בגלגל לבל כשטוענת בתולה הייתי בגלגל נמי מסיקנה ול דחמסע ליה היכו יכול לטעון טענת בתולים בכל ענייו בין מחומר סבא עליה מן הלרוסין בין מחומר פתח נעול מבח דביהודה כחתן בחגו דחיבעיה לחמרת בהרוסין בה עליה ולא בגלגל דליכא מגו לבל דקסה דחייתי מדיוקא והוה ליה לחתויי מרייחא דרקתני בתולה שיכא מן הלרוסין כו וים להן טענת בתולים ועב לעניין כתובה חיירי דלחוסרה עליו חפי׳ מן הכיסויין נמי ים לה טענ׳ בתולין כיון דכנס בחזק׳ בתולה כרחוכח לקמן דפריך וניהום ממח תחתיו זיכתה:

מאי לאו דקא טעין טענת פתח פתוח ובהורה לעב דאיכא חזקה לן מהיכן כרפירם בקו לי נמי כיון דחתייחד עמה ודאי בח עליה דלא תוקי חיכם לכפפיי ולעב רגבי יבמה לחריכן דעד מלעיס יום מוקי לכפפיה רוב פעמים לן מוקי לכפפיה לפילו שעה לחת דעד כן מתייחד ואיתרע חזקה:

לא דקא טעין טענת דמים דהויין מריכן מלוכלכי בדם ונרחה דבטענ׳ פתח פתוח וטענת דמי דמסתיין סהיה טוענ׳ סהוה בח עליה בהרוסין לי לומר׳ בתולה הייתי ואיתמכה לריך במגו דחיבעיה לחמר׳ מפרש׳ דכיון דלמ׳ דבספקין לקמן כוותיה ול דאיכא מוד׳ ברבנן מכבעלה מאחר ועוד דאין זה מגו דחיפסלה נפשה מכהוס׳ לבל קשה דלהתם במגו דחיבעיה לחמר׳ מוכ׳ עץ יש לפילו לרבנן לקמן דחאמרי מוכ׳ עץ כתובת׳ מנס דאין זה מגו דאיכא דוכה להפסיד כלום מכתובתה מ׳ נחתת במגו דחי בעיה לחמר׳ מוכת עץ יש לפילו לרבנן לקמן דחאמרי מוכ׳ עץ כתובת׳ מנס דאין זה מגו דאיכא דוכה להפסיד כלום מכתובתה מ׳ נחתת במגו דחי בעיה לחמר׳ מוכת עץ יש לפילו לרבנן לקמן דחאמרי מוכ׳ עץ כתובת׳ מנס

חמריכן נמי מגו להוציח ממי נמי מפיר:

חכמים תיקנו לאשתו כו׳ כלומר אי הוה כתובתה דאורייתא לא היה נותן להפקיעה הלא בעדות ידועה לכל כתובתה חכמי׳ תיקנוה הס לחודו הס לחודו והס לחודו הס פתיקנוה לחודו מהוה נותן להפסידה לף בטענת פתח פתוח: אם כן מבידו להפקיעה: מה הועילו בתקנתן פתיקנו לה כתובה: חזקה

אין אדם טורח בסעודה כו׳ אין לחוש פיטפון לדם כך זה בחם פאם היה מוכח אותה תחילה לא היה טורח בסעודה וכוכסה ומפסיד סעודתו חכם הלא היה מגרש מתחילה: זה אין הזיבורי׳ אם בחת לגבו כתוב ויש לו עידית וזיבורי׳ וביכולת היכם יכולה לומר תן לי עידית או ביכולי בפוויה יתן: אין התורה מכסף יפקול כדלקמן: כסף יפקול במפתה כתיב:

כתוהר הבתולות התמור במתכם את הבתולה קנכו הכתוב כ׳ כסף בפביל תוה׳ בתולה: פיהה זה כתוהר הבתולו׳ תקיפ הכתו׳ קנם המפת׳ לקנם התוכם מה להלן כ׳ לף כאן כ׳ מה כסף התמור כאן פקלים דכתיב יפקול לף להלן פקלי׳ הלא תיש מעו׳: מכאן פמכו תדקדלה תוסר: נותן לה תמעות קפוטקיא בפ׳ בתרא תנן כסף חסם בארץ יפרחל וגירסה בקפוטקיא נותן לה תמעות ארץ יפרחל פהן קלות כסף חסם בקפוטקיא וגירסה בארץ יפרחל נותן לה תמעות ארץ יפרחל מניין הכתו׳ בכתובה דחזלינן לקולא רבן פמעון בן גמליאל אומר נותן לה תמעות קפוטקיא פנם תעב בהן כסתר תלוה דקאבר כתוב׳ דאוריית׳: אבוהי כופרי הלקיהו מלקיו׳ בתקלות חריות על דקל שים בהן עוקצין כתין קוצין כדתמרינן בסוכ׳ ותימא כופר׳ דדכיה דרכי נועם כתיב: מברכתא חביט׳ ליה זכות העיר הזאת פמה מברכתא הבוטות וסוכבות תמיד לפניו לזכו׳ מחר מזון בקי בפתח פתוח: בחור לא מהימן ומסבינן לי׳ כופרי על מעית פניו: נמוי מהימן ולא מסבינן ליה כופרי: הטה כמהגיע לפתח ביתו הכנור ויש בו דבר מעכבו מלפתוח וכמתין לותו לבדרין נפתח: חיכ דאתרי בלא מתכוין לא מכית הטיח ולא אתריכן פתח הטה הלא כך בדקו: פתח במזיד הטית ועקרת לרפח ועבר׳ עקרת הדלת והבריח: הטה במזיד ובכח: וכבפו פהיו טיפי הדמיס מכוסיס בפכבת זרע: ניחוץ

אתמר אמר רב נחמן אמר שמואל משום רבי שמעון בן אלעזר חכמי׳ תקנו להם לבנו׳ ישרא׳ לבתולה מאתי׳ ולאלמנ׳ מנה והם האמינוהו שאם אמר פתח פתוח מצאתי נאמן אם כן מה הועילו חכמים בתקנתם אמר רבא חזקה כב אין אדם טורח בסעודה ומפסידה תנא הואיל וקנס חכמים הוא לא תגבה אלא מן הזיבורית קנסא מאי קנסא אלא הואיל ותקנת חכמים הוא לא תגבה אלא מן הזיבורית רשבנ אומר כתובת אשה מן התורה ומי אמר רבן שמעון בן גמליאל הבי והתניא כסף ישקול כמוהר הבתולות שיהא זה כמוהר הבתולות ומהר הבתולו׳ זה מיכן סמכו חכמי׳ לכתובת אשה מן התור׳ רשבנ או׳ כתובת אשת אינו מדברי תור׳ אלא מדברי סופרי׳ איפו׳ ומאי חזית דאפכ׳ בתריית׳ איפוך קמיית׳ הא שמעינ׳ ליה לרשבנ דא׳ כתובת אשה מראורית׳א דתנן רבן שמעון בן גמליאל או׳ נותן לה ממעו׳ קפוטקיא ואי ביעית אימא כולה רבן שמעון בן גמליאל היא וחסורי מיחסרא והבי קתני מיכן סמכו חכמי׳ לכתובת אשה מן התורה כתוב׳ אלמנה אינה מדברי תורה אלא מדברי סופרי׳ שרבן שמעון בן גמליאל אומר כתובת אלמנה אינה מדברי תורה אלא מדברי סופרי׳ הוא לקמי׳ כב ג דרב נחמן אמר לי׳ פתח פתוח מצאתי אל דף ו׳ רב נחמן אסביהו כופרי מברכת׳ חביטא ליה והא רב נחמן הוא דאמ׳ מהימן מהימן ומסבינ׳ לי׳ כופרי רב אחאי משני כאן בבחור כאן בנשוי ההוא דאתא לקמי׳ דרבן נמליאל אמר ליה פתח פתוח מצאתי אמר ליה שמא הטיתה אמשול לך משל למה הדבר דומה לאדם שהי׳ מהלך באישון לילה ואפלה היטה מצאו פתוח אמר לה חכם תיקנו כו׳ מתמה דכתובה דרבנן וכן בהלכה רבה גבי הין לה כתובה קלח מהי טעמא תקינו לה רבנן כתוב אלא תהא קלה בעיניו להוציאה כו׳ אלא מהי טעמא דרבנן וקאמר רבנהגו לכתוב בכתובה כסף זוזי מלתן דיהבו ליכי מדאורייתא דף בתר׳ ור מנוש ותורת דמכיר אתמר דפר בתר׳ דף קי דתייתי לה נמי בסמוך דאמר נותן לה מעטו׳ קפוטקיא דקאבר כתובה דאורייתא וקיימא לן כרבנן במסכתיכו ועוד תורי דלא קיימא לן כרב נחמן דאסכחה רב לפני דהוה בתרתה דפלוג עליה כרמתרן לקמן בריית׳ תני כל מלא מסתם חיכו יכול לטעון טענת בתולין תלמד דחיים לפתח מסקר ולא תאריכן חזקה אין אדם טורח בסעודה ומפסידה וכן פירש רבינו יצחק בן רבינו מאיר דרב חפי פליג אדרב נחמ׳ והא דאמר בהלכה רבה מהי טעמא תקינו רבנן כתובה הם מהי טעמא תקינו רבנן כתובה היכא דתהא קלה בעיניו להוציאה הכי נמי תקינו מלא יהא לה כדי שתהא קלה בעיניו להוציאה:

חזקה אין אדם טורח כו׳ תימ׳ תינח בחם כהן דתיסכר עליה הילכך כיון דמסיר נחמן ולאד לקמן כהם בחזק יבתולה ומכח בעולה אין לה כתוב כלל כיכיחא דהסתא נמי מפסידה סהרי מקח טעות הוא אבל למאי לה כתובה מנה לה מפסיד מידי אלא אסבח להפסידה מכתובת מנה אבל הסעוד לא מפסיד ואתאי מהיכן דלא מהיכן:

הואיל ותקנת חכמים היא לא תגבה כו׳ תי׳ דאמ׳ חית ליה לקמן בפרק לף על פי דכתוב דאורייתא ובפרק המוקין אתריכן דקאבר ר׳ מאיר דכתובת הבח בביכולת מסוס חיכו וכיון דהוה דאורייתא דיכה בעידית כדכפיך לן בריש בך וכולן כאבות לבלא ממיטב דאתי תא כתיב יפלס כסף ואתאי הפקיעו דיכה ומ׳ דלא מיסתמיט תכח בסו׳ מקום דאית ליה כתובת הם׳ מעטלטלי אלא לרמ׳ כדאתמר׳ בכל דוכתי׳ הא מכי רמ׳ היא דאתי מטלטלי מסתעבדי לכתובה ולאד דאורייתא אתאי לא נבי מעטלטלי כמו כיוקין כיון דאתסס ילפיכן ול׳ דטעמא אלא מפני יפרעו מהן בכי אדם אם יבטרכו למכור עידי׳ או מטלטלי וחסו כדי פיקפכי עליהן בכי אדם:

נותן לה ממעו׳ קפוטקיא תימ׳ לרי מה ריוח הוא לה מכותן לה מאותם המעו׳ אתם היכו כותן לה אלא סוה כ׳ מקלי׳ ואם היכו אומרים דלעולם צריך ליתן לה מקלים מעומדין אם בקפוטקיא כ׳ מקלים קפוטקיא ובארץ יפרחל כ׳ מקלים אל ארץ יפרחל הוא ניחא כרחמר נבי ה מלעים דפדיון בכור בפרק יש בכור ליפדר מר דף כ ושם תילתא דאומיפו עלייהו ופדל לפו ומיהו אין נראה דאתם כפאומיפו בכל מקום הלכיפו אבל כפאומיפין בתקום אחד אין נראה אבלך אתם מידה דאורייתא ומיהו בירושלמי דפירקין גר׳ אתמכי׳ דכתובה מאתים רבי מוכח בפס אמותל חמר עפק׳ הקדם רבי אבא בר בוכי חמר מטבע יוצא וכן אמקי אתם כמה אמורתי:

מברכתא חביטא ליה פי הלקיהו אמוכיה אר׳ על בת יפרחל אהרי אמקר וכי זוכות חבוטו לפניו פיהי׳ בקי הלכך לא מהימן והא אמר רב נחמן מהימן ומסבי מהימן ומסבינן ליה כופרי ורב נחמן דאמר אסביהו לא אמו אלא היה מאתיכו אלא היה מאתיכו ואתר להלקותו לפי מחסור על הזכו׳ ורב אחא מסבי לרסבירא לן מעיקרא דלא מהימן ואיידי בבחור ועיל בכיחותא מברכתא חביט׳ ליה לף על פי אהוא נחמן אתאי להלקיהו לפי מחסור על הזכו׳ והא׳ רב נחמן נחמן ולא פירום להלקותו ומסבי מהימן ומסבינן ליה ורב נחמן לא חיירי במלקות רב אחא אתר לעולם נחמן דאתר רב נחמן היינו בלא מלקות ובנסוי: בתולה

בתולה אלמנה גרושה וחלוצה מן האירוסין כתובתן מאתים ויש להן טענ׳ בתולי׳:

גמ׳ מאי אלמנה אמר רב חנא בגרתאה אלמנ׳ על שם מנה שמנ׳ מן האירוסין מאי איכא למימ׳ איידי דהא קרא להו שמנ׳ הא נמי קרי להו אלמנה שמנה דכתיבא באוריתא מאי איכא למימר דעתידין רבנן דמתקני להו מנה ומי כתב קרא לעתיד אין דכתיב ושם הנ׳ השלישי חדקל הוא ההולך קדמ׳ אשור ותנא רב יוסף אשור זו סליקא ומי הואי אלא דעתידה הכא נמי דעתידה ואמר רב חנא בגדתא׳ מטר משק׳ מרו׳ ומזבל ומערן וממשיך אמר רבא בר ישמעאל ואיתימא רב יימר בר שלמ׳ מאי קרא תלמ׳ רוה נחת נדודיה ברביבים תמוגגנה צמחה תברך אר׳ אלעזר מזבח מזיח ומזין מחבב ומכפר היינו מכפר מזיח מזיח גזירות ומכפר עוונות ואמ׳ רב חנא בגדותא׳ תמרי בשחנן משבעין משלשלן מאשרן ולא מפנקן אמ׳ רב אכל תמרים אלא ורה מתיבי תמרים שחרית וערבית יפות במנחה רעורה בצהרים אין כמותן ומבטלות ג׳ברים מחשבה רעה וחולי מעים ותחתוניות מי אמרינן דלא מעלו עלויי מעלו ולפי שעתא טרדא מידי דהוה אחמרא דאמר מר השותה רביעית יין אל יורה ואיבעית אימא לא קשיא הא מקמי נהמא הא לבתר נהמא דאמר אביי אמרה לי אם תמרי מקמי נהמא כי נרנא לריקולא בתר נהמ׳ כי עברא לרשא דשא׳ רבא דרך שם דרגא אמ׳ רבא דרך גג פוריה אמר רב פפא שפרין ורבין עליה אמ׳ רב נחמן בר יצחק אף אנו

ניחוץ שלנו כביכול שלהם ואי אמרת ניעביד ניחוץ מעברא ליה חומרתא ההוא ראתא לקמיה דר׳ג בר אמר ליה בעלתי ולא מצאתי דם אמר׳ ליה רבי עריין בתולה אני אמר להן הביאו לי שתי שפחות אחת בתולה ואחרת בעולה הביאו לו והושיבן על פי חבית של יין בעולה ריחה נודף בתולה אין ריחה נודף אף זו הושיב׳ ולא היה ריחה נודף אמר לו לך זכה במקחך ונברוק מעיקרא בגווה גמר׳ הוה שמיע׳ליה מעשה לא הוה חזי וסבר דלמא לא קים לי בגווה דמילת׳ שפיר ולאו אורח ארעא לזלזולי בבנות ישר׳ל ההוא ראתא לקמיה דרבן גמליאל הזקן אמר לו רבי בעלתי ולא מצאתי דם אמר׳ לו׳ ממשפחת דורקטי אני שאין להן לא דם נידה ולא דם בתולים ברוך רבן גמליאל בקרובותיה ומצא כדבריה אמר לו לך זכה במקחך אשריך שזכית למשפחת דורקטי מאי דורקטי דור קטוע אמר ר׳ חנינא תנחומים של הבל ניחמו רבן גמליאל לאותו האיש דתני רבי חייא כשם שהשאור יפה לעיסה כך דמים יפים לאשה ותנא משום רבי מאיר כל אשה שדמיה מרובין בניה מרובים אתמר רבי ירמיה בר אבא אמר זכה במקחך אמר ליה ורבי יוסי בר אבין אמר נתחייב במקחך אמר ליה בשלמא למאן דאמר נתחייב היינו דרבי חייא אלא למאן דאמר זכה מאי זכות׳ דלא אתי לידי ספק נדה ההוא דאתא לקמיה דרבי אמר ליה רבי בעלתי ולא מצאתי דם אמרה לו רבי עריין בתולה אני ושני בצורת הוה ראה רבי שפניהם שחורים צוה עליהן והכניסום למרחץ והאכילום והשקום לחופה בעל ומצא דם אמר לו לך זכה במקחך קרי רבי עליהם צפ׳ עורם על עצמ׳ יבש היה כעץ: מתני׳ בתולה כתובתה מאתי׳ואלמנה מנה בתולה אלמנ׳ גרושה וחלוצה מן האירוסין כתובתן מאתים ויש להן טענ׳בתולי׳:

גמ׳ מאי אלמנה אמר רב חנא בגדתאה אלמנ׳על שם מנה שמנ׳מן האירוסין מאי איכא למימ׳איידי דהא קרא להו שמנ׳ הא נמי קרי להו אלמנה שמנה דכתיבא באוריתא מאי איכא למימר דעתידין רבנן דמתקני להו מנה ומי כתב קרא לעתיד אין דכתיב ושם הנ׳ השלישי חדקל הוא ההולך קדמ׳ אשור ותנא רב יוסף אשור זו סליקא ומי הואי אלא דעתידה הכא נמי דעתידה ואמר רב חנא בגדתא׳ מטר משק׳ מרו׳ ומזבל ומערן וממשיך אמר רבא בר ישמעאל ואיתימא רב יימר בר שלמ׳ מאי קרא תלמ׳ רוה נחת נדודיה ברביבים תמוגגנה צמחה תברך אר׳ אלעזר מזבח מזיח ומזין מחבב ומכפר היינו מכפר מזיח מזיח גזירות ומכפר עוונות ואמ׳ רב חנא בגדותא׳ תמרי בשחנן משבעין משלשלן מאשרן ולא מפנקן אמ׳ רב אכל תמרים אלא ורה מתיבי תמרים שחרית וערבית יפות במנחה רעורה בצהרים אין כמותן ומבטלות ג׳ברים מחשבה רעה וחולי מעים ותחתוניות מי אמרינן דלא מעלו עלויי מעלו ולפי שעתא טרדא מידי דהוה אחמרא דאמר מר השותה רביעית יין אל יורה ואיבעית אימא לא קשיא הא מקמי נהמא הא לבתר נהמא דאמר אביי אמרה לי אם תמרי מקמי נהמא כי נרנא לריקולא בתר נהמ׳ כי עברא לרשא דשא׳ רבא דרך שם דרגא אמ׳ רבא דרך גג פוריה אמר רב פפא שפרין ורבין עליה אמ׳ רב נחמן בר יצחק אף אנו

אמר ליה רבי יוסי בר אבין אמר נתחייב במקחך אמר ליה בשלמא למאן דאמר נתחייב היינו דרבי חייא אלא למאן דאמר זכה מאי זכות׳ דלא אתי לידי ספק נדה ההוא דאתא לקמיה דרבי אמר ליה רבי בעלתי ולא מצאתי דם אמרה לו רבי עריין בתולה אני ושני בצורת הוה ראה רבי שפניהם שחורים צוה עליהן והכניסום למרחץ והאכילום והשקום לחופה בעל ומצא דם אמר לו לך זכה במקחך קרי רבי עליהם צפ׳ עורם על עצמ׳ יבש היה כעץ: מתני׳ בתולה כתובתה מאתי׳ואלמנה מנה בתולה אלמנ׳ גרושה וחלוצה מן האירוסין כתובתן מאתים ויש להן טענ׳בתולי׳:

גמ׳ מאי אלמנה אמר רב חנא בגדתאה אלמנ׳על שם מנה שמנ׳מן האירוסין מאי איכא למימ׳איידי דהא קרא להו שמנ׳ הא נמי קרי להו אלמנה שמנה דכתיבא באוריתא מאי איכא למימר דעתידין רבנן דמתקני להו מנה ומי כתב קרא לעתיד אין דכתיב ושם הנ׳ השלישי חדקל הוא ההולך קדמ׳ אשור ותנא רב יוסף אשור זו סליקא ומי הואי אלא דעתידה הכא נמי דעתידה ואמר רב חנא בגדתא׳ מטר משק׳ מרו׳ ומזבל ומערן וממשיך אמר רבא בר ישמעאל ואיתימא רב יימר בר שלמ׳ מאי קרא תלמ׳ רוה נחת נדודיה ברביבים תמוגגנה צמחה תברך אר׳ אלעזר מזבח מזיח ומזין מחבב ומכפר היינו מכפר מזיח מזיח גזירות ומכפר עוונות ואמ׳ רב חנא בגדותא׳ תמרי בשחנן משבעין משלשלן מאשרן ולא מפנקן אמ׳ רב אכל תמרים אלא ורה מתיבי תמרים שחרית וערבית יפות במנחה רעורה בצהרים אין כמותן ומבטלות ג׳ברים מחשבה רעה וחולי מעים ותחתוניות מי אמרינן דלא מעלו עלויי מעלו ולפי שעתא טרדא מידי דהוה אחמרא דאמר מר השותה רביעית יין אל יורה ואיבעית אימא לא קשיא הא מקמי נהמא הא לבתר נהמא דאמר אביי אמרה לי אם תמרי מקמי נהמא כי נרנא לריקולא בתר נהמ׳ כי עברא לרשא דשא׳ רבא דרך שם דרגא אמ׳ רבא דרך גג פוריה אמר רב פפא שפרין ורבין עליה אמ׳ רב נחמן בר יצחק אף אנו

בתולה אלמנה גרושה וחלוצה מן האירוסין כתובתן מאתים ויש להן טענ׳בתולי׳:

גמ׳ מאי אלמנה אמר רב חנא בגדתאה אלמנ׳על שם מנה שמנ׳מן האירוסין מאי איכא למימ׳איידי דהא קרא להו שמנ׳ הא נמי קרי להו אלמנה שמנה דכתיבא באוריתא מאי איכא למימר דעתידין רבנן דמתקני להו מנה ומי כתב קרא לעתיד אין דכתיב ושם הנ׳ השלישי חדקל הוא ההולך קדמ׳ אשור ותנא רב יוסף אשור זו סליקא ומי הואי אלא דעתידה הכא נמי דעתידה ואמר רב חנא בגדתא׳ מטר משק׳ מרו׳ ומזבל ומערן וממשיך אמר רבא בר ישמעאל ואיתימא רב יימר בר שלמ׳ מאי קרא תלמ׳ רוה נחת נדודיה ברביבים תמוגגנה צמחה תברך אר׳ אלעזר מזבח מזיח ומזין מחבב ומכפר היינו מכפר מזיח מזיח גזירות ומכפר עוונות ואמ׳ רב חנא בגדותא׳ תמרי בשחנן משבעין משלשלן מאשרן ולא מפנקן אמ׳ רב אכל תמרים אלא ורה מתיבי תמרים שחרית וערבית יפות במנחה רעורה בצהרים אין כמותן ומבטלות ג׳ברים מחשבה רעה וחולי מעים ותחתוניות מי אמרינן דלא מעלו עלויי מעלו ולפי שעתא טרדא מידי דהוה אחמרא דאמר מר השותה רביעית יין אל יורה ואיבעית אימא לא קשיא הא מקמי נהמא הא לבתר נהמא דאמר אביי אמרה לי אם תמרי מקמי נהמא כי נרנא לריקולא בתר נהמ׳ כי עברא לרשא דשא׳ רבא דרך שם דרגא אמ׳ רבא דרך גג פוריה אמר רב פפא שפרין ורבין עליה אמ׳ רב נחמן בר יצחק אף אנו

בתולה אלמנה גרושה וחלוצה מן האירוסין כתובתן מאתים ויש להן טענ׳בתולי׳:

גמ׳ מאי אלמנה אמר רב חנא בגדתאה אלמנ׳על שם מנה שמנ׳מן האירוסין מאי איכא למימ׳איידי דהא קרא להו שמנ׳ הא נמי קרי להו אלמנה שמנה דכתיבא באוריתא מאי איכא למימר דעתידין רבנן דמתקני להו מנה ומי כתב קרא לעתיד אין דכתיב ושם הנ׳ השלישי חדקל הוא ההולך קדמ׳ אשור ותנא רב יוסף אשור זו סליקא ומי הואי אלא דעתידה הכא נמי דעתידה ואמר רב חנא בגדתא׳ מטר משק׳ מרו׳ ומזבל ומערן וממשיך אמר רבא בר ישמעאל ואיתימא רב יימר בר שלמ׳ מאי קרא תלמ׳ רוה נחת נדודיה ברביבים תמוגגנה צמחה תברך אר׳ אלעזר מזבח מזיח ומזין מחבב ומכפר היינו מכפר מזיח מזיח גזירות ומכפר עוונות ואמ׳ רב חנא בגדותא׳ תמרי בשחנן משבעין משלשלן מאשרן ולא מפנקן אמ׳ רב אכל תמרים אלא ורה מתיבי תמרים שחרית וערבית יפות במנחה רעורה בצהרים אין כמותן ומבטלות ג׳ברים מחשבה רעה וחולי מעים ותחתוניות מי אמרינן דלא מעלו עלויי מעלו ולפי שעתא טרדא מידי דהוה אחמרא דאמר מר השותה רביעית יין אל יורה ואיבעית אימא לא קשיא הא מקמי נהמא הא לבתר נהמא דאמר אביי אמרה לי אם תמרי מקמי נהמא כי נרנא לריקולא בתר נהמ׳ כי עברא לרשא דשא׳ רבא דרך שם דרגא אמ׳ רבא דרך גג פוריה אמר רב פפא שפרין ורבין עליה אמ׳ רב נחמן בר יצחק אף אנו

אף אנו נאמר איילונית דוכרנית דלא ילדה:

מתני׳ הגיורת והשבויה והשפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנות ג׳ שנים ויום אחד כתובתן מאתי׳ ויש להן טענת בתולין: גמ׳ אמר רב הונא גר קטן מטבילין אותו על דעת בר מאי קמל רוכורת הוא לו ווכין לאר׳ שלא בפניו תנינא זכין לאד׳ שלא בפניו ואין חבין לאדם שלא בפניו מהו דתימא נברי בהפקר ניחא ליה דהא קיימא לן דעבד וודאי בהפקרא ניחא ליה קמל והני מילי גדול דטעם טעם דאיסורא אבל קטן זכו׳ הוא לו לימא מסייע ליה הגיורת והשבויה והשפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנו שלש שנים ויום אחד מאי לאו דאטבלינהו על דעת בית דין לא הכא במאי עסיקנן בגר שנתגיירו בניו ובנותיו עמו דניח׳ להו במאי דעבי אבוהו אר יוסף הגדילו יכולי׳ למחות איתיביה אביי הגיורת והשבויה והשפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנות ג׳ שני׳ ויום אחד כתובתן מאתים ואי סד הגדילו יכולין למחות יהבינן לה כתוב דאול ואכלה בהיות נכרי לכי גדל לכי גדלה נמי ממחייא ונפק כיון שהגדילה שעה אחת ולא מיחה שוב אינה יכולה למחו מתיב רבא או נערו שיש להן קנס הבא על הממזרת ועל הנתינ ועל הכותי ועל הגיור ועל השבוי ועל השפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותו מבנות ג׳ שני׳ ויום אחד ישל להן קנס ואי אמרת הגדילו יכולין למחות יהבינן לה קנס דאול ואכלה בהיות נכרי לכי גדל לכי גדלה נמי ממחייא ונפק כיון שהגדילה שעה אחרת ולא מיחה שוב אינ יכולה למחו אביי לא אמר כרבא התם קנס היינו טעמא שלא יהא הוטא נשכר רבא לא אמ׳ באביי כתובה היינו טעמ׳ שלא תהא קלה בעיניו להוציאה: מתני׳ הגדול שבא על הקטנ׳ וקטן שבא על הגדולה כח

ומוכת עץ כתובתן מאתים דברי רבי מאיר וחכמים אומרים מוכת עץ כתובתה מנה

בתולה אלמנה גרושה וחלוצה מן הנישואין כתובתן מנה ואין

לף לכו נחמר לף לכו נרדם לת המות מה לפת לילוכית מקרלו חכמים לפתם מחיכה רלוייה לילד: דוכרנית לפון לול תמיס דמתרגמינן דכר מליס הרי הוא כלול מחיכו יולד: על דעת בר׳ מס לין לו לב ולתו מבילתו להתגייר: מטבילין דלין לך גר בלא מילה וטבילה: על דעת בית דין מלמה יהו בטבילתו כדין כל טבילות גר פגריכי׳ מלמה ולן כפפין לו לב והרי הוא גר על ידיהן ומגמו ביין כפר: מסו דתימ׳ נכרי בהפקירה ניחא ליה וחוב הוא לו ולא לרם נפפה מליח לחדם לחובתו מלא בפניו כלומר מדעתו ולפון לאו בר דיפה הוא: דהא גבי עבד קל בפר׳ קמל רגטין רודתי בהפקירה ניחא ליה וחוב הוא לו להיות עבד ויהא מותר בהפקר זימת הפפחות מהיות בן חורין להיות מותר בבת ישראל דלא זילא ליה ולא מכיח ליה להפקידו: קטן הכא דגבי נכרי קטן לא לתר הכי: דהכי מילי רניחא ליה בהפקירה: גדול מגדל בהפקירות וטעיס ליה טעמא ד דאיכורא: הגדילו קטנים מהטגיירו ואפי׳ עם אביהם: יכולין למחות ולומר לי לפפנו להיות גרי׳ וחוזרין לפורן ולא לנו לעכפן בבר׳ ואפי׳ ידיעו תקיפה ולם קדם לפם מפמיחה ליכה בריכה גט להיות כ כישראל מומר: לבי גדלה לא יהביכן לה עד מתגריל: מוב ליכה יכולה למחו ולם מיחת׳ הרי היא כישראל מומרת לעכפ בכל עוכפי בר׳: מיט להן קנס כ׳ כפף לם יהבכו: הבא על המזרת ולעב דלא קיבין ביה ולו תהיה לפפה מהרי ליכה דלויה לקיימה לפילו הכי יש לה קנס כ כדלקמן: אבי לא לתר כרבא דלעו תיובתא היא דטעמ׳ דקנסה רקבר לה תיובתא היא דטעמ׳ דרבא לא לתר כלבי דמותי מכתוב׳ דהת׳ טעמא מלי תקיבו לה רבכן כתובה מלא תהא קלה בעיבו להוסיף וכל זמן מלא מיחה׳ ביורת היא ועבדיכן לה תקנתא: מתני׳ הבא על הקטנ׳ פחותה מבת מלא מלין ביאתה ביאה מהרי בתוליה חוזרין: וקטנה פחות מבן תשע פלתרו חכמים אין ביאתו ביאה וכל על הגדולה: ומוכת עץ מכתקע לה עץ בחותו מקום: כתובתן מלתים וזם כשלו לליס לחרי כן לא לבדו בכך לת כתובתן לס כשלו ולא פירש לה כלום: בתולה מהיא אלמה או גרושה או חלוצה: מן הכשוחין כגון מכנכסה לחופה ומת בעלה בחזקה מלא נבעלה: כתובת׳ מכה לס ניסת לאחר מתם כתובת׳ מכה דבחזקת בעולה קיימת מכנכסה לחופה: ואין

טעמא דאיסורא אי נמי חיירי לף בפבר קטן וכגון מהוא פל כהן דחוב הוא לו מיכא לאחרות לפי פמפסידו מלאכול בתרומה: לכי גדלה ואם תאמר כבר גדלה היא סהיא נערה כיון סהיתה בת קנס ומפרש ר׳ לכי גדלה מכחא מכנה והגיה מכחא יהודית: אביי לא אמר כרבא מלא יהא חוטא נשכר מפתא דיבא לית ליה טעמא דמלא יהא חוטא נשכר מפנא ד׳ וה׳ קשבר רבי מאיר כותים גרי לאתת הן וקנס הוא דקנסו במיתו לעכין פור מכנא מלא יטמעו בהן קנס להבא על הכותית ואי קנסו רבי מאיר במיתה הכי נמי קנסו ומפני דהכא לא בעו למקנ׳ מלא יהיה חוטא נשכר ומפת לרבא דלית ליה הכא טעם דאוטא נשכר היכי מכי מפני התם ול׳ דהתם חיית ליה מפיר הוי טעמא כיון דברי ים לו קנס דברי לתתיהן חלא דבפי למקנסי׳ קבר׳ הוא דמסוס טעמא מלא יהא חוטא נשכר מוקמינן לה לדיב׳ אבל הכא מבירא ליה לרבא מלא יהא חוטא נז דמסוס טעמא מלא יהא חוטא נשכר הין ליתן לה כיון דתן תרין לית לה מפרי נכרית נמורים היא הם תמתה ובמ׳ הלו כעי׳ת דחית ליה לרבא מלא יהא חוטא נשכר נבי מבויה מסוס דמוקמי לה בקדושתה:

מטבילין אותו על דעת בית דין מסוס דזכו׳ הוא ותימה דהא זכייה הויא מטעם שליחו׳ דכיון דזכות הוא לו אפילו כדאיתא בפרק קמא דבבא בתרא ולא גרע מפליחות דף י ב ואם כן היאך זכין לקטן ולא הין שליחות לקטן כדאמר בהחליה נמך ועוד דף עא

גר פנוי דהכתי נכרי הוא ואמר התם דקטן דהתי לכלל שליחות הוא ליה זכייה מדרבכן נכרי דלא אתי לכלל שליחות אפילו זכייה מ מדרבכן ליה ליה וכר׳ כמי דזכי לו מדרבכן כדאמר התם דקטן הוא ליה זכייה מדרבכן ואף על גב דהכתי נכרי הוא הא אתי לכלל שליחות אי נמי כיון דבהך זכייה נעשה יפראל הוא ליה כישראל גמור לעכין זכייה ואתי היכי הוי גר מדרבכן ואפילו כן ליכא בבת ישראל וקידושי קידושין הא מן התורה נכרי הוא ולל דקאמר כמאן דהתם דבים דף כ כח בית חכמי לעקור דבר מן התורה בקום ועשה וכי פריך מאי קמל הוא מכי לעכויי כח בית חכמי לעקור דבר מן התורה בקום ועשה ואב מתרי טעמא נקט ואת דאמר ברים בן סורר גבי גזל הגר אם אין לאום דף קא וצא גואל אים אתה כריך לאזול אחריו אם אים לו גואל קטן אי אתה כריך להזר אחריו כו׳ מסכחת לה גר קטן מן התור פמעובר׳ מכתגיירה כדאתמרינן בפרק העלל נכרית דף עא ומעוברת מכתגיירה בכה אין כריך טבילה והוי גר מן התורה דיעבד גתור הוא ואית ליה מיתון מן התורה כגון פרים את אמו ואי אתה כריך לאזר עלי אחיך לו יורשין אחיכו מולד ואחיו מן האם אין יורשין אותו ולפי ספרים דגרס׳ בבבא מציעא דף עא זכייה מיהא אית ליה ולא בר׳ מדרבכן ניח׳ דאמר לעולם אית ליה זכייה מן התורה ונכרי קטן כיון דבא להתגייר תמבינן ליה כישראל קטן ואעב דזכייה הויא מטעם שליחות ואין לו שליחו׳ מן התור׳ אם בדבר פים בו קלת חובה כגון להפרים תרומתו דאמת היה רוצה לפוטרה בהטה אחת אין אמת היה רוצה להעריך אבל הכא מזכות גמור הוא לו ים לו שליחות:

הא ודאי בהפקירה ניחא ליה ואעב דרבכ׳ פליגי אר׳ מאיר בפ׳ קדשין ולית דף יג להו טעמא דבהפקיר׳ ניחא ליה אם גבי עבד מאיכו חומם בהפקיר׳ אמפקיר עצמו מן המעבוד אבל גבי עבד שליכו מטוטבר ניחא ליה בהפקירה וכן נרש דאי לא תימא הכי היכי מייתי פייעתא מהסוא דגיורת דלמא רבכן היא דאפי׳ בגדול לית להו בהפקירה ניחא ליה:

אבל קטן זכות הוא לו והא דאתכן בפ׳ קדשין הגיטין האומר תנו גט זה לאשתו גו ומיאחרו זה לעבדו רצה לחזור בפניהם מיית פ׳ זה מפלל יחזור דר׳ מאיר היינו בעבד גדול דבקטן מודה ר׳ מאיר דזכות הוא לו דלא ניחא ליה בהפקירה כדאתמרינן הכא מטו׳ דלא טעים שור לף קו פפ

מסורת חשס

ושמואל אומ׳ אין מוכ׳ עץ בכם בלא הסיר בתולין תיירי דאי בסתיר למה
יש לה להיות פחותה ממוכת עץ:
לרבנן הכיר בה מנה לא הכיר בה ולא כלום ומתני׳ דלא היה ולא רבנן
ואם תאמר לא קאמר לרבנן בין הכיר בה בין לא הכיר בה
מנה כדקאמ׳ במסקנא ותיתי מתניתין לדברי
הכל ויל דלא ניחא ליה למימ׳ הכי רבנן
דרבנן מדתו לה לבעולה הוה ליה למיתני
בה כמו ככם בחזק׳ בתולה וכמה׳ בעולה
ומבירת ליה דלי לה ולא כלו׳ ובתמקנ׳ סבר
הא דתמרתו לה לבעול׳ היינו לעניי׳ מנה לבל
מקח טעו׳ לה הוי כמו בעולה דהיכו מקפיד
כל כמוכ׳ עץ מיהא מקח טעות:
הדר ביה רבה מההיא לבל מהא לא
בעי למימר דהדר ביה מטוס דמק׳
טעות לגמרי מסתע׳ ואת מכח לן דהד׳ ביה
מימה מחמר לרבנן לא הסיר בה ולא כלום
כלמר מחזר בו ממה מחמר לא הכיר בה
לר״מ מחתיס אלא כפ׳ לא הכיר בה מנה ובוקי
בריית׳ כר׳ מחיר ויל כדפ׳ לעיל בקו׳ דלין
זה מבירת דלי חסיב מקח טעו׳ לא יהא לה
כלום ולי לא חסיב מקח טעו׳ למה לא יהא
לה מחתי׳ כיון דמדמה לה לבונרת דלעו
לבונר׳ פוחתי לה מכתובתה: תמר

ואין להם טענת בתולים הניורת והשבויה
והשפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו
יתירות על בנות שלש שני׳ ויום אחד כתובתן
מנה ואין להן טענת בתולין: גמ׳ אמר
רב יהור׳ אמ׳ רב קטן הבא על הגדולה עשאה
מוכת עץ כי אמריתה קמיה דשמואל אמ׳ אין
מוכת עץ בבשר איכ׳ דמתני לה להא שמעתא
באפי נפשה קטן הבא על הגדולה רב אמר
עשאה מוכת עץ ושמואל אמר אין מוכת עץ
בבשר מתיב רב אושעיא גדול שבא על
הקטנה וקטן הבא על הגדולה ומוכת עץ
כתובתן מאתים אמר רבא הכי קאמר גדול
הבא על הקטנה ולא כלום רפחו׳ מכאן כנותן
אצבע בעי׳ דמי וקטן הבא על הגדולה עשאה
מוכת עץ ומוכת עץ גופא פלוגתא דר״מ ורבנן
אמר רמי בר חמא מחלוקת בשהכיר בה ר״מ מדמי לה לבונרת ורבנן מדמו לה
לבעולה אבל לא הכיר בה דברי הכל ולא כלום ור״מ אמאי מדמי לה לבונר׳ נדמייה
לבעולה בעולה איתעביד בה מעש׳ בידי אדם הא לא איתעביד בה מעשה בידי אדם
ורבנן אדמו לה לבעולה נדמיוה לבונרת בונרת לא איתעביד בה מעשה כלל הא
איתעביד בה מעשה אבל לא הכיר בה לדברי הכל ולא כלום מתיב רב נחמן היא
אומרת מוכת עץ אני והוא אומר לא כי אלא דרוסת איש את ר׳ גור בי אלעזר אומרי׳
נאנמת אלא אמר רבא בין הכיר בה ובין לא הכיר בה לר״מ מאתים לרבנן הכיר בה
מנה לא הכיר בה ולא כלום והדר ביה רבא דתניא כיצד הוצאת שם רע בא לבית דין
ואמר פלוני לא מצאתי לבתך בתולי׳ אם יש עדים שזינתה תחתיו יש לה כתוב׳ מנה
אם יש עדים שזינתה תחתיו בת סקילה היא הכי קאמר אם יש עדים שזינתה תחתיו
בסקילה זינתה מעיקרא יש לה כתובה מנה ואמר רב חייא בר אבין אמר רב ששת
זאת אומרת כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש לה כתוב׳ מנה ומתיב רב נחמן
הנושא את האשה ולא מצא לה בתולים היא אומרת משארסתני נאנסתי ונסתחפה
שדהו והוא אוב׳ לא כי אלא עד שלא אירסתיך והיה מקחי מקח טעות ולית לה כלל
ואמר להו רב חייא בר אבין איפשר רב עמרם וכל גדולי הדור יתבי כי אמ׳ רב ששת
להא שמעתא וקשיא להו ושני מאי מקח טעות נמי ממאתים אבל מנה אית לה ואת
אמרת לית לה כלל ואמר רבא מאן דקא מותיב שפיר קא מותיב מקח טעות לגמרי
משמע ואלא הך קשיא תריץ הכי אם יש עדי׳ שזינתה תחתיו בסקילה זינתה מעיקר׳
ולא כלום נמצאת מוכת עץ יש לה כתובה מנה והא רבא הוא דאמר לא הכיר בה
ולא כלום הדר ביה רבא מההיא תנו רבנן כנסה ראשון לשום נישואין ויש לה עדים
שלא נסתרה אינמי נסתר׳ ולא שהתה כדי ביאה אין השני יכול לטעון טענת בתולי׳

שהרי כנסה ראשון אמר

דין זקוק לבה לבית דין ואומר כן: ואמר רב חייא בר׳: ומותי׳ רב נחמן בר׳: נסתחפה מדהו מזלך בר׳ כלומר מהמטר בה וסותף את זריעתו ועיקר: מקח
טעות לגמרי מסתע׳ ואין לה כלום: כי אמרה רב מפני שהיא מתעתעת להחי אומרת דלעיל דיים לה כתובה מנה: ונקטינן להו הא רחותיכן: ואמר
רבה בר׳: והלכה נקטינן כרבה הלכה נקטינן הך דלעיל דיקתני זינתה מעיקרא יש לה כתובה מנה: תריץ להחיא דלעיל דכיבר הוסחת עלי תירוס
דיתרכת לה לא תתרכה הכי הלכה אם יש עדים כו׳: כתפחת לה הכיר בה מסתע׳ ונקו מתרץ רבה יש לה כתובה מנה הלכה מההיא דלעיל דהא
אינו אמר לרבנן לא כלום וכרבי מאיר נמי לא תקשה דהא רבי מאיר מתיס קאמר: ואם לה עדים הלכה כסתם דלעילו הכי הלכה הסתם
יכול לטעון טענת בתולים להפסידה כתובתה ולימא מקח טעות הוא: מהרי כנסה דחסון ועליו לרעת מנבעלה: זאת

כעדה מכתקתס דף יט

אמר רבה זאת אומרת כנסה בחזקת בתולה
ונמצאת בעולה יש לה כתובה מנה רב אשי
אמר בעלמא אימא לך לית ליה ושאני הכא
שהרי כנסה ראשון וניחוש שמא תחתיו זינתה
אמר רב שרביא בגון שקידש ובעל לאלתר
ואיכא דמתני לה אמתניתין בתולה אלמנה
גרושה חלוצה מן הנישואין כתובתן מנה
בתולה מן הנישואין היבי משכחת לה כגון
שנכנס לחופה ולא נבעלה אמר רבה זאת
אומרת כנסה בחזקת בתולה ונמצא בעולה
כתובתה מנה רב אשי אמר לעולם אימא לך
לית לה ושאני הכא שהרי נכנסה לחופה
וליחוש שמא תחתיו זינתה אמר רב שרביא
בגון שקידש ובעל לאלתר מאן דמתני לה
אברייתא כל שכן אמתניתין ומאן דמתני לה
אמתניתא אכל אברייתא לא משום דמצי אמ' לה
אנא אערים סמכי: מתני' האוכל את
חמיו ביהודה שלא בערים אינו יכול לטעון
טענת בתולים מפני שמתייחד עמה: גמ'
מרקתני האוכל מכלל דאיכא דלא
אכיל אמר אביי שמעמינה ביהוד' נמי מקומו'
מקומות יש ברתניא אמר רבי יהודה ביהודה
בראשונה היו מייחדין את החתן ואת הכלה
שעה אחת קודם בניסתן לחופה כדי שיהא
לבו גס בה ובגליל לא היו עושין כן ביהודה
בראשונה היו מעמידין להם שני שושבינין
אחד לו ואחד לה כדי לשמש את החתן ואת
הכלה בשעת כניסתן לחופה ובגליל לא היו
עושין כן ביהוד' בראשונה היו שושבינין ישני'
בבית שחתן וכלה ישנים בה ובגליל לא היו
עושין כן וכל שלא נהג כמנהג הזה אינו יכול
לטעון טענת בתולי' אהייא אילימ' אריש כל
שנהג מיבעי לי' אלא אסיפא כל שלא משמש
מיבעי ליה אמר אביי לעולם אריש ותני כל
שנהג אמר ליה רבא והא כל שלא נהג קתני
אלא אמר רבא הכי קאמ' כל שלא נהג מנהג
גליל בגליל אע"פ שנהג מנהג יהודה בגליל אינו יכול
לטעון טענת בתולי' רב אשי אמ' לעולם אסיפ'
ותני כל שלא משמש: מתני' אחו"ת כ"ט
אלמנת ישראל ואת' אלמנת כהנים בכתובתה
מנה בית דין של כהני היו גובי' לבתול' ארבע
מאות זוז ולא מיהו בידם חכמים: גמ' תנא ואלמנת כהנים בכתובתה מאתיים
והאנן תנן אחת אלמנת ישראל ואחת אלמנת כהנים בכתובתן מנה אמר רב אשי שתי
תקנות הוה מעיקרא תקינו לבתולה ארבע מאות זוז ולאלמנה מנה כיון

אמר רבה זאת אומרת נרשה דהכא גרם רבה דהא רבה קאמר לעיל
דמקח טעות לגמרי מפקע ואי גרם הכא רבה אם כן תיקשי
מתניתין ריעה לפיפה דהא זאת אומרת היכא כדקאמר בפרק הרבה דאמר לעיל מקח
טעות לגמרי מפקע כמו רב חסי:

כנסה בחזק' בתולה ונמצאת בעולה יש לה
מכח והא דקתני מהרי כנסה ר
רחמון פירש ר"ת דהכי מסמע ליה חיץ לפני
טענ בתולין לחם מכתובת כלו מהרי כנסה
רחמון וגר' להיו כתובתה מכח ואיכו יכול
לחסרה כלום מיהותו מכח דלא מהניא טענ'
בתולין אלא מיכה דבתולין:

שאני הכא מהרי כנסה דרחמון והדעת
דבעולה כפלת ואע"ג דעבר' מעיד'
מלא כבעלה חיכו סוכך על זה מאח כפיו
כיפוליו וסבר דלעבר' חיכר כן:

וניחוש שמא תחתיו זינת' חיץ לומ' דפריך
ואמאי חיכו יכול לטעו טענ' בתולי'
ליחוש עלמ' כיחום בשעת כנס שמא תחתיו
זינת' דלכאי אין חילוק בפיקח ספק תחתיו
ספק חיץ תחתיו דהא מכי למכוי דיהא דאיכו
יכול לטעון היכו להפסיד וכתובת' ואיכא
ספק פיקח דאפילו תחתיו ליכור בחופה
היה וחיץ זה דוחק דלעי' כמי מפ' חיכו יכול
לטעון טענ' בתולים הכי דקאמ' אי לאו דאיכא
עלי' בית דין אמאי לית לי' לכתוב פריך
אמאי חיכו מפסיד לה וכראה לר"י דלרב
אמי פריך כיון דבעלמא לית ליה דאין לה
כלום וכאן יש לה לפי שכנסה רחמון ה"כ
יבא לידי חיסור מזה הוים סבור כיון מזו
יש לה טענ' דבעלמא לית לה ה"ל מחזיקין
אותה ואי בעולה מבעל רחמון ואחרית
כן רוכים לומר מכאתיה ובחנם לטרוח
לבית דין מוחלי לה יאסרוה עלי ולכך ה
היה לכו להפסיד כתובתה מיבא לבית דין
ולא יטע' לומר מיותרת לו ואפילו בלאמ'
יפרעל יש לכו להפסידה בזירה עירום
כאן מזו לא תלבר כתובתה ויסבור לא
בעלו כן ולא יבא לביה דין חבל לרבה לא
פריך מידי כיון דבעלמא כמי יש לה ליכא
למיטעי:

בגון שקידש ובעל לאלתר וכן פריך כמי
להעמיד מהרחמון לאחר שקידש כ
כנסה לאלתר ומת מיד ובריס מעידים שלא
זינתה תחתיו דאם נבעלה תחת הרחמון
הרי כבעלה לפסול לה ואמרה לכהוכה:

שתי תקנות הוו וליכא למימר דחדא
תקנה הוו"ל ומתני' קשה תקנה
ובבריית' לאחר תקנה מתייקו לאלמכ"ת
דהא חזיכן הסתם דלית להו תחתיו וליכא
למימר כמי דמעיקרא כי תקיכו לבתולה
לרבע מאות תקיכו גם כן לאלמנה מאתים
דאין סברא לתקן לאלמנה מאתים אם לא
לאחר שריגלו כורך דמולגלי בהו ולכך הוכרך
לומר שתי תקנות הוו: כיון

מיית פ' מי שאמרו פרק עשרה יוחסין דף סו

היו גובין לבתולה בת כהן כפניסת לכהן וכל מכן כפניסת לישרא: גמ' סתי תקינו הוו לשלמנה בת כהן:

כיון דחזו דמזלזלי בהו תקינו להו מארז כיון דחזו דקא פרשין מיניהו דאמרי עך דנסבינן אלמנת כהנים ניזיל ניסיב בתולה ברת ישרא אהדרוניהו למילתיה: בית דין של כהנים כו': אמר רב יהודה אמר שמוא לא בית דין של כהנים בלבד אמרו אלא אפילו משפחות המיוחסות בישראל אם רצו לעשות כדרך שהכהנים עשין עשין מתיבי הרוצה לעשות כדרך שהכהנים עשין כנון בת ישראל לכהן וכת כהן לישראל עשין בת ישרא לכהן וכת כהן לישראל הוא דאיכא צד כהונה אבל בת ישראל לישראל לא לא מיבעיא קא לא מיבעיא בת ישראל לישראל דלא מצי אמר לה עלויי קא מעלינ ליה אבל בת ישראל לכהן דמצי אמר לה עלויי קא מעלינן ליך אימ לא קמלן: מתני' הנושא את האשה ולא מצא לה בתולים היא אומרת משארסתני נאנסתי ונסתחפה שרהו והלה אומר לא כי אלא עך שלא ארסתיך והיה מקחי מקח טעות רבן גמליאל ורבי אליעזר אומר נאמנת רבי יהושע אומר לא מפיה אנו חיין אלא הרי זו בחזקת בעולה עך שלא תתארס והטעתו עך שתביא ראיה לדבריה: גמ' איתמר מנה לי בידך והלה אומר איני יודע רב יהודה ורב הונא אמרי חייב רב נחמן ורבי יוחנן אמר פטור רב הונא ורב יהודה אמרו חייב ברי ושמא ברי עדיף רב נחמן ורבי יוחנן אמרי פטור אוקי ממונא בחזקת מרי אמר לי' אביי לרב יוסף הא דרב הונא ורב יהודה דשמוא היא דתנן היתה מעוברת מה טיבו של עובר זה מאיש פלוני וכהן הוא רבן גמליאל ורבי אליעזר אומר נאמנת ואמר רב יהודה אמר שמוא הלכה כרבן גמליאל ואמר ליה רב שמואל בר יהודה לרב יהודה שיננא אמרת לן משמי' דשמואל הלכה כרבן גמליאל אף בראשונה מאי אף בראשונה אף על גב דאיכא למימר אוקי ממונא בחזקת מריה אמר רבן גמליאל ברי עדיף לימא רב יהודה ורב הונא דאמרי כרבן גמליאל ורב נחמן ורבי יוחנן דאמרי כרבי יהושע אמר לך רב נחמן אנא דאמרי אפילו כרבן גמליאל עד כאן לא קאמר רבן גמליאל התם אלא דאיכא מינו אבל הכא מאי מינו איכא אי נמי עד כאן לא קאמר רבן גמליאל התם אלא דאמרינן אוקמה אחזקה אבל הכא מאי חזקה איכא להאי הכי נמי מיסתבר כי דקא משנינן דרב נחמן הוא דאמר כרבן גמליאל דאם

כיון דחזו דמזלזלי בהו תקינו להו מארז כיון דחזו דקא פרשין מיניהו דאמרי עך דנסבינן אלמנת כהנים ניזיל ניסיב בתולה ברת ישרא אהדרוניהו למילתיה: בית דין של כהנים כו': אמר רב יהודה אמר שמוא לא בית דין של כהנים בלבד אמרו אלא אפילו משפחות המיוחסות בישראל אם רצו לעשות כדרך שהכהנים עשין עשין מתיבי הרוצה לעשות כדרך שהכהנים עשין כנון בת ישראל לכהן וכת כהן לישראל עשין בת ישרא לכהן וכת כהן לישראל הוא דאיכא צד כהונה אבל בת ישראל לישראל לא לא מיבעיא קא לא מיבעיא בת ישראל לישראל דלא מצי אמר לה עלויי קא מעלינ ליה אבל בת ישראל לכהן דמצי אמר לה עלויי קא מעלינן ליך אימ לא קמלן: מתני' הנושא את האשה ולא מצא לה בתולים היא אומרת משארסתני נאנסתי ונסתחפה שרהו והלה אומר לא כי אלא עך שלא ארסתיך והיה מקחי מקח טעות רבן גמליאל ורבי אליעזר אומר נאמנת רבי יהושע אומר לא מפיה אנו חיין אלא הרי זו בחזקת בעולה עך שלא תתארס והטעתו עך שתביא ראיה לדבריה: גמ' איתמר מנה לי בידך והלה אומר איני יודע רב יהודה ורב הונא אמרי חייב רב נחמן ורבי יוחנן אמר פטור רב הונא ורב יהודה אמרו חייב ברי ושמא ברי עדיף רב נחמן ורבי יוחנן אמרי פטור אוקי ממונא בחזקת מרי אמר לי' אביי לרב יוסף הא דרב הונא ורב יהודה דשמוא היא דתנן היתה מעוברת מה טיבו של עובר זה מאיש פלוני וכהן הוא רבן גמליאל ורבי אליעזר אומר נאמנת ואמר רב יהודה אמר שמוא הלכה כרבן גמליאל ואמר ליה רב שמואל בר יהודה לרב יהודה שיננא אמרת לן משמי' דשמואל

דאם כן דרב נחמן לית ליה מיתוקם כרבן גמליאל אלא כר' יהושע קשיא הילכתא להילכתא: מתני' דרוסת הים את קודם שתרקתיך: גמ' טענתייהו במאי מתניתין מה היא תוכיחתו ומה הוא בושה ליתן: במאתים ומכח היא לומרת מוכת עץ הוי יום לי מאתים ועשה עלה הכרת בי והוא לומר דרוסת הים את והוי לך לית מכה וקסבר כנסה בחזקת בתולה ומכחת בעולה יש לה כתוב מכה במכה ולא כלום היא תובעת מכה והוא לומר לך כלום: מכר לה הכי דמתני' דילמו ר' יוחנן לית מכיר רבן ועביד כרבי מאיר: וקסבר רבי יוחנן כנסה בחזקת בתולה ומכחת בעולה יש לה מכה הילכך על כרחיך מוכת עץ דמתני' ר"ת היא דתני מאתים והוא לומר דרוסת הים את וים לך מכה הוי דלית רבנן היא לה תביעה אלא עם לך מכה והוא לומר דרוסת הים את וים לך מכה מאי היכא בין טענת דידה: בעלמא לרבי אליעזר דאמר דרוסת הים לית לה כלום: הייט דקתני תרתי כבי במתני' גבי פלוגתא דמוכת היא לומר מפקירתיך כתכתי והיא לומר מוכת עץ הכי הדר לאפוקי מדרמי בר חמא והדר לאפוקי כו' היא לומר מפקירתיך כתכתי תכא למיתני בה והיה מקחי מקח טענת לבתרי מסמע והוי לה כלו' לאפוקי מדרב חייא בר רבא דאמר לעיל כנסה בחזקת בתולה ומכחת בעולה יש לה כ כתוב מכה ותכא היא לומר מוכת עץ הכי לאפוקי מדרמי בר חמא דאמר לעיל גבי מוכת עץ הבל לה הכיר בה דברי הכל ולא כלום: אלא לרבי יוחנן דאמר כנסה בחזקת בתולה ומכחת בעולה יש לה כתוב מכה הם כן מאי מקח טענת דקתני למיתני כלל להיות הי למתמיך פלוגתא דרבן גמליאל ורבי יהושע בבריה ומתא ואוקי מתוכת בחזקת תריה ליתכי הדר לאפוקי מדרמי בר חמא ולאתמיך פלוגתייהו: דתיכא למימר מגו מגו דאי בעית אמר מוכת עץ הכי בתרייתא ליכא למימר מגו

משנתנו על המעוברת פירוש לדרך ניחא דלאפה מזנה בודקה ומזנה ולא דמי לאבוייה שלה לדרך דלי לך לך סבר תיכח מעוברת אבל מרברת לפילו לפי דבריך יש הפרש דלזו יש עדים ולזו אין עדים ואיכא מיגו לית להם מרברת היינו אבויה וכמו שאבויה אין כאמינן לומר לה כבעלתי הכי נמי מרברת כרמקיק לפי שאין לה לפוטרופוס לעריות ומיהו פירוש זה לא יתכן כאתי דסבר לעיל דלר' יהושע כאמינן לומר לה כבעלתי ופליג ברוחק מרבר היינו אבויה דכתו אבוייה בחזקה בעולה כך מרברת בחזקת בעולה לעניין שלא תאמר לכשר נבעלתי שאינה כאמינן במיגו לפי שירוחה לומר לה כבעלתי ולהכי תאמני לית לה לפוטרופוס לעריות דלא שייכא ליה מיגו: מסייע ליה לרבי יהושע בן לוי הקשה לית הכא רוב ותירץ דרוב ככל ואיכא למימר במרברת דליכא אלא רוב אחד אימר למימר שמוך מיעוטא לחזק ואיתרע לה רוב דאפילו אית להו שמוך מיעוטא לחזקה לר"ג ורבי יהושע מ"מ לית הוי אלא פלגא ופלגא ודין הוא שתיירים מסתפק ולא דמי לתיכוך שכאן

ף עא ושם בבר הכשה בפרק עשרה יוחסין דמטהרין מטעם שמוך מיעוטא לחזקה דאם תאמר שפק אומדא לטהר יאמרו פעם אחת אסר ופעם אחת התיר

פרומי פרק כיפוי הדס:

מכשיר אפילו ברוב פסולי והא דקאמר

ף עג ושם בפי יוחסין נבי חבה שלום היה חוץ לשתוקי דרוקי ומפרש בגמר שבורקין אותו ואומרת לכשר כבעלתי ופריך כמאן כר"ג תכייכא תרא זימנא היתה מעוברת כו' פי והוה ליה למיתני וכן את חבה שלום וכן פי עם בקו ומשני דאב שלום עדיפא מר"ג דאי מהת"ה הוה אמינא ברוב כשרים אכלה קמ"ל דאף על גב דאמר הכא ר"ג מכשי אפילו ברוב פסולי אבל שלום קאי אשתוקי וממתכ"ל לה מעמא מידי דאייר ברוב פסולי זהו דפריך אתם לעיל למאי דהוה בעי למימר דאב שלום אתה להכשיר בבתה הניחה לתי' לרבי המכשי בה פוסל בבתה אבל לתקן דאת מכשיר בבתה מאי איכא לימא אתם פריך אפילו לרבי שמעון דאמר לעולם מי שזרעו מיוחס אחריו יצא זה שאין זרעו מיוחס אחריו ההוא ארוס ואפילו הכי אמרת לעיל דלר' יהושע כאמינן לומר לה כבעלתי ופליג ברוחק מרבר היינו אבויה דכתו אבוייה בחזקה בעולה כך מרברת בחזקת בעולה לעניין שלא תאמר לכשר נבעלתי שאינה כאמינן במיגו לפי שירוחה לומר לה כבעלתי ולהכי תאמני לית לה לפוטרופוס לעריות ומיהו פירוש זה לא יתכן כאתי דסבר

אין מינאי אמר רב יוסף למאי ניחוש לה חדא
דהא קא מודה ועוד הא אמר רב יהודה אמר
שמואל הלכה כרבן גמליאל אמר לי׳ אביי
והא כי לא מודה מכשר רבן גמליאל והאמ׳
ליה שמואל לרב יהודה שינגא הלכה כרבן
גמליאל ואת לא תעביד עובדא עד דאיכ׳ רוב
כשרין אצלה והכא רוב פסולין אצלה
ולישתמיך תיקשי לך היא גופה הלכה ואת
לא תעביד עובדא אלא מאי אית לך למימר
הא לכתחלה הא דיעבד והא נמי כדיעב׳ דמי
רמי לי׳ אביי לרבה ומי אמר רבי יהושע ל ד
אינה נאמנת ורמינהי העיד ר׳ יהושע ור׳ יהושע
בן בתירא על אמנת עיסה שהיא כשרה לכהונה
אל הכי השתא התם אשה נישאת בורקת
ונישאת הכא אשה מזנה בורקת ומזנה אם רבא
דר׳ יהושע אדרבי יהושע קשיא דרבן גמליאל
אדרבן גמליאל לא קשיא והא קתני סיפא
אמר להן רבן גמליאל קיבלנו עדותכם אבל
מה נעשה שהרי גזר רבן יוחנן בן זכאי שלא
להושיב בית דין על כך שהכהני שומעין להם
לרחק אבל לא לקרב אלא אמר רבא ורבן
גמליאל אדרבן גמליאל לא קשיא התם כרי
הכא שמא דרבי יהושע אדרבי יהושע נמי לא
קשיא התם חד ספקא הכא תרי ספיקי הלכך
לרבן גמליאל אלים לה ברי דאפי׳ בחד ספק
נמי מכשר וקיל׳ לי׳ שמא דאפילו בספק
ספיקא נמי פסיל לרבי יהושע אלים לי׳ חד
ספיקא דאפי׳ בברי נמי פסיל וקיל׳ ליה ספק
ספיקא דאפילו בשמא נמי מכשר תנו רבנן
איזוהי אלמנת עיסה כל שאין בה לא משום
ממזרות ולא משום נתינות ולא משום עבדי
מלכים אמר רבי מאיר שמעתי

אלמנת עיסה פירש בקונטרס מני פירושן ומניהם רחוקים דהא
תמרינן לקמן היינו היא אלמנת עיסה כל מנטעא בה ספק
חלל ומה טימוא סייך במה מכישה׳ לפניך חלל ועוד דאין לפרש עיסה כועל
פל תרס אחד חלה על מספחה סייך לפרש עיסה כדאמר׳ עיסה
נר מצוה לתרן ישראל ותרן ישראל עיסה לבבל
ובתוספתא תניא מפני מה אמרו עיסה
פסולה מפני ספיקי חללין ומה ספיקי ח
חללי סייך לאלו הפי׳ וכרחה לרי ולרבא
דעיסה קודש המספחה מנטמע בה ספק
חלל אחד או הרבה ספיקי חללים ולהכי
חשיב ליה לקמן ספק ספיקי דכל אחד
מבני המספחה ספק הם הוא אותו ספק
מנתערב בהן אם לאו ולקמן גרסים אי זהו
עיסה כל מנטמע בה כו׳ ולא גרסי אלמנ׳
והכי איתא בירושלמי ואפי׳ גר אלמנה כל
מנטמ׳ בה קאי אעיסה ואם תאמ׳ דבפרק י
יוחנן מטמא דאפי אחד בחלמנת עיסה פסולה דף עה
עיסה מודה בבית הפסול נבי הא דאמ׳ רב
אחדא הכל מודי בחלמנת עיסה מפסולה ל ד מיימ׳ פ״ו מהלכ׳
להכוזכה כו׳ ולאפוקי מהני תנאי דתנן ה איסורי ביאה
העיד רבי יהושע כו׳ ומה לי חלמנה מה עור לה קיימ״ל
לי בתרבית כמי הוי ספק ספיקא כמו ב
בחלמנה ום לומר דבת העיסה חין לה
חזקה רכפרות ואע״ג דבחלמ׳ מקילין
בספק ספיק׳ הכא מעלה עשו ביוחסין כי
היכי דתצריך לקמן תרי ריבי להכשי׳ אע״ב
דבחלמ׳ סני בחד רובא׳
דרבי יהושע אדרבי יהושע קשיא לה קמיל
והשתא לא תבי למנוי דרבנן ו
ניעבד׳ כותבני לעיל כיון דהשתא תקימנא
בחומרת שתא׳
תנו רבנן היו היו חלמנת עיסה קמה
לרת על גרסת הספר דברים שמ׳
עיסה דחס כן היתה ליה לרבי יוסי דחלמנת
עיסה כשירה דהא מכשר לקמן מתיין
ממזר וכל מכן דתכם בחלמ׳ עיס׳ כדמוכח
הסוגיא ובפרק עשרה יוחסין תנ׳ בהדיא נ ז
דלרבי יוסי חלמנת עיסה פסולה לכך
מוחק ר״ת חלמנת ובריש חזקתי עיסה לבבל
פסולה מעני ספיקי חללין ומה ספיקי ח
חללי סייך לאלו הפי׳ וכרחה לרי ולרבא
דעיסה קודש המספחה מנטמע בה ספק
חלל אחד או הרבה ספיקי חללים ולהכי
חשיב ליה לקמן ספק ספיקי דכל אחד
מבני המספחה ספק הם הוא אותו ספק
מנתערב בהן אם לאו ולקמן גרסים אי זהו
עיסה כל מנטמע בה כו׳ ולא גרסי אלמנ׳
והכי איתא בירושלמי ואפי׳ גר אלמנה כל
מנטמ׳ בה קאי אעיסה ואם תאמ׳ דבפרק י
יוחנן מטמא דאפי אחד בחלמנת עיסה פסולה דף עה
עיסה מודה בבית הפסול נבי הא דאמ׳ רב
אחדא הכל מודי בחלמנת עיסה מפסולה ל ד מיימ׳ פ״ו מהלכ׳
להכוזכה כו׳ ולאפוקי מהני תנאי דתנן ה איסורי ביאה
העיד רבי יהושע כו׳ ומה לי חלמנה מה עור לה קיימ״ל
לי בתרבית כמי הוי ספק ספיקא כמו ב
בחלמנה ום לומר דבת העיסה חין לה
חזקה רכפרות ואע״ג דבחלמ׳ מקילין
בספק ספיק׳ הכא מעלה עשו ביוחסין כי
היכי דתצריך לקמן תרי ריבי להכשי׳ אע״ב
דבחלמ׳ סני בחד רובא׳
דרבי יהושע אדרבי יהושע קשיא לה קמיל
והשתא לא תבי למנוי דרבנן ו
ניעבד׳ כותבני לעיל כיון דהשתא תקימנא
בחומרת שתא׳
תנו רבנן היו היו חלמנת עיסה קמה
לרת על גרסת הספר דברים שמ׳
עיסה דחס כן היתה ליה לרבי יוסי דחלמנת
עיסה כשירה דהא מכשר לקמן מתיין
ממזר וכל מכן דתכם בחלמ׳ עיס׳ כדמוכח
הסוגיא ובפרק עשרה יוחסין תנ׳ בהדיא נ ז
דלרבי יוסי חלמנת עיסה פסולה לכך
מוחק ר״ת חלמנת ובריש חזקתי עיסה לבבל
פסולה מעני ספיקי חללין ומה ספיקי ח
חללי סייך לאלו הפי׳ וכרחה לרי ולרבא
דעיסה קודש המספחה מנטמע בה ספק
חלל אחד או הרבה ספיקי חללים ולהכי
חשיב ליה לקמן ספק ספיקי דכל אחד
מבני המספחה ספק הם הוא אותו ספק
מנתערב בהן אם לאו ולקמן גרסים אי זהו
עיסה כל מנטמע בה כו׳ ולא גרסי אלמנ׳
והכי איתא בירושלמי ואפי׳ גר אלמנה כל
מנטמ׳ בה קאי אעיסה ואם תאמ׳ דבפרק י
יוחנן מטמא דאפי אחד בחלמנת עיסה פסולה דף עה
עיסה מודה בבית הפסול נבי הא דאמ׳ רב
אחדא הכל מודי בחלמנת עיסה מפסולה ל ד מיימ׳ פ״ו מהלכ׳
להכוזכה כו׳ ולאפוקי מהני תנאי דתנן ה איסורי ביאה
העיד רבי יהושע כו׳ ומה לי חלמנה מה עור לה קיימ״ל
לי בתרבית כמי הוי ספק ספיקא כמו ב
בחלמנה ום לומר דבת העיסה חין לה
חזקה רכפרות ואע״ג דבחלמ׳ מקילין
בספק ספיק׳ הכא מעלה עשו ביוחסין כי
היכי דתצריך לקמן תרי ריבי להכשי׳ אע״ב
דבחלמ׳ סני בחד רובא׳
דרבי יהושע אדרבי יהושע קשיא לה קמיל
והשתא לא תבי למנוי דרבנן ו
ניעבד׳ כותבני לעיל כיון דהשתא תקימנא
בחומרת שתא׳
תנו רבנן היו היו חלמנת עיסה קמה
לרת על גרסת הספר דברים שמ׳
עיסה דחס כן היתה ליה לרבי יוסי דחלמנת
עיסה כשירה דהא מכשר לקמן מתיין
ממזר וכל מכן דתכם בחלמ׳ עיס׳ כדמוכח
הסוגיא ובפרק עשרה יוחסין תנ׳ בהדיא נ ז
דלרבי יוסי חלמנת עיסה פסולה לכך
מוחק ר״ת חלמנת ובריש חזקתי עיסה לבבל
פסולה מעני ספיקי חללין ומה ספיקי ח
חללי סייך לאלו הפי׳ וכרחה לרי ולרבא
דעיסה קודש המספחה מנטמע בה ספק
חלל אחד או הרבה ספיקי חללים ולהכי
חשיב ליה לקמן ספק ספיקי דכל אחד
מבני המספחה ספק הם הוא אותו ספק
מנתערב בהן אם לאו ולקמן גרסים אי זהו
עיסה כל מנטמע בה כו׳ ולא גרסי אלמנ׳
והכי איתא בירושלמי ואפי׳ גר אלמנה כל
מנטמ׳ בה קאי אעיסה ואם תאמ׳ דבפרק י
יוחנן מטמא דאפי אחד בחלמנת עיסה פסולה דף עה
עיסה מודה בבית הפסול נבי הא דאמ׳ רב
אחדא הכל מודי בחלמנת עיסה מפסולה ל ד מיימ׳ פ״ו מהלכ׳
להכוזכה כו׳ ולאפוקי מהני תנאי דתנן ה איסורי ביאה
העיד רבי יהושע כו׳ ומה לי חלמנה מה עור לה קיימ״ל
לי בתרבית כמי הוי ספק ספיקא כמו ב
בחלמנה ום לומר דבת העיסה חין לה
חזקה רכפרות ואע״ג דבחלמ׳ מקילין
בספק ספיק׳ הכא מעלה עשו ביוחסין כי
היכי דתצריך לקמן תרי ריבי להכשי׳ אע״ב
דבחלמ׳ סני בחד רובא׳

שמעתי כל שאין בה אחד מכל אלו משיאין לכהונה רש בן אלעזר אומר משום רם וכן היה רש בן מנסיא אומר כרבריו איזוהי אלמנת עיסה כל שנטמע בה ספק חלל מבירין ישראל ממזרים שביניהם ואין מבירי חללין שביניהם אמר מר איזוהי אלמנת עיסה כל שאי בה לא משום ממזרות ולא משום נתינות ולא משום עבדי מלכים הא חלל כשר מאי שנא הנך דאוריתא חלל נמי דאוריתא ותו אמר רבי מאיר שמעתי כל שאין בה אחד מכל אלו משיאין לכהונה היינו תנא קמא ותו רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי מאיר וכן היה רבי שמעון בן מנסיא אומ' כרבריו איזוהי אלמנת עיסה כל שנטמעה ספק חלל מבירין ישראל ממזרין שביניהן ואין מבירין חללין שביניהן והא אמרת רישא חלל כשר אמר ר' יוחנן ממזר צווח וחלל שותק איכא ביניהו תנא קמא סבר כלפסול דקרו ליה ושתיק פסול והכי קאמר תנא קמא איזוהי אלמנת עיסה כל שאין בה לא שתוק ממזרות ולא שתוק נתינות ולא שתוק עבדי מלכים ולא שתק חלל וקאמר ליה רבי מאיר הנך הוא דקא פסול ליה בקהל אבל שתוק חלל כשר והא דשתיק משום דלא איכפת ליה וקאמר ליה רש בן אלעזר לתנא קמא דרבי מאיר אי שמיע לך דמכשר רבי מאיר בשתיקה לא דקרו ליה חלל ושתיק אלא דקרו ליה ממזר ושתיק והאי דשתיק סבר ממזר קלא איכא ליה אבל ממזר וצווח חלל ושותק פסול והאי דאשתיק סבר מיסתייה דלא מפקי ליה מקהל תני חדא ר' יוסי אומ' שתוק ממזר כשר שתוק חלל פסול ותני אידך שתוק חלל כשר שתוק ממזר פסול לא קשיא הא תנא קמא אליבא דרבי מאיר הא רבי שמעון בן אלעזר אליבא דרבי מאיר: מתני' אמר רבי יוסי מעשה בתינוקת שירדה למלאות מים מן העין ונאנסה אר יוחנן בן נורי אם רוב אנשי העיר משיאין לכהונה הרי זו תינשא לכהונה: גמ' אמר ליה רבא לרב נחמן רבי יוחנן בן נורי דאמר כמאן אי כרבן גמליאל אפילו ברוב פסולין נמי מכשר אי כרבי יהושע אפילו ברוב כשרי נמי פסיל אמר ליה הכי אמר רב יהודה אמר רב

בקרונות

ולא מעשה ממזרות כו' הא דלא חשיב עמוני ומואבי מעשה דלא שכיחי דזכרים לעורין וכיבות מותרות ומצרי ואדומי לא חשיב דחזקת לעורין הללו עד דור עשירי:

ותו רבי שמעון בן אלעזר אומר איזוהי עיסה כל שנטמע בה ספק חלל והאמר ריש חלל כשר הכי גרסינן ר' שמעון

בכל הספרים ובפירוש רבינו חננאל ומפר' כל שנטמע בה ספק חלל הא ודאי חלל פסול והא אמר ריש חלל כשר והייני ודאי חלל ואין נראה דמאי פריך מתני קשיא דלמ' תיקשי פלוג עליה ופירוש הקונטרס עיקר:

ממזר צווח וחלל מותק היכא ביניהו תיובתיה דרבי שמעון בן אלעזר: אבל ממזר צווח וחלל מותק פסול ואם תאמר ממזר צווח מנא ליה דפסל רבי שמעון בן אלעזר ואומר לי מדקתני במילתיה איזוהי עיסה כל שנטמע בה ספק חלל הלה הוא ליה למימר אלא מכירין ישראל ממזרי מביניהו ואין מכירין חללים מביניהו דשמיע מינך בחלל צווח דכשר כי היכי דלא הוכרך למתניתנו כל שנטמע בה ספק ממ' חלל ודאי אתא למידק דחלל צווח דוקא כשר הא ממזר צווח פסול:

מסתייה דלא מפקיכן ליה מקהל ואת מה צריך להודיעך טעמא ליתא הא דמתיק ממ' דאודויי קא מודי דהא ממזר מותק פסול לתנא קמא משום דמתיקי כהודאת הדין דחלל מותק לרבי שמעון דפסיל מהאי טעמא ואף על גב דרבי שמ' מותק לא הוי מתיקה כהודאה היינו משו' דשכיח ממזר הלה אית ליה ולא דהכי פירו' שכיח מסתייה דלא מפקיכן ליה מקהל כהוכ' פי' לפלוגי מקהל כהוכה לענין מה הרבו וקורבו חלל שכיח הלין מוציאי' אותו מקהל כהוכ' ומביו' שם וכו' יחזרו ברב' הרב ויפסלוהו וטעם זה מייך גם בממזר מותק לתק ולא נתת דמתיק כהודאת' וכן פירש בקונטרס: במאן חי כר' יוסי לפלוגו ברוב פסולין כמי שכשר ונת' והא לא מכשר ברוב פסולין הללו כמטומאת ברי ואית ליה מגו דאי בעי אמ' לא בעלתי ון בלא מגו היכא דאיכא לתמוה בורקת ומזכ לבל הכית לפלוגו טומאת ברי הא לית ליה מגו וליכא למימר בורקת ומזכ דהא כתנסה ולפי שם כתת' דהכ לא דאוה מכתנסה הללו היא אמרה כן דאית ליה מגו ר"ב תיקמי הלכת' דלקת' דלקת' פסיק רב הלכה כר' יוסי ולפיל פסיק רב יהודה אמר שמואל הלכה כר"ב ואין כר' לומ' דפליגי דה"ב תלוי מילתי' דעובדא דהרום ואירוסתו מרב יהודה אמ' שמו וכן לעיל פריך הלכת' להלכת' קיימת לן כרב נחמן בדיני כו' ואדרבה הא רב פסיק כרבי יהושע וקיימ' לן כרב בחיסורי ול' דהא כתתן ר' כר"ב ובטומ' בדי ובלא דאנחנ' דהיכ' מגו לפלוגו ברוב פסולי כמי מכש' ואיירי כמי כשרולי מדבר' דאי לא דאוה מדבר' תלי פריך ר' כרבי יהושע דפלוגו ברוב כשרי כמי פסול ותפני בקרונות

מעתה כו' לקמיה פריך היינו תנא קמא דתנא כמי הכי לא' רמשו' דאי בה אחד מכל אלו הניחו עליה להכשיר: מפיהן ישראל ממזרין מביניהן וספק ממזר ים לך להכשי' דאי ממזר הוה ידעי ביה: ואין מבירין חללין מביניהן וספק חלל ים לך לפסול ולקמיה פריך הא לעיל דיעת חזקתי עיסה כל שנטמע בה ספק חלל כשר: הא חלל כשר ממו' ספק חלל לא פסיל לה מאי פנה הכי דפסיל לה ספק דידהו: דלוריית' מפוס דוודלין פוסלין ין התורה בביאה דנפקא לן ביבמות מכי תהי' לאיש זר כיון שנבעלה לפסול לה פסלה: חלל נמי ודאי פסיל מדלורייתא דילפינן לה התם מלה יחלל זרעו מקים זרעו לו מה הו' פוסל בביאתן לף זרעו פוסל והוא גופיה נפקא לן מלה יחלל שכי חילולין במשמע אחד לזרעו ולאחד להפתו: רבי שמעון בן אלעזר כו' סיפא דמילתא לריסא דמילתיה פריך דקתני סיפא ין מכירין חללין מביניהן תמ' הפ' אהני חלל לגה היו מכירי' בו אלמא אית ליה דפסיל ודיעת חזוהי אלמנת עיסה והכבור כל שנטמ' בה ספק חלל: אמר רבי יוחנן ממזר צווח וחלל מותק היכא ביניהו לרם מכפקורין אותו ממזר הוא צווח וכפקורי' אותו חלל מותק היכא ביניהו תנא בין רבי מאיר לתנא קמא ובין תנא קמא דבריית' לגיבא דרבי מאיר ורבי שמעון בן אלעזר לגיבא דרבי מאיר:

תנא קמ' סבר כל פסולא דקרו ליה ומתיק פסול דהודאה היא וכל פיין בה לא תמו' ממזרות כו' דקאמר לתתיקות קאי: והכי קאמר חיזוהי אלמנת עיסה להכשיר: כל פיין בה לא פתוק ממזרות ולא פתיק ניתכו וכיון דתלה טעמ' במתיק' הוה הדין לכל פתוקי פסול ולא הוכרך למנות את כולם ובחזו הכשירו בחפ' ספק חלל מאלו מכירין את פסיקו מנתנרפא לתו ספק לבל מי פיין מכרין בו ומעמו מפוסלין אותו ומותק פסול: וקקל' מאיר דוקא הכי לבל פתוק חלל לא פסול: והתו דמתיק לאו מפוס דאודי הלה מפוס דלא היכפת ליה הוזיל ולאו פסול קהל הוה והייכו דקאמ' כל פיין בה לחד מכל אלו פתיקות מפיקין בכותיהן לכהונה ואפילו ים בו פתוק חלל: וקאמר ליה רבי שמעון לתנא קמא לאו לתנא דבריית' קאמר דהתיא רבכן היא הלה לתנא קמא דרבי מאיר ואמר בפ' רבי מאיר פטתני כל פיין בה כו': אי פטיע לך כו' והכי קאמר לתם היא הלכת פיסה כל שנטמע בה ספק חלל אלו מכירי' את פסולו מהיתה לתו ספק גרוסה לבל פתו חלל ואין לנו פכירין בו פסול כלתנא קמא ומיהו בהא פליג רבי מאיר לתנא קמא דאיהו כל פסול דפתיק ביה פסול ולית לן חלל פתוק חות דפסיל דפ' אפתיית הלה מפקי' ליה מקהל ואם אכי כוח יכריתו פלוגי ווודע פסולי בברור ועכשיו ין מכירין ישראל חללין מביניהו לבל פתיק אתו פ' פסיל דהאי דפתיק פבר הכל יודעין מאיכו אתו' דמכירין ישראל ממזרין מביניהן: מתני' מן העין מן המעיין: אם רוב

פניה כשרין להפיל בכותיהן ולאלמנותיהן לכהונה אחין רוב בכי העיר מן הפוסלין לאמה לכהונה בביאתן לף זו תינשא לכהונה: גמ' דאמר כאחין רוב כשרין: לפלוגו ברוב פסולי כמי מכשר דאית ליה העמד על חזקתה: אמר ליה הכי אמר כו' לעולם כרבי יהושע והכא אפוס דאיכו' תרי רובי לכשרות לכשרה וכדרב יהודה ולקמן מפרש טעמא ואזיל מאי פכח תרי רובי אחד רובא:

בקרונות

בקרונות של ציפורי היה מעשה וכדרבי אמי
דאמר רבי אמי והוא שהיתה סיעה של בני
אדם בשרין עברית לשם וכדרבי ינאי דאמ׳ ר׳
ינאי נבעלת בקרונות כשרה לכהונה בקרונו׳
סלק דעתך אלא נבעלת בשעת קרונו כשירה
לכהונ׳ אבל פירש אחד מציפורי ובעל הוולד
שתוקי כי האי דאתא רב דימי אמ׳ זעירי אמ׳
רבי חנינא ואמרי לה אמ׳ זעירי אמ׳ רבי חנינא
הולכין אחר רוב העיר ואין הולכין אחר רוב
סיעה כלפי ליא הני נייד׳ דהני קביעי וקיימי לא
הולכין אחר רוב העיר והוא דאיכא רוב סיעה
בהדה ואי הולכין אח׳ רוב העיר גרידתא ולא
אחר רוב סיעה גרידתא מאי טעמ׳ גזירה רוב
סיעה אטו רוב העיר ורוב העיר נמי אי דקא
אזלי אינהו לגבה כל דפריש מרוב׳ פריש לא
דקאזלה איהי לגבייהו דהוה ליה קבוע אר
לו זירא כל קבוע כמחצה על מחצה דמי ומי
בעינן תרי רובי והתניא תשע חנויות מוברות
בשר שחוטה ואחת מוכרת בשר נבילה וגלק׳
מאחת מהן ואינו יודע מאיזה מהן לקח ספיקו
אסור ובנמצא הלך אחר הרוב וכי תימ׳ בשאי
דלתות מרינה נעולות דקא אתי לה רובה
מעלמא והא אר זירא אעפ שלתות מדינה
נעולות מעלה עשו ביוחסין נופה אמר ר׳ זירא
כל קבוע כמחצה על מחצה דמי בין לקולא בין
לחומרא מנא ליה לר׳ זירא הא אילימ׳ מתשע
חנויות כולן מוכרות בשר שחוטה ואחת בשר
נבילה וגלק׳ מאחת מהן ואינו יודע מאיזה מהן
לקח ספיקו אסור ובנמצא הלך אחר הרוב
התם לחומרא אלא מהשעה צפרדעים ושרץ
אחד ביניהם ונגע באחד מהן ואינו יודע באיזה
לז מהן נגע ספיקו טמא התם נמי לחומרא אלא
מתשעה שרצים וצפרדע אחד ביניהם ספק
טומאה ברשות הרבי׳ ספקו טהור ברה׳ ספקו
לח טמא ומראורייתא מנא לן אמר קרא
דכתיב יש וארב לו ונקם עליו עד שיתכוין לו ורבנן אמרי דבי רבי ינאי פרט לזורק אבן לגו היכי
דמי אילימא דאיכא תשעה מצרים ואחר ישראל ביניהם ותיפוק ליה דרובא מצרים
נינהו אינמי פלגא ופלגא וספקא נפשו׳ להקל לא צריכא דאיכא תשעה ישראל ומצרי
לט אחד ביניהם דהוה ליה מצרי קבוע וכל קבוע כמחצה על מחצה דמי אתמר רב חייא
בר אשי אמר רב הלכ׳ כרבי יוסי ורב חנן בר רבא אמר רב הוראת שעה היתה מתיב
רבי ירמיה וליוחסין לא בענן תרי רובי והתנן

תמר רב בקרונות של ציפורי היה מעשה וכו׳ סי׳ לעולם דלא טעינה ברי ור׳
יוחנן בן נורי בתרוייהו היכא דלא טעינה ברי לכולה עלמ׳ בעינן תרי רובי
והא דלא קתמר במכוזייתא לעולם דלא טעינה ברי מפני דרבותיה דלא קתמ׳
לי בטוענת ברי כו׳ לימני כוכל לפ דרבי יוחנן נמי לימני ברי ודחיק מנו ולא
תקני הלכתי להילפתי דרוקח דיעבד פסיק
סמוכל כרב כדתמר לעיל ואת לא תעביד
עובדת עד דתיכח רובן כשרין לפי דלעיל
מפסיע דברוב אחר ברי לכתחילה רב חייא
בר אבי סבר דלכתחילה בעינן תרי רובי
ומתני קתני הרי זו תפ׳ דמפסיע לכתחיל׳:
דלמא חזלא ליהי לגביהו פי לתוך
ביתם דחפי׳ בתוך העיר לא
חמיב קבוע דדמי למפסיע בין החכוי׳ דלא
חמיב קבוע וכן גבי תיבוק מופלך בעיר
לא חמיב קבוע הוחיל ולא כתבה בבי׳ ולכך
פירש בקונט׳ ספירש בועל מביתו ואת
דכתיר פלג פריך להה דתמר התומר לך יב ופס
לפלוחו כח ונקדם לי חמה פתח לפור בכל
הפתי מבפולס מקן פתוחה ומפיק תמיכה
לך לכה חמה דלא כיירה ואת תמרת לי
חיפורים דכייר וכי תימא הכ בפוק לפתח׳
וקדים התם הדרה לביתותה ממפע לגבי
חדם לא פייך כל דפרים מרוב׳ פרים מפוס
דהדר לביתותיה ולאו פירכה היא דהתם
בפעת החיפור פפזה בה על פוס חמה
הדרה לביתותה הלם׳ מקדים הפלית לכל
הכח כי חזלי חיפהו לגבה בפעת מלופרה
הרי הוא כייד:
פרט לזורק לבן לגו תימ׳ דלרבי פתעון מיימ׳ פ׳ ה׳ מפלכ׳
קבוע תכח ליה ואין לומר דמסקינ׳ מלכלות לפוכות
בפר׳ הנפלפין דלם פבר כר׳ דילף כתיכה פפ״ג לגיון קפא
כתיכה ואייתיה ליה ואתרב לו לקבוע דלכתי שור שור זה פיין קג
לתכח דבי חזקיה תכח ליה קבוע דלית ליה
דר׳ דהה בתי׳ מתכוין פטור תמתין:
וספק נפפות להקל תיתה למ׳ התרחת לך עט ופפ
ספק לח תמ׳ התרחה לפילו ספק
נפפות להחמיר פטור תפו׳ דהתרחת ספק
היא ואי למ׳ תמה התרחת היכי פטריכן ליה
כפכתי׳ פיפרש הרב הה מיתייב בהכה לת
זה וחזר והכה לת זה ובכותר כפתתרו לו
לא תותיר לעב דספק הוא ולא דמלכי התם
פיודע בודאי פיבא לידי לפוכו תם יותיר
לו יכה פניהם תפו׳ הכי תמה התרחה לבל
הכח לינו יודע פוודאי יבא לידי לפוכו פלינו
יודע לת פי יכה:
וליוחסין לא בעינן תרי רובי ורמיהכי כו׳ מיימ׳ פ״ו מהל
היה תכי לסכויי פלכי תיכוך דלי׳ סתר לבו׳ פעומ׳ ג
ליה חזקה דכפרות: ולרב

היה לעפ מציפורי עיר פרובה מפילין ויתורם לוי
לכהונ׳ הולך פתוקי דבהר רובה לה תכם׳:
וכי הא דכי לקח רב דימי לתר זעירי לתר
ר׳ לניכה ולתרי לה פלה החפר רב דימי
כתן הלה זעירי לתר רבי חניכה דבעינן
תרי רובי וכדתפר׳ טפתא: הולכין לתר
רוב העיר להכפיר ולת הולכין לתר רוב
סיעה כגון במקו׳ בתוך תן העיר דבוודאי
תלפני הסיעה הוה לין תכפירין לותה
ולפילו רובן כפרין ומקיים לן כלפי לית
כגון לימות הדב׳ הזה פובב: הכי כיידי
רוב סיעה כיידי ום להלך בתן לתר הרוב
והכי פל עיר קביעי ולת׳ לקתן כל קבוע
כתחפה דמי ולפילו לית תם תלה לתד
פפולה: והא לתר רוב סיעה גרידת׳ והכי
קתתר לין הולכין לתר רוב סיעה לבדה
וכל תכן לתר רוב העיר לבדה: תתי
פעמת לתר רוב סיעה לה: גזירה לטו
רוב העיר דקביעי: ופרכי רוב העיר
כמי לי עקר הבועל ולתל לגבה הוא נייד
ומקיים לן כל דפרים תרובא פרים: ומפכי
ליכא דלתל לגבייהו כו׳ והא גרפינן תתי
יכ׳ים תהולפו׳ היא לפלו ותום ליה קבוע פפתם דף ט
הילכך לפי ברוב כפריס לו רוב העיר לו מולין דף כה
רוב סיעה פפול כר׳ יהופע ותפו׳ תרי רובי פידה דף יפ
לפכתה דליכא למגזר תידי: ולקח בפר
תתת תהן בתקום קביעות ספיקו לפור
דכל קבוע כתחפה על תחפה דתי: ובכתחפה
בפר הכתחפה בפוק ולא ידעינן תתה עיר׳ נה יפפור דף כד
הלך לתר הרוב הוליל והבה לפניכו לה
בתקום קביעות לקתה ובכר פירפה על
ידי לתר וכל דפרים תרוב׳ פרים: דקתתי
לה רובה תעלתה וכגון פרוב סיעת טבחי
יפרתל בפרי׳ בתה לבתן דליכא תרי רובי
לו פרוב טבחי כל התדינה יפרתל דליכא
תרי רובי רוב העיר ורוב התדינה דכיוירי:
הלה תתפיה בפרדעים כו׳ תפכה היא
בתפכת טהרות תפיה בפרדעים תתיס נידה דף יפ
ברפות היחיר ופרץ לתר כגון בב פהוא
דופת לבפרדע ביניהס ונגע בלתר תפן
פפיקו טתא: הלה תתפיה פרבים כו׳ לף מגיה ל״ה דף תד
היא תפיה בתפכת טהרות וקתני ברפות כשפיקין דף עא
היחיר פפיקו טתא ברפות הרבים פפיקו יומל דף פד
טהור הלתל כתתה דתי ולקולא דלו לגו
כתתה דתי לתן כלן פפק טומלה הלה
ודתי טומלה דהה רובא פרבי: תתר קרת
ותרב לו עד פיהא תתכוין לו פרט לתתכוין
להרוג לת זה והרג לת זה הכי דרים ליה
רבי פתעון בפהדרין ולת התם ורבנן
היכי דרפי ליה לתתרי דבי רבי יכלי פרט
לזורק לבן לגו לתוך חבור׳ בכי לדם תפרי׳
ויפרתל לבל פפי יפרתל עומדין ונתכוין
להרוג זה והרג זה והתרו בו ולבל התרת׳
ובפלה הבהה על תבירו חייב והייכו טעמת דלתתר תכח ורבנן תפוס דבפהדרין הכי תיתא: תיפוק ליה דרובא תצרים ניכהו ולמה ליה לימרת ולימני פלגא
ופלגא תכתי לת לימרתך קרת דתפיכה תיתי דבינקלים ספק לימני ספק דבל
קבוע כמחצה על תחבירו תך דר׳ יוחנן בן נורי פורך תפה היתה לו דלת פפ פלי הימר דברים להתיר לבל לדורו׳ תרי רובי בעינן:
תתיב רבי ירמיה כו׳ קבד דתפוס רוב העיר גרידתא לפפרוס ותתר רב עלה הלבה כרבי יוסי:

ולרב חנן דאמר הורחת מעה היתה ולרורות סגי ביחד רובא קמייתא לך
ולא מסתברא ליה למימר דהורחת מעה היתה מהתיר בתרי רובי
אבל לרורות לא סגי אפילו בתרי רובי:

מאן דאמר הא לא מתני הא פי בקיבט דרב חנן לא מתני דבקרונות של
ציפורי היה מעשה ולא היה אלא נר מנוף
אחר רובא ולפירו לא פליגא לרורו דלעל
בעינן תרי רובי ולא פליגי אלא במעשה
ה כי הוה ורא פי דרב חנן לא מתני אבל
ליוחסין לא וסגי לרידיה לרורות בחד ל
רובא אבל קשה לפירו לרב חנן תיקשי ר'
יוחנן בן נורי דאמר כמאן דסגי ביחד רובא
כרפריך לעיל ועוד דלא מיסתבר דסוס
חמור יחלוק להחזיר דאבל ליוחסין לא
דרבה נופיה קאמ' לה בלא חמורא ולהכי
אפרכא דרבי ירמיה לא מצבי מתן דמתני
הא לא מתני הא:

אם רוב נכרי נכרי למאי הלכתא לא מצי
למימר לעכיו אלא להחזיר דמאי
חזיית רוב נכרים אפי' מחצה כמי דדוקא
ברוב ישראל קאמ' דסי דהוי ישראל להחזיר
להחזיר לו אביר הוא מכי למימ' להחזיר
כדאמ' רב זא להחזיר לו אביר
הוי רבות טפי דאיסור גדול הוא ממון למען
ספות הרוח וגומר אבל להחזיר לא הוי
רבותא כל כך דהא מפרנסין עניי נכרי עם
עניי ישראל ואפי' למאוחל דאמ' אין הולכין
בממון אחר הרוב היינו במוכ סור לאבידו
ומצאה נגחן מכהיתר בתו המעות לידו
ומרעתו כתנס לו הלוקח אבל הכא מודי
דאזלינן בתר רובא:

לא כריכא דנגחיה תורא דידיה כו'
תימה דאכי נמי היה מצי למימר
מחצה על מחצה נכרי ומנגח תורא דידן
לתורא דידיה:

הדרן עלך בתולה נשאת

האשה

אם יש ערי סיפא בהינומא
כו' ברלה ניקיט כתוב לתירי
דאי איכא כתובה ניחזי כתובתה אם היא
בתולה או אלמנה ואפי' לעד הטוען אחר
מעמה בית דין ואמר פרעתי נאמן מכל
מקום אין נאמן לומר כאן אלמנה כשאתיך
מינו דאי בעי אמר פרעתי דמינו במקום
עדים הוא:

ומודה ר' יהושע בהאומר פרה כו' דכאמן
מתוך פי הקובט מפיע דוקא
כשאין הלה תובעו וכאמן מינו דאי בעי
מיתי לבל אם תובעו היכו כאמן והיכו
נראה דהא קתני סיפא ואם יש ערי כו'
מפיע דוקא אם יש ערי שהיתה על אביו
היכו כאמן לבל אם אין עדים דהלה
תובעו כאמן מינו דאי בעי אמ' לא היתה
על אביך מעולם אלא נקט אם תובעו
היכו כאמן ובגמ' כמי פריך ולתני פרה זו
שלך היתה מפיע דבהלה תובעו היינו
ולכך אמ' ודאי שלך היתה ולקחתי ממך לבל אם לא תובעו אין סייך
לומר שלך היתה כי מסתמא הוא יודע בעצמו דבר זה: דאי

מצא בה תינוק מושלך אם רוב נכרי נכרי אם
רוב ישראל ישראל מחצה על מחצה ישראל ואמר
רב לא שנו אלא להחיותו אבל ליוחסין לא
ושמואל אמ' לפקח עליו את הגל אשתמיטתי'
הא דאמר רב יהודה אמר רב בקרונות של
ציפורי הוה מעשה ולרב חנן בר רבא דאמר
הוראת שעה היתה קשיא הא מאן דמתני הא
לא מתני הא נופא מצא בה תינוק מושלך אם
רוב נכרי נכרי אם רוב ישראל ישראל מחצה על
מחצה ישראל אם רב לא שנו אלא להחיותו
אבל ליוחסין לא ושמואל אמר לפקח עליו את
הגל ומי אמר שמואל הכי והאמר רב יוסף אמר
רב יהודה אמר שמואל אין הולכין בפיקוח
נפש אחר הרוב אלא כי איתמר דשמואל
אריש אתמר אם רוב נכרי נכרי אמר שמואל
ולפקח עליו את הגל אינו כן אם רוב נכרי נכרי
למאי הלכתא אמר רב פפא להאכילו נבילו
אם רוב ישראל ישראל למאי הלכתא אמ' רב
פפא להחזיר לו אבידה מחצה על מחצה ישר'
למאי הלכתא אמר ריש לקיש לנזקין היכי
דמי אינימא דנגחינ' תורא דידן לתורא דידיה
לימא ליה אייתי ראייה דישראל את ושקול
לא צריכא דנגחיה תורא דידיה לתורא דידן
פלגא משלם ואידך פלגא אמר להו אייתי
ראייה דלאו ישראל אנא ואתן לכון:

הדרן עלך בתולה נשאת

האשה

שנתארמלה או שנתגרשה
היא אומר בתולה נשאתני
והוא אומר לא כי אלא אלמנה נשאתיך אם
יש ערים שיצאת בהינומא וראשה פרוע
כתובתה מאתים רבי יוחנן בן ברוקא אומר
אף חילוק קליורת ראייה ומורה רבי יהושע
באומר לחביבו שרה זו של אביך היתה
ולקחתיה הימנו שהוא נאמן שהפה

מצא בה תינוק מושלך אם רוב נכרי נכרי אם רוב ישראל ישראל מחצה על מחצה ישראל ואמר רב לא שנו אלא להחיותו אבל ליוחסין לא ושמואל אמר לפקח עליו את הגל אשתמיטתי' הא דאמר רב יהודה אמר רב בקרונות של ציפורי הוה מעשה ולרב חנן בר רבא דאמר הוראת שעה היתה קשיא הא מאן דמתני הא לא מתני הא נופא מצא בה תינוק מושלך אם רוב נכרי נכרי אם רוב ישראל ישראל מחצה על מחצה ישראל אם רב לא שנו אלא להחיותו אבל ליוחסין לא ושמואל אמר לפקח עליו את הגל ומי אמר שמואל הכי והאמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל אין הולכין בפיקוח נפש אחר הרוב אלא כי איתמר דשמואל אריש אתמר אם רוב נכרי נכרי אמר שמואל ולפקח עליו את הגל אינו כן אם רוב נכרי נכרי למאי הלכתא אמר רב פפא להאכילו נבילו אם רוב ישראל ישראל למאי הלכתא אמ' רב פפא להחזיר לו אבידה מחצה על מחצה ישר' למאי הלכתא אמר ריש לקיש לנזקין היכי דמי אינימא דנגחינ' תורא דידן לתורא דידיה לימא ליה אייתי ראייה דישראל את ושקול לא צריכא דנגחיה תורא דידיה לתורא דידן פלגא משלם ואידך פלגא אמר להו אייתי ראייה דלאו ישראל אנא ואתן לכון:

הדרן עלך בתולה נשאת

האשה

שנתארמלה או שנתגרשה
היא אומר בתולה נשאתני
והוא אומר לא כי אלא אלמנה נשאתיך אם
יש ערים שיצאת בהינומא וראשה פרוע
כתובתה מאתים רבי יוחנן בן ברוקא אומר
אף חילוק קליורת ראייה ומורה רבי יהושע
באומר לחביבו שרה זו של אביך היתה
ולקחתיה הימנו שהוא נאמן שהפה

מכשירין דף מז

יומא דף מא

גיטין פ' ג' מהלכות גירושין כג

מהמת מאמר זה היכן יורע מהיתה מלו חלה על פיו מלזה ומה מאמר הרי
הקיר: גמ׳ טעמא דליכא עריס דיקתה בהיכומא: הבעל מהימן ולא
אמרי הוחיל ומקפק לן על יום כיפוליה חס בתולה היתה׳ חס בעולה העמד
חזקה על חזק דקדם לכן ומתחילה בתולה היתה: היה פחתנת דאזיל
בתר חזק דגופ׳: גבי מעלרסתני נהכסתי
היא טועכ׳ברי לי הזה והזה היכו טועין חלה
עמא עד מלא תרסתיך דהא היכו יודע
מתי נהכסם: ודקאמרי לה לתימר סתמא
דלא כרבן גמליאל: מאי קאמרי לה ומאי
עלה בדעתו לאפוקי מדרבן גמליאל הא
לא אמרי לה: כיון דרוב נשים בתולות
כיצאות קרובה טענתה להיות אחת יותר
מאלו ובכרי ועמא דמיא: הכי נמי
מסתברא דרב מודה בה דבעל מהימן:
מי אמרית בשלמא אירי רבן גמליאל לרבי יהושע ואמר אשר דאליבא
דהך דיעה הנראה היא דקא מודה רבן
גמליאל לרבי יהושע ואמר אשר דאליבא
עלך בברי ועמא מוריכא לך בברי וברי
היינו דסייעתיה בתריה ור׳ יהושע׳ מודה
לרבן גמליאל בהאומר לחבירו פרה זו כו׳
דאשר דאליבא בפרק קמא במעלרסתני
נהכסתי דאלף על נב דאיכא למימ׳ מגו לא
מהימנא מודיע׳ בהאי מגו דאי בעי פקיק
ולא אמר ליה מל אחיך היתה כי אמר ליה
אתי לקחתיה היכנו מהימן כדלקמן: אלא
אי אמרית לא אירי דיעה במודה רב מאי
מודה ר׳ יהושע מאי סייעתיה הכא
ואיהיכא קאי: אמינו קאי אקאי אמגו
אשר דאליבא דאיכ׳
לימר בה מגו בפרק קמא קאי וקאמר
אשר דאליבא במגו דאתם במגו דהכא
מודינא כדלקמן: אלא היכא מגו: הרי
כריסה בין מיכיה ואיכה יכולה לומר לא
נבעלתי: ודקאמר׳ נבעלתי ולכסבר נבעלתי
מהימנא: במאי לרבי אליעזר דאמר
בפ׳ט טענתייהו במכה ולא כלום מוכת עץ
אלא הכיר בה אינה יכולה לתובעו אלא
מכה והוא יאמר דרוסת אים את אין לך
כלום אילא מגו דאיבעיא אמוכת עץ
עץ אני תחתיך: מעלירסתני אירש לי
ונפלתם׳ מרהו ואין לי מלתים: ודקאמרם
מוכת עץ אני מעיקר׳ ולא תבעה אלא מכה
מהימנא: אלא לר יוחנן דאמר טענתייהו
במלתי ומכה מהיא תובעתו מלתי׳ ליכא
מידי בין תחתיו לתעיקרא מאי מגו אית׳
הת׳ נבי פרה אין שור אחוט לפניך מיעלה
על לב בעליו לתבוע מי אחטו כלומר אם
פתק זה לא היו עוררי׳ הילכך אי לאו דרב׳
פסוט הוה אלקחת היכנו לא היה אומ׳ לו
אל לבך היתה הילכך אמר מינו אבל נבי
לא אכל לה בתולים שור אחוט לפניך
בתולין אלא אכל לה אם המיתהו לבה
לבית דין ואף על פי כים לה להפיב טענ׳
טובה אזו לא אמריכן מגו דידלמא לא
אפקיד אדעתה אי נמי אישרותי קי ת
מצרמ׳: וכיון דרוב נשים קומי׳ היא
לה קול והרבה יורעים פיכתה בהיכומא:
וזו

דאי רבן גמליאל הא אמר היכו יודע מהיתה אלו אלה על פיו אל זה ומה אמר הרי
הקיר: גמ׳ טעמא דליכא עריס דיקתה בהיכומא: הבעל מהימן ולא
אמרי הוחיל ומקפק לן על יום כיפוליה חס בתולה היתה׳ חס בעולה העמד
חזקה על חזק דקדם לכן ומתחילה בתולה היתה: היה פחתנת דאזיל
בתר חזק דגופ׳: גבי מעלרסתני נהכסתי
היא טועכ׳ברי לי הזה והזה היכו טועין אלא
עמא עד אלא תרסתיך דהא היכו יודע
מתי נהכסם: ודקאמרי לה לתימר סתמא
דלא כרבן גמליאל: מאי קאמרי לה ומאי
עלה בדעתו לאפוקי מדרבן גמליאל הא
לא אמרית לה: כיון דרוב נשים בתולות
כיצאות קרובה טענתה להיות אחת יותר
מאלו ובכרי ועמא דמיא: הכי נמי
מסתברא דרב מודה בה דבעל מהימן:
מי אמרית בשלמא אירי רבן גמליאל לרבי יהושע ואמר אשר דאליבא
דהך דיעה הנראה היא דקא מודה רבן
גמליאל לרבי יהושע ואמר אשר דאליבא
עלך בברי ועמא מוריכא לך בברי וברי
היינו דסייעתיה בתריה ור׳ יהושע׳ מודה
לרבן גמליאל בהאומר לחבירו פרה זו כו׳
דאשר דאליבא בפרק קמא במעלרסתני
נהכסתי דאלף על נב דאיכא למימ׳ מגו לא
מהימנא מודיע׳ בהאי מגו דאי בעי פקיק
ולא אמר ליה מל אחיך היתה כי אמר ליה
אתי לקחתיה היכנו מהימן כדלקמן: אלא
אי אמרית לא אירי דיעה במודה רב מאי
מודה ר׳ יהושע מאי סייעתיה הכא
ואיהיכא קאי: אמינו קאי אקאי אמגו
אשר דאליבא במגו דאתם במגו דהכא
מודינא כדלקמן: אלא היכא מגו: הרי
כריסה בין מיכיה ואיכה יכולה לומר לא
נבעלתי: ודקאמר׳ נבעלתי ולכסבר נבעלתי
מהימנא: במאי לרבי אליעזר דאמר
בפ׳ט טענתייהו במכה ולא כלום מוכת עץ
אלא הכיר בה אינה יכולה לתובעו אלא
מכה והוא יאמר דרוסת אים את אין לך
כלום אילא מגו דאיבעיא אמוכת עץ
עץ אני תחתיך: מעלירסתני אירש לי
ונפלתם׳ מרהו ואין לי מלתים: ודקאמרם
מוכת עץ אני מעיקר׳ ולא תבעה אלא מכה
מהימנא: אלא לר יוחנן דאמר טענתייהו
במלתי ומכה מהיא תובעתו מלתי׳ ליכא
מידי בין תחתיו לתעיקרא מאי מגו אית׳
הת׳ נבי פרה אין שור אחוט לפניך מיעלה
על לב בעליו לתבוע מי אחטו כלומר אם
פתק זה לא היו עוררי׳ הילכך אי לאו דרב׳
פסוט הוה אלקחת היכנו לא היה אומ׳ לו
אל לבך היתה הילכך אמר מינו אבל נבי
לא אכל לה בתולים שור אחוט לפניך
בתולין אלא אכל לה אם המיתהו לבה
לבית דין ואף על פי כים לה להפיב טענ׳
טובה אזו לא אמריכן מגו דידלמא לא
אפקיד אדעתה אי נמי אישרותי קי ת
מצרמ׳: וכיון דרוב נשים קומי׳ היא
לה קול והרבה יורעים פיכתה בהיכומא:
וזו

שהפה שאסר הוא הפה שהתיר ואם יש עדים
שהיא של אביו והוא אומר לקחתיה הימנו
אינו נאמן: גמ׳ טעמא דאיכא עדים הא
ליכא עדים בעל מהימן לימא תנן סתמא דלא
כרבן גמליאל דאי ר״ג הא אמר איהי מהימנא
אפילו תימא רבן גמליאל עד כאן לא קאמר
רבן גמליאל התם שאבי ושמא אבל בברי
וברי לא אמר ורקאמרי לה מאי קאמרי לה הא
ברי וברי הוא כיון דרוב נשים בתולות נישאות
כי ברי ושמא רמי והכי נמי מסתבר׳ מרקתני
ומודה ר׳ יהושע אי אמרת בשלמא אירי רבן
גמליאל במודה שפיר אלא אי אמרת לא אירי
רבן גמליאל במודה ר׳ יהושע למאן מודה מי
סברת ר׳ יהושע אהאי פירקין קאי אמינו קאי
ואפירקין קמא קאי אהייא אילימא אהא היתה
מעוברת מה טיבו של עובר זה מאיש פלוני
וכהן הוא רבן גמליאל ורבי אליעזר אומרים
נאמנת רבי יהושע אומר לא מפיה אנו חיין
התם מאי מינו איכא הרי כריסה בין שיניה שאי
אהא ראוה מרבר׳ עם אחר מה טיבו של איש
זה איש פלוני וכהן הוא רבן גמליאל ור׳ אליעזר
אומרים נאמנת רבי יהושע אומר לא מפיה
אנו חיין התם מאי מינו איכא הניחא לזעירי
דאמר מאי מרבר׳ נסתר׳ מינו דאיבעיא אמר׳
לא נבעלתי וקאמר׳ נבעלתי מהימנא שאי לרב
אסי דאמ׳ מאי מרברת נבעלת מאי מינו איכא
ואלא אהא היא אומרת מוכת עץ אני והוא
אומר לא כי אלא דרוסת איש את רבן גמליאל
ורבי אליעזר אומרים נאמנת ור׳ יהושע אומר
לא מפיה אנו חיין התם מאי מינו איכא בשלמ׳
לרבי אליעזר דאמר במנת ור׳ יהושע אומר
דאיבעיא אמרה מוכת עץ אני תחתיך ואית
לה מאתים וקאמרה מעיקרא דלית לה אלא
מנה מהימנא אלא לרבי יוחנן במאתים ומנה
מאי מינו איכא אלא אהא הנושא את האשה
ולא מצא לה בתולי׳ היא אומרת משארסתני
נאנסתי ונסתחפה שרהו והוא אומ׳ לא כי אלא
ער שלא אירסתיך רבן גמליאל ורבי אליעזר
אומרי׳ נאמנת ורבי יהושע אומ׳ לא מפיה אנו
חיין דמינו דאי בעיא אמרה מוכת עץ אני ת
תחתיך דלא קא פסלה נפשה מכהונה וקאמר׳ נאנסתי דקא פסלה נפשה מכהונה׳
משום הכי קאמר רבן גמליאל דמהימנא וקאמר רבי יהושע לרבן גמליאל בהאי מינו
דהבא מודינא לך בההוא מינו דהתם פליגנא עילווך מכרי האי מינו ואי מינו מאי שנא האי מינו מהאי מינו הכא אין שור
שחוט לפניך התם הרי שור שחוט לפניך וכיון דרוב נשים בתולות נישאות כי לא אתו עדי׳ מאי הוי אמר רבינא משו׳ דאיכא
למימר רוב נשים בתולות נישאות ומיעוט אלמנות וכל הנשאת בתולה יש לה קול וזו

וו הואיל ואין לה קול איתרע לה רובא תיפוק דתקן בפרקי' הלן כאחני להעיד בגורלן מה מרתו בקטנותן זכורני בפלניתא מיבמ' בהיכומתא ורחמה פרוע וקאמר בגמ' מט כיון דרוב נפיס בתולות כיפתו בילוי מילת' הוו והפתח היכי מיירי תם יש לה קול למה צריך פוס עדות לרב כיון בתר רובא כדפריך הכא ואי אין לה קול תם כן מיתרע ליה רובא ויבטרך מכי עדים כפרי' וכי תימא דכמעיד הוה פרחה בקטנו' ואח עמו מעבכין קול הא פריך הכא מהדי מקרי מיכהו ול דרוב נפיס בתולות כיפתו' עדיף מרוב כמי הניחו' בתולה יש לה קול וכי אין לה קול לא יתרע כל כך רוב ר דבתולות כיפתות מלא יועיל עדות דרחה בקוטנו ואחר עמו:

וליחוש דילמא מפקא כו' ואפילו עי עידי היכומתא לא היה לה לגבות עד שתחזיר לו הכתובה כיון שיכול לבוא לידי הספק כמה שנפחרה כתוב תחת ידה דלא מיבעיא למ"ד דיכול לטעון לאחר שעשה ב"ד דשפיר דאם לא יהי' לה כתוב יהיה נאמן לומר פרעתי אלא אפילו למ"ד דלא מכי טעין לאחר שעשה ב"ד שפיר דמים שכתובה תחת ידה אלא אפילו עכשיו לאחר ולא יהיו לה עידי היכומתא יהא נאמן לומר פרעתי מכח כמגו דאי בעי אמר לא נתתי והפתח או אם היה בתוך ידה תוכיח שאחים מכירין שם היה דאמקו' יהיה נאמן לומר פרעתי הכל כמגו דאי בעי אמר אין לי אלא מה שבתוך ידי הספר אין לו לפרוע:

ואת אומרת כותבין סובר אף על גב דהכא לא הספר דאיכ למיחש דלמא מסרוק כתובת בערי והדר וגביא בעידי היכומתא כדאמרינן בסמוך ודלמא הדרה ומפקא בערי היכומתא וגביא למ"ד לא אמר כלו ועל כרחו זקוק הוה לסובר מע"ד דייק מפיר דבעלמא כמי כותבי' סובר דאי אין כותבי' בעלמא למה יפרע כאן מיכול לבוא לידי הספר כמה מהכתוב ביד כדפירשנו:

לף קעו ושם כותבין סובר אפילו דבפרק גט פשוט מפרש טעמ' דמ' דאמ' כותבין סובר משום דעבר לוה לאים מלוה לאו דווקא לוה אלא הוא הדין בכל חוב כמו כתובה דהכא ומטרי מקח דאמר התם ד דכותבין סובר:

מאי חיבדה חיבר בחור ואת אל תפילו במקו' שכותבין הוה ליה לאוקמה ומאי דוחקא לאוקומי במקו' אחר כותבי וכתב לה ליהו ואומדת דמקו' שכותבין ונטרפה חיבה למיחם שכתב לה כתובה אחרת דאפור להשהותה בלא כתוב' מיהו הוה מצי לאוקומה במקו' שכותבין ונטרפ' אחר הגירושין דליבה למיחם שמא כתב לה אחרת אלא מפרקה לו דווקא:

ותו חיבדה למה לי לאף על גב דלכאור' הייכו פירכא קמיתא דפריך הייכו נטרפה ים ליטב דהק ותו אפילו הם כאמר דכשרפה הוי פירוש דכחבדה מע"מ תיקשי חיבדה למה לי:

איתנוסי הוה דחיתכיסו כרת' כגון דחיכ' מגו דאי בעיא אמרה אין בידי כלום אחי לאו הכי אמאי מהימנ' ואת בחילוק קלות דאמר לקמן אמלתא לית לה כפיכי אמאי לא תיסיכן דילמא תפסה כו' כדאמר הכא ואומדת דדוקא בדבר שיש טורח בגון חבית דהכא יכולה לומר דאיתכיסו אבל קלות ומאי דבריס שמן קלים לעמות לא:

כלום

כמות מהיא לפי יופיה וחמיבותה מקלסין אותה: חסורה אוט מל חסר
מסוך עליה: מכאן אתרו מדברי בית הילל מתחרו ומבחנה תהא דעתו מל
אדם מעורב עם הבריות לעמות לאים ואים כרמונו: מתרו מעורבי לא
כחל היכה כריכה כחל ולא פרק ולא פרק כבע המרדים את הפנים: פירכוס קליעת
מיער זו לא כחלה ולא פרק ולא פירכסה
והרי היא יפלת חן: כל מן דין כל כמות
אלא הוו מוכיח לנו לקריתן ר' ולמכותן
דיוכן: פרמיסין מסרסי הלכות בהסך
מפמיסן: פרמיטין לשון סתרטוטין:
חמיסין אומרי' חמשית הטעם טורמיסין
לא ליתפרש: טורמיסין כי ההיא דאתר
בברייתא רבה על טורמיסין למיקרב ל
למסקל דמטרוניתא תכשיט ריקנים:
ממתיבתא מבית המדרש: רבא דעמיה
כפי בעמו: מדברנא מנהיג: בריך מתייך
לעלם בריך בוראך בעלום: בוציכא דנהורא
על מהיה קלסתר פניו מבהיק כראתריכן
בבבא בתרא סופריה דרבי תבהו מעין
סופריה דף יב סופריה דרבי יוחנן דנפקי זיהרורי מיניה
כדמפ' התם: אתלת מלם בדין זורק אחת
ומקבל אחת: מכסיף לן קבא ממלגל
בבבור תלמידי חכמים ונוסע קלות רחם
בעמו: מוטיתי סוט על חרם מהיה
מרקד בו: מיטתי מיטתו ומנהגו: מטותי
מהיה מתנהג כסוט: מרכיב לה אתתפיה
אתת הכלה: כי כפורא מקורה בעלמ' אתת
אתת מהרהרין עליה: לחבבה כמרוחה
הכל מסתכלים בה נכנס יופיה בלבו:
מעבירין כסכלה יוכרה מבית לביה
אתונת' ונופלי אתת יוכרי ובזו תוכלוסי'
הרבה ואין רוצין להתערב מעבירין את
אתת אפ' דרך אחרת: אפי לאד' פלוגתא
בפ"ק דקידושין: סוס תמים עליך ישראל
הוהרו סיפיהו עליהם סימות הרבה כלומ'
סתהא חיותו עליהם הילכך אין כבודו
דף יג מחול מלפיכך ריבה הכתו' סימות הרבה:
פרמת דרכים ולא כיבר מעבר מלפניה אלא
כאילו הוא קריך לפנות לאותו הדרך:
סיפורי מברייתן עליו סיבודו לכבודו:
דתייבי גברי מחבולה למיכרת מפער
הפיר ההיא ער הקבר: כטילתה מל
תורה אתכו: כניתיכתה בפיכי כטילתה
הייכו כאמת ותלמודו בטל: למאן דקרי
מקרא ותני משנה אבל אדיין לא סנה ל
לתלמידים: אבל

בפני כלה כל שבעה כרי לחבבה על בעלה ולית הילכתא כוותיה תנו רבנן מעבירין
את המת מלפני כלה וזה וחר מלפני מלך ישרא אמרו עליו על אגריפס המלך שעבר מב
מלפני כלה ושיבחוהו חכמים שבחוהו מכלל דשפיר עבד והא אמר רב אשי אפילו דף כו
למר נשיא שמחל על כבודו כבודו מחול מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול ראמר סנהדרין דף יט
שום תשי עליך מלך שתהא אימתו עליך פרשת דרכים הואי תר מבטלין תלמוד תור' לכריס יז
להוצאת המת ולהכנסת כלה אמרו עליו על ר' יהודה בר אלעאי שה' מבטל תלמוד קידושין דף לג
תורה להוצאת המת ולהכנסת כלה במה דברים אמורים כשאי עמו כל צרכו אבל יש סוטה דף מז
עמו כל צרכו אין מבטלין וכמה כל צרכו אמר רב שמואל בר אינ' משמ' ורב תריסר עיבוד דף ז
אלפי גברי ושית אלפי שיפורי ואמרו לה תליסר אלפי גברי ומינייהו שית אלפי שיפורי עולא אמר כנון דחייצי גברי ודף כט
מאבולא ועד סיכרא רב ששת ואיתימא רבי יוחנן אמר נטילתה כנתינתה מה נתינתה בששים ריבוא אב נטילתה בששים
רבוא והני מילי למאן דתני וקרי
אבל

כלה כמות מהיא ואם יש בה מום יפתקו ולא יכבהו ליכתי יכבחוה
בדבר כלה מים בה כגון בעיניה או בידיה אם אם יפו וכה
אומ' יכבחוה לגמרי דכמה מזכירין מה מים בה לכבח מכלל דמקלר לגבאי:
ישבחנו בעיניו אי יבנו בעיניו וכם קברי לף על גב דיכבחו בעיניו לין
ר' חנוך להם לחכמים לתקן להזקיק לומר מקר
ויעודם לור דהתורה חמרה מדבר מקר תרחק:
שיטתה לכבח פרח לעון מיטה והדם
לף על גב דלא נזי ממם מין
לחר מכל מקום סכיהם מין חרם ואם תאמ'
ומכח ליה דכבמבל כן זכה ום לומר דעמוד סמוך כג
דכורף היה כעין מיבמ' והדם כרחמריכן
בברתי' דבה נחת מיבמ' רכור ואיתעבידי
כעין מיבמ' דחדם ואמקוק בין דידין
להברויי לחרי חמי' הרין מבח דקאי מיבמ'
דכור' קומי מסוס דעביר קתוהי דכלייה:
מלך ממחל על כבודו לין כבודו מחול לף
על גב דלא היה מלך גמו' כרמתמ' בלו
כחמי' תא היו מהנהי בו כבוד כמלך נמו': לף מז
פרשת דרכים הואי הכא לא מכי ל
למכויי מכוה מאני כדמתכי
בלא כחמי' גבי מקרין מעומד דהתם נ
מכוה הוא מים למלך לחלוק כבוד לתורה
החסובה ממנו לבל הכא לוכח מכוה ר
דכבורו מריף מכבוד הכלה:
מבטלין תלמוד תורה להוצאת המת
וקם דבהילכו' דרך ארץ אחר
רבי עקיבא תחילת תמימי לפני הכמים
פעם אחת הייתי מהלך בדרך ומצאתי את
מכוה וטפלתי בוד' מילין עד מהבאתיו
לבית הקברו' וקברתיו וכשבאתי והרפיתי
דברי לפני רבי אליעזר ורבי יהושע אמרו
לי על כל פסיעה ופסיעה כאו מפלת דם
נקי הים לומר דהתם לאו מטו' ביטול תורה
אלא מפום דמת מכוה קכה מקומו והיה לו
לקוברו במקום סמצאו וכן מפמע במקבת
מחות דקאמר את מכוה קכה מקומו ו
והעובר על דברי חכמים חייב מיתה וכן
אמר ר' עקיבא תחילת תמימי כו' והלר
יהודה מקולבל ירוך דהתם מטו' דביטול
עכמו מפימום הא קאמר דגדול סימוקה
יותר מלימודה:
להוצאת המת לא בתת מכוה קרי לה
בכל המתים לף על גב רבפ"ק
דמנ"ל לומ' פמיטה דמת מכו' ותלמוד תורה
את מכו' עדיף דתניא מבטלין תלמוד תורה
להוכאת המת נקט את מכוה לגב מילי לף ג ופס
לחרינ' דהוו דוקא את מכוה והא דאמר
בחלו מנ"לחין את כעי' כל בני העי' לסורי
בעמוי' תלאכם ומוקי לה כדליכא חברות'
לבל לי ליכא חברותא מוקרין המת כי מיכ"ע מ"ל
חברותא פנחלקו בני העיר לאבורות מ ומיימ"כ מ"ל
מתעסקין כל אחת בתת אלא בפני עצמה מ"מ
הייכו אלא בשעת הוכאה אבל בשע' הוכאה' שיר ל"ל ק"ו
כולם מריכין לבה: אבל ואפ' ק"ו ג"ש

עין משפט

אבל מאן דמתני לית ליה מיעורא ומתילה בפלגות דרב לחודי כתיב ומתילה פתיבן למאן דלא קרי ולא תני לה מבטלין לה כלל מתפסקין כדי קבורה וכו' לגי' דלעמיין מלאכה מבטלין כל בכי הגיר ותסורת לפי למאן דלא קרי ולא תני דלא מפלגי מידי בהלו מבלחין בהכי:

אלמנה מאי ביהודה בני מלא היה זה חילוק קליות לכך בני מאי והלא פעמים לפי בלא חופה היו נדליין לחלוק ום לחום ממה חילקו בחופת אחיהם ומשני ליה לה כיסבי בי היו נזהרין הרבה מלא יחלקו קליות בחופת אלמנה:

ג מיימ' פ' יב מהלכ' אישות טור אה סימן נו

ואיתני מודים רבי יהושע פרה זו מלך היתה דהוי רבותא טפי דהוי ברי ובני:

ואחת בחיי הבן ורווק מהוא קטן כפי הקיבט' אבל אם הוא גדול הוי חזק כרחמני' בחזקת הבית' אכלה בפני האב ובפני הבן אכן ובפני לוקח אכן הריזו חזק' ורבינו שמואל פי' להא דאמר בשמוך ואפי' הגדיל אפילו הגדיל בחיי האב הגדול לגבי מילי דאבוה קטן

ד מב ושם

ג הוא והורית דלפי' הא דאמר בחזקת הבתי' דהויה חזק' בפני הבן היינו כשהיה גדול בתחילת חזקה:

פיי' מ"ב פ"ד מהל' טוען ונטען סימן עט טור חמ' סי' קמט קכ

ורב הונא מתני' אחת לשמועינן לן דווקא קטן רב הונא דהא לית ליה דרב הונא לנכסי קטן והא לן אתא לשמועינן דאיירי' קרוב לנכסי דאיירי אתא לן אתא לשמועינן דאיירי' בנכסי קטן אחי אחת לשמועינן:

מחאה אלא בפני כו' תימה אחאי נקט בכל דוכתא מחאה אלא בפני הוה ליה למינקט חזקה אלא בפני כו' ול' דעיקר הטעם תלוי במחאה דחזקה ודאי יש לה קול אפי' אלא בפני והשתא הכי אי מחאה אין לה קול לא הוי' חזקה ולהכי נקט מחאה: פתס

אבל למאן דמתני לית ליה שיעורא: ואם

ד ג

יש עדים שיצתה בהינומא וכו': מאי הינומא סורחב בר פפא משמיה דזעירי אמר תנורא דאסא רבי יוחנן אמר קריתא דמנמנמה בה כלתא: רבי יוחנן בן ברוקה אומר וכו': תנא ביהודה ראיה בבבל מאי אמ' רב דרדוגי דמשחא ארישא דרבנן אמר ליה רב פפא לאביי משחא דהפיפותא קאמר מר אמר ליה יתמא לא עברא לך אמך דרדוגי משחא ארישא דרבנן בשע"מ מעשה כי הא דההוא מרבנן דאיעסק ליה לבריה בי רבה בר עולא ואמרי לה רבה בר עולא איעסק ליה לבריה כי ההוא מרבנן ודרדגי משח' ארישא דרבנן בשעת מעשה ארמלתא מאי תאני רב יוסף ארמלתא לית לה כיסני: ומודה רבי יהושע מד באומר לחבירו כו': ולית מודה רבי יהושע באומר לחבירו שדה זו שלך היתה ולקחתיה ממך משו' דקא בעי למיתנא סיפא אם יש עדים שהיא שלו והוא אומר לקחתיה ממנו אינו נאמן היכי דמי אי דאכלה שני חזק' אמאי לא מהימן ואי דלא אכלה שני חזק' פשיטא דלא מהימן אי הכי גבי אביו נמי אי דאכלה שני חזקה אמאי לא מהימן ואי דלא אכלה שני חזקה פשיטא דלא מהימן בשלמ' גבי אביו משכחת לה כגון שאכלה שתי' בחיי האב ואחת בחיי בנו ובדרב הונא דאמר רב הונא אין מחזיקין בניכסי קטן אפילו הגדיל ורב הונא מתניתא אתא לאשמועינן איבעית אימא רב הונא דיוקא דמתני' קאמר ואיבעית אימא אפילו הגדיל קא משמע לן ולית' נייה ברידיה ולוקמה כגון שאכלה שתי' בפניו ואחת שלא בפניו וכגון שברח

מה

ברח מחמת מאי אי דברח מחמת נפשות פשיטא דלא מהימן דלא מצי מחי ואי דברח מחמת ממון איבעי ליה למחויי דקיימא לן מחאה שלא בפניו הויא מחאה ותנן שלש ארצות לחזקה יהודה ועבר הירדן והגליל הי' ביהודה והחזיק בגליל והחזיק ביהוד' אינה חזקה עד שיהא עמו במדינ' והוינן בה מאי קסבר אי קסבר מחאה שלא בפניו הויא מחאה אפילו ביהוד' וגליל נמי ואי קסבר מחאה שלא בפניו לא הויא מחאה אפילו יהודה ויהודה נמי לא אמר רבי אבא בר ממל לעולם קסבר מחאה שלא בפניו הויא מחא' ומתני' בשע"ח חירום שנו ומאי שנא יהוד' וגליל דנקט דסתם

ג מיימ' פ' יב מהלכ' אישות טור אה סימן נה

ה מהלכ' טוען ונטען פ"ג מהלכה טור חמ' סי' קמב

מכורת חשם

ר' מנחם מתוך פרוש עיכיה מגולין ולכך נקרא היכומא על שם תכומה: ביהודה רחייה כל הכי דמתני' פשם היו רגילין בסימנין הללו לבתולה: דרדגי מיפחח הנפי נותנת ממן בראש התלמידין ופפות: מיפחח דחפיפותא קאמר מר וכי בעלי חפיפות הן לסוכן ממן: יתמא יתום מתכהב הכותב: לישבק לברי' ליפא לן לפה: ודרדגי מיפח' פף ממן בראש התלמידין: תרגמתא מאי מה סימנין עושים לתלמה להודיע פלתמ' כיפתח: לית לה כיסני הן לה קליות וזה סימנה: ולית' מודה רבי יהושע כו': פרה זו פלך היתה כיון דטעמא משום דהוי פור פהוא לפניו הוא פלא היה חרש תובעו מה לי פל לבני ומה לי פלו ואחי פנה פל לביך דיקט: פני חזקה פלא פניס פתיקנו חכמי' לכל מחזיקי בקרקע דמטחלה פלא פני' בלא עירעור ניחן נומר לקחתי וחבר פטרי דכולי האי לא מזדהר אינים בפטרי: בפלמא נבי לבני מפכחת לה דחיכטריך למיקנייה כגון דאכלה פני חזקה וחילו הכי לא מהימן: וכגון פאכ"ם פתי פניס דאפוכים בחיי לבני ומת ואכלה העליות לפני הבן הזה והוא היה קטן ולא עירער וחיכטריך לאפוטעינ' דכיון דקטן היה אין הפנה הזאת עולה מן המכיין וכדרב הונא דאמר אין מחזיקין בנכסי קטן המחזיק בנכסי קטן פלא פניס אינו אלא חזקה דהאי דלא מיחה מפוס דקטן הוא וחפי' הגדיל לאו מכח והחזיק זה בעניו כאה עני אינה חזקה הואיל ותהילתו בפיהוז קטן ראחזו מוחזק בה לא ידע כשהגדיל פהיתה פל לבני עד פפומע מפי אחריס: ורב הונא מתני' אחת לאפוטעינ' בתמיה כיון דמתני' בהכי פסקינן ולא מיתוקמא אלא בהכי אחי אחת רב הונא לאפוטעינן הרי כבר פניס ועומדת ודבר הפכוי במפכחינו פגור בפי הכל: דוקיא דמתניתין אחת לאפוטעינן מפוס דמתניתין לא מיפרפא בהדיא דבהכי פסקינן אחת רב הונא לאפוטעינ' בהדיא ומדוקי דמתני' קא יליף לה: וכיתנייה בדידיה פרה זו פלך היתה אם יש עדים כו' אינו נאמן ואפ"פ פאכלה פני חזקה: וכגון פהיו פתיס בפניו ואחת פלא בפניו: כגון פברח ואפוטעינ' דהויה פתא לא פלקה ליה: אי ברח אחת אמון פאינו ירא מן המלכות אלא מפעקת ה הפועקים בעיר: אינבעי ליה למחוי בתקוס פהוא פס וכיון דלא מחה חזקה פעליתא היא: פלם תרכות לחזקה פלם

תרכות פל ארץ ישראל המובות חלוקות זו מזו לענין חזקה כאילו הן תרכו' נכריות ואם היה בזו והחזיק אחר בקרקע פים לו בחבירתה אינה חזקה: במדינה או פניהס בגליל או פניהס ביהודה ואפילו הן בפתי עיירות: אפילו יהודה וגליל נמי הוה ליה למחוי היכ' דהוי ומדלא מחי תיהוי חזק' דלא הוה ליה למחוי פלא בפניו לא הויא אחא כגון אם היו בעיר אחת ואיתה פלא בפניו בפני מני': אפילו יהודה ויהוד' בפתי עיירו' נמי לא תיהוי חזק' דלא הוה ליה למחוי פלא בפניו: הויא מחאה דתברך הברך אמחי בהכפייהו מגלי לאחריני ובא הדבר לאזהורי בפטרי': ומתניתין דקתני יהור' וגליל לאו פלא בפתי חירו' פכו דיכול לומ' לא כגלי לי מחאתו פאמור את פטרי: ומאי פנה יהוד' וגליל דנקט אם יש חירו' נמי מעיר לעיר אפי' פתי עיירו' בחות' מרי' נמי לא:

ולית'

דסתם יהודה וגליל כשעת חירוס דמו וליתני מודה רבי יהושע באומר לחברו מנה לויתי ממך ופרעתיו לך שהוא נאמן משום דקא בעי למיתני אם יש עדים שהוא לוה ממנו והוא אומר פרעתיו אינו נאמן והא קיימא לן המלוה את חבירו בערים אינו צריך לפרוע בערים וליתני מודה רבי יהושע באומר לחבירו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס נאמן אליבא דמאן אי אליבא דרבנן הא אמרי משיב אבידה הוי אי אליבא דרבי אליעזר בן יעקב הא אמר שבועה בעי רתניא רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס הריזה נשבע ווהו שנשבע על טענת עצמו וחכמים אומרים אינו אלא כמשיב אבידה ופטור ורבי אליעזר בן יעקב ליתליה משיב אבידה פטור אמר רב בטועני קטן והאמר מר אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן מאי קטן גדול ואמאי קרי ליה קטן דלגבי מילי דאבוי קטן הוא אי הכי טענ עצמו טענת אחרים היא טענת אחרים והוראת עצמו כולהי טענתא טענת אחרים והוראת עצמו גינהו אלא הכא ברברבה קמיפלגי דאמר רבה מפני מה אמרה תורה מודה מקצת הטענה ישבע חוקה אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו והאי בכולי בעי דלכפריה והאי דלא כפר ליה משום דאין אדם מעיז פניו הוא ובבולה

מ

מז

מז

מז

ובכולי בעי דלורי ליה והאי דלא אודי לי כי היכי דלישתמיט ליה וסבר עד דהורי לי זוזי ופרעינ ליה ורחמנא א רמי שבוע עלי כי היכי דלודי ליה בכוליה ר אלעזר בן יעקב סבר לא שנא בו ולא שנא בבנו אינו מעיז והילכך לאו משיב אבידה הוי ורבנן סברי בו הו ראינו מעיז אבל בבנו מעיז ומדלא העיז משיב אבידה הוי:

מח מתני הערים שאמרו כתב ידינו הוא זה אבל אנוסים היינו קטנים היינו פסולי עדות היינו הרי אלו נאמנין ואם יש עדי שהוא כתב ידם או שהי כתב ידם יוצא ממקום אחר אינו נאמנין:

גמ אמ רמי בר חמא לא שנו אלא שאמרו אנוסים היינו מחמת ממון אבל אנוסין היינו מחמת נפשו הרי אלו נאמנין אמר ליה רבא כיון שהגיד שוב אינו חוזר ומגיד וכי תימ הני מילי על פ אבל בשטר לאוא אמר ריש לקיש עדי החתומי על השט נעשה כמי שנחק עדותן בבית דין אלא כי אתמ ארישא אתמ הרי אלו נאמנין אמר רמי בר חמא לא שנו אלא שאמרו אנוסין היינו מחמת נפשו אבל אמרו אנוסין היינו מחמת ממון אין נאמני מאי טעמ אין אדם משי עצמו רשעתנו רבנן אין נאמני לפוסלו דברי רבי מאיר וחכמי אומר נאמנין בשלמ לרבנ כי טעמיהו שהפ שאס הוא הפה שהתיר אא לרבי מאיר מאי טעמיה בשלמא פסולי עדו מלוה גופי מידק דייק ומחת קטני נמי כדרבי שמעו בן לקי דאמ ריש לקיש חזק

בעי דלורי פי׳ בקו׳ כלמ דלא תימא לפרש דלא תימא לימא מצו דאפיר לממוכח חסיר כמי לסבועתא ולהכי קאמר

ובכולי בעי דלודי לי ולא חסיר לממוכח וק׳ לרי דהא לימ׳ בפרק קמא דבמ דלא לחתר מצו דאפיר לממוכח חסור כמי לסבועתא ואין לומר דמן התורה חסיר כמי לסבועתא ומדרבנ הוא דלחתרי נר פנוף

דלא חסיר לפי סרחו פהיו מקילין בממון יותר מבסבוע׳ והיקנו סבוע׳ על החפודים כל זמן פלא נודע פהוא גזלן פסבר מן התורה עדיין לא יקנו ולפי זה סבועה פלא פלחתי בו יד היא מדרבנן והא דכתיב הס לא פלח קו׳ כסבע פלא פסע לימתי בזמן פלא פלח בה יד דהס פלא בו יד חיב לפי׳ פלא פסע

דכתיב בהנסקי דהא נבי נסב דרבי לבא מסע׳ דלי לא׳ לא חטפי הי כסבע להכחים לת הער לעב דאפיר לממוכח וההס היא סבועה דלוריתא דבסבועה דרבנן לא לחתרי מתוך פהיכו יכול ליסבע מפלס

סם מהסניע בפרק קמא דב׳ נבי ההו׳ דעיל ו׳ לחתר לפרש דלא תיקפי פיון דלין לר׳ מיע יהא נאמן בחה פסבר מקנת וכיון דמחייבו סבועה הס כן מחסבו עזפן הס כן יהא נאמן במיגו דלי בעי כפר הבל ולקחר דלין זה עזות מה סכופר קנת והס תאמר פיון דלא חסיר לסבועת׳ למה גזלן פסול לסבוע׳ ותירן הר׳ יהודה חסיד דדוקא כסהוה חסור על לוקו ממון סבה ליסבע לחתרי דלא חסור לסבועתא דעל ידי הסבועה יפרום לבל לוקו פסבר גזל לא יפרום על ידי הסבועה ונבי ההו דעי דחסיב ליה גזלן מפוס דלבל תדי מיבייהו לעב פסריך לפרום הני תדי דלבל מ׳ לא יפרום מן הסחר מפוס סבועה דמה פמפלס בעל כרחו לין זה הסבה מעלית ולית דגזלן כפר לסבועה מן התורה דלא חסיר לסבועתא אלא דמדרבנן פפלוהו כסהוה גזלן והס תאמ׳ ומאי פנה דלעדות פסול כדכתיב אל תסת ידך עם רפע ונו׳ ולסבועה כפר ויש לומר דבסבועת פקר

פף לט יש בה עוכס גדול דכתיב בה לא יקנ׳ וכדאמר בסבועת הדיינין פכל העולס כולו נזדעזע כשאמר הקבה לא תסבע ולא תפע ועוד דבעדו׳ פקר ליכ׳ אלא לא תעב׳ובסבועת פקר ליכ׳ לא תגזול ולא תסבענו לפקר:

הרי אלו נאמנים והס תאמר ולמה נאמנים והא מנו במקום עדים הוא דאמנן סהדי פלא היו תכופי ולא פסולי עדות דהא לקמן אמרינן תרי ותרי כיהו ויש לומר כיון דהכריכו חכמי קיום הפא לא חסיב כלל קיום מה פומר כתב ידינו הוא זה כיון דאיכו גופייהו אמרי כדי דיבור קטני או תכופים הייכו אבל לקמן חסביכן להו כסבני עדים כיון דכבר מקוייס הוא סכתב ידן יוצא ממקום אחר:

אין נאמנים הכא ליפא לקמוויי דלהיימכו במגו דאי בעי אמרי פריע הוא דכיון דמקוים הוא הוי מגו במקו׳ עדים כדפירסנו ועוד דאוזדים ומגידים הס וכיון סהגיד אינו חוזר ומגיד כדאמרינן בגיטין ועוד דבסבני עדים לא אמרינן מיגו ובריפא נאמנים מפוס דאי בעי פתקי

לא אמ תלא פאמרו תכופים הייכו תחת ממון דלא מפוס גופייהו רפעים וקטנים כדרבי ממעון בן לקיש ופסולי עדות מפוס דמלוה גופיה מידק דייק פדאמרינן בפמוך:

מחצה נכפות הרי אלו נאמנים ואם תאמר וכי אמרי קטנים היינו תכופי הייכו במגו דאמרי תכופי הייכו מחמת ממון היינו להימכו דאמרי תכופי הייכו מחמת נפשו דהא בריפא דאיכא תגו נאמנים לומר תכופים היינו מחמת ממון ויש לומר דבסבני עדים לא אמרינן מיגו כדאמרי׳:

פף פ ופס ואין דרס מפוס עלמו ואם תאמר והא קסבר רבא דפלגינן דיבור בפ׳ המדיר דבעבי לרפוני ופלוני בא על לפתי אס כן הכא פהיכו דאוזדים היו אבל לא לומר מחמת ממון הייכו מחמת נפשו דהא קיימא לן דמחמת נפשות דאוזדים היו מחמת נפשות דאוזדים לא סביא כדפרים׳ אבל התס סביא סבא על לפתי אים אחר׳ כמו על לפתו אי ועוד דאין לומר מעכשיו דאוזדים היו מחמת נפשות דאוזדים לא סביא כדפרים׳ אבל התס סביא סבא על לפתי אים אחר׳ כמו על לפתו אי

פף כה ופס פרבעו דרס אחר וכן בהרגתיו בפ׳ ב׳ דיבוריות יכול להיות דאוזדים אחר הרגו אי נמי אפילו אוזדים הוי פירום דאוזדים הייכו הילכך לא פלגי דיבור לבל לרפוני ובא על לפתו הוי דיבור בפני עלמו אי נמי הפא עיקר עדות הוא במה פאומר אוזדים הייכו סבאו לומר פלא דאו המלוה אס כן מיר פופק עלמך דפני׳ היין פהתס אס לא יפפו פירום לדבריה הילכך לא פייך הכא פלגינן דיבור לבל ההיא דהרגתיו עיקר עדו׳ הוא לומר סנהרג להסיח לת לפתו וכן פלגינן דיבור על לפתו עיקר עדות להרוג פלגי דיבור ולבני להפי עלמו דפא לפתו לא יהא נאמן:

פף קכה ופס מלוה גופיה מידק דייק ולרבנן תפילו מלוה על פה לא הוי תחילתו וסופו בכפרות כדאמרינן בים נוחלין קטנים כמי כדרבי מתעון בן לקיש אס תאמר דייק ולא לתיקט בכל חד טעמא לחריכא אי נמי טעמא דריש לקיש גופיה נמי פסו דמלוה מידק דייק ולא דלא תייתי דרבי ממעון בן לקיש לפסולי עדו׳ דרים לקיש לא הזכיר אלא קטנים בדברים חזקה

פסורת השס

לא סכה בו ולא סכה בבנו ותפילו הו׳ קטן: הייכו מעיז ולהכי קרי לי׳ טענת עלמו מפוס דטענת קטן בעלמא ליתי בה מפטא: אבל בבנו מעיז ואפי הו׳ גדול: מתני׳ הערים פאמרו כו׳ פהיו מעידים על חתימתם לקיים לת הפטר: פסולי פדות היינו קרובים או מפחיקים בקובית הרי אלו כחתכין

כיון דאי׳ כתב ידם ניכר אלא על פיה הפס פאקר הו׳ הפס פהתיר כי היכי דמהימנת להו להא הימניהו להא: יובא מתקוס לחר פהוחזק בבית דין וכתוב בו הנפק ובא לוקו פטר לפניכו עם זה וכתב חותמן דומין פל זה לפל זה לין כאן הפס פאם אי׳ נאחכי לומר פסולי הייכו: גמ׳ לא פנו דאס כתב ידן יוצא ממקו לחר לין כאחכי: אא פאמרו לכופי היינו מחמ׳ ממון דאלו כל כמיניהו לפניי בפסייהו דפני׳ בעדות פיהס ולפכול לת הפטר דאדם קרוב לבל עלמו ואיכו כאחכ על עלמו לא לזכות ולא לחוב׳ בדיכי כפפו ובפסולי עדו׳ להפני׳ דפע ופסול על פיו ואלו פוסלים עלמן בלומרס התימנו פקר בפכיל לוכס ממון וריפא טענת מפו הפס פאקר הוא הפה פהתיר: מחמת נפטות פאמר בעל הפטר הזה להרגנו ואדס חזק הוא: כיון פהגיד פוב הייכו חוז ומגי דגבי עדו׳ אדס הגדס כתיבא אס לא יביר וכו׳ והכי נמי כיון דחתימי בפטרא הייכו הגד׳ דידהו והיכי יוצא ממקום אחר בפלמ דיפא בחתיכ יוצא ממקום אחר ועליהו בתיב כולה אדס הגדס היא דהא בלוקו דיבור אחד

חזקה אין העדים חותמין על השטר אלא אם
כן נעשה בגרול אלא אנוסין מאי טעמא אמר
רב חסדא קסבר רבי מאיר ערי שאמרו להם
חיתמו שקר ואל תהרגו יהרגו ואל יחתמו
שקר אמר ליה רבא השתא אילו אתו לקמן
לאמלוכי אמרינן להו זילו חתומו ולא ת
תתקטלון ראמ׳ מר אין לך דבר שעומד בפני
פיקוח נפש לא עבוד׳ לילי׳ ונלוי עריו ושפיכות
דמים בלבר השתא דחתמו אמרינ׳ להו אמאי
חתימתו אלא טעמא דרבי מאיר כרב הונא
אמר רב דאמ׳ רב הונא אמר רב מודה בשטר
שכתבו אין צריך לקיימו נופל אמר רב הונא מט
אמר רב מודה בשטר שכתבו אין צריך לקיימו
אמר ליה רב נחמן ננובא נובי למר לך אי
סבירא לך כרבי מאיר אימא הלכה כר׳ מאיר
אמ׳ ליה ומר היכי סבירא ליה אמ׳ ליה כי אתו
לקמן לרינא אמרינן להו זילו קיימו שטרייכו
וחתו לרינא אמ׳ ר יהודה אמר רב האומר ג
שטר אמנה הוא זה אינו נאמן דקאמר מאן
אילימא דקאמר ליה פשיטא כל כמיניה ואלא
דקאמ׳ מלוה תבא עליו ברכ׳ ואלא דקאמרי
עדים אי רבתב ירם יוצא ממקום אחר פשיטא
דלא מהימני ואי דאין כתב ירם יוצא ממקום
אחר אמאי לא מהימני סימן באש אמר רבא
לעולם דקאמ׳ לוה וכרב הונא דאמ׳ רב הונ׳ א
רב מוד׳ בשט׳ שכתבו אי׳ צריך לקיימו אבי׳ א
לעול׳ דאם מלוה וכנון שחב לאחרי׳ וכדר׳ נתן
דתניא ר׳ נתן אומ׳ מניין לנושה בחברו מנה
וחבירו בחבירו מניין שמוציאין מזה ונותנין
לזה תלמוד לומ׳ ונתן לאש׳ אשם לו רב אשי אמר לעולם דקאמרי עדי׳ וראין כתב ידם נא
יוצא ממקום אחר ודקאמר׳ אמאי לא מהימני כרב כהנא דאמר רב כהנא אסור לן
לאדם שישהה שטר אבנה בתוך ביתו משום שנאמ׳ אל תשכן באהליך עולה ואמר

אם לון בידך הרחיקהו זה מטר פסיס ומטר לחמה דהכי ממעט לטון לון דמעיקרא הוי מקר ולא תסכן בהלוך עולה זה מטר פרוע מעתה הוה עולה אבל מעיקרא הוה לחמה:

זמנין דמשהי ליה לפטיטי דספר ואל ירי לוקה מהייב ליפתלי ליה מהוקה פעם לחר הלכך לא קרי ליה עולה גר פסיס

ומר מטר פרוע היה לו ליזה אבל לון לפרם דמעוס מהייתי לפטיטי דספר קרי ליה עולה דמה פעם:

שור מקי כו

אמר רב נחמן פרים מחמרו לחמה הוו דבריהם לון נחמני עכ בלון כתב ירון יוסף ממקום לח' לחירי דלי כתב ידן יוסף ממקום לח' פטיטה דהכי פריך לעיל ועוד דמר בר רב לפי לקמר דלון נחמני ממו' דלא ניתן ליכתב בכתב ידן יוסף ממקום לחר לפי ניתן ליכתב פטיטה דלון נחמני וק"ל דלמי לה מהימני בתגו דהה רב נחמן גופי חית ליה לעיל מגו לפפול המטר דקלמר כי לחת לקמן לריכה לומרי להו זילו וקיימו מטרי וחותו לריכ"ד מהימן לומר פרוע בתגו דמוו"י וכ"ש פרים דלעיל לחורוני מטר"ד לפי לפי ממ"ש ותירן ר"י דהיינו טעמ"ד מודעה הוחיל מהמטר כתב ומתר כהילכתו מוב לה לחי על פה ומרע למטרי לפי בתגו ולה דמי לחנוני וקטניס מלון מודיס מהיה מטר כשר כלל הלה מוחרין חנוני בתגו דלה מלי הילכך מהימני בתגו דלה לחי על פה ומרע למטרי מהרי חיכס מודיס מהיה מטר ולמ"כ לפי כדל"ד דהיינו טעמל דלה מהימני לרב נחמן דלה מרעי למטרי הוחיל ומודי מהמט נכל כדין מדעת הלוה דלה מפרע טעמ"ד דלמ"ל מפוס דלה ניתן ליכת"ל מר בר רב לפי לבל לרב נחמן טעם לחכם ומודעה פוס דהה חית ליה לרב נחמן ד דלמ"ל פרוע הו' במגו דמזייף הפס כמי לה מרע למטר כלל הלכך מהימן במגו ולחי ספיר רב נחמן כרבן דר"מ והיה ברייתל דלי מלת המטר לחכם הו' זה דלי כלל מפרע לחוקומי כר"מ רב נחמן חוקי לה כדברי הכל:

אן דלמל תנאי מילת לחריתי היא פי' לרב לחר הן בלון ולה לעקיר המטר' לה תוקפ בעלמ' מפרעי ערוכן היולך ועד הפת קיים המטר ולינו נעקר לפ יתקיים התנאי הלכך לין כלן הורע הפט לבל לין לפרם מילתל לחריתי היא לגמרי ולה מייך לעדותן דלפוכ כמו פלס היו מעידין מהוא פרוע מהן כלמ' דר"ל מלי פרי בפמוך לי הכי לפי' כמי דכיון דהנאי מילת לחריתי לגמרי תרי נחמני לפילו בכתב ידן יוסף ממקום לחר לבל חד לעולם לימל לך דלה מהימן כי היכי דלה מהימן לומר פרוע הו' לכך נר כדפירמנו:

ואם כתב ידן יוסף ממקום לחר לין נחמנים ופסולי עדות דהנאי לה מלומרים מעידין פסולים דר"ל לפי לין כשולי עדות הוי לז ומתם מ מודים פלס כפרים ולפ תלת' ומבל ממקום לפי לין נחמנים להימנו במגו דלפי לומרים עדיין הס פסולים ומתי כתי כדי' המכחיפות זו לת זו לפי לפי לה מהימני בתרלי במגו דלפי לבעו פסולי לקמלי ולולי דבפני עדי' לה מייך מגו דלין לחד יודע מה בלב חבירו:

גמ אמר רב פפת זלת תולמר הכחפה תחילת הזמה היל ולפ תלמר תקפי לרב פפת ברייתל דמי פמ"ל דקלמי לפ לחר פטר לחמה הוה לפ יש עדים פי' דמטר לחמה הוה הלך לחר עדים ולפ לפי לה הלך לחר המטר לפי לה על ב ב דלין המטר לריך קיום כד לחמר הלך לחר המטר מוכיח הלוה מכחבו כדלית לה פלס יש עדי הלך לחר עדים ולה לחמרינן הכחפה תחילת הזמה יש לומר דזלת לומרת קלמר לבל הסיל פליג: ולוקי

ואמ' רב ששת בריה דרב אידי שם מרד' כהנא ערי שאמרו אמנה היו דברינו אין נאמנין מאי טעמא כיון דעולה הוא אעולה לא חתמי אמר רבי יהושעבן לוי אסולו לאדם שישהה שטר פרוע בתוך בירתו משום שנאמר אל תשכן באהליך עולה במערב משמיה דרב אמרי אם און ביד הרחיקהו זה שטר אמנה ושטר פסי ואל תשכן באהליך עולה זה שטר פרוע מאן דאמר שטר פרוע כל שכן שטר אמנה ומאן דאמר שטר אמנה אבל שטר פרוע לא דזמנין דמשהי ליה אפשיטי דספר אתם ספר שאינו מונה אמ' רבי אמי עד של שלשי יום מות לשהותו מכאן ואילך אסור לשהותו משום שנאמ' אל תשכ באהליך עולה אמר רב נחמ' עדי שאמרו אמנה היו דברינו אין נאמני מודעה היו דברינו אין נאמנין מר בר רב אשי אמר אמנה היו דברינו אין נאמנין מודעא היו דברינו נאמנין מאי טעמ' האי ניתן ליכת' והאי לא ניתן ליכתב בעא מיניה רבא מרב נחמן דתנאי היו דברינו מהו מודעא ואמנה היינו טעמא דקא עקרא ליה לשטרא והאי נמי קא עקר לשטרא או דלמא תנאי מילתא אחריתי היא אמר ליה בי אתו לקמן לדינ' אמרי להו זילו קיימו תנאייכו וחותו לרינא: עד אומר תנאי ועד אומר אינו תנאי: אמר רב פפא תרוייהו בשטרא מעלייא קא מסהדי והאי דקאמר תנאי הוה ליה חד ואין דברין של אחד במקום שנים: מתקיף לה רב הונא בריה דרב יהושע אי הכי אפילו תרוייהו נמי לא אמרי הני למיעקר סהדותייהו קאתו האי נמי למיעקר סהדותיה קאתי והילברא כרב הונא בריה דרב יהושע תנו רבנן שנים התומין על השטר ומתו ובאו שנים ואמרו ידענו שכת ידם הוא אבל אנוסים היו קטנים היו פסולי עדות היו הרי אלו נאמנים ואם יש ערים שכתב ידם הוא זה או שהיה כת ידם יוצא ממקום אחר משטר שקרא עליו ערער והוחזק בבי דין אין אלו נאמנין ומגבינן ביה כבשטרא מעלייא ואמאי הרי ותרי ניהו אמר רב ששת ואת אומרת הכחשה תחילת

הזמה היא ובשם

ואמר רב פפת נרסי': לעולם לה חתמו וכי תמר חתמו לין נחמני להרפיע לת עלמן: על פטיטי דספרל פעל הלוה ליתן פבר הספר ופעמים פלין לו וכותבו המלוה וחוזר ונובהו ממנו בפעת פרעון ומעכב הפט עליו: כפר מהינו מוגם תורה כביולים וכתובים: מוגם לין טעויות פבו: עדי החתומים ותורם פור בפט' ותמרו לחמה היו דבריהם לה הלוהו כלו"ל כתבנו לו ולכפיכטרך ילוה לו וזה מיעבד לו נכסין מעכפיו הס ילוה לפילו לחר זמן ותמרו פרים החתומי בו המוכר מכר מודעה בפניהם והרחנו חוכפו והכרנו בו: לין נחמנין דלה ליתי על פה ומרע ליה למטרל: מודעה ניתן לפרים לכתוב לת המטר כדי להכיל החוכם מחוכפו: לחמה לה ניתן להכתב דעולה הוחי וכי תמרו חתמנו ממוו לנפפייהו רפעים ולין חדם נחמן לפי עלמו רפע: תנאי היה דבריהם על תנאי מכרה לו מיפפה לו כך וכך ולה רלינו פקייפ לו תנאו וזה חומר לה קייפ לי ולינו מכר: מודעה ולחמה טעמה מחי קלמר מר לין נחמנין: דקה עקרי ליה לפטר' בעדותן זה ולה ליתי על פה ומרע למטרל הכה כמי כו': או דלמל הה לה עקרתה דמטר הוה דמודים הס מהמטר ליתי לה מהנאי היה בינייהס וזו עדות לחרת היל ומטרל ממילל מיעקר לחר זמן ביום פלה קייפ תנאו בזמנו: כי ליתו לקמן לקוחות מפידיה' מהנאי היו דבריה': תמרינן להו זילו קיימו תנאייכו לבעלים: וחותו לריכה הס יעכב מוב הקרקע: תרוייהו במטרל מעליה קה מכהדי מניהס מעידים מהמטר ליתי ו וכמות מהוא כתוב בלה תנאי חתמותו:

והאי דקלמר תנאי חד הוא ולינו נחמן לעקור מטר מפניהס חתומים בו: לי הכי לפילו תרוייהו כמי חלה לומרינן כ' לי הכי דכיון מהפיד על כתב ידו עפיל לזה לחר ממקיימי המטר כמות מהוא כתוב בלה תנאי והוו להו עדיו מניס ועדות ל לחרונה דברי לחר במקום מניס: לפילו תרוייהו כמי לומרי תנאי היו דבריהם לל ליתהמנו דכיון מהעידו על כתב ידן קיימו המטר כמות מהוא כתב כי לומרי תנאי היו דבריהם הוו להו מעידי' ומגידים ולומרי לומר רב נחמן קיימו תנאייכו כ':

לל על כרחיך לאו חתימה מקויימת הוא דכיון דתוך כדי דבור מקי דבורייהו ולומרי לבל תנאי היה ביניהן: לומרי הכי למעקר סהדותייהו פלומרו כת ידינו הוא קלתו ולומר לל חתמנו ללה על מכת מיקייפ לת התנאי וכיון דתנאי מילתל לחריתי היל פלים עיקרתו ללה לחר זמן לל דמיא למודעה ולומר דמעכב ד דעדו בפני עלמה היל: הלי נמי כי קייפ ולומר תנאי היה יוסף לומר לל חתמתי ידיה לומר לל חתמתי ללה על מכת כן וכיון דחיל לן דמילתל לחריתי היל ופטרל ממילל מיעקר לימתכח דלין בפטר חתום ללה עד לחד: מקר עלין מרער מרפס הכתבע לפוקמו: ומגבינן ביה בתמים: תרי ותרי ניהו עידי הפטר פניס וללו פניס מעידים עליהס פפסולי היו בלות פעה: וכפס

וכשם שאין מזימין את העדים שלא בפניהם
כך אין מכחישין את העדים אלא בפניהם אמ׳
ליה רב נחמן אילו הוו קמן ומכחישין להו לא
הוה משנחינן בהו דהוי לה ערות מוכח השת׳
דלית׳נהו דאילו הוו לקמן דילמא הוו מודו
מהימניה אלא אמר רב נחמן אוקי תרי להדי
תרי ואוקי ממונא בחזק׳ מרי׳ מרי׳ דהו׳ אניכסי נו
דבר שטיא דבר שטיא זבין אתו בי תרי ואמרי
כשהוא שוט׳ זבין ואתו בי תרי ואמרי כשהוא
חלים זבין אמר רב אשי אוקי תרי להדי תרי
ואוקי ממונא בחזקת בר שט׳ ולא אמרן אלא
דאית ליה חזק׳ דאכהתיה אבל לית ליה חזק׳
דאכהתיה אמרינן כשהוא שוטה זבן וכשהוא
שוטה זבין אמ׳ ר׳ אבהו אין מזימין את העדי׳ נז
לא בפניהן ומכחישין את העדי׳ שלא בפניהן
והזם׳ שלא בפניהן נהי דהזם׳ לא הויא הכחש
מיהא הויא אמ׳ מר אם יש עדים שכתב ידם נח
הוא זה או שהיה כתב ידם יוצא מטקום אחר
משטר שקרא עליו ערער והוחזק בבי׳ דין אין
נאמנין קרא עליו ערע׳ אין לא קר׳ עליו ער׳ער
לא מסייעליה לרבי אסי דאמר רבי אסי אין
מקיימין את השטר אלא משטר שקרא עליו
ערער והוחז׳ בבי׳ דין אמרי נהרדעי אין מקיימ׳
את השטר אלא משתי כתיבות ומשתי שרות
והוא שאבלום בעליהן שלש שנים ובשופי
אמר רב שימי בר אשי וביוצא מתחת יד אחר
אבל מיד עצמו לא מאי שנא תח׳ יד עצמו דלא
דילמא זייפי מזייף מתחת ידי אחר נמי דילמ׳
אזל וחזא אתא וזייף כולי האי לא מצי מבוין
תנו רבנן כותב אדם עדותו על השטר ומעיד נט
עליה אפילו לאחר כמה שנים אמר רב הונא
והוא שזוכרה מעצמו ורבי יוחנן אמר אף על
פי שאין זוכר מעצמו אמר רבה שם מר׳ יוחנ׳
הני בי תרי דידעי סהדותא ומנשי חד מנייהו
מדבר חד לחבריה אבעי׳ להו עצמו מאי רב חביבא אמר אפילו עצמו מר בריה דרב
אשי אמר עצמו לא והלכתא עצמו לא ואי

ואוקי ממונא בחזק׳ תרי׳ פי׳ בקונ׳ אין נחתכין דקתני להו דמנכי׳ בשטרי׳
שלא הלוה קרעינן ליה וכפקה מינה דהי תפס לה מפקי מיניה וק׳ דלמ׳
בפ״ק דב״ב נכי שטר כתקנו פהן מוכיחין חותו מידו הלמ׳ תפיסה דלאחר דף ו ועם
פפיקא להו כלום היא ומיהו לההוא דסוף המוכר לה קמה מידי דאמרי׳ דף קכ ועם
גר פנוף נכי מסכיר בית להבירו כיב זהובי׳ לפנים
מדיבר זהב לחדם בה בתחילת החודם כלו
למסכיר אמת דבחזקת מסכיר הוא ואפילו
הכי קאמ׳ בה בסוף החדם כולו לסובר
דמחכי התם דכיון דלה בה בתחילת החדם
איכ למימ׳ דאודויי אודי ליה ום לומ׳ דמחני
נבי בכור מכחן תופס מספק דאין יורש
אם בכו הוא אבל הכא סטוען בדי מחניה
תפיס ואם תאמר בחזק׳ הבתים נבי זה דף לא
אומר על אבותיכו כו׳ אמר רב נחמן כל מיי׳פ כט מכירה
דאלים נבר ופריך מהמחליף פרה בחמור פ״ג עשין סב
זה אומר ברפותי ילדה וזה אומ׳ כו׳ יחלוקו עור אמ פ׳ כלה
ואפי׳ קופיא הא ההיא אתיא כסומכום ורב
נחמן כדבבן דלרבבן דאמרי המלה מייכו
דיכא דכל דאלי׳ נבר כיון דמהניא תפיס׳
כסטוען בדי ום לומ׳ דהכי פרי׳ דאפי׳ דבבן
לא פליגי אסומכום שא תפו׳ דאדרה מכייהו
מוחזק ואיכ למימ׳ המלה אבל הכא דאין מיי׳פ יח מכלי עדות
אחר מוחזק יותר מחבירו תורו לסומכום פ״ג עשין קי
דיאלוקו ועל דהכ׳ מיירי כשתפס קודם עור קמ פייק לה
שבולר הספק ולפבה נראה לו להעמיד מיי׳פ ו מכלי עדו׳
הבריית׳ בסובר ולהכי אין נחמכין דאלוקו פ״ג עשין קט
מחוקת בחזקת מריה ומחזקינן עידי מוכר עור קפ״ו מו
כשטרים ולא יפרע׳:

אלא אמר רב נחמן אוקי תרי בתרי
כו׳ ואם תאמר ולרב נחמן למאי
לא מצבינן ליה בשטר׳ הא אמר רב נחמן
כרב חוכא בשני כתי עדים המכחישות זו
את זו דכל אח כאה בשני עצמה ומעידה
לף על גב דלפי עדות כל אחת שבירתה
שטולה לכל עדיות הבא נתי כיון דאין
מכחישין אותן לומר שלא היה כלום אלא
אומר׳ לאיכשו נחמכים בדבר זה דשטולין
הייתם ליתכשרו ואמאי לא מצבינן ליה
בשטרא וים לומר דאתם באה כל אחת
בשני עצמה ומעידה שטוס דאוקמינן כל
אחת בחזקת כשרות לכל הכא שאומר
קטנים היו או קרובים שפטולרו עד שתה מיי׳פ ח מכלי עדו׳
שנתרחקו ליכ למימ׳ אוקמינהו אחזקתיהו פ״ג עשין קט
דשטולי׳ אותן שכולרו וחכוסים היו כמי עור קמ פי׳ כש שו
אחת כשנות לא מייך לאוקומי אחזקה
דהה לא שכלי להו כלל ולשבח אות׳ דאכ׳
לא אוקמינן להו אחזק׳ כדאמ׳ לעיל שטוס
דאיכו הוו קמן דלמא הוו מודו:

ואוקי ממונא בחזק׳ בר שטיא דזוקף
בקרקע הוא דאמ׳ הכי אבל
במטלטלין הוא אמרי דהוו בחזק׳ המוחזק
כדאמ׳ פרק השואל נבי המחליף פרה דף קנ
בחמור דפריך ולימני פרה ברשות דאמר קיימא ומפי דקיימא בחגם אורי׳ דאכא לא מייך למימ׳ כדאמרינן בפוף קידושי׳ ובמי דף עש
אמת אם פכיב מרע הוא עליהם להביא ראיה ואם ברייא הוא כו׳ דבר שטיא דאכא כיון דעתים חלים ועתים שוטה אין ראיה ממה שהוא עכשיו: דף קנג ושם
דלמא זייפי זייף אורקי דזקף היכ׳ אלא לאו ש״מ דאין אנו אומרים אחזקת הגדים בטביעת עין לף על
פי שים לו אחזקה אחרת יותר ידוע ליכא למיחש דלמא זייף דכיון דאכא אחזקה אם זייף היה ניכר היטב:

ורבי יוחנן אומר אפי׳ מעצמו אי אפשי על ידי השטר זוכרה אבל אם אין זוכרה אלא על ידי השטר לא מהימן דף לה ושם
אם לא תקנו זאת בקידושין דאקשי׳ ליכאי נבי עדי׳ דכירו וליתו ולסהדו ואי לא זיימין דאכא ואתו ומסהדי ואתר דאמרי׳ נבי מפני
תחת׳ הכא כאי אמאי לא אמרינן לכתוב עדו על השטר אמא יסכא לגאולי ואתי ומסהדי מכתבא כדאיתמי׳ התם שם אמרי׳ לפי מביא דין
מוקמין לו השט׳ ויסבו׳ מלכך אפרוחו לו מיעיד לפילו לא יכו׳ אבל הכא מעצמו כותב עדותו על השטר לא אמרי׳ לכך ואם תאמר לא מצי חזו בכתבא
ולאסהודי הא תנן בגט פשוט אי אפשר שלא יעיד עדי ובא לבי דין ויפרס לו קיומו ומפרש בגמ׳ אמר נבי פורף דף לה ושם דף קכה דף נה
שטרותיו של חברו שטו אמרינן אר׳ כו׳ היכי דמי אי דאיכא קאמר דידעי מה הוא כתוב בשטר שאתרינן ליה בשטרא נכתוב ליה שטר אחריו שאתרינן ליה מפיה ולא מפי כתבו
ויל דבפלגי אחק חייסינן דלמ׳ אחתו ומסהדו בפ׳ כיצד הערו׳ אבל ואי אם היו מעידין אכך הרי אם אחתיתן הא לא אמרי׳ אכך ראעדי ההתומי דף לה ושם
על השטר נעשה כאי שאחקרים עדותן בבית דין והוי כאילו מעידין ראיכו עדות שאחקרים בבית דין ואם תאמר אילו אין זה זוכרה כלל מה בכך יביא

עין משפט

פטרו בבית דין יש לומר דעד אחד במטר לא חסיב מטר אלא לותו שיש בו שני עדי דומיא דמפ' מקב והא דאמ' בגמ' ועד אחד בעל פה אין מבטלין דמשמע הא שני עדי במטר אפי' לגבי מי שהחזיק בו ואפי' בעל פה לא מהימן אלא הוא דאמ' בגמ' מבטלין הא שני עדי במטר והאחד בעל פה לא מהימן אלא מדרשה הוא דכתיב ואי צורבא מרבנן הוא אפילו עצמו כי הא דרב אשי הוה ידיע ליה בסהדותא לרב בהנא אמר ליה מי דכיר מר האי סהדותא אמר ליה לא ולאו הכי והכי הוה אמר ליה לא ידענא לסוף אידכר רב אשי אסהיד ליה חזייה דהוה מחסם אמר ליה מי סברת עלך קא סמכינ' אנא הוא דרמאי אנפשאי ואדכרי תנן התם התלוליות הקרובות בין לעיר ובין לדרך אחר חרשות ואחר ישנות טמאות הרחוקות חרשות טהורות ישנות טמאות איזוהי קרובה חמשים אמה ואיזו היא ישנה ששים שנה דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר קרובה שאין קרובה הימנה ישנה שאין אדם זוכרה מאי עיר ומאי דרך אילימא עיר עיר מכש דרך דרך ממש מפיק מ' מחזקינן טומא' והאמר ריש לקיש עירה עירה מצאו וטהרו ארץ ישראל אמ' רבי זירא עיר עיר הסמוכה לבית הקברות ודרך דרך בית הקברות בשלמ' דרך בית הקברות דזימנין דמיתרמי בין השמשות ומקרו קברו בתל אלא עיר הסמוך לבי הקברו' כולהי לבית הקברות אזלי אמר רבי חנינא בתוך שהנשים קוברו' שם נפליהן ומוכי שחי' זרועותיהם עד חמשים אמה אזלא איהי לחוד' טפי דברא איניש בהדא ולבית הקברו' אזלא הלכך טומאה בארץ ישראל לא מחזקינן אמ' רב חסדא שמע מינה האי סהדותא עד שיתין שנין מידכר טפי לא מידכר ולא היא התם היא דלא רמיא עליה אבל הכא כיון דרמיא עליה אפילו טובא נמי: מתני' זה אומר זה כתב ידי וזה כתב ידו של חברי וזה אומ' זה כתב ידי וזה כתב ידו של חבירי הרי אלו נאמנין זה אומר זה כתב ידי וזה אומר זה כתב ידי צריבי לצרף עמהם אחר דברי רבי וחכמי' אומרים אינם צריכין לצרף עמהם אחר אלא נאמן אדם לומ' זה כתב ידי: גמ' כשתימצי לומר לדברי רבי על

ואי צורבא מרבנן הוה העד: הפי' לעצמו של בעל דין דצורבא דרבנן לית ליה דכי רמי לכפפ' מדכר ספיר לא הוה כמיך לסיק ולסהדותי: מתחם מגמגם תמיה על רב אפי סהעיד בדב': התלולית תילי קרקע ודרך בני אדם לקבור בתל ממו' דאין בני אדם מטין מן הדר לעבור עליו ועיר ודרך לקמן מפרש להו: אחד חרשות פירש זמן רחוק אלא היה כאן תל דהיכא למימ' כיון דחדם היה לא ליתיק מינקבר פס מת מדכר דכיר ליה אפי הכי טמאות מפקק רבינן דמוכח לעיר היכא למימ' אמה יחיד הלכה וקבר' פס נפל אלא: הרחוקות דאין אמה יחידית הולכ' פס: חרשו' טהורו' דאם ליתיק דנקב' ביה הוו ידעי ליה: ישנות טמאות מכב' כמתכת הדבר מן היודעים: ואיזו היא קרוב' לעיר פתח הסמוך לו טמאה חמשים אמה: ואיזו היא ישנ' פתח הסמוך לו הומרין עליה שפילו היא רחוקה טמאה פמים פנה: פתח קרובה הימנה לפילו היא בתוך חמש' ים קרובה הימנה לפילו היא בתוך חמש' אמה יחידית דאם הלפה אמה יחידה נקבו' לא מכך' קרובה הימנה ואולה לגבי דהך: פתח חדש זוכרה פתח חדש הוא זכור לכי אלא היה כאן תל ובימי נעמה תל זה כאן: עילה מפתו עלילה בעלמא מפתו חכמים והחזיקו בה לתלות עליה ולטהר את הארץ יפרחל במסכת מזיר בפרק בתרא אלמא מספיקא לא מחזקינן טומאה בקרקפס של ארץ ישראל: וטיהרו את ארץ ישראל גרסינן ולא גרסינן כל: דמיתרמי בין השמשו' של ערב הפנת ואין פהות ליך עד בית הקברות: ומוכי שחין פחיבריהן כופלין או פחותין חותן ואבר מן החי מטמא כאבר מן המת כדאמרינן בפעור והרוטב: פ"ש מרקחני לעיל לית היא יפנה פפים פנה וטעמא מפוס דלא דכירי לה הוא הא סהדותא כו' לבל הכא פעמא הי מסהיד: מתני' הרי אלו נאמנין לומ' לדברי ר' כפתמר לוט דברין קבר: על

פיוש פו' מפלב עדות פלג עשין קב שול פ"פ שו

ס

עיוש פ' ה' מפלב שופלות פה

אחר חדפות ואחד ישנו תיש דהכ' מזכ' פאיכו פפוט קודם יכן בהלוך לא יתלרכו ולא יכפלו עד פיהו להן פלפה חדפים לחד בקולות ואחד בעולת מזכיר לירופלים קודם ניסוחין ובתולות קודם בעולו' דהייכו פאיכו פפוט קודם ואחר יבנה ואחר כל מקום פים בו בר' התם נקט דבר פפו' ברישא וכן בבבא קמא לחד החופר בור פיח ומערות ובחלכה פוטח לחד הבונה ואחר הלוקח כו' גבי מערכי מלחמה ורבי נתי גרים בפרק כותב בספרים להפך ורבי מהפך הגרסה אלימא לומ' לחת גדולה ואחת קטנה ואחת גדולה ואחת קטנה מבעי ליה והיה דפליג ר' אליעז' לחת קמא בפוכח והוה ליה למיתר לחת גדולה פלת מודה לי כך תודה בקטנה וכן לחר יבנה פליג לחדבי אליעזר דאמר לא היתקין רבן יוחנן בן זכאי פיהו תוקעין אלא ביבנה בלבר ובפלך ובפוכח קאי לקרא לבל הכא ובהחולץ לא יקאי לחלוצי אין להקפיד לחת נפנה תחילה:

טמאות פירש בקונ' דבקרובות אפילו הדפות טמאות דאזלה ליהי לחודה ואין ידוע פס קבריה פס לבל רחוקה דדברה חיים בהדה ואלמלא קבריה חיים דאזיל בהדה היה מגלה ולפיכך יפנות טמאו' דאלפ דדברה חיים בהדה וקס ליה דאין לחוש לפלוגתא דרבי יוסי דאמ' בפתכת הדבר וק' דאם כן לתלי קרקע לומ' בפתוך דברה חיים בהדה ולבית הקברו' אזלה לא היה ליה למיתר אלא דברה חיים בהדה ותו לא ולכך טפי חדפות טהורו' דאם ליתיק דקבר' פס היה הדבר ידוע ועוד לי לבית הקברות אזלה ואפילו הכי טמאו' ונראה לרבי יוסי כרבי דפליג אמתי קרובות היו פסיקין דחייפינן פמתי רחוקות אפי' דאיכא למימ' דאם היה העיר אזלה וחרב ולפי זה לא נאמר פטו' דדבר חיים בהדה היה ידוע ויתר ולהכי ליפטריך לומר ולבית הקברות אזלה: עילה מבחי פירש רש"י בלע ותלו הטומאה בחותה בלע והפליר טהרו

על

מסורת חשס

על כתב ירן הן בתין להעיד כמתקיימין המטר בבית דין לפיכך פריך מכיס על כל כתב וכתב: לדברי חכמי על מנה מבמטר הס מעידי לתכתו רחינו המלוה ותתמנו הילכך בתרי סני ולח פריך חד מיבייהו לתסהודי תרחבריה: מהו דתימת לר' ספוקי מספקת לי'תי על כתב ידן תנו מזקקין מיעידו: תו על

מכ' מבמט' ומסוס סמת על כתב ידן הן מעידין מכריך תרי לכל כתב וכתב ומיפמט מיהת לח פמיט' לי': וכפקת מיכח בין ספק לוודתי לממי החתומים על המטר ומת לחר מתן פריך מכי'תן המוק להעיד עליו וחין זה כמר להעיד על כתב ידו ועל פל מבירו ולכרף לחד עמו מיעיד על מתיכן דלח' על מנה מבמט' הן מעידין וכי תמר זה כתב ידי נפיק פלב דתמוכת לפומיה וזה מעיד עמו על חתיתתו לח תצל' ולח מורידו דחיכו כריך לן וכי הדר מכרף עם החו' תן המוק להעיד על חתיתת המת הרי נפיק ריבעת דתמוכת לפומיה ותיתכת דכוליה תמוכת ככי ריבעת נפיק לפומיה וחכן על פי מכי ערי' בענן חכי דבר על פי זה וחכי דבר על פיו על זה הילכ' כיבעי תרי דכיון דפפיקת היח כיזל הכח לחומרת והכח לחומרת הוכח דמכיח קיימי חזלינן לחומר' וחתרי על כתב ידן הן מעידין ובעינן תרין על כל כתב וכתב והיכח דתימת חד מכייהו בעינן תרין תן המוק מעיד החחד על כתב יד המת וחחד מתן עיד על כתב יד

ע ך קק

מת וחי דחי הוה פמיטת לן דעל כתב ידם מעידי הוה סני בחד תן המוק מיעיד על מתי החתימות וחתי יעיד גם הוח על מתיהם ולח נפיק כוליה תמוכת ככי ריבע' לפומיה דחד דחיכו כמי פריך לחותו תן המוק מיעיד על חתיתתו חבל המתת דמפקת לן דלמת על מנה מבמטר הן מעידי' ועל כתב ידו הוה כחתן וחין פריך לצירוף ועוד חנו מרינהו לן מיעי' על הוה' המת כפקי תלת' ריבעי לפומיה חי ליכח תרין תן המוק פלח יהח זה פריך להעיד על המת קיל דפמיטת ליה ומני בחד תן המוק ומכיחם יעידו על מתיהן: בין לקולת כי הכח דחילו לרבכן בעי מנים תן המוק מיעידו על פל מת וזה לבדו יעיד על חתיתתו: נכי ריבעת חסר ריבעת: פריך מנים לדברי חכמי': וחי ליכח מנים מיכירו כתב חמת: חלח חד וזה החי כמי מכירה מאי כיעביד: לסתוב זה מנקתר בחיים: חתיתות דידיה לחסנת וכפרייה כבי דיכח וישלוה הדייכים ויקיפוה לכל חתיתתו מ מבמטר: ומחזקי ההיח דפטרת מהך דלחסנת דלח פריך לחסהודי לחתיתת ירוה: וכתב עלה מאי דכתי למעלה תן החתיתה יכתוב מזה החתום לוה ממנו מנה וכותב כך חני פלוני החתום למטה לויתי מנה מפלוני: מכפיס בני חורין וממעבדי לח דלית ליה קלח לרבר מחיכו פעמי בעדים: מהו דתימת כי היכי דהלכה כרבי מחבירו חסי כמי לפילו מחבירו דנפיק מבי ליכח דמר ממוחל מקיימוהו בבי דינו וכך כמנת כתוב בהנפק מכתבו הדייכי כו': מדלתת רב עכן בו' חלמת כרבי מבירה ליה מפריך לומר זה כתב ידי חם כתב ידו על חבירי: מטר דיתמי זה מזוכרך לעיין בהקנתם: וחם מחוך סתם לח כתב בו שלח כתב ידו ופלו על כתב ידו ממת כמיוכיחו היתומים מטר זה בבית דין לגבות יהח לותו בית דין טועה לומר מהלכה כרבי ויחמרו מחין זה קיום: חיכח דמבירה ליה בפלמת ולח מחבירו ובהח לפילו מחבירו: עד ודיין מטר מכתוב בו הנפק וחתמו הדייכין על הנפק פלו ולחח זמרער הלית לומ'מזויף הו' ובח לחד מעדי המטר והעיד על כתב ידו ולחר מן הדייכין העיד על כתב ידו מכטרפין להכפירו: מחי דקח מקשיד סחדת כו' עדי המטר מעידין על מנה מבמטר כרבנן והדייכין מעידין בפניהו מתקיים: רב יהודה לחזה דרמי בר יחזקאל הוה: לחזה דלחק רמי בר חמא:

על כתב ירן הם מעידין לדברי חכמי על מנה שבשטר הם מעידין פשיטא מהו דתימא לר' ספוקי מספק' ליה אי על כתב ידם הם מעידי' או על מנה שבשטר הם מעידים ונפקא מינה היכא דמית חד מנייהו לבעי שנים מן השוק להעיד עליו ואם כן קנפיק נבי ריבעא ד דממונא אפומא דחד סהדא והכא לחומרא והכא לחומרא קא משמע לן דרבי מיפשט פשיטא ליה בין לקולא בין לחומרא דאמר רב יהודה אמר רב שנים החתומין על ה השטר ומת אחד מהן צריכין שנים מן השוק להעיד עליו בו' לקולא ורבנן לחומרא ואי ליכא תרי אלא חד אמר אביי לכתוב התימת ידיה אחספא ושרי ליה רבי רינא ומחזקי לי' בי דינא וחזו ליה ולא צריך איהו לאסהודי אחתימו ידי' ואוליאיהו ואי ומסהדי אאידך

סב ורווקא אחספא אבל אמנילתא לא דלמא משכח לה איניש דלא מעלי וכתב עלויה מאי דבעי ותנן הוצא עליו כתב ידו שהו חייב

סג לו נובה מנכסים בני חורין אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כדברי חכמים פשיטא יחיד ורבים הלכה כרבים מהו דתימא הלכה כרבי מחבירו ואפילו מחבירו קא משמע לן: סימן נחנך חשו: אמר ליה רב חננא בר חייא לרב יהודה ואמרי לה רב הונא בר יהודה לרב יהודה ואמרי לה רב חייא בר יהוד' לרב יהודה ומי אמר שמוא הכי והא ההוא שטרא דנפיק מבי רינא דמר שמואל והוה כתיב ביה מראתא רב ענן בר חייא ואסהיד אחתימורת ידיה ואדחר דעמיה ומנו רב חנן בר רבה ומראתא רב חנן בר רבה ואסהיד אחתימורת ידיה ואדחר דעמיה ומנו רב ענן בר חייא אשרנוהי וקימנוהי כדחזי אמר ליה ההוא שטר דיתמי הוה וחש שמואל לבית דין טוען וסבר שמואל דלמא איכא דסבירא לי' הלכה כר' מחבירו ולא מחבירו ובהא אפי' מחבירו סבר אעביד רווחא כי היכי דלא מפסדי יתמי אמר רב יהודה אמ' שמואל עד ודיין מצטרפין אמר רמי בר חמא כמה מעלית הא שמעתא אמ' רבא מאי מעליות' מאי דקא מסהיד סהדא לא קא מסהיד דינא ומאי דקא מסהיד דינא לא קא מסהיד סהדא אלא כי אתא רמי בר יחזקאל אמר לא תצלתינהו להני כללי דבייל יהודה אחי משמיה דשמואל איקלע

על כתב ידן הם מעידין מר' ולרבי חפילו חומר בפי' דמעידין על מנה מבמטר חמיב כחילו מעידין על כתב ידן וכן לרבנן חפילו חומר בהדיח דעל כתב ידן הן מעידין מדחתרינן בסמוך ולי ליכח תרי חלח חד היכי נעביד מממע דלח יועיל לרבנן הם יעידו בהדי' על כתב ידן:

ור"ווקא חחספא וזה הדין חריפא דמגילת' כדחמר בגמ' פסוק דך קם וסמ

דלילכח למיחם למידי והח דתניח בסוף פ"ק דקידושין כתב על הכיר חו על החרס כו' וכן גבי פרים כתב בתך מקודפת לי כו' וכן גבי פרים כתב על הכייר חו על החרס כו' הרי זו מכורה כרחה דתימת כרבי חלעזר דחמר עירי מסירה סרתי לרבי מחיר כיון דעידי התימ' כרחמר בגמ' דלרבי מחיר כיון דעידי התימ' כרחמר בגמ' דלרבי מחיר חין כוקבין לח על הכייר כו' וחכמים מכשירין ומפרש בגמרת מחן מכמיס רבי חלעזר וחף על גב דחמר התם לח הכשיר רבי חלעזר חלח בגיטין חבל בשחר מטרות לח הש חלח בגיטין ודכוותייהו דהיכו מטרות פתק עומדין לרחיה כגון חותו סחיכו עמוי חלח לקנות בו חמה וסר' כעין גיטין מעמוין לפי מעמה לגרש בו חף על פי מיכול המטר סל קניין להוציל לרחיה גם הגט יכול להועיל כדח' בהלכות: ובפרק קמלח דבכח מניעה וכי תימת נקרמיה בעינה להוכסובי בית חלח פעיקרן לח לכך נעשו ולח מתעט חלח מטרו' מעיקרן לרחיה ועמויין לעמו' ימ' רבים כדמייתי התם קרח ועתתם בכלי

חרם ובמר:

הוצא עליו כתב ידו סהוח חייב לו גובה מנכסים בני חורין מפק רב שפם דווקא כשחומר לח היו דברים מעולם חבל כחתן הוה לומר פרעתי ולח מכי חמר ליה מטרך בידי מאי בעי חלח במטר סים בו עדים דגובה בו מנכסים משועבדים וחין כרחה לרבינו יכחק כי מניח לו זה החילון כי מבר דבבל מטר חיכו דגיל לפרוע עד מיחזיר לו מטרו:

עך ודיין מצטרפין מפמע דחפילו במטר מקויים חיימינן פמח זייף לחתיים הדייכין וכן מפמ' בירושלמי דנפיק ובפ"ב סור' והח דתני בתוספתח דסביעי' פרחבול המקוסר רבי יהודה חומר עדים חותמים מכחוך והדייכין מבפני חתרו לו חין מעמה בית דין כריך קיום היינו דווקא בפרוזבול ממ' דכחתן לחדם לומר פרוזבול היה לי ואבר ואפילו למ"ר חיכו כחתן מודה הוח דלח בעי קיום:

מיימ' פ' ז' מהלכ' עדות פתג עשין קעב עור חמ מ"ע סע מכ:

מיימ' פ"ו ופ"ז מהלכ' עדות פתג עשין קעב עור חמ מ"ע שם

סר מיימ' פ' ס' מהלכ' עדות פתג עשין קעב עור חמ מ"ע ל

עין משפט

עין משפט

דף פה ופס האמר רב פפי הלוי לחברתיה תימא דפריך מדרב פפי ובפרק הכותב מסיק
דף כו ופס ליתיה לדרב פפי מדרב נחמן כו׳ ועוד דבפרק כל הגט מסיק דרב
ליתי לי׳ דרב פפי והיכי פריך הכא מדרב פפי לימלתיה דרב מי׳ הא ליכא
לתרץ דלמיבעי׳ דחמרי לה מפמיה דרב הוכח פריך ואין לומר דהכי פריך
כיון דחמר מפחתמו אין מעידין לפניו ו נר מצוה
וחוקם הלמה חיים למיחזי כמיקרא הס
כן מפכחב ער פלא חתמו נמי ד
דכתיב נמי מיחזי כמיקרא דהס כן הו׳
קשיא דרב אדרב דהכ׳ חיים למיחזי כמיקרא
פס ובפרק כל הגט לה חיים הלה טעמא ד
דמפחתמו דמי לנופני בעדות כעין מפירש
בקונטרס נבי הזוח מקרא ערער על אחר
מיימ פ׳ מה עדות מהן ותירץ ר״ת בדרך הפס להקשות ה
סמג עשין קע לפילו מדבר הלה הוי הילכתא הכי ופוסק
עור סמ׳ סי׳ סו ר״ת דכתיבי לורכתא לפילו למטלטלי ד
דכפריה הלה קיימא לן כרב פפי דחיים
למיחזי כמיקרא לף על גב דפריך מיב׳ ופרי׳
דף לג ופס נמי מכהדיני בכמה מקומו׳ בפרק שבועת
דף פח השדות וכפר׳ יש בכו׳ והלחמי כהדדי לה
מיימ פ׳ מה עדות כתבינ לורכת כו׳ ויש ולימא דקאמר בהכות׳
סמג עשין קע ובפרק כל הגט הלה בעי למימר דליתא דף כו ופס
עור סמ׳ סימן סו לדרב פפי הלה דליתא לקשיא פשין לדמו׳
מיימ פ׳ מה עדות דבמעמה בית דין לכל׳ סטורות
סמג עשין קע דכמעמה בית דין לכל חייבינן למיחזי
עור סמ׳ סי׳ סו כמיקרא ול״י מדנעי׳ תירץ דלכתחילה
ודאי חייבינן למיחזי כמיקרא כדאמרינן
לחו רב לפפרים כי יתביתו בהיכי כו׳ לבל
כדיעבד לה חיישינן ולהכי פריך הכא
דהוי לכתחילה והא דקאמר דליתא לדרב
דף פה ופס פפי היינו דיעבד דהסיא ליתתא דהכות׳
כיון דהיתה כריכה לחזור לבית דין כ
כדיעבד דמי והרמה נמי דכת׳ למטלטלי
דכפרי הייבו מפום כיון דחיבו יכול ליל
פס כדיעבד דמי׳:
ושמע מינה המכירים חתימת עדים לה
כריכין להעי׳ בפניהם דקפר דקרך
להעיד בפניה לף על גב דלה תהה ממיעה
גדולה מדחייה לפי פהיו כרחין יותר בית
דין דכפחין מעידי׳ בפניהם לין כרחה ללה
כער מפי עד ומטעם זה הכריכו נ׳ בקיום
פטרות דהוה קני בב׳ ללה מפום דבעינן
מיימ פ׳ ה מקל׳ פיהה בית דין כדפרם ועוד חום׳ לי דפלק׳
עדות סמג עשין קע דעת דכריך להעיד בפניהם מפום דפמי׳
עור סמ׳ סי׳ ל סו לין מכירין לה על פי פרחו בלילה דליכא
למימר לה תהה ממיעה גדולה מדחייה
דממיעה לינה יכול להיות בלילה כדאמר
דף כו ופס ברחם הפלה דחקירת עדים כתחילת דין
דמי ותחילת דין לינו לילה ביום כדאמרי׳
בפ׳ הדיינין:
מיימ פ׳ ו׳ מהל׳ בפני כל לחד ולחד דפ׳ כיון מהעידו
עדות בפני פנים יכול המליפי לכתוב על
סמג עשין קע פתך הפנים לף על פי פלה העידו בעלין:
עור סמ׳ סימן סו הנח לפרי׳ החרם דלורייתה ובדלורייתי׳
לף עד כעפה דין וטעמה דלין עד

כעפ׳ דיין מפום דבעי׳ פיעידו לפני ה׳לה הדייבין ויש מפום דבעינן עדו׳ פתה יכול להזי׳
וחס העדים כעפו דיינין עדו׳ פחין לתה יכול להזימה הו׳ פלה יקבלו הזמה על עצמן ומיהו לפי טעם זה חס העדים קרובים לדייבין ליכם יכולים להעידו דלה
יקבלו הזמה עליהם ללה כיון דבני חס׳ עדו׳ פחין לתה יכול להזימה כיבהו בב׳ חס׳ עדו׳ פחין לתה יכול להזימה כיבהו הכ יהיה הדין כעפה עד ודוק בעד המעיד דלין עד כעפ׳
דיין דפייכי הכי טעמי לבל עד פחין כרין להעיד כגון פים לחרים פיעידו לו כגון פרלוה ביום פחינו כרין להעיד דלה תהה ממיעה גדולה מדחייה כעפה
דף ו ופס דיין ודוקא בריבי פתון לבל בריבי כפטות לפילו עד פחין כרין להפי לין כעפה דיין לר׳ עקיבה דלמר בפסכת פלות לפי׳ן פלה כולן עדי׳ וטעמ׳ מפרש
דף כו ופס בפרק רלוהו ב׳ מפו׳ דכתב כיון דלמר לו חזי לי זכותה ודוק דלטלתו לו חזי לי זכותה דלרבכן לפי׳ עד המעיד כעפה דיין: תרי

מפורת השס

דף פה ופס האמר רב פפי הלוי לחברתיה תימא דפריך מדרב פפי ובפרק הכותב מסיק
דף כו ופס דליתיה לדרב פפי מדרב נחמן כו׳ ועוד דבפרק כל הגט מסיק דרב
ליתי לי׳ דרב פפי והיכי פריך הכא מדרב פפי לימלתיה דרב מי׳ הא ליכא
לתרץ דלמיבע׳ דחמרי לה מפמיה דרב הוכח פריך ואין לומר דהכי פריך
כיון דחמר מפחתמו אין מעידין לפניו ו נר מצוה
וחוקם הלמה חיים למיחזי כמיקרא הס
כן מפכחב ער פלא חתמו נמי ד
דכתיב נמי מיחזי כמיקרא דהס כן הו׳
קשיא דרב אדרב דהכ׳ חיים למיחזי כמיקרא
פס ובפרק כל הגט לה חיים הלה טעמא ד
דמפחתמו דמי לנופני בעדות כעין מפירש
בקונטרס נבי הזוח מקרא ערער על אחר
מיימ פ׳ מה עדות מהן ותירץ ר״ת בדרך הפס להקשות ה
סמג עשין קע לפילו מדבר הלה הוי הילכתא הכי ופוסק
עור סמ׳ סי׳ סו ר״ת דכתיבי לורכתא לפילו למטלטלי ד
דכפריה הלה קיימא לן כרב פפי דחיים
למיחזי כמיקרא לף על גב דפריך מיב׳ ופרי׳
דף לג ופס נמי מכהדיני בכמה מקומו׳ בפרק שבועת
דף פח השדות וכפר׳ יש בכו׳ והלחמי כהדדי לה
מיימ פ׳ מה עדות כתבינ לורכת כו׳ ויש ולימא דקאמר בהכות׳
סמג עשין קע ובפרק כל הגט הלה בעי למימר דליתא דף כו ופס
עור סמ׳ סימן סו לדרב פפי הלה דליתא לקשיא פשין לדמו׳
מיימ פ׳ מה עדות דבמעמה בית דין לכל׳ סטורות
סמג עשין קע דכמעמה בית דין לכל חייבינן למיחזי
עור סמ׳ סי׳ סו כמיקרא ול״י מדנעי׳ תירץ דלכתחילה
ודאי חייבינן למיחזי כמיקרא דהס כן הו׳
לף פה ופס פפי היינו דיעבד דהסיא ליתתא דהכות׳
כיון דהיתה כריכה לחזור לבית דין כ
כדיעבד דמי והרמה נמי דכת׳ למטלטלי
דכפרי הייבו מפום כיון דחיבו יכול ליל
פס כדיעבד דמי:
ושמע מינה המכירים חתימת עדים לה
כריכין להעי׳ בפניהם דקפר דקרך
להעיד בפניה לף על גב דלה תהה ממיעה
גדולה מדחייה לפי פהיו כרחין יותר בית
דין דכפחין מעידי׳ בפניהם לין כרחה ללה
כער מפי עד ומטעם זה הכריכו נ׳ בקיום
פטרות דהוה קני בב׳ ללה מפום דבעינן
מיימ פ׳ ה מקל׳ פיהה בית דין כדפרם ועוד חום׳ לי דפלק׳
עדות סמג עשין קע דעת דכריך להעיד בפניהם מפום דפמי׳
עור סמ׳ סי׳ ל סו לין מכירין לה על פי פרחו בלילה דליכא
למימר לה תהה ממיעה גדולה מדחייה
דממיעה לינה יכול להיות בלילה כדאמר
דף כו ופס ברחם הפלה דחקירת עדים כתחילת דין
דמי ותחילת דין לינו לילה ביום כדאמרי׳
בפ׳ הדיינין:
מיימ פ׳ ו׳ מהל׳ בפני כל לחד ולחד דפ׳ כיון מהעידו
עדות בפני פנים יכול המליפי לכתוב על
סמג עשין קע פתך הפנים לף על פי פלה העידו בעלין:
עור סמ׳ סימן סו הנח לפרי׳ החרם דלורייתה ובדלורייתי׳
לף עד כעפה דין וטעמה דלין עד

כעפ׳ דיין מפום דבעי׳ פיעידו לפני ה׳לה הדייבין ויש מפום דבעינן עדו׳ פחין לתה יכול להזי׳
וחס העדים כעפו דיינין עדו׳ פחין לתה יכול להזימה הו׳ פלה יקבלו הזמה על עצמן ומיהו לפי טעם זה חס העדים קרובים לדייבין ליכם יכולים להעידו דלה
יקבלו הזמה עליהם ללה כיון דבני חס׳ עדו׳ פחין לתה יכול להזימה כיבהו בב׳ חס׳ עדו׳ פחין לתה יכול להזימה כיבהו הכ יהיה הדין כעפה עד ודוק בעד המעיד דלין עד כעפ׳
דיין דפייכי הכי טעמי לבל עד פחין כרין להעיד כגון פים לחרים פיעידו לו כגון פרלוה ביום פחינו כרין להעיד דלה תהה ממיעה גדולה מדחייה כעפה
דף ו ופס דיין ודוקא בריבי פתון לבל בריבי כפטות לפילו עד פחין כרין להפי לין כעפה דיין לר׳ עקיבה דלמר בפסכת פלות לפי׳ן פלה כולן עדי׳ וטעמ׳ מפרש
דף כו ופס בפרק רלוהו ב׳ מפו׳ דכתב כיון דלמר לו חזי לי זכותה ודוק דלטלתו לו חזי לי זכותה דלרבכן לפי׳ עד המעיד כעפה דיין: תרי

איקלע רבנאי אחוה דר׳ חייא בר אבא למיזבן
שומשמי ואמר הכי אמר שמואל עד ודיין מ
מצטרפין אמר אמימר כמה מעלי׳ הא שמעתא
אמר ליה רב אשי לאמימר משום דקלסה
אבוהי דאמך את נמי מקלסת לה כבר פרכה
ס ח רבא אמר רב ספרא אמר רבי אבא אמר רב
יצחק בר שמואל בר מרתא אמר רב הונא
אמרי לה אמר רב הונא אמר רב שלשה
שישבו לקיים את השטר שני׳ מכירין חתימו׳
ידי עדים ואחר אינו מכיר עד שלא חתמו
מעידין בפניו וחותם משחתמו אין מעידין
ס ט בפניו וחותם ומי כתבינן והאמר רב פפי האי
אשורתא דדיינה דניכתב מקמיה דניחוו
סהדי אחתיומה ידייהו פסולה דמתחזי כ
ס ז כשיקר הבא נמי מתחזי כשקרא אלא אימא
עד שלא כתבו מעידין בפניו וחות׳ משכתבו
אין מעידין בפניו וחות׳ שמע מינה תלת שמע
מינה עד נעשה דין ושם׳ מינה דיינין המכירין
חתימות ידי עדים אינן צריכין להעד בפניהם
ושמע מינה דיינין שאין מכירין חתימות ידי
עד׳ צריכין להעד בפני כל אחד ואחד מתקיף
לה רב אשי בשלמא עד נעשה דיין שמעינן
מינה אלא דיינין המכירין חתימות ידי עדים
אין צריכין להעד בפניהם דלמ׳ לעולם אימא
לך צריכין ושאני הכא דק׳ מקיים׳ הגדה בחד
ודיינין שאין מכירין חתימות ידי עדים צריכין
להעיד בפני כל אחד ואחד דלמא לעולם
אימא לך אין צריכין ושאני הכא דלא קא
ס ח מיקיימא הגדה כלל יתיב רבי אבא וקאמר
לה להא שמעת׳ דעד נעשה דיין איתיבי׳ רב
ספרא לרבי אבא ראוהו שלשה והן בית דין
יעמדו שנים וישיבו מחבריהם אצל היחיד ויעידו בפניהם ויאמרו מקודש החדש
מקודש שאין היחיד נאמן על ידי עצמו ואי סלקא דעת׳ דעד נעש׳ דיין למה לי בולי האי
ליהבו ברוכתייהו וליקדשי אמר לי אף לדידי קשי׳ לי ושאילתיה לרב יצחק בר שמוא
בר מרתא ורב יצחק לרב הונא ורב הונא לחייא בר רב וחייא בר רב לרב ואמר להו
ס ט הנח לעדות החדש דאורייתא וקיימו שטרות דרבנן אמ׳ רבי אבא אמר רב הונא אמר
רב שלשה שישבו לקיים את השט׳ וקרא ער׳על אחר מה׳עד שלא התמו מעידין עלי׳ו
וחותם משחתמו אין מעידין עליו וחות׳ערער דמאי אי ערער דגזלנותא תרי

כתובות פרק שני האשה שנתארמלה

לה דף כו

בלהנע דף ס
סכוחב דף פס

סכהדי׳ דף לד
לה דף כו
נטין דף ס
סכוכל דף ב
יס כוחלין דף קיד

מסורת השס

תרי ותרי כיצהו כי אמרי' לה גזל הוו להו תרי ותרי ולא מיתכפר בהכי
דקיימא לן לקמן בפרקין אין ערער פחות מפניס: דפגם משפחה מסעידי
עלין מהוה עבד ועב פסולין לדון ולערו' קל וחומ' מאשם כרחש' בפרק החובל:
גלוי מילתא בעלמא הוה מפחתו אמתי אין מעידין עליו אלא עדי מסר כונע
בערו' ליכא הכא דבר זה כריכין הן לברר
ודבר העשוי ליגלות היה מיברקו לחריו
ער מיבורר הדב' ואין פרוטין על גלוי תלוי
בסנדלין ואינו גלוי מגלי דבר בעלמא:
דעבר תסוב והסיב לת הגזילה: ואם לא
רבי אבא דמן עכו מהזכיר' לי לאחר זמן:
מכחתה מכחתי': ומת אחר מכן עד שלא
חתומ': כריכין למיכתב כן דקיומ המעשר
בעלמה וחרוחים מניס חתומין בו יאמר
מבעניס קיימוהו: ואי כתב מעשרי רבן
כפר קדמנין בבי דשא תו לא צריך דלא
מקרי בי דיכי בבי מקלתא: בי דיכי
דרבנן אפי' לורחא דמילתא נקט אפילו היכי
דאם יסיבה במקלתא מסקינן בימי רב נחמן
בר יצחק דהוה מרית המפקתא דזרחי בי
דיכי דרב אפי' לא עברין בקריין: ואמר
לה רבנא אפי' לא עברין בקריין: ואמר
לה רבנא אפי' לאזדקוקי ליה ולקיומי דכיו'
דרב אפי' גופיה הזקיקו לזה ודאי לקלקלת
מילתא ניום מפרסין ואת לבה רבנא אפי' קלקלת
ניכזו ולא כהירה לי דאי רב אפי' חד מכזון
מילי ואמר לה רכקבי ביה: מתני'
כפניתי לבין הכוכרים: ומהורה אפי' בלא
כבעלתי לכברי: כחמת ומותרת לכהן:
ואם מפניסית בהו עדים בנמרת מעשה
להיות קלי: גמ' כתני לעיל אפילו
כל העולם כלא ידעינן למילף וכי לאמר מזה
הזירה לן: מכחתן לאמור לת בתו
כפניה קטנה הו בערה מכירי לקדשה
כרחמרי' בפרק בערה מכחפתה מכיין
מהם לאמר קדשתיה לפלוני מהוה כחמן
לאוסרה על הכל: לת בתי כתתי לשון
ברירה תליה מיכ' והיתניה קרא למיתר
הכי: הזה למה לי כיון דלגו לאפה מאסר
מיבעי ליה: ולא ליבם אם הוציא מאסר רע
על כיבומי לחיו מהין מיבם כירון כמוציא
מס רע ליפנם בחלה כקף והכי מוכ' לקמן
בפרק בערה: תמתלא

תרי ותרי נינהו אי ערער דפגם משפחה גלוי
מלתא בעלמא הוא לעולם אימא לך ערער
דגזלנות וקאמרי הני ידעינן ביה דעב' תשובה
אר זירא הא מילתא מרבי אבא שמיע לי ואי
לאו ר' אבא דמן עכו שכחתה ג' שישבו לקיים
את השטר ומרת אחד מהם צריכין למיכתב
במותב תלתא הוינ' וחד ליתוהי אמ' רב נחמן
בר יצחק ואי כתב ביה שטר' דנן נפק לקדמנ'
בי דינא תו לא צריך ודלמ' בית דין חצוף הוא
וכדשמוא דאמר שמואל שנים שדנו דיניהם
דין אלא שנקרא בית דין חצוף דכתיב ביה בי
דינא דרבנא אשי ורלמא רבנן דבי רב אשי
כדשמואל סבירא להו דכתיב ביה ואמר לנא
רבנא אשי: מתני' האשה שאמרה ע
אשת איש היתי וגרושה אני נאמנת שהפרה
שאסר הוא הפה שהתיר ואם יש עדים שהית'
אשת איש והיא אומר גרושה אני אינ' נאמנת
אמרה נשבתי וטהורה אני נאמנת שהפרה
שאס הוא הפה שהתיר ואם יש עדי ששבית
והיא אומרת טהורה אני אינה נאמנת ואם
משנישאת באו עדים הרי זו לא תצא:
גמ' אר אסי מנין להפה שאסר הוא הפרה
שהתיר מן התורה שנא' את בתי נתתי לאיש כיבמות
הזה לאשה לאיש אסרה הזה התירה למה לי
קרא סברא היא הוא אסר והוא שרי לה אלא ע א
כי אצטריך קרא לכדרב הונא אמר רב דאמ'
רב הונא אמר רב מנין לאב שנאמן לאסר את
בתו מן התורה שנא' את בתי נתתי לאיש הזה
למה לי מיבעי ליה לכדתניא ר' יונה ותניא רבי
יונה את בתי נתתי לאיש הזה ולא ליב' תנו רבנן אמר' אשת איש אני וחזרה ואמר' נערה מכחפתה
פנויה אני נאמנ' והא שווי' לנפשה חתיכא דאיסורא אמר רבא בר רב הונא כגון שנתנ' קלף מו
אמתלא לרבריה תניא נמי הכי אמרה אשת איש אני וחזרה ואמר' פנויה אני אינה
נאמנת ואם נתנה אמתלא לרבריה נאמנת ומעשה נמי באשה אחת גדולה שהיתה
גדולה בנוי וקפצו עלי' בני אדם לקדשה ואמר' להם מקודשת אני ליפי' עמרה וקידשה
את עצמה אמרו לר' חכמים מה ראית לעשות כן אמרה להם בתחילה שבאו עלי
אנשים שאינם מהוגנים אמרתי מקודשת אני עכשיו שבאו עלי אנשים מהוגנים
עמרתי וקרשתי את עצמי וזו הלכה העלה רב אחא שר הבירה לפני חכמים באושא
ואמרו אם נתנה אמתלא לרבריה נאמנת בעא מיניה שמואל מרב אמרה טמאה
אני וחזרה ואמר' טהורה אני מהו אמ' ליה אף בזו אם נתנה אמתלא

תרי ותרי כיצהו פירום בקו' וכי אמרי לה גזל הוו להו תרי ותרי ולא מיתכפ'
בהכי ופשיט דהכא דרב הונא חלוקה דיש ריוח בזה עכשיו ופשיט דחיישי' דילמא
בהרי סהרי מקר למיס לי מורה הכא דהאי גברא מתילתא מתכפר סהרי אס
לא מינוס כת אחת מת ל' מעיד' על מרס אחר סהוה ותורם מור
פסול לרב חסדא דחפיב להו סהדי סקרי
לה היית כתמכת חעב' דאין אדם מכחיש
וכס היכ' דאיכ' סהדי דמכחפי דלא מהימני
ופ"ק לגי' דקאמר הי ערער דבני מפפחה
גלוי מילתא בעלמא הוא ופירש הקו' דדב'
העמוי ליגלות הוא מיברקו ער מתברר
דבר ואהו תיסה איך יתברר הדב' לעולם
כיון סלגו אכי' אומרי' סהוא עבר אין כל
העולם יכולי' להכחיש דתרי כחיה על כן
נרא' כפ"ת דלא חיישי' בעדות דיכין דלא
בעדות לחרי והכ' אם ער אלא חתיו קרי
ערער על לחר מהם מעידי' פניס מן המוך
עלי' ואותם דהוי כאילו יפבו כר לחר
מהפפירוהו ולא בטל ווער המוסב ואותמי'
מפחתו הפני' ולא הפסיק הפלוגי' לאתוס
עד פקרי עלי' ערער בת ערע' וביטל ווער
המוסב אל אותו כר אלא מפני שאין כיכן העידו
לאחריס סהוא כפר כיון פבטל ההוא מוסב
בטל וכריך לאזו' ולהוסיב כר על כך ערער
דמילי אי ערער דגזלנות' תרי ותרי כיצהו
ולא מיפסיל דאוקי תרי בהרי תרי ואוקי
גברא לחזקתה וכיון דאיבלאי מילתא
דמעולם לא היה פקול הרי לא היה בטל
ווער המוסב לא אוקי כר אי ערער דפגם
מפפחה מאחר עבד ולא מזמי' אותם דאי
היה כפסל דליכא למימר אוקי גברא
לחזקתה דאם הוא עבד לא היה לו חזקה
כפרות מעולם אלא גלוי מילתא בעלמא
הוא דכיון דאיבלאי מילתא דכפר היה מה
אוכפת לן בהאוא עידעור ולא בטל ווער
המוסב לעולם ערער דגזלנות' ודקאמרי
הכא סהרי ידעינן בית דעבר תמוכה וכיון
דימוד לקמי' דגזלן הוא הוה ערער ד
דיוהו ערער ובטל ווער המוסב דהוחיל
ואתת הוא מפפסל הויא בחזקת פסלו עד
מכורם לכו כפרות:

במותב תלתא כחדא הויכא וחד ליתוהי ע ב
פירום כריך לכתוב וחד ליתוהי
כיון דכתב בהדיא במותב תלתא הויכא
ולא חותמין בו כי אם מניס לבל ודאי אם
לא כתב וחד ליתוהי כפר תדע מדקאמר
ואי כתב בית בי דיכא תו לא צריך ומיירי
דלא כתב וחד ליתוהי מדפריך ודלמא בר'
חצוף הוא:

ודלמא רבנן דבי רב אפי' כמותב סבירא ע ג
להו פי' כמו מכובר מתוך בעלמא
כן מבירא להו בקייום מעמו' לבל מתוך
מכי מבר מפיר דבקייום מעמו' בעי ג' דהא
דפ' ג ומפרש נחתן מבר לת כמתוך בפ"ק דמכלדרין
דפבי מרבו דיניה דין ורב נחתן נופיה מבר
דקיי"ל מפרות בעלמא בפרק חזקת הבתי'
גבי ג' לרפות לחזקה:

מיי' פ"ג מהלכ' גרושין הל' ל' קכב

מיי' פ"ג מהלכ' איסורי ביאה הל' ג

מיי' פ' ע' מהלכ' איסורי ביאה ומיי' פ' יח מהלכ' איסורי ביאה סמ"ג עשין מה טור אה"ע סי' ז

מיי' פ' ע' מהלכ' איסורי ביאה סמ"ג עשין מה טור אה"ע סי' מו

מיי' פ' יד מהלכ' איסורי ביאה סמ"ג לאוין קיב טור יו"ד סימן קצ

דף לח

מנין לפפה מאסר הוא הפה מהתיר שכאמר לת בתי נתתי לאיש וגו' מאחר דאי אתה כאמן להתיר לת בתו כשאסרה אלא בת ולא לסר דברי הרשאוכי'
אחר ולא קדשתי לת בתי ולאה אפה לו לאחר אחר לפלוני קדשתי לו יהא כאמן אבו ואומר לי דבאמת אוסה אלא לסר דברי הרשאוכי'
ולא בא אלא לסר דברי הרשאוכי' מהיכן לעב' דלך אבו ואומר לי דבאמת אוסה אלא לסר דברי הרשאוכי' מהיכן לעב' דלך אבו ואומר לי
פתי לאים ופתיך דמפתא ודאי מהימנו מכיר פזה חוכנו מדלא אמר לת בתי נתתי לזה או לאים הזה ביחד בלא הפסק מיד הילכך לא יהא כאמן לאחר כך לת
תוך כדי דיבור דליכא למימר אוקי בכלהב מהימנו בלא אבו וקרא יתירא קרים ואם היכו עכיין כאין דאפי' לאחר זמן כאמן דמבחת
הוא מיהא כאמן לפרס לאי פקנס אלא פי' מתחילה אלא היה חוסס לפרס לנהנו כאמן לאחר זמן סיכא דאפי' כאמן לאחר זמן כאמן בתוך כדי דיבור במגו:

וחזרה

חזרה ואמרה טהורה אני מהו פירוש מועיל אמתלא או לא אבל אין לפרש מהו אם צריך אמתלא או לא מדקאמר אף בזו אם נתנה כו' :

ואפילו הכי לא עבד שמואל עובדא בדנפשיה לא הביא ירושלמי שמואל בעא לאזדקוקי לאתתיה אמרה ליה טמאה אני ולמחר אמרה טהורה אני אמר לה אתמול טמאה יומא דין טהורה אמר ליה אתמול לא הוות בי חילא כי השתא הוה שעתה אתא שאיל לרב אמר ליה אם נתנה אמתלא לדבריה נאמנת :

הבא עליה באשם תלוי קאי תימ' דבחטאת קאי דהא מסקינן בפרק ד' אחים דף לא ושם דתרי ותרי ספיקא דרבנן מדאורייתא א' אוקמא אחזקה ומאי משני כמי שנכנסת לאח' מעידין הא עד כמי בחנך קאי דאוקמ' אחזקה ואומר ר"ת דחזקה דאשה דייקא ומנסבא מרע' לה להך חזקה דמהאי טעמ' נמי מרינן לה כי ליכא עדים כלל אף על פי שהיא בחזקת אשת איש :

באשם תלוי אפי' למאן דבעי חתיכ' אחת משתי חתיכות הכא לא בעינן שתי חתיכות דמאן דמפרש בפרק ספק אכל טעמא דבעינן חתיכה משתי חתיכו' משום דאפשר לברר איסורו פירוש אפשר לברר על ידי בקי שיכיר חתיכה הנשארת אם חלב היא אם שומן היא הכא נמי אפשר לברר על ידי הזמה ולמאן דמפרש משום דבשתי חתיכו' אחת של חלב ואח' של שומן איקבע איסורא ה"נ איקבע איסורא שהיה בחזקת אשת אי נמי לאו אשם תלוי ממש קאמר אלא כלומר באיסור אשם תלוי :

כגון שניסית לאחר מעידיה והא דתנן בפרק שני דיבמו' הרגנוהו לא ישא את אשתו לא שמניס מעידין כן דבשום מקום אין שניס מעידין כדמוכח לקמן דאפ' למאן דחיים לגונלי' אם שני' מעידין תלי זה ושניס על זה כאמרינן וכן מוכח נמי בפרק ב' דיבמו' דתנן התם מיאנה או שחלצ' בפניו ישאנה מפני שהוא בית דין ודייק בגמרא טעמא דבית דין הא בתרי לא מאי שנא מהא דתנן עדים החתומי' על שדה מקח או על גט אשה לא חשו חכמי' לדבר זה היא גופה קמ"לן לאפוקי ממ"ד חיישינן דמני' לא כלום שהרגו עם אכפי' ארב' :

אי הכי לכתחילה נמי ומיהא דתנן בהאש' שלום עד אחד אומר מת הרי זו לא תנשא ליכא לאקשויי לעולא דהתם איירי בבת אחת ואפילו אם ניסת תצא ועולא איירי בזה אחר זה כשבא עד אחד ואמר מת התירו ואחר כך בא אחר ואמר לא מת אם נשאת לא תצא אבל לכתחילה לא תנשא משום דרב אסי כדמסיק ומריסא דהתם יש להוכיח שיש חילוק בין בבת אחת בין בזה אחר זה דקתני עד אומר מת וניסת ובא אחר ואמר לא מת לא תצא ומפרש בגמר' דלא ניסת ממש לא התירה לינשא אף על פי שלא ניסת ולא תצא היינו מהתירה הראשון משמע דווקא התירוה קודם שבא העד ואת"לא מת הא בא קודם שהתירה לא וכ"ע בפרק מי שקינ' דמשמע ד איירי עולא בכל ענין בין בבת אחת בין בזה אחר זה דתנן התם עד אחד אומר נטמאת ועד אחד אומ' לא נטמאת היתה שות' ודייק בגמרא טעמא דהאי מכחיש אבל לא מכחיש עד אחד כאמן מאה הכי מילי כו' ופריך כיון דמדאורייתא עד אחד כאמן אידך היכי מצי מכחיש ליה ואמר עולא כל מקום שהאמינה כו' אלא אמר עולא תני לא היתה שותה ורבי חייא אומ' היתה שותה לרבי חייא קשיא דעולא לא קשיא כאן בבת אחת כאן בזה אחר זה משמע דעולא נמי איירי בבת אחת ולכך צריך להגיה ולא משני כדמשני רבי חייא ומיהו איכא למימר דעולא לא מיירי אלא בזה אחר זה אלא שכראה לו דוחק להעמיד המשנה בבת אחת משום דמשמע ליה דמיירי בזה אחר זה ועוד אומר ר"י דאפי' איירי לעולא בכל ענין הכי מילי התם דמדאורייית' עד אחד מהימן בסוטה כדנפקא ליה התם מועד אין בה אבל הכא גבי אשה דלא מהימן אלא מדרבנן לא חשיב כשנים שלא בזה אחר זה ואף על גב דיש חילוק בין דאורייתא לרבנן מייתי מדעולא דכר' לו דחשיב כשני' בזה אחר זה בדרבנן כמו בבת אחת בדאורייית' :

משום דרב אסי הסר ממך עקשות פה פסוק הוא אלא דרב אסי רגיל להביאו וא"ת והא דתנן בהאשה שלום עד אחד אומר מת וניסת ובא עד אחר ואמ' לא מת לא תצא ופריך בגמרא טעמ' דניסת הא לא ניסת לא תנשא והאמר עולא כל מקום כו' ומאי פריך והא עולא לא קאמר אלא בדיעבד אבל לכתחילה מודה דלא תינשא משום דרב אסי ואומר ר"י דהתם דייק טעמא דניסת הא אם לא נשאת לא תינשא ואם נשאת תצא דהכי משמע מתני' דווקא נישאת ואחר כך בא העד לא תצא הא בא העד קודם שנשאת ואחר כך ניסת תצא משום הכי פריך מדעולא ואם תאמר והיכי משני התם דה"ק עד אחד אומר מת והתירוה לינש' ובא אחר ואמ' לא מת לא תצא מהתירה הראשון משמע ותינשא לכתחילה וי"ל דודאי לכתחילה לא תינשא ולא תצא מהתירה הראשון לענין אם נישא' לא תצא :

אמתלא לדבריה נאמנת תנא מיניה ארבעים זמנין ואפילו הכי לא עבד שמואל עובד' בנפשי' :

עד תנו רבנן שנים אומרי' מת ושנים אומרים לא מת שנים אומרים נתגרשה ושנים אומרי' לא נתגרש' הרי זו לא תינשא ואם נשאת לא תצא רבי מנחם בר יוסי אומר תצא אמר רבי מנחם בר יוסי אימתי אני אומ' תצא בזמן שבאו עד' ואחר כך נישאת אבל נישאת ואחר כך באו עדים לא תצא מכדי תרי ותרי נינהו הבא עליה באשם תלוי קאי אמר רב ששת כגון שנישאת לאחר מעדיה היא גופה באש' תלוי קיימא באומרת ברי לי אמר רבי יוחנן שנים אומרים מת ושנים אומרים לא מת הרי זו לא תינשא ואם נישאת לא תצא שנים אומרים נתגרשה ושנים אומרים לא נתגרשה הרי זו לא תינשא ואם נישאת תצא מאי שנא רישא ומאי שנא סיפא אמר אביי תירגמה בעד אחד עד אחד אומר מת המנוה רבנן כבי תרי וכדעולא דאמר עולא כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הרי כאן שנים והאי דקאמר לא מת הוה ליה חד ואין דבריו של אחד במקום שנים אי הכי אפילו לכתחילה נמי משו' דרב אסי דאמ' רב אסי הסר ממך עקשות פה ולזות שפתים הרחק ממך סיפא עד אחד אומ' נתגרשה ועד אחד אומר לא נתגרשה תרויהו באש' איש קמסהדי והאי דקאמ' נתגרש' הוה ליה חד ואין דבריו של אחד במקום שני' רבי אמר לעולם תרי ותרי נינהו וראה רבי יוחנן דבריו של ר' מנחם בר יוסי בגרושי' ולא ראה במיתה מאי טעמא מיתה אינה יכולה מכחשתו גרושין יכולה מכחשתו ומי חציפה כולי האי והאמר רב המנונ' האש' שאמר לבעלה גרשתני נאמנת חזקה אין אשה מעיזה פניה בפני בעלה הני מילי היכא דליכא עדים דקא מסייעי לה אבל היכא דאיכא עדים דקא מסייעי לה מעיזה ומעיזה רב אסי אמ' כגון דאמרי עדים עכשיו מת עכשיו נירשה מיתה ליכ' לברור גירושין איכ' לברורה דאמרינן לה אם אית' דהכי הוה אחוי לן גיטיך עה תנו רבנן שנים אומרים נתקדשה ושנים אומרים לא נתקדשה הרי זו לא תינשא ואם נשאת לא תצא שנים אומרי' נתגרשה ושנים אומרים לא נתגרשה הרי זו לא תינשא ואם נשאת תצא מאי

אמתלא ממש' וטעם למה אמרה תחילה מקודשת אני : אם נתנה אמתלא כאמנת לדבריה והואיל ונתנה אמתלא כאמנת : אמרה טמאה אני אמרה לבעלה נדה אני : טהורה אני לא הייתי נדה : לא עבד שמואל עובדא בנפשיה פעם אחת אמרה לו אשתו כן ונתנה אמתלא לדברי' ופירש הימנה עד שטבלה : לא תנשא ולקמיה פריך תרי ותרי נינהו : שבאו עדים שאמרו לא מת : באשם תלוי בא על ספק כרת : לאחר מעדיה שאמרו מת דאין אשם תלוי אלא למי שלבו נוקפו וזה אינו ברי לי : באומרת ברי לי אין לבו נוקפו שברי לי אילו היה ק"ו היה בא : תרגמה להא דרבי יוחנן : בעד אחד ולאו שני' איתמר אלא עד אומר ועד אומר כו' : המנוהו רבנן כבתרי לומר מת כדאמרינ' ביבמות בהאשה מתוך חומר שהחמר' עליה בסופ' הקלת עליה בתחילת' אפילו לכתחיל' נמי תנשי : דרב אסי ביבמו' בפר' שני : תרויהו באשת איש קא מסהדי שניהן מעידין שאשת איש היתה : מיתה אינה יכולה מכחשתו אם יבא בעלה אינה יכולה לומר מת אתה שילכך אי לאו דברי' לה שמת מירתתה ולא מינסבא : גירושין יכולה מכחשתו אם יבא ויאמ' לא גירשתיך היא תאמר גירשתני הילכך אי שרית לה סמכ' אהכחשה ומינסבא על פי עדי' הללו משפ' ולא מירתתה למידק שפיר : עכשיו מת היום : ליכא לברורה אם אמרו טבע במים או אכלו ארי אין אנו יכולין לברר הדברים הלכך לכתחילה לא תינשא ואם ניסת לא תצא כרבנן ושניסת לאחר מעדיה : אחוי גיטיך דבשעתא פורתא לא מהמנא למימר אירכס לי : הרי זו לא תנשא לאחר : תרוויהו

מסורת הש"ס: יבמות דף פ — חוק' הכתים דף לא — יבמות דף נח — האש' שלום דף קיז — מי שקינא דף לא — עגלה ערופ' דף מז — יבמות דף כד — יבמות דף קיז — נדרים דף כא — התקבל דף מד — המגרש דף פט

עין משפט: דף לא ושם — דף יז ושם — דף כה ושם — גז — דף לא — דף קיז ושם

תאי

בסורת השס

מאי שנא רישא ומאי שנא סיפא אמר אביי תרגמה בעך אחד עך אחד אום נתקדשה ועך אחד אום לא נתקדש תרוייהו בפנוי קמסהדי והאי דקאמ נתקדשה הוה ליה חד ואי דברין של אחד במקום שנים סיפא עך אחד אומר נתגרשה ועך אחד אומר לא נתגרשה תרוייהו באשת איש קמסהדי והא דקאמר נתגרשה הוה ליה חד ואין דברין של אחד במקום שני רב אשי אמר לעולם תרי ותרי ואיפוך שנים אומרים ראינוה שנתקדשה ושנים אומרים לא ראינוה שנתקדשה הרי זו לא תינשא ואם נשאת תצא פשיטא לא ראינוה אינה ראויה לא צריכא דדיירי בחצר אחרת מהו דתימא אם איתא דנתקדשה קלא איתי ליה למילתא קא משמע לן דעבדי אינשי דמקדשי בצנעה סיפא שנים אומרים ראינוה שנתגרשה ושני אומ לא ראינוה שנתגרשה הרי זו לא תינשא ואם נשאת לא תצא מאי קא משמע לן אע דדיירי בחצר אחד היינו הך מהו דתימא גבי קידושין הוא דעבידי אינשי דמקדשי בצנעה אבל גבי גירושין אם איתא דאינרשא קלא איתי לה למילתא קא משמ לן דעבידי אינשי דמקדשי ודמגרשי בצנעא: אמ׳ ר׳ נשביתי וטהורה אני נאמנת כו׳ ר׳ אושעיא מתני לה אריש ר׳ בר אבין מתני לה אס פא מאן דמתני לה אריש כל שכן אסיפא דשבור הקלו ומאן דמתני לה אסיפ אבל ריש לא לימא בדרב המנונא קמיפלגי דמאן דמתני לה אריש איתי ליה דרב המנונא ומאן דמתני לה אסיפא ליתי ליה דרב המנונא לא דכולי עלמא איתי להו דרב המנונא והכא בהא קמיפלגי דמר סבר כי איתמר דרב המנונא בפניו אבל שלא בפניו מעיזה ומר סבר שלא בפניו נמי אינה מעיזה: ואם משנשאת באו עדים וכו׳ אמר אבוה דשמואל לא נשאת נשאת ממש אלא כיון שהתירוה לינשא אע שלא נשאת הא לא תצא קתני לא תצא מהתירה הראשון תנו רבנן אמר נשביתי וטהור׳ אני ויש לי עדים שטהורה אני אין אומרים נמתין עך שיבאו עדים אלא מתירין אותה מיד היתירוה לינשא ואחר כך באו עדים ואמרו לא ידענו הרי זו לא תצא ואם באו עדי טומאה אפילו יש לה כמה בנים תצא הני שבוייתא דאתיין לנהרדעא אותיב אבוה דשמואל נטורי בהדייהו אמר ליה שמואל ועך האידנא מאן נטרינהו אמ׳ ליה אילו בנתך הוון מי הוית מזלזל בהו כולי האי הואי כשגגה שיוצאה מלפני השליט ואישתביין בנתיה דמר שמואל ואסוקינהו לארעא דישראל אוקמן לשבויינהי מאבראי ועיילי לבי מדרשא דרבי חנינא הא אמרה נשביתי וטהורה אני והא אמרה נשביתי וטהורה אני שרינהו סוף עול אתו שבויינהו אמר רבי חנינא בנן דמוריין אינון אינגלאי מילתא דמר שמואל הוויין אמר ליה רבי חנינא לרב שמן בר אבא פוק איטפל בקרובותיך אמר ליה לרבי חנינא והאיכא עדים במרינה הים השתא מיהת ליתנהו קמן עדים בצר אסתן ותאסר טעמא דלא אתו עדים הא אתו עדים מיתסרא והאמר אבוה דשמואל כיון שהתירוה לינשא אף על פי שלא נישאת אמר רב אשי עדי טומאה איתמר: מתני׳

מאי שנא לחומיה בחזקת פנויה וסיפא בחזקת לחום היום ויש לומ׳ דברישא לחומיה בחזקת פנויה וסיפא בחזקת לחום היום ויש לומ׳ דברישא היינו כדמוכח בפ״ד דחלק והלן למימ׳ דבעל מפקיד בין בעו עדי עך סלה ניסת לבעו עדי׳ מסניסת סמ״ד דלמ׳ רבי מנחם בר יוסי היינו שלח רבנן הם כן סיפא כמי שמעינן להו דאמרי לה תצא:

תרוייהו בפנויה קמסהדי לה הוה ליה לאתויי עדים שראוהו שבא עליה ולא אתו ואמרי לה תצא מהתירה ראשונה ולא אמרי׳ נשביתי וטהורה אני ויש לי עדים שטהורה אני אין אומרים נמתין עך שיבאו עדים אלא מתירין אותה מיד היתירוה לינשא ואחר כך באו עדים ואמרו לא ידענו הרי זו לא תצא ואם באו עדי טומאה אפילו יש לה כמה בנים תצא הני שבוייתא דאתיין לנהרדעא אותיב אבוה דשמואל נטורי בהדייהו אמר ליה שמואל ועך האידנא מאן נטרינהו אמ׳ ליה אילו בנתך הוון מי הוית מזלזל בהו כולי האי הואי כשגגה שיוצאה מלפני השליט ואישתביין בנתיה דמר שמואל ואסוקינהו לארעא דישראל אוקמן לשבויינהי מאבראי ועיילי לבי מדרשא דרבי חנינא הא אמרה נשביתי וטהורה אני והא אמרה נשביתי וטהורה אני שרינהו סוף עול אתו שבויינהו אמר רבי חנינא בנן דמוריין אינון אינגלאי מילתא דמר שמואל הוויין אמר ליה רבי חנינא לרב שמן בר אבא פוק איטפל בקרובותיך אמר ליה לרבי חנינא והאיכא עדים במרינה הים השתא מיהת ליתנהו קמן עדים בצר אסתן ותאסר טעמא דלא אתו עדים הא אתו עדים מיתסרא והאמר אבוה דשמואל כיון שהתירוה לינשא אף על פי שלא נישאת אמר רב אשי עדי טומאה איתמר: מתני׳

ר׳ מנחם

עין משפט

ליקוטי רש״י

מיימ׳ פ׳ יב מהלכ׳ גרושין טור אה״ע סימן קכב

מיימ׳ פ׳ ט׳ מהלכ׳ איסורי טור אה״ע סי׳ סז

דף פא

מיימ׳ פ׳ יב מהלכ׳ גרושין טור אה״ע סי׳ קכב

מיימ׳ פ׳ יג מהלכ׳ איסורי ביאה טור אה״ע סי׳ ג

דף יב

קידושין דף יג ע״ב מוקלין דף קלג

עין משפט

מתני׳ שתי נשים שנשבו זאת אומרת נשבעתי וטהורה׳ אני וזאת אומרת נשבעתי וטהור׳ אני אין נאמנו׳ ובזמן שהן מעידו׳ זו את זו הרי אלו נאמנות׃ גמ׳ תנו רבנן אני טמאה וחברתי טהורה נאמנת אני טהורה וחברתי טמאה אינה נאמנת אני וחברתי טמא׳ נאמנת על עצמה ואינה נאמנ׳ על חברת׳ אני וחברתי טהורה נאמנת על חברתה ואינה נאמנת על עצמה אמ׳ מר אני טהורה וחברתי טמא׳ אינה נאמנת היכי דמי אי דליכ׳ עדי׳ על עצמ׳ אמאי לא מהימנא נשבעתי וטהורה אני קאמרה אלא פשיטא דאיכא עדים אימ׳ מציעתא אני וחברתי טמאה נאמנת על עצמה ואינה נאמנת על חבירתה ואי דאיכא עדים אמאי לא מהימנא אלא פשיטא דליכא עדים איכא סיפא אני וחברתי טהורה נאמנת על חברתה ואינה נאמנת על עצמה ואי דליכא עדים אעצמה אמאי לא מהימנא אלא פשיטא דאיכא עדים רישא וסיפא דאיכא עדים מציעתא דליכא עדים אמר אביי אין רישא וסיפא דאיכא עדים מציעתא דליכא עדים רב פפא אמר כולה דאיכא עדים ואיכא עד אחד דקא אפיך אמרה אני טמאה וחברתי טהורה ואמ׳ לה עד אחד את טהורה וחברתך טמאה איהי שויא לנפשה חתיכה דאסורא חברתה מישתריא אפומא דידה אני טהורה וחברתי טמאה ואמר לה עד אחד את טמאה וחברתך טהורה איהי כיון דאיכא עדים לאו כל כמינ׳ חברת׳ מישתריא אפומא דידה הא תו למה לי היינו רישא מהו דתימא כי מהימנא במקום דפסלה נפשה אבל במקום דמכשרא נפשה אימא לא מהימנא קא משמע לן׃

מתני׳ וכן שני אנשים זה אומר כהן אני וזה אומר כהן אני אינן נאמנין ובזמן שהן מעידין זה את זה הרי אלו נאמנין רבי יהוד׳ אומ׳ אין מעלין לכהונה על פי עד אחד אמ׳ רבי אלעזר אימתי בשאר מקום שאין עיירין מעלין לכהונה אבל במקום שיש עיירין מעלין לכהונה על פי עד אחד רשב״ג אומ׳ משום רבי שמעון בן הסגן מעלין לכהונה על פי עד אחד׃ גמ׳ כל הני למה לי צריכי דאי תנא מודה רב יהושע משום דאיכא דרא דממונא אבל עיים דליכא דרא דממונא אימא לא ואי תנא עדים משום דלעלמא אבל איהו דלנפשיה אימא

מתני׳ פתי נפים מנשבו שים עדים מנשבו׃ פתיעדות זו אין זו כל אחת אומרת חברתי טהורה׃ הרי אלו נאמנות לטהר׳ את הטמא׳ לאחר זמן׃ נאמנות לטהר׳ את הטמא׳ לאחר זמן׃ גמ׳ תנו רבנן

מסורת השס

חיימ לה ליתהמכו למימר תכוסין חיימו דמעיקרא כי אמרו כתב ידיכו הוה אמרינן דסהדותא אמור ולאו למיבעי בה תכוסי היימו והדר אימליכו למיבעי בה מכי קאי דלעלמא אין הדבו׳ האחרון מהב׳ לעצמו אלא לאחריס ומסוס אחריס לה הוו הדר במלתייהו אבל ליתו גופיה דלכפלי׳ מהני כי הדר ואמר לקחתיה: מסוס דבעי למיתני מתי כמיס מכאבו לאמנוני ובזמן שמעידו׳ זה את זו כאמנו׳ כאמן להחליפו בתרומ׳ ואינו כאמן להמיתו אלא מיחסת מעלה היא ביוחסי׳ למימר כו׳ קא סד׳ רטבחת דרבי יהוד׳ מסוס בומלין: האחריס קוברי תבואה ומוליכין ממקום הזול למקום היקר: מלי אדם על חבירו ואין לו אלא עד אחד כדי להכעיר בו ואין להעיד לו אלא בפניו: מלי אדם על חבירו ומזלזל את אלו מלי אינו מעוס׳ על חבירו מעומר מלי תרם ואינו יכם כל מרכו דמקום יפן טוב מן האדם כעין הגורן כדאמריכן בפתיחתא כמך היו חרפות מתרבץ ויפנות ממלם: אינו כאמן על המעבר אף על פי שמעיד על פלוגתיה אינו מקוין ועוד אחוק עם זו דאריס אחריס לנבוח את חל חבירו אינו כאמן להחזיק את חל חבירו בחזק׳ מקיס זה מעריימין אמור אתה כאן ואני במקום אחר: בפלגי

איבא לא ואי אשמעינן הני תרתי משו׳ דמסמנ׳ אבל אשר איש דאסורא איבא לא נשביתי וטהור׳ אני למה לי משו׳ דקא בעי למיתני ואם משנשאת באו ערים הרי זו לא תצא הניחא למאן דאמרי לה אסיפא אתא למאן דאמרי לה ארישא מאי איכ׳ למימ׳ משו׳ דקא בעי למיתני שתי נשים שנשבו ושתי נשים שנשבו למה לי מהו דתימא ניחוש לגומלין קמשמ׳ לן ובן שני אנשים למה לי משו׳ דקא בעי למיתני פלוגת׳ דרבי יהוד׳ ורבנן תר אני כהן וחברי כהן נאמן להאכילו בתרומ׳ ואינו נאמ׳ להשיאו אשה עד שיהו ג׳ שנים מעידין על זה ושני׳ מעידין על זה ר׳ יהודה או׳ אף אינו נאמן להאכילו בתרומ׳ עד שיהו שלש׳ שני׳ מעידין על זה ושני׳ מעידין על זה למימר׳ דרבי יהוד׳ חייש לגומלין ורבנן לא חיישי לגומלין והא איפכא שמעינן להו דתנן החמרין שנכנסו לעיר ואמר אחד מהן שלי חדש ושל חברי ישן שלי אינו מתוקן ושל חברי מתוקן אינו נאמן רבי יהודה אומר נאמן אמר רב אדא בר אהבה אמר רב מוחלפת השיטה אבוי אמר לעולם לא תיפוך ברמאי הקלו רוב עמי הארץ מעשרין הן אמר רבא דרבי יהודה אדרבי יהודה קשיא דרבנן אדרבנן לא קשיא אלא דרבי יהוד׳ אדרבי יהוד׳ לא קשיא כדשנינן דרבנן אדרבנן לא קשיא כראמר רבי חמא בר עוקבא בשכלי אומנותו בידו הכא נמי בשכלי

נשביתי וטהורה אני למה לי ק׳ לרבנן אמאי לא תמני מסוס דבעי למיתני כיפה הם יש עדיס טמאבית ואמר׳ טהורה אני אינה כאמנת יום לומ׳ דמסו׳ הא לא אפטרינך דמסיפ׳ דמתני׳ מעיינן לה דקתני עיר מכבסה כרכום כל כהנות מכמלו בתוכה פסולות ואינה כאמנת לומר טהורה אני:

שתי נשים שנשבו למה לי דאי אמאי לא אמאי דאמר׳ אבל אשר איש דאסורא והא ב בהדי תכן לקמ׳ דאפילו עבד ומפח נאמני: ובן סכי אכסיס למה לי מסוס דבעי למיתני פלוגתא דרבי יהודה ורבנן אבל בעתי כסיס מסמע דלא פליג רבי יהודה מסוס דכאבו׳ הקילו וקסה דלקמן אסכחן דיפכא דמסיס לפי תומו נאמן בתרומה אפילו על פי עצמו כדא׳ גבי יוחכן חוכל חלות דהעלהו רבי לכהונה על פיו וגבי סבויה תני לקמן הכל נאמנים להעיד חוץ מבעלה ומוקי לה במסיס לפי תומו ומיהו למאי דמוקימ׳ פלוגתייהו במעלים מתרומה ליוחסין ניחא דטעמ׳ דמחמ׳ רבי יהודה טפי בתרומה מבמבויה מסו׳ דמפלי׳ מתרומה ליוחסין אבל רבי דמיקל טפי בתרומה במסיס לפי תומו הויכו מסוס דקסבר דאין מעלין מתרומה ליוחסין כ כדאמר לקמן אבל למאי דמוקי פלוגתייהו מסוס בומלין קסס ול דבתרומה דרבנן דוקא הוא דמסכפר במסיס לפי תומו כדממסע בהגזל בתרי אבל בתרומה דף קיג דאורייתא לא:

אבל אינו נאמן להמיתו אפה פי׳ בקונט׳ מסוס חסס מחזרות ונתינו׳ וקסה דלהכי ליכא למיחס כדאמרינ׳ בהחולץ גבי נכרי ועבד הבא על בת ישראל דאמ׳ ליה זיל בלי לן נסיב בת מיכך מסמ׳ דאס ילך למקו׳ אחין מכירי לותו ימיתוהו בת ישראל אעפ

דף מה ומס

מחין מכירי ולא יתפקו בו בבתי דמת׳ דאמ׳ לקמ׳ דרבי יהוד׳ אמ׳ לי׳ אחת אמתה לפסול עצמך ואי אתה נאמן לפסול בניך מסמע סהוה ובניו הוי׳ בחזקת כשירי׳ דף על פי שלא היו מכירי׳ בהס וכר׳ לרת דלהמיתו אסה דקתמ׳ מר׳ תמהות כדאתני בי׳ יוחסין הנוסף אסה כדיך סיבדו׳ לאחרי׳ ד׳ אמה׳ ואין נאמן אס יפה אסה כדוקה להכעיר בתו לכהן בלא בדיקה יצטרך לבדוק אחריו והה דמכי למימ׳ ואינו נאמן להכעירו לעבוד׳ זרות׳ בדיק׳ היה דף עו ומס מסוס חללות דאין מכירין יפראל חללים מביניהס ולא מסוס פפק ממזרו׳ וכתיבות דלהה לה חייסינן כדפי׳ וכן אמת׳ אתס׳ דקתמר דהיה אינה בודקת בדידיה דלא הוזהרו כשירו ליכנס לפסולי׳ ואי מסוס ממזרו׳ וכתיבות הה ודאי הוזהרו דהסוס הכתוב אסה לאים לכל עובדין מכתורה ואס תאמר אי מסוס חללות בודק׳ לא יבדקו אלא יחס חביה לבר דאמי׳ היתה אחת חללה כפירה היא על ידי אביה דלמא בני יפראל מקוה טהורה לחללות ויש לומר מאחר מהכריכו לברוק את יחס הוא מסוס חללות לגב חללות הכריכו לברוק כל פסול מבה גס על מסוס בתורה ואס תאמר אי מסוס חללות בודק׳ דרבנן פליג עלי׳ אתס ולא מכרכי בדיקה ואמרי כל מסחות בחזקת כשרות הן עומדות ואין צריך לפילו עד אחד כדי להכעיר בתו לכהונה ויהיו להכעי׳ בכו

דף כו

דף מג

דף כח ומס

דף ל ומס

דף עו: דף קפ

דף ו ומס

דף יז

דף כב

דף כג

דף יג ומס

דף פז ומס

או עבדו לעבודה צריך דלאו בחזק׳ כהונה עומדת אינהי לפילו כרבנן וביפה פליו ערער כדקאמר אתס במילתיה דרבנן בדלא ידע פליו ערער כו׳: שלי חדם ושל חבירי יפן בפר׳ לף על פי בקונ׳ דלא ומס עומר ולאו מילתא היא דאס כן מאי אתרך בדאמרי הקילו אתיכא דאמרי לעיל עומר חבירי יפן מאי איכפת לי׳ דלא מכיכו לא עדיף מיניה ולא מכיכו בסוס מקוס שנחשדו עמי הארץ על החדם ונראל בסביעית וקאמר פלי חדם ונראל בסביעית וחסור להסתותו אחר הביעור ומל חבירי יפן ונראל בסוס מעברה ואפכחן דקרי לסביעית חדם דתנן במסכ׳ סביעי׳ וורד יפן מכבסו בסוס חדם ילקטו את הוורד וכי מסכי בדאמרי הקילו סביעית לא חס ליתרך דפשיטא לי׳ להסס דרבי יהודה מיקל בסביעית מסוס רבאחרי׳ דרבי יהודה אמירה להו סביעית כדאמ׳ בהניחק׳ ואין נראה לרת דאתס עמי הארץ לא כחסרו אסביעי׳ דתנן בפרק עד כמה החסוד על המעבר אינו חסוד על הסביעי׳ אינו חסוד על המעבר אלמא דאמת׳ אינן חסודין ומעבר דקתני הייכו מעבר דאמעבר דאמנן חסודין הס והא דתנן במסכ׳ דמאי ומייתי לה בהניחק׳ המולך חיטין לטוחן כותי או לטוחן עם הארץ אינו חוסם לא מסוס מעבר ולא מסוס סביעית דמסמע דאסודי׳ על הסביעית אינה אלא למימר דמסוס כותי נקט סביעית אינמי בודאי חסוד חיירי וכן היא דמייתי בפרק קמא דחולין הנותן למכותו עיסה לאפות וקדירה לבשל אינו חוסם לפאור ואכלין אבל אינו חוסם לא מסוס מעבר ולא מסוס סביעית ועוד קסה לי׳ מסוס מעבר ולא בחיסור חדם או סביעית מיירי הוא ליה למימר על חברי אינו חדם כדקאמר אינו מקוין ועוד הקסה רת דלעיל דהחיא מסכת דחמרין תנן במסכת דמאי פ״ב הנכנס לעיר ואינו מכיר לדס ואמר מי כאן נאמן ואמר לו אחר אין אלא כאמני ואי יפן היינו דלית ביה לחיסור חדם או סביעית אפילו הוא בעצמו אומר מאינו כאמן ועוד מרק׳ כגומלין זה את זה הרי אלו כאמני ואי יפן היינו דלית ביה לחיסור חדם או סביעית אפילו הוא בעצמו אומר מאינו כאמן ועוד מרק׳ מאיל להחיר מי מוכר יפן מכלל מה בקנה אמנו כבר היה חדם או סביעית והלה לו הלך אבל אלו לפי מהות כאמן ופי׳ הקו׳ כרחה לרת עיקר דלהסביח קאמר ולרבותא דרבי יהודה נקטיה דאעפי שמברע את עלו ומסביח את חל חבירו ומיחזי טפי כגומלין אפילו הכי כאמנין ואס תאמר אס כן מאי קסה ליה דרבנן דאדרבנן דלמא הכא הוא דחייסינן לגומלין כדפירש׳ ום לומר דאי לאו דחייסינן לגומלין בעלמא מסוס הכי לא הוו חייסינן טפי:

אבוי אמר לעולם לא תפוך ברמאי כו׳ והא דאמר חביי בפרק במה מדליקין פפק דבריסס לא בעי ברכה רבה אמר רוב עמי הארץ מעשרין הן וכן בפר׳ אף על פי שמכי חביי ודאי דבריסס עסו חיזוק רבה אמר ברמאי הקילו לא מסוס דלית ליה חביי דהא הכא אית ליה ועוד דבמילתי המביח דייק מתניתין דרוב עמי הארץ מעשרין הן אלא דאית ליה חביי דכל פפק דבריסס אף על גב דליכא רוב לא בעי ברכה וגס לא עסו חיזוק ומיהו בפרק קמא דסבת אההיא דלא יאכל זב פרום עס זב הארץ מפרש חביי טמא יאכילנו דבריס מתוקנים ולא סמיך אדרוב עמי הארץ מעשרין כדקאמר רבה הסס סבירא ליה דלההיא מילתא מחזירין ולא מכיכין אדרובה וכן רבה בסוף הניחקין בבי תפילין הסס נפס כו׳ ולא בעי למימך אדרוב עמי בפלגי

החרכות דמעשרין לעניין לסייע ידי עוברי עבירה דנראה לו לעכין זה להחמיר:

בשכלי אומנותו בידו הכ׳נמי בשכלי אומנותו בידו והיכ׳איתמר דרבי חמא בר עוקבא אהא דתנן הקדר שהניח קדירותיו וירד לשתו׳ מי מן היאור הפנימיות טהורות והחיצונו׳ טמאות והתניא אלו ואלו טמאות אמר רבי חמא בר עוקבא בשכלי אומנותו בידו מפני שיד הכל ממשמשת בהן והתניא אלו ואלו טהורות אר חמא בר עוקבא בשאין כלי אומנותו בידו ואלא הא דתניא הפנימיות טהורו׳ והחיצונות טמאות היכי משכחת דסמיכא לרשות הרבי׳ ומשום חיפופי רשות הרבים ואיבעיא אימא רבי יהורה ורבנן במעלין מתרומה ליוחסין קמיפלגי איבעיא להו מהו לעלות משטרות ליוחסין היכי דמי אילימא דכתי׳ ביה אני פלו׳ כהן חתמתי עד מאן קא מסהיד עילוי׳ לא צריכ׳דכתי׳ביה אני פלו׳כהן לויתי מנה מפלו׳ וחתימו סהדי מאי אמנה שבשטר קא מסהדי או דילמא אבולה מילתא קא מסהדי רב הונא ורב חסדא חד אמר מעלין וחד אמ׳ אין מעלין איבעיא להו מהו להעלות מנשיאות כפים ליוחסין תיבעי למאן דאמר מעלין מתרומה ליוחסין ותיבעי למאן דאמר אין מעלין תיבעי למאן דאמ׳מעלין הני מילי תרומה דעון מיתה היא אבל נשיאות כפים דאיסור עשה לא או דילמא תיבעי למאן דאמ׳אין מעלין הני מילי תרומה דמיתאכלא בצינעא אבל נשיאו׳ כפי׳ דבפרהסי׳אי לאו כהן הו׳כולי האי לא מחציף אינישׁ נפשיה רב חסדא ורבי אבינא חד אמר מעלין וחד אמר אין מעלין אמר ליה רב נחמן בר יצחק לרבא מהו להעלות מנשיאות כפים ליוחסין אמר ליה פלוגתא דרב חסדא ורבי אבינא הילכתא מאי אמר ליה אנא מתניתא ידענא דתניא רבי יוסי אומ׳ גדולה חזקה שנ׳ ומבני הכהנים בני חביה בני הקוץ בני ברזילי אשר לקח מבנו׳ ברזילי הגלעדי אש׳ ויקר׳ על שמם אלה בקשו כתב׳ המתיחשי׳ ולא נמצאו ויגאלו מן הכהונה ויאמ׳ התרשתא להם אשר לא יאכלו מקדש הקדשים עד עמוד כהן לאורי׳ותומי׳אמר להם הרי אתם בחזקת׳במה הייתם אוכלי׳ בגולה בקדשי הגבול אף כאן בקדשי הגבול ואי סלקא דעתיך מעלין מנשיאו׳כפים ליוחסין הני כיון דפרסי ידיהו אתי לאסוקינהו שאני הכא דריע חזקייהו דאי לא תימא הכי למאן דאמר מעלין מתרום׳ליוחסין כיון דאכלי בתרום׳אתי לאסוקינהו אלא לאו משו׳דריע חזקייהו ואא

בשכלי אומנותו בידו מיתם רבינו חכנאל זה מלומר עליו מהות כהן יש בידו כלים מתמיין בהן בטהר׳ כגון כלי גללין כלי לבנים כלי חרמה מהין מקבלין טומאה מכל הרוחה כלים הללו בידו מתרחק ממנו מלטמאותו ורומה מהות כהן ולכך החמיכוהו חכמים:

ואיבעית תימא רבי יהור׳ורבנ׳במעלין תורה אור מתרומה ליוחסי׳ קא מיפלגי ולא ליתא למכווי אלא קמיל רבי יהודה אחר׳ יהודה אחד דרבנן אחרבנן לעולם כריך לתרץ בשכלי אומנותו בידו הק׳הר׳ מתוך מוזהרין ומעיקרא היכי בעי למימר ד דטעמא דרבי יהודה משום גומלין והא בלא גומלים עכ׳ סבר רבי יהודה בשילהי פרקין דמעלין מתרום׳ ליוחסין ותירץ ר׳י דמעיקר׳ סר׳ דחי נלא טעמא משו׳ גומלי׳ לא הייבו מפסידים את הכה׳ מן התרומה כדי לומ׳ מעלין כיון דאין הדי׳ רוצו לחלוק על פי חבירו והדרבה קודם הייבו לומרי׳ אין מעלין אף על גב דגבי עבר את׳ לקמן לרבי יהודה דאין חולקין לו תרומה משו׳ דמעלין התם אין כל כך חמפה בהפסר מל עבד זה שם אין חולקין לו תרומ׳ פלוגתא רבו ורבותיו סבר פלוגי דילמ׳ תרוויהו דמעלין ומטעמא מכי עדיפ בתרומה הו לימרו תרוויהו דלא מעלין ולא יפטרך הלה עד לאחר בתרומה ום לומר דבהה פליגי דמר סבר חייסיכן ממה יעלו מתרומה ליוחסין לפיכ׳ הפריכו מכי עדיפ ומר סבר דלה חייסיכן:

אמנה מבמטר קמסהדי ואם תמ׳ ואי לאו הכולה מילת׳ קמסהדי אם כן עדיפ חתמי אף על גב דלא ידעי אי כהן קנב הוה אי לאו ואם כן הה דתנן בגט פשוט מכי יוסף בן ממעון הדרין בעיר אחת אם היו מעולמין יכתבו כהן ומה מועיל כיון מעדיפ חותמין אף על פי שאין מכירין בו אם הוה כהן והדי הו׳יכול להעדי׳ ולכתוב שטר אחר בשם אחרינו כהן ויוציא ממון מאחרינו כהן ום לומר דהיכא דהוחזקו מכי יוסף בן ממעון הדרין בעיר לידע אם בן כהן הוה אף מסהדי כי הת׳ פריכין לידע אם בן כהן הוה והתם ודאי מעלין מטטרי׳ ליוחסין והכא מיבעי׳לן היכ׳ דלא הוחזקו:

חד אמר מעלין ואם תאמר ואמאי לא חמיב ליה בהדי הנך דתנן בשטר׳ יוחסין לו׳בודקי׳ מן המזבח ולמעלה ולא מדוכן כו׳ ום לומר דכך דטטרות מילת׳ דשטרו׳ היא דכיון דהכולה מילת׳ קמסהדי אם כן הוי פרות גמור ולכך לא קא חמיב פריס ואת׳ ואמאי לא חמיב תרום׳ וכשיגיו כפי׳ למ׳ מעלין ואורי׳ת דתרום׳ בכלל מזבח ובשיות כפי׳ בכלל דוכן אף על גב דהוה דוכן הייבו מיר כדמפמע התם בגמרא מ׳ מעלין הוה מוקי לה כמי בדוכן כהנים ב מבבולין ומיהו ק׳ לאמאי לא חמיב ספר תורה מקר׳ בחזקת כהן כדלקמן ום לומר דהיכא למיפ דתק׳ ומייר כולהו ובספ׳ היסר פרית דלאו בעבודת מזבח ממש ואיכא כגון הספט וניתוח דבריס הבפרי׳ בזריס דלא היו מניחין לעמות תותם שלא ליוחסי׳ מן השמיחין לבחונה אבל מילי דבהונה כגון תרומה ובשיות כפיס וכפר תורה לא ליפטריך למיתני:

שאני הכא דריע חזקייהו פיר׳בקו׳ מהכל רוחי׳ מאר כהנים חוכלין מאר קדשי מזבח ולאו אין חוכלין ולקן דמ׳ת תיקמי למ׳ מעלין אמאי לא אמקינהו לקדשי מזבח וליוחסין ונראה לר׳ת דריע חזקייהו היינו מהיו מיחסים אותם אחר בני ברזילי מהיה יפרוש ועוד מלא מצאו כתבם והיכא דאיתרע חזקה אין מעלין לכ׳ אבל אקם דפריך מפיקרא אתי לאסוקינהו הוה ליה למיפרך אמאי לא אמקינהו ום לומר דמפיר הוה ידע דריע חזקייהו ומפום שבי לאו אמקינהו מלא רמוה מ׳ דאף על גב דריע חזקייהו היכא למיחם אתי לאסוקינהו לבסוף מלא ידעו מלא מצאו כתבם: ואלא

שמורת השם

טהרות דף כח

קדושין דף כא

ב עורי

מסורת השס

ואלא מאי גדולה חזקה דקאמר רבי יוסי למימר להו להפסית חזקת כי מה יש לחום לבטלם: בתרומה דרבנן מהרי בגולה היו מחיל שם תרומין התורה דכל מצוה מהיה תלויה בפירות הארץ חיכה כיהנת הלה בארץ כדאמריכן בקידושין וחיבעית יומא הפתח נמי בתרומה דרבנן חכול תרומת פירות החילן ויין: דאורייתא דגן ותירוש תוס' לוב

ויפסר: לה חכול ומפוס הכי לה קשיא לתר מעלן מתרומה ליוחסין דכי מסקין ליוחסין מתרומה דאורייתא כו': דאיכא למיגזר מפוס תרומה דאורייתא מהרי לארץ בהו ומצוי שם תרומת דאורייתא מה שלה היה מצוי להם בגולה ויש להוש פן יאכילום בה: לה במדי דאיקרי קדש והייכו תרומה: וכל זר לה יאכל קדש בתרומה מפתני דכתיב בפרשה לעיל מיניה ובה השמש ושכר ואחר יאכל מן הקדשים ואוקמינן בתרומה ביבמות בהפרל: ולה במידי דאיקרי קדשים לפי חזה ושוק של שלמים הנאכלין לכהני כהני ולעבדיהן: ואחר מר ביבמות בפרק יש מותרות בבת כהן שניקיות ליערל ובעבדית שלמה וברוש וזרע אין לה מחזרת לתרומת חביה ואיכא חזרת לחזה ושוק ויליף לה מהאי קרא כי תהיה לאיש זר היא בתרומת הקדשים לה תאכל קדש: חזקה לכהנים להעיד עליו שהוא כהן: בפיחות כפים בכבל הרואהו נופל כפיו בכבל מעיד עליו בכל מקום שהוא כהן ומקבלין היחנו לפי שים שם יפיהם ובר קטון ובודקי אחר כופלי כפי לבל יאכלו חלה ותרומה היכא חזקה דאוכח לארץ לאו דאורייתא תרומה דילים לה קפדי כו' הלו: ואכילת חלה בפוריה היה תרם כוכא שביבמות דוד ויחברה לארץ יפראל ונקבר הלי תבא כבוש יחיד מיוים ביבום וחלתה ותרומתה דאורייתא ונקד תבא חלה והוא הדין לתרומה: וחילוק מתנות דהזרוע והלחיים: בכרכין ונעל דאיכורן הין חיפור לזריס הוחל וכרכים מקום מוקף חין ומכוין בו עובדים ופבים המכירין בו לי לאו דכהן הוא לה מחפף נפשיה: לה לתרומ' הרוחה כופף כפיו בכבל הו לוכל חלה דוקא בפוריה והעיד עליו בארץ יפראל מקבלין עדותו להאכילו תרומה לבל לה ליוחסין: מה אכילת חלה עדות חזקתה: ליוחסין דילי לתרומה פסיטא היא נופף תרומה היא וכבר הוחזק בה: ומסקינן מחלה דרבנן כו' דילי לאו כהן הוא לה הוו ספו ליה חלה גזירה תפוס תרומה: וכדלעיך לקמן מכרם: נפילות כפים וחילוק נרנות דתרומה בארץ יפראל כופלי כפי דאיכא בית דין קבועין ובדקי וחילוק נרנות קא פליקא דעתא הפתא דתרומה בזמן הזה דאורייתא וכיון דעון מיתה ליכא מסקינן מיכה ליוחסין: בפוריה ובבל מקום פעלוחי ארץ יפראל מניעין להודיע לגולה יום פקידתו בית דין את האדם לעפות פסח בזמנו דהייכו היוצבים בתוך מהלך חמשה עשר יום: נפילות כפים דאין בית דין קבוע מעיד עליו בכל מקום שהוא כהן: בכבל הרואהו נופל כפיו בכבל מעיד עליו בכל מקום שהוא כהן ומקבלין היחנו לפי שים שם יפיהם ובר קטון ובודקי אחר כופלי כפי לבל יאכלו חלה ותרומה היכא חזקה דאוכח לארץ לאו דאורייתא תרומה דילים לה קפדי כו' הלו: ואכילת חלה בפוריה היה תרם כוכא שביבמות דוד ויחברה לארץ יפראל ונקבר הלי תבא כבוש יחיד מיוים ביבום וחלתה ותרומתה דאורייתא ונקד תבא חלה והוא הדין לתרומה: וחילוק מתנות דהזרוע והלחיים: בכרכין ונעל דאיכורן הין חיפור לזריס הוחל וכרכים מקום מוקף חין ומכוין בו עובדים ופבים המכירין בו לי לאו דכהן הוא לה מחפף נפשיה: לה לתרומ' הרוחה כופף כפיו בכבל הו לוכל חלה דוקא בפוריה והעיד עליו בארץ יפראל מקבלין עדותו להאכילו תרומה לבל לה ליוחסין: מה אכילת חלה עדות חזקתה: ליוחסין דילי לתרומה פסיטא היא נופף תרומה היא וכבר הוחזק בה: ומסקינן מחלה דרבנן כו' דילי לאו כהן הוא לה הוו ספו ליה חלה גזירה תפוס תרומה: וכדלעיך לקמן מכרם: נפילות כפים וחילוק נרנות דתרומה בארץ יפראל כופלי כפי דאיכא בית דין קבועין ובדקי וחילוק נרנות קא פליקא דעתא הפתא דתרומה בזמן הזה דאורייתא ונקד עון מיתה ליכא מסקינן מיכה ליוחסין: בפוריה ובבל מקום פעלוחי ארץ יפראל מניעין להודיע לגולה יום פקידתו בית דין את האדם לעפות פסח בזמנו דהייכו היוצבים בתוך מהלך חמשה עשר יום: נפילות כפים דאין בית דין קבוע מעיד עליו בכל מקום שהוא כהן ומקבלין היחנו לפי שים שם יפיהם ובר קטון ובודקי אחר כופלי כפי לבל יאכלו חלה ותרומה היכא חזקה דאוכח לארץ לאו דאורייתא תרומה דילים לה קפדי כו' הלו: ואכילת חלה בפוריה היה תרם כוכא שביבמות דוד ויחברה לארץ יפראל ונקבר הלי תבא כבוש יחיד מיוים ביבום וחלתה ותרומתה דאורייתא ונקד תבא חלה והוא הדין לתרומה: וחילוק מתנות דהזרוע והלחיים: בכרכין ונעל דאיכורן הין חיפור לזריס הוחל וכרכים מקום מוקף חין ומכוין בו עובדים ופבים המכירין בו לי לאו דכהן הוא לה מחפף נפשיה: לה לתרומ' הרוחה כופף כפיו בכבל הו לוכל חלה דוקא בפוריה והעיד עליו בארץ יפראל מקבלין עדותו להאכילו תרומה לבל לה ליוחסין: מה אכילת חלה עדות חזקתה: ליוחסין דילי לתרומה פסיטא היא נופף תרומה היא וכבר הוחזק בה: ומסקינן מחלה דרבנן כו' דילי לאו כהן הוא לה הוו ספו ליה חלה גזירה תפוס תרומה: וכדלעיך לקמן מכרם: נפילות כפים וחילוק נרנות דתרומה בארץ יפראל כופלי כפי דאיכא בית דין קבועין ובדקי וחילוק נרנות קא פליקא דעתא הפתא דתרומה בזמן הזה דאורייתא ונקד עון מיתה ליכא מסקינן מיכה ליוחסין:

ואלא מאי גדולה חזק מעיקרא אכול בתרומ׳ דרבנן השתא אכול בתרומה דאוריתא ואי בעית אימא השתא נמי בתרומה דרבנן אכול בתרומ׳ דאורית׳ לא אכול וכי מסקינן מתרומ׳ ליוחסין בתרומה דאוריתא בתרומה דרבנן לא מסקינן והא מאי גדולה חזקה דאף על גב דאיכא למיגזר משום תרומה דאוריתא לא גזרינן ובתרומה דאוריתא לא אכול ודכתיב עזרין ב אשר לא יאכלו מקדש הקדשים מקדש הקדש׳ הוא דלא אכול הא בתרומ׳ דאוריתא אכול הכי קאמר לא במידי דאיקרו קדש ויקרא כב הכתיב וכל זר לא יאכל קדש ולא במידי דאיקרי קדשים דכתיב ובת כהן כי תהיה לאיש זר היא בתרומת הקדשים לא תאכל ואמר מר במורם מן הקדשים לא תאכל תא שמע חזקה לכהונה נשיאות כפים בבבל ואכילת חלה בסוריא וחילוק מתנות בכרכין קתני מיהת נשיאות כפי׳ מאי לאו ליוחסין לא לתרומה והא דומיא דאכילת חלה קתני מה אכילת חלה ליוחסין אף נשיאו׳ כפים ליוחסין לא אכילת חלה גופה לתרומה קסבר הלה בזמן הזה דרבנן ותרומה דאוריית׳ ומסקינן מחלה דרבנן לתרומה דאורית׳ וכדאפיך להו רב הונא בריה דרב יהושע לרבנן תא שמע חזקה לכהונה נשיאות כפים וחילוק גרנות בארץ ישראל ובסוריא ובבל מקום ששלוחי ראש חדש מניעין נשיאות כפים ראיה אבל לא חילוק גרנות ובבל בסוריא רבן שמעון בן גמליאל אומר אף אלכסנדריא של מ מצרים בראשונה מפני שבירת דין קבועין שם קתני מיהת נשיאות כפי׳ מאי לאו ליוחסין לא לחלה הא דומיא דחילוק גרנות קתני מה חילוק גרנות ליוחסין אף נשיאות כפי׳ ליוחסין לא חילוק גרנות גופה לחלה קסבר תרומה בזמן הזה דרבנן וחלה דאוריית׳ ומסקינן מ מתרומה דרבנן לחלה דאורית׳ וכדאשכחינהו רב הונא בריה דרב יהושע לרבנן דאמר רב הונא בריה דרב יהושע אשכחתינהו לרבנן בבי רב דיתבי וקאמרי אפילו למאן דאמר תרומה בזמן הזה דרבנן חלה דאוריית׳ שהרי זשביבשו ה׳ שחילקו נתחייבו בחלה ולא נתחייבו בתרומה ואמינא להו אנא אורבא אפילו למאן דאמר תרומ׳ בזמן הזה דאורית׳ חלה דרבנן דתניא אם נאמר כי תבאו הייתי אומר יכול משנכנסו לה שנים ושלשה מרגלים תלמוד לומר בבואכם בביאת כולכם אמרתי ולא בביאת מקצתכם וכי אסקינהו ארא לאו

ואלא מאי גדולה חזקה בפלמת הי לית מעלין ניחא הא דגדולה חזקה הלא דחיכה למיחם לבית דין כוטין מיעלו מן כמיחות כפי׳ לקדמי קדמיס לבל הפתח דאחרת טעמת דריש חזקיהו ולה תייסיכן דלמא הלי לחסוקי כיון דלה הלי למטעי מאי גדולה חזקה: לעיל

או דילמא הפילו למלך דאחר לית מעלין הא תרומה דמתקבלה בפיכפה כו׳ תימא מה תולה בחכילה והא פמיטה דלכפ לית מעלין מאכילת תרומ׳ ליוחס׳ דחיכ׳ ליחם דילמא עבר כהן הוה חלה בהלוק תרומ׳ בגורן הוה רפליגי הם מעלי ליוחסי׳ הם לאו ובמעלי מתרומ׳ ליוחסי׳ לא תימא בה תכלי בהדיה חלה דחלה הא פלוגתא בפלוגתא הם חולקין תרומה לעבר בלה רבו הם לאו למ׳ חולקין לית מעלין דדילמ׳ עבר הוה והכי חיבעי ליה למימ׳ הכה תפילו לחר לית מעלין הא תרומה דחולקין לעבר בלה רבו וחיכה למיחם דילמא עבד הוה לבל כפיות כפי לעולם תימא לך דמעלין דחין עבר כומה כפיו:

וכי מסקינן מתרומה ליוחסין הא בדאורייתא כו׳ רבינו יוחנן בן רבינו מתיר לה דהא חיבעית לימא רב כחתן קתם לה ואי ברסיכן לה הם כן היה כוחר בעמי דחיה סמבית דילי לה תיתא הכי לחר מעלין מתרומה ליוחסין הא לית לחסוקי חלה טעמת תפוס דריש חזקיהו ואין זפוניה הפם הם לה ואמר ולה מילתה היא דאמרי ובפי ויהפין גרסיכן לה דף ע ואגב פיטפת דהתם פיבעו להוחבה כהן: לא במידי דאיקרי קדש ובת הפמש וטה ואחר יאכל מן הקדש׳ וההו׳ קרא בתרומה דיעדב פמש חוכל בתרומ׳ ול דומיה נבי טמח תרומ׳ חיקרי קדש לבל הכא חאכילת זר קתמר דלא תפכחן קדפי נבי תכיל זר: נשיאות כפים בבבל דוקא כפיו׳ ולא חכילת חלה ולא׳ דבפוריה נמי היו מדרבנן הין מדקדקין בבבל כמו בפוריה דפבר הלי תבא כיבום יחיד מיוים כיבום ולכילת חלה בפוריה הלה בפילות כפים כרתוכה לקיים:

לא חילוק גרנות גופה לחלה וקפבר תרומה כו׳ וכרוך לומ דפליגי הוך ברייתו׳ בפלוגתא דרב הוכא ברים דרב יהוסע ורבנן דלי לאו הכי ורבחר מהוך ברייתו׳ מימה נפפך חיכ׳ למידק דמסקינן מנפילות כפי ליוחסין ופליגי כמי דלברייתו׳ קמייתא לכילת חלה בפוריה הזקה לתרומ׳ וכם דלכילת תרומ׳ דאורייתא דהויא חזק׳ לכילת חלה דרבנן וברייתא פפייה דיתבי דחילוק גרנות דהייכו תרומה בפוריה לא הויא חזקה לחלה: ערוך

עדות הבאה מכח חזקה פי׳ מלכו יודעין שהוא כהן מחמת הקול לחבריו
שמוחזק לכן שהוא לו׳:

דף מג ומס שקרא לחבריו לוי לפי ר״י הלוי שפי׳ בגיטין שם אין כהן נתפרד׳ חבילה
מיקרא יפרצ גדול לפני לוי ים לפרום הכא מקרא לחבריו לוי קטן
מישראל מקרא לחבריו:
שקרא לפניו כהן פירוש פעם אחת:
דהרי מחמר בני זה וכהן הוא מדבקט בני
זה וכהן הוא מפסע מלוכו ירוע לכו
שם הוא בנו והוא בא להעיד שהוא בנו
ושהוא כהן מלוכו בן גרושה דאי ידוע לכו
שהוא בנו הוא ליה למיבקט בני זה כהן
בלא ווי ותימ׳ שם כן יהא כאחין לכולי עלמא
לתרות׳ וליוחסין במגו דאי בעי אמר ליה
בנו ולא דאמר דאיכ׳ מגו לא מהימ׳ לדבריו
דף מד ומס ק״ב הוא כדאמרינן בהחולץ לדבריך כיתי
אחים ואין עדות לכו זי ואין כאן לפסול את
בנו ואע״ג דרבי קאמר בפרק הני מלחמיו
להאכילו בתרומ׳ אחרי בירו להאכילו ב
בתרומ׳ אלמ׳ אע״ג דקרו הוא לדבריו כאן
במגו שהם ודאי מהימנים ליה מפ׳ דאי ליה
מגו לפילו ידעינן שהוא בנו לכל הוי מגו
נאמן להאכילו בתרומה פירוש אע״ג
דליכא אלא הוא שהוא קרוב ל
דליכא רבי אין מעלין בתרומה ליוחסין
ואין כאן להפילו אפי׳ כיון להפטרף עם
אחר להפילו אפי׳ כיון שהוא קרוב והפ׳
אחי אפיר הא דאמר רבי חייא שם אחים
מלוכו יחידי להאכילו בתרומה לף על
פי שהוא קרוב האמינהו עם אחר להפילו
אפי׳ אבל אין לפרש דאין כאן להפילו יחידי
לא הוה אמר רבי היה האמינהו ליפי
דלא מיפתמע שום הכא למימר דעד אחד
כמר ליוחסין ובהא נמי אין לפרש דכאן
עם אחר להאכילו בתרומה דאי הוי פריך
מני עדי בתרומה אם כן הוה סבר דמעלי׳
מתרומ׳ ליוחסין ואם כן היכי מכשר קרוב
כיון דאיכו כאן להפילו אפי׳ ואת כיון
דסבירא ליה דאין מעלין מתרומ׳ ליוחסין
אם כן היכי מוקמינן בהגוזל קמ״ל שהיה
דרבי במקום לפי תומו וכאן בתרומה
דרבנן אבל בתרומה דאורייתא לא מהימן
והא לרבי כיון דסבירא ליה דאין מעלין
מתרומה ליוחסין אם כן סבירא ליה ד
דמעלין מתרומה דרבנן לתרומ׳ דאורייתא
כדמפמע לעיל וכל היכא דאפיל בתרומה דרבנן אפילו כמי בתרומה דאורייתא אלא דאמרינן לעיל דהני דמכרינן למיזל בתרומה דרבנן לאחר דאורייתא אלא
דף נ היפכא הייכו מפ׳ דלא תקשי למ״ד אין מעלין מכשיחות כפים ליוחסין אבל רב אחי בהגוזל אפסיר דסבירא ליה כמ״ד מעלין ועוד כדאמר אין למחן
דאמר מעלין מתרומ׳ ליוחסין בין למחן דאמר אין מעלין מתרומ׳ דגן תירוש ויצהר על ארץ ישראל ואפילו היא דרבנן לאחר דאורייתא כיון שכולהן מתקדם
דף נ׳ דאורייתא לכל תרומת פירות אלא חוכה לארץ ולמ״ד מעלין מתרומ׳ ליוחסין בתרומת דגן תירוש ויצהר בתרומת ארץ ישראל אלא אחר
מה שרגילו בקוטב ומוקי לה בתרומ׳ דרבנן היינו בתרומ׳ פירות אלא חוכ לארץ ולמ״ד מעלין מתרומ׳ ליוחסין אפילו מתרומת דגן תירוש ויצהר ארץ ישראל אפילו היא
דף מ דרבנן דהא רבי יוסי סבירא ליה בפרק יוכח דוקא תרומה בזמן הזה דאפ׳ דרבנן ודוקא משום דקסבר חולקין תרומה לעבר בלא רבו הוה אחין ליה דאין
מעלין הא לי הוה סבר אחין חולקין הוה מודה דמעלין והא דאמר לעיל מעיקרא לכול בתרומה דרבנן ולבסוף לכול בתרומה דאורייתא אע״ג דהרי אתם בחזקתכם
בגולה קרמי הגבול חוכלין בתרומה דאורייתא אלא משום שהיו נוסחים כפים בגולה ממעלין מכשיחות כפים לתרומה דאורייתא אע״ג דהרי אתם בחזקתכם
במה הייתם חוכלין בגולה כו׳ ממחם אמכח אפילה היה מתירו אין לחוש בכך ולהכי ליסמוך דקאמר בתרומה דרבנן אכול בדאורייתא לא אכול מה אלא
העלם מכשיחות כפים לתרומה דאורייתא הייכו משום דריש חזקייהו:
דף עט ומס נאמן להאכילו בתרומה הקמה דיבם דתנן בפרק עשרה יוחסין מי שיבא הוא ואשתו למדינת הים וכמחזר הביא עמו בנים ואתה אפתו כריך לחביא אחים
לבניו ואינו כאמן להאכילו בתרומה כדאמרינן התם בגמרא דתניא אחים על הגרולים אין כריך אחים על הקטנים ואומר רשב״ל עלה לא מכו
דף פ אלא בקדמי הגבול אבל ליוחסין לא והיכא דאמר ר׳ הבא כאמן להאכילו בתרומ׳ ותירץ דרבי תנא הוא ופליג ורבינו תם אומר דההיא דקרופין אתיא
כרבי יהודה דאמר אין מעלין לכהונה על עי עד אחר וקדמי הגבול דהתם הייכו לכלדבר ק״ו אם כן תרומה וכמכשיחות כפי ויוחסין והא דקאמר התם אבל
ליוחסין לא הייכו יוחסין לקורבה כגון לפקול ולפרוף על ידו כדמסיק התם ר׳ יוחנן אמר אף ליוחסין ואזדא רבי יוחנן לטעמיה דאמר פוקלין על החזקות:
דף קמז שבידו להאכילו בתרומה תיפ׳ אין כאמן אותו על תרומה בהאי מגו הא אין בידו להאכילו אחר מיתה ואם כן אין זה מגו כמו שמכינו בים מוחלין גבי בכור
כח ובפ׳ בתרה דקדושין יכיר יכירנו לאחריס תיכן אמר אמר רבי יהודה כאמן לומר זרס לומר זה בני בכור כו׳ למאי הלכתא אי לתת לו פי שנים אילו בעי
לאותבה לה מתנה מי לא יהיב ליה לא כריכא הוא דאמר אי לאו קרוב הוא דאמן לפי שאין בידו ואי דלא דמי דהכא כיון דאמן
להאכילו בחיי ומכ׳ ובידו בגרה הוא דאמן לפילו לאחר מיתה: במסיח

לאו כולהו סלוק תש חזקה לכהונה נשיאות
כפים וחילוק גרנות ועדות עדות חזקה היא
לא לאו הכי קאמ׳ נשיאות כפים כי ערות מר״ה
ערות ליוחסין אף נשיאות כפים ליוחסין לא
ערות הבאה מכח חזקה כחוק׳ כי ההוא דאתא
לקמיה דרבי אמי אל מוחזקני בזה שהיא כדין
מה ראית שנקרא ראשון בבית הכנס׳ בחזקה
שהוא כהן או בחזקה שהוא גדול שקרא א
אחריו לוי והעלהו רבי אמי לכהונה על פיו
ההוא דאתא לקמיה דרבי יהושע אמר ליה מר״ה
מוחזקני בזה שהוא לוי אמר ליה מר״ה ראית
שקר׳ שני בבית הכנסת בחזקת שר״ה לוי או
בחזקת שהוא גדול שקרא לפניו כהן והעלה
רבי יהושע בן לוי לויה על פיו ההוא דאתא
לקמיה דריש לקיש אל מוחזקני בזה שהוא
כהן אמר ליה מה ראית שקרא ראשון בבית
הכנסת אמר ליה ראיתיו שחילק על הנרנות
אמר לו רבי אלעזר ואם אין שם גורן בטלה
כהונה זימנין הוו יתבי קמיה דרבי יוחנן אתא
כי האי מעש׳ לקמיה אמ׳ ליה ריש לקיש ראיתו
שחילק על הגורן אמר ליה רבי יוחנן ואם אין
שם גורן בטלה כהונה הדר חזייה לר׳ אליעזר
בישות אמר שמעת מילי דבר נפחא ולא אמרת לן משמיה דרבי ורבי חייא חד העלה
בן על פי אביו לכהונה וחד העלה אח על פי אחיו ללויה תסתיים דרבי העלה בן על
פי אביו לכהונה דתניא הרי שבא ואמר בני זה וכהן הוא נאמן להאכילו בתרומה
ואינו נאמן להשיאו אשה דברי רבי אמר לו רבי חייא אם אתה מאמינו להאכילו
בתרומה תאמינו להשיאו אשה ואם אי אתה מאמינו להשיאו אשה לא תאמינו
לאכול בתרומה אמר לו אני מאמינו להאכילו בתרומה שבידו להשיאו אשה שאין בידו להשיאו אשה תסתיים ומדר׳ העלה בן על פי
אביו לכהונה רבי חייא העלה אח על פי אחיו ללויה ור׳ חייא מאי שנא בן דלא דקרוב
הוא אצל אביו אח נמי קרוב הוא אצל אחיו במסיח

לאו כולהו סלוק רוכן נמלכו בבבל דכתיב כל הקהל כאחד ארבע מאות:
ועדות מס בלו עדים שהוא כהן ממכירין את אביו ואת אמו: ועדות חזקה
היא בתמיה וכי עדות חזקה קרי לה: עדות הבאה מכח חזקה כחזקה
העדות נקבל ונאכילו בתרומה כלו רלינהו אלא לאותה חזקה מזה העיד:
או בחזקה שהוא גדול כדאמרינן בעלמא
דב קרי בפהכי ואע״ג דלאו כהן הוא:
מקרא לחבריו לוי ואי לאו כהן הוא אין לוי
קורא לחבריו דאמרינן בהמכת גיטין מס
אין מס כהן נתפרד׳ חבילה ומפרסי דאין
לוי קורא במקום אין כהן ואם מפרסים
כתפרדה החבילה מבמקום אין כהן מס
רבה יפרצ לקרות לפני לוי קורא ודוקא
דאין מס כהן אבל היכא דאיכא כהן לא
נתפרדה החבילה ולא יקרא ישראל גדול
לפני לוי והכא כהן לחבריכו הוא התם ה
הילכך אי לאו דהאי כהן הוא לא הוה לוי
קרי לבקריה: מקרא לפניו כהן ואי לאו
דהאי לוי הוא לא היה קורא אבי אלא מליפי
פניס כהנים היו קורין לפניו והוא מליפי
דהכי אמרינן במסכת גיטין אין מס אין
לוי קורא כהן במקומו: ללויה לתת לו מעם
דאמר: ואם אין מס נורן אם אין מס זורעי
תבואה במקומו: זימנין פעם אחרת: הדר
ריש לקיש חזיא לרבי אלעזר ביפות החזיר
פניו וכסתכל ברבי אלעזר כעין רעם מהבי׳
מתני רבי יוחנן מתע לפון זה וכמאמרה
לפון זה לא אמרים בפס רבי יוחנן לפיכך
לא קיבלה הימכו: להפילו אפה מתע ממזר
או כתין הוא: מים בידו להאכילו תרומה
מהרי הוא כהן והכל חולקין לו תרומה:
והטבילוני

במסיח לפי תומו כי הא דאמר רב יהודה אמר שמואל מעשה באדם אחד שהיה מסיח לפי תומו ואומר זכורני בשאני תינוק ומורכב על כתיפו של אבא והוציאוני מבית הספר והפשיטוני את כותנתי והטבילוני לאכול בתרומה לערב ורבי חייא מסיים ברם וחברי ברלין ממני והיו קורין אותי יוחנן אוכל חלות והעלהו רבי לכהונה על פיו תניא רבי שמעון בן אלעזר אומ' כשם שתרומה חזקה לכהונה כך מע' ראשון חזקה לכהונה והחולק בבית דין אינה חזקה מעשר ראשון דלוי הוא ורבי אלעזר בן עזריה דתנן תרו"מ לכהן מעשר ראשון ללוי דברי רבי עקיבא רבי אלעזר בן עזריה אומר מעשר ראשון אף לכהן אימור דאר' אלעזר בן עזריה אף לכהן לכהן ורא ללוי מי אמר אין כתר דקנסינהו עזרא ודילמא אקדו ויהבו ליה אמר רב חסדא הכא במאי עסיקינן כגון דמחזיק לן באבוה דהאי דכהן הוא ונפק עליה קלא דבן נרושה ובן חלוצה הוא וחלקו ליה לדיריה מעשר בבית הגרנו לוי לא איפשר לפוקי דלאו לוי הוא מאי איכא למימר בן נרושה או בן חלוצה הוא לא מיבעיא למאן דאמר מעשר ראשו אשור לזרי דלא הוו יהבי ליה אלא אפי' למאן דאמר מעשר ראשון מותר לזרי הני מילי למיספק להו אבל בתורת חלוקה לא יהבי ליה והחולק בבי דין אינה חזקה אי בבית דין לא הויא חזק היכ הויא חזק אמ' רב ששרת הכי קאמר החולק תרומה בנכסי אביו עם אחיו בבי דין אינה חזק פשיט' מהו דתימא מדהנך לאכילה האי נמי לאכילה קמ"ל הנך לאכילה האי לזבוני: ר' יהודה אומר אין מעלין לכהונה על פי עד אחד וכו' רשב"ג היינו רבי אלעזר ובי תים ערער איבא ביניהו דר' אלעזר סבר ערער חד ורשב"ג סבר ערעור תרי האמר רבי יוחנן דברי הכל אין ערעור פחות משנים אלא הכא במאי עסיקינן דמחזיק לן באבוה דהאי דכהן הוא ונפק עליה קלא דבן נרושה או בן חלוצה הוא ואחתיניה ואתא עד אחד ואמר ידענא ביה דכהן הוא ואסקוניה

פסורת השס

והטבילוני מפני מפת' תיכו' מטפח בחפפו' ומרכין מכוין מס: לערב דמרך הערב ממם: והחולק בבר קק מ"ר מעל פי ב"ד הקבוע בעיר היו חולקין לו תרומה בבית הגרנות ולקמיה פריך לי ב"ד לא היו חזקה היכא הוי חזקה: בתר דקנסיכהו עזרא לוים דלא ליתבו להו כרתמרין ביבמות בפרק יש מותרות: לוי דלאו לוי הוא כלומר בלוי ליכא למפוקי דהא אבוה כהן: למתן דמ' כו' עלובתא היא ביבמות: בכפי אבוה כו' חיכא חזקה להמבי' מעליו קול היוצא על אמו מסיח בגרופא והוא חלל: פסיטא דהא לפי הוא חלל יורם את אבוה: רבן ממעון היינו רבי אלעזר דהא ורבי במקום מים עוררין לא אמר רבן ממעון דליהוי חד כתף וכי אמ' מעלין במקום מאין עוררין קאמר: דרבי אלעזר מכר עיר חד הוי ערער ואין לחד כתף עליו להכמירו: ונפק עליה קלא קול בעלמא ולא עדות: ואחתיניה מן הכהונה עד שיברקו את הדבר ממעלה היא לכהונה: ואסקוניה

פסחים דף פא יבמות דף סו סוכה דף מא

עזר בן עזריה דתנן תרו"מ לכהן מעשר ראשון ללוי דברי רבי עקיבא רבי אלעזר בן עזריה אומר מעשר ראשון אף לכהן אימור דאר' אלעזר בן עזריה אף לכהן לכהן ורא ללוי מי אמר אין כתר דקנסינהו עזרא ודילמא אקדו ויהבו ליה אמר רב חסדא הכא במאי עסיקינן כגון דמחזיק לן באבוה דהאי דכהן הוא ונפק עליה קלא דבן נרושה ובן חלוצה הוא וחלקו ליה לדיריה מעשר בבית הגרנו לוי לא איפשר לפוקי דלאו לוי הוא מאי איכא למימר בן נרושה או בן חלוצה הוא לא מיבעיא למאן דאמר מעשר ראשו אשור לזרי דלא הוו יהבי ליה אלא אפי' למאן דאמר מעשר ראשון מותר לזרי הני מילי למיספק להו אבל בתורת חלוקה לא יהבי ליה והחולק בבי דין אינה חזקה אי בבית דין לא הויא חזק היכ הויא חזק אמ' רב ששרת הכי קאמר החולק תרומה בנכסי אביו עם אחיו בבי דין אינה חזק פשיט' מהו דתימא מדהנך לאכילה האי נמי לאכילה קמ"ל הנך לאכילה האי לזבוני: ר' יהודה אומר אין מעלין לכהונה על פי עד אחד וכו' רשב"ג היינו רבי אלעזר ובי תים ערער איבא ביניהו דר' אלעזר סבר ערער חד ורשב"ג סבר ערעור תרי האמר רבי יוחנן דברי הכל אין ערעור פחות משנים אלא הכא במאי עסיקינן דמחזיק לן באבוה דהאי דכהן הוא ונפק עליה קלא דבן נרושה או בן חלוצה הוא ואחתיניה ואתא עד אחר ואמר ידענא ביה דכהן הוא ואסקוניה

שוק"ת דף לב קדושין דף נב נזיר דף ט

במסיח לפי תומו ואת"ל דהכי הוה דלמא רבי חייא העלה בן על פי חכיו במסיח ואת"ל דמסתמא דבמאי דקיבלוה מיניה ומיהו ים לדחו' דלעולם בתורת עכיות ועוד דאי אפשר דר' העלה אח על פי אחיו ללויה לפיכך בלא מסיח דהתם חין עיך לוש סבידו להחכילו מעשר למ"ד מעשר דאורי' מותר לזרים:

מבית הספר נקט פלא לומר שהוא עבר כדאמ' בפרק פירקין:

אין בתר דקנסיכהו עזרא ולרבי עקיבא דקורס קנסא הוי דוקא דלוי בתר קנסא לא לכהנים אבל לרבי אלעזר בן עזריה דמקמי קנסא הוי לא לכהן בתר קנסא הוי לכהן דוקא והא דמעשר דמחזק חזקה לכהן דוקא מעשר דלוי הוא כרבי אלעזר בן עזריה ולא כרבי עקיבא ויש מחזקין לן ומפרש דהא דקא אמר בתר דקנסיכהו עזרא הוי לפי לר' עקיבא דבתר קנסא הוי לכל לכהן דוק והוי כמו חלה וביכורים הוא בידם דהא בכמה מקומות מוכיח דמעשר רחמנן ללוי לא בתר קנסא כדתנן בפר כל הגט המלוה מעות את הכהן ואת הלוי להיות מפרישים עליהן כו' וכן החס כגמר' ישראל שחמ' בן לוי כור מעשר לחבירו בידי ובפרק הזורק פריך מעשר רחמנן דלוי הוא וכן בכמה מקומות ומיהו כרבי עקיבא ועוד דלמ"ד קנס היכי הוי חזקה לכהונה דאיבה דר' עקיבא עליבי בפ"ב יש מותרות לא דחיכא למ"ד קנסא לכהנים והיכא למ"ד לעניים דלא קנסא עזרא אמעשר עני ולמ"ד קנסא לעניים ולא לכהנים עניים דוקא לעניים הוי מסתמא דקנסא עזרא אלא לעניים ולכהנים עניים היו ופשיטא דהתם לא לפרע עניי לויים דוק ולא עניי ישראל וכהנים דהם כן נמתכרו עניי לויים כמה פלא עלו ועוד דתמצא לומר הכי היינו דוקא בעניי כהנים בין עניי לויי עניים לגמרי הוו ולא לעניים בין עניי כהנים בין עניי לוי' דלמ"ד מעשר רחמנן מותר לזרים אף כרחמנא מיבתר לעניי ישראל לחבל למ"ד מעשר מקלי אפי' עניי ישראל לזרים אף כרחמנא מיבתר לעניי כהנים ולוים ולרבי עקיבא לא קשיא דרחמי לזרים ולא לעניים ולא לכהנים דבין עניי כהנים לעניי לוי' דבתר קנסא עזרא לא לכהנים ולא לעניים ולא

עין משפט

ואסקינהו ואתו ואמרי בי רבה היכי אסקינן לזילותא דרבי דיכה מחמת הקול וליכה למימר דליכה זילותא דרבי דיכה אלא היכא דמהורידוהו אתי עמודי כרמוסא בחזקת הבתים ולא דליכה זילותא דרבי דיכה אלא היכא דמהורידוהו אתי עדות ואתו ואמרי בי רבה היכי אסקינן לזילותא דרבי דיכה מחמת הקול וליכה למימר

הורחב דמדעת וכיון דהביע זמן ולא נפרעת הרי היא כל נכסי בריניה מסוס
סבי בעיכן עדיה מעידין לותה מלה כסתרה: כחבמה דחיכה נחלטת להס
לה בעיכן עדי הוחיל ועל ידי ממון הוא: ואיכא דמרי לה מרמה לה מקכי
לה להה דרב ממוחל בר רב יצחק דמירומה דמקכית בלמון לה מכו זה דמי
מירמה מקכי ובריימא להדדי ועלה מכי
רבי ממוחל חילוק בין יד ישראל לקיפה
ליד הלומות תקיפה: הכי נמי דגבבי
מבעליהן כיחלין ודרך המלכות להפקיר
ביתס וכמיהן: בן דוכלי רוכח היה ולעזר
ממו כרחמל בפרק עבלה ערוף לבל נמי
דגבבי הגובבים ממון לה מפקרי: מקכי
כרכו מבור מתרגמיכן כרכומה: פסולת
לסורות לבעליהן רחמת כהן לסורה
בחוכס: גמ בלמת חיל על פס מחפבי
כל המטמוכים: לבעול יש בפלי דתקיף
להו יפרייהו: רבי יצחק בן לעזר חמר
לף בבעילה פעמים מהן מותרות: כרכוס
על לותה מלכות היכו רוצה להפחית לת
בני העיר וכמבובם עיר המוך למחבלתו
סומרת והיא לו למס עובד: מפמרו מקו
מעמר המומריס מהעמיד המלך מלה
יחבל לרס בחכמי העיר: דמהדר למתא
כו' ממו מביבות העיר מלמלות ברחל
פיפמיעו קול בהבעל חיס רן עליה וכלבי
ולווזים זועקין: וגווח מקלות וקיסמין
להבעל בהן: ולא קשיא ליה מידי לא
חיים למיעקר היכים יחידאה ולבעול
הוחיל ואין הדבר הפקר: ומאי מבח
מבני מבילין דכיון דבא למחול עליו ועל
חבירו אמר רבי יוסי טמאין הבא כמי
לבולהו מריכן כי הדדי: אחר טמא עים
בו קברות מפסיק בל רחובו ואין ידוע
איזהו הטמא לבל בך מוחזקי באחד מהן:
ועפה טהרות נגע בטהרות: טהורים
דבל אחד כי אתי לקמן תליכן ליה למימר
ב"אחור הלך דסוה ליה פפק טומאה ברה"ה
ובפיקו טהור: טמאין דהיכי נימא להו
טהור"לתם אחד מיבייהו ודאי בטמא אזל:
בבית אחת בלו לפל בבת אחת: הבא כמי
כו' ורבי יהודה ורבי יוסי הלבה כרבי יוסי:

פ"ו דף עח
פבת דף מז
ניקב דף יג

מה

הורהנר אין נחבשה לא הוא הדין אפילו
נחבשה ומעשה שהיה בך היה איבא דאמרי
אמ' רבא אף אנן נמי תנינא העיר ר' יוסי הבהן
ור' זבריה בן הקצב על ברת ישראל שהורהנה
באשקלון וריחקוה בני משפחתה ועידיה
מעידים עליה שלא נסתרה ושלא נטמאה
ואמרו חבמים אם אתם מאמינים שהורהנה
האמינו שלא נסתרה ושלא נטמאה ואם
אין אתם מאמינים שלא נסתרה ושלא
נטמאה אל תאמינו שהורהנה והא אשקלון
דעל ידי ממון הוה וטעמא דעדי מעידין אותה
הא אין עדי מעידין אותה לא מאי לאולא שנא
הורהנה ולא שנא נחבשה לא הורהנה שאני
איבא דרמי לה מירמ'תנן על ידי ממון מותרת
לבעלה והא אשקלו דע' ממון וקתני טעמא
דעדי מעידי אותה הא אין עדי מעידין אותה
לא ומשני אמר רבי שמואל בר רב יצחק לא
קשיא כאן שיר ישראל תקיפה על אומות
העולם כאן שיר אומות העולם תקיפה על
עצמן: על ידי נפשות אסורה וכו':
אמ' רב כנון נשי גנבי ולוי אמר כנון אשתו של
בן דונאי אמ' חזקיה והוא שנגמ'דינן להרינה:
ורבי יוחנן אמר אע"פ שלא נגמ'דינן להרינה:
מתני' עיר שכבשוה כרכום כל כהנות
שנמצאו בתוכה פסולות ואם יש להן עדים
אפילו עבד אפי' שפחה הרי אלו נאמנין ואין
נאמן ארם על ידי עצמו: גמ' ורמינהי
בלשת שבא לעיר בשעת שלום חביו פתוחות
אסורות סתומו מותרות בשעת מלחמה אלו
ואלו מותרות לפי שאין פנאי לנסך אמר רב מרי לבעול יש פנאי לנסך אין פנאי רבי
יצחק בר שעור משמיה דחזקיה אמר כאן בכרכום של אותה מלכות כאן בכרכום של
מלכות אחרת של אותה מלכו'נמי אי איפשר דלא ערקא חדא מיניהו אמר רב יהודה
אמר שמואל כשמשמרות רואות זו את זואי איפשר בלא ניימא פורתא אמר רבי לוי
בגון דמהדר לה למתא שושילת'וכלבא וגזה ואזוא אמר ר'אבא בר זבדא פליגי בה ר'
יהודה נשיאה ורבנן חד אמר כאן בכרכום של אותה מלכו'כאן בכרכום של מלכות
אחרת ולא קשיא ליה ולא מידי וחד קשיא ליה כל הני ומשני כגון דמהדר ליה למתא
שושילתא וכלבא וגזה ואווזא אמר רב אידי בר אבין אמר רבי יצחק בר אשיאן אם יש
שם מחבוא'אחת מצלת על הכהנות כולן בעי רבי ירמיה אינה מחזקת אלא אחת מהו
מי אמרינן כל חדא וחדא היינו הא או דילמא לא אמרי'ומאי ש'מ משני שבילין אחד
טמא ואחד טהור והלך באחר מהן ועשה טהרות ובא חבירו והלך בשני ועשה טהרות
רבי יהודה אומר אם נשאל זה בפני עצמו וזה בפני עצמו הרי אלו טהורות שניהם כאחת טמאות רבי יוסי אומר בין כך ובין כך טמאין
אמר רבא ואיתימא רבי יוחנן בבת אחת דברי הכל טהורי' לא נחלקו שבא לישאל עליו ועל
חבירו מר מדמי ליה לבבת אחת ומר מרמי ליה לבזה אחר זה והכא נמי כיון דשרי להו לכולהו כבת אחת דמי הכי השתא
התם ודאי איכא טומאה הכא מי יימר דאיטמי בעי רב אשי אמר'לא נחבאתי ולא נטמאתי מהו מי אמרינן מה לי

כאן בכרכוס של אותה מלכות פי'סיומבון בבית לפי מלין לחבריהן מחכה
ויש פבחי לנסך ולבעול לבל בלמת של מלכו' לחבת מלימת מלכות
מבלו בבבולה עליה לין להס פבחי וכן פירש"ח ור"ת וכן מוכח בירושלמי
ופריך כרכוס של לותה מלכות לי לפפר דלא פריקא חדא מיכייהו והוה לן
למפריכהו לכולהו ולמיתלי לקולה דבמבוי
הקילו כרחמרי'במקום סס ים מחבית לחת
על לל הכהנות כולן לפני דמפפקא לן ב
בחיב מחזקת הלה לחת הבא פפיטת לן
דמרו דהתם לה ודאי נחבאת לבל הבא
ודאי פריקא ולפירוש הקונטרס קשה טובת
חדא דפריך בתלי לחומר' ונבי מחבוהה
תלינ'לקולא ועוד דמה מתרץ דמהדר למת'
כו' ולין לרס נכנס לפס והא קתני בלמת
מנכנסת לעיר ועוד כיון דההיא דע"ז דף כב: ודף עח
פריך הוה ליה לימחי לי לימפ'דלא פריקא
חד מיכייהו וכפריך ועוד דהתם מפרש טעמ'
לפי שלין בבחי לנסך ולית ליה טעמא לפי
שלי'כרכוס על לותה מלכות רוצה להפחיד
לת בני העיר ומ"ם ליפב לפי פיט'הקונטרס
דרבי יצחק בן לעזר לא לתי לפנויי מהכי
ההיא דע"ז דלא לית ליה סיכוייא דרב מרי
ומיבעיין דהתם נמי בכרכוס של מלכות
לחרת ולא בא לפרושי מתני'וכן משמע
בפר' בני דע"ז דפריך התם מהכי דהכא דף כג ופס
לחהכית ד"בלם ולא מייתי התם דרבי יצחק: ודף עח
והלך ב' לחר מהן ועפה טהרות דלעניין החרס אכו
מזקיק בניהם לטבול ולהזות בן יבוחו לירי
ודאי טומאה הס יבעו בניהם בבית אחד
לבך לומר להו זילו טבילו דה'בהדי קמייבו דף קטו
ועוד דמסוס דבעי למיהבי סיפא הזה ובבל סדר עקב. ת
טהור הלך בבפי ועפה טהרות הרי הלו ט
טהורות ואס קיימות הרחמוכים הלו והלו
תלויות ואס לא טהר בבתים הרחמוכות
תלויות והטביות יטרפו:
ואם נמצל זה בבני עצמו וזה בבני עצמו
כו' טהורות לא מיבעיל דהס לחר
דהס בן יהבל ודאי טומאה דהבי לחרינן
בפבוע'בפרק קמל הלך ברחמו'ולא נבנס דף יז
בפני ובבנס חייב דטמל הוה מקה בפפך:
בבא ליפב עלין ועל חברו לין לפר' מבח
ליפבל בבת לחת דהתם יודו כו'
עלמל דטמאו' מבל פבן דבאו ליפב פביה'
בבת לחת הלה מיירי פפבל על עבמו ו
וטיהרוהו ולחר בך בא לפבל על חבירו
דמר מדמי ליה לבת לחת ביון פפבל על
פביהם במעמד לחד ומר מדמי לה לזה
לחר זה ביון פטיהרוהו קודם והבא נמי
ביון דמרו לבולהו בבת לח' דמי הפ' מאי
בא לפבל על לחת מבל מקום הדבר
ידוע לבל מהרבה בהנות היו והוי בילו
בא לפבל על בולם בבת לחת והבא מודו
בפ' ובחי'דחק בקונטרס לפרש בר' יוסי:

לח

עין משפט

לא תתייחד עמו חלה בעדים פירש בקונטרס אפילו נטו יפן ולא פירש לטעמיה
דפירש בביטין דבמהיום ולחר מיתת מגורשת למפרע מטעת כתיבה
דלא פייך נטו יפן חלה לפי דהתם לא תתייחד עמו משום חשש קידושין כמו
המגרש אשתו ולכך עמו בפונדקי בית הילל לומרי כריך הימנו נטו סבי וכן
מפרש התם בגמר לבל לרבי תם דמפרש
מה היה בתוכן היתי קאי לחתיום תם מתי
ונעשה כאומן מעת מתני בעולם פליגי רבינו
לגרסה הפוכה מחתיום תם ולא טעה אחת
לפני מיקתו הוי טעמא משום נטו יפן ו
זבחופפתא מפרש בפירוש רבינו תם:

שפיר קאמר לך דכתי ויכר יוסף זה מכח
גולה כאן והלך עם אביו למרינת
הים ועתה כשחזר ואמר לא ידעינ לך מיחזי
כשיקר כי היה לידע אם הוא אחיו אם לאו
כיון שמכירו קודם להכי קאמר רב חסדא
דשפיר קאמר ליה פליגו מכירנבדאחשבתן
ביוסף:

אמר ליה חיק לי סהדי ומקתפני מיניה
דחיכי אלמא הוא גרסינן לפי דמיירי
מהביא עדי ואומרי אותו פרות פלוני סוג
לא נחת לך כלום עלין דרגלים לדבר מהוא
אלמא אית ליה זיל כו׳ פי לך הבא אותם עדים
עכשו פירוש להעיד עליך פיעידו מחיכו
אחיך או פיאמרו מחיכם יודעים אם הוא
אחיך אם לאו וקאמר הפתח נמי כיון פירוש
מחכו ישקדו לומר אין אחיו או מחיכן יודעי
אם הוא אחיו אבל אם אין רגלים לדבר
אין נראה כלל פיהא נאמין לומר דנברא
אלמא הוא עדים ויבוא הוא עדים
והם לא יבואו יפסיד ועוד דקאמר הפתח נמי
אחיו ומסהדי אטו משום דמפתפא מיניה
הכי סהדי מיפתפו מיניה כו׳ אלמא:

תרתי לא עבדי פיפתקו ולא יעידו האחת
ועוד פיאמרו מקר וכן נבי מפחה:
במסיחה לפי תומה ופיפלו הכי היא
ובעלה אין נאמנין מפני דיוחכ׳
אוכל חלות היה נאמן על עכמו במסיח לפי
תומו הכי מילי לתרומה אבל הכא מעלה
עפו כיוחפין: ואם

מה לי לשקר או דלמא לא אמרינן ומאי שנא
מההוא מעשה דההוא נברא דאנר ליה חמרא
לחבריה אמר ליה לא תזיל באורחא דנהר
פקוד דאיכא מיא זיל באורחא דנרש דליכ׳ מיא
ואזל איהו באורחא דנהר פקוד ומית חמרא
אתא לקמיה דרבא אלא אין באורח׳ דנהר פקוד
אזלי מיהו לא הוו מיא אמר רבא מה לי לשקר
אי בעי אמר ליה באורחא דנרש אזלי ואמ׳ ליה
אביי מה לי לשקר במקו׳ עדי׳ לא אמרינן הכא
ודאי איטמי חששא הוא ובמקו׳ חששא אמרינ׳:
אם יש עדים אפילו עבד ואפילו שפחה נאמנין:
דאפילו שפחה דירד׳ מהימנא ורמינהי לא
תתייחד עמו אא על פי עדים ואפילו על פי עבד
ועל פי שפחה חוץ משפחתה׳ מפני שלבה גס
בשפחתה אמר רב פפי בשבויה הקלו רב
פפא אמר הא בשפחה דידה הא בשפחה דיריה
ושפחה דידה לא מהימנא הא קתני אין אדם
מעיד על עצמו הא שפחה דידה מהימנ׳ שפחת׳
נמי כעצמה דמי רב אשי אמ׳ הא והא בשפח׳
דידה ושפח׳ מיחז׳ חזיא ושתקה התם דשתיקת׳
מתרתה לא מהימנא הכא דשתיקת׳ אוסרתה
מהימנא השתא נמי אתיא ומשקרא תרתי לא
עבדא כי הא דמרי בר איסק ואמרי לה חנא
בר איסק אתא ליה אחא מבי חוזאה אל פלוג
לי בנכסי ראב׳ אמר ליה לא ידענא לך אתא
לקמיה דרב חסדא אל שפיר קאמ׳ לך דכתיב
ויכר יוסף את אחיו והם לא הכירהו מלמד
שיצא בלא חתימת זקן ובא בחתימת זקן אמר
ליה זיל אייתי סהדי דאחוה את אמר ליה אית
לי סהדי ומיסתפני מיניה דגברא אלמא הוה אל לדידיה זיל אייתינהו את דלאו אחוך
הוא אמר ליה דינא הכי המוציא מחבירו עליו הראיה אמ׳ לי׳ הכי דאיננא לך ולכולהו
אלמי חברך השתא נמי אתו ומשקרי תרתי לא עבדי ליכא כתנאי זו ערוה איש ואשה
תינוק ותינוקת אביה ואמה ואחיה ואחותה אבל לא בנה ובתה לא עברה ושפחתה
ותניא אידך הכל נאמנין להעיד חוץ מהימנה דרב פפי ודרב אשי תנאי היא דרב פפא
לימא תנאי היא אמר לך רב פפא כי תניא ההיא במסיחה לפי תומה כי הא כי אתא
רב דימי אמר רב חנא קרטיגנאה משתעי מעשה בא לפני רבי יהושע בן לוי ואמר לה
רבי יהושע בן לוי מישתעי מעשה בא לפני רבי בארם אחד שהיה מסיח לפי תומו ואמר
אני ואמי נשבינו לבין הנכרים יצאתי לשאוב מים ראתי על אמי ללקט עצים ראתי על
אמי והשיאה רבי לכהונה על פיו: מתני׳ אמר רבי זכריה בן הקצב המעון הזה לא
זז ידה מתוך ידי משעה שנכנסו נכרים לירושלם ועד שיצאו אמרו לו אין אדם מעיד
על ידי עצמו: גמ׳ תנא ואע׳פ כן ייחד לה בית בחצרו וכשהי׳ יוצאה יוצאה בראש
בניה וכשהיא נכנסת נכנסת בסוף בניה בעי אבי מהו לעשות בגרושה כן
התם הוא דבשבויה הקלו אבל הכא לא או דילמא לא שנא תא שמע דתניא
המגרש את אשתו לא תנשא בשבונתו אם

מסורת הש״ס

ר׳ מנחם ונקיבה לוקה
כתובות דף ע כ״ה דף פ״ה
ר׳ מנחם ונקיבה לוקה
כתובות דף נ״ע
פיחפקיד דף נ״ע ע״ב
ר׳ מנחם
ר׳ מנחם ונקיבה לוקה
ר׳ מנחם
ר׳ מנחם
ר׳ מנחם
ר׳ מנחם
ר׳ מנחם
ר׳ מנחם
ר׳ מנחם
ר׳ מנחם
ר׳ מנחם
ר׳ מנחם
ר׳ מנחם
ר׳ מנחם
ר׳ מנחם

אם היה כהן לא תדור במבוי זה היה מעשר
ואמרו כפר קטן נידון כשכונ׳מי נדחה מפני
מי תא שמעתניא היא נדחת מפניו ואין הוא
נדחה מפניה ואם היתה חצר שלה הוא נדחה
מפניה איבעיא להו היתה חצר של שניה מהו
תא שמעהיא נדחת מפניו במאי עסיקינן א
אילימא בחצר שלו פשיטא ואלא בחצר שלה
והתני׳ אם היתה חצר שלה הוא נדחה מפניה
אלאו כי האי גונא דילמא דאגיר מינר מאי
הוי עלה תא שמע דאמר רב טילטולי ורגברא
קשין מדאירתא שנאמר הנה ה׳ מטלטלך
טלטלה גבר תנו רבנן לוה הימנ׳בנכסי אביה
אינה נפרעת אלא על ידי אחר אמר רב ששת
ואי אתו לקמן לדינ׳לא מיזדקינן להו רב פפא
אמר שמותי משמתינן להו רב הונ׳ בריה דרב
יהושע אמר נגודי נמי מנגרינן להו אמר רב
נחמן תנא באבל רבתי במה דברים אמורים
שנתגרשה מן הנישואין אבל כשנתגרשה מן
האירוסין נפרעת על ידי עצמה שאין לבו גס
בה ההוא ארוס וארוסתו דאתו לקמיה דרבא
יתיב רב אדא בר מתנ׳קמיה אוקי רבא שלוח׳
בנתייהו אמר ליה רב אדא בר מתנה והאמר
רב נחמן רנא באבל רבתי כו׳ אל קא הזינן
דקא נייסי בהדדי איבא דאמרי לא אוקי רבא
שליח בנתייהו אמר ליה רב אדא בר מתנא
ניקום מר שלוחא בנתייהו אמר ליה והא רב
נחמן תנא באבל רבתי כו׳אמר ליה הני מילי
היכא דלא נייסי בהדדי אבל הני קא חזינא להו דנייסי בהדדי: מתני׳ ואלו

נאמנין להעיד בגורלן מה שראו בקוטנן נאמן ארם לומר זה כתב ידו של אבא וזה
כתב ידו של רבי וזה כתב ידו של אחי זכור הייתי בפלונית שיצתה בהינומא וראשה
פרוע ושהיה איש פלוני יוצא מבית הספר לטבול לאכול בתרומה ושהיה חולק עמנו
על הגורן והמקום הזה בית הפרס ועד כאן היינו באין בשבת אבל אין ארם נאמן לומר
דרך היה לפלוני במקום הזה מעמר ומספר היה לפלוני במקום הזה: גמ׳ אמר
רב הונא בריה דרב יהושע והוא שיש גדול עמו וצריכא דאי אשמעינן אביו משום
דשכיח גביה אבל רבו לא ואי אשמעי׳רבו משו׳דאית ליה אימתיה דרבי׳ אבל אביו
לא ואי אשמועי׳הני תרתי אביו דשכיח גביה ורבו דאית ליה אימתיה אבל אחיו דלית
ליה לא הא ולא הא אימא לא קמ׳ל כיון דקיום שטרות מדרבנן הימנוה רבנן בדרבנ׳:
זכור הייתי בפלונית שיצאת בהינומא וראשה פרוע: מאי טעמא כיון דרוב נשים
בתולות נשאות גלוי מילתא בעלמא הוא: ושהיה איש פלוני יוצא מבית הספר
לטבול לתרומתו: ודלמא עבר כהן הוא מסייע ליה לרבי יהושע בן לוי דאמר
רבי יהושע בן לוי אסור לארם שילמר את עבדו תורה ולא והתניא לוה הימנו רבו או
שעשאו רבו אפוטרופוס

אם היה כהן לא תדור עמו במבוי מפני יבמ עליה וכהן
לעמר בגרושה הבל ישראל כל זמן שלא כיסית תדור בשכונתו: רחמר רב
נר׳ומהאי קרא ממעיכן לה: לוה הימיכה בהיתה תחתיו: בנכסי אביה
מהו בית׳נכסי מלוג ובכהן מגירם את לפתו קא מיירי: תיב׳ נפרע׳הימיכו
עי עצמה מלא יקרבו בדברים: בהבל
רבתי מסכתא היא וקורין לותה ממחות
וו היא מסנה דלמוכה מלה הגוסם הרי
הוא כחי לכל דבריו: תרום ותרומתו
כהניס היו: והאמר רב נחמן תנא בהבל
רבתי דמן התרומין נפרעת על ידי עצמה:
דגייסי בהדדי מכירין זה את זה בריעות
וקריבות בלעז פריווץ: מתני׳ זה כתב
ידו של אב ומקייסין המטר על פיו לפי
שמת אביו בעור זה קטן: סיכתת בסיכום׳
והוא סיפן מכיסית בתולה וכתובת׳ מחתי׳
כדאמרינן בריש פירקין: יוכל מביא
הספר כשהייכו לתידין תיכוק׳בבית רבן
ובכולהו מפרש טעמא בגמרא: הבל אין
כאמרין כן דאפוקי מתוכ׳הוא ובעינן ערו׳
מעלייתא וכתובה היינו טעמא דרוב נסיס
בתולות כיאות: מעמד ומספר מקום
היה לו כאן להפיד מתיו כשתוליכין ל
לבית קברות שלו ולעפות שם מעמדות
ומושבות שהיו עומין שבעה למת: רבי
יוחנן בן ברוקה אומר כאמיס לו גרפינן
ליה במקני׳ שלא בפרייתא ולא תדרך מעמ׳
ומספר קאי: גמ׳ דשכיח גביה
ונתן עיניו בקטנותו בכתב יד אביו: קיום
שטרות מדרבנן דאמרינן לו בעינן
קיום דאמר ריש לקיש עריס שחתומים על
השטר כעשה כמי שנחקרה ערותן בבית
דין: חימנוהו רבנן בדרבנן בדבר שהו׳
מדבריהס החמיכו זאין זה עוקר דבר מן
התורה הס אומרו והס אומרו הס הפריכו
קיום העדות והס הכשירו בו את שלו:
גלוי מילתא בעלמא הוא כלומר אין הדבר
צריך עדות שלא לפרסם סיפא הדין לאור
בלא גימגום: אפוטרופוס

ואם היה כהן לא תדור עמו במבוי דכיון דפכויה היא קיל ליה לאבל לא
כיפחת אין צריך להרחיק אלא כדי שכוכ׳דהייכו ב׳בתים כדאמרינן
בסוף פרק קמא דעבודת אלילים דכיון דניפחת אחמירא ליה לפילו לכהן: דף כח
כפר קטן נידון כשכונה ושעמא לפי שאין בני אדם מצויין שם ורגיל
יותר לבא אצלה ודוחק כפר קטן לאבל
כפר בינוני לא:

רב הונא אמר בנודרי מנגדין ליה נר׳אלא
לרבינו שם דלרב הונא כמי שמתו׳
ונם מנגדי׳ שכל אחד מחמיר מחבירו ואם
הוא אומר דנגדיכן ליה בלא שתתא הוא
מיקל טפי כדאמרי׳ במועד קטן ובפר׳מקו׳ דף יו דף כב
מכהגי במערבא כי מחי׳ כורבא מרבנן
מימנו מנגדיה ולא מימנו לשמתא:

אלו נאמנין להעיר בגורלן מת מרחו
בקיטנן שמת דבקוטנן לא מהימן
לפי דדרבנן דהא מוקי לה בגמר׳ תרומה
בדרבנן וקשה לריבח דאמר בפ׳ק דפסחים דף ד ושם
דכאמכי׳ על בדיקת חמץ לפילו בעסיס ועבדי׳ ב׳ עיין כב
וקטנים ופריך מידי משום׳לית בהו ומשני
הואיל ובדיקת חמץ דרבנן הימנוהו רבנן
בדרבנ׳ול׳ דהתם הייכו טעמ׳משום דבדיק׳
חמץ הוא בידו לכן כאמ׳לפילו קטן בדרבנ׳
לבל קשה דהיכא דבידו לפי׳ ברשות׳
אשה מהימנ׳דבפרק המדיר תכן וקיבה לה דף עב ושם
חלה ובכיקור מעמי בכל יום מאכו סומכין
עליהן ול׳ דבירושלמי מפרש דבדיקת חמץ
הוא טורח וכעסים עכלינ׳הן ולהכי אי לאו
דבדיקת חמץ דרבנן לא הוו מהימנו:

והוא עם גדול עמו לא קשי׳ לתרומה
דבתרומה כגי בחד כיון דאין
מעלין מתרומה דרבנן לחסין דלהכי מיקי
לה בתרומה דרבנן דבתרומה דאורייתא
כיון דסבר הכא דירן דמעלין ממנ׳לחסכין
כדאמרי׳ לקמן דאין כאמ׳לפילו עם גדול
עמו הילכך בתרומה כגי בחיוה לחוריה
וכל היכ׳דבעינ׳תרי מדרבנ׳כגי בזה ואח׳:
קיום מטרו׳דרבנן תימ׳כיון דמדאורייתא׳
לפילו אין עדי׳ מיכירו אחיומת עדי׳
הספר אם כן כל אדם מוכרה יהיה ובחזו׳
וימחקו אם כיכול אדם לומר כתב ידו הוא ומזויף הוא ופרחה ליה
דאחיכא למימר כגון שלוה מזוזה ממנו והכא אדרבה ליה מיימ׳ ס״ל פ״ל דף
דאחיכא למימר כגון שלוה מזוזה ממנו והכא אדרבה ליה עדות
ושוטח אם פרוע וקסב אחי אחת דמורה סיג לאין לשון
בשטר שכתבו פריך לקיימו ואחי קיום הוי עור ממ׳ מ׳ מלא
ואחי מדרבנן לי כמי כגון שכתוקי׳ מפרה
אחת לו מאתי פרות ויוצא מתחת ידי עבדו
דאמ׳לעיל דאחייסיכן שמא זייף ומיהו בריש דף ג ושם
גיטין תוכח דאפילו היכא דאין מכירין
החתימה כלל הוי מדאורייתא כדמי שכתבו
עדותן בבית דין:

ודלמא עבד כהן הוא אי ועכשיו
כשתחרר ומוטל עלה כדין וקשה
לריבינו יצחק דבפרק נומלין על התנוסה דף נט ושם
מפרש הש״ס דאין חולקין תרומה מיי׳ פ״ו מה׳ תרומות
לעבד משום דלמא אתי לאסוקיה ליחסקן טור ש״ך סימן נו:
מה בריך להאי טעמא הוה ליה למימ׳דאין מיי׳ פ״ה מה׳ מ
חולקין אפי׳ אין מעלין משו׳ נס אחר ליסורי ביאתי
מיתתחרר כדפריך הכא הש״ס וכן מפר׳ טור ש״ך סי׳ ג׳ ק״ו ג
התם הש״ס דאין חולקין לאח׳ בעלה
משום גרושה ואחי טעמא כמי דאמרן דאין׳
חולקין ול׳ דלא מפיק׳כ׳ואי מיפק תרומה
חייסיכן כמי כן יאכרנו רבו ליסראל ויאכל ולא בתור׳עבד ולא בתור׳כהן כי ירית כן יבדקיהו ויתברר שהוא עבד ויוציאו עליו קול עבדות
תרומה מיהרי מזוכותיו על רבו ואין לחם חוטח ולא לו וכו׳ והאי לא חייסיכן שמא יאמר לו רבו ישראל כאי מעמא ידיך במזונותיך:

עין משפט

תנן התם חולקין לעבד כו׳ ואם תאמר והא לא קתני ר׳ יהודה
דחין חולקין אלא בתרומה דרבנן דחין מעלין ממנה ליוחסין אבל
מתני׳ דחולקין בתרומה דרבנן דחין מעלין ממנה ליוחסין מודה ר׳ יהודה
לעבד בלא רבו ואם כן אכתי תקשי ודלמא עבד כהן הוה ולאו מילתא היא
דמתניתין לאו דוקא קתני אלא לרבותא נקט לה ואפילו הכי קתני
תרומה דחולין אלא בתרומה דרבנן:

ומה בהמתן על פריקים מפורש במקום אחר:

ושהמקום הזה בית הפרס ולא יתכבד לטהר:

מנפח ברי עבד אם עשה כך טהרות אבל בריקה דלכתחילה מפרש במסכת סיכה בודקין בית הפרס דרבנן ואפילו במקום הקבר מקילין כמו בשאר פרהו ואין לומר דמקום הקבר מטמא בהולל ומביא רבינו יצחק ראיה מדתניא בפרק קמץ דמושר קטן אפה סדה מכוייב ואינו יודע מה טיב יש בה אילנו בידוע שבתחרם בה קבר אין בה אילנות בידוע שאבר בה קבר ומלי כפקא מיבה כיון שעת אינו יודע מקום הקבר בין כחרם בין אבר אלא שמע מינה דמקום הקבר טהור כשנחרם ובית הפרס להכי הוי דרבנן משום דהוי שפק טומאה ברשות הרבים וקי"ל על גב דבעלמא טיסרו חכמים שפק טומאה בים הייכו היכא שהטומאה מבוררת ולא נולד השפק אלא באקראי ושפא אחר לא יטמא כיון שמקום הטומאה ידוע אבל שבח מלעולם הפרה בשפק לא רבו לטמא דאורייתא טהו:

פ"ק דנדה ע"ב

חדרן עלך האשה שנתארמלה

מיומא פ"ו ע"ב מכל שכח

ב"מ ל"ו ע"ב ע"ש

ערוך ערך מי"ב

אפוטרופוס או שהניח תפלין בפני רבו או ש שקר׳ שלשה פסוקי׳ בבית הכנסת הרי זה לא יצא לחירות התם דאיקרי עבד מרע׳ו כי קאמרינן דקא נהיג ביה מנהג בנים: לאכול בתרומ׳ דרבנן: ושהיה חולק עמנו על הנורן: ודילמא עבד כהן הוא תנן כמאן דאמר אין חולקין תרומה לעבד אלא אם כן רבו עמו דתניא אין חולקין תרומה לעבד אלא אם כן רבו עמו דברי רבי יהודה רבי יוסי אומר יכול הוא שיאמר אם כהן אני תנו לי בשביל עצמי ואם עבד כהן אני תנו לי בשביל רבי במקומו של רבי יהודה היו מעלין מתרומה ליוחסין במקומו של רבי יוסי לא היו מעלין מתרומה ליוחסין דתניא אמר רבי שמעון ברבי יוסי מימי לא העדתי פעם אחת העדתי והעלו עבד לכהונה על פי העלו סלקא דעתך השתא ומה בהמתן של צדיקי׳ אין הקבה מביא תקלה על ידם צדיקים עצמם לא כל שכן אלא בקשו להעלות עבד לכהונה על פי הזא באתריה דרבי יוסי ואזל ואשהיד באתריה דרבי יהוד׳:

צא ושהמקום הזה בית פרס הוא מאי טעמא בית הפרס דרבנן דאמר רב יהודה אמר שמואל מנפח אדם בית הפרס והולך ורב יהודה בר אמי משמיה דרב יהודה אמר בית הפרס שנירש טהור מאי טעמא אי איפשר לעצם כשעור שלא נידש ברגל: וער כאן היינו באין בשבת קסבר תחומין דרבנן: ואין נאמן לומר דרך היה לפלוני במקום הזה מעמר ומספר היה לפלוני במקום הזה מאי טעמא אפוקי ממונא לא מפקינן דתנו רבנן נאמן התינוק לומר כך אמר לי אבא משפחה זו טהורה משפחה זו טמאה טהורה וטמאה סלק׳ דעתך לא משפחה זו כשירה ומשפחה זו פסולה ושאכלנו בקצצה של בת פלוני לפלוני ושהיינו מוליכים חלה ומתנות לפלוני כהן על ידי עצמו אבל לא על ידי אחר וכולן אם היה נכרי ונתגייר עבד ונשתחרר אין נאמנין לומ׳ דרך היה לפלוני במקו׳ הזה מעמר ומספר היה לפלוני במקום הזה רבי יוחנן בן ברוקא אומר נאמנין רבי יוחנן בן ברוקא אהייא אילימא אסיפא אפוקי ממונא הוא אלא ארישא וכולם אם היה נכרי ונתגייר עבד ונשתחרר אין נאמנין רבי יוחנן בן ברוק׳ אומר נאמנין במאי קמיפלגי תנא קמא סבר כיון דנכרי הוא לא הורד ורבי יוחנן בן ברוקא סבר כיון דרעתיה לאינויורי מידק הוה דייק מאי קצצה דתנן רבנן פיצר קצצה אחר מן האחין שנשא אשה שאינ׳ הונג׳ לו באין בני משפחה ומביאין הבית מליאה פירות ושוברין אותה באמצע רחבה ואומרים אחינו בית ישראל שמעו אחינו פלוני נשא אשה שאינה הוגנת לו ומתיראים אנו שמא יתערב זרעינו בזרעינו בואו וקחו לכם דוגמא לדורות שלא יתערב זרעינו בזרעינו וזו היא קצצה שהתינוק נאמן להעיד עליה:

מפורת השס

הרי זה לא יצא לחירות׳ ולא אמרינן לא הוה ידע מיניה ולא הוה מצי למיזל בן חורין ומעמידין מינה דין עבד מלומד תורה: בתרומה דרבנן כגון תרומת חומה להרן או פירו׳ דמכיון להני להפילו על פיהם: הכי גרסינן דתניא מחלין חולקין תרומה לעבד כו׳ וריפא דבריית׳ כהנת שמתערב ועלה בעולה שפחתה שניהם יוצאין לגורן ונוטלין חלק אחד מחין חולקין תרומה לעבד כו׳ הילכך אי אזיל חד מינייהו לא פלגינן ליה דלמא אתי לאחזוקי בכהן ודלמא אתי ניהו העבד: במקומו של רבי יהודה מפוש הכי אמר אין חולקין: בהמתן על פריקים חמורו על גבי כתפם בן יחיר בהכל פוחטין: הזא בחתריה דרבי ופי מחלקין לו תרומה בגורן: ונקחיה בחתריה דרבי יהודה ועם לא היו חולקין תרומה לעבדי כהנים: בית הפרס החורם את הקב׳ אי זה עשה בית הפרס מאה אמה מכך מיערו מהתהריסה מולכת את עצמות המת ודלמא נגע לו הכיט המהלך בו את עצם כעדר׳ ממטמ׳ במגע ובמשא: מנפח אדם בית הפרס ומוכך על כך מאם יש עצם רוחבו ואפ׳ דמהלינל לא חיישינן דאין עצם כעדרה ממטמ׳ באהלל עד דהיכ׳ מרה לו בולבולת פלמים לו רוב מניין לו רוב בנין: מנפח דיפה רבה ברגלים הרבה: טהור דתלינן לקולא ואמרי׳ כל העצמות נכתתו לפחות מכשיעור אחת המפח דרבנן בעלמ׳ הוא: כאחין התינוק להעיד בגודלו מה טרחה בקוטנו: טמאה וטהורה פלקא דעתך מה טומאה וטהרה יש לומר במספחות: בקצצה לקמן מפרש לה: על בת פלוני לפלוני כמנפח פלו׳ את בת פלוני: ומהיימו מוליכין כו׳ על ידי עצמו אם כך העיד מפיהם התינוק על ידי היה אבא מולה לו חלה ומתנות: אם היה נכרי ונתגייר והעיד מפתגייר מרחם את חלה בנכרותו אינו נאמן: דונמא לות ופיתן זכרון לדורות הבאים:

ערוכין דף ג ע"ב פסחים דף כ ע"ב כריתות דף כ ע"ב קידה דף כו ע"ב דף כ ע"ב נכרות דף כא ע"ב פרישה דף כז ע"ב

עין משפט

אלו נערות דוקא כשרה מפחיתה פחי מעשרים עד שתגדיר והם שהם הדמיים מבין כשרו לגבורו לאבל קטן לית להם קנס: שים להן קנס אם אינסה אדם נותן לאביה חמשי׳ כסף כדרכתי נותן האיש המוכר וגו׳: הבא על השמורת בשעת פריך לאבל כשרות לא ומפני פסולות לפטוריכא ליה לשמועינן: כתיבה מן הגבעונים והיו לשמורים לקהל דדור גזר עליהם כדתמרינן ביבמות ועל פס ויתכם יהושע חוטבי עצי ומושבי מים וגו׳ קרי להו כתיבי: כותית קטנה גדי תרויהו מן ויפקן בלאו לא ת תתחתן בם: ועל הבעיות יפרש בפרקין פחותה מבת תשע פניס דבחזקת בתולה היא מלפי כבעלה בפניה בתולים חזרי: ועל אשת אחיו ובירם: מלין בה מיתה אלא כרת: ועל אשת אחי אביו ועל אשת אחיו ובירם: אף על פי שבתקדם לו ובירסה: בהכרת הדי אין בהן מיתת בית דין וכרת לא פטר ליה מן התפלומין: גמ׳ רבי מאיר היא דתנן בפרק יש בכורות: יש לה מכר יש להביה בה זכייה למכרה לעבדות ואין לה קנס מהכה עליה אינו חייב קנס: ואין לה מכר כדתניא יכול ימכור אדם את בתו כשהיא נערה תלמוד לו תכורה ככר יונה מלמד שמכור אינו דין אלא תמכר: מבת ג׳ שני׳ ויום אחד מהיות לבית: מכר לא בתמיה: אף

אלו נערות שיש להן קנס הבא על הממזרת ועל הנתינה ועל הכותית הבא על הניורת ועל השבויה ועל השפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנות ג׳ שנים ויום אחד הבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אמו ועל אחות אשתו ועל אשת אחיו ועל אשת אחי אביו ועל הנדה יש להם קנס אעפ שהן בהכרת אין בהן מיתת בית דין: גמ׳ הני נערות פסולות אית להו קנס כשירות לא והכי קאמר אלו נערות פסולות שיש להם קנס הבא על הממזרת ועל הנתינה ועל הכותית: נערה אין קטנה לא מאן תנא אמ׳ רב יהודה אמ׳ רב רבי מאיר היא דתניא קטנה מבת יום אחד ועד שתביא שתי שערות יש לה מכר ואין לה קנס ומשתביא שתי שערות ועד שתיבגר יש לה קנס ואין לה מכר דברי רבי מאיר שהיה רבי מאיר אומר כל מקום שיש מכר אין קנס וכל מקום שיש קנס אין מכר וחכמים אומרים קטנ׳ מבת שלש שנים ויום אחד ועד שתיבגר יש לה קנס קנס אין מכר לא אימא אף קנס

אלו נערות שיש להן קנס הבא על הממזרת ועל הנתינה ועל הכותית הבא על הניורת ועל השבויה ועל השפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנות ג׳ שנים ויום אחד הבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אמו ועל אחות אשתו ועל אשת אחיו ועל אשת אחי אביו ועל הנדה יש להם קנס אעפ שהן בהכרת אין בהן מיתת בית דין: גמ׳ הני נערות פסולות אית להו קנס כשירות לא והכי קאמר אלו נערות פסולות שיש להם קנס הבא על הממזרת ועל הנתינה ועל הכותית: נערה אין קטנה לא מאן תנא אמ׳ רב יהודה אמ׳ רב רבי מאיר היא דתניא קטנה מבת יום אחד ועד שתביא שתי שערות יש לה מכר ואין לה קנס ומשתביא שתי שערות ועד שתיבגר יש לה קנס ואין לה מכר דברי רבי מאיר שהיה רבי מאיר אומר כל מקום שיש מכר אין קנס וכל מקום שיש קנס אין מכר וחכמים אומרים קטנ׳ מבת שלש שנים ויום אחד ועד שתיבגר יש לה קנס קנס אין מכר לא אימא אף קנס

בלא יהיה קדם זכרה לרבינו תם דכתיבה לאבו׳ דתורייתא מצוה לא תתחתן כדמסיק רבה בהעבל ודוד לא גזר עלייהו אלא משעבור ולחי לאוסרן בבנו ימרל דף עו ובס דהא לאבוי וקיימי אלא דלא תתחתן אלא כדי שלא יטמעו ביפרעל ואף דגזר בהו טפי לקהל מצוה פלמה והא דקאמ׳ התם כל מי שיש בו פלפה פיתכי׳ הללו דחוי לידבק בהן לא ליפוך מהן אלא לאהוב בהן ולא לשנוא אותן כדמתרינן בגמרא ובירם נערה מצוה דמדעתה עבד וכי תימא דקסבר מצוה מי יתיר לה סהיו רופי לאחיר לבא בקהל דהא מדתורייתא לאבוי אלא בקהל לפטרן מעבדות להיות בני חורין ואמר להו רבי דחין יכולין להפקיע אלא מצוה ואפ׳ דקיימ׳ לן דהפקר בית דין הפקר הייגו לגורך אבל זה אינו גורך כל כך ומיהו בירושלמי מסתמע כפי׳ הקונט׳ בפרק י׳ יוחסין דקאמ׳ התם כתיבי יהושע דף קא ריחקם כלום ריחקם זאת אמו פסול מצוה דהם אמו פסול מצוה הבא על הנתינה לא יהי לה קנס מסתמע מדיהושע גזר עליהם נפסלו מלבא בקהל וגזרת יהושע ודוד אבל גזרה אחת כדמוכח בהעבל ומיהו בירושלמי אינו מחוור אלא דאין לו קנס ומיהו בפ׳ אלו נערות (נדרים דף לח:) גבי בני סחול והכתיב לא יומתו אבו׳ על בני׳ ועל דף קא כן לא פריך זאת מפיפה דקרא אים בחטאו יומת דריפה דקרא מוקמינן ליה לפסול קרובים לעדות בפרק החובל ובפרק זה כורף: דף קא ע״ב ועל הכותית פירש בקונטרס דקסבר כותי בירי תרויהו הן ויפקן בלאו אלא מיתתן הן ומיהו לפי פיטתו כפ׳ מעיקר בהעבל דבנכרותן לית להו חתנו ומה מפיר׳ דף ע ודקסבר כותי בירי תרויהו הן לא כהיר לרי כן רבינו מאיר דלא נכרית היא ונכרי לית לה קנס דפריך בפרק קמא דב״ק הבי׳ לה קנס ואלא בכרות דף יא ועוד דבגמרא מוקי מתניתין כרבי מאיר ורבי מאיר לית ליה דבירי לחתן הן ואע״ג דכולה מתניתין לא לתיה כר׳ מאיר דהא בתרא אלא לחתי כוותי׳ מכל מקום בהא דקסבר דבירי לחתן הן לחתי כוותיה דהא בפור מנגח ר״ה מפקינן דסור יפרעל מנגח על כותי פטור מכלום דקנס הוא מקום דקנס ואי ס״ד דקנס הוא מקום בתמונס הכא נמי ליקנסו כו׳ אלמא דמתניתין דהכא דף יב ע״ב דמן הדין חייב דבירי לחתן הם ופריך מתניתין דהכא דכותית ים לה קנס ואי ס״ד דקנס הוא מקום בתמונס הכא נמי ליקנסו כו׳ אלמא דמתניתין דהכא כבר דבירי לחתן הן ואם תאמר אם כן מאי קא משמע לן משמע לן דאפי׳ דיעבד לית להו קנס פלא יטמעו בהן והא דתנן חייב

נערה נערה הנערה פירש רביהו חכנגלל דמחר הנערה דרים כו׳ מילתא
כער נערה הנער ואין נרחה לרביהו תס דלא כתב נערה מלא בה״ה
חלא ההוא דמוכיח עם רע לחוריה כרמוכח בסוף פירק ועוד הקשה רביהו
יכחק מה כריך חר לגופי׳ הא חיכ׳ כער לאחריכ בפרם שלח פי׳ הקונטרס פיקר:

בתולה בתולות הכתולות כאן כמי פרש״י
דמחר קרא נפקי כולהו ואין נרח׳
דלא כריך חד לגופי׳ דכתולי לאחריכ כתב:

חד לאיתויי חייבי לאוי הקשה ר״י בן
רביהו מתיר לכתי כימא חר לאתויי
חייבי עשה וחר לאתויי חייבי לאוין ולכתי
חייבי כריתות מכח לן ותירץ דלחייבי לאוין
ועשה לא כריך חלא חד קרא דהא אי לאו
דכתיב ולו תהיה לאשה דמשמע עים בה הוי׳
ורחויה לקיימ׳ לא הוה כריך קרא לרבויינהו
מיבלך תחר ריבויא מרבי׳ אין רחוי לקיימה
דהיינו חייבי עשה וחייבי לאוין כיון דאית
בהו הויה ואידך רבויא לחייבי כריתו׳ ולמ״ד
אי אידושין תופסין בחייבי לאוין הוי חר
ריבויא לחייבי עשה ואידך לחייבי לאוין
וחייבי כריתו׳ ואת ולמתוק תלו תהי׳ לאשה
ולא יכטרך להכך ריבויא ול דאיכטריך
לתירוצ ולו תהיה לאשה מדעתה:

אייתרו להו תרי כו׳ וחר ריבויא כתב
בתוכם וחר במפתה ואת ומכח
לן דאר לא תתויי חייבי כריתות חימא ד
דתרוייהו אתו לרבויי חייבי לאוין וחד ל
לתוכם וחר למפתה ויש לומר דלהא לא
צריך דמגם ילפינן תוכם ומפתה מהדדי:
ולרבי עקיבא דאמר כו׳ ואע״ג דרבי
ממעון התימני פליג בהדיא אר׳
עקיב׳ בהחולץ הכא לרבי ממעון בן מנסי׳ דף יד ועף מע
צריך דאי סבר כרבי עקיבא מאי בינייהו
דיורים בינו לרבי ממעון התימני דמדנקט
רחויה לקיומה ולא נקט שים בה הוי׳ משמע
דים שלא רחוי לקיומה ים בה הויה:

חילולין הוה עשה ואינו עשה ממזריס
משמע דהא בהא תלי דכיון דלא
דף מז הוי ממזר קידושי תופסין וכן בפ׳ החולץ
מת שם לב דלא תפסי בה קידושי והוולד
ממזר כו׳ ותימה דלרבי יהושע אע״ג דאין
דף מח ממזר מחייבי כריתו כדילי בפרלוץ החולץ
מורה דאין קידושי׳ תופסין בחייבי כריתו׳
דף נג ופס כדפריך פרק פ״ג ביבמות תיבעי
לרבי מתניכן דאין קידושין תופסין בחייבי
דף מד ופס כריתות וכפ׳ החולץ קאמר דלרבי יהושע
נמי אית לי׳ מחייבי כריתות מפוס
דעשה זוכה מוכח לן הויא חלא מהכהו
דף ג ופס דלא תפסי בה קידושין כרמוכח בתמורה
דף מד ופס וקאמרינן נמי בחולץ הכל מודים בכותי
ועבד הבא על בת ישרא הוולד ממזר אלא
הכל מודים ממעון התימני דאע״ג דאין
ממזר מחייבי לאוין ה״מ מחייבי לאוין הוי חר
ריבויא לחייבי עשה ואידך לחייבי לאוין
וחייבי כריתו׳ ואת ולמתוק תלו תהי׳ לאשה
ולא יכטרך להכך ריבויא ול דאיכטריך
לתירוצ ולו תהיה לאשה מדעתה:

אייתרו להו תרי כו׳ וחר ריבויא כתב
בתוכם וחר במפתה ואת ומכח
לן דאר לא תתויי חייבי כריתות חימא ד
דתרוייהו אתו לרבויי חייבי לאוין וחד ל
לתוכם וחר למפתה ויש לומר דלהא לא
צריך דמגם ילפינן תוכם ומפתה מהדדי:
ולרבי עקיבא דאמר כו׳ ואע״ג דרבי
ממעון התימני פליג בהדיא אר׳
עקיב׳ בהחולץ הכא לרבי ממעון בן מנסי׳ דף יד ועף מע
צריך דאי סבר כרבי עקיבא מאי בינייהו
דיורים בינו לרבי ממעון התימני דמדנקט
רחויה לקיומה ולא נקט שים בה הוי׳ משמע
דים שלא רחוי לקיומה ים בה הויה:

חילולין הוה עשה ואינו עשה ממזריס
משמע דהא בהא תלי דכיון דלא
דף מז הוי ממזר קידושי תופסין וכן בפ׳ החולץ
מת שם לב דלא תפסי בה קידושי והוולד
ממזר כו׳ ותימה דלרבי יהושע אע״ג דאין
דף מח ממזר מחייבי כריתו כדילי בפרלוץ החולץ
מורה דאין קידושי׳ תופסין בחייבי כריתו׳
דף נג ופס כדפריך פרק פ״ג ביבמות תיבעי
לרבי מתניכן דאין קידושין תופסין בחייבי
דף מד ופס כריתות וכפ׳ החולץ קאמר דלרבי יהושע
נמי אית לי׳ מחייבי כריתות מפוס
דעשה זוכה מוכח לן הויא חלא מהכהו
דף ג ופס דלא תפסי בה קידושין כרמוכח בתמורה
דף מד ופס וקאמרינן נמי בחולץ הכל מודים בכותי
ועבד הבא על בת ישרא הוולד ממזר אלא
הכל מודים ממעון התימני דאע״ג דאין
ממזר מחייבי לאוין ה״מ מחייבי לאוין הוי חר
ריבויא לחייבי עשה ואידך לחייבי לאוין
וחייבי כריתו׳ ואת ולמתוק תלו תהי׳ לאשה
ולא יכטרך להכך ריבויא ול דאיכטריך
לתירוצ ולו תהיה לאשה מדעתה:

אף קנס במקום מכר והני בני קנסא נינהו
ואמאי איקרי כאן ולו רתהיה לאשה אשה
הראויה לו אמר ריש לקי נערה נערה הנערה
חד לגופי׳ וחד לאתויי חייבי לאוין וחד לאתויי
חייבי כריתות רב פפא אמר בתולה בתולה
הבתולות חד לגופי׳ חד לאתויי חייבי לאוין
וחד לאתויי חייבי כריתות רב פפא מאי טעמא
לא אכריש לקיש ההוא מיבעי ליה לכדאבוי
דאמר אבוי בא עליה ומתה פטור שנאמר
ונתנו לאבי הנער ולא לאבי מתה וריש לקיש
מאי טעמא לא אמר כרב פפא ההוא מיבעי
ליה לנזיר שור דתניא כסף ישקול כמוהר
הבתולות שיהא זה כמוהר הבתולות ומוהר
הבתולות כזה וריש לקיש נמי מיבעי ליה
לכראבוי ורב פפא נמי מיבעי ליה לנזירה
שוה אלא שיתא קראי כתיבי נערה נערה
הנערה בתולה בתולו הבתולות תרי לגופייהו
חד לכראבוי וחד לנזירה שור אייתרו ליה
תרי חד לאתויי חייבי לאוין וחד לאתויי חייבי
כריתות ולאפוקי מהאי תנא דתניא ולו תהיה
לאשה שמעון התימני אומר אשה שיש בה
הויה ר׳ שמעון בן מנסיא אומר אשה הראויה
לקיימה מאי ביניהו אר זירא ממזרת ונתינה
איכא ביניהו למאן דאמ׳ יש בה הויה הא נמי
יש בה הויה למאן דאמר ראויה לקיימה הא
אינה ראויה לקיימה ולרבי עקיבא דאמר אין
קידושין תופסין בחייבי לאוין מאי ביניהו איכ׳
ביניהו אלמנה לכהן גדול כרבי סימאי דתניא
רבי סימאי אומר מן הכלל עשרה רבי עקיבא
ממזרין חוץ מאלמנה לכהן גדול שה״י אמרה
תורה לא יקח ולא יחלל חילולין הוא עשרה
ואין עשרה ממזרין ולרבי ישבב דאמר בוא
ונצוח על עקיבא בן יוסף שהיה אומר כל
שאין לו ביאה בישראל הולד ממזר מאי
ביניהו איכא ביניהו

חייבי

אף קנס במקום מכר וחני בני קנסא נינהו
ואמאי איקרי כאן ולו רתהיה לאשה אשה
הראויה לו אמר ריש לקי נערה נערה הנערה
חד לגופי׳ וחד לאתויי חייבי לאוין וחד לאתויי
חייבי כריתות רב פפא אמר בתולה בתולה
הבתולות חד לגופי׳ חד לאתויי חייבי לאוין
וחד לאתויי חייבי כריתות רב פפא מאי טעמא
לא אכריש לקיש ההוא מיבעי ליה לכדאבוי
דאמר אבוי בא עליה ומתה פטור שנאמר
ונתנו לאבי הנער ולא לאבי מתה וריש לקיש
מאי טעמא לא אמר כרב פפא ההוא מיבעי
ליה לנזיר שור דתניא כסף ישקול כמוהר
הבתולות שיהא זה כמוהר הבתולות ומוהר
הבתולות כזה וריש לקיש נמי מיבעי ליה
לכראבוי ורב פפא נמי מיבעי ליה לנזירה
שוה אלא שיתא קראי כתיבי נערה נערה
הנערה בתולה בתולו הבתולות תרי לגופייהו
חד לכראבוי וחד לנזירה שור אייתרו ליה
תרי חד לאתויי חייבי לאוין וחד לאתויי חייבי
כריתות ולאפוקי מהאי תנא דתניא ולו תהיה
לאשה שמעון התימני אומר אשה שיש בה
הויה ר׳ שמעון בן מנסיא אומר אשה הראויה
לקיימה מאי ביניהו אר זירא ממזרת ונתינה
איכא ביניהו למאן דאמ׳ יש בה הויה הא נמי
יש בה הויה למאן דאמר ראויה לקיימה הא
אינה ראויה לקיימה ולרבי עקיבא דאמר אין
קידושין תופסין בחייבי לאוין מאי ביניהו איכ׳
ביניהו אלמנה לכהן גדול כרבי סימאי דתניא
רבי סימאי אומר מן הכלל עשרה רבי עקיבא
ממזרין חוץ מאלמנה לכהן גדול שה״י אמרה
תורה לא יקח ולא יחלל חילולין הוא עשרה
ואין עשרה ממזרין ולרבי ישבב דאמר בוא
ונצוח על עקיבא בן יוסף שהיה אומר כל
שאין לו ביאה בישראל הולד ממזר מאי
ביניהו איכא ביניהו

חייבי

בסורת רשש

חף קנס במקום מכר ומפום קנס נקט בת מלם לבכל למכ׳ מבית יוס לאחר ועד
מתכיל מתי מערות: ותמהי ים להן קנס לנערות פסולות: תיקרי כאן כו׳
תמקניתין מקסי: הכ נערה נערה הנערה בתוכם כתי כי ימצא ליס נערה
בתולה וגו וכתי בתרי ונתן החי המוכב עמה לחבי הנערה ודחבי כער יתיר׳

קורא לו׳ והל יתירה דהנערה דמבי למיכתב וכתן
לחביה: חד לגופיה לכתירה: בתולה
בתולות הבתולות במפתה כתיב וכי יפתה
ים בתולה וקרא לחריכא בתריה כסף י
יפקו כמהר הבתולות ומבי למיכתב כמהר
בתולו הא תלת דהחיב ס יתירה ובתולות
דמבי למיכת כתוהר ולימתוק: ההו מיבעי
ליה ההוא הנערה הא דלא כתיב ונתן ל
לחבי מכעי ליה לכהחבי מפום לא הסניק
החב להעמידו בדין עד שמתה פטור:
לחבי הנערה משמע שהיה קיימת: מבעי
ליה לגזירה שוה בתולה דכתיב נבי מפתה
מיבעי ליה לגם בתולה בתולה לגם מה
כסף האמור בוחכם חמשים לף מפתה יבילו ים
חמשי ומה מפתה מקלי דכתיב בים יפקול
לף חמשים על חוכם מקלי קאמר: כמהר
הבתולות חמשים כסף המפורשים בחוכם
לת הבתולה: מיהו זה חמשים כמהר
הבתולות: ומהר הבתולות יהיו מקלים
כזה וחר לגזירה שוה ותני מופנה מכר ל
לא ולמידי היכיכם: ולאפוקי מהאי תנא
מתניתין דקתני קנס לממזרת ונלחותן
לאפוקי מהאי תנא שים בה הויה שקידושי׳
תופסין לו בה פרט לאחותו ולכל חייבי
כריתות דילפינן בקידושין מין קידושין
תופסין בהן בפרק מליטי ומשמע ליה ת
תהיה לעון הויית קידושין ורבי ממעון
בן מנסיא משמע ליה תהיה לעון קיום:
הא כמי לית בה הויה דקידושין תופסים
בחייבי לאוין והתם ילוף לה: ולרבי עקיבא
דאמר אין קידושין תופסין בחייבי לאוין
ביבמו׳ בהחולץ בבריית׳ המחזיר גרושתו
רבי עקיבא אומר אין לו בה קידושין: מאי
ביניהו מסוס ר׳ ממעון בן מנסיא קא פריך
לה דאילו ממעון התימני ממעיכן ליה ב
ביבמות דעליבי עליה דר עקיב׳ בהא דתנן
איזהו ממזר כל שאר בשר שחוח בלא יבא
דברי רבי עקיבא ממעון התימני אומר כל
מחייבי עליו כרת בידי שמים אלא לרם בן
מנסיא קא בעיכן לה אי בכירה ליה כרבי קידושין דף פפ
עקיבא מאי חיכא בין משמעותא דתימני ל
לעון קיום למשמעות דממעון התימני ל
משמ׳ליה לר׳ ממעון בן מנסיא לעון הויה
חימעיטא לה ממזר מס בת רחויה לקיומה
ים בה הויה: תלמיכה לכהן גדול דמורה
בה רבי עקיבא מקידושין תופסין לה בה
ואע״ג שהיה בלאו וכרבי שימאי והו׳הדין
גרום להדיוט: מן הכלל כל הנולדי מחייבי לאוין: לא יקח ומשמע ליה ולא
יחלל זרעו מדין כהונה הוא מחללו ולא שם ממזרים עליהם: בואו ונשמע
על עקיבא בן יוסף שמרבה ממזרי ביבמ׳ חנם שהוא הוא כל ביאות הבא
על אשה שאין לו בה היתר ביאה הוולד ממזר חפי׳ תלמיכה נמי לכהן גדול

חייבי

עמוד השם

חייבי עשה מצרי ואדומי הניחא לרבי ישבב אי לאפוקי מטעמא דרבי סימאי קארי שפיר אלא אי טעמ׳ דנפשיה קאמ׳ כל שאין לו ביאה בישראל הולד ממזר ואפילו חייבי עשה׳ מאי ביניהו איכא ביניהו בעולה לכהן גדול ומאי שנא דהוה ליה עשה שאינו שוה בכל אמר רב חסד׳ הכל מודי׳ בבא על הנדה שמשלם קנס למאן דאמ׳ יש בה הוייה הא נמי יש בה הוייה למאן דאמר ראויה לקיימה הא נמי ראויה לקיים׳ ולאפוקי מדר׳ נחוניא בן הקנה דתניא ר׳ נחוניא בן הקנ׳ היה עושה את יום הכפורים כשבת לתשלומין מה שבת מתחייב בנפשו ופטור מן התשלומין אף יום הכיפורי׳ מתחייב בנפשו ופטור מן התשלומין מאי טעמא דרבי נחוניא בן הקנה אמר נאמר אכין נאמר אסון בידי אדם ונאמר אסון בידי שמי׳ מה אסון האמור בידי אדם פטור מן התשלומין אף אסון האמור בידי שמי׳ פטור מן התשלומין מתקיף לה רב אדא בר אהב׳ ממאי דכי קא מזהר להו יעקב לבניה על צינים ופחי׳ דבידי שמים נינהו דילמא על אריא וגנבי דבידי אדם נינהו אטו יעקב אהא אזהר אהא לא אזהר יעקב על כל מילי אזהר וצינ׳ פחים בידי שמים נינהו והתנ׳ הכל בידי שמים חוץ מצינ׳ פחים שנאמ׳ צינים פחים בדרך עיקש שומ׳ נפשו ירחק מהם ותו אריא וגנבי בידי אד׳ נינהו והאמר רב יוסף ובן תני רבי חייא מיום שחרב בירת המקדש אע״פ שבטל סנהדרין ארבעטיות לא בטלו לא בטלו הא בטלו אלא דין

אי לאפוקי מדר׳ מימי קאתי תיפוק ליה דר׳ שבב טעמ׳ דכתב׳ קאת׳ תליבא דמר בפ׳ דיבמות הכא על יבמתו וחזר ובא אחר מן האחים על ברייתה בעשה דהא תנן בפ׳ ר׳ אומר דאי בעילה אחר בעילה עכ״ר ימבב טעמ׳ דנפשי׳ קאתר והוי הקש כר׳ שבב דאין קידושין תופסין בחייבי תורש עשה ולהכי אין אחר בעילה כלום כדאמר התם בגמרא אחתכיתין דאי אחר חליצה כלום אמר רב הונא אמר רב זו דברי רבי עקיבא דאין קידושין תופסין בחייבי לאוין ומסית׳ הכא איבא דפ׳ מפקין לים דיעשת דנפשים קאת׳ אי לאו לכך נרחש לית דנרסינן בפ׳ דיבמות חד אמר בלאו וכלא זה מוכיח לית כהיא סתמתא דלב׳ בעשה וכן פרש דהייבו לאו דאמר קרא אחר לא יבל׳ אחר׳ איבא בייבו בעולה אלא כדר׳ דק׳ בקונט׳ בעולה אלא כדר׳ דק׳ דפלוגתא דר״מ ור׳ שמעון היא בפרק הבא על יבמתו אי יבמתו אי כשירה לכן והל למימר ולר׳ מאיר דאמר כשירה לכן מאי איכא למימר כדקאמר ולרבי עקיבא דאמר כו׳ ואולי דמר עקיבא פריך ספי׳ כדי לאוקומי ר״ש בן מנסיא סהוה בתרת כר׳ עקיבא סהוה רבו׳ הכל בהא לא חיים אי פליג ר״ש אר׳ שמעון בן מנסיא ור״ח פי׳ דר׳ הכא לא מיירי בבעולה אחאר אלא בכל מאכל בתולה ג בתורה אלא הכא מיירי לקיימה לעג דאחר כהבא על יבמתו אנוסת עצמו ומפותת עצמו לא יפת ואם נפת נשוי מכל מקום כיון דלכתחילה לא יפת לא הכיבא דאוה לקיימ׳ דהאי לא יפת הוי מן התורה אבל נפת כשוי הכ׳ אינה ביבמת וכוכת עץ לא יפת ואם נפת נשוי הבא דהוי מן התורה פרמוכח התם ועוד דקאמר התם מתיב רבא ולו תהיה לאשה בחם לאשה׳ הרחוק לו לילמיך מסום שאכ׳ תיפוק ליה דהוה לה בעולה מסם דבעולת עצמו אסור לו מן התורה ור״ל מי כ׳ן הכל מודים בכא על הנידה ממעל׳ קנס תיתיב לרי מכלן דרבי שמעון בן מכסיא מודה בה דילמא כרבי נחוניא בן הקנה סבירה ליה דחייבי כריתות בעורים מן התשלומין ומיהו רם התימי עכ לית לי׳ ד׳ נחוני׳ מדר׳ שטרוך למעוטי חייבי כריתו׳

תורש עשה

חייבי עשה מצרי ואדומי הניחא לרבי ישבב אי לאפוקי מטעמא דרבי סימאי קארי שפיר אלא אי טעמ׳ דנפשיה קאמ׳ כל שאין לו ביאה בישראל הולד ממזר ואפילו חייבי עשה׳ מאי ביניהו איכא ביניהו בעולה לכהן גדול ומאי שנא דהוה ליה עשה שאינו שוה בכל אמר רב חסד׳ הכל מודי׳ בבא על הנדה שמשלם קנס למאן דאמ׳ יש בה הוייה הא נמי יש בה הוייה למאן דאמר ראויה לקיימה הא נמי ראויה לקיים׳ ולאפוקי מדר׳ נחוניא בן הקנ׳ דתניא ר׳ נחוניא בן הקנ׳ היה עושה את יום הכפורים כשבת לתשלומין מה שבת מתחייב בנפשו ופטור מן התשלומין אף יום הכיפורי׳ מתחייב בנפשו ופטור מן התשלומין מאי טעמא דרבי נחוניא בן הקנה אמר נאמר אכין נאמר אסון בידי אדם ונאמר אסון בידי שמי׳ מה אסון האמור בידי אדם פטור מן התשלומין אף אסון האמור בידי שמי׳ פטור מן התשלומין מתקיף לה רב אדא בר אהב׳ ממאי דכי קא מזהר להו יעקב לבניה על צינים ופחי׳ דבידי שמים נינהו דילמא על אריא וגנבי דבידי אדם נינהו אטו יעקב אהא אזהר אהא לא אזהר יעקב על כל מילי אזהר וצינ׳ פחים בידי שמים נינהו והתנ׳ הכל בידי שמים חוץ מצינ׳ פחים שנאמ׳ צינים פחים בדרך עיקש שומ׳ נפשו ירחק מהם ותו אריא וגנבי בידי אד׳ נינהו והאמר רב יוסף ובן תני רבי חייא מיום שחרב בירת המקדש אע״פ שבטל סנהדרין ארבעטיות לא בטלו לא בטלו הא בטלו אלא דין

מתני׳ הכל בידי שמים חוץ מצינים פחים והל דתניא בן מנסיא אומר לעולם יכנס אדם בתפלה בטוח שלא יכשל בעבירה שנאמר אל יבטח בשוא תועה כי שוא יהיה תמורתו ואין לי אלא שוא תועה ושקר מנין ת״ל כי שוא ישאלו עמי ואין לי אלא שוא ושקר מנין ת״ל ורעי רוח ואין לי אלא רעי רוח מנין ת״ל ויכיח פחים קור וחום בידי שמים חוץ מצינים פחים שמעשיהן מכניעין בעשיית׳ לרש כיצד הלוה לחבירו ואמר לו אל תלוני עד שיבא בני ואל תתבעני עד שיבא בני ואל תתבעני עד שאמות הרי אלו

דין ארבע מיתות לא בטלו מי שנתחייב סקילה או נופל מן הגג או חיה דורסתו ומי שנתחייב שריפה או נופל בדליקה או נחש מכישו ומי שנתחייב הריגה או נמסר למלכות או ליסטי באין עליו ומי שנתחייב חנק או טובע בנהר או מת בסרונכי אלא איפוך אריה וגנבי בידי שמים צינים פחים בידי אדם רבא אמר טעמא דרבי נחוניא בן הקנה מהכ׳ ואם העלם יעלימו עם הארץ את עיניהם מן האיש ההוא בתרתו מזרע למולך ושמתי את פני באיש ההוא ובמשפחתו והכרתי אותו אמרה תורה כרת שלי כמיתה שלכם מה מיתה שלכם פטור מן התשלומין אף כרת שלי פטור מן התשלומין מאי איכא בין רב לאביי איכ׳ בינייהו זר שאכל תרומה לאביי פטור ולרב חייב ולאביי פטור והאמר רב חסדא כורה רבי נחוניא בן הקנה בגונב חלבו של חבירו ואכלו שהוא חייב שבבר נתחייב בגניבת קודם שיבא לידי איסור חלב אלמא דמעיקרא דאגבייה קנייה נתחייב בנפשו לא הוה עד דאכיל ליה הכ׳ נמי בעירנ׳ דאגבייה קנייה מתחייב בנפשו לא הוי עד דאכיל ליה הכא במאי עסיקינן כגון שתחב לו חבירו לתוך פיו סוף סוף כיון דעלסיה קני ליה מתחייב בנפשו לא הוי עד דבלעה כגון שתחב לו לתוך בי הבליעה היכי דמי אי דמצי לאהדורה ניהדר אי לא מצי לאהדור אמאי חייב לא צריכא דמצי לאהדורה ע״י הדחק רב פפא אמר כגון שתחבלו חבירו משקין לתוך פיו רב אשי אמר בזר שאכל תרומה משלו וקרע

דין חרב מיתות עכום דומתם: כופל מן הגג דומה לנסקל מרוחפין לותו מבית הסקילה לארץ גבוה כ׳קומות היה כדתמרינן בגמר הדין: חיה דורפתו תרי מפילו לארץ והורגו בדרים: נחש מכישו והורגו פורעו: כמס למלכו׳ הן מתיזין רחמו בסייף כי כן דרך המומתין על ידיהן וזו היא מיתת סייף: פרוכי תסכרת והוא בן מלכו:

מן החיים ההוא מהו׳ חייב מיתת בית דין: ומתני׳ לכי את פני והכרתי למדנו מהכר׳ במקום מיתה וחילופיה זר מאכל תרומה מזיד והוא במיתה בידי שמים ולא בכרת כרת הוא וזרעו כענפי׳ דכתי׳ ערירי יהיו: לחבי פטור מתשלומין דכפק׳ליה מתסון בידי שמים וכל לתסן במסתע בין במיתה בין בכרת: ולחבי כטור בתמיה נהי כמי דמיתה בידי שמים פוטרת מתשלומים והיכא דאכיל תרומה דגזילה מי מיפטר הא כיון דלגבהה קניא וחייב בתשלומין ואפילו תמרוך ומתחייב בנפשו לא הוי עד דאכיל לה: מתחב לו חבירו דלא לגבהה ולא קניא ולא מיחייב בתשלומין ולא בעלייתו מתחיי׳ דמי הנייתו מעיו ולא דמי כולה ובהיזק פעת׳ חייב מית׳ כמי חיכא: חיבעי ליה לאהדורי׳ כי לא לאהדור מהיזק פעתא חיזו מזיק ליה דרחמנן לתו מידי עבד ולא מתחייב לכהן כלום: ואי דלא מצי לאהדור׳ לאחי חייב מיתה חנוס הוא:

על ידי הדחק דאי כמי להדרה ממלכה ולא חזיא לבעלה הלכך מנכל לא גזלה לאחי׳ קא מחייבת ליה בתשלומין להנאת גרונו ההיא פעתא חייב מיתה חיכא:

מתקין על תרומה ולא תדחקה לשניה בבית הבליעה דלא מכוין מתחבה לתוך פיו לימלם לה ולא מכוין לאחיובי מטום גזילה דהא לא חזיא לאחי דלא להכניית גרונו ומעיו מחייב ומיתה ותשלומין כ בחים כאחד: וקרע

דין הרבע מיתות לא בטלו ואם תאמר והא כתיב את הפועל בהתוה דזקפוה לעפ מהיכ חייב סקילה מבעלו הוא ובהו כתיב התורפה ואל כתבעל בהו תחילה ואחר כך הוא דהוי בעולה והדי הוא בחנק לכל ק׳ דהזיק כמה עבדייני ועובד ע״ז מיטות׳ ולא מעל ידי תמוד הקלה מיקל ולפעמים מוחל לגמרי ולא זכו׳ תולה קורפ לור

לו ואם לא ואיכו כפרע ממנו בחייו ובפרק לחלי דיבי ממונות דפריך והא בר נחש הוא לבי מהחמיר עליו יותר:

זר מאכל תרומה לחבי פטור ואוכל תרומ׳ בטומ׳ והזיד במעילה לרבי דאמר במיתה דחייב גזירת הכתוב הוא ואם תאמר לחבי דפטור חייבי מיתות בידי מתים מי רבי נחוניא סבירא ליה כרבי דאמר הזיד במעילה במיתה חמתי תניא

כפרק כל מעה האוכל חתן סל הקדם ליקרא ב

בתי עד יש לומרים לה מעל ואתר׳ מתן יש לומרים רבי נחוניא בן הקנ׳ והא כיון דגלי דאחכה נבי הקדם דלא סייך קיס ליה ואם אם כן לא כן לך תדם ממועל בהקדם אם כן בפסח נמי דאיכא כרת ליחייב ולא הוה לן למימר דקיס ליה בדרבה מיניה וכי תימא בהיתה דהקדם דוקא נבי דאחכה דלא אתמר דקיס ליה בדרבה מיניה אבל אתם דהוי בפסח דאיכ׳ כרת לה גבי קרא אם כן

לו לא הא דאמר אתם האוכל תרומת חתן בפסח בפונב ממלא קרן וחומש בזיד פטור מן התשלומין ומפרש בגמרא בזיד פטור דקיס ליה בדרבה מיניה כר׳ נחוני׳ והתנן בפונב נתי לפטור מכ׳ כרת דפסח דאחילו בפונב אתרה דקיס ליה בדרבה מיניה כדאמריכן לקמן בפירקין הלא על כורחיך מסוס דגלי דאחכה במית׳ דתרומה בפונב דלא אתמר קיס ליה בדרבה מיניה והוא הדין כי איכא כרת ולא אתמר דוקא במית׳ דגלי גבי אבל כי איכא כרת לא גלי דמאי פונב דתרומה מסוס תשלומין כפרה ולא ממונא דאתמ׳ במכסת תרומה אתם רבה כהן למחול אינו יכול למחול מסוס דלא הוי ממון הלא כפרה ואפילו אוכל תרומה עכמו דלא גזל מידי מסלס כפרה לעכמו וחומש לכהן ולכך לא מייך קס ליה בדרבה

מיניה לפוטרו מכפר׳ אבל קרן וחומש של הקדם אינו מסוס כפרה הלא מסלס ממון סגזל הקדם ותרע דבתרומה חייב מסוס דכפרה הוא ולא ממו׳ כיון דגלי דאחה דלא לרבה דלא פטר במיתה מטעם דקיס ליה בדרבה מיניה מאי טעמא לא מיכטר תרומה חמץ בפסח הלא ודאי מסוס כפרה הוא ואם תאמר והא

לו ואם לא דתכן בפרק כופת סנתערב ולרה בולר שפחת ומחררו זה אח זה וכן ספק בן הפעה לרחמנן אי בן ז׳ לאחרון דאמ׳ אם אכלו בתרומה אין מסלמין קרן וחומש ואמאי כיון דכפר׳ הוא ליחייבו מספק ול׳ דודאי מריכין להפריש אבל אין נותכין לכהן ולפי זה כריך לומ׳ מהכפרה תלויה בהפרשה והא דאין הכהן יכול למחול היינו לעניין אלא שיהא כריך להפרים יכול למחול לו סיהה אלו:

לו ולאביי פטור והאמר רב חסדא כו׳ הכי נמי הוה אמינא לאקשויי אמתני׳ דכל מעה דקתני פטור מן התשלומין לפי מה דמוקמינן לה כרבי נחוניא בן הקנה:

אי דמצי לאהדורה כיהדרה וכי לא מיהדר חייב דמיתה לא פטרה ליה דלא אתיא עד רבלע לגמרי:

ואי דלא מצי לאהדורי אחתי חייב מיתה פירש בקונ׳ אחתי וקסה לי׳ דלוקי כגון שתרכונו מניח לו לתחוב דהשתא ודאי חייב מיתה אף על גב דלא מצי לאהדורה וממון כמי לא מיחייב כיון דלא מצי לאהדורה אלא על הכאה גרונו ומעיו והיזק שעתא קס ליה בדרבה מיניה וכרתה לי׳ דהפ אחתי חייב ממון והרי הוא לא גזלו ואהנאתו לא מיחייב דאתמר גזל ולא נהנה ואכלו רבה מזה גובה כו׳ ודוקא לכי שהה בבר הגזול יכנו בעולם בשעה שני גזלו לאכל דכשע׳ מזה נהנה מיתנו ככר הוא לאבור מן העולם שהו׳ בתקו׳ דלא היפס׳ ליהדורה אין לו על המני כלום ורי׳כ מפרש כשהת דמי ופשיטא ליה להפ דאחתי כשתוחב לו בעל כרחו דכשתוחב לו תרנימו מיר כשמשים בפיו ולא להדרה קניא מיד להתחייב בתוכסין ואין בחין כאחד דמשתע מניח בפיו ואחר כך תוחב לו בתכבעו או בכוסו ואין לומר בית הבליעה מת קונה אותו בפיו להתחייב בתוכסי׳ אבל

לו ואם דיבול לנתקו ולהביאו לבעין הגב לאמרינן היכ דיכול לנתקו דלא הוי גב ממו׳ דבעי כריתו והא תניא׳ בה אבל לעכין זביח לתכחן בפק׳ דבכ׳ח מניע׳ טלית תניה על גבי קרקע ותניה על גבי העמוד והגביה תניה מעל גבי קרקע דלא קני מטעם סיכול לנתקה ולהביאה לבעלי וכיון מהיכו זוכה מטעם זה הם דהיכו מגרע זכייתי התחי מוכח בתוך ידו או בתוך פיו מטעם זה ועוד דלבל הפחות קונה מחכה כמו כ׳ מהגביהו מניח׳ ולכך פסיט׳ ליה להפ דבתוכם מיירי והם תכום הוא ופטור מתיקה ומתון דתכן בהמה ולהה כיחה ליה בתכילת היסור:

לא כריכא דמצי לאהדורה על ידי הדחק והמתח ליכא למימר דיהדרה דהיכ מרויחין בעלי׳ בכך דכבר נתלקו ממון הלא על ידי הנאת מעיו ואין כאחר כתחב ולא עבר מחברו גזלה חזרה ויכולה להחזירה הוא כמו שהיה בעין והרי הוא בולעה ונהנה בה ואם תאת ואם תאמר בפ׳ פא ומש המקבה נבי טומאה בלועה דאלא בפניו מיהא חזיא אלא הוה מהדר ליה הוה חזיא ולא כגון דמעיקרא לא הוי חזיא אלא מעט יותר ועתה מנתקה לגמרי הקת הינו טוח פרוסה ואפילו אי זה נהנה וזה לא חסר פטור אלא כיון דמחייב כל שהוא מיחייב בכל כדלא התם מסוס דלא לת גמרת לי היקפא יתירתא מיחייב בכל הכאה או מסוס מהדוריתא דלעיתא מיחייב לעבע ואיבעית אי דמיירי לפיולו בחולין דלא מתיר וכיון דתתב לו בבית הבליעה ובלע

לג ואם ואם בחין כאחת לף על פי שאין כאחר מעים כדאמרינן בסוף פר׳ לחין דמם בעל מום שמתם בטומאה דלתו בהדי הדדי כגון שתחב לבעו בסכין טמאה לעפי שאי אפשר בסכין קודם שיחתוך:

יד ואם רב חסי בזר שאכל תרומה וקרע פירשי כו׳ פה דסבירה ליה לרב לפי דמיתה לזה ותשלומין לזה פטור ופליג לדרבה דאמרינן בפק דקונטרס פלוני בח על בת פלוני והזמו כהדדין ומשלמין תמון לזה ונפטרת לזה פיר׳ ממון לבת מרכו להפסיד לה כתובתה ונפטרת לזה מאומר מבח עליה וחין כר׳ חי חייב לכילת תרומה וקריעה פירשין ממון לזה ונפטרת לזה אם כן תיקשי ליה לרב דתכן בהמפיח את הכר

מסורת חשס

וקרע מירחי בפעה מבולעה ואע"ג דמיית לאו מקום ממוכה דניחא לתיית ליה מיפט ומביר ליה לרב אחי מיתה לזה ותפלומין לזה פטור: מעקירה מורך הנחה היא הילכך אע"ג דחיוב מתון מקומי הכא לתיית ליה פטור הואיל וכי עקירה והנחה לתיית ליה: מיתה ותפלומין בתין כאחד מעקיר מורך הנחה היא ומהאי טעמא לתחלה לה מלאכה:

דאיבעי בתין למעה מבולעה ואכיל ומביר מבולע לאו הנבהה היא: לא אמי לאחדור מאזרין את החץ הילכך מעמת עקיר קופו לקרוע לו פירתין: הכא אמי מהדר ליה הילכך לא אחריכן מעמת הנבהה אחחלה לה לאכילה: המעביר סכין בידו בהלוכה: הגוזב כים בעבת הנביהו ברמות הבעלי והוסיפו לרים: חייב בתפלומי אע"פ שהרג מכבר בתחייב בנמיבה לפלס דהנבה קוב בכל מקום וקתה לה ברשותיה לף להתחיי בתוכפים: היה מגרר ויוצא על הנביהו ברשות הבעלים ולא קנאו אלא בהוכחה מרשות הבעלים פטור מחיסור עבת כו': אחלי כי הנביהו ברשות הבעלים וקנאו אחלי חייב כיון מעמת הנבהה אחחלה לה הוכחה: וכי אחי גווכא מי חייב מפוס עבת לכך להוסיפו: לא תיית בהנביהו ע"מ להכניסו אלא הנביהו ע"מ להוסיפו: ודקאמי לך כיון הנבהה בורך הוכחה היא: הכא במאי עסיקינן בעקירת רחמוכה ואין עמידתו הילא עי עקירת נופו מעוקר אחר העמיד על מנת להוסיף ועקירת נופו כעקירת חפן: תורחיה הוא ואין עמידתו הנחה לבטל עקירה רחמוכה ממלאכת עבת: פטור

ליידי איסו סקילה היה מגרר ויוצא פטו שהרי אסור עבת וגניב באין כאחד ואמאי הכא נמי לימא הנבה צורך הוצא היא הכא במאי עסיקינן כגון שהנבהו על מנת להצניעו ונמלך עליו והוציאו וכי האי גוונא מי חייב והאמר רב סימון אמר רבי אמי אמר יוחנן המפנה הפצי מזוית לזוית ונמלך עליהם והוציאן פטור שלא היתה עקירה משעה ראשונה לכך לא תימא על מנת להצניע אלא אימא על מנת להוציאו הכא במאי עסיקינן בשעמד עמר למאי אי לכתף אורחיה הוא אלא בעומר לפוש אבל לכתף מאי

פטור

וקרע שיראין של חבירו גופא אמר רב חסדא מורה רבי נחוניא בן הקנה בגונב חלבו של חברו ואכלו שהוא חייב שכבר נתחייב בגניבה קודם שיבא לידי איסור חלב לימא פליגי דר' אבין דאמר רבי אבין הזורק הץ מתחילת ד' לסוף ארבע וקרע שיראין בהליכתו פטור שעקירה צורך הנחה היא הכא נמי הנבהה צורך אכילה היא הבי השתא התם אי איפשר להנחה בלא עקירה הכא איפשר לאכילה בלא הנבהה דאי בעי נחית ואכיל אי נמי התם אי בעי לאהדורה לא מצי מהדר לה הכא מצי מהדר לה מאי איכא בין האי לישנא להאי לישנא איכא בינייהו המעביר סכין בידו וקרע שיראין בהליכתו להך לישנא דאמרת אי איפשר להנחה בלא עקירה הבא נמי אי איפשר להנחה בלא עקירה להך לישנא דאמרת לא מצי מהדר לה הכא מצי מהדר לה גופא אמר רבי אבין הזורק הץ מתחילת ארבע לסוף ד' וקרע שיראין בהליכתו פטור שעקירה צורך הנחה היא מתיב רב ביבי בר אביי הגונב בים בשב חייב שכבר נתחייב בגניבה קודם שיבא

ר' חנניה

לידי איסו סקילה היה מגרר ויוצא פטו שהרי אסור שבת וגניב באין כאחד ואמאי הכא נמי לימא הנבה צורך הוצא היא הכא במאי עסיקינן כגון שהנבהו על מנת להצניעו ונמלך עליו והוציאו וכי האי גוונא מי חייב והאמר רב סימון אמר רבי אמי אמר יוחנן המפנה הפצי מזוית לזוית ונמלך עליהם והוציאן פטור שלא היתה עקירה משעה ראשונה לכך לא תימא על מנת להצניע אלא אימא על מנת להוציאו הכא במאי עסיקינן בשעמד עמר למאי אי לכתף אורחיה הוא אלא בעומר לפוש אבל לכתף מאי

פטור

לבעל ואפילו הכי פעים אמן פטור והיינו מפוס דחייב מיתה ותפלומין לאחר לפי שאין בנוף החסם כדפי' ורבינא אומר דבכל מקום מיתה לזה ותפלומין לזה וחייב ועבר כפ"ו ורודף מאחי דניחא להפיל בכל אדם ובכל העולם ולהכי חייב מיתה ותפלומין לאחד ואע"ג דמעיקרא בפרק בן סורר חייב רודף מיתה לזה ותפלומין לזה לפי המסקנא דקאמר אלא לא אמרה אברה והא אין לו אלא מפוס דהוי מיתה ותפלומין לאחד:

שעקירה צורך הנחה היא ק"ל דאמריכן במ"ק גבי גנב ותכר בפעת פטור כגון דאית ליה זרוק בניבותיך לחבירי ותיקני לי תכרי בניבותיך ופריך מכי מטי לחור חבירו קכה ותחייב בנפשו מפוס שבת לא הוי ער מתנות ומאי פריך והא עקירה צורך הנחה היא כדאמר הכא ולפרש אחי פשיט דאי לאפסר לניסוך בלא הנבהה ואפילו הכי קאמר רב מנסך אפי בדרבה מיבה בהנחקין ולא קאי אמכתר דקיש ליה בדרבה מיבה כדרבי ירמיה דאמר הנבהה קונה ואחחייב בנפשו לא הוי ער שעת ניסוך ומשמע לית ליה דהנבהה צורך ניסוך היא ולא דלית ליה דעקירה צורך הנחה היא ולא הוה מפליג בין מכי לאחרורי ללא מכי לאחרורי קרע לאפסר להנח בלא עקירה אחאי נקט רבי אבין זרק חץ לניקוט מעבי אלא ודאי כי האדי מיבה ומאן דפליג אמעבי פליג נמי אזורק ואפילו דרבי ירמיה פריך במרובה אבל אם אפסר לניסוך בלא הנבהה לא פליג רבי ירמיה אדרבין ובהגוזל בקרח מסמע קאת דרבי ירמיה פליג אדרבין גבי חזרו לומר לף המנסך דקאמר התם מעיקרא סבור כרב אבין ולבסוף סבור כר' ירמיה:

דאי בעי נחית ואכיל פי' בקונט למטה מג' אלא היינו הנבהה וקס"ל לר' ירמיה מיבה הנבהה בדבר שהוא תופס בידו או בפיו דוכתין בידים אמר רחמנא ואמר בגיטין זרק לתוך קלתה מגורסת קטורת אפ"פ שהיא תלויה ועע"ג דמיירי ברשות הבעל ואפילו אין דבעי התם תלויה אינו מפריך מתניתה נבוה ג' אלא מדלא מפרש להי אפ' דאי בעי נחית ואכיל הוה ליה בדרגא קבה יכול הוה לאחות ולתוחבה עד בית בליעתו אף על גב דבהך אכילה אינו עומ' כן והיינו הנבהה זו לצורך אכילה מיד הוחיל ויכול להתחייב בלא הנבהה לאו צורך אכילה היא והכי קאמר להיפסר לניסוך בלא הנבהה כגון אם תחבה לו תחבירו:

וחבא כמי כיתת הנבהה צורך הוכחה היא לניסוך דאי בעי לאהדורי לא מצי מיהדר לא פריך מידי אבל לניסוך דאי ליפסר להנחה בלא עקירה פריך דהכי כמי אי ליפסר להנחה בלא הנבהה אף על גב דליפסר בגרירה כך לי עקירה זו כמו עקירה אחרת דמיית החיסור מתחיל מפעת הנבהה דאם היה אחר פוסה עקירה לא היה מתחייב בהנחה כמכה עקירה גורמת החיוב ועד שעת הנחה תוסך החיוב:

ונימא הנבהה צורך הוכחה היא תיית לפרת דהנבהה קונה פחות מפלמה טפחים אחי פריך והא כיון דקנאה קורס התחלת העקירה לא הוי עד מיבה פלמה דלמטה הוי כלבוד כרחמרינן בהמ"ק העביר חבי גרוגרת דרך עליו חייב ואם"ל דין הוא מיתחייב כמו לבן עזאי דאחר מהלך

בעומד דחי דחייב לפי שהכהלה קודם מהחיל העקירה ואומר רבא דמסמע ליה בכל עכין נוכב כים לפילו מוכח על גבי מקל מהוי נבוה פלמה טפחי מבה

הקניין והעקירה בבת אחת:

שהנביהו על מנת להכניעו ונמלך להוסיפו ואם תאמר וכיון דפלקא רעתי המתת דמיחייב אחך הוכחה אם כן הוה קופיא לדוכתין דבורך הוכחה היא ויש לומר דפלקא רעתך הא דנמלך והוסיפו הוי עקירה בכים:

אבל לכתף מאי פטור כו' לפילו הוי לכתף חייב הוי מפי למיפרך דליפלוג בדידיה בין פחד לגלא עמר כלל:

מהלך

עין משפט

מהלך פעומד דמי ומעביר לרבע לחמות דחייב ברה הילכתך גמירי לה
כרת מירי בהזורק ולא ילפינן מיכה דהתם מקום חיובא הוא לבעל
בן סורר מירי במהלך מחנו לפלטיא דרך פטיו סהוא מקום פטיו ובירושלמי
פריך לבן סורר מאי היכי מעכיר ד' לחמות ברה דמיחייב ומסני בקופץ:

אבל זורק מאי פטור ליפלוג ולימני נר מצוה

בדידה מסוס הכי חשיב זורק
בדידה טפי ממגרד מסוס דכמוני ובזורק
במניחס בידה בהגבהה מקניין קונ' מיבה
חיוב הוצאה לבעל במגרר ההוצאה והקניי'
בזה כאחד:

מגרר ויוצא לישטריך ליה למיל דפריך
דליפלוג בין לפום וכי לכתף לחבעי
למנוי הכי מסוס דלכתף פטור כדאה לו
חירום טפי מחילום דמגרר:

אי דאפקיה לרה חיסור גניבה ליכא אבל
דאיכא למ' בפ"ק דב"מ דר' לחמות קנות
לו לגרם לפילו ברה הכי מילי גבי מציאה
דלא ליתו לאיכזויי ובגט מסוס עינוב אבל
לגבך לא תקינו סיקנו לו ר' לחמות:

אלא במיבעי תימה לרי דבפר' הפיבה
גבי דבדים מדרבן להגבים לין
ניקני בהגבה הלא בהגבה לפריך מהגוב'
פים דבר הגבהה הוא ומסני במילי דבעי
מיבה מסתם דאי הוה אמר דבר הגבהה
אמי ניקני במשיכ' הוה אמינא ליה מפיר אפי'
בזוטרי ואחאי הא עכ"ל דאיפסר מיהא דרך
דחק היכי מיהיי לעבין מבת בגרירה דאין
דרך הוצאה בכך ול' דאיפסר מיהא דרך
הוצאה בכך לפילו בזוטרי כגון סמוציאו
דרך מחתר דדרכו בגרירה ואיבו ניקנה אלא
בהגבה אי נמי הוה אמינא ליה ולמשיך: ולא
פריך וכן דרך הסם בכמה מקומות:

דב חמי אמר כגון שפירף ידו למטה מנ'
וכדרבה פי' בקונטרס דקאי אחאי
דפריך לעיל חיסור גניבה ליכא והמתא
מסני דאיכ' נמי חיסור גניב' כדרבה וקסה
לר' אחא דמיה עניין חסיבות מקום ד'
דלעבין מבת לקניין ועוד דאין נרוך מ
סום רחוה להבית דקניא ליה ידו דפטיטא
דוכתי' בידה אמר דאמר כדפריך לעיל ועוד
דאמאי לא מוקי לפי' כשפירף ידו למעלה
מנ' כגון שהאפקו' גבוה ג' דלי' הגבהה
גרשות אחיר והוה מייתי מרדבה דקניין
ומבת גרעא כגיר' הספר שמבת ר' בן
דביבי מחיר בספיבי חמבת דגרם ליכמי
כדרבה וכ' מילתא חמבת דקאי כשפירף ידו
למטה מעלמה דאף על גב דלא חשיבה
לעניין מבת הנח' אף על גבי מקום ד' ליכא
הכא חיוב מבת כשפירף ידו למטה מנ'
דלמטה מנ' לא בעיבן מקום ד' רבלבוד דמי
וכמאן דאמרי' דמיא לי נמי לפילו שפירף ידו
למעלה מנ' וכדרבה דידו חשיבה כר' על ר'
ורת"ם דאמר רבא ידו של אדם חשובה לו כ' אמות ו
וכדרבה ותו לא ואתא לאפוקי דמגרר ויוצא
לישטריך ליה לאפוקי דאחר בהמכ"ע דף נא
דאחר יד לא ממי אחר ומיירי כשהוח כשהוי
בפניס והוציא ידו אחת ובאחרת מגרר לחוכה כיון למטה מנ' דלמעלה מנ' ממיה אחר דבתר גופו גרירה:

ובדשות הרבי' נמי קנה והא דאמ' בהמוכר את הספ' דאמר רבא דאמרי תרוייהו דמסיק לה קניין ברה אומר ר' דלא פליגי הרבי' דהכא דהא דקאמ' דקנה
היינו לענין להתחייב בחוכסין אבל היכי קונה מיהא שלו לגמרי ורי"בה נראה לו דפליג דהא בתריבה גבי מציאה נבי נתנה לכבורת בנו דקאמ' דיפה היכא
נמי למידרך כמו שמדקדק כאן והתם לענין מסיק דקניין חיירי ללמוך אחר ספירם שם בקונט' ואפילו ללמון שני הא מוכח התם בגמ' שאין לגבב להתחייב
חלא במסיכה הרחויה לקנין:

ורמינהי חלו הן הלוקין הבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אמו ועל אחות אשתו ועל אשת אחיו ועל אשת אחי אביו ועל הנידה וקיימא
לא אמרינן: הבא על אחותו ועל אחות אביו
כו': ורמינהי אלו הן הלוקין הבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אמו ועל אחות

פטור אדתני היה מגרר ויוצ' מגרר ויוצא פטור
נפלוג בדידה במה דברי' אמורים בעומד לפוש
אבל לכרוף פטור אלא הא מני בן עזאי היא
דאמר מהלך כעומד דמי אבל זורק מאי פטור
ניפלוג בדידיה במה דברים אמורים במהלך
אבל זורק פטו' מגרר ויוצא איצטריכ' ליה סד
אמינא אין דרך הוצאה בכך קמ"ל ובמאי אי
ברבי אורחיה הוא אי בזוטרי לאו אורחיה
הוא אלא במיצע ודאפקי' להיכ' אי דאפקי' לרה
איסור שבת איכ' איסור גניבה ליכא אי דאפקי'
לרשות היחיד איסור גניבה איכא איסור שבת
ליכא לא צריכא דאפקיה לצידי רשות הרבים
וכמאן אי כרבי שיעור דאמר ציורי רה כרה דמו
איסור שבת איכא איסור גניבה ליכא אי כ
כרבנן דאמרי ציד' רה לאו כרשות הרבים
דמו איסור גניב' איכא איסור שבת ליכ' לעולם
ברבי אליעזר וכי אר אליעז' ציד' רה כרה דמו
הני מילי לעניין חיוב דשב' דזימנין דרחקי רבי'
ועיילי להתם אבל לעניין מיקנא קני מאי
טעמא דהא לא שכיחי רבים רב אשי אמ' כגון
שצירף ידו למטר משלשה וקיבלו כדרבא
דאמר רבא ידו של אדם חשובה לו כארבעה
על ארבעה רב אחא מרתני הכי רבינא מרתני
לעולם דאפקיה לרשו' הרבי' וברה נמי קנה
ותרוייהו ברוקיא דהא מתניתין קמיפלגי היה
מושכו ויוצא ומת ברשות בעלים פטור הגביהו
או שהוציאו מרשו' בעלים ומת חייב רבינ' דייק
מרישא רב אחא דייק מסיפא רבינא דייק
מרישא היה מושכו ויוצא ומת ברשות בעלים
פטור טעמא דמת ברשות בעלים הא הוציאו
מרשות בעלי' ומת חייב רב אחא דייק מסיפא
הגביהו או שהוציאו הוצא' דומי' דהגבהה מר'
הגבהה דאתי לרשותיה אף הוצאה נמי דאתי
לרשותיה לרב אחא קשיא רישא לרבינא
קשיא סיפא רישא לרב אחא לא קשיא כמר'
דלא אתי לרשותיה רשות בעלים קרינא ביה
סיפא לרבינ' לא קשיא הוצא' דומיא דהגבהה

צד

מסורת השס

פטור מתפלומין דחית עליה חיוב מבת מחמת הגבה' רחמוכה מפה נקנה
לו הכים ומיתה ותפלומין בחין כאחד: ניפלוג בדידה במגביים יכול לפמ"ש
חיוב ופטור: חלא לא תוקמא בסמוך ואפילו הכי חיוב מבת דעקירה לאו
מהמת עקיר' רחמוכה דהגבהה חתיא ליה חלא בעקירת נופו של כפיפה
לחרוכה כפיוכה מן הבית ובן עזאי היא:
דאמר בפ"ק דמבת: מהלך כעומד דמי
ועקירת כל כפיפה הוית עקירה והכחת
הרגל היא הכחה הילכך קניא מפעת ס
הגבהה וחיוב מיתה בפסיפה בתריית' קא
לחיא ליה: אבל זורק מאי הגביהו וזרקו:
פטור מתפלומין דחיתיה ליה חיוב מבת
על ידי חיוב הגבהה דתו ליתא עקידה
לחריתי: אין דרך הוצאה בכך ואין כאן
חיוב מבת: ובאתאי לישטריך לאפמועיכן
דדרך הוצאה בכך: אי בדברבי כים ג' רוכל
פים בו פמוי להגביהו: אורחיה הוא
לגרור ופפיט דהוצאה היא: אלא אורחים
הוא ואתאי חייב אפו' מבת: חיסור גניבה
ליכא דאפיכ' בלא הגבהה קס"ד דלא קניא
בר"ה: לרשות היחיד לרשותו מחיתה
חביבו סמוך לבתיכ הבעלים: בידי רשות פ"ק דמבת דף ו
הרבים סמוך לבתיכ מבותיכן להלן מן ה עבוכין דף מ
הבית לבניס ומבטלן להרחיק חיכוך
המצות ומחותן חיפוי ולפניס קרי בידי
ר"ה: פלוגתא דרבי לליעזר ורבנן
בעירובין בפרק כל גגות: דהא לא מכיחי
רבי והוי ליה כפיפטה דקקיקן בה מפיכה:
רב אפי אמר מגרר ויוצא דקאמר פטור
לעולם ברשות הרבים ודקפיא לך חיסור
גניבה ליכא: כגון שפירף ידו הפנייה
לפחות מפלמה סמוך לקרקע ובידו אחת
גורר וכפלה לתוך חברתה וידו קניא ליה:
כדרבה דאמר רבא ידו של אדם חשובה מבת בין דף ס
לענייו הנחת מבת במקו' חרבעה וכי היכי
דלעניו מבת חשוב מקום לעניין מיקנ' כמי
חשוב מקו' למיקני כאילו הגביהה למעלה
מפלמה ומיהו ברשות היחיד לא לגבהה
דתיקני ליה מקמי דליתי חיוב מבת עליה מכוכה דף עט
ובידתה לרה וקנייתה בחין כאחד ולהכי
מעמע כפפירף דלא תיהוי הגבהה ברשות
היחיד כדקתני מגרר ויוצא רב אחא מתני
הכי כדאמרן דמסיק' ברשו' הרבים לא קני
ומוקי לה כפפירף ידו וקיבלה לתוכה:
היה מושכו בגוכב בהמ' ברשות בעלי' קאי
בפרק מרובה: ומת הפור ברשות הבעלי'
פטור הגנב מלפלם כלום דלא קני ל
להתחייב בחוכסין: הגביהו אפילו ברשות
הבעלים: הא הוציאו כל היכא דאפקיה
ואפילו לרה: אלא הן הלוקין שם התרו
בהן: וקיימ"ל דאין לוקה ומפלם דכפקה
לן לקמן מכדי רמעתו מפום רמעה אחת
אתה מחייבו ואי אתה מחייבו מפום שתי
רמעות: מתני'

מכות דף יב

וקיימא לן דאינו לוקה ומשלם אמר שולא לא קשיא כאן באחותו נער כאן באחותו בוגרת אחותו כוגרת נמי הא איכא בושת ופגם בשוטרה והאיכא צערא במפותה השתא דאתית להכי אפילו תימא אחותו נערה ביתומה ומפותה אלמא קסבר עולא כל היכא דאיכא ממון ומלקות ממונא משלם מילקות לעולא הא גמר מחובל בחבירו מה חובל בחבירו דאיכא ממון ומלקות ממונא משלם מילקא לא לקי אף כל היכא דאיכא ממון ומלקות ממונא משלם מילקא לא לקי מה לחובל בחבירו שכן חייב בחמשה דברים ואי ממון לקולא שכן הותר מכללו בבית דין אלא גמר מערים זוממי מה עדים וממין דאיכא ממון ומלקות ממונא משלם מלקא לא לקי אף כל היכא דאיכא ממון ומלקות ממונא משלם מילקא לא לקי מה לעדים זוממין שכן אינן צריכים התראה ואי ממונא לקולא הוא שכן לא עשו מעשה אלא גמר מתרוייהו מה הצד השוה שבהן דאיכא ממון ומלקות ממונא משלם מילקא לא לקי אף כל היכא דאיכא ממון ומלקות ממונא משלם מילקות לא לקי מה להצד השוה שבהן שכן יש בהן צד חמור ואי ממונא לקולא הוא שכן יש בהן צד הקל אלא

לן דאינו לוקה ומשלם גרסה לי' דלא פריך לתתכיתין דהתם ומפותו לוקה משלם לקמן לי' דלא פסיק ליה כגון בוגרת אחותו בוגרת דהא מלקות קנסא ליה אחותו בעולה הלא אחותו קנסא ליה ואפילו הכי לא מלקינן ליה משום דמלקות דמקפה דחייבי מלקיות פוגעי פטורים מן התלומין ומפני עולה דתתכתיתין לפי שהתרו בו ומפני שהוא לעשות דחית ליה דחייבי מלקיות

דאין לוקה ומשלם תימה דבפ"ק דמכות דף ד' ופ' מפני דבקנס לוקה ומשלם דקתני לפלונתא דר' מאיר ורבנן דתניא לכן בחיים פלוני מחייב לחברו מתתי' זה בשלמ' רבנן כי טעמייהו משום דסבי לחת כו' הלא רבי מאיר מלי טעמא גמר מתוכיח שם רע מה לתוכיח שר שכן קנס קסבר רבי מאיר ערי זוממין נמי קנס מפני דלרבנן לא ילפינ' מתוכיח שר מתוכיח שם רע משום דכתיב זוממין מתוכ לכל קנס ילפינן מפיר מתוכיח שר דלוקה ומשלם ועולה גופיה דרחיק הכא לסכויי כאן בחותו כערה הוא דמקיק ה התם הכי ולוכח לתימר דמכוסת ופנס מה מתון פריך הכא מדמפני כאן בחותו בוגרת מפני הלאו מבוסת ופנ' פריך דלא לא הוה מפני מירי ולי כיון דלרבנן דרבי מאיר ערים זוממין לאו קנסא הוא ולכך לא ילפינן מתוכיח שם רע הלא אין לוקין ומשלמין מכדי דפעתו דהסתא חית למילף בכל דיכתין מעדים זוממין ולא מתוכי שם רע דכל מלקיות ילפינן מתלקות דעדים זוממין דסמיך ליה לאו דחסיתה דחדבע ס יכנו בעדים זוממי כתיב ולפי שמפורש בהן מלקות ילפינן כולהו לאוי דניהוי דומי ללאו דחסיתה דסמיך ליה וכי היכי דעדי זוממין אין לוקין ומשלמי בכל ענין בין בממון בין בקנס דמקרא הלא דבר הכתוב כדי דפעתו משו דטעה אחת אתה מחייבו כו' אפילו כתחייבו קנס בגון בטעה שהעידו טובחו או מכרו סור של נביבה שם או אחרי' בשביל הכח נמי בכל מלקיות ועוד תיר ר' יהב דרבנן נמי מכו כעדי זוממין ומלקות חבל דם מפוס בנין חב דמוכיח שם רע מוקי כוי דפעתו למיתה ומלקות ומפיק לי' ממפעתי' חיכמי טעמא דרבנן כדאפרם בירושלמי דמוכי' שם רע חידוש הוא דבריבור גריר מיחייב דאעב דעדי זוממין נמי בריבורייהו מיחייבי מכל מקום לא הוי חידוש כו' אלא דאי עולה לחודה הוה אמינא הואיל ועולה לא מיחייב אלא בשביל שהעידו עדים זוממין קנסא ליתי ומשלם לקמן דאפילו עדים זוממין קנסא ליתי ומשלם לוקה ומשלם קנס דאמר ולרבה דאמר חידוש הוא מחידוש תור בקנס מתניתין במאי מוקים לה ואמאי לא מוקי לה כרבי עקיבא דסבי' ליה בפ"ק דכתובות דף ד' ופ' זוממין קנסא הוא דלדידיה לא מפעיכן דאית ליה מת ומשלם אלא מפעתא דאין לוקה ומשלם דקאמר לפלונתא דר' מאיר ורבנן דתניא לכן בחיים פלוני מחייב לחברו מתתי' זה בשלמ' רבנן כי טעמייהו משום דסבי לחת כו' אלא רבי מאיר מלי טעמא גמר מתוכיח שר מה לתוכיח שר שכן קנס קסבר רבי מאיר ערי זוממין נמי קנס מפני דלרבנן לא ילפינ' מתוכיח שר מתוכיח שר משום דכתיב זוממין מתוכ לכל קנס ילפינן מפיר מתוכיח שר דלוקה ומשלם ועולה גופיה דרחיק הכא לסכויי כאן בחותו כערה הוא דמקיק ה התם הכי ולוכח לתימר דמכוסת ופנס מה מתון פריך הכא מדמפני כאן בחותו בוגרת מפני הלאו מבוסת ופנ' פריך דלא לא הוה מפני מירי ולי כיון דלרבנן דרבי מאיר ערים זוממין לאו קנסא הוא ולכך לא ילפינן מתוכיח שם רע הלא אין לוקין ומשלמין מכדי דפעתו דהסתא חית למילף בכל דיכתין מעדים זוממין ולא מתוכי שם רע דכל מלקיות ילפינן מתלקות דעדים זוממין דסמיך ליה לאו דחסיתה דחדבע ס יכנו בעדים זוממי כתיב ולפי שמפורש בהן מלקות ילפינן כולהו לאוי דניהוי דומי ללאו דחסיתה דסמיך ליה וכי היכי דעדי זוממין אין לוקין ומשלמי בכל ענין בין בממון בין בקנס דמקרא הלא דבר הכתוב כדי דפעתו משו דטעה אחת אתה מחייבו כו' אפילו כתחייבו קנס בגון בטעה שהעידו טובחו או מכרו סור של נביבה שם או אחרי' בשביל הכח נמי בכל מלקיות ועוד תיר ר' יהב דרבנן נמי מכו כעדי זוממין ומלקות חבל דם מפוס בנין חב דמוכיח שם רע מוקי כוי דפעתו למיתה ומלקות ומפיק לי' ממפעתי' חיכמי טעמא דרבנן כדאפרם בירושלמי דמוכי' שם רע חידוש הוא דבריבור גריר מיחייב דאעב דעדי זוממין נמי בריבורייהו מיחייבי מכל מקום לא הוי חידוש כו' אלא דאי עולה לחודה הוה אמינא הואיל ועולה לא מיחייב אלא בשביל שהעידו עדים זוממין קנסא ליתי ומשלם לקמן דאפילו עדים זוממין קנסא ליתי ומשלם לוקה ומשלם קנס דאמר ולרבה דאמר חידוש הוא מחידוש תור בקנס מתניתין במאי מוקים לה ואמאי לא מוקי לה כרבי עקיבא דסבי' ליה בפ"ק דכתובות דף ד' ופ' זוממין קנסא הוא דלדידיה לא מפעיכן דאית ליה מת ומשלם אלא מפעתא דאין לוקה ומשלם דקאמר לפלונתא דר' מאיר ורבנן דתניא לכן בחיים פלוני מחייב לחברו מתתי' זה בשלמ' רבנן כי טעמייהו משום דסבי לחת כו' אלא רבי מאיר מלי טעמא גמר מתוכיח שר מה לתוכיח שר שכן קנס קסבר רבי מאיר ערי זוממין נמי קנס מפני דלרבנן לא ילפינ' מתוכיח שר מתוכיח שר משום דכתיב זוממין מתוכ לכל קנס ילפינן מפיר מתוכיח שר דלוקה ומשלם ועולה גופיה דרחיק הכא לסכויי כאן בחותו כערה הוא דמקיק ה התם הכי ולוכח לתימר דמכוסת ופנס מה מתון פריך הכא מדמפני כאן בחותו בוגרת מפני הלאו מבוסת ופנ' פריך דלא לא הוה מפני מירי ולי כיון דלרבנן דרבי מאיר ערים זוממין לאו קנסא הוא ולכך לא ילפינן מתוכיח שם רע הלא אין לוקין ומשלמין מכדי דפעתו דהסתא חית למילף בכל דיכתין מעדים זוממין ולא מתוכי שם רע דכל מלקיות ילפינן מתלקות דעדים זוממין דסמיך ליה לאו דחסיתה דחדבע ס יכנו בעדים זוממי כתיב ולפי שמפורש בהן מלקות ילפינן כולהו לאוי דניהוי דומי ללאו דחסיתה דסמיך ליה וכי היכי דעדי זוממין אין לוקין ומשלמי בכל ענין בין בממון בין בקנס דמקרא הלא דבר הכתוב כדי דפעתו משו דטעה אחת אתה מחייבו כו' אפילו כתחייבו קנס בגון בטעה שהעידו

אלמא קסבר עולא כל היכא דאיכא ממון ומלקות ממונא משלם מילקא לא לקי והא מפעיכן דוקא הוא דמשלם ממונא דגלי קרא כדאמריכן לעיל נערה נערה הנער והנערה כמו שמפיק לי' מילקא לקי וממונא לא משלם והכא דוקא הוא דמשלם ממונא דגלי קרא כדאמריכן לעיל נערה נערה הנער והנערה כמו שמפיק לי' מילקא לקי וממונא לא משלם ולהכי לא הוה ליה לאוקומי מתניתין דמכות בחותו נער ובהתרו בו ומתני' בשלמ' התרו בו ולא לקי ולהכי לא הוה מצי לאוקומי מתניתין דמכות בחותו נערה דאין זה דיוק דהיכא למימר דעולה משלם בבר לה כדרים לקים דלא בעי למנויי כאן בהתרו בו כאן אלא התרו בו כדרחמר לקמן דאין חילוק לדידיה דאית ליה דחייבי מלקיות מוזהרין מן התלומין פטורין בין התרו בו בין לא התרו בו ואי מרבינן לקמן מקרא בלא התרו הוה הדין התרו וכר' דלי דעב משלם מילקא לא לקי מדמרבינן מחד קרא חייבי לאוין ומחד חיובי כריתות דאי בעלמא מילקא לקי דלמא חד לחייבי מעשה וחד לחייבי לאוין אף על גב דבעלמא לוקה ואינו משלם אבל חייבי כריתות לא מפוס דבעיבי לאפה עים בה הוי וכדרבנן דאמר תופסין בחייבי לאוין

ואי שכן תמוכ' קולא הוא ואת' לימא גזרו אטו דאורייתא בקלא דהכי פריך בפ' הכלרפין גבי מי שכתחייב' מיתו' ולי דמתני הכא דחם דאמר לחמוך כל כחבל ים בהן כד חמור קסה דחם כן לא כלמר עור תהבד הסוה בפוס מקוס דלכולהו היכא למיפרך הו כד חמור הו כד הקל ונראה לרי דהכא פריך הכי מכל ים בהן כד חמור מפוכה כי ההיא דבפ"ד מיתות מה להבד הסוה שבהן שהוא גבי דיינין נפ"ק וחרם ד הכא חמשה דברים ומלין כריכין התראה הוי כד חמור יותר מעשר דברים ודד הקל נמי הוי קולא יתירא בחובל שהותר מכללו בחובל בחברו וכן עדים זוממין לא עשו מעשה הוי קולא יתירא ואפילו למאן דאמר עקימת עפתי הוי מעשה הא אמריכן בפ"ק דיבמות דאין עדים זוממין הואיל ויפה כוחן בהרוגה ובפר כ"פ ים לפר כמי דפריך גבי טבול יום וכלי חרס מה להבד הפו שבהן פכ כד חמור דקרי כד חמור מפוכה כלי חרס שמטמא בחוירו וטבול יום נמי ים לפרם בדוחק מקורות כד חמור מה שנעשה חב הטומאה דנהי דכלי חרס חיבו נעשה חב מכל מקום ים במיבו

מסורת השס

אלא עולא תחת תחת גמר כתיב הכא תחת אשר עינה וכתיב התם עין תחת עין מה התם ממונא משלם ומלקא לא לקי אף כל היכא דאיכא ממונא ומלקות ממונא משלם מילקא לא לקי רבי יוחנן אמ אפי תימא אחותו נערה כאן שהתרו בו כאן שלא התרו בו אלמ קסבר רבי יוחנן כל היכא דאיכא ממון ומלק ואתרו ביה מילקא לקי ממונא לא משלם מנא ליה לרבי יוחנן הא אמר קרא כדי רשעתו משום רשעה אחת אתה מחייבו ואי אתא מחייבו משום ב רשעיות וסמיך ליה ארבעים יכנו פן יוסיף והרי חובל בחבירו דאיכא ממון ומלקו ממונא משלם מילקא לא לקי וכי תימא הני מילי היכ דלא אתרו ביה אבל אתרו בי מילק לקי ממונא לא משלם והאמר רבי אמי אמר רבי יוחנן הכהו הכאה שאין בה שוה פרוטה לוקה היכי דמי אי דלא אתרו ביה אמאי לוק אלא פשיט דאתרו ביה וטעמ דלית בה שוה פרוטה הא אית בה שוה פרוטה ממונא משלם מילקא לא לקי כדאמר רבי אילעא בפירוש ריבת תורה עדי זוממין לתשלומין הכא נמי בפירוש ריבתה תורה חובל בחבירו לתשלומין והיכ איתמ דרבי אילעא אהא מעידים אנו את איש פלוני שחייב לחבירו מאתים זוז ונמצאו זוממין לוקין ומשלמין שלא השם המביאן לידי מכות מביאן לידי תשלומין דברי רבי מאיר וחכמים אומרים כל המשלם אינו לוקה ונימא כל הלוקה אינו משלם אמר רבי אילעא בפירוש ריבתה תור עדי זוממין לתשלומין היכן ריבתה תורה מכרי כתי ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו יד ביד למה לי דבר הניתן מיד ליד ומאי ניהו ממון חובל בחבירו נמי מכרי כתיב כאשר עשה כן יעשה לו כן ינתן בו למה לי דבר שיש בו נתינה ומאי ניהו ממון ורבי יוחנן מאי טעמ לא אמר כעולא אם כן בטלת ערות אחותך לא תגלה

הובל

אלא עולא תחת תחת גמר מכיון למיתי דמי מקנה זו דלא קחמר עולא דמוכח מעלמ ולא לקי שלא בהכיתו תלת דגלי בהו קרא ולכך למיתי דלפיכך לעולא בכל דוכתא מתחת נתיב יעלם בסף דמהני בזיוף מזה לפיכך מיטב בכולהו דדוקא לעכיין מיטב ניתקבלת מהנוף התעלומי דחס לא כן תקשי לר יוחנן ולא כדי דלעולי לעולא דאמר מי ליח להו בזיוף מזה לעכיין מיטב והכא לעולא חייתר ליה הרי תחת לאפטר מעלמי מנזיף מזה דחובל בחבירו היינך דיקא למימר לקיין לעולא דנקיט בזיוף ופנם חדרב:

שלא המס המביאו לידי מלקו מביאו כו פי כקונטרס משו דממון ומלקו אתי קראי מלקו תעכה וממון תוספת לו כאשר זמם וקס דכתם דחי הוי כתיב כאחד קרא סילקה ומשלם משיה לוקה ומשלם משיה ים לפרש לפה משו דממון ומלקו אתי קראי אין לנו לבטל פסוק אחר לגמרי ולקיי אחר לגבי חס כיון כתיב מניהס מוספת כאשר זמס בגון שהעידו על אח שהוציא מס רע שפתו רבתים לחייבו ממון ומלקות אין לוקין ומשלמין ואין כח לבי דלא מק ובר מלא יהו חייבין ממון ומלקות בכהנ כיון סרבו לחייבו מניהס וברחה לבי לפרש ש המס המביאו לידי מכות כו כלומר שהמשלומין לא פכתבו בשמוך למלקות דחס היס כתיב בחותו פסוק עצמו לא תעכ ועס עכה ועשית לו כאשר זמס חז ודאי הוה חמיכ הוה לי לאו הניתק לעשה ולא ילקה עלין חבל

עיה מנכתב ריתוק זה חזה לא דמי ללאו דבזולה דחמיכ ליה כיתק לעשה בפרק בתרא דמכות ובפלוח הקן חעב דעשה דוהסיב חת הגזילה לא כתיב חבל לאו דלא תגזול דהתס ודאי עכ הוה כיתק לעשה סהדי עיקר גזילה מתת ידו חבל קרא דועשיתס לו כאשר זמס חיכו עיקר הלאו דלא תעכה לעל ידי מלקו לאו נעקר ערוקו אלא על ידי סהוזס הילכך לא חשבינן ליה כיתק לעשה כיון שלא כתב אחריו סתוך לו והדר פלמה מדרוש מפרש פלא המס המביאו לידי מכות דהייכו לא תעכה מביאו לידי המלומין פי חיכו בה לחיות הזהר לעכום המלומין כדאחר במכות וממון לא בעי הזהרה ועוד דר מחיר כפקר ליה הזהרה לכאשר זמס מוכל ישראל ישמעו וייראו ולא יוסיפו כדאחזריכן בפרק דמכות סחס היה כריך לא תעכה לאזהרת ממון אז לא הוה לוקה עלין דאחד לאו לא הוה עכשיכן ליה ממון ומלקות:

מכרי כתיב ועשיתם לו כאשר זמס יד ביד למה לי ולימא לימיר דלמה לי יד ביד דמועשיתם לו כאשר זמס משמע בהדיה ממון דכמו סחיה רוצה לחייבו ממון כן יתחייב לו ממון דמכיון למיכ כאשר זמס מיירי בחיתה ומלקו לא חבל בחמון מילקה לקי ממון לא משלם ומיהו קשה לישנא מכרי כתיב ועשיתם לו כי יד ביד למה לי דמשמ דמייתור דלא ליכתריך לגופיה הוה דמפיק ליה והא לפו לא מייתר יד ביד משמ שפיר ממון דלימה לפרושי יד ביד ממש כדנפקא לן בחובל מעיד תחת עין ועור הא דקחמ בחובל בחבירו כן ינתן בו למה לי דבר הניתן מיד ליד ומאי ניהו ממון חיכ מילי היכא דלא אתרו ביה דמכיון דנפקא בהחובל נזק ולא משמ עשה לבל היכ דלא אתרו ביה חיתה דמוניה לקי וכדאקיה לקי דהך מונים התס עין תחת עין ממון מקרא דיד ביד והייכו דקחמ מכרי כתיב ועשיתם לו כאשר זמס ואי עין תח עין מש לי מכאשר זמס נפק ליה חיית יד ביד למימר דבר הניתן מיד ליד דמשמע ממון לבל מי לא חייתר הא יד ביד ממש:

החובל בחבירו מכרי כתיב כאשר עשה דמשמע ממון כדאוכחן מייתור דיד ביד כדפירש והיכ ינתן בו למה לי והא ליכא למימ דאתא להיכא דלא אתרו ביה דמיר ביד כדקאמר אלא עכ לא לריכתריך אלא לכדאתרו ביה ומיהו הא לא קשיא ליה חומרא כאשר עשה דנפקא כאן לעו דורך כדאמריכ כל פרשה שבאתרה ומיסבית כו' לבל כן ינתן בו למה לי פעמים אלא לומר לך דבר הניתן מיד ליד להיכא דאתרו ביה והוא הדין להיפך מכי לימיר מכרי כתיב יד ביד כן ינתן בו למה לי:

ורבי יוחנן מאי טעמ לא חמר כעולא והא ליכא למימר דלא סמיע ליה גזיר' סוה דתחת תחת דהא ילפינן לה בבכורות גבי בכור ובכמה מקומות:

אם כן בטלת ערות אחותך לא תגלה ואס תאמר כל לאו דאין בו מעשה ולאו הניתק לעשה ביטלו הלאו כיון דאין לוקין עליו הא לאו מילתא היא דהיינו לאו בדמלקות הוא לבל הכא דאייך ביה מלקות ליתי לן למידרש גזירה סוה לחפוקי מלקות מיניה כיון דאיכא לאוקומי גזירה סוה חמילתא לחרייתי:

חלא

חוב בחבירו נמי אכ ביטלת לא יוסף בן יוסף
ערי זוממין נמי אם כן בטלת והיה אם בן הכו
הרשע אלא ערים זוממין איפשר לקיומה בבן
גרושה ובן חלוצה חובל בחבירו נמי איבא
לקיומה כגון שהכהו הכאה שאין בה שוה
פרוטה אחותו נמי איבא לקיומה באחותו
בוגרת ורבי יוחנן האי תחת אשר ענה מיבעי
לי לכראבי דאמר אביי אמ קרא תחת אשר
ענה האי תחת אשר ענה מכלל דאיכ בושת
ופגם ועולא נפקא ליה מדרבא דאמר רבא
אמ קראונתן האיש השוכב עמ לאבי הנער
חמשי כסף הנאת שכיבה חמשי מכלל דאיכ
בושת ופגם רבי אליעזר אומר ערים זוממין
ממונא משלמי ומילקא לא לקי משום דלאו
בני התראה נינהו אמר רבא תרעניתרי בהו
אימת ניתרי בהו מעיקרא אמרי אישתלין
ניתרי בהו בשעת עשה פרשי ולא מסהדי
נתרי בהו לבסוף מאי דהוה הוה מתקיף לה
אביי וניתרי בהו בתוך כדי דיבור מתקיף לה
רב אחא בריה דרב איקא וניתרי בהו מעיקר
ונרמז בהו רמוזי הדר אמר אביי לאו מילתא
היא דאמרי אי סלקא דעתיך ערים זוממין
צריכין התראה כי לא מתרינן בהו לא קטלינן
להו מי איכא מידי דאינהו בעו קטיל בלא
התראה ואינהו בעו התראה אבעינן ועשיתם
לו כאשר זמם לעשות לאחיו וליכא מתקיף
לה רב סמא בריה דרב ירמיה אלא מעתה
בן גרושה ובן חלוצה דלא מכאשר זמם קא
מיתרבי ליבעי התראה אמר קרא משפט
אחד יהיה לכם משפ השוה לכולכ רב ששא
בריה דרב אידי אמ חובל בחבירו נמי ממונא
משלם ומלקא לא לקי מהכא וכי ינצו אנשים
יחדיו ונגפו אשה הרה ויצאו ילדיה ואמר רבי
שער במצות שבמיתה הכתוב מדבר וכתיב
ואם אסון יהיה ונתת נפש תחת נפש היכי דמי
אי דלא אתרו ביה אמאי מיקטיל לא פשיטא
דאתרו ביה ומותרה לדבר חמור הוי מותרה
לדבר הקל ואמ רחמנא ולא יהיה אסון ענוש
יענש מתקיף לה רב אשי ממאי דמותר לדבר
חמור הוי מותר לדבר הקל דילמ לא הוי אם
תימצא לומ הוי ממאי דמיתה חמורה דילמא

ופרכי חובל בחבירו דעל כורחיך במזיק נידון תיקמי בטלת לאו דלא יוסף
בן יוסף מהו לזהירה למכה את חבירו: והיה אם בן הכות במסכת מכות
מוקמינן ליה בעדים זוממין: דלא על כורחיך כיון דרבייה קרי לתסלומין
ליכא לאוקומה לעונש מלקו דלאו דידיה במזיקין תנו את פלוני כהן סהו
בן גרושה דליכא לאוקומי סאסר זמס
ולומר יהא הו בן גרושה תחתיו שלא סופג
את הארבעים והכי תנן במסכת מכות:
וחובל בחבירו נמי מוקמי ליה בעדים
סוס פרוטה בכל חמסה דברי סבה כגון
שלא פיחתו מכספו ומלהכתו וריפוי לא
הוכרך ולא בער היה בה ובסוט אדעת
בושת: והכא נמי בלאחותו מצית לאוקומי
מלקות דידה בבוגרת אבל בערה ליפלס
ולא לילקי הוחיל ורביתיה גזירה סוס
דתחת תמ לתסלומין: לכראבי בפילהי
פירקין דפרכינן ואימא חמסי תמ רחמנ
מכל מילי ומני מיבעי חמסים כתב כתחדסו
תחת קנס העומד לבעל בושת ופגם סהוא
בעלמ חובלים לה כלל כתן: המוכר עמה
קרקע יתירה הוה לדרסה בימה ונתן לאבי
הנערה חמסים כתב: מכלל דבושת וכגם
דלאו מחמת הנאת שכיבה נינהו סהדי
יפגו בעלמ חובלים לה כיולינהו בגוייהו
דתכי: רבי אליעזר אומר ערים זוממין
דממונא תסלומי ולא לקי לה פריכי קרא
דסברא היא דמלקות לה סייך בהו: דלאו
בני התראה נינהו קודם עדו כדמפ רבא
וחזיל הילכך הי ליכא למיעבדינהו לה
תיעבדינהו שלא ממון דאין עונש חגוף בלא
התראה ולא על גב דבביבן גרושה וכן
חלוצה עבדינן ליהו מלקו בלא התראה אסס
גזיר הכתוב דאסכחן בהו מלקות בהדיא
והיה אס בן הכות ומוקמינן לקרא במידי
דלא מכית למיעבדינהו מכאסר זמס לבל
היכ דמכית למיעבד בהו הזמה לא סייך
בהו מלקות: תדע סהי ליפסר להתרות
בהס: מעיקרא יוס או פעה קורס מיעידו
העדות: אמרי ליפתלין מכאן התראה
הרי סבטלה: פרסי ולא מפסדי אחי אחת
הוחיל ואנו חמודי בעיניכס סה לנו ולפרס:
לבסוף לאו סהעידו אחי דהוס הוה דכיון
סהבי אימו חוזר ומגיד ואיכ יכולין לחזור:
ומיקרי בהו בתוך כדי דיבור לאו סהעידו
דתוך כדי דיבור כריבור דמי ויכול לחזור:
תוך כדי דיבור כדי סהילת פלו: ומירמז
רמוזי בשעת העדו כרמוז ליהס רמזי על
ההתר להזכירה ובלשון זה פלא יקפידו:
ומסורס דף עב לאו מלת היא דאחרי סיהו ערי זוממין
ומשנבי דף עג בריכין התרה: הלב דאיכא בעו למיקטלה
בלא התרה ואיכא בעו התרה כו: כלומר
זמס ואס זממו להרו את זה בעדותן בלא
היס ולא בכרת ולא אתרו בו בהתרהה
סהעידו עליה: דלא מעתה דהאי דלא
בעו התרהה מפוס כלומר זמס הוא מלקו
על זוממי ערות בן גרוסה ובן חלוצה:
דלאו מכלומר זמס אתי עונש דידהו סהרי
לא זממו להלקותו אלא לחללו: מפשט
הפוס וכיון דרוב זוממין לאו בני התרהה
כיכהו הכי כמי לא בעו התרהה: בתכות מבמיתה מתכוין היה להורגו:
הכתוב מדבר דכתיב אס לפון יהיה ממיתה הלסה וכתיב נפש בפש ולפי פלא
מתכוון אלא להכותו ומשמיענו הכתוב להרוג את זה והרג את זה חייב:
או דלא אתרו ביה אס תמיתנו תיהרג: לדבר חמור מיתה: הוי מותרה לדבר הקל אפילו ימות ולא יקה
ואפילו הכי כמי לא בעו התרהה: דכתיב אחד יהיה לכם בגר כאזרח
יעבוד דמי וגלות ולפי על גב דחיכא התרהה למלקות חלמה מפלס ואיכו לוקה:

כתובות
E i ה

מיבעי ליה לכדרבי וסס תלמד כיון
דליכתריך תחת להך דרסה
אס כן מנה לן מיבעי ליה לומ דליף מכתיב
או מכסף:

ועולא כסף ליה מדרבה מסמע דרבה
סבר כעולא דרבי יוחנן נופיה
הוה דרי כעולא אי לאו מסוס דמיבעי ליה
לכדרבי וקסה לרמבה דבפרק הסוכר דף נח ופס
את הפועלים מסמע בהדיא דסבר כרבי
יוחנן נבי חוסס פרה ורע בה לוק ומפלס
דמוקי לה לבבי כרבי מאיר ורבה אמר
לעולס כרבנן ואתכן אסרה תורה אפילו
בה על אחו פירום ומפלס לבאת ידי סמיס
מסמע דבריך לוק ואיכו מפלס ולאחי דפרי
לעיל דלמסקנ דרווק בהכי תלת אית לי'
לעולא דמחוכח מפלס ולא לקי אחי מפיר
דבעלמ סבר כר' יוחנן דלוקה ואין מפלס
כדרבי רבי יוחנן וסמיך ליה לרבעי יכנו:

ניתרי בהו מעיקרא כו' וסס תלמר
תיפו לי דהויא התרהת ספק
דאין לכו יודעין אס מעידי סקר וים לומר
דהתרהת ספק לא הוי אלא כגון אל תוסיר
אלף למותרה עצמו הוי ספק מסבור
פעריין ים עסות ביום אבל אס מותרין
יודעין מעידין סקר:

ונתרי בהו בתוך כדי דיבור וסס
תלמר היכי מצי תו הדרי בהו
וסא בהתרהה היכ טפי מכדי דיבור סהוא
כדי סהילת פלוס ויש לומ דכל זמן מעמוקי
בחותו דבר חסיב הכל תוך כדי דיבור
כדלמר במכות דאפילו מעידין מאה כל
אחד תוך כדי דיבור אל חבירו חסובין
כולן תוך כדי דיבור אל רחסון וסס כמכה
אחי מהן קרוב או פסול עדותן בטילה:

אלא פמיכ דאתרו ביה וסס תלמר
היכי מסלס ממון אפילו כי אין
חסון הא כיון דמתכוין להרוג הוי ליה
רוצח ומתחיי בנפשו וקיס לי' בדרבה מינ
יום לומר בסיכולין להפיל בחוך מחבירו
והכי אמרי בבן סורר:

ממאי דמותרה לדבר חמו הוי מותר
לדבר הקל דילמ לא הוי אין
לומר דטעמ מעוס דאתריבה הו דקיבל
התרה רבוחה ליה ליהרג על מנת סיהרוג
מנהו דתמות נפשו עס פלפתיס הוא
דקאמ אבל לא כיוחה ליה להכו את חבירו
על מנת סילקוהו דהא אמתני' דפרק
הכשרפין דקתני דחייבי מיתות סנתערבו
ידונו בקלה וקאמר בגמרא סמ מותרה
לדבר חמור הוי מותרה לדבר הקל וסס
עשיו דכיון דהתרו בו לסקילה וקבל כמ
סוס התרו בו חנק על אותו דבר עצמו
פהיה מקבל ולא בעי למימ דמותר לדבר
חמור לא הוי מותרה לדבר הקל אלא יש לומר דבעינן
סיתיר עצמו לאותה מיתה בין קלה בין חמורה: ודילמא

מסורת השס

דילמא מלקות חמיר הוי מכי לסכוי מסתברא מית׳ חמורה מכן מיתכה
לחכמי עיר הכירחת כרחמריכן פ״ר מיתות:
אילמלא נגדוה לחכניה מישאל ועזריה הוו פלחי לצלמא תיתה מכח לן
דהה לחמרי׳ בהלוכות כסהנסיהו לת רבי עקיבה לחמר כל ימי
היימי מצטער על פסוק זה לימתי יבה תורת כוהן
לידי ולקיימכו בכל נפשך ללמה מפתע
דבכל נפשך מיידי לפילו היו מיסרין לת
הדם בייסורין קשין דומיה דרבי עקיב׳
סהיו מסרקין בשרו במסרקי ברזל וסם
לכנודי ולורלת רחותו כלס לה היה עלי ממש
חלה היה עסוי לכבוד המלך ולפם כן
היה בו קירום הנפש ולכך מסרו עלמס
לימיתה והיינו דכתיב לית לכן כנדין מפת׳
פהכלס לה היה תופס בחלהו׳ ויהיו פלחו
לצלמא מפתע פהכלס היה עבודת זרוים
מרקחת פלחו:
דילמא בשונג וניקה מגלות תיתה
לחי היכי מייך גלות לפ מת
לחר שפבעיהו ב לו פלנפ ימ׳ הה לחמרי׳
בימי שלחזו פחט בו פניס לו רוב בני הרי
זה חינו גולה דחיימי׳ פמ״ה הרוח בלבלתו
וטעמת דנבי גלות לפכחן תילי טובה
דפטור כגון דרך עלייה דנבי מיתה לין
חילוק בין דרך פלייה לדרך ירידה הכת
כימי נבי גלות בעכן פימות מיד כדכתיב
ויפל עליו ויתות מפתע מיד ולף על גב
דנבי מיתה כתי כתיב מכה לים ומת וים
לומר דמפכחת לה בביתה דפסח דלה
חייפינן פמ״ה הרוח בלבלתו כרחמרינן
הכס חוכתי דוקה בפחט בו רוב פניס
דחייפינן פמ״ה הרוח בלבלתו דבקל הרוח
מבלבלו לבל בפחר חבלו לין הרוח מזיק
כל כך פיכולין לפמור יפה מבלבול רוח
לכרוך על המכה פוס דבר ולפ תלמ היכי
מיתוקם קרא בשונג הה כתי פבת בקרא
לין פבתו יתן ונומר ובשונג לה מיחייב
כרחמרינן בפ״ק כילד הרגל דמרב׳ מפפע
תחת פבע לחייב על הפונג כמזיד כזק
לבל לה ד׳ דברים ויש לומר דמפכחת לה
בהוסיף לו רפועה לחת דלמר בהמכיח
דגנלה ולפ לה תת חייב כר דברי ולה דמי
לפה פונג לו כנון פנכנס להנוקתו פל כגר
פלה ברפות דמוכח התם לרב פפה דפייך
בית גלות וד׳ דברים לו נפל מן הגג ברוח
גז מפויס דחייב בר׳ דברי׳ כרלמר בפוף כילד
הרגל ומפתברת דלפ תת דגולה ועוד
דחיפפר דהוי פונג על המיתה ומזיר על
החבלה:
נגב מור הנפקל וטבחו מפלפ
תפלומי ד׳ וה׳ תימ׳ דתיקפי
מהכת לרים לקים לחמר בפרק מרובה כל
היכ׳ דליתי׳ במכירה ליתיה בטבילה והכ׳
מור הנפקל ליתיה במכיר׳ ום לומר דהת׳
קדפי חמירי דליתיהו כלל במכירה לבל
מור הנפקל לפ ימכרנו לנכרי לין תופס
דמיו ולפ״ת פלוק׳ דלין מור הנפקל כלפר
מחייב כיתה:
לאו מפוס דלה מחייב כו׳ לף על
פב דהכת לפי׳ לבת ידי פמי
לינו חייב דדוקה במיון הוה לחמר רבה

מפורש לך פ״ב מכונס לך פ״ב

קדושין לך מ״ב מכונס לך פ״ב

דילמא מלקו׳ חמור דאמ׳ רב אילמלא נגדו׳
להנניה מישא׳ ועזריה פלחו לצלמא אמ׳ ליה
רב סמא בריה דרב אתי לרב אשי ואמרי לה
רב סמא בריה דרב אשי לרב אשי ולא שני
לך בין הכאה שיש לה קיצבה להכאה שאין
לה קיצבה מתקיף לה רב יעקב מנהר פקוד
הניהא לרבנן דאמרי נפש ממש אלא לרבי
דאמר ממון מאי איכא למימר אלא אמר רב
יעקב מנהר פקוד משמיה דרבינא מהכא אם
יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונקה המכה
וכי תעלה על דעתך שוה מהלך בשוק ווה
נהרג אלא מלמד שחובשין אותו ואי מית
קטלי׳ ליה ואי לא מית שבתו יתן ורפא ירפא
היכי דמי אי דלא אתרוביה אמאי פיקטיל
לא פשיטא דאתרוביה ומותרה לדבר חמו׳
מותרה לדבר הקל ואמר רחמנא שבתו יתן
ורפא ירפא מתקיף לה רב אתי ממאי
דמותר לדבר חמור הוי מותרה לדבר הקל
דילמא לא הוי ואם תימצא לומר הוי ממאי
דמיתה חמורה דילמא מלקות חמור דאמר
רב אילמלא נגדוה לחנניה מישאל ועזריה
פלחו לצלמא אמר ליה רב סמא בריה דרב
אתי לרב אשי ואמרי לה רב סמא בריה דרב
אשי לרב אשי לא שני לך בין הכאה שיש לה
קיצבה להכאה שאין לה קיצבה מתקיף לה
רב מרי ממאי דבמזי׳ וניקה מקטלא דילמא
בשונג וניקה מגלות קשי׳ ריש לקיש אמ׳ הא
מני רבי מאי היא דאמר לוק׳ ומשר׳ אי רבי
מאי אפילו בתו נמי וכי תימא ר׳ מאיר לוקה
ומשלם אית ליה מת ומשלם לית ליה ולא
והתניא גנב וטבח בשבת גנב וטבח לעבורת
זולי׳ גנב שור הנסקל וטבחו משלם תשלומי
ארבעה וחמשה דברי רבי מאיר וחכמים
פוטרין: הא איתמר עלה רבי יעקב אמר
רבי יוחנן ורבי ירמיה אמ׳ רבי שמעון בן לקי׳
ורבי אבין ורבי אילעא וכל חבורתא משמיה
דרבי יוחנן אמרי בטובח על ידי אחר וכי זה
חוטא וזה מתחייב אמר רבא אמר רחמנא
שבתו וטבחו או מכרו מה מכירה על ידי אחר אף
שביחה על ידי אחר דבי רבי שמעון תנא או לרבות את השליח רבי חזקיה תנא תח׳
לרבות את השליח מתקיף לה מר זוטרא מי איכא מידי דאילו עבד איהו לא מיחייב
ועבד שליח ומחייב איהו לאו משום דלא מחייב אלא משום דקם ליה בדרבה מינה
או בטובח על ידי אחר מאי טעמייהו דרבנן דפטרי מאן חכמים רבי

שמות כא

מפורש לך פ״ב מכונס לך פ״ב

דכשנתין לך פ״ה

מסורת השס

רבי שמעון בפרק מרובה ובביטוי הדס ובחותו ואת בנו: התיכח עלי דזבחי מתיס לפורי וכן סור הנסקל דמסנגמר דיכן לפור בהמה כדאמרי בבבא קמא ובפטחי ממממע מכאן לקול יקקל יכי יורע מהו׳ נבילה וכבילה כו׳: בשוגג יאכל לפילו בו ביום: במזיד לא יאכל הוא לעולם אבל לאחרים יפר׳ אוכלים: רבי יהודה אומר בשוגג יאכל מוכח

רבי שמעון היא דאמר שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה התינח עבודת זילים ושור הנסקל אלא שחיטת שבת שחיט׳ ראויה היא דתנן השוחט בשבת וביום הכיפורי׳ אף על פי שמתחייב בנפשו שחיטתו כשירה סבר לה כר׳ יוחנן הסנדלר דתניא המבשל בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר בשוגג יאכל למוצאי שבת במזיד לא יאכל עולמית רבי יוחנן הסנדלר אומר בשוגג יאכל למוצאי שבת לאחרים ולא לו במזיד לא יאכל עולמית לא לו ולא לאחרים מאי טעמא דרבי יוחנן הסנדלר כדדריש רבי חייא אפיתחא דבי נשיאה ושמרתם את השבת כי קודש היא לכם מה קודש אסור אף מעשה שבת אסורין אי מה קודש אסור בהנאה אף מעשה שבת אסור בהנאה תלמוד לומר לכם שלכם יהא יכול אפילו בשוגג תלמוד לומ׳ מחלליה מות יומ׳ במזי׳ אמרתי לך ולא בשוגג פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמ׳ מעשה שבת דאוריית׳ וחד אמ׳ דרבנן מאן דאמר דאוריית׳ כדאמרן מאן דאמר דרבנן אמר קרא קודש היא היא קודש ואין מעשיה קודש ולמאן דאמ׳ דרבנן מאי טעמיהו דרבנן דפטרי כי קא פטרי רבנן אשאר׳ טובח לעבודת זילים כיון דשחט ליה פורתא איתסר ליה איידך כי קא טבח לאו דמריה קא טבח אמ׳ רבא באומר בגמ׳ זביחה הוא עובד׳ שור הנסקל לאו דידי׳ הוא דקטב׳ אמר רבה הכא במאי עסיקנן כגון שמסרו לשומר והזיק בבית שומר ונגמרו דיניה בבי׳ שומר וגנבו גנב מבית שומר ורבי מאיר סבר לה כרבי יעקב וסבר לה כרבי שמעון סבר לה כרבי יעקב דאמר אף משנגמר דינו החזירו שומר לבעליו מוחזר וסבר לה כרבי שמעון דאמר דבר הגורם לממון כממון דמי רבה אמר בטובח על ידי עצמו ורבי

ורבי מעון היא דאמר מחיטה מחיטה רחוי׳ לה מתה מחיטה תימה דף ב
דעד כאן לא פליגי רבנן התם גבי חולין ואת בנו אלא כדמפרש התם טעמא דכיון מחיטה מחיטה פירוס מחחוטי חוץ ואין כיון מחיטה מטביחה אבל הכא גבי תמלומי׳ ה׳ וה דכתי׳ טביחה חיית לן למילף טביחה מטביחה ולא מתה מחיטה ואוקי דאורי׳ למימר דכיון דבר הנאמר בפיכי מדבר הנאמר בפיכי ואין כיון דבר הפוחת בפיכי מטבוח טבח והכן אלא כאמר בפיכי והת כמי הא למימר הכי אלא דאית לי פיכויי אחריכא חיכמי יש לומר דכריך פיכויי דהתם כיון מחיטה מתחיטה דאי הוה כתיב טביחה גבי חולין ואת בנו הוה יליפין הכא והתם מטבח טבח והכן טביחה מטביחה אף על גב דלא כאמרה בפיכי דהוי בדרמי מדילף טביחה מחחיט׳ דלא דמי אף על גב דכאמרה בפיכי אבל המתח דכתיב מחיטה גבי חולין ואת בנו דכיון מחיטה מתחיטה וליפין כמי המתח לטביחה דר׳ה ואיפכא ליכא למימר דכיון טביחה דתמלומי ר׳ה מטביחה ולמילף מהת לאחיט דאולין ואת בנו דכיון דאמקולי הן ואיכ למילף הכי ואיכ למילף הכי אית לן למימר דכיון דבר הנאמר בפיכי מתה מנאמר בפיכי:

המבשל בשבת בשוגג יאכל פי׳ בו ביו׳ ואפי׳ הוא כדאמרי בפרק כירה דף מ דבעו מר׳ חייא בר אבא מכח קדירה על גבי כירה ובעלה בשבת כו׳ עד המבשל בשבת כו׳ בשוגג יאכל ולאותו שבת קא בעי התם הי לאסור נזדה מלא יאמר מוכח הכי במזיד לא יאכל פי׳ בין הוא בין אחרי׳ בו ביום לכל במוצאי שבת לדידי׳ כמי מרי דהא בפ׳ בן חולין לאהני׳ מתניתי׳ דהמוחט דף עו ופס בשבת וביום הכפורים לאף על פי שמתחוי׳ בנפשו מחיטתו כשירי׳ כדקתני במזיד ורבי מאיר ומפני לא פלקו דעתין דקתני שבת דומיא דיום הכפורי׳ מה יום הכפורי׳ לא נפיק מינה חיוב מזיד והמתח לי לאחריס מרי בו ביום לפרוך ממזיד גופיה מה יום הכפורי׳ לא מכח לו ולא מכח לאחרי׳ כו׳ ואי לדידיה אקור אף למוצאי שבת הוה ליה למימר מחיטתו כשרה קתני לא מכח לו לא מכח לאחרים כדקאמר התם על רבי יוחנן הסנדלר ועוד דאם כן היינו מזיד דרבי יהודה כמו שחפר׳ ומדאסרי׳ לרבי יהודה לחפוקי מזיד במילתי׳ ממש דפליג כמי אמזיד:

בשוגג יאכל במוצאי שבת מוכח דרבי יהודה הוי כמו שפירש מזיד דרבי מאיר דהא מוקי התם מתניתי׳ דהמוחט בשבת כוותיה:

במזיד לא יאכל עולמית הוא אבל אחרים יאכלו אחרי׳ כמי

לא יאכלו עולמית היינו מזיד דר׳ יוס׳ הסנדלר כללא דמילתא מזיד דרבי מאיר סבר דרבי יהודה מזיד דרבי יהודה מוכח דרבי יוחנן הסנדלר:

אמר קרא לכם ואם תאמר ולא לבתו׳ ולא קודם ולא לבסוף ואת ידעת דאקשינן בהכילה מלא תאכל כל תועבה דכל מתעבתי לך הרי הוא בבל תאכל ויש לומ׳ דאי מהתם ה׳ל בין מוכח מיד להכי אצטריך למכתב הכא למכמכי למחללה לומר במזיד אמרתי לך ולא בשוגג:

הא קודם ואין מעשיה קודם ואין להקטות דלא לבתו׳ לא היא ולא קדם דיהוה אסורה בהכילה מכל אמר תיעבתי לך והכי אמרי׳ בהדי׳ בפרק כל הבשר: דף קטו ופס

מאי טע דרבנן דפטרי לה כעי למימר דלא כיון ר׳ למימר דפליג בפלוגתא:

כי קא פטרי רבנן אמרה ואת אמרי אצטריך למתני כלל טבח בפ׳ דאפי׳ בפחיטה מחיו׳ מחייב ר׳ מ דמחיטה רחוי׳ הוי ול׳ רחו אף זו קתני:

כיון דמחט בה פורתא אסרה ואידך כו׳ ואם תאמר כל טובח כמי לאו דמריה קא טבח פורתא קניה בפיכוי דלא עכ בהכי חייב רחמנא והכא כמי לא מכח ואוקי׳ דלא חפיב פיכוי לקנותה בכך:

סבר לה כר׳ אחא דאמ׳ דבר הגורם לממון כו׳ ואת ואמאי לא קאמר לטעמיה דדייק דיכא דגרמי גבי מקדם תבואת חבירו או מורק מטרות חבירו וכם דמיחייב בדבר הגורם לממון כדאמ׳ התם בהבונל דלמא עד כאן לא קאמר לא אלא בדבר מעיקרו ממון אבל מטר דאין גופו ממון לא ול דאיכ למימר כמי אפי׳ דמסוס מטרו׳ אל מקר׳ תבואת חבירו או מקר׳ ממון הרחוי לכל העולם אבל מור הנסקל אין רחוי אלא לזה מומ׳ מיפטור עכמו ומ דמסוס הכי קאמ׳ אל כלם מסוס דלם קאמ׳ דבר הגור לממון לעכמ׳ תמלומי ר׳ה דאהכי תנן לי במרוב ואילו ר׳ מאי לא חזיכא דמיחיי בדיב׳ דגרמי אלא קרן אבל לחייב לפלס על ידו תמלומין ר׳ וה׳ לא חזיכא ועוד הו׳ ריבבא דמסוס דיכא דגרמי לא מחיי׳ אלא מדרבנן כדמוכח בפוף הפונס: ורבי דף פא

ורבי מאיר לוקה ומשלם אית ליה מת ומשלם ליח ליה ואני הכי אמינא דר׳ מאיר אית ליה לוקה ומשלם אף בתמיה סליקו קסם וכן אמינא

דקף לף בהמוכר את הפועלי סהכא היכא דכ׳פק דמכות קחת עולה טמא דרבי מאיר דאמר עדי זוממין לוקין ומשלמין מפני דגמ׳ מתופי מר ופריך מה לתופיה מר מכן קסם קסר ליה כרבי יל מנוס

עקיבא דאמר עדים זוממין קסם הוא אמינא דכתיבן ליכו לוקה ומשלם ום לוי דורמי לי מדים זוממין היו ממכרת לא הוה נמי

דף ג׳ ע׳ מהלכ׳ מיכוח מכר מכרתו לא הוה דרבי מכירי דאמרי מר מכר עדי זוממין קסם ונמר מפני מר דלוקי ומשלמי מר מוקי כרי דאמרי בתית ומלקות דכדי דאמרי לא היו במלקו ומתוך מהפת בכל דוכתא לוקה ומשלם דמהיכא ניתעיט מלא לוקה ומשלם:

דאמר רבה היה גדי גנוב לו מליבא דרבי מאיר קאמרו לא מפוש דסבר הכי:

בשום דאסורו מסו עולם כו מאם חלל שבת ליחר השבת יעידו עליו ויהרגוהו מחר על מחתר׳ ועם מתחיי בשעתו בעודו במחתרת מ״מ לחר מיכח תו לא הוי בר קטלה ולא הוי רומי דמם יהיה מסון:

אבל שבת דבעי התראה לימא לא תיסה דעיקר קיס ליה בדרב׳ מיכי בהצילוח כתיב דבעינן התראה ועוד דשבת ותחתרת תרוייהו תנינהו דבפרק

דף לה המפיח תנן והו שהרלי לת הגדים בשבת פטור מפני שמירין בשעתו ומחתרת נמי תניכ׳ בפרק בן סור הי בא במחתר ומיבר לת החבית הם לית לו דמים פטור ונראה דהכא עביד כריכוחא לחתי ומשלם והך מסוס דחתיר ליסורי והוה לחיכא דהכא דווקא הוא דליחה קסם עם המיתה וכ״ה עביד כריכוחא לקמ׳ גבי לא

מיית ב׳ ק׳ מהלכ׳ מהלה פיהם כשמין בא עור מ״מ שמין שמא

יהי לסון וכרי דשעתו דמסוס דהתיר הוי לחתי כלעבי ביה הרתי הבל קשה למתי דפריסית דרבה לליכא דרבי מאיר קאמר הם כן היכי קאמ׳ הבל שבת דבעי התראה ליעא מיקטיל ומשלם והא עיקר מילתי דרבי מאי גבי שבת תני לעיל מכי לתיתר דרבה לשמעינ דשיי קיס ליה בדרב מיניה לעב דשעה דמתחייב עדיין המתון בעין לא הוה לן למימר קיס ליה בדרבה מיניה

דף עב ושם כדאמר רבה נופיה בפרק בן סורר תורה רבה מסתבר מילתי דרב כשמיב דליתנהו הבל בטל דליתנהו לא הא כיון דשבת לחרי כן מיפטר על הגניבה והא דפטור בגניבה משב דבהותה שעה הוי בעין עבי בריכותא:

מהה לין חייבין בהוכסין הבל בגניבה ולחייב כרת לרי שהן חייבי דהוזהל ובהכין דשבת יעידין בה ובכי לא בהשוא:

מיית ל׳ ג׳ מהלכ׳ גניבה ומיית ק׳ מהלכ׳ כיכר שור שהשמינו קטן

אבל לריסח לה ולימנו דרב שפא דלא אתמר מעמת שהלה חייב בהוכסין ואם תאמר הם כן בשיפא נמי בשבחוה לחתי מעלמין כשהכי להן חייבין לחתרי כשכי הא לא כתיבי בהן הלב ולא דחתם פשא בה שהיה לו לומר לבתי שהיו שלו הילכך מחי שעה בה וכתחייב בה בהותה שעה וכשהעבדו כשכין: מהי

ורבי מאיר לוקה ומשלם אית ליה מת ומשלם ליח ליה ואני הכי אמינא דר׳ מאיר אית ליה לוקה ומשלם אף בתמיה קסם וכן אמינא

דקף לף בהמוכר את הפועלי סהכא היכא דכ׳פק דמכות קחת עולה טמא דרבי מאיר דאמר עדי זוממין לוקין ומשלמין מפני דגמ׳ מתופי מר ופריך מה לתופיה מר מכן קסם קסר ליה כרבי יל מנוס

עקיבא דאמר עדים זוממין קסם הוא אמינא דכתיבן ליכו לוקה ומשלם ום לוי דורמי לי מדים זוממין היו ממכרת לא הוה נמי

דף ג׳ ע׳ מהלכ׳ מיכוח מכר מכרתו לא הוה דרבי מכירי דאמרי מר מכר עדי זוממין קסם ונמר מפני מר דלוקי ומשלמי מר מוקי כרי דאמרי בתית ומלקות דכדי דאמרי לא היו במלקו ומתוך מהפת בכל דוכתא לוקה ומשלם דמהיכא ניתעיט מלא לוקה ומשלם:

דאמר רבה היה גדי גנוב לו מליבא דרבי מאיר קאמרו לא מפוש דסבר הכי:

בשום דאסורו מסו עולם כו מאם חלל שבת ליחר השבת יעידו עליו ויהרגוהו מחר על מחתר׳ ועם מתחיי בשעתו בעודו במחתרת מ״מ לחר מיכח תו לא הוי בר קטלה ולא הוי רומי דמם יהיה מסון:

אבל שבת דבעי התראה לימא לא תיסה דעיקר קיס ליה בדרב׳ מיכי בהצילוח כתיב דבעינן התראה ועוד דשבת ותחתרת תרוייהו תנינהו דבפרק

דף לה המפיח תנן והו שהרלי לת הגדים בשבת פטור מפני שמירין בשעתו ומחתרת נמי תניכ׳ בפרק בן סור הי בא במחתר ומיבר לת החבית הם לית לו דמים פטור ונראה דהכא עביד כריכוחא לחתי ומשלם והך מסוס דחתיר ליסורי והוה לחיכא דהכא דווקא הוא דליחה קסם עם המיתה וכ״ה עביד כריכוחא לקמ׳ גבי לא

מיית ב׳ ק׳ מהלכ׳ מהלה פיהם כשמין בא עור מ״מ שמין שמא

יהי לסון וכרי דשעתו דמסוס דהתיר הוי לחתי כלעבי ביה הרתי הבל קשה למתי דפריסית דרבה לליכא דרבי מאיר קאמר הם כן היכי קאמ׳ הבל שבת דבעי התראה ליעא מיקטיל ומשלם והא עיקר מילתי דרבי מאי גבי שבת תני לעיל מכי לתיתר דרבה לשמעינ דשיי קיס ליה בדרב מיניה לעב דשעה דמתחייב עדיין המתון בעין לא הוה לן למימר קיס ליה בדרבה מיניה

דף עב ושם כדאמר רבה נופיה בפרק בן סורר תורה רבה מסתבר מילתי דרב כשמיב דליתנהו הבל בטל דליתנהו לא הא כיון דשבת לחרי כן מיפטר על הגניבה והא דפטור בגניבה משב דבהותה שעה הוי בעין עבי בריכותא:

מהה לין חייבין בהוכסין הבל בגניבה ולחייב כרת לרי שהן חייבי דהוזהל ובהכין דשבת יעידין בה ובכי לא בהשוא:

מיית ל׳ ג׳ מהלכ׳ גניבה ומיית ק׳ מהלכ׳ כיכר שור שהשמינו קטן

אבל לריסח לה ולימנו דרב שפא דלא אתמר מעמת שהלה חייב בהוכסין ואם תאמר הם כן בשיפא נמי בשבחוה לחתי מעלמין כשהכי להן חייבין לחתרי כשכי הא לא כתיבי בהן הלב ולא דחתם פשא בה שהיה לו לומר לבתי שהיו שלו הילכך מחי שעה בה וכתחייב בה בהותה שעה וכשהעבדו כשכין: מהי

דף ג׳ ע׳ מהלכ׳ מיכוח מכר מכרתו לא הוה דרבי מכירי דאמרי מר מכר עדי זוממין קסם ונמר מפני מר דלוקי ומשלמי מר מוקי כרי דאמרי בתית ומלקות דכדי דאמרי לא היו במלקו ומתוך מהפת בכל דוכתא לוקה ומשלם דמהיכא ניתעיט מלא לוקה ומשלם:

דאמר רבה היה גדי גנוב לו מליבא דרבי מאיר קאמרו לא מפוש דסבר הכי:

בשום דאסורו מסו עולם כו מאם חלל שבת ליחר השבת יעידו עליו ויהרגוהו מחר על מחתר׳ ועם מתחיי בשעתו בעודו במחתרת מ״מ לחר מיכח תו לא הוי בר קטלה ולא הוי רומי דמם יהיה מסון:

אבל שבת דבעי התראה לימא לא תיסה דעיקר קיס ליה בדרב׳ מיכי בהצילוח כתיב דבעינן התראה ועוד דשבת ותחתרת תרוייהו תנינהו דבפרק

דף לה המפיח תנן והו שהרלי לת הגדים בשבת פטור מפני שמירין בשעתו ומחתרת נמי תניכ׳ בפרק בן סור הי בא במחתר ומיבר לת החבית הם לית לו דמים פטור ונראה דהכא עביד כריכוחא לקמ׳ גבי לא

מיית ב׳ ק׳ מהלכ׳ מהלה פיהם כשמין בא עור מ״מ שמין שמא

יהי לסון וכרי דשעתו דמסוס דהתיר הוי לחתי כלעבי ביה הרתי הבל קשה למתי דפריסית דרבה לליכא דרבי מאיר קאמר הם כן היכי קאמ׳ הבל שבת דבעי התראה ליעא מיקטיל ומשלם והא עיקר מילתי דרבי מאי גבי שבת תני לעיל מכי לתיתר דרבה לשמעינ דשיי קיס ליה בדרב מיניה לעב דשעה דמתחייב עדיין המתון בעין לא הוה לן למימר קיס ליה בדרבה מיניה

דף עב ושם כדאמר רבה נופיה בפרק בן סורר תורה רבה מסתבר מילתי דרב כשמיב דליתנהו הבל בטל דליתנהו לא הא כיון דשבת לחרי כן מיפטר על הגניבה והא דפטור בגניבה משב דבהותה שעה הוי בעין עבי בריכותא:

מהה לין חייבין בהוכסין הבל בגניבה ולחייב כרת לרי שהן חייבי דהוזהל ובהכין דשבת יעידין בה ובכי לא בהשוא:

מיית ל׳ ג׳ מהלכ׳ גניבה ומיית ק׳ מהלכ׳ כיכר שור שהשמינו קטן

אבל לריסח לה ולימנו דרב שפא דלא אתמר מעמת שהלה חייב בהוכסין ואם תאמר הם כן בשיפא נמי בשבחוה לחתי מעלמין כשהכי להן חייבין לחתרי כשכי הא לא כתיבי בהן הלב ולא דחתם פשא בה שהיה לו לומר לבתי שהיו שלו הילכך מחי שעה בה וכתחייב בה בהותה שעה וכשהעבדו כשכין: מהי

פרק שלישי

: פסורת השם

ורבי מאיר בעלמא בתשלומי ממון לית ליה מת ומשלם וחכ׳ תשלומי תרבץ וחמשה קנסם הם וכל מפשט קנס חידוש הוא הלכך לף על גב דמיקטיל נמי לא מיפטר מיניה ולקמן פריך לרבה לימה דר׳ מאיר קסיל בתו דמתניתין נמי קנס הוא ולקח פטור ליה לחבתו: היה גדי גנוב לו גנב גדי בחול ונתחייב

ומשלם ארבעה וחמשה בשור ושה וכסף בקנס: ורבי מאיר בעלמא בתשלומי ממון לית ליה מת ומשלם וחכ׳ תשלומי תרבץ וחמשה קנסם הם וכל מפשט קנס חידוש הוא הלכך לף על גב דמיקטיל נמי לא מיפטר מיניה ולקמן פריך לרבה לימה דר׳ מאיר קסיל בתו דמתניתין נמי קנס הוא ולקח פטור ליה לחבתו: היה גדי גנוב לו גנב גדי בחול ונתחייב

ומשלם ארבעה וחמשה בשור ושה וכסף בקנס:

ורבי מאיר לוקה ומשלם לית ליה מת ומשלם ליח ליה ואני הכי אמינא דר׳ מאיר לית ליה לוקה ומשלם לף בתמיה סליקו קסם וכן אמינא

דקף לף בהמוכר את הפועלי סהכא היכא דכ׳פק דמכות קחת עולה טמא דרבי מאיר דאמר עדי זוממין לוקין ומשלמין מפני דגמ׳ מתופי מר ופריך מה לתופיה מר מכן קסם קסר ליה כרבי יל מנוס

עקיבא דאמר עדים זוממין קסם הוא אמינא דכתיבן ליכו לוקה ומשלם ום לוי דורמי לי מדים זוממין היו ממכרת לא הוה נמי

דף ג׳ ע׳ מהלכ׳ מיכוח מכר מכרתו לא הוה דרבי מכירי דאמרי מר מכר עדי זוממין קסם ונמר מפני מר דלוקי ומשלמי מר מוקי כרי דאמרי בתית ומלקות דכדי דאמרי לא היו במלקו ומתוך מהפת בכל דוכתא לוקה ומשלם דמהיכא ניתעיט מלא לוקה ומשלם:

דאמר רבה היה גדי גנוב לו מליבא דרבי מאיר קאמרו לא מפוש דסבר הכי:

בשום דאסורו מסו עולם כו מאם חלל שבת ליחר השבת יעידו עליו ויהרגוהו מחר על מחתר׳ ועם מתחיי בשעתו בעודו במחתרת מ״מ לחר מיכח תו לא הוי בר קטלה ולא הוי רומי דמם יהיה מסון:

אבל שבת דבעי התראה לימא לא תיסה דעיקר קיס ליה בדרב׳ מיכי בהצילוח כתיב דבעינן התראה ועוד דשבת ותחתרת תרוייהו תנינהו דבפרק

דף לה המפיח תנן והו שהרלי לת הגדים בשבת פטור מפני שמירין בשעתו ומחתרת נמי תניכ׳ בפרק בן סור הי בא במחתר ומיבר לת החבית הם לית לו דמים פטור ונראה דהכא עביד כריכוחא לקמ׳ גבי לא

מיית ב׳ ק׳ מהלכ׳ מהלה פיהם כשמין בא עור מ״מ שמין שמא

יהי לסון וכרי דשעתו דמסוס דהתיר הוי לחתי כלעבי ביה הרתי הבל קשה למתי דפריסית דרבה לליכא דרבי מאיר קאמר הם כן היכי קאמ׳ הבל שבת דבעי התראה ליעא מיקטיל ומשלם והא עיקר מילתי דרבי מאי גבי שבת תני לעיל מכי לתיתר דרבה לשמעינ דשיי קיס ליה בדרב מיניה לעב דשעה דמתחייב עדיין המתון בעין לא הוה לן למימר קיס ליה בדרבה מיניה

דף עב ושם כדאמר רבה נופיה בפרק בן סורר תורה רבה מסתבר מילתי דרב כשמיב דליתנהו הבל בטל דליתנהו לא הא כיון דשבת לחרי כן מיפטר על הגניבה והא דפטור בגניבה משב דבהותה שעה הוי בעין עבי בריכותא:

מהה לין חייבין בהוכסין הבל בגניבה ולחייב כרת לרי שהן חייבי דהוזהל ובהכין דשבת יעידין בה ובכי לא בהשוא:

מיית ל׳ ג׳ מהלכ׳ גניבה ומיית ק׳ מהלכ׳ כיכר שור שהשמינו קטן

אבל לריסח לה ולימנו דרב שפא דלא אתמר מעמת שהלה חייב בהוכסין ואם תאמר הם כן בשיפא נמי בשבחוה לחתי מעלמין כשהכי להן חייבין לחתרי כשכי הא לא כתיבי בהן הלב ולא דחתם פשא בה שהיה לו לומר לבתי שהיו שלו הילכך מחי שעה בה וכתחייב בה בהותה שעה וכשהעבדו כשכין: מהי

מסורת חשס

מאי לאו אסון ממש לא דין אסון איכ׳ דאמרי
איתיביה רבי יוחנן לרישלקי׳ לא יהיה אסון
ענש יענש מאי לאו דין אסון לא אסון ממש
אמר רבא ומי איכא למאן דאמ׳ חייבי מיתות
שוגגין חייב והא תאנא דב׳ חזקיה מכה אדם
ומכה בהמה מה מכה בהמה לא חילקת בו
בין בשוגג בין במזי׳ בין מתכוין לשאין מתכוין
בין דרך ירידי לדרך עלייה לפוטרו ממון אף
לחייבו ממון אף מכה אדם לא תחלוק בו בין
בשוגג בין במזיד בין לדרך עליי׳ לדרך יריד׳
בין מתכוין לשאין מתכוין לחייבו ממון אלא
לפוטרו ממון אלא כי אתא רבין אמר חייבי
מיתות שוגגין כולי עלמ׳ לא פליגי רפטור כי
פליגי בחייבי מלקיות שוגגין ודבר אחר רבי
יוחנן אמר חייב חייבי מיתות איתקוש חייבי
מלקיות לא איתקוש ריש לקיש אמר פטור
בפירוש ריבתה תורה חייבי מלקיות כחייבי
מיתות היכן ריבתה תורה אמר אביי אתי׳ רשע
רשע רבא אמר אתיא מכה מכה אמר ליר׳
רב פפא לרבא הי מכ׳ אילימ׳ ומכ׳ בהמ׳
ישלמנה ומכה אדם יומת האי בקטלא כתי׳
אלא האי מכה מכ׳ נפש בהמה ישלמנ׳ נפש
תח׳ נפש וסמיך ליה ואיש כי יתן מום בעמיתו
והאי לאו מכה היא אנן הכאה הכאה קאמר
והא כי כתיב בחובל בחבירו הו׳ רכת׳ וחובל
בחבירו בר תשלומין הוא אם אינו עניין
להכאה שיש בה שוה פרוטה תניהו עניין
להכאה שאין בה שוה פרוטה סוף

מאי לאו ממש לא דין אסון איכ׳ דאמרי
היינו דין לחסון כרבי׳ וכתיב כפם וגומר מ״מ לית ליה לחסון הוה
מסתבר ליה לחסון ממש היכמי דהוי לחסון ממש
ודרים וכתיב כפם וגומר היינו ממון :

ומי איתיביה רבי יוחנן לריש לקי׳ לא יהיה אסון
מוגנין חייבין והא תניא דבי
חזקיה וכו׳ והא תניא והא תניא בפרק
הכותים תניא דבי חזקיה מפקא מדרבי
ומפקא מדרבכן תלמ׳ פליגי תניא תניא
דבי חזקי׳ ים לומר דלעכוי׳ ממון לחר לית
ליה לכולהו היקיפא דתניא דבי חזקי׳ ולא
פליגי עליה אלא במאי דקתני בין מתכוון
לשאינו מתכוון דמסתבר בין מתכוון להרו׳ אלא
הפשה בין לית מתכוון להורג אלא להרוג
את חברו והרגה דבכל עניין פטור מדמי
החסה דלעניין ממון לחר כבר תנא דלא
תחלוק בין מוגן בין מזיד והיינו דמפקא
מדרבי ומדרבכן דלרבי נתכוון להרו׳ את
זה והרג את זה חייב ממון ולרבכן חייב
מיתה ולתנא דבי חזקיה פטור ממיתה
וממון תבל קסבר לר׳ יוחנן דברים הנאמרין בפרק
לחריכן הניתה למלן דלית ליה דתנ׳ דבי
חזקיה תבל למלן דלית ליה כולי מסתא
דאיכא תנא דפליג ואומ׳ רבי יוחנן דהיינו
רבי תנא מדרומא דאייתי מלכי כדאמרי׳
בפרק סור מנגח ותרבצה וחסתם דקתניא
לכאורה כי נתכוונו זה לזה אף על פי כשם
לממון בחסה יעבמו ברמי וולדות תלמ׳ לי׳
ליה היקיפא רבין מוגן למזי׳ והא דקתאר
מי איכא למלן דאמר כו׳ היינו מסום
דתנא דבי חזקיה עיקר סהי סום בריית
על רבי חייא סהיה לבוי כדמוכח בסוף
פרק הבא על יבמתו ומן עקר ומותבינן
תיובתא מיניה ולרבכן נרחה דמסום
הכי קא פריך ליה מתנא דבי חזקיה מסום
דרבי יוחנן מוקי מתניתין בשלח התרו בו
וקתני סיפא דחייבי מיתות פטורין חם כן
מתני׳ סבר דחייבי מיתות מוגנין פטורי׳
דחי סיפ׳ מיירי בשהתרו בו ליפלו בחייבי
מלקיו׳ גופייהו והוה מצי למיפר׳ ממתני׳
הלח דלח מצי למפרך הלח מדיוקא פריך

ליה מתנא דבי חזקיה ואמתניתין סמוך ולפי זה מצינן למימר דמפקא מדר׳ ורבכן בכולה תילתא ועוד תומר רבא דבי יוחנן בן ברוקא
לקמן בפרקין הוא תנא דלית ליה דתנא דבי חזקיה וכריך למימר דלתנא דבי חזקיה לא יהיה לחסון ממש ולקרא דחסם יהיה היינו דין לחסון וכגון
מתכוון לחבה דחם לא כתכוון לה פטור מחיתה וממון לתנא דבי חזקיה חיכי לה קחי קרא דחסם חחבה חלח לחברו מתכוון לו ולא חיירי קרא מתכוון
להרוג את זה והרג את זה וכפ׳ הנמרפין דרייק לרבי מתעון דפטור נתכוון להרוג את זה והרג את זה היכי מפרש קרחי הוה מצי למימר כדפרמי׳ זה חליבא
דרבי חלעזר דחמר קרחי בנתכוין להרוג את זה והרג את זה דייק :

אף מכה חדם לא תחלוק בו כו׳ קרא דלא יהיה לחסון דחמתיכן דלא ישלם דמי וולדות בהדי חיתה והא כמי דדרשיכן בפילהי פרק כיצד הרגל עלו ולא
על החדם דלא תפקול מיניה ממונא ותקטילה על הדרכיה לחוד וקרא דלא תקחו דדרשיכן מיניה דלא תפקול ממונא דיניה ונפטרי לגמרי לכולהו
דלא מצי למילף מהיקיפא דתנא דבי חזקיה כדפירש בקונטרס לקמן דממכה בהמה לא מצי למילף פטור ממון דחדרבה חייב היה לו למילף דמכה בהמה
חייב לחכי חיכטריך למכתב כולהי והכי נלפיך מה מכה בהמה לא חלקת בתם מכתב בו דהייכו חיוב דבכל עניין חייב חף מכה חדם כל עכיכי פטור ממון
מכתב בו לא תחלוק בין מוגן בין מזיד ובין דרך עלייה לדרך יריד׳ ומוגן למזיד היינו ממון חת בהרי חיתה ודרך עלייה ויריד׳ בכל מכניין לא תפקול ממונא
מיניה ונפטריה כדחמריכן לקמן ומתכוון לסחין מתכוון לעניין דמי החסה :

רבא חתר חתיל מכה מכה תיתה לרבה לית ליה הכא בזרה סום דרבא רבא וכן רבי יוחכן ולקמן כמי מכרכי חד קרא למיתה וממון וחד למלקות וממון
ולא נלפיכן מלקות וממון מיתה וממון בבזר סום דרבא רבא ומ׳ דהסתם דרים ליה בפרק קמח דסתמות גבי חין עדים זוממין נהרגין עד פיגמר
הדין על פיהן דחמריכן חייבי מלקיות מכיין לתיל רבא רבא ובריית׳ כמי חיכא ברים פרק לחר דיכי ממוכות גבי דיכי נפשות מחזירין לזכות חבל לא לחובה
דחמריכן חייבי מלקיות מכין לתיל רבא רבא תניא כמי הכי כולי ורבי יהודה כמי דרים ליה בהחובל גבי וכן היה רבי יהודה פוטרו פירום לת הסומת מחייבי
גלויות ומחייבי מיתות בית דין וגמר התם חייבי מיתות בית דין מרובה רוצח וחייבי מלקיו׳ לתי רבא רבא ורבכן דפליגי עליה התם לגו דרבא
רבא חלת מסום דמחייבי ליה כחייבי מיתות בית דין ויש לומר דרבה ורבי יוחכן לית להו בכל מקום גזירה סום דרבא רבא בריר סחוי בגוף המלקות חבל
הכא לעכיין פטור ממון סחוי עם המלקות וכן לקמן לח נלפיכן רבא רבא ונפקת מסום רקר מוכח דרבא כתיב לעכיין מלקות והיה חם בן הכות הרבא והא
דדרים מכה מכה מסום רמכה גבי תמלומין כתיב מנחמר מכה בהמה ישלמכה ואבעי לית ליה גזירה דרבא רבא בכל מקום ומוגין לקמן כרבה ורבא
בחבי ואבעי מוקי קרא בחיתה ומלקות כרבי מחיר דלמלקות וממון לא כריך קרא דלתי דרבא רבא ואם תחמר דרבי יוחכן חמחי לא דרים מכה מכה הא בריית
היה ברים החובל ויש לומר דבכר כחידך תכאי דלתו דרשי מכה מכה חלח ילפי מחידך קראי דלתו עין תחת עין ממש :

וכתיב וחים כי יתן מום ובו׳ לית ליה ולא מגזירה סום ילף זח מסמוכין וכן מסמע קסת מרבכיך קרא דמכה בהמה ישלמכה וכקיפו קרא
לחריכה ויהיו מרפרים ברים החובל חחי חזית דילפת מכה בהמה נילף מכה חדם מסמע דגזירה סום הוח והא דהדר ביה מקרא מסום
דחכטריך למכה חדם ולחתויי כי יתן מום בעמיתו הדר ביה כמי מכה בהמה דלמיך ומייתי מכה כפם בהמה לסמיך ליה חי כמי מסום דחכטריך קרא
קמח לכדתכא חזקיה ולתתן דלית ליה כמי חכטריך מה מכה בהמה לרפוחה פטור חף מכה חדם כו׳ כדחמריכן ברים הכחכקין : חס

עין משפט

אם חיכו עכו"ם להכותה מים בה סוה פרוטה ואם לאו תלמ' והא לפטריך להכי דמקשה לקמן חובל בחבירו לתלמוד ים לומ' דהך סוגיא כחיר תנאי דהתם דמפקי חובל בחבירו לתלמוד מקרא אחריתא:

דלמא בשבת כתיב רבהמה גופה כו' ואם תאמר אם כן היקשא למה לי יום לומ' דאתי לבין ערב מנחה

לערב עליה דלא מייך לפלוגי גבי שבת:

אלא לאו בחול ואם תלמ' בחול נמי למה לי למימר דבהדי דמחייב לבהמ' הרג את האדם ולא לאתרו ביה משום חרס ואפי' בשבת נמי מצי למימר דאתרו ביה משום בהמ' ולא אתרו ביה משום שבת ים לומ' דמכל מקום לפיר דמיה מכה בהמ' לא חלקת בין מזיק בהכאת למזי בהכאת אף חרס לא תחלו בין מזי בהכאתו לשוב בהכאתו אי נמי הוחיל ומכה חרס חייבי באתרו ביה מכה בהמה נמי מיירי בכל ענייי דאתרו ביה ולהכי לא מצי חייבי בשב' ולא בהרג חרס עמה:

מתניתין כמאן מוקי לה תיובתיקי ליה לרב פפא נופי דאיהו שבר לפיל כרבה דאמ' היתה פרה גנובה לו כו' ומקשי לי' דליפכי כעולה דמי דפריש בקו' דאי שבר כרים לקיים דמייבי מלקיי מזיקין כגון דפליג ארעולה דילמא בתמון אח שבר כרים לקיים לכל בתמוכ דבהדוה מילת גופי' מפלס תמון ומיפטר תמלקות מגם דאתית תא וכליה דרב פפא לפלוגי שבר כרי לקי' מבי למזי כעולה כדפרים' לבל לאביי פריך שפיר דלית ליה רעולה דיהא מוקי לעיל תחת לרמית אחריי' ולהכי קאמיי ליה אי שבר ליה כל' מתניתי' כמאן מוקי לה:

שיטת הר"ן מהלב' כערך פתח עכשיו כל עוד לא קיימו קמי

אי כרבי נחוניא קאמיי אחותו לא מצי למימ' קאי מתמרת ואחותו דעכ כרבי מאיר שבר ליה מדקתי' יום הכפורי' כשבת והל' לתימר יום טוב כשבת וכם יום הכיפורים שלו ודאי שבר ליה אי כרבי מאיר דאמר לוקה ומפלס או כרבי יצחק תוקת מלקו' בחייבי כריתו' הילכך לא נקט יום טוב דמיכף לא הוה ממעי' יום הכיפורים מלין בו מלקות וכיון דלא הוי כרבנן לא מוקמי ליה כר' יצחק אלא מיהו כרבי מאיר ולא תיקאי מתמרת:

אי כרבי יצחק קאמיי לא הוצרך לומר אי כרבנן דלריהיא קאמיי מתמרת ואחותו ולא תצו למימ' כמי דמתניתי' כרבי עקיבא דשבר פרי זומתו ולא גמר ערים זומתין מתוכי פר' תעב דהוי קנסא מקנסא כדפרי' לעיל ואית ליה שפיר כרבנן דלוקה ואינו מפלס:

מאן תנא דפלוג עליה דרבי נחוניא אי ר' מאיר אי ר' יצחק תיובתא דלרבי לקיים בהדי דפלוג ר' מאיר אר' נחוניא דהא מוקים מתניתין כרבי מאיר ותקני דיש קנס בחייבי כריתו' ויש לומ' דירע ספי' דר' מאי דפלוג עליה אלא דקאמיי ליה דרבנן לא מצי למימ' דפלוגי עלי' אבל לרבי יוחנן אתי שפיר:

לא קנס ולא פיתוי אית ליה דגר' ולא חוכם מפוס דפיתוי נמי קנס הוא ואומר לי' דגרסי ליה דשייך למיקרי לחוכם קנס טפי מלפתוי מפוס דחוכם מותה בעציו:

והמאנת אין לה לא קנס פי' בקונ' לפי פחזי' בחזקת בעולה ומקשי לרבי דאי הכי היכי שייך לקיומי הא קטנ' בצלמא אית לה דלמ' הכי קאמ' מתמלכת אין לה קנס אם בא עלי כפלגי נערה הא נערה בפלמ' אית לה מי אין להקשות אחתי ניקט הכי לאתויי כל אשה מכיסת ומתגרשת דהא היכי למיקם דאחפי אם מתגרשה ולתגרש אין לה קנס ונראה לפי דהכי אין לה לא קנס ולא פיתוי אם תבעה בעלה אין פיתוי אלא קנס בעלמא דכשמיאה הצד שלקחה בעלה היתה אשתו והשתא דייק שפיר לקמן הא קטנה בפלמ' אית לה אבל ק לגי מהא דקאמ' בפלוגתא והיכי אמיי הכי רבי מאיר היא ובמתמלכת סבר לה כר' יהודה והשתא כיון

דפ' נגמר ומס דאחיי מצה עליה בעלה בפלוגתא נערה שוב אינה יכולה למיקם כתובתה בפרק בא סימן ותי ליי דמתירי כפלוגתא מאיכו בועל לפס קידושין ועוד דפיתוי ואוכם לאו לפס קידושין הוא דבהדיא לא תודה ר' יהודה:

ולא פיתוי קאמ' לפלוגתא דמאי דקאמ' אינה יכולה למיקם כתובתה אין לה קנס דמחלה אפי' נערה מאינה מתמלכת ואל דנקט אין לה פיתוי אבל דנקט בתרך:

סוף סוף לאו בר תשלומין הוא והא לא קשיא דבהדי דמחייה קרע שיראין דיליה אמר ליה רב חייא לרבא ולתנא דבי חזקיה דאמ' מכה אדם ומכה בהמה ממאי דבחול כתיב וליכא לאיפלוגי דילמא בשבת כתיב דבבהמה גופה איכא לאיפלוגי לא סלקא דעתך דכתי' ומכה בהמה ישלמנה ומכה אדם יומת היכי דמי אי דלא אתרו ביה מכה אדם אמאי יומת אלא פשיטא דאתרו ביה ואי בשבת מכה בהמה ישלמנה אפי לאו בחול אמר ליה רב פפא לאביי לרבה דאמ' חידוש הוא שחירשה תורה בקנס ואף על גב דמיקטיל משלם מתניתין כמאן מוקים לה אי רבי מאיר קשיא בתו אי כרבי נחוניא בן הקנה קשיא אחותו אי כרבי יצחק קשיא ממזרת הניחא אי סבר לה כרבי יוחנן הוא נמי מתרץ לה כרבי יוחנן אפי אי סבר כריש לקיש היכי מתריץ לה על כרחך כרבי יוחנן סבירא ליה אמר ליה רב מתנא לאביי לריש לקיש דאמר בפירוש ריבתה תורה חייבי מלקיות כחייבי מיתות מאן תנא דפלוג עליה דרבי נחוניא בן הקנה

צה אי רבי מאיר אי רבי יצחק תנו רבנן ערוות ושניות לערוות אין להן לא קנס ולא פיתוי הממאנת אין לה לא קנס ולא פיתוי אילונית אין לה לא קנס ולא פיתוי והיוצאת משום שם רע אין לה לא קנס ולא פיתוי מאי ערוות ומאי שניות לערוות אילימא ערוות ערוות

עריו׳ ממש שניו׳ מדברי סופרי׳ כיון דמדאורייתא
חזיא ליה אמאי אין להן קנס אלא עריו׳ חייבי
מיתות בית ד׳ שניות חייבי כריתו׳ אבל חייבי
לאוין יש להן קנס ומני שמעון התימני היא
איכא דאמרי עריות חייבי מיתו׳ בי׳ דין וחייבי
כריתו׳ שניות חייבי לאוין מני רבי שמעון בן
מנסי׳ היא: הממאנת אין לה קנס ולא פיתוי
הא קטנ׳ בעלמא אית לה מני רבנן הי׳ דאמרי
קטנה יש לה קנס אימא סיפא אילוני׳ אין לה
לא קנס ולא פיתוי אתיא לרבי מאיר דאמר
קטנ׳ אין לה קנס והא מקטנותה יצתה לבגר
ריש׳ רבנן וסיפא רבי מאיר וכי תימא כולה
רבי מאיר היא ובממאנ׳ סבר לה כרבי יהוד׳
ומי סבר לה והתני׳ עד מתי הבת ממאנת עד
שתביא שתי שערות דברי רבי מאיר רבי
יהודה אומר עד שירבה שחור על הלבן אלא
רבי יהודה היא ובקטנה סבר לה כר׳ מאיר
ומי סבר לה והאמר רב יהודה אמר רב זו
דברי רבי מאיר ואם איתא זו דברי רבי מאיר
ורבי יהודה מיבעי ליה האי תנא סבר לה כר׳
מאיר בחדא ופליג עליה בחדא רפרם אמר
מאי ממאנת הראויה למאן וליתני קטנה
קשיא אילונית אין לה לא קנס ולא פיתוי
ורמינהי החרשת והשוטה והאילוני׳ יש להן
קנס ויש להן טענת בתולים והא מאי רומיא
הא רבי מאיר הא רבנן ודקארי לה מאי
קארי לה משום דאית ליה למירמא אחריתי
עילוה החרשת והשוטה והבוגרת ומוכרת
עץ אי׳ להן טענת בתולים הסומא ואילונית
יש להן טענת בתולים סומכוס אומר משום
רבי מאיר סומא אין לה טענת בתולים אמר
רב ששת לא קשיא הא רבן גמליאל והא
רבי יהושע אימר דשמעת ליה לרבן גמליאל
היכא דקא טענה איהי היכא דלא קא טענה
איהי מי שמעת לי׳ אין כיון דאמר רבן גמליא׳
מהימנ׳ כגון זו פתח פיך לאלם הוא והבוגרת
אין לה טענת בתולים והאמר רבא בוגרת
נותנין לה לילה הראשון   אי

ערוות תתם התפורם באחרי מות וכן בכריתות: שניות שגזרו חכמים על שניות להן להרחיק מן העבירה כגון אם אמו ואם אביו ושאר עריות השנויות בפר״ב דיבמות: כיון דשנייות חזיא לי׳ מדאורייתא קרינן ביה ולו תהיה לאשה: אמאי אין לה קנס בשלמא בעריות איכא למימר כשמעון התימני דלית ליה נערה הנערה אלא שניות קשיא: שמעון התימני בריש פירקי׳ דאמר אשה שיש בה הויה: רבי שמעון בן מנסיא דאמ׳ אשה הראויה לקיימה: רבנן היא דפליגי אדרבי מאיר ברי׳ פירקי׳: ובממאנת סבר לה כר׳ יהודה דאמר כפר׳ ממאנת והכי תידוק מינה נער׳ ממאנת אין לה קנס הא נערה בעלמא יש לה קנס: עד שתביא שתי שערות ומשהביאה אינה ממאנת ואפילו לא בעל לאחר מיכן: רבי יהודה אומר אם לא בעל לאחר שגדלה ממאנת: עד שירבה שחור על הלבן וכבר מפרש שתי שערות שוכבות ונראה שמי שירבה השחור: אלא רבי יהודה היא ובממאנת נערה משמעינן דאית לה קנס ולא תדוק הא קטנה יש לה וגבי אילונית דתנן נמי אין לה קנס משום דבקטנ׳ סבר כרבי מאיר וזו מקטנותה יצאת לבגר: זו דברי כו׳ ברי׳ גמ׳ דפרקין: סבר לה כרבי מאי׳ דקטנ׳ אין לה קנס משום הכי אין קנס באילונית: ופלי׳ עליה בממאנת ואמר עד שירבה השחור וכי תנא הממאנת אין לה קנס הא הראויה למאן יש לה קנס בנערה קאמר: ממאנת הראויה למאן כל קטנה וכולה רבי מאיר היא: ויש להן טענת בתולים להפסידה כתובה: הא רבי מאיר דאמ׳ קטנה אין לה קנס ואילוני׳ מקטנותה יצתה לבגר: ודקארי לה מאי קארי לה מי שהשי׳ תשוב׳ זו בבית המדר׳ מה עלתה על רוחו ולא סבירא ליה דאיכא לאוקמינהו כרבי מאי׳ ורבנן: משום דאית לי׳ למירמא אחריתא עליה לא הביאה לבית המדרש אלא לפי שיש להשיב אחרת על זו חרשת ושוטה אחרשת ושוטה: בוגרת בתוליה כלים מאליהן: הא רבן גמליאל בפ״ק היא אומרת משארסתני נאנסתי נאמנת הכא נמי אין לה טענת בתולי׳ להפסיד כתובת׳ דאמרינן אי הוה פקחת לטעון הוה טענ׳ משארסתני נאנסתי ומהימנא: הא רבי יהושע דאמר לא מפיה אנו חיין הכא יש לה טענת בתולי׳ דאיכא הוה טענה קמן לא מהימנין לה: נותנין לה לילה הראשון ובועל כמה בעילות ותולין כל דמים של אותה הלילה בדם בתולים אלמא אית לה דם בתולים לבוגרת דאי לא לא הוה בעי למיתב לה אלא בעילת מצוה וכיון דאית לה בתולי׳ היכא דבעל ולא מצא דם תפסיד כתובה דהא כנסה בחזק׳ בתולה ונמצאת בעולה:
הג׳

עד׳ שירבה השחור איכא דלא גרסינן על הלבן משום דאמר בפרק בא סימן לא שירבה ממש אלא כדי שיהו שתי שערות שוכבות ונרא׳ כמי שירבה שחור על הלבן משמע יותר מן הלבן ור״ח פירש על הלבן שהשערות סמוך לבשר הם שחורים ובראשם לבנים:
דברי רבי מאי׳ אמתניתין דכל מקום שיש מכר אין קנס קאמ׳ לה רב יהודה:
ואם איתא זו דברי רבי מאיר ורבי יהודה מיבעי ליה ואף על גב דרבי יוחנן ורבי יאשיה סבירא להו כרבי מאיר בס״פ מיתות לפר״ת דפיר׳ עד שיהיו שניהם מין במיתה אחת ואפילו לפה דמפרש בני עובדין מ״מ רבי יאשי׳ כר׳ מאי׳ סביר׳ ליה דלי׳ ליה הא דדרשי רבנן לקמן כאן נערה כו׳ דהא פטר קטנה מאורסה מ״מ לא קאמר זו דברי רבי מאיר ור׳ יאשיה דלא פריך הכא זו דברי רבי מאיר ורבי יהודה מיבעי ליה אלא משום דרבי יהודה בר פלוגתיה דרבי מאי׳ והוי בכלל חכמים דפליגי עליה ולהכי אם איתה דלא פליג ה״ל למימר זו דברי רבי מאיר ורבי יהודה אבל ק׳ דה״ל למימר הא תני רבי יאשיה הי׳ ובממאנ׳ סבר לה כרבי יהוד׳:
וליתני קטנה קשיא אף על גב דהוה תני קטנה דאין לה קנס מ״מ תני נמי אילוני׳ דהא דוקא קטנה שיש לה נערות אין לה קנס ותני׳ לר״י אמאי לא תשני דאגב אורחיה קמשמע לן דעד מתי הבת ממאנ׳ עד שתבי׳ שתי שערות:
החרשת והשוטה כו׳ אין להן טענת בתולי׳ פי׳ בקונ׳ דאי הוה פקחת לטעון הוה טענ׳ משארסתני נאנסתי וקש׳ לר״י דהיכי טענינן ליה הכי משפק לאפוקי ממונ׳ כיון דאיהי לא טענ׳ דחזקת גופה איתרעי דהרי סור שחוט לפניך אבל חזקת ממון לא איתרע ומיהו מביא ר״י ראיה לפי׳ הקונ׳ דאמר בפרק המד׳ לא הוגלד פי המכה המוכי׳ מתביר׳ עליו הראיה ומפרש דאפי׳ לא יהיב טבח דמי על הטבח להבי׳ ראייה שברשות המוכ׳ נטרף והא דמפרש רב אשי למתני׳ דהמדיר דהיו בה מומין ועודה בבית אביה על האב להביא ראייה ריש׳ מכה לאבא בירך סיפ׳ מכה לי בירך לא מטעם דברי ושמא ברי עדיף כדמשמע לכוס ריהטא דא״כ הוה קשה דהיכי טעני׳ לה הכא אלא כדפירש התם בקונ׳ רישא מכה לאבא בירך דלגבי האב לא מהניא חזקת הגוף דבתו דהכתוב׳ היא באירוסין של אב סיפא מכה לי בירך דלגבי דידה מהני חזקת הגוף דידה וכן צריך לפרש דאי מטעם ברי קאמר התם אמאי קאמר דעודה בבית אביה על האב להביא ראיה דמשנתארסה נולדו בה מומין אמאי צריך להבי׳ ראיה כיון דאמר ברי לי דבכל ענין משמע דברי׳ להביא ראיה אפילו אמ׳ ברי לי ולר״י נראה לפר׳ הכא דאין להן טענת בתולים לפי שבחזקת מוכת עץ היא ואף על גב דכולהו נמי חבוטי מחבטן אמ׳ מאר נשים יש להן טענת בתולים מדלא קאמרי שהן מוכת עץ אבל הכך חרשת ושוטה דלא מצו אמרי בחזקת מוכת עץ כמאות וכן נראה דברוב נשים נב׳ לעיל בברייתא אלא החרשת והשוט׳ והאיילונית יש להן קנס ותנו לא ואין כתו׳ ברוב נשים ויש להן טענת בתולין ולפר״י פריך שפיר דמדקאמר יש להן קנס אלמא לא חשבי׳ להו בחזקת מוכת עץ אבל לפירוש הקו׳ מאי קפריך הכא נמי בחזקת בתולות חשבינן להו דהא אמרינן השתא דמשנתארסו נבעלו ור״ש בא הקשה לפר״י דאמאי לא משני הא דקתני אין להן טענת בתולים כרבי מאיר דאמר בפ״ק מוכת עץ בין הכיר בה בין לא הכיר בה מאתים והא דקתני יש להן טענת בתולים כרבנן דאמרי כתובתן מנה וכי תימא משום דקתני חרשת דומיא דאיילונית׳ הא ע״כ איילונית גופה לא הפסידה כתובתה לגמרי דהא רב ששת דקתני הא ר״ג הא רבי יהושע סבירא ליה בפ״ק כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש לה כתובה מנה:
אי

דף כב ושם
דף מו ושם
צט
דף עו ושם
מיימ׳ פ׳ יא מהלכ׳ אישות
מיימ׳ פ׳ ק׳ מהלכ׳ נערה
סמג עשין מח כד טור אה״ע סי׳ סז ס״ק
חולין דף כו
יבמות דף יב
נדה דף כב
נ״ב דף קנו
שם דף פד

עין משפט

אי דקטן טעין טענת דמים הכי נמי הכא במאי עסיקינן דקטעין טענת פתח פתוח סומכוס אומר משום רבי מאיר סומא אין לה טענת בתולים מאי טעמא דסומכוס אמר רבי זירא מפני שנחבט על גבי קרקע כולהו נמי חבושי מיחבטי כולהו רואות ומראות לאמן זו אינה ק רואה ואינ' מראה לאמה: ויוצאת משום שם רע אין לה לא קנס ולא פיתוי: היוצא משום שם רעבת סקילה היא אמ'ר ששת הכי קא' מי שיצא עליה שם רע בילדותה אין לה לא קנס ולא פיתוי אמ'ר רב פפא שמעמינה האי קא שטרא ריעא לא מגבינן ביה היכי דמי אילימ' דנפק קלא עליה דשטרא דזייפא הו' דכוותה קב הכא דנפק קלא עליה דזנאי הוא אמר רבא יצא לה שם מזנה בעיר אין חוששין לה ואלא דאתו בי תרי אמרי לרידהו תבעתנחי קג באיסורא דכוותה הכא ואתו בי תרי אמרי לרידהו אמ' להו זייפו לי בשלמ' התם שכיחי פרוצין אלא הכא אם הוא החוזק כל ישראל מי החזקו הכא נמי כיון דקא מהדר אויפא קד אימר זיופי זייף וכתב: מתני' ואלו שאין להן קנס הבא על הגיורת ועל השבויה ועל השפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו יתירות על בנות שלשה שנים ויום אחד רבי יהודה אומר שבויה שנפדית הרי היא בקרושתה אף על פי שגדולה הב' על בתו על בת בתו על בת בנו על בת אשתו על בת בנה על בת בתה אין להן קנס מפני שמתחייב בנפשו שמיתתן בידי בית דין ובל המתחייב בנפשו אין משלם ממון שנאמר אם לא יהיה אסון ענש יענש נערה שנתארסה ונתנרשה רבי יוסי הגלילי אומר אין לה קנס רבי עקיבא אומר יש לה קנס וקנסה לעצמה:

גמ' אמ'ר רבי יוחנן רבי יהודה ורבי יוסא אמרו דבר אחר ר' יהודה היא דאמרן רבי דוסא דתניא שבויה אוכלת בתרומ' דברי רבי דוסא אמר רבי דוסא ובי מה עשה לה ערבי הלז ובי מפני שמיעך לה בין דדיה פסלה מן הכהונה אמר רבה דילמא לא היא עד כאן לא קאמר רבי יהודה הכא אלא שלא יהא חוטא נשכר אבל התם כרבנן סבירא ליה אינמי עד כאן לא קא' רבי יוסא התם אלא בתרומה דרבנן אבל קנס דאוריתא כרבנן סבירא ליה אמ'ר ליה אביי וטעמיה דרבי יהוד' הכא שלא יהא חוטא נשכר הוא והא תניא רבי יהודה אומר שבו' שנישבת אפילו בת עש' שנים כתובתה מאתי' והתם מאי שלא יהא חוטא נשכר איבא התם נמי דילמא מימנע ולא נסבי לה וסבר רבי יהוד' בקרושתה קיימה והתניא הפודה את השבו' ישאנה מעיד בה לא ישאנה רבי יהודה אומ' בין כך ובין כך לא ישאנה הא נופה קשיא אמרת הפודה את השבו' ישאנה והדר תני מעיד בה לא ישאנה משום דמעיד בה לא ישאנה הא לא קשי' הכי קאמר הפודה את השבו' ומעיד בה ישאנה מעיד בה כרי לא ישאנה מכל מקום קשי' לרבי יהודה אמ'ר פפא אימא רבי יהודה אומ' בין כך ובין כך ישאנה רב הונא בר' דרב יהושע אמ' רבי יהודה לרבריהם דרבנן קאמ' להו לרידי בין כך ובין כך ישאנה אבל לרידי בין כך ובין כך לא ישאנה מיבעי ליה ורבנן הפודה ארם השבו' ומעיד בה ישאנ' לא שרי אינישׁ זווי בכרי מעיד בה כרי לא ישאנ' שמא עיניו נתן בה רמי ליה רב פפא בר שמואל לרב יוסף

אי דקטן טעין טענת דמים הכי נמי הכא במאי עסיקינן דקטעין טענת פתח פתוח סומכוס אומר משום רבי מאיר סומא אין לה טענת בתולים מאי טעמא דסומכוס אמר רבי זירא מפני שנחבט על גבי קרקע כולהו נמי חבושי מיחבטי כולהו רואות ומראות לאמן זו אינה ק רואה ואינ' מראה לאמה: ויוצאת משום שם רע אין לה לא קנס ולא פיתוי: היוצא משום שם רעבת סקילה היא אמ'ר ששת הכי קא' מי שיצא עליה שם רע בילדותה אין לה לא קנס ולא פיתוי אמ'ר רב פפא שמעמינה האי קא שטרא ריעא לא מגבינן ביה היכי דמי אילימ' דנפק קלא עליה דשטרא דזייפא הו' דכוותה קב הכא דנפק קלא עליה דזנאי הוא אמר רבא יצא לה שם מזנה בעיר אין חוששין לה ואלא דאתו בי תרי אמרי לרידהו תבעתנחי קג באיסורא דכוותה הכא ואתו בי תרי אמרי לרידהו אמ' להו זייפו לי בשלמ' התם שכיחי פרוצין אלא הכא אם הוא החוזק כל ישראל מי החזקו הכא נמי כיון דקא מהדר אויפא קד אימר זיופי זייף וכתב: מתני' ואלו שאין להן קנס הבא על הגיורת ועל השבויה ועל השפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו יתירות על בנות שלשה שנים ויום אחד רבי יהודה אומר שבויה שנפדית הרי היא בקרושתה אף על פי שגדולה הב' על בתו על בת בתו על בת בנו על בת אשתו על בת בנה על בת בתה אין להן קנס מפני שמתחייב בנפשו שמיתתן בידי בית דין ובל המתחייב בנפשו אין משלם ממון שנאמר אם לא יהיה אסון ענש יענש נערה שנתארסה ונתנרשה רבי יוסי הגלילי אומר אין לה קנס רבי עקיבא אומר יש לה קנס וקנסה לעצמה:

גמ' אמ'ר רבי יוחנן רבי יהודה ורבי יוסא אמרו דבר אחר ר' יהודה היא דאמרן רבי דוסא דתניא שבויה אוכלת בתרומ' דברי רבי דוסא אמר רבי דוסא ובי מה עשה לה ערבי הלז ובי מפני שמיעך לה בין דדיה פסלה מן הכהונה אמר רבה דילמא לא היא עד כאן לא קאמר רבי יהודה הכא אלא שלא יהא חוטא נשכר אבל התם כרבנן סבירא ליה אינמי עד כאן לא קא' רבי יוסא התם אלא בתרומה דרבנן אבל קנס דאוריתא כרבנן סבירא ליה אמ'ר ליה אביי וטעמיה דרבי יהוד' הכא שלא יהא חוטא נשכר הוא והא תניא רבי יהודה אומר שבו' שנישבת אפילו בת עש' שנים כתובתה מאתי' והתם מאי שלא יהא חוטא נשכר איבא התם נמי דילמא מימנע ולא נסבי לה וסבר רבי יהוד' בקרושתה קיימה והתניא הפודה את השבו' ישאנה מעיד בה קו לא ישאנה רבי יהודה אומ' בין כך ובין כך לא ישאנה הא נופה קשיא אמרת הפודה את השבו' ישאנה והדר תני מעיד בה לא ישאנה משום דמעיד בה לא ישאנה הא לא קשי' הכי קאמר הפודה את השבו' ומעיד בה ישאנה מעיד בה כרי לא ישאנה מכל מקום קשי' לרבי יהודה אמ'ר פפא אימא רבי יהודה אומ' בין כך ובין כך ישאנה רב הונא בר' דרב יהושע אמ' רבי יהודה לרבריהם דרבנן קאמ' להו לרידי בין כך ובין כך ישאנה אבל לרידי בין כך ובין כך לא ישאנה מיבעי ליה ורבנן הפודה ארם השבו' ומעיד בה ישאנ' לא שרי אינישׁ זווי בכרי מעיד בה כרי לא ישאנ' שמא עיניו נתן בה רמי ליה רב פפא בר שמואל לרב יוסף קח

ופסר

פסורת השס

הג' אי דק' טעין טענ' דמי' הכי נמי הכא פתוח פתוח אי דקטען טענ' פתוח פתוח בעלתי ולא מפחתי דס ודאי טענה מעלייתא היא והכ' דיקתני אין לה טענת בתולים דקטעין ואמ' פתוח פתוח מפחתי ודס לא בדיקתי אפ אס נמצא בה אס לאו בכעדה וקטנה טענה היא כדאמר בפרק חלק עלה מי פתח יכול לברר

ומוב' לוי דברים בפניכם אמרי' חזקה אין לדס טורח בסעודה ומפסידה אבל מפכבר אין רחמ' פר מכתחלה ודומה לו כאילו פתח פתוח: מנחכטת ובתוליה נומרין: פולהו רואות אס נמרו בתוליהן: ומרחו' לאמן ופוסקו' עליהן מאיכן בתולות ואפ לא הודיעתו הטעיתו זו איכ' רואה ואיכ' מראה לאמ' וזה מכנסה בחזקת כאכטת כנסה ואין לדס פוסק עליה ולאו טעות הוא: ריעא מיבא עליו פוס זיוף: אין חוסמין לה לפילו לכהונה אלא יפא עליה פס רע היכי דמי כגון בעדים ולא פאמרו כבעלה דאס כן אמאי לימ' הא לאו בתולה היא אלא אמרי לרידהו תבעתנחי לפיקור ופסידו לא פאמרו לה: בעלמא אפס כו' היכי גיר רב פפא מיכה דלא מגבינן בפטרא כי היכי דלא בעלמ' אס מכיחי פרוכין וכיון פיס עדים פהיתה מחזרת אחנו' הרבה מכתה לה מפוס הכי אין לה קנס לאחר זמן דלאו בחזקת בתולה הוחי: אלא לגבי מטר: נעין לקמן

אס הוח החוזק לאחר אחר עידי סקר: כל ימריל מי החוזקו להיות סומעין לו לזיוף: חימר זיופי זייף הוח עכמו למד לסוגן כתב הרומה לכתב ידי עדים פחתם בו: מתכי יתירו על בכו' מלם מני רבנן דרחוו לביאה בחזק הפקר הן וכבעלו בכבריתן והמבו' בפבייתה: ולא יהיה לאמן עכום יעכם הוא אס יהיה לאמן לו יעכם: גמ' מבויה את פתן: חוכלת בתרומה ולא מחזקינן לה בחזק בעול לעפול לה המחלה כביאתה: מפני שמיעך לה כלומר אין כופהין בתן הפקר לאוכלן בבעילה אלא לפחק עמהן: אלא בתרומה בזמן הזה דרבנן דאין בעלת הו' לה גזרו על אפיקת אבל קנס דאוריתא הו' ממונה הוא חיתה לך אפיקת בעולה היא ומפסיד' לה מפקיעין ממונה: דלמ' ממכעי ולא נסבי לה לי פחתה כתובתה מעוות כעולה בחזקת ומרחקי לה אפי' יפרע: מעיד בה קא סלקא דעתין דאפורה אבל מפכבר לה אס היא מעיד בה אלא כבעלה לנכרי לה יפחנה אס כהן הוא: מפני דמעיד בה וכו' והא אמר' הפודה את השבויה יפחנה דמי לה ודקי ליה בגווה לה אדי זווי בכרי מהרי ליפחנה פרחה: מעיד בה כרי לה יפחנה נעין לקמן פמא עיניו נתן בה: ורחתה

ראתה דם בן ביום: דיה מעתה ולא גזרו בה טומאה מעת לעת לטומאת
מדרס מכנע בהן מעת לעת עד מעת ראייה לדחה לפילו יבא דם זה
מחתול והעתידה כותלי בית הרחם מזהו הטעם על מעת לעת בבכות
ישראל הלא דם כותית כדם בהמה ואם תאמר כיחום ממש מטבלה נעקר
ויבא מיד טומאה למאי דרבן היה ויכא
דאיכא למגז מעת לעת מלם גזור מפקיד
לפקידה ויכ דלא גזור מעת לעת לא גזור
מפקידה לפקיד: וכריכה להמתין מלמא
מדמים מלא תמצ להבחין בין זרע הכזרע
בקדומה לזרע הכנכרי ורבי יוסי מתי לקמי
מפרם טעמא: כריכות להמתין ואלפי
מקטנה היכה מתעברת גזירה קטנה אטו
גדולה: מממסת במוך כותפת תוך לאחר
בעילה ומוחכת הזרע: מכטרה נפסה
ליאתין דף לה ותזמכ לה מוך: דלא ידעה היכא מחטו לה
מבחי לפוכיה ומברה דילמא מחטו לה
לגבי יפרעל ופרקו לה ומכטרה נפסה
לפחם במוך: דלא יובה בסן ועין פתחה
פסחה תרוכיה את עיכ ויבא לאיבו מכא
הוה ידעה מעיקרא דתיפוך לאיבו דתכם
נפסה לוחן תוך לפיחומה: כל תחילה תידי
דליכא לאיזדהוי ביה מעיקר תורה רבי
יוסי: הרי לחומה דחחילה דלא הות ידעה
דליפליק בה הכי ותזמן לה מוך: מתהפכ
פיכא הזרע ולא יקלוט והא לפילו במידי
דחחילה מכי לחיעבר וכולן עומות כן:
לפום דליכא לפיבור בפחה יש לחן עומם
חמור ודיו בכך הם עכפתו לאבר נפחה
ליהרג: תימא לא לחן זה עומם יתר ולעבי
ביה תרתי: דלא חשיר לאוריה לא עבר
עבירה חמורה ודיו פתענפו עומם אחד:

לח

וסבר רבי יהודה בקדושתה קיימא והתניא
הגיורת שנתגיירה וראתה דם רבי יהוד אומ
דיה שעתה רבי יוסי אומ הרי היא כבל הנשי
ומטמאה מעת לעת ומפקיד לפקיד וצריכה
להמתי ג' חדשים דברי רבי יהוד ר' יוסי מתיר
ליארס ולינשא מיד אל גיורת אשבויה קא
רמית גיורת לא מנטרא נפש שבויה מינטר
נפשה ורמי שבויה אשבויה דתניא הגיורת
והשבוי והשפח שנפדו ושנשתחררו יתירות
על בנות ג' שני וי אחר צריכו להמתין שלש
חדשים דברי ר' יהודה רבי יוסי מתיר ליארס
ולינשא מיד אשתיק אמר ליה מידי שמיע לך
בהא אמר ליה הכי אמר רב ששת שראוה
שנבעלה אי הכי מאי טעמא דרבי יוסי אמר
רבה קסבר ר' יוסי אשה מזנה משמשת במוך
שלא תתעבר בשלמ גיור כיון דדעת לאיגיורי
מנטרה נפשה שבויה נמי דלא ידעה היכא
ממטו לה שפחה נמי דשמעה מפי מרה אלא
יוצאה בשן ועין מאי איכא למימ וכי תימ כל
ממילא לא אמ רבי יוסי הרי אנוסה ומפותה
דממילא ותניא אנוסה ומפותה צריכו להמתין
שלשה חדשי דברי רבי יהוד רבי יוסי מתיר
ליארס ולינשא מיד אלא אמר רבה קסבר ר' יוסי אשה מזנה מתהפכת כרי שלא
תתעבר ואידך חיישינן שמא לא נהפכה יפה יפה: שנאמר לא יהיה אסון ענוש יענש קט
וכו': והא מהכא נפקא מהתם נפקא כרי רשעתו משום רשעה אחת אתה מחייבו ואי לדברי כב
אתה מחייבו משום שתי רשעיות חרא במיתה ומטון וחרא במלקות ומטון וצריכא
דאי אשמעינן מיתה ומטון משום דאיכ איבוד נשמה אבל מלקות ומטון דליכא איבוד
נשמה אימא לא ואי אשמעינן מלקות ומטון משום דלא חמיר אסוריה אבל מיתה
ומטון דחמיר אסוריה אימא לא צריכא ולרבי מאיר דאמר לוקה ומשלם תרתי
למה לי חרא במיתה ומטון וחרא

ופבר רבי יהודה בקדושתה קיימת והתניא הגיורת פו' קמה דהסתם
דמדמה גיורת לפבויה אם כן תיקשי ליה מתניתין גופה דרבי
יהוד לא תמוה גיורת לפבוי דתכן רבי יהודה אומ פבויה שנכפרת הרי היא
בקדושת מעמע דבהכך תודה לתכן קתה ואמר ר' דמתכי' אתי ליה שפיר
כך תמוה דמודה בגיורת פאין לה קבס דודאי היא
יפור פור בחזקת בעולה שנבעלה בעוד פלא היה
דעתה להתגייר ואפילו אם היה דעתה
להתגייר מהתיקה את פלמה שכיס ויוס
אחר מכל מקום לא מיפטרא כפפה סיון
דאיכא רחוים להתעבר אכל מהך דבריכה
להמתין פלם אדפי דעתה להגייורי
ומיפטרא כפפה אפי' הפי קאמר בריכה
להמתין פלמה אדפי דעתה להגייורי
עכתה מן הנכרים כל שכן פבויה מהיה
מפורה בידה:

רבי יהודה אומר היה שפתה פירש
הקונטרס כיון דליכ מעת לעת
מפקידה לפקידה נמי לא גזור רבנן ורבי
יוסי דקאמר ומטמא מעת לעת לאו דוקא
מעת לעת אלא כלומר בתורת מעת לעת
מטמאה מפכתגיירה:

שבויה מיכטרא נפשה ואם תאמ ואם
בקטנ' נמי דלא מיכטר' נפשה
הא היכא יודע לאמו עכתה קאמ רבי יהוד'
דבקדושתה קיימ' דקתני במתניתין יתרה
מבת פלם פכיס ויום אחד ויום דקטנה
לגמרי היכה מוסר עפמ' לבילה וכשהיה
מוסרת עכמ' לבילה קנת היה בת דעת
ויודעת לשמור עפמה:

צריכות להמתין ג' חדשים דברי רבי
יהוד תמ' דאפי' בקטנה פחים
דאיכא להתעבר קאמר רבי יהוד דצריכה
להמתי' מדקתן יתירו מכנות ג' ויום אחד
דגזר קטנה אטו גדולה וקסבר לרי ולית
דתכוה בהחולין חרי פחיתה דדפה לילך
לבית חביט אז קטנה כו' צריכה להמתין
ג' חדשים דברי רבי מתיר רבי יהוד' מתיר
ליארס ולינשא מיד אלא אמר רבי יהוד' רבי יוסי מתיר
קטנה אטו גדולה וכי תימת דוקא בגיור'
ומטוחרר' וכבויה גזר פפי כדי להכחין
בין זרע מכזרע בקדומה למכזרע פלא
בקדומה זה אין פרחה דהא לרבה דמם'
הת לעיל טע' דצריכות להמתי' גזירה פתת
יפת תחותו מחבירו ויבם אחת מהן יפת

כך אכו ופס
פייח ס' ק' אפלא
כעכס
תשיח ס' ב' אפלא
גכיכה
פתג פעין כל
עור לאס פי' קאמ

ואי אשמעינן מיתה ומטון משום דאיכ איבוד נשמה אבל מלקות ומטון לא
משום דלא חמיר אסוריה אימא לא צריכא ולרבי מאיר דאמר לוקה ומשלם תרתי
למה לי חרא במיתה ומטון וחרא

וחרא במיתה ומלקות וריבית מלקות וממון ומיתה ומלקות תרוייהו
כפקי מכדי דמעתו דמעמע לה כתחייב בהדי מלקות מיתה הוו
ממון מעוס רמעה לחת לתת מחייבו ונעג דמעיך ליה לרבעים יכנו לה
יומיף מכל מקום אין לנו לומר דילקה ולה ימות כמו מלוקה ואינו מפלס

פף פו ופס דאתגורי איתנו כדפריך בהכותפי ונעג מורם אור

דגבי ממון ומלקות אמרי דכתן בממון:
תפילו ממוכח קולה התם מעוס דחם
דחתכח לכתבל:

לא תשקול ממונא מיניה ותפטריה
מגלו קמה לרמבח דלמה לי
קרא מתכח דבי חזקיה כפקה דלה חילקת
בין מוגב למזיד וכי הכי דבמזי לה תשקול
מיניה ממוכח ותפטריה מקטלה לף מוגב
לה תשקול מיניה ממוכח ותפטריה מגלות
ואורי דלה מייך לתקומי מוגב למזי כי הלי
גווכח כיון מלין פרינן מכיהם מוה דפרינן
עלי מזיד לפוטרו מחייה ופרינן עלי מוגב
לפוטרו מגלות:

ואחכ כמכח הכוד בפירו החומם פה
הך דרם מוחת תבער דם הכקי
ולה ניין כלין ומי ים לקיי פירוסו דהך מוגי
דמעמתה רמוקמי ואת תבער להקי סופכי
דמי לעגלה ערופה לחיל כמלן דחת חנק

פף ב חמור כדמוכח בפרק ד' מיתות דלמלן
דחמר חנק קל ילוף מיוף ברוכח מכוקש
יכוקש הילכך לרידיה חייכי ואתה תבער
לבפרי העגלה ואח"כ דרשי לי לכדרבה בפרק
דולחרן לה יכופר דרשי לי לכדרבה בפרק

פף כ בתר' דכריתות דמייתיכן עגלה ערופה
לף על פי מעבר יוס הכפורים עליה:

מה להלן בקופין וממול עורף ואם
תאמר ממול עורף מכלן והא
ועדיו כתיב דממת' עורף ממש ים לומר
דבפרק עגלה ערופה נמי עריפה עריפה
מחטאת העוף:

פף מו

הוקשו מופכי דמיפ כו' הוה מצי למימ'
הניחא למלן דחת' חנק חמור
חלה למ"ד חנק קל כו':

ברור לו מיתה יפה ומהאי טעמא לה
הוה ממעיכן מן הכוולר דהם
יתחב בכין בלבו הוי כמי מיתה יפה:

לפי ממציגו מוחזים בידי ממים
דלתי וגם בעליו יומת דעל לה
בידי חרם דקאמר מוח יומת המכה
רוכח הוא וגומר על רציחתו לתה הורגו
כו' חלה ודחי בידי ממי וחף על גב דדרמי'

פף עו ופס מיכיה בפק דמכהדרין כמיתת בעלים כך
מיתת הפור היינו מדכתי' יומת ולה כתיב
יומת ופי תימ' כולה להכי הוה דחת' הס כן
לכתוב הפור יקטל כבעלים ולפתוח חיכמי
וגם כבעליו יומת הילכך ממע מינ' תריתי:

יבול לף בידי חרם כן ים תימ' דהיכי
בעי למילף מית' בידי חרם
ממיתה בידי ממים:

מיתות קלות מכחן מגנתן לכפר' מכיון פי' בקול כגון עין ושבת וגילוי עריות מכחן מגנתן לכפרה על ידי קרבן וכן דוכח ניתנה מגנתו לכפרה על ידי גלות
וקם דחס כן למפקל לחתי ליכטריך חרם וכל חרם בלה תקחו כופר וכחר' קני דחד לדרך עלייה וחד לדרך יריד מכחן מגנתן לכפר דהיינו מיתות
קלות לפ"ה לכך נרחה דמיתו' קלות לה חשיב שלא הכהו מכחן מגנתן לכפר' על ידי תמיך או על ידי קרבן לבל רוכח לה נתן מגנתו לכפר' על ידי ממון שלא על ידי
גלות והא דכרייתה חין לי חלה מיתות חמורות מלה נתן מגנתן לכפר' ע' קרבן דהיינו כל מיתות פחין בהן כרת כגון מכית ומדיח וכניח הפקר וזקן ממרא
ומכה חביו וחמו ומקלל חביו וחמו וגוכב נפש ומגדף חלילה דרבנן דחמרי בכריתות דחין מביח קרבן על מגנתו דכתיב לעוסה בסגנה פרט למגדף טחין
בו מעשה ורוכח ומיתות קלות כגון עין ושבת ועריות דים בהן כרת ומביח קרבן על מגנתו ופריך ולה ממילה מחת מיכה מלה תקחו כופר ומהתם מתעינן
כל מיתות חמורות ולמה לי קרא למיתות חמורות לבל למיתות קלות ודחי בריך קרא ומתני דלכטריך קרא לחייבי מיתות חמורות חר לדרך עלייה מלה נתן
מגנתו לכפרה כלל ואר לדרך יריד מכחן מגנתו לכפר' על ידי גלות קמה לרמבח דלמלי לכטריך קרא לחייבי מיתות קלות כגון עין ושבת ועריות דמה מ"ל

פף פס כופר למ"ד כופר היינו דמי ביוק ותיר' דלדי ומעמיל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה לטעמיה דלמרי בפרק שור מגנח ד' וה' נכתן פדיון בפמו דמי מזיק: סמ

וחרא במיתה ומלקות וריבית דאי אשמעינן
מיתה וממון משום דחרא בגופי' וחר' בממוני
לא עברינן אבל במית' ומלקות דאידי ואידי
בגופיה אימא מיתה אריכת' היא ונעביד ביה
ואי אשמעינן מיתה ומלקות דתרתי בגופיה
לא עברינן אבל מיתה וממון דחרא בגופי'
וחרא בממוניה אימא נעביד ביה צריכא ולא

כמדבר לה תקחו כופר לנפש רוצח למה לי ראמ' רחמנ'
לה לא תשקול ממונא מיניה ותפטריה מקטלא

פס לא תקחו כופר לנוס ש עיר מקלטו למה לי
דאמר רחמנ' לא תשקול ממונ' מיני ותפטרי'
מן גלו ותרי קראי למ' לי חד בשוגג וחד במזי
וריבי דאי אשמעי' מזיד משו' רחמי' איסורי'
אבל שוגג דלא חמיר איסוריה אימא לא ואי
אשמועי' שוגג משו' דליכא איבוד נשמה אבל

פס מזיד דאיכ איבוד נשמה אימ' לא צריכ' ולארץ
לא יכופ' לרם אשר שפך בה כי אם בר' שופכו
למ"לי מבעי ליה לכדתניא מני' שאם נתערפ'
ענל ואח"כ נמצ' הורג מני' שאי פוטרי' אותו
שנ' ולארץ לא יכופר לרם אשר שופך בה וגו'

דמי"כ ואתה תבער הרם הנקי מקרבך למה"ל לי
מיבעי לי' לכדתניא ואתה תבער הרם הנקי
מקרבך חוקשו כל שופכי דמי' לענלה ערופ'
מה להלן מן הצוא' אף שופכי דמי' מן הצוא'
אי מה להלן בקופין וממול עורף אף כאן
בקופי' וממול עורף אמ' רב נחמן אמ' רבה בר

ויקל"י אבוה אמ' קרא ואהבת לרעך כמוך ברור לו
פס כו מיתה יפה כל חרם אשר יחרם מן האדם לא
יפדה למה לי מיבעי ליה לכדתני מנין ליוצא
ליהרג ואמר אחר ערכו עלי מנין שלא אמר
כלום תל כל חרם אשר יחרם מן האדם לא יפדה יכול אף קודם שנגמר דינו כן תלמו'
לומר מן האדם ולא ולא כל האדם ולר' חנניה בן עקביא דאמר נערך מפני שרמיו
קצובין האי כל חרם מאי עביד ליה מיבעי ליה לכדתני' ר' ישמעאל בנו של רבי יוחנן
בן ברוקה אומר לפי שמצינו למומתים בידי שמים שנותנין ממון ומתכפר להן שנ'
אם כופר יושת עליו יכול אף בידי אדם כן תל חרם מן האדם לא יפדה ואין לי אלא
מיתות חמורו שלא נתנו שגגתן לכפרה מיתות קלות שניתנה שגגתן לכפרה מנין
תל כל חרם ולא ממילא מלא תקחו כופר שמעת מינה לא תשקול ממונא מיניה
ותיפטריה כל חרם למה לי אמר רמי בר חמא איצטריך סלקא דעתך אמינא הני

לה תקחו כופר ממעמ נמי הם תהרגנו לה תעכבנו: דחמר רחמנה פנוח
הוה דמצי' לה למעמועיכן דלה תעבי' ביה תריתי חלה למעמועיכן בחייב
מיתה לבדה מלה יפדה בממון: לה תקחו כופר לכום קל ק"ו לה תעביד
ביה תריתי להורג בשוגג גלות וממון: וכריבי דחי לעמעי' מזיד דלה ליפרו'
נפשי' בממון הו' לחיב' מעו' דחמיר לפורו'
לבל בשוגג ליפרוך נפשי' בממון מגלות:
ולי לעמעיכן שוגג דמעוס דחין בגלותו
לבוד נמחה להכי לה לפטרים בממון חלה
ליגלי: לבל מזיד מעוס ליבוד נמח כיסקול
ממוכח וכקיים נפש ביעדלל: כי הם בדם
נפשכם ולה בפדיון ממון למה לי מלה תקחו
כופר נפשו: פשיק פוטרין לותו לומ' כבר
כתכפר בעודו נפש מהפגלה מכפרת על
הנפשו: ואתה תבער בתר עריפה כתיב:
מיתה יפה בסייף ומבד הסיקים סימות
מהר: כל חרם וגומר מעמע לפון חייבי
מיתות כמו זובח לאלהים יחרם: ערכו
עלי ולף על פי ערוך ליכו לפי דמים חלה
לפי סכים לה לתי כלום דמיעטת קרא הכא
והא חרם לפון הקדש הוא: פדמיו קכוב
בתורה לפי סכי ולה דמי לאומר דמי עלי
דדמים הין לו לבל ערך ים לו: למומתין
בידי ממים כגון מי שהרג פורו את הנפש
דכתיב ביה יומת ולה מיתת ב"ד דנפקא
לן בסנהדרין מות יומת המכה רוצח הוא
על רציחתו אתה הורגו ואי אתה הורגו
על רציחת פורו והאי יומת בידי ממים:

יכול לף חייבי מיתו' ב"ד יפדו בממון: חרם פוסף דף פ
מן החרם חרם מחוייב חרם: יל מיתו'
חמורות מלה נתנה מגנתן לכפרה כיון
דקדח לה פריש כל מיתו' מיסתיך לי פרישת
הך חומרה דהין ממונו מכילו לחייבת
חמורות ואתי כיוצו כגון העוסה חבורה
בחביו או גוכב נפש מישרחל מהין כפרה
כתובי' בסנגדתו מהי כדית בזדונו דלחייב
חטאת בסנגדתו: מיתות קלות הייכו כל
מיתות החמורות בהן כרת על זדונו בלה
התרה' ים כפרה בסנגדתה בחטאת כגון
עין ושבת ועריות לי כתי רוצח עים כפרה
לסנגדתו בגלות: ולה ממילה סמעת לה
מלה תקחו כופר הה גבי רוצח כתיב
ונתנה כפרה לסנגדתם ואמעי' קר' מלה
יכיל לאת עצמו בממו' ולמה לי תו כל חרם:

הני מילי היכא דהרגו דרך עלייו שלא ניתנה שגנתו לכפר אבל הרגו דרך ירידה דניתנה שגנתו לכפרה אימא נישקול ממונא מיניה וניפטריה אמר לי רבא הא מתניתא דרבי חזקי׳ נפקא דתנא דרבי חזקי׳ מכה אדם ומכה בהמ׳ מה מכה בהמה לא חלקת בו בין שוגג למזי׳ בין מתכוין לשאין מתכוין בין דרך ירידה לדרך עלייו׳ לפוטרו ממון אלא לחייבו ממון אף מכ׳ אדם לא תחלוק בו בין שוגג למזי׳ בין מתכוין לשאין מתכוין בין דרך ירידה לדרך עלייו׳ לחייבו ממון אלא לפוטרו ממון אא״כ רמי בר חמא איצטריך סלקא דעתך אמינא הני מילי היכ׳ דסימא את עינו והרגו בה אבל היכא דסימא את עינו והרגו בדבר אח׳ אימא נישקול ממונ׳ מיניה אל רבא הא נמי מאירך תנא דבי חזקיה נפקא דתנא דבי חזקיה עין תחת עין ולא עין ונפש תחת עין וא אמר רב אשי איצטריך סלקא דעתך אמינא הואיל וחידוש הוא שחידשה תורה בקנס אף על גב דמקטיל משלם קא משמעלן ולרבה דאמר חידוש הוא שחידשה תורה בקנס אף על גב דמקטיל משלם האי כל חרם מאי עביד ליה סבר לה כתנא קמא דרבי חנניה בן עקביא:

מתני׳ נערה שנתארסה ונתגרשה רבי יוסי הגלילי אומר אין לה קנס רבי עקיב׳ אומר יש לה קנס וקנסה לעצמה: גמ׳ מאי טעמא דרבי יוסי הגלילי אמ׳ קרא אשו׳ לא אורשה הא אורסה אין לה קנס ורבי עקיבא אשר לא אורסה לאביה הא אורסה לעצמה וא מעתה נערה ולא בוגרת הכי נמי דלעצמ׳ בתולה ולא בעולה הכי נמי דלעצמ׳ וא לגמרי הכא נמי לגמרי אמ׳ לך רבי עקיב׳ האי לא אורסה מיבעי לי׳ לכדתניא אשר לא אורשה פרט לנערה שנתארסה ונתגרשה שאין לה קנס דברי רבי יוסי הגלילי רבי עקיבא אומ׳ יש לה קנס וקנסה לאביה והדין נותן הואיל ואביה זכאי בקידושיה ואביה זכאי בכסף קנסה מה כסף קידושיה אף על פי שנתארסה ונתגרשה לאביה אף כסף קנסה אף על פי שנתארסה ונתגרשה לאביה אם כן מה תלמוד לומר אשר לא אורשה מופנה להקיש לו ולדון הימנו ומה נאמר כאן אשר לא אורשה ונאמר להלן אשו׳ לא אורשה מה כאן חמשים אף להלן חמשים ומה להלן שקלים אף כאן שקלים ורבי עקיבא מאי חזית דאשר לא אורסה לגזירה שוה ובתולה למעוטי בעולה אימא

הני מילי היכא דהרגו דרך עלייו׳ דלא ניתנה שגנתו לכפר׳ אבל הרגו דרך ירידה דניתנה שגנתו לכפרה אימא נישקול ממונא מיניה וניפטריה אמר לי׳ רבא הא מתניתא דרבי חזקי׳ נפקא דתנא דרבי חזקי׳ מכה אדם ומכה בהמ׳ מה מכה בהמה לאחלקת בו בין שוגג למזי׳ בין מתכוין לשאין מתכוין בין דרך ירידה לדרך עלייו׳ לפוטרו ממון אלא לחייבו ממון אף מכ׳ אדם לא תחלוק בו בין שוגג למזי׳ בין מתכוין לשאין מתכוין בין דרך ירידה לדרך עלייו׳ לחייבו ממון אלא לפוטרו ממון אא״כ רמי בר חמא איצטריך סלקא דעתך אמינא הני מילי היכ׳ דסימא את עינו והרגו בה אבל היכא דסימא את עינו והרגו בדבר אח׳ אימא נישקול ממונ׳ מיניה אל רבא הא נמי מאירך תנא דבי חזקיה נפקא דתנא דבי חזקיה עין תחת עין ולא עין ונפש תחת עין וא אמר רב אשי איצטריך סלקא דעתך אמינא הואיל וחידוש הוא שחידשה תורה בקנס אף על גב דמקטיל משלם קא משמעלן ולרבה דאמר חידוש הוא שחידשה תורה בקנס אף על גב דמקטיל משלם האי כל חרם מאי עביד ליה סבר לה כתנא קמא דרבי חנניה בן עקביא:

מתני׳ נערה שנתארסה ונתגרשה רבי יוסי הגלילי אומר אין לה קנס רבי עקיב׳ אומר יש לה קנס וקנסה לעצמה: גמ׳ מאי טעמא דרבי יוסי הגלילי אמ׳ קרא אשו׳ לא אורשה הא אורסה אין לה קנס ורבי עקיבא אשר לא אורסה לאביה הא אורסה לעצמה וא מעתה נערה ולא בוגרת הכי נמי דלעצמ׳ בתולה ולא בעולה הכי נמי דלעצמ׳ וא לגמרי הכא נמי לגמרי אמ׳ לך רבי עקיב׳ האי לא אורסה מיבעי לי׳ לכדתניא אשר לא אורשה פרט לנערה שנתארסה ונתגרשה שאין לה קנס דברי רבי יוסי הגלילי רבי עקיבא אומ׳ יש לה קנס וקנסה לאביה והדין נותן הואיל ואביה זכאי בקידושיה ואביה זכאי בכסף קנסה מה כסף קידושיה אף על פי שנתארסה ונתגרשה לאביה אף כסף קנסה אף על פי שנתארסה ונתגרשה לאביה אם כן מה תלמוד לומר אשר לא אורשה מופנה להקיש לו ולדון הימנו ומה נאמר כאן אשר לא אורשה ונאמר להלן אשו׳ לא אורשה מה כאן חמשים אף להלן חמשים ומה להלן שקלים אף כאן שקלים ורבי עקיבא מאי חזית דאשר לא אורסה לגזירה שוה ובתולה למעוטי בעולה

אימא

הני מילי היכא דהרגו דרך עלייו׳ דלא ניתנה שגנתו לכפר׳ אבל הרגו דרך ירידה דניתנה שגנתו לכפרה אימא נישקול ממונא מיניה וניפטריה אמר לי׳ רבא הא מתניתא דרבי חזקי׳ נפקא דתנא דרבי חזקי׳ מכה אדם ומכה בהמ׳ מה מכה בהמה לאחלקת בו בין שוגג למזי׳ בין מתכוין לשאין מתכוין בין דרך ירידה לדרך עלייו׳ לפוטרו ממון אלא לחייבו ממון אף מכ׳ אדם לא תחלוק בו בין שוגג למזי׳ בין מתכוין לשאין מתכוין בין דרך ירידה לדרך עלייו׳ לחייבו ממון אלא לפוטרו ממון אא״כ רמי בר חמא איצטריך סלקא דעתך אמינא הני מילי היכ׳ דסימא את עינו והרגו בה אבל היכא דסימא את עינו והרגו בדבר אח׳ אימא נישקול ממונ׳ מיניה אל רבא הא נמי מאירך תנא דבי חזקיה נפקא דתנא דבי חזקיה עין תחת עין ולא עין ונפש תחת עין וא אמר רב אשי איצטריך סלקא דעתך אמינא הואיל וחידוש הוא שחידשה תורה בקנס אף על גב דמקטיל משלם קא משמעלן ולרבה דאמר חידוש הוא שחידשה תורה בקנס אף על גב דמקטיל משלם האי כל חרם מאי עביד ליה סבר לה כתנא קמא דרבי חנניה בן עקביא:

מתני׳ נערה שנתארסה ונתגרשה רבי יוסי הגלילי אומר אין לה קנס רבי עקיב׳ אומר יש לה קנס וקנסה לעצמה: גמ׳ מאי טעמא דרבי יוסי הגלילי אמ׳ קרא אשו׳ לא אורשה הא אורסה אין לה קנס ורבי עקיבא אשר לא אורסה לאביה הא אורסה לעצמה וא מעתה נערה ולא בוגרת הכי נמי דלעצמ׳ בתולה ולא בעולה הכי נמי דלעצמ׳ וא לגמרי הכא נמי לגמרי אמ׳ לך רבי עקיב׳ האי לא אורסה מיבעי לי׳ לכדתניא אשר לא אורשה פרט לנערה שנתארסה ונתגרשה שאין לה קנס דברי רבי יוסי הגלילי רבי עקיבא אומ׳ יש לה קנס וקנסה לאביה והדין נותן הואיל ואביה זכאי בקידושיה ואביה זכאי בכסף קנסה מה כסף קידושיה אף על פי שנתארסה ונתגרשה לאביה אף כסף קנסה אף על פי שנתארסה ונתגרשה לאביה אם כן מה תלמוד לומר אשר לא אורשה מופנה להקיש לו ולדון הימנו ומה נאמר כאן אשר לא אורשה ונאמר להלן אשו׳ לא אורשה מה כאן חמשים אף להלן חמשים ומה להלן שקלים אף כאן שקלים ורבי עקיבא מאי חזית דאשר לא אורסה לגזירה שוה ובתולה למעוטי בעולה

אימא

הני מילי היכא דהרגו דרך עלייו׳ דלא ניתנה שגנתו לכפר׳ אבל הרגו דרך ירידה דניתנה שגנתו לכפרה אימא נישקול ממונא מיניה וניפטריה אמר לי׳ רבא הא מתניתא דרבי חזקי׳ נפקא דתנא דרבי חזקי׳ מכה אדם ומכה בהמ׳ מה מכה בהמה לאחלקת בו בין שוגג למזי׳ בין מתכוין לשאין מתכוין בין דרך ירידה לדרך עלייו׳ לפוטרו ממון אלא לחייבו ממון אף מכ׳ אדם לא תחלוק בו בין שוגג למזי׳ בין מתכוין לשאין מתכוין בין דרך ירידה לדרך עלייו׳ לחייבו ממון אלא לפוטרו ממון אא״כ רמי בר חמא איצטריך סלקא דעתך אמינא הני מילי היכ׳ דסימא את עינו והרגו בה אבל היכא דסימא את עינו והרגו בדבר אח׳ אימא נישקול ממונ׳ מיניה אל רבא הא נמי מאירך תנא דבי חזקיה נפקא דתנא דבי חזקיה עין תחת עין ולא עין ונפש תחת עין וא אמר רב אשי איצטריך סלקא דעתך אמינא הואיל וחידוש הוא שחידשה תורה בקנס אף על גב דמקטיל משלם קא משמעלן ולרבה דאמר חידוש הוא שחידשה תורה בקנס אף על גב דמקטיל משלם האי כל חרם מאי עביד ליה סבר לה כתנא קמא דרבי חנניה בן עקביא:

מתני׳ נערה שנתארסה ונתגרשה רבי יוסי הגלילי אומר אין לה קנס רבי עקיב׳ אומר יש לה קנס וקנסה לעצמה: גמ׳ מאי טעמא דרבי יוסי הגלילי אמ׳ קרא אשו׳ לא אורשה הא אורסה אין לה קנס ורבי עקיבא אשר לא אורסה לאביה הא אורסה לעצמה וא מעתה נערה ולא בוגרת הכי נמי דלעצמ׳ בתולה ולא בעולה הכי נמי דלעצמ׳ וא לגמרי הכא נמי לגמרי אמ׳ לך רבי עקיב׳ האי לא אורסה מיבעי לי׳ לכדתניא אשר לא אורשה פרט לנערה שנתארסה ונתגרשה שאין לה קנס דברי רבי יוסי הגלילי רבי עקיבא אומ׳ יש לה קנס וקנסה לאביה והדין נותן הואיל ואביה זכאי בקידושיה ואביה זכאי בכסף קנסה מה כסף קידושיה אף על פי שנתארסה ונתגרשה לאביה אף כסף קנסה אף על פי שנתארסה ונתגרשה לאביה אם כן מה תלמוד לומר אשר לא אורשה מופנה להקיש לו ולדון הימנו ומה נאמר כאן אשר לא אורשה ונאמר להלן אשו׳ לא אורשה מה כאן חמשים אף להלן חמשים ומה להלן שקלים אף כאן שקלים ורבי עקיבא מאי חזית דאשר לא אורסה לגזירה שוה ובתולה למעוטי בעולה

אימא

אימא בתולה לגזירה שוה ולאו למעוטי בעולה ויהא קנס לבעולה: מפתברי
אמר לה אורסה לגזירה שוה ואפילו אורסה אית לה קנס: מהרי לחי קורת
בה לנערה בתולה אף על פי שנתארסה ונתגרשה דהא נערה בתולה היא
דכתיב קרא אבל בעולה אחר לחי קורת בה לא קנס:

אימא בתולה לגזירה שוה ואשר לא אורסה
פרט לנערה שנתארסה ונתגרשה מסתברא
אשר לא אורסה לגזיר׳ שוה שהרי אני קורא
בה נערה בתולה ארבה בתולה לגזיר׳ שוה
שהרי אני קורא בה אשר לא אורס׳ מסתבר׳
הא אישתני נופה והא לא אישתני נופה ורבי
יוסי הגלילי האי סברא מנא ליה נפקא ליה
מדתניא כסף ישקול כמוהר הבתולו׳ שיהא
זה כמוהר הבתולות ומוהר הבתולות כור
קשיא דרבי עקיבא אדרבי עקיבא תרי תנאי
ואליבא דרבי עקיבא בשלמא רבי עקיבא
דמתניתין לא אתיא גזירה שוה ומפקא ליה
לקרא מפשט׳ לגמרי אלא לרבי עקיבא
דבריית׳א אתיא גזירה שוה ומפקא מפשטיה
לגמרי אמר רב נחמן בר יצחק קרי ביה אשר
לא ארוסה ארוסה בת סקילה היא סלקא
דעתך אמינא הואיל וחידוש הוא שחידשה
תורה בקנס אף על גב דמקטיל משלם
ולרבה דאמר חידוש הוא שחידשה תורה
בקנס אף על גב דמקטיל משלם מאי איכא
למימ׳ סבר לה כרבי עקיבא דמתניתין תנו
רבנן קנסה למי לאביה ויש אומרי׳ לעצמה
לעצמה אמאי אמר רב חסדא הכא בנערה
שנתארסה ונתגרשה עסיקינן וקמיפלגי
בפלונתא דרבי עקיבא דמתניתין ורבי עקיב׳
קיא דבריית׳א אמר אביי בא עליה ומתה פטור
שנאמר ונתנו לאבי הנערה ולא לאבי מתה
מילתא דפשיטא ליה לאביי מיבעיא ליה לרבא דבעי רבא יש בגר בקבר או אין בגר
בקבר יש בגר בקבר ודבנה הוי או דלמא אין בגר בקבר ודאביה הוי ומי

אלו נערות פרק שלישי כתובות עבורת חנם

אימא בתולה לגזירה שוה ולאו למעוטי בעולה ויהא קנס לבעולה: מפתברי
אמר לה אורסה לגזירה שוה ואפילו אורסה אית לה קנס: מהרי לחי קורת
בה לנערה בתולה אף על פי שנתארסה ונתגרשה דהא נערה בתולה היא
דכתיב קרא אבל בעולה אחר לחי קורת בה לא קנס:

אימא בתולה לגזירה שוה ואשר לא אורסה
פרט לנערה שנתארסה ונתגרשה מסתברא
אשר לא אורסה לגזיר׳ שוה שהרי אני קורא
בה נערה בתולה ארבה בתולה לגזיר׳ שוה
שהרי אני קורא בה אשר לא אורס׳ מסתבר׳
הא אישתני נופה והא לא אישתני נופה ורבי
יוסי הגלילי האי סברא מנא ליה נפקא ליה
מדתניא כסף ישקול כמוהר הבתולו׳ שיהא
זה כמוהר הבתולות ומוהר הבתולות כור
קשיא דרבי עקיבא אדרבי עקיבא תרי תנאי
ואליבא דרבי עקיבא בשלמא רבי עקיבא
דמתניתין לא אתיא גזירה שוה ומפקא ליה
לקרא מפשט׳ לגמרי אלא לרבי עקיבא
דבריית׳א אתיא גזירה שוה ומפקא מפשטיה
לגמרי אמר רב נחמן בר יצחק קרי ביה אשר
לא ארוסה ארוסה בת סקילה היא סלקא
דעתך אמינא הואיל וחידוש הוא שחידשה
תורה בקנס אף על גב דמקטיל משלם
ולרבה דאמר חידוש הוא שחידשה תורה
בקנס אף על גב דמקטיל משלם מאי איכא
למימ׳ סבר לה כרבי עקיבא דמתניתין תנו
רבנן קנסה למי לאביה ויש אומרי׳ לעצמה
לעצמה אמאי אמר רב חסדא הכא בנערה
שנתארסה ונתגרשה עסיקינן וקמיפלגי
בפלונתא דרבי עקיבא דמתניתין ורבי עקיב׳
קיא דבריית׳א אמר אביי בא עליה ומתה פטור
שנאמר ונתנו לאבי הנערה ולא לאבי מתה
מילתא דפשיטא ליה לאביי מיבעיא ליה לרבא דבעי רבא יש בגר בקבר או אין בגר
בקבר יש בגר בקבר ודבנה הוי או דלמא אין בגר בקבר ודאביה הוי ומי

מהרי לחי קורת בה חכמים ורבי יוסי הגלילי היא דתניא הנערה המאורסת
מוציאה בבית דין ובבית אביה ובבית חמיה ובבית חמיה קודם לבית אביה
ואם יש לה בעל אין לה בית אלא בית בעלה:

מתני׳ אלו נערות שהן יוצאות בכתובה בית דין ואלו שאין יוצאות אלא
בשטר כתובה הבתולה והאלמנה לכהן והגיורת והשפחה המשוחררת
והאלמנה לכהן גדול והאלמנה לנזיר והחרש והשוטה והקטן והסומא
והמוכה שחין והמוכה יבלת והמוכה אבעבועות והמוכה חטטין והמוכה
ספחת והמוכה נתק והמוכה שפרעת והמוכה צרעת והמוכה שבעה מיני
מומין והנשואה על תנאי והנשואה שלא בפני בית דין והנשואה בחוץ
לארץ והנשואה בפני עשרה שלא בפני בית דין והנשואה בפני בית דין
שלא בפני עשרה והנשואה בפני עשרה בפני בית דין והנשואה בפני
עשרה בפני בית דין ובפני בעל הבית ובפני בעל הבית ובפני בעל הבית:

גמ׳ מנא הני מילי אמר רב יהודה אמר שמואל דאמר קרא כי יקח איש
אשה ובעל ואחר כך תבוא אליה ונתן לה ספר כריתות ושלחה מידו
ויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש אחר ושנאה האחרון וכתב לה ספר
כריתות ושלחה מידו או כי ימות האיש האחרון אשר לקחה לו לאשה
אשר שלחה מביתו לטמאה לה כי תועבה היא לפני ה׳ ולא תחטיא את
הארץ אשר ה׳ אלהיך נותן לך נחלה מכלל דאיכא דלא מיתסרא ומאי
ניהו אלו נערות שהן יוצאות בכתובה בית דין ואלו שאין יוצאות אלא
בשטר כתובה:

הבתולה לאו בתולה ממש אלא אפילו נבעלה בבית אביה בפחות מג׳
חדשים ואפילו נבעלה בבית חמיה בפחות מג׳ חדשים ואפילו נבעלה
בבית חמיה בפחות מג׳ חדשים ואפילו נבעלה בבית חמי

ומי מעברה והתניא רב ביבי קמיה דרב נחמן שלשנשים משמשות במוך אלו הן קטנה ומעוברת ומניקה קטנה שמא תתעבר ותמות מעוברת שמא תעש״ עוברה סנדל מניקה שמא תגמול את בנה ואיזוהי קטנה מבת אחת עשרה שנה ויום אחד עד שתים עשרה שנה ויום אחד פחות מיכן ויתר על כן משמשת כדרכה והולכת דברי ר׳ מאיר וחכמים אומרים אחד זו ואחד זו משמשת כדרכה והולכת ומן השמים ירחמו משום שנאמר שומר פתאים ה׳ וכי תימא האי עברה כשהיא נערה והולידה כשהי׳ נערה ובשיתא ירחי מי קא ילד והאמ׳ שמואל אין בין נערות לבגרות אלא שש׳ חדשים וכי תימא בציר הוא דליכא הא טפי איכא הא אלא קאמר אלא הכי קמיבעיא ליה יש בגר בקבר ופקעאב או דילמא אין בגר בקבר ולא פקעאב מר בר רב אשי בעי לה הכי מיתה עשה בגרות או אין עשה בגרות תיקו בעי מיניה רבא מאביי בא עליה ונתארסה מהו אמר ליה מי כתיב ונתן לאבי הנערה אשר לא ארוסה ולטעמיך הא דתני׳ בא עליה ונישאת לעצמה מי כתי׳ ונתן לאבי הנערה אשר לא נשואה הכי השתא התם הואיל ובגרות מוציאה מרשות אב ונישואין מוציאין מרשות אב מה בגרות בא עליה ובגרה לעצמה אף נישואין בא עליה ונשאת לעצמה אלא אירוסין מי קא מפקי מרשותא דאב לגמרי הא תנן נערה המאורסה אביה ובעלה מפירין לה נדריה: מתני׳ המפתה נותן שלשה דברים והאונס ארבעה המפתה נותן בושת ופנס וקנס מוסף עליו אונס שנותן את הצער מה בין אונס למפתה האונס נותן את הצער ואינו נותן את הצער האונס נותן טיר והמפתה לכשיוציא האונס שותה בעציצו והמפתה אם רצה להוציא מוציא כיצד שותה בעציצו אפילו היא חיגרת אפילו היא סומא ואפילו היא מוכת שחין נמצא בה דבר ערוה או שאינו ראוי לבא בישראל אינו רשאי לקיימה שנאמר ולו תהיה לאשה אשה הראויה לו: גמ׳ צער דמאי אמר אבוה דשמואל צער שחבטה על גבי קרקע מתקיף לה רבי זירא אלא מעתה חיבטה על גבי שיראי הכי נמי דפטור וכי תימא הכי נמי והתניא רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון אונס אינו משלם את הצער מפני

שסופה

ומי מעברה והתניא רב ביבי קמיה דרב נחמן שלשנשים משמשות במוך אלו הן קטנה ומעוברת ומניקה קטנה שמא תתעבר ותמות מעוברת שמא תעש״ עוברה סנדל מניקה שמא תגמול את בנה ואיזוהי קטנה מבת אחת עשרה שנה ויום אחד עד שתים עשרה שנה ויום אחד פחות מיכן ויתר על כן משמשת כדרכה והולכת דברי ר׳ מאיר וחכמים אומרים אחד זו ואחד זו משמשת כדרכה והולכת ומן השמים ירחמו משום שנאמר שומר פתאים ה׳ וכי תימא האי עברה כשהיא נערה והולידה כשהי׳ נערה ובשיתא ירחי מי קא ילד והאמ׳ שמואל אין בין נערות לבגרות אלא שש׳ חדשים וכי תימא בציר הוא דליכא הא טפי איכא הא אלא קאמר אלא הכי קמיבעיא ליה יש בגר בקבר ופקעאב או דילמא אין בגר בקבר ולא פקעאב מר בר רב אשי בעי לה הכי מיתה עשה בגרות או אין עשה בגרות תיקו בעי מיניה רבא מאביי בא עליה ונתארסה מהו אמר ליה מי כתיב ונתן לאבי הנערה אשר לא ארוסה ולטעמיך הא דתני׳ בא עליה ונישאת לעצמה מי כתי׳ ונתן לאבי הנערה אשר לא נשואה הכי השתא התם הואיל ובגרות מוציאה מרשות אב ונישואין מוציאין מרשות אב מה בגרות בא עליה ובגרה לעצמה אף נישואין בא עליה ונשאת לעצמה אלא אירוסין מי קא מפקי מרשותא דאב לגמרי הא תנן נערה המאורסה אביה ובעלה מפירין לה נדריה: מתני׳ המפתה נותן שלשה דברים והאונס ארבעה המפתה נותן בושת ופנס וקנס מוסף עליו אונס שנותן את הצער מה בין אונס למפתה האונס נותן את הצער ואינו נותן את הצער האונס נותן טיר והמפתה לכשיוציא האונס שותה בעציצו והמפתה אם רצה להוציא מוציא כיצד שותה בעציצו אפילו היא חיגרת אפילו היא סומא ואפילו היא מוכת שחין נמצא בה דבר ערוה או שאינו ראוי לבא בישראל אינו רשאי לקיימה שנאמר ולו תהיה לאשה אשה הראויה לו: גמ׳ צער דמאי אמר אבוה דשמואל צער שחבטה על גבי קרקע מתקיף לה רבי זירא אלא מעתה חיבטה על גבי שיראי הכי נמי דפטור וכי תימא הכי נמי והתניא רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי שמעון אונס אינו משלם את הצער מפני

שסופה

שלש נשים מתעברות במוך כו׳ בקונ׳ מותרות לתת בו קנס מתלה בנערות: מפתה בתוך מותר להן לתת בתוך ובחין כמפחיתות זרע: מתני׳ יעקב מיברח מכדי מתי תתעבר עובר בני פוחת הרחמן את בורת הבני ודומה לבכר׳ מהו׳ דג סבים: מתני׳ תנמול את בנה מפני שהחלב נעבר כשתתעבר׳ וחינו טוב ליונק ותבטר להעתיקו מפריס וימות: פחות מבתן מבת תחת עשרה שנה מתעברת כדרכה לפי שלא תתעבר: ויתר על כן על בת שתים עשר׳ שנה מתעברת כדרכה שלא תתעבר לה תמות שלמת בקטנו׳ לה תיעבר׳ שיבא לכלל לידה דהא ותמות קתני: וכי תימא מבת שתי עשר׳ ויום אחד שהביאו ימי הנעוריס כתעברת וילדה בנערות ומתם בנערות הא כמי ליתא: דאמר שמוא׳ אין בין נערו׳ לבגרו׳ אלא שש׳ חדשים מתקיף לה מתי שערו׳ הוי נערה בחותן שתביא שתים עשרה שנה והלאה ומתקיף לה עד שתגדור שנה חדשים ותו לא ומתניתין דקתני מבת שתים עשרה ויום אחד שהביאה שתי שערו׳ שתתעבר קאמר לבל כל זמן שלא הביאה קטנה היא והא דקתני שנים מכיין שנים מסוס דבבציר מתים עשרה ויום אחד שהביאו הביאה שערות ליכו אלא סומא כדאתמרינן במסכת כרם וכקרופין: ופקע לה פקעה תביעת לה וזכה הוא בשה שבידו אלא בעל כרחו קאי וקנס לאו ממון הוא להוריש לאביה בתורת ירושה כל שהה אלא נבזיות: לאו ליון בגר בקבר לתפקועי תביעת לה: מר בר רב אמי לא בעי לה בעיא דרבין מסוס בגר בקבר אלא אם מתה בבגרות מי פקעה כי בגרות דמיתי׳ או לא ולהתי ליסבר דמר בר רב אמי אלא אליב׳ דרבא אמרו למיל מילת׳ דפסיט׳ ליה לאביי מבעי ליה לרבא דאילו לאביכא קמא מפסט פסיטא ליה לרבא דמיתה לא מפקעה ואלא כאביי ולרבא כל זמן שלא בגרה וכי קא מבעיא ליה בבגר בקבר קמבעיא ליה לבל במיתה כל זמן שלא בגרה פליג אדאביי ואמר לא מפקע׳ ואיב: מיתה עושה בגרות עושה דין בגרות דמפקעא כח לה כי בגרות: מהו מי הוי לאביה או לעצמה: בגרות מוציאה מרשות לה הלא מכיון שזיבתה לו תורה בבתו הלא מכר בקטנות ואחר שבא כנון קנסה ומעשה ידיה בנערו׳ כדילפי׳ בפרק כערה לבל בבגרות לא אמרינן וכיון הלא זיבתה לו תורה אלא מיכר מיבי׳ תיקי לו לזכותו בעלה: ונימוחין מוציאין מרשות לה בראמרינן בהפרת נדרים לבל זמן שיש לאביה מיפר ואפילו לאי יכול להפר בה עליה כערה ובגרה: לעצמה דכתיב וכתן האיש האוכב עמה לאבי הנערה אם נערה היא בעצת כתובה: לאביה ובעלה וחינו אומ עד שיהו שניהם: בוסת וקנס במתניתין לקתן מפרש להו: האוכב ניתן מיד לאביה אפי׳ עמ שכוסתה: לכמיוצית בגרות פירוש לאו דעתו היא ומפרש לה לבעלה יכנוס דאם כונסה הינו כותה לו קנס כדכתיב מיד יתהרכה לו ואם מלך ימלך וגומר כסף יקול לבל לאוסם כתיב ופתן חתמים כסף ולו תהיה לאשה: מותה בעיבו בבלי מבחר לו לפתות בו פלוגתי על כרחו יפלה כדכתיב לה יוכל לשלחה:

גמ׳ מסופה

דף לח ע״ב
יבמות דף ק
נדה דף מז
פרים דף לג

דף לט ע״ב
קדושין דף עא

דף מ ע״ב
נזיר דף ל ע״ב
מכות דף יט ע״ב

דף מא ע״ב
בבא קמא דף כט ע״ב
נזיר דף מב ע״ב

שלש נשים מתעברות במוך כו׳ בקונ׳ מותרות לתת בו קנס מתלה בנערות: מפתה בתוך מותר להן לתת בתוך ובחין כמפחיתות זרע: מתני׳ יעקב מיברח מכדי מתי תתעבר עובר בני פוחת הרחמן את בורת הבני ודומה לבכר׳ מהו׳ דג סבים: מתני׳ תנמול את בנה מפני שהחלב נעבר כשתתעבר׳ וחינו טוב ליונק ותבטר להעתיקו מפריס וימות: פחות מבתן מבת תחת עשרה שנה מתעברת כדרכה לפי שלא תתעבר: ויתר על כן על בת שתים עשר׳ שנה מתעברת כדרכה שלא תתעבר לה תמות שלמת בקטנו׳ לה תיעבר׳ שיבא לכלל לידה דהא ותמות קתני: וכי תימא מבת שתי עשר׳ ויום אחד שהביאו ימי הנעוריס כתעברת וילדה בנערות ומתם בנערות הא כמי ליתא: דאמר שמוא׳ אין בין נערו׳ לבגרו׳ אלא שש׳ חדשים מתקיף לה מתי שערו׳ הוי נערה בחותן שתביא שתים עשרה שנה והלאה ומתקיף לה עד שתגדור שנה חדשים ותו לא ומתניתין דקתני מבת שתים עשרה ויום אחד שהביאו הביאה שתי שערו׳ שתתעבר קאמר לבל כל זמן שלא הביאה קטנה היא והא דקתני שנים מכיין שנים מסוס דבבציר מתים עשרה ויום אחד שהביאו הביאה שערות ליכו אלא סומא כדאתמרינן במסכת כרם וכקרופין: ופקע לה פקעה תביעת לה וזכה הוא בשה שבידו אלא בעל כרחו קאי וקנס לאו ממון הוא להוריש לאביה בתורת ירושה כל שהה אלא נבזיות: לאו ליון בגר בקבר לתפקועי תביעת לה: מר בר רב אמי לא בעי לה בעיא דרבין מסוס בגר בקבר אלא אם מתה בבגרות מי פקעה כי בגרות דמיתי׳ או לא ולהתי ליסבר דמר בר רב אמי אלא אליב׳ דרבא אמרו למיל מילת׳ דפסיט׳ ליה לאביי מבעי ליה לרבא דאילו לאביכא קמא מפסט פסיטא ליה לרבא דמיתה לא מפקעה ואלא כאביי ולרבא כל זמן שלא בגרה וכי קא מבעיא ליה בבגר בקבר קמבעיא ליה לבל במיתה כל זמן שלא בגרה פליג אדאביי ואמר לא מפקע׳ וחייב: מיתה עושה בגרות עושה דין בגרות דמפקעא כח לה כי בגרות: מהו מי הוי לאביה או לעצמה: בגרות מוציאה מרשות לה הלא מכיון שזיבתה לו תורה בבתו הלא מכר בקטנות ואחר שבא כנון קנסה ומעשה ידיה בנערו׳ כדילפי׳ בפרק כערה לבל בבגרות לא אמרינן וכיון הלא זיבתה לו תורה אלא מיכר מיבי׳ תיקי לו לזכותו בעלה: ונימוחין מוציאין מרשות לה בראמרינן בהפרת נדרים לבל זמן שיש לאביה מיפר ואפילו לאי יכול להפר בה עליה כערה ובגרה: לעצמה דכתיב וכתן האיש האוכב עמה לאבי הנערה אם נערה היא בעצת כתובה: לאביה ובעלה וחינו אומ עד שיהו שניהם: בוסת וקנס במתניתין לקתן מפרש להו: האוכב ניתן מיד לאביה אפי׳ עמ שכוסתה: לכמיוצית בגרות פירוש לאו דעתו היא ומפרש לה לבעלה יכנוס דאם כונסה הינו כותה לו קנס כדכתיב מיד יתהרכה לו ואם מלך ימלך וגומר כסף יקול לבל לאוסם כתיב ופתן חתמים כסף ולו תהיה לאשה: מותה בעיבו בבלי מבחר לו לפתות בו פלוגתי על כרחו יפלה כדכתיב לה יוכל לשלחה:

גמ׳ מסופה

מיית׳ פ׳ כ׳ מפלב כערה כמג עמוד כא עוב קסם ביתן קטו

דף נעומס

אי הכי מפותה נמי יש לה כעין פיסוק רגליים כמו תנוסה ותמחי קתני דומה נבעלת בחנם נבעלת ברצון ותמר מורי הרב דודי ז"ל דתמחי לה ה"מ למיפר תמחי חנם אבל בשכר בכך ותחת בעלה דהא אפי' בעולה מטעה בכך ואע"ג דבא עליה עתה מפתה כמי שהטעה ולא תרווים כלום: כך משמע

קרע מירחץ מלי והפטר ואע"ג דלא אמ' על מכת לפטור חייב למימ' דמחמת הכאת בעילה מחלה לגמרי:

בושת ופגם נותן מיד לף על גב דיקטקא לקמן היינו לעניין מכיתן זה למי מזה ניתן לבעל יום מקומות מפטור מקום לגמרי וחייב בבושת ופגם:

אין לי אלא לחבי היא עצמה מניין כו' תימ' לרי בתחי מיירי כי בקטנה או בנערה היתך היא יכולה למחל כיון שהיא רוצה והוי יכול לקדשה בעל כורחה למי מירצה והה"ה לאה ואי בשלמא לה הב או מגברה אתכך מה ירוץ קרא תיפוק ליה מיכולה לעכב אלא יהא חוטא נשכר כדקאמר לעיל ואין לחבי לחתי כריך קרא לחבי ואומר ר"י דכהי פחב' יכולה לעכב על לחבי אלא יקדשה או מת מועיל מיאון לעניין מיפלא קנס וכן במיאון לחבי והוי דתניא הכא המפתה לבעלה יכנוס כריך לפר' לבעלה יכנוס מרעת ומי"ק דהכ' דרבי' מאס מתן יחלן מת מהיה יכולה לעכב ובפרק נער דרבי' מיכה לרבו' יתום' לקנס ול' לליכתוב או מתן מתן או ימתן ימתן מתי מתן מת מתן ימתן מת מתן ימתן מת מתן ימ

עמורת חשם

להא מילתא מיהים מפתה כום׳ על כרחו: עמה לו תהיה לאמה: וכדחי לת פהר
לה תעמ׳ דאיכ׳ רחוייה לבא ביסר׳ כבון ממזרת: מי איתיה לעמה כלל
הפת׳ כמי מלמדין אותם לומ׳ אוכי דוכ׳: מתכי׳ יתומה מנתארסה ונתגרשה
האונס חייב ומפתה פטור דכיון דיתומ׳ היא וקנ׳ פלה היא ואוחילתיה ניתי
דמרעתה נתפתת׳ לו פטור ובמרמ׳ מפר׳
דנתארסה ונתגרשה מילתא אחריתי היא
ולא ליתומ׳קאי: גמ׳ בפשיטא ר׳עקיבא
דבו אמרה דאמר במתני׳ נער׳ מנתארסה
ונתגרשה קנסה לעצמה וסך נתארסה
ונתגרשה דרבי אלעזר כפאביה קיי׳ וקאי
לה ליתומה ממש דפקא זכות אב מיכח
לגבי קנסה: מתני׳ דכרבי עקיבא פביאה
ליה: מדקתני האונס חייב ומפתה פטור פנת׳ דף לכ
אלמא יש לה קנס ולעצמה הלכך מפתה כיצד דף
פטור דמרעתה עבד והונס חייב ואפילו
חביה קיים דאי יתומה כדקתני פשיטא
דמפתה פטור אלא אפילו הכי קא משמע לן כו׳:
יתומה פשיטא מסקנא דמילת׳ דרבי יוחנן
היא: טובינא דחכימי מלומר פחכמים
אפרי מתרגמינן טובתי: רבי אלעזר הוא
רבי אלעזר בן פמוע תלמידו של רבי עקיבא
היה כדאמרינן ביבמות בהבא על יבמתו
וכי העולם פמה עד מבא רבי עקיב׳ אלא
רבותי מבדרוס ומכאן להס רבי מאיר
ורבי יסורה ורבי יוסי וכו׳ פמעון וכו׳ אלעזר
בן פמוע: מתני׳ הכל לפי המביים אדם
ביומי בוסתי קנה מאדם זולת ואחר
חמור: ומתניי לפי חביבותו בוסתי:
כיולו היו שפחה בגמדית מפרם מאי
גריעותא מחמת בעילה: גמ׳ יאחרו
כו׳ והיכן היו חילוק פביניהן אפל כום׳ הלכך יהיב בוסת: גבי עבד מנכאו סור כפנת דף כו
מנתנה תורם קבבה ל׳מקליס: מעשה כריתות דף יג

להא מילתא נמי לינמרו מהדדי אמר קרא מהר יהרנדה לו לאשה לו מרעתו: ביצד שמות כב
שותה בעציצו כו׳: אמר ליה רב כהנא
אמרית לשמעתא קמיה דרב זביד מנהרדעא
ניתי עשה ונדחה לא תעשה אמר לי היכא
אמרי ניתי עשה ונידחי לא תעשה כגון מילה
בצרעת דלא אפשר לקיומיה לעשה אבל
הכא אי אמרה דלא בעינא מי איתי לעשה
בלל: מתני׳ יתומה שנתארסה
ונתגרשה רבי אלעזר אומר המפתה פטור
האונס חייב: גמ׳ אמר רבה בר בר חנה
אמר רבי יוחנן רבי אליעזר בשיטת ר׳עקיבא
רבו אמרה דאמר יש לה קנס וקנסה לעצמה
ממאי מרקתני יתומה רבי אלעזר אומ׳ האונס
חייב והמפתה פטור יתומה פשיטא אלא
למאן אא הא קא משמע לן דנערה שנתארס׳
ונתגרשה ביתומה מה יתומה לעצמה אף
נערה שנתארסה ונתגרשה לעצמה אמ׳ רבי
זירא אמר רבה בר שילא אמר רב המנונא
סבא אמר רב ארא בר אהבה אמ׳ רב הלכה
כרבי אלעזר קרי רב עליה דרבי אלעזר טוביגא
דחכימי: מתני׳ איזהו בושת הבל לפי
המבייש והמתבייש פגם רואין אותה כאילו
היא שפחה נמכרה כמה היתה יפה וכמה היא יפה קנס שוה בכל אדם וכל שיש לו
קיצבה מן התורה שוה בכל אדם: גמ׳ ואימא חמשים סלעים אמר רחמנא מכל שבועות דף יד
מילי אמר רבי זירא יאמרו בעל בת מלכים חמשים בעל בת הדיוטות חמשים אמר
ליה אביי אי הכי נבי עבד נמי יאמרו עבד נוקב מרגליות שלשים עבד עושה מעשה

הכתוב בסיפרי ומהתם לא ילפינן בעלמ׳ דליתי עשה ודחי לא תעשה ועשה דמה לתילה מכן כשרקנו עליה ג׳ בריתות הלא עיקר מילתא מכלהים בביבית ואם תאמר והא כלהים בביבית לפייס מניחים מיעשה בטלית אמר חנורי דבטלית על פסתן אי אפשר לקיים מניחים הלא על ידי כלאי׳ דתכלת עיקרא הוא וזה אין לומר שיהא אפשר ל׳קיים עליה על פסתן מפוש דאפשר בעל כרחין זה חפוב אפשר והא דאמרינן בפ״ק דתכלת כל המטיל תכלת בפרין בירושלים יהיו הלא מן המתמיהין ומפרש בגמ׳ גזירה משום קלא הילן ופרי׳ לא יהיה הלא לבן ומפני אפשר במיכן דף יומא כדרים לקיים דאחי׳ כל מקום שאתה כו׳ אתם ודאי כיון דליכא תכלת אלא אתם לבן ומפני אתם לפיל חוטי כמר פנטרי׳ בעל פסתן ועל פסתן פוטרין בעל כמר ואחתי פוטרין והא אפשר לקיי׳ מניחים דלבן ודאי אפיר דאפם במיכן אבל אתם קאתי דמני חוטי כמר לבן פוטרי׳ בעל פסתן דתכלת פטר אפבר פעמה כלאי׳ על ידי תכלת מבו לבן על כמר כתי פטר ומנו דמני חוטי לבן על כמר פוטרי׳ בעל פסתן מני חוטי לבן על פסתן כתי פוטרין בעל כמר חף על גב דלא בעמה אתם כלאי׳ על ידי תכלת מבו ודרי עיון אם מני חוטי לבן על פסתן ושני חוטי לבן על כמר מותר לתת בטלי׳ על פסתן דמתם לא חזקת דמקו׳ תכלת אבל אלא במקו׳ תכלת לא זו דלמא לא מכח דהא מני חוטי לבן על פסתן פוטרי׳ בעל כמר לא עב׳ דאתם תכלת לא מעלה ולא מוריד דעל ידי חוטו תכלת לא כעמה אלכתי כלאי׳ ואין להקשות אי פרו מני חוטי לבן בכלאים אפי׳ אין תכלת עיקרן אחתי מטיל תכלת בפרין בירושלם אינו אלא מני חוטי לבן על פסתן דאפילו הוי ההוא תכלת קלא אילן אלא לבן במור סרי דאיכ׳ למיגזר סמא יטילו עמו מני חוטי לבן על כמר ויסברו פלוחין הן תכלת וייהו כלל ר׳חוטין לבן על כמר: הכי גרסינן מתני׳ מדקתני האונס חייב והמפתה פטור יתומה פשיטא שלא הא קמ״ל כלות׳ מדקתני האונס חייב והמפתה פטור פמ״ש לה קנס וקנסה לעצמה דאי מפוש יתומה נקט מפתה פטור לפיטא דפטור דהא תלה הלא עכ״ל נקט מפתה פטור הלא מפוש כפרים מנתארסה ונתגרשה הלא נקט יתומה במתני׳ שלא ליתן טעם אחתי מפתה פטור והלא קנסה לאביה דהרי היא כיתומה מקנסה לעצמה ואם תאמ׳ ומכלן הא תרבה אחתי דנקט יתומה למיכן טעמא דהויא יתומה הא ליכא יתומה אפי׳ מפתה חייב דקנסה לאביה ום לומר דלית לן למימר דלעולם אחתי כל זמן דכוכל לומר דלבעופיה אחתי: אחר פרכה ואחר הלא כרכה הלא למינקט בריפא הלא כן דרך הפם אפילו חופם כדנקט לעיל בתכת רבי חזקיה בין מתכוין לפלין מתכוין דהלא למינקט פלין מתכוין בריפא כדרך זכי בין פוגב למזיר הלא כך דרך הפם בתוקם פפרין לפנות הן ולאו: יאמרו בעל פלומה כפי הרשפון מכח עליה הלא כרכה דמחייב קנס לפילו הלא כרכה דמחייבין בפ״ק דקידושין בחו עליה יוערין היא בתולה כו׳ דף ט הלא כרכה ולקמר מודה רבי לעניין קנס דכולהו מפלתי ובפרק מכח על יבמתו גבי ולו תהיה לאפם בחפם הרחוקה לו פרט לקטנה לכב כו׳ דף כט ופריך היכי דמי חילוקא בדרכה תיפוק לי דהוה לה בעולה שלא הלו הלא כרכה והכא הוה מצי למיפקט מכאן עליה ב׳הלא כרכה וכן בפרק בן סורר ומורה דף עב תהיה דחלו פעורת פים להן קנס פגון מכח עליה הלא כרכה וחזר ובא עליה הלא כרכה והכא הוה מצי למיפקט וחזר ובא עליה הלא כרכה ותה מקשה על פירוש הקונטרס דקתם פירשו בהבא על יבמתו ובפרק קמ״ל דקידושין: ואימא דף כט ד״ה ט

יתהרכה לו מרעתו ואם תאמ׳ ולו תהיה לאמה כימי לו
מדעתו והא דכתי׳ לא יוכל לשלחה היינו היכ דכבר נשאה ויש
לומ׳ דאין קבר מיהיה מרעתו כיון פאם נשאה לא יוכל לשלחה:
עמה וכדחה לא תעשה לאו מכלל לא תעשה כים רבר כרוב פרין דחה

מסורת השס

ואימא לדידה לף על גב דפריס לעיל דבוסת ופגם הוקבו לקנס וניתן למי מקנס ניתן היינו בתר דקיס לן הכא דהוי הכל לחביב:

מסתברא דחביב הוי דחי בעי כו' ואס תאמר למאי נפקא ליה הכי הוי מדקא יהיב מפתה כדאמר לקמן בריש כעל ולא דלמא לא יהיב מפתה דקדחי דחביב ורבא בתוכח תורת אור כתיבי:

דאי בעי מסר לה למנוול ומוכ' סחין ומפקע ידיה ליכא למילף דהא

לף נ ופס מיתיב כדאמרי בפ' קמא דקידושין ולא מקדושי דמעלמא קדקתי לה ומתרוייהו כמי לא דחבלה דגופה פחני תימא דהכא לא קיס לן בוסת ופגם דהוי לחביב אלא מכח פיכול לקדסה למנוול ומוכה סחין

גז ואס כן היכי בעי למימר בריש קידושין דבכי כב נבי קידושי כסף מכח דלן דמיקדם בכסף וקידושי דחביב הן וכי תימא נילף מבוסת ופגם הא בוסת ופגם גופיה לא קיס לן אלא מכח פיכול לקדסה ואומר ר' דחורחי דהסם דבעי לדחויי אפילו קיס לן דבוסת במדב ל ופגם הוי דחביב ממקום אחר ליכמי הסס ופגם על בעי לנילף קדושי נער מבוסת ופגם על קטב' ומקדושי קטב הוה נילף להו חי לאו דהוה לימא הכי אלא קטנה דלית לה יד זכירה לית לה יד כדאמרינן הסס לעיל דלמכי קדמה וכי תימ' נילף מבוסת ופגם דקטנה לף על גב דלמכי לית לה יד

לף פו כדאמרינן בהחובל יעמוד לה בבגרות ואס הוי דחביב הכא כמי קידושי נער ואס תיכו מפרכי הלא קדושי הוא דקא' וכילף מבוסת ופגם אלא מעמד ידיה דחזיתי דלעל לא מעמד הכי ועוד דאס כן הכא כמי הל לקדושי וכי תימא כילף מבוסת ופגם כיון דאמעמד

לף פז ידיה קאי וכן לקמן בפרק נערים:

במה חדס רוכה ליתן כו' להסי לעברו תיתי דמה טוב' הוא זו וכי אמס מסובה המפתה בדולה ליכה נפסדת בעבמים אלא טוה מפתה הניסת לעבר ויש לומ' דכל אמס אמין לפי מה שהיה בעניין זה כתם תר' רוב ליתן בין בתולה לבעולה להסי לעברו אמס כזאת הנפגמת והא דנקי מפתה חורחת דמלתא נקטו דאי דרך להסיה לעברו בת מלכים:

הא לאו הכי הא לפי קטנה והכתי אס אמת היה וכו' תיתי לדי מה בכך אס קר' לייתי בבת עוכסי' אית מכינו למימר דהא קטנה דהא בא על קטנה

לף פו מתורסה הוי בסקילה לרבנן בפ"ד מיתות לף על גב דסמי פרשה דנערה המתורסה בבת עוכסין כתיבא ותי דהתס מסוס דמסקינ' בסמיך כאן נערה הא כל מקום שכתוב נער לפילו קטנה במשמע הילכך מתייבין ליה התס וכולהו ערי' ולפי' מיכה ליכמי דוקא במוכיח אס רע שברה הוא לומר דלא מיחייב קנס ומלקו' אלא בגדולה כיון דקרוי בבת עוכסין ולא בעלמ' מסוס דמוכיח מ"ל על הקטנה שברה הוא דמטור דפיקוי קטנה חונק הוא והוי כמוכי' מ"ל על הנער שכתבה דלא מיחייב אבל אין לומ' דמסתב ליה דדוקא בבת עוכסין מיחייב ליה מסוס שבח להורגה דבפ' קמא

לף פח דמכהו ריין בשמעתא דחומסי ללמוד משמע דלאו מסוס דקא גריס לה קטנה מיחייב:

ולימכי

מעשה מחט שלשים אלא אמר רבי זירא אילו באו עליה שנים אחד כדרכ' ואחר שלא כדרכה יאמרו בעל שלימה חמשים בעל פגום חמשים אמר ליה אביי אי הכי גבי עבד נמי יאמרו עבד ברי שלשים עבד מוכה שחין שלשים אלא אמר אביי אמר קרא תחת אשר עינה הניי תחת אשר עינה מכלל דאיכא בושת ופגם רבא אמ' אמר קרא ונתן האיש השוכב עמה לאבי הנערה חמשי' כסף הנאת שכיבה נ' מכלל דאיכא בושת ופגם ואימא לדידה אמר קרא בנעוריה בית אביה כל שבח נעוריה לאביה ואלא הא דאמר רב הונא אמר רב מנין שמעשה הבת לאביה שנ' וכי ימכו' איש את בתו לאמה מה אמה מעש' ידיה לרבה אף בת מעשה ידיה לאביה למה לי תיפוק לי מבנעוריה בית אביה שא ההיא בהפרת נדרי הוא דכתיב וכי תימ' נילף מיניה ממונ' מאיסור לא ילפינן וכי תימ' נילף מקנס ממונא מקנסא לא ילפינן אלא מסתברא דאביה הוי דאי בעי מסר לה למנוול ומוכה שחין: פגם רואין אותה כאילו היא שפחה נמכרת: היכי שיימינן לה אמר אבוה דשמואל אומרין במה אדם רוצה ליתן בין שפחה בתולה לשפחה בעולה לשמשו שפחה בעולה לשמשו מאי נפקא ליה מינה שא בין שפחה בעולה לשפחה שאינ' בעולה להשי' לעבדו ולעברו מאי נפקא ליה מיניה בעבד שיש לו לרבו קורת רוח היטנו: מתני' כל מקום שיש מכר אין קנס וכל מקום שיש קנס אין מכר קטנ' יש לה מכ' ואין לה קנס נער' יש לה קנס ואין לה מכר הבונ' אין לה לא מכר ולא קנס: גמ' א"ר יהוד' אמ"ר זו דברי ר' מאיר אבל חכמי' אומרי' יש לה קנס במקום מכר דתניא קטנה מבת יום אחד ועד שתביא שתי שערות יש לה מכר ואין לה קנס משתבי' שתי שערות עד שתיבנר יש לה קנס ואין לה מכר דברי ר' מאי' שהיה ר"מ אומ' כל מקום שיש מכר אין קנס וכל מקו' שיש קנ' אין מכר וחכמי' אומרי' קטנה מבת שלש שני' ויום אחד יש לה קנס קנס אין מכר לא אימא אף דכתי כב קנס במקו' מכר א"ר חסד"ט דר"מ א"קרא ולו תהיה לאשה במהוה עצמה הכתוב מדבר ורבנן אמ"ריש לקיש אמר קראנערה אפי' קטנה במשמע שמעה רב פפא בריה דרב חנן מבי בלוחית אזל אמרה קמיה דרב שימי בר אשי אל אתון אהא מתניתו לה אנן אהא מתנינן לה אמ' ריש לקיש המוציא שם רע על הקטנה פטור שנ' ונתנו לאבי הנערה נערה מלא דיבר הכתוב מתקיף לה רב אדא בר אהבה טעמא דכתיב רחמנא נערה הא לאו הכי הוה אמינ' אפי' קטנה והא כתי' ואם אמת היה הדבר הזה לא נמצאו בתולים לנער והוציאו את הנער ז' פתח בית אביה וסקלוה וקטנ' לאו בת עונשין היא אלא כאן נערה כל מקום שנאמר נער אפילו קטנה במשמע: מתני'

מעשה מחט חיים תופר: אלא אמר רבי זירא מהכא מסתברא מילי בוסת בכלל חמשי' דאס כן לית הפרש בין בעל פליטה לבעל פגום סנבעלה אלא כדרכ' והיכן הוה הפרש סביניה ס"מ גבי בוסת אזו סנפגם כ"כ לית בוסת' רב כפליטה: תחת אשר ענה גבי חמשים כסף כתיב: מכלל דבוסת ופגם פליגי אמו' עיבו סהרי יפנו בסף חוכלין לית בכלל זה פגם הוה כזין הניסום כמי בעלמ' חבלות: ואימא לדידה הוי דבפלמ' קנס כתיב ביה וכתן לאבי הנערה אלא הכי ליהוו לדידה: בנעוריה בית אביה גבי כדריס כתיב ומיהו ליכא למפמע מיכס דביתי נעוריה אלמה הכתוב בבי' אבים: בתו לאמה הקיש בת לאמה: תיפוק ליה כו' אלא על כרחיך מהתס לא מצי למילף דההוא בהפרת נדרי כתיב: נילף מקנס מה קנסף לאבים לף מאי סבח תמון נעוריס לאבים: אלא מסתברא דבוסת ופגם דאב הוי סהרי בידו לכניסה בבוסת בעלה ולפונמה בפגם בעלה: דאי בעי מסר לה לקדסה בבילה: למנוול ומוכה סחין כדתנן לקמן האב זכאי בבתו בקידושים בכסף ובשטר ובביאה וכיון דבידו ליטול תמון לפונמה ולבים בוסס זו הסתם אפסרי הלי דפגמה: מאי כפקא ליה מי קפיד מיכס אס בעולה היא מי קפיד מריה אלא סיהו להן ולדות: קול רוח פזהו בעבודתו ואף הוא רוסה לעסות לו נחת רוח להטעימו שעס בתולה: מתני' כל מקום שים מכר לאב בבתו דהיינו בקטנתה: אין לו בה קנס דאין קנס מתחלק לקטנה: כל מקו' שים קנס מסהיה נערה: אין כסף מכר דתניא יכול יסכו אב בתו כסהי נערה תסרת מכורה כבר יצאה עכשיו מחיכה מכורה היכו דין שלא תיסכר: גמ' זו דברי רבי מאיר דאמר אין קנס לקטנה: מבת שלש שנים שביאתה ביאה ואין בתולים חוזרין: מכר לא בתמיה: אף קנס במקו' מכר מסתברא דאין קנס לקטנה: כל מקו' שים מכר מסהיה נערה: אין בתולים חוזרין כל זמן שבעלה עכשיו מחיכה

מתני׳ האומר פיתיתי את בתו של פלוני משלם בושת ופגם על פי עצמו ואין משלם קנס האומר גנבתי משלם ארבעה וחמשה המית שורי את פלו׳ או שורו של פלוני הרי זה משלם על פי עצמו המית שורי עבדו של פלוני אין משלם על פי עצמן זה הכלל כל המשלם יתר על מה שהיזק אינו משלם על פי עצמו: גמ׳ וליתני אנסתי לא מבעיא קאמר לא מבעיא אנסתי דלא קא פגי׳לה דמשלם בושת ופגם על פי עצמו אבל פיתיתי דקא פגים לה אימא לא משלם על פי עצמו קא משמע לן מתניתין דלא כי האי תנא דתניא רבי שמעון בן יהורה אומר משום רבי שמעון אף בוש׳ופגם אינו משלם על פי עצמו לא כל המנו שיפגו׳בתו של פלוני אמר ליה רב פפא לאביי ניחא לה לדידה מאי דילמא לא ניחא ליה לאבי׳ד ניחא ליה לאביה מאי דילמא לא ניחא להו לבני משפחה ניחא להו לבני משפחה מאי אי אפש׳דליכ׳ חד במדינת הים דלא ניחא ליה: האומר גנבתי משלם את הקרן וכו׳: אתמר פלגא ניזקא רב פפ׳ אמר פלגא ניזקא ממונא רב הונא אמר פלגא ניזקא קנסא רב פפא אמר פלגא ניזקא ממונ׳ קסבר סתם שוורים לאו בחזקת שימור קיימי ובדין הוא דמשלם כוליה ורחמנא הוא דחייס עילויה דאכתי לא אישד תורא רב הונא בריה דרב יהושע אמר פלגא ניזקא קנסא קסבר סתם שוורים בחזקת שימור קיימי ובדין הוא דלא לישלם כלל ורחמנא הוא דקנסיה׳ כי היכי דנינטרי׳ה לתוריה׳: סימן הנזיק מר׳ והמית כלל: תנן הניזק והמזיק בתשלומין בשלמא למאן דאמר פלגא נזקא ממונא היינו דשייך ניזק בתשלומין שא למ׳ פלגא ניזקא קנסא השתא דלאו דידיה׳ קא שקיל בתשלומין איתיה לא נצרכה אלא לפחת נבילה תנינ׳ תשלומי ניזק מלמ׳ שהבעלים מטפלין בנבילה חדא בתם וחדא במועד וצריכ׳ דאי אשמעינן תם משום דאכתי לא אישד אבל מועד דאישד אימא לא ומי אשמעינן מועד משום דקא משלם כוליה אבל תם אימא לא צריכ׳ תא שמע מה בין תם למועד שהת׳ משלם חצי נזק מגופו ומועד משלם נזק שלם מן העלייה ולא קתני שהתם אינו משלם על פי עצמו ומועד משלם על פי עצמו תנא ושייר מאי שייר דהאי שייר שייר חצי כופר אי משום חצי כופר לאו שיורא הוא

ותיתני תכסתי חירום טפי דפטור תעג׳ דמודה מעמד פריכות: רבי מתעון בן יהודה אומר לך בושת ופגם ליכו מעלם על פי עצמו תורי׳ רחי קאי אתיבכי׳ דהכא הא דמשתע בריש כערה לקמן דלר׳ מתעון לי דקא תבע בושת ופגם מחייב ליה קרבן מבועה היינו מעו׳ דאתסי

גר מנוס תבעו הלב תחילה ואין סייך לומ׳ לאו כל הימנו כו׳ כדקאמר הכא ואין סייך לומר דתרי תנאי הלכתא דר׳ מתעון ועור אומר דמלבא דהיזק דלקמ׳ ליכא לאוקומי בבית גרי׳ וניחא לה לדידה ולאביה דליכא למימ׳ דלמא ליכא תר במדינ׳ הים דלא ניחא ליה ומיהו לי קאי אתיבכי׳ דמבועה דמייתי לקמן

ברים כערה עכ תרי תנאי הלכתא דרבי ג׳ מתעון:

האומר גנבתי כו׳ מוכיח מר׳ ויוצא בטן ועין דלא תכא חיכ׳ למימ׳ דאתיא בזה הכלל:

זה הכלל כל המשלם יתר על מה שהיזק כו׳ ואפילו למ׳ בפרק שור מנב׳ח ד׳ וה׳ דכופר הייכו דמי המזיק לא דף מ חמיב יותר מהה שהזיק לף על פי שפעמים שוה מזיק יותר מניזק דפדיון נפשו הוא כותן:

לא נצרכא אלא לפחת נבילה לף על גב דלאו דידיה מקיל אית ליה דחכי ליה רחמנא חכי ניזק חמביכן ליה בתשלומי׳ מה שפחתה הנבלה והכא לא סייך למימר קרנא דתורך קביר ביה כדאתיבי׳ בהמניח בסופו דהתם ודאי אלא כהדא הסור סייך לומר הכי דאיתין לן למכור שורו בסביל כן שכור מיסביה אבל הכ׳ מיר כשנהרג יש לו למוכרו מידוע מתפת׳ הנבילה ותקריח:

תניא תשלומי ניזק אלמר מהבעלים קטו מיימ׳ פ״ב מהל׳ נזקי ממון ומיימ׳ פ״ה מהל׳ סנהדרין

מטפלים בנבילה כו׳ הכי דייק לף י לה בבבא קמא חבתי בניזקו לא קתני בתשלומי ניזקו כו׳:

אי מפום חכי כופר לאו פיורא הוא כו׳ לאו פירכ׳ היא אלא מיכויא הו׳ דלא תיקשי למאן דאמ׳ פלגא ניזקא ממונ׳ מאי סייר דסייר חכי כופ׳ ומאכי לא סייר כלום דחכי כופר לאו פיורא הוא וכן ליכא ב בכזיר בפ״ב מיבי׳ נבי חי מפום לא יחל לאו לף לח פיורא הוא וכן בפרק החולל והזורק דהת׳ דף כל ופס מנומנם טפי: הא

קיג א מני ר' יוסי הגלילי היא דאמר תם משלם חצי כופר ת"ש המית שורי את פלוני או שורו של פלוני הרי זה משלם על פי עצמו מאי לאו בתם לא במועד אבל בתם מאי אינו משלם עפ"י עצמו ארתני סיפא עבדו של פלוני אינו משלם עפ"י עצמו ניפלוג ברישא במה דברים אמורים במועד אבל תם אינו משלם עפ"י עצמו כולה במועד קמיירי ת"ש זה הכלל כל המשלם יתר על כה שהזיק אינו משלם עפ"י עצמו הא פחות ממה שהזיק משלם לא תימ' פחו' ממה שהזיק אלא אימא הא כמה שהזיק משלם עפ"י עצמו אבל פחו' מאי אינו משלם עפ"י עצמו ליתני זה הכלל כל שאינו משלם כמה שהזיק משלם עפ"י עצמו דמשמע פחות ומשמע יתר תיובתא והלכתא פלג' ניזקא קנסא תיובתא והלכת' אין טעמ' מאי איתותב משו' דלא קתני כמה שהזיק לא פסיקא ליה כיון דאיכ' חצי נזק צרורו' והלכת' גמירי לה דממונ' הוא משו' קיד הכי לא קתני והשת' דאמרת פלגי ניזקא קנס' האי כלב' דאכל אימרי ושונר' דאכיל תרנגולי דברבי משונ'ו' ולא מנבינן בבבל אבל זוטרי אורח'א הוא ומנבינן ואי תפס לא מפקינן מיניה ואי אמר אקבעו לי זימנא לארץ ישרא' מקבעי ליה ואי לא אזיל משמתינ' ליה בין כך ובין כך קטו משמתינן לי' דאמרי ליה סליק הזיקך מדרבי נתן דתניא רבי נתן אומר מניין שלא יגדל אדם כלב רעבתוך ביתו ולא יעמיד סולם רעוע בתוך ביתו שנאמר ולא תשים דמים בביתיך: רבי כב

הדרן עלך אלו נערות

קיה **נערה** שנתפתתה בושתה ופגמה וקנסה של אביה והצער בתפוס עמדה ברין עד שלא מת האב הרי הן של אב מת האב הרי הן של אחין לא הספיקה לעמוד ברין עד שמת האב הרי הן של אב עצמה עמד ברין עד שלא בגרה הרי הן של אב מת האב הרי הן של אחין לא הספיק לעמוד ברין עד שבגרה הרי הן של עצמה רבי שמעון אומר אם לא הספיקה לגבות עד שמת האב הרי הן של עצמה בעשה

נערה שנתפתתה הבעל בתפיסה והבעל כמי לקבל בהנפקה: בתפוסה ליכא דקר' ותפסה ושכב עמה: ולא הספיקה לעמוד ברי' כו' כיון דלא עמד ברין לאו ממון הוא להוריש לבניו ואמרי לקמן אין חרש מורים לבנו אלא מזכ' לו תורה בבתו ויליף לה מקרא: מת האב מסעמרת ברין בנערותה בין בגרה קודם תיקה בין לא בגרה הרי הן של אחין דכיון דעמד ברין זכה בהן הא: רבי פמעון אומר אף על פי שעמדה ברין לא הוי ממון רחב להוריש לבניו עד דמטו לידיהו ובגמרא יליף טעמיה: מעשה

קיג א מתני' מי שאמר בני בכור הוא לפלוני הרי זה נאמן ואם מת נותן לו חלק בכור בנכסים שהניח ואם אמר לפלוני הוא ולי בן אחר הרי זה נאמן ונותן לו חלק בכור בנכסים שהניח

מעשה יריה ומציאתה אף על פי שלא גבתה
מת האב הרי הן של אחין: גמ' מאי קמ"ל
תנינא המפתה נותן שלשה דברים והאונס
ארבעה המפתה נותן בושת ופגם וקנס מוסיף
עליו אונס שנותן את הצער לאביה איצטריך
ליה לאביה נמי פשיט מרקא יהיב מפתה דאי
לעצמה אמאי יהיב מפתה מדעתה עבד עמ'
בדין איצטריכא ליה פלונתא דר"ש ורבנן תנן
התם אנסת ופיתית את בתי והוא אומר לא
אנסתי ולא פיתיתי משביעך אני ואמר אמן
ואחר הורה חייב ר"ש פוטר שאינו משלם קנס
על פי עצמו אמרו לו אף שאינו משלם קנס
על פי עצמו משלם בושת ופגם על פי עצמו
בעא מיניה אביי מרבה האומר לחבירו אנסת
ופיתית את בתי והעמדתיך בדין ונתחייבת לי
ממון והוא אומר לא אנסתי ולא פיתיתי ולא
העמדתני בדין ולא נתחייבתי לך ממון ונשבע
והודה לר' שמעון מאי כיון דעמד בדין ממונא
הואי ומיחייב עלידי קרבן שבועה או דילמא אף על גב דעמד בדין קנס הוי ומודה
בקנס פטור אמר ליה ממונא הוי ומחייב עליה קרבן שבועה איתיביה ר' שמעון אומר
יכול האומר לחבירו אנסת ופיתית את בתי והוא אומר לא אנסתי ולא פיתיתי המית
שורך את עבדי והוא אומר לא המית או שאמר לו עברו הפלת את שיני וסימת את
עיני והוא אומר לא הפלתי ולא סימיתי ונשבע והודה יכול יהא חייב תל וכחש בעמיתו
בפקדון או בתשומת יד או בגזל או עשק את עמיתו או מצא אבידה וכחש ברא ונשבע
על שקר מה אלו מיוחדין שהן ממון אף כל שהן ממון יצאו אלו שהן קנס מאי

מעשה יריה ומציאתה אף על פי שלא גבתה
מת האב הרי הן של אחין: גמ' מאי קמ"ל
תנינא המפתה נותן שלשה דברים והאונס
ארבעה המפתה נותן בושת ופגם וקנס מוסיף
עליו אונס שנותן את הצער לאביה איצטריך
ליה לאביה נמי פשיט מרקא יהיב מפתה דאי
לעצמה אמאי יהיב מפתה מדעתה עבד עמ'
בדין איצטריכא ליה פלונתא דר"ש ורבנן תנן
התם אנסת ופיתית את בתי והוא אומר לא
אנסתי ולא פיתיתי משביעך אני ואמר אמן
ואחר הורה חייב ר"ש פוטר שאינו משלם קנס
על פי עצמו אמרו לו אף שאינו משלם קנס
על פי עצמו משלם בושת ופגם על פי עצמו
בעא מיניה אביי מרבה האומר לחבירו אנסת
ופיתית את בתי והעמדתיך בדין ונתחייבת לי
ממון והוא אומר לא אנסתי ולא פיתיתי ולא
העמדתני בדין ולא נתחייבתי לך ממון ונשבע
והודה לר' שמעון מאי כיון דעמד בדין ממונא
הואי ומיחייב עלידי קרבן שבועה או דילמא אף על גב דעמד בדין קנס הוי ומודה
בקנס פטור אמר ליה ממונא הוי ומחייב עליה קרבן שבועה איתיביה ר' שמעון אומר
יכול האומר לחבירו אנסת ופיתית את בתי והוא אומר לא אנסתי ולא פיתיתי המית
שורך את עבדי והוא אומר לא המית או שאמר לו עברו הפלת את שיני וסימת את
עיני והוא אומר לא הפלתי ולא סימיתי ונשבע והודה יכול יהא חייב תל וכחש בעמיתו
בפקדון או בתשומת יד או בגזל או עשק את עמיתו או מצא אבידה וכחש ברא ונשבע
על שקר מה אלו מיוחדין שהן ממון אף כל שהן ממון יצאו אלו שהן קנס מאי

אן דלמא לף על גב דעמד בדין קנסא הוא ומודה בקנס פטור כן כתוב בכל הספרי' לגבי' פי' ולו דלמא לף על גב דעמד בדין ולא מודה ביה מחייב
לפלוגי הכי לא מחייב קרבן שבוע' כיון דעיקרו קנס ולא הוי דומיא דפקדון דקרא דמסיע ליה לאביי מהוא ממון לכל מאי דבעי' הכא
דעמד בדין לפלג על פי עצמו לו להוריסו לבניו דמאי אלא מיבעיא ליה לעניין קרבן שבועה דווקא אמו' דכתיב וכחש ובציון דומיא דפקדון דעיקרו ממון
כדפי' והכי קאמר דלקמן דחקו לפר' כך דפריך אביי בסוף הסוניא ממתני' דרבי שמעון פוטר כו' ופריך הא עמד בדין דמפלג על פי עצמו כו' משמע דפשיטא ליה
לאביי הכא דעמד בדין דהוי ממונא ופקפה מפריך ועוד דפריך ליה אביי לרבה ממתניתין לא הפקיהו לגבות כו' ואי אמ' ממונא הוי להוריסו
לבניו כו' ותקשי ליה לנפשיה דאביי גופיה מודה דהוי ממון לכל דבר אלא דמיבעי ליה דוקא לעניין קרבן שבועה כדפי' ועוד תמהי אלטריך לפנויי כי קאמר רבה
בפ"ק קנסות נימא דבקנס דאונס כתורתו כמעמד בדין הא לפלוגי בסוף הסונא פשיטא ליה לאביי דהוי ממון לעניין
מתחייב בהורחה והא נמי דפריך ליה אביי לרבה מר' שמעון פוטר טעמא אלא עמד בדין הא עמד בדין דמפלג על פי עצמו מיחייב קרבן שבועה ליקמי אביי
לנפשיה הוציל ופשיטא ליה בכולהו קנסות דהוי ממון לאתחייב בהורחתו וכרחה לפר' דאביי מפקקא ליה אלביה דרבי שמעון לפי שמכיון במעמדינו דלרבי
שמעון לא הוי ממון להוריסו לבניו להכי מצעי ליה הי לא תסיב נמי לרבי שמעון לעניין קרבן שבועה והורחה הי לאו ואתרוייהו מצעי ליה כדגרסינן בכל
הספרים דהא בה תליא דאי מחייב בהורחתו אם כן כפר ליה מיכוח ומיחייב קרבן שבועה ואי מיפטר בהורחה אפ"ה לאו מידי כפר ליה ולכך הוסרך רבה
לקמן לטעמיה כי קאמינא ממון הוי להוריסו לבניו דלא מכי לאחויי בהורחה דהא מרפטר ליה מקרבן שבועה מכלל דאי מודה מיפטר ולקמן
דאמר לאביי הא עמד בדין דמפלג על פי עצמו הכי פי' הא עמד בדין ובגרה ומקח דמיכח יריית מיחייב קרבן שבועה:

אמר ליה ממונא הוי ומיחייב עליה קרבן שבועה והוה הדין דאי מור' ביה מיחייב דהא בהא תליא ום מחוקק ומחייב עליה קרבן שבועה דהא לקמן קאמר
רבה כי קאמינא ממונא הוי להוריסו לבניו ולא נרסינן הלא פי' עד לבסוף דלעניין להוריסו לבניו יפחד דאין לחוקק
כמבואר כך דהא לאחי דמפיק כי קאמר רבה במאי קנסות הדר ביה דמעיקרא הכי מיחייב לאחויי דקנס ופיתוי וכרחה לרבינו יפחד דרבה קיבל
מרבותיו דממונא הוי והכי מיחייב לו תחילה לעניין קרבן שבועה וכשסתר לו לאביי חזר בו ואמר לו לעניין קרבן קבלתי דממון הוי הלא לעניין להוריסו לבניו וכן
מסתמא דכשסתר לו הקשה לו מתקני לאחי קמו בה עשרים ותרתין סנין הוה ליה לחזור מרבריס הלא ורחי מרבותיו קיבל:

הפלת את סיני וסימת את עיני ואם תאמר מה ייחור כלי מיך נבי עבד דהא מיד כשהפיל את סיני קנה העבד בעצמו דגבי עבד גלי רחמנ' בזיכ' בעצמו מיד
כשיפיל סיני כדאמריכן במרובה וקו לא הוי קנס ואין לומר כגון שהפיל אחד מעיניו ומיד את עיני ומייחר לו כלי על דמי עיני לף עד ומס
לו מתבעו על מעשה ידיו ומייחר לו כלי על זה דהא מוכח בבבא קמא דאין לו יוכח בשבח ונותן לו דמי עיני מבר דאין מריך גט מיחרור ור' אחון אית
ליה בהדיא דצריך גט מיחרור ול' דסימת את עיני אין מריך ייחור דאין ייחור גדול מזה מבני העבר תובע את גופו מרבו משחררנו ויכתוב לו גט מיחרור
ואם תאמר פשיטא דלא מיחייב קרבן שבועה על העבר דאפילו רבי אליעזר דדרים ריבוי ומיעוטי ומרבה קרקעות לשבועה לעניין קרבן שבועה פוטר בפ'
שבועת הפיקדון דדרים מכל ולא הוה הרין בעבדים ום לומר דלף על גב דבקרקעות אין קרבן בעבר ים קרבן הכי נמי מחיר דאין לו דין כשבעין לף לו
על הקרקעות על העבדים מבירא ליה דכשבעין כדאמרינן בשמעתין מאי לף ק

מאי לאו בשעמד בדין ואח"כ בא לפני יחכון דמגו בי׳ תורכי כלי דקביד
ליה דמעות קונות אחי ספיר דאע"ג דייחד לו כלי לקנס וקני ליה מכל
מקום דין קנס עליו לפניין קרבן מבועה ולעניין כמה דברי עד מיכח לידו
שלא לרעת לקנס אלא מחייב קרבן מבועה שלא כפנטלו תמנו וחזר והפקידו
ונפלו לחמי פטר ר"ם הפה הוחיל ועמד ברי׳ עורה אור
דלרעת לקנס אמי לימ׳ דמיירי מכתב לו כלי
ביזורת מסכון לקנסו וחזר והפקידו לאבוי
דאוחיל ולא כתב לו אלא בתורת מסכון לא
חפיב ממון לעפי מהיה בידו תימה לרבינו
יפלוך בהפיל את מינו ופיצ׳ את עינו אמאי
לא מחיי קרב מבוע׳ הא מתחייב בהזדאתו
כיון מעמד בדין ופטרוהו בית דין ואין לו
עלין כלום ומאי פיון דאמרת מחוסר גט
מחרור אם היה מורה מסמת את עינו לא
היה יוצא לחירות:

לא בשלא עמד בדין ואח"כ אי בשלא עמד
בדין פטיעת דלא מיחייב קרבן
מבועה דאי מידי כפריה דאי מורה מיפטר
ומה צריך קרא דוכחא לכך והוה ליה ל
למקטוי תל וכחא אשר ידפיעו׳ שהי מיבעי
ליה כדפריך לקמן תל וכחא תל׳ וכת מיבעי
ליה ול"ד דהכ׳ לא בעי למקטוי הכי דאיכא
למימר מסמכתא בעלמא הוא אבל לקמן
פריך שפיר כי היכי דוכחא הוה לדרשא
גמורה לעניין אחר קבעו׳ הכי נמי הוה
דרשא גמורה לעניין לוכח ופקוי:

ראחין בעי למיהוי בשלמא לדידי הוי
קנס לכל מילי מדגלי רחמ׳
לעניין קרבן מבועה אלא לדידך דאחין
בעי למיהוי תימה וכי רבה לא ידע מתני׳
ותירץ לי בר׳ אברהם דרבה דאחר דממון
הוי להוריעו לבניו היינו כשאין הבת קיימ׳
אבל מתני׳ דיירי כשהבת קיימ׳ דאין
דאוחי להורים אדם מוריש זכו׳ בתו לבנו ואביו
דאקני ליה לא ניחא ליה לאיבלוגי בהאי
ורבה אמי הודה לו:

ונתן לחור ובני מוכיח מס רע דכתיב
ונתנו לאבי הנער׳ חיב למיתן ונתן
לחור ונתנו לחור:

אי הכי תל וכיחם תל ונתן מבעי ליה
בשלמא לדידי מוכחא דאף להוריעו
לבניו ילפינן מהא׳ מדגלי רחמ׳ בני קרבן
מבועה אלא לדידך דילפת מוכחא דאף הוי
ממונא עד שעת נתינה ואי זכי אב אחר
העמדה בדין כמו קודם תל ונתן מבעי ליה
ואין צריך קרא דוכחא על כך דפשיטא
דכיון דאי מורה מעטר פטור אמי מקבלן
מבועה:

כי אצטריך קרא כגון שעמדה בדין
ובגרה ואחר מתה דכי יריית מינה
דידה קא יריית ואע"ג דהשתא ממון גמור
הוי שלא בא לידו אבל אם קנס ואי מורה
מיחייב לפי׳ פטור מקרבן מבועה מוכחא
והיינו דפריך לאחי דאכי השתא יכולו
מהן קנס ממון הוי לבל עד שעת נתינה הוה ליה קנס הוזל
ובא לידו אבל אם מורה מעטר אבל השתא דמוקמינן לקרא בכי האי
גוונא כגון שעמדה בדין ואחר שלא בא לידו אבל אם הקנס שלא אבל אם ירושה
ואלמא דפשיטא ליה דאי מורה מחייב אמאי קרי ליה קנס ואמאי תני יכולו
מעיקרא קנס ושמא כולהו קנסות משעמד בדין אבל אם הוזל ומחייב בהזדאתו ואפילו הכי בגזירת הכתוב הוא מוכחא דפטור מקרבן מבוע׳ ואפי נמי לפי
שלא עשה דאמ׳ פשבון על הקרקעות בגזירת הכתוב הוא דפטור מקרבן מבוע׳ אע"ג דמחייב בהזדאתו:

הא עמד בדין ומשלם עם עצמו כו׳ ולברייתא דקתני בשלמא לדידי דכל קנסו לפי עמד בדי׳ ליכא
לידי כדפרישית אלא לדידך דקתני יכול עם עצמו מחייב קרבן מבוע׳ כגון עמדה בדין וכבר ומתה דקיי׳ לידי חלא לדידך הא כל קנסו
מעמדה בדין לו בחזקת שעמדה בדין וכבר ומתה לאע"ג דמחייב בהזדאתו פשוט מקרבן מבועה תיקשי:

מאי לאו בשעמד בדין לא בשלא עמד בדין
והא מדרישא בשעמד בדי׳ סיפא נמי בשעמד
בדין דקתני רישא אין לי אלא דברי׳ שמשלמין
עליה׳ את הקרן תשלומי כפל תשלומי ארבע׳
וחמשה והאונס והמפתה מוציא שם רע מניין
ת"ל ומעלה מעל ריבה הכי דמי או דלא עמר
בדין כפילה מי איכא אלא פשיטא בשעמד
בדין ומדרישא בשעמד בדין סיפ׳ נמי בשעמד
בדין אל יכילנא לשנויי לך רישא בשעמד
בדין וסיפא בשלא עמד בדין וכולה ר"ש היא
ושינויי דחיקי לא משנינ׳ לך דאם כן אמר לי
ליתני רישא ר"ש אומ׳ או ליתני סיפא דברי ר"ש
אלא כולה בשעמד בדין ורישא רבנן וסיפא
ר"ש ומודינ׳ לך לענין קרבן שבועה דרחמנא
פטריה מוכחש וכי קאמינ׳ ממון הוי להורישו
לבניו איתיביה ר"ש אומר אם לא הפפיקה
לגבורת עד שמת האב הרי הן של עצמו ואי
אמר׳ ממון הוי להורישו לבניו לעצמה אמאי
דאחי׳ בעי מיהוה אמ׳ רבא האי מילתא קשאי
בה רבה ורב יוסף עשרין ותרתי שנין ולא
איפרק עד דיתיב רב יוסף ברישא ופירק׳ שני
התם דאמ׳ קרא ונתן האיש השוכב עמה לאבי הנערה חמשים כסף לא זיכתה תורה לאב אלא
משעת נתינה וכי קאמר רבה ממונא הוי
להורישו לבניו בשאר קנסות לא מעתה גבי
עבד דכתיב בכסף שלשים שקלים יתן לאדניו
הכי נמי לא זיכתה תורה לאדון אלא משעת
נתינה יתן לחור ונתן לחור אי הכי תל וכיחש
תל ונתן מבעי ליה אמר רבא כי אצטריך
וכחש בגון שעמדה בדין ובגרה ומתה דהתם
כי קא יריית אביה מינה דידה קא יריית אי הכי
יצאו אלו שהן קנס ממון הוא אמ׳ רב נחמן בר
יצחק יצאו אלו שעיקרן קנס איתיביה ר"ש
פוט׳ שאינו משלם קנס על פי עצמו ט"מ דלא
עמר בדין הא עמר בדין דמשלם על פי עצמו
קרבן שבועה נמי מיחייב ר׳ שמעון לדבריהם
קאמר להו לדידי אע"ג דעמד בדין רחמנא
פטריה מוכחש אלא לדידכו אורו לי מיהת
היכ׳ דלא עבר בדי׳ דכי קא תבע קנס׳ קא תבע
ומודה

מחייב: רחמנא פטריה מקרבן מבועה מוכחש בעמיתו שלא פירש אף שלא
דפריש מעיקרא ממון: ומודה

ומורה בקנס פטור ורבנן סברי כי קא תבע בושת ופנם קא תבע במאי קא מיפלגי אמ׳ רב פפא ר״ש סבר לא שביק אינש מידי דקיץ ותבע מידי דלא קיץ ורבנן סברי לא שביק אינש מידי דכי מורי ביה לא מפט׳ ותבע מידי דכי מורה ביה מיפטר בעא מיניה רבי אבינא מרב ששת בת הניזונת מן האחין מעשה יריה למי במקו׳ אב קיימי מה התם מעש׳ יריה לאב הנ מעשה יריה לאחין או דילמ׳ לא דמי לאב התם מדידיה מתזנ׳ הכא לאו מדידהו מיתזנה אל תניתוה אלמנה ניזונת מנכסי יתומי ומעשה יריה שלהן מי דמי אלמנתו לא ניחא ליבהרווח בתו ניח׳ ליה בהרווחה למימרא דבתו עדיפא ליה מאלמנתו והאר אבא אר יוסי עשו אלמנה אצל הבת כבת אצל אחין בנכסין מועטין מה הבת אצל אחין הבת ניזונת והאחין ישאלו על הפתחי אף אלמנה אצל הבת אלמנ׳ ניזונת והבת תשאל על הפתחים לעניין זילותא אלמנתו עדיפא ליה לעניין הרווחה בתו עדיפא ליה מתיב רב יוסף מעש׳ יריה ומציאת אעפ שלא נבתה מת האב הרי הן של אחין מעמא דבחיי האב הא לאחר מיתת האב לעצמה מאי לאו בניזונת לא בשאינה ניזונת אי בשאינ׳ ניזונת מאי למיפרא אפי׳ למ׳ יכול הרב לומ׳ לעבד עשה עמי ואיני זנך הם בעבד כנעני דלא כתיב ביה עמך אבל עבר עברי דכתיב ביה עמך לא כל שכן כתו אמר רבה בר עולא לא נצרכה אלא להערפה אמר רבא ונברא רבה כרב יוסף לא ירע דאיכא הערפה וקמותיב תיובתא אלא אמ׳ רבא מתני׳ ניפא קשיא ליה דקתני מעשה יריה ומציאתה אעפ שלא נבת׳ מציאתה במאן נביא לאו ראו הכי קאמ׳ מעשה יריה במציאתה מה מציאתה בחיי האב לאב לאחר מיתת האב לעצמה אף מעש׳ יריה נמי בחיי האב לאב לאחר מיתת האב לעצמה איתמ׳ נמי אמ׳ רב יהודה אמ׳ רב בת הניזונת מן האחין מעשה יריה לעצמה אמר רב כהנא מט דכתיב והתנחלתם אותם לבניכם אחריכ׳ אותם לבניכם ולא בנותיכם לבניכם מגיד שאין אדם מורישן זכות בתו לבנו מתקיף לה רבה ואימא בפיתוי הברת קנסות וחבלות הכתוב מדבר חבלות צערא דגופא נינהו אמ׳ רבי יוסי בר חנינא שפצעה

בת הניזונת מן האחין מעשה יריה למי מדלוריית׳ פסיטא ליה דהוי לעצמ׳ כדרבין לקיץ תוהתחלתם זש מדרבנן בעי מדתלי טעמ׳ בזכות ומדמייתי עלה מתלמיד ומיבעי ליה כיון דניזונת מעלמן תי תקנו להו רבנן מעמ׳ יריה תחת מזונות ול לא וכן מעמ כל הסוגיא ולקמן דבעי

ער פנוי תלי טעמ׳ דרב ה״מ למיבעי כמי תלי טעמ׳ דרב מעמ דמדלוריית׳ מורה דהוי לעכמ׳ תלה נקט רב טעמ׳ דקקיץ בהדיה דמעמ׳ יריה לעכמ׳ לק דרבנן וקנת מנמ׳ רמ״ה דהכא מעמ דשבי הוו מעמ יריה מלה כיון מניזונת בעל כורחה בתלי בית דין מעמ מהיתה מדעתה ולקמן ברים לאמה גבי אמה מעמ לאב דלדרב כיון מניזונת על ידי תנאי בית דין הוי מעמ׳ יריה מלהן טפי מעמ מהיתה מניזונת מדעת׳ וכ׳ עשו תלמה לאב בת אבת תלי קרי ליה ככפי׳ מועטי׳ בתלמה גבי בת אצל אחין מפרם בפר׳ מי מעמ׳ כדי מזונו תלו ותלו עד מיגדרו לאב הכא תין מיך לותו פיעל׳ מהתלמה ים לה לעולם מזונות וכרת׳ לגי דדוקי כפים תלמ׳ ובני ובת תקנו לתלמ׳ ונתנו לה מה מהיה ליקח לבת והייכו עד מתיבגר הבת לאב כאחין זש אמה וכני תו תלמ׳ ובת מהבת יורמת לה עמו תקנ׳ באביל התלמה דמעום תלמה לה רבנן להפקיע כח הירוסה זש כאכבר הפקיעו באביל הב׳ ובאביל הבת הפקיעו טפי לפי מהיה יורמת כאחין בנים וכן מעמ כ בירושלמי בפר׳ מי מעמ רחמר הים תין התלמה דוחה ת הבנו׳ ולה הבנו דוחות ת התלמה ופעמים מהתלמה דוחה ת הבנו׳ על ידי בני ת הבנו׳ על ידי מכונת׳

לא בפתיחה כיוונת פירום מן האחים תאב מן האב היתה כיוונת ומעום תכי פריך תי בפתיחה כיוונת תלי לתיתר׳ דפסיטא דלאחר מיתת האב לעכמ׳ נעמן היל נופה דמת האב הרי הן של אחין כמי לה ליכטריך האיל וכיוונת היל׳ מן האב פסיטא דיורסין תותן ותית ספר׳ הלב מלי לתיתר׳ תלה נר׳ תי בפתיכ כיוונת תפי לתד כו׳ וכן עיקר ומיירי בפתיכה כיוונת לה מן האב ולה מן האחין דאח׳ מיתת האב היל לן לתרך דומי׳ דבתוי האב ופריך תבנופה לתתי ת האב הרי הן של אחי׳ תפי׳ תאב עמו תין לו כיון פתיכה כיוונת תמנו : לב

כי טוב לו דבסיפרי לה תפי׳ ליה מהתי קרי תלה בתב תכתיב לה תכתיך פתוסב יהיה עמך ומיותר הוא עמך דמת לתיכת׳ כפכי׳ כתוסב יהיה עד סנת היובל וכי טוב לו עמך תינו תלה סיפור דבריס בפלמ׳ :

מגיד מתין לרס מורים זכות בתו לבנו תיתה לתתי לפריך קרי להכי הל היל נופה מתיכ׳ כפקה לן דמעם׳ יריה לתכיה תלה מלתיתה מה לתה מעם יריה לבבא תף בת מעמה יריה לתביה ולתה נופה תיכה עובדת לה לת הבן ולה לת הבת כרתמר בפ״ק דקדושין וכרה לרמבה דלה לפטיך תקי קרי תלה מסום קטנה דהקישה לה לפריך לתלה לנערה תבל לקטנה לה כריכה הקישה דהפיתה זכוני מזבן לה מעמה יריה מבעיה :

חבלות דידה נינהו ואת וכי אם קיבן ידיה לה תהיה חבלה של אב והלה מפסיד מעמה ידיה ולמרי׳ בהחובל הקונן יר עבד עברי על חבירו כותן דמי מבת דף פו גדולה לעבר ודמי בת קטנה לרבו ורבנן למרי יכתן הכל לעבד ולקח בהן קרקעות והוא חוכל פירות ול דפסיטא ליה דמיירי בחבלות קטנות מלין בהן ביטוי מלחה דלי יש בהם הפסד מעמה ידיה למרי לין תוריש מעמה ידיה להכי פריך דידה נינהו : מפצעה

שפצעה בפניה וכן תני רב חנינ בפיתוי הבת
קנסות וחבלות הכתוב מדבר אמר רב זירא
אמר רב מתנא אמר רב ואמרי לה אמר רבי
זירא אמר רב מתנא אמר רב בת הניזונת מן
האחין מעשה ירידה לעצמה דכתי והתנחלתם
אותם לבניכם אחריכם אות׳ לבניכ׳ ולא בנותיכם
לבניכ׳ מניר שאין אדם מוריש זכות בתו לבנו
אל אביימי בר פפי שקוד אמר׳ שקוד מנו שמו׳
הא רב אמרה אימא אף שקוד אמרה אמר מר
בר אמימ׳ לרב אשי הכי אמרי נהרדעי הלכת׳
כוותיה דרב ששת רב אשי אמר הילכתא
כוותיה דרב והילכתא כוותיה דרב׃ מתני׳
המארס את בתו ונרש׳ אירסה ונתארמלה
כתובת׳ של ו׳חישיא׳ ונרש׳ הישיא׳ ונתארמלה
כתובתה שלה רבי יהודה אומר הראשונה
של אב אמרו לו אם משהשיאה אין לאביה
רשות בה׃ גמ׳ טעמא דהשיאה
ונרשה השיאה ונתארמלה אבל נתארמלה
תרי זימני תו לא חזיא לאינסובי ואגב אורחיה
קא סתים לן תנא כרבי דאמר בתרי זימני
הויא חזקה׃ רבי יהודה אומר הראשונה
של אב׃ מאי טעמא דרבי יהודה רבה ורב
יוסף דאמרי תרוייהו הואיל ומשערת אירוסין
זכה בהן מתיב רבא רבי יהודה אומ׳ הראשונ׳
של אב ומודה רבי יהודה במארס את בתו
כשהיא קטנה ובגרה ואחר כך נישארת שאין
לאביה רשו׳ בה אמאי הכא נמי לימא הואיל
ומשערת אירוסין זכה בהן אלא אי אתמר הכי
אתמ׳ רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו הואיל
וברשותו נכתבין ומיגבא מיימת נביא אמר
רב הונא מנה מאתים מן האירוסין ותוספת
מן הנשואין ורב אסי אמר אחד זה ואחד זה
קכא מן הנשואין ומי אמר רב הונא הכי והאיתמר
הוציאה עליו שתי כתובות אחת של מאתים
ואחת של שלש של מאות ואמר רב הונא באתרא
לגבות מאתים נובה מזמן ראשון שלש מאו׳ נובה מזמן שיני ואם איתא תיגבי מאתן
מזמן ראשון ומאר׳ מזמן שיני וליטעמיך תיגבי חמש מאות כולה מאתים מזמן ראשון
תלת מאה מזמן שיני אלא חמש מאות מאי טעמא לא גביא כיון דלא כתב לה צביתי
ואוסיפית לך תלת מאר׳ אמאתים הכי קאמר לר׳ אי מזמן ראשון גביאר׳ נבאי
מאתים אי מזמן שני גביאת נבאי תלת מאה הכא

שפצעה בפניה ואת תקפי הך בריותא לרב ורים לקים דמשמע בהחובל
דפליג׳ הר׳ יוחנן דאת׳ פצעה בפני׳ דהוי דחב׳ ול׳ דבפחת דעד
הכעורת מודו כ״ע דהוי דחב׳ ממפסיד במה שהיה יפול למוכר׳ והתם פליגי
במה שהיה כפחתת נס מעברות ואילך ומפר רבי יוחנן דכל הפחיתה הויא
דחב׳ הואיל ונעשה לה בעור שהיה ברמו כר׳ אלעזר
חב חיכמי בפחיתת מכירה מודו כר׳ אלעזר
דהויא דחב׳ והתם פליגי במה שבפחיתת
לקירופין דסבור׳ להו לרב ורים לקים דלא
זכי ליה רחמנא אלא קדופין ממש׃
טעמא דהסיהה וגרסה לו׳ מסום מר
מעיין גורס דיין לה מפיפה
ואת ותקפי ליה מרים דמשמע דמזל גורס
ול׳ דמכי למיתר דנקט ריפה לגב סיפה
ורי׳ן מוקי פו׳ מתניתי׳ בשמה תחת ומפר׳
הכי טעמא דהפיהה וגרסה תחל פחוסה
ונתארמלה הא המיר׳ ופתארמלה תו לא
הא למיתר המיהה פניה ואין כר׳ לרי דחב
לא מכי מוכח אלא למתן דתמר מזל גורס
דלמתן דתמ׳ מעיין גורס דכתי הא למתקי
תו המיהה ואב תקפי ליה ממתני׳ דהכא׃
ומיגבא מיימת נביא פירש בקונט׳ לי
מעתה תרוסין דהא מהניא קכא
מעתה תוסייב ליה בתקנתא דרבנן לו
דלמת עד שעת כתיב׳ דהויא מלוה בשטר
לא טרפה ממטלטלי ולק׳ לרי דמה פייב׳
הך בעיא הכא ועוד מדנקט מיימת נביא
משמע דבנטוהה בעי מיזוז זמן טורפה
ותמהי ליבעי לי כל תרוסות טרפי מ
ממטלטלי ולו לא ונרסה לרי דדוקא בהך
דמי לי רבי יהודה במתרם את בתו ובגר׳
ואחר כך ניסת קא בעי דהוי טעמ׳ דמודה
מסום דלא נכתבו ברשותו הוי טעמ׳ מסום
דבשעת כתיבה תחלה למטלטלי דלא ת
תקינו ליה רבנן לגב אלא כמלא מיחלה
ואם כן תיהי גופה כמי לא גביא מידי ולו
דלמא טעמא דרבי יהודה לאו מסום
דמחלה למטלטלי קמל קאמר אלא מטו׳
דלא תקינו לגב זכייה בפלא נכתבה
ברשותו ומיהו היכא דלא נכתבה כלל
פשיט׳ דחב כגון מגילת׳ מן התרוסין
ואם כן גביא מזמן רחמנא ודוחק להעמיד
כו׳ מיימתין אליבא דרבי יהודה ונרסה
לרסבה דאליבא דרבנן בעי ובעי טפי הכא
מבעלמא היכא דליכא אב דהכא אם כ
כתלמיה לו נתגרסה מן התרוסין היתה
הכתוב על אב וכי היכי דמפסיד פחו הוא
בשעת נסואין מפסיד ליה אם גם היא
מפסדת׃ הכא

מסורת השס

ע״ין בושפס

לקמן פו ופס

נר מצוה

ייקרא כג

קכב

קכג

סנהדרין לב סו

הכא נמי מדלא כתב ואוסיפית לה מיהו לימלי' קמלי' דלא כתב זמן סיכי לכל העלם מיהו ולא בלמון מוסף על העטר הרחמן ס"מ לחילתיה לשעבודא קמא ואם כתת לגבות מעטר הסכי לכל גבי תוספת המוסף בכל כתובות על מנה מילתיס כותבין בו ואוסיפית לה על מלי דתקון רבנן הלכך לא לחילתיה לשעבוד קמא ו

וכרקלי קלי: אמר מר מדרב הונא קלי דאמר אם כתת לגבות מלתיס כו': פכי פטורית על פרה אחת על מכר או מתנה וכתבן ראובן לשמעון אחר בניסן ואחר בניסן: בישל סיכי את הרחמן ואם כתב לו אחריות וטרפוה ממנו אין נוטה אלא מזמן סיכי והכא נמי כיון דרחמן בטיל ליה דאחליה לשעבוד קמא: דלי מוסיף בה דקל בעטר בתר לתוספת כתבים ולא לבטוליה קמא אלא דלי מזמן סכי לי לגבי לקני עיקר ותוספת ולי ניחא ליה בקמא מעום דקדים לא ליקני תוספת: והכא נמי הא לוסיף לה דכתב לה פלג מלות: ליפות כחו כתביה ולי נמי לא לוסיף כיה לא ביטל את הרחמן אלא אליתו בני מערה לערפורי עליה דקיימא לן מתנה ליח בה מעום דינא דבר מערה: דינא דבעל חוב דלי לתי בעל חוב וטריף ליה מיניה קבל אחריות בספר הסיכי ד דנכסיך וכינכי מיניה מעות הכתובי כלן: מלי טעמא ביטל: לורי ליה בעל העטר מהרחמן מזויף היה וכתרכא על הלתת לקנות מזמן סכי: לורמי מהרי החתומים ברחמן לרפרס מסולים לרב אחא כפרי: ולפלומי פידי מהכל ליקח כין זמן רחמן לזמן סיכי לרפרס פלג: ולטפקא לפרוע עם הקרקע למלך מזמן רחמן לזמן סכי לרפרס על המוכר לפרוע לרב אחא על הלוקח לפרוע: מלי הוי פלה דכתובה מחיימת גביה: מתכי וזימתה בחירוסין והיא כערה: הרי זו בחנק ואפילו כ"ג ירה כתולה פחותה מבת פלם דבחזק' כתולה היא רכי כתיבה פקילה בנערה המאורס' ביערהל כתיבה דכתיב כי עמתה נבלה ביערהל: אין לה לא פתח בית אביה אין צריך להוכיחה אל פתח בית אביה: ולא מלה פלא אם כתבה בעל מקר' עדיו זוממין דכולה פרשה ביערהל כתובה: הרי זו בסקילה בגמרא יליף לה: הרי היא כבת ישראל לכל דבריו ים לה פתח בית אב ומאה סלעי': ים לה אב ואין לה פתח בית אב כגון שאין לו בית וביערהלית קמיירי: גמ'

הכא נמי היינו טעמ' דלא גביא מדלא כתב לה אוסיפית לך מאה אמאתים אחולי אחלתיה לשיעבור קמא אמ' מר אי בעיא בהאי גביא אי בעיא בהאי גביא לימא פליגא דרב נחמן דאמר רב נחמן שני שטרות היוצאין בזה אחר זה ביטל שיני את הראשון לאו מי איתמ' עלה אמר רב פפא ומודי רב נחמן דאי אוסיף לה דיקלא לתוספת כתביה הכא נמי הא אוסיף לה מידי גופא אמ' רב נחמן שני שטרות היוצאין בזה אחר זה ביטל שיני את הראשון אמר רב פפא ומודה רב נחמן דאי אוסיף לה דיקל' לתוספת כתביה פשיטא ראשון במכר ושיני במתנ' ליפות כחו הוא דכתב ליה משו' דינא דבר מצרא וכל שכן ראשון במתנה ושיני במכר דאמרינן משום דינא דבעל חוב הוא דכתב כן אישניהם במכר שניהם במתנ' ביטל שיני את הראשון מאי טעמא דפרם אמר אימר אודויי אודי לי' לרב אחא אמ' אימר אחולי אחליה לשיעבודיה מאי ביניהו איכא בינייהו אורוע סהדי ולשלומי פירי ולטסקא מאי הוי עלה דכתובה תא שמע דאמר רב יהודה אמר שמואל משום רבי אליעזר בן שמוע מנה מאתים מן האירוסין ותוספת מן הנישואין וחכמים אומרים אחר זה ואחר זה מן הנישואין והלכתא אחר זה ואחר זה מן הנישואין: מתני' הנ"ורת שנתגיירה בתה עמה וזנתה הרי זו בחנק אין לה לא פתח בית האב ולא מאה סלעהיתה הורתה שלא בקדושה ולידתה בקדושה הרי זו בסקילה ואי' לה לא פתח בי' האב ולא מאה סלעהיתה הורת' ולידתה בקדוש' הרי היא כבת ישר' לכל דברי' יש לה אב ואי' לה פתח בית האב יש לה פתח בית האב ואין לה אב הרי זו בסקילה לא נאמר פתח בית אב אלא למצוה: גמ'

הכא נמי מדלא כתב ואוסיפית לה מיהו לימלי' קמלי' דלא כתב זמן סיכי לכל העלם מיהו ולא בלמון מוסף על העטר הרחמן ס"מ לחילתיה לשעבודא קמא ואם כתת לגבות מעטר הסכי לכל גבי תוספת המוסף בכל כתובות על מנה מילתיס כותבין בו ואוסיפית לה על מלי דתקון רבנן הלכך לא לחילתיה לשעבוד קמא ו

וכרקלי קלי: אמר מר מדרב הונא קלי דאמר אם כתת לגבות מלתיס כו': פכי פטורית על פרה אחת על מכר או מתנה וכתבן ראובן לשמעון אחר בניסן ואחר בניסן: בישל סיכי את הרחמן ואם כתב לו אחריות וטרפוה ממנו אין נוטה אלא מזמן סיכי והכא נמי כיון דרחמן בטיל ליה דאחליה לשעבוד קמא: דלי מוסיף בה דקל בעטר בתר לתוספת כתבים ולא לבטוליה קמא אלא דלי מזמן סכי לי לגבי לקני עיקר ותוספת ולי ניחא ליה בקמא מעום דקדים לא ליקני תוספת: והכא נמי הא לוסיף לה דכתב לה פלג מלות: ליפות כחו כתביה ולי נמי לא לוסיף כיה לא ביטל את הרחמן אלא אליתו בני מערה לערפורי עליה דקיימא לן מתנה ליח בה מעום דינא דבר מצרא: דינא דבעל חוב דלי לתי בעל חוב וטריף ליה מיניה קבל אחריות בספר הסיכי ד דנכסיך וכינכי מיניה מעות הכתובי כלן: מלי טעמא ביטל: לורי ליה בעל העטר מהרחמן מזויף היה וכתרכא על הלתת לקנות מזמן סכי: לורמי מהרי החתומים ברחמן לרפרס מסולים לרב אחא כפרי: ולפלומי פידי מהכל ליקח כין זמן רחמן לזמן סכי לרפרס פלג: ולטפקא לפרוע עם הקרקע למלך מזמן רחמן לזמן סכי לרפרס על המוכר לפרוע לרב אחא על הלוקח לפרוע: מלי הוי פלה דכתובה מחיימת גביה: מתכי וזימתה בחירוסין והיא כערה: הרי זו בחנק ואפילו כ"ג ירה כתולה פחותה מבת פלם דבחזק' כתולה היא רכי כתיבה פקילה בנערה המאורס' ביערהל כתיבה דכתיב כי עמתה נבלה ביערהל: אין לה לא פתח בית אביה אין צריך להוכיחה אל פתח בית אביה: ולא מלה פלא אם כתבה בעל מקר' עדיו זוממין דכולה פרשה ביערהל כתובה: הרי זו בסקילה בגמרא יליף לה: הרי היא כבת ישראל לכל דבריו ים לה פתח בית אב ומאה סלעי': ים לה אב ואין לה פתח בית אב כגון שאין לו בית וביערהלית קמיירי: גמ'

הא נמי מיימרא היא דרב יהודה אמר שמואל אמרה מפמיה ואיכא בריימא ומתניתא דהמארס את בתו ליבמה לאוקמה דרבנן בדרבנן ואם תאמר ותפסוט מיהא דתניא לעיל מודה רבי יהודה במארס את בתו ובברה ונפלת מאין לאביה רפוח בה ועי' ברלא כתב לה מיירי דלי כתב לה הוא פלו הוא וברפוחי נכתבה כדאמר לעיל ולי לרופה אין לה כתובה פפיטא דאין לו בה כלום וברה לרפאה דלעולם ליבמה לאוקומה בדרבנן לה ומיירי כגון שהוסיף לה בפעת ניפואין דפלקה דעתה הוחיל ונתה ומחתים פלו תוספת נמי פלו קא משמע לן:

הנ"ורת שנתגיירה בתה עמה הא דלא נקט הנ"ורת שנתגיירה בפחותה מבת פלם דאין דרכה להתגייר אלא עם אמה ועוד דאין קברה מיטבילה על דעת בית דין אלא על דעת בית דין אלא אם כן הוא תובע להתגייר ואת פחות' מבת ג' אין בה דעת לתבוע להכי נקט שנתגיירה בתה עמה והטבילוה על דעת אמה ועוד שמום דבעי למיתני היתה הורתה פלא בקדושה ולידתה בקדושה:

אין לה פתח בית אב כו' הרי זו בסקילה תימה דתקשי מהכא למתן דאמ' בפרק נגמר הדין נקטעה יד חצדיק פטור דכתיב וים למר דמחכי הכא דגלי קרא ואמה לרבות הורתה פלא בקדושה והייכו נמי אין לה אב אבל קטה דתקשי ליה מבריימא דבעיר מרובה נכרי' פוקלין זות' על פתח בית דין דדרים בפערך ולא בפערי נכריס ואמאי לא פטריכן ליה לגמרי וים למר דברוב נכריס הוי פעריך פערי בית דין ולא פתח העיר:

עין משפט

נמ מנא הני מילי אמר ריש לקיש דאמר קרא ומתה לרב הורתה שלא בקדוש ולידת בקדוש אי הכי מילק נמי נילקי ומא סלע נפי משלם אמקר ומתה למית נתרבת ולא לקנס ואימ לרבו הורתה ולידת בקדוש ההיא ישראל מעלייתא היא ואימ לרבות הורתה ולידתה קכה שלא בקדוש אב בישראל מאי אהני ליה אמר ר יוסי בר חנינא המוציא שם רע על היתומה פטור שנאמר ונתנו לאבי הנער פרט לזה שאין לה אב מתיב ר יוסי בר אבין ואיתימא ר יוסי בר זבידא אם מאן ימאן אביה לרבות יתומה לקנס דברי ר יוסי הגלילי הוא מותיב לה והוא מפר לה בבא עליה ואחכ נתיתמה רבא אמ חייב ממאי מרהני אמי בתולת ישראל ולא בתולת גרי אי אמר בשלמ כי האי גונא בישראל מחייב איצטריך קרא למעוטי גרים אלא אי אמרת בישראל פטור השתא בישראל פטור בגרים מיבעיא אמר ריש לקיש המוציא שם רע על הקטנה פטור שנאמר ונתנו לאבי הנערה נערה מלא דבר הכתוב מתקיף לה רב אדא בר אבא טעמא דכתיב בה הנערה הא לאו הכי הוה אמינא אפילו קטנה הא כתיב ואם אמת היה הדבר הזה לא נמצאו בתולים לנערה והוציאו את הנערה אל פתח בית אביה וסקלוה וקטנה לאו בת עונשין היא אלא כאן נערה כל מקום שנאמר נער אפילו קטנה בשמע תני שילא שלש מרות בנערה באו לה ערים בבית חמיה שזינתה בבית אביה פוקלין

נמ מנא הני מילי מהורתה מלא בקדושה ולידתה בקדושה בקילא ומתה ומקללה כל לבניס ומתה והא ומתה קרא יתירא הוא: ביערל כי עסתה נבלה ביערל: מלק ימלק דמכי למיכתב ולא ימלק וכתב ולא מלק ימלק בין לבי קייס וממלק בין לבי קייס והיה מתלבש בשמלת איש דכתי בלבוש וכתן לבני הנער ואוכס ומפתה מהדדי בגירי ומחי קנס ליתומה וכי תימא מאני הכא דרבי רחמנ הכא נמי לאו יתומה מסתם מריבוי אלא רבין היה ובין לבניה יכול לעבב כדאמרי בזו נערות ויתומה לא תיתבר הכא אלא מיבעי ליה דקסבר קרא לאו למעוטי יתומה אלא למיתרת דקנסה לבניה לעכמה והוא הדין לבניה אחמ בתופיה סם רע: הוא מוקיב כו הא יתומה דקסבר קרא לאו למעוטי יתומה אלא למיתרת דקנסה לבניה ולא

סוקלין אותה על פתח בית אביה כלומר ראו גדולים שנידלתם באו להעריס בבית אביה שזינתה בבית אביה סוקלין אותה על פתח שער העיר סרחה ולבסוף בגרה תירון בחנק למימרא דכל היכא דאישתני גופא אישתני קטלא ורמינהי נערה המאורסה שזינתה ומשנתגרה הוציא עליה שם רע הוא אינו לוקה ואינו נותן קלע היא וזממיה מקדימין לבית הסקילה היא וזממיה סר אלא או היא או זממיה מקדימין לבית הסקילה אמר רבא מוציא שם רע אמרת שאני מוציא שם רע דחירוש הוא דהא נכנסה לחופה ולא נבעלה בעלמא וזינתה בחנק ואילו מוציא שם רע בסקילה אמ' ליה רב הונא כריה דרב יהושע לרבא דילמא כי חדית רחמנא היכא דלא אישתני גופא אבל היכא דאישתני גופא לא חדית רחמנא אלא אמר רב נחמן בר יצחק אישתני ולא אישתני תנאי היא דתנן חטאו עד שלא נתמנו ונתמנו הרי הן כהריוטות רבי שמעון אומר אם נודע להם עד שלא נתמנו חייבים משנתמנו פטורים אימר

סוקלין אותה על פתח בית אביה כלומר ראו גדולים שנידלתם באו להעריס בבית אביה שזינתה בבית אביה סוקלין אותה על פתח שער העיר סרחה ולבסוף בגרה תירון בחנק למימרא דכל היכא דאישתני גופא אישתני קטלא ורמינהי נערה המאורסה שזינתה ומשנתגרה הוציא עליה שם רע הוא אינו לוקה ואינו נותן קלע היא וזממיה מקדימין לבית הסקילה היא וזממיה סר אלא או היא או זממיה מקדימין לבית הסקילה אמר רבא מוציא שם רע אמרת שאני מוציא שם רע דחירוש הוא דהא נכנסה לחופה ולא נבעלה בעלמא וזינתה בחנק ואילו מוציא שם רע בסקילה אמ' ליה רב הונא כריה דרב יהושע לרבא דילמא כי חדית רחמנא היכא דלא אישתני גופא אבל היכא דאישתני גופא לא חדית רחמנא אלא אמר רב נחמן בר יצחק אישתני ולא אישתני תנאי היא דתנן חטאו עד שלא נתמנו ונתמנו הרי הן כהריוטות רבי שמעון אומר אם נודע להם עד שלא נתמנו חייבים משנתמנו פטורים אימר

מסורת השס

מוקלין אותה על פתח בית אביה דהכי כתיב והוציאו את הנערה אל פתח בית אביה והלי בבלו ערים בבית חמיה כתיב הכא במוציא שם רע כתיב התם דמר ביה קרא ואקדיה הליה אגיד לסנהדרין: דלו גדולי סנהדלתם פלומר מביתי זה יבאו הסבלים שבו זיבתה: בלו לה עריס בבית אביה קודם שמתו מוקלין אותה על פתח העיר דכתיב כי תהיה כאשה בתולי' וגו' והוכיחו את פניה' ב פתח העיר החיל: תירגו פתחון לי שלא יכיח לה חכן דכי כתיב פקילה בזיבת נער' כתיב כדתמרינן פי תהיה נער' בתול' וגו' והשתא כמי בחנק דכיון דאשתני גופה בין חט להשתא בדין אשתני קטלא לכדהשתא: הוסיף עליה שם רע שכבשה משכבלה ולא תפש לה כ בתולים וכא לבר הוה ליפו לוקה שם כיחם: ואיכו נותן קלע פלע דכי כתיב ויסרו אותו חלקות ונכסו אותו ממו' בנער' כתיב הכא אף עקיבת שפתיו גורמין לו ליענש כדאתרן לקמן ועקימת שפתיו בכונדית סותי: היה לה אחת היה: וזממיה עדים שהיו מעידים על זבותה וכשהלו זממין: מקדימין לבית הסקילה כלומר יפסיקו בבקר לפס פי חן להם כם וכשלמה מן המיתה חזלת: היה וזממיה סר שם אחת היה אחת: אלא אין מקר: חלה לו היה שם אחת: או זממיה שם מקר לבית הסקילה חלמת אמר דאישתני גופא ואילו זבותה בעלמא חכן היה אחת שהתה בת מוקלין דף ו' שם רע שאחרית לאותובי אפרחה ולבסוף בגרה דאשתני גופא: מאי תיתה בבית חביה: מאי תיתה הבאת על ידי חוכחת סר דבעל משכבתה: דחרום הוא ולא אתרינן בה דמסוס דאשתני דינה דאי אמרת דאשתני גופא אישתני קטלא דיכך דאשתני בעברות: דהא כשכבה לחופה ולא נבעלה בעלמא וזיבתה בחכן כו': ותרע דהא בלה בגרה מי כל הוסיף שם רע ואפילו בעברו אשתני דינה דאפילו זבתה אחרי אשתני גופא חכן הוא דאישתני וכשכבה לחופה לף על פי שלא נבעלה כדאתני בשהחדרי בעברה ולא בגרה בתולה ולא בעולה מלמד שלא בעולה תלי לה בעולה תלי לה כשכבה לחופה ולא נבעלה אלמא אפילו אשתני גופא אישתני קטלא ואפילו זבתה אחרי אשתני גופא חכן היה אחת שהתה בת חכן היה ואפילו מוסיף שם רע על גבי שם רע כשכבה משכבלה ולא תפש לה כ בתולים וכא לבר הוה ליפו לוקה שם כיחם: ואיכו נותן קלע פלע דכי כתיב ויסרו אותו חלקות ונכסו אותו ממו' בנער' כתיב הכא אף עקיבת שפתיו גורמין לו ליענש כדאתרן לקמן ועקימת שפתיו בכונדית סותי: היה לה אחת היה: וזממיה עדים שהיו מעידים על זבותה וכשהלו זממין: מקדימין לבית הסקילה כלומר יפסיקו בבקר לפס פי חן להם כם וכשלמה מן המיתה חזלת: היה וזממיה סר שם אחת היה אחת: אלא אין מקר: חלה לו היה שם אחת: או זממיה שם מקר לבית הסקילה חלמת אמר דאישתני גופא ואילו זבתה אחרי אשתני גופא חכן היה אחת שהתה בת מוקלין דף ו' שם רע שאחרית לאותובי אפרחה ולבסוף בגרה דאשתני גופא: מאי תיתה בבית חביה: מאי תיתה הבאת על ידי חוכחת סר דבעל משכבתה: דחרום הוא ולא אתרינן בה דמסוס דאשתני דינה דאי אמרת דאשתני גופא אישתני קטלא דיכך דאשתני בעברות: דהא כשכבה לחופה ולא נבעלה בעלמא וזיבתה בחכן כו': ותרע דהא בלה בגרה מי כל הוסיף שם רע על גבי שם רע כשכבה משכבלה ולא תפש לה כ בתולים וכא לבר הוה ליפו לוקה שם כיחם: ואיכו נותן קלע פלע דכי כתיב ויסרו אותו חלקות ונכסו אותו ממו' בנער' כתיב הכא אף עקיבת שפתיו גורמין לו ליענש כדאתרן לקמן ועקימת שפתיו בכונדית סותי: היה לה אחת היה: וזממיה עדים שהיו מעידים על זבותה וכשהלו זממין: מקדימין לבית הסקילה כלומר יפסיקו בבקר לפס פי חן להם כם וכשלמה מן המיתה חזלת: היה וזממיה סר שם אחת היה אחת: אלא אין מקר: חלה לו היה שם אחת: או זממיה שם מקר לבית הסקילה חלמת אמר דאישתני גופא ואילו זבתה אחרי אשתני גופא חכן היה אחת שהתה בת מוקלין דף ו' שם רע שאחרית לאותובי אפרחה ולבסוף בגרה דאשתני גופא: מאי תיתה בבית חביה: מאי תיתה הבאת על ידי חוכחת סר דבעל משכבתה: דחרום הוא ולא אתרינן בה דמסוס דאשתני דינה דאי אמרת דאשתני גופא אישתני קטלא דיכך דאשתני בעברות: דהא כשכבה לחופה ולא נבעלה בעלמא וזיבתה בחכן כו': ותרע דהא בלה בגרה מי כל הוסיף שם רע על גבי שם רע כשכבה משכבלה ולא תפש לה כ בתולים וכא לבר הוה ליפו לוקה שם כיחם: ואיכו נותן קלע פלע דכי כתיב ויסרו אותו חלקות ונכסו אותו ממו' בנער' כתיב הכא אף עקיבת שפתיו גורמין לו ליענש כדאתרן לקמן ועקימת שפתיו בכונדית סותי: היה לה אחת היה: וזממיה עדים שהיו מעידים על זבותה וכשהלו זממין: מקדימין לבית הסקילה כלומר יפסיקו בבקר לפס פי חן להם כם וכשלמה מן המיתה חזלת: היה וזממיה סר שם אחת היה אחת: אלא אין מקר: חלה לו היה שם אחת: או זממיה שם מקר לבית הסקילה חלמת אמר דאישתני גופא ואילו זבתה אחרי אשתני גופא חכן היה אחת שהתה בת

אמר רבא מוציא שם רע שקאמרת מלמי מוציא שם רע דחירוש הוא נרחה דמתחלה מקפה מוציא שם רע מסוס דמר' דהשם דמסברת לתרי' ביה דתירון בפקילה ולה לתרי הוחיל ואשתני ופה לשתני קטלה הלכך מקפה דגבי נערה המאורס' כתי' לה לתי' דאשתני קטלה ומלכי רבה מלמי מוציא שם רע דקאמרת מלמי מוציא שם רע דחירוש הוא ולה מסוס דאשתני דינה דאי אמרת דאשתני גופא אישתני קטלא ולה נבעלה בעלמא וזיבתה בחכן כיחם: ואיכו נותן קלע פלע דכי כתיב ויסרו אותו חלקות ונכסו אותו ממו' בנער' כתיב הכא אף עקיבת שפתיו גורמין לו ליענש כדאתרן לקמן ועקימת שפתיו בכונדית סותי: היה לה אחת היה: וזממיה עדים שהיו מעידים על זבותה וכשהלו זממין: מקדימין לבית הסקילה כלומר יפסיקו בבקר לפס פי חן להם כם וכשלמה מן המיתה חזלת: היה וזממיה סר שם אחת היה אחת: אלא אין מקר: חלה לו היה שם אחת: או זממיה שם מקר לבית הסקילה חלמת אמר דאישתני גופא ואילו זבתה אחרי אשתני גופא חכן היה אחת שהתה בת מוקלין דף ו' שם רע שאחרית לאותובי אפרחה ולבסוף בגרה דאשתני גופא: מאי תיתה בבית חביה: מאי תיתה הבאת על ידי חוכחת סר דבעל משכבתה: דחרום הוא ולא אתרינן בה דמסוס דאשתני דינה דאי אמרת דאשתני גופא אישתני קטלא דיכך דאשתני בעברות: דהא כשכבה לחופה ולא נבעלה בעלמא וזיבתה בחכן כו': ותרע דהא בלה בגרה מי כל הוסיף שם רע על גבי שם רע כשכבה משכבלה ולא תפש לה כ בתולים וכא לבר הוה ליפו לוקה שם כיחם: ואיכו נותן קלע פלע דכי כתיב ויסרו אותו חלקות ונכסו אותו ממו' בנער' כתיב הכא אף עקיבת שפתיו גורמין לו ליענש כדאתרן לקמן ועקימת שפתיו בכונדית סותי: היה לה אחת היה: וזממיה עדים שהיו מעידים על זבותה וכשהלו זממין: מקדימין לבית הסקילה כלומר יפסיקו בבקר לפס פי חן להם כם וכשלמה מן המיתה חזלת: היה וזממיה סר שם אחת היה אחת: אלא אין מקר: חלה לו היה שם אחת: או זממיה שם מקר לבית הסקילה חלמת אמר דאישתני גופא ואילו זבתה אחרי אשתני גופא חכן היה אחת שהתה בת

דילמא כי חדית רחמנא היכא דלא אישתני גופא ואף על גב דלעיל בחלו נערות קרי לבעולה אישתני גופא הכא לא תקיב לה בבעל דהא כבר אישתני גופא חפילו למאן דלמר לא מחייב בחוכיה שם רע חלה בבעל דהא כבר היה בעולה מן הכוולף ובבעילה דכולף לא חפיב לה סכוי הגוף חלה מחמי בלא בעילה אחר הבבירה:

תנאי היא דתניא כו' וחם תלמר והא הפא ליכא למיכי מיתי והיכי מייתי ליאשתני גופא דלעיל כיון דאשתני גופא חלה לרבה דאמר מוציא שם רע חילכך בריך ליה כיון דאתרינן דאחרום הוא ואיכא סברא לפי יש לכו להעמיד בפחות מכוכל דהייכו לא אישתני גופא אבל לרב נחמן דאית ליה דאפברה קלמר חלה אישתני קטלא ולא מחידוקא לדידיה ליכא לפלוגי בין אישתני דינא לאישתני גופא היכלך מייתי ספיר תנאי אי נמי אם לומר חלה מייתי מרי' חלה מרי' ממעון דכיון דאפב' הוחיל ואישתני דינא אישתני קרבן כל מכן באישתני גופא ואיכו מוסף חלה להביא תנא דאפר בבריית דמילה לא מיקמי חידך בבריית דמילה לא מיקמי ביה רבי חייא ור' הושעיה אבל לחידך בריית לא מייתי מוס רחייה מדרבכן דרבי ממעון ותדע דהא במקבא מעבמינן להחיא דמילה:

חימור

חימור

עין משפט

אימור דמשמעינן לרש דאזיל אף בתר ידיעה תיתה לרמבח דקאי מייתי ספיר מרש דתידון בחנק לכל הפחות כיון דבחנק מיחייב בסקילה ובידיעה מיחיי חנק תילי דהוי לחנקין מכתערבו בסקילין דכיון בחנק פיון מחיוי יכול לקייס בו מצות סקילה ולא דמי לקרבן כיון דלא ידע הוי קרבן לחיתוי פטור דלא סייך למיתי גר מנוס דיביה קרבן מכהס דחפילו יביה גדול לא יתכפר חס הוי מחוייב קטן ומפח מביה חולין לעזרה:

הנערה מהיתה כבר ומהכח משמע דכל היכי דאיתתי גופה לא חיישתי קטלה רבתר מפיקרא חזליכן:

על פתח כר לאו דווקא על פתח כר אלא חון לבר מי היכי דלא ליתחזו

קף מה ועמ בית דין רוצחין כרחמרי בפר כגלמר הרין חמילתא בחריתי אבל קשה לרי כיון ד דמסתמא בר לא חון למלמה מחכו יקבי היכי קאמר הכא סוקלין אותה על פתח בית דין הא ילפיכן התס בכל הנסקלין מפרי הנפרפי וכריסיו ליסקל חון לב׳ מחכו ותיתי ליי דהכ בעי סרובה נכרי בטלה קדושתה היקף חומה ואין כריך להוציא לחון לחומה דחומה כמאן דליתא דהא עיירות ה המוקפות חומה מסתלחין מכורעי מהס

קף ה כרחמריכן במסכת כלים וכפהיה רובה נכרי לין מסתלחין מסוס דבטלה קדושת חומה:

סוקלין אותה על פתח סער העיר ההיא היינו עיר סמרחה בו כרחמריכן לקמן מפי סמוקלין אותו על פתח העיר מעבר בו:

המוציא סס רע לוקה ואותן מלה מלע נרסי׳ ותו לא ולא נרסיכ׳ בין בעל בין לא בעל דהא ליכא רחמר מוקי לה והוא מבעל:

רבי יהודה אומר ללקות לוקה מכל מקו׳ פ״ם מסו׳ לא תלך רכיל לעג דיהוי לאו סחין בו מעשה לוקין עליו ואין פרשה לרת דלקמן בעי הסס לזהרה ל למופיה סס רע מכלן ומפיק מלה תלך רכיל מסמע דלא מהני חלה לזהר׳ אבל לא למילקי ועוד כל חרס מחרף חסתו מזכות לילקי מלה תלך רכיל ועוד הקשה ר״י דהי לוקה מלה תלך רכיל לרבי יהודה

מיימ פ׳ ג׳ מהלכ׳ נערה פ״ג עשין כה עוד שם פי׳ קכו

חמלי כריך ויסרו ומיהו לרמבח כרא׳ דהא לאו פרכא היא דהי לא כתב ויסרו לא הוה מוקמינן לא תלך רכיל לאזהרה למופיה סס רע אבל הסתא דסמעינ׳ דלקי מויסרו חנו כריכין למכות חזהר׳ מוקמינן לאזהר׳ דלא עכם אלא אס כן הזהיר וכרחה לרת דלוקה היינו מכת מרדו׳ לכולי עלמ׳ והא דקאמר רב פפא מהי לוקה תמון לא חתא לאיפלוגי אהא דמפרש דלוקה היינו מכת מרדות אלא דאיכא כרחה לו להעמיד ההיא דבעל לוקה ולא בעל חיכו לוקה בחלקות ממש דאין לו לממות חיכו לוקה הוחיל ומדרבנן מיהא לקי ועוד דאין כרחה לו סיכיה התכא למכות מאה פלעים דכתיב בהדיה בקרא ויסכה חלקות סחיכו מפורש דבכל הנהו מתכי דלעיל לא קתני חלקות בהדי מאה כלע ואע״ג דלרבי יהודה בעלמא לאו סחין בו מעשה לוקין עליו ואף לא לקי בלא בעל הכא

קף ע ועס סחיכו רבי יקרא דלא לקי אלא דווקא כסבעל ואע״ג דלרבי יהוד׳ דאמר לוקין על לאו סחין בו מעשה אמאי חיכטריך והיה אס כן אכו׳ הרמב דכפר׳ קמא דסנהדרין

קף ז ובמלכות פריך ות״ת ליה דהוה ליה מלה תעשה ומעכי דהוה ליה לאו סחין בו מעשה ול דלרבי יהודה חיכא למכוי מכות דהוי לאו מניתן לאזהרת מיתת בית דין ועוד דהא דלוקין על לאו סחין בו מעשה הוא דקיימא ליה לרבי יהודה בפ״ק דמכות כדאמרי׳ התס דרבי יהודה נמר ממופיה סס רע ועדיס זוממין:

אימור דשמעינן לרש דאזיל אף בתר ידיע׳ דאזיל בתר ידיעה ולא אזיל בתר חטאה מי שמעת ליה אב לייתי קרבן כי דהשתא משוח פר ונשיא שעי׳ האמר ליה רבי יוחנן לתנ׳תני תידון בסקילה ואמאי נערה המאורסה אמר רחמנא והא בוגרת היא אר אילעא אמר קרא הנערה הנערה שהיתה כבר אל ר׳ חנניא לר׳ אילעא אי הכי מילקא נמי לילקי ומאה סלע נמי לישלם אל רחמנא ניצלן מהאי דעתא אדרבא רחמנא ניצלן מרעתא דידך וטעמא מאי אמ׳ רבי יצחק בר אבין ואיתימא ר׳ יצחק בר אבא זו מעשיה גרמו לה׳ וזה עקים שפתיו גרמו לו זו מעשיה גרמו לה כשהיא זנאי נערה זנאי וה׳ עקימת שפתיו גרמו לו אימת קא מיחייב ההיא שעתא והיא שעת׳ בוגרת הואי תר נערה המאורסה שזינתה סוקלי׳ אותה על פתח בית אביה אין לה פתח בית האב סוקלין אותה על פתח שער העיר ובעיר שרובה נכרי׳ סוקלין אותה על פתח בר כיתא ברבר אתה׳ אומר העובר ע״ז סוקלין אותו על שער שעבד בו ובעיר שרובה נכרי׳ סוקלין אותו על פתח בר מנא הני מילי דתנו רבנן שעריך וה׳ שער שעבד בו אתה׳ אומר שער שעבד בו או אינו אלא שער שנידון בו נאמר שעריך למט׳ ונאמר שעריך למעלה מה שעריך האמור למעלה׳ שער שעבד בו אף שעריך האמור למט׳ שער שעבד בו דבר אחר שעריו׳ ולא שערי נכרי׳ האי שעריך הא אפיקתיה אם כן לימא קרא שער מאי שעריך שמע מינה תרתי אשכחן ע״א נער׳ המאורסה מנא לן אר אבהו גמר פתח מפתח קכז ופתח משער׳ ושער משעריך תנו רבנן המוצי׳ שם ר״ע לוקה ונותן מאה סלע רבי יהודה אומ׳ ללקו׳ לוקה מ״ם מאה סלע בעל נותן לא בעל אינו נותן קא מיפלגי בפלוגתא דר׳ אליעזר בן יעקב ורבנן והבי קאמ׳ המוציא שם ר״ע לוקה ונות׳ מאה סלע בין בעל ובין שלא בעל כרבנן רבי יהודה אומר ללקות לוקה מ״ם מאה סלע בעל נותן לא בעל אינו נותן כר׳ אליעזר בן יעקב איכא דאמרי כולה כר׳ אליעזר בן יעקב היא והבי קאמר המוציא שם ר״ע לוקה ונותן מאה סלע והוא שבעל רבי יהודה אומר ללקות לוקה מ״ם וסבה רבי יהודה ללקות לוקה מ״ם והתניא רבי יהוד׳ אומר בעל לוקה לא בעל אינו לוקה אמר רב נחמן בר יצחק לוקה מכת מרדות מדרבנן רב

חיתור דמשמעינן ליה כו׳ כלומר ליכא למאי הכא חיישתי קרבן משום סיכויא דגופא מדלא מחייב להו ר״ם למגרע להן מעכתיכו לחיתויי כדהשתא חלא פטורין לגמרי קאמר טעמא דידיה משום דבעי ידיעה וחטאה בחר גופא: דאזיל לף בתר ידיעה כלומר משת החטא מחייבתו כשבה ומשת ידיעה מחייבתו משיר לפיכך אין כאן לחד מכל הקרבנות מחייבתו תורה: דאזיל בתר ידיעה דמיכוי הבוף ולא אזיל בתר חטאה כי היכי דקכי מילה תידון בחנק מי משת ליה: אס כן דהכי משת ליה ליתי כי הסתא: אחמר ליה כו׳ סיכוייא הוא: לחנק דתכא קמיה להא דקכי מילה: הנערה והוכיחו את הנערה ולא כתב והוכיחוה: שהיתה כבר ואעפ שהיכה עכשיו: רחמנ׳ כיכלן מהאי דעתא כיחד מתכו טעמו על דבר מפכי שתלוי בהבנת הלב כדאיתמר לקמן זו מעשיה גרמו לו כו׳: על פתח חביה אס בחו עדי מפכים: על סער העיר מעבר ואפילו נידון בעיר אחרת: שעריך בעבודת זלילי כתיב והוכח את החיים ההוא חו את החמה ההיא אשר עמו וגו׳: ונמר פתח מפתח ופתח מסער אסמכת דרבנן בעלמא כתיב הכא אל פתח בית וכתיב במסכן מסך פתח סער החפר מה פתח החמור במסכן סער עמו אף פתח החמ׳ כאן סער עמו והדר נמר חאי סער מ מסעריך החמו בעל: לוקה מלקו׳ במופלא סס רע מויסרו חותו: לוקה מ״ת בין בעל ובא לבר והוכיח סס רע ע׳ בעילתו ואמר לא מכאתי בתולים בין לא בעל ובא לבר ואמר בחו לי ערים מזיכתה בבית חביה והרי היא לפניכם: פלונתא דרבי אליעזר בן יעקב ורבנן לקמן בסמעתין: כרבנן דאמרי פרשת מוכיח סס רע בין בעל בין לא בעל וכתיב ביה ויסרו וענסו: כרבי אליעזר בן יעקב דאמר לקמן לא כאמר פרשת מוכיח סס רע חלה כסבעל הילפך מאה סלע לא מחייבין ליה חלה כסבעל אבל מלקות דמעו׳ חזהרת לא תלך רכיל הוא לקי ואפילו לא בעל דהא הלך רכיל ואי מעו׳ דהוי לאו סחין בו מעשה ר יהודה לטעמיה דאמר לאו סחין בו מעשה לוקין עליו במסכת מכות ובפחיטת חולין: והוא סבעל כרבי אליעזר בן יעקב וקסבר תכא קמא אליבא דרבי אליעזר לאו סחין בו מעשה אין לוקין עליו דמוכיח סס רע חידום ומויסרו חותו כפקה וההוא קפא סבעל כתיב: ר׳ יהודה אומר ללקו׳ לוקה מ״ת דמלקות מסוס חזהרת לא תלך רכיל הוא ולאו סחין בו מעשה לוקין עליו: אמר רב נחמן בר יצחק לוקה מכל מקום דקאמר מכת מרדות דרבנן: רב

רב פפא אמר מאי לוקה דקתני התם ממון וקרי ליה לממון מלקו אין והא תנן חצי ערבי עלי נותן חצי ערבו רבי יוסי ברבי יהודה אומר לוקה ונותן ערך שלם לוקה אמאי אמר רב פפא לוקה בערך שלם מאי טעמא נזירה חצי ערכו אטו ערך חציו וערך חציו הוי ליה דבר שהנשמה תלויה בו תלה ועבדו אותו זרה ממון ויסרו זה מלקו בשלמא ועשו זה ממון דכתיב ועשו אותו מאה כסף ונתנו לאבי הנערה אלא ויסרו זה מלקות מנלן אלא אבהו למרנו יסרו מיסרו ויסרו מכן ובן מבן והיה אם בן הכות הרשע אוהר למוצי שם רע מנלן ר' שזור אמר מלא תלך רכיל רבי נתן אומ' מנשמרת מכל דבר רע ורבי שזור מאי טעמא לא אמ' מהאי ההוא מיבעי ליה לכדר' פנחס בן יאיר ונשמר' מכל דבר רע מכאן אמ' רבי פנחס בן יאיר אל יהרהר אדם ביום ויבא לידי טומאה בלילה ורבי נתן מאי טעמא לא אמר מהאי ההוא אוהרה לבי דין שלא יהא רך לזה וקשה לזה לא אמר לעדים באו והעידוני והן מעידי אותו מאליהן הוא אינו לוקה ואינו נותן מאה סלעים היא וזוממיה מקרימין לבית הסקילה היא וזוממיה סלקא דעתך לא או היא או זוממיה מקרימי לבית הסקילה טעמא דלא אמר להו האמר להו אעג דלא אגרינהו לאפוקי מרבי יהודה דתניא רבי יהודה אומ' אינו חייב עד שישפיר עדים מאי טעמא דרבי יהודה אמר ר' אבהו אתיא שימה שימה כתיב הכא ושם לה עלילות דברים וכתיב התם לא תשימון עליו נשך מה להלן ממון אף כאן ממון אמ' רב נחמן בר יצחק וכן תני רב יוסף צידונא בי ר' שמעון בן יוחי אתיא שימה שימה בעי רבי ירמיה שכרן בקרקע מהו בפחות משוה פרוטה מהו שנים בפרוטה מהו בעי רב אשי הוציא שם רע על הנישואין הראשוני' מהו על נשואי אחיו מהו פשוט מיהא חדא דתני רבי יונה את בתי נתתי לאיש הזה לזנה ולא ליבם מאי דבנן ומאי רבי אליעזר בן יעקב דתניא כיצד הוצאת שם רע בא לבית דין ואמ' פלוני לא מצאתי לבתך בתולי אם יש עדים שזונתה תחתיו יש לה כתובה מנה אם יש עדי שזונתה תחתיו יש לה כתובה מנה בת סקילה היא הכי קאמר אם יש עדים שזינתה תחתיו בסקילה זינתה מעיקרא יש לה כתוב' מנה נמצא ששם רע אינו שם רע הוא לוקה ונותן מאה פלע בין בעל ובין לא בעל רבי אליעזר בן יעקב אומר לא נאמרו דברים הללו אלא כשבעל בשלמא לרבי אליעזר בן יעקב היינו דכתיב ואבא אליה ואקרב אליה אלא לרבנן מאי ואבא אליה ואקרב אליה בעלילות ואקרב אליה ברברי' בשלמא לרבי אליעזר בן יעקב היינו דכתיב ולא מצאתי לבתך בתולים אלא לרבנן מאי לא מצאתי לבתך בתולים לא מצאתי לבתך כשרי בתולי' בשלמא לרבי אליעזר בן יעקב היינו דכתיב ואלה בתולי בתי אלא לרבנן מאי ואלה בתולי בתי בשלמ' לרבי אליעזר בן יעקב היינו דכתיב ופרשו חשמלה אלא לרבנן מאי ופרשו השמלה אמר רבי אבהו פרשו מה ששם לזה כרתניא ופרשו השמלה מלמד שבאין עדים של זה וערים של זה ובוררין את הברר כשמלה חרשה רבי אליעזר בן יעקב אומר דברים ככתבן שמלה ממש שלח רב יצחק בר יעקב בר גיורי משמיה דרבי יוחנן אעג שלא מצינו בכל התורה שחלק הכתוב בין ביאה כדרכה לביאה שלא כדרכה למכות ולעונשין אבל מוציא שם רע אינו חייב עד שיבעול שלא כדרכ' ויוציא שם רע כדרכה כמאן אי כרבנן אף על גב דלא בעל אי כרבי אליעזר בן יעקב

אתיא מיתה מיתה כר' דלזלו גם בזמורה היא מרבעי בסתוך סכרן בקרקע או בפחות משוה פרוטה תהו תעג דאין ריבית בקרקע דומיא דכסף ואוכל ולא בפחות משוה פרוטה תרתי משמע דאפילו כסף לית ליה פס ופס ריבית דאמרינן לעיל בהונח לו בגזל לאו בריבית בפחות משוה פרוטה הוא ליצטריך לאו בריבית לפחות משוה פרוטה והכי נמי לא ילפינן מיניה דאמר בערכין גבי בתי ערי חומה לך לא ופס ריבית הוא אלא מדכתיב בה תורת הכסף חפיב ריבית לפי ערכו בבית הבחר ה' אמר בסמוך ומכר בית עיר מושבו ומדה מדה מדה שנתנה תורה לכל אם לדה לזה מדה ואפי' אם עבר נהר יפרע לו מדה ואפי' אם עבר בפנים טעונות פנין אם בוסר ביאת דלכולי עלמא כקרקע דמיי לעבוט ולכל דבר ממה כי היכי דלא הוי ריבית בקרקע: בשלמא לרבי אליעזר בן יעקב היינו דכתיב ופרעו הסמל' תי' דפ"ב בים עדיים מזיפתה ליירי דאמרי' אלא יתבאו על הסמלה דס בתולים אין להורגה אלא מה תועלת יש בפרעת הסמלה דפטורה דלא מיתחסרי עדים בסבול כך דים לתלו' מהנוסף היטה ול"ל דסבר דלא מיחייב אלא אם כן העיד עדיו לפנות הידוע ממחניף להרוגת הסמלה בלא בתולים לבית דין וכתבת מקרן מהיה מלה דס: דברים ששם לה לא תלמוד סמלה דרים דהא מפרש בבריית' דמייתי סמל' כסמלה חרפה שא ליכתי דקרא נקט ופס לה עלילות דברים: ואיתא

תורת חי

חבר מהכסמה תלויים בו ובני ערכין כתיב בערכך כפסות מהתערוך חבר מהכסמ' תלויים בו מתן קבבה מנתנה בו תורה: ויסרו מוסרו ויסרו מכן כתיב הכא ויסרו אותו וכתיב גבי סורר ומורה ויסרו מה להלן בן עמו ולא כלן בן עמו והייבו ויסרו דהכא מוסרו דהתם והתוא ויסרו דהתם מכן שמעו דלגמריה לכן שמעו על ויסרו והדר ילפי בן דחייבים הכא מכן והיה אם בן הכות מה התם מלקות אף הכא מלקו: ומה מרחר דכתיב רע וכל מקום שנאמר בסמוך בין ולא היכו שלא יעשה: לבדר' פנחס בתסכת עבודת זרים: שלא יהרהר ביום ויבא לידי טומאה בלילה דכתיב ליה כי יהיה בך איש וגו': דך לזה ורכיל לשון דך לי יהיה: לא תאר לצדיק המעידים על זנותה: סכרן בקרקע לר' יהודה מהו פיון דמריבית נמי כתיב ביה אל תוכל בעיכן דאמר מטלטלין כדכתיב לעכיין ריבית אי דלמ' לשמעון הוא דגמר נ"מ ואפי' מקרקעי: על נכסי הרשעים כתיב ולא הוכיח פס רע וברפה והחזירה ואחר כך מוכיח פס רע לא מצאתי בתולים לסיפוח קמח: ולא ליכם אין יכם שהוכיח פס רע על סיפוח אחין בכלל פרפה זו לטעון טענת בתולים היפפיטה ליה בעיא בתרייתא: זכתה מעיקרא יש לה כתובה מכה קסבר כנסה בחזקת בתולה ומתחת בעולה יש לה כתובה מכה: כפרי בתולים ערים מיתיו לו יכתיבו לה הלו ויכתירו לה בתך לבתולה גמורה: כמדי בתולי בתי עדיס המזיפין לה ערין: מלא מביאו מחלק הכתוב מעכבי ולפס מני מעכבות' מין לכל מפסד עריות: במוכיח פס רע חלק פלא הכיח ערים מכבעלה תרוסתו מלא כדרכ' ומכחלו זוממין חיכו כותן מיתה מלא מלא מכחתי בתולים כתיב במקום בתולים: חיכו חייב עד שיבעול מלא כדרכה ויוכיח פס רע כבדרכה כלומר כמבעל נחמרו דברים וכעילתו לפי' היה מלא כדרכה כי היכי דלא הלק בפחר ע עוכמין לכל ביאה על זכות מהוח מוכיח לעז עליה כדיך מיחמר על ביאה כדרכה ולקמן מפרש לה חידי

ואיבא לרידה תיפוי היכי מצי למימר מיהא הא אמר בפרק קמא דקידושין ואכתריך למכתב כי יקח ואכתריך למכתב וכתב חכם רחמי כתב רחמנא כי יקח הא כיצד רידה הוי כתב רחמנא ויכתוב חכם ואומר לי דהתם לפי שהקנה דמעתין קאמר דאי יכיחה דכוותה קא ממעט לה מדלא כתב ליה משום מעמעות מויכתה חכם מיהא נר מצוה ליתורא קול

אידי ואידי כדרכה בענן אלא שלח רב כהנא משמיה דרבי יוחנן אינו חייב עד שיבעול כדרכה ויוציא שם רע בכדרכה: מתני׳ האב זכאי בבתו בקידושיה בכסף בשטר ובביאה זכאי במציאתו ובמעשׂ ידיה ובהפרת נדריה ומקבל את גיטה ואינו אוכל פירות בחייה ניטאת יתר עליו הבעל שאוכל פירות בחייה וחייב במזונותיה בפרקונה וקבורתה ר׳ יהודה אומר אפי׳ עני שבישראל לא יפחות משני חלילין ומקוננת: גמ׳ בכסף מנלן אמ׳ רב יהודה אמ׳ קרא ויצאו חנם אין כסף אין כסף לארון זה ויש כסף לארון אחר ומנו אביה ואימ׳ לרידה השת׳ אביה מקבל קרושיה דכתיב את בתי נתתי לאיש הזה איהי שקלא כספא ואימ׳ הם קטנה דלית לה יד אבל נערה דאית לה יד איהי תקדש נפשה ואיהי תשקול כספא אמ׳ קרא בנעוריה בית אביה כל שבח נעורים לאביה ואלא האי דאמר רב הונא אמ׳ רב מניין שמעשה הבת לאביה שנאמר וכי ימכור איש את בתו לאמה מה אמה מעשׂה ידיה לרבה אף בת מעשׂ ידיה לאביה למה לי תיפוק לי מבנעוריה בית אביה אלא ההוא בהפרת נדרי׳ הוא דכתיב וכי תים נילף מינה ממונא מאיסורא לא ילפינן וכי תימא נילף מקנסא ממונא מקנסא לא ילפינן וכת נילף מבושת ופגם שאני בושת ופגם דאביה נמי שייך ביה אלא מסתברא דכי ממעט רחמנא יציאה דכוותה קא ממעט והא לא דמיא הא יציאה להא יציאה התם גבי ארון נפקא לה מרשותיה לגמרי יציאה דאב אבתי מחסרא מסירה לחופה מהפרת נדרי׳ מיהא נפקא לה מרשותיה דתנן נער׳ המאורסה אביה ובעלה מפירין לה נדריה: שטר וביאה: אמר קרא והית׳ איתקוש הוויות להדדי: זכאי במציאתה משום

קכח

מיעוט ס ג׳ מקרא׳ מיעוט לא מי לו

קדושין דף נ׳ פרק ב׳ משנה ב׳

גמ׳ בכסף מנלן להסיפא קמ׳לן: גמ׳ בכסף מכלל דכסף קדושיה לאביה: אין כסף בארמית העבריית כתיב ובקירופי׳ פריך ליה מבני ליה לגופיה: אין כסף לארון זה פנחתה מרמותו בסימני כערו׳ כרילפינן בקידושין דביאתה בסימנים מפתני קרא: תנא ים כסף לארון אחר כסיוכתה מרמותו: ומנו תנא מתין תרון לבת ישראל תנא אביה חוץ מזה מנאכרה לו: ואיתמ׳ לרידה הוי וקרוי כי אתת לאתמונינן אתת מהיו נקנית לבעל בקדושי כסף והכי תידרמיה אין כסף ביאיתה זו תנא כסף ביאיתה אתר׳ ולעולם רידה הוי: ואיתמ׳ הכי מילי דרחמ׳ תורה אתת בתי נתתי מבידו נתיכתה: קטנ׳ דלית לה יד לקדם עכמ׳ ואע׳ד דנבי מוכיח מס רע כתי׳ והיינו כערה הוה דלמא הכי קאמ׳ את בתי נתתי בקטנותה ועתה כער׳ תנא כי היכי דהיה בהפרת נדרים כתיב מפקנא דקדושין היה ולא מיבעי׳ הוה: וכי תימא נילף מקנסא דקדושין מה לכסף שכן מעמיד ולא מיבעי׳ הוה: מביאת ופגם קאמר בתנא דמתניתין: סיים בה בידו ליטול ממון ולבייסה בכוסת זה למופר׳ לבעלת קידושי׳ למכול ולמוכה פחין: תנא כי פרכת חיפא לרידה הכי תסני מפתברא כי קא ממעט קרא יכיחתה מרמות תרון בקידושין כתורת יכיחתה מרמות תרון בכיסיכין: יכיחה רכוות׳ קא ממעט מה כסף דיכיחת תרון מיהו יכא ממנו בעי מיהוי כפרין ברעונה תנא כי קאמר כמי יש כסף ביאיתה תרון דתרון מהיו יכא למיהוי ולא לרידה הוה לה קא ממעט יכיחה רכוותה כך מפורש בהלכות רבי תרון ותני מתעתי יכיחה רכוותה קא ממעט מה התם כערה תנא כערה וקסיה לי תרתי חיפא לרידה ובמסכת קידושין פירשתיה בלמון ממועתי ובקושי: ואה לא דמיא יכיחה דקידושין ליכיחת תרתי העברייה ולא יכיחתה רכוותה היא:

תכתי מיפסרא מסירה לחופה ועדיין היא ברשות האב ליקושין ולמעשה ידיה: נפקא ליה מרמותיה רבר עכשיו היה תפר לבדו ועתה מיפר בשותפות עם בעלה: בשטר ובביאה מכלן דבור לקרקע ולמופרה על כרחה: תיתקוש הוויות תה כסף ברשות תכיה תנא קידושי בשטר וביאה בית תכיה וקידושי שטר וביאה דמקדשה בהו ילפי׳ בקידושין: מפוס

כתובות דף ג׳ ע״ב

אי מיתת דף ג׳ קדושין דף ג׳

נדרים דף פו׳ יכמות דף כט ע״ב כתובות דף לט קדושין דף ל׳

משום איבה דכיון דאינו חייב במזונותיה אי אמר׳ מציאתה שלה איכ׳ איבה ולא זיין לה תו: הא דזכי ליה רחמנא לאב למימסרה לחופה כדכתיב את בתי נתתי כל נתינות שבה במשמ׳ ואותו היום איכה אותה מלאכה היכי מצי כו׳: פקעתה בטילותה: אלא קטנה לא צריכא קרא דקשיא לך לעיל אימא הנ״מ קטנה דמצי מזבן לה לאו קושיא היא: כי איצטריך קר׳ לנערה ואע״ג דעיקר קר׳ בקטנה כתיב מיהו קרא יתיר׳ הוא דכתיב לאמ׳ לאקושי בת לאמה להיקישא דנערה אתי: בנעוריה גבי הפרת נדרים כת׳ והכי קאמר בנעוריה ברשו׳ אביה היא וכי תימ׳ הא בהדיא כתיב כי הניא אביה אותה אי לאו האי הוה אמינא בקטנה משתעי: ומימנע ולא פריק לפיכך תקנו לו פירות כדאמר לקמן ופירקונה תחת פירות ד דלכליכהו בעל וכל פריונ׳ יהי עליו אם רב אם מעט דאי אמרת ליכחיכהו ויפדוה מה אם תהי שבוייה זמנין דלא מלו והשת׳ יהיב מדידיה: כיסא נקטא כיס מלא מעו׳ יש לה בסגולה ועד הנה לא נהניתי מהם עתה תפדה עצמ׳ ואם יחם אני לא אפלי׳: כתב לה פירות כסות וכלים פסק לה האב בנדונייתה שתכני׳ לבעלה מטלטלין כגון פירות תלושין וכסות וכלים וכתבן לה מן האירוסין: ומתה באירוסין לא זכה כו׳: לימא בפלוגת׳ כו׳ דמאן דאמ׳ בעלה יורש נדונייתא מן האירוסין כרבנן דאמרי אם מת הוא גובה את הכל מנה מאתי׳ ותוספ׳ אלמא כתובתה קיימא כאילו נישאת אם מתה איהי נמי ירית איהו נדוניא שאף היא בתוך השט׳ כשכתבה דהכי כתביב׳ דא נדוני׳ דהכנעלת ליה כך וכך ובבי ואוסיף לה מדיליה כך וכך: ומאן

משום איבה במעשה ידיה דאמ׳ רב הונא אמר רב מניין שמעשה הבת לאב שנאמ׳ וכי ימכר איש את בתו לאמ׳ מה אמה מעשה ידיה לרב׳ אף בת מעשה ידיה לאביה ואימא הני מילי קטנ׳ דמצי מזבין לה אבל נער׳ דלא מצי מזבין לה מעשה ידיה דידה הוו מסתברא דאבי׳ הוו אי ס״ר מעשה ידיה לאו דאביה אלא דזכי ליה רחמנא לאב למימסר׳ לחופה היכי מצי מסר לה קמבטל לה ממעשת ידיה פריך רב אחאי אימ׳ דיהיב לה שכר פקעתה אינמי דמסר לה בליליא אינמי דמסר לה בשבתות וימי׳ טובי׳ א״א קטנה לא צריכא קרא השתא זבוני מזבין לה מעשה ידיה מיבעי׳ כי איצטריך קר׳ לנער׳ בהפרת נדריה דכתיב בנעוריה בית אביה ומקבל את גיטה דכתיב ויצאה והית׳ איתקוש יציאה להוייה: ואינו אוכל פירות בחייה: תנו רבנן האב אינו אוכל פירות בחיי בתו רבי יוסי ברבי יהודה אומ׳ האב אוכל פירות בחיי בתו במאי קמיפלגי תנא קמ׳ סבר בשלמ׳ בעל תיקנו ליה רבנ׳ פירי דאם כן מימנע ולא פריק אלא אב מאי איכא למימר דמימנע ולא פריק בלאו הכי פריק לה ורבי יוסי בר יהודה סבר אב נמי מימנע ולא פריק סבר כיסא נקיטא עילורה תיזיל ותיפרוק נפשה: ניס׳ת קבט יתר עליו הבעל שהוא אוכל כו׳: תנו רבנן כת׳ לה פירות כסות וכלים שיבואו עמה מבי׳ אביה לבית בעלה מתה לא זכה הבעל בדברים הללו משו׳ רבי נתן אמרו זכה הבעל בדברים הללו לימא בפלוגתא דרבי א״ער בן עזריה ורבנן קמיפלגי דתנן נתארמלה או נתגרשה בין מן הנישואין בין מן האירוסין גובה את הכל רבי אלעזר בן עזריה אומר מן הנישואין גובה את הכל ומן האירוסין בתולה גובה מאתים ואלמנה מנה שלא

משום איבה פי׳ בקו׳ כיון דאין חייב במזונותיה אי אמרת דמציאת׳ לעצמ׳ איכא איבה ולא זיין לה ולר״י נר׳ איבה דמציאת׳ היינו שלא יקדשנ׳ למנוול ומוכה שחין והא דאמר בפ״ק דב״מ גבי מציאת בנו ובתו הקטני׳ לא קטן קטן ממש לא גדול וסמוך על שולחן אביו זהו קטן קטן ואינו סמוך על שולחן אביו זהו גדול היינו דווק׳ בי׳ בקטן אבל בקטנה אפי׳ איכה סמוכה על שלחן אביה הויא מציאתה לאב משו׳ איבה שלא יקדשנה למנוול ומוכה שחין ולשמוא׳ דאמ׳ התם קטן קטן ממש אפילו אין סמוך על שולחן אביו משו׳ דבשעה שמוצאה מריצה אצל אביו כ״ל לש״ה דמתניתי׳ דהתם לכדרי׳ קתני קטנה אפילו באינה סמוכה נערה בסמוכ׳ וגדול הסמוך על שולחן אביו הוי מציאתו לעצמו לשמואל דליכא למיחש כולי האי לאיבה בבנים כמו בבנות דשלא בהו מילתא לחזור אחר הפתחי׳ אבל קמה לש״ה דפשיטא ליה לעיל דמציאה לאחר מ מיתת האב לעצמ׳ אע״ג דניזוני׳ מן האחין ומה שפי׳ בקונט׳ לעיל דלהכי פשיטא ליה דלעצמה דלא שייך בהו איבה כיון דבעל כרחייהו מיתזנא אי׳ נראה לר״שבא דשייך איבה אפי׳ היכ׳ דקא מיתזנ׳ בעל כרחייהו שלא יטריחוה כל שעה לבית דין במזונות כדמוכח לקמן בפ״ק אלמנה דאלמנה מ מעשה ידיה ליתומי׳ אע״ג דבעל כרחייהו מיתזנא ומעשה ידיה אינן של בעל אלא משום איבה כדאמ׳ בפר׳ אע״פ מזוני עיקר ומעשה ידיה משום איבה ולפי׳ ר״י ניחא ואע״ג דמציאת אשה לבעלה איכה אלא משום איבה ואת בע׳ אלמנה דגבי יתומים תיהוי לה איבה ואיבה ההיא איבה לאו משום מזונו׳ הוא דלא דמיא למעשה ידיה א״א איבה דקטנה ובקטנה דידה ו ודיתומין והכת עם האחים לא חיישי׳ כיון דליכא איבה דמזונות ועוד נראה לר״י דמציאת׳ דומיא דקידושיה דהוי דאב אפי׳ איכה סמוכה על שלחנו ומעש׳ ידיה נמי אפי׳ אינ׳ סמוכה הויא העדפה דאב: דזכי ליה רחמנא לאב למימסר׳ לחופה פירש בקונט׳ דכתיב את בתי נתתי והוה מצי למיפרך דלמא נתתי כשהיתה קטנה כדפי׳ לעיל אלא דבלאו הכי פריך שפי׳ ועי״ל והא דפריך לעיל מ״ט קטנה משו׳ דאכתי לא קים לן מיהא לאב פוס בה בנערה אבל הכא דסבר למ״ד פיס לו כח לקדשה תו לית לן לאוקומה קרא בקטנ׳ דוקא ולש״ה דלעיל דזיכתה אחר התופה לא הויא בסקילה ע״כ חופה הויא בנערות מדסקילה על זנות בית אביה וכ״ע אמאי לא גמרינן קידושין מחופה:

דמסר לה בשבתות וימים טובי׳ אע״ג דאמר במועד קטן ושמחת בחגך ולא באשתך דאין נושאין נשי׳ בחולו של מועד משום דאין מערבי׳ שמחה בשמחה ודרש׳ במורה היא כדאמ׳ במגילה דהוי מדאורייתא איכא למימר דהכא איירי שעה אחת לפני יו״ט שהוא כי״ט לענין מלאכה דתוספתא דאורייתא ובטלה באות׳ שעה מן המלאכ׳ אינמי כשמסר׳ האב לשלוחי הבעל או נשואין בלא סעודה אע״ג דאמר בהחולץ דנישואין בלא סעודה איפא שמחה לא חשיב׳ שמחה כולי האי שיהא אסור ליסא ב״יט מטעם זה:

השתא זבוני מזבן לה כו׳ אלא כי אצטריך לנערה הק׳ הר׳ יעקב מאורלינש דאימאי אצטריך בערכין לאילפ׳ מקי דאין אדם יכול למכור את בתו כשהיא נער׳ דהשתא מכורה כבר יוצאה שאינה מכורה אין דין שלא תמכר תיפוק לי משכא דאין יכול למוכרה מדאצטריך לאמה דאי יכול למוכר׳ מה צריך קרא פשיטא דהשתא זבוני מזבן לה מעשה כו׳:

שמעתי בשם מורי הר״ס דמסכא נמי לא ידעינן אלא מכח קו׳ דהשתא זבוני מזבן לה ולי נר׳ דאי לאו קו׳ דהתם ה״א דמצי מזבן לה והוה דרשי׳ מלאמה דמעש׳ ידיה לאביה אפילו בבוגרת:

כתב לה פירות כסות וכלים לאו דוקא בקונטרס הך ברייתא מן האירוסין הא דקתני לקמן הלכו שלוחי האב עם שלוחי הבעל כו׳ מתה אביה יורשה אתיא כרבנן ומיהו בנישואין כ״ע מודו כדקתני בסיפא דההיא ואין נר׳ לר״ת דאי מן האירוסין למה קבעה אמתני׳ דהכא דאיירי בנשואת ועוד אמאי זכה לרבי נתן הא קתני שכתוב שיבאו עמה מבית אביה לבית בעלה והא לא באו ועוד דמסיק אבל הכא משום איתתוכי הוא ואי באירוסין אירוסין לא הוי קרי חיתון אלא איקרובי דעתא כדלקמן בר״יש אע״פ ואע״ג דבפ״ק תכוסא קאמ׳ גבי כמה אתה נותן לבתך כך וכך וכו׳ דאיירי באירוסין בההיא הכא דאיתתכי אהדדי גמרי ותקנו באמירה׳ ז״ל דס״פ בההיא הנאה שיבואו לבסוף לידי חיתון נשואין גמרי ותקנו אהדדי אף בשעת ארוסי׳ ונראה לר״ת דהך ברייתא בנשואין איירי וטעמא דלא זכה לת״ק משום דאנן סהדי דאין דעת האב ליתן נדוניא זו אלא על מנת שתהנה בתו מתנה כמו הבעל ולרבי נתן לית ליה אומדנ׳ וזכה הבעל וקאמר ליתא דבפלוגתא דר׳ אלעזר ורבנן קמיפלגי דמ״ד לא זכה כרבי אלעזר ואע״ג דההוא דר׳ אלעזר באירוסי׳ והכא בנישואין מ״מ מדמה להו כי היכי דאזי״ל דבי אלעזר בתר אומדנא דלא כתב אלא על מנת לכונסה הכי נמי אזיל בתר אומד׳ שלא כת׳ אלא על מנת שתהנה בתו ולבתר הכי קאמר למ״ד זכה דעד כאן לא קא״ר אלעזר אלא מדידיה לדיד׳ דלא אקני לה אלא על מנת לכונסה משום חיבת חופה אבל מדידה לדידיה אפילו רבי אלעזר מודה דדיין לבו באומדנא של חיתון נישואין אף על גב דאיפא תו אומדנא אחריכא דיין לבו באומדנא זו כיון

דהוי

דף יב וש״ס — כר מגיה — שמות כא — במדבר ל — דברים כד — דף נז וש״ס — דף נח — דף נז — מיימ׳ פ״כב מהלכ׳ אישות ומיימ׳ פ״ח מהלכ׳ תרומות סמ״ג לאוין — טור א״ה סימן כה — דף נג — דף ס וש״ס — דף מג וש״ס — דף נו דף קב

עין משפט

דהוי מרידה לרידיה ולא דמי להא דר׳ אלעזר דהוי מרידה לרידה ולא הוי
מייך התם תומדכא לחדיכא הוה תמדיכן ופסק רבינו תם וכן רבינו חננאל
כרבנן דרבי כתן ממקומיכן להו כרבי אלעזר בן עזריה דפסקי הלכתא
לף כה כוותי׳ בפרק לפני ולף על גב דרבי הסם לא רבולי עלמא כר׳ אלעזר דיחויא
בעלמא הוא ואריחויא לא סמכינן והורה ני מנוף
ויקורא אור
לית הלכה למעשה בחתן לאחר מיתת חמיו ואיה הלכה מוחזק בנדוני׳ ופסק לא
זכה הבעל מכח ממעתין דהכא ועוד תיקן לא מכח הלכה מפילו בעל מוחזק מיחזיר
לם מתה בתוך מכה וחזר בו בסוף ימיו
לף מו מלוותה תקנה והא דאמר בפרק תליית הלסה הפוסק ממות לחתנו ומת חתנו יכול הוא מיאמר לאחיך הייתי רוצה ליתן לך אי רפסי ליתן ופריך בירושלמי ולא דבריס הניקנין בחמיר הן ומסתי בפסק על מכת לכנום דמסתע הא לם כנס גובה מחיו לא
קשה מירי לפירום רבינו תם דהתם הרי מ׳ זב מקבל
בתו קיימת והיבם רוצה ליבמה והא דאמר מיומת
בתורת כהנ׳ ותם לריך כאכס זה פוסק מן פסוק
לבתו ממון מרובה ומתה בתוך מבעת ימי עד
המתתה הרי הפסיד בתו והפסיד ממונו
הניח אחיה כר׳ נתן ליכמי כרבנן ומיירי
מהתתן מוחזק בה וכריך עיין מלא יקשה
לף כה לרבינו תם דלקתן בריש לף על פי מוכח
דרבנן מתי מלו בתר תומדכא ועוד דחוק
קלת לרבינו תם דמה לו להזכיר מרידים
לרידה ומרידה לרידים הוה ליה למימר עד
כאן לא קאמר רבי אלעזר אלא מפוס ולא
ניתלת לבל הכא דניתלת לא ועוד דכולהו
לתוריי דלקתן מתתע דהי לגו דבעל ומתת
יורשה מתתע׳ האב למלוהי הבעל ומתת
הייגו כתתכתוב ביר הבעל ובריית׳ דקתני
התם לקח׳ לעפ מכתובת בנית אבי בעלה
יורשה אחיה כרבי כתן ׃

שלא כתב לה אלא על מנת לכונסה דמאן דאמר לא זכה כרבי אלעזר בן עזריה ומאן דאמר זכה כרבנן לא דכולי עלמא כר׳ אלעזר בן עזריה מאן דאמר לא זכה כרבי אלעזר בן עזריה ומאן דאמר זכה עד כאן לא קאמר רבי אלעזר בן עזריה אלא מרידה לרידה שלא כתב לה אלא על מנת לכונסה אבל מריד לרידיה אפי׳ ר׳ אלעזר בן עזריה מודי דמשום איחתוני ק ל הוא והא איחתני להו׃ חייב במזונותיה וכו׳׃
תנו רבנן תיקנו מזונותיה תחת מעשה ידיה וקבורתה תחת כתובתה לפיכך בעל אוכל פירות פירו׳ מאן דכר שמיהו חסורי מיחסרא
והכי קתני תיקנו מזונותי׳ תחת מעשה ידיה ופירקונ׳ תחת פירו׳ וקבורת׳ תחת כתובת׳ לפיכ׳ בעל אוכל פירו׳ מאי לפיכ׳ מהו דתימ׳ מיכל לא ניכלינהו אנוחי ננחינהו ראם כן מימנעולא פריק קא משמע לן דהא עדיפא זימנין דלא מלו ופריק לה מרידי ואיפוך
אנא אמר אביי תיקנו מצוי למצוי ושאינו מצוי לשאינו מצוי אמ׳ רבא האי תנא סבר
ס פסוק ג מזונות מראורייתא דתניא שארה אלו מזונות וכן הוא אומר ואשר אכלו שאר עמי
כרפני לף כסותה כמשמעו עונתה זו עונה האמורה בתור׳ וכן הוא אומר אם תענה את
ויקרא יט בנותי רבי אלעזר אומר שארה זו שנרה וכן הוא אומ׳ איש איש אל כל שאר בשרו
לא תקרבו לגלות ערות׳ כסותה כמשמעו עונתה אלו מזונות וכן הוא אומר
דכלים פ ויענך וירעיבך רבי

שלא כתב לה אלא על מנת לכונסה דמאן דאמר לא זכה כרבי אלעזר דיחויא ומאן דאמר זכה כרבנן לא דכולי עלמא כר׳ אלעזר בן עזריה מאן דאמר לא זכה כרבי אלעזר בן עזריה ומאן דאמר זכה עד כאן לא קאמר רבי אלעזר בן עזריה אלא מרידה לרידה שלא כתב לה אלא על מנת לכונסה אבל מריד לרידיה אפי׳ ר׳ אלעזר בן עזריה מודי דמשום איחתוני הוא והא איחתני להו׃ חייב במזונותיה וכו׳׃
תנו רבנן תיקנו מזונותיה תחת מעשה ידיה וקבורתה תחת כתובתה לפיכך בעל אוכל פירות פירו׳ מאן דכר שמיהו חסורי מיחסרא
והכי קתני תיקנו מזונותי׳ תחת מעשה ידיה ופירקונ׳ תחת פירו׳ וקבורת׳ תחת כתובת׳ לפיכ׳ בעל אוכל פירו׳ מאי לפיכ׳ מהו דתימ׳ מיכל לא ניכלינהו אנוחי ננחינהו ראם כן מימנעולא פריק קא משמע לן דהא עדיפא זימנין דלא מלו ופריק לה מרידי ואיפוך
אנא אמר אביי תיקנו מצוי למצוי ושאינו מצוי לשאינו מצוי אמ׳ רבא האי תנא סבר
מזונות מראורייתא דתניא שארה אלו מזונות וכן הוא אומר ואשר אכלו שאר עמי
כסותה כמשמעו עונתה זו עונה האמורה בתור׳ וכן הוא אומר אם תענה את
בנותי רבי אלעזר אומר שארה זו שנרה וכן הוא אומ׳ איש איש אל כל שאר בשרו
לא תקרבו לגלות ערות׳ כסותה כמשמעו עונתה אלו מזונות וכן הוא אומר
ויענך וירעיבך רבי

עונה המשורה בתורה כאן כאמרת עונת תלמים ולקמן תנן לאיתי היו עונה: לפום מלרה זקיק׳קמה לה מעלוי ואיכא יכולה לקבול בגדיס רחבי׳ וילדה בריכה בגדיס רחבים להתקשות בהם: לפום עונתה לפי העת שס חמה שס כמה: חדשים חמי׳ס יותר מן המחקים: דאורחה דרך בנות

מפתתה בכך: מלי טעמא דתנא קמא דאמר: תורתיה לבנות מפתתו עומדין כן: עולה עמו ואיכא יורדת עמו מבעולת בעל נפקא לן בעלייתו על בעל ולא בירידתו על בעל בפרק חעפ: המ מחייב כגון הוא דאמר להניח את בנה והיא אומרת אלא להניק ודרך בנות מפתתה להניק בניהם ולא דרך מפתתו: ודבר אחר לקמן מפרש: זכין מזונות: מפרנסין לבום וכפות: אבל לא בניו ובנותיו אלא חייב במזונותיהן בחייו: ולא אכי לך כיוצא מן המקום לדעת היה בידו לצוות על מזונות בניו ובנותיו ואמתו ולא מה גילה דעתו אלא רוצה לזכות הלכך אמתו דאמייב לה בתנאי כתובה אמתעבוד כיבמיה בניו ובנותיו לא אבל כאמתה דיבא מן העולם אלא לדעת מ מפתתו כיחא ליה מיזבו בניו ובנותיו מאלו: תכסיט באמיס על אבקת רוכל מהנמיס מקטנות בהם: אלו תכסיט לא יהביכן לאמתו כל מכן אלא עליו לעמות בדקה מכסיו ואתכסי קיימי: לא כיחא ליה דתכול אלא כוה בלאתו עבריכן ולינדלה דאמר עוקבא קיימי דאמר מי מנאתנו יורדין לנכסיו וזכין בו׳ ודבר אחר ואיכא נר׳: אלו תכסיט כל מכן תכסיט ואלו תכסיט אבל בדקה לא אמס היכא טעמא דלא כיחא ליה דתכול: לפי כבודו ולא לפי כבודה בתמיהה מידי דאורחה ולא אורחיה מי לא בעי למיעבר לה הא ודאי איכא יורדת עמו ואפי׳ אמתו דלית ליה עולה עמו לאחר מיתה איכא יורדת אית ליה: אלמר בטעת מיתתו אס מתה לאמתו כו׳ סומכין לו דכיון דהוה מת בחייה והיל גובה כתובתה אינו חייב לקוברה דתנן יורשיה יורשי כתובת׳ חייבין בקבורתה: ככסי קמי יתמי רמו ופמיטה דאין מקבורתה עליהס: אל תקברוהו מכסיו אלא מן הבדקה: מתני׳ לעולם היא ברשות האב עד שתבגס ותהא בתולה ותלד בתוך ביתו של אב או בבית חמיו שהרי הן ברשותו: גמ׳ מנהג פרסיים שמשמשי׳ מיטותיהן בלבושיהן מסייע ליה לרב הונא דאמר רב הונא האומר אי אפשי אלא אני בבגדי והיא בבגדי יוצא ונותן כתובה: רבי יהודה אומר אפילו עני שבישראל וכו׳: מכלל דתנא קמא סבר הני לא היבי דמי אי דאורחה מ׳ט דתנ׳קמא דאמר לא ואי דלאו אורחה מאי טעמא דרבי יהודה לא צריכא כגון דאורחיה דידיה ולאו אורחה דידה תנא קמא סבר כי אמרי׳ עולה עמו ואינה יורדת עמו הני מילי מחיים אבל לאחר מיתה לא ורבי יהודה סבר אפילו לאחר מיתה אמר רב חסדא אמר מר עוקבא הלכה כר׳יהודה ואמר רב חסדא אמ׳מר עוקבא מי ששנאתו ק׳ל א תמרה תוקס גס אמו היינו זכין תוקס פיון בית דין יורדי׳ לנכסיו וזכין ומפרנסי׳ את אשתו ובניו ובנותיו ודבר אחר אל רבינא לרב אשי מאי שנא מהא דתניא מי שהלך למדינת הים ואשתו תובעת מזונות בית דין יורדין לנכסיו וזכין ומפרנסי׳ את אשתו אבל לא בניו ובנותיו ולא דבר אחר אל ולא שאני לך בין יוצא לרע׳ ליוצא שלא לרעת מאי דבר אחר דבחסדא אמר זה תכשיט רב יוסף אמ׳צדקה מאן דאמ׳ תכשיט כל שכן צדקה מאן דאמר צדקה אבל תכשיט יהבינן לה דלא ניחא לי׳ דתינוול אמ׳ר רב חייא בר אבין אמ׳ר רב הונא מי שהלך ק ל ב למדינת הים ומתה אשתו בית דין יורדין ל לנכסיו וקוברין אותה לפי כבודו ולא לפי כבודה אימא אף לפי כבודו הא קא משמע לן עולה עמו ואינה יורדת עמו ואפילו לאחר מיתה אמר רב מתנה האומ׳אם מתה לא תקברוה מנכסיו שומעין לו מאי שנא ק ל ג בי אמר דנפלי נכסי קמי יתמי כי לא אמר נמי נכסי קמי יתמי רמו אלא האומר אם מת הוא לא תקברוהו מנכסיו אין שומעין לו ולא כל הימנו שיעשיר את בניו ויפיל עצמו על הציבור: מתני׳ לעולם היא ברשות האב עד שתבגס ק ל ד

רבי אליעזר בן יעקב אומ׳ שארה כסותה לפום שארה תן כסותה שלא יתן לה לא של ילדה לזקנה ולא של זקינה לילדה כסותה ועונתה לפום עונתה תן כסותה שלא יתן חרשי׳ בימות החמה ולא שחקים בימות הגשמים: תני רב יוסף שארה זו קרוב בשר שלא ינהג בה מ מנהג פרסיים שמשמשי׳ מיטותיהן בלבושיהן מסייע ליה לרב הונא דאמר רב הונא האומר אי אפשי אלא אני בבגדי והיא בבגדה יוצא ונותן כתובה: רבי יהודה אומר אפילו עני שבישראל וכו׳: מכלל דתנא קמא סבר הני לא היבי דמי אי דאורחה מ׳ט דתנ׳קמא דאמר לא ואי דלאו אורחה מאי טעמא דרבי יהודה לא צריכא כגון דאורחיה דידיה ולאו אורחה דידה תנא קמא סבר כי אמרי׳ עולה עמו ואינה יורדת עמו הני מילי מחיים אבל לאחר מיתה לא ורבי יהודה סבר אפילו לאחר מיתה אמר רב חסדא אמר מר עוקבא הלכה כר׳יהודה ואמר רב חסדא אמ׳מר עוקבא מי ששנאתו ק׳ל א תמרה תוקס גס אמו היינו זכין תוקס פיון בית דין יורדי׳ לנכסיו וזכין ומפרנסי׳ את אשתו ובניו ובנותיו ודבר אחר אל רבינא לרב אשי מאי שנא מהא דתניא מי שהלך למדינת הים ואשתו תובעת מזונות בית דין יורדין לנכסיו וזכין ומפרנסי׳ את אשתו אבל לא בניו ובנותיו ולא דבר אחר אל ולא שאני לך בין יוצא לרע׳ ליוצא שלא לרעת מאי דבר אחר דבחסדא אמר זה תכשיט רב יוסף אמ׳צדקה מאן דאמ׳ תכשיט כל שכן צדקה מאן דאמר צדקה אבל תכשיט יהבינן לה דלא ניחא לי׳ דתינוול אמ׳ר רב חייא בר אבין אמ׳ר רב הונא מי שהלך ק ל ב למדינת הים ומתה אשתו בית דין יורדין ל לנכסיו וקוברין אותה לפי כבודו ולא לפי כבודה אימא אף לפי כבודו הא קא משמע לן עולה עמו ואינה יורדת עמו ואפילו לאחר מיתה אמר רב מתנה האומ׳אם מתה לא תקברוה מנכסיו שומעין לו מאי שנא ק ל ג בי אמר דנפלי נכסי קמי יתמי כי לא אמר נמי נכסי קמי יתמי רמו אלא האומר אם מת הוא לא תקברוהו מנכסיו אין שומעין לו ולא כל הימנו שיעשיר את בניו ויפיל עצמו על הציבור: מתני׳ לעולם היא ברשות האב עד שתבגס ק ל ד

רבי אליעזר בן יעקב סבר כמי דמזונות דאורייתא דהכי מתניתין כיפה דבריית׳ מזונות מכין לאשה ואומר ואם דברים אלין אין אין קיום כפם כך אין אין קיום כפם על אחת כמה וכמה דרך ארץ מכין לאשה ואומר ואם דברים אלו אין אין קיום כפם לכתחילה אין רשאי ליתנע מתנה דברים שכיפה עליה לכתחילה אינו דין שיהיו רשאי למנוע ממנ׳ ולפי זה תימה בריית׳ דלעיל דקתני תיקנו מזונות תחת מעשה ידיה דמשמע דמזונות דידהן כמאן דתיקו: דאורחיה דידיה ולאו אורחה דידה פי׳ בקונטר׳ דאורחי׳ בבנו׳ מפתחו אבל אין דרך בבנות מפתח׳ וקס׳ דאמתי דנקט מכי חלילין ומקוכפת אחת הוה ליה למיקט לה יפחות לה מדרכו ואומ׳ רבינו תם דאורחיה דידיה היינו לפילו לענין פביטרל אין פותחין מפני חלילין ומקוכ׳ אבל לנקיבות יש מפותחין וקאמר רבי יהודה לה יפחות מפני חלילין אבל כיסתה׳ אמת היו פותחי׳ לה כיון דכיסתה לה יפחות לה כמו שאין פותחין לו ומיהו הלמון דמיון דקתני כגון דאורחיה דידיה משמע דאיכא דלאו אורחיה בהכי: ולא מהני לך כין יוכל לדעת ליוכל מלא לדעת לקמן בפר׳בתרא מוקי הניא דמי מהלך למדינת הים בסתמא דאמתו ע׳ ל׳ים אבל לא בניו ובנותיו משמע דקתני פיון דכיסתה לה היה מפרנס אותם אבל אם היה מת אין מפרנסין אותם גס אמו היינו זכין אותם

לרשות הבעל לנישואין כלומר מתכנס לחופה לפס ניסואין פתחה מסורה לרשות הבעל: מסרו סלוחי הלך סהיה הלך מסלחה לו ע"י סלוחין ופגעו בסלוחי הבעל ומסרוה להס: גמ' ממסנה רחסונה בפ' חעפ: הגיע זמן פני עסר חדש לבתולה מסתבעה הבעל להכין עצמה לנסואין ולשמחה סלמיס יוס: ולא נסלו כגון סעבד החתן לו חוכס סלו: וחוכלות בחרומה הס בת ישרחל מחורסת לכהן היח: מסירתה לכל ליורסה ולישמעה לה ולמעט ידיה ולכל דבר חיס בחסה קיימת מסירת סלוחים במקום חופה: חון מחכילת תרומה דטעמת דירה מסוס סימפון כדלקמן בפ' חעפ וחכתי חיכ' למיחם ויהו קידושיה וניסואיה טעות: ורב חסי חמ' לף לתרומה קסבר הח דחמ' רבכן חרומה לה תחכל בתרומ' מסו סתח יחזנו לה כוס בכ' חבים ותסקה לחחים ולחיותה והסתח דחין חחים וחיותיה חכלה סרי: לעולס היח ברשות הלך וחוקימנה דהחי לעולס מסוס חכילת תרומה נקט לה ונקנני עד סתכנס לחופ': חמר להו רב לתלמידו ובנו: לח תזלו בתר חיכה לח תסיבו בבית המדרס ממסב הנסמכת לפני כדרי סיכול המתרץ לתרץ מסמעה לחר דברין: ממוחל חמר נירוסת' הוח דמהניח מסירת סלס מתה ברך בעל יורס כרוניית דלעג דחמר מר חס"ג חרום' מתה חיכה יורסה הכח כיון דמסרה לחולי לחיל לח מהמתח מחמת קרוב ניסואין לבל להרום' ולהפרת נדרים סלח בסוסקו ולמניחתה דחיכה לח מסוס חיכה וחכתי ליכ למיחם להכי לח מהניח מסירה כי חופה: לכתובתה הוח דמהניח מסירה והסתח קח בעי הלס למילתיס: מחי סיח דלס מתה יריח בעל חת הכרוניח מסמכח לה הלך: לוח כתובת' מחחר מכח לסייה חלמה מן הניסואין סלח תיקנו לה חכמי' לח מכח מן הכונסה לחחרי כן: הלך הלך כו' חין מסירתו מסיר': וככנסה עמו עס בעלה ללון כמחר ניכ בדרך בעלמ' ולח לסס ניסואין: סכתובתה מטלטלין סייחר לבעיה לגרוניתה: בזמן דברים חמורים מחסירתה לסלוחים הוו ניסואי': ליורסה ולחמעט ידיה: תיובתא דכולהו הנך דהויח ניסואין: תיובתא דכולהו הנך דפליגי חדחמוחל: הח סתמא לס ככנסה וסתה עמו סתס חמרי ניסואין ניכהו וזו היח כניסת חופתה וחעפי סלח בבעלה הוי ניסואין: כתמי סתמי קתני סתס חצר דידה לנשוחי' תנח מסר האב לשלוחי הבעל וזינתה הרי זו בחנק מנא ה"מ חמר רבי חמי בר חמא חמר קרא לזנות בית חביה פרט לשמסר האב לשלוחי הבעל ואימא שנכנסה לחופה ולא נבעלה חמר רבא חמ"ל חמי חופה בהדיא כתיבה כי יהיה נער' בתולה מאוד"ש לאיש נער' ולא בוגר' בתולה ולא בעולה מאו"ס ולא נשוא"ה מאי נשואה חילימא נשוא' ממש היינו בתולה ולא בעולה חלא לאו שנכנסה לחופה ולא נבעלה ואימא

לף כו לאפוקי מימנה רחסונ' לעג דתנן בהדיה בפ"ק לעפ זו מסנה רחסונה בה סל לחריסס חמרו כו כן דרך התנחי להסמיענו בקונטר לף לף ג על נב רכבר הסמיענו בתקוס לחר ובכלהב חיכח בריס ברכו: רב חסי חמר לף לתרום פירום בקונטרס דקסבר רב חסי דטעמת דחין תרוסה בת ישרחל חוכלת בתרומ' כדעולה סמת יחזנו לה כוס וכיון סיסרה תו ליכח למיחם וקסה לרי דחסי' עולה דסקרס טעמת דמסנה רחסונה סמת יחזנו לה כוס למסנה חחרונה חודה דטעמת תסוס סימפון ועכ רב חסי חיירי לפי מסנה חחרונ' דחמתניתין קחו ומפקי' מתניתין ממסנה רחסונה סרקתני לעולס ועיר דחיתותב מברייתה דלקמן ולח מסני היינ כמסנה חחרונה וכרבה לרי דטעמת דרב חסי תסוס סימפון ומסתר תו ליכח למיחם דמסתמח כרבי לה וקס' דרב חסי חיים לסימפון בהנעת זמן טפי מבמסר לף כו חלב לסלוחי הבעל וכ' חעפ לחר חיפכח דקחמר חסי ביניהו בין למחן דחמ' תסוס סימפון בין למחן דחמ' סמת תסקה ליכח ביניהו קיבל מסר והלך פירום מסר חלב לסלוחי הבעל דלמחן דחמר תסוס סימפון ליכח לף על נב דבהגיע זמן לח חייסינן לסימפון למסנה רחסונה וחולי דורחו כברה הוח דבמסנ' לחרונ' דחייסינן לסימפון בהנעת זמן כ"ס במסר כדחמרינ' חלס לפל הכח רב חסי חמר חתני דקחתיס דקחמר חסי היח ברשות הבעל דמסמע ל לנמרי לפילו לתרום' ועוד חוס' דמכי לפרס דחיכח ביניהו למחן דחמר סימפון ולמחן דחמ' סיינ יחזנו ליכח דחייסינן סמת תסקה לסלוחי הבעל ובקו' לה פי' הלס כן: ושמואל חמ' לירוסת' לח חתח לחפוקי הפרת נדרים רהח תנח דבי רבי ישמעחל בסמיך דסויח ברשות הבעל להפרת נדרים ויכתה מרשות הלב ונרחה דהה מיטמח לה כיון דחפקיה רחמנח מסקילה לסחכך דיהחס לכל חילי חלח למעוטי תרומה חתי נמי וסח נקט לרבותח דלח מיבעיח ליטמח לה ולהפרת נדרים דסויח מסירה כחופה חלח לפילו ליורסה דהוה סד כיון דירוס' הבעל תקנתה דרבנן היח הכח במסר לה תקון לי כמי סד רחין הלב מזכה לבחו עד סתיכנס לחופ' לפילו הכי יורסה לי כמי לף כתובה דרים לקים לח חתח למעוטי ורים לקים נמי לה מיבעי ליה למעוטי חרומה לי קלה דחמר ולח חתח למעוטי חלח תרומה לי כמי ממעט כמי ירוסתה מטעמת דפרים': תיובתא דכולהו לחו דווקח דכולהו חלח להכי הו דחמרי לף לתרום' ובעניין קכט זה מליכו בים נוחלין גבי מחל נכסיו על פיו תיובתח דכולהו לף על נב דלח הוי תיובתח חלח לחד:

היינו בתולה ולח בעולה ולח סח חמ' יומח ולח נסוקה מנכנסה לחופ' ובעולה חלח כדרכ' דחכתי בתולה היח כדחמרינ לף עכפרק קמח דקדושין בחו עליה עסר ועדיין היח בתולה כולן בסקילה ויש לומר דהח חמר הלס דבעל עוסה חותה בעולה חלח כדרכה: וחימח

מיימ' ג' מהלכ' חיסורי ביחה פ"ג סעיף כו

ל"ק דף ב ל"ק עלמי דף ו

רבי' כב

לף קכט

ואימא היכא דהדרה לבי נשא הדרה למילתא קמייתא אמר רבא ההוא כבר פסקה תנא דבי רבי ישמעאל ונדר אלמנה וגרוש כל אשר אסרה על נפשה יקום עליה מה תלמוד לומר והלא מוצאת מכלל אב ומוצא מכלל בעל אלא הרי שמס האב לשלוחי הבעל או שמסרו שלוחי האב לשלוחי הבעל ונתארמלה בדרך או נתגרשה היאך אני קורא בה בית אביה של זו או בית בעלה של זו אלא לומר לך כיון שיצאתה שעה אחת מרשות האב שוב אינו יכול להפר אמר רב פפא אף אנן נמי תנינא הבא על נער המאורסה אינו חייב עד שתהא נערה בתולה מאורסה והיא בבית אביה בשלמא נער ולא בוגרת בתולה ולא בעולה מאורס ולא נשוא בבית אביה למעוטי מאי לאו למעוטי מסר האב לשלוחי הבעל אמר רב נחמן בר יצחק אף אנן נמי תנינא הבא על אשת איש כיון שנכנסה לרשות הבעל לנישואין אף על פי שלא נבעלה הבא עליה הרי זה בחנק נכנסה לרשות הבעל בעלמא שמעמינה:

מתני׳ האב אינו חייב במזונות קלו ברוזה מרש דרש רבי אלעזר בן עזריה לפני חכמים בכרם ביבנה הבנים יירשו והבנות יזונו מה הבנים אינן יורשין אלא לאחר מיתת האב אף הבנות אין ניזונות אלא לאחר מיתת אביהן:

גמ׳ במזונות בתו הוא דאינו חייב הא במזונות בנו חייב ברתו נמי חובה הוא דליכא הא מצוה איכא מני מתניתין לא רבי מאיר לא רבי יהודה ולא רבי יוחנן בן ברוקה דתניא מצוה לזון את הבנות קל וחומר לבנים דעסקי בתורה דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר מצוה לזון את הבנים וקל וחומר לבנות משום זילותא רבי יוחנן בן ברוקה אומר חובה לזון את הבנות לאחר מיתת אביהן אבל בחיי אביהן אלו ואלו אינן ניזונין מני מתניתין אי רבי מאיר הא אמר בנים מצוה אי רבי יהודה הא אמר בנים נמי מצוה אי רבי יוחנן בן ברוקה אפילו מצוה נמי ליכא איבעית אימא רבי מאיר איבעית אימא רבי יהודה איבעית אימא רבי יוחנן בן ברוקה איבעית אימא רבי מאיר והבי קאמר האב אינו חייב במזונות בתו והוא הדין לבנו הא מצוה בבתו איכא קל וחומר לבנים והאי דקתני בתו הא קא משמע לן דאפילו

ואימא הכי נמי דהדרה לבי נשא תהדר למילתא קמייתא מי הוויא כמי מלא כמגרה בעיא בעלמא היא והיכא קומיה כל כך דקתני מתניתין הרי היא ברשות הבעל מפני ומפני חזרה מן הדרך לבית חביה כבר יצתה מרמז אחד וכיון דלא כפקה לן מסירת מלוחי אלא מקרה יתירה בית חביה היכא דהדרה בית חביה קריבין בית וחם זיבתה תהא בקילה: כבר פסקה תנא דבי רבי ישמעאל דלא הדרה למילתא קמייתא למיהוי כמי מלא כמגרה: מה תלמוד לומר למה הוצרך לכתוב יקום עליו וכי מי יפר לה והלא לא כתורו מפירי דלא חביה בבתו עד שלא ניסת ובעלה ממכסת ומז מנתארמלה ממכסת מוכחת מכלל אב ומכלל בעל: דלא הרי ממכר כו׳ כלומר לא בא הכתוב ללמדנו ולברום מן הכתובין דהא כתיב בה חם בית חיים כדרה חיים יפירנו והרי אין חיים קיים דלא ללמד׳ על מסירת מלוחין עמד עכשיו לא פירנו לך הכתובים אלא ממכס נודרת בבית חביה ומכסס נודרת בבית חיים ומז מכדרה בדרך ממכרים למלוחין אין לחני יודע היית לחי קורא בה חם בית חבי׳ חם בית חיים אלא תקרי לה בית חבי׳ אלא בית חיים אלא כתרוקי רמות לאב במיתתו מל בעל ומוב היכו יכול להפר ללמד לא הדרה למילתא קמייתא דאילו כתלמי׳ מן הארוסין עד אלא ממכר׳ למלוחין תכן במסכת כדריס מת הבעל כתרוקנה רמות לאב וילפינן לה מקראי: אף אנן נמי תניא במתניתין כי ההיא ברייתא דתני׳ לעיל הרי זו בחנק: מאורסה ולא נשואה נכנסה לחופה ואף על פי שלא בעלה דאי בעלה הא תנא ליה בתולה: נכנסה לרשות הבעל בעלמא תנן ולא תנן בה במזונותיה אלא מתני׳ האב אינו חייב במזונות בתו ובגמרא מפרש לטעמי נקט בתו: זה מדרש דרש רבי אלעזר בן עזריה ביום ממכרו נקיש: בכרם ביבנה על מס מהיו יושבין סורות בכרם: הבנים ירשו והבנות יזונו עתי תקנות תקנו בית דין בתקופי כתובה בנין דכרין דתנן ב בתתי׳ בנין דכרין די הוויין ליכי מיכחי ליכו׳ ירתין כפף כתובתך יתר על חולקהו דעם לחוהון והיינו הבנים ירשו כתובת בנין דיכרין ולקמן בממתיתין מפרשינן לה מהי היא: והבנות יזונו בנין נוקבן די הוויין ליכי מיכחי ליכון יתבן ב בביתי ומיתזון מנכסי עד דתיבגרן ה׳ קמ״ל דף עד דתלקחון לגוברין: מה הבנים לין יורתין כתובת אמן אלא לאחר מיתת ה׳ אביהן והכי מפרש לה בים נוחלין דהאי הבנים יירתו לכתובת בנין דיכרין קאי: גמ׳ חובה לזון הבנות תנאי כתוב הו׳ לן מזונין לפילו מכוה לין כאן: האמר בנים נמי מצוה ולא חובה: לפילו מצוה ליכא לא בבנים ולא בבנות: היבעית אימא רבי מאיר והכי קאמר כו׳ כלומר בתו דנקט לאו למירק הא בנו חייב אלא משום דרבי מאיר עדיף ליה בנו אי נקט ליכו חייב במזונות בנו הוה אימא בנו הוא דחובה ליכא מכוה אבל בתו לפילו מצוה ליכא להכי נקט בתו חייב בבתו ל למימר דמצוה מיהא איכ׳ והא לבנו דחובה מיהא ליכא: דאפילו

ר׳ פנחס בשם ר׳ יונתן מכלן ואעפ״ג דהיכא דנבעלה קיס לן דלא הדרה הדרה הייכו משום דאמתכי נופח אבל לא נבעלה דאכתי בתולה היא אימא דהדרה לבי נשא הדרה למילתא קמייתא אמר רבא ההוא כבר פסקה תנא דבי רבי ישמעאל דתנא דבי רבי ישמעאל ונדר אלמנה וגרוש כל אשר אסרה על נפשה יקום עליה מה תלמוד לומר והלא מוצאת מכלל אב ומוצא מכלל בעל אלא הרי שמס האב לשלוחי הבעל או שמסרו שלוחי האב לשלוחי הבעל ונתארמלה בדרך או נתגרשה היאך אני קורא בה בית אביה של זו או בית בעלה של זו אלא לומר לך כיון שיצאתה שעה אחת מרשות האב שוב אינו יכול להפר אמר רב פפא אף אנן נמי תנינא הבא על נער המאורסה אינו חייב עד שתהא נערה בתולה מאורסה והיא בבית אביה בשלמא נער ולא בוגרת בתולה ולא בעולה מאורס ולא נשוא בבית אביה למעוטי מאי לאו למעוטי מסר האב לשלוחי הבעל אמר רב נחמן בר יצחק אף אנן נמי תנינא הבא על אשת איש כיון שנכנסה לרשות הבעל לנישואין אף על פי שלא נבעלה הבא עליה הרי זה בחנק נכנסה לרשות הבעל בעלמא שמעמינה:

מתני׳ האב אינו חייב במזונות קלו ברוזה מרש דרש רבי אלעזר בן עזריה לפני חכמים בכרם ביבנה הבנים יירשו והבנות יזונו מה הבנים אינן יורשין אלא לאחר מיתת האב אף הבנות אין ניזונות אלא לאחר מיתת אביהן:

גמ׳ במזונות בתו הוא דאינו חייב הא במזונות בנו חייב ברתו נמי חובה הוא דליכא הא מצוה איכא מני מתניתין לא רבי מאיר לא רבי יהודה ולא רבי יוחנן בן ברוקה דתניא מצוה לזון את הבנות קל וחומר לבנים דעסקי בתורה דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר מצוה לזון את הבנים וקל וחומר לבנות משום זילותא רבי יוחנן בן ברוקה אומר חובה לזון את הבנות לאחר מיתת אביהן אבל בחיי אביהן אלו ואלו אינן ניזונין מני מתניתין אי רבי מאיר הא אמר בנים מצוה אי רבי יהודה הא אמר בנים נמי מצוה אי רבי יוחנן בן ברוקה אפילו מצוה נמי ליכא איבעית אימא רבי מאיר איבעית אימא רבי יהודה איבעית אימא רבי יוחנן בן ברוקה איבעית אימא רבי מאיר והבי קאמר האב אינו חייב במזונות בתו והוא הדין לבנו הא מצוה בבתו איכא קל וחומר לבנים והאי דקתני בתו הא קא משמע לן דאפילו

מיית פ׳ ג׳ ופ׳ כ׳ מכל לישות סמג לאין פה עוד לאו קיימן עש

דאפילו בתו חובה הוא דליכא מצוה איכא
ואיבעית אימא רבי יהודה והכי קאמר האב אינו
חייב במזונות בתו והוא הדין לבנו הא מצוה
בבנו איכא וקל וחומר לבנות והא דקתני ברתו
הא קא משמע לן דאפילו בתו חובה ליכא
ואיבעית אימא רבי יוחנן והכי קאמר אינו
חייב במזונות בתו והוא הדין לבנו והוא הדין
דאפילו מציה נמי ליכא ואידי דבנות לאחר
מיתת אביהן חובה תנא נמי אינו חייב אמר
רבי אילעא אמר ריש לקיש משום רבי יהודה
בר הנינא באושא התקינו שיהא אדם זן את
בניו ואת בנותיו כשהן קטנים הלכתא כוותיה
או אין הלכתא כוותיה תא שמעכי הורה אתי
לקמיה דרב יהודה אמר להו יאזרוד ילדה
ואבני מתא שריא בי הוה אתו לקמיה דרב
חסדא אמר להו כפולה היה אסירתא בציבורא
וליקום וליכא עורבא בעי בניה והכתיב לבני
לא בעי בניה ועורבא בעי בניה והכתיב לבני
עורב אשר יקראו לא קשיא הא בחיורי הא
באוכמי כי הוה אתי לקמיה דרבא אמר ליה
ניחא לך דמיתזני בניך מצדקולא אמרן אלא
דלא אמיד אבל אמיד אכפינן ליה על כורחיה
קל ז כי האי דרבא כפייה לרב נתן בר אמי ואפיק
קל ח מיניה ד' מאה זוזי לצדקה אמר רבי אילעא
אמר רב באושא התקינו הכותב כל נכסיו
לבניו הוא ואשתו נזונים מהם מתקיף לה רבי
זירא ואיתימא רבי שמואל בר נחמני גדולה
מזו אמרו אלמנתו נזונת מנכסיו הוא ואשתו
מיבעיא דשלח רבין באינרטיה מי שמת
ודניח אלמנה ובת אלמנתו ניזונת מנכסיו
נישאת הבת אלמנתו ניזונת מנכסיו מתה
הבת אמר רבי יהודה בן אחותו של רבי יוסי
בר חנינא על ידי היה מעשה ואמרו אלמנתו
ניזונת מנכסיו הוא ואשתו מיבעיא מהו
דתימא התם הוא דליכא דשרח אבל הכא
נטרח לדידיה ולדידה קא משמעלן הילכתא
כוותיה או לית הילכתא כוותיה תא שמע
דרבי חנינא ורבי יונתן הוו קיימי אתא ההוא גברא נחין ונשקיה לרבי יונתן אברעיה
אמר ליה רבי חנינא מאי האי אמר ליה כותב נכסיו לבניו הוא ועשיתינהו

דאפילו בתו דקילא דלא עסקה בתורה ואיירי דתנת בנות כו' לא גר' דתנת
דהא לא תני ליה במתניתין שלא הלך ואיירי דבנות לאחר מיתת אביהן חובה
כו': בחופה מתקיני כפיפי כנהרדעי נזית בחופה מהיה אחת מעטר נליית
מגלת פנהרדעי כדאמר בר"ה: כשהן קטנים עד שיביאו סימנין: תא שמע

ומודים חכ"א דלית הלכתא כוותיה הלא מימרא דאמרין
לו ואולי יכלכלם ניזון אבל מיכף לא כייפינ':
ותרוך תנין מעון תנים מתרגם יתרודין
והוא לשנרי על בנין: יתרוך ילדה ואבני
מתא פדיה התנין הוליד תולדותיו והפיל
פרנסתו על בני העיר: כפו ליה לסיתא
כפו מכתפת על פיה ויעתו זה על גב סולי
בגובה פיסמעו קולו ויכרח על עכתו שהוא
רע מן העורבי דעורבא בעי בני והוה נגר
לו בעי בני ואית דמפרשי סליח פיבו יעמוד
עליה ויאמר כן על לוקו הים: לבני עורב
אשר יקראו את זיין להו: חוכתי כמגדל
מפחיד והוא והאב חוסבים לוקן לבל
מתחילתן לבניה ומוכחין לוקן: ולא אמר
הלא כפיכן: שלא הלא אמיד סליגו עמיר:
בעל כרחו לא יהא שלא כדקה בעלמא ואפילו
לינן בנין: כי הא דרבה כפה על הצדקה:
הוא ואפשר כזינין מהן ואפילו כתבם
מעכשיו ולא מן הדין שלא תקנת חכמים היא
גדולה מזו אמרו בגדולה מזו אמרו בנין
הלמנה ובת וניסת הבת מלוה על פי שהיא
את והנכסי שפתעברו ללוקח דרבנן בנין
בעל בנכסי אפתו וקל לין מוציאין למזון
דליכ' למיחש לתיקון העולם כגון כי הלי
לוקח הלא הוכיח נעו' סויה רבנן כיורם
ואמרו מזון הלמ' מנכסי בעלה: כי הא
דלח רבין בחיגרתי כו' ניסת הבת הלא
דאמור רבנן בעל בנכסי אפתו לוקח הוי
וקיימא לן לין מוכיחין למזון הלמ' מנכסי
מעכשיו הכא סויהו רבנן כיורם מפוס
פכירה דהלמנה וכי מכורם בים נוחלין
הוא ואפתו מהוא קיים ואלו בניו הם ולא
הוכיחו מעות הלא מתנה בעלמ': מיבעיא
ולא על גב דמתנה כמכר לעניין פיעבוד
אתם הוא דאי לאו דעביד ליה ניח לנפשיה
לא יהיב ליה מתנ' לבל בנו ליכ' למימ' הכי:
מתה הבת ובעלה יורשה: אלמנתו על לבני
הבת ניזונת מנכסיו ולא לתריכן הים נכרי
הוא זה ואימו יורשו סל הב הלא על אפתו
וכלוקח בעלמא דמי ואי' מוכיחי' למזון הלמ'
מנכסי' מעועברין התם הוא דליכא דטרח
קמה פמת בעלה להכי עבוד רבנן תקנת'
לבל הכא דקאי היהו נטרח לדידיה ולדידה
קמ"ל: הלכתא כוותיה הדר הילא קאי:
הכרעיה על רגלו: ועשיתינהו

דף פה ופס בשהם הא
דף פו

אכפייה רבא כו' ופס תלמר הילך כפה גר מנוף
לוקו בסבול פרקא והכתי מתן
פפרה בפרה דפקיב למען יברכך ותמר
דף קי ופס בפרק כל הכסף כל מכות עפה פמת פפר'
בפירה לין בית דין פל מטה מוזהרין עליה
ים לומר דלכפייה בדברי לי כמי קפכו
פיכולן בני העיר לתת כך וכך למדם הילכך
דף ק ופס לכפייה כדתמר בפ קמח דבפה בתרא
דרפקין בני העיר להפיע על קיפתן ופיר
דבפרקא ליכא תרתי לגוי לא תלמן ולא
תקפון:

הוא ואפתו נזונו מהם מפמע הא לאחר
לין נזונין דמתנה הויא כמ' כדפי'
בקו דלאו לא העבר ליה ניחא לנפפי לא הוה
יהיב ליה ואי מוכיחי למזון הלמה והבנות
מנכסים מפועברים לפי פלין קבורין לו
לפי פלין כתובין כדתמר בהזהקין ומיהו
#הכא יש לדחות דליכא למימר דנקט בנו
ממה דתייירי דנזונין לפי מתטלטלין לבל
לאחר לא היתה ניזוב ממטלטלין כתו פלין
הלמנה נזונות ממטלטלין דיורפין חיכף
מפוס הוא דאי כתב לאחר לא היה ניזון
הוא לבל היו לעולם חיתא דנזונו מתנה
חף על גב דלא טרפו מן הלקוחו ומיהלכים
דף קא נוחלין מפתע דלא טרפו מתנה לבל מתנה
דתקתר הפתה ירופתה דאורייתא הלמנתו
ניזוב מנכסיו מתנ פכיב מרע דרבנן לא כל
פכן מפתע דמתנת בריי דאורייתא חיכף
ניזונת מנכסיו חף על גב דמיתזנה מן
היורפין ואין לומר דמתנה דאורייתא נהי
דכתם לא הוי מיהא הוי דלא חליס כח
מתנה מכח יורפי על כרחיך חליס כח
מקבל מתנה מכח יורפים דמסתיכ בפ"ק דיג ופס
דבמ דפטר פים בו לחריות נכסי לא יחזיר
לפי' חייב מור' רחיפי' לפירפון ולקינונית
ופטר פלין בו לחריות נכסים יחזיר דלא
גבי ממפעברי ואי גבי מתנה לתתי
יחזיר הלא ורתי לא גבי ואילו מן היורפין
דף קטו גבי דהא פקיב בסוף גמ פמוס הלכתא
מלוה על פה גובה מן היורפין על כן כר'
דתין חילוק בין מתנ' למכר לעניין זה חף
על גב דים מקומות פסברא הוא לחלק
בין מתנ' למכר כמו בעפה פורו לפותיקי
ומפרו דכרתה דווקא מכרו לבל נתנו
דף כ ופס בעל חוב גובה ממנו וכן בהלניזקי גבי לין
נפרעין מנכסים מפועברין במקום פים
נכנפי בני חורין ולפי לן זיכורית מבעיא
לן בחתנה היינך דווקא להא תילתא הוא
דלבעיא לן לבל הכ' לין לחלק והא דתמ'
בפרק מלינת החפה מכרו לי מעכנו ת
מוכיחין לפרנפה ולין מוכיחין למזונו הכי
נתנו והא דנקט מכרו לתמוניכן דלפי
דף קלב נוחלין מפתע דלא טרפו מתנה לבל מתנה
דתקתר הפתה ירופתה דאורייתא הלמנתו
ניזונ' מנכסיו חף על גב דירופה הויא כח
מתנה מכח יורפי על כרחיך חליס כח
מקבל מתנה מכח יורפים דמסתיכ בפ"ק דיג ופס
דבמ דפטר פים בו לחריות נכסי לא יחזיר
לפי' חייב מור' רחיפי' לפירפון ולקינונית
ופטר פלין בו לחריות נכסים יחזיר דלא
גבי ממפעברי ואי גבי מתנה לתתי
יחזיר הלא ורתי לא גבי ואילו מן היורפין
דף קטו גבי דהא פקיב בסוף גמ פמוס הלכתא
מלוה על פה גובה מן היורפין על כן כר'
דתין חילוק בין מתנ' למכר לעניין זה חף
על גב דים מקומות פסברא הוא לחלק
בין מתנ' למכר כמו בעפה פורו לפותיקי
ומפרו דכרתה דווקא מכרו לבל נתנו
דף כ ופס בעל חוב גובה ממנו וכן בהלניזקי גבי לין
נפרעין מנכסים מפועברין במקום פים
נכנפי בני חורין ולפי לן זיכורית מבעיא
לן בחתנה היינך דווקא להא תילתא הוא
דלבעיא לן לבל הכ' לין לחלק והא דתמ'
דף סט בפרק מלינת החפה מכרו לי מעכנו ת
מוכיחין לפרנפה ולין מוכיחין למזונו הכי
נתנו והא דנקט מכרו לתמוניכן דלפי
דף מא במכרו מוכיחין לפרנפה לבל למזונו פפוס ליה דלין מוכיחין לפילו כתבו כדתנן בהלניזקין לין מוכיחין למזון החפה והבנות מנכסים מפועברין ולפי מה פתקנו
הגיחוים דחפה גובה כתובתה ומזונות מתטלטלי דיתמי חף על גב דירופה הויא כמ דרבנן פ"ק דיג ופס דבמ דפטר פים בו לחריות נכסי לא יחזיר
דף קלג נוחלין לבל מטלטלי דמתנ' בני דהוי דאורייתא לין נביח כתובת' ומזונות לה נביח מלקוחות כדפרפינן ולא מביעי נתן
הוא הלא לפי' נתנו יתומים לעג מכור מפחת כפתעברו מנכסים:
אלמנתו נזונית מנכסיו הוא ואפתו מביעי חף על גב דלא דמי דהתם לינן יכולין לירם הלא מה פהוא תורים ומזון הלמנה הוא חי' מקורפ מכל מקום מייתי
הכי הוזיל ונלמוה דבכן לפעבורה דירה פחף מן הכפל פ"ם כירם הלא כלוקח גובה חף על גב דלא היתה גובה מלוקח אחר הכי נמי לית לן
לתקוני בכותב לבנו פיהא הוא ואפתו מוכין מהן: עשיתינהו

ועשיתינהו לזניה אי אמרת בשלמא לאו דינא משום הכי עשיינהו לא אי אמרת דינא עשיינהו ק"ל בעי אמר' אילעא באושא התקינו המבזבז אל יבזבז יותר מחומש תניא נמי הכי המבזבז אל יבזבז יותר מחומש שמא יצטרך לבריות ומעשה באחד שבקש לבזבז ולא הניחו לו חבירו ומנו רבי ישבב ואמרי לה רבי ישבב ולא הניחו חבירו ומנו רבי עקיבא אמר רב נחמן ואיתימא רב אחא בר יעקב מאי קרא וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך והא לא דמי עשורא בתרא לעשורא קמא אמר רב אשי אעשרנו לבתרא כי קמא אמר רב שימי בר אשי ושמועות הללו מתמעטות והולכות וסימניך קטנים כתבו ובזבזו אמר רב יצחק באושא התקינו שיהיה אדם מתנלגל עם בנו עד שתים עשרה שנה מכאן ואילך יורד עמו לחייו אינו והא אמר ליה רב לרב שמואל בר שילת בציר מבר שית לא תקביל בר שית קביל וספי ליה כתורא אין ספו ליה כתורא מיהו אינו יורד עמו לחייו עד לאחר שתים עשרה שנה ואיבעית אימא לא קשיא הא למקרא הא למשנה דאמר אביי אמרה לי אם בר שית למקרא בר עשר למשנה בר תריסר לתענית מעת ובתינוק אמר אביי אמרה לי אם האי בר שית דטרקא ליה עקרבא ביומא דמישלם שית לא חיי מאי אסותיה מררתא דריה חיורת בשיבר נישפיי ונישקייה האי בר שתא דטריק ליה זיבור ביומא דמישלם שתא לא חיי מאי אסותיה אצו דריקלא במיא נישפי ונישקיי אם רב קטינ כל המכני את בנו פחות מבן שש רץ אחריו ואינו מגיעו איכא דאמרי חבירו רצין אחריו ואין מגיעי אותו ותרוייהו איתנהו חליש וגומאיבעי אים הא דכתיש הא

ק"ם א"ר חייא אמר רבי יוסי בר חנינא באושא תקנו האשה שמכרה בנכסי מלוג כחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלקוחות אשכחיה רב יצחק בר יוסף לרבי אבהו דהוה קאי באובלוסא דאינשא אמר ליה מאן מרה דשמעתא דאושא אמר ליה רבי יוסי בר חנינא

ק"ם ב תנא מינה ארבעין ותמנין ודמי ליה כמאן דמנחא ליה בכיסתיה אשרי שומרי משפט עושה צדקה בכל עת וכי איפשר לעשות צדקה בכל עת דרשו רבותינו שבי בנה ואמרי לה רבי אליעזר זה הזן בניו ובנותיו כשהן קטנים רבי שמואל בר נחמני אמר זה המגדל יתום ויתומה בתוך ביתו ומשיאן הון ועושר בביתו וצדקתו עומדת לעד רב הונא ורב חסדא חד אמר זה הלומד תורה ומלמדה וחד אמר זה הכותב תורה נביאים וכתובים ומשאילן לאחרים ורא בניכם לבניך שלום על ישראל אמר רבי יהושע בן לוי כיון שבנים לבניך שלום על ישרש דלא אתי לידי חליצה ויבום רבי שמואל בר נחמני

ק"ם ג אמר כיון שבנים לבניך שלום על דייני ישראל דלא אתי לאנצויי: מתני' דרש רבי אליעזר לפני חכמים וכו': יתיב

מ"ב ס"ק ל"ב מקל"ת סימן ע"ט סעיף י"ב טור ל"ד סימן רמ"ב

מיימ' פ"ו מהל' מתנות עניים סימן ע"ג סעיף ל"ב טור ל"ד סימן רמ"ט

מיימ' פ"ב מהל' מתנות עניים סימן ע"ה

יתיב רב יוסף קמיה דרב המנונא ומתמה דרב יוסף היה קטן מרב המנונא
ובפ׳ הקידושין מתמה דרב המנונא תלמידו של רבי חפר׳ היה נבי
מבני דכזייתי׳ דלא חתו לפירקי׳ דרב חסדא חמ׳ ליה לרב המנונא זיל כמעיכתו
ורב יוסף הבירו של רב חסדא היה אלא כדיך לומר דקרי רב המנונא הנו׳:

ומאי עלויה דהאי דקתני בפרק
מפיקות החמה פרי׳ דהא דאמר
מעות של מיתן בחב לא ליפות כח החמה
ליתן לה יותר מעשור נכסים אם החב היה
ויתרן חלה לגרוע כחה וליתן לה פחות
מעשור נכסים אם יהבו יורדין מהוא עברן
דלא מכי מותח לעלויה חלה לגריעותא
כדאמרינן בפרק מפיקות החמה מעמה
ונתן לה רבי עד מניס עשר בנכסי ולקמן
נמי מתמה דדוקא עד עשור נכסים מרו
רבנן אבל טפי אינו פיבודי אחסנת דפריך
מי היכא מידי דרחמנא אמר ברח לירות
ברחה לא תירות ומתקני רבנן כו׳ ומפיק
עד כמה מתמה עד כמה מרו רבנן אשב
דדמי לאבודי אחסנת עד עשור נכסי ומיהו
הכא מתמה עלויה דאב דמחזיל לעלויה
דקאמר ואם לומר דלעפיין מטלטלי דוקא הוי
לעלויה דכיון דמתין בדע׳ האב נביה כמי
ממטלטלי אבל לעבי כמה בדעת האב ליתן
הוי לגריעותא חלה להוסיף על עשור חלה
לפחות ואם תאמר דבפרק מפיקות החמה
תנן רבי יהוד׳ אומ׳ אם הפיל את הרחסונה מב מע
יכול לגבות כדרך שנתן לרחסונה מב מע
תפילו נתן לרחסונה יותר מעשור נכסים
מדקאמרת ליה רבנן פעמים שאדם עשיר
והעני פירוש עשיר בדעת והעני בדעת ולא
יתן לאחת כמו שנתן לרחסונה חלה ממין
את הנכסין עשור נכסין ויתנו ולא יותר
ומתוך דאת ממין באב כרבי יהודה סבור׳
ליה ואוקי׳ דלעולם לא קאמר ר׳ יהודה יכול
לגבות כדרך שנתן לרחסונה דוקא
כשנתן לרחסונה עשור נכסים או פחות
וכבר נתן להדדו ליה דאין לגבות אחר דעתו
הרחסונ׳ כיון פדעת האחרס שנתנה הילכך
לעולם יכול עשור נכסים ום להביא דאין
דרבי אות ליה בהדיא כרבי יהודה בפר׳
מפיקות החמה וקאמר ר׳בהי׳ שמעתתא
דפרנסה טרפה ממעבדי ולא מזונות לפי
שמזונו׳ אין קבועים כראמרינן בהניזקין
ופרנסה מיקר קייצי כראמר התם ואם
איתא דלהוסיף על עשור נכסים כמי ממין
בחב אם כן פרנסה כמי היכא קבועה חכל
אם אין ממין חלה לפחות מעשור נכסים
ניתן אף על פי שאין לה קבע למטה כיון
דלמעלה מיה׳ ים לה קיבב׳ יכולין הלקוחו׳
ליחר ולהניח מבני חרי כדי עשור נכסים
ומיהו אין ראוייה דאם כן מהאי טעמ׳ כמי
יש קיבבה למזונות כמעבדי דהא חשיב בהניזקין קבובין אבל פרנסה יש לה קיבבה מאחר שאין לה קבע למטה ואין לומר דהתם היכא דאתרך רבותא ואמר בפרקין דרפואה אין
למעלה ער בגר כיון קבובין למטה דאחר שאין לה קבע למטה בין למעלה בין למטה:

ואמר ליה זיל זון ואם תאמר ומאי חולמיה הא דמי׳ יותר מסיהיה דרבי יצחק בר יוסף דמבעיא לן לי מבר רב כוותיה ומ לומר מסוס דמחוב עבר עובדא
מיהת מיניה ולא מפתבר לי׳ דרב פליג אחמוחל דהא בלאו הכי מצינו מזונות אשת דמבעיא ליה מסוס דלא ניחא ליה למיתן סיחלוק רב על
החפיפה דקתני דמזונות הבנות הוי כירושין בין ריבין ומיהת רחיה מחמוחל דאבר עוברת והכי נמי מבי מבר רב כרחמחא ליפנה דזן רב ומבני דאחרי כן
מיכו התקנה ואם תאמר והיכי מחמא מילתי׳ דרחמר זיל זון דמזונות מחם קאמר ממילתי׳ דרבי חייא בר יוסף דקאמר רב זן ום לומ׳ דמבני הוא דבחמ׳
מפונקת הורחה יש לו לפסו׳ בלמזון דליב למיתני הלכך היכ׳ למיתני טפי דזיל זון מחם קאמ׳ לבל רבי חייא בר יוסף היה סוכה קבלתו ולא היה כל כך מדקד׳ בלמזו׳
אמר ליה זילו תהדדו כו׳ טועין בדבר מפני שהיב לחו רב נחמן והוא בעצמו היה יפול להחזיר הדין חלה מבעל דינין לא היו מוחזין לו כחו לדחין
לבך קאמר להו זילו תהדדו:

סוף

יתיב רב יוסף קמיה דרב המנונא ויתיב רב
המנונא וקאמ׳ כשם שאין הבנים יורשין אלא
מן הקרקע כך אין הבנות נזונות אלא מן
הקרקע אווש עלויה כולי עלמא דשביק
ארעא הואי דירתי ליה בניה ולא שביק ארעא
לא ירתי ליה בניה אמר ליה רב יוסף ורלמא
כתובת בנין דכרין קאמר מר אמר ליה מר
דגברא רבה הוא ידע מאי קאמינא אמר רבי
חייא בר יוסף רב זן מחיטי דעלייה איבעיא
להו פרנסה הויא ומאי עלייה מעילויא ראב
וכרשמוא דאמר שמואל לפרנסה שמין באב
או דילמ׳ מזוני ממש הוה ומאי עלייה מרברים
טובים שנאמרו בעלייה דאמר רב יצחק בר
יוסף בעלייה התקינו שיהו בנות נזונות מן
המטלטלין תא שמע בירא דר׳ בנאי אח ר׳
דרבי היא בר אבא הוו מטלטלי׳ דיהבי אתו
לקמיה דשמואל אל זיל זון באי לאו למזוני
וכדרב יצחק בר יוסף סבירא ליה לא התם
לפרנסה הואי ושמואל לטעמיה דאמר שמוא
לפרנס׳ שמין באב הוה עובדא בנהרדעא ודן
דיינין דנהרדעא בפומבדיתא ואגביה רב חנא
בר ביזנא אמר להו רב נחמן זילו אהדור ואי
לא מגבינא לכו לאפדנייכו מינייכו רבי אמי
ורבי אסי סבור למיזן ממטלטלי אמ׳להו רבי
יעקב בר אידי מילתא דרבי יוחנן וריש לקיש
לא עבדו בה עובדא אהון עבדין בה עובדא
רבי אלעזר סבר למיזן ממטלטלין אמר לפניו
רבי שמעון בן אליקים רבי יודעאני בך שאין
מירת הדין אתה עושה אלא מידת רחמנות
אלא שמא יראו התלמידים ויקבעו הלכה
לדורות ההיא דאתא לקמיה דרב יוסף אמר
להו הבו לה מתמרי דעל בוריא אמר ליה
אביי אילו בעל חוב הוה כי האי גונא מי הוה
יהיב ליה מר אמ׳ליה דחזיא לבוריא קאמינא

סוף

מסורת חשס

חוום עליה כולי עלמא והוא לא פי׳ דבנים יורשין דקאמר כתובת בנין דיכרי
היא ובבורים מפתח ירושה קאמר מחין הבני יורשין מטלטלין: דלמא
כתובת בנין דכרין קאמר מר לפי מה שהיתי תקנת חלנו שתקנו חכמים בתנאי
כתובה לומרות זו מזו ובכתובת בנין דכרין הכין בפרק מי שהיה נשוי דחין
נבי׳ מן המטלטלי דיתכן רבי שמעון לומר
חפילו ים שם ככפי שחין לתן לחרית חינן
כלום עד שיהא שם ככפים שים להן לחרית׳
מותר על שתי הכתובות דינר והתם שפרש
להילכתא בנין דכרין דיכן מי שהיה נשוי
שתי נשים ומתו וחלק את הבן ויתומין על
כל לחת מבקש׳ כתוב׳ לחן כנגן שכתובת
הלחת מרובה או שם שתיהן שוות בשתים
שכני הלחת רבים ובני הלחת תופטין ו
ואות׳ המופטין מבקשי כתוב׳ לחן ויחלקו
ביניהן ובני השניה יחלקו את כתוב׳ לחן
ביניהן וכלין עליהן מכח תנאי כתובת
לחם שכתוב׳ בה כתובת בנין דכרין דיהוון
ליכי מינאי חינון ירתון כשם שכתובתיך כו׳
אם יש מותר דינר על שתי הכתובות ם מניחתפשם
שתקנייס בו נחלה דאוריית׳ חלו נוטלין דף סם
כתובת לחן וחלו נוטלין כתובת לחן ואם
לאו חולקי׳ בשוה למני׳ בולבלותם דבמקום
דמיפקיד׳ נחלה דאוריית׳ לא תקון רבנן:
מר דגברא רבה הוא ידע מאין ללמוד מזון
בנות מירושת בני׳ אלא בירושת כתובת בנין
דכרין שבהם מכח תנאי כתובה כמוהו:
רב זן מחיטי דעלייה יתומות בתו לבני
תובעות מזונו מחיטי דאבוהן אלא היו אם
קרקעות אלא מטלטלין ונתן להם: פרנסה
הואי לא מזונות היו אלא פרנסת נדוניא
ליבמה והיו גבית ממטלטלי: וכדמחמל
דאמר לפרנסה שמין באב הואיל ואין לפי
ותרנגולו אם היה קיים כך וכך היה מנכסים אלמו
וכיון דאומר דעתו מיימין מקרקעי
ומטלטלי מוים בכך: הניעלויה דאב לפי
אומר עילוי דעת ותרנגולו: אלו דלמא מזוני
ממש ואעפ דתנאי כתובה בכתובה ואין
נגבית ממטלטלי רבל שמכתבת בפני רב סבר
לה כתנא׳ עלוי׳ דהיינו דקאמ׳ מחיטי דעלייה
זיל זון את הבנו׳: הוה עובדא ודן דייני
לזון מן המטלטלין: מתמרי דעל בוריא
שהן מטלטלין: בוריא מחללות מנוקבין
תחת הדקלין כמגודרין התמרים:
בעל חוב הוה כלומר שפילו בעל חוב היכא
כחו לטרוף ממשעבדין היכו גובה
ממטלטלין על יתומי׳ אי תנבה למזון הבנו׳
מהורע כחן שכל משעבדים: דמזו לבורי׳
הקרובות לגדור ועדין מחוברות: יתום

עין משפט

סוף סוף כל העומד לגזוז כגזוז דמי חלף על גב דפלגותא דרבי מאיר

ורבנן היא בפרק שבועת הדיינין בעבדים העומדים ליבצר דרבי מאיר סבר כבסורות דמיין ורבנן סברי לאו כבסורות דמיין מ"מ פריך הכא בשמיטו דכגזוז דמי כמו שפרש"י דהכי דייקינן

סוף סוף כל העומד לגזוז כגזוז דמי דצריכא לדיקלא קאמינא: ההוא יתום ויתומה דאתו לקמיה דרבא אמר להו רבא העלו ליתום בשביל יתומה בשביל מזונות יתירי מתיזון יחיד עמו: דחיכא תריתי לחותי ותממנו: מוכיחין מן היתומים מוכיחין לבנות מן הבנים למזונות ולפרנסה: ולבנות מן הבנות לקטנות מן הגדולות אף על פי שלא בנות וחזקיקו גדולות בנכסים מוכיחין מידם וחולקו בפה והכא ליכא מזוני מחין הבנות מזונות מן הבנות לפי מכולן מוות בירושה: ולבנים מן הבנים לקטנים מן הגדולים לחלוק בפה: אבל לא לבנים מן הבנות בנכסים מועטין מחין בהן כדי לזון ולא ולא עד שיבגרו דאחרי רבנן הבנות יזונו והבנים יחלקו על הפתחים: לפרנסה לגרושין: מתני' ולא כתב לה כל הנכסי כו' חייב להיות כל הנכסים אחראין לה ולא יכול לומר לה אין לך אלא מה שהיה בכתובה לך בעבור כתובתיך: ובכהנת אחיכי יכול לקיימם מבעבית כותב לה אפרקינך ואהדריך למרינתי לפי מחשבת כתף בהן אמורה לבעלה אם נתנסה: היכי דמי בכבר כתבוי בפרוזה מבעבית: חייב לפרעות מה שפרוזה כמזוכו: דמי אין אדם חייב לזון גרושתו: גמ' פלוגתא דר' מאיר ור' יהודה בפרק לף על פי: והיה כותבת אתקבלתי כו' לפון סיבר ואפי לא נתקבלה ולרבי מאיר אינה יכולה למחול בעודה ת תחתיו ותתניתין כמי דקתני לא כתב לה כתובתה גובה כתובת פלימה קסד ואפילו מחלה: אחראין לכתובתיך חייב שכאשתבאי בכולן ותקנ' כמתעבדו בכל דין שיעבוד כאילו ככתב בתוך הפטר ואם יתכור נכסיו תטרוף לקוחות: לתלן לרבי יהודה דאמר פטר פלא נכתב בו אחריו לא מדעת המלו כעמה זה סופר טעה והרי הוא כמי שנכתב וטורף מן המשעבדים: יש

מצא שטרי חוב אם

מתני' לא כתב לה כתובה קמ"ד בתולה גובה מאתים ואלמנה מנה מפני שהו' תנאי בית דין כתב לה שרה שוה מנה תחת מאתים זוז ולא כתב לה כל נכסים דאית לי אחראין לכתובתיך חייב שהוא תנאי בית דין לא כתב לה אם תשתבאי אפרקינך ואותביניך לי לאינתו ובכהנת אהדרינך למדינתיך חייב שהוא תנאי בית דין נשבירת חייב לפרותה ואם אמר הרי גיטה וכתובתה תפרה את עצמה אינו רשאי לקתר חייב לרפאותה אמר הרי גיטה וכתובתה תרפא את עצמה רשאי: גמ' מני רבי מאיר היא דאמר כל הפותח לבתולה ממאתי' ולאלמנ' ממנה הרי זו בעילת זנות דאי ר' יהודה האמ' רצה כתב לבתולה שטר של מאתי' והיא כותבת התקבלתי מינך מנה ולאלמנ' מנה והיא כותבת התקבלתי ממך חמשי' זוז אימ' סיפ' כתב לה שרה שוה מנה תחת מאתי' זוז ולא כת' לה כל נכסין דאית לי אחראין לכתובתיך חייב שהוא תנאי בית דין אתאן לר' יהודה דאמ' אחריו טע' סופר הוא דאי ר"מ האמ' אחריו לאו טעות סופ' הוא דתנן

מצא שטרי חוב אם

סמ"ע דף כ"ג

ג דף נ"ב

סמ"ע דף נ"ג

סמ"ע דף נ"ד

סמ"ע דף נ"ה

סמ"ע דף נ"ו

סמ"ע דף נ"ז

סמ"ע דף נ"ח

סמ"ע דף נ"ט

סמ"ע דף ס'

סמ"ע דף ס"א

סמ"ע דף ס"ב

סמ"ע דף ס"ג

סמ"ע דף ס"ד

סמ"ע דף ס"ה

סמ"ע דף ס"ו

סמ"ע דף ס"ז

סמ"ע דף ס"ח

סמ"ע דף ס"ט

סמ"ע דף ע'

סמ"ע דף ע"א

סמ"ע דף ע"ב

סמ"ע דף ע"ג

סמ"ע דף ע"ד

סמ"ע דף ע"ה

סמ"ע דף ע"ו

סמ"ע דף ע"ז

סמ"ע דף ע"ח

סמ"ע דף ע"ט

סמ"ע דף פ'

סמ"ע דף פ"א

סמ"ע דף פ"ב

סמ"ע דף פ"ג

סמ"ע דף פ"ד

סמ"ע דף פ"ה

סמ"ע דף פ"ו

סמ"ע דף פ"ז

סמ"ע דף פ"ח

סמ"ע דף פ"ט

סמ"ע דף צ'

סמ"ע דף צ"א

סמ"ע דף צ"ב

סמ"ע דף צ"ג

סמ"ע דף צ"ד

סמ"ע דף צ"ה

סמ"ע דף צ"ו

סמ"ע דף צ"ז

סמ"ע דף צ"ח

סמ"ע דף צ"ט

סמ"ע דף ק'

סמ"ע דף ק"א

סמ"ע דף ק"ב

סמ"ע דף ק"ג

סמ"ע דף ק"ד

סמ"ע דף ק"ה

סמ"ע דף ק"ו

סמ"ע דף ק"ז

סמ"ע דף ק"ח

סמ"ע דף ק"ט

סמ"ע דף ק"י

סמ"ע דף ק"יא

סמ"ע דף ק"יב

סמ"ע דף ק"יג

סמ"ע דף ק"יד

סמ"ע דף ק"טו

סמ"ע דף ק"טז

סמ"ע דף ק"יז

סמ"ע דף ק"יח

סמ"ע דף ק"יט

סמ"ע דף ק"כ

סמ"ע דף ק"כא

סמ"ע דף ק"כב

סמ"ע דף ק"כג

סמ"ע דף ק"כד

סמ"ע דף ק"כה

סמ"ע דף ק"כו

סמ"ע דף ק"כז

סמ"ע דף ק"כח

סמ"ע דף ק"כט

סמ"ע דף ק"ל

סמ"ע דף ק"לא

סמ"ע דף ק"לב

סמ"ע דף ק"לג

סמ"ע דף ק"לד

סמ"ע דף ק"לה

סמ"ע דף ק"לו

סמ"ע דף ק"לז

סמ"ע דף ק"לח

סמ"ע דף ק"לט

סמ"ע דף ק"מ

סמ"ע דף ק"מא

סמ"ע דף ק"מב

סמ"ע דף ק"מג

סמ"ע דף ק"מד

סמ"ע דף ק"מה

סמ"ע דף ק"מו

סמ"ע דף ק"מז

סמ"ע דף ק"מח

סמ"ע דף ק"מט

סמ"ע דף ק"נ

סמ"ע דף ק"נא

סמ"ע דף ק"נב

סמ"ע דף ק"נג

סמ"ע דף ק"נד

סמ"ע דף ק"נה

סמ"ע דף ק"נו

סמ"ע דף ק"נז

סמ"ע דף ק"נח

סמ"ע דף ק"נט

סמ"ע דף ק"ס

סמ"ע דף ק"סא

סמ"ע דף ק"סב

סמ"ע דף ק"סג

סמ"ע דף ק"סד

סמ"ע דף ק"סה

סמ"ע דף ק"סו

סמ"ע דף ק"סז

סמ"ע דף ק"סח

סמ"ע דף ק"סט

סמ"ע דף ק"ע

סמ"ע דף ק"עא

סמ"ע דף ק"עב

סמ"ע דף ק"עג

סמ"ע דף ק"עד

סמ"ע דף ק"עה

סמ"ע דף ק"עו

סמ"ע דף ק"עז

סמ"ע דף ק"עח

סמ"ע דף ק"עט

סמ"ע דף ק"פ

סמ"ע דף ק"פא

סמ"ע דף ק"פב

סמ"ע דף ק"פג

סמ"ע דף ק"פד

סמ"ע דף ק"פה

סמ"ע דף ק"פו

סמ"ע דף ק"פז

סמ"ע דף ק"פח

סמ"ע דף ק"פט

סמ"ע דף ק"צ

סמ"ע דף ק"צא

סמ"ע דף ק"צב

סמ"ע דף ק"צג

סמ"ע דף ק"צד

סמ"ע דף ק"צה

סמ"ע דף ק"צו

סמ"ע דף ק"צז

סמ"ע דף ק"צח

סמ"ע דף ק"צט

סמ"ע דף ק"צ

סמ"ע דף ק"צא

סמ"ע דף ק"צב

סמ"ע דף ק"צג

סמ"ע דף ק"צד

סמ"ע דף ק"צה

סמ"ע דף ק"צו

סמ"ע דף ק"צז

סמ"ע דף ק"צח

סמ"ע דף ק"צט

סמ"ע דף ק"ק

סמ"ע דף ק"קא

סמ"ע דף ק"קב

סמ"ע דף ק"קג

סמ"ע דף ק"קד

סמ"ע דף ק"קה

סמ"ע דף ק"קו

סמ"ע דף ק"קז

סמ"ע דף ק"קח

סמ"ע דף ק"קט

סמ"ע דף ק"ר

סמ"ע דף ק"רא

סמ"ע דף ק"רב

סמ"ע דף ק"רג

סמ"ע דף ק"רד

סמ"ע דף ק"רה

סמ"ע דף ק"רו

סמ"ע דף ק"רז

סמ"ע דף ק"רח

סמ"ע דף ק"רט

סמ"ע דף ק"ש

סמ"ע דף ק"שא

סמ"ע דף ק"שב

סמ"ע דף ק"שג

סמ"ע דף ק"שד

סמ"ע דף ק"שה

סמ"ע דף ק"שו

סמ"ע דף ק"שז

סמ"ע דף ק"שח

סמ"ע דף ק"שט

סמ"ע דף ק"ת

סמ"ע דף ק"תא

סמ"ע דף ק"תב

סמ"ע דף ק"תג

סמ"ע דף ק"תד

סמ"ע דף ק"תה

סמ"ע דף ק"תו

סמ"ע דף ק"תז

סמ"ע דף ק"תח

סמ"ע דף ק"תט

סמ"ע דף ר'

סמ"ע דף ר"א

סמ"ע דף ר"ב

סמ"ע דף ר"ג

סמ"ע דף ר"ד

סמ"ע דף ר"ה

סמ"ע דף ר"ו

סמ"ע דף ר"ז

סמ"ע דף ר"ח

סמ"ע דף ר"ט

סמ"ע דף ר"י

סמ"ע דף ר"יא

סמ"ע דף ר"יב

סמ"ע דף ר"יג

סמ"ע דף ר"יד

סמ"ע דף ר"טו

סמ"ע דף ר"טז

סמ"ע דף ר"יז

סמ"ע דף ר"יח

סמ"ע דף ר"יט

סמ"ע דף ר"כ

סמ"ע דף ר"כא

סמ"ע דף ר"כב

סמ"ע דף ר"כג

סמ"ע דף ר"כד

סמ"ע דף ר"כה

סמ"ע דף ר"כו

סמ"ע דף ר"כז

סמ"ע דף ר"כח

סמ"ע דף ר"כט

סמ"ע דף ר"ל

סמ"ע דף ר"לא

סמ"ע דף ר"לב

סמ"ע דף ר"לג

סמ"ע דף ר"לד

סמ"ע דף ר"לה

סמ"ע דף ר"לו

סמ"ע דף ר"לז

סמ"ע דף ר"לח

סמ"ע דף ר"לט

סמ"ע דף ר"מ

סמ"ע דף ר"מא

סמ"ע דף ר"מב

סמ"ע דף ר"מג

סמ"ע דף ר"מד

סמ"ע דף ר"מה

סמ"ע דף ר"מו

סמ"ע דף ר"מז

סמ"ע דף ר"מח

סמ"ע דף ר"מט

סמ"ע דף ר"נ

סמ"ע דף ר"נא

סמ"ע דף ר"נב

סמ"ע דף ר"נג

סמ"ע דף ר"נד

סמ"ע דף ר"נה

סמ"ע דף ר"נו

סמ"ע דף ר"נז

סמ"ע דף ר"נח

סמ"ע דף ר"נט

סמ"ע דף ר"ס

סמ"ע דף ר"סא

סמ"ע דף ר"סב

סמ"ע דף ר"סג

סמ"ע דף ר"סד

סמ"ע דף ר"סה

סמ"ע דף ר"סו

סמ"ע דף ר"סז

סמ"ע דף ר"סח

סמ"ע דף ר"סט

סמ"ע דף ר"ע

סמ"ע דף ר"עא

סמ"ע דף ר"עב

סמ"ע דף ר"עג

סמ"ע דף ר"עד

סמ"ע דף ר"עה

סמ"ע דף ר"עו

סמ"ע דף ר"עז

סמ"ע דף ר"עח

סמ"ע דף ר"עט

סמ"ע דף ר"פ

סמ"ע דף ר"פא

סמ"ע דף ר"פב

סמ"ע דף ר"פג

סמ"ע דף ר"פד

סמ"ע דף ר"פה

סמ"ע דף ר"פו

סמ"ע דף ר"פז

סמ"ע דף ר"פח

סמ"ע דף ר"פט

סמ"ע דף ר"צ

סמ"ע דף ר"צא

סמ"ע דף ר"צב

סמ"ע דף ר"צג

סמ"ע דף ר"צד

סמ"ע דף ר"צה

סמ"ע דף ר"צו

סמ"ע דף ר"צז

סמ"ע דף ר"צח

סמ"ע דף ר"צט

סמ"ע דף ר"ק

סמ"ע דף ר"קא

סמ"ע דף ר"קב

סמ"ע דף ר"קג

סמ"ע דף ר"קד

סמ"ע דף ר"קה

סמ"ע דף ר"קו

סמ"ע דף ר"קז

סמ"ע דף ר"קח

סמ"ע דף ר"קט

סמ"ע דף ר"קי

סמ"ע דף ר"קיא

סמ"ע דף ר"קיב

סמ"ע דף ר"קיג

סמ"ע דף ר"קיד

סמ"ע דף ר"קטו

סמ"ע דף ר"קטז

סמ"ע דף ר"קיז

סמ"ע דף ר"קיח

סמ"ע דף ר"קיט

סמ"ע דף ר"קכ

סמ"ע דף ר"קכא

סמ"ע דף ר"קכב

סמ"ע דף ר"קכג

סמ"ע דף ר"קכד

סמ"ע דף ר"קכה

סמ"ע דף ר"קכו

סמ"ע דף ר"קכז

סמ"ע דף ר"קכח

סמ"ע דף ר"קכט

סמ"ע דף ר"קל

סמ"ע דף ר"קלא

סמ"ע דף ר"קלב

סמ"ע דף ר"קלג

סמ"ע דף ר"קלד

סמ"ע דף ר"קלה

סמ"ע דף ר"קלו

סמ"ע דף ר"קלז

סמ"ע דף ר"קלח

סמ"ע דף ר"קלט

סמ"ע דף ר"קמ

סמ"ע דף ר"קמא

סמ"ע דף ר"קמב

סמ"ע דף ר"קמג

סמ"ע דף ר"קמד

סמ"ע דף ר"קמה

סמ"ע דף ר"קמו

סמ"ע דף ר"קמז

סמ"ע דף ר"קמח

סמ"ע דף ר"קמט

סמ"ע דף ר"קנ

סמ"ע דף ר"קנא

סמ"ע דף ר"קנב

סמ"ע דף ר"קנג

סמ"ע דף ר"קנד

סמ"ע דף ר"קנה

סמ"ע דף ר"קנו

סמ"ע דף ר"קנז

סמ"ע דף ר"קנח

סמ"ע דף ר"קנט

סמ"ע דף ר"קס

סמ"ע דף ר"קסא

סמ"ע דף ר"קסב

סמ"ע דף ר"קסג

סמ"ע דף ר"קסד

סמ"ע דף ר"קסה

סמ"ע דף ר"קסו

סמ"ע דף ר"קסז

סמ"ע דף ר"קסח

סמ"ע דף ר"קסט

סמ"ע דף ר"קע

סמ"ע דף ר"קעא

סמ"ע דף ר"קעב

סמ"ע דף ר"קעג

סמ"ע דף ר"קעד

סמ"ע דף ר"קעה

סמ"ע דף ר"קעו

סמ"ע דף ר"קעז

סמ"ע דף ר"קעח

סמ"ע דף ר"קעט

סמ"ע דף ר"קפ

סמ"ע דף ר"קפא

סמ"ע דף ר"קפב

סמ"ע דף ר"קפג

סמ"ע דף ר"קפד

סמ"ע דף ר"קפה

סמ"ע דף ר"קפו

סמ"ע דף ר"קפז

סמ"ע דף ר"קפח

סמ"ע דף ר"קפט

סמ"ע דף ר"קצ

סמ"ע דף ר"קצא

סמ"ע דף ר"קצב

סמ"ע דף ר"קצג

סמ"ע דף ר"קצד

סמ"ע דף ר"קצה

סמ"ע דף ר"קצו

סמ"ע דף ר"קצז

סמ"ע דף ר"קצח

סמ"ע דף ר"קצט

סמ"ע דף ר"קק

סמ"ע דף ר"קקא

סמ"ע דף ר"קקב

סמ"ע דף ר"קקג

סמ"ע דף ר"קקד

סמ"ע דף ר"קקה

סמ"ע דף ר"קקו

סמ"ע דף ר"קקז

סמ"ע דף ר"קקח

סמ"ע דף ר"קקט

סמ"ע דף ר"קר

סמ"ע דף ר"קרא

סמ"ע דף ר"קרב

סמ"ע דף ר"קרג

סמ"ע דף ר"קרד

סמ"ע דף ר"קרה

סמ"ע דף ר"קרו

סמ"ע דף ר"קרז

סמ"ע דף ר"קרח

סמ"ע דף ר"קרט

סמ"ע דף ר"קש

סמ"ע דף ר"קשא

סמ"ע דף ר"קשב

סמ"ע דף ר"קשג

סמ"ע דף ר"קשד

סמ"ע דף ר"קשה

סמ"ע דף ר"קשו

סמ"ע דף ר"קשז

סמ"ע דף ר"קשח

סמ"ע דף ר"קשט

סמ"ע דף ר"קת

סמ"ע דף ר"קתא

סמ"ע דף ר"קתב

סמ"ע דף ר"קתג

סמ"ע דף ר"קתד

סמ"ע דף ר"קתה

סמ"ע דף ר"קתו

סמ"ע דף ר"קתז

סמ"ע דף ר"קתח

סמ"ע דף ר"קתט

סמ"ע דף ר"ר

סמ"ע דף ר"רא

סמ"ע דף ר"רב

סמ"ע דף ר"רג

סמ"ע דף ר"רד

סמ"ע דף ר"רה

סמ"ע דף ר"רו

סמ"ע דף ר"רז

סמ"ע דף ר"רח

סמ"ע דף ר"רט

סמ"ע דף ר"ש

סמ"ע דף ר"שא

סמ"ע דף ר"שב

סמ"ע דף ר"שג

סמ"ע דף ר"שד

סמ"ע דף ר"שה

סמ"ע דף ר"שו

סמ"ע דף ר"שז

סמ"ע דף ר"שח

סמ"ע דף ר"שט

סמ"ע דף ר"ת

סמ"ע דף ר"תא

סמ"ע דף ר"תב

סמ"ע דף ר"תג

סמ"ע דף ר"תד

סמ"ע דף ר"תה

סמ"ע דף ר"תו

סמ"ע דף ר"תז

סמ"ע דף ר"תח

סמ"ע דף ר"תט

סמ"ע דף ש'

סמ"ע דף ש"א

סמ"ע דף ש"ב

סמ"ע דף ש"ג

סמ"ע דף ש"ד

סמ"ע דף ש"ה

סמ"ע דף ש"ו

סמ"ע דף ש"ז

סמ"ע דף ש"ח

סמ"ע דף ש"ט

סמ"ע דף ש"י

סמ"ע דף ש"יא

סמ"ע דף ש"יב

סמ"ע דף ש"יג

סמ"ע דף ש"יד

סמ"ע דף ש"טו

סמ"ע דף ש"טז

סמ"ע דף ש"יז

סמ"ע דף ש"יח

סמ"ע דף ש"יט

סמ"ע דף ש"כ

סמ"ע דף ש"כא

סמ"ע דף ש"כב

סמ"ע דף ש"כג

סמ"ע דף ש"כד

סמ"ע דף ש"כה

סמ"ע דף ש"כו

סמ"ע דף ש"כז

סמ"ע דף ש"כח

סמ"ע דף ש"כט

סמ"ע דף ש"ל

סמ"ע דף ש"לא

סמ"ע דף ש"לב

סמ"ע דף ש"לג

סמ"ע דף ש"לד

סמ"ע דף ש"לה

סמ"ע דף ש"לו

סמ"ע דף ש"לז

סמ"ע דף ש"לח

סמ"ע דף ש"לט

סמ"ע דף ש"מ

סמ"ע דף ש"מא

סמ"ע דף ש"מב

סמ"ע דף ש"מג

סמ"ע דף ש"מד

סמ"ע דף ש"מה

סמ"ע דף ש"מו

סמ"ע דף ש"מז

סמ"ע דף ש"מח

סמ"ע דף ש"מט

סמ"ע דף ש"נ

סמ"ע דף ש"נא

סמ"ע דף ש"נב

סמ"ע דף ש"נג

סמ"ע דף ש"נד

סמ"ע דף ש"נה

סמ"ע דף ש"נו

סמ"ע דף ש"נז

סמ"ע דף ש"נח

סמ"ע דף ש"נט

סמ"ע דף ש"ס

סמ"ע דף ש"סא

סמ"ע דף ש"סב

סמ"ע דף ש"סג

סמ"ע דף ש"סד

סמ"ע דף ש"סה

סמ"ע דף ש"סו

סמ"ע דף ש"סז

סמ"ע דף ש"סח

סמ"ע דף ש"סט

סמ"ע דף ש"ע

סמ"ע דף ש"עא

סמ"ע דף ש"עב

סמ"ע דף ש"עג

סמ"ע דף ש"עד

סמ"ע דף ש"עה

סמ"ע דף ש"עו

סמ"ע דף ש"עז

סמ"ע דף ש"עח

סמ"ע דף ש"עט

סמ"ע דף ש"פ

סמ"ע דף ש"פא

סמ"ע דף ש"פב

סמ"ע דף ש"פג

סמ"ע דף ש"פד

סמ"ע דף ש"פה

סמ"ע דף ש"פו

סמ"ע דף ש"פז

סמ"ע דף ש"פח

סמ"ע דף ש"פט

סמ"ע דף ש"צ

סמ"ע דף ש"צא

סמ"ע דף ש"צב

סמ"ע דף ש"צג

סמ"ע דף ש"צד

סמ"ע דף ש"צה

סמ"ע דף ש"צו

סמ"ע דף ש"צז

סמ"ע דף ש"צח

סמ"ע דף ש"צט

סמ"ע דף ש"ק

סמ"ע דף ש"קא

סמ"ע דף ש"קב

סמ"ע דף ש"קג

סמ"ע דף ש"קד

סמ"ע דף ש"קה

סמ"ע דף ש"קו

סמ"ע דף ש"קז

סמ"ע דף ש"קח

סמ"ע דף ש"קט

סמ"ע דף ש"קי

סמ"ע דף ש"קיא

סמ"ע דף ש"קיב

סמ"ע דף ש"קיג

סמ"ע דף ש"קיד

סמ"ע דף ש"קטו

סמ"ע דף ש"קטז

סמ"ע דף ש"קיז

סמ"ע דף ש"קיח

סמ"ע דף ש"קיט

סמ"ע דף ש"קכ

סמ"ע דף ש"קכא

סמ"ע דף ש"קכב

סמ"ע דף ש"קכג

סמ"ע דף ש"קכד

סמ"ע דף ש"קכה

סמ"ע דף ש"קכו

סמ"ע דף ש"קכז

סמ"ע דף ש"קכח

סמ"ע דף ש"קכט

סמ"ע דף ש"קל

סמ"ע דף ש"קלא

סמ"ע דף ש"קלב

סמ"ע דף ש"קלג

סמ"ע דף ש"קלד

סמ"ע דף ש"קלה

סמ"ע דף ש"קלו

סמ"ע דף ש"קלז

סמ"ע דף ש"קלח

סמ"ע דף ש"קלט

סמ"ע דף ש"קמ

סמ"ע דף ש"קמא

סמ"ע דף ש"קמב

סמ"ע דף ש"קמג

סמ"ע דף ש"קמד

סמ"ע דף ש"קמה

סמ"ע דף ש"קמו

סמ"ע דף ש"קמז

סמ"ע דף ש"קמח

סמ"ע דף ש"קמט

סמ"ע דף ש"קנ

סמ"ע דף ש"קנא

סמ"ע דף ש"קנב

סמ"ע דף ש"קנג

סמ"ע דף ש"קנד

סמ"ע דף ש"קנה

סמ"ע דף ש"קנו

סמ"ע דף ש"קנז

סמ"ע דף ש"קנח

סמ"ע דף ש"קנט

סמ"ע דף ש"קס

סמ"ע דף ש"קסא

סמ"ע דף ש"קסב

סמ"ע דף ש"קסג

סמ"ע דף ש"קסד

סמ"ע דף ש"קסה

סמ"ע דף ש"קסו

סמ"ע דף ש"קסז

סמ"ע דף ש"קסח

סמ"ע דף ש"קסט

סמ"ע דף ש"קע

סמ"ע דף ש"קעא

סמ"ע דף ש"קעב

סמ"ע דף ש"קעג

סמ"ע דף ש"קעד

סמ"ע דף ש"קעה

סמ"ע דף ש"קעו

סמ"ע דף ש"קעז

סמ"ע דף ש"קעח

סמ"ע דף ש"קעט

סמ"ע דף ש"קפ

סמ"ע דף ש"קפא

סמ"ע דף ש"קפב

סמ"ע דף ש"קפג

סמ"ע דף ש"קפד

סמ"ע דף ש"קפה

סמ"ע דף ש"קפו

סמ"ע דף ש"קפז

סמ"ע דף ש"קפח

סמ"ע דף ש"קפט

סמ"ע דף ש"קצ

סמ"ע דף ש"קצא

סמ"ע דף ש"קצב

סמ"ע דף ש"קצג

סמ"ע דף ש"קצד

סמ"ע דף ש"קצה

סמ"ע דף ש"קצו

סמ"ע דף ש"קצז

סמ"ע דף ש"קצח

סמ"ע דף ש"קצט

סמ"ע דף ש"קק

סמ"ע דף ש"קקא

סמ"ע דף ש"קקב

סמ"ע דף ש"קקג

סמ"ע דף ש"קקד

סמ"ע דף ש"קקה

סמ"ע דף ש"קקו

סמ"ע דף ש"קקז

סמ"ע דף ש"קקח

סמ"ע דף ש"קקט

סמ"ע דף ש"קר

סמ"ע דף ש"קרא

סמ"ע דף ש"קרב

סמ"ע דף ש"קרג

סמ"ע דף ש"קרד

סמ"ע דף ש"קרה

סמ"ע דף ש"קרו

סמ"ע דף ש"קרז

סמ"ע דף ש"קרח

סמ"ע דף ש"קרט

סמ"ע דף ש"קש

סמ"ע דף ש"קשא

סמ"ע דף ש"קשב

סמ"ע דף ש"קשג

סמ"ע דף ש"קשד

סמ"ע דף ש"קשה

סמ"ע דף ש"קשו

סמ"ע דף ש"קשז

סמ"ע דף ש"קשח

סמ"ע דף ש"קשט

סמ"ע דף ש"קת

סמ"ע דף ש"קתא

סמ"ע דף ש"קתב

סמ"ע דף ש"קתג

סמ"ע דף ש"קתד

סמ"ע דף ש"קתה

סמ"ע דף ש"קתו

סמ"ע דף ש"קתז

סמ"ע דף ש"קתח

סמ"ע דף ש"קתט

סמ"ע דף ש"ר

סמ"ע דף ש"רא

סמ"ע דף ש"רב

סמ"ע דף ש"רג

סמ"ע דף ש"רד

סמ"ע דף ש"רה

סמ"ע דף ש"רו

סמ"ע דף ש"רז

סמ"ע דף ש"רח

סמ"ע דף ש"רט

סמ"ע דף ש"ש

סמ"ע דף ש"שא

סמ"ע דף ש"שב

סמ"ע דף ש"שג

סמ"ע דף ש"שד

סמ"ע דף ש"שה

סמ"ע דף ש"שו

סמ"ע דף ש"שז

סמ"ע דף ש"שח

סמ"ע דף ש"שט

סמ"ע דף ש"ת

סמ"ע דף ש"תא

סמ"ע דף ש"תב

סמ"ע דף ש"תג

סמ"ע דף ש"תד

סמ"ע דף ש"תה

סמ"ע דף ש"תו

סמ"ע דף ש"תז

סמ"ע דף ש"תח

סמ"ע דף ש"תט

סמ"ע דף ת'

סמ"ע דף ת"א

סמ"ע דף ת"ב

סמ"ע דף ת"ג

סמ"ע דף ת"ד

סמ"ע דף ת"ה

סמ"ע דף ת"ו

סמ"ע דף ת"ז

סמ"ע דף ת"ח

סמ"ע דף ת"ט

סמ"ע דף ת"י

סמ"ע דף ת"יא

סמ"ע דף ת"יב

סמ"ע דף ת"יג

סמ"ע דף ת"יד

סמ"ע דף ת"טו

סמ"ע דף ת"טז

סמ"ע דף ת"יז

סמ"ע דף ת"יח

סמ"ע דף ת"יט

סמ"ע דף ת"כ

סמ"ע דף ת"כא

סמ"ע דף ת"כב

סמ"ע דף ת"כג

סמ"ע דף ת"כד

סמ"ע דף ת"כה

סמ"ע דף ת"כו

סמ"ע דף ת"כז

סמ"ע דף ת"כח

סמ"ע דף ת"כט

סמ"ע דף ת"ל

סמ"ע דף ת"לא

סמ"ע דף ת"לב

סמ"ע דף ת"לג

סמ"ע דף ת"לד

סמ"ע דף ת"לה

סמ"ע דף ת"לו

סמ"ע דף ת"לז

סמ"ע דף ת"לח

סמ"ע דף ת"לט

סמ"ע דף ת"מ

סמ"ע דף ת"מא

סמ"ע דף ת"מב

סמ"ע דף ת"מג

סמ"ע דף ת"מד

סמ"ע דף ת"מה

סמ"ע דף ת"מו

סמ"ע דף ת"מז

סמ"ע דף ת"מח

סמ"ע דף ת"מט

סמ"ע דף ת"נ

סמ"ע דף ת"נא

סמ"ע דף ת"נב

סמ"ע דף ת"נג

סמ"ע דף ת"נד

סמ"ע דף ת"נה

סמ"ע דף ת"נו

סמ"ע דף ת"נז

סמ"ע דף ת"נח

סמ"ע דף ת"נט

סמ"ע דף ת"ס

סמ"ע דף ת"סא

סמ"ע דף ת"סב

סמ"ע דף ת"סג

סמ"ע דף ת"סד

סמ"ע דף ת"סה

סמ"ע דף ת"סו

סמ"ע דף ת"סז

סמ"ע דף ת"סח

סמ"ע דף ת"סט

סמ"ע דף ת"ע

סמ"ע דף ת"עא

סמ"ע דף ת"עב

סמ"ע דף ת"עג

סמ"ע דף ת"עד

סמ"ע דף ת"עה

סמ"ע דף ת"עו

סמ"ע דף ת"עז

סמ"ע דף ת"עח

סמ"ע דף ת"עט

סמ"ע דף ת"פ

סמ"ע דף ת"פא

סמ"ע דף ת"פב

סמ"ע דף ת"פג

סמ"ע דף ת"פד

סמ"ע דף ת"פה

סמ"ע דף ת"פו

סמ"ע דף ת"פז

סמ"ע דף ת"פח

סמ"ע דף ת"פט

סמ"ע דף ת"צ

סמ"ע דף ת"צא

סמ"ע דף ת"צב

סמ"ע דף ת"צג

סמ"ע דף ת"צד

סמ"ע דף ת"צה

סמ"ע דף ת"צו

סמ"ע דף ת"צז

סמ"ע דף ת"צח

סמ"ע דף ת"צט

סמ"ע דף ת"ק

סמ"ע דף ת"קא

סמ"ע דף ת"קב

סמ"ע דף ת"קג

סמ"ע דף ת"קד

סמ"ע דף ת"קה

סמ"ע דף ת"קו

סמ"ע דף ת"קז

סמ"ע דף ת"קח

סמ"ע דף ת"קט

סמ"ע דף ת"קי

סמ"ע דף ת"קיא

סמ"ע דף ת"קיב

סמ"ע דף ת"קיג

סמ"ע דף ת"קיד

סמ"ע דף ת"קטו

סמ"ע דף ת"קטז

סמ"ע דף ת"קיז

סמ"ע דף ת"קיח

סמ"ע דף ת"קיט

סמ"ע דף ת"קכ

סמ"ע דף ת"קכא

סמ"ע דף ת"קכב

סמ"ע דף ת"קכג

סמ"ע דף ת"קכד

סמ"ע דף ת"קכה

סמ"ע דף ת"קכו

סמ"ע דף ת"קכז

סמ"ע דף ת"קכח

סמ"ע דף ת"קכט

סמ"ע דף ת"קל

סמ"ע דף ת"קלא

סמ"ע דף ת"קלב

סמ"ע דף ת"קלג

סמ"ע דף ת"קלד

סמ"ע דף ת"קלה

סמ"ע דף ת"קלו

סמ"ע דף ת"קלז

סמ"ע דף ת"קלח

סמ"ע דף ת"קלט

סמ"ע דף ת"קמ

סמ"ע דף ת"קמא

סמ"ע דף ת"קמב

סמ"ע דף ת"קמג

סמ"ע דף ת"קמד

סמ"ע דף ת"קמה

סמ"ע דף ת"קמו

סמ"ע דף ת"קמז

סמ"ע דף ת"קמח

סמ"ע דף ת"קמט

סמ"ע דף ת"קנ

סמ"ע דף ת"קנא

סמ"ע דף ת"קנב

סמ"ע דף ת"קנג

סמ"ע דף ת"קנד

סמ"ע דף ת"קנה

סמ"ע דף ת"קנו

סמ"ע דף ת"קנז

סמ"ע דף ת"קנח

סמ"ע דף ת"קנט

סמ"ע דף ת"קס

סמ"ע דף ת"קסא

סמ"ע דף ת"קסב

סמ"ע דף ת"קסג

סמ"ע דף ת"קסד

סמ"ע דף ת"קסה

סמ"ע דף ת"קסו

סמ"ע דף ת"קסז

סמ"ע דף ת"קסח

סמ"ע דף ת"קסט

סמ"ע דף ת"קע

סמ"ע דף ת"קעא

סמ"ע דף ת"קעב

סמ"ע דף ת"קעג

סמ"ע דף ת"קעד

סמ"ע דף ת"קעה

סמ"ע דף ת"קעו

סמ"ע דף ת"קעז

סמ"ע דף ת"קעח

סמ"ע דף ת"קעט

סמ"ע דף ת"קפ

סמ"ע דף ת"קפא

סמ"ע דף ת"קפב

סמ"ע דף ת"קפג

סמ"ע דף ת"קפד

סמ"ע דף ת"קפה

סמ"ע דף ת"קפו

סמ"ע דף ת"קפז

סמ"ע דף ת"קפח

סמ"ע דף ת"קפט

סמ"ע דף ת"קצ

סמ"ע דף ת"קצא

סמ"ע דף ת"קצב

סמ"ע דף ת"קצג

סמ"ע דף ת"קצד

סמ"ע דף ת"קצה

סמ"ע דף ת"קצו

סמ"ע דף ת"קצז

סמ"ע דף ת"קצח

סמ"ע דף ת"קצט

סמ"ע דף ת"קק

סמ"ע דף ת"קקא

סמ"ע דף ת"קקב

סמ"ע דף ת"קקג

סמ"ע דף ת"קקד

סמ"ע דף ת"קקה

סמ"ע דף ת"קקו

סמ"ע דף ת"קקז

סמ"ע דף ת"קקח

סמ"ע דף ת"קקט

סמ"ע דף ת"קר

סמ"ע דף ת"קרא

סמ"ע דף ת"קרב

סמ"ע דף ת"קרג

סמ"ע דף ת"קרד

סמ"ע דף ת"קרה

סמ"ע דף ת"קרו

סמ"ע דף ת"קרז

סמ"ע דף ת"קרח

סמ"ע דף ת"קרט

סמ"ע דף ת"קש

סמ"ע דף ת"קשא

סמ"ע דף ת"קשב

סמ"ע דף ת"קשג

סמ"ע דף ת"קשד

סמ"ע דף ת"קשה

סמ"ע דף ת"קשו

סמ"ע דף ת"קשז

סמ"ע דף ת"קשח

סמ"ע דף ת"קשט

סמ"ע דף ת"קת

סמ"ע דף ת"קתא

סמ"ע דף ת"קתב

סמ"ע דף ת"קתג

סמ"ע דף ת"קתד

סמ"ע דף ת"קתה

סמ"ע דף ת"קתו

סמ"ע דף ת"קתז

סמ"ע דף ת"קתח

סמ"ע דף ת"קתט

סמ"ע דף ת"ר

סמ"ע דף ת"רא

סמ"ע דף ת"רב

סמ"ע דף ת"רג

סמ"ע דף ת"רד

סמ"ע דף ת"רה

סמ"ע דף ת"רו

סמ"ע דף ת"רז

סמ"ע דף ת"רח

סמ"ע דף ת"רט

סמ"ע דף ת"ש

סמ"ע דף ת"שא

סמ"ע דף ת"שב

גין משפט

חמשה נובין מן המחוררין לף על גב דקתני מכייב תכח ופייל הא דתכן בפ׳ הנזקין לון מוכיחין למזון החסם והכנות מכנסין מטופבדי והא דפריך בפרק קמא דקידושין נבי ארבע מפניקין להם תכח תני ארבע ואת אמר תכח ופייר היינו משום דקתני ואי אית ליה לזון ארבע כאחד מהם :

וגט חוב מאי בו אחריו ואם תאמר תקני מהסח למחול דאמר בפרק קמא דגיטין היה ר׳ מאיר פטר אפי׳ בו אחריו היינו גוב׳ לו מנכסי מטופבדין ולא מנכסים בני חורין דהכא מפני תיקון העולם בהדיא דגבי מבני חרי ומיהו בלאו הכי איתותב מחול התם מכרייתא ורבה אומר דמסכ׳ הא למידתי דגט חוב אחין בו אחריו היינו מפורש בו דלא למיגבי ביה ממטבדי וכפי זה מכינו בפרק גט פשוט גבי מי שכח ואת לבד פטר חובי והא דמוקי לה הכא כר׳ מאיר היינו משום דלכתורה פוטיה אפי׳ לגבל אי הוה פריך מיכה למחול הא למידתי כדפר׳ :

אסורה לבעלה אין להקשות מאסת דסות מייתי למדרכי דדרך גמול היא :

אונס דמבי רחמנא היכי מפכחת לה כו׳ לף על גב דאמוה דמחול מייתי קאמר מפמע ליה דמדאוריית קאמר דאי מדרבנן לף היו מוכיחין אותה מבעלה על כך : ממזרת

מסורת חשס

ים בהן אחריו׳ בלפים מפיעבד לוה נכפיו לאותה מלוה לף יחזירנו מוכח למלוה ואפי׳ הלוה מודה שהוא חייב לו ומפרש התם דחייסינן שמא פרעו ומן הלוי בפל וזה שהוא מודה עכת קנוניא היא ביניהם לטרוף לקוחו ויחלקו ביניהם : ואחכמי אומרים כו׳ דאחריו׳ טעו׳ סופר הוא וטריף מטבעדי ומפסדי לקוחו ובני פלוגתיה דרבי מאיר יהודה הוא בהדייהו סבדורו היא : ומאי ליה כו׳ דבכתובה אית ליה אחריות טעות סופר הוא : מן המחוררין אם יש נכסי בני חורין אבל החייב נגבין ואם לאו אין נגבין מן המטופבדין : פירות ומבח פירות כדתנן במפכת גיטין לף מוכיחין לאכילת פירות ולמבח קרקעות מכנסים מפופבדים מפני תיקון העולם ובפנים מוחזק בעלית מפרש לאכילת פירות ולמבח קרקעות כיצד הרי מגזל פרה מחבירו ומכרה לאחר והפביחה והרי היא יוצאת בדין מתחת יד הלוקח עם מבח מהפביא הלוקח בזבל וכניר ועם פירות מבח מהגזל טוענים ממנו כשהוא חוזר על המוכר ממכרה לו באחריות גובה קרן מנכסי מטופבדין ומבח מנכסים בני חורי ולא מן המטופבדין מפני תיקון העול לפי מאין קבוצין ואין הלוקח יודע במה להזהר : והמקבל עליו לזון בן אפתו ובת אפתו לף הו׳ גובה מן המטופבדים לפי מאי קאמר בכתובת אשה ואיבעית אימא כתוב הקנוניא והיא כוונית מנכסי מטופבדין מפני שהיא כבעל חוב מוקמינן לה התם בפקנו לה מידו דאפתם קניין לכתיבת עומד : נגט חוב כל פטרי קרקעין נגט : הכא לא כתבה ליה התקבלתי ואפמיכין מתניתין דאעפ פלא כתב לה כתובה לא תאריכין מחלה לו עלה שלא תאריך בפכם על תקנת בית דין מהכל יודעין שהכופף אפס ים לה כתובה : מאי חייב כמי דקתני מן המחוררין לף על פי שלא כתב לה אחריו׳ תנאי בית דין הוא להו׳ כל נכסיו אחראין לה בעורם לפניו אבל אם מכרם היכה טורפה לקוחו הואיל ולא נכתב בפטר ולא תאריכין אחריו׳ טעות סופר הוא : תחילה בתוכם תחילת פל בעיל ; וסופה פל בעילה ולקמי פריך תוכם דפרי׳ רחמנא היכי מפכחת לה : בפבויה הקלו פלא רחיכוה מנכעלה וכי קאמר תיהו בנכעלה : יפר אלבפה ונפ זה תוכם פבתחילת בעילה פהיה בתוכם הלבפה הבועל יפר : והיה מיעוטא הוא פלומר בפתם הפה אמרתי לך טעם התפור תלוי בלא נתפפה הא נתפפה מותרת ועם לפה פלף על פי פברון מותרת ואיזו זו כו׳ : קידושי טעות פל תנאי ולא כתקיי׳ התנאי אם זיכתה תחיתי מותרת לו לפי שהיכה לפתוח חלה פנויה בעלמא היא : הכי נפי דגבבי גבי פלפטים נוכבין מתח׳ בעליהן ; פריין לגבריהו לפי שבתוכם אם בחוכ עליהן : והא קא ממטין להו כהמת והרי אנו רואים שבפורן הגלן מוליכות להם לאותן גבבים לחם ומזון לשנת רבון הוא ומפני מהמת ירא׳ ההוא דעבור : והא קא מפלחן להו בידי כפכלחין מזמנות ומופיטות להם חביס לירות : ורחיי שבקינהו גבבין לגבת חל בעליהן וחיכון חזלן מכפייהו חל הגבבים אפילו מבויי מלכות נפיס שבבה המלך לתשמים : הרי הן כפבויין לפי שמלך גדול הוא ויודפת פלא יפחוה בתוכם : בין כגר לכטים היה ולכר עיירות ומלך עליהם ונעשה רחם לכטים ובדיניה תנן פבויי מלכות היכן כפבויין ולפורות לבעליהן דכפרת מינפב קא נפיב לה ונבעלת ברצון : ליפטות חלישטות כו׳ בבן בגר לפורות כרחמרי דכברת מינפב נפיב לה והריבי לפת מלך : ליפטים דפלמ׳ לפולו ליקוחים פלו קפין לה לפיכך היכה לה לתוכם : לגבי לחמורם לכטים הו׳ הלבך מתניתין דמייתי במלכות לחמורם קרי לבן בגר גבוכי ליפטו׳ ובריין דתכן היכא דגבוכי ליפטו׳ דעלמא קרי לבן בגר מבויי מלכות : חלמיכ לפהן גדול קיימא לן לקמן בפרק אלמנה ותנאי כתובה ההוא דלמיפקל ולמיפק קאי אבל תנאי כתובה דלמיקם קאי כגון מזונות ורפואה תמריכן ביבמות דלית לה בפרק יש מותרות והכא לפמעינן אבל דתנאי פתובה דפירקונה חית לה דמעיקרא חיפתעבד לה מהרי לף לבעולי לף היה מתנה ואוקביכן לאינהו חל להדריך למדינתיך והא כמי קרינן בה הבי והאי תנאי כמי למיפקל ומיפק קאי : ממזרת

יש בהן אחריות נכסים לא יחזיר שבית דין נפרעין מהן אין בהן אחריות נכסים יחזיר שאין בית דין נפרעין מהן דברי רבי מאיר וחכמים אומרים אחד זה ואחד זה לא יחזיר שבית דין נפרעין מהן רישא רבי מאיר וסיפא רבי יהודה וכי תימא כולה רבי מאיר היא ושני ליה לך מאיר בין כתובה לשטרי ומי שני ליה והתניא חמשה נובין מן המחוררין ואלו הן פירות ושבח פירות והמקבל עליו לזון את בן אשתו ובת אשתו וגט חוב שאין בו אחריות וכתובת אשה שאין בה אחריות מאן שמעת ליה דאמר אחריות לאו טעות סופר הוא רבי מאיר וקתני כתובת אשה איבעית אימא ר׳ מאיר ואיבעית אימא רבי יהודה איבעית אימא ר׳ יהודה התם כתבה ליה התקבלתי הכא לא כתבה ליה התקבלתי איבעית אימא רבי מאיר מאי חייב

דקתני מן המחוררין : לא כתב לה וכו׳ : אמר אבוה דשמואל אשת ישראל שנאנסה אסורה קטו לבעלה חיישינן שמא תחילתה באונס וסופה ברצון איתיביה רב לאבוה לשמואל אם תשתכאי אפרקיניך ואותביניך לי לאינתו אישתיק קרי רב עלי׳ דאבוה דשמואל שרים עצרו במילים וכף ישימו לפיהם מאי אית ליה למימר בשבויה הקלו ולאבוה דשמואל אונס דשרייה רחמנא היכי משכחת לה כגון דקאמרי עדים בצוותא מתחילה ועד סוף ופליגא דרבא דאמר רבא כל שתחילתה באונס וסופה היא אומר הניחו לי שאילמלא לא נזקקה לה היא שוברתו מותרת מאי טעמא יצר אלבשה תניא כוותיה דרבא והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותר ויש לך אחרת שאף על פי שלא נתפשה מותרת ואיזו בנה מורכב על כתיפה ממאנת והולכת לה אמר רב יהודה הני נשי דגנבי גנבי שריין לגברייהו אמרי לי׳ רבנן לרב יהוד׳ והא קא מטטיאן להו נהמא מחמת יראה והא קא משלחן להו גירי מחמת יראה ורבי שבקינהו ואזלן מנפשייהו אסורה תנו רבנן שבויי מלכות הרי הן בשבויין נגובי ליפטות אינן כשבויין והתניא איפכא מלכות אמלכות לא קשיא הא במלכות אחשורוש הא במלכות בן נצר ליפטות לא קשיא בבן נצר הא בליפטים דעלמא ובן נצר התם קרי ליה מלך והכ׳ קרי לי׳ לפטים אין נבי אחשורוש לפטים הוא נבי לפטים דעלמא מלך הוא : ובכהנ׳ אהדרינך למדינתיך וכו׳ : אמ׳ אבי׳ אלמנה לכהן גדול חייב לפרות שאני קורא בה ובכהנת אהדרינך למדינתיך

ממזרת

קמו

עיין לף קיימן עמ

עיין לף כל מקל לישות כימא עמין מם טוב לף קיימן ו קיימן ז

מבואר לף ק כידיה דף מד

ממזרת ונתינה לישראל אינו חייב לפרותה
שאין אני קורא בה ואותביניך לי לאנתו רבא
אמ׳כל שאיסור שביה גורם לה וחייב לפרות׳
איסור דבר אחר גורם לה אינו חייב לפרותה
לימא כתנאי המדיר את אשתו ונשבית׳ רבי
אלעזר אומר פורה ונותן לה כחובת׳ רבי יהושע
אומר נותן לה כתובתה ואינו פורה אמר רבי
נתן שאלתי את סומכוס׳ כשאמ׳ רבי יהושע נותן
לה כתובת׳ ואינו פור׳ כשהדיר׳ ולבסוף נשבית
או בנשבית ולבסוף הדיר׳ ואמר לי לא שמעתי
ונראין דברים שהדירה ולבסוף נשבית׳ דאי
אמרת נשבית ולבסוף הדירה אתי לאיערומי
מאי לאו במדיר אש׳כהן קמיפלגי ואבי׳ דאמר
כרבי אלעזר ורבא דאמר כר׳ יהושע לא הכא
במאי עסיקינן כגון שנדרה איהי וקיים לה הוא
רבי אלעזר סבר הוא נתן אצבע בין שניה ורבי
יהושע סבר הי׳ נתנה אצבע בין שניה אי היא
נת׳ה אצבע בין שניה כתובה מאי עבידתה ותו
אמר רבי נתן שאלתי את סומכוס כשאמ׳ רבי
יהושע נותן לה כתובתה ואינו פורה כשהדירה
ולבסוף נשבית אי בשנישבית ולבסוף הדירה
ואמר לא שמעתי ואי דנדר׳ איהי מה לי הדירה
ולבסוף נשבית ומה לי נשבית ולבסו׳ הדירה
לא לעולם דאדרה איהו ואבי׳ מתרץ לטעמיה
ורבא מתרץ לטעמיה אבי׳ מתרץ לטעמיה
אלמנה לכהן גדול כולי עלמ׳ לא פליגי דחייב
לפרותה ממזרת ונתינה לישראל כולי עלמא
לא פליגי דאינו חייב לפרותה מדיר אשת כהן
נמי כולי עלמא לא פליגי דחייב לפרותה
דהיינו אלמנה כי פליגי במדיר אשת ישראל רבי
אלעזר אזיל בתר מעיקרא ורבי יהוש׳ אזיל בתר
בסוף רבא מתרץ לטעמיה אלמנה לכהן גדול
ממזרת ונתינה לישראל כולי עלמא לא פליגי
דאינו חייב לפרות׳ כי פליגי במדיר׳ בין אשת כהן
ובין אשת ישר׳ ר׳ אלעזר אזיל בתר מעיקרא
ורבי יהושע אזיל בתר בסוף׃ נשבית חייב
לפרות׳ וכו׳׃ תר נשבי׳ בחיי בעלה ואח׳כ מת
בעלה הכיר בה בעלה יורשים חייבין לפרותה
לא הכיר ב׳ה בעלה אין יורשין חייבין לפרות׳ לו׳ סבר למיעבד עובדא כי הא מתנית׳ אל
רב הכי א׳ חביבי לי׳ הלכת׳ כי הא מתנית׳ אלא כי הא דתניא נישבת לאח׳מיתת בעלה
אין היתומין חייבין לפרותה ולא עוד אלא אפילו נישבית בחיי בעלה ואחר כך מת
בעלה אין היתומין חייבין לפרותה שאין אני קורא בה׳ ואותביניך לאינתו תנו רבנן
נשבית והיו מבקשין ממנה עד עשרה ברמי׳ פעם ראשונה פורה מיבן ואילך רצה׳
פורה רצה אינו פורה רבן שמע׳בן גמליאל אומר אין

ממזרת ונתינה לישראל חייב לפרותה ואם תחמ׳ בין לחביי בין לרבה
הא תמריכן בפרק יש מותרו׳ אלמנה לכה׳ כו׳ ממזרת ונתינה לישראל לף פה ופש
ים להן כתובה פירו׳ ובלאו׳ ופירו׳ היינו פרקונה דפרקונה תחת פירות וחורי
דהתם פי׳ בקו׳ דים להן פירו׳ מחוכל הבעל אם לא מלו לו פריק
להו מדידיה אבל מניות דקנתני התם דאין
להם פירות אפי׳ אם אוכל הבעל לא יחזיר
ואלמנה לכה׳ אפי׳ חביי דים לה לגמרי דין
פירו׳ מחייב לפרותה אבל רב׳ אפרם פירות
ממש כמו מאכל ואותן פירות עכשיו לא יתן
הבעל אלא אם כן נשבית דאי חפלו לא
נשבית אם כן היתה נכסרת וכל הנכסי׳ הין
רווחות בכך אלא יפרו ויהיו הפירות אלהן
לף על גב דאחר לעיל דפרקונה עדיף לה
טפי מפירות׃

בגון מבדרה היו וקיים לה הוא טפי הוה
ליה למימ׳ דפליגי דאר חזיל בתר
מעיקר׳ ואר חזיל בתר בסוף כדאמרינן לקמן
אלא דניחא ליה לאוקומי פלוג׳ היה בכותן
לחבב בין מיניה דאסחן דפליגי בה תנאי
בפרק המדיר׃ לף עח ופש

והיו מבקשין ממנ׳ עד עשר׳ ברמיה פעם
ראשונה פור׳ ואם תאמר והא דבעי
בפרק השולח אהא דתנן אין פורין את לף מה ופש
הסבויין יותר מכדי דתיהן מפני תיקון ה
העולם אי מטו׳ דוחק דכיבור׳ הוא אן מסיס
דלא ליגרו בהו טפי תיפטוט מהכ דמסוס
דוחקא דכיבור׳ דקתני דפורה עד עשרה
ברמיה ויש לומר דאפי׳ לטעמיה דלא ליגרו
וליתו טפי לא תקינו אלא יוכל לפרות אד׳
את עצמו יותר מכדי דתיו מהרי עור בעד
עור וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו והכא
אפשו כגופו והא דבעי ת׳ למיפס תיהא
דלמי פרק לברתיה עד תלסר אלפי דינרי
היינו מטוס דאין בתו כגופו׃

רצה אינו פורה פי׳ בקונט׳ דלא תקינו
רבנן אלא אד פריק מפמע מיניך
פירושו דאם נפצי׳ פעם שנית דאינו פור ה
כלל אפילו ברמיה וקם דלעיל מפקיכ׳ תיקנו
מבוי למבוי דמפמע דפירות ופרקון מצוי
יותר מכתובה וקבורה לפי שאלו אינם אלא
פעם אחת כל ימיה אבל פירות ופרקון
אפשר להיות כמה פעמי׳ ופל לפי דאורלבה
פירו׳ופרקון היינו מבוי אבל קבורה מצוי
מבוי לפי שהנשי׳ ממהרות למות מן האפפי׳
כדאמר בירושלמי וכן כתובה מבוי הוא
ור׳ח פירש דרבה היינו פורה יותר מכדי דמי
אבל כדי דמי׳ פורה ואינה לרשבח דאם כן
לרבנן נמי תיקנו אפירקון מפ׳ לף על נב
דכדי דמיה יתר על כתובת׳ ובריית אחר׳
מפמ׳ דאין פורה יתר על כתובתה ויבטר׳
לפנויי תדי קולי אית להו בפרקו׳ בני ומפמ׳
דלא כריך לפנויי הכי אלא לרשבנ׃ אין

אין פודין את השבויין יותר על כדי דמיה מפני תיקון העולם אבל בכדי דמיה פודין אע"ג דפירקון יותר על כתובתה ורמינהי נשבי והיו מבקשין ממנו ער עשרה בכתובתה פעם ראשונה פורה מיכן ואילך רצה פורה רצה אינו פורה רבן שמעון בן גמליאל אומר אם היה פירקון כנגד כתובתה פורה אם לאו אינו פורה רבן שמעון בן גמליאל תרי קולי אית ליה: לקתני חייב לרפואתה: תנו רבנן אלמנה ניזונת מניכסי יתומין וצריכה רפואה הרי היא כמזונות רבן שמעון בן גמליאל אומר רפואה שיש לה קיצבה הרי היא כמזונות אמר רבי יוחנן עשו הקוֹת דם בארץ ישראל דרפואה שאין לה קצב קריבי דרבי יוחנן הוה להו איתת אבא דהות צריכי רפואה כל יומא אתו לקמיה דרבי יוחנן אמר להו איזילו קוצו ליה מידי לרופא אמר רבי יוחנן עשינו עצמינו כעורכי הריונין מעיקרא מאי סבר ולבסוף מאי סבר מעיקר סבר ומבשרך לא תתעלם ולבסוף סבר אדם חשוב שאני: מתני' לא כתב לה בנין דיכרין די הוו ליבי מינאי אינון ירתון כסף כתובתיך יתר על חולקהון דעם אחוהון חייב שהוא תנאי בית דין בנן נוקבן דיהוו ליבי מינאי יהוין יתבן בביתי ומיתזנן מנכסיי עד דתלקחן לנוברין חייב שהוא תנאי בית דין את תהא יתבא בביתי ומיתזנא מנכסי כל ימי מינך אלמנותיך בביתי חייב שהוא תנאי בית דין כך היו אנשי ירושלם כותבין אנשי גליל היו כותבין כאנשי ירושלם אנשי יהודה היו כותבין עד שירצו היורשין ליתן לך כתובתיך לפיכך אם רצו יורשין נותנין לה כתובת וֹפוטרין אותה: גמ' אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי מפני מה התקינו כתובת בנין דיכרין כדי שיקפוץ אדם ויכתוב לבתו כבנו ומי איכ מידי דרחמנ' אמר בראלירות ברתא לא תירות ואתו רבנן ומתקני דתירות ברתא הא נמי ראוריית הוא דכתיב קחו נשים והולידו בנים ובנות וקחו לבניכם נשי ואת בנותיכ תנו לאנשים בשלמא בני בידיה קיימי אלא בנתיה מי קיימן בידיה הא קא משמעלן דנלבש וניכסה וניתיב לה מידי כי היכי דקפצי עלה ואתו נסבי לה ורב ראמרי תרויהו עד לעישור נכסי ואימ ראב לירו רבעל לא לירו אה כן אב נמי מימנע ולא כתב ואימ היכא דכתב אב ליכתוב בעל היכא דלא כתב אב לא לכתוב בעל לא פלוג רבנן ברת בין הבנים נמי תירות בנחלה שויוה רבנן בת בין הבנות תירות לא פלוג רבנן ונינבי מטלטלי בכתובה שויוה רבנן תטרוף ממשעבדי ירתון תנן ואימא אף על גב דליכא מותר דינר במקום דקא מיעקרא נחלה דאורייתא לא תקינו רבנן רב פפא איעסק ליה לבריה בי אבא סוראה אזל למיכתב לה כתובתה שמע יהודה בר מרימר נפק אתא איתחזי ליה כי מטו לפיתחא הורמ קא מפשר מיניה אמר ליה ניעול מר בהדאי

חזייה

מפני תיקון העולם פלגו ורבנן להעלו על דמיהן: כנגד כתובתה אבל יותר מכתובתה לא דלא יהא טפל חמור מן העיקר כתובתה יתר על הכתוב: הרי קולי לא יותר על דמים סתם רחוקים ליתכ בממ' ולא יותר על כתובתה: ופריכא רפואה הרי היא כמזונות ולא פריכא רפואה הרי היא הרפואה כמזונות

גר חנניא ותורם מור

קיבבה הילכך רפואה שים לה קיבבה סתם חולה תדיר הוא בכל מזונו: קומו לי תיתי לדוסקיקבל עלי רפואה עולמי בכך וכך: כעורכי הדיינין לוחב לחד מיבעלי דיכין ומטעים זכיותיו לדיין ועורך הדיין לזכותו מיקרי עורכי הדיינין מעורך את הדיינין להפוך לכם לטובתו על זה: מעיקר בסתמיתו עכ': ולבסוף כסתחר: מתניתין בל חולקין דעם לחומרן בני אסתר ליהוי בחיי ולירסך יטלו בניך כתובתיך ונכסיך מיכה סתם מרובה היא לו שמא יהו בני אסתר ראשונה מרובי ובניך יועמדים יטוב להן מיטלטלי כתובת אמן ומרובי כתובת אמן ואפי כתובת סוות: כל ימי מיבר תרתלותי כל ימי חסך תלמנותיך: גמ מפני מה תקנו כתיב בנין דכרין מחתר מהבעל יורם את אפותו למה תקנו מיורם בבניה מה מירם מתכה דהיינו כדוכיא פלה: ויתן לבתו כדוכיא יפה דחילו מהה יירסו בניה: רחמנא אמר ברית לירות היום כי יחו' יבן אין לו ונומר הא יש לו אבא יורסו ולא בתו: ותקון דיתידו ברתא מיתן לה אחב מחמו מהיו בניו רחוקין לירם: במלחמת בנו בידו לבתם לו אפם סדרכו על חיים להו' על אפם: אחי בתו מי בידו וכי דרך יפסח לחז' על חים: ואימ דאב לירו דבעל לא ליר' כיון דטעמא כדי שיקפוץ ליתן לבתו הוא דתקון כדוכי דייהב אב לבתו לירתן בניס הבעל כגון מנה מאתים ותוספת דבעל לא לירתון: אבדלא ירתי לאחר הכתובה: אב נמי מיימנ ולא כתב לבתו אחרי מזה תקפיד על בלו מלהורים לבני בתו אף אני אמסוך ידי מלהרבות לו בדוכיא: היכא דכתב אב כו' כיון דטעמא מפני תיקפץ אב ליתן כדוכיא לבתו היא כתובתה אבל יותר מכתובתה לא דלא יהא טפל חמור מן העיקר כתובתה יתר על הכתוב: הרי קולי לא יותר על דמים סתם רחוקים ליתכ בממ' ולא יותר על כתובתה: ופריכא רפואה הרי היא כמזונות ולא פריכא רפואה הרי היא הרפואה כמזונות

מסורת ה"ש

מיי' פ"ו מהל' אישות הל' ב' סמ"ג עשין ע"ח טור אה"ע סי' קע"ז

מיי' פ"ו מהל' אישות הל' ב' סמ"ג עשין ע"ח טור אה"ע סי' קע"ז

קמח

קמז

קמח

קמט

קנ

קנא

קנב

קנג

קנד

קנה

קנו

קנז

קנח

קנט

קס

קסא

קסב

קסג

קסד

קסה

קסו

קסז

קסח

קסט

קע

קעא

קעב

קעג

קעד

קעה

קעו

קעז

קעח

קעט

קפ

קפא

קפב

קפג

קפד

קפה

קפו

קפז

קפח

קפט

קצ

קצא

קצב

קצג

קצד

קצה

קצו

קצז

קצח

קצ

משורת השם

חזא דב פפא דלא ניחא ליה ליהודה למיעל: וכל מכן מברית לברית והכא
לישבועה לחבירתה הוא מיה כתוב לבתו מה מהיה רחוי להורים לכניו:
דיתם רבי יוחנן לעיל מיקמץ חדם ויתן לבתו וילוף לה מקרח: לעמוייה כמי
כתמיה: מעלחי דידי היינו עמוי כניסתי עמך זהו עמוי מירב לפמוך כמבול
כבודי: תלמיי רב פפא ליהודה ברבי עלי: גר מכוח;
סבר לחזוי חבא כורחה הלי דמתיק יהודה ותורה אור
מרתה רתח מלין כדוליה הובבת בעיניו:
ש מתלין דף קלב לי מי חימרין כיון דמכרה לבעלה פקעה
לה תורת ירושת חבים תלהורים נדוכי מלו
לבניו בתו מהרי מכירתה ואין כל הירושה
בהה מעכבין זה מכח הבעל ויחלקו כל
בניה כפו'בכי מתי כפיו: ותיבעי לך מוחלת
פקוח רבר תלוי מן המכר ולי מפוס פקעה לגמ
מטח הנאה לידה מכל מקום פקעה זכותה
בחייה: הפתח מוכרת מבעיא לי כלומר מי
מברת רמפוס הנאה רמטח לידה תיפוק
לרעתי רפקעה זכות הפתח מוכר ראכוסה
היא מלקח לרעתיה רפקעה זכות ומבעיא
לי כל מכן מוחלת מלא חכים: מחו לה מלא
עוכלי בעוכלא מכ'חות'מלא אכו'ברפוקה
מברלמה ברזל כתיק מפקולת קטנה פפת
עוכלא: מוכרת כתובתה לאחרים בטובת
חנאה פלם נתחרטלה יטלוה לקוחות ולא
מקח ירפנה בעלה ומקח וירפה בעלה: ים
לכניה כתוב בניו דכרי דהה כי לא זכיתה
כמי יריתי לה בעל ותקון לה רבנן הפת' כמי
לגבי בעל לא פקעה זכותה ולי מפוס
דיהוקל בעיניה לתוכרה ולהפסיר את בניה
לא נתחרטלה אן נתנרפה: זוזי חנפוה
מהוכרפה להם לחולי לחלקה וקל בעיניה
להפסיר בניה מכתובתה חכם: מוכרת
לבעלה כמי טובת הנאה בעלמ'תיפוט רבר
מהרי לא מקח יורע'ולימו לוקח'מתנ' מלא
פלא מת הוא ובא תנבה לה מת ובא
לירי ירוש'הילכך כמוכרת לאחרים דמי: אן
כמוחלת לבעלה דמי הוחיל ובירו הפתובה
והוקל בעיניה להחליטה: לית יורפין פל זה
כו' תפנה היא ביבמות הלפה מהלך בעלה
למריכת היס ולוש'לה ער לח' מת בעלך
והיתירוה ליכפה וכיפלת ולחר כך בה בעל
יבמה דף נא תבא ומזה ולית לה כתוב'לה מזה ולא
מזה ולא מקח לית יורפין פל זה וזה בניס
פים לה מזה ומזה יורפין כתובת': והויכן
בה כתובתה מלי עיבידתה הא לחרת לית
לה כתובה: ולחר רב פפא כתובת בכין
דכרין והכי קלמר מקח היא בחיי פכיסס
וירפוה הס לית בניס פים לה מזה ומזה
כוחלין כתובת לחן כבנין דכרין כפבלין
לחלוק בנכפי לכיסס הלא חולקין בפוה:
ולחלי כיון דלמריכן כי לכיסה לה מפפרי כתוב'בנין דכרין: כימא יבר לנפפ מחיתה
מתלוה לבעל: קנסה מפוס הלא דייקת
מפיר מת בעלה מקמי דתיכסוב: לית
לה מזונות בהלמונתה דתכלי כתובה
כפתובה: הו הב לה כתובה דתקנו

מיית פ"ק דיבמות דף יב ע"ב

עוד לפ' עיקין דף קיא ע"ב ופ' ומפ' דף קיב ע"ב

מיית פ"ק דיבמות דף יב ע"ב

קנ אנסה התם קנסא הוא דקנסוה רבנן יתיב רבין בר חנינא קמי'דרב חסד'ויתיב וקאמר
משמי'דרבי אלעזר מוחלת כתובתה לבעלה אין לה מזונות אמר ליה אי לאו דקאמר'
לי משמיה דנברא רבה הוה אמינא לך משיב רעה תחת טובה לא תמוש רעה מבירתן
קנא יתיב רב נחמן ועילא ואבימי בר רב פפי ויתיב רב חייא בר אמי נבייהו אתא הזהוא גבר'
דשכיב ארוסתו אמרי ליה איזיל קבר או הב לה כתובתה אמר להו רב חייא תנינא
אשתו ארוסה לא אובן ולא מטמא לה ובן היא לא אוננת ולא מטמאה לו מתה אינו
יורשה מת הוא גובה כתובתה טעמא דמת הוא הא מתה היא אין לה כתוב'מאי טעמא
אמר רב הושעיא שאין אני קורא בה כשתינסי לאחר תשלי מה שכתוב ליכי כי אתא
רבין אמ'ריש לקיש ארוס שמתה אין לה כתוב'אמר להו אביי זילו אמרו ליה שקילא

מיית פ"ק דיבמות קמג לימין פא עוד לח' מיתן נב מיית פ"ב מסלכת אכל קמג לימין פא עוד לח' מיתן פא

מיית פ"ק דיבמות דף יב ע"ב ל'ימין דף כט ע"ב פ"ק דכתובות דף ע"ט ע"ב פ"ק דקדושין דף כח ע"ב

השתא כמי לחדר בי ולף על גב דהן הן דברים הנקנים בחזירה חיינו
היכא דעמדו וקדמו והכא כסרמה לחזור עדיין לה קדמו לו כתי
הכא כבר קידמו קודם לכן ולחר כך כתב ולא חמר כן הן דברים הנקנים
בחזירה אלא כסף קידמו לח כך: ותיבעי לך מוחלת נרלי לעדים דהוה
לך למיקט בעיתך כתוחל'דמכירת
טפי כרפידם בקונטרים ומפיק הפתח
מוכרת דהיכא לעיתר זוזי הכפוה לה דעתי
פוטה לותר הוחיל ומכר הפפידה מוחלת
מיבעיא דפפיטה דלית לה כתובת בעין
לכרי וכהג פרח בפילהי המלכיא גבי ניקב דף פ
בכדי טהרתן:
שאין לכי קור'בה לפפהפלי לחת'חטלי
מה פכת'ליכי והא דהכ'לעיל קבורת'
תחת כתובתה היינו נדוניית פתובת'והיינו
דוקא נפוחה מהוח יורע נדוניתה ומכיוה
פכרקע'כדוניית כתוב'כדחמר לעיל נכנפה
עמו ללון לף עלפי מכתובתה בבית בעלה
ולפ תחת'והא מדרש כתובה לה דרפי זה
בם כרחמרינן בפ'החפה פלוס דחנן החם דף קיו הפ
פחמרה חת בעלה בם לומרים חכם ותיטול
כתוב' ובה לומר' חנפח ולא חטול כתובה
כן לחמר לי בם לבית הלל והלא מפס כתובה
כלמר פהרי כותב לה לכפתנפלי לחחר כך'
ולף על גב דקתני התם חזרו בה להורות
בהו זה מקו פחמרו להו בית פמאי התרתם
הערוה החמורה לה תחיר מיתון הקל דהה
חחר בפר' החפה פנפלו מחן פמפת להו
דלית להו מדרש כתובת בם תפמע דלא
חזרו בה פוס מדרש כתובה הלא מקו
כרפר'ולפ כן היכי לחתי הכ'בם ותו לבעי
ורבה דדרפי לעיל ולהדרתיך למר יכתיך
ולותיבתי לליכתו ופמולל דדרים כמי לעון
הפטר בפ"ק דבם גבי הא דחמר בעל חוב דף יל
נוכה לת הפבח קדע פכך כות' לו ולכה
ליקוס ולימפי כו'לטו כולהו בם ולה בית
פתלי בתקוס בה ליכה מפנה וכרה'רבהה
הלכה כבית פתלי פוס דפכחכה כמה
תנלי

דקיימי כוותיה בריש המקבל דדרשי לטון הדיוט רבי מאיר ורבי יהודה והלל הזקן ורבי יהושע בן קרחה ורבי יוסי וכיון דדרשי לטון הדיוט מכהנו ההדיוטות לכתוב בשטרי לף על פי שלא תיקנו חכמי כלם תקנתי כתוב שהוא תיקון חכמי והתם בהמקבל מוכח דשכי הלכתא ומי יקשה מבא להלל הזקן ושמאי לף על גב דבית הלל הם תלמידי הלל הזקן פליגי עלי לי כמי כי לי להו לבא מדרש כתובה היינו לגרע כחה לבל ליפות כחה חית להו ולהכי חזרו בית הלל להודות לבית שמאי ביפות דהתם הוי ליפות כחה ולף קיו מפני קו דהתם כדמוכח מתניתין דהתם וההיא דהמקבל כמי ליפות כחה דעל ידי שהיה כתוב בכתובתה תתן לכשתיכנסי לחופה הוי לי לחיכתו לה עמה בניה מחזרים ובתר מזרה אמרה הלל הזקן ומי בם חית להו מדרש כתובה לפילו לגרע כחה וקיימא לן כוותי דהא הכא בשמעתי לגרע כחה הוא: הויה דאירוסין או הויה דנשואין היא לף על גב דבבר כדפריך לעיל לרב דאמר עד דתלקחן דהתם פריך משום דמשמע דאתא לאפוקי מדלוי אבל הכי רב יוסף אמר ברייתא בחפי כפשטה וקאמר מיפות כמהוא קטנה והוה הדין לאיבעי ולא אינסיב: ארוסה ים לה מזונו לא משמע ליה פלוגתא דתנאי דלעיל אי כמי משמע ליה ומבעיא ליה היכי הלכתא:

אלמנה בבית חביה פי׳ בקוב דהיינו מן האירוסין דמן הנישואין לכא ליה דהיון מנכסיו משעה אחת מזונות קוב אין לה אבל מן האירוסין לא פקעי דקשבר אירוס ים לה מזונות ואת אם כן אמאי קתני אלמנה בבית חביה מזונות אפילו אבל מן הנישואין לא משכחת לה מזונות ים לה לומר דקתני משמע ליה דאי לאו משמע ליה לא משכחת לה מזונות אבל מן הנישואין אפילו משכחת לה אינה יכולה לומר לא משמע לי דהא אמרי׳ בגמרא דאפילו אמר לא משמע לי מחייבינן ליה מזונות ואפילו הכי קתני אלמנה בבית חביה משמע ליה ולא משמע ליה אלא ודאי אי משמע ליה אפילו מן הנישואין ואי לא משמע ליה אפילו מן האירוסין ומשום הכי קתני משמע ליה דאי לאו הכי לא הוה משכחת לה מזונות מן האירוסין ומשום הכי קתני אלמנה בבית חביה משמע ליה ולא משמע ליה אלא ודאי אי משמע ליה אפילו מן הנישואין ואי לא משמע ליה אפילו

מסורת השס

כיון דלית לה כתובה ליכא לה מזוני לבת דחה תנאי כתובה הוי׳ בת תרומה הבא על תרומתו וילדה לו ומת ולו בנים לה מזונו׳ או לא׳ כיון כגון שכתב לה מן התרומה׳ לימני רבנן תקון כמי לתרומה׳ או דלמ׳ כיון דלא תקון רבנן למיכתב ער פעת כיומין תנאי כתוב׳ כמי מקמי הכי לא חייל׳

בת תרומה תוכם את הכעדה וכפתה אחרי גר ממזר

כן כרכתיב ולו תהיה לאכל ולדה לו בת ומת ים לה מזונות מן התחין או לא׳ ים לה כתובה מכסיו׳ מאי מזונות הבת מהן תנאי כתובה פקעי בהכי או לא׳ מי אתריכן כיון דלית לה כו׳ ; או דלמא כתובה הייכו טעמ׳ דלא תקון לה רבנן אמו׳ דכל כתובה אמה אמו׳ לא תהא קלה בעיניו להוציא׳ תקנוה ׃ והא לא מכי מפיק כרכתיב לא יוכל לשלחה כתובה דאמוס תפוקי הוא דליכא למיחש לה חבל אחר תנאי כתובה דלמו אמוס קלה ליתקון ליה לה ׃ בביתי ולא בביקתי אם יש לה בית כופין את ם יורפין לתת לה תדור לפי כבודה ואין יכולין לומר לה לכי לבית חבין ואכו זכין אותך אם חבל אין לו בית אלא ביקתא בעלמא כריף בר וקטן ואמון ביקתא בי עקתא יכולין לומר לכי תתבלבו דאת תהא יתבה בביתי כתב לך ולא בביקתי ׃ חבל מזוני אין לה בבית חביה מכסיו ולא ת׳ אמרי׳ כיון דלא קריכן בה ואת תהא יתבה בביתי קריכן לא בה ותזוכה מכסיו ורב יוסף בביתי יתירא דרים דתקון למכתב בביתי תרי זמיכי ואת תהא יתבה בביתי כל ימי מינר תרמלותיך בביתי ׃ הא לא כתפייסה ים לה בתמיה ואפי׳ אין העבדה מחמת כבוד בעלה אלא אלא היה תובעה הגון ׃ כיחלה ופרכסה גליח דעתה דלא מחמת כבודו מעכבת ליכסף ׃ עמתה כתובתיה אפותיקי קריקע המיוחר לכתובת׳ עמת׳ אפותיקי לבעל חוב אלא הכי אין לפי מהן ניכוי כתוב׳ חבל תביע לא ׃ פרוודהא כרכי הקמוכי לה ימחו מפרוורי בבל דקני קבא דנהרדעא כל מקום שמורין תבואה בתרת קב נהרדע׳ ; אמי׳ מה טעמ׳ כשמגבי לה בית דין כתובת׳ ממין בנדיס בפירעון כתובה ׃ בלקוט מכיר מבר בבית בעל הבית ולקח לו בעל הבית בנדיס כפיוכא עם אותן בנדיס בעכרו לשמואל ורב אחר אין ממין ׃ וכן בלקוט לרב ממין ולשמואל אין ממין ׃ ומנח בה רב שיתא ואחרלתא שלח ופוק אמר רב נחמן אף על גב דתנן במתניתין כוותיה דשמואל הלכתא כוותיה דרב דתנן אחד המקדיש נכסיו ואחר המעריך את עצמו אין לו לא בכסו אשתו ולא בכסו בניו ולא בצבעשצבע לשמן ולא בסנדלי חרשים שלקח לשמן אמר ליה רבא לרב נחמן וכי מאחר דתנא מתניתין כוותיה דשמואל אמאי הילכתא כוותיה דרב אמר ליה לכאורה כשמואל דהיטא כי מעיינת בה הילכתא כוותיה דרב מאי טעמא כי אקני לה ארעתא למיקם קמיה ארעתא למישקל ולמיפק לא אקני לה ׃ כלתא דבי בר אלישיב הוה קא תבעה מיתמי הוה קא ממטי להו לבי דינא אמרי זילא לן מילתא דתזלי הכי לבישתינהו ואיכסתינהו לכולי׳ מנה אתו לקמיה דרבינא אמר להו הילכתא כוותיה דרב דאמר אלמנה שמין מה שעליה ושמואל אמ׳ אין שמין מה שעליה אמ׳ רב חייא בר אבין וחילופה בלקיט רב כהנא מתני וכן בלקיט ומנח בה סימנא יתמא וארמלתא שלח ופוק אמר רב נחמן אף על גב דתנן במתניתין כוותיה דשמואל הלכתא כוותיה דרב דתנן אחד המקדיש נכסיו ואחר המעריך את עצמו אין לו לא בכסו אשתו ולא בכסו בניו ולא בצבעשצבע לשמן ולא בסנדלי חרשים שלקח לשמן אמר ליה רבא לרב נחמן וכי מאחר דתנא מתניתין כוותיה דשמואל אמאי הילכתא כוותיה דרב אמר ליה לכאורה כשמואל דהיטא כי מעיינת בה הילכתא כוותיה דרב מאי טעמא כי אקני לה ארעתא למיקם קמיה ארעתא למישקל ולמיפק לא אקני לה ׃ כלתא דבי בר אלישיב הוה קא תבעה מיתמי הוה קא ממטי להו לבי דינא אמרי זילא לן מילתא דתזלי הכי לבישתינהו ואיכסתינהו לכולי׳ מנה אתו לקמיה דרבינא אמר להו הילכתא כוותיה דרב דאמר אלמנה שמין מה שעליה ההוא דאמר להו נדוניא לברת זל נדוניא אמר רב אידי בר אבין

פורנא ליתמי ההוא דאמר להו ארבע

כתובת מהו תימא דתמוסה גופה תיבעי׳ ׃ בת בביתי ולא בביקתי כפלגין להן כי אם ביקתי כפלגין להן מפקרת דלכולי עלמא יכולין לגרשה ובים להם בתים טובים היא תרוותה בהאי ליסבה דביתי ממתתמ׳ במדור כדרך שנשתתמ׳ בחיי בעלה כדאתרי׳ בהמוס ואין להחליף לה לגרוע ממנו או מתת תכילו לכיופא בו ׃

דף קג

לית הלכתא ככל הני ממתתא בר מתבעו׳ ליכסף דהחוא עריפא דאי ככל הני רווקא וקאי נמי אתבעוה ליכסף אם כן קשיא דשמואל אדשמואל לרב ענן דאתר לציל לדידי מפרשה לי תיכיס דמר ממוס כו׳ וכהג תיפח בפר׳ קולן ליח הלכת׳ ככל הני ממתתא דלאו דווקא ׃

דף קד

ושמואל אמר הלכה כחכמי גליל פלח דבמקוס שים מנהג ילכו אחר המנהג ובמקוס שלין מנהג יעמו כמוצ דהלכתא כוותי׳ והא דבעי בפמוך עד היכן נהרדעא לאו מקוס דלין הלכה כשמואל אלא מקוס דאלמנה מהניא דלמנכה שם לפרם בעה ׃

דף כה

ארבע

ק נ ג תיקו׳ את תבת בביתי וכו׳ ׃ תני רב יוסף בביתי ולא בביקתי אבל מזוני אית לה מר בר רב אשי אם׳ אפילו מזוני נמי לית לה ולית הלכת׳ כמר בר רב אשי אמר רב נחמן אם׳ שמואל תבעוה להינשא ונתפיס׳ אין לה מזונות הא לא נתפיסה יש לה מזונו׳ אם׳ רב ענן לדידי מפרשא לי מיניה דמר שמו׳ אמרה מחמת פלוני בעלי יש לה מזונו׳ מחמת בני אדם שאינן מהוגנין לה אין לה מזונות אמר רב חסדא זינתה אין לה מזונות — אמ׳ רב יוסף כיחלה ופירכסה אין לה מזונו׳ מאן דאמר זינתה כל שכן כיחלה ופירכסה מאן דאמר כיחלה ופירכסה אבל זינתה אית לה מאי טעמא יצר אנסה ולית הילכתא כהני שמעתתא אלא כי הא דאם׳ רבי יהודה אמר שמו׳ התובעת כתובתה בבית דין אין לה מזונו׳ ולא והתניא מכרה כתובתה ומישכנה כתובתה עשתה כתובת׳ אפותיקי לאחר אין לה מזונות הני אין אבל תובעת לא הני בין בבית דין בין שלא בבית דין תובע בבית דין אין שלא בבית דין לא ׃ וכך היו אנשי ירושלים וכו׳ ׃ אתמר רב אמר הלכה כאנשי יהודה ושמואל אמר הלכה כאנשי גליל בכל וכל פרוודהא נהוג כרב נהרדעא וכל פרוודהי נהוג כשמואל ההיא בת מחוזא דהות נסיבא לנהרדעא אתו לקמיה דרב נחמן שמעה לקלא דבת מחוזא היא אמר להו בבל וכל פרוודה נהוג כרב אמרו ליה והא לנהרדעא נסיבא אמר להו נהרדעא וכל פרוודה נהוג כשמואל ועך היכא נחדרעא ק נ ד עך היכא דסגי קבא דנהרדעא אלמנה רב אמר שמין מה שעליה ושמואל אמ׳ אין שמין מה שעליה אמ׳ רב חייא בר אבין וחילופה בלקיט רב כהנא מתני וכן בלקיט ומנח בה סימנא יתמא וארמלתא שלח ופוק אמר רב נחמן אף על גב דתנן במתניתין כוותיה דשמואל הלכתא כוותיה דרב דתנן אחד המקדיש נכסיו ואחר המעריך את עצמו אין לו לא בכסו אשתו ולא בכסו בניו ולא בצבעשצבע לשמן ולא בסנדלי חרשים שלקח לשמן אמר ליה רבא לרב נחמן וכי מאחר דתנא מתניתין כוותיה דשמואל אמאי הילכתא כוותיה דרב אמר ליה לכאורה כשמואל דהיטא כי מעיינת בה הילכתא כוותיה דרב מאי טעמא כי אקני לה ארעתא למיקם קמיה ארעתא למישקל ולמיפק לא אקני לה ׃ כלתא דבי בר אלישיב הוה קא תבעה מיתמי הוה קא ממטי להו לבי דינא אמרי זילא לן מילתא דתזלי הכי לבישתינהו ואיכסתינהו לכולי׳ מנה אתו לקמיה דרבינא אמר להו הילכתא כוותיה דרב דאמר אלמנה שמין מה שעליה ההוא דאמר להו נדוניא לברת זל נדוניא אמר רב אידי בר אבין

פורנא ליתמי ההוא דאמר להו ארבע

מגוזל דף קב ערכין דף כד

מפני דף קג ע״ב

שלמה ניווכ דף קד

נשין דף לה

עין משפט

דף קג ארבע מאה זוזי מן חמר מתרת לברת ואס תאמר בפרק המקבל גבי גניב יובקונ הוה כי נפיק תמ הכו ארבע מאה זוזי לרבי אביב מחמרת מהרפניא ותימ הת דלא קתני ר' אביב מחמרת לא קאמר אלא מחמרת קאמר ואין סברא לחלק בין מחמרת למן חמר וים לומ' דהתס כמי מסיק מחמרת לייפות את כחו: גר מנוס

דניחד לה תורת למזונה דף על גב דלעיל כתחרט רבי יוחנן על מה מהמיליו עבה הפה אין בנאי כיון דבדעתה תלוי אס תתרצה לקבל:

מיי' פ"י מהל' אישות סמ"ג לאוין קיט נג

למזונות ריבה לה מזונו כו' תימ' דבפרק המקבל מסיק דלא סגי אמר לכתוב לה סגי אמ' בכתובה ארבע מאה זוזי דאלו מתן נבי הכו לה ר' מאה זוזי לברת ום לומר דהכא דוקא לפי שהיה מוחזקת במזונות אמרי למזונו ריבה לה מזונו אבל התס אין הבת מוחזקת אימי התס הוה ליה למימר אלא הכו לה ארבע מאה זוזי ומדקאמר לכתובתה משמע דעס אבל קאמר דליהוו ר' מאה זוזי אבל הכא דכריך לפרע למזונות ים לחלק:

הדרן עלך נערה

אף על פי

אף על פי תס ריבה להוסיף תעילו מאה תכה

מיי' פ"ו מהל' אישות כ"ג סמ"ג לאוין עשין תס נזר לה סימן מז

מוסי תית דעכמיו נהגו פכות חתן לכלה מאה ליטרין תעס מאי לו סוה פרוט רבמלמ' כפים לו הוה מעעבד נכסיו לזה התוב והוציל וכתחייב תעילו נאברו אלו הנכסים וקנ' אחרים תס מתעבדי תעס מאין תרס מקנ' דבר אלא בה לעולם מ"מ תרס מעבד דבר אלא בה לעולם כיון דכתב ודעתיד תנא למיקני

דף קמס ומס כדאמר' במי מתת אבל אותו מאי לו תייך ומתעבר נכסיו מיקנה אחריכן כיון אלא כתחייב לה תייכו דבר אלא בה לעולם ומאל ר' לרבי אליעזר והאיב לו דמכיון כעניין זה

דף נד ומס בפרק המוכר את הפועלים דתניא תתנה עמ' חכס להיות כפועל ופריך במאי בדברים ומתני בפקיו תידו מעמע בכל עניין תעס מאין מקנה לו מוס נכסים אלא ממעבר גופו לזה החוב מעתה ולכמיהו לו נכסים אל מיעבדו מעתה ואין זה קניין דברים בעלמ' דקניין דברים לא הוי אלא כהיות דרים בבה בחרת מקנו מידם לחלוק חבה מאין בה דין חלוקה אבל מה ממעבד ואין זה גופו להתחייב לדבר זה ממעבד ואין זה קניין דברים בעלמא ומ"מ דכיון דכותב מיתת מיהו כל נכסיו אחרינין למה מכתחייב הרי הודה עים לו נכסים ואף על פי מאנו יודעים מאין לו הודאת בעל דין כמאה עדים ומטעם זה תורת מכוקבין בהרמאות והקניתי לו ר' אמות קרקע בחצרי תעס מאנו יודעים מאין לו קרקע כיון דמודה עים לו הודאת בעל דין כמאה עדים דמי:

למורדת תלוכה דרבי יוסי לא תפילו לא מצטריך דאפילו לא כותב לה דהא אמר לקמן בפתחי לעולם פוח והולך אס כפלה לה ירוע ממקום אחר חוזר ונובה מאנה את לרבנן לצטריך לאיצו פוחת את כתובה דתוספת נמי בכתובה:

ולפוגמת לצטריך דאס כתובה לא תיבי נס התוספת אלא בכתובה אפי' היא בכתובה בפטר אחר והתוספת בפטר אחר:

דף מז ולתובעת פירש בקונטרס אס תבעה תוספת מאין לה מזונות ולא יתכן פירושו אלא דרבנן דאמרי לקמן בפרק אלמנה מפכנה או כתנה מקנ' כתובת' לה מזונו' אלא ים לפרע ולתובע' אס תבע' מכח מאתי ומייר' תוסף' דים לה מזונות כיון דאינה כתובה כהתובה הרי לא תבע' כי אס מקנת כתוב':

ולעוברת על דת דהוחיל והפסידה כתובה הפסידה נמי תוספת ואף על גב דממחלת ומכיה ואילוכית אין להן כתובה ים להן תוספת התס היינו טעמא דמתחילה כשכתב תוספת לאו לדעתא דכתובה כתב לה דהא יודע מאין למחלת ומכיה כתובה הילכך תוספת דכתב לה מתנה בעלמא כתב לה ולא מייכא לכתוב כלל ואילוכית נמי תוספת דכתב לה מתנה בעלמא מחמת חיבת לילה הדאמרוכ ואף' תמצא אילוכית הוחיל ולא פירש אבל הכתובה עצמה הוחיל ואינה תלויה בכתיבתו אין דעתו לכתוב אלא כמו שחייבוהו חכמים אס אינה אילוכית אבל עוברת על דת דמעיקרא תוספת תדעתא דכתובה כתב לה בפקיכוה בכתובה קנסוה בתוספת:

לשבח

דף מז ארבע מאה זוזי מן חמר לברת איקר חמרא קנו אמר רב יוסף ריוחא ליתמי קריבי דרבי יוחנן הוה להו איתת אבא דהוה קמפסר מזוני אתו לקמיה דרבי יוחנן אמר להו איזלו ואמרו ליה לאכוכן דניחד לה ארבע למזונה אתו לקמיה דריש לקיש אמר להו כל שכן שריבה לה מזונות אמרו ליה והא רבי יוחנן לא אמר הכי אמר להו זילו הכו לה ואי לא מפיקנא לכו רבי יוחנן מאוניכו אתו לקמיה דרבי יוחנן אמר להו מה אעש שכנגדי חלוק עלי אמר רבי אבהו לדידי מפרשא לי מיניה דרבי יוחנן אמר למזונות ריבה לה מזונות אמר במזונות קצין לה מזונות:

הדרן עלך נערה

אף על פי

קנ"ו אף על פי שאמרו בתול' נוב' מאתים ואלמנה מנה אם רצה לוסיף אפי' מאה מנה יוסיף נתארמלה או נתגרשה בין מן הארוסין בין מן הנישואין גובה את הכל רבי אלעזר בן עזריה אומר מן הנשואין גובה את הכל מן הארוסין בתול' נוב' מאתים ואלפנה מנה שלא כתב לה אלא על מנת לכונסה רבי יהודה אומר אם רצה כותב לברתולה שטר של מאתים והיא כותבת התקבלתי ממך מנה ואלמנה מנה והיא כותבת התקבלתי ממך חמשים זוז רבי מאיר אומ' כל הפוחת לבתולה ממאתים ואלמנה ממנה הרי זו בעילת זנות: גמ' פשיטא מהו דתימא קיצותא עבדו רבנן שלא לביש את מי שאין לו קא משמע לן רצה לכתוב לה לא קתני אלא רצה להוסיף מסייע ליה לרבי איבו אמ' רבי ינאי דאמר רבי איבו אמר רבי ינאי תנאי כתוב בכתובה דמי נפקא מינה למוכרת ולמוחלת למורדת ולפוגמת לתובעת ולעוברת על דת

מסורת חשס

כתיב דף מז ע"ב כערך שתתחתם דף מז

כתיב דף נא ע"ב כערך שתתחתם דף נא

לשבח

לשבח לשבועה ולשביעית ולכוהב כל נכסיו
לבניו לגבות מן הקרקעות ר"ובורית וכל
זמן שהיא בבית אביה ולכתובת בנין דכרין
איתמר כתובת בנין דכרין פומבדיתא אמרי
לא טרפה ממשעבדי ירתון בני מתא
מחסיא אמרי טרפא ממשעבדי יסבון תנן
והילכתא לא טרפא ממשעבדי ירתון תנן
מטלטלי ואיתנהו בעיניהו בלא שבוע' ליתנהו
בעיניהו פומבדיתא אמרי בלא שבוע' בני
מתא מחסיא אמרי בשבוע' והילכתא בלא
שבועה ייחד לר' ארעא בארבע' מצרנהא
בלא שבוע' בחד מצרא פומבדיתא אמרי
בלא שבועה בני מת' מחסיא אמרי בשבועה
והלכתא בלא שבוע' אמ' לעדים כתבו
וחתמו והבו ליה קנו מיניה לא צריך אימלוכי
ביה לא קנו מיניה פומבדיתא אמרי לא צריך
אימלוכי ביה בני מתא מחסיא אמרי צריך
אימלוכי ביה והילכתא צריך אימלוכי ביה:

רבי אלעזר בן עזריה וכו': איתמר
רב ורבי נתן חד אמר הלכה כרבי אלעזר בן
עזרי' וחד אמר אין הלכה כרבי אלעזר
תסתיים דרבי נתן דאמר הלכה כרבי אלעזר
בן עזרי דשמעינן ליה לרבי נתן דאזיל בתר
אומנא דאמר רבי נתן הלכ' כרבי שמעון

שזורי במסכן ובתרומת

ולשבח תוספת היא בכתוב' אלא יכנסה הסבח לגבי לא היו תנאי
כתובתה בכתובה היא גובה תוספת מן הסבח כמו בעל חוב
דנכסי לפי' מסבח מהסביחו יתומים ואף על גב דליכ' לי להזו והוי
כמקבל מתנה דלמרינן בפרק קמ' דכתובות אלא נכסי בעל חוב מכח
ר"ת עד מנה מיהו דלמרינן מפום דליכ' לי על מי להזור מכל

מן הירושין נכסי דלא רמו למקבל מתנה
פעליהם מוטל יותר לפרוע חובת לקיחה
וכן מסתע בפ' בלור דקתן הין הבכור
נוטל מי פנים מן הסבח ואלא תלמ' ב
בכתובתה ולא הבכורת כתוספותיהן ופריך
בגמ' והלתר ממולא בעל חוב גובה לה
הסבח ומסני מקולי כתובה פלמו כאן
והתם בסבח מהסביחו יתומים חיירי ולא
בסבח של לקיחות מדקתני ולא הבכורת
במזונותיהן ואי מלקוחו מאי חיריח סבח
הא קרקע נמי לא נבו דאלן מוכיחין למזון
הבכורת מנכסים מסועבדים והא דלמר
בהמקבל יתומים לומרים הכי מסבחנו
ובעל חוב לומר לביכס הסביח על מי ל
להביח דאיח תסמע דאלו יתומים הסביחו
לא היח נוטל בעל חוב סבח התם מיירי
כגון שסעפח לביהן לו לוחו קרקע לפוקיי
וחלם לא לפרעך עד זמן פלו יהיה קרקע
זה קנוי לך מעכשיו דהתם ודאי הסבח של
יתומים דהוו כיורד לתוך שדה חבירו פלא
ברשות דמימין לו ודאי על התחתונה ותדע
דהא קלא התם דעל היתומי להביח דאיהו
אחי טעמ' דלרעת כיון דלגבויה קיימא
כמאן דנכיח דמיח ואי דלא עפח לפוקיי
אחאי חפיב לה בחזקת בא לדריבה הויא
בחזקת יתמי דהא מצי למלוקי לי בזוזי וכ"ח
ניתי דליה:

ולשבועה פ"ה לענייו פר אחד מעירם
מהיח פרועה ונפרעת פלא
בפניו כו' ולא אתי ספיר למתן דמפוה מאר
מטרות לכתובה ונדוניה לרי דהלא ולמבובה
פלם נסבעם על הכתובה נסבעם נמי על
התוספת דכסבחה לגבות תוספת ליכא
בריכה לחזור וליסבע:

ולשביעית תימה דבסוף מסכת סביעי פליגי בהקפת חנות ובסבר סביר דף מו
דליכ' למ"ד דאין מפיקין ור' יוסי פליג ואמר כל מלוה סבונסק
בסביעית מפקעת ולריכיה כיון דמפקע הקפת החנו וכל מילי לפלו
דלאו מלוה הוי לאו דקוספת ככתובה הוי מפקע לכל לריכן דאי לאו הכי
מפקע אלא מלוה אם כן אפי' אם אין התוספת ככתובה היו מפקע דלאו
הלוה היא ואורי דלמ"ד בפרק ב' דגיטי פגמה לף על פי פלא זקף גבי כתוב' דף יח ושם
דמפקע נפיק מיב אם פגמה הכתובה הוי כאילו פגמה התוספת וכן למ"ד אר
מתפגום ומזקף אם פגמה ונקפה הכתובה כאילו פגמה ונקפה התוספ':

יסבון תנן ואם תאמ' מיקפי ליה מתניתין דמי מהיכא נפיק ויורמי' דף ג
קודמי ליורמי דאמרה ואם לומ' דהתם דאי לא לעול אחת בחיי ואח
במותו אין לה כתוב כבין דכרי ומאי קודמי לנחלה:

גר' כפ"ל דגרים ברים ייחד לה תרע' בר מפרנה ואח"ב מטלטלי ממוס
ואיתנהו בעיניהו והפת לאי דלא הזכי ייחוד גבי מטלטלי כיון דלא דיבר בלוס בייחד:

כתובו וחתומו והבו ליה קנו מיניה לף אפי' לא אמ' כתובו וחתומו כיון דקנו מיניה לא לריך לאתלוכי ביה דמת מיניה לכתיב עומד כדאמר
בחזקת הבתים ולא נקט כתובו וחתומו אלא ממוס פיפא דאפי' הכי צריך לאתלוכי ביה וטעמא כיון דבעין יפה נותן ממקנה לו מיד ואינו רוצה דף יומם
להמתין עד פילך וזכה בפרח ים לבו לומר דייקה כוחו מאי לעניין כתיבה דמתם מכשם הייבו קניין חלופין ומיהו למ"ד אחריות לאו טעות סופר הוא
לריך לאתלוכי ביה לכתוב בו אחריות כדאמר ממוז בפרק קמ' דב"מ מעבוד בריך לימלך לבל למ"ד טעות סופר הוא לין בריך לימלך ומיהו אם רוצה יכול לאחזו דף יד
בו כדאמר בהמוכר הפיפיות זכו בפרה זו לפלוני וכתבו לו לת הפטר חוזר בפטר ואינו חוזר בפטר מכר חוזר פלינן דף עז ושם
רוצה מיהיה עליו מעבוד בפטר דפטר מכר טריף ממעבדי לבל בתתנה פלין הפטר פלא לרחוי לף בפטר לינו יכול לאחזור מעבדיהן הקנתה לרמוי דמוכח
דלמלתא פרוצה לאחזור מתתנה ורי"ת מפרש דלף בתתנה חוזר בפטר ממוס דלא כיתה ליה דליפסו פטרי עילויה מיפברו העולם פחזו פטר מכר מים מיפבוד
ומתני' מלמלון לו חייבי נכסי כמיפה קול כמוכר קרקעות לו נתן ולף על גב דתנן בפרק גט פשוט מי מנמי פטר חובו מבח לבל ועופק לו פטר אחר ולא דף קפט
מייפינן מתי יפברו פזיזו מיפבוד חדם מיב מכוחבין לו פתה דממום אף אתם אין לו להפסיד לזה זכותו מבכר הוה לו פטר: ובתרומת

ובתרומת מעשר כו׳ ריפ מתני הכי במסכת דמאי הלוקח פי׳ רמ״י ממי
מחיכו כחמץ בפסח מוחלו וזוכל על פיו חמכה ליל פסח לא
יאכל עד סיעבר פירו׳ לף על פי שמפי׳ היום לא יאכל בלילה דלא מרו ליה
רבנן לא בפסח שחוכו יכול לתקן ושעמת דרבנן לא מעו׳ עונג שבת כדפי׳
בקו׳ דמעו׳ עונג שבת לא מריק ליה לאכול גר מנוס

דמאי לא מקרי חיסת שבת פדמפרש ב
בירו׳ דקאמר להו רבי מפקין מזוני לרבנן
כפס מחיסת שבת על עם הארץ כך חיסת
תרומה על עם הארץ פירו׳ עם הארץ ירא
למקר בשבת בירר מחיכו מעשר מפוס
דשבת קובעת למעשר פכר רבי מפקין
דכמו כן חיסת תרומה עליו דכתי דחיכו
ירא מעיפור טבל ירא הוא מלמעור תרומה
בפתרס וחזרה למקומ׳ ורבנן פליגי עליה
בהא לף על גב דלית ליה תקנתא ׃

מתנת מכיב מרע מכתב בה קניין רב
אמ׳ לרכבה לחתי ריכבי נרחה
דוקא מכתב בה קנין בתוך השטר דהוי
לרב כמתנת בריא דלמי לחי לפי מכתב
בן בתוך השטר לבל אם פקב כל נכסיו
וקנו מידו ולא נכתב הקניין בתוך השט׳ לא
הוי לרב כמתנת בריא דאם אמר חוזר ואם אינו חוזר מתנת מ״ם כמו
שמירם ר׳ בר מרדכי כדמוכח מתניתי דמי שמת דיקנן שט׳ מכתב כל נכסיו לף קמ
מייר קרקע כל שהוא מתנתו מתנ׳ לא מייר קרקע כל שהו׳ אין מתנתו מתנה
והשט בקניין חיורי דהי בלא קניין לפי׳ מייר כמי אין מתנתו מתנה כדפסק
השט הלכה כרבי מתנת בלא קניין לא קנ׳ ואפילו מת לא דוקא בקניין ולקני
היכ בלא מייר אין מתנתו מתנה ואם אמר חוזר ובהדיא רייקי הכי בפר׳ מי לף קמב
שמת דריפ ופיפא בקנין ומסוקל דאמר אמת להקנותו אלא בשט׳
ואין שטר לאחר מיתה כיון דמינרע מסוקל אם אתנה מתנת הקניין שהוא
כתוב בשטר כם כשאינו כתוב בשטר וכן משמע בפר׳ מי שמת דפריך השט לף
אלא דקאמר שמואל דאין שטר לאחר מיתה מהיות שמואל דאמר שמו שכיב מרע
מכתב כל נכסיו לאחרי לף על פי שקנו מידו אם אמר חוזר משמע ואם שת
קנה ומאי קושיית השט ודאי קנה לפי שלא נכתב הקניין בשטר אלא ודאי
בכל ענייני קאמ׳ שמו׳ דאין שטר לאחר מיתה בין בכתוב בו קניין בין לא כתוב
וכי פריך מדשמואל דרשמואל הוה אמי למיפרך ליה ממתניתין דהשט אלא
מינרע אם אתנה מתנת הקניין אלא דאיכא למפרך דשמואל ואיכא למפרך דשמואל
דאמ׳ ואיכא למפרך דשמואל דרשמו׳ ואיכא למפרך דשמואל דרשמו׳ ואיכא למפרך
דשמואל דרשמו׳ ואיכא למפרך דשמואל דרשמו׳ ואיכא למפרך דשמואל דרשמו׳
ממני בכל לשון של זכות דומיא דלף כתבו ואתנו והבו ליה דים כוחלין

ואין שטר לאחר מיתה פירוש ואין קנין לאחר מיתה כדפרישית לעיל וים לגמגם על הלשון דלאחר מיתה דמשמע אם הקנה לו לאחר לימ קנה אם הוא חי
בקנין סודר דהשתא ובהאמה רבה וכן בהאמה מבואר לה משמע אבל כדפרישית ביבמות ׃

שאם את הלוואתו לפלוני פירש בקו׳ דאלו בריא לא זכה בה משום קנין דאין מטבע נקנה בחליפין אלא לגב קרקע ואפילו הוא לו למיימ הלוואתו
אלא משותין לפלוני הוא ועוד דאפילו לגב קרקע דמטבע נקנה אין הלוואה נקנית כדאמרי׳ במי שמת למיימ דמילת׳ דאית׳
בבריא אית׳ בשמ׳ דליתת בבריא כולי והא הלוואתו לפלוני דליתת בבר׳ ואיתיה בבר׳ הוא ואפילו הא נמי אמרי במעמד שלשתן
ואם יכול להקנותה לגב קרקע הוה ליה למיימ דאיתיה בבר׳ על ידי קרקע ולא הוה ליה לדחוק בכי האי גוונא ודאי לא תהני בה קנין ומבר׳ הוא דהיינו
יהבה קנין לדבר מליחו בעין ולף על גב דמהני לעניין הרמת כרמוכח בהגוזל קמ״ל בסמכתין דאין מסלחין מפות בדיוקני היינו משום דפסק הרמ״ה סוויה
ולעניין שליחות מיהא מורמה במקומו מהנה הקניין לבל לעניין להיות שלו לא ואם תאמר אלא הוי מורמה שלא לשלוח לא את המורמ׳ קודם שהגיע
ליד המורמה פקע שליחות ויכולין היתומין לחבוע מן הנפקד והשט ממעט דאין יכולין ואם למ׳ כיון דאם יפקד בא לפני ב״ד היו אומרין לו לתת ליד
המורמה מפרי ים להחזיק המורמה בחזקה לף על גב דאלו מילת לבטוף דאת המורמה קודם שהגיע הנפקד ליד המורמה אין יכולין לחבוע מן הנפקד כלו׳
מפרי ברשות ב״ד נתנם והשתא ממעט ליה דרב חזיל בתר אומדנא דמרקחמר הרי היא כמתנת מ״ח דאי לא חזיל הל למיימר הרי היא כמתנת בריא לבד לף על
גב דכתוב בשטר דקניין ורמי על ערמים היינו משום דהכי הוה מעמיד ואלו משום דליבעי הנותן שתהא מתנת מ״ח מדקאמר הרי היא כמתנת מ״ח אלא חזיל
בתר אומדנא ואע״ג דשמואל אמי חזיל בתר אומדנא לאו לאפוקי מדשמואל אלא דהשתא בפמיק שמואל אחרבי אע״ג ועיל דפריך מהא דרב אית ליה
אומדנא לפילו להוכיח ממון אע״ג דשמואל אית ליה כהאי גוונא אע״ג דרבי אמי אמעיכן לאו לאפוקי מדשמואל אלא סודר ולרב חלוקה ולא סודר מכאן למיימ
כמו שמפרש דסודר לאו אומדנא היא כמו שפירש בקונטרים אלא יתנו בית דין למי שירצו ׃ חמר

ובתרומת מעשר כו׳ ריפ מתני הכי במסכת דמאי הלוקח פי׳ רמ״י ממי
מחיכו כחמץ בפסח מוחלו וזוכל על פיו חמכה ליל פסח לא
יאכל עד סיעבר פירו׳ לף על מה שמפי׳ היום לא יאכל בלילה דלא מרו ליה
רבנן לא בפסח שחוכו יכול לתקן ושעמת דרבנן לא מעו׳ עונג שבת כדפי׳
בקו׳ דמעו׳ עונג שבת לא מריק ליה לאכול גר מנוס

דמאי לא מקרי חיסת שבת פדמפרש ב
בירו׳ דקאמר להו רבי מפקין מזוני לרבנן
כפס מחיסת שבת על עם הארץ כך חיסת
תרומה על עם הארץ פירו׳ עם הארץ ירא
למקר בשבת בירר מחיכו מעשר מפוס
דשבת קובעת למעשר פכר רבי מפקין
דכמו כן חיסת תרומה עליו דכתי דחיכו
ירא מעיפור טבל ירא הוא מלמעור תרומה
בפתרס וחזרה למקומ׳ ורבנן פליגי עליה
בהא לף על גב דלית ליה תקנתא ׃

מתנת מכיב מרע מכתב בה קניין רב
אמ׳ לרכבה לחתי ריכבי נרחה
דוקא מכתב בה קנין בתוך השטר דהוי
לרב כמתנת בריא דלמי לחי לפי מכתב
בן בתוך השטר לבל אם פקב כל נכסיו
וקנו מידו ולא נכתב הקניין בתוך השט׳ לא
הוי לרב כמתנת בריא דאם אמר חוזר ואם אינו חוזר מתנת מ״ם כמו
שמירם ר׳ בר מרדכי כדמוכח מתניתי דמי שמת דיקנן שט׳ מכתב כל נכסיו לף קמ
מייר קרקע כל שהוא מתנתו מתנ׳ לא מייר קרקע כל שהו׳ אין מתנתו מתנה
והשט בקניין חיורי דהי בלא קניין לפי׳ מייר כמי אין מתנתו מתנה כדפסק
השט הלכה כרבי מתנת בלא קניין לא קנ׳ ואפילו מת לא דוקא בקניין ולקני
היכ בלא מייר אין מתנתו מתנה ואם אמר חוזר ובהדיא רייקי הכי בפר׳ מי לף קמב
שמת דריפ ופיפא בקנין ומסוקל דאמר אמת להקנותו אלא בשט׳
ואין שטר לאחר מיתה כיון דמינרע מסוקל אם אתנה מתנת הקניין שהוא
כתוב בשטר כם כשאינו כתוב בשטר וכן משמע בפר׳ מי שמת דפריך השט לף
אלא דקאמר שמואל דאין שטר לאחר מיתה דקאמ׳ שמו׳ דאין שטר לאחר מיתה
מהיות שמואל דאמר שמו שכיב מרע מכתב כל נכסיו לאחרי לף על פי שקנו מידו ואם אמר חוזר משמע ואם שת
קנה ומאי קושיית השט ודאי קנה לפי שלא נכתב הקניין בשטר אלא ודאי
בכל ענייני קאמ׳ שמו׳ דאין שטר לאחר מיתה בין בכתוב בו קניין בין לא כתוב
וכי פריך מדשמואל דרשמואל הוה אמי למיפרך ליה ממתניתין דהשט אלא
מינרע אם אתנה מתנת הקניין אלא דאיכא למפרך דשמואל ואיכא למפרך דשמואל
דאמ׳ ואיכא למפרך דשמואל דרשמו׳ ואיכא למפרך דשמואל דרשמו׳ ואיכא למפרך
דשמואל דרשמו׳ ואיכא למפרך דשמואל דרשמו׳ ואיכא למפרך דשמואל דרשמו׳
ממני בכל לשון של זכות דומיא דלף כתבו ואתנו והבו ליה דים כוחלין

ואין שטר לאחר מיתה פירוש ואין קנין לאחר מיתה כדפרישית לעיל וים לגמגם על הלשון דלאחר מיתה דמשמע אם הקנה לו לאחר לימ קנה אם הוא חי
בקנין סודר דהשתא ובהאמה רבה וכן בהאמה מבואר לה משמע אבל כדפרישית ביבמות ׃

שאם את הלוואתו לפלוני פירש בקו׳ דאלו בריא לא זכה בה משום קנין דאין מטבע נקנה בחליפין אלא לגב קרקע ואפילו הוא לו למיימ הלוואתו
אלא משותין לפלוני הוא ועוד דאפילו לגב קרקע דמטבע נקנה אין הלוואה נקנית כדאמרי׳ במי שמת למיימ דמילת׳ דאית׳
בבריא אית׳ בשמ׳ דליתת בבריא כולי והא הלוואתו לפלוני דליתת בבר׳ ואיתיה בבר׳ הוא ואפילו הא נמי אמרי במעמד שלשתן
ואם יכול להקנותה לגב קרקע הוה ליה למיימר דאיתיה בבר׳ על ידי קרקע ולא הוה ליה לדחוק בכי האי גוונא ודאי לא תהני בה קנין ומבר׳ הוא דהיינו
יהבה קנין לדבר מליחו בעין ולף על גב דמהני לעניין הרמת כרמוכח בהגוזל קמ״ל בסמכתין דאין מסלחין מפות בדיוקני היינו משום דפסק הרמ״ה סוויה
ולעניין שליחות מיהא מורמה במקומו מהנה הקניין לבל לעניין להיות שלו לא ואם תאמר אלא הוי מורמה שלא לשלוח לא את המורמ׳ קודם שהגיע
ליד המורמה פקע שליחות ויכולין היתומין לחבוע מן הנפקד והשט ממעט דאין יכולין ואם למ׳ כיון דאם יפקד בא לפני ב״ד היו אומרין לו לתת ליד
המורמה מפרי ים להחזיק המורמה בחזקה לף על גב דאלו מילת לבטוף דאת המורמה קודם שהגיע הנפקד ליד המורמה אין יכולין לחבוע מן הנפקד כלו׳
מפרי ברשות ב״ד נתנם והשתא ממעט ליה דרב חזיל בתר אומדנא דמרקחמר הרי היא כמתנת מ״ח דאי לא חזיל הל למיימר הרי היא כמתנת בריא לבד לף על
גב דכתוב בשטר דקניין ורמי על ערמים היינו משום דהכי הוה מעמיד ואלו משום דליבעי הנותן שתהא מתנת מ״ח מדקאמר הרי היא כמתנת מ״ח אלא חזיל
בתר אומדנא ואע״ג דשמואל אמי חזיל בתר אומדנא לאו לאפוקי מדשמואל אלא דהשתא בפמיק שמואל אחרבי אע״ג ועיל דפריך מהא דרב אית ליה
אומדנא לפילו להוכיח ממון אע״ג דשמואל אית ליה כהאי גוונא אע״ג דרבי אמי אמעיכן לאו לאפוקי מדשמואל אלא סודר ולרב חלוקה ולא סודר מכאן למיימ
כמו שמפרש דסודר לאו אומדנא היא כמו שפירש בקונטרים אלא יתנו בית דין למי שירצו ׃ חמר

ובתרומת מעשר של דמאי ורב לא אזיל בתר
אומדנא והא איתמ׳ מתנת שכיב מרע שכתבו
בה קנין בבי רב משמיה דרב אמרי ארכבה
אתרי רכשי ושמואל אמ׳ לא ידענא מאי אירון
בה בבי רב משמיה דרב אמרי ארכבה אתרי
רכשי הרי היא כמתנת בריא והרי היא
כמתנת שכיב מרע הרי היא כמתנת בריא
דאם עמד אינו יכול לחזור בו הרי היא כמתנ׳
שכיב מרע שאם אמ׳ הלואתו לפלוני הלואתו
לפלוני ושמו׳ אמר לא ידענא מאי אירון בה
שמא לא נמר להקנותו אלא בשטר ואין שטר
לאחר מיתה אלא

ק״ס ב

נג ד״ף קנב

ובתרומת מעשר של רמאי מתכה הוא בתסכת דמאי תרומת מעשר של דמאי
מחזרה לתקומה ולכרה לת החולין מסוס מדומע רבי מאמו׳ מזורי חוש לף
בחול מוחלו לפס הארץ פלוקה היינו הפירות הללו וחוכלין עליהן לס לאחר
הפרשתי מעשרותיו כרלוי עד בלא מכרתי לך סומך עליו דרחוק ומדרבנן
הוא היינו במקום שכבידה כי הכא סחין לו תקנה לחזור ולהפרים הלא למוכרה
לכהנים בדמי תרומה והפסר הוא לו הלי דנקט לף בחול מסוס דקתני השט מילתא
לחרייתי ויש בה חילו הכסב מוחלו וחוכלו על פיו מפני עונג שבת ולחוכלי שבת לא
יהכל עד סיעבר ׃ מתנת שכיב מרע

נג ד״ף קנב

חיכף פריכה קנין מתקנו חכמים מדברו כשתובים וכמסורים מלא תטרף דעתו ע
עליו ואם כתוב בה קנין לחר רב לחרכבה לחתי רכבי כמו רובבי הרכם כלומר נתן
בה מתי כחות על ידי שפתב בה כדקסיר ורמי בערמי וכל לפון שכיב מרע נתן בה כח בריא
כח שכיב מרע ועל ידי קנין שכתב בה שיהו נוהג בלא בבריא נתן בה כח בריא
והשתא מפרש להו כח מתנת בריא שאם עמד מחולו חיהו חוזר מתנתו מה שאין
כן בשכיב מרע ודרי היא כמתנת שכיב מרע שאין בתתנת בריא לפילו
בקנין ׃ שאם כתו׳ בתתנ׳ זו הלואתי שהלויתי לפלוני כתוב׳ לפלוני זה הלואתו
לכלוני לילו גבי בריא ואפ׳ קניין לא קני ב״ה שאין מטבע נקנ׳ בחליפין אלא
לגב קרקע כדאמרי׳ בהזהב וזה קנה לס מת לא מתמת קניין אלא שהנית
דברי שכיב מרע ׃ אמר לא נמר בלבו להקנותו מתנה זו על ידי דברי שכיב
מרע שאין כתובים ומסורים דאמר שלא על ידי כתיבה וקנין בבריא דאפ׳
קנין לכתיבה עומד ואפר שכיב מרע לילו קונה מהו׳ שהרי אין דעתו ליתן
כלום שלא לאחר מיתה ואפי לרבי יוסי דאמר זמנו של שטר מוכיח עליו הני
מילי בברי הכותב ונכסיו לבנו לאחר מותו דדעתיה לאקנויי גוף הקרקע
מהיום ופירות לאחר מיתה אבל זה אין דעתו ליתן בחייו כלום וכיון דאית
תו לא מצי לאקנויי מידי דהא ליתי ולליקניה ניהליה ושמעי׳ מינה דרב בתר
אומדנא חזיל מאומר דעתו של זה דלאחרבה אתרי רכבי עבר ואף על פי
שלא פירש מפיק רב מתוכה בהכי׳ שלא

מסורת השס

הלה תרוייהו רב ורבי יהיב ושמואל רבינו רב: והלכה למעשה כוותיה דשמואל רבינו רב:
ספיק מכך כמינו בני הישיבה: מיהו לרבי אלעזר בן עזריה: ופירסה נדה
פירש מיכל ומתי יחליף יכתוב פטר לחר כדי חוב הנפטר ויקרע הרחמנא ולא
יכתוב פוטר להרע כח הלוה מיכתרך למימר פוטרו מן העכברים: ר' יוסי
אומר יכתוב פוטר ולא יחליף להרע כח בני אדם

ק"ס ג אלא תרוייהו אזלי בתר אומדנא מאן דאמר הלכה שפיר מאן דאמר אין הלכה הכא נמי אומדן דעתא הוא משום איקרובי דעתא הוא והא איקרבא לי דעתה יתיב רב חנינא קמיה דרבי ינאי וקאמר הלכה כרבי אלעזר בן עזריה אטר ליה פוק קרי קראיך לברא אין הלכה כרבי אלעזר בן עזריה אמר רב יצחק בר אבדימי משום רבינו הלכה כרבי אלעזר בן עזריה אמר רב נחמן אמר שמואל הלכה כרבי אלעזר בן עזריה ורב נחמן דידיה אמר אין הלכה כרבי אלעזר בן עזרי ונהרדעי משמיה דרב נחמן אמרי הלכה כרבי אלעזר בן עזריה ואף על גב דלט רב נחמן ואמר כל דיינו דראין כרבי אלעזר בן עזריה הכי והכי תיהוי אפילו הכי הלכה כרבי אלעזר בן עזריה והלכה למעשה כרבי אלעזר בן עזריה בעי רבין נכנסה לחופה ולא נבעלה מהו חיבת חופה קונה או חיבת ביאה קונה תא שמע שלא כתב לה אלא על חיבת לילה הראשון אי אמרת בשלמא חיבת חופה קונה היינו דאמר לילה הראשון אלא אי אמרת חיבת ביאה קונה ביאה בלילה הראשון איתה מכאן ואילך ליתא ואלא מאי חופה חופה בלילה איתה ביממא ליתא ולטעמיך ביאה בלילה איתה ביממא הא אמר רבא אם היה בבית אפל מותר הא לא קשיא אורח ארעא קא משמעלן דביא בלילה אלא חופה קשיא חופה נמי לא קשיא כיון דסתם חופה לביאה קיימא אורח ארעא קא משמעלן דבלילה בעי רב אשי נכנסה לחופה ופירסה נידה מהו אם תמצי לומר חיבת חופה קונה חופה דחזיא לביאה אבל חופה דלא חזי לביאה לא או דלמא לא שנא תיקו: רבי יהודה אומר רצה כותב לבתולה וכו': ומסבר רבי יהודה דכורתבין
קעא ד"ף שובר והתנן מי שפרע מקצת חובו רבי יהודה אומר יחליף ר' יוסי אומר יכתוב לו שוב אמר רבי ירמי כששוברתה מתוכה אביי אמר אפילו תימא בשאין שוברת מתוכ בשלם התם ודאי פרעיה דילמא מירכס תברתה ומפיק ליה לשטרא והדר גבי זימנא אחרינא הכא ודאי יהב לה מילתא בעלמא היא דאמרה לי אי נטריה נטריה אי לא נטרי איהו הוא דאפסיד אנפשיה בשלמא אביי לא אמר כרבי ירמיה לא קתני שוברתה מתוכ אלא רבי ירמיה מאי טעמא לא אמר כאביי גזירה שובר דהכא אטו שובר דעלמא טעמא דכתבה ליה אבל על פה לא אמאי דבר שבממון הוא ושמעינן ליה לרבי יהודה דאמר
פוסק ד"ף כ"ח דבר שבממון תנאו קיים דתניא האומר לאשה הרי את מקודשת לי על מנת שאין
מפעפלים ד"ף כ"ד ליך עלי שאר כסות ועונה הרי זו מקודשת ותנאו בטל דברי רבי מאיר רבי יהודה
קדושין ד"ף י"ט אומר בדבר שבממון תנאו קיים קסבר רבי יהודה כתובה דרבנן וחכמים עשו
ים מוקדמין ד"ף קכ"ו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה הרי פירות דרבנן ולא עבדו להו רבנן חיזוק דתנן
שבועות ד"ף כ"ג רבי יהודה אומר לעולם הוא אוכל פירי פירות ער שיכתוב לה דין ודברים אין לי
בנכסיך ובפירותיהן ובפירות פירותיהן ער עולם וקיימא

ולא נבעלה מהו חיבת חופה קונה או חיבת ביאה קונה תא שמע שלא כתב לה אלא על חיבת לילה הראשון אי אמרת בשלמא חיבת חופה קונה היינו דאמר לילה הראשון אלא אי אמרת חיבת ביאה קונה ביאה בלילה הראשון איתה מכאן ואילך ליתא ואלא מאי חופה חופה בלילה איתה ביממא ליתא ולטעמיך ביאה בלילה איתה ביממא הא אמר רבא אם היה בבית אפל מותר הא לא קשיא אורח ארעא קא משמעלן דביא בלילה אלא חופה קשיא חופה נמי לא קשיא כיון דסתם חופה לביאה קיימא אורח ארעא קא משמעלן דבלילה בעי רב אשי נכנסה לחופה ופירסה נידה מהו אם תמצי לומר חיבת חופה קונה חופה דחזיא לביאה אבל חופה דלא חזי לביאה לא או דלמא לא שנא תיקו: רבי יהודה אומר רצה כותב לבתולה וכו': ומסבר רבי יהודה דכורתבין
קעא ד"ף שובר והתנן מי שפרע מקצת חובו רבי יהודה אומר יחליף ר' יוסי אומר יכתוב לו שוב אמר רבי ירמי כששוברתה מתוכה אביי אמר אפילו תימא בשאין שוברת מתוכ בשלם התם ודאי פרעיה דילמא מירכס תברתה ומפיק ליה לשטרא והדר גבי זימנא אחרינא הכא ודאי יהב לה מילתא בעלמא היא דאמרה לי אי נטריה נטריה אי לא נטרי איהו הוא דאפסיד אנפשיה בשלמא אביי לא אמר כרבי ירמיה לא קתני שוברתה מתוכ אלא רבי ירמיה מאי טעמא לא אמר כאביי גזירה שובר דהכא אטו שובר דעלמא טעמא דכתבה ליה אבל על פה לא אמאי דבר שבממון הוא ושמעינן ליה לרבי יהודה דאמר
פוסק ד"ף כ"ח דבר שבממון תנאו קיים דתניא האומר לאשה הרי את מקודשת לי על מנת שאין
מפעפלים ד"ף כ"ד ליך עלי שאר כסות ועונה הרי זו מקודשת ותנאו בטל דברי רבי מאיר רבי יהודה
קדושין ד"ף י"ט אומר בדבר שבממון תנאו קיים קסבר רבי יהודה כתובה דרבנן וחכמים עשו
ים מוקדמין ד"ף קכ"ו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה הרי פירות דרבנן ולא עבדו להו רבנן חיזוק דתנן
שבועות ד"ף כ"ג רבי יהודה אומר לעולם הוא אוכל פירי פירות ער שיכתוב לה דין ודברים אין לי
בנכסיך ובפירותיהן ובפירות פירותיהן ער עולם וקיימא

אפר רב יצחק בר אבדימי משום רבינו פירש בקונטרסו רב וקשה דהא כן תיקשי מתכתי תקתי' דרב הוא דאמר כרבי אלעזר בן עזריה לעיל נמי גרס' דרבינו הייכו רבי ורב יצחק בר אבדימי דהכי אמרינן בפרק כירה אמר רב יצחק בר אבדימי משום רבי מאיר מהיה תלמידו של רבי מאיר תלמיד חכם ראוי לישא בת רבו ואם מת רבו ישא את אלמנתו ואם נתגרשה מבעלה ישא אותה ואם מת בעלה ישא אותה ואם נתגרשה מבעלה אל ישא אותה מפני שהוא כמגרש את אשתו ואם מת בעלה אל ישא אותה מפני שהוא כמקנא לאשתו ואם נשאה אין מוציאין אותה מידו ואם עשה כן הרי זה משובח ואם נתגרשה מבעלה ישא אותה ואם מת בעלה ישא אותה ואם נתגרשה מבעלה אל ישא אותה מפני שהוא כמגרש את אשתו ואם מת בעלה אל ישא אותה מפני שהוא כמקנא לאשתו ואם נשאה אין מוציאין אותה מידו ואם עשה כן הרי זה משובח

ק"ס ד אלא מעתה דכתבה ליה הא לא כתבה ליה לא ולימא ליה מה כותבת לומרת כדאמר בסמוך מלי כותב לומר דבר דווקא כותב נקט דיה פליג אר' יוסי דאמר בברייתא דלקמן:

הרי זו מקודשת ותנאו בטל ע"כ כדכתבינן לקמן זו מקודשת וכתבו לה חכמים לך לך עלי כסו ועונה הרי את מקודשת ואם לאו לאו אחר כסו ועונה הרי את מקודשת מדקתני סתם משמע דאפילו לא אמר לה כלום מהו דתימא כיון דלא אמר לה כלום לא קנתה עצמה ולא מהני ליה כתיבת כתובה ומגט לא חיישינן דשוב לא תחזור אליו ואפילו אמר לה כלום ולא כתב לה כתובה לא מהני ליה ולא חיישינן דשוב לא תחזור אליו ואפילו אמר לה כלום וכתב לה כתובה ולא נתן לה כלום לא מהני ליה ולא חיישינן דשוב לא תחזור אליו ואפילו אמר לה כלום וכתב לה כתובה ונתן לה כלום מהני ליה וחיישינן דשוב לא תחזור אליו

ק"ס ה אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי הלכה כרבי אלעזר בן עזריה בשלשה מקומות ואלו הן בנכסי מלוג ובמוכסין ובמוכסי הגלילות: בנכסי מלוג דכתיב אך איש אשר יתן לה כאשר יתן לה ולא כאשר יתן לו: במוכסין דכתיב ומנחה לא יתן בעדך ולא יקח מידם כופר נפשות: במוכסי הגלילות דכתיב ומכס לא יתן ולא ישא לכהנים: ואמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי הלכה כרבי אלעזר בן עזריה בשלשה מקומות ואלו הן בנכסי מלוג ובמוכסין ובמוכסי הגלילות: בנכסי מלוג דכתיב אך איש אשר יתן לה כאשר יתן לה ולא כאשר יתן לו: במוכסין דכתיב ומנחה לא יתן בעדך ולא יקח מידם כופר נפשות: במוכסי הגלילות דכתיב ומכס לא יתן ולא ישא לכהנים:

ק"ס ו אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי הלכה כרבי אלעזר בן עזריה בשלשה מקומות ואלו הן בנכסי מלוג ובמוכסין ובמוכסי הגלילות: בנכסי מלוג דכתיב אך איש אשר יתן לה כאשר יתן לה ולא כאשר יתן לו: במוכסין דכתיב ומנחה לא יתן בעדך ולא יקח מידם כופר נפשות: במוכסי הגלילות דכתיב ומכס לא יתן ולא ישא לכהנים: ואמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי הלכה כרבי אלעזר בן עזריה בשלשה מקומות ואלו הן בנכסי מלוג ובמוכסין ובמוכסי הגלילות: בנכסי מלוג דכתיב אך איש אשר יתן לה כאשר יתן לה ולא כאשר יתן לו: במוכסין דכתיב ומנחה לא יתן בעדך ולא יקח מידם כופר נפשות: במוכסי הגלילות דכתיב ומכס לא יתן ולא ישא לכהנים:

וקיימא לן מאי כותב אומר אמר אביי לכל יש
בתובה ולא לכל יש פירות מילתא דשכיחא
עבדו בה רבנן חיזוק מילתא דלא שכיחא לא
עבדו רבנן חיזוק הרי חמרי דשכיחי ולא עבדו
לה רבנן חיזוק דתנן החמרין שנכנסו לעיר
ואמר אחד מהן שלי חדש ושל חברי ישן שלי
אינו מתוקן ושל חברי מתוקן אין נאמנים רבי
יהודה אומר נאמנין אמר אביי ודאי דרבריהם
עבדו רבנן חיזוק ספק דרבריה לא עבדו רבנן
חיזוק רבא אמר ברמאי הקלו: רבי מאיר
אומר כל הפותח וכו': כל הפותח אפילו
בתנאי שמקבר תנאו בטל ואין לה וכיון דאמר
לה לית ליך אלא מנה לא סמכא דעתה והויא
לה בעילתו בעילת זנות והא שמעינן ליה לר'
מאיר דאמר כל המתנה על מה שכתוב בתורה
תנאו בטל הא ברבנן תנאו קיים קסבר רבי
מאיר כתובה דאורייתא: תניא רבי
מאיר אומר כל הפותח לבתולה ממאתים
ולאלמנה ממנה הרי זו בעילת זנות רבי יוסי
אומר רשאי רבי יהודה אומר רצה כותב לבתולה
ששר של מאתים והיא כותבת לו התקבלתי
ממך מנח ולאלמנה מנה והיא כותבת לו
התקבלתי ממך חמשי זוז וסבר רבי יוסי רשאי
ורמינהי אין עושין כתובה מטלטלין מפני
תיקון העולם אמר יוסי וכי מה תיקון העולם
יש בזו והלא אין קצובין ופותח תנא קמא נמי
אין עושין קאמר לאו הכי קאמר במה דברים
אמורים בשלא קיבל עליו אחריות אבל קבל עליו אחריות עושין ואתא רבי יוסי
למימר כי קיבל עליו אחריו אמאי עושי והלא אין קצובי ופותחין השתא אומר התם
דרילם פותחי חיישי רבי יוסי הכא דודאי קא פחת לא כל שכן הכי השתא התם לא ידעה
דתחיל הכא ידעה וקא מוחלה אחתי דרמי בר חמא הוה נסיבא לרב אויא

וקיימא לן בהכותב: מאי כותב לומר שלמה תכתיה תנאה: והאי חמרא
דמאי דרבנן הוא ולא עבדו בהו חיזוק למיחם לגומלין לרבי יהודה: שלי
חדש והיפן טוב ממנו מהחדש עדיף היכי יהבם כל ברכו והכי נמי אמר בחתן
קטן היו חדשות מחרבע ויפות מפלם כו' ויש מפרשים מפוש עומר ולאו
מילתא היא דאם כן דמחרץ ברמאי הקלו
הא תיפח דמאי חר' מאי היכ' למימ' ועוד לא
מפיכו מכחמרו עמי הארץ על היפור חדש
ולא נקט לה הלא מפוש היכ כחמכי דרמאי
ורבותא לממעי דאף על גב דמפבח לה
לרחבריה כמי במילי לחבריית היכו כחמ' על
הדמאי דחייפינן לגומלין: ברמאי הקלו
מפיר ספק דרבריהם ואפילו ספק ליתיה
דרוב עמי הארץ מפערין יין: כל הפותח
לפי בתקיפה מדלא תכח כל בתולה מחין לה
מחתי ושמכיה מחין לה מכח הרי זו בעילת
זנות מ"מ דהכי הממעי דאף על פי פהיה
גובה לבסוף דאין תכתו קיים אפילו הכי
כיון דמעיקרא לתכי קרי לה בעילת זנות
מפוס דבפעת בידה לא הוה מכחה דעתה
לכתובה: הלמה קפבר תנאו בטל דבלאו
הכי לאו רבותא הוא דנקט כל הפותח:
והא מפיכן ליה לעיל: רבי יוסי הוא דאמ' רמאי
ואפילו על פה נמי תנאו קיים ואחא רבי
יהודה למימר נמי רמאי כרבי יוסי מיהו על
פה תנאו בטל כדאמרינן לעיל חכמים עמו
חיזוק לדבריהם יותר מעל תורה אבל בחם
למחול תכתוב מוכר אין עומין כתובה
מטלטלין אין מייחדין מטלטלין לכתובה:
מפני תיקון העולם מפוש יאבדו או יפחתו
דמיהן: אין קצובין אין דמיהן קצובין
עולמי דמוקרי ומזלי הלכך פעמי מפוחתין
מכרי מה מפמלו: אין עומין קמ"ל ופחיתה
כמי בכלל תיקון העולם היא: פלה קיבל
עליו אחריות הבעל לא יאבדו ופרים לי תנאי
דלא חיים לזולא הלא לאוכפא וקאמר ליה
רבי יוסי וכי קבל עליו אחריו כמי מה נתן
העולם בכך והלא אף כמהן קיימין אין
קצובין ופוחתין: פירכם

פזקין ועריכין לימא פלא יוכל למחול דמתנה הוא על מה שכתוב בתורה וכי
תימא הכי כמי והתנן בהחובל קרע לת כפותי ומבר כדי על מנת לפטור
פטור ותיר ר' אחאי דהקפ כמי מה היה חומר קרע ומבר על מנת מחין לי
עליך דין הוי חמיב מתנה על מכתוב בתורה לבל למחול יכול וכן הכא
גבי מאיר כפו שעובה דוקא כשאמר על מנת
מאי ליך על דין מאיר כפות ועוב הוי מתנה
על מה שכתוב בתורה לבל על מנת שתפטרו
חומי משאר כו' פטור וכן על מנת שחין לך
עלי חוכחה על מנת שחין לך עלי דין חוכחה
וכן על מנת פלא תשמיטני שביעית ועל
דשקין לה דמו לקדומי דהכא הייכו טעמא
דחין קדומין להכחין דחין לך קדומין שחין
לה עלינו שאר כפות ועובה וכן גבי כזיר חין
כזיר להכחין לבל גבי מזקין לא פייך למימר
הכי ואם תאמר אם כן היכי ימדמם בפרק
המגרש הרי חת מגורשת על מנת שתחלקי
בשר חזיר למתנה על מה שכתוב בתורה
והא בתכחי זה לא הוי ברומיך להכחין ויש ק"ס חיזוק
לומר דגבי ממון רמיתך למחילה דוקא חל
טעמא משום דלהכחין לבל גבי חיפור לא
בעינן הכי טעמא והא דתכן בית נומלין
האומר פלוני יירש במקום פים בת בתו
תירש כמקום פים בן לא אמר כלום משום
על מה שכתוב בתורה הקס הייכו טעמא
דחין יכול לומר פלוני יירש והוא חיכו יורש
לבל במתנה יכול ליתן והא דמפרש הקס
בגמרא הכא מי מחל לרווח דמלתא נקט
ואם תאמר והא דקתני משהגיר את הפועלי
מתנה מומר חכם להיות פטור משבועה
ופריך בגמרא והא מתנה על מה שכתב
בתורה הוא כו' ומשיק לפילו תימ' רבי מאיר
מאי הפך דמעיקרא לא מיעבד כפמי' ומאי
משני והא הכא כמי לא קדמה על מנת כן
ולא מיעבד כפמים ומ"ש לומר דמאי הקס
כיון דרישתא תורה מומרים הרבה מומר
חכם ומשומל גמ' מבר כו' יכול כמי על אחד
להיו' לפי תכלו אי כמי מאי הקס דחייבתו
תורה מומר מבר על מלוקה מבר ומוצ לפי
מבל הכחה מלו ומשעבדים עצמם לבל
מזכותם בפרט הלכך במקו' מאין מזעברים
עצמם פטורין ובקונטרים פירש שם דהכא
מקודמת משום רבי וחיב לה קדומי דקדם'
ונקנה דבתר הכי לאו כלום הוא מבבר היא
לאתויי לבל מומר חכם מתנה קודם ממשך
ואין נראה דהא כל תנאי לרבי מאיר תנאי
קורס למעשה הוא:

הפותח אפילו בתכחה פי' לעיל:

ושמעינן ליה לרבי מאיר דאמר מתנה על מה שכתוב בתורה תכאו בטל הא ברבנן תכאו קיים פירש בקו' דמשמעינן ליה בבריית' דלעיל ואם תאמר מכא לא
לתירוץ הא ברבנן תכאו קיים דילמא כל דברבנן דעבור חיזוק מפני תכאו בטל כמו לרבי יהודה דאמר דרייך מדלא קתני לעיל על מנת מחין לך
על מאיר כפות ועובה כיון דאיכא מ"ד דלא עבו חכמי חיזוק לדבריהם אפילו בטל תורה לא על גב דרבי יהודה אמר תורה בכתובה מא הוה לי לאסוקי כי היכי
דקתני עובה לא על גב דמורה בה רבי יהודה:

הא ברבנן תכאו קיים תימה הא משמעינן ליה לרבי מאיר בפרק הזהב דהא וכל תרומת מעשר מל דמאי דמוקים חומם דעבו חכמים חיזוק לדבריהם כמל
תורה ובדים החולץ גבי מעוברת חבירו ומיבעי חבירו משמעינן ליה דעבו חיזוק לדבריהם לא יותר מעל תורה ויש לומ' דהתם היבמות משום דקנסה
הוא עבו חיזוק לדבריהם יותר והמיא דתנן בפרק חלון הקס עבו כמל תורה והכא גבי כתובה מיכו לא חיפור ולא
קנס אלא ממוך בעלמא לא עבו חיזוק כלל:

קסבר רבי מאיר דכתובות אלמנה דרבנן מ"ש עיקר כתובה דאורייתא היא וכעין זה אמרי בסוף העדל אל רבי יוחנן לכל מי
כברת תרומה בזמן הזה דרבנן אמר ליה לית לן בה אלא עולה פירו' אי תרומ' בזמן הזה דאורייתא לא היה עולה לא על גב דתרומת
תלניס דרבנן כיון דעיקר תרומה מהא דאורייתא' ואם תאמר דתכן בהפותח פתב לה דין ודברים לית לי בכספיך בחייך ובמותך כו' ומשמע
כו' ומשיק לליבא דרב דירושת הבעל דרבנן וחכמים עבו חיזוק לדבריהם כמל תור' ומה כריך להאי טעמא לפילו לא עבו חיזוק לדבריהם תיפוק לי מבו דעיקר
ירושה דאורייתא ול"ל דלא דמיא ירושת הבעל לשאר ירושו' שבחות מחמת קורבה:

אין עומין כתובת אשה מטלטלין והא דאמרינן בפ"ק אמר להו אתפשוה מטלטלי כשקיבל עליו אחריות אם יאבדו או חולו:

אבל קבל עליו אחריות עומי וליכא למיחם אמאי יאמר לה טלי כתובתיך ובאי כהאמרינן בפוף האשה שנפלו דדווקא בדלא קיבל עליו אחריו' איכ למיחם להכי
הוחיל ואיכו יכול ליהנות מן המטלטלין לעשות בהן פחורה ולהמתכר בהן שאשה לא תתן לו הוחיל ואין אחריות עליו אבל היכא דפתב לה כל נכסי
אחרינן וערבתין יפול לייחד עדה לכתובתה בלא שום אחריות דכיון שיש לו הנאת אכילת פירות ודאי לא יאמר לה:

פתים

עין משפט

סמ"ג עשין רמ השם

אירכס כתובתה אתו לקמיה דרב יוסף אמר להו הכי אמ' רב יהודה אמר שמואל זו דברי רבי מאיר אבל חכמים אומרי' משהא אר' את אשתי שתים ושלש שנים בלא כתובה אמר ליה אביי והא אמ' רב נחמן אמ' שמואל הלכה כרבי מאיר בנזירותיו אי הכי זיל כתוב לה כתובה אתא רב דימי אמר רבי שמעון בן פזי אמר ר' יהושע בן לוי משום בר קפרא מחלוקת בתחילה אבל בסוף לדברי הכל אינה מוחלת ור' יוחנן אמר בין בזו ובין בזו מחלוקת אמר רבי אבהו לדידי מפרשא לי מיניה דרבי יוחנן דאנא ור' יהושע בן לוי לא פליגינן אהדדי מאי בתחילה דקאמר רבי יהושע בן לוי תחילת חופה ומאי סוף סוף ביאה וכי קאמינא אנא בין בזו ובין בזו מחלוקת תחילת חופה וסוף חופה דהיא תחילת ביאה כי אתא רבין אמר ר' שמעון בן פזי אמ' רבי יהושע בן לוי משום בר קפר' מחלוק לבסוף אבל בתחילה דברי הכל מוחלת ורבי יוחנן אמר בין בזו ובין בזו מחלוקת אמ' רבי אבהו לדידי מפרשא לי מיניה דרבי יוחנן דאנא ורבי יהושע בן לוי לא פליגי מאי לבסוף דאמר ר' יהושע בן לוי סוף חופה ומאי תחילה תחילת חופה וכי קאמינא בין בזו בין בזו מחלוקת תחילת ביאה וסוף ביאה אמ' רב פפא אי לאו דאמ' רבי אבהו לדידי מיפרשא לי מיניה דרבי יוחנן דאנא ורבי יהושע בן לוי לא פליגינן אהדדי הוה אמינא רבי יוחנן ורבי יהושע בן לוי פליגי רב דימי ורבין לא פליגי מאי סוף דקאמר רבין סוף חופה ומאי תחילה דקאמ' רב דימי תחילת ביאה מאי קמ"ל הא קמ"ל דפליגי תרי אמוראי אטעמא דנפשייהו ולא פליגי תרי אמוראי אליבא דחד אמורא:

מתני' נותנין לבתולה שניכם עשר חודש משתבע הבעל לפרנס את עצמה ובשכם שנותנין לאשה כך נותנין לאיש לפרנס את עצמו ולאלמנה שלשים יום הניע זמן ולא נשאו אוכלות משלו ואוכלות בתרומה רבי טרפון אומר נותנין לה הכל תרומה רבי עקיב' אומר מחצה חולין ומחצה תרומה היבם אינו מאכיל בתרומה עשתה ששה חדשים בפני הבעל וששה חדשים בפני היבם ואפילו כולן בפני הבעל חסר יום אחד בפני היבם או כולן בפני היבם חסר יום אחד בפני הבעל אינה אוכלת בתרומה זו משנה ראשונה בית דין של אחריהן אמרו אין

מיימ' פ' י' מהלכות סוטה כ"ב טור ופ"ע כי מ

קסה

אירכס כתובתה אתו לקמיה דרב יוסף אמר להו הכי אמ' רב יהודה אמר שמואל זו דברי רבי מאיר אבל חכמים אומרי' משהא אר' את אשתי שתים ושלש שנים בלא כתובה אמר ליה אביי והא אמ' רב נחמן אמ' שמואל הלכה כרבי מאיר בנזירותיו אי הכי זיל כתוב לה כתובה אתא רב דימי אמר רבי שמעון בן פזי אמר ר' יהושע בן לוי משום בר קפרא מחלוקת בתחילה אבל בסוף לדברי הכל אינה מוחלת ור' יוחנן אמר בין בזו ובין בזו מחלוקת אמר רבי אבהו לדידי מפרשא לי מיניה דרבי יוחנן דאנא ורבי יהושע בן לוי לא פליגינן אהדדי מאי בתחילה דקאמר רבי יהושע בן לוי תחילת חופה ומאי סוף סוף ביאה וכי קאמינא אנא בין בזו ובין בזו מחלוקת תחילת חופה וסוף חופה דהיא תחילת ביאה כי אתא רבין אמר ר' שמעון בן פזי אמ' רבי יהושע בן לוי משום בר קפר' מחלוק לבסוף אבל בתחילה דברי הכל מוחלת ורבי יוחנן אמר בין בזו ובין בזו מחלוקת אמ' רבי אבהו לדידי מפרשא לי מיניה דרבי יוחנן דאנא ורבי יהושע בן לוי לא פליגי מאי לבסוף דאמר ר' יהושע בן לוי סוף חופה ומאי תחילה תחילת חופה וכי קאמינא בין בזו בין בזו מחלוקת תחילת ביאה וסוף ביאה אמ' רב פפא אי לאו דאמ' רבי אבהו לדידי מיפרשא לי מיניה דרבי יוחנן דאנא ורבי יהושע בן לוי לא פליגינן אהדדי הוה אמינא רבי יוחנן ורבי יהושע בן לוי פליגי רב דימי ורבין לא פליגי מאי סוף דקאמר רבין סוף חופה ומאי תחילה דקאמ' רב דימי תחילת ביאה מאי קמ"ל הא קמ"ל דפליגי תרי אמוראי אטעמא דנפשייהו ולא פליגי תרי אמוראי אליבא דחד אמורא:

מתני' נותנין לבתולה שניכם עשר חודש משתבע הבעל לפרנס את עצמה ובשכם שנותנין לאשה כך נותנין לאיש לפרנס את עצמו ולאלמנה שלשים יום הניע זמן ולא נשאו אוכלות משלו ואוכלות בתרומה רבי טרפון אומר נותנין לה הכל תרומה רבי עקיב' אומר מחצה חולין ומחצה תרומה היבם אינו מאכיל בתרומה עשתה ששה חדשים בפני הבעל וששה חדשים בפני היבם ואפילו כולן בפני הבעל חסר יום אחד בפני היבם או כולן בפני היבם חסר יום אחד בפני הבעל אינה אוכלת בתרומה זו משנה ראשונה בית דין של אחריהן אמרו אין

אף על פי שתים ולא שתים ושלש אין לדקדק כאן הפת' פלג מותר פתים מכעי' דלמא פתים ושלש ואפי' טובא כדרמתי לכאי כדמסקי בפ"ק דף קכו מפקין ואין להאריך כאן:

פליגי תרי בברי תליבא דחד בברא ואפ' תימא כיכא דאסתא כמי פליגי רבי יוחנן ורבי יהושע בן לוי תליבא דחד תנא ומה לי תרי תנאי תליבא דחד תנא ומה לי תליבא דחד תנא ים לומר דאי פליגי רבי יוחנן ורבי יהושע בן לוי תליבא דחד תנא חייסינן דבסברא הוא דפליגי ולא טעו בפומפקא דכל אי פליגי רבין ורב דימי בדברי רבי יוחנן ורבי יהושע בן לוי פליגי רבין ורב דימי אומר כך אמר ר' פלוני ורב דימי מהכא טעה בפומפקא: אין

לפן דף ק ע"ב

המדיר דף ע טעלה שכתב הסמ' דף עח

נדרים דף עג

בן לוי פליגי דהתם סוף דקאמר יהושע בן לוי דברי הכל חוכה מוחלת אתא רבי יוחנן למימר חלף בו מחלוקת דרב דימי ורבין לית כלבי בדרבי יהושע והכי הוה מפרישב' לרב דימי אמר רבי יהושע מחלוקת בתחילת ביאה דהיא סוף חופה אבל בסוף ביאה דברי הכל חוכה מוחלת ורבי יוחנן אמר פליגי בסוף ביאה נמי פליגי וכי אתא רבין אר' יהושע בן לוי מחלוקת בתחילת חופה והיא סוף ביאה בתחילת חופה ובסוף חופה פליגי דקאמר רבין לרב דימי דרבי יוחנן ורבי יהושע בן לוי פליגי ר' יהודה אמר שמואל כרבי יוחנן ורבי יהושע בן לוי פליגי ר' יוסי ור' יהודה אמרי תרוייהו כרבי יוחנן ורבי יהושע בן לוי פליגי ר' יוסי ור' יהודה אמרי תרוייהו כר

ואין דנין ימים סתם מימי' מכאן בהן תדע והא דכתיב ובפתה את לקיח ואת תמה ירח ימים ודרשים בסילקי החולץ ירח מלמים ימים מלמים ולא תאמר התם ימים סתם עשר תמוס דכתיב לקל ירח: אי ניחא לה לקיח מאי קפקא ליה מיכה תמתא כיון דלא כפקא ליה מיכה הוי מרידה ופוחתין מכתובת' ותי' דאמטו תמוס דאי' האב רופא פקנם הקטנה בכתובתה היא מה פעשה וים לומר דהוה לן למימר יגרשנה בלא פתובה ע"כ תוי' בגרה יום אחד ונתקדשה כו' ואם תאמר ומתני' דקתני דמעשהו נותנין לה פיון דאין נותנין לעולם אלא מלמי' יום בבגרות דמשמע חיירי בנתקדשה כשהיא נערה ויקל"ה כאן מדרך בני אדם דאמור לקב' בתי קטנ' ואי' פוסקין כאן על הקטנ' להשיאה ים לות' דדוק' בבגר' ואח"כ נתקדשה קאמ' רב הונ' דאין לה אלא ג' יום אבל נתקדשה קודם בגרות יש לה ג' חדש מעת תביעה ועד דכשבגר' קודם שנתקדשה אין לה ג' חדש דמשמע הפיגה כל תקשיטי' אלא יאמר לה בעל יהא הכל מוכן אבל נתקדש' קודם בגרות אינה אלא מקפר' שכבר היא מקודשת: מאי לאו כתובה דכתולה ולא מכי לפנוי אין כתובה דכתולה ובקידושה ואחר כך בגרה דפשיטא ליה דאז לא הוי בגר ב"ש ג' ולית מפר' דמשמע דאי ליפנה דבגר' משמ' שנתקדשה כבגר ולא קודם: תיובתא דרב הונא תיובת' תיובתא דהכא קאי בתיובתא ובפרק כיצד המאורס לאחיו מנן' פתמ' דהתם כותיה דקאמר אלמלא דרבי אליעזר דמייתי לעיל בוגרת בת' יום קני יומה בוגרת ומשהתה ולייבו כרב הונא ופרכה לפרש דהכי קאמר בוגרת בתלמי' יום קני והיכי קתני במתניתין בוגרת משהתה שני' עשר חדש ובהדי אלמנה משהתה תלתי' יום מפום דים בוגרת מדיל כנערה בשנים עשר חדש כגון בגרה יום אחר ונתקדשה ויש בוגרת מדינה כאלמנה כגון נערה ב"ש חדש בבגרותה ונתקדש' והשת' אחת דלא כרב הונא ובפירוש דקונית דהתם אין להאריך כאן: לקיט כאן כו' מעשיר לא פריך דלא מכיה מיכל בבית יפרץ ונפ' אין רגילין להוליך תרומה עמהם אבל לקוטות רגילין להתפקר עם יפרץ ופעמי' תתפרנסים ממל עצמם: השתא מרידה ספו ליה כו' ולקוט יפרץ בבית להן לא חייבי כלל דדוקא מלקוט להן בבית יפרץ הוה פריך לפי מדרך ההכמנתי להסקות לבני חבית כדי לתצות חן בעיניהם וכשהות יומיש להם היכו תדקדק מה הוה כותן לבל ללקו' יפרץ ל בבי' כהן בשפרנסתו עליו בשעת תכילה תדקדק היטיב מה הוה כותן לו? קוביוסטוס

כתובות פרק חמישי אף על פי עין משפט

אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה: גמ' מנא הני מילי אמר רב חנזרא דאמר קרא ויאמר אחיה ואמה תשב הנערה אתנו ימים או עשור מאי ימים אילימא תרי יומי משתעי אינש הכי אמרו ליה תרי יומי אמר להו לא אמרו ליה עשרה יומי אלא מאי ימים שנה דכתיב ימים תהיה נאולתו ואימא חדש דכתיב עד חדש ימים אמרי דנין ימים סתם מימים סתם ואין דנין ימים מימים שנאמר בהן חדש אמר רבי זירא תנא קטנה בת היא ובת אביה יכולין לעכב בשלמא איהי מצי מעכבא אלא אבי אי איהי ניחא לה אביה מאי נפקא ליה מינה סבר השתא לא ידעא למחר מימרא ונפק ואתי ונפלה עילואי אמר ר' אבא בר לוי אין פוסקין על הקטנה להשיאה כשהיא קטנה אבל פוסקין על הקטנה להשיאה כשהיא גדולה פשיטא מהו דתימא ליחוש דילמא מעיילא פחדא מהשתא וחלשה קא משמע לן אמר רב הונא בגרה יום אחר ונתקדשה נותנין לה שלשים יום כאלמנה מתיבי בגרה הרי היא כתבועה כתבועה מאי לאו כתבועה דכתולה לא כתבועה דאלמנה תא שמע בוגרת ששהתה שנים עשר חדש רבי אליעזר אומר הואיל וחייב בעילה במזונותיה יפר אימא בוגרת וששהתה שנים עשר חדש רבי אליעזר אומר הואיל ובעלה חייב במזונותיה יפר תא שמע המארס את הבתולה בין שתבעל הבעל והיא מעכבת ובין שתבעה היא ובעל מעכב נותנין לה שנים עשר חדש משעת תביעה אבל לא משעת אירוסין ובגרה הרי היא כתבועה כיצד בגרה יום אחד ונתקדשה נותנין לה שנים עשר חדש ולארוסה שלשים יום תיובתא דרב הונא תיובתא מאי ולארוסה שלשים יום אמר רב פפא הכי קאמר ארוסה בוגרת שעברו עליה שנים עשר חדש בבגרות ונתקדשה נותנין לה שלשים יום כאלמנה: הגיע זמן ולא נישאו: אמר עולא דבר תורה ארוסה בת ישראל אוכלת בתרומה שנ' וכהן כי יקנה נפש קנין כספו והאי נמי קנין כספו הוא מה טעם אמרו אינה אוכלת שמא ימצאו לה כוס בבית אבי' ותשקה לאחי' ולאחותה אי הכי הגיעזמן ולא נישאו נמי התם דוכתא מייחר לה אלא מעתה לקיט כהן לישראל לא ליכול בתרומה דילמא אתו למיכל בהריה השתא מרידהו ספו ליה מרידה אכלי רב שמן בר רבי יהודה אמ' משום סימפון אי הכי נכנסה לחופה ולא נבעלה נמי התם מיבדק בדיק לה והדר מעייל לא מעתה עבר כהן שלקחו מישראל לא ליכול בתרומה משו' סימפון סימפון בעברי ליכא דאי דאבראי הא קחזי ליה ואי דגואי למלאכ' קא בע' ושכסתר לא איכפת ליה נמצא גנב או קוביוסטוס

ליל מס

יתול לוי

כל

גליון

יש

ויקל"ה קדושין דף יט

מיימ' פ"ו מהלכ' גרושין טור אה סימן כו

מיימ' פ"ו מהלכ' אישות מיימ' פ"ו (דף ע מהלכ' תרומות טור אה סימן כו ושו"ע ס' שלא

בדיים דף

קוביוסטוס הגיעו מאי איכא ליסטים מזוין
או מוכתב למלכו׳ הנהו קלא אית להו מכרי
בין למ׳ ובין למר לא אכלה מאי ביניהו איכא
ביניהו קבל מסר והלך: רבי טרפון אומר
נותנין לה הכל תרומ׳ וכו׳: אמ׳ אביי מחלוקת
בבת כהן לכהן אבל בבת ישרא׳ לכהן דברי
הכל מחצה חולין ומחצה תרומה ואמר אביי
מחלוקת בארוסה אבל בנשואה דברי הכל
מחצה חולין ומחצה תרומה תני׳ נמי הכי רבי
טרפון אומר נותנין לה הכל תרומ׳ רבי עקיב׳
אומ׳ מחצה חולין ומחצה תרומה במה דברי׳
אמורים בברת כהן לכהן אבל ברת ישראל
לכהן דברי הכל מחצה חולין ומחצה תרומה
במה דברים אמורים בארוסה אבל בנשואה
דברי הכל מחצה חולין ומחצה תרומה רבי
יהודה בן בתירא אומר נותנין לה שתי ידות
של תרומה ואחת של חולין רבי יהודה אומ׳
נותן לה הכל תרומה והיא מוכרת ולוקחת
בדמים חולין רבן שמעון בן גמליא׳ אומר כל
מקום שהוזכרו תרומה נותנין לה כפליים
בחולין מאי ביניהו איכא בינייהו טירחא:
היבם אינו מאכיל בתרומה: מאי טעמא
ויקר׳ כב קנין כספו אמ׳ רחמנא והאי קנין דאחיו הוא:
עשתה ששה חדשים בפני הבעל: השתא
בפני הבעל אמרת לא בפני היבם מיבעיא
זו ואין צריך לומר זו קתני: זו משנה ראשונה
וכו׳: מאי טעמא אמר עולא ואיתימא רב
שמואל בר יהודה משום סימפון בשלמא
לעולא קמיתא שמא ימזגו לה כוס בבי׳ אבי׳
ובתריתא משום סימפון אלא

קוביוסטוס גונב נפשו׳: הגיעו ללוקח ואין המקח בטל ובריית׳ היא בבבא בתרא בהמוכ׳ פירות המוכר עבד לחבירו ונמצ׳ גנב או קוביוסטוס הגיעו שסתמן גנבים הן: ליסטים מזוין אין דרכו בכך: מוכתב למלכות חטא למלכות עד שצוה לגזור עליו שיהרגנו כל מוצאו: קלא אית להו וסבר וקביל: קבל מסר והלך קיב׳ עליו בעל את מורא אור

פ׳ המוכ׳ פירו׳ דף כח קדושין דף יא

המומי׳ לסימפון ליכא למיחש לשמא תשקה לאחיה ולאחותה איכא למיחש: מסר האב לשלוחי הבעל או שהלכו שלוחי האב עם שלוחי הבעל ליכא למיחש שמא תשקה לאחיה ולאחותה דהא ליתנהו גבה ואיכא למיחש לסימפון: בת כהן בקיאה היא בשמירת תרומה ולמוכר׳ בימי טומא׳ בת ישרא׳ אינה בקיאה בכך: בארוסה דהואי׳ והיא בבי׳ אביה שרח אביה למכור תרומה בחולין לימי טומאה לפי שהוא רגיל בכך: אבל בנשואה שנותן לה בעלה מזונות בביתה שנוק משרה אשתו על ידי שליש דתנן במתניתין: מחצה חולין לפי שכל כבודה בת מלך פנימה ואביה ואחיה אינן אצלה שיתעסקו בצרכיה: ר׳ יהודה אומר נותנין לה הכל תרומה כו׳ בין רבי יהודה לרבי טרפון איכא דאילו ר׳ טרפון סבר נותני׳ לה תרומה כדי מזונותיה ואף על פי שהם צריכה לחולין ובאה למכור תרומה אין דמי תרומה מגיעין ליקח בהן חולין שהרי יקרי׳ הם מן התרומה שהכל קופצי׳ עליהן ולרבי יהודה נותנין לה תרומה כשיעור שאם באת ליקח מחצה חולין לא תפחות מן דמי מחצת חולין אבל טורח מכירה מוטל עליה למכור לתתם תחת חולין: נותנין לה תרומה כפליים בחולין קסבר לא מטריחין לה למוכרה בשוייה אלא נותן לה תרומה הרבה כדי שתתננה בזול ותמצא לוקחין הרבה: איכא בינייהו טירחא בין רבי יהודה לרבן שמעון: והאי קניין אחיו הוא וכי מיית ליה פקע ליה קניינו אבל כנסה הרי היא אשתו לכל דבר והכתוב קראה אשתו דכתיב ולקחה לו לאשה דקנייה בביאה וכי היכי דקידושי ביאה מאכילין בארוסה דאיתקוש הוויות להדדי כך מאכילין ביבמה: השתא בפני הבעל חוץ מיום אח׳ אמרת לא אכלה כולם בפני היבם דעל ידו אין לה לאכול דלאו קנינו היא מיבעיא ליה למימר דלא אכלה: קמייתא משנה ראשונה שאופרת משעת ארוסין שהתורה התירתה הם גזרו עד שיגיע זמן לא גזור מפני סמפון שא׳ שמא תשקה הלכך משכתחייב לזונה דמייחד לה דוכתא וליכא למיחש לשמא תשקה שריוהא: ובתריתא משנה אחרונה שחזרו וגזרו עד שתכנס לחופה משו׳ לסמפון: אלא

קוביוסטוס פירש בקונטרס גונב נפשות ולא משמע הכי בפרק קמא דבכורות דקא אמר ליה קיסר לרבן גמליא׳ משה רבכם גנב היה או קוביוסטוס היה או שאינו בקי בחשבונו׳ היה והתם אמתון קא׳ דאשאילה ראשונ׳ דבכללן של לויי׳ אתה מוצא כו׳ כבר השיבו ועוד דהגיעו משמע בקונטרס דרובם הכי איתנהו ואין כראה שיהיו רוב העבדים גונבי נפשות ונראה כפירוש רבינו חננאל דמפרש קוביוסטוס משחק בקובי׳ והא דאמ׳ ויאמר שלחני כי עלה השחר אמר ליה יעקב וכי גנב אתה או קוביוסטו׳ אתה שאתה מתיר׳ מן השחר לפירו׳ הקונטרס אתי שפיר ולפי׳ רבינו חננאל נמי י״ל שדרך משחקין בקוביא שנושין בהן ודרכן להטמין מבני אדם:

דף ח וש״ס

הנהו קלא אית להו פירש בקונטרס וסבר וקביל וקשה לרבינו תם דבריש המוכר פירות אמר בהדי׳ ליסטים מזויין או מוכתב למלכות אומ׳ לו הרי שלך לפניך ועוד אמר בפר׳ האומנין ששחה זו שוטה היא נכפית היא כו׳ הרי זה מקח טעות אם כן בהנך מומי ניחוש לסימפון ומפר״ת קלא אית להו ולא שכיחי ולא חיישי׳ בהו לסמפון כיון דלא שכיחי והנהו נמי דפרק האומנין לא שכיחי והא דאמרי׳ בהמגרש דאתקין רב יהודה בשטרא דעבדי עבדא דכן מוברק לעברו ופטיר ועטיר מן ערורי עלמא ומלכות לא משום שהיה צריך להתנו׳ כדפיר׳ דבשאמא נמי הוי מקח טעות לא משום שופרא דשטרא ורבינו אליהו היה מקיים פירוש הקונטרס דהיכא דקיבל המוכר מעות אמרי׳ הדלא כרק הלוקח קור׳ כתיב׳ מעות הכי מיירי דאית להו קלא א״כ סבר וקביל והא דאומ׳ לו הרי שלך לפניך מיירי קוד׳ שנתן הלוקח מעות וקצת משמע כן בפרק המוכר פירו׳ דפריך המוציא מחבירו עליו הראי׳ אלמא מיירי שהלוקח מוחזק:

דף צב וש״ס · דף פ וש״ס · גו׳ · דף פו וש״ס · דף צב

ואפילו כולן בפני הבעל חוץ מיום אח׳ אינה אוכלת פירש בקו׳ דהוא הדין אפילו כולם בפני הבעל לא אכלה משמע דקניין כספו פקע ליה אלא דאי כולן בפני הבעל הוה אכלה מישא בחיים ולר״ת נרא׳ דהך דרשא דדריש בבת קניין כספו אמר רחמנ׳ והאי קניין דאחיו הוא אסמכתא בעלמא הוא דמדאורייתא איכל אכלה ולפי משנה ראשונה היכא דאכלה בחיי הבעל אוכלת נמי בזיק׳ ה״ב מדקתני ואפי׳ כולם בפני הבעל חוץ מיום אחד משמע הא כולן בפני הבעל אוכלת ועוד דתנן בפרקין בסדר משנה ירושלמית הגיע זמן ולא נישאו או שמתו בעליהן אוכלות משלו ואוכלות בתרומה משמע כשמתו בעליהן שהיבם מאכילין בלא ביאה דומיא דהגעת זמן דמיירי בלא נישאו דאי אחר ביאה פשיטא דאשתו גמורה היא עוד מביא ראיה מדתניא בתוספתא זו משנה ראשונה רבותינו אמרו אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה ולא היבמה עד שתיבעל והיינו טעמא דמשנה ראשונה דכשלא אכלה בחיי הבעל אינה אוכלת דהא ליכא למיחש לסימפון ולשמא תשקה דהא כיון דלא הגיע זמן בחיי הבעל לא ברק לה דאינו חייב במזונותיה אלא אם כן עמד ברין וברח כדאמרינן בהחולץ ולא מייחד לה דוכתא ועשמא משום שאין דרך לאחר אלא מיד הוא רגיל או לחלוץ או לייבם לכך לא תיקנו לה מזונות מיבם כמו שתיקנו מזונות בהגעת זמן דבעל אבל כשאכלה בחיי הבעל תו ליכא למיחש לסימפון ולשמא תשקה נמי ליכ׳ למיחש דכיון דהגיע זמן מייחד לה דוכתא בבית אביה משתיא אוכלת שם בכל שעה ואינה זזה ממקומה ואם תאמר ומאחר דמדאורייתא אכלה כשנפלה מן הנשואין למה אסורה למשנה אחרונה עד שתיבעל הא ליכא למיחש לסמפון שכבר נבדקת בדיקת פנים ויש לומר דמאחר שאסרו ארוסה שהגיע זמנה אסרו נמי ביבמה משום דמיחלפא בה שמתיהן זמן כניסתן לאלתר אבל קק׳ איחשיבה יבמה קניין כספו דיבם הא דקאמר ביבמות בפרק
דף סו וש״ס אלמנה בבי הא דתנן היבם פוסל ואינו מאכיל אי בת כהן לישראל הא פסול לה ושבה אל בית אביה כו׳ ה״ל למימר דהא קנייה כדקאמר התם גבי ארוסין ויש לומר דושבה אל בית אביה אתא למיפסל בת כהן לישראל למידק הא מעיקרא לא אכלה כדאמר התם אם כן לא אייתר לשומרת יבם אלא הך ושבה כתיב כלומר דווקא אותה ששבה אל בית אביה אבל זאת שזקוקה ליבם איכה שבה שהרי חשובה כאילו קנויה לו:

השתא בפני הבעל אמרת לא בפני היבם מיבעיא הכי גרסינן זו אף זו קתני לא מבעיא ששה חדשים בפני הבעל וששה בפני היבם דלא אכלה לא אפילו כולם בפני הבעל חוץ מיום אחד לא אכלה וכן מוכיח בירושלמי דמפרש כולה מתניתין בזו אף זו:

מאי

אלא לרב שמואל בר יהודה קמיתא משום סימפון ובתרית משום סימפון מאי ביניהו איכ׳ ביניהו בריקת חוץ מר סבר בריקת חוץ שמה בריקה ומר סבר בריק׳ חוץ לא שמה בריק׳:

קסח בתנ׳ המקדיש מעשה ידי אשתו הרי זו עושה ואוכלת המותר רבי מאיר אומ׳ הקדש רבי יוחנן הסנדלר אומר חולין:

קסט גמ׳ אמ׳ רב הונא אמ׳ רב יכולה אשה לומר לבעלה איני ניזונת ואיני עושה קסבר כי תקינו רבנן מזוני עיקר ומעשה יריה משום איבה כי אמר איני ניזונת ואיני עושה הרשו׳ בירה מחיבי תקנו מזונות תחת מעשה ידירה

קע אימא תקנו מעשה יריה תחת מזונות לימא מסייע ליה המקדיש מעש׳ ידי אשתו הרי היא עושה ואוכלת מאי לאו בנזונת לא בשאינה ניזונת שאינ׳ ניזונת מאי למימר׳ אפילו למ׳ן דאמר יכול הרב לומר לעבד עשה עמי ואיני זנך הני מילי בעבד כנעני דלא כתי׳ ביה עמך אבל עבד עברי דכתיב ביה עמך לא וכל שכן אשתו סיפא איצטריך ליה מותר ר׳ מאי אומ׳ הקדש רבי יוחנן הסנדלר אומ׳ חולין ופליגא דרישׁ לקיש דאמ׳ ריש לקיש לא תימא טעם דר׳ מאיר משום דקסבר אדם מקדיש דברים שלא בא לעולם אלא טעמא דרבי מאיר מתוך שיכול לכופה למעשה ידיה נעשה כאומ׳ לה יקדשו ידיך לעשיהם והא לא אמר לה הכי כיון דשמעינן ליה לרבי מאיר אין אדם מוצי׳ דבריו לבטלה נעשה כאומר לה יקדשו ידיך לעשיהם וסבר ר׳ מאיר אין אדם מקדי׳ דבר שלא בא לעולם והתני׳ האומ׳ לאשׁה הרי את מקודשׁ׳ לי לאח׳ שאתגייר או לאח׳ שתתגיירי לאחר שאשתחרר לאח׳ שתשתחררי לאחר שימות בעליך או שתמות אחותיך או לאחר שיחלוץ ליך יבמיך רבי מאיר אומ׳ מקודשת מהיא אין מהא ליכא למשמעמינה: מותר רבי מאיר אומר הקדש: אימ׳ קדוש רב ושמואל דאמר תרויהו מותר לאחר מיתה׳ קדוש רב אדא בר אהבה אמר מותר מחיים קדוש הוי כה רב פפא במאי אילימא במעלה לה מזונות ומעלה לה מעה כסף לצרכיה מ״ט דמ׳ לאחר מיתה׳ קדוש ואלא כשאין מעלה לה מזונות׳ ולא מעלה לה׳ מעה כסף לצרכיה מ״ט דמאן דאמר מחיי׳ קדוש לעולם במעלה לה מזונות ואינו מעלה לה מעה כסף לצרכיה רב ושמו׳ סברי תקנו מזונות

נאו נלו בניזונת לה כפשוטה זן תותה קאמר דאם יקדמו מעשה ידיה ואחאי עושה ואוכלת כדקאמ׳ לקמן אי במעלה לה מזונות מ״ט דמאן דאמר לאח׳ מיתה קדום פירום גם מחיים יהא קדום זה בנזונת כלומ׳ מהוא חבן לזונה והיא תיכה רוכה:

מתוך מיכול לכופה למעשה ידיה כו׳ כי מוכח ותנינהו דקתני עושה ואוכלת מוקי לה כרב אחא בר יהבה דבממון במעל לה מזונו ואינו מעל׳ לה מעה כסף: וקדשו ידיך לעושיהן פי׳ להקנה מעשהן אבל אין לה למלאכת אחר כן הוה ליה לתיתי׳ למעשיהן בפרק הנדרים:

לאחר מיתה׳ ואלת דבפרק קן דגבלין אמר דאפילו ר׳ מאיר דאמר דבר שלא בא לעולם הרי זה כדבר שהוא בעולם אבל לרב שלא בא לעולם לא והא דאמ׳ לאח׳ מיתה׳ מתנייר הוי לרב שלא בא לעולם ואומ׳ לי דלאחר מתנייר לא חסיב כל כך דבר שלא בא לעולם כיון שהגוף בעולם אבל זה ממוסר גירו׳ ולא דמי לגולדי דמסר לה בא לעולם כלל וכעין זה תירץ ה״ר שמעון שמזכה מה שמקנין הא דאמר ברים המפקיד לימור דאלא הרם מקנה דבר שלא בא לעולם כגון פירות דקל דעבידי דאתו כו׳ והא כל הנהו דהכא לא עבידי דאתו אלא כיון שהגוף בעולם לא בעינן עבידי דאתו ואם תאמר אם כן מאי פריך הכא וקאמר נמי מהכי ליכא מעשה ידיה מאי מהניא נמי לה מעשה ידיה בעולם כלל ואכתי מצי למימר שלא קדמי מעשה ידיה שנעשה כאומר יקדמו ידיך לעושיהן ואם לומ׳ כיון דבתקנת סבר רבי מאיר כרבי שמעון בן יעקב אית לן למימר דאלא ברב שלא בא לעולם כלל קבר כוותי׳ דאית ליה בהאשה רבה ובהאומר דאדם מקנה ועור מתנה דכל הני דהכא חיכה לאוקומה בדעבידי דאתו כגון שפת׳ מרבו מיסחרנו ולא׳ מימות בעליך ואחותיך כגון בנוכסית ולאחר מיחלוץ ליך יבמיך בתין דעתו על יבם ליבם ומיהו קן מותר דקדום לאחר מיתה אף על גב דלא עבידי דאתי דליכא לאוקומה בנוסכת דהא עומם מלאכה:

או במעלה לה מזונות ומעלה לה מעה כסף מ״ט דמ׳ לאח׳ מיתה הוה קדום גם למ׳ מחיים הוה קדום הא למים כיון דמעלה מזונו׳ ומעה כסף אמאי עושה ואוכלת הלא מסום דבעי למימר לי אין מעלה לה מזונו׳ ולא מעה כסף מ״ט דמ׳ מחיים הוה קדום נקט נמי הכא מ״ט דמ׳ לאחר מיתה הוה קדום:

במעלה לה מזונות ואין מעלה לה מעה כסף תליבא דרב אחא בר חסבה מוקי לה הכי אבל רב ושמואל לא מצי מוקי לה במעלה לה מזונות דכיון דתיקנו מזונות תחת מעשה ידיה אם כן אמאי עושה ואוכלת הלא רב ושמואל מוקמי מתניתין בשאין מעלה לה מזונו׳ ולא מעה כסף ואם תאמ׳ ואמאי דיחקי דרב לאוקומה מתניתין לאח׳ מיתה לוקמה מחיי׳ וכגון דמעלה לה מעה כסף ואין מעלה לה מזונות ואם לומר דאין רבונות מיפלה לה מעה כסף ולא יפלה לה מזונות:

אלא לרב ממונ בר יהודה דאמ׳ לעיל כמי טעם מעכה דאמו׳ בממון והאת׳ כמי מוקי טעם בית דין על אחריות׳ מאי ביניהו כלומ׳ מה דאמו׳ דאמוכים להתירה מהניע זמן ואילך ומה דאמו׳ אחרונים לומר עד מתכנם לחופה: מר סבר מעכ׳ דאמו׳ בריקת חוץ מבריקה ביד קרובותיו מעה בריקה וקוד סיכוי מעותיו במזונותי׳ כבר בריקה הילכך תו לא חייסי לסימפון ובר על להריהם כבר חיכה עד ממתייחר עמה הוא עצמו בורקה: מתפי׳ מעכה ידי אסתו במתני׳ מפר׳ מה היא עושׂ׳ לו מפרקל חמם סלעי כו׳: הרי זו עושׂ ואוכל׳ חין מעמ׳ יריה קרוש על פיו ובגמ׳ מפרש לה: המוכות׳ הקדים את מוקר מעכה ידי אסתו מה מהיא עושה לו יותר על הרהוי ספסקו חכמים ולא הקדים מעכה ידיה עצמן וממותר קנוי לו במעכ׳ לכף מתיקנו לה חכמים מיתן לה בכל מבת מעה כסף לצורכיה לבר המזונות כדתנן במתני׳:

ת״ח תומר הקדם כו׳ מפרש בגמ׳: גמ׳ חיכי עושה לך כלום זה לעצמי: עיקר תחילת תקנתה לטובתה תקנוה מפום דזמינין דלא ספקה במעכה יריה למזונו׳ ותקנו תחילה עיקר תקנתה מיזון את אסתו והדר תקון לה מעכ׳ יריה מפום חיכה וכיון דעיקר תקנתה לטובת׳ ומפום דירה הוחי כי אמרה לא כיחה לי טיבותך מומעין לה: מאי לאו בניזונת סים לו ככסים דמבקש לזונה ואפילו הכי תכן חין מעמ׳ יריה ברשותו להקדיש: בפיכ׳ ניזונת מחין לו בתה לזונה: תפילו למ״ד כו׳ פלוגתא במסכת גיטין: פיפא לצטריך ליה לאתמויכן פלוגתא במותר דלא סייך למ״ד תמזונות ואע״ג דאיכא דאיכא מיכה כמיירסה וכדלקמן: קרים לאחר מיתה כמיירסה וכדלקמן: ופליגא דרב הונא חלם בן לקים: דבר שלא בא לעולם כגון מעמ׳ יריה מהקדים׳ עד שלא עמחתן: לעופיהן למי מברחן וירים לוקנהו בעולם אלמא קסבר יכול לכופה ואיכא יכולה לומר איני ניזונת ואיני עושה: פיכא דאמרי: פיפא לצטריך ליה לאתמויכן פלוגתא במותר דלא סייך למ״ד תמזונות ואע״ג דאיכא דאיכא מיכה כמיירסה וכדלקמן: קרים לאחר מיתה כמיירסה וכדלקמן: ופליגא דרב הונא חלם בן לקים: דבר שלא בא לעולם כגון מעמ׳ יריה מהקדים׳ עד שלא עמחתן: לעופיהן למי מברחן וירים לוקנהו בעולם אלמא קסבר יכול לכופה ואיכא יכולה לומר איני ניזונת ואיני עושה: פיכא דאמרי:

מזונות מכוחי ומעם ידיה מכית ומותר לה מכית מעה כסף קיץ ומעם ידיה קיץ כרתנן מה היא עושה מפקל חתם פלעים: והא עלה קתני במתניתין מתי קאמר לטוותו מן הערב: ומה היא עושה לו ותדפריך בתר מעשה ידיה ומה היא עושה לו מכלל דרישא במעשה ידיה חיירי ולא במותר: הכי קאמר

קונם אינו

מזונו תחת מעשי ידיה ומעה כסף תחת מותר וכיון דלא קא יהיב לה מעה כסף מותר דידה הוי רב אדא בר אהבה סבר תיקנו מזונו תחת מותר ומעה כסף תחת מעשה ידיה וכיון דקא יהיב לה מזוני מותר דידי הוי במאי קמיפלגי מר סבר מידי דשכי ממידי דשכיח ומר סבר מידי דקייץ ממידי דקייץ מתיבי תקנו מזונות תחת מעשה ידיה אימא תחת מותר מעשה ידה תא שמע אכן אינו נותן לה מעה כסף לצרכי מעשי ידיה שלה אימא מותר מעשי ידיה שלה והא עלה קתני מה היא עושה לו משקל חמש סלעים שתי ביהודה הכי קאמר מעשי ידיה במה הוי רלידע מותר דידה כמ' משקל חמש סלעים שתי ביהודה שהן עשר סלעים בגליל אמ' שמואל הלכה כרבי יוחנן הסנדלר ומי אמ' שמואל הכי והתנן קונם שאני עושה לפי אינו צריך להפר ר' עקיבא אומר יפר שמא תעריף עליו יתר מן הראוי לו ר' יוחנן בן נורי אמ' יפר שמא ינרשנה ותהא אסור לחזור ואמ' שמואל הלכה כרבי יוחנן בן נורי כי אמ' שמואל הלכה כרבי יוחנן בן נורי להערפה ולים הלכ' כרבי יוחנן בן נורי להערפה אי נמי אין הלכ' כתנא קמא אי נמי הלכה כרבי עקיבא אלא אמר רב יוסף קונמות קאמרת שאני קונמות מתוך שאדם אוסר פירות חבירו עליו אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם אמר ליה אביי בשלמ' אדם אוסר פירות חבירו עליו שכן אדם אוסר פירותיו על חבירו יאסר דבר שלא בא לעולם על חבירו שכן אין אדם אוסר פירו חברו על חברו אלא אמר רב הונא ברי' דרב יהושע באומר יקדשו ידי לעושיהם ריבים איתנהו בעולם וכי קאמר הכי מי מקדש' אדם משעבד' ליה דאמרה לכי מיגרשה ומי איכא מידי דלו השתא לא קדוש ולקמי קדוש אמר רבי אילעא אלמא לא אילו האומר לחבירו שדה זו שאני מוכר לך לכשאקחנה ממך תיקדש מי לא קדש' מתקיף לה רבי יהמי מי רמי התם בידו להקדישה הכא אין בידה לגרש את עצמה הא לא רמיא שלא לאום לחבירו שדה זו שמכרתי לך לכשאקחנה ממך תיקדש' דלא קדשה מתקיף לה רב פפא מי דמי התם גופא ופירות בידא דלוקח הכא גופא בידה הוא הא לא רמיא שלא לאום לחבירו

שדה

מתני' מזונות מכוחי ומעם ידיה מכית ומותר לה מכית מעה כסף קיץ ומעם ידיה קיץ כרתנן מה היא עושה מפקל חתם פלעים: והא עלה קתני במתניתין מתי קאמר לטוותו מן הערב: ומה היא עושה לו ותדפריך בתר מעשה ידיה ומה היא עושה לו מכלל דרישא במעשה ידיה חיירי ולא במותר: הכי קאמ' בפיפא ומה היא עושה לו עיקר דנדר מותר מהי כיהו: מפקל חתם פלעי פלגא פל יהוד' כפליי במפקל כלא פל גליל: מי אמ' שמואל הכי והאמ' שמואל לעיל במותר לאחר מיתה פלי' ועלה אמר רבי יוחנן הסנדלר חולין ולא פל מי דהפתח דידי הוא אלמא טעמא דרבי יוחנן משום דבר פלה בא לעו' הוא מעדיין לה מתה והיו לו רשות במותר הוא והיכי תעלה לה מעה כסף ובהא לא שמואל הלכה: והתנן קונם שהי עוש' לפיך מה שהי עושה יהיה קונם לפיך עליך כהקדם מליהנו לו: תיגו צריך להפר כדר זה שהין בה כח להקדישו לפי שהוא פלו: שמא תעדיף עליו יותר ממה שפסקו לה מכיוון שמפקל חתם פלעים דמותר זה היינו פלו ויכולה להקדישו: ר' יוחנן בן נורי הוא דאמ' לא לעולם להקדישו: ר' יוחנן בן נורי הוא דאמ' אף פיקר מעשה ידיה צריך הפרש כמה יגרשנה והא הנדר חל ממגרשה היכי מצטערת לו למעשה ידיה ותהא אסורה לחזור לו לפי שכשהגר מעשה ידיה עליו והי שפגר לו ליזהר פלא תטהר ולא תלפה וכל שהר מלאכות האבוו' במסכתיכו שהלשה עוש' לבעלה: ותמר שמואל הלכה כו' אמת להפרש מה הגדר אלמא אדם מקדיש דבר פלא בא לעולם שעדיין לא גירשה: כי אמר שמואל הלכה כרבי יוחנן בן נורי להעדפה קאמר ולאו מטעמיה דאילו רבי יוחנ' פיקר מעם ידיה צריך הפרה ולשמואל משום הפרפה שמא תעדיף על הראוי הוא דאמר יפר והשתא כמי הוה מצי לאקשויי פוף פוף לא בא לעולם דהא לא נעשה אלא חקנוי לית הלכה כתנא קמא דתניא: לית הלכה כתנ' דאמר אין צריך להפר אלא יפר: אלא אמר רב יוסף לעולם הלכה ומטעמי' קאמ' ומשום שמא יגרשנה: ומאי קושטו' הקדם מאי קושטו' הקדם לכל אלא על אדם אחד בלשון קונם: מתוך שהוא חופם במקום שאין פתח הקדם תופס שאר' חופר פירו חבירו עליו ואומר קונם פירות פלו' עליו ובשתח הקדם אין אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם אבל אתניתי' בשדה הקדם גמור חייבי ואיכו מתיירא לתפום בקונם: אמר ליה אביי ומה רואים פירות חבירו לכאן פשל פירות חבירו על חבירו דעכשיו היא מפועברת לו למעשה ידי ואיכא רחוי להתפיסו בקונ' ולכשיגרשנה קאתי דחייל ועוד פעדיי לה נעשי המלאכה עי לאחר גירושין וחזרה: בשלמא אדם חופר פירות הבירו עליו בקונם שהרי אדם חופר פירותיו על חבירו אין בלשון קונם לחבירו לבדו אין שהקדישו שאר הקדם גיזור: יאסר דבר כו' בתמיהה: דבר שלא בא לעולם לא התלהה בהא ולא הרמות בלה ליה להתפיס עד שתתגרש: שכן אין אדם מתקום שבות אין אתה יכול ללמוד איסור שהרי אף בקונם אין חופר פירות חבירו על חבירו לומר קונם פירותיך עליך: בלומר יקדמו ידי כו' שהמלאכה כיני שבות ועל הגירושין שלא בא לו קא מפיין ואזיל ותתניתי בלומר מעשה ידיך הקדם: ומי אית לה ידי כו' כלומר תירצת לו בא לעולם דמלאכה לה בא לעולם דגירושין לו תירצת לה רפואה להקדישה והיכי קדים לקמיה: אמת לו בתמיה: מי לא קדשה אם מכרה וחזר ולקחה: בידו להקדישו שהרי עכשיו שלו וכי היכי דאילו לקדשה השתא קדשה כי אמר כמי תיקדום לקמיה קדשה: הא לא דמיא מפקנא דקושיא היא: השתא גבי מכרתי לך אין לו עכשיו בה לא גוף ולא פירות ואין אדם מקדיש דבר שאינו שלו: הכא גופה בידה הוא והרי יקדמו ידי אמרה: הא לא דמיא מפקנא דתתקפתיה היא:

שדה זו שמכרתי לך לכשאפדנה ממך תיקך ממעמ דבעוד ממומכר
תיכו יכול להקרי דהי כח להקד לכטל כח המלוה מהי ממומכר
ף ענ ומס בידו ותימ דאמר בסוף חזקה כגון רב מרי בר רחל מכרן ליה נכרי הסוה
ביתא אזל נכרי זבני לרבא נכר תריסר ירחי סתא ופקל אגר ביתא ואתמי
לרבא כו׳ אלמא הפקיע המכר כחו מל רב כך ענוס
מרי מהיה לו לדור בבית חנם מהיתה
מומכרת בידו והפקיע המכר כחו והוברך
להעלות לו מכר לרבה ול דאין זה הפקעת
כח אלא לפי שהיו סכור רב מרי שהיה רבה
חייב לו דמי המכרת בתקו הנכרי ולא
הצה לדור בחצירו חנם מפני דיבו ול רבה
כבזיונים עבידנ׳ך דרבה לא מיחייב ליה
מידי אח הנכרי ואת ואמ׳ בכר האומ׳
ף כא ומס מפקלי עלי הקרימו מכיר הדר בו מעלה
מכר להקדם ופריך היכי דייר ביה הא
במעלה קאי דמעת מבזמן הסכירו יכול
להקדימה ול רבה לעוס ליכו יכול להקדים
אח הנ והקד סותפין בו ומכר הבי ויקח
זה דמי מכירות הבית והמותר להקד לבל
הכא תיירי ממקדים כל הפרה ף מה
מיכו יכול להקדים עכמיו תיכי בהקדם
מ עם היה חל על פרה המומכר ף קודם
מהפרה והכא תיירי מלוכר בקונס על
המלוה לכפיפרכה דיכול להיות דכפרה
מומכרת תיכו יכול למוכרה בקונס תעם
נ מיכול להקדימה כדמוכח בעלכין דיכול
להקדים יקר ממה מיכול למכור בקונס
ומתרכם בהכי הא דפריך לעיל ומי תיכח
מידי דהילו המתח לה קדים ולקמה קדים
ומאי קושיא ליה דלמה לה תוכל להקדים
מעם׳ דיה לאח מתנדם מאי מכח מכמי
מלוב מיכולה למכור עכמיו לכמתחלמן
ון מתנדם אח ודאי תעם מיכולה להקדי
מה מכר לה תוכל למכור ועוד יכול להיות
דאפי׳ היתה מקדמה ידיה לבמים לגבי
לה היה רשוי למול הקד׳ כמו על פרה מעוס
דבפרה אל ההקדם על גוף הפרה בעודה
ברשו׳ המלוה ומשלמ יקדמו הפירו׳ כמיב׳
הגוף מרשותו אבל ידי אפי׳ הקדימו לבמי
הין כתפעות בהקדם ואפי׳ בעבר אמר רב
דבופי לה קדים ובבן חורין מודו כא ולבך
אפי׳ הקדימו לגבי הין להקד׳ למול יותר
מלוכר למלוה בקונס פרה המומכרן לו׳
קונמות קאמר כו׳ ואת אל תר׳ כל תר׳ יפקי׳
כל מחומו מבעלי חובו ע׳ קו׳
ול דלאו דוק מיעבו׳ דבעל אלמו׳ רבכן אח
הל דאמה לפעבורה רבה כדמוכח בריש
ף ע המדור דפריך וכיון דמפעב לה היכי מכר
לה ולימ׳ דמפקע מעבוד ע׳ קונס אח ורבי
ף קומוס אלמא כמי לפעבורה דאמה ואת בפ׳ק
אמכח ביבמות גבי אלמנה הפרכן אחיהכח
אחאי קאמר רבה נקני אינ הא אלמוס
רבכן לפעבור דאמה ול דדוקא בקונמות
אלמוה אבל יפקיע חובו אבל ההיא דפר׳
ף ג ומס אלמנה רבכן לכל העולם ליכא למימ להכי ומפקיע מידי פעבוד כמו הקדם והא דאמ׳ בהחובל דעבדי מלוב אין יוצאין בסן ועין לא לחים ולא לאמה דאמור
ף קיג רבכן לגבעבו׳ דבעל אלמו׳ דמי להקד׳ כבי׳ לי׳ לרבה בפר׳ אלמנה כמ׳ לאבל לא לאמ׳ אי נמי אדם מידה כיון דאחיל כירו בחי׳ כדאמרי׳ בהחובח:
ף ומס הקדש חתן ומחרור כתבתי בהשולח:
ארבע יומבת בקידושין אע׳ג דבעלם נמי אינ אינס עומה מכל מלאכות מהומברו במעכה מכל מקום עשה מלאכו׳ קטנות מבבית מלא הוזכרו במעכה ואינה
נמי לרחי ופרחי דבר מרע וכי הכניסה לו׳ אינו עומה כלום:
ף ה נוחנת קד להה דתכן בהכילקין לאת חבר טוחנת עם אחת פס אחרן לא פריך דאדוקא הכא דפריך לאמתוניכן אלו מלאכות מהאמה
עומה דקאי לעיקר מלאכה:
תני דבי ח׳ אין אמה אלא ליופי לא פליג אלא אטוחנת ואופה ומניקה את בנה ובוצעת בהן מהכחיות יופיה אבל לעומה בעלמ לא פליג דמעמה
ידיה תחת תזונות:
כגון מגדר היה וקיים לה הוא מאחר הכאת הבקה על עצמה מהי להבאת בהנקה כדאמ׳ לקמן היה יומע׳ לה מטוס בערב דידה וכי ההיא
דסוחה עלי ומניקתו מפני הסכנ׳ אבל ליכא למימ דאכאת יניקת עלי דיון דמעבר ליה אין הכא אל והאמה פליג דבש סברי דהו נתן אבל
בין מיניה אלבך תיכו כופה להניק מי להאכיר מיניקת ופ׳ סברי היה נותנ אאבעה בין מיניה וכופה להניק מאכיר לו מיניקת או תבא בלא כתובה: רבי

שדה זו שמכרתי לך לכשאפדנה ממך תיקך דקדשה מקיף לה רב ששא בריה
דרב אידי מי דמי התם בידו לפדותה הכ׳ אין
בידה לגרש עצמה הא לאדמיא לאו לאומר
לחבירו שדה זו שמכרתי לך לעשר שנים
לכשאפדנה ממך תיקדש דקדש מקיף לה
רב אשי מי דמי התם לעשר שנים מיהא בידו
לפדות הכ׳ אין בידה לגרש עצמה לעולם לא
אמ׳ רב אשי קונמו׳ קא אמרת שאני קונמ׳ת
דקדוש הגוף נינהו וברב׳ דאמ׳ הקדש חמ׳ן
ושחרור מפקיע׳ מידי שיעבו׳ ונקדשו מהשת׳
אלמו׳ה רבנן לשעבודי׳ דבעל כי היכי דלא
קעא תיקד׳ מהשת׳: מתני׳ ואלו מלאכו׳ שהאש׳
עושה לבעלה טוחנ׳ ואופ׳ ומכבסת מבשלת
ומניק׳ את בנה מצעת לו המיטה ועש׳ בצמר
הכניסה לו שפחה אחת לא טוחנ׳ ולא אופה
ולא מכבסת שתי׳ אין מבשלת ואין מניק׳ את
בנה שלש אין מצעת לו המיט׳ ואין עש׳ בצמר
ארבעה יושבת בקתדרא ר׳ אישע׳ אומר אפי׳
הכניסה לו מאה שפחות כופה לעשות בצמר
שהבטלה מביאה לידי זימה רשב׳ג אומר אף
המריר את אשתו מלעשות מלאכ׳ יוציא ויתן
כתובה שהבטלה מביאה לידי שיעמום: גמ׳
טוחנת סר׳ אא אים מטחנ׳ ואיבעי׳ אים בריחי׳
דירא מתניתין דלא כרבי חייא דתני רבי חייא
אין אשה אלא ליופי אין אשה אא לבנים ותני
ר׳ חייא אין אשה אא לתכשיטי אשה ותני ר׳
חייא הרוצה שיערן את אשתו ולבישנ׳ כלי
פשתן הרוצ׳ שילבין את בתו ואכילנ׳ אפרוחי׳
וישקנ׳ חלב סמוך לפירקה: ומניק׳ את בנה:
לימא מתניתין דלא כבית שמאי דתני נדרה
שלא להניק את בנ׳ בית שמאי אומרים
שומטת דר מפיו בית הילל אומרים כופה
ומניקתו נתגרשה אינו כופה ואם היה מכירה
נותן לה שכר׳ וכופה ומניקו מפני הסכנה אפי׳ תימא בי׳ שמאי הכ׳ במאי עסקינן כגון
שנדר׳ היא וקיים לה הוא וקסברי בית שמאי הוא נותן אצבע בין שניר׳ ובית הילל
סברי היא נתנה אצבעבין שיניה ונפלנו בכתובה בעלמא ועוד תניא בית שמאי אומ׳
אינה מניקה אלא מחוורתא מתניתין דלא כבית שמאי אם היה מכירה עד

מפורת השם

עין משפט

שדה זו שמכרתי לך לכשאפדנה ממך תיקך דמעמ דבעוד ממומכר תיכו יכול להקדי דהי כח להקד לכטל כח המלוה מהי ממומכר ף ענ ומס בידו ותימ דאמר בסוף חזקה כגון רב מרי בר רחל מכרן ליה נכרי זבני לרבה נכר תריסר ירחי סתא ופקל אגר ביתא ואתמי לרבה כו׳ אלמא הפקיע המכר כחו מל רב כך ענוס מרי מהיה לו לדור בבית חנם מהיתה מומכרת בידו והפקיע המכר כחו והוברך להעלות לו מכר לרבה ול דאין זה הפקעת כח אלא לפי שהיו סכור רב מרי שהיה רבה חייב לו דמי המכרת בתקו הנכרי ולא הצה לדור בחצירו חנם מפני דיבו ול רבה כבזיונים עבידנ׳ך דרבה לא מיחייב ליה מידי אח הנכרי ואת ואמ׳ בכר האומ׳ ף כא ומס מפקלי עלי הקרימו מכיר הדר בו מעלה מכר להקדם ופריך היכי דייר ביה הא במעלה קאי דמעת מבזמן הסכירו יכול להקדימה ול רבה לעוס ליכו יכול להקדים אח הנ והקד סותפין בו ומכר הבי ויקח זה דמי מכירות הבית והמותר להקד לבל הכא תיירי ממקדים כל הפרה ף מה מיכו יכול להקדים עכמיו תיכי בהקדם מ עם היה חל על פרה המומכר ף קודם מהפרה והכא תיירי מלוכר בקונס על המלוה לכפיפרכה דיכול להיות דכפרה מומכרת תיכו יכול למוכרה בקונס לעם נ מיכול להקדימה כדמוכח בעלכין דיכול להקדים יקר ממה מיכול למכור בקונס ומתרכם בהכי הא דפריך לעיל ומי תיכח מידי דהילו המתח לה קדים ולקמה קדים ומאי קושיא ליה דלמה לה תוכל להקדים מעם׳ דיה לאח מתנדם מאי מכח מכמי מלוב מיכולה למכור עכמיו לכמתחלמן ון מתנדם אח ודאי תעם מיכולה להקדי מה מכר לה תוכל למכור ועוד יכול להיות דאפי׳ היתה מקדמה ידיה לבמים לגבי לה היה רשוי למול הקד׳ כמו על פרה מעוס דבפרה אל ההקדם על גוף הפרה בעודה ברשו׳ המלוה ומשלמ יקדמו הפירו׳ כמיב׳ הגוף מרשותו אבל ידי אפי׳ הקדימו לבמי הין כתפעות בהקדם ואפי׳ בעבר אמר רב דבופי לה קדים ובבן חורין מודו כא ולבך אפי׳ הקדימו לגבי הין להקד׳ למול יותר מלוכר למלוה בקונס פרה המומכרן לו׳ קונמות קאמר כו׳ ואת אל תר׳ כל תר׳ יפקי׳ כל מחומו מבעלי חובו ע׳ קו׳ ול דלאו דוק מיעבו׳ דבעל אלמו׳ רבכן אח הל דאמה לפעבורה רבה כדמוכח בריש ף ע המדור דפריך וכיון דמפעב לה היכי מכר לה ולימ׳ דמפקיע מעבוד ע׳ קונס אח ורבי ף קומוס דאלמנה כמי לפעבורה דאמה ואת בפ׳ק אמכח ביבמות גבי אלמנה הפרכן אחיהכח אחאי קאמר רבה נקני אינ הא אלמוס רבכן לפעבור דאמה ול דדוקא בקונמות אלמוה אבל יפקיע חובו אבל ההיא דפר׳ ף ג ומס אלמנה רבכן לכל העולם ליכא למימ להכי ומפקיע מידי פעבוד כמו הקדם והא דאמ׳ בהחובל דעבדי מלוב אין יוצאין בסן ועין לא לחים ולא לאמה דאמור ף קיג רבכן לגבעבו׳ דבעל אלמו׳ דמי להקד׳ כבי׳ לי׳ לרבה בפר׳ אלמנה כמ׳ לאבל לא לאמ׳ אי נמי אדם מידה כיון דאחיל כירו בחי׳ כדאמרי׳ בהחובח: ף ומס הקדש חתן ומחרור כתבתי בהשולח: ארבע יומבת בקידושין אע׳ג דבעלם נמי אינ אינס עומה מכל מלאכות מהאמה מכל מקום עשה מלאכו׳ קטנות מבבית מלא הוזכרו במעכה ואינה נמי לרחי ופרחי דבר מרע וכי הכניסה לו׳ אינו עומה כלום: ף ה נוחנת קד להה דתכן בהכילקין לאת חבר טוחנת עם אחת פס אחרן לא פריך דאדוקא הכא דפריך לאמתוניכן אלו מלאכות מהאמה עומה דקאי לעיקר מלאכה: תני דבי ח׳ אין אמה אלא ליופי לא פליג אלא אטוחנת ואופה ומניקה את בנה ובוצעת בהן מהכחיות יופיה אבל לעומה בעלמ לא פליג דמעמה ידיה תחת תזונות: כגון מגדר היה וקיים לה הוא מאחר הכאת הבקה על עצמה מהי להבאת בהנקה כדאמ׳ לקמן היה יומע׳ לה מטוס בערב דידה וכי ההיא דסוחה עלי ומניקתו מפני הסכנ׳ אבל ליכא למימ דאכאת יניקת עלי דיון דמעבר ליה אין הכא אל והאמה פליג דבש סברי דהו נתן אבל בין מיניה אלבך תיכו כופה להניק מי להאכיר מיניקת ופ׳ סברי היה נותנ אאבעה בין מיניה וכופה להניק מאכיר לו מיניקת או תבא בלא כתובה: רבי

תיקוני סופרים

תיקון סופרים

תיקון סופרים

תיקון

מסורת השס

עד כמה אמר רבא אמר רב ירמיה בר אבא
אמר רב שלשה חדשי ושמואל אמר שלשים
יום ורבי יצחק אמ' רבי יוחנן חמשים יום אמר
רב שימי בר אבי' הלכ' כרבי יצחק שאמר
משום רבי יוחנן בשלמ' רב ורבי יוחנן כל חד
וחד כי חורפי' אלא לשמואל כי האי גוונא מי
משכחת לה כי אתא רמי בר יחזקאל אמר לא
תציתינהו להני כללי דכייל יהוד' אחי משמי'
דשמואל הכי א' שמואל כל זמן שמכירה ההי'
דאתאי לקמיה דשמואל אמ' ליה לרב דימי בר
יוסף זיל ברק' אול אותב' בדרא דנשי ושקלי'
לבר' וקמהדר ליה עלייהו כי מטא לגבה הו'
קא מסוי לאפה כבשתנהי לעינה מיניה אמר
לה נטף עינך קום דרי ברי' סום' מנא ידע אמ'
רב אשי בריחא ובטעמא: תנו רבנן יונק קעב
תינוק והולך עד עשרי' וארבעה חודש מכאן
ואילך כיונק שקץ דברי רבי אליעזר ר' יהושע
אומר אפילו ארבע וחמש שנים פירש לאחר
עשרי' וארבע' חדש וחזר כיונק שקץ ורמינהי
יכול יהא חלב מהלכי שתי' טמא ורין הו' ומה
בהמה שהקלת במגעה החמר' בחלבה ארס
שהחמרת במגען אינו רין שתחמי' בחלבו תל'
הוא טמא ואין חלב מהלכי שתים טמא אלא
טהור אוציא את החלב שאינו שוה בכל ולא
אוצי' את הדם שהוא שוה בכל תל' הוא טמא
זה טמא ואין דם מהלכי שתי' טמא שא טהור
ואמ' רב ששת אפילו מצות פרישה אי' בו לא
קשי' היא דפריש הא דלא פריש וחלופא ברם קעג
כדתני' דם שעל גבי כבר גוררו ואוכלו שבין
השיני' מוצצו ואינו חושש אמ' מר רבי יהושע קעד דף קיד
אומר אפילו ארבע וחמש שנים והתניא רבי
יהושע אומר אפילו חבילתו על כתיפיו אידי ואידי חד שישרא הוא אמר רב יוסף
הלכה כרבי יהושע: תניא רבי מרינוס אומר גונח יונק חלב בשבת מאי טעמא קעה
יונק מפרק כלאחר יד ובמקום צערא לא גזרו רבנן אמר רב יוסף הלכ' כרבי מרינוס
תניא נחום איש גליא אומר ציבור שעלו בו קשקשין ממעכם ברגלו בצינעא בשבת קעו
ואינו חושש מאי טעמא מתקן כלאחר יד הוא ובמקום פסידא לא גזרו בה רבנן אמר
רב יוסף הלכה כנחום איש גליא: פירש לאחר עשרים וארבעה חדש וחזר כיונק קעז
שקץ: וכמה אמר רב יהודה בר חביבא אמר שמואל שלשה ימים איכא דאמרי תני
רב יהודה בר חביבא קמיר' דשמואל שלשה ימי' תנו רבנן מניקת שמת בעלה בתוך קעח
עשרים וארבעה חדש הרי זו לא תארס ולא תינשא עד

עין משפט

רבי יהושע אומר אפילו חבילתו על כתיפיו אידי ואידי חד שישרא הוא אמר רב יוסף
הלכה כרבי יהושע: תניא רבי מרינוס אומר גונח יונק חלב בשבת מאי טעמא
יונק מפרק כלאחר יד ובמקום צערא לא גזרו רבנן אמר רב יוסף הלכ' כרבי מרינוס
תניא נחום איש גליא אומר ציבור שעלו בו קשקשין ממעכם ברגלו בצינעא בשבת
ואינו חושש מאי טעמא מתקן כלאחר יד הוא ובמקום פסידא לא גזרו בה רבנן אמר
רב יוסף הלכה כנחום איש גליא: פירש לאחר עשרים וארבעה חדש וחזר כיונק
שקץ: וכמה אמר רב יהודה בר חביבא אמר שמואל שלשה ימים איכא דאמרי תני
רב יהודה בר חביבא קמיר' דשמואל שלשה ימי' תנו רבנן מניקת שמת בעלה בתוך
עשרים וארבעה חדש הרי זו לא תארס ולא תינשא עד

החמרת בחלבה כדרמיכן בבכורות לף ו
מוחת הגמל:

יכול יהא חלב מהלכי שתים טמא
ודם מהלכי שתים טמא בתלמ'
גרסי' בפר' במקום דם ונקט ל' זה לומ' ל' חלב מחלב פחיתו נוהג בכל פירוש דחלב בהמה
טהורה מותר ולא לומ' לת' הכתוב שהוא נוהג בכל מקום בבהמה טהורה לומר בפר'
מן החי ל' זה טמא זה בלא תעשה על
לחלבו ולא בפר' מהלכי שתים כו' ולומ'
דבין לפי ספריס שלנו דדרים מהו שיהיה
חלב ודם ובין לת' דדרים מזה לתי ספיר
דמכי למעוטי חלב בפר' ודם כולהו מחד
קר' כמו שמכינו בכמה מקומות דממעטין
מחד קרא כמה דברים ופלוגתא דתנאי
דברייתא דפר' דם שחיטה דממעט דם דף כח ופס
מהלכי שתים מדכתי' לעוף ולבהמה ום
פפרי' דממעטין חלב מדכתיב הוא ודם
מדכתיב זה ותימה לרבי דמכח לן לחוקומ' מיית' פ' ג' מהלכ'
דדם דפברא הוא יותר לחוקומה דפפר מלכלות אסורות
ולהתיר בפר' מדם דלא לימור דמיהו בפר' נוהג טמא לעולם קלב
בכל מלא מחי' לאכל דם חיסורו נוהג בכל טור יד סימן פס
בין מחי' בין לאחר מית' ולומ' דלא הוה
גרים בממעטי' בפר' במקו' דם הוא שהי'
מפיר דמזה ומהוה ממעטי חלב ובפר' גד
ומההו' קרא דכריתו ממעטי' דם ולא' ובין
דממעטי דם מההוה קרא דכריתות לחתי
לישנורי' קרא למיפרי חלב הפת' דם מות'
חלב לא כל מכן ול' דמההו' קרא דכריתות
לא מצי למיפרי דם לגמרי דלא ממעטי' ליה
אלא מיחיור דם אבל מיחיור טמא לא
ממעטין ליה והוחיל וכתיבט מיחיור דם
הפת' דם וחלב פרש:

גונח יונק חלב בשבת כו' לאו בפשיטות
בו מכנה לישרי דאם כן מאי מיית' מיית' פ' ו' מהלכ'
לישרי' מפו' דהוי מפרק כלאחר יד לפי' הוי מלאכות אסורות
מלאכ' דאורייתא' פרי בהמה וקפה קטנ לאוין קלו
גרסי' בפר' חולין ומיימו יוכלי' ומתפטרי טור יד סימן פו:
לגבי דולפין לבית: כלאחר יד על ידי פיכוי מיית' פ' ג' מהלכ'
ברגלו ומפו דלת' רב יוסף הלכה כבולהו מלאכות אסורות
כתו מוטחן בחמ' לבל לא כנגד העם פלא ירחו יקברו מכבסין בשבת לבל הכח לא ירחה שא מלאכ' כלאחר יד דהוי דרבכן ולא גזרו רבכן לפלוגי

בחדרי חדרים:

עין משפט

אפילו ביעתא בכותחא מפלם בפרוך דלאו בפסח ביני לייתי דחין לך
עם הארץ מלא ירע מהן מותרות בחלב בטוחט תרנגולת
דף ו ופסח ומכח בה בבי גמורו מיירי פחות לחוכלן בחלב פרתי פפר קמח רביעה
וחם תחמר וחמאי מותר לחוכלן בחלב מלי מכח תביעת נכלה דחקרי בית
הלל לחילו כמוה נמכרת בשוק כדתנן בפ שמנ

דף ג במסכת עדיות ותיוץ בהלכות גדולות
דג בי חיסו נבילה החמירו דהוי דחוריית
לבל ג בי בסר עוף בחלב דרבנן חיקלו
וחם תחמר ומחי לחי דקחמר לחי ביעתא
בכותחא הא חיפא מחן דחת בסר עוף
בחלב דחוריית ולדידיה לחסיר כתו ביעת
נבילה ום לומר דמפל מקום קחמר לחי
מכל העולם נהגו בו חיתר ולרבינו תם
מחי ספיר מתיוץ דבביצ נבילה החמירו
מפוס הנבילה רבר חיסו הוא לבל בבסר
בחלב לח החמירו דהוי חת רבל חד וחד
בלחי כפסי מרי:

כי לפקירות ופפק מינה פחיב פחרפ
מוחל על כבודו דמרי ולחי הכי לל
יור דלא מסתייע מילתא הוילל ורבו לפלוגי
ואמר רב נחמן לחמר מפוחל הלכה כרמ
בגזירוקין לון לפר דגזרי מ"ט לטו
לא מת וכתבה בה להניק לטו לא נתנה
וגמלתו לטו לא גמלתו לחם כן היכי פרע
דב נחמן לבי רים גלותא לא יפ לומר
דגזרינן בית פחת תחזר בה וגמלתו לטו מחת
להניק מחת תחזר בה וגמלתו לטו מחת
תגמלנו ופריק יהא כריך ליפק:
והילכתא חת חותר גמלתו לכון: רבי
מחמין הזקן לותר דגרופס
מוקרת ליכמ דלא תמעבר להניק כרחני
לעיל כתגרם היכו כופה מיזו דלא מעבר
ליה ולח לומר רחקורה ליכמ דתני בפרק
דף מגוס החולן מעוברת חבירו ומיקת חבירו לא
יפח ויקח פסיק ותני לח מכח כתלמה ולח
מכח כתגרמה ועוד דמפרש טעמח דפקח
מעוברת למיקה קייחת דמפמע דקייפו
טעמח דמיקה קייפו טעמח דמעוברת
ולמחי דהוה מפרש מעיקר טעמח דמעוברת
מייך בגרופה כמו בחלמה לף על גב
דהדר ביה מההוח טעמח מנופף דמילתא
לא הדר ביה דמיירי לפילו בגרופה ועוד
דחלמה כמי לא מפעברת מכי תבפה
כתובתה חו רופה ליפנה: הכפיפה

ע עשרים וארבעה חדש דברי רבי מאיר ור'
יהודה מתיר בשמונה עשר חדש אמר ר' נתן
בר' יוסף הן הן דברי בית שמאי הן הן דברי
בי' הילל שבית שמאי אומרי עשרי וארבע
חדש ובית הילל אומרי שמונ' עשר חדש אמ'
רבן שמעון בן גמליאל אני אכרי לדברי האומ'
עשרי וארבעה חדש מותרת לינשא בעשרי
ואחד חודש לדברי האומ' בשמונה עשר חד'
בי'ת' להנשא בחמשה עשר חדש לפי שאין
החלב נעכר אלא לאחר שלשה חדשים אמ'
עולא הלכה כרבי יהודה ואמ' מר עוקבא לי
התיר רבי חנינא לשאת לאחר חמש עשר
חדש אריסי דאבוי אתא לקמיה דאבוי אמר
ליה מהו ליארס בחמשה עשר חדש אמ' ליה
חדא דר"מ ור' יהודה הלכ' כר' יהודה ועוד בית
שמאי ובית הילל הלכה כבית הילל ואמ'
עולא הלכה כרבי יהודה ואמ' מר עוקבא לי
התיר ר' חנינא לשאת לאחר חמש עשר חדש
כל שכן דאת ליאר' כי אתא לקמי' דרב יוסף
אל רב ושמו' דאמרי תרויהו צריכ' להמתי'
עשרים וארבע חדש חוץ מיום שנולד בו וחוץ
מיום שנתארס בו ורהט בתריה תלתא פרסי
ואמרי לה פרס' בהלא ולא אדרכי אמ' אבוי
האי מילתא דאמו' רבנן אפי' ביעתא בכותחא
לא לישרי אינש במקו' רביה לא משו' דמיחזי
כאפקירות' לא משום דלא מסתייעא מילת'
למימר' דהא אנא הוה גמירנא ליה להא דרב
ושמואל אפילו הכי לא מסתייעא לי מילתא
למימ' הנו רבנן נתנה בנה למניק' גמלתו או מה מותר לינשא מיד רב פפא ורב הונא
בריה דרב יהושע סבור למיעבד עובדא כי הא מתניתא אמר' להו ההיא סבתא ברידי
הוה עובדא ואסר ליר' נחמן איני והא רב נחמן שרא להו לבי ריש גלותא שאני בי
ריש גלותא דלא הדרי בהו אמר להו רב פפי ואתין לא תסברו מיהא דתניא הרי

ד יולן דף יט

ע"ב עשרים וארבעה חדש ממש תתעבר ותסטרך לגמול לת בנה ובעלה
היכו לבני סיקנה לן בביש וחלב: ממנה עבר חדם ריו לתינוק ליכן בכך:
לפקירותא חוכפת: דלא מסתייעא מילתיה מיזרה כהלכה: נתנה בנה
למינקת זו פחת בעלה לו גמלתו בתוך זמנו לו מת: לבי ריש גלות אמרו
מהיו בהן מניקות ובתני בניהם למניקה
והתירום לכפר: דלא הדרי בהו מניקה
פפקפה להניק בניהם ירחה לחזור בה
לפי מבני חדם תלויים הם לבל בחינמי
לחריפה דלמח הדרה בה למניקה יחזר
הבן לבל הים ומסתכן: לח הסבירה
מהנח"ל לח חתר לכי מכתח מסיה דרב
נחמן לח הייתם יודעי לגמור מילו' מפנם
זו בחסור: הרי מסיתה רחופה רוב ימים
להיות בכית לפיה כו' כל לחו לין דרכן
להתעבר: סחיב ריליה לילה מעקר בית
הרין פלה: בגזילותיו בכל מקום פהוח
מחמיר מדרבנן שחת לף על גב דחין כחן
להבחין בין זרעו של רחשון לשל שני דהח
לח מיעבר' לח כליב רבנן בתקנת גזירות
פלהם כין לפה לחפה ונזרו פתם פתחתי
כל לפה פלפה חרפים והכח נתי לח פלוג
רבנן במניקה פמת בעלה בין פהיח
מניקתו בן פחינה מניקתו: נחלתי לפור
פנחלתו מחמת פרוע לינפל: פפק קיימ'
פפקו ליתן לה מזונו מוטטי לוכלת הרבה
מפלה כדי סיהיה לה חלב הרבה ולח
תמיתבו: בפות הומלון: חזיז פעכיב פל
זרע תבואה: חבופף קורבי קורת רך
הגדל בדקל מה פכופף פל העקף בפר' זו:
כופר' תתרי בקטנתן: כמכח כותח:
והרפכח רבי מטובני בקתח וכיר ופומן
פלהן: תיכייהו פפקי חלבא יש בדבריס
הללו פפוקפי חלב הפפה יום בתן פחין
מפקיקין הלח עוקרין: בבי בכפי ולרות
פתעברו פס כופלי מחולי פמו פיפוחין:
פחוטי לרוכי כוותר ן ות חום: זלזלני
לפבתכן: דולבני עיכיהם זולבו מים
תמיד: תוכיני הורגלה לחבול רגיס קטני:
מביכי עיכיו פורחו ונעוית תמיד: נרגופת
חלדילחה בלעז: בריי

שהיתה רופה לילך בבית אביה או שהיה לה בית בבית בעלה או שהי' בעלה חבוש בבי' האיסורין או שהלך למרינת יבמות לף מב
הים או שהיה בעלה זקן או חולה עקרה וזקנה אילונית וקטנה והמפלת אחר מיתת בעלה ושאינה ראויה לילד כולן צריכות ערכין לף מו
להמתין שלשה חדשים דברי רבי מאיר רבי יוסי מתירה ליארס ולינשא מיד אמר רב נחמן אמר שמואל הלכה כרבי מאיר
בגזירותיו אמרי ליה לאו אדעתין והלכתא מת מותר גמלתו אסור מר בר רב אשי אמר אפילו מת נמי אסור דילמא קטלא
ליה ואזלא ומינסבא הוה עובדא וחנקתיה ולא היא ההיא שוטה הואי דלא עבדי דחנקן בניהו: תנו רבנן הרי שנתנו לר' בן קמץ
להניק הרי זו לא תניק עמו לא בנה ולא בן חבירתה פסקה קימעא אוכלת הרבה לא תאכל עמו דברים הרעי' לחלב השתא
בנה אמרת לא בן חברתה כיבעי' מהו דתימא בנה הוא דחייס עלויה ממצי' ליה טפי אבל בן חברתה אי לא: דהוה לה מותר
לא הוי ממצי' ליה קא משמעלן פסקה קימעא אוכלת הרבה מהיכא אמר רב ששת משלה לא תאכל עמו דברים הרעים אמ'
רב כהנא כגון בשות וחזזו ודגים קטנים וארמה אבי אמר אפילו קרא והבושא רב פפא אמר אפי' קורא וכופרא רב אשי אמר
אפילו כמכא והרסנא מינייהו פסקי חלבא מינייהו עכרי חלבא דכשמשר' בי ריחיא הוו לה בני נכפי דמשמשר' על ארעא
הוו לה בני שמיטי דדרכא על רמא דהמרא הוו לר' בני נירדני דאכלר' הרדלא הוו לר' בני זלולני דאכלה תחלי הוו לר'
בני דולפני דאכלה מונייני הוו לה בני מציני עינא דאכלר' נרגושתא הוו לה בני מכוערי דשתיא שיכרא הוו לר' בני אוכמי
דאכלה בישרא ושתיא חמרא הוו לה בני

בריי

ברוי בריחוף: עיכבי עיכובם גרולות: מכבי בעלי חן: כרפסת לפיך: כוסברתא לשון כוסברת תלייכרד בלעז: בערת דידה הוא החלב רב בדדים ומצערה: דלאו אורחה הוא דרך מפתחה להכיך: בחריקאי במקומי ולי נראה לגרוס חידקי קרן כלומר לשון פקידת מקום כפקד מקומי וכפנמי: אורחי אורחי המפתחים פתח לו חדם: פרחי עוברים כך מנוס לרדפם לפי שבמקום שם בני בית רבים מהנים להתארח עוברי דרך: הא מתרת כגון דברי קטני: פרחוי להכי מהכניסה כרוכי רבה שם כדאי לתביעה כרוכי זו לקנו ממקדתה מפחו להכנים ולמפתה: לבל מתנת לו כוס ומצעת לו מיט לפרום פרין ולברך דבר פתיחו טור ומפוס דמילי דחיבה ניכהו כרי מתחבב עלת ולא רמי לתכי דמתניתי דהוי דבר של טור ונכפיי הכי לא כפי לה הלא חכמים הפילוה עכה טובה להנהיג זולת ביפרחל: חוץ ממזונת כוס כל מהוי דברים של קירוב וחיבה ומביאין לידי הרגל דבר: מיחלפא ליה בימי ליבוכה: הכי פריש מרחמוחין: לפרסיפא דפסל: הכל מפהין לפני עמם המקום בפורים ושוכלין בפניו ומוהין מלהפילו עד פיקומו הקרוחים: חוץ מבשר שתן כו שמתלוזז להם ומבטער: בתקופת תמוז פריחו חזק ושוס סיוס מחרחר בו כילרם: תבעילה דלחדי מין כמהין ופטריות: לפתכני הייתי מסוכן לאחזי בולמוס מחמת תלות רעבוני: גרגלידי תתיכות דקות וענולות מיורדת בלעז: תערוכת הבונייתא תרדה שמיכה כמו קריב לגבי דחיכה ולידתן: קיוהא קיהיון מיניים חיגרור בלעז: כל דלית ליה ריחא לו קיוהא מזיק לת תי שלוכלי לפניו ואינו לוכל: חד שפי מחביל לת הטם מכל מין ומין: וחד שפי ליה מעין לת' בתחילת פעודה לסוכב ומשחר המינין משהחו ער פיגמור סעודתו: קדיש שפי קודש פיתן לפניו: מלחר שפי מכל מין ומין לאחר מנתן לפניו ולפני הלורחין: דקדיש שפי מפתני ליהו בהדי לפי שכשנותן לפניהן והוא רוחה ומתלוזז ומבטער ופעמי שים לורחין הרבה: לזגור שם מלך פרס: לטורנגא דמלכא מוציב המכות לפני הפרים ובלשונינו מיליפקלקום: דחוור

ברוי דאכלה ביעי הוו לה בני עיננו דאכלה
כוורי הוו לה בני חיננו דאכלה כרפס הוו לה
בני זיותני דאכלה כוסברתא הוו לה בני
בישרני דאכלה אתרוגא הוו לה בני ריחני
ברתי דשבור מלכא אכלה בה אמה אתרוג
והוו מסקי לה לקמיה אבוה ברוש ריחני אמ'
רב הונא ברקלן רב הונ' בר חיננ' היא אומר
להניק והוא אומר שלא להניק שומעין לה
צער דידה הוא הוא אומר להניק והיא אומר
שלא להניק מהו כל היכא דלאו אורחה
שומע' לה היא אורחה והוא לאו אורחי' מאי
בתר דידה אזלינן או בתר דידה אזלינן
ופשיטנא ליה מיה עולה עמו ואינ' יורדת עמו
אמר רב הונא מאי קראה והיא בעולת בעל
בעלייתו של בעל ולא בירידתו של בעל רבי
אלעזר אמר מהכא כי היא היתה אם כל חי
להיים ניתנה ולא לצער ניתנה: הכניסה לו
שפחה וכו': הא שארא עכרה ותימא ליה
עיילית לך איתתא בחריקאי משום דאמ' לה
הא טרח לרידי ולדידה קמי דידיך מאן טרח:
שתים אינה מבשלת ואינה מניקה וכו':
הא שארא עכרא ותימ' ליה עיילית לך איתת'
אחרת דטרחה לרידי ולדידה וחרא לדידך
ולדידה משום דאמר קמי אורחי ופרוזי מאן
טרח: שלש אינה מצעת המטה הא שארא
עכרא ותימא ליה עיילית לך אחריתי לארחי
ופרחי משו'ראמ' לה נפיש ביחא נפיש אורחי
ופרחי אי הכי אפילו ד' נמי ארבעכיון דנפישי
להו מסייען אהדדי אר חנא ואיתימ' ר' שמוע
בר נחמני לא הכניסה לו ממש אלא כיון
שראויה להכנים אף על פי שלא הכניסה תנא אחר שהכניסה לו ואחר שצמצמה לו

הכניסה לו מפתח לחת קבת חיטה לם הוא זן לוחה לא כן היה מרוצת הבעל דבלא מפתח היה היתה עומה הכל ולא היה זן אלא לוחה לבדה ועתה זן לוחה ולת מפתחה:

ואחר מכתכתה לו מבלה נרסינן כיצד כתבה לו מאה מהוא חייב לית לה כמי קופה על בעלי ומאחר דבעלי וכמכתה כל כך מיכול לקנות מזה כתה מפחו דרבי חם ים נוכרים מתנה לו מבלו כלומר מהוא עשיר מיכול לקנות הרבה מפחות כפי כרכה:

אבל מוזנת לו לת הכוס ומבעת לו המיטה והא דתכן מלם לינה מבעת כתבתי בריש מכילתין: קף ד

מחלפא דביתהו ביד דמחלה במחזיר ויטרי פירש הרב רבי שמעיה פהים כזהר רלי לפילו מלא ליתן מפתח מירי לידה ומכאן לין ראיה דמלכי מזונת כוס מהוא דבר של חיבה ולפורה לפילו להבי לכפיו על המלחן חלא למר מכהה ליה לכי קדיה ומר לפוס דכובה ומכדר לליהו דקתני נבי ההוא עובדא דמייתי בפרק קמח דסבת בלדם לחר מקדה תרכה דקיני ופה ומנה הרבה כו' מפלל לזיהו להפתו סמא הבלת לו לת הכך סמא הכל לו לת הסמן ולמרה לו הם ופלוס לפילו בלבבע קטנה לא נגע בי כמי לין רלי דמכינן לפר דפלא על הכל הכך היה מקדיד חלא כבי קלמר סמא בפעת הבלת הכך לא נזהרת ונגע ביך וכן תפת' מהסיבתו לפילו בלבבע קטפה לא נגע בי אבל פלא הביאה לו לא קלמרה ומה מפירם דמחלפ' ליה בידה דמתלא בימי לבוכה דמפמע פים להקל בימי לבוכה מבימי כדותה וכן מביכו בבר קמח דפבת בהחוא עובדא מהבלתי לעיל דקלמר בימי כדותך מהוא לבלך בימי לבוכך מהוא לבלך כר' דהיו רגילין לטבול לחר מבעה לרלי' כפוסקת דלא לפידה הפתה חלא מרבבן לבל בזמן הזה מלין רגילות לטבול עד לחר מבעה ניקיים לין חילוק בין ימי כידות ליתי לבון כדלמרינן בתכבת כרם תהי בנדתה בהוויתה תהא כד מקבל בתים: לח

משלה: ארבעיושבת בקתידרא: אמר רב יצחק בר חנניא אמר רב הינא אף על פי שאמרו יושבת בקתידרא אבל מוזנת לו כוס ומצעת לו את המיטה ומרחצת לו פניו ידיו ורגליו אמ' רב יצחק בר חנניא אמר רב הונא כל מלאכות שהאשה עושה לבעלה נידה עושה לבעלה חוץ ממוזגת הכוס והצעת המטה והרחצת פניו ידיו ורגליו והצעת המיטה אמר רבא לא אמרן אלא בפניו אבל שלא בפניו לית לן בה: ומוזגת הכוס שמואל מחלפא ליה רביתהו ביה דשמאלא אביי מנחא ליה קפא אפומא דכובא רבא אבי סריא רב פפא אשרשיפא אמ' רב יצחק בר חנניא אמר רב הונא הכל משהין בפני השמש חוץ מבשר ויין אמ' רב חסדא בשר שמן ויין ישן אמ' רבא בשר שמן כל השנה כולה יין ישן בתקופת תמוז אמ' רב ענן בר תחליפא הוה קאימנא קמיה דמר שמואל ואייתו ליה תבישלא דארדי ואי לאו דיהב לי איסתבני אמר רב אשי הוה קאימנא קמיה דרב כהנא ואייתו ליה גרגלידי דליפתא בחלא ואי לאו דיהב לי איסתבני רב פפא אמר אפילו תמרתא דהנונייתא כללא דמילתא בל דאית ליה ריחא ואית ליה קיוהא אבות בר איהי ומנימין בר איהי חד שפי מכל מינא ומינא וחד שפי מחד מינא מר משתעי אליהו בהדיה ומר לא משתעי אליהו בהדיה הנהו תרתין חסידי ואמרי לה רב מרי ורב פנחס בני רב חסדא מר קדים שפי ומר מאחר שפי דקדים שפי אליהו משתעי בהדיה דמאחר שפי לא משתעי אליהו בהדיה אמימר ומר זוטרא ורב אשי הוו קא יתבי אפיתחא דבי אזגור מלכא חליף ואזיל אטורנגא דמלכא חזייה לרב אשי למר זוטרא דחוור

קף יד: פפא כיצד ליף נו

מייתי פ' יש מלכי ליסורי כיחה פמג לחוין קיץ טור יו"ד סי' פ טור יו"ד פימן קנד: מייתי פ' ו' מהלכ' ברכות מייתי פ' ע' מהלכ' עבדים טור חו"מ פימן קע

לא לית תבן לפני בהמתו ולא ליתן תבן לפני בקרו דמניחס
לף מא חיכה מחויבת כדתנן בפ"ב דכדרים דברי מביכה לבין חמרים
חיכו מיפ' כיצד קונס מחיכו עומה לפי חבה לפי חבך לפי חחי לפי חחי מלא
לתן תבן לפני בהמתך מלא לתן תבן לפני בקרך חיכו יכול להפ':

והם בכיתנא רומחא והא דרייקין
חמתניתין בצמר לין בפשתן
לא בכיתנא רומחא:

חלכה כר' אליעזר והא דקל בכל מקום
מפני דרבים במתניתין הלכה
כמותו לין זה לותו מהיה בימי
רבי אליעזר:

איבא ביניהו מפחו אומר רבים מפחו
ומכנגדם דהיינו חפר מקלה
מחוך מימר דתרוויהו בחמצע ניכחו ולית
מפיר דהא דקאמר מתניתין ומתניתא רב
מלכיה לא לתיה לחפלוגי על מימר של רב
מלכיה חלא לתיה למימר דכל מתני'
ומתניתא רב מלכי' ולא רב מכיו חבל
מפמפת' כמי רב מלכי' וכן מוכח דקאמר
ומכנך מתניתי' מלכת' חבל מפמפתא לא
כותן פימן:

התלמידים יוכחין מלא בדמות מלמיס
יום והפועלי' מבת חחת פיר'
ר"י דחתא לחפמועי' דחק על גב דמכהנס
חיה ללמוד ולעמו' מלאכה בעי' עכו' החמורים
בתורה לתלמיד מערב מבת לערב מבת
כדאמרי' בגמרא ולפועלי' מתיס במבת
כדקתני סיפ' הפי יכולי לפנו' מכהנס
ולכל' תלמידי' מלמי' יום ופועלי' מבת אחת:
חלא

מיוחס ל"ה מהלכ' לישות פמג לאוין עה עור אלס בי פן עשה לדבי כלב

רחוור חפיה פניו זועפי' מבתקו' למיכל: ה"ל לטורכנא לרב אחי: חפסידא
לפעודתא לא יהבל המלך מעתה: אמרו לו סוטרי המלך לאחי תעביד הכי:
אמר להו רב אחי: דעביד הכי פסיל למיכל למלכא העומה מיכל כזה לין
ריחוו מיהבל המלך מיכל מידו: דבר אחר חזאי ביה במר מל חזיר מכורע
כר מנוף ובלמון למז סורממי"ן: מקל אבבעתיה רב

רחוור אפיה שקל באצבעתי' אנח ליה בפומי'
אל אפסרת לסעודת' דמלכ' אמרי ליה אמאי
תיעביד הכי אמר להו מאן דעביד האי פסל
למיכל דמלכא אמרו ליה אמאי אמר להו
דבר אחר חזאי ביה ברקו ולא אשכחו שקל
אצבעתיה אנח עלי' אמ' להו הכא מי ברקיתו
ברקי אשכח ואמרו ליה רבנן מט סמכ'אניס
אמ' להו חזאי רוח צרעת דקא פרחה עילויה:
ההוא ארמאה דאמר לה להההיא איתתא
מינסב' לי אמר' ליה לא אזל איתי רמני פלי
ואבל קמה כל מיא דצערי לה בלעתי' ולא
הב לה עד דזג לה לסוף אמר לה אי מסינא
לך מינסבת לי אמר' ליה אין אזל איתי רימני
פלי ואכל קמה אמר לה כל מיא דצערי לך
— תוף שראי תוף שראי עד דנפק מינ' כי הוצא
ירק ואתסיאת: ועושה בצמר: בצמר אין קפב
בפשתים לא מתני' מני ר' יהודה היא דתניא
אינו כופה לא לעמוד לפני אביו ולא לעמוד
לפני בנו ולא לית תבן לפני בהמתו אבל כופ'
ליתן תבן לפני בקרו רבי יהודה אומ' אף אינו
כופה לעשו' בפשתן מפני שפשתן מסריח את
— הפה ומשרבט את השפתי' והני מילי בכיתנא רומיתא: ר' אלישר אומ' אפילו הכניסה
לו מאה שפחות: אמר רב מלכיו אמר רב אדא בר אהבה הלכה כרבי אליעזר אמר
רבי הנינ' בריה דרב איקא שפור שפחות וגומות רב מלכיו בלורי' אפר מקלה וגבינה
רב מלכיא רב פפא אמר מתניתי' ומתניתא רב מלכיא שמעתתא רב מלכיו וסימנך
מתנית' מלכתא מאי ביניהו איכא ביניהו שפחות: רשבג אומר היינו תנא קמא
איכא ביניהו דמיטלל בגורייתא קיסנייתא ונדרשיר: מתני' המריר את אשתו קפג
מתשמיש המיטה בש"א אומרי' שתי שבתות בית הילל אומר שבת אחת התלמידים
יוצאין לתלמוד תורה שלא ברשות שלשים יום הפועלים שבת אחת העינה האמורה
בתורה הטיילין בכל יום הפועלים שתים בשבת החמרים אחת בשבת הגמלים אחת
לשלשים יום הספנים אחת לששה חדשים דברי רבי אליעזר: גמ' מט דבש
גמרי מיולדת נקיבה ובית הילל גמרי מיולדת זכר ובית הילל נמי ניגמרו מיולדת
נקיבה אי מיולדת גמרי לה הכי נמי אבית הילל מנידה גמרי לה במאי קא מיפלגי
מר סבר מידי דשכיח ממידי דשכיח ומר סבר מידי דהוא גרים לה ממידי דהוא גרים
לה אמר רב מחלוק במפרש אבל בסתם דברי הכל יוציא לאלתר ויתן כתוב ושמוע
אמר אפילו בסתם נמי ימתין שמא ימצא פתח לנדרו הא פליגי בה חרא זימנא דתנן
המריר את אשתו מליהנו לו עד שלשי' יום יעמיד פרנס יותר מכאן יוציא ויתן כתובה
ואמר רב לא שנו אלא במפרש אבל בסתם יוציא לאלתר ויתן כתובה ושמוע אמר
אפילו בסתם נמי ימתין שמא ימצא פתח לנדרו צריכא דאי אתמר בהא בהא קאמר
רב משום דלא איפשר בפרנס אבל בההיא דאיפשר בפרנס אימא מודי ליה לשמוע
ואי איתמר בההי' בהך קאמר שמוע אבל בהא אימ' מודי ליה לרב צריכא: התלמידי'
יוצאין לתלמוד וכו': ברשו' כמה כמה רבעי אורחא

מיוחס ל"ה מהלכ' לישות פמג לאוין עה עור אלס בי פן עשה לדבי כלב

מכות דף כא
ביצה דף כב
עיין דף כא
כידה דף נב:
עדיות לף ב

סמיך דף ג

נדות לאפוקי לידה דלא מכיח כולי האי: מידי דהוה גריס לה כדר האים גורס לה למטות וכן לידה על ידו בהה לה לאפוקי כירה דמתילא ויש לנו ללמוד מן
הדומה. חפילו בסתם נמי ימתין לבם מתי מבתות ולבית הילל מבת אחת. פתח בתוך הזמן ילמוד למפוח פתח חרטה לומר חדעתא דהכי לא כדרי ויתי לו
חכם כדרי. מליהנו לו עד מלמיס יום קונס את כתובה לי עד מלמי יום ולא הדיר' מהנאה תמיס דהא לא חייל מפוס דמפועבד לה ובבי מזונות נמי מוקמינן
לה לקמן בחומ' לה בתי מעם' ירוך למזונותך ופרנס מפוס דלא מפקא ואית דמוקמ' לבנין מן הגמלים או מן הספנים מחיל לכופו בבגיל תמיס ולאו מילת'
היא דהא מוקמינן לקמן חכולהו קתני מתני' לעניי מדיר מבוע אחת יעמיד פרנס מיזון לותה והתם פריך ולטו פרנס לאו מליחותיה עבידי. תמיס לא חפסר
בפרנס. ואי לתמר בהא מליהנות לו. בהא לתמר ממוחל תפוס דחפסר בפרנס:

אורחא דמילתא דרך ארץ קבלה עליו חטא ואפילו הוא יכול לפתוח
פתקין לו רשות: לכל דבר המחלקות הבאה והיוצאת חדש בחדש ברבי
הייתי בתחלקות פחזי עובדי' לת דור כל מחלוקת חדש ואפ' דמתפיקת
דעיניכו תמתע מלא היה פורש מביתו אלא חדש בשבת ואין ללמוד
משם אלא חודש כאן ויש חדש בביתו רב תורה אור

אורחא דמילתא כמה אמ' רב חדש באן וחדש
בבית שנאמר לכל דבר המחלקות הבאה דף ל כו
והיוצאת חדש בחדש לכל חדשי השנה ורבי
יוחנן אמ' חדש כאן ושני בביתו שנ' חדש יהיו מלבים
בלבנון שני חדשי בביתו ורב נמי מט לא אמ' ל ם
מהיא שאני בניין בית המקדש דאפשר ע'י
אחרים ורבי יוחנן מאי טעמא לא אמ' מהיא
שני התם ראית ליה הרווחה אמר רב אנחה
שוברת חצי גופו של אדם שנאמר ואתה בן יחזקאל
אדם האנח בשברון מתנים ובמרירות תאנח כה
ורבי יוחנן אמר כל גופו של אדם שנא' והיה ם
כי יאמרו אליך על מה אתה נאנח ואמרת
שמועה כי באה ונמס כל לב ורפו כל ידים
וכהתה כל רוח וכל ברכי' תלכנה מים ורבי
יוחנן נמי הכתיב בשברון מתנים ההיא דבי
מתחלא ממתני' מתחלא ורב נמי הכתי' ונמס
כל לב ורפו כל ידי' וכהת כל' רוח שני שמוע'
רבית המקדש דתקיפא טובא ההוא ישראל
ונכרי דהוו קאולי באורחא בהדי הדדי לא
אימצי נכרי לסגויי בהדי ישרא' אדכרי' חורבן
בית המקדש נגיר ואיתנח ואפילו הכי לא
אימצי נכרי לסגויי בהדיה אל לאו אמריתו
אנח שוברת חצי גופו של אדם אל הני מילי
מילת' חדתי אבל האי שנן בה לא דאמרי
אינשי דמלפי תכלי לא בהת': והטיילין בכל
יום: מאי טיילין אמ' רבא בני פירקי אמ' ליה
אביי מאן דכתיב בהו שוא לכם משכימי קום תלים
מאחרי שבת אוכלי לחם העצבי' כן יתן קכז
לידידו שינא ואמר רב יצחק אלו נשותיהן
של תלמידי חכמים שמנדדו שינה מעיניהם
בעולם הזה ובאות לחיי העולם הבא וארת
אמרת בני פירקי לא אמר אביי כדרב דאמר
רב כנון שמואל בר שילת דאכיל מרודיה
ושתי מרודיה וגני בטולא דאפרני ולא חליף
פריסתקא ומלכא אכביה כי אתא רבין אמ'
כגון מפנקי דמעך רבי אבהו הוה קאי בי באני
הוה סמכי ליה תרי עבדי איפחית בי באני
מתותיה איתרמי ליה עמוד סליק ואסיקינהו
אמרי ליה רבנן וכי מאחר דהכי למה לי
למיסמכי' אמר להו אכ מה אניח לעת זקנה:
והפועלים שתים בשבת: והתניא הפועלים אחת בשבת אמר רבי יוסי ברבי
חנינא לא קשי' כאן בעשין מלאכה בעיר כאן בעשין מלאכה בעיר אחר' תניא נמי
הכי הפועלים שתים בשבת במה דברים אמורים בעשין מלאכה בעירן אבל בעשין
מלאכה בעיר אחרת בשבת אחת בשבת: אמר ליה רבה בר רב חנן
לאביי איכפל תנא לאשמועינן טייל ופועל אמר ליה לא אבולהו

אלא אורחא דמילתא כמה פורס בקונטרס מלא יפה עליו חטא ואפילו
הוא יכול לפתוח ואם תאחר והילך יכא רבי עקיבא וכל הנהנה
דלקמן ויש לומר דהתם בלא פתוי היו פחזים בעליהן הולכין ללמוד
תורה ולהיות תלמידי חכמים ואדרבה לדעת דהכי כמאן סילכו ללמוד
תורה וכרתה לגי דאפועלים קאי ולא לתלמידים דהא לפילו מלא ברשות יוכלי'
לשולם ל יום ויהזור לביתו יום אחד והכא קרא קאמר חדש בביתו ולן חדמי' למ' לף
על פי פהזי ברשות אלא לפועלים קאי וקרא כתי דמיית בפועלי לחירי ואם תאמ'
והיכי קאמר בשמך מלכי הקם דחית להו רוחא ולי רוחא דהתם דמלאכת המלך כפיפ:

שאני פמועת בית המקדש דתקיפא
טובא ואם תאמ' והא הלי קרא
דוחתה בן לדם החלת בשברות מתכי' בבי
בית המקדש כתיב דכתיב בתריה והיה כי
יאמרו אליך על מה אתה נאנח ואמרת אליהם
אל פמועה כי בא ונמס כל לב ולי דהתוא
קרא קודם תורבן כתיב וכן היה אומר
נביא ליפראל פהיה נהנה על פמוע' בית
המקדש מפתיד ליחרב והא ונמס כל לב
מתוך החלחה פתהיה אחר תורבן על
פמועת בית המקדש:

טיילין על פם פרכ בטולה דאפרניתו:
טנדדות פיכ' מעיניהם בתלמידי הלומדי'
בעירם קאי דלי בעיר אחרת
לאתלי מנדדות פיכה הא לין דרך ליכנס
בעיר בלילה:

והתניא הפועלי אחת בשבת תריפא
דקתני הפועלים שבת אחת לא
מצי למיפרך דריפא לאו בדין עוכה מיירי
אלא דרבה לפמועיכן רפרי לפנות ולבטל
עונ' מתה פהי' מנהג תחילה אבל מבריית'
פרץ ספיר דהיינו בדין עוכה התורה
בתורה ולא ביניהה פלא ברפו מדקתני
אחת בשבת ולא קתני שבת אחת כתו
במתניתי ותפני דבעום מלאכ' בעיר אחר'
ליירי והיה דרכם ומנהגם כך ואם תאמר
מתי ליירי כשמנהגם כך אפי לפנות יכולין
שבת אחת כרפורים מתניתין ויש לומר
דבברייתא קא מסמע לן דאפי פמנהגם
כך לפנות מלאכה בעיר אחרת אם רובי
לפנות ולפהות יותר הין הרשות בידם ולי
ברבי ברך היה לומר רב מודות בפועלים
דהעומדי מלאכה בעיר פתי בשבת כדתנן
בתניתין ובריית' בעומדין מלאכה בעיר
אחר וחוזרין בכל יום לביתם אחת בשבת
לפי פים להם טור הדרך אבל אותם פהין
מוזרין לבית בין היה מנהגם כן לא היה
כמו ריפא דתניתין דקתני יוצאין שבת
אחת מסמע שהן כל ז' בתוך חוזרין בכל
יום מיניכי אבל ר' לא פירש אלא ב' מידות
פתיס בשבת ואחת בשבת כרפרינהו
כופה

רוצה אמה בקב ותיפלות כו׳ תימה רחמריכן לעיל מהכי הקס דחית להו רוח׳ ומתי עבודת המלך היכ׳ רווחא טפי׳

משעה קבין ופריסות גרסיכן דהמפרש חסתו ע׳ סלים הכן דכותן לה סכי קבין וחיכו פורס מתמים והמורר על חמתו מתמים מוסיפין על כתוב׳ סלמה דיכר ולפי חסבון חרבעה סלין בסלע הוי סלמה דיכר ית קבין כן פירש בערוך׳

החוט המסולם לה במהר׳ יכתך לפי סמלמתן רחו זה חת זה כרחמריכן בעלמא מחמר ר׳ חופניל רבר ואיתו ומלנו לרבי ביסא לפך קרי עלייהו החוט המסולם לה במהרה יכתך כלומ׳ לה יכתך מזרעו לעולם כרחמריכ׳ בעלמ׳ כיון סחרס לומר הוא ובנו ובן בנו מכלין ואילך תורה חוזרת על הכסבי׳ סלה ודרים מוהכי זאת בריתי ונומר׳

קפ״ב דהוה כניע ומעלי והא רחמר בחלנ עוברין חת רבי עקיב׳ כשהייתי עם הארץ הייתי חומר מי יתן לי תלמיר חכס וחכשכנו כחמור מפמע דלא הוס מעלי ליכא למימר דהתס לאו מפוס סהיס סוכח תלמידי חכמים הא מפוס סמי׳ סבור סייתנהין על עמי הארץ מפני תורת׳ והיו תלמידי חכמים מוכיחים חותס ונס מפוס סלא היו מכיחי׳ חותן ליגע בהס כרחמרי׳ בגדי עם הארץ מדר׳ לפרופים חבל מכל מקום סומר מכוו׳ היה רביכו תס חרעתא

אכולהו והא ששה חרשים קאמר אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו אל רבה בר רב חנן לאביי חמר ונעשה גמל מאי אל רוצה אשה בקב ותיפלות מעשרה קבין ופרישות אמר רב ארא בר אהבה אמר רב זו דברי רבי אליעזר אבל חכמים אומרים התלמידי יוצאין לתלמוד תורה שתי׳ ושלש שני׳ שלא ברשות אמ׳רבא סמכו רבנן ארבע ארא בר אהבה ועברי עובדא בנפשיהו כי הא דרב רחומי הוה שכיח קמיה דרבא במחוזא הוה רגיל דהוה אתי לביתיה כל מעלי יומא דכיפורי יומא חד משכתיה שמעתא הוה מסכיא רביתהו השתא אתי השתא אתי לא אתא חלש דעתה אחית דמעתא מעינה הות יתבה כאינרא אפחית אינרא מתחותה ונח נפשה עונה של תלמידי חכמי׳ אימת אמ׳ רב יהודה אמר שמואל מערב שבת לערב שבת אשר פריו יתן בעתו אמר רב יהודה ואיתימא רב הונא ואיתימ׳ רב נחמן זה המשמש מיטתו מערב שבת לערב שבת יהורה ברירה דר׳ חייא חתניה דרבי יגאי הוה אזיל ויתיב בבי רב וכל בי שימשי הוה אתי לביתי׳ וכי הוה אתי הוה קא חזי קמיה עמורא דנור׳ ומא חד משכתיה שמעתא כיון דלא חזי ההוא סימנא אמר להו רבי יגאי כפו מיטתו שאילמלא יהורה קיי׳ לא כיטל עונתו הואי כשנגה שיוצא מלפני השליט ונח נפשיה רבי איעסק ליה לבריה בי רבי חייא כי מטא למיכתב כתובה נת נפשה דרביתא אמר רבי חס ושלום פסולא איכא יתיבו ועיינו רבי אתי משפטיה בן אביטל ורבי חייא אתי משמעי אחי דור אזל איעסיק ליה לבריה בי רבי יוסי בן זימרא פסקו ליה תרתי סרי שנין למיזל בבי רב אחלפוה קמיה אמר להו ניהוו שית שנין אחלפוה קמיה אמר להו איכני׳ והדר איזיל הוה קא מכסיף מאבוה אמר ליה בני דער קונך ישבך מעיקרא כתיב תביאמו ותטעמו ולבסוף כתיב ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם אזל יתיב תרתי סרי שני בבי רב ער דאתי איעקיה רביתהו אמר רבי היכי נעביר נגרשה יאמ׳ו ענייה זו לשוא שימר׳ נפשיב איתתא אחריתי יאמרו זו אשתו וזו זונתו בעא עלה רחמי ואיתסיא׳ רבי חנניה בן חכינאי הוה קאזיל לבי רב בשילהי הלולי׳ דרבי שמעון בן יוחאי אמר ליה איעכב לי ער דאתי בהדך לא איעבא ליה אזל יתיב תרי סרי שני בבי רב ער דאתי אישתנו שבילי דמתא ולא ידע למיזל לביתיה אזל יתיב אנידא דנהרא שמע לההיא רבית׳ דהוו קרי לה בת חבינאי אמר שם האי רביתא דירן אזל בתרה הוה יתיבא דביתהו קא נהלה קמחא דל עינה חויתיה סוי לבה פרח רוחה אמר לפניו רבונו של עולם ענייה זו זה שכרה בעא רחמי עלה וחייה רבי חמא בר ביסא אזיל יתיב תרי סרי שני בבי מדרשא כי אתא אמר לא איעביד כרעביד בן חבינאי עייל יתיב במדרשא שלח לביתיה אתא רבי אושעיא בריה יתיב קמיה הוה קא משאיל ליה שמעתא חוא דקא מתחדרי שמעתיה אמר אי הואי הכא הוה לי זרעביהאי על לביתיה על בריה קס קמיה הוא סבר למשאל׳ שמעתא קא בעי אמרה ליה דביתהו מי איכא דקאי מקמי ינוקא קרי עליה רמי בר חמא החוט המשולש לא במהרה ינתק וה ר׳ אושעי׳ בנו של רבי חמא בר ביסא רבי עקיבא רעיא ורבן כלבא שבוע הוה חזיתיה ברתי׳ דהוה צניע ומעלי אמר׳ ליה אי מקדשנא לך אזלת לבי רב אמר לה אין איקדשה ליה בצינעה ושדרתיה שמע אבוה אפקה מביתיה אדרה הנאה מנכסיה אזל יתיב תרי סרי שנין בבי רב כי אתא אייתיה בהדיה תרי סרי אלפי תלמידי שמעת לההוא סבא וקאמר לה ער כמה

פוסף דף כ׳

שמות טו

סס כב

קהלת ל

מוק׳ סכת׳ דף נ׳ פרים דף כ׳

מלים ר׳ להרחיק זמן חופתו וחזר וקירבה מרוב חיבת כלתו: מעיקר׳ כתי׳ תביחמו ותטעמו בהר נחלתך מכון לשבתך פיבותו לחרץ ותחס יבנו לו מקדש: ולבסוף חמר ותעמו לי מקדש במדבר: לעקרים נעשית עיקרה כן דרך חעומרות עשר סנים בלח כעלי: בשילהי הלוליה דרבי ממעון סיף יתי חופתו: חיעכב לי המתן לי עד סיכלו ימי חופתי וחלך עמך לבי רב: חיפחכו מכילי דמת׳ מנכנו בעיר כניניכ חדמים ונכתתו בה מבוחות: להסיח רביתך נעורה: עזי לבה רחם לב׳ כלומר נדמת לבה פתחום מזה בעלה: לח ליעבי׳ כדעבד בר חכינחי מנכנם לביתו פתחום: יתיב קמי׳ ולח היה חהב מכירו: חזיל לבריה דמחדרן מתעתיה: לי הוחי הכח לילו הייתי כאן סהנחתי בני קטן והלכתי הייתי מלמדו תורה והיה חכם כזה: כלבח סבוע סס לחר מפעירי ירושלם סכל הנכנס לביתנו רעב ככלב היה יוכח מבע: קא

קא מדברת אלמנו חיים אמר ליה אי לדידי
ציית יתיב תרי סרי שני אחרינו אמ׳ ברשו׳ קא
עבידנא הדר אזל ויתיב תרי סרי שני אחרינו
בבי רב כי אתא אייתי בהדיה עשרין וארבעה
אלפי תלמידי שמעה רביתהו הות קא נפקא
לאפי׳ אמרו לה שיבבתא שאילי מאני לבוש
ואיכסאי אמרה להו יורע צריק נפש בהמתו
בי מטאי לגבי׳ נפילה על אפה קא מנשקה לי׳
לכרעיה הוו קא מדחפי לה שמעיה אמר להו
שיבקוה שלי ושלכם שלה הוא שמע אבורה
דאתא נברא רבה למתא אמר איזיל לגביה
אפשר דמפר נדראי אתא לגביה אל אדעתה
דגברא רבה מי נדרת אל אפי׳ פרק אחו אפי׳
הלכה אחת אמ׳ ליה אנא הוא נפל על אפיה
ונשקיה על כרעיה ויהב לי׳ פלגא ממוניה
ברתיה דרבי עקיבא עבדא ליה לבן שאי הכי
והיינו דאמרי אינשי רחילא בתר רחילא
אזלא כעברי אמא בך עברי ברתא רב יוסף

ברי׳ דרבא שדרי אבוהי לבי רב לקמיה דרב יוסף פסקו לי׳ שית שני בי הוה תלת שני
מטא מעלי יום׳ כפורי אמ׳ איזיל ואיתזינהו לאינשי ביתי שמע אבוהי שקל מנא ונפק
לאפיה אמר ליה זונתך נזכרת איכא דאמ׳ אמ׳ ליה יונתך נזכר איטרור לא כר אפסיק
ולא מר אפסיק׃ מתני׳ המורת על בעלה פותחין לה מכתובתה שבעה דינרין
בשבת רבי יהודה אומר שבעה טרפעיקין עד מתי הוא פותח עד כנגד כתובת׳ רבי
יוסי אומר לעולם הוא פותח והולך עד שאם תפול לה ירושה ממקום אחר גובה
הימנה וכן המורד על אשתו מוסיפין על כתובת׳ שלשה דינרין בשבת רב יהודה אומ׳
שלשה טרפעיקין׃ גמ׳ מורת ממאי רב הונא אמר מתשמיש המיטה רבי יוסי
ברבי חנינא אמ׳ ממלאכה תנן וכן המורד על אשתו בשלמא למאן דאמר מתשמיש
לחיי אלא למאן דאמר ממלאכה מי משעבר לר׳ אין באומר איני זן ואיני מפרנס
והאמר רב איני זן ואיני מפרנס יוציא ויתן כתובה ולא לאמלוכי ביה בעי׃ מתיבי
אחת לי ארוסה ונשואה ואפילו נירה ואפילו חולה ואפי׳ שומרת יבם בשלמא למאן
דאמר ממלאכה שפיר אלא למאן דאמר מתשמיש נרה בת תשמיש היא אמר לך
אינו דומה מי שיש לו פרי בסלו למי שאין לו איכא דאמרי בשלמא למאן דאמר
מתשמיש היינו דקתני חולה אלא

אדעתא דגברא רבה מי נדרת ואת והלא אסור לפתוח בכובע דחמר
בברייתא בפרק רבי ישמעאל כיצד חמר קונם שאיני נהנה לפלוני נהנה לפלוני דף כה
ונעשה סופר כו׳ וכ״ל דהכא לא חשיב כולך לבי רב דרך הוא
בהולך ללמוד שנעשה תרס גדול אי נמי כגון דתלה נדרו בדבר שפירש
לו תמיד כשעה שנדר על דעת שם לא יעשה סופר
ויתיר לו דבעבור זה לא היה מלך כדאיתא בפרק רבי דף קפ
ישמעאל קונם שאיני נותן לך פלוני
מלוה ברבית הרי זה מותר לתת לו עמו
מלוה ברבית והוא לא ידע שהוא ברבית
עזרי חכי ואת והא פ״ק דסוטה דף ט
פריך והא לוה כן עזרי דלא נסיב ולהה׳
ליפתח דתמני נסיב ופיר׳ לתי שפיר ול״ל
דלף על נבי דקאת׳ הכא דעברה הכי לבן
עזרי תת לה כמה שלה בחירוסין׃
פותחין לה ז׳ דינרין בירושלמי מפרש
כנגד ז׳ תלמוד שהחמה עומד
לבעלה וגבי המורד דמוסיפי מלמד דיבר
מפרש כנגד מחרת כסותה ועונתה והמפ
מלמד שלא סובר כן רשז׳ בעי בגמר׳ תת
בין מורד למורד ומפרש טעת לחריב׃ רב
הונא אמר מתשמים אבל ממלאכ׳ לא הוה
מורדת דרב הונא לשעמים דחמר לציל
יכולה לפה מתחתר לבעלה חיכי מזונות
וחיכי עונה ורבי יוסי בר חנינא סבר כלל
ולימא למימר דקסבר כרב הונא דחמר
מיכולה לפה מתחתר לבעלה כו׳ ומורדת
ממלאכה הייכו משום הכוס והפעת המיטה קפר
והרחב פניו יריו ורבנן דמסתבר דחוייבת יויע׳ ס׳ לי ופלפ
לפילו לחמרה חיכי מזונות וחיכי עונה מידי מה לחיכות
דהוה חיובת בקתידר׳ רחוייבת בהן דלמי סיע לחון פל
כרחה מתהא מורדת אלא ממלאכות עור לפה קיימן עז
המפורסות בתתני׳ ועוד מדקתמר בסמוך
חולה בת מלאכה היא ואותן מלאכות
לפילו חולה יכולה לעשות דחיכה חולה כל
כך כיון מיכולה לסבול תשמיש ואי הוי אמ׳
דכי חמר חיכי מזונות וחיכי עונה לא מפקת
עלתה אלא משמע׳ דמר מהוא עיקר מעשה
ידיה לכל מלאכו כגון טוחנת ואופה
כו׳ עבר׳ הא׳ ספיר סבר כרב מזונ וכן
מעמע קנת דקרי לעיל מעשה ידיה מידי
דקיק ובמלאכות כגון טוחנת ואופה
לא מייך קיפותא לכל לין כרחה אלא כי
חמרה חיכי מזונות וחיכי עונה פטורה מכל

ז׳ מלאכות וכי עבדה מאי מלאכות פותחין לה מעמיית בכתר כרתנן במתני׳ ואם היית מיכלת פותחין לה ממעשה ידיה וכרחה דהא טוחנת ואופה והא דנקט
מיכלת משום דחייבי במצרה חותה על ידי פלים דחיכה יכולה לעשות לו מלאכה לאחרת כיון דחיכה עמו בבית ואיכא למימר דרווקא נקט
מכיקת ומשום דטורח ממעט חלב פותחין לה ממעשה ידיה לבל מת כרחה דבי חמר׳ חיכי מזונות ואיכא למימר דכל המלאכות משם תעשה לו מלאכות
לאחרות אם כן לעולם לא תעשה לעצמה ואם תאמר מורדת מתלאכה פותחין לה מכתובתה ליקוט פיזרה וליתיב דהא יכול לכופה
למעשה ידיים לרים ליקם ויש לומר סיון דחיכה רוכה לעשות חלה על ידי כפייה חמיבה מורדת ופותחין דחין חרס דר עם נחש בכפיפה אחת׃
באומר חיכי זן וחיכי מפרנס מכאן מוכיח רבינו חלילו פחייב חרס להסכיר עלמו ללמד לעשות מלאכה לחרת כדי לזון את אשתו דאם לא כן
מה עניין זה לכל מורד ממלאכ׳ ומיהו בקונטרס פירש משום דזן ומפרנס הוא ככנגד מלא׳ על אפה ועוד הבי׳ דחיכ׳ מרפיקבי בכתובה וחכא חסכה
כו׳ ומיהו גם זה יש לדחות כתו ממעמ׳ דבינו תם דחפלת היינו עבורת הקרקע פירוש לחרום ולנכש ולעדור את הפרה וחביה מזונות לבית אבל להסכיל
עלמו חיכו חייב׃
והאמר רב האומר חיכי זן וחיכי מפרנס יוציא ויתן כתובה מעמולא דפליג עליה דרב בסוף המדיר דקאמר עד שיפרוט לה ומצי לאוקמי יכפוהו לזון לה מבי דף עז
למיפרך דלדידיה אתי שפיר דאף על פי שכופין אותו על כרחו לזונה מ״מ מוסיפין כיון דחיכו רוכה לזונה חלה על ידי כפייה דחין חרס דר עם נחש
שבפיפה אחת לבל נרם ה אין מה שיך תוספת ואם תאמר למאן דאמר מתשמים כמי תיקט דעל כרחך מורד מתשמים כמי כופין להוציא
דאשו לעולם יוסיפו על כתובתה ותתענג כל ימיה ויש לומר דהוה מבי למימר ולימעמיך׃ חלה

אלא למאן דאמר ממלאכה חולה בת מלאכ׳ היא אלא מתשמיש כולי עלמא לא פליגי דהויא מורד׳ כי פליגי ממלאכה מר סבר ממלאכה לא הויא מורד׳ ומר סבר ממלאכה נמי הויא מורדת: גופא המורדת על בעל׳ פוחתין לה מכתובתה שבעה דינר׳ בשבת רבי יהודה אומר שבע׳ טרפעיקין רבותינו חזרו ונמנו שיהו מברזין עליה ארבעשבתות׳ זו אחר זו ושולחין לה בי דין הוי יודעת שאפי׳ כתובתיך מאה מנה הפסדת אחת לי ארוסה ונשואה אפילו נידה אפילו חולה ואפילו שומרת יבם אמר ליה רבי חייא בר יוסף לשמואל נידה בת תשמי׳ היא אמר לי׳ אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו אמ׳ רמי בר חמא אין מברזין עליה אלא בבתי כנסיות ובבתי מדרשות אמר רבא ריקא נמי דקתני ארבעשבתו׳ זו אחר זו שמעמינה אמ׳ רמי בר חמא פעמי׳ שולחין לה מבית דין אחת קודם הכרזה ואחת לאחר הכרזה ורש רב נחמן בר רב חסדא הלכה כרבותי׳ אמר רבא האי בורכא אמ׳ ליה רב נחמן בר יצחק מאי בורכתי׳ אנא אמריתה ניהליה ומשמיה דגברא רבה אמריתה ניהליה ומנו רבי חנינא ואיהו כמאן סבר כי הא דאתמר רבא אמר רב ששת הלכה כמלכין כר׳ רב הונא בר יהודה אמר רב ששת הלכה אי׳ נמלכין בה היכי דמיא מורדת אמר אמימר דאמרה בעינא ליה ומצערנא ליה אבל אמרה מאים עלי לא כיפינן לה מר זוטרא אמר כיפינן לה הוה עובדא ואכפא מר זוטרא ונפק מינ׳ רבי חנינא מסורא ולא חיא התם סייעתא דשמיא הוא כל תיר׳ דרב זביר אימרדה הור׳ תפיסא חר שירא יתיב אמימר ומר זוטרא ורב אשי ויתיב רב נמרא גבייהו יתבי וקאמרי מרדה הפסידה בלאותיה קיימין אמ׳ להו רב נמרא משום דרב זביר נברא רבה מחניפיתו ליה האמר רב כהנא מיבעא בעי רבא ולא פשיטא ליכ׳ דאמרי יתבי וקאמרי מרדה לא הפסידה בלאותיה קיימין אמר להו רב נמרא משום

אף על פי שאין לו פת בסלו לחם אין מברזין עליו: הלכה מי שאין לו פת בסלו כו׳ ולעי רבא מדי מכיר מעו׳ דמרי הוי טפי פת בסלה תמרור ממא יתבא פתא לברו׳ תרע דכמור מוסיפי לבל לה במרי׳: ריקא נמי דקתני ד׳ שבתות כלי׳ לתיי׳ מכריזין ד׳ שבתות בכל יום רבהדיא תניא בתוספתא רפעם אחת בשבת מכריזין: ואינהו כמאן סברוה רמי גרים ויהיו כמאן סבר פירוש רבא דאמר בורכא ולל הלכה אין הלכה כרבותינו אלא כתניתין דפותחין לה ער כלות כתובה ומלכי׳ בה היינו נמי דפותחין ולא תפסיד מיד לאחר ארבע שבתו׳ ולית מפרש דרמי בר חמ׳ בא להוסי׳ על דברי רבותינו אף על גב דלא קתני דמולחין לה אלא לאחר הכרזה קאמר רמי בר חמא דהכי הוי אומרין דמולחי לה נמי קודם הכרזה דרב נחמן בר רב חסדא הלכ׳ כרבותינו כלומר מתם כרבריהם דלא קי זכי פליגות קודם הכרזה ופלג רמי בר חמא דאמר בורכא אלא הלכה כרמי בר חמא דפעמים סולחין לה וברפיס חיכחו כמאן סברוה וכן כתוב בספרים ישנים ובהם ולא קאי אדרב נחמן בר יצחק ורב נחמן בר רב חסדא דברייתא סברי בר חמא גדול הרבה מרב ששת הלכה כרמי בר חמא ורבא קאי הלכה כמלכין בה פירוש קודם הכרזה והלכה אין כמלכי׳ בה כמי היינו קודם הכרזה אבל לאחר הכרזה מודה כרבותינו וכן מסתבר מתו׳ פרק המקבל דאף על גב דלא קתני דמולחין לה אלא לאחר הכרזה הכי נמי מסתברא דלא תפסיד מיד לאחר ד׳ שבתות אלא כשהלחין לה בית דין ד׳ שבתות ולעולם אימא לך דלא קתני דמולחין לה אלא לאחר הכרזה משום דלא שכיחי דמפסדי לה מזוני ולית לה תגיטה ולית לה תשמיש ולא תימרו׳ דהכא נמי לא תימרו׳ דהכא קאי ולא תימרו׳ דמי מתניתין לה תריסר ירחי שתא ומכח רבינו יהודה בכת׳ רב סריר׳ מתיקנו בימיו לתת גט לאחר ולא בגירושין כמו שנפרש למה נקראה אותה מלהתגרש ולא תגבה כתובתה אבל אחרה מחיים עלי לא כייפינן לה מי כקונ׳ לא כייפינן לה לעמוד תחתיו ולא יתן גט ויפרוש בלא כתוב ויש רבותי׳ אומרים דהכי קאמר אבל אחרה מחיים עלי כמו שנפרש לקמן ולא תימרו׳ דהכא נמי לא תימרו׳ דהתם כי היכי דלא כייפינן לה לעמוד תחתיו ולא יתן גט ויפרוש בלא כתוב ויש רבותי׳ אומרים דהכא לא כייפינן לה לגבות כתובתה ולא לכתוב לה גט ולא לפרוש אלא

מפום דרב זביד גברא רבה הוא ולא יערער על דבריו מחמת ענותנותו:
מפקיעתו דיכול לחזוקי: ופסיקא לה הולי תחזור בה: תריסר ירחי סתיא ותו
לא: סתבע הוא והיא מורדת: תבעה היא והוא מורד: אין מזקקין לה
לכתוב לה לגרת מרד להוסיף על כתובת' ולקנן מפיק פירות ואזיל מפו'
דלא מפקדה לפריס ורביה: לאחרום מבעי
ליה וכותבין לגר' על הבעל: דלא מפקדת
בפריה ורבי כדאמרינן ביבמות: מוטרח
לידה רובה אני פיהה לי בן מיחזק בידי
בזקנותי ואמצן עלי וביום מותי יקברני:
תבע לחלוץ והיא חיכה רובה את להתייבם
מזקקין לו לכתוב לגרת מרד עליה: אין
מזקקין לו לפי שאין מתכוין לפסי מפום
וכמפסה לאחרוכה ואמרי ליה זיל כסוב
לאחריתי: לאחריתי פלג תריכה: פלגא
דזוזא זוז פורי סהוא פס מעה כסף כמא
טרפעי פלם מעות: מעה וחצי ליוס לפסת
ימי המעם ומעבת לה יהביכן ליה כדאמר
לקמן: מאי פנה ליהוי דיהביכן ליה דמבת
כפהיא מורדת עליו דהא סבעה טרפעקי
טרפעיק ליוס: כסכר פבת וגזירה מפום
מקח ומכר ומכירות: מה

פשום דרב זביד גברא רבה הוא אפביתו ליה
לדינא עילויה האמר רב כהנ מיבעיא בעי לה
רבא ולא פשי השת דלא איתמ לא הכי ולא
הכי תפסה לא מפקינן מינה לא תפסה לא
יהבינן לה ופשהי לה תריסר ירחי שת אניט
אמר רב טובי בר קיסנא אמר שמו כותבין
אינרת מרד על ארוס ואין כותבין אגרת מרד
על שומר יבם מתיבי אחת לי ארוסה ונשוא
אפילו נידה אפילו חולה ואפילו שומרת יבם
לא קשיא כאן שתבעה הוא כאן שתבעה היא
דאמר רב תחליפא בר אבימי אמ שמו תבע
הוא נזקקי לו תבעה היא אי נזקקין לה במאי
אוקימתה להא דשמואל בשתבעה היא האי
כותבין איגרת מרד על ארוס לארוסה מיבעי ליה הא לא קשי תני לארוס מאי שנא
שומרת יבם דלא דאמרינן לה זיל לא מפקדת ארוסה נמי נימא לה זיל לא מפקדת
אלא בבאה מחמת טענה דאמר בעינא חוטרא ליד ומרה לקבור הכא נמי בבאה
מחמת טענה אלא אידי ואידי שתבעה הוא ולא קשיא כאן לחלוץ וכאן ליבם קפה
רבי פרת אמר רבי יוחנן תבע לחלוץ נזקקין לו ליבם אין נזקקין לו מאי שנא ליבם
דלא דאמרינן ליה זיל ונסיב איתתא אחריתי לחלוץ נמי נימא ליה זיל ונסיב איתתא
אחריתי אלא דאמרה כיון דאגידא בי לא קא יהבו לי אחריתי הכא נמי כיון דאגידא
בי לא קא יהבו לי אחריתי לא אידי ואידי שתבעה ליבם ולא קשי כאן כמשנ ראשונ
כאן במשנה אחרונה דתנן מצות יבום קודמת למצות חליצה בראשונ שהיו מתכוונין
לשום מצוה עכשיו שאין מתכוונין לשום מצוה אמרי מצות חליצה קודמת למצות קפו
יבום: עד מתי הוא פותח וכו': מאי טרפעיקין אמר רב ששת אסתירא וכמה אסתירא
פלגיה דזווא תניא נמי הכי רבי יהורה אומר שלשה טרפעיקין שהן תשעמעין מע
וחצי לכל יום אמר ליה רבי חייא בר יוסף לשמו מאי שנא איהו דיהבינן ליה דשבת קפז
ומאי שנא איהי דלא יהבינן לה דשבת איהי דמיפחרת קא פחירת לא מיחזי כשכר
שבת איהו דאוסופי קא מוספא מיחזי

ליה לבעל לקן נזקקין לכתוב עליו לגרת מרד להוסיף על כתובתה לי נמי מפום דהי נופה חיכה רובה לפרוסי בבלה מחמת טענה לכך נקט למיפרך מהאי טעמ':
מאי פכח ליבם דלא ואת לי מילתיה דרבי יוחנן לפי מפכח דמילתא הס כן מאי פריך ליבם נמי כיון דאגידא בי לא יהבי ליה
חיתתא אחריתי והא ליבם לא כוכל לכוף חותה לפי מפכח אחרוכה ואי לחלוץ הלא הוא חיכו רובה לחלוץ הלא ליבם ומה עייך לכופה לרבר מחיכו
תובע הוא ול דמעיקרא פלקא דעתך מילתא דר יוחנן לפי מפכח דאחרוכה ומפום הכי פריך דאפי ליבם נמי כוכל לכופה ולבסוף דמפכי כאן כמפכח דאחרוכה
כאן כמפכ לאחרוכ מילתיה דר יוחנן נמי לפי מפכ לאחרוכ הילכך נזקקי ליבם והא דאמרי הני מכי לפסויי כאן לחלוץ ואין נזקקי ליבם כר יוחנן ואידי
ואידי לפי מפכח אחרוכה את רכיח ליה לאוקי ית דאחרוכה דקתני מתובע ליבם דרומי לאחרוכה קתני מתובע ליבם והי מורדת ית ונקן דאיך תפוק מדפתי למיומ דאמרי
לפי מפכח דאחרוכה דרכה לפי מפכח דאחרוכ לאיפכ מסתבר ליבם נזקקין לו ול דאפי לפי מפכח דאחרוכ נזקקין לו לחלוץ אין נזקקין לו לחלוץ מפו דברירי אלי
דאמכ אם לא יחפוץ היו כדאמרי בהחולץ אבל ליבם על כרחה אי כמי לא תבע את לחלוץ נזקקי לו תבע ליבם דווק אין נזקקי לו: דף לט ופ
ודיני חליצה ויבום פי בקו בהחולץ גבי הא דמייתי התם מתני דכלורות מפכח דאחרוכה דמייתי הכא ואת רב עלה דאין כופין ופי בקו דאפי דף יבומפ
למפכח דאחרוכ דמפות חליצה קודמת אין כופין אותו לחלוץ היכ דמיחח לית לן למפוה מיכוונו ופבע בעדות אלא אי
בעי מייבם אבע דמפות חליצה קודמת ומיהו היכא דאיכו כבי ובעי לייבומי ואיהי אמר לא בעיפא ליה ואמרה דברי ככרי אי מציכן לאטעויי מטעי ליה לא מצי
לאטעויי כציכן ליה לחלוץ דאת רב מפת בפק דיבמות מניין ליבמה שמפלה לפני מוכה שחין שאין חוכמין אותה לפני מוכה שחין חוכמין אותה לפני דף ל
אתקלא מתתן לרבריה דתנן בהמדיר מפפה בכירון בבורסי אמת לו אוח בורסי ואמרו חכמי יכולה היא שתאמר לאחיך הייתי יכולה לקבל ולך איני יכולה לקבל דף עז
ועוד פסקינן הלכתא כותבי לגרת מרד על ארוס ואין כותבין לגרת מרד על שומרת יבם מכל הני טעמי כייבי ליה לחלוץ ופקלה כתובתה וכל הני אין כופין
דהפא היכא דאיכו אחיו להו לתרוייהו עכל ואוקי דמה מהבי מחוכ מחין ומבורסי חיכא דליכא מוכה שחין ומבורסי אוקו להוכי ומה מהבי
מי אין כותבין לגרת מרד על שומרת יבם לגי אפי בלא אתקלא מפום דמצות חליצה קודמת לרברין הפילו בלא אתקלא
הוה לן למימר דכופין ואפרבה ים להוכיח מפה דאין כופין דאי כותבין לגרת מרד עדיפא מיפה ה ל למימר דכופין אותו
לחלוץ ואמר כי במפעתין תבע ליבם אין נזקקין לו תפ אין נזקקין לה לכתוב לגרת מרד לדרכה נזקקין לה וכפיכן לה ולהכי נר לרי דרב חיירי בכל עכיין
דודאי בכל עכיין אין כופין ואף לפי ית דמפרש דאחר רב אין כופין אלא לפי מפכח דאחרוכה דאין כופין ליבם אעפ שתבע וכפק מיכה בזמן הזה
היכא פירוש לכו מפיקכוכין למפוה כגון אותו שבאת לחלוץ דאחי אין מתכוכין לה למוס כוי ולא למוס חיפות חבל היכא דאין מתכוכין למפוה
כופין במילי ומרחיקין אותו היבום דקיימא לן כאבא פולן לחלוץ דאחי אין מתכוכין לה למוס כוי ולא למוס חיפות חבל היכא דאין מתכוכין למפוה דף לט

מפכח לבעל אם היכו רובה לה ליבם ולא לחלוץ נראה דכופין: דמיחזי

מייתי פ' ק' ופ' כ' מהלכ' יבום סימן טפיקכ עוד אלפ' קכפ

מייתי פ' יל וכ' מה לחיות סמנ לחיין פת עוד אלפ' סימן עז: מייתי פ' ו' מהלכ' סבת עוד אלפ' סימן שפ

עין משפט

דמחזי כמאכר סבת ואם תאמר והא מכר סבת על ידי הבלעה מותר
כדאמרי׳ בפרק הזהב אם היה מכיר סבת מכיר חדש מכי סבת
נותנין לו מכר סבת יום לום דהכא לאו מכור מסוס דלא הוי כמו הבלע ד׳ דלין
מוסיפין לכל סבת יחד אלא מה שעולה בכל יום ויום מאם יתעייף היום
לו למחר בחמצע השבוע אין מכטרפין כל מי שמוס

ימי השבוע זה עם זה:

וחצי מכייה לפסול את הנוייה הך פסול
נוייה לין זה לותה נזדה דל׳ם
דבר דהלוכל לוכל דאמו כו׳ כמו שפירשנו
בס׳ כיכר משתתפין:

במאן כר׳ חידקי כו׳ ואם תאמר לדידיה
לא כיתא ליה למאן דאמר לוכלת מתם
עתו לילי שבת לוכלת מתם ומתא היה יכול
לומר ולטעמיך ולפי המסקנא אתי שפיר
דכל היתרון הוי לארחי ופרחי: אחרי

קפח מיחזי כשכר שבת אמר ליה ר׳ חייא בר יוסף
לשמואל מה בין מורד למורדת אמ׳ ליה צא
ולמד משוק של זונות מי שוכר את מי דבר
אחר זה יצרו מבחוץ וזה יצרה מבפנים:

קפט מתני׳ המשרה את אשתו על ידי שליש לא
יפחות לה משני קבין חיטין או מארבעה קבין
שעורין אמר רבי יוסי לא פסק לה שערי׳ אלא
רבי ישמעאל שהירה סמוך לארוס ונותן לה
חצי קב קיטנית וחצי לוג שמן וקב נרוגרו או
מנה רבילה ואם אין לו פוסק לעומתן פירות ממקומו אלא ונותן לה מיטה מפץ ומחצלת
ונותן לה כפה לראשו וחגור למתניה ומנעלים ממוך למוך וכלים של חמשי זו
משנה לשנה ואין נותנין לה לא חרשי בימות החמה ולא שחקי בימות הגשמים אלא
נותן לה בלים של חמשים זו בימות הגשמים והיא מתכסה בלאותיהן בימות החמה
והשחקים שלה נותן לה מעה כסף לצורכה ואוכלת עמו מלילי שבת ללילי שבת
ואם אין נותן לה מעה כסף לצורכה מעשה ידיה שלה ומה היא עושה לו משקל חמש
סלעים שתי ביהודה שהן עשר סלעים בגליל או משקל עשר סלעי ערב ביהודה שהן
עשרי׳ סלעים בגליל ואם היתה מניקה פוחתי׳ לה ממעשה ידיה ומוסיפין לה על
מזונותיה במה דברים אמורים בעני שבישראל אבל במכובד הכל לפי כבודו:

נמ׳ מני מתניתין לא רבי יוחנן בן ברוקא ולא רבי שמעון דתנן וכמה
שיעורו מזון שתי סעודות לכל אחד ואחד מזונות לחול ולא לשבת דברי׳ מאיר רבי
יהודה אומר לשבת ולא לחול וזה וזה מתכוונין להקל רבי יוחנן בן ברוקא אומ׳ ככר
ה׳לקוח בפונדיון מארבע סאין לסלע רבי שמעון אומ׳ שתי ידות לככר משלש ככרו
לקב חציה לבית המנוגע וחצי חצי׳ לפסול את הנוויה וחצי חצי חציה לקבל טומאת
אוכלין מני אי רבי יוחנן בן ברוקא תמני הויין ואי רבי שמעון תמני סרי הויין לעולם
רבי יוחנן בן ברוקא וכריאם׳ רב חסדא צא מהן שליש לחנווני הכא נמי אייתי תילתא
עלה אלא אמר רב חסדא לא קשיא הא באתרא דיהבי ציבי הא באתרא דלא יהבי
אי הכי שיתסרי הויין כמאן כרבי חידקא דאמר ארבע סעודות חייב אדם לאכול
בשבת אפילו תימא רבנן דל׳ חדא לאורחא ופרחא השתא דאתית להכי אפי׳ תימא
רבי שמעון דל׳ תלת לארחא ופרחא לרבי חידקא דל׳ תרתי לארחי ופרחי:

אמר רבי יוסי לא פסק שעורין וכו׳: אלא באדום הוא דאכלין שעורים בבולי עלמא
לא אבלי הכי קאמ׳ לא פסק שעורים כפלים בחיטין אלא רבי ישמעאל שהיה סמוך
לארום מפני ששעורין ארומיות רעות הן: נותן לה חצי קב קיטנית: אלו יין לא קתני

מסייעא ליה לרבי אלעזר דאמר רבי אלעזר אין

מה בין מורד למורדת מאי מכח כתוב מורד היכו נותן לה חצי טרפעיק
ליום וכמאי מורדת נותנת טרפעיק: מי מוכר את מי הוי לומר האיש מוכר
את האשה אם כארו מרובה: ויכרו מבחוץ קטון ויכר ומתנבה: מקני׳
המפרה את אשתו על ידי אלים מנותן לה מזונותיה בבית לפוטרופוס
והיכא מקנבלת עמו: המפרה המכרה
ויכרה להם כירה מתרנמינן פירותה: לה
יפחות לה בשבת: לה פסק מעורים כו׳
בגמר מפרש לה: גרוגרות תאנים יבשי׳:
דבילה תאנים דרוסות בענול ומכורות
במסקל: מכן דך מתחלת: בפה בעיף
אחר מפנה לפנה: מיתוער למוע המנעלי׳
קלי מנעלים חדשים לכל אלמת רגלי:
חדשים קשים לה בימות החמה לפי שאם
חמיס ויפיס לה בימות הגשמים: לא נותן
לה כלים חדשים על חמשים זו בימות
הגשמים כו והמחקים אלה אף כשיקנה
לה חדשים וכגמר מפרש למאי מיבעי לה:
ונותן לה מעה כסף לכל שבת לרבים
קטני: מעשה ידיה חוקיתה לעיל מוהר
מעם ידיה: והוכלת עמו לילי שבת שהוא
ליל עונה: שתי קסה לטוותה כשלים כסל
ערב: משקל של יהודה כשלים כשל גליל:
גמ׳ הכי גרסינן מני מתני׳ לא ר׳ יוחנן בן
ברוקא ולא רבי שמעון: כמה הוא שיעורו
של עבודת תמין: מתכוונין להקל רבי
מאיר היכ רגיל לאכול פת בשבת יותר
מבחול שהיה מתענך פת לכל מיכים תבלי
לפניו ורבי יהודה שהיה חוכל פת בחול
יותר מבשבת שהיה שבע במיני מעדנים:
רבי יוחנן בן ברוקא נתן שיעור קבוב ככר
הלקוח בפונדיון כשלוקחין ד׳ סלין בסלע
הן שתי סעודות וקא סל חצי קב שהרי
הסלע את פונדיונים שם מעה כסף היכר
ומעה שני פונדיונים הרי יב לדינר ד׳ דינר
לסלע הרי מת וארבע סלין כר׳ קבין את
חצאי קבין נמצא לרבי יוחנן לחצי קב שתי
סעודות: רבי שמעון אומר ג׳ סעודות הן
שתי ידות של ככר מסלע ככרו לקב נמצא
הקב ט׳ סעודות סלע סעודות לככר וסלע
ככרות לקב: חצים של ככר לבית המנוגע
הסוה בבית המנוג׳ כדי שלכלת חצי הככר
מטמא בנגדי כדכתיב והלוכל בבית יכבס
בגדיו כשעוסה פיעו לכלה הכתו׳ מדבר
כדתניא בתורת כהנים ולקח על גב דגבי
סעודת עירוב אמרנו סלע סעודות בככר
הין בו אלא שתי סעודות בינוניות ושל
עירות שעורו להקל ובמזומנות והיינו
דאמרינן לכלת פרס בכל פיעור שהיית
סעורה לפי שעירוה כחצי הככר: וחצי
חציה לפסול את הנוויה הלוכל פיעור
חצי פרס לוכלי טמאי נשכל גופו מלאכול
בתרומה עד פיטבול והוא שני בני שהכי׳

ס׳ סלע לקב מחוכה בשים הוא שהקב כ״ד בשים ארבעה לוגי׳ חצי׳ שכר ארבעה בשים חצי חציה שני בינוני: תמני סעודו׳ הויין קבי׳ חצי׳ דמתני׳ וארבעה
ע׳ זרה סעודות הוא כריכה לשבת: ואי ר׳ שמעון דאמר תשעה סעודות לקב: סחוכה עשר הויין והוא לוכה כריכה אלא ארבעה עשר: לא מהן סלע לחנווני
דרבי יוחנן לא ס׳ זרה חצי קב אלא בככר הלקוח בפונדיון מן החנווני והוא לקח ארבע׳ סלין ארבע׳ סלע בסלע ומשתכר סלע בטורח מאלו בחצי קב סלע סעודות
הרבה הוא מוכר בפונדיון סלע ומשלישי משתכר: חלקי קבייס דאמרי תרתי הויין: ומשניכ לוכלת עמו לילי שבת ללילי שבת כו׳ פלוגתא
לקמיה בשמעתין: בתרתי דיהיב ציבי מי שמוכר חיטים לחנווני לעשות ככרות ולמכור בשוק במקום שהוא נותן לחנווני עשיה לחפות חינו משתכר שלש סלעים
ואלו נותן עשיה משלש לעשרה ומחצה משלש סלעים משתכר ככרות למכור בשוק ברבי חידקא בתמיה נימא כרבי חידקא סתם לה
ומקשינן דאמר בפרק אלו עוברין דאמר רבי שמעון דאמר רבי אלעזר שבת דל׳ תלת יתירתא לארחי ופרחי ג

אין בית דין פוסקין ייניות לאשה ואם תאמר אלכה אחרי מאהבי נותני לחמי ומימי צמרי ופשתי שמני ושקויי דברים שהאשה משתוקקת עליהן ומאי נינהו תכשיטין דרש ר׳ יהודה איש כפר נבוריא ואמרי לה איש כפר נפור חיל מנין שאין פוסקין ייניות לאשה שנאמר ותקם בעוד לילה חנ׳ אחרי אכלה בשילה ואחרי שת׳ שתה ולא שתת אלא מעתה אכלה ולא אכלו הכי נמי אנן מדשני קרא ברבורי׳ קאמרינן מכדי בגוה קא עסיק ואתי מאי טעמא שאני שמע מינה שתה ולא שתת מתיבי רגילה נותנין לה רגילה שאני דאמר רב חיננא בר כהנא אמר שמואל רגילה נותנין לה כוס אחד שאינו רגילה נותנין לה שני כוסות מאי קאמר אמר אביי הכי קאמ׳ רגילה בפני בעלה שני כוסות שלא בפני בעלה נותנין לה כוס אחד אינה רגילה בפני בעלה אלא כוס אחד שלא בפני בעלה אין נותנין לה כל עיקר ואי בעית אימא רגילה נותנין לה לציקי קדירה דאמר ר׳ אבהו אמר רבי יוחנן מעשה בכלתו של נקדימון בן גוריון שפסקו לה חכמים סאתים יין לציקי קדירה מערב שבת לערב שבת אמר׳ להן כך תפסקו לבנותיכם תנא שומרת יבם היתה ולא ענו אחריה אמן תנא כוס אחד יפה לאשה שני׳ ניוול הוא שלשה תובע׳ בפה ארבע אפילו חמור תובעת בשוק ואינה מקפדת אמר רבא לא שנו אלא שאין בעלה עמה אבל בעלה עמה לית לן בה והא חנה דבעלה עמה הואי אכסנאי שאני דאמר רב הונא מנין לאכסנאי שאסו׳ בתשמיש המיטה שנא׳ וישכימו בבקר וישתחוו לפני ה׳ וישובו ויבאו אל ביתם הרמתה וידע אלקנה את חנה אשתו ויזכרה ה׳ השתא אין מעיקרא לא חומא דביתהו דאביי אתאי לקמיה דרבא אמרה ליה פסוק לי מזוני פסק לה פסוק לי חמרא אמ׳ לה ידענא ביה בנחמני דלא הוה שתי חמרא אמר׳ ליה חיי דמר דהוי משקי ליה בשופרזי כי האי בהדי דקא מחויא ליה אינלי דרעא נפל נהורא בבי דינא קם רבא על לביתיה תבעה לבת רב חסדא אמרה ליה בר רב חסדא מאן הוי האידנא בבי דינא אמר לה חומא דביתהו דאביי נפקא אבתר׳ מחתא לה בקולפי דשירא עד דאפקה לה מכולי פחווא אמרה לה קטלת ליך תלתא ואתת למיקטל אחרינא דביתהו דרב יוסף בריה דרבא אתאי לקמיה דרב נחמיה בריה דרב יוסי אמרה ליה פסוק לי מזוני פסק לה פסוק לי חמרא פסק לה אמר ידענא בהו בבני מחווא חמרא דביתהו דרב יוסף בריה דרב מנשיא מרויל אתאי לקמיה דרב יוסף אמרה ליה פסוק לי מזוני פסק לה פסוק לי חמרא פסק לה פסוק לי שיראי אמר לה שיראי למה אמרה ליה לך ולחברך ולחברך: ונותן לה מיטה ומפץ וכו׳: מפץ ומחצלת למה לה דיהב לה אמר רב פפא באתרא דנהיגי דמלו פוריא בחבלי דמכנר לה תנו רבנן אין נותנין לה כר וכסת משום רבי נתן אמרו נותנין לה כר וכסת היכי דמי אי דאורחה מאי טעמא דתנא קמא ואי דלאו אורחה מאי טעמא דרבי נתן לא צריכא כגון דאורחיה דיריה ולאו אורחה דירה תנא קמא סבר אמר לה כי אזילנא שקילנא להו וכי אתינא מייתינא להו בהדאי ורבי נתן סבר אמרה ליה זימנין דמיתרמי בין השמשות ולא מצית מייתי להו ושקלה להו לדידי ומגנית לי על ארעא: ונותן לה כפה: אמר ליה רב פפא לאביי

רגילה נותנין לה כוס אחד היינו דרגילה בפני כוסות ודקאמ׳ מחיכה רגילה כותבין לה בני כוסות הלא כוס אחד ואין כותבין לה כלל אלא בפני בעלה: לציקי קדירה דברייתא קאי כלומ׳ דמחזיל לה מיפרם הלא כדתניין: ונותנין לה מטה ומפץ לף על גב דלגבי פרו לחמרי בהמקבל

אחרי אכלה כתו לחרי אכלה מפיק ה׳ מאמע ולף על פי אלה אכלה כדכתיב ותבכ׳ ולא תאכל מ׳ אית לן למידרש הכי ותקם אחרי מעת לאכילתה משמע אתה לאכול ואחרי אתה אלקנה ובעתו חון תאכה אלא היה לה לומתות ולכך ויחסבה עלי למכורה:

שתה גר מנוף ויחורם לור ומשמע לה אלא אתת מדלא קאמ׳ ואחרי מתותה דומיא דאכילה ם מתלה בה אי כמי אחרי אכול ואחרי אתה כדכתי׳ אכול ואתה יאמר לך ומדאמרי קרא בריבוריה דרים הכי כדאמרם לקמן:

אכלה ולא אכלו בתמיה וכי תדרום כמו כן אלי פוקי מזוכו לאים:

מכרי בגוה קא עסיק קרא דהא כתיב חנה בקרא וכתיב כמי אכלה אם כן לכתוב כמי אתות או לא לפתר קרא בגוה ולכתוב אכל ואתה:

רגילה מאי רחמר רבי חיננא כו׳ ואם תאמ׳ ומאי רחיה כריך על זה דבבריית׳ נופה קתני רגילה מאמע דווקא רגילה ום לומר דרבי אלעזר כמי חייבי ברגילה דאי בפחיכה רגילה כלל בפני ב בעלה פשיטא דאין פוסקין דאטו ום לכו ליתן לה אלי בעלה נותן לה כפהיתה עמו לכך כריך לאיתויי מדרבי חיננא אם רגיל פנותכי לה כגון מרגילה אתי כוסו׳:

אינה רגילה בפני בעלה אלא כוס אחד כו׳ וזהו פי׳ דברי אמוראל

לציקי קדירה דברייתא קאי כלומ׳ מבריית׳ לא תקפי אבל מילת׳ דאמוראל לא מיפרם אלא כדאמרינן

ונותנין לה מטה ומפץ אף על גב דלגבי פרו לחמרי בהמקבל

דנותנין לו מטה ומפץ מסוס ר דאמוראל דגבי אשה לא הטריחוה חכמים כל כך דאפשר לה מתלך לרבע אמ׳ לאחר אכילה:

מפץ ומחצלת למה לה רביכו תם לא נרים מפץ ומחצלת אלא ומחצלת למה דמפץ הוא דך ורחוי נמי לפמיכ׳ וכהי דלמכיבה אין כריך דהא אית לה מטה למיכה מיהא כריכה:

ושקלת להו לדידי כו׳ פירש בקונטרס ומקיל לדידי מפץ מלי ואין להקשות אף כן תקני לה במני מפני דמתוך שהוא מעונג מעד עתה הורגל למכב על כר יטול מני מפני לעצמו ורביכו יכחיך בן רבי מחיר לא נרים ומקלת לדידי ואיכא מתרמית אלא פרוכה לעלו׳ עמו ולמכב על כר אף על פי שלעצמו הוא לו עכשיו וכן מסמע דלמחור טעמה דקא טעין בעלה אלימא דרבכן קא אתי:

מיימ׳ פ׳ ו׳ ופ׳ ג מהלכ׳ אישות פתג לאוין פת א טור אה׳ סי׳ עג

רב אבל אמי תמיהא לפי גמל ומפיק הוחיל ומסרה לותיה על ידי פלגים: זן קטני קטניס וכייפינן ליה והא דקאמר בפרק כשרים כפו ליה לפיתא הייכו יתרים על פת: הדרן עלך אף על פי

מציאת

כר מנוס ינקורא לורי

האי תנא שליח ע"טלאי ורמי מפאני אמ"ליה תנא במקום הרים קאי דלא סגיא בלא תלתא זווי מפאני ואגב אורחי' קא משמ"ל דניתביהו גיהל"ה במועד כי היכי דניהוי לו"ה שמחה בגוייהו: וכלים של חמשים זוז: אמר אביי חמשים זווי פשיטי ממאי מרקתני במה דברי' אמורים בעני שבישראל אבל במכובד הכל לפי כבודו ואי סלקא דעתך חמשים זוז ממש עני חמשי' זוז מנא ליה אלא שמע מינה חמשי' קצא זווי פשיטי: ואין נוהגין לה לא לחרשים וכו': תנו רבנן מותר מונו"ת לבעל מותר בלאות לאשה מותר בלאו"ת לאשה למה לי אמר רחבא שמתכסה בהן בימי ניד"ה כדי שלא תתגנ' על בעלה אמ' אביי נקיטינן מותר בלאות שמנה ליורשה התם הוא דלא תתגני קצב באפיה הכא תתגני ותתגני: נותן לה מע"ה כסף וכו': מאי אוכלת רב נחמן אמר אוכלת ממש רב אשי אמר תשמיש תנן אוכל"ת עמו לילי שבת בשלמא למאן דאמר אכילה היינו דקתני אוכלת שא למאן דאמר תשמיש מאי אוכלת לישנא מעליא כרכתיב אכלה ומחת' פלגי ג פיה ואמרה לא פעלתי און מתיבי רבן שמעון בן גמליאל אומר אוכלת בלילי שבת ושבת בשל"א למאן דאמר אכילה היינו דקתני ושבת אלא למאן דאמר תשמיש בשב"ת מי איכא והאמר רב הונא ישראל קדושים הן ואין משמשים מיטותיהן שבת קיב ע"ב קצג ביום האמר רבא בבית אפל מותר: ואם היתה מניקה: דר"ש רבי עולא ורבה נידה קיז ע"ב אפיתא רבי נשיא"ר אע"פ שאמרו אין אדם זן את בניו ובנותיו כשהן קטנים אבל זן קטני קטנים עד כמה עד בן שש כדרבי אסי דאמר רבי אסי קטן בן שש יוצא בעירוב עירובין קיג ע"ב קצד אמו ממאי מרקתני היתה מניקה פוחתין לה ממעשה ידיה ומוסיפין לה על מזונותיה מאי טעמא לאו משום רבעי למיכל בהדה ודלמא משום דחולה היא אם כן ליתני אם היתה חולה מאי אם היתה מניקה ודלמא הא קא משמע לן דסתם מניקות חולות נינהי איתמר אמר רבי יהושע בן לוי מוסיפין לה יין שהיין יפה לחלב:

הדרן עלך אף על פי

מציאת

קצה האשה ומעשה ידיה לבעלה וירושתה הוא אוכל פירו בחייה בושתה ופגמה של"ה רבי יהודה בן בתירה אומר בזמן שבסתר לה שני חלקים ולו אחר ובזמן שבגלוי לו שני חלקים ולה אחר שלו ינתן מיד ושלה ילקח בתק קרקעו הוא אוכל פירות: גמ' מאי קא משמע לן תנינא האב זכאי נערה שנתפתתה בתוב בקידושיה בכסף בשטר ובביאה זכאי במציאת ובמע"י ידיה ובהפרת נדרי"ה נבקבל את גיטה ואינו אוכל פירות בחייה נישאת יתר על"ו הבעל שהוא אוכל פירות בחייה בושתה ופגמה אצטריכא ליה פלוגת' דרבי יהודה בן בתירא ורבנן: תני תנא קמיה דרבא מציאת האשה לעצמה רבי עקיב' אומר לבעלה אל השתא ומ"ר הערפה דמעשה

דמעשה ידיה ופיך למימר פיהא מלו דמעמא ידיה תחת מזונו׳ : קונם מהני עומה לפיך מה מהני עומה יהי קונם לפיך : היכו דריך להפ׳ דמפעבדת ליה ואפי׳ לממת תעדיף כמי לה חייביך דהי מעבד׳ כמי לבעל הוה : ממת תעדיף והפרפ׳ דירה הוה וחייל עלה קונם : מלה על ידי הדחק כגון מהיה עירבית ובעלת מלאכה : הג׳ והה כי אתא רבין כו׳ וקאמר מציאת׳ כהעבד׳ מלה על ידי הדחק היא והיכי פליגי בה : ומפני אמר רב פפא מציאתה כהעבדה מעל ידי הדחק היא דרוב מציאות צריך לחזר אחריהם כגון דג׳ מכמהרו ליבמה או נכסי מבו׳ או לחפש מימ בקרקע : מתיב מלם ואהבע בבת אחת מומר׳ קיפודי׳ וטוו׳ מפתן ומלמד׳ שיר לבני בבכר ומחממת ביכי בחיקה או ביכי תולעי׳ העומי׳ מפי מהכפי׳ מחממת לותם בחיקן והם ניכרים : מהו מי הוי כעל ידי הדחק או לא : מתקיף לה רבא בר רב חנן אהדבי יהודה בן בתירא : מתני׳ ומת חתנו ובפל לבני יבם והוא תובע מה מפסקו לאחיו : יכול הוא מיחמ׳כו׳ או חלוץ או יבם אבל אחיו או יתן לו תשב עד מילבי׳ רחם׳ : הוא עוסק בכנד עו׳ מכח מלים יותר :

יקבלם עליו לכתוב בכתובתה לבד תוסף׳ מהוא מוסיף לפי מממתכר בתן חלף דינר תן עשרה מכה : וכנגד המו׳ והם בא מתן לכתוב קבלה עליו בנגד חלף דינר על סוף מתכנים לו בגדי׳ או כלי׳ המתימתין בהן : והן פותחין לו פרנמטיא ורך הכועדי׳ למזמוטי חתן לסום׳ יותר מפווי לכבו׳ הכלה ולחבב על בעל׳ : הוא עוסק פחו׳ חומם לא מיבעי׳ דלא מוסיף אלא מפוה׳ מהם הכניפה סום על חלף דינר הוא כותב ח׳ מאות זוז : סום במכ׳ ומו׳ מכה חין לו אלא מכה הכניפ׳ סום לקבלו עליו בספר הכתובה במכה והוא סום מכה במוק לכל תרם חין לו לום׳ תכו לי עוד חמיפיתו מהרי לחמרו לפחות חומם מן הסום לפי מלה נאמרו דבריס הללו אלא בסום מממלוהו בבית חתניס והכפולי׳ ומיהו תוסף׳ מלים לה יוסיף מלה לחמרו להוסיף מלים אלא לכפי׳ מהן רחוי׳ להמתכר מיד : סום במכה היא כותבת ג׳ ואחר מלא ודינר סום מהוא מקבלו במכה מחמרו לו כתוב מכה בכתוב׳ והיא תיכנס לך סום על מכה כריך סיסומו אותו בבית על חתוכה מלפים ואחר מלא ודינר דהוי מכה וחומשו : ובר׳ מאות סום סיקבל עליו לכתוב ד׳ מאות : היא נוקנת חמם מאות לפי סומת הכועדים סם : וכפחתן

ר׳ פנחס

והא כי אתא רבין כו׳ אתא גרס׳ הקו׳ וקאמר דמי פריך דבי היכי דהעבד׳ הוייא דבעל הכ׳ מציאת הוייא דבעל והא בדי׳ מפמ׳ דעפי מציאת׳ לעצמה מהעבדה דקאמ׳ המתא הערפה לחמר ר׳ עקיבה מציאתה לה כל פכן אם כן ספיר לפסר להיות דהערפה לבולי עלמא הוייא דבעל ובמציאתה הוייא פלוגתא ועוד קאמר לפי הקו׳ דאמ׳ רב פפא תירוץ הוא זה לא הוה ליה למימר אלא מציאתה כהעבדה על ידי הדחק היא ולא הוה ליה למימר פלוגתא דר׳ עקיבה ורבנן וכר׳ כנרסת רבינו מנוכל דלא גרי׳ה אלא גר׳ כי אתא רבי חל׳ יוחנן בהעבדה אלא על ידי הדחק כו׳ ומילתא בחתי נפשה היא ולפרופי פלוגתא דרבי עקיבא ורבנן אתא דאיירי במתניתין במציאתה ומעם ידיה ומפרש רבין דבהעבד׳ דמעם׳ ידיה אלא על ידי הדחק כולי עלמא לא פליגי דבעל׳ הוי׳ כי פליגי בהערפה שעל ידי הדחק אמ׳ רב פפא מציאת׳ כהערפה שע׳ הדחק דמי פלונתא דר׳ עקיבא ורבנן בעי רב פפא עשתה לו שתי׳ בבת אחת מהו בעי רבינ׳ נ׳או׳ד׳ מהו תיקו׳ : בושת׳ קצו ופגמה : מתקיף לה רבא בר רב חנן אלא מעתה בייש סוסתו של חבירו הנ׳ דבעי למיתן ליה בושת וסוס בר בושת הוא אלא רקק בבגדו של חבירו הנ׳ דבעי למיתן ליה בושת וכי תימא הנ׳ והתנן רקק והגיע בו הרוק ופרע ראש האשה והעביר טליתו ממנו חייב ליתן לו ארבע מאות זוז ואמר רב פפא לא שנו אלא בו אבל בבגדו פטור כגדו לירת לירה זילותא אשתו אית לה זילתא אמר ליה רבינא לרב אשי אלא מעתה בייש עני בן טובי׳ דאירת להו זילותא לכולהו בני משפחה הנ׳ דבעי למיתן להו בושת לכל בני משפחה התם לאו גופיהו אשתו גופיה היא : מתני׳ הפוסק מעות קצו לחתנו ומת חתנו אמרו חכמים יכול הוא שיאמ׳ לאחיך הייתי רוצה ליתן ולך אי אפשי ליתן פסק׳ להכניס לו אלף דינר והוא פוסק כנגדן בחמש עשר מנה וכנגד השום הוא פוסק פחות חומש שום במנה ושוה מנה אין לו אלא מנה שום במנה היא נותנת שלשים ואחר סלעודינר ובארבעמאות היא נותנת חמש מאות מה שחתן

מייתי פ׳ לכל מכלכ׳ מוכל ומוזן פיצ עפין ע עוד עמ׳ מי׳ תכב

מייתי פ׳ לג מכלכ׳ לישות עוד לקמ׳ מי׳ מא

דף יב

דף נע ופש

דף ג ופש

מציאתה כהעבד׳ על ידי הדחק דמי הכא מפמע דמציאתה תחת מזונות כמו מעמם ידיה מדמרמי מציאת להערפה ואע׳ג דאמר בפרק קמ׳ דבמ׳ דמציאת הם׳ לבעלה כי היכי דלא תיהוי לה חיבה לא קאמר מידי דמעמם ידיה כמי מפו׳ חיבה הם כדאמרינן בפ׳׳ק דקבר מזוכי עיקר ומעמם ידיה מפו׳ חיבה ומיהו קאמר דאמרי בהאמ׳ רבה נבי לא זה וזה זוכין במציאתה ובמעמם ידיה ומפרש טעמא דנמרי דוכין במציאת׳ טעמא מאי אמו׳ רבה מציאת׳ לאמה לבעל׳ מפו׳ דלא תיהוי לה חיב׳ הכא תיהוי לה חיב׳ ובבי מעמ׳ ידיה קאמר טעמא מאי אמו׳ רבה דמעמ׳ ידי לבעל׳ מפו׳ דקא מיזכה מיניהו חד טעמ׳ או מפו׳ חיב׳ או מפו׳ דמיזכה מיניהו אלא מעתה ביים סוסתו כו׳ תיפוי מאי פריך והלא במתניתין היכו נותן לאמה בושת מלם ולאים לבד דמי בסתו דלא מחלק האמה נותכין לבעל והם כן אפ׳׳ל היתה האמה בת בושת מלא היו נותכין לאמה נם לבעל לא היה נותן כלום מאי פריך מבייש סוסתו דלאו בת בושת היא :

עני בן טובי׳ לית להו זילותא לכל בכי מפמה׳ מעליה לאמרו מן המכי׳ לותו לאבל עשיר בן טובי׳ אלים מל כפף דפחתי ובירומלתי נמי אמר מחול פוחת חומם בקו׳ פירם בכי טעמים חדא מפו׳ מפוחתין ולותו טעם מפמם מתוך הנמרא דקאמר מאי לאו בכלים מל כפף דפחתי ובירומלתי נמי אמר מחול דעתה מל אמה מהיא רוצה לכלות כליה וטעם אחר דרך לפומם יותר חומם לכבוד חכלה ולחבבה על בעלה ונראה דזה הטעם דיקדק מדאיבטריך לאמעוינן פומא רבה ומומא זוטא דאם היתה עשירה דמפתמפת בכולן והן פוחתין כך לי רבה כמו זוטא לבל לטעמא מפמיע יותר לכבוד הכלה מייך לחלק בין רבה לזוטא כמו מפיר בקו׳ בנמר׳ ולכך נקט בקונט׳ בגדים ופרקמטיא בגד׳ מפמתמים בהן ופוחתין ופרקמטיא דלאו דוקא לאחורה דאם הוו כמו כספים והיה מוסיף מלים אלא לאו דוקא אלא כלומר אחין מפתמפין בהן כגון בגדים אחין תפורין וכיוצא בהן :

שום במנה ומוה מנה פירם בקו׳ מפכיפה לו סום לקבלו עליו בספר הכתוב׳ במנה והיה סוה מנה במוק לכל לאדם ופירומו מגומגם ונראה כפירום רבינו חננאל דמיירי כגון מפפקה להכניס לו בזה הלסון דכמאמירה סום במנה סוה מנה רוצה לומר מתכנים לו סום במנה מיכתוב לה בכתובתה ולא יסוה לותו סום אלא מנה אין לו אלא מנה בלבד ואין כריך סיסוה מלמי ואחר דינר אבל סום במנה מיתם היא נותנת מלפים ואחר דינר דהכי קאמר ליה מתכנים לו סום במנה מיכתוב לה בכתובתה הילכך כריכה להוסיף חומם : וכפחתן

ובשחתן פוסק פחות חומש פירוש כשהחתן מייחד לה כליס ומחר תשמישן תוספת לכתובתה וזה לשומש ולכתוב פחות חומש שמאי אוקי יותר משווי לכבוד החתן ולטעם דפתחי לפי שהיא מתמסרת בתוקס כליס:

תנא שומא רבה ושומא זוטא שומא רבה היינו דכנגד הפוס הוא פוסק דקתני תלתי דינר ושומא זוטא היינו סיפא דכשהחתן פוסק דמשום פסיקא כל דהו ובדידיה נמי תנן שומא רבה ושומא זוטא היינו כותנת פלסים ואחד רבה היא כותנת חשם תלתי ולרבי נרחה כפירוש ר"ח דלא קתני כנגד השתי תלתי דינר תלת כולל מה שחשמ שחר כך והא דפריך היינו ריפא קתני לפוס במנה היינו נותנת לה דינר וכד' מלות היא נותנת ה' מלות דתרוייהו לשתי ליפטריך למיתני ובריש הכא תנן שומא זוטא וקתני שומא רבה קאי שומא דידיה ותנן שומא דידיה וכשהחתן פוס היינו שומא דידיה ולא ליפטריך למתני שומא רבה ושומא זוטא כשומא דידיה דתרוייהו קאי וכשהחתן פוסק:

לא נחלקו דבריס הללו אלא בירושלם ואם רחמר בפרק טרף בקלפי פלא היתה כלה צריכ' להתכשם בירושלם מפני היא הקטרת ודאי לריח לא היו צריכות להתכשם אבל צריכות היו לקום' על כשמי לערן הבשר ולהסיר הטער ולפשט הקמטי':

ואם תימצי לומר במנה המתקבל והוא הדין דמצי לומר אם תימצי לומר במנה הכיסום:

ליום רחמון או לכל יום ויום הרבה תמוהות אלו הבעיות דאם יתן לה לעולם כרמסיק לכל מנה ומנה עשר דינר לכל מנה ומנה ליום כמה במהרה יכלה חותו הממון אלא ודאי נרחה דעשר דינר יתן לה לכל מנה להתקשט לעולם ומיבעיא ליה אם יתן לה בבת אחת והיא תמרנו להתקשט בו עד שתכלה ומשם ואילך אין תקבה לתכשיטי ויתן לפי כבודה או לא יתן לה בבת אחת אלא כדי קיסוטה ליום:

שפסקו לה ד' מלות זהובים לקופה של בשמים לבו ביום אמרה להם כך תפסקו לבנותיכם וענו אחריה אמן: תנו רבנן מעשה ברבן יוחנן בן זכאי שהיה רוכב על החמור והיה יוצא מירושלם והיו תלמידיו מהלכין אחריו ראה ריבה אחת שהיתה מלקטת שעורי מבין גללי בהמתן של ערביים כיון שראת אותו נתעטפה בשערה ועמדה לפניו אמרה לו רבי פרנסני אמר לה בתי מי את אמרה לו בת נקדימון בן גוריון אני אמר לה בתי ממון של בית אביך היכן הלך אמרה לו רבי לא כדין מתלין מתלא בירושלים מלח ממון חסר ואמרי לה חסר ושל בית חמיך היכן הוא אמרה לו בא זה ואיבד את זה אמרה לו ר' זכור אתה כשחתמת על כתובתי אמר להן לתלמידיו זכור אני כשחתמתי על כתובתה של זו והייתי קורא בה אלף אלפים דינרי זהב מבית אביה חוץ משל המיה בכה רבן יוחנן בן זכאי ואמר אשריכם ישראל בזמן שעשין רצונו של מקום אין כל אומה ולשון שולטת בהם ובזמן שאין עושים רצונו של מקום מוסרין ביד אומה שפלה ולא ביד אומה שפלה אלא ביד בהמתן של אומה שפלה ונקדימון בן גוריון לא עבד צדקה והתניא אמרו עליו על נקדימון בן גוריון כשהיה יוצא מביתו לבית המדרש כלי מילת היו

שחתן פוסק הוא פוסק פחות חומש:

גמ' תנו רבנן אין צריך לומר ראשון תלמיד חכם ושני עם הארץ אלא אפילו ראשון עם הארץ ושני תלמיד חכם יכול לום' לאחיך הייתי רוצה ליתן לך אי אפשי ליתן: פסקה להכניס לו אלף דינר: היינו רישא הנא שומא רבה וקתני שום' זוטא תנא שומא דידיה וקתני שום' דידה: מתני' פסקה להכניס לו כספים סלעה נעשה ששה דינרין החתן מקבל עליו עשרה דינרים לקופה לכל מנה ומנה רבן שמעון בן גמליאל אומ' הכל כמנהג המדינה: גמ' היינו פוסק כנגדן חמשה עשר מנה תנא עסקא רבה ותנא עסקא זוטא וצריכ' ראי תנא עסקא רבה דנפיש רווח' אבל עסקא זוטא דוטר רווחא אימא לא צריכ' ואי אשמעינ' עסקא זוטא דוטר זיונא אבל עסקא רבה דנפיש זיונא אימא לא צריכא: החתן מקבל עליו עשרה דינר לקופה: מאי קופא אמר רב אשי קופה של בשמי' וא"ר אשי לא נאמרו דברי הללו אלא בירושלים בעי רב אשי במנה הנישום או במנה המתקבל אם תימצי לומר מנה המתקבל יום ראשון או כל יום ויום אם תימצי לומר כל יום ויום שבת ראשונה או כל שבת ושב' אם תימצי לום' כל שבת ושבת חודש ראשון או כל חודש וחודש אם תימצי לומר כל חדש וחדש שנה ראשון' או כל שנה ושנה תיקו אמר רב יהודה אמר רב מעשה בבתו של נקדימון בן גוריון שפסקו לה חכמי' ארבעמאות זהובים לקופה של בשמים לבו ביום אמרה להם כך תפסקו לבנותיכם וענו אחריה אמן: תנו רבנן מעשה ברבן יוחנן בן זכאי שהיה רוכב על החמור והיה יוצא מירושלם והיו תלמידיו מהלכין אחריו ראה ריבה אחת שהיתה מלקטת שעורי מבין גללי בהמתן של ערביים כיון שראת אותו נתעטפה בשערה ועמדה לפניו אמרה לו רבי פרנסני אמר לה בתי מי את אמרה לו בת נקדימון בן גוריון אני אמר לה בתי ממון של בית אביך היכן הלך אמרה לו רבי לא כדין מתלין מתלא בירושלים מלח ממון חסר ואמרי לה חסר ושל בית חמיך היכן הוא אמרה לו בא זה ואיבד את זה אמרה לו ר' זכור אתה כשחתמת על כתובתי אמר להן לתלמידיו זכור אני כשחתמתי על כתובתה של זו והייתי קורא בה אלף אלפים דינרי זהב מבית אביה חוץ משל המיה בכה רבן יוחנן בן זכאי ואמר אשריכם ישראל בזמן שעשין רצונו של מקום אין כל אומה ולשון שולטת בהם ובזמן שאין עושים רצונו של מקום מוסרין ביד אומה שפלה ולא ביד אומה שפלה אלא ביד בהמתן של אומה שפלה ונקדימון בן גוריון לא עבד צדקה והתניא אמרו עליו על נקדימון בן גוריון כשהיה יוצא מביתו לבית המדרש כלי מילת היו

שומא רבה הוא דרך הממוצע להעלותו על שווי שומא זוטא היכי דמעלו ליה טפי פלא תתבזה בעיני הבריות: תנא שומא דידה וקתני שומא דידיה היא דקתני חתן פוסק הרי שום' דידיה היא הפוסקה הפוס והוא פס לותו בחשם מלות כשבא לכתוב יכתוב לרבע מלו פלא הוא פס לותו חומש יותר על שווי: שומא דידה היכי דקתני היא נותנת מהון בעל הכתוב קודם שבא הפוס ובשעה היא מביאתו וקרובים סמין לותו וחתן פוסק דתנ' תרי זמני חד לשומא רבה וחד לשום זוטא: מתני' פסקה להכניס לו כספים סהן מוכנים לשכר מיד סלעה נשמה ליכתוב בשטר הכתוב בשמה דינר יתר סלים כדתנ' לעיל ובגמרא מפרש הא תו למה לי: לקופה בגמרא מפר' סיתן לה עשרה זוז לכל מנה ומנה שהיו מביאים לו ויקנו לה מהם בשמים לרחוץ בהם בתמרוקי הנשים שכך היערו שהאשה החביבה לבעלה מהה רחוייה היא לבשמים סל עשרה זוז ולא פירשו במתני' שם לכל יום שם לכל שבת שם לכל חודש: גמ' עיסקא כשפיס קרי עיסקא שהם עומדים להשתכר בהן להתעשק תמיד: תנא עיסקא רבה לף דינר מיוסף סלים ויכתוב טו' מנה: עיסקא זוטא סלעה כשמה שהם דינר: זיונא יפאה ואחריות בירושלים היו נוהגות להתקשט בבשמי: במנה הכיסום או במנה המתקבל היי לפל מנה ומנה דקתמר לפי חשבון השומא דקתמר או לפי חשבון שהוא מקבלן עליו דהיינו פחות חומש: שבת רחמונה כו' תימי יודע לייעב קרר בעיות הללו לפי סיטת השם ונרחה בעיני שכן סרגן יום רחמון או כל יום ויום ושם תימצי לומר כל יום ויום שבת רחמון או כל שב' ושבת ואחת כל שבת ושבת חדש רחמון או כל חדש וחדש ואם תי לומר כל חדש וחדש שנה ראשון או כל שנה ושנה: שפסקו לה חכמים שמת בעלה ובלה לכית דין לפסוק לה פריסה מכספיו: לבו ביום לכורך יום לאחר: ולא כדין מוקלין מתלה ולא כך היו מוסלין מפל בירושלם: מלח ממון חסר הרוב למלוח מתוכו כלום לגרום לו שיתקייס יחסרנו לגדקה תמיד וחסרונו זהו קיומו: ואמרי לה חסר יעשה ממנו חסר ושל בית חבת לא עשו פרקי פרחוי ופלה תמוכ': בא זה ואיבד זה לפי שנתעשר בו: חוץ משל המיה תוספת שהוסיף לה החתן: ערביים קרי לותה שפלה שפוסקי להלים הס במדבר: מציעין

מציעין תחתיו ובאין עניים ומקפלין אותן
מאחריו אי בעית אימא לכבודו הוא דעבד
דאיבעית אימא כדרבי ליה למיעבד לא עבד
כדאמרי אינשי לפום נמלא שיחנא תניא אמ׳
רבי אלעזר בר צדוק אראה בנחמר אם לא
ראיתיה שהיתה מלקטת שעורין מבין טלפי
סוסים בעכו קראתי עליה מקרא זה אם לא
תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן
ורעי את גדיותיך אל תקרי גדיותיך אלא
גויותיך: אמר רב שמן בר אבא אמר
רבי יוחנן הכניסה לו זהב שמין אותו והרי
הוא בשוויו מיתיבי הזהב הרי הוא ככלים
מאי לאו ככלי של כסף דפחתי לא ככלי של
זהב דלא פחתי אם כן כליו מיבעי ליה ועוד
תניא זהב הרי הוא ככלים דינרי זהב הרי הן
ככספי רבן שמעון בן גמליאל אומר במקום
שנהגו שלא לפורטן שמין אותן והרי הן ב
בשוויהן רבן שמעון בן גמליאל אהייא אילימ׳
אסיפא מכלל דתנא קמא סבר אפילו במקום
שנהגו שלא לפורטן הא לא נפקי אלא לאו
ארישא והכי קאמר זהב הרי הוא ככלים מאי
כלים כלים של כסף רבן שמעון בן גמליאל
אומר הרי הוא כדינרי של זהב במקום שנהגו
שלא לפורטן לא לעולם אסיפא ודנפקי על
ידי הדחק והא קמיפלגי מר סבר כיון דנפקי
משבחינן לה ומר סבר כיון דלא נפקי אלא על ידי הדחק לא משבחינן לה איבעית
אימא כולה רבן שמעון בן גמליאל הי׳ וחסורי מיחסר׳ והכי קתני זהב הרי הוא ככלים
דינרי זהב הרי הן ככספים כמה דברים אמורים במקום שנהגו לפורטן אבל במקום
שנהגו שלא לפורטן שמין אותם והרי הן בשוויהן דברי רבן שמעון בן גמליאל שרבן
שמעון בן גמליאל אומר במקום שנהגו שלא לפורטן שמין אותם והרי הן בשוויהן
מכל מקום ככליו מיבעי ליה קשיא איבעית אימא הכא במאי עסיקינן בדהבא
פריכא רב אשי אמר בממלא אמר רבי ינאי בשמים של אנטוכיא הרי הן ככספים
אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יוחנן גמלים של ערביא אשה גובה פרנא מהם קצח
אמר רב פפי הני תותבי דבי מכסי אשה גובה פרנה מהן אמר רב פפי הני שקי
דרודיא ואשלי דקמחוניא אשה גובה פרנא מהן אמר רבא מריש הוה אמינא הני
ארנקי דמחוזא אשה גובה פרנא מהם מאי טעמא אסמכתיהו עליהו כיון דחואי
ושקלי להו ונפקי וכי משכחי ארעא זבני בהו אמינא אסמכתייהו אארעא הוא:

מתני׳ המשיא את בתו סתם לא יפחות לה מחמשים זוז פסק להכניסה ערומה לא קצח
יאמר הבעל כשאכנס לביתי אכסנה בכסותי לא מכסה ועד בבית אביה וכן המשיא
את היתומ׳ לא יפחות לה מחמשי׳ זוז אם יש בכיס מפרנסין אות׳ לפי כבודה: גמ׳ אמר אביי חמשי׳ זוז פשיטי ממאי מדקתני
סיפא אם יש בכיס מפרנס׳ אותה לפי כבוד׳ ואמרינן מאי כיס אמר רחבה ארנקי של צרקא ואי סלקא דעתין חמשים זוז ממש
אם יש בכיס כמה יהבינן לה אלא שמע מינה חמשין זוז פשיטי תנו רבנן יתום ויתומה שבאו להתפרנס מפרנסין את היתומה
ואחר כך מפרנסין את היתום מפני שהאיש דרכו לחזור ואין אשה דרכה לחזור יתום ויתומה שבאו

זהב הרי הוא כמוהו פרח דבכלי זהב מיירי כגון כזמי וטבעו ואם תאמר
מאי קאמר לה ככלים של זהב פחתי הא בכלים חיירי ול׳ דהכי
פירושו מאי לאו ככלים דכסף דפחתי דהא זהב לית בהו לכבסת תמיר
כזמי וטבעות לעפ מחיכם נפחתים הא רוכם להתקשט בהן ולהיו פוחתין
חומם ומשכי לה ככלי׳ על זהב דלא פחתי
פירוש כגון כוסות וקערות של זהב דרעבי
דכי מסתמפי בהן פחתי כסל כסף מיהו
לגב יקרים לית מסתמפין בהן תמיד ו
ובהכהו פשיטא דהם כמוויי דלא מסתמפי
בהם כולי האי דפחתי הכי נמי כזמים ו
וטבעות אמוש קימוש עליהן ליכא רוכא
לפחו ככלי מבעיא לי׳ אפי׳ אמר בהלתיו
ובחביבותו ואינו פוחת חומם ומשיך
בדהבא פריכא פי׳ בדייקא בדהבא פריכא
לייר פי׳ זהב אכור והכי קתני זהב אכור
הרי הוא ככלי׳ דהיינו ככלים של זהב כמו
פתר רבי יוחנן דף אף אכור כיון
מיכו פוחת חמוש ככלי׳:
ממלא זהב הניטל מן הארץ ממוכתו:
אלא תריסף תדרבכן פריך:
גמלים של ערביה לאו גוב׳ פורנא מהם
פירש בקונ׳ ריוח מלים מהם ככספי׳
ממוסיף הבעל מלים וקחה לית דהל לחיית
הרי הן ככספים כדקתני ר׳ יהוד׳ ונרש׳ לן
דבכתובה לייר מהאחה בוכה פתובתה
מהן דאמכתיהו עליהו כמו פפי בקונ׳
עצמו נבי ארנקי דמחוזא ומכין פוסקין
דמטלטלי דירד מפתעברי לכתובה דהוו
כגמלים דערביה ואפלי דקמחוניה ד
דאמכתיהו עליהו ואין כר׳ לית דהכהו
כקרקע דמו ואם מפר׳ הבעל תוכיח לאחו
מיד הלקוחות לאח׳ מותו ואם כן לדבריה׳
בטלה תקנ׳ הסוק אלא מחת תקנ׳ הגאוני
נמיה ממטלטלי דיתמי כמו פפתוב בכתב
רב מרינה בגלח:
אמר לבי ממשים זוזי פשיטי כו׳ ואת
אמאי ליכטריך למיפשט ממתני׳
תיפשוט מדרב יהודה אמר רב דאמר בפ׳
קמא דקידושין בעל דבריהם כפף מדינה
ול׳ דרב יהודה לא כתץ אלא אמאי לא
לחודייהו ולא חזוזי ואמאי דהא אמר וכן
בהלכות התוקף לאכירו כותץ לו אלא רבי
יוסי הגלילי הוא דאמר אפי׳ אמר אפי׳ פפים
כורי תבן לו פפים דפפים דמפים
כורי תבן ולא פריך מדרב יהודה וכתובת
כמי אפי׳ למאן דאמר בתובה דרבנן הוי
מאתי׳ זוז כורי׳ כמו למאן דאמר דאורייתא
דלא פליגי אלא בכסף אשה בארץ ישראל
וגירסה בקפוטקיא אם נותן ממעות ארץ
ישראל או ממעו׳ קפוטקיא וכן אפי׳ אמר דאמרה
דהויא לכולי עלמא דרבנן הוי אפי׳ כורי
כדממעע בפ׳ קמא גבי בית דין אל כהכי
גובי׳ כו׳ דכתובת אשה אפי׳ כורי׳ כל תור׳:

מיימ פ׳ ו׳ מהלכ׳ אישות טור אה״ע סי׳ ק

מיימ פ׳ כ׳ מהלכ׳ אישות טור אה״ע סי׳ כה

ך

מיימ פ׳ כ׳ מהלכ׳ מתנ׳ עניים טור יו״ד סי׳ רנ״ד

מצל עומד מרמיהן יקרי והוה היה מעוכב: בליטרא בסר מהיה בסר בזקל והיה כריך בסר בדמי ליטרא מעו': כסר קטן היה ואין התוקר כתכר: תמטולתיה בם בלו והיינו רבותא ולעולם במקל ליטרא בסר קתמר: ההוא דאתא עני המבקש פרנסה: כמה לתת סוער מה לתת רגיל לאכול בפעודתך: בעתו הכל לפי מה שהוא כל יחיד ויחיד לפי ליעורו: תמר מרי דקמח מה רבר זה שלירע לפני עתה שלח הייתי רגיל בכך מבחת זו לבקן ותרנגולת ויין יפן בידה: נפקיתי לך דברתי יותר מדאי: אין לו ממלו: ואינו רוצה להתפרנס מפלג שלח מפל פרקה ומבקש עצמו ברעב: יש לו ואינו רוצה להתפרנס מפלג פרקה:

חכמים אומרים יש לו ואינו רוצה להתפרנס אין מזקקין לו: הני חכמים הס רבי ממעון ולעזל ושם תלמר והא ליתא ליה לר' ממעון רבר' תורה בלמון בני תרס בממכת רחם הפנה ועוד הא דתרמוכן בפרק שלו מציאות הקס תקיס הפב תמיב לפילו מאה פעמי חטו כולהו שלח כרם וחורי רפל היכא רחיכ לתירתם דרמוכן ולא חמרי רברה תורה בלמון בני תרס שלח הכא שלח מפתכר ליה למרתם כרבנן רקרית מסתע רבחין לן מיירי כרפתיב רי מחסורו:

רבתיב היה מוסת רח גרים מוסת בלא שלף לעון ויפת חם בפיון: בטלי

שבאו לינשא משיאין את היתומה ואחר כך משיאין את היתום מפני שבושתה של אשה מרובה משל איש: תנו רבנן יתום שבא לישא שוכרין לו בירה ומציעין לו מיטה וכל כלי תשמישו ואחר כך משיאין לו אשה שנאמר רי מחסורו אשר יחסר לו רי מחסורו זה הבית אשר יחסר זה מיטה ושלחן לו זו אשה וכן הוא אומר אעשה לו עזר כנגדו: תנו רבנן רי מחסורו אתה מצווה עליו לפרנסו ואי אתה מצווה עליו לעשרו אשר יחסר לו אפילו סוס לרכוב עליו ועבד לרוץ לפניו אמרו עליו על הילל הזקן שלקח לעני בן טובים אחר סוס לרכוב עליו ועבד לרוץ לפניו פעם אחת לא מצא עבד לרוץ לפניו ורץ לפניו שלשה מילין: תנו רבנן מעשה באנשי גליל העליון שלקחו לעני בן טובי אחד מציפורי ליטרא בשר בכל יום ליטרא בשר נאי רבותא אמר רב הונא ליטרא בשר משל עופו ואיבעי' אימא בליטרא בשר ממש רב אשי אמר התם כפר קטן היה בכל יומא הוה מפסרי חיותא אמטולתיה: ההוא דאתא לקמיה דרבי נחמיה אמר ליה במה אתה סועד אמר ליה בבשר שמן ויין ישן רצונך שתגלגל עמי בעדשים וכרתנ אמר אוי לו לזה שהרגו נחמיה אוי לו לנחמיה שהרגו לזה מיבעי ליה אלא איהו הוא דלא איבעי ליה לפנוקי נפשיה כולי האי ההוא דאתא לקמיה דרבא אל במה אתה סועד אמר ליה בתרנגולת פטומה ויין ישן אמ' ליה ולא חיישת לרוחקא דציבורא אל אטו מרידהו קאכילנא מדרחמנא קאכילנא דתנינא עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו בעתם לא נאמר אלא בעתו מלמר שכל אחר ואחד נותן הקרוש ברוך הוא פרנסתו בעתו ארהכי אתא אחתיה דרבא דלא חזיא ליה תליסרי שני ואתיא ליה תרנגולת פטומה ויין ישן אמר מאי דקמא אל נעניתי לך קום אכול תנו רבנן אין לו ואינו רוצ' להתפרנס נותנין לו לשו' הלוא' וחוזרין ונותנין לו לשום מתנה רברי רבי מאיר וחכמים אומרי' נותנין לו לשום מתנה וחוזרין ונותנין לו לשום הלואה לשו' מתנה הא לא שקיל אמר רבא לפתוח לו לשום מתנה יש לו ואינו רוצה להתפרנס נותנין לו לשום מתנה וחוזרין ונפרעין ממנו חוזרין ונפרעין הימנו תו לא שקיל אמ' רב פפא לאחר מיתה רבי שמע' אומר יש לו ואינו רוצה להתפרנס אין נזקקין לו אין לו ואינו רוצה להתפרנס אומרי' לו הבא משכון וטול ברי שתזיח רעתו עליו תר העבט זה שאין לו ואינו רוצה להתפרנס שנותנים לו לשום הלואה וחוזרין ונותנין לו לשום מתנ' תעביטנו זה שיש לו ואינו רוצה להתפרנס שנותנין לו לשו' מתנה וחוזרין ונפרעין הימנו לאחר מיתה דברי רבי יהודה וחכמים אומרים יש לו ואינו רוצה להתפרנס אין נזקקין לו ואלא מה אני מקיים תעביטנו דברה תורה בלשון בני אדם מר עוקבא הוה עניא בשיבבותיה דהוה רגיל כל יומא דשרי ליה ארבעא זוזי בצינורא דשבא יום אחד אמר איזיל איחזי מאן קעביד כי ההוא טיבותא ההוא יומא ננהא ליה למר עוקבא לבי מרשבא אתיא רביתהו בהדיה כיון דחזיוה דקא מצלי ליה לרשא נפק בתרייהו רהוט וקם בהדי אתונא דהוה גרופה נורא הוה קא מיקליין כרעיה דמר עוקבא אמרה ליה רביתהו שקול כרעך אותיב אכרעאי חלש דעתיה אמר ליה אנא שכיחנא בנוויה דביתא ומקרבא אהנייתי ומאי כולי האי ראמר מר זוטרא בר טובי' אמר רב ואמרי לה אמר רב הונא בר ביזנא אמר רבי שמעון חסידא ואמרי לה אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי נוח לו לאדם שימסור עצמו לתוך כבשן האש ואל ילבין פני חבירו ברבים מנא לן מתמר רכתיב היא מוצת מר עוקבא הור עניא בשיבבותיה דהוה רגיל לשרורי ליה ארבעמאה זוזי כל מעלי יומא רכיפורא יומא חד שררינהו ניהליה ביד ברייה אתא אמר ליה לא צריך אמר מאי חזרת חואי רקא מולפי לירת יין ישן אמר מפנק כולי האי עיפינהו ושררינהו ניהליה כי קא ניחא נפשיה אמר איתו לו חושבנאי רצרקה אשכ' דהוה כתיב ביה שבעת אלפי דינרי סיאנקי אמר זוזאי קלילי ואורחא רחיקתא קם בזבזה לפלגיה ממוניה היכי עביר הכי והאמר רבי אילעאי באושא התקינו המבזבז אל יבזבז יותר מהוכשה הני מילי מחיים שמא ירד מנכסיו אבל לאחר מיתה לירת לן ברה: רבי אבא הוה צייר זוזי בסודריה ושדי ליה לאחוריה וממצי נפשיה לבי עניי ומצלי עיניה מרמאי: רבי חנינא הוה חהוא עניא דהוה רגיל לשרורי ליה ארבעה זוזי כל מעלי שבתא יומא חד שררינן ניהליה ביד רביתהו אתאי אמר ליה לא צריך מאי חזית שמע' דהוה קאמרי ליה במה אתה סועד

בטלי כסף או בטלי זהב במאי קמל מתני לכתות לו בטל ממי כפופות: היינו חוטרי מלכו מעליתין עין מן העניי לבל עכמיו הרמתי נורמי לכו: המפת' לת עינו מרחה לת עמו כחילו עינו מחויה: מקפח מוקו כחילו מוקו נכוופת: לין מחייבין לותו למכור כו' ריפא' דמתניתין מי שים לו מלתיש זו לה יטול לקט מכחה ופיאה: לין מחייבין לותו למכור כו' להמלים מלתיש זו כדי מלה יטול: כלן קודם מיבה לידי גיבוי הה דתכן לין מחייבין מעיקרה קלי כשבה ליטול לקט ולה היו לו מלתיש זו ואם היה מוכר כלי תשמישו היה מעיב למלתי' זו לין מחייבין לותו למכור והה דתכן מחייבין לאחר מבה לידי גיבוי לאח' משבה עצמו לידי מבית דין נוכח היינו כגון שהיה לו מלתי' זו וטעל לקט מכחה ופיאה וכודע שעשיר היה בית דין בלין ונוכח היינו מה שטעל ואם לין לו כדי למלם מוכר כלי תשמישו היקרי' ומתחתם בפחותים: לידי גבוי מבית דין נוכח היינו: מתני לדעת' רבותה קל מעמע לן דלעם מכתרפת לין מחילתה מחילה: מה מרחוי ליתן לה עיסור נכסים: ואם המיל אחב בחיין לת הבת שרחמוכה יכתן כו'בין מחוי עיסור בין מחוי מחות בין שמו'יותר: גמ' לפרנסת עמי' בלא הבת יתום' שבלת ליבשל נותני' לה נדוניי לה כפי חומר מלנו בקיאין בלבי' ויתרן לו קמכן:

פרנסת הבעל נדוניה על כיפוחין:

פרנסת עבמו מזונות בעודה לבל לחין: הה בלכילה ופתייה כו' עמין הנכסים ואם עני הוה נותנין לו כפי מה שמניחו בלעם' בימר' לת לסתו על ידי פלים ואם הנכסי' מרובים הכל לפי הכבוד: עני בדעת לין בדעתו ליתן לה נדוניית עשיר הלה כ נדוניית עני: נוטלת עשור נכסי' ולה עמין בלה: הכי גרסינן לה קשיה הה דלתידני' הה דלה לתידניה הה דלת' ר' עשור נכסי' בדלה לתידניה ללה לה גר בינוני ולה ע עמדנו על סוף דעתו ואם ויתרן ואם לין קמכן: שכי כתי מפתברת דהיכ' דלתרניה תורת רבי דעתין בלה: דלת כה קל סלקת דעתן הבלה דלמונה לינפל: כל

כלל ג

ומתפרנסו' מנכסי אביהן כיצד אין אומר' אילו אביהן קיים כך וכך היה נותן לה אלא שמין את הנכסים ונותנין לה מאי לאו פרנסת הבעל אמר רב נחמן בר יצחק לא בפרנסת עצמה הא ניזונו' ומתפרנסות קתני מאי לאו אהת פרנסת הבעל ואחת פרנס' עצמה לא אידי ואידי בפרנסת עצמה ולא קשיא הא באכילה ובשתייה והא בלבושא וכיסויא: תנן וחכמים אומרי' פעמים שאדם עני והעשיר או עשיר והעני אלא שמין הנכסים ונותנין לה מאי עני ומאי עשיר אי נימא עני עני בנכסים עשיר עשיר בנכסים מכלל דתנא קמא סבר אפילו עשיר והעני כדמעיקרא יהבינן לה הא ליח ליה אלא לאו עני עני בדעת עשיר עשיר בדעת וקתני שמין את הנכסים ונותנין לה אלמא לא אזלינן בתר אומדנא ותיובתא דשמואל הוא דאמר כרבי יהודה דתנן רבי יהודה אומר אם השיאבת הראשונה יתן לשנייה כדרך שנתן לראשון ונימא הלכה כרבי יהודה אי אמר הלכה כר' יהודה הוה אמינא רוקא השיאה דגלאי דעתיה אבל לא השיאה לא קא משמע לן טעמא דרבי יהודה דאזלינן בתר אומדנא לא שנא השיאה ולא שנא לא השיאה והאי דקתני השיאה להורישך כחן ורבנן דאעני דהשיאה וגלי דעתיה לא אזלינן בתר אומדנא אמר ליה רבא לרב חסדא דרשינן משמך הלכה כרבי יהודה אמר ליה כל כי הני מילי מעליתא תדרשו משמאי ומי אמר רבא הכי והתניא רבי אומר בת הניזונת מן האחין נוטלת עישור נכסי' ואמר רבא הילכתא כרבי לא קשיא הא דאמיניה הא דלא אמיניה הכי נמי מסתברא דאמר רב אדא בר אהבה מעשה ונתן לה רבי אחד משני עשר בנכסים קשיין אהדדי אלא לאו שמעמינה הא דאמיניה הא דלא אמיניה שמעמינה נופא אמר רבי בת הנזונת מן האחין נוטלת עשור נכסים אמרו לו לרבי מי שיש לו עשר בנות ובן אין לו לבן במקום בנות כלום אמר להן כך אני אומר ראשונ' נוטלת עשור נכסים שנייה במה ששיירה ושלישית במה ששיירה ותורות וחולקות בשוה כל

בטלי כסף או בטלי זהב אמר היינו דאמר ר' אלעזר בואו ונחזיק טובה לרמאין שאילמלא הן היינו חוטאין בכל יום שנאמר וקרא עליך אל ה'והיה בך חטא ותני רבי חייא בר רב מריפתי רבי יהושע בן קרחה אמר כל המעלים עיניו מן הצדקה כאילו עובד עבודת אילי' כתיב הכא השמר לך פן יהיה דבר עם לבבך בליעל וגומר וכתיב התם יצאו אנשים בני בליעל מרה להלן עבודת אילי' אף כאן עבוד' אילי' תנו רבנן המסמא את עינו והמצבה את בתנו והמקפח את שוקו אינו נפטר מן העולם עד שיבא לידי כך תנ'התם אין מחייבי' אותו למכור את ביתו ואת כלי תשמישו ולא והתני' היה משתמש בכלי זהב ישתמש בכלי כסף בכלי כסף ישתמש בכלי נחוש' אמר רב זביד לא קשיא הא במיטה ושולחן הא בכוסו וקערות מאי שנא כוסות וקערות דלא דאמר מאיסי לי מטה ושולחן נמי אמר לא מקבל עילואי אמר רבא בריה דרב במחרישו דכספא רב פפא אמר לא קשיא כאן קורס שיבא לידי גיבוי כאן לאחר שיבא לידי גיבוי: מתני' יתום' שהשיאת' אמה או אחיה מדעתה וכתבו לה כמא' או בחמשי' זוז יכולה היא משתגריל להוציא מידן מה שראוי להנתן להר' יהודה אומ' אם השיא את הבת הראשונ' יתן לשנייה כדרך שנתן לראשונה וחכמים אומרים פעמי' שאדם עני והעשיר או עשיר והעני אלא שמין את הנכסי' ונותנין לה: גמ' אמר שמו' לפרנס' שמין באב מיתיבי הבנות ניזונו' בטלי כסף או בטלי זהב והה דלת עייפיכהו ומדרינהו כמו מר עוקבת דלעיל מסו' דבהנך רבדי לת סייך פינוק הלת ודחי עשיר היה: טלי זהב מפה בבועה בתולת מני תרומה כזהב דוחין דההיא דהמוכר לת החומכין: כאן מבחו לידי בנוי פירש בקונטרס מבטל לקט מכח' ופיאה ונודע עמי' עשיר ובלי' בית דין לגבות מה שבטל לעני דהוי ממון שלין לו תובעין היכא למית' דמסו' קנסה גובין ממנו ואפילו אם תמכה לומ' בעלמא כהלי גווכ' בבעל חוב מסדרין ולין מחייבין לותו למכור הכ' משום קנסה מחייבין לותו למכור ורבינו תם פי קרים מיבה לידי גיבוי מילינו בוטל מקופה של צדקה הלת מדבריס סתם של הפקר כגון לקט מכחה ופיאה וכלין לאחר מבחו לידי גבוי מבוטל מקופ' של צדקה מחייבי' לותו למכור וקשה קלת דמבמה דלין מחייבין לותו למכור נבי לקט מכח' ופיאה ותמתע דבריית' נמי דמחייבת לותו למכור נבי לקט מכחה ופיאה מתניל:

מאי לאו בפרנסת מבעל קלת קל לאשבח דהמפת' לה הוי ממין לת הנכסי' דכזוז ומתפרנסת מזה דלעניין פרנסה הוי ממין לת הנכסים לתת להם עשור נכסי' ולעניין מזונת ממין לת הנכסים אם עני הוה ונותנים כמו שמפורש בלעם בימר' לתתו על ידי פלים ואם הנכסים מרובים הכל לפי הכבוד:

לא בפרנסת עצמה מלין ממין לותה בלא הוחיל ועל כרחו מתחייב בתנלי בית דין לבל פרנסת הבעל לין תלוי זה ברעתו כדאמרינן לקמן המומר ל יתפרנסו בנותיו מנכסיו מומעי' לו ולכך ממין לותה בלא:

אינימא עני עני בנכסים כו' והמת' לתי דמברי דממין בלא והכי קאמר עמי' פחו' עשיר בשפה מבתן לרחמוכה ועכמיו העני בנכסים ולא היה נותן לתת כמו מבתן לרחמוכ' ולית לן למימר יבתן למכייה כדרך מבתן לרחמוכ' הלה ממין לת הנכסי' כלומ' ונותנין לפי מה שהיה נותן הלא עכמיו מנכסים מופטים הללו והיינו ממין בלא ופרוך מכלל דתנא קמא סבר כו' הא ליח ליה כלומר ליח ליה כמו שהיה לו מתחילה ודחי הו מלה נותן עכמיו כמו מבתן מתחיל' ובהה ודחי לה לתמר רבי יהוד' יכתן למכייה כו' הלה לאו עני עני בדעת והפתה לין לפרם ממין לת הנכסי' מיפותו בלא: כל

כל חדא וחדא דנפשה שקלה הכי קאמר אם באו כולם להנשא כאחד חולקות בשוה מסייעא ליה לרב מתנה דאמר רב מתנה אם באו להנשא כולם כאחת נוטלות עישור עישור אחד עישור אחר סלקא דעתך אלא נוטלות עשור כאחד תנו רבנן הבנות בין בגרו עד שלא נישאו ובין נשאו עד שלא בגרו איבדו מזונותיהן ולא איבדו פרנסתן דברי רבי רבי שמעון בן אלעזר אומר אף איבדו פרנסתן כיצד הן עושות שוכרות להן בעלים ומוציאין להן פרנסתן אמר רב נחמן אמר לי הונא הילכתא כרבי איתיביה רבא לרב נחמן יתומה שהשיאתה אמה או אחיה מרעתה וכתבו לה במאה או בחמשים זוז יכולה היא משתגריל להוציא מידם מה שראוי להינתן לה טעמ דקטנה הא גדולה ויתרה לא קשיא הא דמחאי הא דלא מחאי הכי נמי מסתברא דאם כן קשיא דרבי ארבי דתניא רבי אומר בת הניזונת מן האחין נוטלת עישור נכסים ניזונת אין שאינה ניזונת לא אלא לאו שמע מינה הא דמחאי הא דלא מחאי שמע מינה אמר ליה רבינא לרבא אמר לן רב אדא בר אהבה משמך בגרה אינה צריכה למחו' נישאת אינה צריכה למחו' בגרה ונישאת צריכה למחו' מי אמר רבא הכי והא איתיביה רבא לרב נחמן יתומה ושני ליה הא דמחי הא דלא מחי לא קשיא הא דקא מיתזנא מינייהו הא דלא קא מיתזנא מינייהו אמר רב הונא אמר רב פרנסה אינה כתנאי כתובה מאי אינה כתנאי כתוב אינימא דאלו פרנסה טרפא ממשעבדי ותנאי כתובה לא טרפא ממשעבדי מאי קא משמע לן הא מעשי בכל יום מוציאין לפרנס ואין מוציאין למזונות ואלא דאלו פרנסה גביא נמי ממטלטלי ותנאי כתובה ממקרקעי גביא ממטלטלי לא גביא לרבי אידי ואידי מיגבי גבייה דתניא אחר נכסים שיש להן אחריו ואחר נכסים שאין להן אחריו מוציאין למזון האשה ולבנות דברי רבי אלא מאי פרנסה אינה כתנאי כתובה לכדתניא האומ' אל יזונו בנותיו מנכסיו אין שומעים לו אל יתפרנסו בנותיו מנכסיו שומעין לו שהפרנסה אינה כתנאי כתובה תלא

כל חדא וחדא דנפשה מקלה וחמי' תיקנו להם כדוכיית נישואיהם עשור נכסי והניחלת רחמן זכת בעיסור מכפני' למה יחזרו ויחלקו עיסורי סוב בשוה: הם בהו כולם ליכמה כחחת חוזרות וחולקות בשוה מלי כחן קודם לזכות הילכך במביל הדחוי ליפחר לפני הבן נוטל החחת עשור והמנייה עשור במה מפיירה וכן כולם והמוחר לבן

בין נפלו עד שלא בגרו כו' לית ליה דרב דימר בסוף כעליה הויה ד דחירוכין דחי לית לי' הוה לי' למימ' כחדרכן עד שלא בגרו דהוו רבות טפי וליכא למימ' דניקט נפלו לאפוקיי דחפי הכי לא חברו פרנסתן דהא לפחמיכין דחפילו נפלו ובגרו לא חברו פרנסתן ודוחק לומר דמסוס ר' אלעזר בר' שמעון דחא לחם חיברו פרנסתן ניקט נפלו:

הא דמחאי לה מכי לפנויי הא דמיתזנ' מיניייהו כדמפני לקמן דחיברו מ מזונותיהן מפמע דחין רוכין עוד לזוכן:

ומי אמר רבה הכי והא חיתיביה כו' קשה לפמ' אמאי לא פריך מדפסק לעיל רבה כרבי דחמ' בת חניזונ' מן האחין כוטלת עשור נכסי ליזונ' אין מניזונ' לית ליה:

והא מעשים בכל יום כו' ואע"ג דלמא הא דמעשים בכל יום היינו מפו דרבי אמרה ול"ל מאמר רב הונא בבית המדרש לפוש חירום מפמו של רבי ופי הב' חיכא דף כב בפ' במה בהמה אע"ג דרב מפקיא ליה ור' יוחנן אמי פליג לקמן החחין מפעברי נכסים מהו בימי רב לא חיפשיטא חותה הורחה עדיין:

דאילו פרנס' טרפ' ממפעברי מפיעברי החחי' ולא מפיעבר הוב ונקמי כתובה לא טרפה ממפעברי אפי' מיעברו החחין כדקתני אין מוכיחין כו':

לרבי חידי וחידי גביה וליכא למימר חיפא דפרנסה חינה כמזונות דלרבי מזונות גביה ממטלטלי ולא פרנס' דכיון דמזונות גביה ממטלטלי כל מכן פרנסה דהא רבה מפיק לעיל כרבי יהוד' דפרנסה ממין כהב וגביה ממטלטלי וגבי מזונו מפי לקמן ממקרקעי ולא ממטלטלי:

מאי פרנס' חיכ' כתנאי כתוב לכדתניא

תיפ' דחמחאי לא קאמ' כמי דפרנס' חיכ' כתנאי כתובה לעכין דחם ניפחו או בגרו חיברו מזונותי' ולא חיברו פרנסתן כדחמ' גבי נופיה לעיל ולעכין דפרנס' ממין בהב לגבי אי חמירכיה ומזונו חמ' לעיל דחין חומדין חם היה הב כו' אלא ממי' לח הכפי' ונוחנין להם ול"ל דהכי פשיטא לי' וחיכ' למיפרך והא מעמי' בכל יום כו' כדפריך לעיל ולא תימ' דלעכין ניפחו או בגרו דחיברו מזונו' ולא פרנס' לא בפי לחוקומי דהכי תירמי דרב הונ' למה לי דהה לעיל קאמ' דב נחמן הל' הונ' הלכ' כר' וליכ' למימר דהייכו הך נופ' דקאמ' לעיל דהה לעיל לא קאמ' בהחי ליפכח והה דלא מוקי כמי חפמין לפרנס' ולא למזונו' חיכ' למימ' דהייכו הא דקאמ' לכדתנ' החומר חל יתפרנסו פו' דהה בה' חלוי כרעיפי' לעיל דכיון דהב חייכו יכול להפקיע מזונו' לא מייך למימר ביה דחין חלוי ברצונו חבל פרנסה דחלוי ברצונו חמין כו': חלא

מיפ' פ' יש ופ"ב מהלכ' אישות פ"ג לחיין פ"ו פור' הל' פ"ח

פסורת השס

תלא ליה רב לרבי ביני חטי פלח לו לגרת פלוגי ותלה פלגה זו בין המיטי:
הוה יתיב ר"ח קמיה דר' כהנית פלגה זו לפניו: ר"ל חייל מלי מיפברו דקא
מיבעיא ליה מכרו לו מפכנו: דמפמע הכי ומפמ' הכי והוה כמיפיב תפובתו
יפרם אם מניחים מויס לו לו ים חילו ביניה ומהו לומר על פניהם: לחר זה
ולחר זה לין מוכיחין לפרנקה ולחר ל נר פנוס

רה תלא ליה רב לרבי ביני חטי האחין ששיעבדו
מהו הוה יתיב רבי חייא קמיה אמר ליה מכרו
או מישכנו אמ' ליה מאי נפקא מינה בין מכרו
בין שמשכנו מוציאין לפרנסה ואין מוציאין
למזונו ורב אי מכרו קמיבעיא ליה ניכתו' ליה
מכרו אי מישכנו קא מיבעיא ליה ניכתוב ליה
מישכנו רב תרויהו קמיבעיא ליה וסבר אי
כתיבנא ליה מכרו האי ניחא אי שלח לי
דמוציאין כל שכן מישכנו אי שלח לי אין
מוציאין אכתי מישכנו קמיבעיא לי אי כתיבנ'
ליה מישכנו אי שלח לי ראין מוציאו' כל שכן
מכרו אי שלח לי מוציאין אכתי מכרו קא
מיבעיא לי אכתוב ליה שיעבדו דמשמע הכי
ומשמ' הכי ור' יוחנן אמר אחר זה ואחד זה אין
מוציאין איבעיא להו לרבי יוחנן לא שמיע
ליה האי דרבי ואי שמיע ליה הוה מקבל ליה
או דלמא שמיע ליה ולא מקבל ליה תא
שמע דאתמר מי שמרת והניח שתי בנות ובן
וקרמה הראשונה ונטלה עישור נכסים ולא
הספיקה שנייה לגבות ער שמת הבן אמר
רבי יוחנן שנייה ויתרה אמר רבי חנינא גדולה מזו אמרו מוציאין לפרנסה ואין
מוציאין למזונות ואת אמרת שנייה ויתרה ואם איתא נימא ליה מאן אמר ודלמא
לעולם לא שמיע ליה וכי שמיע ליה קביל ושני התם דאיכא רווח ביתא אמר ליה
רב יימר לרב אשי אלא מעתה אשכח מציאה בעלמא דאיכא רווח ביתא הכי נמי
דלא יהבינן לה עישור נכסים אמר ליה אנא רווח ביתא מהני נכסי קאמינא אפר
אמימר בת יורשת הויא אמר ליה רב אשי לאמימר אילו בעי לסלוקה בזוזי הכי נמי
דלא מצי לסלוקה אמר ליה אין איבעי לסלוקא בחרא ארעא הכי נמי דלא מצי
מסלק לה אמר ליה אין רב אשי אמר בת בעלת חוב הויא ואף דאמימר הדר ביה
דאמר רב מניומי בריה דרב ניחומי הוה קאימנא קמיה דאמימר ואתאי ההיא איתתא
לקמיה דהות קא בעיא עישור נכסים וחזיתיה לרעתיה דאי בעי לסלוקא בזוזי הוה
מסלק לה דשמעי מאחי דהוה קאמרי לח אילו הוו לן זוזי סליקנא בזוזי ואישתיק ולא
אמר להו ולא מידי והשתא דאמרת בעלת חוב הויא ואף דאחי למאי נפקא מינה
למיגבא לבינונית שלא בשבועה וזיבורית בשבועה מאיתא שמע דרבינא אגבית
לברתיה דרב אשי ממר בריה דרב אשי בינונית ושלא בשבועה מבריה דרב סמא
בריה דרב אשי זבורית בשבועה שלח ליה רב נחמיא בריה דרב יוסף לרבה בר רב
הונא זוטי מנהרדעא כי אתיא הא איתת' לקמך אגבית עישור נכסי מאיצטרובלא
אמר רב אשי כי הוינן בי רב כהנא הוה מנבינן מעמלא דביתי שלח ליה רב ענן לרב
הונא הונא חברין שלם כי אתיא הא איתתא לקמך אגביה עישור ניכסי הוה יתיב
רב ששת קמיה אמר ליה זיל אימא ליה ובשמתא יהא מאן דלא אמר ליה ענן
ענן ממקרקעי או ממטלטלי ומאן יתיב בי מרזחא בראש אזל רב ששת לקמיה דרב
ענן אמר ליה מר רבה ורב הונא רביה דרבה ושמותי שמית מאן דלא אמר ליה ואי
רו לאו דשמית לא הוי קאמינא ענן ענן ממקרקעי או ממטלטלי ומאן יתיב בי מרזחא
בראש אזל רב ענן לקמיה דמר עוקבא אמר ליה חזי מר היכי שלח לי רב הונא ענן ענן
ועוד מרזיחא דשלח לי מאי ניהו אמר ליה אימא לי איזי גופא

ליה רב לר' ביני חטי פירים לח פלגו' הרבה פלגו והיו לגרו' תמורו'
זו לזו וביו לותס תפירות כתב פלילה זו ובקונט' פירים בין המיטין
וכן לתר בירום כהמזקין תלי לי ביני פיטיו':
משום רווח ביתא ים להסתפק היכא דליכא עפר בנו דליכא רווח ביתא:
ואשתיק מכלן רגיל ר"ת כשהיה יושב
בדין ול' מבעלי דיכין מגזס
לחבירו ולות'כך ובך תתחייב לי בדין רגיל היה ר"ת לומ' פקר לתה דובר כי לא יתחייב פלס לין לו לדיין לומר כן מה היה מוכיח
רב מכומי מדלפתיק לתימר:
מעמלא דביתי ולס תלמר היכי דמי לי בפכירו' מיבה מן הכתי' פמיט מטורפת דהה מקרקעי לינהו ולי בפכירו' מנכו כבר הפי מטלטלי ממש הוו ול"ל דמיירי מהפכירו הבית לפל' ועמד בו הפוכר חפי מכה ולפ"ג דכבר כתחייב על מה פעמד בבית גובה ולא חפיב מטלטלי דפכירות לינה מפתלתת הלא לכפוף:
ובשמתא ליהוי מלן דלא לימת ליה ולס תלמר לעפ פלא יהא כריך
הפרה כדלמרינן בלילו הן הגולן נדוי על תכלי כריך הפרה מכלן מיהודה דכתי' לס לא הביאותיו לגלך וגו' לעפ פקיים התכלי היו עכמותיו מגולגלין בלרון ול"ל דהכי מילי ברב' פהתנודה מפופין בפעת הנדוי לס יתקייים התכלי כי התס דמלריה ונכסי דבידי ממיס לא היה יכול למוכרו והפ כלילו לין תכלי כלל לפל הכא פבידו לקיו התכלי לין כריך הפרה ל"ת: תמר

פיוקין דף כח

לפי פבעלת חוב קל לגבי היא פהיה לחי':
כי לתיה היא לתיתה לפה לחת בלת
לפני רבי כחמיה פהי לה ליטול פיפו פכפים
במקומו פל רבה בר רב הונא ובייקם פמכו
לפלוח לו דבר תלוקי פיפתרל בריכה:
לפטרובלה מוסב לחת המיס כמות פהן
ומקרקעי חמיב להו: מעמלא דביתיה
פבירות הבתיס ממקרקעי קא לתי: הוה
יתיב רב פמת קמיה כפבה הפלים לפניו
ולייקר רב הונא על דקרייה הונא חברי':
לל רב הונא לרב פפת: זיל לימת ליה
בלפון נכלי כלפר לומר לך: ובפתתא
תהיה לס לא תלמר בלפון זה: ענן ענן
מהיכן לתה לומר להגבותה ממקרקעי
מיפוב פבי' לו לפילו ממטלטלי ועוד פלא לחרת
המיבני: מלן יתיב בי מרזיחא בריפא
מי מיפב בבית לבל ברים הקרוי' בפהיו
מפובים בפעורה היה כיבר מפיבלן מי
הוה ברים מהגרול מיפב במטה לחת
לרים המלחן ובני לו במט' לחרת למטה
היפכו: לל מר רבה לתה ורב הונא רבך
ולפייפו לומר לו כך פלא יכעום עליו על
פכעפה פליה בדבר ומרלפו פניפ פעל
כריחו נעפה פליה לכך: גופא

מיית פ"ג פמ"ב
לינות
פלג לפוין פל
שור פל מי ביב

עין משפט

מסורת השס

אמר רב נחמן יכתוב כתיב ולעבד דקרינן יכתוב מכל מקום דרמיזן מדלא כתיב מכתוב דליכא למיטעי וכתוב יבא לעבד דלא קרינן הכי חיוב למורים מהתקנה מומיבין ברים לנחמו ופי הקונטרס רחוק:

אמר רבה הלכך כו' לעיל פירשנו דבזמן הזה כולהו ממטלטלי:

המשלים מעותיו לבתו פיר' בקונ' והיה חומר כחתן עלי לחזר מכיסיה

לה דק דבעמ' מפקינן דליכא בין ר' מאיר ובין ר"י חלה גדולה מן האירוסין:

וכי חיכה חלה פרס וכבי מאיר סבר דליכא יכולה למוכרו:

אילימא קטנה מן הנכסיה חיכ' ביניהו פי' לף קטנה מן הנכסיה חבל חלה ודלי דגדולה מן האירוסין כמי חיכה ביניהו דלר' מאיר יעמ' פלים מה שהשלים בידו ולר' יוסי הרשו בידה כדתנן במתני':

קטנה דלאו בת זכוכי היא וליכא למימ' דמיפ חיכטריך לקטנ' מן הנכסיה דלמא מן הנכסיה לה תמכוד דלכ' הוה ליה למימני בהדיה חבל קטנה אפילו מן הנכסיה לה תמכור דמוקמ' לתנני בחסורי מיחסרא ותני ספיר דקאי אכמה דברים אמורים בנכסיה:

תא מכי ר' מאיר היא דאמר מכוח לקיי' דברי הכת חבל לרבי יוסי ליה ונתיב לי ליה למה לי למימ' לה יהא חלה פרה ולמיתלי טעמא בהאי תיפוק ליה מ משו' דליה ליה מכוח לקיי' דברי הכת ומשו לרבנין דרבי מאיר קאמר: הח

גופא דעובדא תחילת הדבריס מה לעון פלחת לו: יכתוב כתיב לית לך לומ' פתח בעום חות שלח לה כן חלף לו ה' סמוכין לו לו על פי הכקודה מתחיל והיה בתה במקו' חות כתו' יכתוב כתו כחן חלף על כרחך עפ' מסור' הכתב תתה קור' יכת' והוה המכוחם עמו כלומר כחבל המתנה:

כר קנוס ופקורס לוי

מר וחח מי מכפטו מר' ורעתו זחם ומעתק מעלין: כעמה סר לכרוחים לגדולים הבאי לכמתו: מתכי המפלים מעות לבתו מכר מעות ביד פלים לזרך בתו לקנות פרה לו כדוניה לכמתנמה: וחיה חומר' לחר מכפחת: כחתן בעלי עלי פלח יעבכס לעמתו תנס לו וחוה יקנה לי פרה כמתנמה: יעמה פלים כו' יקנה המרה וחין מזמעי' לה רחמנה לקייס דברי המת: וכי חיכה חלה פרה וכי מה תועלת לו לקנות חפילו חין כחן מעות חלה כבר נקנה המרה והיה רוכה למוכרה הרי היא מכורה הלכך מומען לה: בדת מנמ' מפ' מתן קתני לה: בדת מומעין לה: נמ' מן הנכסיה הרמו בידה פלח החב לה עלה בדעתו למוכרס ביד פלים חלה עד מתנמה דמכמפחת הבעל זכאי ל לחכול פירות: מחי ביניהו בתי פליגי בגדולה לו בקטנה: דרבי מחיר מבר הרמות בידה דהאי דקחמר רבי מחיר מן הנכסיה הרמות בידה חפילו בקטנה כמי חמר חיתי סיפא דמתניתין: הח מרישא ממעינן מינה דלא חמר רבי יוסי מומעין ל לה חלה בגדולה מדקא מייתי טעמא ל למילתיה וכי חיכה חלה פרה והיה רוכה למוכרה חלמא בגדולה הרחוייה למכור מדות קחמר: חלה רבי מחיר ועכ כי חמר בבדייתא כמי מן הנכסיה הרמות בידה בגדולה חמר ולא בקטנה: חלה גדולה מן האירוסין חיכה ביניהו דקחמר ר' מחיר מן האירוסין יעמה פלים פליטתו ואפי' היה גדולה וקא ס"ל ר' יוסי כיון דגדולה היה מומען לה: הלכה כר' מחיר טעמא מפום מכוה לקייס דברי המת: חילפא פס חכס: תלה כפניה גופא דעובדא במפכת תענית מפום דחוקבוה לר' יוחנן בריפא כפהלך חילפא בפחורה כי חקא חמרו ליה חי הוה יתיב מר וברים להו מר הוה מלך חזל חלה כפניה בחילקריה דמכותא בקלוכסות חרוים פתולי בה וילון הפניכה: מכותא וילון: חמר כל מלן דחתי כו' כלומר חעפ סהלכתי בפחור' לה מכחתי למודי וים בידי לתק' כל הבריתו' פפידרו רבי חייא ורבי חוסעיה לפי פהן עיקר כדחמרינ' בעלמא כל מתניתי' הלה מיתניה בי רבי חייא ורבי חוסעיה לה ת תותבו מיכה בבי מדרפא: תכה ליה פכה לפכיו בריתא זו ופלגו למכות לה כמך במסכה פפדר רבי: פקל חבי פלע: ורחוין פיכין כוכין בפחות: כותכים להס פלע דחי הוה ידע מיתייקרו המזונו ויבטרכו לפלע לה הוה חמר: חל תתנו הרי מיחה בידיכו ולה עפלין יורפים חלה צעכיין זה: הס מתו בלה בכיס: לין נותנין להם חלה פקל פלין לנו להפפיד לת הבחים לחבריהם והוחיל ועפה לת החבים לחבריהם יורפים לחבריהם ודחי דוקא פקל קחמר כדי פתפו ירופה לחבריהם לחותן לחבריהם: הח מני היכא דחמר להו חל תתנו להם חלה פקל לין נותנין להם חלה פקל ולף על גב דפקוף סוף כולהו כיכפי דידהו ניכהו לה יכבינן להו בקוטנן חלה פקל בפבת והמותר יזכו מן הפרקה וליכא לחקפוויי עלה הח דחמר בפרק כעריה לה כל כמיניה פיעפיר לת בניו ויפיל עכמו על הפיבור דפתם הוה דחמר חל תקברוהו מכפכיו וככפי דידיה ניכהו הילכך לה פייתינן ליה לקוברו מן הפרקה כדי להפפיר לת בניו חבל הכא נכפי לחו דיתמי ניכהו כי חס לפי פוחתו:

רבי מחיר

עיין מ' כ' ופ' מהלכ' תישות פחב לחתן עם כתב עשיו פתם שור חלם פי' נג קיל קיב: עיין מ' כ' מהלכ' תישות שור חלם פי' כל

עיין מ' יח מהלכ' זכייה פלא נעשין פב מוד מה מ' רנג

יש טוחלין דף קיט מכניה דף כל

רבי מאיר היא דאמר מצוה לקיים דברי המת
אמר רב חסדא אמר מר עוקבא הלכתא בין
שאמר תנו ובין שאמר אל תתנו נותנין להם
כל צורכם הא קיימא לן הלכה כרבי מאיר
דאמר מצוה לקיים דברי המת הני מילי
במילי אחרנייתא אבל בהא ניחא ליה והא
דאמר הכי לזרזינהו הוא דאתא תנן התם ר'
הפעוטו מקחן מקח וממכרן מכר בטלטלין
אמר רפרם לא שנו אלא שאין שם אפיטרופוס
אבל יש שם אפיטרופוס אין מקחן מקח ואין
ממכרן מכר ממאי מרקתני אין מעשה קטנה
בלום ודילמא היכא דאיכא שליש שאני אם
כן ליתני אבל בקטנה יעשה שליש מה
שהושלש בידו מאי אין מעשה קטנה בלום
שמעמינה אפילו בעלמא:

הדרן עלך מציאת האשה

המדיר את אשתו מליהנות לו עד
שלשים יום ועמיד פרנס יתר
מיכן יוציא ויתן כתובה רבי יהודה אומר בישראל
חורש אחר יקיים ושנים יוציא ויתן כתובה
ובכהנת שנים יקיים ושלשה יוציא ויתן כתובה
המדיר את אשתו שלא תטעם אחר מכל הפירות
יוציא ויתן כתובה רבי יהודה אומר בישראל יוכל
אחר יקיים שנים יוציא ויתן כתובה ובכהנת שני יקיים שלשה יוציא ויתן כתובה המדיר
את אשתו שלא תתקשט באחר מכל המינין יוציא ויתן כתובה רבי יוסי אומר בעיירות
שלא נתן קצבה ובעשירו של שלשים יום: גמ' וכיון דמשעבד לה היכי מצי מדיר לה
כל כמיני דמפקעי ליה לשיעבודי והתנן קונ' שאיני עושה לפיך אינו צריך לומר אלם'
כיון דמשעבד ליה לאו כל כמיני דמפקעי ליה לשיעבוד הכא נמי כיון דמשעבד לה לאו
כל כמיני דמפקעי לה לשעבוריה אלא מתוך שיכול לומר לה צאי מעשה ידיך במזונותיך
נעשה

המדיר את אשתו מליהנות לו
לא פירש בקונטרס
דהיינו הנאת תשמישו
כיון דהוי מעשה לה
הלכך בשביל תשמיש לא נמי לכופו להוציא
ויתן כתובה והכי משמע בגמרא פריך
והוי מעשה לה: ומיהו פרנס מצי
מיבעי ליה: ביעבדנו לא ישראל הוי מיכול
לחזור את ברופתו: ובכהנת מיהו יגרשנה
לו יכול להחזיר ומיהו קושי יתחרט יהבו
ליה רבנן זיבחנו טפי: ואחר מכל הסירות
קונס עד פלוני עלי והוי קיי"ל: בעיניות
מלא נתן קצב בחפץ עכו"ם לא נתן
קצבה לרבר עד מתי תסרו עליה הוי דיוטיה
ויתן כתובה לבל לא נתן קצבה תתיתן עד
חותו זמן ובגמרא מפרש עד כמה היא
קצבתה: ובעשירות מרגלו לכך עד
שלמי יום לא קרינן יחד לין כופין
להוציא: גמ' וכיון דמשעבד לה למזונו:

הדרן עלך מציאת האשה

המדיר את אשתו מליהנות לו עד
שלשים יום ועמיד פרנס יתר
מיכן יוציא ויתן כתובה רבי יהודה אומר בישראל
חורש אחר יקיים ושנים יוציא ויתן כתובה
ובכהנת שנים יקיים ושלשה יוציא ויתן כתובה
המדיר את אשתו שלא תטעם אחר מכל הפירות
יוציא ויתן כתובה רבי יהודה אומר בישראל יוכל
אחר יקיים שנים יוציא ויתן כתובה ובכהנת שני יקיים שלשה יוציא ויתן כתובה המדיר
את אשתו שלא תתקשט באחר מכל המינין יוציא ויתן כתובה רבי יוסי אומר בעיירות
שלא נתן קצבה ובעשירו של שלשים יום: גמ' וכיון דמשעבד לה היכי מצי מדיר לה
כל כמיני דמפקעי ליה לשיעבודי והתנן קונ' שאיני עושה לפיך אינו צריך לומר אלם'
כיון דמשעבד ליה לאו כל כמיני דמפקעי ליה לשיעבוד הכא נמי כיון דמשעבד לה לאו
כל כמיני דמפקעי לה לשעבוריה אלא מתוך שיכול לומר לה צאי מעשה ידיך במזונותיך
נעשה

המדיר את חמתו מליהנות לו
לא פירש בקונטרס
דהיינו הנאת תשמישו
כיון דהוי מעשה לה
הלכך בשביל תשמיש לא נמי לכופו להוציא
ויתן כתובה והכי משמע בגמרא פריך
והוי מעשה לה: ומיהו פרנס מצי
מיבעי ליה: ביעבדנו לא ישראל הוי מיכול
לחזור את ברופתו: ובכהנת מיהו יגרשנה
לו יכול להחזיר ומיהו קושי יתחרט יהבו
ליה רבנן זיבחנו טפי: ואחר מכל הסירות
קונס עד פלוני עלי והוי קיי"ל: בעיניות
מלא נתן קצב בחפץ עכו"ם לא נתן
קצבה לרבר עד מתי תסרו עליה הוי דיוטיה
ויתן כתובה לבל לא נתן קצבה תתיתן עד
חותו זמן ובגמרא מפרש עד כמה היא
קצבתה: ובעשירות מרגלו לכך עד
שלמי יום לא קרינן יחד לין כופין
להוציא: גמ' וכיון דמשעבד לה למזונו:

הדרן עלך מציאת האשה

המדיר את אשתו מליהנות לו עד
שלשים יום ועמיד פרנס יתר
מיכן יוציא ויתן כתובה רבי יהודה אומר בישראל
חורש אחר יקיים ושנים יוציא ויתן כתובה
ובכהנת שנים יקיים ושלשה יוציא ויתן כתובה
המדיר את אשתו שלא תטעם אחר מכל הפירות
יוציא ויתן כתובה רבי יהודה אומר בישראל יוכל
אחר יקיים שנים יוציא ויתן כתובה ובכהנת שני יקיים שלשה יוציא ויתן כתובה המדיר
את אשתו שלא תתקשט באחר מכל המינין יוציא ויתן כתובה רבי יוסי אומר בעיירות
שלא נתן קצבה ובעשירו של שלשים יום: גמ' וכיון דמשעבד לה היכי מצי מדיר לה
כל כמיני דמפקעי ליה לשיעבודי והתנן קונ' שאיני עושה לפיך אינו צריך לומר אלם'
כיון דמשעבד ליה לאו כל כמיני דמפקעי ליה לשיעבוד הכא נמי כיון דמשעבד לה לאו
כל כמיני דמפקעי לה לשעבוריה אלא מתוך שיכול לומר לה צאי מעשה ידיך במזונותיך
נעשה

לה בחרי הכך מכופי להוציא ולא דלא תני במתני' אלא כגון מופת מחץ ובעל פוליפוס דאחיץ ממילא לבל הכך דאחיץ כפייה דידהו על ידי עסיקת הב' לא
קתני ומקמן ומברף ובורסי דקתני הפילו בעבו אחר שכפאו כיחה פליכם מתכוונים להקניט ולכער הלמה ועוד יש להביא ראיה דיוטיה מעמע כפייה דמחמ'
בסוף הבא על יבמתו עובדא הוה בבי כניסתי בקיסרי קמיה דרבי יוחנן ואמר יוחנן ותיתן כתובה ומעמע התם דכפיוה ליה ותיתן אמאי לא אמרינן לה להוציא דף פס ופס
דבריה מחמת טענה בהדי הכך מכופין להוציא דאמר פומא בה דמים הוא יכול לעבו' מהוא עקור ולא תעו' דקתני סיפא כי מהדר מעכבא בו' מעכבא
ולא מייך לוס מכור היית פאני יכולה לקבל ורובייהו מיתרבי בהאי מילתא ורבינו חננאל הביא תילתא דאמי' דכל הנך יכיא דאמי' אין כופין ואפי' היכא
אמר ממוכל אין מעמין אלא לפסולות אמר רבי ממוכל תניא המדיר את אשתו מליהנו כו' מעמינו מכופין ופסק רבינו חננאל מעמין ט"ס אין
כופין אלא היכא מעמר בהדיא כופין לבל היכא דאמור רבנן יכיא אמור לו כבר חייבוך חכמי להוציא ואם לא תוציא מותר לקרותך עבריינית לבל לכפותו
לה ולקמן גבי האומר אינו מפרנס לית בה בהדיא כופין אותו ויכיא ויתן כתובה והחיוב דהחולץ דחוזרין הכל נדול למיכפייה לכנוס או לפטור
ליבמו לפי שמוכח מתכת כל עניני היסות בין תשמיש המיטה בין תזונות לבל מעמ תשמיש המיטה לחודיה או מעמ תזונות לה והחיוב דסוף הבא על יבמתו נ
מתם מעמע דלבסופה אתר דבעבה מעמע לפניו קום לחם להוציא ויותר נראה דכופין בבל הני כדפרי אלא דירושלמי קשבר מפייך בפייס במילי לבל
לדידן דקיימא לן דבדבריהם לא נזקר עבד עכ חיירי במופי כיון דמעמע יכיא מעמע כפייה היכ דעופה לה עולה ויהיו אין לכוף מעם חרש לגרש ולעבו' מעמה
עד שנתבע רחים ברורה דהא אתרי דנט מעמה בירושלמי אלא כדין פסול ואין להתיר אתת אים מספק:

הבא נמי כיון דמשעבד לה כו' ואיכא לבוקי כגון דתלהו למזונותיה בתשמיש אתר' דאתר יאסר תשמישך עלי אם אזונך ולא דאם כן אתי' אמזונך דיה לקמן
אפילו בבתם יתיר שאין אומר פתח לבדרו לה הוה ליה לאתר תיכף יכיא ויתן כתובה ותיאסר לביתו הילל אבל אתת ולבית אמאי אתי אבתות וכי היתי גוכית פריך אתאי דאמבי כגון דתלהו לקיפוטיה בתשמיש היטה ולימא נמי למיתר כגון דאתר יאסר הנאת תשמישך עלי
אבל אם תהנה אתכי דאתר לרב יהודה דאתר בפרק אבי דרבדים קונם עיבי בשיכה היום אם אוכל לאתר יעבו לאתר דף יד
הבא נמי אמור לבתם דתכי אתר יתירה אינים דאתר בתם אתרתי אתת אתרת אתר אתר דאתר אתר אתר אתר אתר אתר אתר אתר אתר אתר אתר
נדרים ובתוספת הר יוסף מפרים לפני רבינו שמואל מ"ש פירש לקמן דאוקי מוקי דתלהו לקיפוטיה בתשמיש היטה דקתני המדיר תשמיש אלא תתקשט ולא
קתני המדיר מקיפוט מעמע מעיר מעבידה מתשמיש מבני אלא תתקשט אבל הבא דקתני המדיר מליהנות מעמע מהנאתה מעמ מדירה:

עין משפט

נעשה כאומר לה הרי כו׳ הכא לא מצי למיפרך והא לא אמ׳ לה הכי כדפרך בגמ׳ דהכא חין הכדר טוב ומעמיד בעלמ׳ הוה דלמה הו מדירה אלא במכיל פירות מעשה ידיה אלא חבל התם גבי מקדים ידי חמתו חין הכדר טוב ופרך לתקן דיבורו פרוש לומר יקדמו ידיך לעומיהן להכי פריך לה התם:

אלא לא תימא כעשה כו׳ לא הוה מצי למימר דמתכי׳ דהכא כר׳ מחיר דאמ׳ חדש מוכיח דבריו לבטלה כדמכי׳ בגמ׳ דלא דמי דודאי ממוש דאין חדש מוכיח דבריו לבטלה יש לנו לתקן דיבורו כמו התם דמקדים מעשה ידיה ואחריכן דבעי למימר יקדמו ידיך לעומיהן דאיכו חלה תיקון מילה בעלמא אבל להוסיף על הדיבור מה שלא אמ׳ כלל אין לנו להוסיף בסבירא כך היה פשוט לנו לומר מכך היה דעתו בלא שום דיבור אחר כמו שהיו מתנהגים בדורין מתחילה:

והאידנא דאדרתן לה מציא לאיגלגולי בהדך ואדעת׳ דהכי לא מחלה עידיכ׳ הילכ׳ משעבד לה ומכל מקום אל הכדר דבשעת הכד׳ לאכתי לא היה משעבד לי כמי שלא עשה מחילה הכדר אל מכל זמן שהיה עמו יש לה לגלגל עמו דאע׳ דאי׳ יורדת עמו אין זה חשיב ירידי משום דבנו משפחתה העשירים כמו בעלה רגילין בכך אלא חשיב מתוך עומרו היה מוותר הילכך יש לה לגלגל עמו וכשחוזר עמו יש להניח כמו שהיתה רגילה בבית חשיב:

שהגיע זמן ולא נשאו פירש בקונט׳ דמדאוריית׳ לא משתעבד לה לפיכ׳ הכדר אל ומקשה דאל מן השמיעה כמי יחול הכדר מהאי טעמא דהא קיימא לן דמזונות כמוהה דרבנן ועוד קשה מאחי עומה לפיך אחאי אין הכדר אל והא משעבד ידיה לבעלה לכולי עלמא לא הוי אלא מדרבנן ומדרבנן אמאי לא משהגיע זמן ולא נשאו כלומר הא דיקתני לפיכ׳ משהגיע זמן ולא נשאו אבל כשהגיע זמן ולא נשאו אלא שלא הגיע זמן לפיכך אל הכדר ודווקא הגיע זמן אבל כשהגיע זמן ולא נשאו אין כדין להעמיד פרכם דמכרה וקבילה כדאמר בפרק חלון ועוד קשה כמהדיר ככר הגיע זמן ומיהו אל הכדר אלא שמוה רבנן למשעבדה אפילו כל זמן שלא נישאת ומפקיע הקונ׳ אוקו משעבוד:

שפי לה עביד מליאותיה הכא לא מיירי אלא בשלא עשה מליאותיה כיון שלא נישאת ואפילו לא תקנה אחרת כגון שיתן לו אביה או אחיו בפתע והלה יתן לה כמו שבי בה בדרך דמייתי לקמן דאין לומ׳ דדווקא בה בדרך ואין לו מה יאכל התירו לו דהא שבי מעשה רבית חודען מפשע דאי הוה יהיב ליה מתנה גמור הוה מרי אבי למיכל ול׳ דאין הכי נמי אבל אין רגילות ליתן בכהנ דכל פעה ירא מיחזיק בהן המקבל ואת ויפקי׳ כדלקמן ול׳ דהא ודאי לא מריב׳ אלא לבה בדרך הוגיל לה כשנשאו המזונו׳ לרמו׳ אחרת משיפלו מיד המדיר דכר׳ כמו שהן עדיין ברשותו ותקנתא דאחוי אבי לא הכי נמי דלא מציא למימר אחוי ליתן לו מעות:

נעשין דף מז

כתובות דף נח

שבי דייני דף קי

נדרים דף עג

נעשין דף מז

כתובות דף נח

כתובות דף נט

כאומר לה צאי מעשה ידיך במזונותיך ואם איתא להא דרב הונא אמר רב דאמ׳ רב הונא אמר רב יכולה אשה שתאמר לבעלה איני ניזונת ואיני עושה קונם שאני עוש׳ לפיך אמאי אינו צריך להפר לימא מתוך שיכולה לומר אינו ניזונית ואיני עושה נעשית כמי שאומרת לו איני ניזונת ואיני עושה אלא לא תימא נעשה אלא כאומר לה צאי מעשה ידיך במזונותיך אי הכי פרנס למה לה ברלא ספק אי ברלא ספקא הדר קושיין לדוכתיה אמ׳ רב אשי במספקת לרבו׳ גדולים ואינה מספקת לרבים קטנים הני דברים קטנים היכי דמי אי דרגילה בהו הא רגילה בהו ואי לא רגילה בהו פרנס למ׳לה לא צריכא דרגילה בבית נשא וקא מגלגלא בהדיה דאמרה ליה עד האידנא דלא אדרתן גלגילנא בהדך השתא דאדרתן לא מצינא דאיגלגל בהדך ומאי שנא עד שלשים יום לא שמעי׳ בה אינשי ולא זילא בה מילתא טפי שמעי׳ בה אינשי וזילא בה מילתא איבעית אימא שהדירה כשהיא ארוסה ארוסה מי אית לה מזוני שהגיע זמן ולא נישאו דתנ׳ הגיע זמן ולא נישאו אוכלו משלו ואוכלות בתרומה ומאי שנא עד שלשים יום עד שלשים יום עביד שליח שליחותיה טפי לא עביד שליח שליחותיה ואיבעית אימא שהדיר כשהיא ארוסה ונישאת הא סבר׳ וקבילה דאמרה כסבור׳ אני שאני יכולה לקבל עבשיו אין אני יכולה לקבל אימר דאמרינן הכי נבי מומין לעניין מזוני מי אמרינן הכי אלא מחוורתא כדשנין מעיקרא: עד שלשים יום יעמיד פרנס: ופרנס לאו שליחותיה קא עביד אמר רב הונא באומר כל הזן אינו מפסיד וכי אמר הכי לאו שליחותי׳ קעביד והתנ׳ מי שהיה מושלך בבו׳ ואמר כל השומע קולו יכתוב גט לאשתו הרי אלו יכתבו ויתנו הכי השתא התם קאמר יכתוב הבא מי קאמר יזון כל הזן קאמר והא אמר רבי אמי בדליקה התירו לומר כל המכבה אינו מפסיד בדליקה למעוטי מאי לאו למעוטי כי האי גוונא לא למעוטי שאר איסורים דשבת מתיב רבה המודר הנאה מחבירו ואי׳ לו מה יאכל ילך אצל חנווני הרגיל אצלו ויאמר לו איש פלוני מודר הנאה הימני ואיני יודע מה אעשה לו הוא נותן לו ובא ונוטל מודה הכי הוא דשרי אבל כל הזן אינו מפסיד לא לא מיבעיא קאמ׳ לא מיבעיא כל הזן אינו מפסיד דלעלמא קאמר אבל האי כיון דרגיל אצלו וקאזיל קאמר ליה כמאן דאמר לית הב ליה את דמי קא משמעלן גופא המודר הנאה מחבירו ואין לו מה יאכל הולך אצל חנווני הרגיל אצלו ואומ׳ לו איש פלוני מודר הנאה ממני ואיני יודע מה אעשה לו הוא נותן לו ובא ונוטל מזה ביתו לבנו וגדירו לגדו׳ ושדהו לקצו׳ הולך אצל פועלין הרגילין אצלו ואומ׳ להן איש פלוני מודר הנאה ממני ואיני יודע מה אעשה לו הן עושין עמו ובאין ונוטלים שכרן מזה היו מהלכין בדרך ואין עמו מה יאכל נותן לאחד לשום מתנה והלה נוטל ואוכל ומותר ואם אין שם אחר מניח על גבי הסלע או על גבי הגדר ואו׳ הרי הן מופקרין לכל מי שיחפוץ והלה נוטל ואוכל ומותר ורבי יוסי אוסר אמר רבא מאי טעמא דרבי יוסי גזירה משום

מעשה

מסורת השס

מעשה בבית חורון: רבי יהודה אומר בישראל חרש אחד וכו': הויגו תנא קמא אמר אביי כהנת אתא לאשמעינן רבא אמר חרש מלא וחרשת חסר איכא בינייהו אמר רב לא שנו אלא במפר אבל בסתם יוציא לשתר ויתן כתובה ושמואל אמר אפילו בסתם לא יוציא שמא ימצא פתח לנדרו הא אפלגי ביה חדא זמנא דתנן המדיר את אשתו מתשמיש המטה בית שמאי אומרים שתי שבתות ובית הילל אומר שבת אחת אמר רב מחלוקת במפרש אבל בסתם יוציא לאלתר ויתן כתובה ושמואל אמ' אפילו בסתם נמי לא יוציא שמא ימצא פתח לנדרו צריכא דאי איתמר בההיא בההי' קא'רב משו' דלא אפש' בפרנ' אבל בהא דאפשר בפרנס אימא מודה ליה לשמואל ואי אתמר בהא בהא קאמ' שמואל משו' דאפשר בפרנס אבל בההיא אימ'מור לי' לרב צריכ': תנן המדיר את אשתו שלא תטעום אחד מכל הפירות יוצא ויתן כתובה בשלמא לרב כאן בסתם כאן במפרש אלא לשמואל קשיא הכא במאי עסיקינ'כגון שנדרה היא וקיים לה איהו וקסבר רבי מאיר הוא נותן אצבע בין שיניה וסבר ר'מאיר הוא נותן אצבעי שיניה והתניא האשה שנדר בנזיר ושמ'בעלה ולא הפר לה רבי מאי'ורבי יהודה אומרי' היא נתנ' אצבעין שיניה לפיכך אם רצה הבעל להפר יפר ואם אמר אי אפשי באשה נדרנית תצא שלא בכתובה רבי יוסי ורבי אלעזר אומרים הוא נותן אצבעין שיניה לפיכך אם רצה הבעל להפר יפר ואם אומר אי אפשי באשה נדרנית יוציא ויתן כתובה איפוך רבי מאיר ורבי יהודה אומרים הוא נותן רבי יוסי ורבי אלעזר אומרים היא נתנה וסבר רבי יוסי היא נתנה והתנן רבי יוסי אומר בעניות שלא נתן קצבה אימא רבי מאיר הוא נותן רבי יהודה ורבי אלעזר אומר היא נתנה וסבר רבי יהודה היא נתנה והתנן רבי יהודה אומר בישראל יום אחד יקיים אימא רבי מאיר ורבי יהודה ורבי יוסי אומרים הוא נותן ורבי אלעזר אומר היא נתנה ואם תמצא לומר זוגי זוגי קתני אימא רבי מאיר ורבי אלעזר אומר היא נתנה רבי יהודה ורבי יוסי אומרי' הוא נותן והאסתמא דלא כרבי מאיר וסבר רבי יוסי בעניות שלא נתן קצבה אלמא בעל מצי מיפר ורמינהי אלו דברי שהבעל מיפר דברי שיש בהן עינוי נפש אם ארחץ אם לא ארחץ אם אתקשט אם לא אתקשט אמ' רבי יוסי אין אלו נדרי עינוי נפש ואלו הן נדרי עינוי נפש שלא אוכל בשר ושלא אשתה יין ושלא אתקשט בבגדי

מעשה רבית חורון: רבי יהודה אומר בישראל חרש אחד וכו': הויגו תנא קמא אמר אביי כהנת אתא לאשמעינן רבא אמר חרש מלא וחרשת חסר איכא בינייהו אמר רב לא שנו אלא במפר אבל בסתם יוציא לשתר ויתן כתובה ושמואל אמר אפילו בסתם לא יוציא שמא ימצא פתח לנדרו הא אפלגי ביה חדא זמנא דתנן המדיר את אשתו מתשמיש המטה בית שמאי אומרים שתי שבתות ובית הילל אומר שבת אחת אמר רב מחלוקת במפרש אבל בסתם יוציא לאלתר ויתן כתוב' ושמואל אמ'אפילו בסתם נמי לא יוציא שמא ימצא פתח לנדרו צריכא דאי איתמר בההיא בההי'קא'רב משו'דלא אפש'בפרנ' אבל בהא דאפשר בפרנס אימא מודה ליה לשמואל ואי אתמר בהא בהא קאמ' שמואל משו'דאפשר בפרנס אבל בההיא אימ'מור לי' לרב צריכ': תנן המדיר את אשתו שלא תטעום אחד מכל הפירות יוצא ויתן כתובה בשלמא לרב כאן בסתם כאן במפרש אלא לשמואל קשיא הכא במאי עסיקינ'כגון שנדרה היא וקיים לה איהו וקסבר רבי מאיר הוא נותן אצבע בין שיניה וסבר ר'מאיר הוא נותן אצבעי שיניה והתניא האשה שנדר בנזיר ושמ'בעלה ולא הפר לה רבי מאי'ורבי יהודה אומרי' היא נתנ' אצבעין שיניה לפיכך אם רצה הבעל להפר יפר ואם אמר אי אפשי באשה נדרנית תצא שלא בכתובה רבי יוסי ורבי אלעזר אומרים הוא נותן אצבעין שיניה לפיכך אם רצה הבעל להפר יפר ואם אומר אי אפשי באשה נדרנית יוציא ויתן כתובה איפוך רבי מאיר ורבי יהודה אומרים הוא נותן רבי יוסי ורבי אלעזר אומרים היא נתנה וסבר רבי יוסי היא נתנה והתנן רבי יוסי אומר בעניות שלא נתן קצבה אימא רבי מאיר ורבי יהודה אומרים הוא נותן רבי יהודה ורבי אלעזר אומר היא נתנה וסבר רבי יהודה היא נתנה והתנן רבי יהודה אומר בישראל יום אחד יקיים אימא רבי מאיר ורבי יהודה ורבי יוסי אומרים הוא נותן ורבי אלעזר אומר היא נתנה ואם תמצא לומר זוגי זוגי קתני אימא רבי מאיר ורבי אלעזר אומר היא נתנה רבי יהודה ורבי יוסי אומרי' הוא נותן והאסתמא דלא כרבי מאיר וסבר רבי יוסי בעניות שלא נתן קצבה אלמא בעל מצי מיפר ורמינהי אלו דברי שהבעל מיפר דברי שיש בהן עינוי נפש אם ארחץ אם לא ארחץ אם אתקשט אם לא אתקשט אמ' רבי יוסי אין אלו נדרי עינוי נפש ואלו הן נדרי עינוי נפש שלא אוכל בשר ושלא אשתה יין ושלא אתקשט בבגדי

אלא תטעום אחד מכל הפירות מדיר לה דתם כן לא הוה חייל דחי לאפקר לה קרקע פרק שני דכתובות דף יד: למ'קונם עיני בעיניה סתם לא חייל כדר' למיסר עיניה אלא תטעום אחד מכפירות כדתנן בתוספת' דחפילו לא טעמה מין זה יעבור לבעל דמלקה דעתין דחדרה חויו ותלכה בתעמים המיוחד הל לאכול וליאסף בתעמים המיוחד כי הויה דעלה דרבי דחמ' תיתסר דף כו כל הנאה דעלמ' עלי כו' דמדקיה טיכא מלא יהיה אין הפולס אלמא חל הנדר:

רבי יהור'הויגו תנא קמא בהחולץ פיר' דף מח ופס ר' דחדם דקרא מלמי' יום כדדרשינ' אתם יהיו מלמים ימים מלמים וכל'זיר נמי דף ה ופס תמריך ותימא מלמים יום כדכתי' עד חדש ימים לכל בדר'לא הוי אלא חסר כדתמרי' בפרק ים בעי'ובפר' קמא דרחם השלח דף ט דף יט לבן ממעון בן גמליאל אומר רבו חדם רבו מלמים ומקשה דהכא פריך הויגו תנא קמא ואכי נמי דחמ'כהנת אתא לאתמועי' היא ליה דחדם מלמים יום ואומר ר' דהכא מעוס רבעי לתימר ובכהנת סגים יקיים נקט חדם וב' חדשים דהבהכ וט' חדשים דמעוברת דהוו חדשים דמלמים יום מעל דטורח הו' לפר'לומר ג' יום ור'ע יום נקט חדשים ועוד ל' דאפי' בליסנא דרבנן הוי חדם מלמים היכא דלא מוכח לבל היכא דמוסח סחכי:

בהא קאמר מיהו דאיכא נפרח ר' דתרוייהו הכי גרסינן לה בכל הספרים אע"ג דכבר תכרכינהו סעיר תכריכותא קמייתא מ"מ כן דרך הסס סעוסה ב'כריכותות לסני התמורי' כסים לו ובקו לה גרים לי' ובפרק אלו נדרים דף כח ליה בסוס קפר:

בשלמא לרב כאן בסתם כו' ומלקה דעתין ברתלה בתעמים דחמ' ואס' הניח תסמיכן על אס תטעו מאותו המין:

שנדרה היא ויכיל לה הוה פירש בקו' ומה יש לו עור להמיתין אי כיחא לה למיסקל כתוב ולמיפק לה תבקע עור פתח לנדרה ותימה לפירושו דיחי פריך לקמן ותתקשט ותיאסר אי לכית סמאי כו' הוה' וכבר תירכנו לכנדרה היא לה פייך תמתנה ונרחה לרי דהסתם לה מירי ב ברתלתו בתעמי חלא מנדר הנאה מכל פירו' כל מה שהיה בעה"ז דחי' כדרך העולם הל מה תרויה בעה"ז אף על גב ד דנדר על תעמים ממתנת בנדר על פירו' אינה יכולה לסבול אפילו יום אחד:

ואי אמר אי לפסה בחמה נדרנית תנח בלא כתובה והא דתנן בפרקין נודרת ואינה מקיימת לה אע"פ שאין נדריס חבל נדרים פיס בחן עכו נפש אפילו מקיימת כתובה דיש חילוק בין חומס נדרי לעפיר כדתמרינן לקמן גבי כסם עכו על מנת שאין עליו נדרי: בעניות בלא נתן קבה ועל כרחך מתני לסמואל בנדרה היא וקיים לה הוא דאמר אמו' יתקין עד שיעלה פתח לנדרו: אימא רבי מאיר ורבי אלעזר אומר היא נתנה אבבע כו' אקשה ליה לרבי מאיר היא ליה בלא כתובה ולקמן תניא רבי מאיר אומר כל היודע בחמתו מפורת ואינ'מקיים נקיטנ'כדי שתרוץ לפניו ויפר לא תאמרו לו אין אדם דר עם כתם בכפיפה אחת פירוש ולכך יוציא בלא כתובה מפסע דלרבי מאיר לא יוציא ואס יוציא בלא כתובה ולקמן מניה ליה בסתני ברייתו' רבי יהודה דתרוייהו חד'תניה קתני להו מדקתני לקמן מתן דמתני אהא כל סכן אהא ואין נרחה הלא הוציא כ'וס דאין לרב אלא דמסתם לבבו' דמודה רבי מאיר דאס יוציא בבבל כך הלא יתן כתובה הלא מפני שהוא מבזה להוציא דעד כאן לא קא מיבעיא לן בסתם אלא בפרש דף כח על דת אס אסור לקיימה או לא אבל פסיעה דמבזה לגרסה וקאמר רבי מאיר אס הוא דוחה יכול לעכבה על ידי תקנה זו:

רבי יוסי אומר אין הלו נדרי עינוי נפש מפני הכה דרחיצה וקיסוט לא הוי עינוי נפש לרבי יוסי לפילו נדרים לכתה ימים וכן נרחה לרבנה מדקתני בפרק והלו הן נדרי עינוי נפש ואי רחיצת עולם הוי עינוי נפש הל למיקט נפש הל גרים בפ' דנדרים ורבי יוסי ניחול דומי' לא מתים ניחול דמפסיק דף פ הא רחיצת עולם הוי עינוי ומתוך סוגיא דהתם אי אפשר לברום כן ואין להאריך כאן:

אין הלו נדרי עינוי נפש ולא גרים והלו הן נדרי עינוי נפש מלא תוכל במר ומלא אפשיה יין דמפסיה היא בפרק בתרא דנדרים והתם גרסינן והלו הן נדרי דף עט עינוי נפש חמר קנסם פירות העולם עלי וליכא למימר דחך דמייתי הפא ברייתא היא ולא מפסיה דכיון דמפי למפרך ממתניתין לא מבעיא ומייתי ברייתא הכי גרסי' ר' יוסי חומר אין הלו נדרי עינוי נפש מקום עינוי נפש הוא דאיכא מיפר אבל מיפר הוא מקום דברים מבינו לביסה

הפיתה

עין משפט

הניחא לרב חדא בר חהבה דאמר בעל מיפר חלה לרב הונא כו' פירום מסו' עיכוי כפם הוא דאיכא מפר הא דקאמר רבי יוסי חלו כדרי עיכוי כפם לא חלה יוכל הבעל להפר חלה פליגא עיכוי כפם חלה מפר הוא מפום דברים מביכו לביכה והתם מפרש דכפקה מיכה דאי מיפר מפום עיכוי כפם מיפר בין לעצמו בין לאחרים אין נר חנוך בהם עיכוי כפם לעצמו מיפר לאחרים לא יקורה לך מיפר ופריך הניחא לרב חדא בר חהבה דאמר בעל מיפר כן כתיב בספר יפן וכן איתא בכדרים ולא כספרים מכתב להפך ואליבא דב חדא בר חהבה ורב הונא אליבא דרבי יוסי דאמר אין חלו כדרי עיכוי כפם אם מיפר מפום דברים מביכו לביכה דרב חדא בר חהבה אמר מיפר דרישו וקיפום הוו דברי מביכו לביכה ורב הונא לא חפיב להו דברים מביכו לביכה חלה מביכו לביכה כו' ולא גרסינן הכא דברי מביכו לביכה פירום בקיפום המפיר את הפער הניחא למאן דאמר כו' אם בעל מיפר בדברים מביכו לביכה אם לאו ולית הלכתא כוותיה אלא כך הוה מעמיד דפליגי אם בעל מיפר בדברים מביכו לביכה אם אין בעל מיפר בדברי מביכו לביכה דבריית

קף עא היו ברים פרק בתרא הכדרי דאמר ומפיק להו מדכתיב בין איש לאשתו בין אב לבתו מלמד שהבעל מיפר דברים מביכו לביכה והכא כמי מפיק ברייתהו לקיפוסיה ב בתמיהא המיטה ותמיהא המיטה הוי דברים מביכו לביכה כדמוכח בממעיא בתרייתא דכדרים :

קף נא בגון דתלינהו בקיפוסים בתמיהא המיט ואם תאמר ואתאי לה מוקי לה ד דתלינהו בקיפוס פירות שבעולם ולא יכול להקשות ותקשט ותיפר לי לבית אמיי כו' וכדאה לרבה מפום דאכתי הוה קשה ליה דתקשט ותקם לרבי יהודה יום אחר : ולא תקשט ולא תיפר לי והיכי מצי מיפ לכל לה פריך אמיי יוציא ויתן כתובה הואיל ויפולה לפבו מלא תקשט דאם כן לרב כמי תיקפי ותקשט ותיפר לי לבית אמיי כו' דבמלאת עד ריב הפעה דאי אם עיכוי בקיפוט ולא תלכתו בתמיהא יוציא ויתן כתובה ולא תיפר לה להמתין כלל ולמכוע מקיפוט : אבל תכא דכדרים היכי כו' ואם תאמר ויתתין אמאי יכא פתח להקשות דכמלים על ההיקש כדאמרינן בפילהי כעירה המלוקה ואומר ר' דחקין כמלין על ההיקש חלה ביום אמעו מאמר לה קיים ליכי לכל אם עבר יום אומעו מאיכו יכול להפר מחמת מהחרים לה היכו יכול למחול ואפילו אם תימצי לומ' מיכול למחול לאי אפיר דודאי כמהדירה הוה תמתי לבית הילל אבל לאחר מאין קאמר לה להמתין דכברי דהפעה מיירתה רעתה ולאחר מיכן יתפייס לבל הכא דכברי מיבכה פכי והיכה מבורה מיתפיים עוד לא תקכו חכמי מקמתין הואיל וקאמר לה : נבי חרם נ' מלמה דאם כן הוה דייק עלה בנמרא כדדייק נבי רגל :

באן ברדופה כאן במאיכה רדופה פלא דרגל דאמרן היא רגילה לילך ולהגיד מבחה בבית חביה ורגל מיכי היכ' דרופה כל כך אף על פי מעדיי' לא הגידה מבחה ומתכי' קתכי רגל לאחר יקיים היכו ברדופה ברגל דאמרן מלא הלכה עדיין בפו' פעם אחר להגיד מבחה והא דקתכי מניס יקיים בפאיכה רדופ' פלומר ברגל אכי או מליבי אל חופה מאיכ' דרופה אע"פ מעדיין לא הגידה מבחה הואיל ואיחרה מללכת רגל דאמרן ואתי מעיר היא דגרסי' בכל הספרי' דכתיב וגרסי' אמי ואמר רבי יוחנן ולפירום הקונטרס לא גריס דכתיב ולא גריס אמי ואמר רבי יוחנן אלא אמר רבי יוחנן רבינו תם :

המדיר

בבגדי צבעונין הכא במאי עסיקינן בדברים שבינו לבינה הניחא למאן דאמר דברים שבינו לבינה הבעל מיפר אלא למאן דאמר אין הבעל מיפר מאי איכא למימר דאתמר דברי שבינו לבינה רב הונא אמ' הבעל מיפר רב אדא בר אהבה אמ' אין הבעל מיפר שלא מצינו שועל שמת בעפר פיר אלא הכא במאי עסיקינן כגון דתלנהו לקישוטיה בתשמיש המיטה דאמרה יאסר הנאת תשמישך עלי אם אתקשט כדאמר רב כהנא דאמר רב כהנא הנאת תשמישי עליך כופה ומשמשתו הנאת תשמישך עלי יפר לפי שאין מאכילין לאדם דבר האסור לו ולא תתקשט ולא תאסר אם כן קרו לה מנוולת ותתקשט ותאסר אי לבית שמאי שתי שבתות אי לבית הלל שבת אחת הני מילי היכי דאמרה איהו דסברה מירתח רתח עילואי והשתא מותיב דעתיה אבל הכא דנדרה איהי ושתיק לה סברה מיסנא הוא דסני לי : רבי יוסי אומר בעניות שלא נתן קיצבה וכמה קצבה : אמר רב יהודה אמ' שמואל שנים עשר חדש רבה בר בר חנא אמר רבי יוחנן עשר שנים רב חסדא אמר אבימי רגל שכן בנות ישראל מתקשטות ברגל : ובעשירות שלשים יום : מאי שנא שלשים יום אמר אביי שכן אשה חשובה נהניית מריח קשוטיה שלשים יום :

מתני' המדיר את אשתו שלא תלך לבית ריב אביה בזמן שהו' עמה בעיר חודש אחד יקיים שנים יוציא ויתן כתובה וכזמן שהוא בעיר אחרת רגל אחד יקיים שלשה יוציא ויתן כתובה המדיר את אשתו שלא תלך לבית האבל או לבית המשתה יוציא ויתן כתובה מפני שנועל בפניה ואם היה טוען משו' דבו' אחר רשאי אם לה על מנת שתאמרי לפלוני או מה שאמרתי לך או שתהא ממלא ומערה לאשפה יוציא ויתן כתובה : גמ' הא נופה קשיא אמרת רגל אחד יקיים הא שנים יוציא ויתן כתובה אימא סיפא שלשה יוציא ויתן כתובה הא שנים יקיים אמר אביי סיפא אתאן לכהנת ורבי יהודה היא רבה בר עולא אמר לא קשיא כאן ברדופה כאן בשאינה רדופה אז היתי בעינ"ו כמוצאת שלום אמר רבי יוחנן ככלה שנמצאת שלימה בבית חמיה ורדופה לילך ולהגיד שכחה בבית אביה והיה ביום ההוא נאם ה' תקראי אישי ולא תקראי לי עוד בעלי אמר רבי יוחנן ככלה בבית חמי ולא ככלה בבי אביה : המדיר את אשתו וכו' : בשלמא לבית המשת' איכא

בגדי צבעונין הכא במאי עסיקינן קישוט דמתניתי' היכא : ברבריס מביכו לביכה מס המעיר את המער : בעפר פיר בעפר חור מהוא גדל מס כלומר בדבר מהוא רגיל בו בקי הוא להמחר פליגיו מזיקו : פיר כמו פירת דכוורי גומא : חלה הכא במאי עסקיכ' דתלנהו לקישוטין בתמיי ומשום הכי מצי מפר דדילמא מקטטת ומתפרת הנאת תמיכתו עליה : כוף ומעמעתו מהיכה יכולה לאסו' עצמה עלין לבל יכול לאסרו עליה פתח היה מודר ולא הוה כגון הנאת תמיכתו עליה דדרך הוא להפר חלה יהכילנה דבר האסור לה : ולא תתקשט ולא תיפר לרבי נדרים דף נא יוסי כיון דאמר אין חלו כדרי עיכוי כפם היאך יכול להפר והי אמ' דתלנהו בתמיכ לא תתקשט ולא תיפר : אם כן קרו לה נ מנוולת וכי מבזו מקטטת חיפתכת דכדר זה חופר' עליו לפיכך יכול להפ' אמ' דברי מביכו לביכ' : ותתקשט ותיפם לי לבית אמיי יוציא לאלתר ויתן כתובה ותתקשט ותיפר והוה ליה כמדיר את נדרים דף עו אמתו מתמיכ המיטה ותכן בפרק חעפ לבית אמיי אמי פבתו' ולבית הילל אבת אחת : הכי מילי אים לו זמן אמת יכא פתח לנדרו היכ' דאדרה היהו : אבל היכא דכדר' ליהי ואיסתייק ולא מיפר לינה יכולה לגור אבל כלל ואפילו עד שתיפר על ידי קישוט דכברים מיכא אני לי : וכמה קבע כלומר אם נתן קבבה עד כמה לה כ כייפינן ליה להוציאו : ניהנית מריח קישוט' מכתקטה לפני הנדר : מתני' כמה בעיר אחר' דרך בתים ללבת אבל אבל ברגלי' רגל אחר מבי מוקמת אכפתה אלא לה מבי מוקמת ובגמרא פריך הא מבית אמי : מכועל בפניה בגמרא מפרש : מחמת דבר אחר בגמרא מפרש : מתחמרי לפלוני בגמרא מפרש : מתהא ממלאה ומערה בגמרא מפרש : גמ' פיפא דקתני אלמא יוציא הא אכי יקיים אתאן לכהנת : דרדופה פניס יקיים : דכתיב לה גרסינן : חיסי לאון חיסות וכיסותן : ככלה בבית חמיה מכבר כיסת ונם לבית בעלה ואיכא בושה היכא

איכא נועל בפניה דלית ליה מה מחה ופיקוח נפש: פופכה קוברה כפס מלא
גמלה חסר כך לה יגמלו עמה: דיספר יקן לה לבו מלף הוה יספרוהו ולא
ידע לן לפס כהנ כן: דידל הריס קולו בבכי ובמספד: דלוחי ליה לת המטה
מביח האבל לקבר: פתחה ממלחה ונופלת לאחר פתפתם וימלה רחמה
מכבת זרע תריך ברגליס ותנפכנו מלא
יקלוט ותתעבר: ריחיי ותנור המיטלטלי:
מתני' דת יהודית עכהנ כנו יפר ואתנ
דלא כתיבא: וטווה בפוק בנתרת מפרפי
במדבר' בתוך ביתה מפרש בנתרת: נת'
פק דף כח היכי דמי דהתליתו: אי דידע כפאכל
כרישי דף נג נפרוש ולא יאכל: מכ'דע מי ה'ל לאחריכן
פהו'בת להוציא: הוחזקה כיד' בפכיוהיה
פרוזה לובפת בנדי כידות ולבעלה אחר'
פהורה אכי ומתפה: בעלה לוקה אס
התרו בו וכי האי נווכ' מפכחת לה לתקני'
דלאחר תפתים הודיעוהו פכיוקיו ם
פהוחזקה כרה: בניס מתיס בפר'בתה
מרליקין יליף תוכבל לת מעפה ידיך:
ירירכה מפתע בעפתו קוכס עלייך דבר
פלי: יחזור וידירכה אין לה להוציאה אלא
כך יתקנכה: בבפיפה בתוך פל לאחר
מבפלה יפתר יפכנו אף זה יבא לידי ם
מתקלקלנו: תלן דתתני לה להא דרבי
יהודה דתני תקנתא לחלק כל פכן תכדי'
דלא מכיחי: דלוריית' היא ונתתי לך קדי
לה דת מפה: לזהרה תרעבדיכן לה הכי
לכוולה תידה כנגד תידה כתו מעפתה
להתנהות על בועלה מכלל דאסור תימי
מדכתיב ופרע מכלל דהפיא מפתח לאו
פרועה הות אמע תיכה אין דרך בנו יפרע
לגלות פרועות ראש וכן פיקר: קלקה

המריר לאתו אלא תפתל כו' תיפ דעל כרחך לא תיירי הכא בנדרים היא
וקייפ לה דהה קתני סיפ' וכן היא בנדרים ואיכו לא תבי לאהדורי
אלא תלה בתפתים ואם לפתוך למה יופיע לאלתר ותעבד ותיקם לכה מבת
אחת ואל דלעול אלא תלה בתפתים אל כגון פאפר על עפתו הפלת פלילת'
ואיכ'יכול בפבול זה לפעל ולא תפתיל פאם' גל מגיד ותורף אור
הכלת כלו אלא תוכל להפתילם:

אי דיר כפרום תי דלוקת' כגון דידע ופר לאכל היה היתה רוכה להתפילו
אלא היתה פפורה פהיה יורע ואומר לי' רמתילתו תמתע פתילתו ומדקדק טור לה קימן תנ
היך תילתו ואיזה קפה דדייק כמי הכי
אלא קוכה לה חלה וגרש' לעבה רחמה
פרפת' להתילו היכה יופיה בלא כתובה
דיכולה לומר מפחקת הייתי ואם קיית בת
לאכול הייתי תוכפת לוכך:

פלוני כהן תיקן כו' היה יכול לומ' רחיכה מיימ פ"ג מהלכ' איסות
עד' שהתילתו דבר פליכו תעופר טור לה קי' כיב
אלא לא עכיח: טור לד קי' כלם

אי דלא ידע כפוכך עילוה הכא לא תכי
להקפויי אי דלא ידע מ'כ' ידע כדפרי'
לעיל פתרי יכול לרפת פרוה בנדיה אחרי
כן תלוכלכי' בדם ואכי פרי' כפוכך עילוה
פלוכתי' בתוקיע אחר:

וספרה לה לעצפה ואם תאפר אתאי אי מיימ פ"ג מהלכ' איסות
תברכת זכה על ספירתה כתו טור לה קי' שו
פתברכין על ספירת העותר דהה כתיב טור לד קי' לפ
וספרה יום לום' דאין תברכין אלא ביובל
פתברכי' בית דין בפל פכה פ'עולם יובל
למפות כסדר וכן עותר לפבל בזה אסס
תרוס תפתור אין לה למכות:

יחזור ויקניטכ כדי שתידור' בפניו ויפר
לה ואם לא פיקניטכה לא ידפ
רין מתי תידור ספר ואעפ דבעיה היה בפרק טור לה קי' שם
יו עב כפ'ה התורכה אם פעל ספר בלא
פתיעה או לא לא פיוכל להפ כדרי שתדור
מכאן ולהבא דאל תיפפוט מהכא דאין
ספר בל פתיע' תדיפ' להקניט לא תיירי
בפרים פבבר נדרה ולא עתע לבל הכא
היכי ספר דעתה עדיף לה נדרה ולאחר טור לה קי' כלם
מיכן עתה תדור ותעבור תיר קודם ספר
והא דבעי למיספע תרתני' החום' לאחתו
כל כדריה שתדור מכאן ער שתפא תתקום טור לה קי' קעו
פלוני הרי הן תופרין רבי אליעזר אומר
תופר לה תפוס דתיבעיא ליה היכה דלא
פדר' תרע תדפסיט תדר' אליעזר ואדרבה
תדרבה' אל למיספע דקתני וחכמי' אומרי'
היכו תופר אלא הן התס תדרבי אליעזר
נפתע לרבכן דער כאן לא פליגי עליה
רבכן אלא דאין יכול להפר קור' פיחול
הנדר לבל פהו תורו רבכן דאס כבר אל טור לה קי' כלם
הנדר דמיפר אע"פ דלא פתע: בטווס

איכא נועל בפניה אלא לרבי האבל מאי נועל
בפניה איכא תנא למחר היא מתרת ואין כל
בריה סופדה ואיכא דאמרי אין בל ברירה
סופנה תניא היה רבי מאיר אומר מאי דכתיב רין
טוב ללכת אל בית אבל מלכת אל בית משתה קהלת ז
באש הוא סוף כל האדם והחי יתן אל לבו מאי
והחי יתן אל לבו דברי של מית דספדונין יספדוניה
דקברי יקברוניה דירל ידלוני דלואי ילווניה
דטען יטענוניה: ואם היה טוען משום ריר
דבר אחר רשאי: מאי דבר אחר אמר רב
יהודה אמר שמואל משום בני ארם פרוצין
שמצויין שם אמר רב אשי לא אמרן אלא
דאיתחזק אבל לא איתחזק לא כל כמיניה:
ואם אמר לה עם שתאמרי: ותימא אמר רב רבו
יהודה אם שמע דברים של קלון: או שתהא
ממלאה ומערה לאשפה: ותיעביד אמר
רב יהודה אמר שמואל שתמלא ונופצת
במתנית' תנא שתמלא עשר' כדי מים ותערה
לאשפה בשלם לשמואל משו' הכי יוציא ויתן
כתובה אלא למתניתא מאי נפקא לה מינה
תיעביד אמר רבה בר בר חנא אמר רבי יוחנן
מפני שנראת כשוטה אמר רב כהנא המריר את אשתו שלא תשאל ושלא תשאל
נפה וכברה וריחים ותנור יוציא ויתן כתובה שמשיאה שם רע בשכינותיה תניא
נמי הכי המריר את אשתו שלא תשאל ושלא תשאל נפה וכברה ריחי ותנור יוציא
ויתן כתובה מפני שמשיאה שם רע בשכינותיה וכן היא שנדרה שלא תשאל ושלא
תשאיל נפה וכברה ריחים ותנור ושלא תארוג בגדי נאים לבניו תצא שלא בכתובה
מפני שמשיאתו שם רע בשכינו: מתני' ואלו יוצאות שלא בכתובה העוברת רין
על דת משה ויהודית ואיזו היא דת משה מאכילתו שאינו מעושר ומשמשתו נידה
ולא קוצה לה חלה וזונדרת ואינה מקיימת ואיזוהי דת יהודית יוצאה וראשה פרוע
וטווה בשוק ומדברת עם כל אדם אבא שאול אומר אף המקללת יולדיו בפניו רבי
טרפון אומר אף הקולנית ואיזוהי קולנית לכשהיא מדברת בתוך ביתה ושכיניה
שומעין קולה: גמ' מאכילתו שאינו מעשר: היכי דמי אי דידע נפרוש אי דלא
ידע מנא ידע לא צריכ' דאמ' ליה פלוני כהן תיקן לי את הכרי ואזל שיילי ואישתכח
שיקרא: ומשמשתו נידה: היכי דמי אי דידע בה ניפרוש אי דלא ידע ניסמוך ריח
עילוה דאמר רב חננא בר כהנא אמר שמואל מנין לנדה שסופרת לעצמה שנאמר
וספרה לה שבעת ימים לה לעצמה לא צריכא דאמר ליה פלו' חכם טיהר לי את הדם ויקרא טו
ואזל שיילי ואשתכח שיקרא ואיבעית אימא כדרב יהודה דאמר רב יהודה הוחזק
נידה בשכינותיה בעלה לוקה עליה משום נידה: ולא קוצה לה חלה: היכי דמי אי דידע ניפרוש אי דלא ידע מנא ידע דיש
לא צריכא דאמרה ליה פלוני גבל תיקן לי את העיסה ואזל שיילי ואשתכח שיקרא: ונודרת ואינה מקיימת:
דאמר מר בעון נדרים בנים מתים שנאמר אל תתן את פיך להטיא את בשרך ונומר ואיזו הן מעשה ידיו של אדם הוי אומר קנת דף נב
בניו ובנותיו רב נחמן אמר מהכא לשוא על עיסקי שוא תניא היה רם אומ' כל היודע באשתו שנודר' קקלת ה
ואינה מקיימת יחזור וידירנה במאי מתקן לה אלא יחזור ויקניטנה כדי שתדור בפניו ויפר לה אמרו לו אין אדם דר ילמדנו ט
עם נחש בכפיפה תניא היה רבי יהודה אומר כל היודע באשתו קוצה לו חלה יחזור ויפרוש אחריה אמרו לו אין אדם
דר עם נחש בכפיפה מאן דמתני לה אהא כל שכן אהך אבל מאן דמתני אהך אבל הא זימנין דמקרי ואכיל: ואיזוהי דת
יהודית יוצאה וראשה פרוע: ראשה פרוע דאוריתא היא דכתיב ופרע את ראש האשה ותנא דבי רבי ישמעאל אזהרה
לבנות ישראל שלא יצאו בפרוע ראש דאוריתא

קלתה

עין משפט

בטווה ורד כנגד פניה ר"ח פירש טווה ורד כמר תרוס היה טווח מיפול על פניה מזהרוריתו וזהו עזות מכח ופריצות:

אלא בחבר פירוש לפילו בלא קלתה כמי חין בה משום פריעת ראש מלמד לה הנחת בת לאברהם אבינו:

יולדין בפני מולידין לה מבעי בפני בעל ר מנוש כרקתני במתני' ל"ל בפני מולידין ויתורף חור

דיזייכו בניו של בעל לה תקלל אביו של בעל בפניה ימ יולדין בפני מולידין זקנו של בעל בפני הבעל כי היכי דיהוי דוקא בפניו דתניא ולא היה דהה מפר רבה דאמ' כיכלי' חרי לקבל בחפי בריה מעמע בר' דבעל: על מנת שאין עליה נדרים כו' תימה לרי מאי חיריה על מנת חפי בסתם

קף כו כמי דהה בפרק לף על פי נזריכן מלה תאכל חרוס בת ישראל בתרומה נזירה משום שימפון ול"ל דלרב דאמר בגמרא קידמה על תנאי הימנו כנסה סתם כריכ' הימנו נט נקט קידמה על תנאי משום סיפא ל לאמוחיב' דאפי' קידמה על תנאי בעיין נט ולאמוחל כמי נקט על מנת למימרא דבכל ענין היכה מקודמת אפילו כנסה סתם כדאמרינ' בגמר ועל דנהי דמייך בה מימון אפילו בקידמה סתם ולא תאכל בתרומה מכל מקום כריכה נט מדבריהם או מדאורייתא מסתק ומיהו כתובה לית לה לכולי עלמא אפילו קידמה סתם כ כדקתני לעיל ואם תאמר הי חיפוי בחסה כדרכית תבח מלה בכתובה ואפילו מלן דפליג לה פליג אלא מסו' דקסבר הוה כתן חבבע בין מיניה הא לאו הכי מודה דאין לה כתובה והא דנקט במ' וכנסה הא אפילו לא כנסה בעיא נט נקט קידמה על תנאי דלא דחקו ולא היתה מוחרת חלה חולבת ולא מתייבמת מידי דהוה אכל היכולה למלן ולא מיאבת דכרת חולבת ולא מתייבמת וצריך לחלק בין מוס דחילוכית לשאר

קף מו ושם מומין והא דמסתע בהמולח דחילוכית כריכה נט דתנן המוכיח חסתו מסוס קלקולה ואם לא היתה כריכה נט מה מועיל מה שאמרו לה יחזיר ושעמא משום קלקולה הוא הוסיף בלא נט סתם מיירי בספק חילוני אלא היה להם כח לכרר אם הם מימין בשורי אם לאו הילכך כריכה נט מספק ומכל מקום אין לה כתובה דמספיקא לא מפקינן ממונא מדע דאי בודאי חילוכית מיירי הילכך יכול לקלקלה אלמולם לא יהיו לה בניס דודאי חילוכית אין לה רפואה דהא יבמה ב"ש חלוצה ואם היה המומחת והסנייה והחילוכית אין להן לה כתובה כו' ואיכ לן למידק כתובה הוא דלא בעיא כריכה בגמרא אתחכי דהכא היכא דמסוס מכויה נקט אין לה פתובה לדקדק הא נט בעיא בעיא דהא ע"כ מחלוכת לא בעיא נט ועל דהא דרייך בגמרא כתובה הוא דלא בעיא כו' הייכו מסו' דקתכי בריפא היכה מקודמת וסיפא נקט תבח אלא בכתוב' ועוד דאמתכי סייך לדקדק דנט בעיא אלא דקתכי כריכה נט דהוה סמעינן דכ"ע אין לה כתוב' לבל החס ק"כי לא כתוב' ולא פירו ולא בלחות ואי הוה תכי היכה כריכ' נט לא הוה סמעינן היכה אין לה פירות ולא בלחות להכי ליכא למידק החס הא נט בעיא:

אלא חסיפא וסבר רב פפא כשמואל דמוקי סיפא בקידמה סתם וכנסה סתם:

ומ"ר דקפדי חינסי הוי קידמה נראה דהייכו כשהתנה סתם על מנת שאין עליה נדרים ולא פירש היה נדר דהתם קאמר רב חסי דלא קפדי חינסי לא הוי קידמה קידמה לבל חס פירש בהדיא עמ שאין עליך נדר זה ודאי יכול להחזיר בכל נדרים שבעולם לא קפדי בהו חינסי: לא

קלת' כל שים לו מלמ' בית קבול להולמו בראשה ובית קיבול מלחעלה לחת בו פלך ופתחן: הוי לטון מקשה: חס כן דבחפר יש בה משו' פריעה: ודרך מבוי דלא סכיחי רבים: בטווה ורד כנגד פניה טווה בכפה ירק וחוט מתרדד כנגד פניה מל מטה: מדיתיה הפליכתהו: במקלת יולדין בפני מולידין כלות' בפניו דמתני' לח תימח לפניו ממש דלא חפילו מקללת חביו בפני בנו של בעל: ופימיכך לפריס ומכשה ובומר ופסור זה יהח לך פימן על מפכתיכו לזכור על ידו דבפניו דמתני' בפני בנו קחמר והוי כחילו בפניו: לפרי' ומכשה ובו' בפני בניו כבניו: חמר רבה לפרושי מילתיה דרב יהוד' כגון דחמר נפליה חריה לסבה חמיה: בחפי בריה בפני בנו של בעל לומרת כן: על עסקי תפתים כשמדבר עמה על עסקי עונ' מריבה עמו ומסמעת לפכניו והוא בוש בדבר: ונפתע קולה פתפתים קשה לה ובועקת: גבי מומין בפילהי פירקין: מתני' כנסה סתם בגמרא מפרש לי קלי לריפא לאהך דקידמה על תנאי לו מילתא בחפי נפשה: מומין הפוסלין בכתורת קתני להו: גמ' כי הלי בווכח מכשה זו סנויה בקרוסין בפר' החים מקדש ומחי סכח דסתמא רבי תרי זימני: הכא דמכילתין דהכא בפתובות קלי לפטריך ליה למיתנייה מפו' כתובו' כדקתני סיפא הכא מלא בכתובה: הכא קדושין ריפא דמתני' לינה מקודמת: לטור כתובות לילדי דנקטה מפוס כתובות: מלא תאכל בשר דהוי עיכוי נפש ומתנב עלין: לריפא דאתני בהדה: לפיפא וקסבר סיפא דמתני' מילתא בחפי נפשה וקידמה סתם וכנסה סתם קאמר קידמה על תנאי מ"ן עליה נדרים: לא

קלתה שפיר דמי דת יהודית אפילו קלתה נמי אסור אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן קלתה אין בה משום פרוע ראש הוי בה ר' זירא היכא אילימא בשוק דת יהודית היא ואלא בחצר אם כן לא הנחת בת לאברהם אבינו שיושבת תחת בעלה אמר אביי ואיתימא רב כהנא מחצר לחצר ודרך מבוי: וטווה בשוק אמר רב יהודה אמר שמואל במראה זרועתיה לבני אדם רב חסדא אמר אבימי בטווה ורד כנגד פניה: ומדברת עם כל אדם: אמר רב יהודה אמר שמואל במשחקת עם בחורים אמ' רבה בר בר חנא זימנ' חדא הוה קאזלנא בתריה דרב עקבא חזיתיה לההיא ערביא דהוה יתבה קא שדיא פילכה וטווה ורד כנגד פניה כיון דחזיתינן פסיקתי לפילכה שדיתיה אמרה לי שלם הב לי פלך אמר בה רב עקב' מילתא מאי אמר בה רבינא אמר טווה בשוק אמר בה רבנן אמרי מדברת עם כל אדם אמר בה: אבא שאול אומר אף המקללת יולדיו בפניו: אמר רב יהודה אמר שמו' במקללת יולדין בפני מוליד' וסימניך אפרים ומנשה כרשות ראובן ושמעון יהיו לי אמר רבה דאמר' ליה ניכליה אריא לסבא באפי בריה: רבי טרפון אומר אף הקולנית: מאי קולנית אמר רב יהודה אמר שמואל במשמעת קול ה' על עסקי השמיש במתניתא תנא במשמשת בחצר זו ונשמע קולה בחצ' אחרת וניתניה נבי מומין במתניתין אלא מחוורתא כרשנין מעקרא: מתני' המקדש את האשה על מנת שאין עליה נדרים ונמצאו עליה נדרים ונמצאו מקורשת אינה מקורשת סתם ונמצאו עליה נדרי' תצא שלא בכתובה על מנת שאין בה מומין ונמצאו בה מומין אינ' מקודש כנסה סתם ונמצאו בה מומין תצא שלא בכתוב' כל המומין הפוסלין בכהנים פוסלין בנשים: גמ' ותנן נמי גבי קידושין כי האי גוונא הכא בכתובות אצטריכא ליה תנא קדושין אטו כתובות התם קדושין אצטריכא ליה תנא כתובות אטו קידושי אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוצדק באלו נדרים אמרו שלא תאכל בשר ושלא תשתה יין ושלא תתקשט בבגדי צבעוני' תניא נמי הכי באלו נדרים אמרו דברים שיש בהן עינוי נפש שלא תאכל בשר ושלא תשתה יין ושלא תתקשט בבגדי צבעונין הוי בה רב פפא אהייא אילימ' אריש' כיון דקא קפיד אפילו כל מילי נמי אלא אסיפא רב אשי אמר לעולם אריש' ומירי דקפדי בה אינשי הוה קפידה קפידא מירי דלא קפדי בה אינשי לא הוי קפידה קפידא איתמר קידש"ה על תנאי וכנסה סתם רב אמר צריכה הימנו גט ושמואל אמר אינה צריכה הימנו גט אמר אביי לא

כרשות מ"ן.

שניות ב' ו' וכ"ה מקלכ"ת ופ"ג ושם עמ"ש קדושין קף ג

עור לקמן לה גט

קף ג ושם

יבמות קף ק

לא תימא טעמיה דרב כיון דכנסה סתם אחולי לתנאיה פירש בקונטרס ויהא לה כתובה וקסבר רבינו יפתח דאם כן מאי קאמר לא תימא פשיטא דלא מצי למימר הכי דהא תנן בהדיא בתוספתין כנסה סתם תנאי בעל כתובה ונראה דלאו פירכא היא דהוה מצי לאוקומי מתניתין בסתם בעל והכא בבעל קאמר דאחולי אחיל לתנאיה ורבינו יפתח פירש לא תימא טעמיה דרב כיון דכנסה אעב דלא בעל אחליה לתנאיה ותהא כריכה גט ומיהו כתובה ודאי ליכא לה כדתנן בתוספתין דלא טעמיה דרב משום דאדם בועל בעילתו בעילת זנות ואפילו אומר בעל בעילתו בעילת זנות הא פליגי בה חדא זימנא דאתמ' קטנ' שלא מיאנה והגדילה עמרה ונישאת רב אמר אין צריכה גט משני ושמואל אמר צריכה גט משני צריכא דאי אתמר בההיא קאמר רב משו' דליכא תנאה אבל בהא דאיכא תנאה אימא מודי ליה לשמואל ואי אתמר בהא קאמר שמואל אבל בהך אימא מודי ליה לרב צריכא:

תנן כנסה סתם ונמצאו עליה נדרי תצא שלא בכתובה כתובה הוא דלא בעיא הא גיטא בעיא מאי לאו קידשה על תנאי וכנסה סתם

תיובתא דשמואל לא

מגיה התם לימר רב יהודה לימר רב ואורי פלוגתא הוא דרבי יהודה לימר לקמן דבטעות אמה אחת דברי הכל היכא כריכה גט אלמ' לרב נמי תנאי בנסואין ועוד דהתם פריך נכנסה לחופה ולא בעלה מאי היכ' למימ' ומפני לפי שאין תנאי בחופה ותירץ רבי יצחק דאביי לא הוה מפרש טעמא דבית הלל משום דמירא ידעי כו' לא משום דים תנאי בנסואין וקנין דהתם כעולה לימר רבי לשמואל דאמר לקמן המקדש על תנאי ובעל דברי הכל כריכה היכא גט אחיל תנאי בנסואין ונראה דצריך להגיה לימר רב כריבן דאי גר' לימר שמוש היכא מנכנסה לחופה ולא נבעלה דלעולא לימר רבי אעזר בלא בעל סבר שמואל דים תנאי ואף דאמר לימר במילתא דאמה רבה גבי פלוגתא דרב ושמוא דיבמה הרי היא כאמת הים דקאמר אביי לאר ליסבר דשמוא דרבי יצחק נפתח קאי דאמפרש דף נא מילתי' דרבי יוסי משום דאין תנאי בנסואין לא משום דלא מהני תנאי דאין נסואין מתבטלין מחמת שהיה בקידושין דרגילות הוא לו שידע ויסבב מליפסל לו נמרי ומחלי ולא הדרי בשעת נסואין וכן צריך לפרש על כרחין הא דקאמ' שמוא התם הינה כאם הים דבקידושין חיישי ובקידושין דכולי עלמא מודה הים תנאי והרב רבינו חיים מפרש נמ שהיה רבית שמחי בעניין זה והכי פירש לפי שאין תנאי בנסואין פירוש אין רגילות שיתבטלו נסואין מחמת שום תנאי ואי לימר נסואה תמיד בתנאי בנסואין בתמיה פירוש וכי יעלה על לב אדם לומר שמחמת תנאי שיתבטל הא אין רגילות ומחמת קידושי קטנה כמי לא ידעי הלא יחזרו ויתקדשו בלא גט ואת"ל בקידושין דאמת הים יוכלה לומר שלא יחזרו ויקדשנה בלא גט כיון דקדשה על תנאי אין עליה כריתות והיו עליה פרוי הא כיצד אמר הרי את מקודשת ומה שיעיל לפי שמחול התנאי לאחר כך לא יחזור ויקדשנה ומיהו אי חופה קונה מיחה ולחלן אחלי רחופה היכא קיבה מצינו למימ' דבטעות קידושין היה דעתו לכך נמי יכניסנה לבסוף יהא מחול התנאי:

אלא טעמא דרב משום דאין אדם בועל בעילתו אלא לשם קידושין והכא קטנה היא ואין קידושי קטנה כלום:

והא פליגו בה חדא זימנא דאתמ' קטנ' שלא מיאנה והגדילה עמרה ונישאת רב אמר אין צריכה גט ושמואל אמר צריכה גט משני צריכא דאי אתמר בההיא דאיכא תנאה אבל בהא דאיכא תנאה אימא מודי ליה לשמואל ואי אתמר בהא קאמר שמואל אבל בהך אימא מודי ליה לרב צריכא:

תנן כנסה סתם ונמצאו עליה נדרי תצא שלא בכתובה כתובה הוא דלא בעיא הא גיטא בעיא מאי לאו קידשה על תנאי וכנסה סתם

תיובתא דשמואל לא

אדם יוסף פתח קידושין כו׳ הך בריכות׳ הא למימר לעיל כי פריך והא
תיפלגו בה תרח זיתכן׃

והא הכא רכטעו׳ לפם תחת דמי כו׳ תימה נלי כיון דמדמי קידושי קטנה
לטעו׳ ל״ב תיקשי ליה כמי בריית׳ דזכין קטן מקדים דפליגי תנא דהוי
בטעות לפם ויש לומר דקטן מקדים כיחד
ליה כיון דאין קידושי קטן כלום אפילו
מדרבנן בעבל לפם קידושין אבל קידושי
קטנה דרבנן דמי טפי לקידושין בתנאי אבל
תימה לפי מאי פריכו וכי עדיף עיד מוסר חילו בין
קידם על תנאי לקידושי קטנה תיקשי ליה
דרב אחרב דאמר לעיל גבי קטנ׳ סלא מיחכה
דבעבל לפם קידושין לף על גב דהוי בטעות
לפם אחת ומאי לף מסיע ליה דהו׳ פלוגת׳
דקטנה סלא מיחכה׃ תלמיד

לא קידשה סתם וכנסה סתם אבל קידש על
תנאי וכנסה סתם הכי נמי דלא בעיא נטא
אדתני המקדש את האש׳על מנת שאין עליה
נדרים ונמצאו עליה נדרים אינ׳מקודש׳ליתני
כנסה סתם ונמצאו עליה נדרים אינה מקודש׳
וכל שכן הא הכי נמי קאמר המקד׳את האשה
על מנת שאין עליה נדרים וכנסה ס׳ונמצאו
עליה נדרים אינה מקודשת קידשה וכנס׳ס׳

תצא שלא בכתובה כתוב׳הוא דלא בעיא הא ניטא בעיא ומאי שנא כתוב׳דלא בעיא
דאמר אי אפשי באש׳נדרני׳אי הכי נט נמי לא תיבעי אמר רבה צריכה נט מרבריהם
דבא אמ׳תנא ספוקי מספקא ליה נבי ממונא לקולא נבי אסורא לחומרא אמר רבה
מחלוקת בטעות שתי נשים אבל בטעות אשה אחת דברי הכל אין צריכ׳הימנו נט אמר
ליה אביי והא מתניתין דטעות אשה אחת היא וקמותבינן תיובתא מיניה אלא אמר
רבה פחלוקת בטעות אשה אחת כעין שתי נשים אבל בטעות אשה אחת גרידת׳דברי
הכל אינה צריכה הימנו נט איתיביה אביי קידשה בטעות ופחות משוה פרוטה וכן קטן
שקידש אף על פי ששלח סיבלונות לאחר מיכן אינה מקודש׳בעל׳קנו רבי שמעון בן
יהודה משום רבי ישמעאל אמר בעל׳לא קנו והא הכא דטעות אשה אחת היא ופליגי
מאי לאו טעות נדרים לא טעות פחות משוה פרוטה פחות משוה פרוטה בהדיא קתני
לה קידשה בטעות ופחות משוה פרוטה קא מפרש קידשה בטע׳ת כיצד כגון
שקידשה בפחות משוה פרוטה במאי קמפלגי מר סבר אדם יודע שאין קידושין תופסין
בפחות משוה פרוטה וגמ׳בעל לשם קדושין ומר סבר אין אדם יודע שאין קידושין
תופסין בפחות משוה פרוטה וכי קא בעל אדעתא דקידושין הראשוני׳ בעל איתיביה
הריני בועליך על מנת שירצ׳אבא אף על פי שלא רצ״ה האב מקורשת רבן שמעון בן
יהודה אומר משום רבי שמעון רצה האב מקורשת לא רצה האב אינה מקודשת והא
הכא דכי טעות אשה אחת דמי ופליגי התם בהא קמיפלגי מר סבר על מנת שירצ׳האב
על מנת שישתוק האב והא שתיק ליה ומר סבר על מנת שיאמר אבא הן והא לא אמר
אבא אין איתיביה מודים חכמים לרבי אלי׳עזר בקטנה שהשיאה אביה ונתגרשה והיא
יתום׳בחיי האב והחזירה שחולצת ולא מתיבמת מפני שגירושיה גירושין גמורין ואין
חזרתה חזרה גמורה במה דברים אמורים שגירשה כשהיא קטנה והחזירה כשהיא
קטנה אבל גירשה קטנה והחזירה כשהיא גדולה או שהחזירה כשהיא קטנה וגדלה
אצלו ומת או חולצת או מתיבמת משום

חתת כעין פתי פסיס קרם ריחל על תנאי ואחר כך כתכוון לכנוס לזה וכנס׳ס׳ת וקסבר׳ ריחל וקסבר׳ לי נהי נמי דניתכוון לבעול לפם קידושי׳ה לזו לריחל ליכוון
ואחלי כריכה נט׃ קידשה בטעות קסר׳ טעות נדרים כדמפרש ואזיל׃ קטן לף קידושין כלום הלמו בר קיחה הוא כי קא חים כתיב׃ אפי׳ פפלוגת סבלונות
מגרשת סהחתן פולה לחרופתו׃ ליכה מקודשת ואפי׳ פפלוגת סבלונות קידושין הרחסוכים פלה לפם סבלונו׳ ולא לפם קידושין׃ אלו לזו טעות נדרים פהתנ׳אמה על מנת שלי עליה נדרי׳ והטעתו סהיו עלי נדרים וכן למומין ולכל תנאי סיתנה וקאמר לף אם בעלו קנו אמת
ליכה למ׳ר לפילו בתנאי לף בעיל ליכים לרעתך דתנאה דמסיק לרעתיה דמיפה בעילת זנות׃ לף טעות פחות משוה פרוטה דטעה בקרופי׳
דפכר פתקדשין בכך ועלה קאמר אם בעלו קנו רואה יודע פלי קדושין בפחות משוה פרוטה ובתר ובעל לפם קדושין לבל בטעות תנאי לף מסיק לרעתיה
לבעול לפם קדושין פסומך עליה אם לף פתנאה קיים לף היכא כיפת לי לחופה׃ בתלי קמפלגי לדידך דאמר רלמ׳ר בתנאה פליגי בתלי פלוגי סהו׳ממוה
פרוטה תלי טעתי רנ״ם׃ בכולהו גרסיכן והא הכא דטעות אשה אחת היא׃ והא הכא רכי טעות אשה אחת דמי דהו׳ סהתנת עמו ולא גרסי
בכתיב ואיכא למ׳ר תקודשת וטעתי תלי לפי שלא לרש עופה בעילתו זנות ובתר ובעל בלא סוס תנאי׃ תורים תכמים לרבי אלי׳עזר ביבמות תק המגרש את
אשתו והחזירה ואת תותרת ליכם ורבי אלי׳עזר לוסר והתם מפרש טעמא דרבי אלי׳עזר דגזר משום יתומה בחיי האב והיא המפורשת כאן סהורו לו חכמים
בה׃ ונתגרשה ובקבל לביה נטה והיא יתומה בחיי האב אף בחיי לביה היא כיתום׳ לפי סיכתה מרפותו מנסוחין הרחסוכי׳ ופוב לף לו לזכות בה לקבל קדושי׳
וחזירה בקטנותה ומעשה קמכה היכו כלום׃ מגרופיה גירושין גמורין ונלפרה עליו לישור כרת מחתת גרופת לביו סהתורה לחתרה פרות לחיך וגו׳
ואין חזרתה גמורה לחזור ולהיות לפת לחיו במקום מכוה להתייבם׃ או חולצת לו מתייבמת סחזרתה חזרה גמורה להיות לפת לחיו׃ משום

פסורת חעם

לף קידשה סתם כו׳ ומילתא בלפי נפשה היא ולקמי׳ פריך מלי מכח נט ומלי
מכח פתובה׃ ליתני כנסה סתם כבנה לכלייה וליתני הכי המקדש על מנת
פלוי פתובה ופלוי עליה נדרים וכנסה סתם כו׳ וכל סכן כלף לבל כנסה תסתע
דרווקא בפלה כנסה קלתר׃ הכי נמי קלתר סהלי ונתנלו עליה דקלתי
ללחר סניסת קלתר׃ ורלתר לי לפפי כו׳
ולף על גב דלה לתני כמלף רלתני דמי׃
נט נמי לף תכפי דהה סמוהל לית ליה לין
חרס עופס בעילתו זנות כדלסמעינן נבי
קטנה׃ פפוקי מספקא ליה על פתם חרס
חס לפפי בחנם פרנינית חס לזו׃ נבי
מתוכח לקולא דהלמו׳ תחבירו עליו הרחיה
וכיון דמספקא לן לא נביח׃ תחלוקת דרב
ושמוהל׃ בטעות פתי נסיס ק דם לחס על
תנאי ולפם לחרת כנס סת׳ס לחרים ונתנלו
עליה נדרים והיינו טעות רב סבר כיון דלא
לתני בהדה דהך חפץ סכבר גילה דעתו
סלי לישפי בנדרנית פריכה היתנו נט דלמ׳
לגבה דהך חביבה עליה ולא קפיד ושמוהל
לתר כיון דגלי דעתיה גלי׃ לבל בטעות
לפם לפילו לחר קידם על תנאי וכנסה כתס לפילו
דב תודה דרעתיה לתנאי׃ והא מתני דטעו׳
לפם לחת היא למלי דסלקא דעתין דקיפא
תרים קלו טעו׳ לפם לחת היא וקא מותבי׳ קדושין דף ו
מינה לעיל חלמ׳ לינה דסבירא ליה דטעו׳
דלפם לחת כמי פריך נט ולף על גב דלכן יבמות דף פ
הוא דלותבי׳ ולזו דב תייבי בה קושי׳ הוא
לרבה דהלי דברי הכל דקלמ׳ סבר׳ דיודים
היו ולזו תרב ושמוא סתנה סהרי לף היה
ברורים חלף דקסבר ליכא למ׳ר לתר בכי
הלי נווכח דלזו דעתיה לתנאי׳ה והא קא
חזיכן דכל בני מדרפא דלי׳בי׳ כלל דעתין
למי׳הכי׃ מחלוק׳ בטעות לפם לחת כעין
סתי נפי קידם על תנאי וגירשה מן הקידושין
וחזר וכנסה סתם בהה׳ לתר רב פריך נט כל פנים דף מט
דכי לפם לחרת דמי ולפם קדושין בעל
וליכא למימר לתנאיה קמל סמיך ושמוהל
סבר הא גלי לה דעתיה מעיקרא דלפם היו
נדרניות לי לפפי בה ועל תנאי כן חזר
וקידשה׃ לבל בטעות לפם לחת גרידתה יבמות דף קז
מכנסה על ידי קידושין דלפמי דברי הכל
כו׳ וכי לותבינן לעיל ממתני׳ הכי לותבינן
מלי לזו קידשה על תנאי וכנסה פתם
מסגרשה דבלזו גירשה ליכא למ׳ר
והיכא דגירשה מיהו קתני פתוב לף בעי
הא ניטא בעיא׃ ולכי ממעתי טעות לפם

ע"ז ורות השם

משום רבי אליעזר אמרו חולצת ולא מתייבמת אף כאחזירם כאחי גדולה פליג ואף באנרם גדולה ואחזיר וטעמיה משום דנזור בה משום יתומה בחיי האב: והא הכא נבי אחזירה כאחי קטנה וגדלה אכלו: דטעמא אחת היא טעמו קדושי קטנ': ופליגי דקאמרי רבנן מתייבמת אמת כי בעל משגדלה למה קדושין בעל וקסר הוא הדין לטעות נדרים: הב התם היינו טעמא דרש יודע מחין קדושי קטנה כלום אבל קדמה על תנאי ובעל דעתיה אתנאה ולא גרסינן בהא קמיפלגי דהא ר' אליעזר במגרם את הגדולה כתי אמר רבי אחזירה משום קדושי טעות הוא ואין דנרים לה משרם דהאי משום רבי אליעזר אמרו דבריית אחזירה כאחזירם כאחי קטנה וגדלה אכלו הוא דפליג ולית ליה לתנא דבריית אליב' דר' אליעזר הא דתנן דמתניתין דיבמות דאמר במגרם גדולה והאזירם כתי אמר ר' אליעזר: אתמר כתי

יבמות דף קו כרבה דאמר בטעות אמה אחת גרידתא אין כריכה היימנו גט: מתניתון הוא לאליב': על מנת שתת כו' ואע"ג דלא יהבה כשיר':

מפיר קאמרת בתמיה דטעמא דהכא לאו משום דאחליה לתנאיה הוא אלא משום דמעיקר לאו תנאה היא: כל תנאי מהיכן גמרי מתנאי בני גד ובני ראובן דאם יעברו ונתתם ואם לא יעברו ונאחזו בתוככ': דאמר' לקיומיה לטעם' של תנאי דהיינו ונתת': על ידי שליח כי התם מהרי מצוה בזה ליהום לתת להם את הארץ שהי' עלותו על מנת ונתנה להם אבל חליצה אי אפשר לקיימה על ידי שליח אין יכול לומר לצלוחו אם תתן לך פלונית אחותי זו חלוץ לה הלכך לאו תנאה הוא לבטל החליצה: והא ביאה הבועל לשם קידושי: וקא הוי תנאי תנאה כרתאי לעיל הריני בועלך על מנת כו': דאיתקום הוי והית' לאיש לאחר כל הויות קידושין במעת' כסף ושטר ובאיה כי היכי דמהני תנאי בקידושי כסף ושטר דאיפא לקיומיה על ידי שליח מהני כתי בביאה: בתלוה מתחל לה מלוה מחייבת לו ואת' בקידושין דאיכא מקודשת מצוה דמצוה מלוותה כיתכה להוכיח וברשותה קיימת ומסתא לאו מידי יהיב לה: כריכה היימנו גט ואפילו הטעתו בתנאי דאין לרש עומה בעילתו זנות: רבי אחי פליג אדרבי אלעזר ואת' המקדש בפחות משוה פרוטה ובעל הוא דכריכה גט אבל המקר' בתלוה לו על תנאי ובעל אליכא כריכה היימנו גט מאי טעמא בהא הוא דלא טעי להיות סבור בפחות משוה פרוטה יהיו קידושין הילכך נתר ובעל לעם קידושין: אבל בהכך טעו סבור

יבמות דף כו יודעת היה שאין עליה נדרים לכך היה כשחת וכי בעיל אדעתא דקידושי קאתי בעיל ולא לעם קידושין בתלוה לאו הכל בקיאין בהלכות קידושין: הלכה

משום רבי אליעזר אמרו חולצת ולא מתייבמ'
והא הכא רכטעות אשר"ה אח"מ ופליגי התם
נמי בהא קמיפלגי מר סבר ארם יודע שאין
קידושי קטנה כלום ונמר ובעל לשום קדושין
ומר סבר אין אדם יודע שאין קידושי קטנה
כלום וכי קא בעל אדעת' דקידושי הראשונים
קא בעל אתמר נמי אמר רב אחא בר יעקב
אמר רבי יוחנן המקדש על תנאי ובעל אינה
צריכה הימנו גט: איתיביה רב אחא בריה
דרב איקא בר אחתיה חליצה מוטעת כשיר'
איזו היא חליצה מוטעת אמר ריש לקיש כל
שאומר לו חלוץ לה ובכך אתה כונסה אמר
רבי יוחנן אני שונה בין שנתכוון הוא ולא
נתכוונה היא בין שנתכוונה היא ולא נתכוון
הוא חליצתה פסולה עד שיתכוונו שניהם
ואת אמרת חליצתה כשרה אלא אמר רבי
יוחנן כל שאומר לו חלוץ לה על מנת שתתן
לך מאתים זו אלמא כיון דעבד מעשה אחולי
אחוליה לתנאיה הכא נמי כיון דבעל אחולי
אחוליה לתנאי אל בר בי רב שפיר קא אמרת
מכרי כל תנאי מהיכא נמרינן מבני גד ומבני
ראובן תנאה דאפשר לקיומיה על ידי שליח
כי התם הוי תנאה דלא אפשר לקיומיה על
ידי שליח כי התם לא הוי תנאה והא ביאה
דלא אפשר לקיומי על ידי שליח כי התם וקא
הוי תנאה התם משום דאיתקוש הוויות להדדי
אמר רב עולא בר אבא אמר עולא אמר רבי ר' א
אלעזר המקדש במלוה ובעל על תנאי ובעל
בפחות משוה פרוטה ובעל דברי הכל צריך
הימנו גט אמר רב יוסף בר אבא אמר ר' מנחם
א"ר אמי המקדש בפחות משוה פרוטה ובעל
צריך הימנו גט כהא הוא דלא טעי אבל בהנך
טעי אמר רב כהנא משמיה דעולא המקד' על
תנאי ובעל צריכה הימנו גט זה היה מעש' ולא
היה כח בחכמים להוציאה בלא גט לאפוקי
מהאי תנא דאמר רב יהודה אמ' שמואל משום
רבי ישמעאל והיא לא נתפשה אסורה הא
נתפשה מותרת יש לך אחרת שאף שלא
נתפש' מות' ואיזו זו שקידושיה קידושי טעות
שאפי' בנה מורכב על כתיפה ממאנת

אלמא כיון דעבד מעשה אחולי לחליצה כו' תיפוק לי' דמתי קסבר דהחי מקסה וכי סר' אלא יועיל מוס תנאי לבטל מו' מכר וקנין ול' רב' מבריך להזכיר תנאי בשעת נתר הקניין או המכר:

תנאי דאפש' לקיומי על ידי שליח כו' ותה מבריה יש כאן דלא נתרי' מהתם שא לענייו מה שהוא מברית דהא לא

ג"ר תנינא

ילפינן מהתם דלא מהני תנאי חלא בנתרי' קרקע ול' דהיינו טעות דהוליל והמעשה כל כך בידו סיכול לקיימו על ידי שליח מבר' הוא מיהיה כתו כן בידו לסוויה בי תנאה לבל חליכה מאין בידו לקיים ה על ידי שליח לא הוי בידו כתי למימרי ביה תנאה ואפילו לא יתקייים התנאי יהיה המעש קיי ומש"ה מברית מורו כש דבעינן מחשבר לקיימו על ידי שליח דומיא דבני גר ובני ראובן לבל לעניי' תנאי כפול ולעניי' תנאי מעשה בב' דברים מסתע בתי מחאזו ורווקא רבי מאיר היא לי' ולא רבנן דלעניי' זה אין מבר' כל כך ללמוד מסס להבי פליגי עלי ואפשא מסתע דאין תנאי בחליצה לבולי עלמא וכן בפר מצות חליצה ופק דבפרק ר' בן בתלוש מסיק רבינא לבולי עלמ'ים תנאי בחליצה וזהו תימה דפליג רבינא אבולה הסס דפסיטא לן דאין תנאי בחליצה ואות רבינו חס ורבינו יצחק דהא דמסיק רבינא התם דלבולי עלמ'ים תנאי בחליצה לאו לות' סבא תהא מותר לסוק בהך חליצה דודאי מותר לסוק לבולי עלמא אלא לומר דלהבי אפקי תנאה דאכתי איכא עלה זיקת יבמי לעניין דבי אמר לה התקדמי לי בזיקת יבמין דבריבה גט מדרבנן דלא אתי חליצה בוין דהויא על תנאי ומפקע לזיקה וכן בריך לאחלק לרב אסי דאמר התם דבולי עלמא חליצה פסולה אינה פוטרה ובמתניתין דהתם קתני בהדי דפוטר דקתני רבנן גט וחלק לן בין אחר חליצה בלו' אתי מתניתין איירי לעניין להתיר לסוק ורב אסי מיירי לעניין זיקת יבמין כרם ועוד אי להתיבה לסוק אייריכמי התם אדמיפלגי רבי ורבנן בהחולן ליבמתו וקידשה לסס יבמות אי בתנאי כריכה גט ליפלגי בלהאזירם לסוק הוקיל

ותלי נתי בהכי:

מיית פ"ו מהל' סמג עשין מה עור לאו סיין לס

המקדש בתלוה פירש בקונטרס שמחל לה התלוה שהיתה חייבת לו ולירושו בריך לאחלק בין מקר' בתחילת תלוה למקרע בהנאת מחיל' מבו דמקודשת כדאתמר בפרק קמא דקדושי ולרבינו יצחק דף ו אין נראה דשמא אין לאחלק והכא ים למקרע דמיירי כגון שאמ' לה התקדמי לי בתעו' תלו' פלת חייבת לי דהתם ודאי אינו מקודשת: דברי הכל כריכ' היימנו גט ולא פליגי כב ושמוא שא בבבסה ולא בעל ופליג אתרבי' חלק דבי קטנה שלא מיחל קאתר שמואל דאיכא כריכה גט משני התם לבתי בעילת זנות לא יבעל לשם קידושין דהא איכא קידושי דרבנן ואת' והא פליגי תנאי לעיל בבעלו אי בבעלו אי בבעלו בתלוה פסולה ואינה פוטרה ובמתניתין דהתם קתני בהדי דפוטר' דקתני רבנן גט

ג"ר מהיכן

ע"ז משם

ע"ז משם

ע"ז משם

משנה ג ממאנת והולכת לה תימה רבים יבמות יכן ולי לתה מוכח בחמותו
ותם חמותו כו׳ אי מיילכו ואחתי והא מסכחת לה בקידמה על
תנאי ולא בעל דאפילו רב מודה לאביי דאינה כריכה נט ויש לומר דאפילו
מילון אינה כריכה אבל קמה דמסכחה לה בקידם על תנאי ובעל לממחל
דאמר ממוס רבי ישמעאל דאמר הכח נר מנוח

עין משפט

דף ג ומס ממאנת והולכת לה תימה רבים יבמות יכן ולי לתה מוכח בחמותו
ותם חמותו כו׳ אי מיילכו ואחתי והא מסכחת לה בקידמה על
תנאי ולא בעל דאפילו רב מודה לאביי דאינה כריכה נט ויש לומר דאפילו
מילון אינה כריכה אבל קמה דמסכחה לה בקידם על תנאי ובעל לממחל
דאמר ממוס רבי ישמעאל דאמר הכח נר מנוח

רכ ג ממאנת והולכת לה תנו רבנן הלכ׳ אצל חכם
והתירה מקודש׳ אצל רופא ורפא אותה אינו
מקודשת מה בין חכם לרופא חכם עוקר את
הנדר בעקרו ורופא אינו מרפא אלא מיכן
ולהבא והתניא אצל חכם והתירה אצל
רופא ורפא אותה אינה מקודשת אמר רבא
לא קשיא הא רבי מאיר הא רבי אלעזר הא ר׳
מאיר דאמר אדם רוצה שתתבזה אשתו בבי׳
דין הא ר׳ אלעזר דא׳ אין אדם רוצה שתתבזה
רכ ג אשתו בבית דין מאי היא דתנן המוציא את
אשתו משום נדר לא יחזיר משום שם רע לא
יחזיר רבי יהודה אומר כל נדר שידעו בו רבי׳
לא יחזיר לא ידעו בו רבי׳ יחזיר רבי מאי׳ אומ׳
כל נדר שצריך חקירת חכם לא יחזיר ושאינו
צריך חקירת חכם יחזיר רבי אלעזר אומר
אחר צריך ואחר אינו צריך לא יחזיר אמר רבי
אלעזר לא אסרו צריך אלא מפני שאינו צריך
מאי טעמא דר׳ יהודה רכתיב ולא

רף ג דמיתכין ים לומר דלמחוקל ולר׳ ישמעאל
נמי צריכה מוחרת לפילו הס לה מיילכ לה
מהיה ערוה כשלה כודע לה הטעות והא
דקאמר מיילכ והולכת לה היינו משם
כודע לה הטעות יש לה למחן דעם לה
מיילכה ועידם לפלו מחלה התנאי לימני
ממילכ לאו דוקא אלא לפילו בלא מיילון
היכה כלל לפתו ולפילו כודע לה הטעות
וריכן תירן ביבמות דרבי ישמעאל לייר
בקדושי טעות אבל בקידושי קטנות מודה
דאיכה מילכת ומתניתין דיבמו לה מיירי
רף נג ומס אלא בקדושי קטנות וק׳ דבפרק בת סיסן
מסמע בהדי׳ דבקידושי קטנות נמי מיירי
דבי ישמעאל דאמר מביה דרב כהב כסבור
למיעבר עובדא כר׳ יהודה ואע׳ג דנבעלה
דאמר עד סירבה המחור על הלבן חדר
להס רב כהנא לה כך היה מעשה בבתו
של ר׳ ישמעאל שבחת למחן בבית המדרש
ובנה מוכב על כתיפ ואותו היום הזכירו
דברים של רבי ישמעאל בבית המדרש
זרבתה בכייה בבית המדרש ואמרה דבר
שאמר אותו פדיין יפשל בו זרעו ולימא
למימר דלמו דוקא דבר שאמר אותו פדיין
אלא כעין אותו דבר שאמר דהא מפיק
התם נמכו וגמרו עד מתי הבת ממתין עד
שתביא שתי שערות ואמי נמכו וגמרו שייך כאן כיון דרבי ישמעאל מורה
בקידושי קטנות אמי יכולה למחן ופשיט שבתו לא היתה יכולה למחן ועל
מה היו עומדין למניין דאפילו רבי יהודה דאמר עד סירבה הסחור מודה
דכשבעה מוכב על כתיפה דאין יכולה למחן דהא אמריכן התם דמודה ר׳
יהודה כשנבעלה ומיהו יש לומר דמתניתין בפרק קמא דיבמות אלא כרבי
ישמעאל אף על גב דאמרי התם דבפלונת לא קמיירי היינו אמכניכא דאמע
עשר כשים ושמוש לא שבר כרבי ישמעאל אלא בקידושי טעות ולהכי
לא צריך לייר אלא בקידושי טעות אבל בקידושי קטנות אפילו רבי ישמעאל
רף נד ומס מודה דמיכא למיחש שמא יבעול בקטנות ויבא לידי ספק זנות
ומיי פ״ו מה׳ איסו׳ סמג עשין מח טור אה״ע סי׳ לה

משנה ד הבת ממתנת עד שתביא שתי שערות ובהדיא אית ליה לממחל במי שמת
דבורקין למיחופין לאפוקי מדרבי יהודה דאמר עד שירבה הסמור ובמילתי
פרק כמה על האכוסה דאמרינן מסכחת לה בקידושי טעות דרב יהודה
אמר ממחל אפוס רבי ישמעאל והיא לא נתפסה כולי האי להוכיח דרבי
ישמעאל לאו דוקא בקידושי טעות אפילו בקידושי קטנות דאמכינן התם מעיקרא ונקט קידושי קטנות דאיירי בהן התם מעיקרא ואיירי נמי בקידושי קטנות כדמוכח
רף נד ומס בגיטין הלא אפוס דהתם פוגיא קאי אמילתיה דאמר התם לעיל עשרה כהנים עומדים ופירש כולי ואמוחל לא סבר כרבי ישמעאל הלא בקידושי טעו׳
דוקא כדפרי לכך נקט קידושי טעות ואם תאמר ולר׳ אלעזר דאמר לעיל דברי הכל בריכה היתכו נט ואפילו בקידושי טעו׳ לא סבר כרבי ישמעאל אם כן תיקשי
לממחל התם מתניתין דהתם הלא אפי לאוקמי מתניתין דהתם מתניתין כוותיה
ויש לומר ברוחק דהוה מוקי לה כגון שפירש בהדיא שהיכו בועל לשם קידושין:

חכם עיקר הנדר מעיקרו כולי לית לפרש דבלשון הלי מילתא אהדי קאמר שאין בה מומין והיו בה מומין דאם כן הלך הוה לכל הרופא וריפאו אחתי
לאמר לקמן דמקודשת אלא הטעם שאף עתה לאחר שנתרפאת היא נמלכת בעיניו כאלו אין בה מומין לכל כדרים ליכ׳ קפידת
הוחיל ועיקרו למערע לכל אי לא הוה עיקר להו אלא מכאן ולהבא הוי כמי קפידת עונם משכת הנדר עד שעת התרה ודוקא הלכה אבל חכם והתיר קודיעת
הבעל לבל לאחר ידיעת הבעל לא מהני להו היתר כדקתני במתני׳ עליה כדרים חיכה מקודשת׳ ולא מפלינ בין בני היתר ללאו בני היתר וטעמא שעל
מנת כן מקדשה שאם לא ירצה לבטל הקידושין מחמת הנדרים שיהיו קדושין והיכא דירע קודם שהוחרו הרי מיד רוצה שיהיו מבוטלין דשמ׳ לא יהיה להם היתר
לבל היכא דהוחרו קודם ידיעתו הא לא רצה לבטלם אפילו אלא שיש הנדרים שיהיו קדושין:

רף ד משום שם רע לא יחזיר לומר לי׳ למחן דשפר׳ בהסולה טעמא משום קילקולא כשביל לותו קילקול לא יהא נט בטל ובניה ממזרים שהרי לא עשה תנאי בנט
כיון שלא הקנה ולא כפל תרע דליכא תנאי ודאי עשה תנאי ספק תנאי ועוד אפי׳ עשה תנאי ודאי מה מועיל מה שאמרו דלא יחזיר
בכך לא יבטל התנאי זאת ודאי לא עשה לה תנאי גמור זאת שאמר לה משום שם רע לכי מוכיחך כדאמרי׳ התם ולכך אלא לעז בעלמא ולפי זה אין כדיך טעם
שבקונטרס דכיון דאמר לא יחזיר לא חייסינן לו לקילקולא כיון דאלא משום לברוק בכל ענין מצדם לה זאת כיון דאפי׳ משום לעז אמי ליכא למיחש
דודאי אם היה יכול להחזירה היה לו לחוש בין יוכיח לעז כדי להחזירה לפילו ניכא כבר דכבור דמותר לחזור לו דטוב נפת היא לבל עתה מהינו יכול להחזיר למה
יוכיח לעז ולכך לאמיתר דהכא כיון דאמר משום שם רע לכי מוכיחך גלי דעתיה שהינו רוצה שיהא נט אם היכו שם רע כמו בזבין ולא לטעריכו ליה זוזי והשתא
דזבין נכקיה דעתיה למיסק לארץ ישרא דסני בגלוי דעת דעל כרחך הכא בעיכן תנאי מדאמרי התם הא מכירת היא דאמר בעיכן תנאי כפול ולכך בדלא
כפליה לתנאיה ומה שייך הכא תנאי כפול לי כגי בגלוי דעת הלא ודאי בעיכן תנאי ולרבי מאיר דבעיכן תנאי כפול אפי׳ לעז ליכא כיון דלא התנה ולא כפל: לי

מסורת השס

מסורת השס

ולא חכוס בני ישראל כי נשבעו להם נשיאי העדה וכתי רבים רב נחמן בר יצחק אמר שלשה ימים שני רבים שלשה רבי יצחק אמ׳ עשרה עדה כתי בהו רמ אומר כל נדר שצריך חקירת חכם לא יתור רבי אלעזר אומר לא אסרו צריך אלא מפני שאינו צריך כמאי ק קמפלגי רמ סבר ארם רוצה שתתבזה אשתו בב׳ רבי אלעזר סבר אין ארם רוצה שתתבזה אשתו בב׳ רבא אמר הכא באשה חשובה עסקינן דאמ׳ לא ניחא לי דאיתסר בקרובותי אי הכי סיפא דקתני אבל הואי שהלך אצל חכם והתירו אצל רופא ורפא אותו מקורשת ליתני אינה מקודש ולימא הכא באדם חשוב עסקינן דאמ׳ לא ניחא לי דאיתסר בקריביה איהי בכל דהוא ניחא לה כדריש לקיש דאמ׳ ר׳ל טב למיתב טן דו מלמירב ארטלו אביו אמר דשומשמנ׳ברא כורסיה בי חראתא רמי לה רב פפא אמר דנפסא נברא תיקרי׳ בסיפי בבא ותיתיב רב אשי אמר דקלס׳ גבר׳ לא בעי טלפחי לקידרא תנא וכולן מונות כד ותולות בבעליהן: כל מומין שפוסלין וכו׳: תנא הוסיפו עליהן זיעה ושומא וריח הפה והני בכהני לא פסלי והתנן הזקן והחול׳ והמזוהם ותנן מומין אלו בין קבועין בין עוברין פסולין כארם אמר רב יוסי בר חנינא לא קשיא כאן בזיעה שאינה עוברת רב אשי אמר זיעה אמזוהם קא רמית התם גבי כהנים אפשר לעברה בקיהא דחמרא וריח הפה נמי אפשר דנקט פילפלא בפומיה ועביד עבוד׳ אבל נבי אשה לא אפשר האי שומא היכי דמיא אידאית בה שער הכא והכ׳ פסלה אי דלא אית בה שער אי שומא גדולה היא הכא והכא פסלה אי שומא קטנה היא הכא והכא לא פסל׳ דתניא שומא שיש בה שער הרי זה מום אין בה שער גדול׳ הרי זה מום קטנה אין זה מום ואיזהי גדולה פירש רשב׳ג עד כאיסר האיטלקי אמר ר׳ יוסי בר חנינא בעומדת על פרחתה פרחתה ראה וניפיים הוא אמר רב פפא בעומדת לה תחת כפה של ראשה וזימנין דמתחזיא וזימנין דלא מיתחזיא אמר רב חסדא הא מילת׳ מגברא רבה שמיעלי ומנו רבי שילא נשכה כלב ונעשה מקומו צלקת הרי זה מום אמר רב חסדא קול עבה באש׳ הרי זה מום שנאמר כי קולך ערב ומראך נאוה: תני רבי נתן ביראה בין דדי אשה טפח סבר רב אחא בריה דרבא קמיה דרב אשי למימר טפח למעליותא אמר ליה רב אשי גבי מומין תניא וכמה אמר אביי שלש אצבעות תניא רבי נתן אומר כל אשה שדדיה נסין משל חברותיה הרי זה מום וכמה אמר רבי מיישא בר בריה דרבי יהושע בן לוי משמיה דרבי יהושע בן לוי טפח ומי איכא כי האי גוונא אין דאמר רבה בר בר חנה אני ראיתי ערביא אחת שהפשילה דדיה לאחורי׳ והניק׳ את בנה ולציון יאמר איש ואיש יולד בה והוא יכוננה עליון אמר רבי מיישא בר ברי׳ דרבי יהושע בן לוי אחר הנולד בה ואחד המצפה לראותה אמ׳ אביו וחד מינייהו עדיף כתרי מינן אמר רבא וחד מינן כי סליק להת׳ עדיף כתרי מינייהו דהא רבי ירמיה דכי הוה הכא לא הוה ידעמאי קאמרי ר כה דבנן כי סליק להתם קרי לן בבלאי טפשאי: מתני׳ היו בה מומין ועודה בבית אביה האב צריך להביא ראיה שמשנתארסה היו בה מומין הללו ונסתחפ׳ שרהו נבנס׳ לרשות הבעל הבעל צריך להביא ראיה שלא נתארסה היו בה מומין אלו והיד׳ מקחו מקח טעות דברי רבי מאיר וחכמים אומרים בד׳א במומין שבסתר אבל

אי הכי סיפא דקתני אבל הוא שהלך כו׳ דבעלמא אי טעמא מסוס דחין לחרס ראשה מתחזה לפתוח בבר׳ בבעל לא מיבעי׳ לן גבי זילות סרגיל לכנת לבית דין כל פעם לפרכו:

כאן בזיעה עוברת מיכול להעבירה ע׳ רחיצ׳ מים דאכתי לא ידע דלפסר לעבורי בקיהא דחמרא דהויא לה פלפה בכהנים מהעבודה לפי שעה היא לפסר ממרחיצה ועוברת ואין לפרש עוברת מעמוין להתרפאות דהיכי נוקי מתניתין בחליכה עובר׳ הא בין קבופין בין עוברין קתני ועל דזיעה עובר׳ מעמויה להתרפאו׳ ואפילו לא העבירה כפר לעבודה דלא מיכה כולי האי ומזוהם הוי דוקא זיעה מליכה עוברת והא דקתני בין קבועין בין עוברין לכל מומין דקתני התם קאי והם בין קבועין מפנויין בחות׳ מסכ׳ בין עוברין מפנויין עם כנון חוורור:

וחכמים אומרים במה דברים אמורים במומין שבסתר כו׳ כרת׳ לרבינו יצחק דלא לה פליג אתומין מבגלוי דמזהם דחין יכול לטעון דרחה וכפיים הוא כדאמר בתחת דהעם בגמרא ועוד דאי פליג אתומי׳ מבגלוי אם כן מפכחת לה פיעמין בעברים במומין מבגלוי לרבי מאיר ולא פליג אלא בים מדחק: אבל

מסורת השס

ולא חכוס בני ישראל כי נשבעו להם נשיאי העדה וכתי רבים רב נחמן בר יצחק אמר שלשה ימים שני רבים שלשה רבי יצחק אמ׳ עשרה עדה כתי בהו רמ אומר כל נדר שצריך חקירת חכם לא יתור רבי אלעזר אומר לא אסרו צריך אלא מפני שאינו צריך כמאי ק קמפלגי רמ סבר ארם רוצה שתתבזה אשתו בב׳ רבי אלעזר סבר אין ארם רוצה שתתבזה אשתו בב׳ רבא אמר הכא באשה חשובה עסקינן דאמ׳ לא ניחא לי דאיתסר בקרובותי אי הכי סיפא דקתני אבל הואי שהלך אצל חכם והתירו אצל רופא ורפא אותו מקורשת ליתני אינה מקודש ולימא הכא באדם חשוב עסקינן דאמ׳ לא ניחא לי דאיתסר בקריביה איהי בכל דהוא ניחא לה כדריש לקיש דאמ׳ ר׳ל טב למיתב טן דו מלמירב ארטלו אביו אמר דשומשמנ׳ברא כורסיה בי חראתא רמי לה רב פפא אמר דנפסא נברא תיקרי׳ בסיפי בבא ותיתיב רב אשי אמר דקלס׳ גבר׳ לא בעי טלפחי לקידרא תנא וכולן מונות כד ותולות בבעליהן: כל מומין שפוסלין וכו׳: תנא הוסיפו עליהן זיעה ושומא וריח הפה והני בכהני לא פסלי והתנן הזקן והחול׳ והמזוהם ותנן מומין אלו בין קבועין בין עוברין פסולין כארם אמר רב יוסי בר חנינא לא קשיא כאן בזיעה שאינה עוברת רב אשי אמר זיעה אמזוהם קא רמית התם גבי כהנים אפשר לעברה בקיהא דחמרא וריח הפה נמי אפשר דנקט פילפלא בפומיה ועביד עבוד׳ אבל נבי אשה לא אפשר האי שומא היכי דמיא אידאית בה שער הכא והכ׳ פסלה אי דלא אית בה שער אי שומא גדולה היא הכא והכא פסלה אי שומא קטנה היא הכא והכא לא פסל׳ דתניא שומא שיש בה שער הרי זה מום אין בה שער גדול׳ הרי זה מום קטנה אין זה מום ואיזהי גדולה פירש רשב׳ג עד כאיסר האיטלקי אמר ר׳ יוסי בר חנינא בעומדת על פרחתה פרחתה ראה וניפיים הוא אמר רב פפא בעומדת לה תחת כפה של ראשה וזימנין דמתחזיא וזימנין דלא מיתחזיא אמר רב חסדא הא מילת׳ מגברא רבה שמיעלי ומנו רבי שילא נשכה כלב ונעשה מקומו צלקת הרי זה מום אמר רב חסדא קול עבה באש׳ הרי זה מום שנאמר כי קולך ערב ומראך נאוה: תני רבי נתן ביראה בין דדי אשה טפח סבר רב אחא בריה דרבא קמיה דרב אשי למימר טפח למעליותא אמר ליה רב אשי גבי מומין תניא וכמה אמר אביי שלש אצבעות תניא רבי נתן אומר כל אשה שדדיה נסין משל חברותיה הרי זה מום וכמה אמר רבי מיישא בר בריה דרבי יהושע בן לוי משמיה דרבי יהושע בן לוי טפח ומי איכא כי האי גוונא אין דאמר רבה בר בר חנה אני ראיתי ערביא אחת שהפשילה דדיה לאחורי׳ והניק׳ את בנה ולציון יאמר איש ואיש יולד בה והוא יכוננה עליון אמר רבי מיישא בר ברי׳ דרבי יהושע בן לוי אחר הנולד בה ואחד המצפה לראותה אמ׳ אביו וחד מינייהו עדיף כתרי מינן אמר רבא וחד מינן כי סליק להת׳ עדיף כתרי מינייהו דהא רבי ירמיה דכי הוה הכא לא הוה ידעמאי קאמרי ר כה דבנן כי סליק להתם קרי לן בבלאי טפשאי: מתני׳ היו בה מומין ועודה בבית אביה האב צריך להביא ראיה שמשנתארסה היו בה מומין הללו ונסתחפ׳ שרהו נבנס׳ לרשות הבעל הבעל צריך להביא ראיה שלא נתארסה היו בה מומין אלו והיד׳ מקחו מקח טעות דברי רבי מאיר וחכמים אומרים בד׳א במומין שבסתר אבל

נר מצוה ! יהושע ע ולא הכום בני ישראל כי נשבעו להם נשיאי

עין משפט

נמוקי יוסף

מיי׳ פ״ג מהל׳ אישות סמג עשין מה טור ואה״ע סימן נב

מיי׳ פ״ג מהל׳ אישות סמג עשין מה טור ואה״ע סימן נב

מסורת השס

אבל בטומין שבגלוי אינו יכול לטעון תימה לרב דמוקי כולה מתני׳ ככפה
וכמצלו עליה כרבים בקידמה על תפלי מה פייך לימלק בין טומין
שבסתר למומין שבגלוי הואיל והתם׳ על מפת שלקן בה טומין וכרתה לרשות
רבים התם לא על טומין שבגלוי כיון דחזו רתה וכתפיים הלא על טומין
שלא רתה כתפיים וכפים כמי מרחץ כחותה
הציר חית לן למימר שלא התנה הלא על
טומין שלקן בברקין על ידי מרחץ כגון ריח
הבה וכפף הקבוע לו זמן וקלי בין לרשות
היחיד בין לרשות הרבים ואפי׳ לחמר חיכו
יכול לטעון לפילו הניח הבעל רתה חיכו
טופיל לן כלום׳

הברא פירש רשיו חכמלו שבועה׳

מי שכנו זו לא שנה זו קשה דתנ׳ לחמר
נקט בריפת פורח ברשות הרבים
וקיפת נכנסה לרשות הבעל ליפה הוה ליה
למיתני דהוה ריפת רבותא טפי וקיפת ר
דבותא טפי ותו׳ לשנה דוקא נקט הכי
דכי היפי דפליגי ריפת וקיפת בשלונתא
דר׳ג ור׳ יהושע הכי קאי בהכי דתניא
דריפת שבר דוקן עורה בבית חביה נרוך
להביא רתה אבל נכנסה לרשו׳ הבעל ש
נרוך להביא רתה דלילו הביא הבעל ש
עדיס דער שלא נתרצה היו בה טומין
הללו כיון שנתנה חזקה לין לחס עוקה
בכום שלא חס כן כודקו והלי רתה ונפיים
הוו והכא דקיפת שבר לף על גב דנכנסה
לרשות הבעל והיכא למיתי חזקה לין לחס
עוקה בכום כו׳ כשהביא הבעל רתה חזי
לקחו מקח טפי דלי לחס מתקיים במומי׳
אבל היכא דליפת חזקה דמוכח לחזיל
בתר חזק׳ רגופה לעל רתה הואיל
חזקה לחרת כנגד חזקת הגוף כי הכא
דכתבו חזקת טמון יש חזק׳ לחר׳ דהעמידו
בחזקת פנוי דדוקא כי ליפת חזקת טמון
שלא תלינה לי חזקת הגוף ככגר חזק׳ טמון
לבל היכא דליכא חזקת לחון תלינה ליה
חזק הגוף מפלו חזקות דלי ליכא טוס
חזקה לחרת כנגדה טלי לחון לחטוכיון
פסיטה דחזיל בתר חזקת הגוף כיון דלין
דבר מכחיש דהי׳ דמייתי היכא חזקה
לחר ככגדה כמו טפר ולייכו תימה ללי
דהיכי טלי למימר דלי לכו חזק׳ טמון דהכא
הוה לזיל רבי יהושע בתר חזק הגוף והא
הוי חרס במקום תרתי דלית לן למימר
טעמידינה בחזקת פנויה וכי תימה לדרבה
העמד לוקה בחזקת פלילה והסקה הוה
דכעסה טוס הרי טוס לפניך דכי הלי גוו׳
לשכיכין תרתי לריעותא בבי מקום שפדר
ונפלה חבר דחמרינן כל טהרות שבעולם על גבי לטמרע בין בדשות היחיד
בין בדהר טמאות טוס דליכא למימר העמד טמא על חזקתו ולימור לה
טבל וכי תימא העמד מקום על חזקתו ולימו׳ לה חבר הרי חבר לפניך וכרת׳
לרשות רחזק שביה לה מביכה כלל חזקה לגבי חזקת הגוף׳

ספק טמא הקם דבינו תם מע׳ דרבנן דחמר טמא לחלי לן לחזלינן בתר

חזקה דהה לחמרינן בפרק קמא דחולין מכח הה מילתא דחמור רבנן לולי מילתא בתר חזקה ומייתי לה מקרא לומר רבינו תם דהכא מיירי כשחזקת
לטומאה כהיה בו כבע לחר סחין לו מכוה קודם והיה מוחלט ממנו ולקרס מנטהר נולד בו ספק לחר בו חלה ספק זה וכן
מסורת השס׳ בשם׳ הי כיון דבשחזקת טומאה חיירי ספיר דחזיל רבי יהושע בתר חזקה דגופה דהעמידנו בחזקת טלה היה בו נגע לף על גב דליכא חזק
ג׳ דהעמידנו בחזקה טומאה כנגדה והכי נמי הוה לחמרינן לעיל לי לחו חזקה דמוכח ואם תימה והיכי ילוף מהתם דשחני התם דכתיב קרח כדילוף בסוף כזיר
ג׳ תלמודנו לו לשמועי דפתח בו הכתוב לפהרים תחילה ולל דמהתם גמרינן והה דלה חזיל רבי יהושע בתר חזקה דגופה ברחוה תדהרת ומשובחת בפרק קמא
מסוס דמעלה עשו כיוחסין׳

שער לבן קורס לבהרת טהור דרים מדכתיב נגע לבן בבהרת משמע שהבהרת קלוחה׳

אמר רבה קיהה וטיהר רבינו תם גרים רבה מהיות דהסוכר לת הפועלין בעובדה דרבה בר נחמני׳

רישא כלן מיבעי׳ לן ולה מבי למימר הסתם העמד רשות ברשו׳ הבעל שנכנסה ברשותו הלכך חזלינן בתר חזקת טמון והיה חוטרת
מטלרשתני לחכשתי התם כמכר׳ ריעות ברשו׳ הבעל שנכנסה ולה מבה לה בתולי׳ ולכך נחתי לרבן גמליאל דלה תיתרע חזק׳ רשו׳ החב והיורי בעכי׳ סיכול
לחיל שנחנם תחת בעלה דחי בעניין סורחי לה בחנם׳ שנכנסה לרשו׳ הבעל על גב שנכנסה לרשו׳ הבעל תיתרע לה חזקת רשות החב הואיל ודחי ברשות לביה נחנסה׳

וחרא

אבל בטומין שבגלוי אינו יכול לטעון ואם יש
מרחץ באותה העיר אף טומין שבסתר אינו
יכול לטעון שפני שהוא בודקה בקרובותיו׳

גמ׳ טעמא דמייתי האב ראיה הא
לא מיירי האב ראיה הבעל מהימן מני רבי
יהושע היא דאמר לא שפיר אנו חיין אימא
סיפא נכנסה לרשו׳ הבעל הבעל צריך להביא
ראיה טעמ׳ דמייתי הבעל ראיה הא לא מייתי
הבעל ראיה האב מהימן אתאן לרבן גמליאל
דאמר נאמנת אר אלעזר תברא מי ששנה זו
לא שנה זו אמ׳ רבא לא תימא רבי יהושע לא
אזיל בתר חזקה דגופה כלל אלא כי לא אזיל
רבי יהושע בתר חזקה דגופה היכא דאיכא
חזקה דטמונא אבל היכא דליכ׳ חזקה דטמון׳
אזיל רבי יהושע בתר חזקה דגופה דתניא אם
בהרת קודם לשער לבן טמא אם שער לבן
קודם לבהרת טהור ספק טמא ורבי יהושע
אמר כהה מאי כהה אמר רבי בהר טהור
רבא אמ׳ רישא כאן נמצאו וכאן היו סיפא נמי
כאן נמצאו וכאן היו׳ איתיביה אביי נכנסה
לרשות הבעל צריך להביא ראיה שעד
שלא תתארס היו בר׳ טומין אלו והיר מקחו
מקח טעות ער שלא תתארס אין משתתארס
לא ואמאי ליטמא כאן נמצאו וכאן היו אמ׳ ליה
משנתארסה משום ראיכא למימר חזקר אין
אדם שות בכוס אלא אם כן בודקו והאי
וניפיים הוא אי הכי ער שלא תתארס נמי אמאי
אמרי חזקה אין אדם מפייס בטומין הכא ניכא
חזקה אין אדם מפייס בטומין אא משנתארסה
משום ראיכא תרתי חזקר העמד הגוף על
חזקתו והזקה אין אדם שותה בכוס אא אם כן
בודקו והאי ראה וניפיים הוא מאי אמר חזקה
אין אדם מפייס בטומין הוי חרא

חזקה דגופה לוס׳ הואיל ובפק בידיעו
על מפת לידופי׳ מת היה העמד הגוף על
חזקתו של קודם לכן והרי כולרת בתולה
והכ׳ נמי לה לתרי׳ העמד הגוף על חזקתו
ובלה טומין גולרה׳ תלמ׳ לרבן גמליאל
דלחמר התם היה בלחמת רחזקה דגופה
פריפה׳ תברת קפיל ריפה לפיפה׳ מי
מפכה זו לה מכה זו ריפה לרבי יהושע והוה
הדין לנכנסה לרשות הבעל ופיפה לרבן
גמליאל והוה הדין לעורה בבי׳ לביה לנכנס׳
לכו טעם לחלק בין עורה בבי׳ לביה לנכנס׳
לחופה׳ לה תימה ר׳ יהושע לה חזיל בתר
חזקה דגופה כלל לפי במקום פלוק חזקת
טמון עומד׳ לנגדה להכחישם׳ תיכה דחיכה
חזקה דמוכ׳ עומד׳ לנגדה כי תכה׳ טמא
דהכי כתיב קרי טער לבן בבהרת׳ רבי
יהושע לומר כהה כדמפרש רבה׳ כהה
טהור הרי הוה ככהה הנגע מתרפאו ט
מהות טהור ומפס ר׳ מפה הדדם׳ טמאתי
ור׳ יהושע קיהה מלי קיהה לת׳ רבה קיהה
וטיהר פלומר קיהה בדב׳ ובחלק טיהר ובן
מכחתי בתב ורבי יהושע קיהה טיהר שמח
העמד הגוף על חזקתו ולה תטמלנו מפפק׳
רבה לחר ריפה כלן נמלנו בחלק היו רבה
מהדר לחזקת כולה כרבן גמליאל דחזקינן
הלכתה כוותיה בפרק קמא לעולם חזקה
דגופה עדיף וריפה טמא מפוס דכיון
דבבית חביה נמלנו הטומין לילרע חזקי
דהב דהיכה למימר כלן היו קודם לרופין
ובפר׳ קמא נמי פלוגתייהו בנכנסה לרשו׳
הבעל היו ובה לחר רבן גמליאל דלה ת
הוועה חזקת חביה בכך׳ תמכתלרסה לו
הם הביה הבעל רחיה טרחו בה טומין
הללו מנתלרסה והיה עורה בבית חביה
לחו רחיה היו ולי טעמא מפוס כלן נמלנו
כולה דחיכה היו עורה בבית חביה כלן
נמלנו הכי נמי לחו רחיה היו דחיכה תרתי ליכות
כולה חדא העמד הגוף על חזקתו ולה
היו בה בסף לרופי׳ מהכל הולך לחר חות׳ סעה והם תלמר הורעה החזקה
הואיל וכלן נמלנו חזקה לין לחס עוקה בכום הלה הם כן בודקו ולפילו
כלן היו קודם קרופין זה מהכנים לחופה וזו היה עקרי הפוס בידוע שבדק׳

וגודע לו ורחה וניפיים׳

חדא

חדא במקום תרתי דהעמד תמון על חזקתו לה תמרינן וניהוו נמי הכא תרתי דבמקום חזקה דגופה חזקה דמחוכה לה כלום היא: ער פלה תתארס לבעל היכא דמהניא עריס מרחו בה ער פלה תתארס: העמד הגוף על חזקתו ליכ' לימ' להוריע פלה היו בה בשעת קדושין דהא קיימי עריס: והעמד תמון על חזקתו כי ליכא חזקה דגוף: רב אחי אמר כו' מהדר נמי לחוקומה כולה כרבן גמליאל דחזקה דגופה עדיפא ואיכ לאכי לה מהני חזקה דגופה לפי פחות השתא פלה פלה על הביאה מכתובת ארוסין לחב וחוב ליה מנה לחבה בידך וגבי חב לה אמר בגוף פלה דתיהני חזקתה: מורה רבי אחיר גרסינן בתוספתא אעפ דאמר נכנס לרשו הבעל על הבעל להביא ראיה מידה הוא במומין הידועין לכל עמה כו' קסר בכל מומין שיש לספק ולומר מתבית אבי בתו: מעל החב להביא ראיה ואעפ שנכנס לרשו הבעל: מנה לי בידך הוא וכיון שהעמד הגוף על חזקתו: ביתירת אכתי יתירה ליכא למימר לאחר ארוסין נולדה: ומשך בעל החמור את הפרה והחמור היה בבי בעלו ואתן בקרוסין כל הנעשה ראוי בחר כיון מזכה זה ממשך אחר מהם מתחייב אחרו בתוכחי חליפין בכל מקום שהן: ער שמת החמור זה לומר ער פלה מפרת את פרתי את חמורך ולך את זה לומר מפרתי את פרתך וכך אמרו לך: ואתה תוכח כלה תכח דמתני דאחיירי במומי כלה מסייע לי: אי כלה אי מילתא דמתני מסייעתא ליכא כלה בבי אחים ריפא דמתני שפחה לרי בעור אחרם דקתני הא בריך להבי' ראיה ומביר ליה לשמוע כרבי אלעזר דמוקי לה בתרי ואפילו בכגון לחופה ליה לתת לה אחר מהן לא יחזיר לה כלום היה: ער שמת פלה כולו ספק ברשותי הלמה ליכו ג' בבה ממון מספק ומחי אמי לה יחזיר בפר חברו מספק ואף על גב דמספק ברשות חברו כולו מהרי כבר נעשית מסיכה: אי

חדא במקום תרתי וחדא במקום תרתי לא אמרי' ער שלא תתארס העמר הגוף על חזקתו לא איבא למימר מאי איבא חזקה ראין אדם שות בכוס שאם כן בורקו והאי ראה וניפיים הוא אדרבה חזק אין אר' מיפיים במומי והעמ' ממון על חזקתו רב אשי אמר רישא מנה לאב' בירך וסיפא מנה לי בירך איתיביה רב אחא בריה דרב אוייא לרב אשי מור' ר' מאי במומין הראויין לבא עמה מבית אביה שעל האב להבי' ראי' ואמאי מנה לי בירך הוא הכ' במאי עסקי' ביתירת יתירת מאי ראיה מיתי ראיה דראה וניפיים הוא אמ' רב יהוד' אמר שמואל המחליף פרה בחמור ומשך בעל החמור את הפרה ולא הספיק בעל הפרה למשוך את החמור ער שמת חמורו של בעל החמו' להביא ראיי שהיה חמורו קיים בשעת משיכת פרה ותנא תונא כלה היכלה אילימא כלה

ר כו

וחדא במקום תרתי לאו כלום הוא ואם תאמר נבי בעל היכ' כמי תרתי תרתי דאין לחרס מתפיי במומין וחד דאית לן למימ' כאן נתוכחו כאן היו והכי קתני חזקי דבעל עדיפי טפי מהכי תרי חזקי דאם כאן במקומו כאן היו עדיף מחזקת הגוף דהא עומד בבית לחבה להביא ראיה ולא

גר חנוך מהכי ליה חזקת הגוף מכוס הנולד ספק

ברשותו ואת כאן כמקומו כאן היו וכפנכסים לרשו הבעל והכי הבעל לראיה ער שלא כתארסה היו בה מומין הלו פטור מכתיב' דעדיף טעמא דאין לחרס מתפיים במומין מהיות דאין לחרס שותה בכוס אלא אם כן בורקו אם כן הפקה נמי דמייתי לאו דמסקתאדם היו בה המומין לחלי לה מיפטר מהכי תרי טעמי ומחי פנה דכאן כמכאן כאן היו בריר דעדיף מחזק הגוף וחזק דאין לחרס מתפיים במומין עדיף מאין לחרס שותה בכוס כו' וכי הוו תרוייהו בהדי הדדי עדיפי טעמי הפה עדיפי וכאן כמכאן כאן היו בריר דעדיף מחזקת הגוף היינו מסוס דמסייע לה חזקת תמו וכן חזק דאין לחרס מתפיים במומין מסייע ליה חזק תמו ולאחר מכייהו ים כח לחזקת תמון לפי ע לכל לתרוייהו בהדי הדדי לא מסייע ועוד יש לפרש דמסוס הכי כי הוו תרוייהו בהדי הדדי עדיפי טעמי הפה מסוס דפליגו לא יהיה זה לאחר מהן לחת לחן חזקת הגוף לו לי לחרס שותה בכוס יש לה כתובה לבעל לא מיפטר פלה ער שיהיו כל הטעמים פלו לחת פרה לאחד מהם מקר תפסיד הבעל הילכך בריבי טעמי הבעל מטעמי הפה:

מייתי ס"ב מהכא מכירה פותב בשטר זה טוב קלח מיהן לכל

רישא מנה לחבה בידך לכאורה היה נרא לרבי יצחק לפרש דטעמא דמסוס דברי פלה לא מהני לחב כמנה לחת בידך דאמרי בים נותן דחיכו נחתן נבי האומר זה לחי חיכו נחתן דבעי לאוכוחי מהתם דברי ומחי לאו בני עדיף ומבני פלוני התם דכמנה לאחר בידך הוי ואף על גב דהכא

ק"ק קלה ופ"ה

חיכא כמי חזקת הגוף מכל מקום לא מהני ליה פלה אמר רבן גמליאל דאחמרינן לעיל בריש פרק ב' ובבי פלה ולא מהני ליה כדפיר' ומיירי כגון שהחב טוען שחת דאי טוען בדין לא הוה בדין להביא ראיה מיפה לי בידך ולגבי דידה מהני בבי דקיימא לן דבבי ומחי לאו בני עדיף הכ' אחיר וחזר בו רבינו יצחק דהא מסתם מדקאמר על החב להבי' ראיה אפילו טוען בבי מדלא קאמר לו מיאמר בבי לי ועוד דמסתם משמע דמחו בתמוך דנכנסה לרשות הבעל דעל הבעל להביא ראיה אפילו טוען החב והבת שתח ואינו מטעם בבי ומחי גם מסוס דנולד הספק ברשותו מדמייתי ופריך עלה מהיכא דמחט שמא ומחי הוה ולי מסו' בבי' וכמחי הוה לה הוה פריך דמסתמא רב אחי לא מיפטר אלא משום חזקת הגוף ומדלא פריך הקו' עיקר דריפתא מנה לאחר בידך ולא מהניא חזקת הגוף כלל בבי החב:

ומודה ר"מ לחכמים במומין הללו כו' להאי גירסא קשה דהסתם מסתם דחכמים מייתי כח הבעל טפי מר' מאיר מדקאמר מודה ר' מאיר לחכמים דהכ' יפה כח הבעל מכח החב לעכ' דבעלמא לא מייתי הכי מאיר מייתי כח הבעל טפי מחכמי דלפילו מומין הנברקי יפול לטפין והכמים פליגי עליה על כן כר' כפירום רבינו חננאל דגרים ומודים חכמים לרבי מאיר ומיהו גם זה חיכו מיומב בלא מייתי תור הזאיל ולא פליגי בבי האי גוונא ובקוכטרס גרים ומודה רבי מאיר ותו לא ונקטה מודה למילי:

ואמאי מנה לי בידך הוא תימה אמאי לקמי דלמיל דאמר תברח הוה מצי למימר מה חילוק יש בין בית חביה ובין בית בעלה ולמיל דאמר כמי כאן כמכאן כאן היו אמאי על החב להביא ראיה הא הוי חדא במקום תרתי ולא מצי למימר דסלק דעת' דמקשן דרחויין לבא עמה מסתם יהבי וניכר מומין תרוץ תירוצו ואיתרע חזקת הגוף לפיכך על החב להביא ראיה אם כן מאי עדיף לרב הא אפי' הא לא אמר פיהא פלוני אלא מסוס חזקת ומיהו יש לומר דלעולם סבירא ליה כאן כמכאן כאן היו ומיירי בחותם מומין שאין הבעל יכול לידע אותם אפילו על ידי בדיקת קרובותיו ומיהו לא יתכן לפרש כן למאי דגרסינן בתוספתא במומין הרחויין להיולר עמה בבית חביה:

על בעל החמור להביא ראיה אעפי שהוא מוחזק וחזקת הגוף נמי מסייע ליה והוה לן לאוקומי החמור בחזקת שהיה קיים שת שעת דמחולל דמוקמינ' לפי' בחזקת מרה קמא והא דפרי' הסם בהסולק גבי המחליף פרה בחמור וילרה ריחלוקו וליחזי ברשות דמאן קיימא וליהוי תירך המוכיר מחבירו עליו אף על גב דמרה קמא לא מוקמינן לחזקת מרה קמא היכא דאתפים תירך התם פריך לפי המסקנא דהכא דאתיין לאמי' תיתי דמלקא דעתין הסתא אמאי על בעל החמור להביא ראיה כיון שהוא מוחזק וגם היכא לאוקומי החמור בחזקת שהיה קיים והא מחולל גופיה אית ליה ברים המוכר פירו' במוכר פור לחבירו אף על גב דאחת לא מוקמינן לחזקת מרה קמא אלא בחזקת שהיה קיים והא מחולל גופיה אית ליה ברים המוכר פירו' במוכר פור לחבירו אף על גב דאחת לא מוקמינן לחזקת מרה קמא אלא בחזקת שהיה קיים והא מחולל גופיה אית ליה ברים המוכר פירו' במוכר פור לחבירו אף על גב

דכאן נתן דאין החזקה מרה קמא אלא בחזקת מרה קמא חלא חזלינן בתר חזקה דהסתא דמעלה דק אם הוא נכתן אית לן למימר כל מכן הכא דאית לן למימל דקיימא קמא ומסתמ

עין משפט

מוס עתה כן היה קודם כניסה לחופה יכולה למימר דמפקינתרפה נולד בה מום והלכך לית לה כתובה דכו' הלי' לית לה ת"ק דקודם לרסקין דהיינו קודם ב' דמוין היה בה מום פי' מה פלוגתן מוכיחין עתה לבני לביא למר קודם לכניסת רמות זה היה כמו מהות עתה ולין כ"ד דוקא מפוס חומרת דקדמי הוה דלת כל הטעמו' כפעת מכילתין ועין יר' פנים

כלה בבי אבי מי דמי התם מיתי אבראיי ומפי הכא מיתי בעל החמור ראיה ומוקי אמר רבי אבא כלה בבי חמיה ואכתי לא דמי התם בעל מיתי ראייה ומרעליה לחזקי ראב הכא בעל החמור מיתי ראייה ומוקים חזקיה בירי אמר רב נחמן בר יצחק כלה בבי אבי ולקידושי ולא תימא ליב דמאן דאמר קידושין לאו לטיבועין ניתנו אלא אפילו למאן דאמר קידושי לטיבועין ניתנו הני מילי קידושי ודאי אבל קידושי טעו אי מיתי ראיה אין אי לא לא מירתבי מחט שנמצא בעובי בי הכוסות מצר אחר כשירה משני צדדין טרפה נמצא עליה קורט דם בירוע שהוא לפני שחיטה לא נמצא עליה קורט דם בירוע שהוא לאחר שחיטה הולד פי המכה בירוע ששה ימים קודם שחיטה לא הולד פי המכה המוציא מחברו עליו הראיה ואי יהיב טבח דמי בעי לאתויי ראיי ומפיק ואמאי בעל בהמה ליתי ראייה ונוקים ברלא יהיב טבחא דמי מאי פסקא אלא כי אתא רמי בר יחזקאל אמ' לא תציתינהו להני כללי דכייל יהוד' אחי משמי' דשמוא הכי אמ' שמואל כל הנולד ספק ברשותו עליו הראיה ותנא תונא כלה מתיבי מחט שנמצאה בעובי בית הכוסו'כו' ואי דלא יהיב טבח דמי בעל בהמה בעי לאתויי ראיה ומפיק ואמאי ספיקא ברשות טבח אתיליד דיהיב טבחדמי ומאי פסקא פתמא דמילתא כמה דלא יהיב אניש זוזי לא יהיב אניש

רכז חיותא: וחכמים אומרים במה דברים אמורים בטומין שבסתר: אמר רב נחמן ונכפה

מי דמי התם דין הוא שמדיך להביא ראיה שהרי הוא המוכי מחזיק חלוך מיתי ראיה ומפיק ממונא ומסר אתה בה ללמוד את זה שמוחזק בפרה זו ועומד ואת אומר כייתי ראיה ובוקים ממון מבידו: כלה בבי חמי סים דתקני דקדמי על הבעל להביי ראיה דרבן נחליש אמר ופליב למי ברומתן אפי' נמכרו

כבית הביה דלא נולד ספק ברשותו נמי על הבעל להביא ראיה להפקיע בה כתובתה וראיה זו לא להוציא היא אלא להחזיק ומריך להביא ולא זה כל ספק יביא ראיה להחזיק שהרי כבר אחריס בה להחזיק: ואכתי לא דמי התם דין הוא שיכטריך לראייה מפוס דחזקת הגוף היא שהרי היום הלה ולל העמידנו על חזקתו הלכך בעל מייתי ראיה ספר פלא תתארס היו בה ומרע ליה להחזיק:

עין קנה הכי גרסי' הכ' בעל החמו' מייתי ראיי ואוקי חזק בידיה ולא חזק הגוף מיים את בתו שכבת שאמר העמד את ההמון בשפיכה על חזקתו הקודמת בחזקת חי העמידנו וכרמוק בעל הפרה את ולמה אתה מצריכו ראיה אמר רב נחמן בר יצחק כלה בבית קולין דן: הביה ולקדושין דיפא דמתקיתין סייעתיה דמטיל הבאת ראיה על הלה לפי שהזק גוף הלנו וכי' לעזר דאמר רבי יהושע היא ובפיס נמי פליג ולא על פי פלא נולד ספק ברשותו ורקשיא לך ההיא ראיה להוציא היא הרחי קריב לן לא לעכב לן הקדושין שבדו שהם לא יביא ראיה יחזירם זו להחזיק בידו: ולא תימא הא דאתיכא סהרי ראיה קריב לא לעכב לן הקידושין שבדו: שיבא דאמר לאו קדושין לאו לטיבועין ניתנו שהם קידושי לאו לטיבועין ניתנו הכא כי הוו קדושין בפרק לין כאה בהן ופריכא להביא ראיה והך פלוגתא בבבא בתרא ולי קשיא ראיה והך פלוגתא היא מתה:

מי דמי התם דין הוא שמדיך להביא ראיה שהרי הוא המוכי מחזיק חלוך מיתי ראיה ומפיק ממונא ומסר אתה בה ללמוד את זה שמוחזק בפרה זו ועומד ואת אומר כייתי ראיה ובוקים ממון מבידו: כלה בבי חמי סים דתקני דקדמי על הבעל להביי ראיה דרבן נחליש אמר ופליב למי ברומתן אפי' נמכרו

כבית הביה דלא נולד ספק ברשותו נמי על הבעל להביא ראיה להפקיע בה כתובתה וראיה זו לא להוציא היא אלא להחזיק ומריך להביא ולא זה כל ספק יביא ראיה להחזיק שהרי כבר אחריס בה להחזיק: ואכתי לא דמי התם דין הוא שיכטריך לראייה מפוס דחזקת הגוף היא שהרי היום הלה ולל העמידנו על חזקתו הלכך בעל מייתי ראיה ספר פלא תתארס היו בה ומרע ליה להחזיק:

עין קנה הכי גרסי' הכ' בעל החמו' מייתי ראיי ואוקי חזק בידיה ולא חזק הגוף מיים את בתו שכבת שאמר העמד את ההמון בשפיכה על חזקתו הקודמת בחזקת חי העמידנו וכרמוק בעל הפרה את ולמה אתה מצריכו ראיה אמר רב נחמן בר יצחק כלה בבית קולין דן:

הביה ולקדושין דיפא דמתקיתין סייעתיה דמטיל הבאת ראיה על הלה לפי שהזק גוף הלנו וכי' לעזר דאמר רבי יהושע היא ובפיס נמי פליג ולא על פי פלא נולד ספק ברשותו ורקשיא לך ההיא ראיה להוציא היא הרחי קריב לן לא לעכב לן הקדושין שבדו שהם לא יביא ראיה יחזירם זו להחזיק בידו: ולא תימא הא דאתיכא סהרי ראיה קריב לא לעכב לן הקידושין שבדו: שיבא דאמר לאו קדושין לאו לטיבועין ניתנו שהם קידושי לאו לטיבועין ניתנו הכא כי הוו קדושין בפרק לין כאה בהן ופריכא להביא ראיה והך פלוגתא בבבא בתרא ולי קשיא ראיה והך פלוגתא היא מתה:

כל הנולד בפרק ברשותו עליו להביא ראיה ואוקי לכלה דמתניתין כרבה ולפילו הוא מוחזק אותו שנולד ברשותו עליו להבי' ראי' כדריך מהסי דמחט דלייתי טבח ראיה לף על גב דלא יהיב דמי והוא מוחזק ואם תאמר מהא דריך בהשוהל גבי מחלוף פרה בחמור וילדה ויחזי ברשותא דמרן קיימ' ואהני תורך המוכיח מחבירו עליו הראיה מסתם דאי הוי ברשות בעל פרה על בעל החמור להביא ראיה ואמאי והלא נולד בפרק ברשותו ואחר פסתך בעל הפרה את החמור נורע שנולד הפר וצריך לחלק בין פרק שנולד לטיבותא לפרק שנולד לגריעותא:

ותנא תוכח כלה היינו כלה בבית חמיה דכי היכי דמוקמינן לה בחזקת שלימה והסתם הוא דאתקח מוס לף על פי שמוחזק הכא נמי אוקי החמור בחזקת פסיה קייתת והסתם היא מתה:

חבל

הפרה להביא ראיה שאת החמור קודם שמכרו להוליל ופפק ברשותו נולד אלא נמצא החמו' אצל עד לאחר שמכרת הכול' מתני' אחר תכוח הוא וכדתרב רבה לעיל ורישא וסיפא סייעתא מי שנמצא הסימפו ברשותו עליו להביא ראייה עודה בבי' אביי על הלב להביא ראיה שנמצא לפופה שמיה לרשו' הבעל על הבעל להביא ראיה ואפי' הוא דר בבית חמיו ברשותו חיוי: פשיטא ברשותו חילילו אלא נמצא הטרפות עד שבאת לידו: דיהיב טבח דמי ואפילו לא יהיב אלא אמרת תקח לטובת המוכיח מחברו קרי ליה:

נפסח

ונכפה כמומין שבסתר דמי והני מילי דקביע ליה זמן אבל לא קביע ליה כמומין שבגלוי דמי: מתני׳ האיש שנולד בו מומין אין כופין אותו להוציא אמר רבן שמעון בן גמליאל במה דברים אמורים במומין הקטנים אבל במומין הגדולים כופין אותו להוציא: גמ׳ רב יהודה תני נולדו חייא בר רב תני היו מאן דאמר נולדו כל שכן היו דקסברא וקבילה מאן דאמר היו אבל נולדו לא: תנן אמר רבן שמעון בן גמליאל במה דברים אמורים במומין קטנים אבל במומין גדולים כופין אותו להוציא בשלמ׳ למאן דאמ׳ נולדו היינו דשני בין גדולים לקטנים אלא למ׳ היו מה לי גדולים מה לי קטנים הא סבירא וקבילא כסבורה היא שיכולה לקבל ועכשיו אין יכולה לקבל ואלו הן מומין גדולים פירש רבן שמעון בן גמליאל ניסמת עינו נקטעה ידו ונשברה רגלו: איתמר רבי אבא בר יעקב אמר רבי יוחנן הלכה כרבן שמעון בן גמליאל ריבא אמר רב נחמן הלכה כרבי חכמים ומי אמר רבי יוחנן הכי והא אמר רבה בר בר חנה אר׳ יוחנן בכל מקום ששנה רשב״ג במשנתינו הלכה כמותו חוץ מערב וצידן וראיה אחרונה אמוראי נינהו ואליבא דרבי יוחנן:

מתני׳ ואלו שכופין אותו להוציא מוכה שחין ובעל פוליפוס והמקמץ והמצרף נחושת והבורסקי בין שר״ו ער שלא נישאו ובין משנישאו לפדו ועל כולן אמר רבי מאיר אע״פ שהתנה עמה יכולה היא שתאמ׳ סבורה הייתי שאני יכולה לקבל ועכשיו איני יכולה לקבל וחכמים אומרים מקבלת היא על כורח חוץ ממוכה שחין מפני שממקתו מעשה בצידון בבורסי אחד שמת והיה לו אח בורסי אמרו חכמים יכולה היא שתאמר לאחיך הייתי יכולה לקבל ולך איני יכולה לקבל: גמ׳ מאי בעל פוליפוס אמר רב יהודה אמר שמואל ריח החוטם במתני׳ תנא ריח הפה רב אסי מתני איפכא ומנח בה סימנא שמואל לא פסיק פומיה מכוליה פירקין: מאי מקמץ אמר רב יהודה זה המקבץ צואר כלבים מיתיבי מקמץ זה בורסי ולטעמיך תיקשי לך מתני׳ המקמץ והמצרף נחשת והבורסי בשלמא מתניתין לא קשיא כאן בבורסי גדול כאן בבורסי קטן אלא לרב יהודה קשיא תנאי היא דתניא מקמץ זה בורסי ויש אומרים זה המקמץ צואר כלבים והמצרף נחשת והבורסי מאי מצרף נחשת רב אשי אמר חשלי דודי רבה בר בר חנה אמר זה המחתך נחשת מעיקרו תניא גוותיה דרבה בר בר חנה איזהו מצרף זה המחתך נחשת מעיקרו אמ׳ רב האומר איני זן ואיני מפרנס יוצא ויתן כתובה אול רבי אלעזר אמרה לשמעתא קמיה דשמואל אמר אכסוה שערי לאלעזר עד שכופין אותו להוציא יכפוהו לזון ורב אין אדם דר עם נחש בכפיפה כי סליק רבי בנימין בר יפת דיתיב וקאמר לה משמיה דרבי יוחנן אמר לית הלכתא אכסוה שערין לאלעזר בבבל אמ׳ רב יהודה אמר רב אסי אין מעשין אלא לפסולות כי אמריתה קמיה דשמואל אמר כגון אלמנה לכהן גדול וגרושה וחלוצה לפחן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל בת ישראל לנתין ולממזר אבל נשא אשה ושהא עמה עשר שנים ולא ילדה אין כופין אותו ורב תחליפא בר אבימי אמר שמואל אפילו נשא אשה ושהא עמה י׳ שנים ולא ילדה כופין אותו תנן אלו שכופין אותו להוציא מוכה שחין ובעל פוליפוס בשלמא לרב אסי דרבנן קתני דאורייתא לא קתני אלא לרב תחליפא בר אבימי ליתני נשא אשה ושהה עמה עשר שני׳ ולא ילדה כופין אותו אמר רב נחמן לא קשיא הא במילי הא בשוטי מתקיף לה רבי אבא בדברים לא יוסר עבד אלא אמר רבי אבא הא והא בשוטי התם

אבל כופין

במומין גדולים סופין אותו להוציא גבי חיים ליכה למימר דמתחסם פרה על חסה דחיים הינו פרה על חסתו כדפרים בריש מכילתין: דף כ

אותו להוציא כדלה דיוכיח ויתן כתובה לף על פי שמגרשה על כורחו כמו בב״ה מחמת טענה דמשמע בסוף הכל על ידמתו דף פה

גר מנוס דנותן כתובה חף על פי שמגרשה בעל כורחו ובתוספת קתני בהדי חמומין דהכ׳ יוציא ויתן כתובה:

סבורת הייתי עלמי יכולה לקבל קלת תיתה דלם כל חסה תערי ותסחנו כדי סיתן לה כתובה סתלת לימי יכולה לקבל ונרמנה ושתי במקום סים חסם ערמה לין לה כתובה:

אלא לרב יהודה קשיא תיתי דאמתי לה מתני׳ דהא דאמר רב יהודה אמר שמואל המקמץ מוחת כלבים היינו בורסי קטן דבפר לי סמלתו משמע דאיכא מוחת כלבי׳ בעיבוד עורות דתניא התם לה יקרת חדם קריא שמא לה כנגד מוחת כלבי׳ ולה כנגד מוחת חדם כו׳ בזמן שנתן לתוכה עורות:

ליתני נמי חמה ושהה עמה עשר שנים וחם תאמר דתקני ליה ברייתא דמילתי הכא על יבמתו דתניא נשא חמה לף פל ושהה עמה י׳ שנים ולה ילדה חיכו רשאי ליבמל ויוציא ליה כתובה וגרושה לפרם דלמון יוציא לה משום כפייה חלה ברבי שמתנהג עם החמה מלה כדין חבל התם דקתני יכולה חמו ביטול פריה ורביה לה משמע הכי:

חדרן עלך המדיר

בכפה חולי שמתנו נופל לארץ ויש לו זמן לבא: כמומין שבסתר דמי לפי שהרגת ביום זמנה מלכות בין הבריות: מתני׳ מומין גדולי מפרש בגמ׳: גמ׳ כולהו מתניתין הכי דתלכה כרבן שמעון בהה לאוד והה בכל מקום שנה רשב״ג במשנתינו ערב וצידן וראיה אחרונה ערב בגט פסוט צידן במי שחזו קודיקום ראיה אחרונה בפרק זה בורר ובפתי ראיות כחלק הלכה כמותו ברחסוך ולה בחרונה אמרו לו הבה ראיה חת׳ לך לי ראיה כו׳: מתני׳ בעל פוליפוס מפר׳ בגמ׳: המקמץ והמצרף כחמת מפרש בגמרא וכולן מפני מלומנו מקרחת היו: ממקתו לשון המק בפרו: גמ׳ לה פסק פומיה סימנא דשמואל ריח הפה אמר: לה פסק פומיה סימנא מכולי פירקין תמיד היה סגור בפיו: תיקשי לך מתניתין דקא חשיב להו בתרין: מקמץ מוחת כלבים לה ידעתי מה טורך בה אבל בהשכנז ראיתי מעורין בהם הבגדים לפני כבוסן יום חו יומים: בשלמא מתני׳ לה קשיה לברייתא דאיכא למימר הלי דחשיב ליה בתרי הפי קלת׳ אחר בורסי קטן דהיינו מקמץ ואחר בורסי גדול: בורסי קטן מהוא עכו יש לו עורות מעט הכי גרסינן תנאי היא דתניא מקמץ זה בורסי ויש חומרים זה המקמץ מוחת כלבים והכי גרסינן לה בתוספתא והה דרבי יוסי בר׳ יהודה מלתא אחריתי קלת׳ ומס היא סכויה: חמלי דודי מחמלין ומרדדין כחמת ומפני תמכו יורות ומסריח הוא: מעיקרו מתקוס מוכלו מן הארץ: לכסוס מפרי הלכילותו מפורים כבהמה כל הנאכל מלא כדרכו קרי ליה כוסס:

ויקמור לה להה מילתא דרב: מתניה דר׳ יוחנן דאיהו נמי כרב סכירא ליה: לית מפקין לית כופין להוציא: לית כופין הלא כתיבי לפריה ורביה: ואלו פכופין הני לית לפריה ורביה לא: בשלמ׳ לרב חמי לה תקני הא דלא חשיב פסולו במתני׳ דחיב לאכוויי: דהכא קתני הנך דלסורת דידהו לה כתיב בתורייתא: ליתני נמי חמה ושהה כו׳ דמדאורייתא לא מחייב לאפוקי דלפסר ליקח לו חמה לחר לכלה חבל תרי כבי׳ קלת׳ דכל כמה דלית לה נבי לא כפיב לחרייתי: מה במילי לפריה ורביה במילי מיפריכן בשוטי לה רדיכן ליה חבל הכי בשוטי נמי רדיכן ליה עלי לפסר לקבל: התם

מתקיף לך מע נע פשוט לך קעב זה כורר לך לא פסולת לך לא עי פלחון לך עפ

רכח מיי׳ פ״ב מהל׳ אישות סמג עשין מס טור לה״ע סימן קמ

רכט מיי׳ שם ופ״ט מהל׳ אישות סמג עשין מס טור לה״ע סימן קמ קנד

מסורת השס

התם גבי מתניתי׳ : כי אמרה מקבלנא ליה והויכח בהדי מבקשין לה : בעלי דאתן ברזין חלמיס : ויתיקין חלמיס : ורמו דידבי עלים זבוכין כרוכין לחרוי : פילא עמב פקורין פולין : ולודנא גלייסיכא : גירדא דאגוזא קליפי עץ חלגוז : גירדא דאפפא מיא מגורירין מן העור : כליל מלכא חבצלת : מתקלא דדיקלא סומקא סומר סים לו ל׳ ותורב אור לתמריס בקטנותן כעין סים לגבוזי קטני : לביתא דפיפא פלפים כלומר מקום פתין רוח סולט סם : סב לבני ואריחא סבותלו עב מבעה לבני זה תלל זה ואדי פהור חפי לביתא והלביש פלמה טפחי וכטיל לי ומופך לו מחיותו מים : עד דדפיק לרפיתא דמותי גולגלתו מתרככת ומוחה ליקרע בסבין : טרפי עלין : ומדלי כל חד כרעא מביתא דגלו על פרק ומוסיב העלה תחת דגלו פחס לה יעפה כן לכסיחזיך בנזפו ליעלו יכון לפורכיו במוחו ויקוב לת הקרום : בבבתה טגליים : דחי לה חס לה יפרפט יהזור עלין : הזהרו מזבובי בעלי דאתן זבובים המוכנים עלי קפות להביא לותו חולי על ידם לחר : בזיקה במקום פתיכעב רוח תחת על פניהם : מיכרך בהו

התם כי אמרה הוינא בהדיה שבקינן לה הכא אף על גב דאמרה הוינא בהדי לא שבקינן לה והרי מוכה שחין דאף על גב דאמרה הוינא בהדיה לא שבקינן לה דתנן חוץ ממוכה שחין מפני שממתקו וקתני התם כי אמר דיירנא בהדיה בסהדי שבקינן לה הכא אף על גב דאמרה דיירנא בהדיה בסהדי לא שבקינן לה תניא אמר רבי יוסי שח לי לי זקן אחד מאנשי ירושלם עשרים וארבעה מוכי שחין הן וכולן אמרו חכמים תשמיש קשה להן ובעלי דאתן קשה מכולן ממאי הוי דתניא הקיז דם ושימש הויין לו בנים ויתיקין הקיזו שניהם ושימשו הויין לו בנים בעלי דאתן אמר רב פפא לא אמרן אלא דלא טעים מידי אבל טעים מידי לית לן בה מאי סימניה דלפן עיניה ודייבי נחיריה

נדבק לגלף בסעה מעוסק בתורה ומוסיפין לגלו ומובטח הוא שלא יתבטל עליו ולא יזוק : כי הוה סביב כסהגיע זמנו ליפטר : לחוי לי רוכתאי הולינני לגן ערן והרהכי מקומי : טוור קכן : ליתסיל לסבועת לם כסבע בסבועה מעולם ונסחל עליה להתירה : תכטקי פלפטיל : לם כן לית לת בר ליהי לין לתה רחוי לכרות זה פתני סומע פהקפת לומו זה לות ברית פלה יחרב העולם ולם יש בדיק גמור ברור לין כדיך לות : לה הוחי מידי לה נרחה הקפת בימיו : סומביניה לוהבו ורביל לגלו מלאך המות : מי לילכרת בבעלי דאתן ופסקת בתורה כדהוה עביד ליהו מהוה מסכן בנפסו לכבר לת התורה : בסביל כבוד עבמך מיקרבו לליך ויספרוך ויתעסקו בך : לתר לכיי לפסוקי ממאן דלא קייס עמוד זה בה להוסיף מעליו מי פלה קייס לת כל התורה כמו סקייס הוה : פל הזמי ממטילן כו כעות מגדל בהימי :

פידה דף ק נמין דף ב

הדרן עלך המריר

פרק שביעי

דאיתי ליה רירא מפומיה ורמו דידבי עילויה ומאי אסותיה אמר אביי פילא ולודנא גירדא דאגוזא וגירדא דאשפא וכליל מלכ׳ דמתחלא דדיקלא סומקא ושליק להו בהדי הדדי ומעייל ליה לביתא דשישא ואי לא איכ׳ ביתא דשישא מעייל ליה לביתא דשב לבני ואריחא ונטיל ליה תלת מאה כסי על רישיה עד דרפיא ארעיתא דמוחיה וקרע ליה למוחיה ומייתי ארבע טרפי דאסא ומדלי כל חד כרעא ומותיב חד ושקיל בצבתא ובקלי ליה דאי לא הדר עילויה מכריז רבי יוחנן הזהרו מזבובי של בעלי דאתן רבי זירא לא הוה יתיב בזיקיה רבי אלעזר לא עייל באהליה רבי אמי ורבי אסי לא הוו אכלי מביעי דההיא מבואה רבי יהושע בן לוי מיכרך בהו ועסיק בתורא׳ אומ׳ אילת אהבים ויעלת חן אם חן מעלה על לומדיה אנוני לא מנגא כי הוה שכיב אל למלאך המות זיל עייביך ליה רעותיה אזל איתחזי ליה אמר ליה אחוי לי דוכתאי אמ׳ ליה הב לי סכינך דלמא מבעתת לי ביורחא יהבה ניהליה כי מטא להתם דלייה קא מחוי ליה שוור נפל להההוא ניסא נקטיה בקרנ׳ דגלימיה אמר ליה בשבוע׳ דלא אתינא אמר קודשא בריך הוא אי איתשיל אשבועתא ניהדר אי לא לא ניהדר אמר ליה הב לי סכינאי לא הוה קא יהיב ליה נפקא בת קלא ואמר׳ ליה הבה ניהליה דמיתבע מכריתא מכריז שיהו קמיה פנו מקום לבר ליואי פנו מקום לבר ליואי אזל אשכחיה לרבי שמעון בן יוחאי דהוה יתיב על תלת עשר תפטקי פיזא אמר׳ ליה את הוא בר ליואי אמר ליה הן נראתה קשת בימיך אמר ליה הן אם כן אי אתה בר ליואי ולא היא דלא הואי מידי אלא סבר לא אחזיק טיבותא לנפשאי רבי חנינא בר פפא שושביניה הוה כי הוה קא ניחא נפשיה אמרו ליה למלאך המות זיל עייביד ליה רעותיה אזל לגביה ואיתחזי ליה אמר ליה שבקי תלתין יום עד דנהדר ללמודאי דאמרי אשרי מי שבא לכאן ולמודו בידו שבקיה לבתר תלתין יומין אזל איתחזי ליה אמר ליה אחוי לי דוכתאי אמר ליה הב לי סכינך דלמא מבעתת לי ביורחא אמר ליה כחברך בעית למיעבד לי אמ׳ ליה איתי ספר תורה וחזי מי איכא מידי דכתיב ביה דלא קיימתי׳ אמר ליה מי איכרכת בבעלי דאתן ואיעסקת בתורה ואפילו הכי כי נח נפשיה אפסיק ליה עמודא דנורא בין דיריה לעלמא וגמירי דלא מפסיק עמודא דנורא אלא לחד בררא או לתרין בררא קרב לגביה רבי שכסנדרי אמר עשה בשביל כבוד חכמים לא אשנח עשה בשביל כבוד אביך לא אשנח עשה בשביל כבוד עצמך איסתלק אמר אביי לאפוקי ממאן דלא קיי׳ אפילו אות אחת אמר ליה רב אדא בר מתנא לאפוקי ממר דלא אית ליה מעקה לאינריה ולא היא מיהו׳ הוה וההיא שעתא הוא דשדיר׳ זיקא אמ׳ רבי חנינ׳ מפני מה אין בעלי דאתן בבבל מפני שאוכלין תרדין ושותין שכר של היזמי אמר רבי יוחנן מפני מה אין מצורעין בבבל מפני שאוכלין תרדין ושותין שכר ורוחצין במי פרת :

הדרן עלך המריר את אשתו

האשה עד מלא תתארס ונתארסה בית שמאי אומרים תמכור בעודה ארוסה ואל תמכור לאחר מיתה ובית הלל אומרים לקטן עד מלא יפיח וכיפת כו׳: הוחיל וזכ׳ בחם׳

פתיח תרומתו: לא יכנה בנכסי בגמרא מפרש לחי מכייהו קיימי שכתחילה דבית שמאי לו תרי עבד דבית הלל: על החרמים מנפלו לה מסכיפת: חנו בומים מה רחו חכמים לומר חס תברס ונתנס לקטן הבעל מוכיח מיד הלקוחות כדתנן לקטן במתניתין: עד מלא יפיח כ׳ג׳ מסכתארס׳ או קודם לכך ולאחר כך יפיחת: הכי

גרסינן רבן גמליאל אומר חס תברס ונתנס קיים הוחיל וזכה בחם׳ מכפיח: על החרמי׳ מנפלו לה מסכיפת: הידועים לבעל בגמ׳ מפרש: גמ׳ מאי מכח ריפח דלא פליגי הרי כתארסה ומטו דנפלו לה קודם לכן הורע כוחו: בזכוקה נפלו עדיין לא היה זכאי בעל ולא בח לגלח היה עכשיו: בזכותו כבר זכה בח ובנכסיו: תנ׳ בזכותו כו׳ לחירופין אום מפק כיפותין מאי תכא לידי כיפותין מאי לא תכא תיבעיא לאו הכי רבנן דאמרי לו: שכתחילה פליגי ואמרי לאחר מוכרת לבית שמאי הוחיל וזכה בחפה מתארסה לא תכה בנכסיה חבל חרישבר מורו כבי׳ הלל: או דלמא חרישבר כאי פליגי ובעו למיתר מכרה בטל: תא

האשה שנפלו לה נכסים עד שלא תתארס מודים בית שמאי ובית הילל שמוכרת ונותנת וקיים נפלו לה משנתארסה בית שמאי אומר תמכור ובית הילל אומר לא תמכור אלו ואלו מודי׳ שאם מברה ונתנה קיים אמר רבי יהוד׳ אמרו לפני רבן גמליאל הואיל וזכה באשה לא יזכה בנכסים אמר להם על החרשים אנו בושי׳ אלא שאתם מגלגלין עלינו את הישנים נפלו לה משנשאת אלו ואלו מודים שאם מברה ונתנה שהבעל מוציא מיד הלקוחו׳ עד שלא נישאת ונישארת רבן גמליאל אומר אם מברה ונתנה קיי׳ אמר ר׳ חנינא בן עקביא אמרו לפני רבן גמליאל הואיל וזכה באשה לא יזכה בנכסי׳ אמר להם על החרשי׳ אנו בושי׳ אלא שאתם מגלגלין עלינו הישני׳ רבי שמעון חולק בין נכסי׳ לנכסי׳ נכסי׳ הירושין לבעל לא תמכור שאם מברה ונתנה בטל שאינן ירושין לבעל לא תמכור ואם מברה ונתנה קיים: גמ׳ מאי שנא רישא דלא פליגי ומאי שנא סיפא דפליגי אטרי דבי רבי ינאי רישא בזכותה נפלו סיפא בזכותו נפלו אי בזכותו נפלו כי מברה ונתנה אמאי קיים אלא רישא ואי בזכותה נפלו סיפא אימר בזכותה אימר בזכותו לכתחיל׳ לא תמכור אם מברה ונתנה קיים: אמר רבי יהודה אמרו לפני רבן גמליאל: איבעיא להו רבי יהודה אלכתחילה או אדיעבד תא

תיום ע״כ מכאן לחיוק כיפת עד לא קיימן כה כ

נפלו לה מסכתארס׳ בית שמאי אומרים תמכור בעודה ארוסה לבעל עד מלא תתארס ובית הלל אומרים לא תמכור לבעל עד מלא כיפת וכיפת כו׳: הוחיל וזכ׳ בחם׳ לכתחילה מסתע׳ לה מתני׳ דלעיל דאמר לקטן עד מלא יפיח ומסתע׳ לרבי יהודה דאמר אלכתחילה אדיעבד בגמ׳ רב ושמואל דתרוייהו אמרי בין נפלו לה מסכיפת עד מלא תתארס בין מסתתארס וכיפת הבעל מוכיח מיד הלקוחות ופרי׳ כמאן דלא כרבי חכינאי בן עקביא ולא כר׳ יהודה ואחלי וחא הוו כרבי חכינאי בן עקיב׳ דבעי לתיתר דהבעל מוכיח מיד הלקוחו׳ לפי בנפלו לה עד מלא כתארסה ומסתת דהוה לאחר מלא כיפת וכיפת קיימי מלא ורחי מסתע׳ ליה להסם דעד מלא יפיח׳ לא תיירי בנפלו לה קודם לירופין והיינו טעמא דעד מלא כיפת מסתע׳ מסנפלו לפני נכנסי׳ ולא לירופין דאחר תפיסת בין נפיל׳ נכנסי׳ לירושין ואעפ דהסתת לי׳ דרחייה מסס לפי׳ הקונטרס מכל מקום יכול רבי לפרש כן בלא רחייה ואין להקשות לפי׳ מסס לרקדק דוקא עד מלא כתארס דהיינו מסנתארסה כדפי׳ דה נפלו קודם לירופין וכיפת מוכרה לכתחילה דהיכא למיתר דהוה הדין לפילו נפלו לה קודם לירופין דלא תמכור חלא הה דיקט עד שלא כיפת דמסתם מסנתארסה לחמוכיכן דהפילו הכי לא תכר׳ ונתנה קיים רמב״ן:

נפלו לה מסנתארס׳ בית שמאי אומרים תמכור בעודה ארוסה לבעל עד מלא כתארס׳ פיר׳ בירושלמי בפרק בית שמאי בעי רבי תנחום קמי רבי יוסף אמאי לא תני לה נבי דבריס סהס מקולי בית שמאי ותחומרי בית הילל אמר ליה לא תני דבר סהוה תומר מסני כדדין וקל מסני כדדין והכא קל לגמרי וחומר לבעל

והתני׳ בית שמאי חומ׳ הפקר וחרי קל לעניי׳ הפקר וחרי לי׳ חומר לבעל חבית שמדעתו הוא מפקיר ומקשה לי׳ והא קתני התם בית שמאי חומרים סתי מבתות דהוי קל לגמרי וחומר לגמרי מסתברא לגרסה כשהרת מבת אחת לעפ סרכוכה בכך לאחר מיכן שמא תחזור בה:

סיפא חיומר בזכותו נפלו תימא חס כן לבית הלל כמי תמכור לכתחילה דכיון שהיה מוחזקת הוי ספק ודחי ולי׳ ספק מוכיח חלא כתארסה עומה ספק לירופין והוחיל והי׳ מנפלו לה נכסי׳ דתכן התם מנדי בם וכ״ה במוסרת ומתכת וקיים ומפרש בגמרא דנפלו לה כשהיה לריפה ויוקק לירופין והוחיל והי׳ מותוקק הוה ליה ודחי ויבם ספק ולין ליה לומר דהכא בודחי ליכמה קיימת דכל המתרם דעתו ליכמה הילכך לכתחילה לא תמכור אף על פי שהיה ודחי לכל התם כך פומרת לחליצה כתו לייבום והוחיל ולי ודחי לחמרו חכמים דתמכור לכתחילה:

איבעיא להו רבי יהודה לכתחילה קאמר לו דיעבד בפירוש רש״י מכתיב ירד כתב שכי לפוכות בלשון להד פירש דקאי לריפח דקאמר עד מלא תתארס מודים בית שמאי ובית הלל שמוכרת ונותנת וקיים וקא מיבעיא ליה השתח הכך לחמרו לו לי בעו לתיתר לכתחילה לא תמכור הכל בדיעבד מודו דמכרה קיים או דיעבד דלפילו בדיעבד בעו לתיתר דמכרה בטל ולפי זה הדין עתו דגרים בהדי׳ דתייתי מה זו מכרה בטל אף זו מכרה בטל אף להסם על החרמי׳ אלו בום׳ כו׳ ולא גרים מה שכתב בסיפ׳ בתר אף זו לא תמכור ואף מכרה בטל אף להן אף זו לא תמכור ואף מכרה וכתנה קיים לחמרו לו הוחיל וזכה באשה לא יזכה בנכסי׳ אף על החרמים כו׳ ודחי לא גרסינן ליה דהיכי קאמר אף זו לא תמכור והא תנן בהדיא דמודים בית שמאי ובית הלל שמוכרת לכתחילה ובתוספתא נמי לא גרסינן ליה ולפון אחר פירש לכתחילה לבית שמאי לו דיעבד לבית הלל ולפי זה בחכם מחקו רש״י מלא לפי שהיו כתוב בתוספתא ואין גרסת פירוש זה דחה היכי בעי לי לחתר לפניו דרבן גמליאל מקלי וטרו ליבא דבית שמאי והא פריך בכולי הסם אלו טעמא דבית שמאי אתא לאשמועין וכן לרבינו תם דהכי פירטו לכתחילה וקאי לריש דנפלו לה עד מלא תתארס דמוכרת לכתחילה וקאמרי ליהוא הואיל וזכה באשה לא תמכור לכתחילה כיון בנכסים ולא תמכור לכתחילה כיון בנפלו לה מסתתארס וקא יהדר להו על החרמים לכו בום׳ כלומר נפלו לה מעתתארס סהם חרמים מנפלו לה תיר לכו בומים למה לא תמכור לפילו לכתחילה ואתם מגלגלין עליכו לת היפני מנפלו לה קודם לירופין אלא תמכור לכתחילה או דלמ׳ דיעבד לפיפח דנפלו לה בחרופין קאי דאמרי בית הלל מכרה בטל כיון שנפלו לה מסניפת והסיב להם על החרמים לכו בומים על לותס מנפלו מענפלו סהם חרמים לפה מכרה בטל ולת׳ מגלגלין לת היפנים לפי לא סחן יפניס בפעת מכיר׳ דהה בנפלו לה מסנתארסה ומכרה בחרופין לחירי דחרמים הם כלומר סהם יפניס כפניפת והה דלא נקט הבפיח חרופין קאי או לפיפח אלא לכתחילה או דיעבד חומר דבינו תם אף פעמ דלא פיפח ולא כיפת לת אשה ולא תמכור להם אף זו לא תמכור ואף מכרה בטל אף דלפיפ׳ קאי דאחרים לא הוו אחרי מכרה בטל ועוד מדקתחדר להם אף זו לא תמכור לכתחילה אף דלפיפח קאי קאי דאחרים לא מפיר אחר לחם אף זו לא תמכור בהסרים דהכי קאחר הוחיל וזו אשתו נפלו לה מסנתארסה ועוד ים לומר אף זו לא תמכור להם אף זו לא תמכור כתו מכתוב בהסרים דהכי קאחר הוחיל וזו אשתו נפלו לה מסנתארסה דוקא מכרה בטל דאחרים אף זו מכרה בטל עד מלא תתארס ונתארס אף להסם אף זו לא תמכור ואף מכרה וכתנה קיים במכרה בחירופין מסתע׳ דמודים דאף מכרה מסנתארסה דאמרה בטל אפילו נפלו לה מסנתארסה אף זו מכרה בטל עד מלא תתארס ונתארס אף להסם אף זו לא תמכור פירוש אף זו מנפלו לה מסנתארסה דוקא לכתחילה לא תמכור אבל בדיעבד מכרה קיים קסת קסת לרפ״ח דהוה ליה כמי לרבן גמליאל להדורי להו אחלי עד מלא תתארס מוכרת לכתחילה:

לא כך היה רבן גמליאל לחכמים פירום על הארוסה ממנו לה הוכרך להסיבם כדתמרינן דתמובא מעולה ונכחת הסיבם על הארוסה:

תני מוכרת וכותבת וקיים זו היא גירסת הקונטרס ופירש תני במתניתין וקשה לרבינו יצחק בן רבינו מאיר דהדרבה היה לו להני הברייתא מקמי מתני' ועוד דאם היה מניה הברייתא הוי רבן גמליאל פסיר כבית הלל והמתא דמניה מתניתין הוי רבן גמליאל כבית שמאי דלבית הלל לפולו בארוסין לא תמכור לכתחילה ועוד כי היכי דפריך בסמוך לרב ספרא ורבי חניכא בן עקיבא כבית שמאי טפי הוה ליה למיפרך לרב זביד דלדידיה ליכא למימר לא נחלקו בית שמאי ובית הלל בדבר זה דאם רבי חניכא בן עקיבא ורבי יהודה מניה לא מנו עלונית בית שמאי ובית הלל אם כן מי מנו ונראה דגרסינן תני אם מכרה וכתבה קיים ומניה הברייתא ורבינו חננאל גריס במתניתין מוכרת ונותנת ובבריית אם מכרה וכתבה ומסני רב זביד תני אם מכרה כו' ומניה מתניתין מקמי ברייתא כדי שלא להעמיד רבן גמליאל כבית שמאי ובתר הכי עריך לרב ספרא שלא מניה מתניתין ורבי יהודה כבי שמאי ולא גרסינן רבי חניכא בן עקיבא כבי שמאי ולגירסא זו לא גרסינן בברייתא דלעיל אף זו לא תמכור דהא מתני' קתני מוכרת לכתחילה ולרב ספרא שלא מניה מתניתין תיקשי ומיהו קשה קצת דהיכי מסני דלרבי יהודה לא נחלקו בית שמאי ובית הלל בדבר זה הא ממש מתניתין דרבי יהודה מנה פלוגתא דבית שמאי ובי' הלל דעלייהו קאי:

לא כרבי יהודה ולא כרבי חניכא בן עקיבא פירום לא כחמרו לפני רבי יהודה ולא כחמרו לפני רבי חניכא דתרוייהו מודו בעד שלא כתקנה דמכר קיים ולא פליגי שלא כתקנה וכיון דהא דמתמ' לקמן בהכותב דעד שלא ניסת וניסת מכרה בטל דתכן אם למה כתב לה דין ודבריס שאם מכרה וכתבה קיים ומוקי לה בגמר בכותב לה ועודה ארוסה שלא נכנסו לה עד שלא ניסת ובניס' חיירי דהה ממש דאם לא כתב לה דין ודבריס כו' מכרה בטל חיינו כחמרו לפני רבן גמליאל דלרבן גמליאל מכרה קיים ואין סברא לומ' דאתי כרבותינו דחזרו וניחנו: לימא תניכא לתקנת חופה תיתי לרבינו יצחק ואיה תקנ' חופה היא לפולו בנפלו לה מן הארוסין או קודם כדממתמ' בהחובל דקתמ' התם תני חדש עברי מלוג יוכלה בפן ועי' לחופה אבל לא לחיים ותניא אידך לא לחיים ולא לחופה אלא לאו מר אית ליה תקנ' חופה ומר אית ליה לא דכולי עלמ' אית להו תקנת חופה כאן קודם תקנה כו' ואמאי לא אמר כאן מנפלו לה בחירוסין לאחר מיתה מנפלו לה בחירוסין אית לה תקנת חופה כדאמרינן לקמן:

ף פא ופא

מיוחס לכל מקל מיוחס מיי פ"ו מה' זכיה ג"מ לאון סי' ג' גור לח' סימן ג

לברתה אינסיבא ואינרשה אתאי כתבתינהו לברתה פירום בקונטרס והודיעה לעדים שלהבריח מתכוונת ואין כן לרבינו יצחק דאם כן אמאי פליגו רב ענן ורבה חרב נחמן פסיטא דלא קנתה וכרחה לרבי' יצחק דלא אמרה אלא מילתא בעלמא ליכא ולא הוו דברי' מבלב דאינם דבריס דהכא ודאי הדבר ניכר אלא כתכוונה אלא להבריח דכפסה עדיפא לה כדאמרינן בסמיך:

תא שמע דתניא אמר רבי יהודה אמרו לפני רבן גמליאל הואיל וזו אשתו וזו אשתו זו מכר במל אף זו מכרה בטל אמר להן על החרשים אנו בושי אלא שאת מנלגלי עלינו את השני שמעמינה דיעבד שמעמינה תניא אמר רבי חנינא בן עקביא לא כך השיבן רבן גמליאל לחכמים לא כך השיבן לא אם אמרת בנשוא שכן בעלה זכאי במציאת במעשידיה ובהפר נדריה תאמרו בארוסה שאין בעלה זכאי לא במציאתה ולא במעשידיה ולא בהפר נדריה אמרו לו רבי נפלו לה עד שלא נישאת ונישא ואחב מכרה מהו אמר להו אף זו מוכר ונותנ וקיים אמרו לו הואיל וזכה באשה לא יזכה בנכסים אמר להם על החרשים אנו בושין שאתם מנלגלין עלינו את השני: והאנן תנן עד שלא נישאת ונישאת רבן גמליאל אומר אם מכרה ונתנה קיים אמר רב זביד תניא מוכרת ונותנת וקיים רב פפא אמר לא קשיא הא רבי יהודה אליבא דרב גמליאל הא רבי חנינא בן עקיבא אליבא דרבן גמליאל ורבי חנינא בן עקיבא כבית שמאי דאמר לא נחלקו בי שמאי ובי הילל על דבר זה רב ושמו דאמרי תרוייהו בי שנפלו לה נכסי עד שלא נתארס בין שנפלו לה נכסים משנתארס וניסי הבעל מוציא מיד הלקוחות כמאן דלא כרבי יהודה ולא כרבי חנינא בן עקיבא אינהו דאמור כרבותינו דתנ רבותינו חזרו ונמנו בין שנפלו לה עד שלא תתאר ובי שנפלו לה משנתארס וניסית הבעל מוציא מיד הלקוחות: משניסי אלו ואלו מודים לימא תניא לתקנת אושא דאמר רבי יוסי ברבי חנינא באושא התקינו האשה שמכר בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל מוציא מיד הלקוחות מתניתין בחיי ולפירות תקנ אושא בגופה של קרקעולאחר מיתה: רבי שמעון חולק בין נכסים אלו הן ידועין ואלו הן שאינן ידועין אמר רבי יוסי בר חנינא ידועין מקרקעי שאינן ידועין מטלטלין ורבי יוחנן אמר אלו ואלו ידועין הן ואלו הן שאינן ידועין כל שיושבת כאן ונפלו לה נכסים במרינ הים תני נמי הכי אלו הן שאינן ידועין כל שיושבת כאן ונפלו לה נכסים במדינת הים ההיא איתתא דבעיא דתברחינהו לניכסה מגברה כתבתינהו אתאי

ר"ל

סמוכל דף פא ה"ה דף ב יש נוסחי דף קלב כערך דף ג התפקיד דף לה העוקל דף נו

אתאי לקמיה דרב נחמן קרעיה רב נחמן לשטרא אול רב ענן לקמיה רמר עוקבא אל חזי מר נחמן חקלא היכי מקרעשטרי דאינשי אל אימא לי איזי גופא דעוכרא היכי הוה אל הכי והכי הוה אמר ליה שטר מברחת קא אמרה הכי אמר רבי חנילאי בר אידי אמר שמוא מורה הוראה אני אם יבא שטר מברחת לידי אקרענו אמר ליה רבא לרב נחמן טעמא מבי דלא שביק אינש נפשיה ויהיב לאחריני הני מילי לאחריני אבל לברתה יהיבא אפילו האי במקום ברתה נפשה עדיפא לה מתיבי הרוצ שתברית נכסי מבעלה כיצד היא עשרה כותבת שטר פסים לאחרים דברי רבן שמעון בן גמליאל וחכמים אומרים רצה מצחק בה עד שתכתוב לו מהיום ולכשארצה טעמא דכתב ליה הכי הא לא כתבה ליה הכי קנגהי לוקח אמ׳ זירא לא קשיא הא בכולה הא במקצתה ואי לא קנגהי לוקח ניקנינהו בעל אמר אביי עשאום כנכסים שאין ירושין לבעל ואליבא דרבי שמעון, מתני׳ נפלו לה בספים ר׳ לב ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות התלושין מן הקרקע אר מאיר שמין אותן כמה הן יפין בפירות וכמה הן יפין בלא פירות ומורתר ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות וחכמי אומרי המחוברי לקרקע שלו והתלושין מן הקרקע שלה וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות ר׳ש אומר מקום שיפה בחו בכניסתה הורע כחו ביציאתה מקום שהור כחו בכניסת׳ יפה כחו ביציאתה פירות המוחברין לקרקע בכניסתה שלו וביציאתה שלה והתלושין מן הקרקע בכניסתה שלה וביציאתה שלו׳

גמ׳ פשיטא ארעא ובתי ארעא בתי ודיקלי ברתי דיקלי ואילני דקלי אילני וגופני אילני אבא זרדתא ופירא דכווי אמרי לה פירא ואמרי לה קרנא כללא דמילתא גוזן מחליף פירא אין גוזן מחליף קרנא אמר רבי זירא אמר רבי אושעיא אמר רבי ינאי ואמר לה אמר רבי אבא אמר רבי אושעיה אמר רבי ינאי הגונב ולר

עין משפט

אתאי לקמיה דרב נחמן קרעיה רב נחמן לשטרא אול רב ענן לקמיה רמר עוקבא אל חזי מר נחמן חקלא היכי מקרעשטרי דאינשי אל אימא לי איזי גופא דעוכרא היכי הוה אל הכי והכי הוה אמר ליה שטר מברחת קא אמרה הכי אמר רבי חנילאי בר אידי אמר שמוא מורה הוראה אני אם יבא שטר מברחת לידי אקרענו אמר ליה רבא לרב נחמן טעמא מבי דלא שביק אינש נפשיה ויהיב לאחריני הני מילי לאחריני אבל לברתה יהיבא אפילו האי במקום ברתה נפשה עדיפא לה מתיבי הרוצ שתברית נכסי מבעלה כיצד היא עשרה כותבת שטר פסים לאחרים דברי רבן שמעון בן גמליאל וחכמים אומרים רצה מצחק בה עד שתכתוב לו מהיום ולכשארצה טעמא דכתב ליה הכי הא לא כתבה ליה הכי קנגהי לוקח אמ׳ זירא לא קשיא הא בכולה הא במקצתה ואי לא קנגהי לוקח ניקנינהו בעל אמר אביי עשאום כנכסים שאין ירושין לבעל ואליבא דרבי שמעון, מתני׳ נפלו לה בספים ר׳ לב ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות התלושין מן הקרקע אר מאיר שמין אותן כמה הן יפין בפירות וכמה הן יפין בלא פירות ומורתר ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות וחכמי אומרי המחוברי לקרקע שלו והתלושין מן הקרקע שלה וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות ר׳ש אומר מקום שיפה בחו בכניסתה הורע כחו ביציאתה מקום שהור כחו בכניסת׳ יפה כחו ביציאתה פירות המוחברין לקרקע בכניסתה שלו וביציאתה שלה והתלושין מן הקרקע בכניסתה שלה וביציאתה שלו׳

גמ׳ פשיטא ארעא ובתי ארעא בתי ודיקלי ברתי דיקלי ואילני דקלי אילני וגופני אילני אבא זרדתא ופירא דכווי אמרי לה פירא ואמרי לה קרנא כללא דמילתא גוזן מחליף פירא אין גוזן מחליף קרנא אמר רבי זירא אמר רבי אושעיא אמר רבי ינאי ואמר לה אמר רבי אבא אמר רבי אושעיה אמר רבי ינאי הגונב ולר

רש״י ד״ה שמין וכן בכל מקום

אתאי לקמיה דרב נחמן קרעיה רב נחמן לשטרא אול רב ענן לקמיה רמר עוקבא אל חזי מר נחמן חקלא היכי מקרעשטרי דאינשי אל אימא לי איזי גופא דעוכרא היכי הוה אל הכי והכי הוה אמר ליה שטר מברחת קא אמרה הכי אמר רבי חנילאי בר אידי אמר שמוא מורה הוראה אני אם יבא שטר מברחת לידי אקרענו אמר ליה רבא לרב נחמן טעמא מבי דלא שביק אינש נפשיה ויהיב לאחריני הני מילי לאחריני אבל לברתה יהיבא אפילו האי במקום ברתה נפשה עדיפא לה מתיבי הרוצ שתברית נכסי מבעלה כיצד היא עשרה כותבת שטר פסים לאחרים דברי רבן שמעון בן גמליאל וחכמים אומרים רצה מצחק בה עד שתכתוב לו מהיום ולכשארצה טעמא דכתב ליה הכי הא לא כתבה ליה הכי קנגהי לוקח אמ׳ זירא לא קשיא הא בכולה הא במקצתה ואי לא קנגהי לוקח ניקנינהו בעל אמר אביי עשאום כנכסים שאין ירושין לבעל ואליבא דרבי שמעון, מתני׳ נפלו לה בספים ר׳ לב ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות התלושין מן הקרקע אר מאיר שמין אותן כמה הן יפין בפירות וכמה הן יפין בלא פירות ומורתר ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות וחכמי אומרי המחוברי לקרקע שלו והתלושין מן הקרקע שלה וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות ר׳ש אומר מקום שיפה בחו בכניסתה הורע כחו ביציאתה מקום שהור כחו בכניסת׳ יפה כחו ביציאתה פירות המוחברין לקרקע בכניסתה שלו וביציאתה שלה והתלושין מן הקרקע בכניסתה שלה וביציאתה שלו׳

גמ׳ פשיטא ארעא ובתי ארעא בתי ודיקלי ברתי דיקלי ואילני דקלי אילני וגופני אילני אבא זרדתא ופירא דכווי אמרי לה פירא ואמרי לה קרנא כללא דמילתא גוזן מחליף פירא אין גוזן מחליף קרנא אמר רבי זירא אמר רבי אושעיא אמר רבי ינאי ואמר לה אמר רבי אבא אמר רבי אושעיה אמר רבי ינאי הגונב ולר

ר״ן נב ובפ

מיושב ע״פ מה שכתב ריטב״א עוד לקמן בפ״ק

ליה בב ובפ

ליה בב ובפ

ליה בב ובפ

עין משפט

דקתני לקח בהם קרקע אין קונין אלא דבר שנזון מחליף שמע דבלקוחות תיובתיה ולפי זה לא קשה מידי לפי' לא הא דקאמר רב כחמין פירה הוי ולא ר"מ דאמר דהתם מיירי שמכשכת לו בלימה ופיר בופריה ופריק וקרי פירה למחי דאכיל בעל פירות נכסי מלוג אבל הכא מה מקומי' בנכסי מכשכלו קרי קרקע ומה מחין קונין קרי פירה דדין פירו פלוגי בר מנוכ

כמו מהפירות ימכרו וילקח בהן קרקע ולפי ר"ת דאמרם דאין נזון מחליף מוכרין דהא בלימה אמר לקמן לעל דאין נזון מחליף דאמכשכי ביה וחזיל וכן פירה בפריה ומחפורת על כריף אמר רבנן דהוי דבעל לכל דאין נזון מחליף ולרבי ניחא דאין קונין לכתחילה מכשכיש שלא דבר שנזון מחליף כמנופל לה בירושה אין מזקיקין אותו למכור שלא לוכל פירות כמו מהוך עד שיכלה הקרן כיון שיש מיין קבת כמו בלימה וכל דדמי ליה:

במאן לא כרבנן כו' הסתם מתניתין דסבר רבי יהלי דוולר בהמה מלוג לאשה ואם תאמר אם כן למה ולר בהמת מלוג לאשה ום לומר לרבותא נקט דאפי' כפילה הוי דאשה:

פירא דפירא לא תקינו ליה רבנן דווקא בימיו דאתי מעלמא כגון כפל וולד בהמת מלוג אבל פטים דפירי דפירי כמי דף עג תקינו ליה רבנן כדאתי בהכלת לעזל הוי לוכל פירות עד שיכתוב לו והא דקאמר תפלוגי כפל לאשה היינו כפל לאחוריה אבל קרן לבעל תימה דנוכב בהמת מלוג עמ' מהיה של אשה הוי הכפל לבעל דהא לא הוי פירא דפירא ונוכב ולר בהמת מלוג דהויא דבעל הוי הכפל לאשה ור"ן פירש דכל מכן בהמת מלוג עכשיו דהוי הכפל לאשה והכי פירש פי' כיון דלא הוי מעלמ' תקינו ליה רבנן והוא הדין פירא דפירא דאתי מעלמא לא תקינו ליה וכל מכן פירא דאתי מעלמא: שאני התם דאיכא עורה והא אם לרבא דאמרינן עור' מייור והא אם היה רוצה למוחטה היינו יכול:

וחרי עבדים ושפחות כו' מעמא דאתיס ונפנים זקנים עושים קבת פירות מדפריך עלה מעבדים ושפחות ובעבדים ושפחות מיירי שעושים קבת מלאכה דאם היכם יכולים כלום מה מכירה שייך בהם

ועוד דמסיק דפליגי דנפלו לה בשדה פשיט' מלה ואי מיירי בזתי' ונפני' מכתיבתו לגמרי מע דמ"ד לא תמכור והא ליכא שבח בית אביה דכיון דכתיבתו לגמרי לא יכיח בעל השדה להשהותם אלא ודאי מיירי כשעושי' קבת פירות וקסבר לר' מהא דאמר דף קט בפ' המקבל דהשוה נכרי דמסב פרדסא לחבריה לעשר סני' וקס"ל דמי' דפריך למ"ד התם פירא הוי מהא דתנן הכא נפלו לה זתים ונפנים זקנים יתכרו וילקח ב בהן קרקע כו' אלמא קרקע הוי דאי פירא הוי יהא הכל עפי' ואתי פריך הא מיירי כשעושין פירו' ולהכי חסיב גוף הילן קרקע ולא פירא והא בהדי דמסכן ליה פרדיסא דהיכא דלא קם ועושי' פירות אלא יקח בח עכיס דחסיבי קרקע כל זמן שעושין פירות אחריני ול' דהכי פריך כיון דאתרו רבנן ילקח בהן קרקע לטובת הבעל מדפליג ר' יהודה ואתי מחיכה פריכה למכור משו' שבח בית אביה אם כן יבמו לגמרי נמי קרקע הוי וילקח בהן קרקע דאי פירא הוי אתאי אתרו רבנן יתכרו תרבה טוב לו לבעל מיהכל פירות מה שהוא ויתתין מעט עד מיתייבמו לגמרי ויהיו הכל אלו אלא ודאי קרקע הוי: פיגרת

פסורת השס

ולר בהמת מלוג משלם תשלומי כפל לאשה כמאן לא כרבנן ולא כחנני' דתניא ולד בהמ' מלוג לבעל ולד שפחת מלוג לאשה וחנני בן אחי יאשיה אמר עשו ולד שפחת מלוג כולד בהמ' מלוג אפי' תימ' הא פירא תקינו ליה רבנן פירא דפירא לא תקינו ליה רבנן בשלמא לחנניה היינו דלא חיישינן למיתה אלא רבנן אי חיישי למיתה אפילו ולד בהמת מלוג נמי לא ואי לא חיישי למית' אפילו ולד שפח' מלוג נמי לעולם חיישי למית' ושאני בהמה דאיכא עורה אמר רב הונא בר חייא אמר שמו' הלכ' כחנניה אמר רבא אמר רב נחמן אע"ג דאמר שמו' הלכה כחנניה מורה חנני' שאם נתנרש' נותנ' דמים ונוטלת מפני שבח בית אביה אמר רבא אמר רב נחמן הכניסה לו עז לחלבה ורחל לגיזת' ותרנגול' לביצת' ורקל לפירותיו אוכל והולך עד שתכלה הקרן אמר רב נחמן עיילא ליה גלימ' פירא הוי מכסי ליה ואזיל עד דכליא כמא' כי האי תנא דתניא המלח והחול הרי זה פירות פיר של נופרית מחפורת של צריף רבי מאיר אומר קרן וחכמים אומרים פירות: ר"ש אומר מקום שיפה כחו: ר"ש היינו תנא קמא אמר רבא מחוברין בשעת יציאה איבא בינייהו: מתני' נפלו לה עבדים ושפחות זקנים ימכרו וילקח מהן קרקע והוא אוכל פירות רשב"ג אומ' לא תמכור מפני שהן שבח בית אביה נפלו לה זתים ונפנים זקנים ימכרו וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות רבי יהודה אומר לא תמכור מפני שהן שבח בית אביה: גמ' אמר רב כהנא אמר רב מחלוקת שנפלו בשדה אבל בשר שאינה שלה דברי הכל תמכור משום רקא כליא קרנא מתקיף לה רב יוסף הרי עבדים ושפחו' דכי שדה שאינה שלה דמי ופליגי אלא אי איתמר הכי איתמר אמר רב כהנא אמר רב מחלוקת בשדה שאינ' שלה אבל בשדה שלה דברי הכל לא תמכור מפני שבח בית אביה: ר"ל גמ' המוציא הוצאו' על ניכסי אשתו הוציא הרבה ואכל קימעא קימעא ואכל הרבה מה שהוציא הוציא ומה שאכל אכל הוציא ולא אכל ישבע כמה הוציא וימול: גמ' וכמה קימעא אמר ר' אסי אפילו גרוגרת אחת והוא שאכלה דרך בבוד אמר רבי

פסקנל דף קט

ר"ת חכמים: מחוברים בשעת יציאה דלא תיירו בה דאי מיירי בשעת יציאה אם כן יבמו לגמרי נמי קרקע הוי וילקח בהן קרקע דאי פירא הוי אתאי אתרו רבנן יתכרו תרבה טוב לו לבעל מיהכל פירות מה שהוא ויתתין מעט עד מיתייבמו לגמרי ויהיו הכל אלו אלא ודאי קרקע הוי: פיגרת

פסקנל דף קט

מייי' פ' כג מהל' אישות טור אה"ע סי' פה

פיר בופרי גומא מחופרין הימינה בופרית ובן מחפור על כריף ר"ל בלע"ז מבובפין בהן כגדי ומסי וחופרי לותו בקרקע וסופו לכלו ולהגיע ליסוד קרקע בעלמא: ר"מ אומ' קרן ויתכר וילקח בדמיו קרקע לפי ספרין כלה: וחכמים חומרי פירות ומקום הגומ' יהיה לה לקרן ומזה יאכל הבעל עד מיכלה מזה פריו ודרך הכתתו והוא הדין לבלימת ולא דמו לכסכפי פירות התלושין מנחלין מבלי מייור וכל פרוטה ופרוטה הוזיל ויהיה עומה פרי הויל קרן לעכמה: היינו

רבי אבא אמר רב אפילו שוגריא דתמרי בעי רב ביבי חיבצא דתמרי מאי תיקו לא אכלה דרך כבוד מאי אעולא פליגי בא תרי אמוראי במערבא חד אמר בכאיסר וחד אמר בכדינר אמרי דייני דפומבדיתא עבד רב יהודה עובדא בחבילי זמורות רב יהודה לטעמיה דאמר רב יהודה אכלה ערלה שביעית וכלאים הרי זו חזקה אר יעקב אמר רב חסדא המוציא הוצאות על נכסי אשתו קטנה כמוציא על נכסי אחר רמי מאי טעמא עבדו בה רבנן תקנתא בי היכי דלא ניפסדינהו: ההיא איתתא דנפלו לה ארבעמאה זוזי בי חוזאי אזל גברא אפיק שירת מארה אייתי ארבע מארה בהדי דקאתי איצטריך ליה חד זוזא ושקל מיניהו אתא לקמיה דר אמי אל מה שהוציא הוציא ומה שאכל אכל אמרו ליה רבנן לר אמי הני מילי היכא דקאכיל פירא אבל קרנא קאכיל ודוצאה היא אם כן הוה ליה הוציא ולא אכל ישבע כמה הוציא ויטול: ישבע כמה הוציא ויטול: אמר רבי אסי והוא שיש שבח כנגד הוצאה למאי הילכתא אמר אביי שאם היה שבח יתר על הוצאה נוטל את ההוצאה בלא שבועה אמר ליה רבא אם כן אתי לאיערומי אלא אמר רבא שאם היתה הוצאה יתירה על השבח אין לו אלא הוצא שיעור שבח ובשבועה איבעיא להו בעל שהוריד אריסין תחתיו מהו ארעת דבעל נחי אתלק לי בעל איסתלוקי להו או דלמא ארעא דארעא נחית וארעא כי קיימא לאריסי קיימא מתקיף לה רבא בר רב חנן מאי שנא מהיורד לתוך שדה חברו ונטעה שלא ברשות שמים לו וידו על התחתונה ליכא אינוש דטרח הכא איכא בעל דטרח מאי הוי ערה אמר רב הונא בריה דרב יהושע חזינן אי בעל אריס הוא איסתלק ליה בעל אסתלקו להו אי בעל לאו אריס הוא ארעא לאריסי קיימא איבעי להו בעל שכב קרקע לפירות מהו מי אמרינן מאי דקני לה אקני או דלמא כי תקינו ליה רבנן פירות לבעל משום שיגרא דתמרי הקשה בקונטרס מאי לפילו והא תמרי פריפי מגרוגרות כדתמריב לכל גרוגרות ומילס תמרים תבא עליו ברכה ויזיק רת דהא לא קתני לפילו תמרים אלא גרוגרות טובו כל כך: אכלה ערלה והא דתמר רבי יהודה בחזקת הבתים לכלה מביני וכלאי

מסורת השס

ד"ה פירי דבחליבו עלה כדרך החוכלים ומיהו מדלא מקשה להו להדדי נדחה דהתם כתי גרסינן הכי זו חזק וכן גריס רש"י וכן נמצא בספר של רבי גרשם ושם תלמר דהכא מפמע דעבי כלאים מוקמיס ומאי מכח מקשין על פלאי הכרם דתמ בפרק כל פעל תמור יפה הסיקו בקליפי ערלה הו בקשין על כלאי הכר"ם דתם יותר יפה מזרין הלת' לפורין ים לומר דהתם בזרוע מביקרת דאז הכל כאסר אכל הם חייבי בזרוע ובא והוכיפה לפירו' מאתי ולא בעפיס דאמר פרק כל סעה ובפרק כל הבסר זרוע ובא הוסיף מאתיס הי לא הוסיף מאתיס לא ואין זה דומה סהפירו' הוסיפו מאתיס ולא העפיס דאורת' דמילת' הוי הכי דזמורות כבר הוי גדולות לפני זריעת כלאים:

ישבע כמה הוצי ויטול פירש רביט מכמ מקשין מאי לא תק האי נסבע ומטל בהדי נסבעים וכופלי' דסבועות ומסני דלא חסיב הלא מידי סמכחיסי את הנסבע כנגד סכיר וחשוד ומכווני על פניקסו חף על גב דאין הבעל הבי' מכחיעו מ"מ הכוונו ופועלי' מכחיעין זה את זה לבל הכא ליכא סוס הלחסה ומהאי טעמא נמי לא חסיב הבא ליפרע מנכסי יתומים ומיהו ההוא לפילו ביתומים מכחיסים נוטל בסבועה וכראה דהת' לא חסיב הלא את ספריך להסמיעכו דנוטלין דאי לאו דהסמיעכן הא דפילו בסבוע' אין נוטלין ואף על פי דסכיר למאי דחסיב לי' טרוד בפועלו מן הדין היה לו ליטול בלא סבועה דהוי ליה פתוח הלויתני ואיכי יוד' אס המזרתי דחייב ואיכו נסבע הלא להפים דעתן על בעל חבית אלא אי לאו דהסמיעכן לא הוה ידעין דחסיב כאיכי יודע ואפילו בסבועה לא היה נוטל לבל הכהו דחסני בהדי הב' ליפרע מנכסי יתומי אי לאו דהסמיעכן הוה אמינא דנוטלי' בלא סבועה מחמת הסטר לא חסיב להו התס והלטון מוכי' כן דהת' קתני כסבעין ונוטלין ממ"ד לא חסמיעכן דנוטלי' והכא קתני לא יפרעו הלא בסבועה ממע דאי לאו דהסמיעכן הוה אמינא דנוטלין בלא סבועה ואף על גב דתנ' דבריית' בהלוחב חסיב פונס סטרו בהדי הכהו דנסבעין ונוטלין ההוא תנא לא מחלק אי נמי איכא למימר טעמ' כמו סאסרם לקמן בעזרת הסס:

אסתלק לי בעל אסתלקו להו אף על גב דאמרי' הסוכ' את הפועל לעמו בטלו והרחהו בטל חבירו נותן לו סברי מס' ים לומ' דהכ' החריסין יודעין סהקרקע על לסה היה ועל מנת כן נכנסו סאם תתגרם ויפסיד הבעל הכל לין להם עליו כלום דזה הס יודעי' סהבעל לא יניח מלגרם לעמו בסבילם ודעתם להפסיד עמו כיון סלא התנו: נכסי

נר מצוה

ד"ה פירי דבחליבו עלה כדרך החוכלים ומיהו מדלא מקשה להו להדדי נדחה דהתם כתי גרסינן הכי זו חזק וכן גריס רש"י וכן נמצא בספר של רבי גרשם ושם תלמר דהכא מפמע דעבי כלאים מוקמיס ומאי מכח מקשין על פלאי הכרם דתמ בפרק כל פעל תמור יפה הסיקו בקליפי ערלה הו בקשין על כלאי הכר"ם דתם יותר יפה מזרין הלת' לפורין ים לומר דהתם בזרוע מביקרת דאז הכל כאסר אכל הם חייבי בזרוע ובא והוכיפה לפירו' מאתי ולא בעפיס דאמר פרק כל סעה ובפרק כל הבסר זרוע ובא הוסיף מאתיס הי לא הוסיף מאתיס לא ואין זה דומה סהפירו' הוסיפו מאתיס ולא העפיס דאורת' דמילת' הוי הכי דזמורות כבר הוי גדולות לפני זריעת כלאים:

ישבע כמה הוצי ויטול פירש רביט מכמ מקשין מאי לא תק האי נסבע ומטל בהדי נסבעים וכופלי' דסבועות ומסני דלא חסיב הלא מידי סמכחיסי את הנסבע כנגד סכיר וחשוד ומכווני על פניקסו חף על גב דאין הבעל הבי' מכחיעו מ"מ הכוונו ופועלי' מכחיעין זה את זה לבל הכא ליכא סוס הלחסה ומהאי טעמא נמי לא חסיב הבא ליפרע מנכסי יתומים ומיהו ההוא לפילו ביתומים מכחיסים נוטל בסבועה וכראה דהת' לא חסיב הלא את ספריך להסמיעכו דנוטלין דאי לאו דהסמיעכן הא דפילו בסבוע' אין נוטלין ואף על פי דסכיר למאי דחסיב לי' טרוד בפועלו מן הדין היה לו ליטול בלא סבועה דהוי ליה פתוח הלויתני ואיכי יוד' אס המזרתי דחייב ואיכו נסבע הלא להפים דעתן על בעל חבית אלא אי לאו דהסמיעכן לא הוה ידעין דחסיב כאיכי יודע ואפילו בסבועה לא היה נוטל לבל הכהו דחסני בהדי הב' ליפרע מנכסי יתומי אי לאו דהסמיעכן הוה אמינא דנוטלי' בלא סבועה מחמת הסטר לא חסיב להו התס והלטון מוכי' כן דהת' קתני כסבעין ונוטלין ממ"ד לא חסמיעכן דנוטלי' והכא קתני לא יפרעו הלא בסבועה ממע דאי לאו דהסמיעכן הוה אמינא דנוטלין בלא סבועה ואף על גב דתנ' דבריית' בהלוחב חסיב פונס סטרו בהדי הכהו דנסבעין ונוטלין ההוא תנא לא מחלק אי נמי איכא למימר טעמ' כמו סאסרם לקמן בעזרת הסס:

אסתלק לי בעל אסתלקו להו אף על גב דאמרי' הסוכ' את הפועל לעמו בטלו והרחהו בטל חבירו נותן לו סברי מס' ים לומ' דהכ' החריסין יודעין סהקרקע על לסה היה ועל מנת כן נכנסו סאם תתגרם ויפסיד הבעל הכל לין להם עליו כלום דזה הס יודעי' סהבעל לא יניח מלגרם לעמו בסבילם ודעתם להפסיד עמו כיון סלא התנו: נכסי

מסורת השס

ד"ה פירי דבחליבו עלה כדרך החוכלים ומיהו מדלא מקשה להו להדדי נדחה דהתם כתי גרסינן הכי זו חזק וכן גריס רש"י וכן נמצא בספר של רבי גרשם ושם תלמר דהכא מפמע דעבי כלאים מוקמיס ומאי מכח מקשין על פלאי הכרם דתמ בפרק כל פעל תמור יפה הסיקו בקליפי ערלה הו בקשין על כלאי הכר"ם דתם יותר יפה מזרין הלת' לפורין ים לומר דהתם בזרוע מביקרת דאז הכל כאסר אכל הם חייבי בזרוע ובא והוכיפה לפירו' מאתי ולא בעפיס דאמר פרק כל סעה ובפרק כל הבסר זרוע ובא הוסיף מאתיס הי לא הוסיף מאתיס לא ואין זה דומה סהפירו' הוסיפו מאתיס ולא העפיס דאורת' דמילת' הוי הכי דזמורות כבר הוי גדולות לפני זריעת כלאים:

משום רווח ביתא אבל לזביני לא יהו׳ מר בר מרימר משמיה דרבא אמר מר שעשה עשוי רב פפא אמ׳ משמי׳ דרבא לא עשה ולא כלום אמר רב פפא הא דיהודה מר בר מרימר לאו בפירוש אתמר אלא מכללא אתמר דההיא איתתא דעיילה ליר״ לגברא תרתי אמהתא אזל גבר׳ נסיב איתת׳ אחריתי עייל לר״ חרא מיניהי אתאי לקמיה דרבא צווחה לא אשגח בה מאן דהוא סבר משו׳ דסבר מה שעש׳ עשוי ולא היא משו׳ רווח בית׳ והא קא רווח והלכתא בעל שמכר קרקע לפירו׳ לא עשה ולא כלום מ״ט אביי אמר חיישינן שמא תכסיף רבא אמר משום רווח ביתא מאי ביניהו איכא ביניהו ארעא דמקרב למתא אי נמי בעל אריס הוא אי נמי זוזי קא עביד בהו עיסקא: מתני׳

שומרת יבם שנפלו לה נכסים מורים בש׳ ובית הלל שמוכרת ונותנת וקיים מתה מר׳ יעשו בכתובתה ובנכסים הנכנסין והיוצאין עמה בית שמאי אומר יחלקו יורשי הבעל עם יורשי האב ובית הלל אומר נכסים בחזקתן וכתובה בחזקת יורשי הבעל נכסים הנכנסים והיוצאים עמה בחזקת יורשי האב הניח אחיו מעות ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות פירות התלושין מן הקרקע ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות המחוברין בקרקע אמר רבי מאיר שמין אותן כמר׳ הן יפין בפירות וכמר׳ הן יפין בלא פירות והמותר ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות וחכמים אומרים פירות המחוברין בקרקע שלו הת׳לושין מן הקרקע בחזקת הקודם זכר׳ בהן קרקע והוא זכר׳ קרמ׳ ר׳ יא ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות כנסה הרי היא כאשתו לכל דבר בלבד שתהא כתובת׳ על נכסי בעלה הראשון לא יאמר לה הדי כתובתיך מונח׳ על השלחן או כל נכסיו אחראין לכתובתה וכן לא יאמר אדם לאשתו הרי כתובתיך מונח׳ על השלחן אלא כל נכסיו אחראין לכתובתה גירשה אין לה אלא כתובה החזירה הרי היא ככל הנשו׳ ואין לה אלא כתוכה בלבד: גמ׳

איבעיא להו שומרת יבם שמתה מי קוברה יורשי הבעל קברי לה דקא ירתי כתובה או דילמא יורשי האב קברי לה דקא ירתי נכסים הנכנסין והיוצאין עמה אמר רב עמרם תא שמע דתניא שומרת יבם שמתה יורשיה

נכסים בחזקת פה רבי היכי דמלינו לתורתי בפרק מי שמת בבעל הבית עליו ועל לפתו דקתני כמי שהם נכסי בחזקת יורשי הבעל לפי שהיו בחזקתו ואיכא למ״ד בחזקת יורשי הבעל לפי שהיו בחזקתו ואיכא למ״ד שהיו בחזקת מכירין ויחלוקו הכי נמי פלינו הכא ואין כרחך לרת הלכה מורו כל שהם בחזקת יורשי הבעל רב חסדא מורו כל שהיה מוחזק בנכסי קורס תיתום מעות תיתת לחין שהוו יורם דהו׳ לה ליקום כתובה כלל עד שתחלוק ובשם נמי מורו לבה בהא כרחמר בהחולק הבל בנפל הבית עליו ועל לפתו מוחזקין יורשי הבעל בנכסים כתו יורשי הבעל דהללו בחין לירם והללו בחין לירם סבירין לה המוחזק בנכסי לה זה ולה זה ולהכי פלינו התם בחזקת מי ובבית שמתי יחלקו בכל הנכסי לף בנכסי בחין ברזל דהתם קתני יחלוקו שתי ולה קתני יורשי הבעל עם יורשי הבעל הבב כדקתני הכא דמשמע דווקא בנכסי מלוג שבה יורשי הבעל עיקר כיון שמרקד׳ בהחולק ועוד דהי פלינו נמי הכא לא בן למ״ד בחזקת יורשי הבעל הבא תיקשי דהב בם מוקמי נכסי בחין ברזל בחזקת יורשי הבעל טפי מנכסי מלוג דבנכסי מלוג קאמרי דיחלוקו ובנכסי בחין ברזל מורו לבה דהוו בחזקת יורשי הבעל לף מו למ״ד וה תיבו דבפ׳ חלמנה ביבמות מסקא דנכסי בחין ברזל בחזקת הבעל קיימי טפי כדקתני התם דעבדי בחין ברזל יחלוקו בתרומה ולה עבדי מלוג וכן בכתמה הוכחי ועוד למ״ד התם נמי בחזקת יורשי הבעל הוו טפי בחזקת הבעל מנכסי מלוג דבנכסי מלוג קאמרי דיחלוקו יורשי הבב והה דלה עדיב ותני נכסים עם הכתובה כדי ליתן טעם לדבר כל מר בחזקת מי סהין עד עתה דהייבו הבעל לבל על הכתובה לה הוברך טעם מדבר עמוד הוח דהוי ב בחזק׳ הבעל טפי מנכסי בחין ברזל וטעם זה אמו פריכין כיון בן לומר התם למ״ד בחזקת יורשי הבעל ובחולק הדרכתי: יורשי הבעל קברי לה דקא ירתי כתובת׳ ואת לבית הלל דאין ליורשי הבעל אלא מנה ואחתים ולא כדוכית והא אמרי׳ בפר נערה דקבורת׳ תחת בדוכיית מדאיכא מאיב לקבור אחרסתו ואל דתמר׳ יבם היתה רחויה ליטול קבת מנה ואחתי׳ כדתסקינן דיבם כאחר דמי והוי כאילו הכניסה לו בדוכית מהיתם כתובתה על נכסי בעלה ואותו השעבוד היה מכנסת לו והדי היה כאילו נטלה והחזירה לו ולא דמיה למאר אחרסה אלא מכנסה ליה מידי ולפי זה אפי׳ ביבתה מן האחרסין מבעיא ליה: או דלמא יורשי הבב קברי לה דקא ירתי נכסי הנכנסי והיוצאין עמה לעיולם הקונטרס למ״ד בחזק׳ יורשי הבעל הוה ליה למימר דקא ירתי כמי בדוכיתה אלא ניחא ליה לאפוקי אפי למ״ד בחזק יורשי הבעל ואת אתי אלא מבעיא ליה ואתניא לעיל קבורתה תחת כתובתה דהיינו כ בדוכיתה ולא נכסי מלוג ואל דלמו דווקא בקט התם בכתובתה דהוה הדין נכסי מלוג אלא דרבותא הוה טפי ממכנסת האחרסה לבעלה נכסי בחין ברזל מנכסי מלוג ולפי הקונטרס נמי מנה ואחתי דהכא בדוכית דמי כדפירשנו: תיובתי

ממום רווח ביתא מיבעיא לביתו ויהא מזון הבית מכאן וייבד לה: לאו בפירוש תיתמר לה פעמא תרבא בהדיא: קתני תחתה שפחה ומת היו ולא פחתם לו בכתובתה: עייל לה חדא מניהו למרת לפנייה: תחתו קמייתא לקמייה דרבא: מה פעמה עפוי ואפי׳ נתנה לאחד לפיומפה: ולא היה לעולם ממום רווח ביתא היה לו לרבא תקנת פירות: והא קא רווח ביתא פחת עתה היה עומה בורכי הבית: פמה תכסיף הפרש בלא יחום הלוקח לזבלה ולטייבה דקא כבר למחר נפקת מיניה פחין הנוף פלי לבל בעל מכר פמה תמו׳ היה בח יו וירם את נוף הקרקע ומכר ליה: דמקרבן לתתא דחזיא ליה כל פעת לי מכסיף לה: לי כתי בעל לרים הוה כלותר ללוקח פירות מזומנים לי כמי זוזי וקא עביד בהו עיסקא מהבעל עומה כחורה במעות פקיבל עין הלוקח ומסתכר בהן ואיכא רווח ביתא: מתני׳ שנפלו לה נכסים כשהיו בתוכה ממורת יבם: בכתובתה בנדוניא שהכניסו לו ומחתן לו בכתובתה וקיבל עליו אחריותו מי׳ להוציא׳: ובנכסי הנכנסי והיוצאי עמה הן נכסי מלוג פחין פמין לוקח עליו ואינו רשאי להוציאן חלק כשנכנסת לרשותו ב נכנסין עמה וכשהיא יוצאה יוצאין עמה: בם תומר כו ביבמו׳ פרק החולק קא מכרם מם ריפא כשהיא קיימת דלא פליגי דאין לו כח בהם ומם סיפא כשמתה תמר בם יחלקו יורשי הבעל בהם ומכר נמי דדוק׳ נקט יחלקו יורשי הבעל עם יורשי האב בנכסי מלוג אבל יורשי האב לא יחלוקו בכתוב׳ הבעל ולף על גב דנקט ריפא מה יעשה בכתובתה תניא ומבקה: ובית הלל אומרי נכסים דבחין ברזל בחזקתן ובכתובה בפר׳ מי פמת מפר בחזקת מי הם מוחזקין אי בחזקת יורשי הבעל הוא ואחריותן עליו או בחזק׳ יורשי האב פהין פלה: הכי גרסי׳ כתובתה בחזקת יורשי הבעל קתני לבת לה מעל בעל בחזקת יורשי הבעל: ילקח בהן קרקע לפי שכתובתה על נכסי בעלה ה הרחטון כדקתני לקמן לפיכך נכסי המת אחרחין לכתובתה אל הם יכם אוכל פירו׳ הם מייבם אותה וקסב׳ מטלטלי מעבדי לכתובה: ממין אותה דקסבר כל מת בנרל ברשות המת אחרחין לכתובה: וחכמים אומרים פירות המחוברי לקרקע פלו בגמרא פריך עלה: כל הקודם בזכה קסבר מטלטלי לכתוב׳ לה מתעבדי אלא חם כן תפסה ומחיים דבעל בפיכן תפיסה כדלקמן בהכותב והה נמי דפליגי לכפפים דמתי פנא כפפי מפירו׳ הלומי: הרי היא כאשתו מפר׳ בגמרא: כל נכסיו פיירם מחיין: גרסה ליבמתו לאחר מכנסה אין לה אלא כתובה אבל כל זמן פלא גרסה היו כל הנכסים תפועבדי לה ואינו רשאי למכור: הרי היא ככל הנכסים דתכן בפרקין המגרש את אשתו והחזירה על מנת כתובה הראשונ׳ החזיר׳ ובגמ׳ פריך למה לי למתניתין ביבמת: גמ׳ מי קוברה תפוס דים לה מני יורשי קמבעי לן: יורשי הבעל קברי לה דקא ירתי כתובתה ותניא בפרק נערה שנתפתת׳ קבורתה תחת כתובתה: יורשיה

יורשיה יורשי כתובתה חוץ יורשים מיורשין כתובתה חייבין בקבורתה: וחוץ חייבין בקבורתה דהא בעי למיתב כתובתה ליורשיה: מים לה מני יורשים דתופטריך לתנא למיתני חוץ יורשין מיורשין כתובתה ממש מיבעי ליה ורמי לחריני בה בהדייהו דלא ירתי כתובתה: תח לחני יורש כתובה זו מתני יורש ולא כתובתה כלומר תורש אור

תלא מחיים ותוספת שכתב לה לחי וחין לחי יורש חותה תלא לחי: יקבור לת לחתו כיון שהיה הוא קוברה אם מתה בחיין ואפילו לא הכניסה לו כלום: יתן כתובתה מהקבור בלה תחתיה: לנבות מחיים כל זמן שהבעל חי וחני בתקו בשל עומר מהייתי מכפה לכוכבה: תלן מתעת ליה דתלתן ליה מדעם כתובה שדוים לטון שכתובה שכתוב בה לכפתכפתי לאחר תטלי מה שכתוב ליכי דמיכה דייקת לה ניתנה כתובה לנבות מחיים דהא חיכה יכולה ליגבות לחד: כיון שמתי היה ביבמו בפרק האשה שהלכה דקאמרי בית שמאי והלל מכפר כתוב כלומר לכפתכפתי לאחר תטלי מה שכתב ליכי והוחיל והיה כיפלת על פי עצמה שבלת ואמרה את בעלי לף כתובתה נוכה על פי עצמה: מתניתן להו לבי שמאי שתי שים לו מטר חוב על חבירו הוה מוחזק בנכסי הלו יותר מאתו: כגבוי דמי והנכסים בחזקתה הילכך חיכה קח יריח: אתו בעליהן לכל הנכסים שבעולם קאי אף אהו להן בעליהן ונפתרו ולא הספיק להפקותה עד שמת: ולא מותות דבעיב והביא האי לת אתו: שפק זכאי והפקיד בתובה: תידי ודאי תידי יורשי הבעל שהן ודאי בירושה: כגבוי דמי והי מוחזקת בנכסי יותר מהן וחין כאן מוכי תידי ודאי: והא בעיב לכפתכפתי כו שעיל מרי קוף הוא היילך בתובה כיגבית מחיים מכל לבה שלו שמני מדדים והא בעיבן כו': יבם נמי כאחר דמי וכיון שהתירתם תיתת הבעל ליכמה ולא זכתה בנכסי: שלח ליה רבא לאחר שהכניסו על שלתו ואחר כיתנה כתובת יבמה לנבות מחיים מל יבם: בית רב סתעיה הוא היה שלח בתקובה זו: ומי ניתנה כתובת יבמה לנבות מחי' דיבם: מיבו' בנכסי אחיו שלא שכנס את יבמתו ואחרן לעיל כל נכסיו אחרין לכתובתה: שם כאן הוא שלא יגרשנ' לה יוכל להחזיר: יעשה לה סעורה יפה לפתותה במשתה היין: ויפיים היטנה שתתן לו רשו למכור את העורף על כרי כתובת: ואם יגרשנ הוא שתית להחזיר גרושתו: מגרשה בגט ומנשה את כתובת ומוכ מה שירשה ומחזיר על מנת כתובת הרשות או לפי רשה להחזירה תיר מוכר כל זמן שירשה שלין מעשבת שלמכור שלא יבמה לפי שלא היכס כות לה לכתוב ולא כתב לה דקנחי ודקניל ולי כתובת שלא על הרשות ומפו הכי מעשבת בכולהו דילמא מפתרפי הכי דמייחר לה ושלא רשה לקנין ליפתרוף כבי תרשה מתפעברי חמר ליכי רוב לטרוח לבר לבל כתב לה כתוב כפתחזיר וכת לה דקנחי ודקניל לא תכי מעשבת והא דתנן לקח מן הלים וחזר ולקח מן הלמה תקנו בטל לוקמינן בלותן שלם גרו לחת מכת לה בכתובתה ולחת מיחר לה בכתובתה ולחת מהכניסה לו פוס תפלה: ולימתך

איזוהי

ולימא

תלמיה פים לה מני יורשין כו' מייתור דמתני דייק לבל כיקר מתני לה מיירי בסומרת יבם הלא בפקס תלמיה דהא קתני מכפי יתומין וסומרת יבם ליח לה יתומין:

תח לחני יורש כו לפה פריך תפי לחני יורש דלוני יורש מכפי' כר מפוס כלום שא מכס ומחתי של לחי הילך לפתו

ואי סלקא דעתין ניתנה כתובה לגבו׳ מחיים נייחד לה שיעור כתוב והשא׳ לזבין ולטעמיך ולותבה ממתניתי׳ לא יאמ׳ לה הרי כתובתיך מונחת ליך על השלחן אא כל נכסיו אחראין לכתובת׳ התם עצה טובה קא משמעלן דאי לא תימא הכי סיפא דקתני וכן לא יאמ׳ אדם לאשתו הרי כתובתי׳ מונחת ליך על השלחן אלא כל נכסיו אחראין לכתובתה אשתו אי בעי ליה לזבוני הכי נמי דלא מצי מזבין אלא עצה טובה קמשמעלן הבא נמי עצה טובה קא משמעלן אלא ררבי אבא קשיא ררבי אבא נמי לא קשיא משום איבה ההוא גברא דנפלה ליה יבמה בפומבדיתא בעי אחוה למפלה לה בגיטא מיניה אמר ליה מאי דעתיך משום נכסי בניכסי פלינגא לך אמר רב יוסף כיון דאמור רבנן לא ליזבי׳ אף על גב דזבין לא הוי זבינה זבינה דתניא מי שמת והניח שומרת יבם והניח נכסים במאה מנה אף על פי שכתובתה אינה אלא מנה לא ימכו׳ שכל נכסיו אחראין לכתובת׳ אמר ליה אביי וכל היכא דאמור רבנן לא ליזבין אף על גב דזבין לא הוי זבינה זבינה והתנן בית שמאי אומרים תמכור ובית הילל אומרים לא תמכור אלו ואלו מודים שאם מכרה ונתנה קיים שלחה לקמיה ררבי חנינא בר פפי שלחה כררב יוסף אמר אביי אטו רבי חנינ׳ בר פפי כיפי תלה לה שלחה לקמיה ררב מיניומי בריה ררב נחומי שלחה כראבויי ואי אמרבת רב יוסף טעמא אחרינא שלחו לי נפק רב יוסף דק ואשכח דתני הרי שהיה נושה באחיו ומרת והניח שומרת יבם לא יאמר הואיל שאני יורש החזקתי אלא מוציאין מיבם ויקח בהן קרקעות והוא אוכל פירות אמר ליה אביי דלמא דטבא ליעבדו ליה אמר ליה תנא תני מוציאה ואת אמרת דטבא לידה עבדי ליה הדור שלחוה קמיה ררב מיניומי בריה ררב נחומי אמר להו הכי אמר רב יוסף בר מיניומי אמר רב נחמן זו אינה משנה מאי טעמא אילימא משו׳ דהוו להו מטלטלי ומטלטלי לכתוב׳ לא משעבדי דלמא רבי מאי׳ היא דאמר מטלטלי משעבדי לכתובה ואלא משום דאמר

לה את לאו בעלת דברים דידי את דלמא

כל מקום דהוה ליה לחיבה דחמ׳ לה פיכיך כתב בגילופין ובמיתה לכך כדרכה לפי שאין מקחו בטל מפעת פריעה וכ׳ פרות לה למעוטי מאי דכתי׳ וחפי׳ כ׳ פרות מקחו קיי׳ער פעת פריעה ויש לחייב הקונה דמקחו בטל מפעמ דף מעוט רבטל לגמרי ובחזקת הכתים הם למעוטי מאי דלמ׳ מפי חת רו׳ עפיתי לבעלי חילימא למעוטי מאי דכתים כל מקום דחזי לה חיבה והא דלמ׳ למעוטי מאי דכתים דחין מקחו בטל דמילתא דפשיטא היא דחין מקחו בטל אלא בשתין ג׳ פרות דהא כל חדש מוכר קרקעות המעובדות ומילתא ירעה דרווקא בשתין ג׳ פרות קתני דמקחו בטל ומפו למעוטי מאי דכתים דחין מקחו בטל לה לפטרין בשתין ג׳ פרות דחמ׳ לי׳ לשתין בשתין ג׳ פרות דחי׳ מפי למימר דפשיטא לי׳ דבפחות מכתים חין מקחו בטל הא מקחו דמוקמי׳ לה התם בשתין ג׳ פרות הו׳ קא דמיירי בפחות מכתים חף על גב דקתני מקחו בטל׳

ואם חיתה מייחד לה פיעור כתובה כו׳ הוחיל וחפצת לה כחילו גבתה והחזירה לו׳

ולטעמיך פירוש דלא לפקת חרעתך טעמא דחיבה לוקבי מתקני דמפיש הכי לא יהמר לה הרי כתיבתך מונחת על השלחן כדי למכור הפחד חלא כל נכסיו לחרחין לכתובתה וחינו יכול למכור סוס רכר׳

אלא עצה טובה קא משמע לן פירש בקונטר׳ שמת יבמתו ובירך למטלטלי ונמצח שלא בכתובה וצריך לכתוב כתוב׳ חחרת וזה לונו שלא לרבי מחיר דחמ׳ לפרש להפחות לת לפתו פעה לחת בלא כתובה וכרחה לפי עצה טובה שלא תהח קלה בעיניו להוציחה ולפרפה כרחה רבי לפתו הוי עיב טוב שלא ייחר לה מטלטלין לא יוכל להוציח לפך טוב לו פיהיו כל נכסיו לחרחין ויוציח הכל ולכסוף דמסיק טעמ׳ דרבי לפה מפוס חיב הוח טעמ׳ דמתני׳ כמי מפוס חיבה בין ביבמתו בי׳ כלפתו׳

לא יאמר הוחיל וחפי יורם החזקתי ופם תאמר ולמחול לכפפי דהא לתרי המוכר פטר חוב לחברו וחזר ומחלו מחול וחפילו יורם מוחל ים לומר לפחני הכח דאיכו יורם חלא מכחה חיכמי כרבי מחיר דריש דיכח דגרמי ומגבי ביה דמי פטורה מעלי׳ כדאמריכן לקמן׳

ודלמא דטבח ליה עבדו ליה פירש בקונטרם פתהה הקרן קיימת ויוכל פירות וקפה רלה לפני דלה לפמועי׳ חלא בכפפי לחיו וכרחה דטבח ליה עבדו ליה דהויכו דהוי פלוס בית שפי סיפיה כתובתה יותר לפי טלה פתב לה דקנאי ודקניכא חי ממי דלה זילי נכסי כל כך כסים לה זרבה מנכסי בעלה הרחסן פתטול כתובתה מהן ולה יהיו ירחין הלקיחות פיטרוף מהס וחס תאמר וכיון ממי פלה יהיה מכר מהאי טעמא מפוס דטבח ליה עבדי ליה ים לומר דמפוס טובתו לה נפפיר לקמיפת׳

רבי מחיר חיל דאמר מטלטלי מפשעבדי לכתובה לומר לית דלה לאמר רבי מחיר לגבות מיתתי שלא רווקא מיניה ויבם במקום לחיו קלי והוי כמו מיניה וכן מפ׳ בפת׳ דוכתין דבמיניה פלינגי ולימא למיתר דלרבי מחיר דיתמי נמי מפשעבדי לכתובה וכמקרקעי דמו דחם כן לפי׳ית לן דרבי נתן דין הוח פתגבה ממכו כאילו הוו מקרקעי ועוד דהסתם מלוה דערימה דמוכן רבנן דרבי מיניה חפילו מגלימת דעל כתפיה מודה רבי מחיר דמטלטלי דיתמי לה

דף יעופס מפשעבדי ליה כתובה דגרישה דלרב לאמי מטלטלי דידיה לא מפשעבדי כ״ש דלרבי מחיר לא מפשעבדי לה מטלטלי דיתמי וחם תאמ׳ דבפר׳ נופלין על הלנופס

דף קלב תביה כדפריפית כל פפן מפטלטלי דמקבל מתנ׳ דלים טפי כדמפמע בים נוחלין דדייק הפתח בירושה דלוורייתה לאמנתו נזונת מתנת מכי מרע דרבנן לה כל מכן ועמ׳ לבל מתנת כאילו דהוי דלוורייתה לוב מזונה לאת גרישה ירוע מתקנ׳ברי ים לומ׳ דהכי׳ דיבמות לייבי בתקנ׳ מכיב מרע דרבנן דגרישה מירושה לא

דלמא בפה נמי לא טעה דרבי נתן היא דמוכיחין מזה ונותנין לזה: לאמר
לפום לו לאמר הקרן מלו ולא כתב לאמר כופה בו: אלא להכי לריכה מתכה
וטעה התנא מתכה דלא לתכחן תנא דידן ליה תרי חומרי בכתובה מהרי
היא מדברי סופרי חדא דמטלטלי מתחייבי לה וחדא דגביא מבעל חובו
על מת מדרבנן אלא חד מהנך חומרי הוא דתנא

לא תתכחן תנא דמתניתין תרי חומרי בכתובה ואפ תלתא ודא דתנן
בהכותב כי מתת והניח לפה ובעל חוב ויורשין והיה לו פקדון לו דף פד ופס
מלוה ביד אחרי ר' טרפון הומר יכתבו לכופל מבחס ומפר בנמר לכתוב
לפה מעות חיפה ולמתן דאמר כמי לכופל מברלי אס היתה כתובת לפה
כל מעות כופל היה מודה לו אס לא היה בעל חוב

כלל היו נותנין לפה ולא היה מפרנסין
דהתם לא מן הדין אלא מנוה ליתן לכופל
שבחס הוה ניחה ולפי לו דיכ אס יש לום
דמחני התס דחין היורשין מוחזקין מן
הפקדון והמלוה לבך אין ברי לדר נתן תדע
דלא אמרינן מוחזקין דהא לו היו חביבי
מוחזקין לא היו מטלטלי דידהו מפתעבדי
לכתוב לו לבעל חוב אבל אבא הרי היבס
מוחזק מלוה מהרי הוא המוי ולפי
היו אחרי חייבין הוה אמינא יבס מוחזק
דבמקום אחיו קלי לבך ברין דרבי נתן:
בפומבדיתאה רמלה ולא תלמר ומס
רמלות עמה הלא אמ' רב

יוסף לא הוו זבינית זבינ ועוד דמה תיקן
בבך דאמר ר' פלוג מהפתא ואומר רבינו
יבא דלעיל חזר בו הפומבדיתא' ולא רבה
ליתן אחר מיבס והא דקאמר רב יוסף כו'
לא מצוס מהיה ברין לאותו מעמה אלא
לפי שפייך עליו אותו הדין:

התם בידו הכא לאו בידו פירש בקונטר'
הילבך כי אמ לו נמי לבפתוכום זבה
מעבדיו לאו מידי הוא דקיימ' לן כרב יוסף
דפסקינן לקמן בהלבתא כוותי' ואפילו אית
לן יבס ואחר בך חילק מה מעמה עבדי
הפתא לאו בידו: והא כי אתא כו' נבי
מציע' פרה קלי ופריך דרבי יוחנן לדרבי
יוחנן: קני מעבדיו לאחר שלשים כשניעו
תהא קנויה לך מעבדיו: שני מעשים הוו
ומי שפיל זו לא שמל זו ולא מתע האחרון
את הראשון אלא כשנים שבאו כאיש אחד
בבת אחת בעלמא אלא על פי מעשי עדיהם
כאילו: ואפ קתני כל נכסיו שלא
לאחריהן להתובתה והמתובר לקרקע
כקרקע ולא דמו למחוברין דנכסי מלוג
דהתם עידית קניהו ליה רבנן היכא דליכ
קרקע מיהו קניהו ליה כשאר נכסים דגמרי
בהם מתיה אבל הכא קרקע ופירי דידיה
הוו ומיעבוד הו דאית לה עלייהו ומאי
דאית מעבד לה מחייס דבעל לא אמרת
פירי הוו לאפקועי מיעבוד ר': תני פלה
ולא עלית רבב על זה אלתלוסין והכפי
ולמיתר דלא מפעבדי מטלטלי לכתובתה

ממגרפה בגט תרי מילי אמעכיבן מגרפ
בגט והיכא כריכה חליכה ואמעכבן מאס
רבה להחזירה מחזירה כאחר לפה:

עדיין יבומין הרחמוני עליה אפ אלקחה
דהכי כתיב ולקחה ויבמה: קסל דבעית
בלפתן ומלתם דרבי ליה לקמן והאי ויבמ
דרבינן לבעל כרחה ביבמות: נעמית

דלמא רבי נתן היא דתניא רבי נתן אומר
מנין לנושה בחבירו מנה וחבירו בחבירו
מניין שמוציאין מזה ונותנין לזה תלמוד לומ'
ונתן לאשר אשם לו לא אשכחן תנא דמחני
תרי חומרי בכתובה אלא אי כרבי מאיר אי
כרבי נתן אמ' רבא אם כן היינו דשמענא ליה
לאביי דאמר זו אינה משנה ולא ידענא מאי
היא ההוא גברא דנפלה ליה יבמה במתא
מחסיא בעא אחוה למיפללה בגיטא מיניה
אמר ליה מאי דעתיך אי משום ניכסי אנא
בניכסי פלינא לך אמר ליה מסתפינא
דעברת לי כרעביד פומבדיתאה רמאה אמר
ליה אי בעירת פלוג לה מהשתא אמר מר
בר בר אשי אף על גב דכי אתא רב דימי
אמר רבי יוחנן האומר לחבירו לך ומשוך
פרה זו ולא תהיה קנויה לך אלא לאחר
שלשים יום לאחר שלשים יום קנה ואפילו
עומרת באגם התם בידו הכא לאו בידו והא
כי אתא רבין אר יוחנן לא קני לא קשיא הא
דאל קני מעבשיו הא דלא אמר ליה קני
מעבשיו בעו מיניה מעולא יבם ואחר כך
חילק מהו לא עשה ולא כלום חילק ואחר
כך יבם מהו לא עשה ולא כלום מתקיף לה
רב ששרת השתא יבם ואחר כך חילק לא
עשה ולא כלום חילק ואחר כך יבם מבעיא
שני מעשים הוו כי אתא רבין אמ' ריש לקיש
בין יבם ואח"כ חילק בין חילק ואח"כ יבם
לא עשה ולא כלום והלתא לא עשה ולא
כלום: וחכמים אומרים פירות המחובריס
לקרקעשלו: אמאי והא כל נכסיו אחראין
וערבאין לכתובה אמר ריש לקיש תני שלה:
כנסה הרי היא באשתו: למאי הלכתא אמר רלז
ר' יוסי בר חנינא לומ' שמגרשה בגט ומחזירה
מגרשה בגט פשיטא מהו דתימא ויבמה אמ'
רחמנא ועדין יבומין הראשוני עלי לא תיסגי
לה בגט אלא בחליצה קא משמע לן מחזירה

פשיטא מהו

מהו דתימא מצוה דרמא רחמנא עליה עבדה והשתא תיקום עלי׳ באסור אשת אח קא משמע לן אימא הכי נמי אמר קרא ולקחה לו לאשה כיון שלקחה נעשית כאשתו:

בלבד שתהא כתובתה על ניכסי בעלה הראשון: מאי טעמא אשו׳ הקנו לומן השמים ואי לירת לה מראשון אית לה משני כרי שלא תהא קלה בעיניו להוציאה: לא יאמר לה הרי כתובתיך: מאי וכן מהו דתימא הוֹאיל ולא כתב לה דקנאי ודקנינ׳ אבל הכא דכתב לה דקנאי ודקנינא אימא סמכה דעתה קמ"ל: גרשה אין לה אלא כתובתה: גירשה אין לא גירשה לא קא משמע לן כרבי אבא: החזירה הרי היא ככל הנשים ואין לה אלא כתובתה: החזירה מאי קא משמע לן תנינא המגרש את האשה ומחזירה על מנת כתובה ראשונה מחזירה מהו דתימא אשתו הוא ראיהו כתב לה כתובה מיניה אבל יבימתו דלא איהו כתב לה היכא דגרשה ואהדרה אימא כתובתה קא משמע לן כרבי יהודה בראשונ׳ היו כותבין לבתולה מאתים ולאלמנה מנה והיו מזקינין ולא היו נושאין נשים עד שבא שמעון בן שטח ותיקן כל נכסיו אחראין לכתובתה: תניא נמי הכי בראשונה היו כותבין לבתולה מאתי׳ ולאלמנה מנה והיו מזקינין ולא היו נושאין נשים התקינו שיהיו מניחין אותה בבית אביה ועדיין כשהו׳ כועס עליה אומר לה לכי אצל כתובתיך התקינו שיהיו מניחין אותה בבית חמיה עשירות עושות אותה קלתות של כסף ושל זהב עניות היו עושות אותה עביט של מימי רגלים ועדיין כשכועס עלי׳ אומר לה טלי כתובתיך וצאי עד שבא שמעון בן שטח ותיקן שיהא כותב לה כל נכסי אחראין לכתובתה:

הדרן עלך האשה

פרק שמיני כתובות

דתימא מצוה דרמא רחמנא עלי׳ עבדה כו׳ הא מפיטא דמפיבמה מיבעי ליה עליה ביחות הרבה כל מה שירצה ולית לן למימ׳ מכוח דרמא רחמנ׳ עלי׳ עבדה בביאה רחמנ׳ דמבר׳ הוא דלא לימר רחמנ׳ ויבמה כדי לגרשה ליתר לכל בניסואי לחרימי לימא תיקום בחפור לחת ח:

התם הוא דלא כתב לה דקנאי כו׳ כך מפורש בתוך פירוש הקונטרס מפני דבהאי כיון שכתב לה הס יהבו חייב לפלס והוה לימא דיכול לייחד קא משמע לן דאפי׳ הכי לית יכול לייחד דכיון דכתב׳ דלית לה לא מהני דעתה דעל׳ דלית לה כלום הוה בעילתו בעילת זנות כדמוכ׳ בהא על פי דבהאי כתב לה תטלטלי מתתי לך לחריותך עלי׳ הא על גב דכתב לה דקנאי גבי לך פוסק כתוב׳ הכא מטלטלין בפלג קיבל עלי׳ לחריו׳ ועור הקשה רמה מפקד׳ יבמתו כמייחר לה את׳ וכתבו חיי׳ לפלס קלמר כמייחר לה את׳ וכתבו חוזר על יבמתו כמי כמייחר לה את׳ וכתבו חוזר על נכסי בעלה הרחסון דחריות כתובה עליהם ורבינו יצחק פירש התם הוא דלא כתב לה כלומר לי לא הקנה לה דיש הו׳ לימוך דטעמא כרבינו למימר לעיל דלא ייחד לה ליבמה כדי למכור פלג נכסים דלימוך יכול למכרם כיון דלא כת לה דקנאי לכל בחתתו לה סייך לומ׳ פלג יוכל למכו׳ מהאי טעמא דהא כתב לה דקנאי:

קא משמע לן כרבי לבא פלוגו יכול למכו׳ בנכסי לחיו כלל והס תלמר והא מדיפא משמע לה דיקנן הניח לחיו מעות ילקח בהן קרקע כו׳ וכיון דצריך לקנות הס כן לי לפשר לן למכור וים לומר דלי מדיפא הא דווקא כנגד כתובתה לבל כל הנכסים לא קא משמע לן ממשנה יתירה:

אבל יבימתו דלא לימו כתב לה כו׳ תימה ולימני ההיא דהכא ולא ליתני ההיא דלקמן דחתתו משמע מלקמן דיבימתו וים לומר דמתה הוה לימא מברי לימכח:

בתחילה היו כותבין לבתולה מאתים כו׳ פירוש היו מיחדי לה כתוב׳ ולא היה לחריות הכתובה על כל הנכסים הס יהבו לה המעות והיו מזקינין ולא היו נושאין נשים עד שיהיו בעלי׳ יכולי׳ להכניע ומה עלה תיקנו מתחילה ליתן ליר׳ לוקח מעות כמו שתיקנו בשמוך כשהיו עניים יתן קלתו׳ הייכו משום דאין דרך ליתן לה מעות לשמור לבל כליה דג׳ילא היה לשמור לי כמי לה מתם היה נותן מעות ליקן דשטרות לוקח מכוחבת בהם חשביה והס כל מעה לבלה ולא היו היורשי׳ יכולי׳ להכניע כיון שהעות ולפילו היו יכולין להכניע כמו שמעות ליקן דשטרות לוקח כיכר לכל שהוא עלה וכן פלוגו לה ועדיין כשהיה כועס עליה לומר לה לכי לבל כתובתיך שבתחילה לא היה לומר לה שמעי׳ היה משייע ומלוה לו והו׳ משלם לה לבל עכשיו לינם ברשותה ולא היה נהנה משם כלל התקינו שהיו מניחין לותם בבית חמיה והיתה עושה מהן קלתו׳ ובשהיה דחוק למעות ביותר היתה משלות לו לשמכנ ועדיין כיון שלא היה לה ריוח מועט בשכועס הרב׳ לומר לה טלי כתובתיך ובלי עד שבא שמע׳ בן שטח ותיקן שיהיו כל נכסיו לחרחין ולא היה מיחד לה כלום ומומלת על כל נכסים שעתה היה קשה עליו להוציא מעות וליתן לה:

על עבים שלוקחין בו עבדים ושוליכין למערת׳ ודומיתו כפ׳ לחלו כסף ועל העביט שלוקחין בו נרתיק לרביבו קס:

הדרן עלך האשה

מיחד ע׳ יו׳ וע׳ כב עמלב׳ אשות פיחב כשרין מה שר׳ ק

הכותב אם כן למה כתב לה כו׳ בגמרא מפרש טעמא: הכי גרסינן רבי יהוד׳ אומר לעולם הו׳ אוכל פירי פירות ובגמרא מפרש הלכך הן פירי פירות: ממתנה על מה שכתוב בתורה דקסבר ירושת הבעל דרבנן ובבבא בתרא נפקא לן מהתם קר׳ למאחר הקרו׳ הלין מתפפחתו וירם אותם מלי ויר׳ אותה לדרקא מהתם

הכותב לאשתו דין ודברים אין לי רלט בנכסיך הרי זה אוכל פירות בחייה ואם מתה יורשה אם כן למה כתב לה דין ודברי׳ אין לי בנכסי׳ שאם מכרה ונתנה קיים כתב לה דין ודברים אין לי בנכסיך ובפירותיהן הרי זה אינו אוכל פירות בחייה ואם מתה יורשה ר׳ יהודה אומ׳ לעולם אוכל פירי פירות עד שיכתוב לה דין ודברים אין לי בנכסי׳ ובפירותיהן ובפירי פירותיהן עד עולם כתב לה דין ודברי׳ אין לי בנכסי׳ ובפירותיה׳ ובפירי פירותיהן בחייך ובמותך אינו אוכל פירו׳ בחייה ואם מתה אינו יורשה רשב״ג אומ׳ אם מתה יירשנה מפני שמתנ׳ על מה שבתו׳ בתורה וכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל: גמ׳ תני רבי חייא האומר לאשתו וכי כת׳ לה הכי מאי הוי ואתני האומ׳ לחבירו דין ודברים אין לי על שדה זו ואין לי עסק בה ויד׳ מסולקת הימנ׳ לא אמר כלום אמרי דבי רבי ינאי בכותב לה ועודה ארוסה כדרב כהנא דאמר רב כהנא נחלה הבאה לאדם ממקום אחר אדם מתנה עליה שלא יירשנה וכדרבא דאמ׳ רבא האומר אי אפשי בתקנת חכמים כגון זו שוטין לו מאי כגון זו כדרב הונא אמר רב דאמר רב הונא אמר רב יכולה אשה שתאמר לבעלה איני ניזונת ואיני עושה אי הכי אפילו נשואה נמי אמר אביי נשואה ידו כידה רבא אמר ידו עדיפ׳ מידה נפקא מינה לשומרת יבם איבעיא להו קנו מידו מהו אמר רב יוסף מדין ודברים קנו מידו רב נחמן אמ׳ מנופה של קרקע קנו מידו אמ׳ אביי מסתברא מילת׳ דרב יוסף בעורר

הכותב להאחותו דין ודברים אין לי בנכסיך הרי זה אוכל פירות כו׳ והא דתנן בחזק הבתי׳ ולא לחיים חזקה בנכסי האחות דף מעוכס ופרי׳ בגמרא פשיט כיון דמסתעבר׳ לי לפירא פירא הו׳ רקא אכיל לא כריכה דכת׳ לה דין ודברי׳ אין לי בנכסיך ובפירותיהן הרי זה אוכל פירות בחייה ואם מתה יורשה אם כן למה כתב לה דין ודברים אין לי בנכסיך ובפירותיהן: מייתי׳ ס׳ כג ופ׳ כש מהלכ׳ ליסוד עור לף פי סב

דין ודברים אין לי בנכסי׳ ובפירותיהן בחייך ובמותך בריב סבירי גרסינן ובפירי פירותיהן וכל דאמתם לן כר׳ יהודה ולית תפסוט מהכא בגמר׳ דעד עולם לאו דווקא תרגא תנא ליה ומפיק לה מהתם להאריך חלא לפתוס כרבי יהודה:

ואין לי עסק בך והם תאמר דאמרי׳ בהמולח נבי המוכ עברו לנכריס דף פג ופס יבא בן חורין וכריך גט פיחרור והם כתב לו הוכו זהו פיחרורו מאי הוכו אלא רב פפת דכתיב ליה לכתובת אמתו אין לי עסק בך הוי לעון טוב וכרחה ליעבד דאין לי עסק בך הוי כמו שאומר לו הרי את לעצמך הילכך נבי עבד מיכול לזכות בעצמו קני אבל סרים אין יזכה בעצמו:

כדרב כהנא כו׳ והם תאמר היכי מייתי דאיה דמהני לעון דין ודברים סהוה לעון גרוע דילמא כל הנהו דמייתי מיירי בלעון טוב ואי אפשי בה דמייתי הוי לעון טוב כדתוכח בפרק בתר׳ דכריתו׳ דף כד ויש לומר דמדקתני כאלה הבאה לו לאדם דווקא ולא אבאת לו כבר משמע דבלעון גרוע מיירי דבלעון טוב אפילו בא לו כבר יכול להתנות עליה ולא כדאה דלעון דין ודברים אין צריך להביא ראיה דמהני דמסברא הוא דמהני היכא דלא בא לו׳ כמו בעלמא ליפנה מעליה אלא מייתי ראיה דלא תיקשי למאי דתוקמי בכותב לה ועוד׳ לרבי יהודה בדבר שבממון תנאו קיים ורבי מיאיר נמי לא פליג אלא סעוס דקסבר מתנה על מה שכתוב בתור׳ תנאו בטל ויש לומר דהכא מיירי בוהם לה בלא דרך תנאי אלא אומר לה דין ודברים אין לי בנכסיך ועוד דלאחם אי׳ בעלמא ואם תמצי לומר דהכא מיירי בדרב כהנא דנהי דמכה תנאי לא מהני מכה סילוק בעלמא הועיל:

קנו מידו מהו פירש בקונטרס דאבריית׳ קאי וקאמר לאי דמה ים לאועיל אם קניין שהרי אתי מתנה ואולה לבע מפקר לה ונראה לאי דאמתם קאי דאמרי׳ דידו כידה אי מהני לה אם קניין או לא: בוניכה

עין משפט

בעורר אבל בעומד מגופ׳ של קרקע קנו מידו אמר אמימר הלכתא מגופה של קרקע קנו מידו אמר ליה רב אשי לאמימר בעורר או בעומ׳ למאי נפקא מינה לכדרב יוסף אמ׳ לי׳ לא שמיע לי כלומ׳ לא סבירא לי: אם כן למ׳ כתב לה: ותימא ליה מכל מילי סליקת נפשך אמר אביי יד בעל השטר על התחתונ׳ ואימא מפירי אמר אביי בוציצא טב מקרא ואימא מירושה אמר אביי מיתה שכיחא מכירה לא שכיחא וכי מסליק איניש נפשיה ממילת׳ דלא שכיחא ממילתא דשכיחא לא מסליק איניש נפשיה רב אשי אמר בנכסייך ולא בפירותיהן בנכסייך ולא לאחר מיתה: רבי יהודה אומר לעולם הוא אוכל פירי פירות: תנו רבנן אלו הן פירות ואלו הן פירי פי׳ הכניסה לו קרקע ועשתה פי׳ הרי הן פירות מכר פירות ולקח מהן קרקע ועשת׳ פירות הרי הן פירי פירות איבעיא להו לרבי יהודה פירי פירות דוקא או דלמא עד עולם דוקא או דלמא תרויהו דווק׳ אם תמצי לומר פירי פירות דוקא עד עולם למה לי הא קא משמע לן כיון דכתב לה פירות כמאן דכתב לה עד עולם דמי ואם תמצי לומר עד עולם דוקא פירי פירות למה לי הא קא משמע לן אף על גב דכתב לה פירי פירות אי כתב לה עד עולם אין אי לא לא ואם תימצי לומר תרויהו דוקא תרתי למה לי צריכא דאי כתב לה פירי פירות ולא כתב לה עד עולם הוה אמינא פירי פירות הוא דלא אכיל אבל פירי דפירי פירות אכיל להכי אצטרי׳ עד עולם ואי כתב לה עד עול׳ ולא כתב לה פירי פירו׳ הוה אמינ׳ לעולם אפירות קאי להכי אצטרי׳ פירי פירות: איבעיא להו כתב לה דין ודברים אין לי בנכסיך ובפירי פירות מהו שיאכל פירות מפירי פירות סליק נפשיה מפירי לא סליק נפשי׳ או דילמא מכל מילי סליק נפשיה פשיטא דמכל מילי סליק נפשיה דאי אמרת מפירי פירו׳ סליק נפשיה מפירי לא סליק נפשי׳ כיון דאכלינהו לפירו׳ פירי פירות מהיכא וליטעמיך דתנן רבי יהודה אומר לעולם הוא אוכל פירי פי׳ כו׳ כיון דאכלינהו לפירי פירי פירות מהיכא אלא בדשיירא הכא נמי בדשייר: רשב״ג אומר: אמר רב הלכה כרבן שמעון בן גמליאל ולא מטעמי׳ מאי הלכה כרבן שמעון בן גמליאל ולא מטעמיה אילימא הלכה כרבן שמעון בן גמליאל דאמר אם מתה יירשנ׳ ולאו מטעמיה דאילו רבן שמעון בן גמליא׳ סבר מתנה על מה שכתוב בתור׳ תנאו בטל ורב סבר תנאו קיים וקסב׳ ירושת הבעל דרבנן וחכמים עשו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה וסבר

בוציצא טב מקרא לא כפירו׳ הקונטרס דפי׳ דסניאן מין דלעת הן דהא קישואין מתרגמינן בוציצא וקרא הייני דלעת כדמוכח בפרק הנודר מן המבושל וקישואין ודילועין שני מינין הן כדתנן במסכת כלאים נוטע אדם קישות ודלעת בתוך גומא אחת ובלבד שיהא נוטע שיעור מורה לכאן ושיעור מורה לכאן ודלעת גדולה וחשובה יותר מקישות אלא שמאחרת להתבשל והקישות ממהרת לבשל ומשל הדיוט כך הוא שאדם אוהב הקישות יותר שיהנה בה מהר׳ ממה שהוא אוהב דלעת ולהמתינה אע״פ שהיא טובה יותר ר״ת:

מיתה שכיח׳ שמא משום דרוב פעמי׳ משתכחת בלידה:

מכירה לא שכיחא שקשה לה למכור משום שבח בית אביה:

רב אשי אמ׳ בנכסייך ולא בפירותיהן למאי דלית ליה לרב אשי יד בעל השט׳ על התחתונ׳ תימה אמאי קתני שאם מכר׳ וכתב׳ קיי׳ דיעבד לכתחילה נמי תימכו:

פירי פירות דווקא ואפילו לא כתב עד עולם נסתלק כאלו כתב עד עולם אבל אין לפרש דאי פרי פירו׳ דווקא כתב עד עולם לא מהני דהא מפי׳ אם תמצ׳ לומר פירי פירות דווקא עד עולם למה לי הא קמ״ל דכיון דכתב לה פירי פירו׳ כמאן דכתב לה עד עולם דמי משמע דעד עולם פשיטא ליה טפי דמהני אפי׳ שכאמר פירי פירות דווקא:

הוה אמינ׳ עד עולם אפירו׳ פי׳ בקוב׳ דהוי עד עולם לא בשנ׳ ראשונ׳ ולא בשניי׳ וקשה לר״י דמה לי ראשונה ומה לי שנייה ועוד דאפילו רבי יהודה מודה דפירות גופייהו לא אכיל לעולם ואפילו לא כתב לה עד עולם אלא דין ודברים אין לי בנכסיי׳ ובפירותיהן מדלא פלי׳ אלא בפירי פירות אלא הכי פירושה הוה אמינא עד עולם אפירות שבחייה ובמותה לא יאכל פירו׳ להכי אצטרי׳ פירי פירות לומר דלא יאכל לעולם לא פירות ולא פירי פירות:

וקסבר ירושת הבעל דרבנן ועשו חיזו׳ ואם תאמר ובפירו׳ אמאי תנאו קיים לכ״ע ויש לומר דבפירות דלא שכיחי לא עבדו רבנן חיזו׳ כדאמרינן בריש אף על פי אבל ירושת הבעל שכיח׳ דנכסי צאן ברזל שכיח טפי מנכסי מלוג דאפי׳ ליתומה עניה אין פוחתין מחמשים זוז: וסבר

בעורר כשבא חברו זה להחזיק בחלקו מיד עמד וערער על המתנה ואמר לא כתבתי לך את השדה ודין ודברים בעלמא אמרתי לך שלא אריב עמך: אבל בעומד יום או יומים ואחר כך ערער לא דהשתא הוא דקא הדר ביה ולמרוהו לטעון כך: ותימ׳ ליה מכל מילי סליקת נפשך כיון דאוקימת דבלשון כי מנוה זה יכול להסתלק למה אינו מסולק מן הכל.

יד בעל השט׳ על התחתונ׳ כל המוציא שטר על המוחזק בדבר מה שמפור׳ בשטר יכול לתבוע ואם השטר שתים מורידים אותו לפחות שבמשמעו׳ השטר וכאן הבעל בא בתקנת חכמים על נכסי אשתו בשלשה דברים לאכול פירות ולירש ואם תמכור מכרה בטל וזו מוציאה עליו שטר שכתבת לי דין ודברים אין לי בנכסייך ולשון סילוק הוא זה והוא יכול לטעון ודאי לשון סילוק הוא אבל לא נסתלקתי אלא ממחו׳ שבדברי׳ וזו היא המכירה אבל כל זמן שלא תמכור אוכל פירות: ואימא מפירי מסלק נפשיה שלא יאכל פירות בחיי׳ והוא פחות שבכולן אבל אם תמכור שמפסיד אף גוף הקרקע שהיה ראוי לירש אם תמו׳ בחייו יהא מכר׳ בטל ויירשנה: בוציצא טב מקרא בוציצא דלעת קטנה קרא דלעת גדולה והאומר לחבירו קח לך דלעת קטנה בנכתי או המת׳ עד שיגדילו וקח גדולה טוב לו ליקח הקטנ׳ מיד כי לא ידע מה ילד יום אף כאן חביבה עליו אכילת פירות שהוא תדיר ומי׳ מביטול מכר שאינו מיד לא לכשתמכו׳ ושמא לא תמכור: ואימא מירושה סליק נפשיה והוא הפחות שמא לא תמות בחייו אבל מתכירה לא סליק נפשי׳ שמא תמכו׳ ויפסיד אכילת פירות שהיא עכשיו: מכיר׳ לא שכיחא שאין אשה רוצה למכור נכסי בית אבי׳: רב אשי אמ׳ אין לך אלא דיוקין הלשו׳: בנכסיי׳ אמ׳ לה אבל לא בפירותיהן ובעודן שלה קאמר לה דהא נכסייך קאמ׳ ולא לאחר מיתה שבטל שמה מעליהן: איבעיא להו לרבי יהודה דתנא תרתי ובפירי פירותיהן עד עולם: פירי פירו׳ דווקא בהאי ליסנא לחוד מני לאסתלוקי מפירי פירות ומפירי דפירי פירו׳ ולא בעי עד עולם ואי כתב בפירותיהן עד עולם ולא כתב בפירי פירות לא אסתלק מפירי פירות: או דלמא עד עולם דווקא ובעד עולם תליא מילתא ופירי פירות לא בעי למיכתב ואי כתב מפירי פירות ולא כתב עד עולם לא איסתלק מפירי דפירי פירו׳ או דלמא תרוייהו דווקא: עד עולם למה לי למיתני מתני׳ הואיל ולא צרי׳ למכתביה: הא קא משמע לן כו׳ והכי קאמ׳ עד שיכתו׳ ובפירי פירותיהן היינו עד עולם: פירי פירות למה לי למיתני מהכיתין ליתני בפירותיהן עד עולם הואיל וביה תליא והוא לשון פירות ופירי פירות: הא קא משמע לן כו׳ אין ודאי לא בעי למיכתב מיהו אי לא תני הוה אמינ׳ דאי כתב פירי פירות הוה ככותב עד עולם להכי תני למימר דאפילו כתב פירי פירו׳ בעינן עד עולם: תרתי למה לי למיכתב בשטר לעולם אפירות קאי לא אוכל הפירות לעולם לא בשנה זו ולא בשנים הבאות אבל פירי פירות אוכל: הכי גרסינן וליטעמיך דקתני רבי יהודה אומר כו׳ כיון דאכלתנהו לפירות ולא גרסינן דאכלינהו אלא בדשיירא גרסינן הכא נמי בדשייר אם לא אכלן ומכרן ולקח בהן קרקע ועשת פירות סילק נפשו מהן ולא מן הראשונים: ורב סבר תנאו קיים כרבי יהודה דאמר גבי מקדש את האשה על מנת שאין ליך עלי שאר כסות ועונה בדבר שבממון תנאו קיים והכא אמאי יירשנה דקסבר רב ירושת הבעל דרבנן וחכמים עשו חזוק לדבריהם יותר משל תורה להיות תנאו בטל:

רם

דף כא

דף מו ושם

משנה פ״ יב ופ״ כב מהל׳ אישות טור אה סי׳ סט כב

על.

מסורת השס

וסבר רב תנאו קיים והא אתם האומ׳ לחברו על מנת שאין לך עלי אונאה רב אמר יש לו עליו אונאה ושמואל אמר אין לו עליו אונאה אלא הלכה כרבן שמעון בן גמליאל דאמר המתנ׳ על מה שכתוב בתורה תנאו בטל ולאו מטעמי דאילו רבן שמעון בן גמליא׳ סבר כתה יירשנ׳ ורב סבר מתה לא יירשנ׳ האי מטעמיה ולא כהלכתיה הוא אלא הלכה כרבן שמעון בן גמליאל דאם מתה יירשנה ולאו מטעמיה דאילו רבן שמעון בן גמליאל סבר בראוריית׳ תנאו בטל הא בדרבנן תנאו קיים ורב סבר אפילו בדרבנן תנאו בטל האי כטעמיה וכהלכתי׳ הוא ורב מוסיף הוא אלא הלכה כרבן שמעון בן גמליאל דאמ׳ אם מתה יירשנה ולאו מטעמיה דאילו רבן שמעון בן גמליאל סבר ירושת הבעל דאוריית׳ וכל המתנה על מה שכתוב בתור׳ תנאו בטל ורב סבר ירושת הבעל דרבנן וחכמים עשו חוק לדבריהם כשל תור׳ ורב סבר ירושת הבעל דרבנן והתנן רבי יוחנן בן ברוקא אומ׳ היורש את אשתו יחזיר לבני משפחה וינכה להן מן הדמי׳ והוינן בה מאי קסבר אי קסבר ירושת הבעל דאוריית׳ אמאי יחזיר ואי דרבנן דמי מאי עבידתיהו ואמ׳ רב לעולם קסבר ירושת הבעל דאוריית׳ וכגו׳ שהגרישתו בית הקברות משום פנם משפחה אמור רבנן לישקול דמי וליהד׳ ומאי ינכה להן מן הדמי׳ דמי קבר אשתו כדתניא המוכר קברו ודרך קברו מעמדו ומקום הספידו בין בני משפח׳ וקוברין אותו בעל כורחו משום פנם משפחה רב לטעמי׳ דרבי יוחנן בן ברוקא דאמר וליה לא סבירא ליה: מתני׳ מי שמר רמא והניח אשה ובעל חוב ויורשין והיה לו פקדון או מלוה ביד אחרים רבי טרפון אומר יתנו לכושל שבהן רבי עקיבא אומר אין מרחמים ברין אלא יתנו ליורשין שכולן צריכין שבוע׳ ואין היורשי׳ צריכין שבוע׳ הניח פירות תלושין מן הקרקע כל הקודם בהן זכה בהן זכתה אשה יותר מכתובתה ובעל חוב יותר על חובו השותר רבי טרפון אומר יתנו לכושל שבהן רבי עקיבא אומר אין מרחמים ברין אלא יתנו ליורשין שכול׳ צריכין שבוע׳ ואין היורשין צריכין שבוע׳:

גמ׳ למה לי למיתנא מלוה למה לי למיתנא פקדון צריכא דאי תנא מלוה בהא קאמר רבי טרפון משום דמלוה להוצאה ניתנה אבל פיקדון דאיתיה בעינה אימא מודי ליה לרבי עקיבא ואי תנא הא בהא קאמר רבי עקיבא אבל בהך אימא מודי לרבי טרפון צריכא: מאי לכושל רבי יוסי ברבי חנינא אומר לכושל שבראיה רבי יוחנן אמר לכתובת אשה משום חינא כתנאי רבי בנימן אומר לכושל שבראיה והוא כשר רבי אליעזר אמר לכתובת אשה משום חינא: הניח פירות התלושין: ורבי

ורב סבר דהמי בדרבנן תנאו בטל פירש בקונטרס דהיינו בפירו וקשה לרבי דלא כן רב דלא כחד דהת במתניתין לפילו לרבי יהודה מהני קנאה בפירות והיינו ממוס דלא סכיתי כדאמר בריש פרק חף על פי ונרא׳ לפרש בדרבנן דף נז היינו בעלמא בסוס דבר דהוי מדרבנן:

משום פנם משפח׳ לישקול דמי וליהד׳ תימה לרמבח דהא כן מאי דיבי ביובל לפילו בלא יובל נמי דמי ביובל תירי דהי בלא יובל קאמר דמחזיר הא כן מאי לפטריך ליה לרב למימ׳ דהכירה ליה דירושת הבעל דאורייתא הל למימ׳ דרבנן ועוד דהיובל מיהכיא וכריך לומר דליכא פנם משפחה עד היובל אלא כל הירושות מוזרות אלו ליכא חוברת ונכיר אהא קבורי׳ במל לאחרים:

לכתובת אשה תימה דהא תנן בכבורו בפר יכבוד דהא כתובת אשה קודמת ברהוי ומלוה חבבי ליה רבנן דהוי בפרק יש נוחלין ומרי לחלק דדוקא גבי בכור תביעה מלוה דהוי ולא לכתובת אשה:

לכתובת אשה משום חינא פרנ׳ מימלא הנשים הן בעיני הלוין ויהיה להן קופסי יותר וכן תפר בערו ובירופלמי וכן תמתע לקמן בפר׳ הלמדה דפריך למר משום חינא ירושיה מהי חן ליכא ומפני פירסתה בתה לו לחותה פירום מלוה היה כריכה מיקפכו עליה בני ארם ולפירום הקונטרס נמי יש לפרש דכיון פרוחו בתה וחותה מכך בקל בתה להם כתובה ניפלות יותר ברנון להנשים ולא תתמה דהכי יפה כת הלשה מכח בעל חוב משום חינא ולעניין זיבורי תכן בהניקין דבעל חוב בביכוכית וכתובת אשה בזיבורית ונירעו כתה מכח בעל חוב משום דיותר מהנהים ריבה לים אשה רוצה ליפפא ולא חשו משום חינא לעשו ריבה בביכוני כבעל חוב דאין לדמות תקנת חכמי׳ זו לזו כעניין מתניתו מפקה בו מטבחיא דכן מהקילו מלא להרבות טובתה במקד׳ ולעניין כמ׳ דבריה החמירו יותר כראמרי׳ בפסחים: ולרבי

עין משפט

דף כח ופס

דף נב ופס

דף נב ופס

דף קכה ופס

דף נו

דף מב ופס

מיהא ל׳ ין מפלג לילות ויויית פלוג מפלג מלוש פיתג עשרין מים כף טור לה מי׳ קב טור מח מי׳ קב

מכות דף ג סוכה דף כח

בבותא דף נב

ביומא דף ע ע״ב נטחוש דף נב

ורבי עקיבא תפיסה לא מהניא כלל אמר רבא אמר רב נחמן והוא שתפס מחיים ולר טרפון דמחי היכא רב ושמואל דאמרי תרוייהו הוא שצבורין ומוחין ברשות הרבי אבל בסימטא לא ורבי יוחנן ורישׁ לקיש דאמרי תרוייהו אפי בסימטא דון דייני כרבי טרפון ואהדריה רישׁ לקיש לעובדא מיניהו אמליה רבי יוחנן עשית כשל תורה לימא בהא קמיפלגי דמר סבר טעה ברבר משנה חוזר ומר סבר טעה ברבר משנה אינו חוזר לא דכולי עלמא טעה ברב משנה חוזר והכא בהא קמיפלגי מר סבר הלכה כרבי עקיבא מחבירו ולא מרבו ומר סבר הלכה אפילו מרבו ואי בעית אימא דכ"ע הלכה כרבי עקיבא מחבירו ולא מרבו והכא בהא קמיפלגי מר סבר רבי טרפון רבו הוא ומר סבר חברו הוא ואי בעית אימא דכולי עלמא חבירו הוה והכא בהא קמיפלגי מר סבר הלכה איתמר ומר סבר מטין איתמר קריביה דר' יוחנן תפוס פרה דיתמי מסימטא אתו לקמיה דר' יוחנן אמר להו שפי תפסתוה אתו לקמיה דרבי שמעון בן לקיש אמר להו זילו אהדור אתו לקמיה דרבי יוחנן אמר להו מה אעשה שבנגרי חלוק עלי ההוא בקרא דיתמי דתפסי תורא מיניה בעל חוב אמר מחיים תפיסנא ליה ובקרא אחר מיתה תפסיה אתו לקמיה דרב נחמן אמר ליה איתך לך סהדי דתפסיה אמר ליה ראו אמר ליה מגו דיכול למימר לקוח הוא בידי יכול נמי למימר מחיים תפיסנא ליה והאמר רישׁ לקיש הנורות אין להן חזקה שאני תורא דמסירה לרועה רבי נשיאה הפוס אבתא דיתמי מסימטא יתיב רבי אבהו ורבי חנינא בר פפי ורבי יצחק נפחא ויתיב רבי אבא גבי הו אמר להו שפיר תפסיתוה אמר להו רבי אבא משום רבי נשיאה נינהו מחנפיתו להו והא דון דייני כר' טרפון ואהדריה רישׁ לקיש עובדא מיניתיו יתר בר חשו רוה מסיק ביה זוזי בההוא גברא שכיב ושבק ארבא אמר ליה לשלוחיה זיל תפסה ניהליה אזל תפסה פגעו ביה רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע אמרו ליה את תופס לבעל חוב במקום שחב לאחרים ואמר רבי יוחנן התופס לבעל חוב במקום שחב לאחרי לא

ורבי עקיבא תפיסה לא מהניא כלל לסון סהילה הוא זה: אמר רב נחמן מהניא היכא דתפס מחיים על מת והכי נמר לה רב נחמן מרביה: דיומתי היכא הכי דתפס מיתיה לה זכו בהן יורשין שלו תכה בהן הקורם: בסימטא קלן זוית הסמוכה לרשות הרבים ובני חרם הסופרין סחורה זה עם זה בסוף ורומים לדבר דבריהם בנחת ויצוב הרע מסתלקי

לפי דלקן דקיל

לפי שהלוה לו אמר רבי טרפון הרשות לקניי כל הקודם זכה הכיון דמקום הרשות לקניי היא כדאמרי' בעלמא דמפיכה קניא הכא לפילו למאן דאמר ברשות הרבי לא קניא אין זה מקו הפקר וזכו בהן יורשים מפעת מיתה והמחזי כו פס כמחזיק כו בביתים: ואהדרי לעובדא סבר לה כרבי עקיבא דלא מהניא תפיסה: עפית דברי רבי עקיבא כלו הן הלכה למשה מסיני פחזרת מעפה בית דין דלנו לקיי הלכ כמותו לכתחילה אבל מעכשיו הגמר הדין אין לנו לחזור: ברבר משנה דקיימא לן הלכ כרבי עקיבא היכא דיחידאי פליג עליה ולא על נב דלמא במעמ' אתם תניא לה אלא מעתה דאמרי' הוא אמר כן בכהדדין דחזר דאמ' התם לפילו טעה ברבר ומתוך לאמר ליה אין הלכה אחתר הלכה כרבי עקיבא מחבירו: מטין אחת מטין דהורה לכתחילה ת"ר רבי עקיבא ואיהו הי עביד כאידך לא מהדדיקן עובדא: קריביה דרבי יוחנן קרובין: זילו מהדור דסבור ליה כרבי עקיבא דתפיסה דלאחר מיתה לאו כלום היא: סבכנדי סקול כמותי: בקרא דיתמי סומר בהא ותיתס: דתפוס תור מיניה בעל חוב על מת תפסו בבית הסומר: הנורות בחזית דקה על פס נדרו כאן: אין להן חזקה אין המוכר בפס יכול לומר לקוחין הן בידי מת מכאן והכניסן בביתו לפי סדרכן להלך במרו: חתו פס הלוה: סכיב הלוה: לרבה ספיב: אמר ליה יימר לסלוחי זיל תפסה: התופס לבעל חוב סליח התופס מחב לאחרים לפורך בעל חוב במקום מחב לאחריס מתפסיר בעלי חובין בתפיסתו: לה

עין משפט

לקמ ולרבי עקיבא תפיסה לא מהניא כלל כלית דקמיתי ליה דתנן בפרקין לעיל נבי מומרת יבם קדמה היא זכותה כו לקח על נב דמטלטלי לה מפ' דעבדי' אפל מקום מהניא תפיסה חעו מי נימא ד' יהקניתין דלא כרבי עקיבא אמ' רבה אמר רב נחמן והוא מקום מחיים פירוש דמהני תפיסה

מה ס דבעל חפילו לרבי עקיבא דהניא גר מגוש

מעתה לא מייבא סבועה ולא קריבה ביה הבא ליפרע מנכסי יתומים לא יפרע אלא בסבועה וכיון דאין בריפין סבועה זכו בתה סבידם ותתניתין דלעיל נבי יבם פילו תפסה בחיי הבעל דמקום אחיו קאי הלכך קדמה היא זפתה ומייתו מפתי

לקמן פרים למפלג לקמן דלא מהניא תפיסה לכתובה חפילו מחיים דבעל פתו מפרש בסמוך ומכל מקום יש ליפב פירוש זה דמכי דלא מהניא תפיסה מחיים דבעל מקום לא נתנה לכתובה לגבות מחיים מכל מקום כיון דתפיסה מחיים מהניא לבעל חוב וחפילו לרבי עקיבא בחיי היס נמי מהני תפיסה ובקונטר' פירש דלעון מלה סיא ותתקיתי' דלעיל לא מכי למפרך

לקמן פ' ב מהלכ' מלוה פמ עמין כל שוב מ"מ קי

והוא מתפס מחיים נראה לפרש דבבע' חוב חיירי דבכתובה לא מהניא תפיסה לרבה דהכא חפילו מחיי כדמסיק דב יעקב מומיה דרבה כרבינה דהתס דאמר לא אמרו דמהני תפיסה במטלטלין אלא לחזוקי חבל לכתובה תעקי ובתפיס מחיי חיירי דאי בתפיס מיתה היכי בעי התס תד כר רב אפי למאי דחפילו בכתובה לא מקיקין וכן מפתע בהלכות גדולות דמחיי חיירי דם רבו התס דהיכו טעמא דלא מהניא תפיסה בכתובה ס"ו דבבעל חוב מקום דלא נתנה כתוב לגבות

מיומ פ' ג' מהלכ' מלוה ולוה פמ עמין כל שוב מ"מ קי פל

מחיים ומיהו למזוקי תקנו רבנן כמו שתקנו סתופר פלא בבי דין לצורך מזונות ורבינו תכנאל פירש לקמן דהא דאמ' לי רב יעקב לרבינ' הכי אמ' מפתיע דרבה כוותך אימו דהא אמ' רבה נופיה התס לקמן זילו והבו לה להניא דתפסה כפא דכספא לכתוכתה ואולי דלאו דוקיא היא דאמ' לעיל דהניא תפיסה דכספא הויא ברפות יתומי ופתא סבורין היו להפסידה מזונות על ידי תפיסה זו לכך נראה דהכא בבעל חו חיירי ורבי תנחל פסק לקמן דכמר בר רב לאו קיימא לן דאמר בין לכתובה בין למזונות מה שתפסה תפסה דבכולי הפס קיימא לן כמר בר רב לאו בר מתיקך סבועה וחיורי:

שפיר תפסתו תימה לפי מאי דאמרינן לעיל מר סבר מטין איתמר מפתע דלכתח לה עבדינן כרבי עקיבא והיכי קאמר להו סבת ספיר תכסתוה ופתא זה חסוב כמו דיעבר כ"ן דכבר תפסוה:

אית לך סברא לפרושי דלעולם מיתה מלה כיון דלאו מיתי דתפיסה מיהא ובעל כרחו נזלה תו לא מכי למיטען לקוח הוא בידי:

דף קכח ויתיב דכי אמרה גבייהו מפתע הכא דבבר רבי אמרה כמטלטלי דמי ולא על נב דבפרק יש נוחלין פלא רבי אמרה הלכה גוכין מן העבדי הא לחזרין התם במסקנ' דחין גוכין ליתמר:

מגו דיכול למימר לא היו דברים מעולם יכלי למימ כו' לאחר מפתקינה מבועת הפת חיירי דפלית ביגע בפרות והוי מגו טוב לבל קודם מפתקינה סבועת הימת דפלית ליגו ביגע בפרות לעגו דמפי מתי מהדרינהו לגלוה מפי מתי לאחר פרעתינהו לגלוה כדאמרי' בריש פרק מפי דקדושין לא הוי מיגו דלא דף לד ופס לתקוני דאמרינן לה הטר כיון פלית ביגע בברבר כדאמרי' בפרק חזקת הבתי דלא מהימן למימ' דידי הטפי כמגו דאי בעי אמ לא חטפתה סדהיתך ולא למוזקי דוקא מפום דאי בתחילה אי בם דאי ליה לאפוקי אדעתי' ליקח מטר אז בתחילה אז בם לא הזכיר לו לקיחת הטר ולא אמר לו טפי לא הב זוזי פטור דאמר אמר לא מהימנת לי דלא אמרת לי סקול פטורא כדאמרי' גבי תכוני על מנקלו בריש בית נ"מ דף נוסף דאמ' לעיל חוב סלוה לבעל הבית אחר אי בעי אמ לא מהימנת לי הב לי זוזי בסהדי לי הב ליה בסהדי לעיל:

את תופס לבעל חוב במקום שחב לאחרי כגון שמעתא דלוה על נב דעבדו ליה זיל תפסה חלה לא קנה ולא כמו שפירש בקונטרס בפרק ב"מ דרוקא בפלה עמהו פליט לא קנה:

דף יומס ואמר רבי יוחנן כו' לא קנה ואם תאמר דלעיל בפרק קמא דב"מ רב נחמן ורב חסדא דאמרי תרוייהו המגביה מציאה לחבירו לא קנה חבירו ומאי טעמא דהוי תופס לבעל חוב במקום שחב לאחרים והתופס כו' לא קנה ואם כן רבי יוחנן דאמר התם המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו סבר דהתופס לבעל חוב קנה ים לומר דמתני גבי מציאה דחיפה לתימר מגו דזכי לנפשיה זפי נמי לחבריה מה לחן כן הכא:

לחין

לא קנה תפסו אינהו רב פפא מימלח מלוחי רב הונ׳ בריה דרב יהושע ממתח לה באשלא מר אמר אנא קנינא לה לכולה ומר אמ׳ אנא קנינא לה לכולה פנע בהו רבי פנחס בר אמי אמר להו רב ושמואל דאמרי תרוויהו והוא שצבורין ומונחין ברשות הרבים אמר ליה אנן נמי מחריפותא דנהרא תפיסנא אתו לקמיה דרבא אמ׳ להו קאקי חיורי משלחי גליתי דאנשי הכי אמר רב נחמן והוא שתפס מחיים: אביתי בריה דרבי אבהו הוו מסקי ביר״ זוזי בי חוואי שדרינהו ביד חמא ברי״ה דרבה בר אבוה״ אזל פרעינהו אמר להו הבו לי שטרא אמרו ליה סיטראי נינהו אתא לקמיה דרבי אבהו אמר ליה אית לך סהדי דפרעתינהו אמ׳ ליה לא אמ׳ ליה מינו דיכול לומר לא היו דברי מעולם יכול נמי למימר סיטראי נינהו לעניין שלומי שליח מאי אמר רב אשי חזינן אי אמר ליה שקול שטרא והב זוזי משלם הב זוזי ושקול שטרא לא משלם ולא היא בין כך ובין כך משלם ואמר ליה לתקוני שדרתיך ולא לעוותי: ההיא איתת׳ דהו׳ מיפקדי נבה מלינא דשטרי אתו ורשים קא תבעי ליה מינה אמר להו מחיים תפיסנא להו אתאי לקמיה דרב נחמן אמר לה אירת ליך סהדי דתבעית מינך מחיי ולא יהבית ניהליה אמר ליה לא אם כן הוי תפיסה דלאח׳ מיתה ותפיסה דלאח׳ מיתה לא כלום היא ההיא איתתא דאחייבא שבועה בי דינא דרבא אמרה לי׳ ברת רב חסדא ידענא ברי דחשודה אשבועה אפכה רבא לשבוע״ה אשכנגדה זימנין הוו יתבי קמיה רב פפא ורב אדא בר מתנא אייתו ההוא שטרא נביה אמר ליה רב פפא ידענא ביה דשטרא פריעה הוא אמר ליה איבא אינש אחרינא בהדיה דמר אמ׳ ליה לא אמ׳ ליה אעג׳ דאיכא מר ע״ד אחד לאו כלוס הוא אל רב אדא בר מתנא ולא יהא רב פפא כבת רב חסד׳ בת רב חסד׳ קיס לי בנוו׳ מר לא קיס לי בנווה אמ׳ רב פפא השת׳ דאמור מר קיס לי בנוי׳ מילת׳ היא כנו׳ אבא מר ברי דקי׳ לי בנוויה קרע׳ שטר׳ אפומיה קרע׳ סלק׳ דעתך אלא מרע׳ שטרא אפומיה ההי׳א איתת׳ דאיחייב׳ שבועה בי דיני׳ דרב ביבי בר אביי א׳ להו ההו׳ בעל דין תיתי ותישתבע במת׳ אפש׳ דמיכפא ומודיא אמרה להו כתבו לי זכוותא דכי משתעבנא יהבי לי אמ׳ להו רב ביבי בר אביי כתבו לה אמר רב פפי משום ראתית׳ מטולאי אמריתו מילי מוליתא הא אמר רבא האי אשר׳תא דדייני דמיכתבא מקמי דנחווי סהדי חתימות ידיהו פסולה אלמ׳ מיחזי כשיקר׳א הבי נמי מיהוי כשיקרא וליתה מדרב נחמן דאמר רב נחמן דאמר היה רבי מאיר אפילו מצ׳או באשפה והתמו ונתנו לה כשר ואפילו רבנן לא פליגי עליה דרבי מאיר אלא בגיטי נשים דבעינן כתיבה לשמה אבל בשאר שטרות מודו ליה דאמר רב אסי אמר רבי יוחנן שטר שלו״ בו ופרע אינו חוזר ולווה בו שכבר נמחל שיעבודו טעמא דנמחל שיעבודו אבל למיחזי

לך סהדי דתבעתינהו מחיים ולא תלתי ואתלי בריכה סהדי דיכתבי לדורות במגו דמי בעית אימר לקוחין הן בידי דלקח על גב דקיימת לן דאין לוקחין מקרקעי בתורת לקוחות הני מילי לקנות החוב אבל לקנות השטר הואיל והוי מחזק כר מנה בו וכך היתה לה תורת חזקת הלוה לקנות מלוה דשטרי בלא החוב מדקאמרה מחיים תפיסנא ומשמיה אמר לה מהכא לגבו החוב דלא עדיף מתכשיר אלא דעל ידי כך היתה יכולה לדחוק היורשי׳ מיפרעו היורשין מה פהי׳ חייב לה במה שלא החזי מלוה דשטרי והוי כמו מכתן ואומר ר״י דלא הוי מגו הואיל ועכשיו אינה יכולה לטעון לקוח הוא בידי מכבר אמר אחיי הפיסנא ואמרי בעית אימר לקוחין הן בידי כשעה מאימתי מחיים תפיסנא לה מהימנא הפתח דבתות׳ שעה מאימתי מחיים תפיסנא מכורה היתה׳ שהיו טענה מעולה ולא היתה יודעת שהיו כריכה לטעון דיכתבתינהו מינה מחיי מדלא טענ׳ מעכשיו ורחיה מקום פרק זה בורר גבי החיה לתתה דנפק מטר׳ מתותי ידה ואמר ירענא בהאי שטרא דפרוע הו׳ ולא הימר רב נחמן מסו׳ כיון דאתחזק בבי דינא פירוס פרעינהו אסטר בידה חיבעי קלתה לה אמרינן לקוחין הן על פי שאם אחרה פרוע הו׳ קודם פרעינהו אסט׳ בידה היתה נאמנ׳ במגו דהי בעית קלקיה אסתה פרעינוהו בידה הן נאמנת עור דהיתה לית לה מגו ועוד דהיה מרתכן בפרק שבועת הדיינין מכח לי בידך ואמר לו הן למחר אמר לו נתתיו לך פטו׳ ופריך בגמרא מיכח למיתן אחמר אמר חזקה הברו בעדים כהיך לפורעו בעדים והא הכא כיון דתבעי׳ בעדי׳ כמתן דחזפיה בעדים דמי ותקני פטור ומהי קומיה מהני הכא דמהימן במגו דהי בעית אימ׳ לחתמול להדת הלה ודהי מגו למפרע לה לחמרינן:

מרענא לפטרה חפומי׳ פירם ר״ח בפל׳ מבועת הדיינין דכל מרעינא דבה״ם לגבי פטר היכו פפרי׳ בעל הפטר ליפבע קודם פיגבה והלפון ממתע מדלא מפיק לה מקר׳ קרעיה ולא מיגבה מגבינן ליה כדחמרינן בה״ל נפרות הלי פטרה ריעא לה מגבינן ביה ולא מיקרע קרעינן ליה ואם תאמ׳ למאי הלכתא אמ׳ רב פפא דמרעינן ליה לי לפבועה כדפיר׳ אמו הפי לה מהימן כבי הלי יתחייב פבועה הבא ליפרע כרתנן במתניתין עד לאחר מעידים פהיה פרועה לה תפרע הלה בפבועה ויש לומר רב פפא קאמר הפילו יהא קרוב פחיבו בר עדות כמו בת רב חסדא הלה היתה בת עדו ודקא אמ׳ ליה נמי לרב פפא היכא הינים לחריבי בהדי מר בריך למר פחיב רב פפא קרובו פל בעל הפט לו פל נתבע להכי ליכא להיתנייה לפי לפבועה: אלמא מיחזי כפקר׳ ואתם נמי מיחזי כפקר׳ פכתבו לה פלוני נפבע׳ וכפטר׳ מפלוני ונתפוהו ביד פלים מיתן לה לאח׳ פבוע׳ ואם פלא כתבו לה אם תפבע פלו׳ תפטר הלא הוה מיחזי כפקרא היינו מפוס פלא להפריכה עדי היום או למחר:

חדא

רמד

רמה

רמו

רמז

חדא דידעינא ביה ברבי מיאשא דלא תמיד חף על גב דחילו הוה ר' מיאשא קייס והו' טפין מלי הו' מהימין חף על גב דלא תמיד דחילוך מציחה חפכח הו מיתב לה מכל מקו' לה טענינן ליתמי דחילת' לתו לקמי דרבי תמי לתבוע ית היורסין והיורסין חומרין סמיך על הכינו הין: דלא תמיד היכי סמיכת אין לפר' כר חנוס ועוד חפי' תמיד דחי תמיד מה מועיל הסימן דלמא זבנה מיניה חף על גב דהחי סימן דפירה בפדיניה אין דגילות לידע הם לא מהפקיר חפלו בכפה ומטבעת דפטמו ליה סימן דלא בעוסס והחוח לא הוי סימן מהפקיר דאיכא למימר דאגבה מיניה חהפקיר דהכא חרי טעמי אין מועילין זה בלא זה דבעי' דלא תמיד וסימן וחס תמיד בסוף חדיח קמח דלמי גבי חרוס וחרוסו דקחמ' חרי דהה קח חודה ועוד תמר רב יהודה חמר סמואל חלכ' כרבן נחליאל חמר ליה חכי ובהה כו לא חוד מי מכפי רבן נחליאל כו' ומחי קחמ' ליה דלמח רב יוסף בכל הסעמים מפריך כרבחאבחן חכח יש לומר דהחם חתי מעיר דחי טעמח דחוד לא מהני לחורים ההוח טעמח כמי דחם לכה כרבן נחליאל לא מהני ליה מידי דלא מפסיד לבן נחליאל חלא ברוב כפרי חפלה והכח רוב פסולין חפלה וליכח שח חר טעמח דחורח בלבר והכי קחמ' ובהה כי לא חוד מי מכפי כו' חי טעמח דחוד לחורי לא מהני מי מכפי כו' והח דחמרי מהחם מהלכ' החוח דהפקיר מועמתי גבי חכריה חמר ליה הב לי מועמתי חת ליה מקילתיכו חת ליה והח כך וכך הוו ובחביתה דמיין חמר ליה מקלתיכו וחני לחבריכו ומטמ' ת' דחי הו' יחי סימני מובהק' הוה מהימן ולא מהימן חיהך במגו דלקוחי הם בידי וכן בפרק חלקו כפך הכי אזי דיתי היכי עבדינן להו חזינן חיכח דחיח ליה דהכא פריכ' כו' חבל כלים לא דילמח פקדון כיכהו וחקיל להו חתם מיירי כפים ערים מהפקי' חבלו דחו לא מהימן למיתר לקוח הו' בידי כיון סבח לידו בתורת פקדון חבל דהכ' פריכח חין בו סימן והח ליכח למיחם שמח יכירו בעוביו' עין דהח לא מכיר ולמבח נרחה לו לפרם חדח דלא חמיד וליכח למיחם דילמח דרבי מיאשא כיכהו ועוד לדילמח דחיכים חהדרינהו הוו כמי ליכח למיתי דהח חף יהיב סימנח:

קיהיב סימנח פירם בקונטרם דפיירי בפדיניה ופבעה הוו וכהחם מהלכה לא הוי סימן כי היכי נווכח:

שורא דדייכי לא כפירום הקונטרם מפיר מיאחרו הדייכים דעתו על גותן למי רבינו ליתן יותר חלא לומר רבינו חס מהדיין יתן למי מירפה ומביח רחיים מסוף פרק קמח דבבין גבי הולך מכה לפלוני ית מפלח מה מירפה פליח יעפה וקרי ליה התם סורח ועוד בפרק בתרא דקדושין כחמן דיין לומר לח זיכיתי כו' חבל חין בעלי דיכי עומדי לפכיו חיכו כחמן ופריך ונהד וכידייכו ומפכי בסור דדייכי וחי כפירו' הקיבטר מהדייכי חומדי דעתו על גותן לכתיביהד ויעפ סורח וכן גזירם למי מירפו הדייכי להחליט מחליטין ואם תמת מכר ויש לום דכל דיין דמקבל חברח לחו דייכ הוח:

המוכר סטר חוב לחברו כו' תימה לרי היכי יכול למכור החוב דבפלמח כפום לנוה קרקעות יכול חבל בפחין לו כלום מה מוכר לו וכרחה לו דלא הוי מכר חדחורייתח דחי הוי מכר חלא הוי מכר מדחורייתח וכן כרחה לרת דלא מרבכן ומייתי רחיים מדחמר בפרק מי סתת חמר רבח חמר רב כחמן מתנת סמ מדכרי סופרים ופריך וחחמר רב כחמן חף על גב דחמר סמואל המוכר סטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול ואפילו יורם מוחל תודה סחוב בתנת סמ מחיכו יכול למחול חי חמרת בפלמח דחורייתח היינו דחיכו יכול למחול כו' מפמע דמי דחורייתח חיכו יכול למחול ויש לרחות דלעולם חפילו הוי מכר סטר דחורייתח יכול למחול וחקם הם חחורייתח מפום הכי חיכו יכול למחול היורם לפי סהוח חיכו יורם דלא הקבל תקנה הוי היורם דחם הוי מדחורייתח חם כן כפקר לן מהיכי ליכם הכחילו חת כביו התורה נתנה רמות לחב להכחיל לבל מי מירפה דלא מי חמרת דרבן חחלי חין יכול למחול דלא חפילו מידי דחורייתח יכול למחול כם תנתת סמ דרבן וחם תמר חחלי לפטוריך למפיטי סטרית מהוכחה חם מכר סטר חוב לא הוי דחורייתח ויש לות דכהי דחחוב חינו מכור סמ סייך בו חונחה סהוח הוה הויבה לקוכה סימברכו דרמים יקדיש ללוה חיכי כגון סהיה חייב לו מלוה על פה ומעלה לו דרמים סיכתוב לו הטפר:

מפני מירי כירה תי לרי דבפוף פגיש חוחזין גבי מכר בזמן סהחפם מודם יחזיר לבעל פריף ולימום דלמח כתבה ליתן בניסן כו' ומפני סתם יינם דלמ' לרפמ' דחמר חיכור סטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול וחפתח חכי' כיחום דילמח כתבה ליתן בניסן ולא כתבה עד תפרי וחזלם וחכי' לתכתובתה לבעלה סחיכה יכולה למחול כדחמרינן חכח וכרוך לומר דתיירי התם בדידעי דלית לה בעל: תיזיל

לפקרן פלח כתבה על מלוה זו: לח חיישינן חס לח עים ברבר ביטול סטר גמור: סב מרבנית דבירי בקרינח סבע מרבנית כרורות בבדרין לחר הפקיד ביר רב מיאשא: ולח פקיד לח כוה להפפי ביתו סחטפתו מיתה: לתו לקמי דרבי תמי לתבוע ית היורסין והיורסין חומרין סמיך על הכינו הין: דלא תמיד חיכו עמיר: סימנח דחמך בבדרין הם כרורות וחם סבע: סביב חפח ולא פקיד סטבע בנהר כדח זר ביבמות בפרק בתרא: מטכפח לבום מפי כינהל בלמו: הסוח דחמר להו כמוחת מיתם נכפי לטוביה ולא פירש לחיכה טוביה: דגים ביה רגיל לאכלו ומבו דגייסי להדדי קורח לו בשמו כחילו לח כפיך: תלמיד חכם קודם דמסתחת חדם מבריך מעפיו לזכות בסעת מיתה דחמר מר כל הנכיחו' לא נתנבאו חלא למיהנה תלמידי חכמים מנכסיו: סורח דרייני הטלת הדיוני לפי מה פירשו דייני' פהיה דרכו סל מת לקר' לת זה יותר מזה לו מי מבפניה טוב ונוהג בדרך יפר' פים לומ'בו נתכוו' המתי לזכו': סורח כמו פדי בימח וריח ביס הטיל ביס: וחזר ומחלו המוכר סהוח מלו מחלו ללוה: מזוך דחמר לי' לוה ללוקח לאו בעל דברי דידי לת: וחפילו יורם סל מלוה המוחל: זבינתה לכתובתה מכר' סעבוד כתובתה לאחרי בעודה תחת בעלה: בטיבת הנה' דכר מועט פיכו לא כחיוק טובה מקודי' גרי' מפיק רבון ולפי סהלוק' מטיל מעותיו בספק סמת תמו היה בחיי בעלה מפחיד וחיכו לוקחה לא בדמי מועטים: הב לתו תבפה לה לברתה חתו לקוחות וקח תבעי לה לברתה הבח'לבו כתובת אמם מחבי' ולי' הכתובה מכח אמה וחיכו בחי' ליטול חותה היכ' לומר חתך מכרה לבן:

תזיל

רבה לשקרא לא היישינן ההוא גבר' דאפקיד שב מרגניתא דציירי בסרינא בי רבי מיאשא בר בריה דרבי יהושעבן לוי שכיב ר' מיאשא ולא פקיד אתו לקמיה דרבי אמי אמר ליה חדא דידענא ביה דר' מיאשא בר בריה דרבי יהושעבן לוי דלא אמיד ועור הא קא יהיב סימנא ולא אמרן אלא דלא רגיל דעייל ונפיק להתם אבל רגיל דעייל ונפיק להתם אימא איניש אחרינא אפקיד ואיהו מיחזי הוא ההוא גברא דאפקיד כסא דכספא בי חסא שכיב חסא ולא פקיד אתו לקמיה דרב נחמן אמר להו ידענא ביה בחסא דלא אמיד ועור הא קא יהיב סימנא ולא אמרן אלא דלא רגיל דעייל ונפיק להתם אבל רגיל דעייל ונפיק להתם אימר איניש אחרינא אפקיד ואיהו מיחזי הוא ההוא דאפקיד מטכס' בירב דימי אחוה דרב ספרא שכיב רב דימי ולא פקיד אתא לקמיה דרבי אבא אמ' להו חדא דידע' ביה ברב דימי דלא אמיד ועור הא קא יהיב סימנא ולא אמרן אלא דלא רגיל דעייל ונפיק להתם אבל רגיל דעייל ונפיק להתם אימא איניש אחרינ' אפקיד ואיהו מיחזי הוא ההוא דא'להו נכסיי לטוביי שכי' אתא טובי' אמ' רבי יוחנן הרי בא טוביה אמר טוביה ואתא רב טוביה לטוביה א'לרב טוביה לא א' ואי אינישׁ דגים ביה הא גים ביה אתו שני טוביה שכן ותלמיד חכם תלמיד חכם קודם קרוב ותלמיד חכם תלמיד חכם קודם איבעי' להו שכן וקרוב מאי תא שמע טוב שכן קרוב מאח רחוק שניהם קרובי' ושניהם שכני' ושניהם חכמי' שורא דדייני אמר ליה רבא לברי' דרב חייא בר אבין תא איפא לך מילתא מעליותא דהוה אמר אבוך הא דאמר שמואל המוכר שטר חוב לחברו ומחלו מחול אפי' יורש מוחל מורי' שמו במכנס' שטר חוב לבעלה וחזרה ומחלתו שאינו מחול מפני שידו כידה: קריבתיה דרב נחמן זבינתה לכתובת' בטובת הנאה איגרש' ושכיב' אתו קא תבעי לה לברתה אמר להו רב נחמן ליכא דליסבא לה עיצה

תזיל

תיזיל ותיחלה לכתובתה דאמה לגבי אבוה ותירתה מיניה שמעה אזלא אחילתה אמ' רב נחמן עשינו עצמינו כעורבי הדיינין מעיקרא מאי סבר ולבסוף מאי סבר מעיקרא סבר ומבשרך לא תתעלם ולבסוף סבר אר' חשוב שאני: גופא אמר שמואל המוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול ואפי' יורש מוחל אמ' רב הונא בריה דרב יהושע ואי פיקח הוא מקרקש ליה זוזי ופתיב לי' שטרא בשמיר': אמר אמימר מאן דראין דינא דגרמי מגבי בי' כשטרא מעליא מאן דלא דאי' דינא דגרמי מגבי ביה דמי נייר בעלמ' הוא עבדא וכפיי' רפרם לרב אשי ואגבי בי' כי כשורא לצלמי: אמ' אמימר משמיה דרב חמא האי מאן דאיכא עליה כתוב' אשה ובעל חוב ואית לי' ארעא ואית ליה זוזי לבעל חוב מסלקינן ליה בזוזי לאשה מסלקי' לה בארעא האי כי דיני והאי כי דיניה ואי לא איכא אלא חד ארעא ולא חזיא אלא לחד לבעל חוב יהבינן ליה לאשה לא יהבינן לה מאי טעמא יותר ממה שהאיש רוצה לישא אשה רוצה להנשא אמ' ליה רב פפא לרב חמא וראי דאמריתו משמי' דרבא האי מאן דמסקי ביה זוזי ואית ליה ארעא ואתא בעל חוב וקא הבע מיני' ואמר ליה זיל שקול מארע אמרינן ליה זיל זבין את ואייתי הב ליה אל לא אימא לי גופא דעובדא היכי הוה אמ' לי' תולה מעותיו בנכרי הוה הוא עוש' שלא כהוגן לפיכך עשו בו שלא כהוגן אמ' ליה רב כהנא לרב פפא לדידך דאמרת פריע' בעל חוב מצו' אמ' לא ניחא לי' דאיעביד מצוה מאי אמ' ליה הנינא במה דברי' אמורי' במצו' לא תעש' אבל במצו' עשה סוכה ואינו עשוי לולב ואינו עושה מכין

תיזיל ותיחלה לכתובתה דאמה לגבי אבוה הרויחה מיניה שמעה אזלא אחילתה אמ' רב נחמן עשינו עצמינו כעורבי הדיינין מעיקרא מאי סבר ולבסוף מאי סבר מעיקרא סבר ומבשרך לא תתעלם ולבסוף סבר אר' חשוב שאני: גופא אמר שמואל המוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול ואפי' יורש מוחל אמ' רב הונא בריה דרב יהושע ואי פיקח הוא מקרקש ליה זוזי ופתיב לי' שטרא בשמיר': אמר אמימר מאן דראין דינא דגרמי מגבי בי' כשטרא מעליא מאן דלא דאי' דינא דגרמי מגבי ביה דמי נייר בעלמ' הוא עבדא וכפיי' רפרם לרב אשי ואגבי בי' כי כשורא לצלמי: אמ' אמימר משמיה דרב חמא האי מאן דאיכא עליה כתוב' אשה ובעל חוב ואית לי' ארעא ואית ליה זוזי לבעל חוב מסלקינן ליה בזוזי לאשה מסלקי' לה בארעא האי כי דיני והאי כי דיניה ואי לא איכא אלא חד ארעא ולא חזיא אלא לחד לבעל חוב יהבינן ליה לאשה לא יהבינן לה מאי טעמא יותר ממה שהאיש רוצה לישא אשה רוצה להנשא אמ' ליה רב פפא לרב חמא וראי דאמריתו משמי' דרבא האי מאן דמסקי ביה זוזי ואית ליה ארעא ואתא בעל חוב וקא הבע מיני' ואמר ליה זיל שקול מארע אמרינן ליה זיל זבין את ואייתי הב ליה אל לא אימא לי גופא דעובדא היכי הוה אמ' לי' תולה מעותיו בנכרי הוה הוא עוש' שלא כהוגן לפיכך עשו בו שלא כהוגן אמ' ליה רב כהנא לרב פפא לדידך דאמרת פריע' בעל חוב מצו' אמ' לא ניחא לי' דאיעביד מצוה מאי אמ' ליה הנינא במה דברי' אמורי' במצו' לא תעש' אבל במצו' עשה סוכה ואינו עשוי לולב ואינו עושה מכין

מטורת חשם

תזיל ותיחלה כו' דתמרינן לפי' יורם מוחל ואפי' מכרם להן מטר חנ' מהי' לה על בעלה: מפיהו מעיקרו כקרוב מל בעל דין לו לוהבו הבה לכל דייניו ועורכו ברחוק לוהבו לו קרובו כך למרתיון להפפי' מכנגד': מעיקרא כפתמר כן: לבסוף כפתחרט: תרס חמוב מהכי לפי מלמדין היקנו וים מיפמו לף מלה לקרובים: ואי פיקח הוה מלוקח: מקרקש ליה זוזי ללוה ומוכרו בהן לכתוב לו מטר החוב במתו קודם מיפמו קיבוכיה בין מכיהם: מתן

מגרש דף נב דתתרן דיבא דגרמי התחייב לת הגורס הפסד לחבירו: מגבי ביה בהחי מטרא מן המוחלו: דמי מטרא מעליא כל החוב מבתוכו: ומתן דלה דתתן כו' מלוג תייהו

מטוכל דף פט בבבא קמא בפרק בתרא ורבי מיתיר היא

לא דף ב ליה דיבא דגרמי כדתנן בתייהם היכמה

קלוטן דף מט ולא גדרה הרי זה קידם וחייב בחתריותו

פי שמת דף קמו גבי כלאים וקיימא לן כוותיה: מגבי ביה

שנוטל דף נב דמי נייר בעלמ' כלום הוא מלה מכר לו מלה הנייר והרי הוא בידך: כפי' רפרם לרב לפי מכח הדין לפמרב לפי ומיבבו והקיפו ברחוב ואגבי מיניב' דגרמי כי כשור לבלמי כלומר ניבוי גמור כל הפפסד דיקדק בו כאפר ידקדק הלוקח קודם לפור בה פורפ מלוקח יפרה וחלקה: הלי כי דיניה וזה הלוה מפות וזו פתבה כלום ולא בפבילו בכפי כלן ברחל הכיפומין בכתובה הוא זכה בהן מיד וזו כירפתן עם הכתובה על מיעבוד הקרקע: ולא חזיא מלא לאחר לין בה מלא כדי לאחר מהן: לבעל חוב יהבינן מלא תכעול דלת: יותר מפהחים רוצה כו' ולא חייפינן לום מפום חבל ודוקא פפטרו' נכתבו ביום אחר אבל לם קדמה זמן הכתובה היא גובה: ורבי דתמריתו כו' למון מלה הוא לתת הוא פממעתי פלת' אומריפ דבר זה פל תיתה דמטרחינ' ליה ללוה למכר וחלה המלוה עיקר פתך פלוגל הקרקע: תולה מעותיו בנכרי הוה מעו' היה לו לפרוע ואומר פל נכרי הם: לרידך

נשטוח דף קי דתתרת כו' בתפכת ערכין בפרק פום היתומין פריעת בעל חוב מכוה מבו עליו לפרוע חובו ולאחת דבריו דבתי' הן כדך מיהה הן פלך פרק ולאו פלך פרק: במה דברים אמורי' לוקה ארבעים: מכין

תיזיל ותיחלה כו' דתמרינן לפי' יורם מוחל ואפי' מכרם להן מטר חנ' מהי' לה על בעלה: מפיהו מעיקרו כקרוב מל בעל דין לו לוהבו הבה לכל דייניו ועורכו ברחוק לוהבו לו קרובו כך למרתיון להפפי' מכנגד': מעיקרא כפתמר כן: לבסוף כפתחרט: תרס חמוב מהכי לפי מלמדין היקנו וים מיפמו לף מלה לקרובים: ואי פיקח הוה מלוקח: מקרקש ליה זוזי ללוה ומוכרו בהן לכתוב לו מטר החוב במתו קודם מיפמו קיבוכיה בין מכיהם: מתן

מגרש דף נב דתתרן דיבא דגרמי התחייב לת הגורס הפסד לחבירו: מגבי ביה בהחי מטרא מן המוחלו: דמי מטרא מעליא כל החוב מבתוכו: ומתן דלה דתתן כו' מלוג תייהו

שמואל דף פט בבבא קמא בפרק בתרא ורבי מיתיר היא

לא דף ב ליה דיבא דגרמי כדתנן בתייהם היכמה

קלוטן דף מט ולא גדרה הרי זה קידם וחייב בחתריותו

פי שמת דף קמו גבי כלאים וקיימא לן כוותיה: מגבי ביה

שנוטל דף נב דמי נייר בעלמ' כלום הוא מלה מכר לו מלה הנייר והרי הוא בידך: כפי' רפרם לרב לפי מכח הדין לפמרב לפי ומיבבו והקיפו ברחוב ואגבי מיניב' דגרמי כי כשור לבלמי כלומר ניבוי גמור כל הפפסד דיקדק בו כאפר ידקדק הלוקח קודם לפור בה פורפ מלוקח יפרה וחלקה: הלי כי דיניה וזה הלוה מפות וזו פתבה כלום ולא בפבילו בכפי כלן ברחל הכיפומין בכתובה הוא זכה בהן מיד וזו כירפתן עם הכתובה על מיעבוד הקרקע: ולא חזיא מלא לאחר לין בה מלא כדי לאחר מהן: לבעל חוב יהבינן מלא תכעול דלת: יותר מפהחים רוצה כו' ולא חייפינן לום מפום חבל ודוקא פפטרו' נכתבו ביום אחר אבל לם קדמה זמן הכתובה היא גובה: ורבי דתמריתו כו' למון מלה הוא לתת הוא פממעתי פלת' אומריפ דבר זה פל תיתה דמטרחינ' ליה ללוה למכר וחלה המלוה עיקר פתך פלוגל הקרקע: תולה מעותיו בנכרי הוה מעו' היה לו לפרוע ואומר פל נכרי הם: לרידך

נשטוח דף קי דתתרת כו' בתפכת ערכין בפרק פום היתומין פריעת בעל חוב מכוה מבו עליו לפרוע חובו ולאחת דבריו דבתי' הן כדך מיהה הן פלך פרק ולאו פלך פרק: במה דברים אמורי' לוקה ארבעים: מכין

מיימ' פ' ו מהלכ' מכירה

ומיימ' פ' מהלכ' זכייה

ומיימ' פ' ז מהלכ' סובל ומוסר סמג עשין כב עור לפמפי פו

לבעל חוב יהבינן ליה אומר לית דנ' דיכין חלוקים למלוה ולניזוק ולפכי לבעל חוב אית ליה זוזי לית לן מבי לפלוקי בארעא כרחמרינן הכא ויכיל לפילו לית ליה זוזי מפלק לי' בארע' ובפכיר לפילו לית ליה זוזי אמר לי' זיל טרח וזבי' ואייתי זוזי דיקנן בפרק הבית והעלי' היה עומפה עמו בתבן ובקש ואמר טול מה פעפי בפכרך לין מומעין לו ומפמע התם לפילו בלית ליה זוזי:

שיימ' פ' יז מהלכ' לוטה סמג עשין מת עור לקמ' קב

לאשה לית יהבינן לה מאי טעמא יותר ממהחים רוצה לישא אשה רוצה להנשא אמ' ליה רב פפא לרב חמא וראי דאמריתו משמי' דרבא האי מאן דמסקי ביה זוזי ואית ליה ארעא ואתא בעל חוב וקא הבע מיני' ואמר ליה זיל שקול מארע אמרינן ליה זיל זבין את ואייתי הב ליה אל לא אימא לי גופא דעובדא היכי הוה אמ' לי' תולה מעותיו בנכרי הוה הוא עוש' שלא כהוגן לפיכך עשו בו שלא כהוגן אמ' ליה רב כהנא לרב פפא לדידך דאמרת פריע' בעל חוב מצו' אמ' לא ניחא לי' דאיעביד מצוה מאי אמ' ליה הנינא במה דברי' אמורי' במצו' לא תעש' אבל במצו' עשה סוכה ואינו עשוי לולב ואינו עושה מכין

מיימ' פ' ז מהלכ' מלוה סמג עשין כל עור לקמ' קז

ולעיל דיהבינן לכתובת אמה חיינו מפו' דכיון דלין דינו מל בעל חוב לגבו' ולי הו' יחיב להו נפקד ליתומים לית מכי נקיט להו בדיבה פדיפה כתובת אמה מפום חיכה ולפי קודם זמן הכתובה לזמן הפטר כיון פלה תיקנו פתרוף מן הלקוחו' ולה חל פיעבוד כתוב' פלייהו כלל והוי כלילו זמכן פום והכי תמ' בפרק מי פתח דלקני קנה ומכר לם לית לה פיפתעבר הא לית לה פיפתעבר ואלמ' פיפתעבר הוא ולוה ואח"כ קנה ומכר מהו לקמ' מפתעבר או לבתרה:

ההוא תולה מעותיו בנכרי הוה לין לפרם כפתמר לו זיל ות זבין חזם תולה מעותיו בנכרי דאם כהוגן עפו לו הלה תחילה כפתבעו היה הולך ותולה מעותיו ובפעת הגבייה כבר לה היה לו ולפילו הכי הזקיקו לתכור:

אמר לה ניחא לי למעבד מכוה מלי הא פפיטה בעלין להא דלין נזקקין לנכפי יתומין וקלתר מפום דפריעת בח מכוה וכני לאו בני מיעבד מכוה ניכהו מכלל דלנכפי יתומין גדולי נזקקין הלה הכי קלתר לה ניחא ליה למעבד מכוה מלי והלה פפיטה דכופין ומה מייך לקרותה מכוה לת' לי' תניתוה דהיכא דלתר מכוה כופין חיכמי ים לומר דבעה מיניה אם כופין אם לאו הלה לף על גב דפפיטה דלנכפי יתומין גדולים מזקקין הא היכא דלה אמרו לה ניחא לן למעבד מכוה לבל היכא דלתרו מלי לתר ליה תניתוה כו' וים דלתולה מעותיו בנכרי הקי רבמלמא לרב הונא בריה דרב יהוסף דלתר טעמא דלין נזקקין מפום כרבי לבל חיובא לית לבל נכפי ואולל והדין מיתן מיעות המיעבוד כתי הוי על המעות לף על גב דלית לבל קרקעו וכם כי ליכא הלה לדידך דלתרת מכוה ולף על גב דלית להו נח תינן עלייהו דלה רמיא עלייהו מיעבודה הלה במקום לתרת כתי מהמיעבוד לה יהא על המעות ולה דמי לגזלן מהמיעבוד על כל נכפיו דהתם בלפור לתת לדיהם ובדין לימתעבד לגמרי לבל הכא לה:

פריעת בח מכוה בדלית לחריות נכפים לחירי דעלה לתמר מילתי' דרב פפא בעלין והה לין נפרעין מנכפי יתומים קטני' דלמו בתי מיעבר מכוה ניכהו לבל מנכפי יתומין גדולי נפרעין לבל בדליכא לחריות נכפים מכוה על היתומין ולין כופין פרמוכח בפרק מי פחיה כמתי גבי ההיא דמבתן קטיכא דלתרת וטעמת מפום דהוי מפית כיבור מכוה מתתן מכרה בפיד' דלין בית דין של מטה מחזירין עליה והה דלתר' בהלוא עכים הניה להן לחביהן פרה וטלית וכל דבר המקויים חייבין להחזי' מפני כבוד חביהם התם לה יהיו מחזירין היכא קלון חביהן לחלם לבל מפום כבוד לחורי' לה ובקו' פי' לקמן גבי קטיב דהקוחל גליב' מבו' לה מרחבן לה כייפי' להו ולי' מרחה דחמכחן דפופי בחפון דרבנן כגון מכוה לקיי' דברי המת דתמרי בהפלוח דפופי לת היורמי' היכה

עין משפט

אינה מגורסת מדרב ושמואל הרבה ים לתמוה היכי פסיט מדרב ושמואל דבעי למימר דכדי ליה כלה והא רמי בר חמא נופיה מיבעי ליה בכדי ליה מכלל דבהניחתו בליה פסיטא ליה דהיכא מגורם ויש לומר דדייק מסיפא דמילתיה דרבקולא דבכדי ליה לא מהניא מיהו לריכא דאמרי מדמה כר מנוה כדי ליה לפיטטא:

וצידי ליה כלה דמו תימא דברי הלן כעדות אחר דלעניין תיקו קני דף נג בכדי ליה:

ברייתא מגורסת מדרב נחמן כו' מדלא קאמר אדרבה מגורסת מדרב ושמואל גופייהו דאמרי בפיטטא לא מהני תפיסה מכלל דפסיטא ליה דפיטטא עדיף לעניין קניין טפי מכדי ליה אבל לגבי קניו כדי ליה בעי לרמוי אהדדי תלמא לעניין קניין פיטטא עדיף מתנה וקסה לרבה דלעיל בסיולהי הסם מכלו אמר רבי יוחנן הלוקח לחברו ממוך פרה זו ולא תיקני עד לאחר מלטים קלה אפילו עומדת בחנם ואלו כל מכן הם היה עומדת בפיטטא והיכי אמר רבי יוחנן זה מעות בן לקים דאמרי תרוויהו אפילו בפיטטא:

האומר לחברו ממוך פרה זו וכו' ברייתא לו מעכבין מיירי כדאוקי לעיל דף נב בסוף הסם מכלו ובבי נט כמי דבעי רמי בר חמא מיירי כמי ברייתא מעכבין דאי לא תימא מעכבין כיון דאין הבירות חלה לאחר מלטים היה קריך מיהת לזון בחבירה וקסה דהיכי פסיט מדרב ושמואל דהתם מאי מעכבין היכ וכרי דהיכי פסיט כי היכי דהתם לף על גב דמן הדין דמסף מיתת החב הנכסי בחזקת יתומים בכל מקום מהם הא הם ברשות הרבי לא קנו יתמי הכי כמי היכא דאמר לה הרי זה גיטך מעכבין ולא תקברני בו עד לאחר מלטים דמן הרי ים לה לזכות בגט מיד לאחר מלטים יום בכל מקום מהות אפילו הכי ברשות הרבים חיכה מגורסת:

רבי חלוצר אומר על ידי גלגול לא כפירום מפירם הקונטר דתק סבר דתק מגלגלין בשבוע דרבנן דהא בפרק כל הנשבעין מסקינן דמגלגלין בדרבנן ולית מאן דפליג אלא טעמא דתק דאמר ליה כיון דדייקת כולי האי לא מציכ דאורור בשרך ירומלו מאי טעמא דרבנן אי אתה חומרן אין מלוס בבית לעולם מברה כלים מאי את עביד לה כמומרת חכם או כמומרת מכר מסתברא אפילו כמומרת חכם חיכה אם אין את אומר כן אין מלוס בבית לעולם:

נדר ושבוע אין לי עליך ועל יורשיך בירושלמי מפרש כגון שנתן לה רשו לעמו יורשין לפיטרופי ואת הבאי ברשותיך כדיך לפרש מאי בני אר נכריו שעשאתן לפיטרופין מחמת שנתן לה רשות תימה תאמי נקט נדר דנדר לא מיי אלא בשאמר קרמוכח בהשולת דתיקן רב שתהא נודר כו' ועליך לא מיך אלא בגרוש ויש לומר דאיידי דנקט בסמוך נדר נכי יורשין נקט נמי בריפא ומיהו בגמרא לא מיי לאכוויי הכי דקתני בברייתא נדר ושבוע והתם לא מיירי ביורשי כלל: אלא

מכין אותו עד שתצא נפשו: בעא מיניה רמי בר חמא מרב חסר הריזה ניטי ולא תתגרשי בו שא לאח שלשי יום והלכה והניחתו בצידי רשות הרבי מהו אמליה אינה מגורש מדרב ושמואל דרב ושמואל דאמרי תרויהו הוא שצבורין ומונחין ברשות הרבים וצידי רשות הרבי כרשו הרבי דמו אדרבה מגורש מדרב נחמן דאמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה האומר לחברו משוך פר זו ולא תהיה קנויה לך עד לאחר שלשים יום קנה ואפילו עומדת באגם מאי לאו היינו אגם והיינו צידי רשות הרבים לא אגם לחור וצידי רשות הרבי לחור איבא דאמרי אמר ליה מגורשת מדרב נחמן וצידי רשות הרבי כאגם דמי אדרבה אינה מגורש מדרב ושמואל מאי לאו היינו רשו הרבי והיינו צידי רשו הרבים לא רשות הרבי לחור וצידי רשות הרבים לחור: מתני' חמושיב את אשתו חנונית או שמנה אפיטרופיא הריזה משביעה כל זמן שירצה רבי שיעור אומר אפי על פילכה ועל עיסתה: גמ' איבעיא להו רבי שיעור על ידי גלגול קאמר או לכתחילה קאמר תא שמע דאמרו לו לרבי שיעור אין אדם דר עם נחש בכפיפ או אמר בשלמ לכתחילה שפיר אא אי אמרת על ידי גלגול מאי נפקא לה מינה דאמרה ליה כיון דקדייקת בתראי כולי האי לא מצינא דאדור בהדך תא שמע הרי שלא פטר את אשתו מן הנדר ומן השבוע והושיבה חנונית או שמנית אפוטרופיא הריזה משביע כל זמן שירצה לא הושיבה חנונית ולא מינה אפוטרופי אינו יכול להשביע רבי שיעור אומר אף שלא הושיבה חנונית ולא מינה אפוטרופי הריזה משביע כל זמן שירצה שאי לך אש שלא נעשי אפוטרופי שעה אחת בחיי בעלה על פילכ ועל עיסת אמרו לו אין אדם דר עם נחש בכפיפ שמעמינ לכתחילה שמעמינה: מתני' כתב לה נדר ושבועה אין לי עליך אין יכול להשביעה אבל משביע הוא את יורשיה ואת הבאים ברשותה נדר ושבועה אין לי עליך ועל יורשיך ועל הבאים ברשותיך אינו יכול להשביעה לא היא ולא יורשיה ולא את הבאי משביעין אותה ואת יורשיה ואת הבאי ברשותה נדר ושבועה אין לי ולא ליורשי ולא לבאי ברשותי עליך ועל יורשי ועל הבאי ברשותיך אינו יכול להשביעה לא הוא ולא יורשיו ולא הבאין ברשותו לא אותה ולא יורשי ולא הבאין ברשותה: הלכה מקבר בעלה לבית אביה או שחזרה לביה חמיה ולא נעשי אפוטרופי אין היורשין משביעין אותה ואם נעשית אפוטרופיא היורשין משביעין אותה על העתיד לבא ואין משביעין אותה על מה שעבר: גמ' שבועה מאי עבידתה אמר רב יהודה אמר רב על

רנו
רנז
רנח
רנט
רס

דף מג

דף מג

דף מד

דף מה

דף מו

דף מז

דף מח

דף מט

דף נ

דף נא

דף נב

דף נג

דף נד

דף נה

דף נו

דף נז

דף נח

דף נט

דף ס

דף סא

דף סב

דף סג

דף סד

דף סה

דף סו

דף סז

דף סח

דף סט

דף ע

דף עא

דף עב

דף עג

דף עד

דף עה

דף עו

דף עז

דף עח

דף עט

דף פ

דף פא

דף פב

דף פג

דף פד

דף פה

דף פו

דף פז

דף פח

דף פט

דף צ

דף צא

דף צב

דף צג

דף צד

דף צה

דף צו

דף צז

דף צח

דף צט

דף ק

דף קא

דף קב

דף קג

דף קד

דף קה

דף קו

דף קז

דף קח

דף קט

דף קי

דף קיא

דף קיב

דף קיג

דף קיד

דף קטו

דף קטז

דף קיח

דף קיט

דף קכ

דף קכא

דף קכב

דף קכג

דף קכד

דף קכה

דף קכו

דף קכז

דף קכח

דף קכט

דף קל

דף קלא

דף קלב

דף קלג

דף קלד

דף קלה

דף קלו

דף קלז

דף קלח

דף קלט

דף קמ

דף קמא

דף קמב

דף קמג

דף קמד

דף קמה

דף קמו

דף קמז

דף קמח

דף קמט

דף קנ

דף קנא

דף קנב

דף קנג

דף קנד

דף קנה

דף קנו

דף קנז

דף קנח

דף קנט

דף קס

דף קסא

דף קסב

דף קסג

דף קסד

דף קסה

דף קסו

דף קסז

דף קסח

דף קסט

דף קע

דף קעא

דף קעב

דף קעג

דף קעד

דף קעה

דף קעו

דף קעז

דף קעח

דף קעט

דף קפ

דף קפא

דף קפב

דף קפג

דף קפד

דף קפה

דף קפו

דף קפז

דף קפח

דף קפט

דף קצ

דף קצא

דף קצב

דף קצג

דף קצד

דף קצה

דף קצו

דף קצז

דף קצח

דף קצט

דף ר

דף רא

דף רב

דף רג

דף רד

דף רה

דף רו

דף רז

דף רח

דף רט

דף ש

דף שא

דף שב

דף שג

דף שד

דף שה

דף שו

דף שז

דף שח

דף שט

דף ת

דף תא

דף תב

דף תג

דף תד

דף תה

דף תו

דף תז

דף תח

דף תט

דף תי

דף תיא

דף תיב

דף תיג

דף תיד

דף תטו

דף תטז

דף תיח

דף תיט

דף תכ

דף תכא

דף תכב

דף תכג

דף תכד

דף תכה

דף תכו

דף תכז

דף תכח

דף תכט

דף תל

דף תלא

דף תלב

דף תלג

דף תלד

דף תלה

דף תלו

דף תלז

דף תלח

דף תלט

דף תמ

דף תמא

דף תמב

דף תמג

דף תמד

דף תמה

דף תמו

דף תמז

דף תמח

דף תמט

דף תנ

דף תנא

דף תנב

דף תנג

דף תנד

דף תנה

דף תנו

דף תנז

דף תנח

דף תנט

דף תס

דף תסא

דף תסב

דף תסג

דף תסד

דף תסה

דף תסו

דף תסז

דף תסח

דף תסט

דף תע

דף תעא

דף תעב

דף תעג

דף תעד

דף תעה

דף תעו

דף תעז

דף תעח

דף תעט

דף תפ

דף תפא

דף תפב

דף תפג

דף תפד

דף תפה

דף תפו

דף תפז

דף תפח

דף תפט

דף תצ

דף תצא

דף תצב

דף תצג

דף תצד

דף תצה

דף תצו

דף תצז

דף תצח

דף תצט

דף תק

דף תקא

דף תקב

דף תקג

דף תקד

דף תקה

דף תקו

דף תקז

דף תקח

דף תקט

דף תקי

דף תקיא

דף תקיב

דף תקיג

דף תקיד

דף תקטו

דף תקטז

דף תקיח

דף תקיט

דף תקכ

דף תקכא

דף תקכב

דף תקכג

דף תקכד

דף תקכה

דף תקכו

דף תקכז

דף תקכח

דף תקכט

דף תקל

דף תקלא

דף תקלב

דף תקלג

דף תקלד

דף תקלה

דף תקלו

דף תקלז

דף תקלח

דף תקלט

דף תקמ

דף תקמא

דף תקמב

דף תקמג

דף תקמד

דף תקמה

דף תקמו

דף תקמז

דף תקמח

דף תקמט

דף תקנ

דף תקנא

דף תקנב

דף תקנג

דף תקנד

דף תקנה

דף תקנו

דף תקנז

דף תקנח

דף תקנט

דף תקס

דף תקסא

דף תקסב

דף תקסג

דף תקסד

דף תקסה

דף תקסו

דף תקסז

דף תקסח

דף תקסט

דף תקע

דף תקעא

דף תקעב

דף תקעג

דף תקעד

דף תקעה

דף תקעו

דף תקעז

דף תקעח

דף תקעט

דף תקפ

דף תקפא

דף תקפב

דף תקפג

דף תקפד

דף תקפה

דף תקפו

דף תקפז

דף תקפח

דף תקפט

דף תקצ

דף תקצא

דף תקצב

דף תקצג

דף תקצד

דף תקצה

דף תקצו

דף תקצז

דף תקצח

דף תקצט

דף תקק

דף תקקא

דף תקקב

דף תקקג

דף תקקד

דף תקקה

דף תקקו

דף תקקז

דף תקקח

דף תקקט

דף תקקי

דף תקקיא

דף תקקיב

דף תקקיג

דף תקקיד

דף תקקטו

דף תקקטז

דף תקקיח

דף תקקיט

דף תקקכ

דף תקקכא

דף תקקכב

דף תקקכג

דף תקקכד

דף תקקכה

דף תקקכו

דף תקקכז

דף תקקכח

דף תקקכט

דף תקקל

דף תקקלא

דף תקקלב

דף תקקלג

דף תקקלד

דף תקקלה

דף תקקלו

דף תקקלז

דף תקקלח

דף תקקלט

דף תקקמ

דף תקקמא

דף תקקמב

דף תקקמג

דף תקקמד

דף תקקמה

דף תקקמו

דף תקקמז

דף תקקמח

דף תקקמט

דף תקקנ

דף תקקנא

דף תקקנב

דף תקקנג

דף תקקנד

דף תקקנה

דף תקקנו

דף תקקנז

דף תקקנח

דף תקקנט

דף תקקס

דף תקקסא

דף תקקסב

דף תקקסג

דף תקקסד

דף תקקסה

דף תקקסו

דף תקקסז

דף תקקסח

דף תקקסט

דף תקקע

דף תקקעא

דף תקקעב

דף תקקעג

דף תקקעד

דף תקקעה

דף תקקעו

דף תקקעז

דף תקקעח

דף תקקעט

דף תקקפ

דף תקקפא

דף תקקפב

דף תקקפג

דף תקקפד

דף תקקפה

דף תקקפו

דף תקקפז

דף תקקפח

דף תקקפט

דף תקקצ

דף תקקצא

דף תקקצב

דף תקקצג

דף תקקצד

דף תקקצה

דף תקקצו

דף תקקצז

דף תקקצח

דף תקקצט

דף תקקק

דף תקקקא

דף תקקקב

דף תקקקג

דף תקקקד

דף תקקקה

דף תקקקו

דף תקקקז

דף תקקקח

דף תקקקט

דף תקקקי

דף תקקקיא

דף תקקקיב

דף תקקקיג

דף תקקקיד

דף תקקקטו

דף תקקקטז

דף תקקקיח

דף תקקקיט

דף תקקקכ

דף תקקקכא

דף תקקקכב

דף תקקקכג

דף תקקקכד

דף תקקקכה

דף תקקקכו

דף תקקקכז

דף תקקקכח

דף תקקקכט

דף תקקקל

דף תקקקלא

דף תקקקלב

דף תקקקלג

דף תקקקלד

דף תקקקלה

דף תקקקלו

דף תקקקלז

דף תקקקלח

דף תקקקלט

דף תקקקמ

דף תקקקמא

דף תקקקמב

דף תקקקמג

דף תקקקמד

דף תקקקמה

דף תקקקמו

דף תקקקמז

דף תקקקמח

דף תקקקמט

דף תקקקנ

דף תקקקנא

דף תקקקנב

דף תקקקנג

דף תקקקנד

דף תקקקנה

דף תקקקנו

דף תקקקנז

דף תקקקנח

דף תקקקנט

דף תקקקס

דף תקקקסא

דף תקקקסב

דף תקקקסג

דף תקקקסד

דף תקקקסה

דף תקקקסו

דף תקקקסז

דף תקקקסח

דף תקקקסט

דף תקקקע

דף תקקקעא

דף תקקקעב

דף תקקקעג

דף תקקקעד

דף תקקקעה

דף תקקקעו

דף תקקקעז

דף תקקקעח

דף תקקקעט

דף תקקקפ

דף תקקקפא

דף תקקקפב

דף תקקקפג

דף תקקקפד

דף תקקקפה

דף תקקקפו

דף תקקקפז

דף תקקקפח

דף תקקקפט

דף תקקקצ

דף תקקקצא

דף תקקקצב

דף תקקקצג

דף תקקקצד

דף תקקקצה

דף תקקקצו

דף תקקקצז

דף תקקקצח

דף תקקקצט

דף תקקקק

דף תקקקקא

דף תקקקקב

דף תקקקקג

דף תקקקקד

דף תקקקקה

דף תקקקקו

דף תקקקקז

דף תקקקקח

דף תקקקקט

דף תקקקקי

דף תקקקקיא

דף תקקקקיב

דף תקקקקיג

דף תקקקקיד

דף תקקקקטו

דף תקקקקטז

דף תקקקקיח

דף תקקקקיט

דף תקקקקכ

דף תקקקקכא

דף תקקקקכב

דף תקקקקכג

דף תקקקקכד

דף תקקקקכה

דף תקקקקכו

דף תקקקקכז

דף תקקקקכח

דף תקקקקכט

דף תקקקקל

דף תקקקקלא

דף תקקקקלב

דף תקקקקלג

דף תקקקקלד

דף תקקקקלה

דף תקקקקלו

דף תקקקקלז

דף תקקקקלח

דף תקקקקלט

דף תקקקקמ

דף תקקקקמא

דף תקקקקמב

דף תקקקקמג

דף תקקקקמד

דף תקקקקמה

דף תקקקקמו

דף תקקקקמז

דף תקקקקמח

דף תקקקקמט

דף תקקקקנ

דף תקקקקנא

דף תקקקקנב

דף תקקקקנג

דף תקקקקנד

דף תקקקקנה

דף תקקקקנו

דף תקקקקנז

דף תקקקקנח

דף תקקקקנט

דף תקקקקס

דף תקקקקסא

דף תקקקקסב

דף תקקקקסג

דף תקקקקסד

דף תקקקקסה

דף תקקקקסו

דף תקקקקסז

דף תקקקקסח

דף תקקקקסט

דף תקקקקע

דף תקקקקעא

דף תקקקקעב

דף תקקקקעג

דף תקקקקעד

דף תקקקקעה

דף תקקקקעו

דף תקקקקעז

דף תקקקקעח

דף תקקקקעט

דף תקקקקפ

דף תקקקקפא

דף תקקקקפב

דף תקקקקפג

דף תקקקקפד

דף תקקקקפה

דף תקקקקפו

דף תקקקקפז

דף תקקקקפח

דף תקקקקפט

דף תקקקקצ

דף תקקקקצא

דף תקקקקצב

דף תקקקקצג

דף תקקקקצד

דף תקקקקצה

דף תקקקקצו

דף תקקקקצז

דף תקקקקצח

דף תקקקקצט

דף תקקקקק

דף תקקקקקא

דף תקקקקקב

דף תקקקקקג

דף תקקקקקד

דף תקקקקקה

דף תקקקקקו

דף תקקקקקז

דף תקקקקקח

דף תקקקקקט

דף תקקקקקי

דף תקקקקקיא

דף תקקקקקיב

דף תקקקקקיג

דף תקקקקקיד

דף תקקקקקטו

דף תקקקקקטז

דף תקקקקקיח

דף תקקקקקיט

דף תקקקקקכ

דף תקקקקקכא

דף תקקקקקכב

דף תקקקקקכג

דף תקקקקקכד

דף תקקקקקכה

דף תקקקקקכו

דף תקקקקקכז

דף תקקקקקכח

דף תקקקקקכט

דף תקקקקקל

דף תקקקקקלא

דף תקקקקקלב

דף תקקקקקלג

דף תקקקקקלד

דף תקקקקקלה

דף תקקקקקלו

דף תקקקקקלז

דף תקקקקקלח

דף תקקקקקלט

דף תקקקקקמ

דף תקקקקקמא

דף תקקקקקמב

דף תקקקקקמג

דף תקקקקקמד

דף תקקקקקמה

דף תקקקקקמו

דף תקקקקקמז

דף תקקקקקמח

דף תקקקקקמט

דף תקקקקקנ

דף תקקקקקנא

דף תקקקקקנב

דף תקקקקקנג

דף תקקקקקנד

דף תקקקקקנה

דף תקקקקקנו

דף תקקקקקנז

דף תקקקקקנח

דף תקקקקקנט

דף תקקקקקס

דף תקקקקקסא

דף תקקקקקסב

דף תקקקקקסג

דף תקקקקקסד

דף תקקקקקסה

דף תקקקקקסו

דף תקקקקקסז

דף תקקקקקסח

דף תקקקקקסט

דף תקקקקקע

דף תקקקקקעא

דף תקקקקקעב

דף תקקקקקעג

דף תקקקקקעד

דף תקקקקקעה

דף תקקקקקעו

דף תקקקקקעז

דף תקקקקקעח

דף תקקקקקעט

דף תקקקקקפ

דף תקקקקקפא

דף תקקקקקפב

דף תקקקקקפג

דף תקקקקקפד

דף תקקקקקפה

דף תקקקקקפו

דף תקקקקקפז

דף תקקקקקפח

דף תקקקקקפט

דף תקקקקקצ

דף תקקקקקצא

דף תקקקקקצב

דף תקקקקקצג

דף תקקקקקצד

דף תקקקקקצה

דף תקקקקקצו

דף תקקקקקצז

דף תקקקקקצח

דף תקקקקקצט

דף תקקקקקק

דף תקקקקקקא

דף תקקקקקקב

דף תקקקקקקג

דף תקקקקקקד

דף תקקקקקקה

דף תקקקקקקו

דף תקקקקקקז

דף תקקקקקקח

דף תקקקקקקט

דף תקקקקקקי

דף תקקקקקקיא

דף תקקקקקקיב

דף תקקקקקקיג

דף תקקקקקקיד

דף תקקקקקקטו

דף תקקקקקקטז

דף תקקקקקקיח

דף תקקקקקקיט

דף תקקקקקקכ

דף תקקקקקקכא

דף תקקקקקקכב

דף תקקקקקקכג

דף תקקקקקקכד

דף תקקקקקקכה

דף תקקקקקקכו

דף תקקקקקקכז

דף תקקקקקקכח

דף תקקקקקקכט

דף תקקקקקקל

דף תקקקקקקלא

דף תקקקקקקלב

דף תקקקקקקלג

דף תקקקקקקלד

דף תקקקקקקלה

דף תקקקקקקלו

דף תקקקקקקלז

דף תקקקקקקלח

דף תקקקקקקלט

דף תקקקקקקמ

דף תקקקקקקמא

דף תקקקקקקמב

דף תקקקקקקמג

דף תקקקקקקמד

דף תקקקקקקמה

דף תקקקקקקמו

דף תקקקקקקמז

דף תקקקקקקמח

דף תקקקקקקמט

דף תקקקקקקנ

דף תקקקקקקנא

דף תקקקקקקנב

דף תקקקקקקנג

דף תקקקקקקנד

דף תקקקקקקנה

דף תקקקקקקנו

דף תקקקקקקנז

דף תקקקקקקנח

דף תקקקקקקנט

דף תקקקקקקס

דף תקקקקקקסא

דף תקקקקקקסב

דף תקקקקקקסג

דף תקקקקקקסד

דף תקקקקקקסה

דף תקקקקקקסו

דף תקקקקקקסז

דף תקקקקקקסח

דף תקקקקקקסט

דף תקקקקקקע

דף תקקקקקקעא

דף תקקקקקקעב

דף תקקקקקקעג

דף תקקקקקקעד

דף תקקקקקקעה

דף תקקקקקקעו

דף תקקקקקקעז

דף תקקקקקקעח

דף תקקקקקקעט

דף תקקקקקקפ

דף תקקקקקקפא

דף תקקקקקקפב

דף תקקקקקקפג

דף תקקקקקקפד

דף תקקקקקקפה

דף תקקקקקקפו

דף תקקקקקקפז

דף תקקקקקקפח

דף תקקקקקקפט

דף תקקקקקקצ

דף תקקקקקקצא

דף תקקקקקקצב

דף תקקקקקקצג

דף תקקקקקקצד

דף תקקקקקקצה

דף תקקקקקקצו

דף תקקקקקקצז

דף תקקקקקקצח

דף תקקקקקקצט

דף תקקקקקקק

דף תקקקקקקקא

דף תקקקקקקקב

דף תקקקקקקקג

דף תקקקקקקקד

דף תקקקקקקקה

דף תקקקקקקקו

דף תקקקקקקקז

דף תקקקקקקקח

דף תקקקקקקקט

דף תקקקקקקקי

דף תקקקקקקקיא

דף תקקקקקקקיב

דף תקקקקקקקיג

דף תקקקקקקקיד

דף תקקקקקקקטו

דף תקקקקקקקטז

דף תקקקקקקקיח

דף תקקקקקקקיט

דף תקקקקקקקכ

דף תקקקקקקקכא

דף תקקקקקקקכב

דף תקקקקקקקכג

דף תקקקקקקקכד

דף תקקקקקקקכה

דף תקקקקקקקכו

דף תקקקקקקקכז

דף תקקקקקקקכח

דף תקקקקקקקכט

דף תקקקקקקקל

דף תקקקקקקקלא

דף תקקקקקקקלב

דף תקקקקקקקלג

דף תקקקקקקקלד

דף תקקקקקקקלה

דף תקקקקקקקלו

דף תקקקקקקקלז

דף תקקקקקקקלח

דף תקקקקקקקלט

דף תקקקקקקקמ

דף תקקקקקקקמא

דף תקקקקקקקמב

דף תקקקקקקקמג

דף תקקקקקקקמד

דף תקקקקקקקמה

דף תקקקקקקקמו

דף תקקקקקקקמז

דף תקקקקקקקמח

דף תקקקקקקקמט

דף תקקקקקקקנ

דף תקקקקקקקנא

דף תקקקקקקקנב

דף תקקקקקקקנג

דף תקקקקקקקנד

דף תקקקקקקקנה

דף תקקקקקקקנו

דף תקקקקקקקנז

דף תקקקקקקקנח

דף תקקקקקקקנט

דף תקקקקקקקס

דף תקקקקקקקסא

דף תקקקקקקקסב

דף תקקקקקקקסג

דף תקקקקקקקסד

דף תקקקקקקקסה

דף תקקקקקקקסו

דף תקקקקקקקסז

דף תקקקקקקקסח

דף תקקקקקקקסט

דף תקקקקקקקע

דף תקקקקקקקעא

דף תקקקקקקקעב

דף תקקקקקקקעג

דף תקקקקקקקעד

דף תקקקקקקקעה

דף תקקקקקקקעו

דף תקקקקקקקעז

דף תקקקקקקקעח

דף תקקקקקקקעט

דף תקקקקקקקפ

דף תקקקקקקקפא

דף תקקקקקקקפב

דף תקקקקקקקפג

דף תקקקקקקקפד

דף תקקקקקקקפה

דף תקקקקקקקפו

דף תקקקקקקקפז

דף תקקקקקקקפח

דף תקקקקקקקפט

דף תקקקקקקקצ

דף תקקקקקקקצא

דף תקקקקקקקצב

דף תקקקקקקקצג

דף תקקקקקקקצד

דף תקקקקקקקצה

דף תקקקקקקקצו

דף תקקקקקקקצז

דף תקקקקקקקצח

דף תקקקקקקקצט

דף תקקקקקקקק

דף תקקקקקקקקא

דף תקקקקקקקקב

דף תקקקקקקקקג

דף תקקקקקקקקד

דף תקקקקקקקקה

דף תקקקקקקקקו

דף תקקקקקקקקז

דף תקקקקקקקקח

דף תקקקקקקקקט

דף תקקקקקקקקי

דף תקקקקקקקקיא

דף תקקקקקקקקיב

דף תקקקקקקקקיג

דף תקקקקקקקקיד

דף תקקקקקקקקטו

דף תקקקקקקקקטז

דף תקקקקקקקקיח

דף תקקקקקקקקיט

דף תקקקקקקקקכ

דף תקקקקקקקקכא

דף תקקקקקקקקכב

דף תקקקקקקקקכג

דף תקקקקקקקקכד

דף תקקקקקקקקכה

דף תקקקקקקקקכו

דף תקקקקקקקקכז

דף תקקקקקקקקכח

דף תקקקקקקקקכט

דף תקקקקקקקקל

דף תקקקקקקקקלא

דף תקקקקקקקקלב

דף תקקקקקקקקלג

דף תקקקקקקקקלד

דף תקקקקקקקקלה

דף תקקקקקקקקלו

דף תקקקקקקקקלז

דף תקקקקקקקקלח

דף תקקקקקקקקלט

דף תקקקקקקקקמ

דף תקקקקקקקקמא

דף תקקקקקקקקמב

דף תקקקקקקקקמג

דף תקקקקקקקקמד

דף תקקקקקקקקמה

דף תקקקקקקקקמו

דף תקקקקקקקקמז

דף תקקקקקקקקמח

דף תקקקקקקקקמט

דף תקקקקקקקקנ

דף תקקקקקקקקנא

דף תקקקקקקקקנב

דף תקקקקקקקקנג

דף תקקקקקקקקנד

דף תקקקקקקקקנה

דף תקקקקקקקקנו

דף תקקקקקקקקנז

דף תקקקקקקקקנח

דף תקקקקקקקקנט

דף תקקקקקקקקס

דף תקקקקקקקקסא

דף תקקקקקקקקסב

דף תקקקקקקקקסג

דף תקקקקקקקקסד

דף תקקקקקקקקסה

דף תקקקקקקקקסו

דף תקקקקקקקקסז

דף תקקקקקקקקסח

דף תקקקקקקקקסט

דף תקקקקקקקקע

דף תקקקקקקקקעא

דף תקקקקקקקקעב

דף תקקקקקקקקעג

דף תקקקקקקקקעד

דף תקקקקקקקקעה

דף תקקקקקקקקעו

דף תקקקקקקקקעז

דף תקקקקקקקקעח

דף תקקקקקקקקעט

דף תקקקקקקקקפ

דף תקקקקקקקקפא

דף תקקקקקקקקפב

דף תקקקקקקקקפג

דף תקקקקקקקקפד

דף תקקקקקקקקפה

דף תקקקקקקקקפו

דף תקקקקקקקקפז

דף תקקקקקקקקפח

דף תקקקקקקקקפט

דף תקקקקקקקקצ

דף תקקקקקקקקצא

דף תקקקקקקקקצב

דף תקקקקקקקקצג

דף תקקקקקקקקצד

דף תקקקקקקקקצה

דף תקקקקקקקקצו

דף תקקקקקקקקצז

דף תקקקקקקקקצח

דף תקקקקקקקקצט

דף תקקקקקקקקק

דף תקקקקקקקקקא

דף תקקקקקקקקקב

דף תקקקקקקקקקג

דף תקקקקקקקקקד

דף תקקקקקקקקקה

דף תקקקקקקקקקו

דף תקקקקקקקקקז

דף תקקקקקקקקקח

דף תקקקקקקקקקט

דף תקקקקקקקקקי

דף תקקקקקקקקקיא

דף תקקקקקקקקקיב

דף תקקקקקקקקקיג

דף תקקקקקקקקקיד

דף תקקקקקקקקקטו

דף תקקקקקקקקקטז

דף תקקקקקקקקקיח

דף תקקקקקקקקקיט

דף תקקקקקקקקקכ

דף תקקקקקקקקקכא

דף תקקקקקקקקקכב

דף תקקקקקקקקקכג

דף תקקקקקקקקקכד

דף תקקקקקקקקקכה

דף תקקקקקקקקקכו

דף תקקקקקקקקקכז

דף תקקקקקקקקקכח

דף תקקקקקקקקקכט

דף תקקקקקקקקקל

דף תקקקקקקקקקלא

דף תקקקקקקקקקלב

דף תקקקקקקקקקלג

דף תקקקקקקקקקלד

דף תקקקקקקקקקלה

דף תקקקקקקקקקלו

דף תקקקקקקקקקלז

דף תקקקקקקקקקלח

דף תקקקקקקקקקלט

דף תקקקקקקקקקמ

דף תקקקקקקקקקמא

דף תקקקקקקקקקמב

דף תקקקקקקקקקמג

דף תקקקקקקקקקמד

דף תקקקקקקקקקמה

דף תקקקקקקקקקמו

דף תקקקקקקקקקמז

דף תקקקקקקקקקמח

דף תקקקקקקקקקמט

דף תקקקקקקקקקנ

דף תקקקקקקקקקנא

דף תקקקקקקקקקנב

דף תקקקקקקקקקנג

דף תקקקקקקקקקנד

דף תקקקקקקקקקנה

דף תקקקקקקקקקנו

דף תקקקקקקקקקנז

דף תקקקקקקקקקנח

דף תקקקקקקקקקנט

דף תקקקקקקקקקס

דף תקקקקקקקקקסא

דף תקקקקקקקקקסב

דף תקקקקקקקקקסג

דף תקקקקקקקקקסד

דף תקקקקקקקקקסה

דף תקקקקקקקקקסו

דף תקקקקקקקקקסז

דף תקקקקקקקקקסח

דף תקקקקקקקקקסט

דף תקקקקקקקקקע

דף תקקקקקקקקקעא

דף תקקקקקקקקקעב

דף תקקקקקקקקקעג

דף תקקקקקקקקקעד

דף תקקקקקקקקקעה

דף תקקקקקקקקקעו

דף תקקקקקקקקקעז

דף תקקקקקקקקקעח

דף תקקקקקקקקקעט

דף תקקקקקקקקקפ

דף תקקקקקקקקקפא

דף תקקקקקקקקקפב

דף תקקקקקקקקקפג

דף תקקקקקקקקקפד

דף תקקקקקקקקקפה

דף תקקקקקקקקקפו

דף תקקקקקקקקקפז

דף תקקקקקקקקקפח

דף תקקקקקקקקקפט

דף תקקקקקקקקקצ

דף תקקקקקקקקקצא

דף תקקקקקקקקקצב

דף תקקקקקקקקקצג

דף תקקקקקקקקקצד

דף תקקקקקקקקקצה

דף תקקקקקקקקקצו

דף תקקקקקקקקקצז

דף תקקקקקקקקקצח

דף תקקקקקקקקקצט

דף תקקקקקקקקקק

דף תקקקקקקקקקקא

דף תקקקקקקקקקקב

דף תקקקקקקקקקקג

דף תקקקקקקקקקקד

דף תקקקקקקקקקקה

דף תקקקקקקקקקקו

דף תקקקקקקקקקקז

דף תקקקקקקקקקקח

דף תקקקקקקקקקקט

דף תקקקקקקקקקקי

דף תקקקקקקקקקקיא

דף תקקקקקקקקקקיב

דף תקקקקקקקקקקיג

דף תקקקקקקקקקקיד

דף תקקקקקקקקקקטו

דף תקקקקקקקקקקטז

דף תקקקקקקקקקקיח

דף תקקקקקקקקקקיט

דף תקקקקקקקקקקכ

דף תקקקקקקקקקקכא

דף תקקקקקקקקקקכב

דף תקקקקקקקקקקכג

דף תקקקקקקקקקקכד

דף תקקקקקקקקקקכה

דף תקקקקקקקקקקכו

דף תקקקקקקקקקקכז

דף תקקקקקקקקקקכח

דף תקקקקקקקקקקכט

דף תקקקקקקקקקקל

דף תקקקקקקקקקקלא

דף תקקקקקקקקקקלב

דף תקקקקקקקקקקלג

דף תקקקקקקקקקקלד

דף תקקקקקקקקקקלה

דף תקקקקקקקקקקלו

דף תקקקקקקקקקקלז

דף תקקקקקקקקקקלח

דף תקקקקקקקקקקלט

דף תקקקקקקקקקקמ

דף תקקקקקקקקקקמא

דף תקקקקקקקקקקמב

דף תקקקקקקקקקקמג

דף תקקקקקקקקקקמד

דף תקקקקקקקקקקמה

דף תקקקקקקקקקקמו

דף תקקקקקקקקקקמז

דף תקקקקקקקקקקמח

דף תקקקקקקקקקקמט

דף תקקקקקקקקקקנ

דף תקקקקקקקקקקנא

דף תקקקקקקקקקקנב

דף תקקקקקקקקקקנג

דף תקקקקקקקקקקנד

דף תקקקקקקקקקקנה

דף תקקקקקקקקקקנו

דף תקקקקקקקקקקנז

דף תקקקקקקקקקקנח

דף תקקקקקקקקקקנט

דף תקקקקקקקקקקס

דף תקקקקקקקקקקסא

דף תקקקקקקקקקקסב

דף תקקקקקקקקקקסג

דף תקקקקקקקקקקסד

דף תקקקקקקקקקקסה

דף תקקקקקקקקקקסו

דף תקקקקקקקקקקסז

דף תקקקקקקקקקקסח

דף תקקקקקקקקקקסט

דף תקקקקקקקקקקע

דף תקקקקקקקקקקעא

דף תקקקקקקקקקקעב

דף תקקקקקקקקקקעג

דף תקקקקקקקקקקעד

דף תקקקקקקקקקקעה

דף תקקקקקקקקקקעו

דף תקקקקקקקקקקעז

דף תקקקקקקקקקקעח

דף תקקקקקקקקקקעט

דף תקקקקקקקקקקפ

דף תקקקקקקקקקקפא

דף תקקקקקקקקקקפב

דף תקקקקקקקקקקפג

דף תקקקקקקקקקקפד

דף תקקקקקקקקקקפה

דף תקקקקקקקקקקפו

דף תקקקקקקקקקקפז

דף תקקקקקקקקקקפח

דף תקקקקקקקקקקפט

דף תקקקקקקקקקקצ

דף תקקקקקקקקקקצא

דף תקקקקקקקקקקצב

דף תקקקקקקקקקקצג

דף תקקקקקקקקקקצד

דף תקקקקקקקקקקצה

דף תקקקקקקקקקקצו

דף תקקקקקקקקקקצז

דף תקקקקקקקקקקצח

דף תקקקקקקקקקקצט

דף תקקקקקקקקקקק

דף תקקקקקקקקקקקא

דף תקקקקקקקקקקקב

דף תקקקקקקקקקקקג

דף תקקקקקקקקקקקד

דף תקקקקקקקקקקקה

דף תקקקקקקקקקקקו

דף תקקקקקקקקקקקז

דף תקקקקקקקקקקקח

דף תקקקקקקקקקקקט

דף תקקקקקקקקקקקי

דף תקקקקקקקקקקקיא

דף תקקקקקקקקקקקיב

דף תקקקקקקקקקקקיג

דף תקקקקקקקקקקקיד

דף תקקקקקקקקקקקטו

דף תקקקקקקקקקקקטז

דף תקקק

על אפוטרופיא שנעשי בחיי בעלה רב נחמן
אמ׳ רבה בר אבוה על הפונטת כתובתה אזל
רב מרדכי אמרה לשמעתא קמיה דרב אשי
בשלמא למאן דאמר על הפונמת כתובתה׳
דמסקה אדעת׳ דלמ׳ מצטרכי לי זוזי ושקיל׳
מכתובתאי ואל כתוב לי דלא משבע׳ לי׳ אלא
למאן דאמר על אפוטרופיא שנעשית בחיי
בעלה׳ איהי מי הות ידעה׳ דמותיב לה׳
אפוטרופי׳ דאמרה לי׳ כתוב לי דלא משבע׳
לי אמר ליה אתון אהא מתניתו לה אנן אהא
מתנינ׳ לה הלכה מקבר בעלה לבי׳ אביה או
שחזרה לבית חמיה ולא נעשי׳ אפוטרופי׳ אין
היורשי׳ משביעי׳ אות׳ ואם נעשי׳ אפוטרופי׳
יורשין משביעין אותה על העתיד לבא ואין
משביעין אותה על שעבר שעב׳ מאי עבידתה
אמר רב יהור׳ אמר רב על אפוטרופי׳ שנעשי׳
בחיי הבעל אבל בין מיתה לקבור׳ משבעינן
לה ורב מתנא אמ׳ אפי׳ בין מיתה לקבורה לא
משבעינן לה דאמרי נהרד׳עי לכרנא ולמזוני
ולקבורה מזבנינן בלא אכרזתא אמ׳ רבר׳ רמא
אמר ר׳ חייא דלא נדר ודלא שבועה הוא אינו
יכול להשביעה אבל יורשין משביעין
אותה נקי נדר נקי שבועה בין הו׳ ובין יורשין
משביעין אותה׳ הכי קאמר לה׳ נקי נפשך
בשבועתא שלחו׳ זכאי למ׳ עקבא בן דלא
נדר ובין נקי נדר בנכסי הוא אינו יכול
להשביע׳ אבל יורשיו משביעין אות׳ מניכסיא
אילין בין הוא ובין יורשיו אין משביעין אותה
אמ׳ רב נחמן אמ׳ שמו׳ משו׳ אבא שאול בן אמ׳
מרי׳ בין דלא נדר ובין נקי נדר בין מנכסי ובין
מניכסי׳ אילין בין הו׳ ובין יורשיו אין משביע׳
אותה אבל מה אעש׳ שהרי אמרו חכמי׳ הבא
ליפרע מנכסי יתומים לא יפרע אא בשבועה
ואיבא דאמרי לה׳ מתניתא אבא שאול בן
אמה מרים אמ׳ בין דלא נדר ובין נקי נדר בין
מנכסי ובין מניכסיא אילין בין הוא ובין יורשין אין משביעין אותה אבל מה אעש׳ שהרי אמרו חכמים הבא ליפרע מנכסי
יתומים לא יפרע אלא בשבועה אמ׳ רב נחמן אמ׳ שמו׳ הלכה כבן אמה מרים׃ מתני׳ הפונמת כתובתה לא תפרע אלא
בשבועה עד אחר מעידה שהיא פרוע׳ לא תפרע אלא בשבועה מנכסי יתומים ומנכסים משועבדין ושלא בפניו לא תפרע
אלא בשבועה׃ הפונמת כתובתה כיצד היתה כתובתה אלף זוז ואמר לה התקבלת כתובתי והיא אומרת לא התקבלתי
אלא מנה לא תפרע אלא בשבוע׳׃ עד אחר מעיד׳ שהיא פרוע׳ כיצד היתה׳ כתובתה׳ אלף זוז ואמר לו׳ התקבלת
כתובתיך והיא אומרת לא התקבלתי ועד אח׳ מעיד׳ שה׳ פרועה לא תפרע אלא בשבועה מנכסים משועבדי׳ כיצד מכר נכסיו
לאחרים והי׳ נפרעת מן הלקוחו׳ לא תפרע אלא בשבועה מנכסי יתומי׳ כיצד מת והניח נכסיו ליתומי׳ והיא נפרעת מן היתומי׳
לא תפרע אלא בשבועה ושלא בפניו כיצר הלך לו למדינת הים והיא נפרעת שלא בפניו אינה נפרעת אלא בשבועה רבי

אלא למ״ד כו׳ ליחי מי הות ידעה דמותיב לה אפיטרופי׳ ואין להקשות
דלדידיה ליכא לאוקומי מתניתין כסתיא כבר אפיטרופי׳ ולכך
היא תובעת מן הבעל לפוטרה דאחקן לאוקומה מתניתין בסבועת
אפיטרופיא ולומר דלא מיירי מתניתא בכל ענין אפילו לא נעשית פרוץ
כד פנוה אפיטרופיא בסתמא דמילתא מפיתוב לה
בפניה סכונסה׃

לכרנא ולמזוני פירש בקונטרס לכרנ׳
על יתומין וקשה דמסתמא הא
למ״ר נרכי היתומין מכריזין והא ליתא
מדפרי׳ בריש פרק סום היתומי׳ למ״ד אין רמ כב ופמ
מזקקין לנכסי יתומין אלא למטר פיס בו
ריבית מן המפנה דסום היתומין פלפי׳ שם
ומכריזי׳ כו׳ דלמא ההיא הכרזה לא לפרוע
לבעל חוב אלא כשמוכרי׳ למ״ר נרכי יתומין
לכך נראה לפרש לכרנא על חסם לפרוע
כסף גולגולת פלה כתו פהי׳ הבעל עומם
דבכלל מזוני הוא׃

ולקבורה פי׳ לה לפשריך למיתר פלה
ימיחו לחייהן תוטל בבזיו׳ עד
סיפומי ויכריזו אלא חס לא לבור קבורה
תזבניכן לבורך זה החוב בלא הכרזה פלה
תהא מכסילו לפתיד׃

מנכסי יתומים לא תפרע אלא בשבועה
תימה לחלי לה הקשה תהך רמ כב ופמ
מסכה למ״ד דבריס פרק סום היתומים אין
מזקקין לנכסי יתומים אלא חס כן ריבית
חוכלת בהן דהך לה הוה חכי לאוקומה
כגון סים ריבית כדממכי להחיא דאך
כפרעין מנכסי יתומים אלא מן הזבורית
ואטובא דמייתי התם ואיכא למימר דהך מייח פלו ואיב מכ
דהכא היכא לאוקומ׳ ביתומי׳ גדולים דהם
כן החיא דאין נפרעין אלא מן הזבורית ומייח פ׳ ז׳ מהלכ׳
חמאי לה מוקי לה דווקא בגדולי אלא ורבי ליחת
פבירה ליה להסם דבכל ענין חייבי ואומר פרק עשרה מהן
לי דודאי דהך דהכ הוה מוקי לה בגדולי׳ סור לחל פי׳ כה
דווקא לבל החיא דאין נפרעין אלא מן ושור שה פרקין קמ
הזבורית לא ניחא ליה לאוקומה בגדולים
דלא כפשוט הא דבני פלה בפקטין יתומי׳ דף ב
מחמרי דאין נפרעין אלא מן הזבורית
קטנים לו לפילו גדולים מקשינן הא דתנן
בהפולח אין זחמת נפרעת מנכסי יתומים דף לו ופמ
אלא מן הזבורית ופרי׳ מחי תורית אלמ״ב כו׳
ומסכי דאלמנה לפטריך ליה מפום חיכת
והסתם מחמי לפטריך למיתני הא תניכת
לה הכא ולניל כמי נבי היה עלמו כתוב
לחמה וכל תנן מכולן פריכין מבוא ים לות׳
דאפטרי למיתני התם דלא תוקמ׳ מתניתין
דהכא בנרוסת לבל בחלמה לה תכני
מבוא׳ מפום חכח וחף על גב דנרוס בעיה
כמי מן כרחך לקמן בפרק חלמה מא לה דף ט
בעיה מן כמו חלמה והא לה תקבי מיתני
דהכא לחמי לפטריך למיתני דהכא תכח
לה בהדי הכך דאין נפרעין אלא במבוא׃
לחמר

על אפוטרופיא פוטר בכתוב זאת תסבועת אפוטרופוס אם יומיב׳ חכוני׳
לבל אם פנמת כתובתה דתכן בתתניתי׳ הפונמת כתובתה לא תפרע זאת
בסבועה לא כפטר׳ מלותה סבועה על ר׳ יהלי זה דבי פטר לה מסבועה
דקא רמי הו׳ עלה לבל סבועה דהיא גרע׳ לנפש׳ לא פטר לה׃ על הפונמת
וכל סבן מסבועת אפוטרופ׳ דמבל סבועה
פטורה׃ לחרת למתניתין הך לתקפתא
בפלמא לאו׳ כו׳ לוחיב קמיה דרב אסי׃
כתוב דלא מסבועת לי ותנו דמיה לכפסף
קבעה ליה פטור בל סבועות׃ לתון להה
מתניתו להה דרב יהודה לרים דתניתין
דלא פרים בה בהי סבוע׳ לייתי ואפלוגתי׳
דרב נחמן וסבריה דרב יהודה לרב
נחמן פליג וקאמ׳ לבו׃ הבן לפיכה דתניתין
מתסין לה דמייתי בסבועת אפיטרופין
בהדיה דקתני ואם נפמת אפיטרופיא
ודרב נחמן לוו אפלוגתה דרב יהודה
לחתר הלה לפירוכה דריפה לחתר ורב
מתסה פליג לדרב יהודה בפיכה בהי
אפוטרופוס קאמר לפעבר לבל בפונמת
בולהו מורו דפטרה דסבועה הבאה לה
על ידי נכסיו היה׃ מעבר מהי עיבידתיה
בלומר עד מתי קרוי לפעבר דלא אמריכן
נכסי דייתי ביבתו ואי׳ תבאי פלו מועי׳ בפן
אבל בין מיית׳ לקבורה פבר דמי ככסי קמי
יתמי ואי׳ תבאי פלו מוציל בהן פלא על ידי
נכסיו בלה לה ולברנא לפרוע לתלך בסף
גולגל׳ דייתי׃ ולמזוני מזון החם והבנו׳
והיתומי׃ ולקבורה לקבורת המת אי
היתומים מזבניכ׳ נכסי בלא אכרזת׳ פתין ופמ׳ לפ קפ
פיהו׳ ומתון לדבר והבי כתי לה מנכסי׳ על ופמ׳ לפ׳ ופ
אותם מכירים דהי לפער פלא תזלזל
ומפפידתן ומיבת סבועת פקר׃ דלא
בדר דלא סבועה אם כתב לה לפון זה׃
נקי הדר׃ מיבקי׳ מסבועתא תדין סבועה׃
נקי בפפך בסבועתא אם יחפדך המבעי
להם׃ לבל מה לעסה דלא לפולם יורמין
מסביעין אותה אם אין אם אינה כפרעת
מהם׃ ואיפא דאמרי לה להא דאמרת
פלול בן לחת תרים תתניתין היא ואתר
פמוקל פלה הלכה כתבא פלול׃ מתני׳
המונמת כתובת׳ כדמפר׳ ואזיל בתתניתין
גופה׃ לא תפרע המלר ובגמרא מפרש
טעמא׃ פר אחר מעידה כו׳ בגמרא מפרש
טעמא׃ מנכסים משועבדים מפום דאי
סום גבי אין הלוה גופיה ומום טעין ליה
לפתבע לי דלא פרעתיך לחתי בסבועו׳
דמסבעי ליה ואי לא טעין לה טעניכן ליה
הואיל וקיט פטרת לבל בסביל לקוחות
לבן טעניכן דלמא לי הוה גבית מן הלוה
הו׳ טעין לך לימתבע לי דלא פרעתיך ובעי׳
לימתבועי הפתא לבן טעניכן דפתא ניך
לגלם הוא ומכסבי יתומים ובפרעת פלא פל׳ ופמ׳
בפניו כולהי מסום הלי טעמא׃ רבי

עין משפט

אמר רבה מתי תפוכו ברבר תימה לרבנן לחכתי ליכ מליתי דמפכי מה
לחרים תור דמורה מקל הטעל יפצע מפו דחיפתמוטי קל מיפתחי
ואמר רחמנ רמי מבועה עליה כי היכי דלודי והחי טעמ לה פייך הכח כלל:
דמיפרע לה דייק ודוקא בפונס הוא דחיכח ליימ הוחיל ופרע במקכת
יכול להיו מפרע הכל חבל בלח כך מכוח
כונס לח אמר בלח דייק ולח פייך כאן מבו יתור אור
הוחיל וטעמח מפוס בלח דייק הוח דהוח
סבור מירקרק ולח דקדק כמו מפכיכו
לף קיד ומס בהמפה מהלכה מת בעלי במלחמה חיכח
כחמכת חלבדחיכ מבו דחי בעיח לחמר מת
על מכחתו והייכו מפו דחמר ברדמי דזימכי
דמחו ליה בגירה או ברומח ומברה רמת
לף מה ומס ומיפו קפה לרי דברים פרק כל הנפבעין
גבי מביר בזמכו כפבע ומוטל לחמרי לח מבו
בלח מפכרו בערי חבל מכרו בלח בפרים
מיתוך מיכול לומ לח מכריתיך מפולס יכול
לומר מכריתיך ונתתי לך מכרך ואמחי
מיימין במבו והח טעמח דמכיר כפבע
ומוטל במכרו בערים מפוס דבעל הבית
טורח בפולין ומבור מפרעו כרחת התם
דחפילו מבועה לח היה צריך המכיר חלח
כדי להפיס דעתו של בעל הבית:
ואלו נפבעין ומוטלין המכיר כל
תיימ לחמרי לח תני כל הכי
לף מד דמתניתין בפלמח לחכח דמתני דפבועו
חיכח לומר בלח מבי חלח הכחו דפר
לחימר דחיק ומוטלין חפילו בפבועו דלהכי
קחמר הוחי ליפכח נפבעין ומוטלין ולח
קחמר חין נפרעין חלח בפבועה כמו
במתני חבל הכחיכ דבריית כיון דחפיב
פונס פטרו חמחי לח תני כמי כל הכי
דמתני ויש לומ דהכחי תכח לח חפיב פונס
פטרו בח מכח הפטר כי הכי לחריכי
דמתניתין כיון דהוח עכמו מורה מחיבו
חייב לו כל הבחי בפטר חלח מורה מפרע
מיקכת וחיבטריך מפיר לחמועי דמוטלין:
אבל פלח בערי לימח כמפיב חבר
הוי וחף על גב דטעמח מפוס
דמיפרע לח דייק וחס כן וחפי בלח בערי
פליקי דעתין בלח בערי מהוח זכור מקכת
הפ״יעה חס כן ורחי דקדק קחמחע לן:
או דלמח פונמת מודה במקכת פירוש
וחיבח לימ לחו דוקח ומדפרעה
מיקכת בערי כולה חבל הח דלח מודה
דפכרעה כלל לח מייך הכי טעמח תימח לי
חס כן כל כמה דחיכ לחיערומי לפחות:
האי סטרח חפפח בעלמח הוח וחין
לחפה להוסיף מן הבעל כתוב
הוחיל והוח מוכח וכדחמריכן בחזקת
הבתים היכח דקיימי זחי לקמן גבי סהוח
דחמר ליה לחבדי מחי בעית בהחי חרעה
חמר ליה מיכך זכותה והח סטרח חמ ליה
הכי סטרח חפפח בעלמח הוח וחין בחיב לחיפ
ליה לרבה חמ ליה חין סטר חפפח בעלמח
דזיופי הוח כו׳ חמר רבה מה לי למקר הי
בעיר סטר מעליח הוח כו׳ ומסקינן היכח
דקיימי זחי:
ועוד חין נפבעין על כפירת מיעבור
קרקעות מקפי הח בפרין הזהב
הילפיכך דחין נפבעין על הקרקעות הייכו
מהכהו קרחי דחיירו בפבועה טעל ידי
הורחת עכמו בלה חבל הפבועה טעל ידי
עד חחד לח לפכחן וחין לומר דמסתמח

לף לבועמ מיית ע יו מהלכ לימוד ומיית ע יל מהל מלוה טעה כי כו ומיית ע יל מהל מלוה לף כ: ועכין שבועה דלוקיית וכהכן מיית כיון מהלכ שבועות ומיית כיון ומכ מה טופן

לף מו ומס דמוס דהח לפכחן בהס חילוק לתילקח לחריתי בפבועת הדייכין דחמרי חמר רב כחמן חמר מחוחל לח מכו דהם טעכה

מתי

מסורת השס

רבי שמעון אומ כל זמן שהיא תובעכתובתה
היורשין משביעין אותה ואם אינה תובעת
כתובתה אין היורשין משביעין אותה: גמ׳
סבר רמי בר חמא למימר שבועה דאוריתא
דקא טעין מאתי וקא מודה ליה במאה הויא
ליה הוראה במקצת הטענה וכל המודה
במקצת הטענה ישבע אמ׳ רבא שתי תשובו׳
בדבר חדא דכל הנשבעין שבתורה נשבעין
ולא משלמין והיא נשבעת ונוטלת ועוד אין
נשבעין על כפירת שעבוד קרקעות אלא
אמר רבא מדרבנן דפרעדייך דמיפרע לא
דייק ורמו רבנן שבועה עלה כי היכי דתידוק
איבעיא להו פונמת כתובתה בעדים מהו
אם איתא דפרעה בעדי הו׳ פרע לה או דלמא
איתרמוי איתרמי לי׳ תא שמע כל הנשבעין
שבתור׳ נשבעין ולא משלמין ואלו נשבעין
ונוטלי׳ השכי׳ והנגזל והנחבל ושבנגדו חשוד
על השבועה וחנוני על פנקסו והפונס שטרו
שלא בעדים שלא בעדים אין בעדים לא לא
מיבעיא קאמר לא מבעיא בעדים דוראי
צריכה שבועה אבל שלא בעדים אימא
תיהוי כמשיב אבידה ותשקול בלא שבועה
קא משמעלן איבעיא להו הפונמת כתובתה
פחורת פחות משוה פרוטה מהו מי אמרינן
כיון דקא דייקא כו׳ האי קושטא קא אמרה או
דלמא איערומי קא מערמ׳ תיקו איבעיא להו
פוחתת כתובת׳ מהו מי אמרינן היינו פונמת
או דילמא פונמת מודיא במקצת הא לא קא
מודיה במקצת תא שמע פוחתת תיפרע
שלא בשבוע׳ ביד היתכתובתה אלף זוז
ואמר לה התקבלת כתובתיך והיא אומרת
לא התקבלתי ואינה אלא מנה נפרעת שלא
בשבוע׳ במאי גביא בהאי שטרא האי
שטרא חספא בעלמא הוא אמר רבא ברי׳
דרבה באומרת אמנה היתה לי ביני לבינו:
רסג עד אחר מעידה שהיא פרוע: סבר רמיבר
חמא למימר שבוע׳ דאוריתא דבתיב לא
יקום עד אחר באיש לכל עון ולכל חטאת
לכל עון ולכל חטאת הוא ראינו קם אבל קם
הוא לשבועה ואמר מר כל מקום שהשנים
מחייבין אותו ממו אחר מחייבו שבועה אמר
רבא שתי תשובו׳ בדבר חדא דכל הנשבעין
שבתורה נשבעין ולא משלמין והיא נשבעת ונוטלת ועוד אין נשבעין על כפירת
שיעבוד קרקעות אלא אמר רבא מדרבנן כרי להפיס דעתו של בעל אמר רב פפא

אי

מסורת השס

רבי מתעון אומ בנמ׳ מפרש להיי קאי: נמ׳ מבועה דאורית׳ וכפר מינה
דלא מפכיכן לה: כמבעין ולא מפלמין מי מתובעין אותו כמבע מכחש ונקח
בעליו ולא יפלם מי מעליו לפלם הוא כמבע: כל סטרות מיעבוד קרקעו׳
הן ואין נמבעין על הקרקעות כדאמריכן בפבועות ובהזהב: הלכה אמר
רבה מדרבכן היא מבועה זו מאי טעמא
דפרע דייק כו׳ ואס ת״ת בלא פונס נמי
הא קיימא לן בפבועות דאי אמר ליה
חיפתבע לי דלא פרעתיך מפבעיכן ליה
והאי נמי קא טעין ליה פרעתי ומה לורך
בפניכה וכן בער אחר מעידה ספרוזה
בלא פר נמי מפבעיכן לה הא פרכי לה
בפבועו׳ מה בין זה לפונס סטרו ומפכיכן
לה הכי התס כי פגיס ואמר ליה האי
פרעתיך מפבעיכן לה ואפילו לא טען לו זה
הפבע לי חבל כי לא פגוס חפילו אמר ליה
פרעתיך אי לא אמר ליה בהדיא חיפתבע
לי׳ אמריכן ליה זיל פליס דהא נקיט סטרא:
פונמת כתובתה בעדים התקבלתי מכח
ובפני עדים קיבלתיו: מי אמריכן אי איתא
דפרעה טפי בעדים הוה פרעה דהא רקא
חייתי עדי לפירעון מכח קמח: הו דלמא
לאו מפוס דרך הוא אלא אימא עדים התס בהוה זימכא: ואלו נמבעין
ונוטלין פתקנו חכמים ליפבע וליטול
וטעמייהו מפורש בפבועות בפרק כל
הנפבעין: פכיר אמר לו תן לי פברי והוא
אומר נתתי: נגזל ראיהו פנכנס בביתו
אמר לו תן לי כלי פנטלת והוא אומר לא
כטלתי והעדים ראו איכא והכלים תחת
כנפי טליתו ולא ידעו מה: הנחבל ראהו
מככנס לתוך ביתו וירד פלס ויצא חבול אמ
לו חבלת בי והוא אומר לא חבלתי: וחכוני
על פנקסו מבותב בו קיבוחיו כך ביומי
פלוני לתת לפועלו ונתתי והס אומרים לא
נטלנו מכיהס נמבעין ונוטלין היימנו:
דורחי כהיכא מבוע על המאר דהא דקא
מודיא בהאי מכח מפוס עדיס הוא ולאו
המבת חבורה היא: תיהוי כמשיב חבדה
מהרי יס לה פטר פלס עליו ואי בעית
הויא אמר לה קבלתי כלום: פחות מפוס
פרוטה במכח פהיא מודה עליו מקיבלה
עופס עמו חמבון כך נתת לי ביום פלוני
וכך ביום פלו׳ ומברע בחמבון אפי פחות
מפוס פרוטה: מהו בריכה מבועה על
המאר או לא: פוחתת היכא כתובתה זף
זוז כתוב בפטר והוא אומר לה התקבלת כולה
והיא אומר לה התקבלתי כלום אבל מוד׳
לי פלח התכית עמי לכתובתי חלח מכה:
מודיא במקצת מהתקבלה קאת: במאי
גביא לה אילימא ההוא מכה: בהאי סטרא הא
חספא בעלמא הוא אמר מעויף הוא:
בלומר לאמ׳ היית ביני לבינו הפטר נכתב
וכחתס פהונן ובפני הערים קבל עליו זף
זוז אבל הוא החתין בי פלח התבענו חלח
מכה: לאחר מחייבו מבועה על מכין מחלו
הוי מכיס פיה מפלס מבפיו יפבע מהפד
מכחם: הי

עבועות דף מד

אי פיקח הוא מייתי לה לידי שבוע דאוריתא יהיב לה כתובתא באפי חד סהדא וסמיך סהד קמא אסהדא בתרא ומוקים להו להנך קמא במלוה מתקיף לה רב שיש בריה דרב אידי היאך סמיך סהדא קמא אסהדא בתרא אלא אמר רב שישא ברי דרב אידי יהיב לה כתובתה באפי סהדא קמא וסהדא בתרא ומוקים לה להנך קמאי בהלוא מתקיף לה רב אשי אכתי יכולה למימר שתי כתובות הוי אלא אמר רב אשי הוא דמודע להו: מנכסים משועבדים: תנן התם וכן היתומים רסד לא יפרעו אלא בשבועה ממאן אילימא מלוה רסה השתא אביהן שקיל בלא שבועה ואינהו בשבועה הכי קאמר וכן היתומים מן היתומי לא יפרעו אלא בשבועה אמר רבי זריקא אמר רב יהודה לא שנו אלא שאמרו יתומים אמר לנו אבא לויתי ופרעתי אבל אמרו אמ לנו אבא לא לויתי אף בשבועה לא יפרעו מתקיף לה רבא ארבה כל האומ לא לויתי באומר לא פרעתי דמי אלא אי אתמר הכי אתמר אמר רבי זריקא אמר רב יהודה לא שנו אלא שאמרו יתומים אמר לנו אבא לויתי ופרעתי אבל אמרו אמר לנו אבא לא לויתי נפרעין שלא בשבועה שכל האומ לא לויתי באומר לא פרעתי דמי: ונפרעת שלא רסו בפניו לא תפרע אלא בשבועה: אמר רב אחא שר הבירה מעשה בא לפני רבי יצחק באנטוכיא ואמר לא שנו אלא לכתובת אשה משום חינא אבל בעל חוב לא ורבא אמ רב רסז נחמן אפילו בעל חוב שלא יהא כל אח ואח נוטל מעותיו של חברו והולך ויושב במדינת דף מח הים ואתה נועל דלת בפני לווין: רבי שמעון רסח אומר כל זמן שתובעת כתובתה וכו': רבי שמעון אהייא אמר רבי ירמיה אהא ונפרעה שלא בפניו לא תפרע אלא בשבועה לא שנא למזוני ולא שנא לכתובה אתא רבי שמעון למימר כל זמן שתובעת כתובתה יורשיה דף נ משביעין אותה אינה

מתי כפף הלה בטענת מלוה וזורקת לזה חבל בעד אחד לפילו לה כפר אלא פרוטה ועד אחד מעידו שהוא חייב לו מבועה כו' ואומר ר' דמי ליתיר ממוחל לטעייה דאתר לעיל אתקניתין דטענה מתי כפף אבל לה כפר אלא פרוטה אן לה הוה הלה בפרוטה חייב הלכך בעד אחד הלה מייך תיובתא כך מוק דידי' אלא בכפירת כי לה כפר אלא בפרוטה מיחייב דאתי אתר בעינן מכל מקום טענה מתי כפף אף כן על פתי כפף אתה פרוך לומר פיכפור כדי שלא יתחיי' מטעם מודה במקצת אלא מטעם עד אחד הלכך היית לן למימר דעל טענת פרוטה מחייב הדי יתחייב בעד אחד על כפידת פרוטה כמו מודה במקצת ובדייתא דקתני במקצת מילתיה דמוחל ותניא כל מקום שפנים מחייבין אותו תמון אחד מחייבו מבועה לה תקני לדב דקאבר כפירת עצמה מתי כפף דאין למדין מן הכללות ואפי' במקום פב בו אחד מ הו קאמה לי לעולם בעי' טענת עצמ' מתי כפף בעד אחד כתו במודה במקצת והא ודאי כפר לו הכתי כפף אבל עד אחד אין מעיד אלא בפרוטה ואתר לן ר' תירון אחר דאליבא דכולי עלמא אחיות מיתרת דמוחל אף על גב דמחייבינן מבועה בעד אחד באותו ענין דמיפטר במודה מקצת לא דמי להכא דהתם מין התחויב מבועה בעלמא מיהא הוי אבל כפירת מיעבוד קרקעות לא מצינו בשום מקום במינו מבועה והלכך גבי עד אחד אית לן למיפטריה:

מייתי לה לידי מבועה דאוריית פירש בקונטרס דנפקא לן מיכה מין מבוע דאוריית לבבוע דרבנן דברי אוריית מנקט חפצא וברבנן לא כקיטין והוא עצמו סותר דבריו דאמרינן בהמולה אתר ליה רב לרב ירמיה מדפתי אדרה בבית דין והפבע חוץ לבית דין ופירש בקונטרס התם דהכי קאתר לי' דלא לאפבעה בבית דין דאמירה בלאקוטי חפצא ולרבי נראה דנפקא מיכה אלא דרבי אבא דהלכתא כוותיה דאתר אתר לחבויי לה והיכא דאיכו יכול ליפבע מפלם והאי היכא באוריית אבל ברבנן אפי' היי חמודה על הפבוע לא יכיחה לפרוע לה בפבול כך היכ דנפבע וכוטלת כראוכה דהכי מוכח התם בפבועת הדיוכי בהדי' חיכמי ליתכן דאית לי דברי אוריית מפכיכן וברבנן לא מפכיכן נפקא מיכה אי היכא דאי לא מחליטיכן לכפכיה פרח:

ורבא אתר רב נחתן לפילו בעל חוב ופקח ח' דמעבי' בכל יום מתן מוכרים מלא בפניו לבח ולית דאש להו דרב נחתן אתר' לפילו בבעל חוב ואף על גב דמקבי מיכה בערכין פרק שוש היתומים ואי חייבת לפובר התם' כמי לגבי הא דאתר רב נחתן לחום לפובר ומבי התם טעמא מלא יהא כל אח' ואחד כוטל כו' כראה דהתם הפם קיימת לן הכי מ' כיכ דאמרי' בכל יום מיכו לתת דרחיכן בירושלמי דמקשין ואי מפרשין לאדם מלא בפניו אח' ר' ירמיה כפריבי' חוכלת כו' ואיכא כמי בירושלמי דמורו בין אמוראי דבבל כין אמוראי דארץ ישראל דמפלחין בתריסין ג' אינשי אי אתו אה טובחות ואי לא מחליטינן לכפקיה פרח:

מייתי פ' לן מקלב לישות ומייתי פ' לד ופ' שני מקלב מלוה פתג עשין מה עזר מקום קיל וטוב לקמי נו: מייתי פ' יז מקלב מלוה פתג עשין כד עזר מקום קיל וטוב לקמי נו: מייתי פ' יז מקלב לישות ומייתי פ' לד שם מקלב מלוה פתג עשין כב עזר מקום קיל וטוב לקמי נו: מייתי פ' יז מקלב לישות ומייתי פ' לד שם מקלב מלוה פתג עשין כד עזר מקום קיל וטוב לקמי נו: מייתי פ' יז מקלב לישות ומייתי פ' לד שם מקלב מלוה פתג עשין מה עזר מקום קיל וטוב לקמי נו:

דף לח

דף לח ופפ

דף נב

דף מח

דף מח

דף נב

בית דין מצביעין אותה מיבעי ליה תימה לימא לא מצי סבר לה כרבי יהודה דאמר בפ"ק דגיטין (דף יט:) מזונות לאפוקי מידי ומוקי לה לפלוגתא דרבן ובני כהני גדולים כשמצאו בו פחת ומפיר קתני וורסין מצביעין אותה וכו':

ומיפלגי בפלוגתא דרבה אמוראי ורבנן בר מנחה ומקשיתין כגון מנחה בעלה לאחר מיתה דכתוב ביה ליכא למיקם מעמידין כשיש לפוטרופוסות כדאיתא בהמוצא (דף נב:) ובתר מעמה ליכא למיקם דהא לכולי עלמא היורסין מצביעין אותה דלא מייך ביה טעמא דמכהו רבי יהודי דהאי מצביע ממנא ולא הוי לפוטרופוס וכו' אבל רואין דמן הדין אין מעמידין אפילו לפוטרופוס:

לאפוקי מדרבי אליעזר ומחלוקתו והשתא אית לן למימר דהאי דיקא אין הוורסין מצביעין אותה לאו דוקא הוא אדרבה הוא עצמו דהוציל ובפוטרופוס דהאי בעלה מירתי מה חלוק הוא ליכא ואיידי דיקא בריקא דמילתא תובעת כתובתה וורסין מצביעין אותה דהשתא יורסין ומעמ בה לפני ליתא בשעה מהומיה בעלה חכמוכית ומיכה לפוטרופוס והיתה נוקמת הרבה מעות בבית ואומר לבעלה מיכן פלה ולא מצביע בחיי בעלה דכיון דלוקחי כל זמן שתובעת כתובתה דקרקעי מעמן כתבה מחול בן לימא מריס ובהא פסקינא לעיל הלכה כתבה מחול ואם כן הלכתא כמי שכולה מלתא כרבי מעמן דקתני ליכא תובע כתובת אין היורסי מצביעין אותה אפילו הוסיפה חכמוכית לו מיכה לפוטרופוס דלית לן למימר דהלכתא כוותיה בחדא ובחדא לא אלא היכא דמפרש לן הטעם בהדי ואם תאמר לעיל דפסקי כתבה מחול אם כן לפסוק כרבי ממעמן דמעמי מיכה תיריתי ויש לומר מסוס דלא קיס לן בהדיה רבי ממעמו כתבה מחול דהיכ לפרושי כחיכך לימורתי דלעי ולא פסקי כר' ממעמן ואל קבל כרבי ממעמן הלכך התובע כתובת יורסין מצביעין אותה על כל דבר שהיה בידה אפילו בחיי בעלה מצביעין אותה ואם היכה תובעת כתובתה אין מצביעין אותה אלא פ' טענת ברי והני כולהו דבעי לאוקומי ר' ממעמן כוותיה כגון אבד מחול בן לימא מריס ואבדה מחול ואכן הלכתא כוותייהו:

הוציאה גט ואין עמו כתובתה דמ"ח אף יוחנן הטוען אחרי מעמה כד' לא אמ' כלום מי אין במכ' ותיתי בין במזון שהמה והכנות ואפילו במקום שכותבין כתובה ולא נקיטה כתובה היכו דאמר לומ' פרעתי ורבי יוחנן לטעמי' דאית ליה בפרק גט פשוט דכותבין סוכ' אבל אין כותבין סוכר ואפילו אית ליה דלא למ' אין כותבין סוכר ואפילו אית ליה דלא אינ' תובעת כתובת אין יורשין מצביעין אות' וקמיפלגי בפלונתא דרחנן ובני בהנים גדולים דתנן מי שהלך למדינת הים ואשתו תובעת מזונות חנן אומר תשבע בסוף ולא תשבע בתחילה נחלקו עליו בני כהני גדולי ואמרו תשבע בתחילה ובסוף רבי שמעון כחנן רבנן בבני כהני גדולים מתקיף לה רב ששת האי יורשין מצביעין אותה בית דין מצביעין אותה מיבעי ליה אלא אמר רב ששת אהא הלכה מקבר בעלה לבית אביה או שחזרה לבירת חמיה ולא נעשית אפוטרופיא אין היורשי מצביעין אותה אם נעשת אפוטרופי יורשי מצביעין אותה על העתיד לבא ואין מצביעין אותה על מה שעב' אתא רבי שמעון למימ' כל זמן שתובע' כתובת' יורשין מצביעין אותה אינה תובעת כתובה אין היורשין מצביעי' אות' וקמיפלגי בפלונת' דאבא שאול ורבנן דתנן אפוטרופוס שמינהו אבי יתומים ישבע מינוהו בית דין לא ישבע אבא שאול אומר חילוף הדברים מינוהו בית דין ישבע מינהו אבי יתומים לא ישבע רבי שמעון כאבא שאול ורבנן כרבנן מתקיף לה רב אביי האי כל זמן שתובעת כתובתה אם תובעת מיבעי ליה אלא אמר אביי אהא כתב לה נדר ושבועה אין לי עליך אינו יכול להשביע כו' נדר ושבועה אין ליולא ליורשי ולא לבאים ברשותי עליך ועל יורשי ועל הבאין ברשותך אין יכול להשביע לא הוא ולא יורשיו ולא הבאין ברשותו לא היא ולא יורשי ולא הבאין ברשותה ואתא רבי שמעון למימר כל זמן שתובעת כתובתה יורשין מצביעין אותה ורבנן כרבנן מתקיף לה רב פפא התינ' כל זמן שתובעת כתובת' אינה תובעת כתובה מאי איכא למימר אלא אמר רב פפא לאפוקי מדרבי אליעזר ומחלוקתו: מתני' הוציאה גט ואין עמו כתובתה גובה

מטר כתובתי: גובה

פ"ק דגיטין דף ז
פ"ק דגיטין דף יט
לקמן נב ושם
פ"ק דגיטין דף ז
פ"ק דגיטין דף יט
לקמן פ"ו ה"ב
ושם
פ"ק דגיטין דף ז
פ"ק דגיטין דף יט
לקמן פ"ו ה"ב
ושם
פ"ק דגיטין דף ז
פ"ק דגיטין דף יט
לקמן פ"ו ה"ב
ושם

שבועת השם

גובה כתובת ואינו יכול לטעון פרעתיך והחזר לי שטר כתובתיך וקרעתיו
מפני דתנאי כתוב מעמה בר הוה ותהי בכבה מציעה הטוען אחר
מעמ בר לא אמר כלום מאי טעמא כל מעמה בית דין כמאן דנקיט שטרא
דמי: אבר גבי מלה הוכחתי עליך לגבו כתובתי על ידו כדתנ׳ גוב כתובת׳
ולא קרעוהו בר אלא אבר ממכי והוה אומר
אבר סובדי כבר הוכחת בבר ואמר אבר
שטר כתובתי ונבו בית דין הכתובה על
פי הגט וקרעוהו ולי נכתב סוב על הכתוב׳ גמין קף
מלם תוכיחי עוד על יורמי שטר הכתובה
ותבוחי לגבו מכח שאמרו לו׳ לא נתנרפתי
ולא נפרעתי יהיה הסוב לעד ואבר הימני:
וכן בת מהוכיח שטר חוב אחר מציעת
ואין עמו פרוזבול זה אומר המתיטתו פ
מציעית זה אומר פרוזבול היה לי מלא
תמיטתו מציעית ואבר הרי הלו לא יפרעו
חייבי מתא כבר נבה הגט וזה המתיטתו
מציעית: תן הסכנ׳ מגזרו נכרי על המכו׳
והוי יריחין למאור ניטהין ומפקיבלתו
קורפתו וכן פרוזבוליקן: פרוזבול במכ׳
ניטין מפ בפר׳ המולח גט הלל התקין
פרוזבול כרי מלא תמתו מציעית מתוסר
מטרותיו לבר מיגבו מן הלוה חובו כל זמן
שיתבענו רהמסתת לו קרקע היה לו יגום
פילו תובענו כלו שלא מבר תובעו מהפקיר׳
הפקרהם יורדין לנכסיו: גמ׳ מ״ש
מדקתני גובה כתובתה בהוכחת גט ולא
חיים לשיערומי מערמת והדרה ומפקר כ
כתובת׳ בני דיכת לחרינת תנבי לאחר
מיתתו כתור שאמה לו׳ לא נתנרפתי ולא
נפרעתי דהא ודאי בתור׳ ברומה לו הדרה
נבוה דהא קרעינן לגיט וכי הדרה מפקר
לכתובה בלא גט תכן מתני׳ הרי הלו לא
יפרעו ומיהו הוה לן למיחם מלא תמתין
עד מיתות ותגבה בתורת תלמוה ותדלא
חיים מ״ת כותבין סובר על כרחו מל לוה
ואינו יכול להחמים עצמו לומ׳ לא תפרע עד
מתחזיר לי מטרי שמא תחזיר ותוכיחנו שלא
תומרים לו פרע והוא יכתוב לך סובר ו
ופלובתא היא בבבא בתר׳ וקל כאר׳ לית כותבין לפי מנמנא זה צריך לומו
סובר מן העכברים: דלמא מפקר לאחר מיתה: ונבוה בתורת תלמוה:
במקו׳ מלית כותבין כחובה שלא כומכי על תנאי ב״ד: ולמאן כותבין סובר
בתמיה: לרידי מיפרם לי דלמולם לית כותבי סוב והיינו כותבין טעמ דנוב׳
כתובת׳ דאי מקו׳ מלית כותבין הוה והוה לומ׳ כתבתי וירח לאי שמא תחזור
ותוכיחנו עלי להבוה רחוק ואי מייתי רחוק מריש מכתב לה נבוה ואי לא
מייתי רחוק קתני מתכי׳ נובה כתובת׳ ואינו נאמן לומר ניכיתי מנהג העיר
ואי מקו׳ מכותבין הוה והוה אמרה לא כתב לי עליה להבוה וכי קתני
מתכי נובה כתובת׳ מהבוה רחוק מלא כתב לה: ואף רב דאוקי מתניתין
במקום מלית כותבין לחודיה: הדר בים ואוקי מתניתין בטעמא לאחריכא
ובין במקו׳ מכותבין ובין במקום מלית כותבין כי מפקר גט בלא כתובה
נובה עקר כתובתה דהיינו מנה מלתי ונובה דקתני מתכי עיקר קאמר ולא
תוסף וכי מפקר כתובה בלא גט נוב׳ תוסף ולא עיקר חייפינן שמא נבאתו
על פי הגט: וכל הרוכה יבא ויטיב דאין לחום מפתה לבלו׳: בשלמא למאן
דאמר בין עיקר בין תוספת נפרעין על פי הגט מוקי לה הא דקתני לא
יפרעו: במקו׳ מלית כותבין ומאן הכי מתניתין בשלי דאמ׳ נפרעין על פי הגט
דאמר כשהבעתני על פי הגט אמרתי בבית דין כתביתי לה כתוב׳ וירח לאי
מלא תחזור ותוכיחנו ואמר׳ לי הכא רחוק ולא מכאתי רחו׳ ואמרו לי פרע
ובקשתי מהן שיכתבו לי סוב׳ הוחיל ועל כרחי אני זקוק לפרוע טוב לי שהיה
לי סובר ושהבוהו לי זאבר: אלא לרב דאמר אין נפרעין על פי הגט מלא
עיקר אמאי לא יפרעו נהי דעיקר לא נבוה כו׳: ואי

גיבה כתובתה כתוב׳ ואין עמה גט היא אומר׳
אבר גיטי והוא אומ׳ אבד שוברו וכן בעל חוב
שהוציא שטר חוב ואי׳ עמו פרוזבול הרי אלו
לא יפרעו רשבג אומר מן הסכנה ואילך אשה
גובה כתובת׳ שלא בגט ובעל חוב גובה שלא
בפרוזבול: גמ׳ שם כותבין שובר דאי אין
כותבי שובר ליחוש דילמא מפק׳ לה לכתובה
וגביא בה אמר רב במקום שאין כותבין כתוב׳
עסיקינן ושמואל אמר אף במקום שכותבין
כתוב׳ ולשמוא כותבין שובר אמ׳ רב ענן לרידי
מיפרש לי מיני׳ רבר שמוא במקו שאין כותבי׳
ואמ׳ כתבתי עליו להביא ראי במקו שכותבין
ואמר׳ לא כתב לי עליה להביא ראיה ואף רב
הדר ביה ראמר רב בין במקום שכותבין בין
במקו שאין כותבין גט גובה עיקר כתובתה
גובה תוסף וכל הרוצה להשי׳ יבא וישיב תנן
כתובה ואין עמה גט היא אומר׳ אבד גיטי והו׳
אומר אבד שובדי וכן בעל חוב שהוציא שטר
חוב ואין עמו פרוזבול הרי אלו לא יפרעו
בשלמא לשמוא מוקי׳ לה במקום שאין כותבין
ואמר כתבתי ראמרי׳ ליה אייתי ראיה ואי לא
מייתי ראי אמרי׳ ליה זיל פרעיה אלא לרב נהי
דעיקר לא נביא תוספת מיהא תיגבי אמ׳ רב
יוסף הכא במאי עסיקינן בשאין שם עידי
גירושי מגו דיכול למימ׳ לא גירשתיה יפול

דחיבתי אמר לך גירפתיך כדפריך בגמ׳ לרב אי דלוכא עדי גירושין במאי
גביית ול׳ רלר׳ יוחנן דאמר דאמנה רבנן לכת התפה דוקא סכנה אין
נאמן לומר פרעתי אין תימה בשמנה לאחר הסכנה כיון דמודה דאין נאמן
לומר פרעתי אפ״ג דאית לה לרב דלא שמנה פריך ספיר ולפמוא
דאית ליה אין כותבין סובר ומוקי מתכי׳
במקו׳ מלי כותבי כותב׳ או במקו׳ סכותבין
והכיהה דאית מלא כתב לה הכי פירושה
דמתכי׳ הוכיח׳ גט הייכו גט מתם אבל בעדי
הגט גרידא לא גביא אפ״ם מלי לאתן לומ׳
פרעתי לכ״ע במקו׳ מלין כותבין כותב׳ מ״ת
לא יפרע עד מתחזיר לו הגט ומקרע כיון
מיכול לבא לידי הפסד אם יאחר הגט מלם
בידה דלמאחר תגבה פעם אחית ולא יוכל
לומר לא גירפתיך וגם לא יוכל לומ׳ פרעתי
וכי תימ׳ יכתבו סוב הא סבר דאין כותבין
סובר אי נמי אי אמרינן ליה דר׳ יוחנן
דאמר לא אמר כלום אם לא תוכיח הגט
מתם יהא נאמן לומר פרעתי אפי׳ במקום
שאין כותבין דגט הוי במקו כתובה דהכי
הוי בעי למימ׳ אבי זאת בפ״ק דב״מ כתוב׳ לך יז ופס
ואין עמה גט היא אומרת אבד גיטי ולא
נקרע והוא אומר אבד סובדי סבבר נבת׳
כתובת׳ בגט ונקרע והיה לי סובר מלא
תחזור ותגבי בעדי מיתה כפתתלתן והוא
הדין סהיה יכול לטעון מלא פרע לה עדיין
מ״ת יכול לומר לא תפרע עד מתחזיר הגט
ויקרענו ומן הסכנה ואילך תסה נוב׳ מלא
בגט רק סים עדי גירושין דליכ מגו ולהכי
לא פריך בגמ׳ אלא לרב דאכל לשמוא דמיירי
בדאיכ עידי גרושין אתי ליה ספיר והכ הוי
פי דמתכי מציקר לאבי בפ״ק דב״מ ובסוף אם
מפיק כרבי יוחנ׳ ומוקי לה במקו סכותבין
ומפרש כתו ספירם אליב דר׳ יוחנ׳ דהוכיח׳
גט הייכו עדי הגט ולא בפ׳ גט פשוט לך קעא ופס
מפתם דסב לבאי דאין כותבין סוב׳ דקתמ׳
לבאי אבר סוברו אל זה יאכל אלא ואבי
ואל אמאי נוב׳ כתובת׳ והא יכול לבא לידי
הפסר ע״י מה שנפתר גט וכתובה בידה
כדפ׳ ול׳ דאבאי יעמיד כגון שיש עדים שנפרפה הכתובה ולהכי נביא עפיר
בעדי הגט גרידא ואפ״ם שהגט נפתר בידה היינו לא אפ״ם וכתבינן סובר
דאקי אמר בעינן לאנסובי בית ולית ליה לאבאי דקרעינן ליה וכתבי לגביה
כו׳ כדאמר התם אל בתר דשמע מרב ומני ליה אין עבד לוה לאיש תלוה
קבל וסבר דכותבין סובר והא דתנן בסוטה אמר סמאה אני סובר כתוב׳ לך ז ופס
ויוצאה ואמר בגמ׳ פ״ש כותבין סובר אל׳ לבאי אני מקרע לא משו דאית ליה
לאבאי דאין כותבין סובר אלא דדאי דמהא ליכא למשמע מינ׳ תדע דהא רבא
דאית ליה בהדיא בפרק גט פשוט דכותבין סוב דאי אמי אתם בפוט ומוקי לך קעא
לה במקום מלין כותבין כתובה:
שמע מינה כותבי סובר פי בקו ואנן קל דאין כותבין בכבה בתרה ואין לך קעא
נראה לרי דאדרבה התם משמע דקל דכותבין דקאמר התירנא
דכתבינן קבורא כו׳ מדמסיק הכי משמע דהכי הלכתא
ונראה לרי דהכ פ״ש כותבין סובר ומקיקמי אמר התם אין כותבין ומדסיפא
דקתני וזה אומ׳ לבר סובדי לא היה מכי למירק לא הזקיקוהו
לפרוע ע״י סובר אלא ההוא לפני מסורת הדין עבד אל כל כמה דמכי למירק
מרים מדקדק ואת המתח דאר דאיירי במקום מכותבין כתובה היכי יפה
מתניתי דאמאי נובה כתובתה בגט ולא בכתוב׳ ול דיפרם כרבי יוחנן:
במקום מכותבין ואמר לא כתבתי עליה להביא ראי ואתכי כשהביא ראיה
אל׳ כתב לה ואת׳ כיון דבמקו מכותבי הוי ניחום שמא אהכ כתב
דהא ברים פרק ב׳ לעיל חייסינ להכי דמוקמי׳ הא דקתני בברייתא לבר׳ כתוב׳ לך יז
כפרש כתובת כגון דאמרי עדי מנפרש כתובת ובמקו מלי כותבין שמא
דבמקו מכותבי לא גביא דאייסינ שמא כתב לה בשע נסוחי׳ ליכא למיחם שמא כתב לה אחר ול דהת שכב כתב לה
בשע כימוחי ונפרש חייסינ ודאי שמא כתב לה אחר לבל תכא מהבוה דאי אמרינ׳ לך קעא
גט נובה עיקר כתובה נובה תוספת ומיירי מתניתין בין במקום מלין כותבין קאמ לרמלא כיון דאית ליה לרב בפ׳ גט פשוט דאין
כותבין סובר אם הוכיחה גט ואין עמו כתובה לא תגבה אפילו מנה ומאתי׳ עד מתחזיר לו הכתובה דיכול לבא לידי הפסר בשה מנפחר מטר
כתובה בידה דכשהתקלקן תגבה מכית מנה ומאתים בעידי מיתה הוחיל ומטר כתובה בידה דכי קאמ׳ רב כתובה חיכה נובה עיקר ש״ת בגרופה דאית לה
גט לבל תלמה בשלי תגב׳ עיקר אם לא ידעו מהיתה גרוש׳ דמכוין דמפני לקמן ביומ׳ תחת בעלה לא קאי ומיהו אי אמרית לרב דאפי׳ אין
כתובה בידה נובה עיקר אפילו בעדי מיתה אחי מפיר: מינו דיכול לומר לא גרפתיך ור׳ יוחנן כמי מפרש הכי כדפרים לעיל ואת׳ והאמר רב

עין משפט

המכונה חפה מחמרה לבעלה גירסתני כחמת ורבי יוחנן אית ליה דרב
המכונה לעיל בפרק שני וכפר׳ התקבל ולא דלא מהימנה אלא דווקא היכא דקא
דחיק תובעת כתובתה לבל תובעת כתובתה לא מהימנה דמחמת מחמת
חימור ממון הוא כן והכי אמרי׳ בהחמה מהלכה מת בעלי התירוני ליכנס
מיתירין הוא ליכנס וזוקקין לה כתובתה
תנן לי כתובתי חף ליכנס לין מתירי הוא
דאדעתא דכתובה אתאי:

יכול לומר גירשתיה ונתתי לה כתובתה הא
מרקתני סיפא רשב״ג אומר מן הסכנה ואילך
אשה נובה כתובתה שלא בנט ובעל חוב שלא
בפרוזבול בראיבא ערי גרושין עסקינן דאי
ליכא עידי גירושין במאי גביא אלא כולה
רשב״ג היא וחסורי מיחסרא והכי קתני הרי
אלו לא יפרעו במה דברים אמורים בשאין
שם עדי גירושי׳ אבל יש שם עידי גירושי׳ גביא
תוספת ועיקר אי מפקא גיטא גבי׳ ואי לא
מפקא גיטא לא גביה ומן הסכנה ואילך אע״ג
דלא מפקא גיטא גביה שרבן שמעון בן גמליאל
אומר מסכנה ואילך אשה נובה כתובה שלא
בנט ובעל חוב שלא בפרוזבול אמרי ליה רב
כהנא ורב אסי לרב לדידך דאמרת גט גובה
עיקר אלמנה מן הנשואין במאי גביא בעידי
מיתה וליחוש דילמא גירשה ומפקא לגיטא
וגביה ביה ביושבת תחת בעלה ודלמא סמוך
למיתה גירשה איהו הוא דאפסיד אנפשיה
אלמנה מן הארוסין במאי גביא בעידי מיתה
וליחוש דלמא גירשה ומפקא גיטא וגביא
במקום דלא אפשר כתבינן שובר דאי לא תימא הכי עידי מיתה גופייהו ניחוש דלמא
מפקא עידי מיתה בהאי בי דינא והדר מפקא בבי דינא אחרינא וגביא אלא ודאי
במקום דלא אפשר כתבינן שובר אמר ליה מר קשישא בריה דרב חסדא לרב אשי רע
אלמנה מן הארוסין מנלן דאית לה כתובה אילימא מהא נתארמלה או נתגרש׳ בין מן
הארוסין בין מן הנשואין נובה את הכל דלמא דכתב לה וכי תימא אי כתב לה מאי
למימר לאפוקי מדרבי שעריה דאמר בשלמא דכתב לה משום הכי נובה את הכל
דיקא נמי דקתני נובה את הכל אי אמרת בשלמא דכתב לה משום הכי נובה את הכל
שפיר אי אמרת דלא כתב לה מאי נובה את הכל מנה מאתים הוא דאית לה ואלא מרתני
רב חייא בר אבין אשתו ארוסה לא אונן ולא מטמא לה וכן היא לא אוננת ולא מיטמ׳
לו מתה אינו יורשה מת הוא נובה כתובתה דלמא דכתב לה וכי תימא אי כתב לה מאי
למימרא מתה אינו יורשה אצטריכא ליה אמ׳ ליה רב נחמן לרב הונא לרב דאמר גט
נובה עיקר ליחוש דלמא מפק׳ גיטא בהאי בי דינא וגביא והדרא מפק׳ בבי דינא אחרינא
וגביא וכי תימא דקרעינן ליה אמר׳ בעינא לאנסובי ביה דקרעינן ליה וכתבינן אגביה
גיטא דנן קרענוהי לאו משום דגישא פסול הוא אלא דלא תיהדר ותינבי ביה זמנא
אחרינא: מתני׳ שני גטין ושתי כתובות גובה שתי כתובות וגט רע
אחר או כתובה ושני גטין או כתובה וגט ומיתה אינה נובה אלא כתובה אחת שהמגרש
את אשתו והחזירה על מנת כתובה הראשונה מחזירה: גמ׳ אי בעיא בהאי
גביה אי בעיא בהאי לימא תיהוי תיובתא דרב נחמן אמר שמואל דאמר רב נחמן
אמר שמואל שני שטרות היוצאין בזה אחר זה ביטל שני את הראשון לאו אתמר עלה
אמר רב פפא ומורה רב נחמן דאי אוסיף בה דיקלא לתוספ׳ כתביה הכא נמי בראוסיף
לה תנו רבנן הוציא גט וכתובה ומתה אם גט

יכול לומר גירשתיה וכתבתי כו׳ ואת ומחלי מגו הוה זמה יאמר לא גירשתיך יתחייב במאר וכסות ועונתו דאמר פרעתי פטור עכשיו הל דאמאחר לא גירשתיך כמי פטור נמי מאחר וכסות דרמי לטעמו חיטין והודה לו בשעורים דקל דפטור ואת כפר׳ בתרא דאמר האמר מהלכה היא ובעלה לחדיות היה וכאת ואמרה כו׳ גירשני בעלי מתפרנסת והולכת עד כדי כתובת׳ ואמאי כיחום אמר בעלה היה לומר לא גירשתיך והני טעמו חיטין והודה לו בשעורין ופטול וים לחלק דאמר אם היה בא בעלה היה מודה לדבריה:

לדידך דאמרית נט נובה עיקר לאמוצ׳ נמי הוה מצי לאקשויי ובמקום מאין כותבין כתובה:

מתה חינו יורשה לפטור כה ליה ואם תאמר והא מת הוא נובה כתובתה נמי ליפטריכא ליה דמיפה דייקינן דהוי מצי לתיקני מתה חיכו קוברה לאחין נופה כתובתה לא לפטריכא ליה:

בפרק בעל׳ דארוסה לא קבר לה וים לומר דהוי מצי לתיקני מתה חיכו קוברה לאחין נופה כתובתה לא לפטריכא ליה:

בתרא דאמר האמר מהלכה היא ובעלה לחדיות היה וכאת ואמרה כו׳ גירשני בעלי מתפרנסת והולכת עד כדי כתובת׳ ואמאי כיחום אמר בעלה היה לומר לא גירשתיך והני טעמו חיטין והודה לו בשעורין ופטול וים לחלק דאמר אם היה בא בעלה היה מודה לדבריה:

לדידך דאמרית נט נובה עיקר לאמוצ׳ נמי הוה מצי לאקשויי ובמקום מאין כותבין כתובה:

מתה חינו יורשה לפטור כה ליה ואם תאמר והא מת הוא נובה כתובתה נמי ליפטריכא ליה דמיפה דייקינן דהוי מצי לתיקני מתה חיכו קוברה לאחין נופה כתובתה לא לפטריכא ליה:

בפרק בעל׳ דארוסה לא קבר לה וים לומר דהוי מצי לתיקני מתה חיכו קוברה לאחין נופה כתובתה לא לפטריכא ליה:

מיניע דף יח יבמות דף כט המולן דף מג נערה דף נב כתובות דף נא

הגה׳ שכפלו דף ג

כערה דף מד

פסק דמיניע דף נא נערה דף נד

מתני׳ שני גטין ושתי כתובות גובה שתי כתובות וגט אחר או כתובה ושני גטין או כתובה וגט ומיתה אינה נובה אלא כתובה אחת שהמגרש את אשתו והחזירה על מנת כתובה הראשונה מחזירה: גמ׳ אי בעיא בהאי גביה אי בעיא בהאי לימא תיהוי תיובתא דרב נחמן אמר שמואל דאמר רב נחמן אמר שמואל שני שטרות היוצאין בזה אחר זה ביטל שני את הראשון לאו אתמר עלה אמר רב פפא ומורה רב נחמן דאי אוסיף בה דיקלא לתוספ׳ כתביה הכא נמי בראוסיף לה תנו רבנן הוציא גט וכתובה ומתה אם גט

החזירה: פתי כתובות וגט מקרתו מתיהן לגט וכגתרת מפרש לתחי כתב להו: כתובה ומכי גיטין כתובה בניתוקין הרחמנים וגירשה והחזירה ולא כתב לה כתובה וחזר וגירשה: גמ׳ אי בעיא בהאי גביה בתיהיה ואמתי כתובות וגט קאי דקתני אין לה אלא כתובה אחת ולא קתני אין לה אלא כתובה אחת ולא ניחוש לה לתיתרך לקיחות מזמן הרחמן טרפה: בזה אחר זה זמנו של זה קורם לזה ומניהם על הלוקח אחת או על מכר אחד ביטל מכי את הרחמן ואיכו טורף אלא מזמן מכי דכתיב בפטרת כתרת אחליה לפיעבור קמץ: דתי לוסיף ביה דקלא בפטר מכי לתוספת כתובה ולא אחליה לפיעבור לבטל זמן פטר רחמן ותרוייהו מיהת לא גביה מדלא כתב לה בפיתי ולוסיפית לה הך דקתייתא אלא פטר כתובה יתירה כתב לה ולא הזכיר בה את הרחמן הכי קאמר אם תתרצי ליחול פיעבור של רחמן גבי כתובה זו המרובה ואם לאו גבי הרחמן המועטת הלכך אי מיניהו דגביה גביה והכי פרישיכן בפירקין קאתי וכי אתר רב נחמן ביטל מכי את הרחמן בדלא לוסיף ביה מידי דאי לאו לבטולי קמץ לתתי כתבית: ומיתה ועידי מיתה ובאת

אם נט קודם לכתובה הרי כתב לה בכתובה מנית כמה חזירים: מתני׳ כתובתה קיימת אפילו כתב לה בכתובתה קיימת כתב לה כמה שהוא קטן ולגבי גר כתובה מכת׳ לה בהיותו כגרי: גמ׳ זה מנה מתני׳ מאן תנא אילימא בית דין דחילו בעט לה גביה דחספה בעלמא הוא: חידשו קטן מהגדיל וגר מעכו״ם לא הוסיפו כלום על כתובה דאמוראי: מה חידשו ולא פלגא דעתין מה חידשו על מנה מתני׳ לא הוסיפו על תוספת דאמוראי: הכולה פלגא על כל הכתוב בפנים כתוב:

מי שהיה

נשוי: יורש הראשון לא מתו נשוי ה׳ אחיו עד שלא הפקיעו לנכסות: נשא דאמוראי בכתובה ומתה בחייו נשא מכייה ומת הוא ויורשי הראשון לא יחזרו כלום דכיון דכתובת בנין דכרין כמו מפקיעו בנין דכרה דייהוין ליכי מנאי כו׳ או רובי לחלוק ירום׳ לחביה׳: מכייה ויורשיה קודמין מהיה בעלת חוב לכל הלוקחים בחי׳ לירם את לחביהן דהא ליכן ירתון תכן לפיכך פורעין את החו׳ תחילה ואחר ירום׳: גמ׳ מדקתני ליפוך דקודמת אלא קתני כו׳ ועל כורחיך כפלין סם אלא כדי כתובה לחת קאמר דאי לא מחי נפק׳ מיכה דקודמת: סת קודמ׳ לכתחילה אבל סם קדמה מכיה ותפסה לא מפקיע מיכה: לגמרי פלין לפכייה כלום: כדתכן בן קור׳ לבת ועל כרחיך קודם לגמרי הוא: תיירי דכבי למיחכה סיפא מכייה ויורשיה ליפוך דקודמין ולא פייך למיקני בה סם קדמו ותפסו הן מוכיחין מידה דה ודחי מוכיחין סם תפסו וחזיקו בקרקע דהא נכסי לוקחים תכאי תכא

הדרן עלך הכותב

מי שהיה

נשוי שתי נשי׳ ומת הראשון׳ קודמת לשנייה ויורשי הראשון׳ קודמי ליורשי שניי׳ נשא את הראשון׳ ומתה נשא שנייה ומת הוא שנייה ויורשיה קודמים ליורשי הראשונה: גמ׳ מדקתני הראשון׳ קודמת לשנייה ולא קתני הראשונה יש לה והשנייה אין לה מכלל דאי קדים שנייה ותפסה לא מפקינן מינה שמע מינה בעל חוב מאוחר שקדם ונבה מה שנבה גבה לעולם אימא לך מה שנבה גבה ושאי קודמת לגמרי קתני כדתנן בן קורם לברת איבא דאמרי מדלא קתני אם קדמה שנייה ותפסה אין מוציאין מידה מכלל דאי קדמה שנייה ותפסה מפקינן מינה שמע מינה בעל חוב מאוחר שקדם ונבה מה שנבה לא גברה לעולם אימא לך מה שגבה גבה אידי דתנא שנייה ויורשיה קודמין ליורשי הראשונה תנא

נר מצוה

לא סנו תלה מכה ומחתים כו׳ ואת תם כן מלי למימר לן מתני׳ סעל מנת כן קיימה דקסבירי דקדם מסעבדי חעב דלית ליה קלא להאי מעמא והא על כרחך לא גביא מסעבדי דסוקדם הוא ואתי לסרוף לקיחו מה קסב קודם

מיי׳ פ״ו מהל׳ אישות הל״ב סמג עשין סה טוש״ע אה״ע סי׳ קיד סעי׳ ב׳

הדרן עלך הכותב

מי שהיה

מדקתני הרחסוכ׳ קודמ׳ מכלל דאי קדים סנייה ותפסה לה אפיקו׳ מיכ׳ חעב דבסיפא קתני קודמין ליורשי הראשונ׳ והתם לפילו קדמו יורשי הראשונה ותפסו מפקינן מינייהו כדמסתע בסתוך דפסיט׳ ליה להסם דמוכיחין מידה ההו׳ ניחח דחוכח למימר דחזידי דהכח ריעח קודמין תכח נמי בסיפא קודמין:

שמע מינה בעל חוב מאוחר סקדם ונב׳ סה סגבה גבה תימ׳ סה סבר היה זו דלה יהה בעל חוב חלה כלוקח דמלוקח גופיה קטריף כ״ח דחסון ותירץ רבבס דבבעל חו מאוחר עדיף מלוקח סלה תכעול דלת בפני לוין וכן לכתוב׳ לפה יסוסם חיכח וכי תימ׳ הי סה סגבה גבה היכח נעילת דלת מבעל חוב הראשון לא היה הוליל ויכול לקרוס לא יתכע מלהלוות לבל הי סה סגבה לא גבה היכח נעילת דלת מתפסיד בעל חוב מאוחר לגמרי חעב דברים פר׳ ב׳ דעלכן חמרי היו בידיו ה׳ סלעים וחמר ערכי עלי וחזר וחמר ערכי עלי וכתן ד׳ לעניים וחחת לראשונ׳ יכח ידי סתיקון מלי טעמח בעל חוב מאוחר סקדם ונבה סה סגבה גבה סי דבבתן ד׳ לעניי׳ היכו כפי חסר תסיב ידו פלא היה יכול ליתן החתיטי לעני׳ שנייה לפי סהי מסופבר לראשונה יבשנתן לחת לראשונה כתי יבח מסום דהויכו כתי כפי חסר תסיב ידו פלא היה יותר מבבר כתן לשנייה ומה סגבה גבה והה חחת לשניה וחרבע לראשונה ותת חזיקן התם דחמר כח מאוחר מקדים ונב׳ סה סגבה גבה חעב דלת פייך התם כשילת ד׳ ולקתן פריך לה לח חהה ד

מיי׳ פ״ו מהל׳ אישות הל״ב ופ״ח מהל׳ מלוה

סמג עשין סה טוש״ע אה״ע סי׳ קיד סעי׳ ב׳ ושו״ת מה״ם סי׳ קד

דחסקינן בפילהי פירקין דסה סגבה לא גבה לכע׳ ואת׳ לחמרינן סה סגב׳ גבה ותירץ רבי חקדם ודלי סה סגב׳ גבה דחין לחום הוחיל וסכל הקדם עיר תירץ דחתם כחטלטלי לפיכך סה סגב׳ גבה לבל בחקרקעי סה סגבה לא גבה והה דחת׳ בפילהי חתלים חת הכד קדמו בעלי חובות וסגביהו כין חב עד פלא הזי׳ דף לג ושם בין הזיק עד פלא חב לא עפו ולא כלום ופריך בפלמח הזיק עד פלא חב כיתקין קדמו ולא חב עד פלא חזיק בעל חוב קדם ולפי׳ הזיק עד פלא חב כתי בעל חוב קדים ונבה סתע תיכח בעל חוב מאוחר סקדם ונבה סה סגבה לא גבה חעב דחת׳ כחטלטלי תירי לא קסיק תירי דעור תם סתיק כחקרקעי דתי סרחק׳ התם דחיק ליה קלא כיון דנבח תורח נבחה קרו ליה וכעניין זה היה רגיל רבינו תם לפרש סתע תיכח סה סגבה גבה ממטלטלי דלכל הפיחות בחטלטלי חית לן למוקמה ומוקימין תתניתין כרבי תחיר דחמר חטלטלי מסתעבדי לכתובה והה דחתמה עלה הסם דמסקין כתי סתע תיכח סה סגב׳ לא גבה היכו כתי בכתובה רווקא ובבעל חוב דחרעתא דהכי לא כחות לקנות סעבודה לבל בחטלטלי כחת דינא חוא דחמר דחקן יכול להפיח מידה והה דבעו לסקיק כתי לקין פלוגתא דבן נכם ורבי בבעל חוב מאוחר סקר׳ ונבה חוי כתי בחטלטלי לבל בחקרקעי לא ליחח סוס תכח סה סגבה גבה וכריכה למיחר הסתם דהה דחמר לקתן לכולי פלמח סה סגבה לה גבה ובערכין מסיק סה סגבה הקדם סחבי דלח תבי לסנויי מסום רבערכין חטלטלין חעו דלקתן כתי בחטלטלי חיירי כרפירבנו ועור יש לומר רבערכין חלוה על פה הלכך סה סגבה גבה וקסבר חלוה הכת׳ בתור׳ לחו ככתוב בסט דחיק וחזר רבינו תם חתירוץ זה דלר׳ חיר׳ נופיה חטלטלי דיתמי לא חפתעבדי לכתוב׳ כמו סהוכחתי בפילהי חתסם סקפלו ותפרש רבינו תם הך סוגיא בחקרקעי והכי סתע תיכ סה סגב׳ גבה ואתי הך סתיק כבן נכם דחקיק בתוי׳ בבעל חוב חחור סגב׳ ואע״ג דטריף מן הלקוח׳ בבעל חוב סחבי כדפירבנו לעיל כרי סלא תנעול דלת ולי נרסה כתירוץ הרחסון דבחטלטלי חיירי וזכה ואתיא כרבי טרפון דחמר לעיל יי סתת והכיח חלוה חו פקרון ביד לחריס רבי טרפון חומר יכתן לכופל סבהן מי לקח לאיכא דחמרי דחקיק סתע תיכח סה סגבה לא גבה היכא סתע תיכח סה סגבה דלמח מתכי בחקרקעי דלכולי פלמח לא גבה:

מדלא קתני הם קדמה שנייה ותפסה חן מוכיחין לוחה מידה מכלל כו׳ לחיכא לי לדרבה חיל׳ חפכא מדלא קתני קדמ׳ שנייה ותפסה מוכיחין מידה מכלל דאי קדמה שנייה ותפסה חן מוכיחין מידה ואומר ר׳ דסבי הלל למיתני חן מוכיחין כרי סלא כסעה לפרש קודמת לגמרי דומיא דסיפא: סת

תכף נתני ליפטר דלכתחילה קודמת ולא תכף אם קדמה ותפסה אין מוציאין: ממע מינה אחת בחייו ואחת במותו יש להם לרשתונים כתובת בנין דכרין ולא תמרינן כי תקון בנין דכרין היכא דמתו תחת מרובה מבל הברתה אלו נוטלין כתובת אחת ואלו נוטלין כתובה ואלו חולקין בשוה דהמתה אחו תרוייהו בתורת בנין דכרין פהוא ירושת הלב ולא אחי לאיכנויי אבל אחת בחייו ואחת במותו דיורשי מכויה בחיי על כתובת אחת בתור ירושת חוב אחת ולא תחביה בחיי להם ובני רשתונה בחיי ליטול חלק יתר מכח ירושת הלב דהה ירתון תכף לא מקלי דלמא אחו לאכנויי ולומר לא טלנו בירושת

כלי מנוף

הא חיכא מקלי מרקתני לעון קודמין רשתונה קודמת לשניה: נשא את הראשונה: שמע מינה תלת שמע מינה אחת בחייו ואחת במותו יש להן כתובת בנין דכרין ולא חיישינן לאינצויי ממאי מרקתני שני ויורשיה קודמים ליורשי ראשונה מיקרם הוא דקרמי האיבא שקלי ושמע מינה כתובה נעשה מותר לחברתה ממאי מרלא קתני אם יש שם מותר דינר ושמע מינה כתובת בנין דכרין לא טרפה ממשעבדי ראי סלקא דעתך טרפה ממשעבדי ליתו בני ראשון ולטרפינהו לבני שנייה מתקיף לה רב אשי ממאי דלמא לעולם אימא לך אחת בחייו ואחת במותו אין להן כתובת בנין דכרין ומאי קודמין לנחלה קתני וכי תימא יורשי הראשונה למה לי איידי דתנא שנייה ויורשיה תנא נמי ליורשי הראשונה ורקאמרת כתובה נעשית מותר לחברתה דלמא לעולם אימא לך אין כתובה נעשית מותר לחברתה והכא הוא דאיכא מותר דינר ואחת בחייו ואחת במותו תנאי היא דתניא אחת בחייו ואחת במותו בן ננס אומר יכולין בני הראשונה לומר לבני השנייה בני בעלת חוב אתם טלו כתובת אמכם וצאו ר' עקיבא אומר כבר קפצה נחלה מלפני בני הראשונה ונפלה לפני בני השנייה מאי לאו בהא קא מיפלגי דמר סבר אחת בחייו ואחת במותו יש להן כתובת בנין דיכרין ומר סבר אחת בחייו ואחת במותו אין להן כתובת בנין דיכרין אמר רבה אשכחתינהו לרבנן דבי ריתבי וקאמרי דכולי עלמא אחת בחייו ואחת במותו יש להן כתובת בנין דיכרין והכא בכתובה נעשית מותר לחברתה והוא הדין לבעל חוב קמיפלגי מר סבר כתובה נעשית מותר לחבירתה והוא הדין לבעל חוב ומר סבר אין כתובה נעשית מותר לחברתה והוא הדין לבעל חוב ואמינא להו אנא בבעל חוב כולי עלמא לא פליגי דהוי מותר כי פליגי בכתובה מתקיף לה רב יוסף אי הכי רבי עקיבא אומר כבר קפצה נחלה אם יש מותר דינר מיבעי ליה אלא אמר רב יוסף באחת בחייו ואחת במותו קא מיפלגי והני תנאי כי הני תנאי דתניא נשא את הראשונה ומתה נשא את השנייה ומתה הוא באין בניה של זו לאחר מיתה ונוטלין כתובת אימן רבי ישמעאל אומר אם יש מותר דינר אלו נוטלין כתובת אימן ואלו נוטלין כתובת אימן ואם לאו חולקין בשוה מאי לאו בהא קא מיפלגי דמר סבר אחת בחייו ואחת במותו יש להן כתובת בנין דיכרין ומר סבר אחת בחייו ואחת במותו אין להם כתובת בנין דיכרי לא דכולי עלמא אחת בחייו ואחת במותו יש להן כתובת בנין דכרין והבא

דינר דחין לך נחלה דחוריתה יפה מזו מלמו ואחם פורעי חובת לביתו הלכך טלו אותה ואלו ואלו נוטל הפחר בכתובת בנין דכרין: רבי עקיבא אומר כבר קפצה נחלה כו': מפני מחת הבעל בחייו של מנייה קפצה נחלת בנין דכרין מלפני בני הרשתונה: ונפלה להיות נחלה כפחר ירושה לפ' לבני המנייה ואפילו הוה הכא מותר דינר לא הוה מקלי בני הרשתונה כתובת בנין דכרין רבאחת בחייו ואחת במותו לא חיתקן: דמע"ג דלהן מותר דינר הוה וקבר לין כתובה נעשת מותר לחברתה ואפ' לבע"ח חיכא דמתו מתיקן בחייו דתרוייהו אחו בתורת בנין דכרין ים שם מותר דינר והוה מסועבד לבעל חוב לא הוי מותר: בבעל חוב כולי עלמא לא פליגי דהוי מותר הוחיל והפחר יוכח על כולם מבחו כולם פורעי וחיה נחלה מלהן מפני חת פריעת חוב לביתם: כי פליגי בכתוב באחת בחייו ואחת במותו מהמנייה חוב היא פליגי בן ננס סבר הרי זו כפחר חוב והוי מותר ורבי עקיבא סבר לאו כפחר חוב דמי כיון דחוכחו גופייהו קא מקלי והלכך הכי מנייה מקבלין ולא פורעין מבחן כאן נחלה דחוריתה ולא חיתקן בנין דכרין דרבנן למעקר נחלה דחוריתה: אי הכי רבהה לחורת הוה דפליג רבי עקיבא מפום דליכא מותר: ואי הוה מותר לא פליג: מתי כבר קפצה נחלה דמפני לין כאן תורת בנין דכרין כלל מכי לביעי ליה למימר אם יש מם מותר נוטלין ואם לאו לין נוטלין: אלא אמר רב יוסף ברישא דלקילו הוה בה מותר אחת ואחת במותו ליכא כתובת בנין דכרין לבני רשתונה וכל מכן כי ליכא: בחיים בניה של זו קא מלקא דעתך אלא בני מנייה קאי בחיים בניה דהוחיל ואחת במותו אין להם כתובת חמם חבל לבני רשתונה אין כאן כתובת דקבר אחת בחייו ואחת במותו יש להן כתובת בנין דכרין: חולקין בשוה את המותר על כתובת החוב:

והכא בדינר מקרקעי קמיפלגי מר סבר מקרקעי אין מטלטלי לא ומר סבר אפילו מטלטלי ומי מצית אמר הכי והתנן ר׳ שמעון אומר אפילו יש שם נכסים שאין להן אחריות אינן כלום עד שיהא שם נכסים שיש להן אחריות יתר על שתי כתובות דינר אלא הכא בדינר משעבדי קמיפלגי מר סבר מבני חרין אין ממשעברי לא ומר סבר אפילו ממשעבדי אי הכי ר״ש אומר אם יש שם מותר דינר כיון שיש שם מותר דינר מיבעי ליה אלא בפחות מדינר קמיפלגי מר סבר דינר אין פחו׳ מדינר לא ומר סבר אפי׳ פחות מדינר והא ר״ש דינר קאמר וכי תימא איפוך תנא קמא דמתני׳ נמי דינר קאמר אלא כי הנך תרי לישנאי קמאי ואיפוך אמר מר זוטרא משמיה דרב פפא הלכתא אחת בחייו ואח׳במותו יש להן כתוב׳ בנין דכרין וכתובה נעשית מותר לחברתה בשלמא אי אשמעינ׳ אחת בחייו ואחת במותו יש להן כתוב׳בנין דיכרין ולא אשמעינן כתוב׳ נעשית מותר לחברתה הוה אמינא אי איכא מותר דינר אין אי לא לא קא לישמע׳כתובה נעשה מותר לחברתה ואנא ידענ׳מ׳שו׳ ראחת בחייו ואחת במותו יש להן כתוב׳בנין דכרין אי אשמעינן הכי הוה אמינא כגון שנשא שלש נשים ומתו שתים בחייו ואחת במותו והך דמיית לאחר מיתה יולדת נקבה היא ולאו בת ירושה היא אבל אחד בחייו ואחת במותו והא דלאחר מיתה יולדת זכר היא אימא ליחוש לאינצויי קא משמע לן׃ מתני׳ מי שהיה נשוי שתי נשים ומתו ואחר כך מת הוא ויתומים מבקשין כתובת אמן ואין שם אלא שתי כתובו׳ חולקין בשוה היה שם מותר דינר אלו נוטלות כתובת אמן ואלו נוטלות כתובת אמן אם אמרו יתומים אנחנו מעלים על נכסי אבינו יפה דינר כדי שיטלו כתובת אימן אין שומעין להן אלא שמין את הנכסי׳בבית דין היו שם נכסים בראוי אינו כבמוחזק רבי שמעון אומר אפילו יש שם נכסים שאין להם אחריות אינן כלום עד שיהיו שם נכסים שיש להן אחריות יותר על שתי הכתובות דינר׃ גמ׳ תנו רבנן לזו אלף ולזו חמש מאות אם יש שם מותר דינר אלו נוטלין כתובת אמן ואלו נוטלין כתובת אמן ואם לאו יחלקו בשוה׃ פשיטא מרובין ונתמעטו כבר זכו בהן יורשין מועטין ונתרבו מאי תא שמע דניכסי דבי בר צרצור מועטין ונתרבו הוו ואתו לקמיה דרב עמרם אמר להו זילו פייסינהו לא אשנחו אמר להו אי לא מפיסיתו להו מחינא לכו בסילוא דלא מבעדמא שדרינהו לקמיה דרב נחמן אמ׳ להן כשם שמרובין ונתמעטו

זכו

בדינר מקרקעי קמפלגי ר׳ בעינן הנוח מותר מיהת מי שתי כתובו׳ ודינר מקרקעות והכא בדליכא מותר דינר הלך מטלטלי מפום הפי אמר תנא קמא דחין בני רחמנה נוטלין ואתא ר׳ שמעון למימר הוחיל ויש מותר דינר כל׳דהו מקלי ומר סבר חפי׳ מימעבדי ר׳ שמעון סבר חוב הוי מותר׃ הכי גרסינן ר׳ הכי רבי שמעון לומר שם יש מותר דינר ואבריתא קאי הוחיל ובדליכ׳ מותר מוקמה לה הלך מימעבר ורבי שמעון לקולא קאמ׳ הכי הבעי ליה למימ׳ הוחיל ויש שם מותר דינר הלו נוטלין כו׳׃ וכי תימ׳ ליפוך פירום׳ דפרטי בפלוגתייהו ליפוך ואימא בחין בניה שם נכסים שוה דקתני׳ תלך הבני רחמנה קאי וקאמר דמקלי כתובת בנין דכרין ואתא רבי שמעון למימ׳ שם יש שם מותר דינר כולם נוטלי׳ ושם לאו הלך פחות מדינר יש חולקים בשוה׃ והא תנא קמא דבתתני׳ דקאמר רבי שמעון עלייהו הפילו יש שם נכסי׳ פחות להם לאחריו׳ ליכס כלום׃ דינר קאמר דקתני׳ היה שם יתר דינר כו׳ ותנא קמא דמתני׳ הוא תנא קמא דבריית׳׃ הלך כי הני תרי ליפוכי קמאי בדינר מקרקעי או בדינר מימעבדי׃ וליפוך תריפתה והכי קאמ׳תנא קמא בחי׳ בניה שם רחמנה גם הם נוטלין כתובת אמם מפום תנאי בנין דכרין ואע׳ג דליכא שלש מות׳ דינר מטלטלי או מימעבדי ואתא לן למימר הם יש מותר דינר מקרקעי ובני חרי הלו נוטלין כו׳ והפתח דר׳ שמעון לחומרא ולא סייך לאותובי הוחיל ויש שם מיבעי ליה׃ ותנא ידענא כי דחי בפתיחן בחיין דתרוייהו בתור׳ בנין דכרין ואתו לן מכי למימ׳ כתובה נעשית מותר לחברתה דהא לאו פריעת חוב הוא ואי הכא לא בעינן מותר היכא איתקן׃ הלכו בת ירושה ולימא למיחש לאינצויי דהא ליכא בנכסים כח הלך כתובת אימה ובני פתיחי הרחמנות מהו שיהו זכרים ובחיי לירש בהם מכתובת אמן גרולה מפל חברת׳ ואומריס טלו כתובת אמכם בנכין דכרין ואנו נטול כתובת אמנו ואי מפום דליכא מותר דינר הרי פרעכו כין שכיבו הכתובה מעליות ויהיו נעשית מותר לפתי׳ שבחיי ומריבה אין כאן דהלו והלו בתורת בנין דכרין נוטלין הכתובות וזו שנטלה מפום חוב אין לה לריב שהרי אינה יורש׳ שתוכל לומר אתם יורשים הכתובות יתר על ה החלוקה׃ ליחום לאכזויי מיכול לומר בהם על זו בעלת חוב אתם למה תירשו את הכל יותר ממני שאתם בחי׳ ליטול כתוב׳ אמכם יתר על החלוקה שם נטלתי אני כתוב׳ אמי לא תהבי ירשתי זה מאתי׃ מתני׳ ויתומים מבקשי׳כתובת אמם מכתובת אמם מרובה מעל חברת׳ואומרי׳ בניה כתובת בנין דכרין נטול וכן אתם והשאר נחלוק׃ חולקין בשוה כשאר כל ירושה לפי הגולגולת ושם אומרו יתומים בני הכתובה הגדולה׃ הרי הנו מעלין על נכסי אבינו מעלין דמיהם לקבלה עליהם ביוקר כדי דינר יתר על מוויין כדי מיהיה שם מותר דינר ויטלו כתובת אמם׃ היו שם נכסים ברשות מרשויה ליפול להם

זכו בהן יורשין כך מועטין ונתרבו זכו בהן יורשין: סימן אלף ומאה מצות בכתובה יעקב זקף שורותיו ברבנים עסיקנין: ההוא גברא דהוו מסקי ביה שפא זוזי הנן ליה תרי אפרני זבניהו חדא בחמש מאה וחדא בחמש מאה אתא בעל חוב טרפא לחדא מיניהו הדר קטריף לאידך שקיל שפא זוזי וקא אזיל לגביה אל אי שויא לך אלפא זוזי לחיי ואי לא שקיל שפא זוזי ואיסתלק סבר רמי בר חמא למימר היינו מתני אם אמרו יתומי הרי אנו מעלין על נכסי אבינו יפה דינר אל רב מי רמי התם אית להו פסידא ליתמי הכא מי אית ליה פסידא שפא יהיב ושפא שקיל וטירפא בכמה כתבינן רבינ אמ במארב עשרא אמ בחמשין והילכת בחמשין ההוא גברא דהוו מסקי ביה מאה זוזי שביב שבק קטינא דארעא דהורה שויא חמשי זוזי אתא בעל חוב וקטריף ליי אזול יתמי יהבו ליה חמשי זוזי הדר קטריף לה אתו לקמי דאביי אמרהן מצוה על היתומי לפרוע חוב אביהן הני קמאי מצוה עבריתו השתא כי קטריף בדי קטריף ולא אמר דלא אמרו ליהני חמשין זוזי דמי ארעא קטינא אבל אמרו ליי הני חמשי זוזי דמי ארעא קטינ סלוקי סלקוה

רעו ההוא גברא דזבנה לכתובתא דאימיה בטוב הנאה ואל אי אתיא אם ומערערה לא מפצינ לך שביב אימי ולא אישער ואתא איהו וקא מערער סבר רמי בר חמא למימר איהו במקו אימי קאי אל רב נהי דאחריו דידה לא קביל עלי אחריו דידי מי לא קביל אמ רמי בר חמא ראובן שמכר שדה לשמעון שלא באחריות ואתא שמעון ומכר לראובן באחריות ואתא

זכו בהן יורשי בתוב הקטנה לחלוק הכל בשוה והפעת מית לה הוא בהן יותר: מבקי ביה פוסקים כו: בקל ליקח אלפא זוזי: אי פויה לך ההוא חדא לקבלה בתוב שלך ותניה לי האי זוזי: ואתחלק מתרוייהו: היינו מקנ מתניתין מכרן לעצמן האי דיקא דלא מכו טעין ליה האי ליקח הכי פהיה מעלה על דמיה: אית להו פסידא לבני כתובה הקטנה בהעלותן על גליון וטרפה בכתה כתביהן הרי ליקח זה מכרה לנוסף חלף זוז לפדותו מחובו ותוזר לבית דין לכתוב לו פטר טרפה על זה מכרה לו בחריות והרי טרפוה מתנו בדמי חלף זוז פהיה מחוייב בכתה כתביה ליה טירפ בחלפא בפיעור החוב לו בחתם מהה פהרי כך קנהה מתנו: קטיני דהרעה פדות קטנות: מכוה על היתומים לפרוע חובת אביהם מסוס כבור לביהן חלה פ פתן לבית דין לכופן על כך דלמו מכוה עפה מפורסת היה כפוכה וכלוב חלה מכוה בעלמא דרבנן: ברין קא טריף סנכסי הלוה כפתעבדו לו: דלה אחרו ליה כפפרעו את הרחפונים: דמי קטינה כפאר מכר ולא כפריעת החוב: דזבנה לפהתבעתו דחיתים פהיתה נפוחה לאחר ומכר כתובת בחי בעלה: בטובת הנאה בדבר מועט מפני פהוא ספק פתח תמות ויירפנה בעלה לו לפלוני יתות בחייה פ פתח יתות הכן בחייה ולא תבא הזכות לידו ואין לנוקח בה כלום אלא היה זה פלוהו: אתר ליה אי אתיה אתי וקא מערערה לא אחזי דאלא בחריות אתי אתי אתי ואטלנו ואף המעות לא אחזיר דאלא בחריות פבירת וקבילת: אחריו דכפשיה אם יבא הו ויערער דין הו פיחזיר לו מעותיו ונהי נתי דחוזר במכירת הקרקע דחו אתי מקנ דב אלא זכה בו כדתנן מפ פתיכי מכר לך לא אמר כלום והא לא דמיה לגוזל פדים ומכרה וחזר ולקחה מבעלים הרחפונים דקייתת לן בה מה מכר דחפון לפני כל זכות פתבת לידו דהתם לקחה דווק דטרח אבתר וזבנה כי היכי דליקוס בהמנותי עם לוקח אבל נפלה לו בירופה אתרי הת ירום ממילא הו אלא טרח למיק בהימנותיה וחוזר במכירתו ואתחזי המעו לפון אחר דזבנה לכתובת דחיתים בטובת הנאה פדם פייחד אבין לאתו לכתובתה ומת ונפלו נכסים לפני זה וכל זמן אלא עמד בדין: אם מכרה זה המכר קיים ואינו יכול להזור פהרי יורש הוא וכל הנכסים לפני אלא פחייב לתת כתובה לאתו כ כפתתבענה ועל פדם זו פעבודת מוטל והיא יכולה לטורפ מיד הלוקח ומפו דאל היה לי אתיה אתי מערערה לא מפציה לך ותפסיד מעותיך לא מכר אלא בדבר מועט ולפי לפון דאתו נתי לאו דאיה כתו פפי ר עור מייתי דחי בפלהי מי פתח בן מכר בנכפי דף קנה ופ מבחיי אבין ותת בנו מוכיח מיד הלקוחות ומט מפוס דמכח אבוה דאב קרקע והפתח בלאו האי טעמא נתי אין מכר קיים כלל אלא התם ודאי בפדם זו פדירת מלבח חייבי פבירת המכר:

ראובן פמכר פדם לפמעון בחריו וזקפי מלוה בחלוה כו' פקפיכן אתרי בחריו דכל מידי דאתא לאפוקינן הפתח דאל בני דאובן לפמעון אינן אפלתי עב בגין לבינו בכך כו' והא פייך אלפא בחריות נתי ואומר רבי זקפו עליו כמלוה דווקא דאי לא זקפו

ואתא בעל חוב דראובן וקטריף ליה מיניה
דינא הוא דאזיל שמעון ומפצי ליה אמר לי׳
רבא נהי דאחריו׳ דעלמא קביל עליה אחריות
דנפשיה מי קביל עליה ומורה רבא בראובן
שירש שדה מיעקב ומכר׳ לשמעון שלא
באחריו׳ ואתא שמעון ומכר׳ לראובן באחריות
ואת׳ בעל חוב דיעקב וקטריף ליה מיניה דינא
הוא דאזיל שמעון ומפצי ליה מיניה מאי טעמ׳
בעל חוב דיעקב כבעל חוב דעלמא דמי אמ׳ רעז
רמי בר חמא ראובן שמכר שדה לשמעון
באחריות וזקף עליו במלוה ומת ראובן ואתא
בעל חוב דראובן וקטריף לה משמעון ופייסה
בזוזי דינ׳ הו׳ דאמרי לי׳ בני ראובן אנן מטלטלי
שבק אבון נבך ומטלטלי דיתמי לבעל חו׳ לא
משתעבדי אמ׳ רבא אי פיקח אירך מנבי להו
ניהלייהו ארע׳ והדר נבי לה מינייהו כרב נחמ׳
דאמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה יתומים
שנבו קרקע בחוב אביהן בעל חוב חוזר ונובה
אותה מהן אמ׳ רבה ראובן שמכ׳ כל שדותיו רעח
לשמעון וחזר שמעון ומכר שדה אחת ללוי
ואתא בעל חוב דראובן רצה מזה גובה
רצה מזה גובה ולא אמרן אלא דזבנה בינונית
אבל זבנה עידית וזיבורית מצי אמ׳ ליה להכי
טרחי וזבינ׳ ארעא דלא חזיא לך בינונית נמי
לא אמרן אלא דלא שבק בינונית דכוות׳ אבל

זקפו במלוה לה מפי לחמרי בני ראובן לממון מידי דחסבינן הכך מעות
כחילו הן מונחין בידו במסכון תחת הסדה אם יטרפוה ממנו ואם כן יחזי
מפיר דנקט בחחריות דמלה בחחריות לית חילוק בין זקפו ללה זקפו ולפילו
לית׳ל דזקפו ללה דווקא ולה נקט זקפו ללה ממוס כלומר מכחקיי׳ המכ׳ דכל
זמן דעייל וכפיק חזוזי לין המכר קייס
וכמזקפו עליו במלו׳ תו לה עייל וכפיק חזוזי
ולה הוה צריך למימר לה ובחקיי׳ המכר ותו
לה לה חוש ר׳ רחבטרי למיבקט בחחריות
דילי מלה בחחריות לה הוה ממעינן מינה
לה מלי דממעינ׳ ממחני׳ דמה מלין הלוקח
דמלי לח׳ המעות לבה מתני׳ היא בפרק לף
הכותב ר׳ עקיבה חומ׳ לין מרחמי׳ בדין לה
יכתבו ליורמי׳ מכולן בריסי׳ מבועה ולין
היורמי׳ בריכין מבועה לבל המקח לקחל
לעם מהו׳ מוחזק בהן ומ׳ יעב׳ לעמו׳ חח׳
חחריות מלביהן חייב לפי הכי יעבבם
דמטלטלי דיתמי ביהו ועוד׳ כרחה לרבי
דוקמן במלוה דווקה דלי לאו הכי מלי
קלמ׳ דיבה הוה דלמרי ליה בני ראובן
למעון מטלטלי מבה לבינו בבך עד כלן
לה קלמר ר׳ עקיבה יהבו ליורמים לה ממו׳
דכולן בריכין מבועה ולין היורמי׳ בריכין
מבוע׳ הה מי לה הוו לחרי׳ כמי בריכי׳ מבוע׳
ממעמ דמורה מיבעו לחרים והבה חלי
לוקה מלי מבועה בריך הה ליבה למימר
הבה ממה התפיסו בררי דכל זמן ממעות
התקה בידו עדיין למה יתפסו לחרי׳ תחתי׳
הילבך נקט זקפו במלו׳ דהוחיל וזקפו במלו׳
ליבה למיחם טפי ממה התפיסו בררי ם
מיבבב לם יטרפוה ממנו דהך מלוה יפלל
ממנו כל מבה מירבה מבתב עליו מבר מלו׳
לבבל לה זקפו ליבה למיחם למה התפיסו
בררי וליבה מבוע׳ והוחיל וכן לה מבו יתמי
למימר ליה ולה מידי מל׳ ותי׳ הוחיל
ולה זקפו ליבה למיחם לבררי לם כן למקן
דממרם טבמה בערכין פרק מוס היתומי
דחין נזקקין לבבסי יתומים קטני חלה לם
כן רבית חוכלת בהן ממוס בררי מבחת
לה דנזקקין כמו רחובן ממכר שדה למעון בחחריו׳ ולה זקפו עליו במלוה
ומת ומלם מעמון המעות ליתומי׳ ולחר כך נמבחת מחיבה מלו הרי עבמין
חוזר על היתומי׳ ונזקקין הוחיל ולה חייבין לבררי ולמר לי רבי כהי דיתומי׳
גדולים לה הוה חייבין לבררי כהחי גובה ביתומים קטנים חייבין טפי:

ופייסיה בזוזי לומר רבי דרבותה הוה לה מבעיה ליבה דלה פייבי׳ דחיבו
יכול לעבב המעות זלה לפי׳ פייסיה דמ״ד הרי פרע חוב מלהם
ומילך בעל חוב זה מעליה קל מממע לן דלפי׳ הכי לחרי ליה לבן מטלטלי כו׳:

אי פיקח לידך מנבי להו ניהלייה וכו׳ מבחן ים להוכיח דלעם דלמרינן
לעיל בפרק הכותב דדינו דבעל חוב בזוזי היכ׳ דלית ליה זוזי מכל לף פו
מקו׳ לם הפסיד הלוה בבך לה יתן לו זוזי כנון הבה דמכי מנבי להו קרקע
ולינו עומה מלה כדין:

ראובן ממכר כל מדותיו לממעון פירש בקונטרס בפטר לחד דבמכי
פטרות לה לתריבן רבה מזה גובה מסוס דלינו
יכול לגבות מלוי זלה לם בן לקח ממעמ׳ לותה מקב׳ בלחרונ׳ מרלובן דלי
לקח לחת מלותן מלפני הלחרונ׳ לה גבי בעל חוב מלוי דלמר ליה הכי לך
ממעון מקו׳ לגבות היימינו כפקבה לת מלי מרלובן ומפה מקבלה ממעון
נפקלך מיעבודך ונפלר מיעבודך על הכותרת ולה כהירה לרבי דמכי ממעון למימר ליה מלי טעמה לחו׳ רבבן
בני חורין ולפי׳ לן זיבורית ממו׳ לקבה דלוקח רלמן לחכ בהך לקבקה לה ניחה לי כרבבה בפרק קמה בהך הילבך מכי לפרם בבני פטרות וביותר מ״ד: לף פ
ולינרלה בפירום הקונט׳ דדווקה בפט׳ לחד לבל בפתי פטרו׳ ולקח ממעון זיבורית בלחרונ׳ ולו לקח ממעו׳ לותה מלפני לחרונה חינו יכול לגבות מלוי דלמר
ליה להכי טרחי וזבני לרעה דלה חזיה למיקם קמך דודלי לם היו כולם ביד ממעון הלחרונה מהיה זיבורית היה מגב׳ לו וכן לם לקח ממעו׳ עידית בלחרונ׳
ולקח לו לותה עידי׳ לינו יכול לגבות מלוי לות׳ עידית מהלי טעמ׳ דלהכי טרחי וזבני לרעה דלה חזיה לך דודלי לם היו כולם ביד ממעון הבינוני והזיבורי׳ מלקח
לפני הלחרונה מהי עידי׳ היה מגבה לו והיה הרמות בידו כדמפרש טעמה בבבה קמה וכן לם זבן לו בינונית ומבה בינונית יכול לומר הכחתי לך מקום לגבות ע
ממנו לעם מלקח ממעון בפני פטרות ומיהו יתכן להיות רבה מזה גובה רבה מזה גובה לפי׳ בפני פטרו׳ ולעם מלקח לו ממעון לות׳ מלפני הלחרונ׳ בעינן
מהלחרונ׳ עידית והרלמונה מלקח לו בינונית ולה מבה בינונית דכוותה ולה מבי למימר הסתם טרחי וזבני לרעה דלה חזיה לך:

רצה מזה גובה רבה מזה גובה ולף על גב דלמרינן לין בפרעים מבבסים מסועבדים במקו׳ בים בבסים בני חורין ולפי׳ לן זיבורית הבה מלי דליבה בני
חורין בלל וכולהו מסועבדים ניבהו מהרי זה הבה בה מבח רלובן: חבל

לף פו

מיימ׳ פ״ו מהלכ׳ מלוה
ומיימ׳ פ״ו מהלכ׳ מכירה
סמ״ג עשין פב כד
סמ״ג לחוין קע
עור סח סימן רנז קיע
לף כב

סמ״ג עשין נד
עור סח סי׳ קי

לף פו

לף לה

לף פו ע״ב

לב לף קבב
סמפיסים לף לה
ייבי גזירה לף קי
לף לף פ

אבל שבק בינונית דכוותה מצי אמר ליה הנחתי לך מקום לגבות ממנו שהו דווקא קאמר התם ליפטר דלא מייתי למימר הכי אלא לגבי בעלים ולא לגבי לוקח

רחמנן ועיקר טעמא דלא הוי מעות מכר רחמנן לפני כל זכות מתבת לידו והוה ליה יכול לרחוצי אחר דכוותה אבל לא שבק בינונית דכוותה לא מצי לרחוצי אבל זיבורית דרחמנן כמי לא היה יכול לרחוצי אבל זיבורית דהוי מעות לוקח אתקת פתקת ואי אלא מהדרינן מטרא למתניתין בפרק כהדורה

ליף ז ומסק קמ"ל דבבא קמא גבי מכרו לאחר או למלוה לאחר נכנסו תחת הבעלים הוא לוקיימתם ביתמי והך דהכא מייתי כמי ביתמי:

דינא הוה דאזיל ראובן ומפצי ליה וקא גר מינוס

אבל שבק בינונית דכוותה מצי אמר ליה הנחתי לך מקום לגבות הימנו אם אביו ראובן שמכר שדה לשמעון באחריו ואת בעל חוב דראובן וקטריף לה מיניה רבינא הוא דאזיל ראובן ומפצי ליה ולא מצי אמר ליה לאו בעל דברים דידי את משום דאמר ליה דמפקך מיניה עלי הדר ואיבא דאמרי אפי' שלא באחריות נמי דאמר לו לא ניחא לי דתיהוי ליה לשמעון תרעימת עלי אמר אביי ראובן שמכר שדה לשמעון שלא באחריות ויצאו עליו עמיקין

כלן ליף ז כלא מקן ליף ז

פיוש ע"ז מה מכירה מלא עשין פל שוב מקבל לכו

מיתתני דיכה בהדיה ומקבלי מהי נפקא מיניה מיטעון עמו ראובן ולא ממעון מה ירויח ממעון בכך הלא כל מה מיטעון ראובן יטעון ממעון וכי תימא נפקא מיניה כגון שים מרי קרובי למעון ואיכם קרובי לראובן ורובי לחייב בעל חוב הרי למעון חיכם יכולין להעיד לכל לראובן להעיד לא היו דכיון דסוף סוף ים ריוח למעון שיעמידו בידו הקרקע פסולי להעיד

ליף ז לפי לראובן כדמוכח בסוף פר' ר"מ דתנן דאמר ליעלם וטוביה קריבי דערבה הוו סבר רב פפא למימר גביה לוה ומלוה ר' חייא הוו אמר ליה רב הונא בריה דרב יהודה לרב פפא מי ליתי לוה גופיה ואי לא מי לימא כגון שהעידו שהקיימו את השטר של בעל חוב קרובי לראובן ואי קרובי למעון ואי לא היה ראובן בעל דברי יכולי לקיימן הא מעשה דכיון דאפילו שהעידו בהדי ממעון לא מצו מקיימי ליה כיון דאי ים ליה מיניה כתר ראובן אזול ומיר

ליף מג ומסק למסקנא דלא אפילו בלא בחתימת עדי כו' הא מוכר שדה בבבא בתר' המוכר שדה לא חיית ליה ארעא בחתימי דלא טעין ליה לא למיתם ממש ממח זיף דדימה החתימות לגמרי הא לא קפיד אפילו גופיה אמר

עיקמשפט

מפיקין עוררין: עד מלא החזיק בה יכול לחזור בו אם לא נתן מעות: אין יכול לחזו' בו מהקרקע נקנ' בחזק' כי לא חזק קני ים מחזק' מיד ונותנין מעות לאחר זמן ומהחזיקו בה כתחייב המעות: חייבת מן הקרן: דקיטרי מלא קמריס: סברת וקבילת ברמי חתיכות כסף כלומר נתרצית לאכר מעותיך מספק: לפי' בחרייות נמי מכרה לו ואינו יכול לחזור בו מחמת עפיקין ולא לחרו' סוף סוף עלי הדר ואטרוחי דייני לימה לן: דלא לחוי טרפך מטר טירפת מבר מכתבו לך מיפתה הפרה מידך ברין וחזור פלי לטרוף: ואפלם לך וכל זמן מלא יפתה מידך לא אפלם מהרב עוררין מיין זוכין ברין: מתני' מלא זו מכח ומל זו מלאתי כו' ומלמתן נחתמו ביום לאחר דאי בתלתא יומי הקודמת בפטר קודמת בגיבוי: חולקות בסוף מהרי כח מלמתן סוף בסיעבור מכח דבכולהו ליכא מכח: אין מסיעבור לפטרה מל מכח: נוטלת חמשים בגמרא פריך עלה: מלם מל זהב מלמה דינרי זהב וכל דינר זהב עשרים וחמשה דינרי כסף כדאמר בהזהב ומל מלאתי כאה סוף בתחים לבעל מלם מחות מהרי מחים מסיעבדים לפטרה: אין מס מלם מחות מכח רחמון מסיעבר לכולן והמכי לבעלת מחים ולבעלת מלם מחות והמלישית לבעלת מלם מחות לברה: מל מכח נוטלת חמשים בגמרא פריך עלה: ומל מחים מכח בגמרא מפרש לה: מפה מל זהב הס מל' וחמשי זוז: מהטילו לכיס אמות לקנות מחורה לפכר: כך אין חולקין כל אחד ואחד נוטל בפכר והפכר לפי מעותיו: גמ' תלתין ותלתא ותילת' הוה דאית לה דהיינו מלים מל מכח מהרי אין לה חלק במכח מכי: דין ודברים אין לי עמך במכח כמתבו לי אין לה תריב עמך במכח המסיעבר לך ולא יתמעט חלקך בסבולי הלכך סיו ובעלת מלם מחות חולקות אותו: תימא לה בעלת מלם מחות לבעלת מחים הא מליקת נפפיך מכח מכי: מדין ודברים אין לה חלק במכח מכי: דין ודברים אין לי עמך במכח כמתבו לי אין לה תריב עמך במכח המסיעבר לך ולא יתמעט חלקך בסבולי הלכך סיו ובעלת מלם מחות חולקות אותו: תימא לה בעלת מלם מחות לבעלת מחים הא מליקת נפפיך מכח מכי: מד

לחתן נוטלת לפי מעותיה עד מתפרע כל לחת כתובתה כי זה דין פרק זה
מ"ט רבי דין זה רואה דבריו בחילו בבבא דריפה ובבבא דמציעא לכל
פ"ט דתכן היו פס פלם מלות מכח נוטלת חמשים ועל מלתים מכח
ועל פלם מלו' פפה על זהב לה חלק רבי חלה בין בתפיסה לחת בין בפתי
תפיסות כך הוה הדין כל לחת לפי מעותי' ור' שמעון

לך ב ותו תמכתן תפנה פלמה בפרק סור סכנה
חרבע וה"ם לומר סור פוה מלתי' סכנה
סור פוה מלתי' ולי' הכבל' יפה פלו' זה נוטל
מכה וזה מכה חזר ונבח לת סור לחר ם
פוה מלתי' הלחרון נוטל מכה ופלפיו
זה נוטל חמשים זו וזה נוטל חמשים זו
חזר ונבח סור לחר פוה מלתים הלחרון
נוטל מכה ופלפיו חמשי' זו ופי' הרשפוני
דיבר זהב ולוקמי' כר' עקיבה דלמ' סותפי
כיכהו וקיימא לן כוותיה וחלוקה זו כל לחר
לפי מעותיו לפיכך העמרתי דברי רבי כל
מכה ומכ' בפוה פזו היא חלוקה לפי המעו'
כי היכי דלא תיקשי הלכתה להילכתה ותו
ך ב קכד גרסינן בים נוחלין תניא רבי אומר אומ'
אני הבכור נוטל פניס בפבח מהמביאו
כפים לאחר מיתת לביהן ילפו פטר חמר
בכור נוטל פי פניס הכה רבי בבר לפי
מעותיו ואם תעמיד דבריו בפו' מתם קשה
דרבי אדרבי הלכך להעמיד על פוריו
הלכבה דהלכתה להיות דברי ר' לפי מעותיו
וכן ההלכו' עוות וים לחלק דלא דמי להיות
ג ב דים מחלין דהתם ליכא פוס מיעבוד כל
לחר ים לו חלקו בקרקע ובכור ים לו פי ב'
לכך נוטל כל מה פחלקו מפניו הבל הכה
מעוברים לכתוב' פלפה מלות ת
מעוברין לכתוב' בעלת מכה ובעלת
מלתים כמו לבעלת פלפה מלות פכל
ככפו לחרחין לכתובת' עד פיהיה לה כל
המכה פלה:

מאי לאו בסור לחריפה ועומד לטביח'
לוירי מכח קומית לרתני קיפה
דייק הכי:

מיוח' ס' ו' ופ' ה' מכלב לוחית פלות סור לת פ' ב' ושור לת פ' קל

מאי לאו פחתו ממש וקפבר דבסור ל
לחרים' ועומד לטביח' לוירי דלטביח'
ועומד לטביחה מלי קא ממעט לן הלא
בכהג מיירי ותיובתא דרב המכוכה:

התירו זוזי חדתי פלעת כמתקפו יחד
פחם לה ירויחו הלא חילוף ה
המע' פבפניל ריוח מועט כזה לא יקפידו
הלא כל לחר ולחר יקח חפבון מעותיו
ך ו והלי חדתי לאפוקי עתיקי דבתזהב
מוכיח בכמה רוכתי דיפני' יוכלין בהוכחה
יותר מחדפים הלא לאפוקי לפתידית ד
דפוכיתא פחם יפניס יותר מדלי מ"ר:

ך ז ופס הה דלחריכן בפרק קמא דבבא בתרא
הל' רב יהודה לרב הונא לדידך דלחרית
לית לך דיכא דגבר לו הגר בכור ופפוט פחניח לחן לחביהן עבד ובהמה טמאה כיצד הם עוסין לת"ל בחני תומר עובד לזה יום לחר ולזה פני ימי' ומקם"ל
זכל לחתי קמיה ליה מבכורי ופפוט ותומר ר"ת פניה' פפוטים ניחא ליה פיעבוד לזה יום לחר ולזה יום לחר הבל בבכור ופפוט
קפיל ליה פלם יעבוד הפפוט יום לחר והבכור פני יתיפ הרי הבכור נוטל יותר מפי פניס פלם יש עיר רחוקה מהלך יום לחר ומתקרי' בה הרבה בפחור'
ים פם פחורה בזול פפוט פלין לו פהות הלא יום לחר לא יוכל לילך פם הבכור ים לו פה' פני יתיפ הולך פם ומתפכר כמה וכמה יותר מן הפפוט ורבי
מפקים דלהכי קפי' ליה בכור ופפוט מפוס סור לחריפה ועומד לחריפה לכולי עלמ' הפכר לחתבע מפוס הכי פריך כיפר יפעו דבזה לין נוטל הבכור פי פני
ומפני עובד לזה יום לחר ולזה פני יתי ולא דמי לפור לחריפה ועומד לחריפה דמפוס הכי הוי התם הפכר לחתבע דמעיקרא לרעתא דהכי נפתקפו הבל בגבי
בכור הלא פייך הלי טעמא בל לחד נוטל לפי חלקו מ"ר:

מי פהיה נפוי לר' כפים לף על גב דפייכא בהו פפיר פלוגתא דתנא קמא ובן נגם תם לף הוה פתעינן מינה פבועה לחר
פבועה לתתה הבל הפתא פתעינן ליה דהה לין כפבעת דלמוכה לפלימית פמוס פכבר נפבעה לפנייה כדתפר' בגיתר' תיפיה תחתי תלתא הרבע
בפלם פגי דבפלם פתי פתעינן פבועה לתתה ותיכא לתימר דהוה תחינא דהתם הוה דלין פבועה דתעוכה לפלימית פהיה לחרוכה הלא
פתעינן כו' הלי כיון פכבר נפבעה לפנייה ולפלימית פתא כבר נתקבלה כתובת' פלין נפבעת לף לחתור בה רבנן כו' הלי הבל פם לף היתה נפבעת תותה
פלימית כגון פים רביעית דהפתא ידעי הלא נתקבלה כתובתה הוה לחינא דלחתיר טפי ותפבע לף הרחפונה להכי תלתא הרבע נפים מ"ר: פנמלת

השכר לאמצע אמר רבה מסתברא מילתיה
דשמואל בשור לחרישה ועמ' לחרישה אבל
בשור לחרישה ועומד לטביחה זר"ה נוטל לפי
מעותיו וזה נוטל לפי מעותיו ורב המנונא אמ'
אפילו שור לחרישה ועומד לטביחה השכר
לאמצע מתיבי שני שהטילו לכיס זה מנה וזה
מאתי' השכר לאמצע מאי לאו בשור לחרוש'
ועומד לטביחה ותיובתא דרבר"ה לא בשור
לחרישה ועומד לחרישה אבל שור לחרישה
ועומד לטביחה מאי זה נוטל לפי מעותיו וזר"ה
נוטל לפי מעותיו ארתניסיפא לקח זה בשלו
וזה בשלו ונתערבו זה נוטל לפי מעותיו וזר"ה
נוטל לפי מעותיו ליפלוג וליתני ברידיה במה
דברים אמורי' בשור לחרישה ועומד לחרישה
אבל בשור לחרישה ועומד לטביחה זה נוטל
לפי מעותיו וזר"ה נוטל לפי מעותיו הכי נמי
קאמר במה דברים אמורים בשור לחרישר"ה
ועומד לחרישר"ה אבל שור לחרישר"ה ועומד
לטביחה נעשה כמי שלקו זה בשלו וזה בשלו
ונתערבו זר"ה נוטל לפי מעותיו וזה נוטל לפי
מעותיו תנן וכן שלשה שהטילו לכי' פחתו או
הותירו כך הן חולקין מאי לאו פחתו פמש הותירו הותירו ממש אמ' רב נחמן אמר
רבר"ב בר אבור"ה לא הותירו זוזי חדתי פחתו
רמב אסתיר' רצוציתא: מתני' מי שהיה נשוי'
נשי' ומת הראשון קורם לשני' ושני' לשלישי'
ושלישית לרביעית וראשונה נשבעת לשנייה
ושנייה לשלישית ושלישי' לרביעי'
נפרעת שלא בשבועה בן ננס אומר וכי מפני
שהיא אחרונה נשכר אף היא לא תפרע אלא
בשבוער"ה היו יוצאור"ת כולן ביום אחד כל
הקודמת לחברתה אפילו שעה אחרת זכתר"ה
וכך היו כותבין בירושלי' שעו' היו כולן יוצאו'
בשעה אחת ואי' שם אלא מנה חולקו בשוה:

גמ' במאי קמפלגי אמר שמואל בגון

המכ' לאמצע חולקין בפוה: סור לחריפה פלקחו בהן סור לחרים וחורפין
בו וחין חלקו פל זה פועיל כלה חלקו פל זה כלו' הילכך חולקי' בפוה הבל
סור לחרים' ופבח בבפר ופחטוהו: זה נוטל לפי מעותיו כו' פהרי מקחלק
לחבריו והחי דקתני ריפה תקחן לחריפה רבותא הפמעינן דלף על גב
דמעיקרא לרעתא דלמיפלג בפוה בחות
לפותפו הפת' דפבח בבפר ופחטוהו והוה
מתחלה לחיבריו יטול חים לפי מעותיו:
לקח זה בפלו פוורים ברחים במתוים
וזה בפלו פוורים כחופים במכה זה נוטל
לפי מעותיו דפור כחום חין עבודתו דומה
לפל בריה: לפלוג ברידיה לף כפהטילו
לכיס תפו' ולקחו בהמה חחת יחלוקו ולימא
זה נוטל לפי מעותיו וזה נוטל לפי מעותיו
כו': פחתו פחתו ממש כו' וקתני כך הן
חולקין לפי המעות ותיובתא דשמואל: זוזי
חדתי פמטילן זוזי יפני' ונתנו ונפלו בהם
עד פנעפו חדפי' ויוכלין בהם בהוכחה
הילכך חולקים לפי המעות דכל חד מהו
דיהיב פקיל: הבל הם הותירו יותר על
החפבון הפכר לחתבע: חיפתירי דפויתא
מפפלה המטבע וחין יוכלה בהוכחה ומי
פים לו מכה בפיפת רגלו מתחת קופר
מהם פם דמעלית ליה חלודה דידהו וכורת'
דידהו כרחתרינן במפכ' פבת יוכחי' בפלפ
פעל הפיפית ומפר' מהו פיפית בת חרפה:
דכיון דיפנו בפין נוטל כל לחר כחפבון
פהטיל הבל הם פחתו מלה לו חמשי' זוז
זה מפפי' מחכ' וזה מחכה פהפכר והפקר
לחתבע: מתני' הרחפונה נפבעת
לפנייה הם פנייה טוענת הוחיל ולת בלה
ליטול תחילה הפבעי לי פלה נבית מפל
בעלי כלום דילמא לף מפתייר לי נכפי
כפיעור כתובתי: ולף פליפית תחמר כן
לפנייה ורביעית לפליפית: הבל הרביעית
נפרע' פלה בפבועה וכנון פהיתומים
גדולי' וקפב' הלי תנא כי לחמרו רבנן הבא
ליפרע מנכפי יתומי' לף יפרע אלא בפבועה
ביתומים קטנים לחמרו ולא בגדולים:

לף היה לף תפרע כו' וכגחרא מפרש
פלוגתייהו בחתי: היו כולן יוצאות ביום
לחר כלומר יוצחות לפניכו ולחרו' פפולן
יוצחות ביום לחר: כל הקודמת לחברתה
פעה לחת בכתובה: זכתה לם הפעו'
מפורש בתו' בגון בלחת כתו' ביום פלוני
בפע ג' ובפנייה בפע' וכן כולן: גמ'

סורת השס

כגון שנמצאת אחת מהן שדה שאינה שלו ובבעל חוב מאוחר שקדם וגבה קמיפלגי תנא קמא סבר מה שגבה לא גבה ובן נמס סבר מה שגבה גבה אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה דכולי עלמא מה שגבה לא גבה והכא בחיישינן שמא תכסיף קמיפלגי מר סבר חיישינן שמא תכסיף ומר סבר לא חיישינן שמא תכסיף אביי אמר דאביו קשישא איכא ביניהו דתני אביי קשישא יתומים שאמרו גדולים ואין צריך לומר קטנים תנא קמא לית ליה דאביי קשישא ובן נמס אית ליה דאביי קשישא אמר רב הונא הני תרי אחי ותרי שותפי דאית להו דינא בהדי חד ואזל חד מינייהו בהדיה לדינא לא מצי אידך למימר ליה את לאו בעל דברי דידי את אלא שליחותיה עבד אקלערב נחמן לסורא שיילוהי כי האי גוונא מאי אמר להו מתני׳ היא הראשונה נשבעת לשנייה ושנייה לשלישית ושלישית לרביעית ואילו ראשונה לשלישית לא קתני מאי טעמא לאו משום דשליחותה עבד מי דמי התם שבועה לאחד ושבוע׳ למאה הכא אמר אילו אנא הואי מעיננא טפי ולא אמרן אלא דלא איתיה במתא אבל איתיה במתא איבעי ליה למיתי: אתמר שני רפר שטרו היוצאין ביום אחד רב אמר חולקין ושמוא אמר שורא דדייני ליכא רב דאמר כרבי מאיר דאמר עידי חתימה כרתי תרוייהו

שנמצאת אחת מהן שדה שאינה שלו הלכך כשבועה רביעית לגבי מסבירין לה והדר יהבינן לה לגבי נכסים דהוזיל ביה שבועה שהרי נכסיה שבועה שהרי נכסיה מעריך לה שדה שאינה שלו וכן לרבי דמפקתי׳ כשמסבירין הרביעית ממשכ מעריך לה גבייתה מדקתני גבי רביעית נפרעת לה

ג׳ פ׳ שבועות דף מב

תפרע והוזיל וכן הקודמת לה למה ליה לומר קודם שדה דכבירור שלו הוא ואין קבורה לומר שנמצאת אחת מהן שדה שאינה שלו והיינו יודע היתה ועור קשה לי מהי קאמר בין נכסים וכי תפכי שהיה לחרונה כשכורה הטוב מי קאמר ת״ק כשכורה כשפדה קאמר שאינה נפרעת לפי שאין גבייתה כלום מהקודמת לה מוטלת לוקה שדה והיכא מהאחרונה נפרעת כגון שלא נמצאת אחת מהן שאינה שלו אלא נמצאו שתיהן שוות בן נכסים דנפרעת שלא בשבועה על כן כ׳ כשפדה דאפי׳ לא נמצאת פליגי דקאמר בן נכסים שנשבעת הרביעית משום דסס תמצא אחת מהן שדה שאינה שלו ולא יוכלו לחזור עליה דמי שגבתה גבתה והכי קאמר במאי פליגי כלומר במאי תלוי עיקר טעמא מתחתת לוקה שבועה בן נכסים לעולם כגון שנמצאת כו׳ ומשום הכי נשבעה לפי שנמצאת כו׳ והכא בחיישינן שמא תכסיף קמיפלגי לפי שירחה שמא תמצא אחת מהן שדה שאינה שלו ואינה חוששת להשבית הפר ומפסידתו ולית דמשבעי׳ אות׳ כדי שתפרע הס שהפסיד פרדי ואת כתו כן נשבעין כל בת דניחום שמא יכסיף לפי שמא יסבור קודם עיטורף תמצא ונשבעינן כדי שיפרעו הס שהפסידו פרדי לזו מילתא היא דלטו ים לנו לעשות תקנ׳ לבת דליתי קמן ושמא ליכו בעולם הבל הכא לטו עופי׳ תקנה בשבועל הקודמות ואת ויהא יועיל מה שיפרוש גם היתומי׳ כיפול הפר בידם וכשיכופוהו מהשת ירחה זו שמא תמצא אחת מהן שדה שאינה שלו ואור דלא יכפיפוהו בשביל כך שחביב בעיניהם עור אור הס למה יכפיפוהו הס לוקח מד׳ יסביחו ויהי ריוח שלה מיכולין לפלקי בזוזי לבל אחרונה תכסיף דהוזיל ומה שגבתה לא גבתה היכ׳ יכולה לפלקה בזוזי דאין להן כשדה אלא כנכסים בעלמא ואת לרבכן נמי תהא האחרונ׳ כמי שהכסיפה ומשום

ג׳ פ׳ שבועות דף מב

הכא ליפרע מנכסי יתומי ופה דביתומים גדולים חיישי ורבי מכר לפי שלבעי קמיפלגי כגון שפטרה מן השבועה ואת למאן דלית ליה דאביי קמיפלגי היכי מצרע הפרע שלא בשבועה והא רתכן אין שלא בשבועה רביתומי גדולי׳ אינה כריכה שבועה וביתומי קטני׳ כמי ליכ לאוקמ׳ דאין נזקקין לנכסי יתומי קטנים אלא ה״ג ריבית הלכה כתנ׳ בערכי׳ ס׳ סוס היתומי׳ לף לכתוב ממ׳ מזוני וקס׳ת תקבי מהאיש דהכפרע מנכסי יתומי׳ לא תיפרע אלא בשבועה דהא לעיל בהלכות׳ דרי דמיירי בגרוסה דנימא דנזקקין בכל עניין למתני׳ דנטרין אין אלמנה נפרעת מנכסי יתומי׳ שלא בשבועה ואמר ליה רבי דמ״ת אכטריך למתני׳ דנטרין אלא בהלמנה הא דליכא לאוקומ׳ דליקיל בה רבכן משום חבת כתמ׳ בערכין ואת לתקבי מבריית׳ דאביי קמיפלגי למ״ד אין נזקקין אלא הא דליכא ריבית הלכה כאביי דאמר דנזקקין בכל עניין ולקבל שבוע׳ מיבעי ליה לרבי לאוקמ׳ מכל מקום לקבל שבוע׳ ליכא לאוקמ׳ אלא לעבור על מלה שנשבע בפס ומיהו קשה לי מדקתמ׳ אביי קשישא יתומי׳ שאמרו גדולי׳ הכתוב׳ אלמה על כן כריך למ׳ ודאי דהוי תוקי פלוגתא דרב׳ ורבכ׳ כאביי קשיא ומבריי׳ שני סיוע׳ מיכלת ביום אחר פי׳ על מכר או על מת׳ ממש אחר מוד׳ דדייני דלא דמי להא דתכן היו כולן יוכלות בשעה אחת ואין שם מכה חולקות בשוה דהתם כשעבוד חייבי דאין השעבוד חל אלא מאותה שעה שמוכיח מתוך הפטר כשהתחיל הפשבוד דהיינו מתחלת יום שנכתב בו רביום שנכתב ואין מוכיח מתוך הפטר מתי התחיל או בערב או בבקר או מכר כל הקודם בלותו יום עכשיו זכה מר׳:

לימא רב דאמר כרת דאמר עידי חתימת כרתי וכיון דעיקר הוא הפטר ומתוך עריס החתומי׳ בפטור אין מיכר מקדם קנינו על זה הלכך קיימן מכיח בבת אחת לפי שכתב וחתם ומסר לאחר תחילה ואח״כ נכתב ומסר לפני העם מתוך עידי מסירה מיכר דלא חשיב להו עידי מסירה עיקר והפי מוכח בגיטין דתכן בפרק כל הגט כתב לגרש את הגרושה לא יגרש בו את הקטנה וריים בגמרא הא גדולה מכי מגרש אמר רבה זאת אומרת מכי יוסף בן מעיון הדריס בעיר אחת תומכין פטר חוב על לאחריס אמר ליה אביי הלא מעתה ריפא דקתני פפול לגרש בו הכי נמי הוא דלא מגרש ביה הא רחמון מכי מגרש ביה והא אמרת אין אחד יכול להוציא פטר חוב עליהם הלא אמר לך למיתר בעידי מסירה ורבי הלעזר מסתם לבל לרבי אלעזר רחמון לא מכי מגרש לף על פי שניכר מתוך עידי מסירה הואיל ומתוך עידי חתימה אין ניכר מ״ר ונראה לרבי דמיירי הכא במתכת או במכר במקום שכותבין את הפטר דבמקום אלין כותבין מקדקדין נקיה בכפף ובחזקה ובחלופין והפטר ליכו עומד הלא לראיה אתם כולי עלמא מודו דאחר׳ פורד אחין פריך אתם מיהא ניכר מתוך עידי חתימה הואיל ואיכא שלא לראיה אתם קנה תחילה בעניין אחר וזה לפנינו מכי פטרות היוצאין ביום אחר מכר פרה אחר לפני בית הדין אחד עיקר לבל מכי בעלי חובין חולקין לפולי עלמא כדתנן במתני׳ חולקות בשוה ובעל כרחך כשכולן יוצאין ביום אחד וטעמא מניהם אחת ופעה אחת בירושלם כיום אחד בעלמא

לימא רב דאמר כרבי ואיר דאמר עידי חתימת כרתי ולפפר דכתתם בבת אחת דהכך פהדי אתוס להאי והכך פהדי להדדי ומתתמא כיון שהחתימה עיקר המסירה היתה לדעת התימת לף על פי שהיתה זו אחר זו והיו בשפר בבת אחת דהיכא דתקיב פעות

עין משפט

מיי׳ פכ׳ מה׳ מלוה פטיין נד עור קמ קי כא

מיי׳ פכ׳ מה׳ מלוה פטיין נד עור קמ קי כא

הלכות

חלקין מסירה לאחר מעות חתימה הכי נמי תלקין מסירה בפעת חתימה ואפי׳ לא תימצי לומר לכתחלה לי לפשר ולאחר מכאן נחת׳ קודם לחברו היהו מיהו פשר רבניהם כחתימה בבת אחת ואין דעתו כלל בפחות לחם לפילו בזה לאחר זה מיקרי לאחר יותר מחברו אלא דעתו מיקרי זה כמו זה והני כלילו תפר מניה׳ בבת אחת ואין מועיל גר מנוס

שקיימת בחתימה כלום ואיכמי הערי פוים בעבי פעורו לימת בפעה מעפוקין בחותו מכיון חתימו דקניין יכול לחזו׳ בו אי לקי׳ מניה הלכך אי אר רב חולקין ושמוא דאמר כרבי אלעזר דאמר עידי מסירה כדתי נכיון מיוכח הפעור מיד המכר ליר הלוקח מזהר הוא אלא למסור בבת אחת אלא זה אלא בפני זה אבל החתימה ביד המוכר דכותבין ספר למוכר אפ׳ פלין לוקח עמו לר׳ אלעזר לאו עיקר הוא ולא תלקין בים הלכך דאמר שמואל שורא דדייני שים כח ביד הדייני מובהקי׳ ליתן לכל מי שירצו ד דהוציל ואי אפשי לפי הענייי להיו בבת אחת ליתו׳ ליתרמוי לאותו מזכה וכן נבי סני טוביה שניה תלמידי חכמים דאיכא שורא וכן נבי בעלהי ברי׳ דאמר רב וכן בעלהי ברי׳ קאמר דגיטין דמייתי הכי וכן בי׳ יוחנן דף ל׳ ע״ב נבי כאחין הדיין וכן בשבועת הפרו בריפיה דכבא דרקלי וכן בשבועת הפרו בריפיה ובבי אמר רבה בחזקת הבתים מדמיכן דכא הלכה נבר לשורא דדייני ומשניכן דאמר דאלים נבר חיב לתוק עלה דאלתא ולא שורא דדייני ליכא לתוק עלה דאלתא ולא תשוש זומרכא דעתא אבל בתקו׳ מיכולין לזכות בניהם בבת אחת אי נמי בבעלי חיבן ביום אחר או פתי פתובות בין אחר כולי עלמ׳ מורו דיחלוקו דאחמו רבנ להפסר בעלי חובין תשוש כעלת דלת ולכתובת אשה תשוש חיכא לאבל בלקוחות אי נמי במתנ עבור שורא היכא דאיכ לתיתר דאר קרים והאחר בקר עד כאן לשון רבי׳ תס׳ כתב לאחר ומסר לאחר לזה מיתסר לו קנה אף על פי שקדמה הכתיבה לחסירה הכי נמי מכירה ליה לממוד דהא חית ליה שורא והיכו אליבא דרבי אלעזר דאמר עידי מסירה כדתי ותיש׳ הא מסתע בפרק רבעה מביעה דשמואל מכירה ליה כתבי דאמר עידי בחיתומיו זכין לו דדחיק תוס שתואל דאמר לא חיישיכן לפירעון ולקוחות מתני׳ דקתני מכ׳ שטר חוב בזמן מים בתן לחריות נכסי׳ לא יחזיר אי קבור ליה כתבי אחתי לא יחזיר ומשיק שמואל מוקי לה בשאין חייב תור׳ ופריך אין בהס אחזיר׳ נכסי׳ אחתי ומשיק אמר שמואל אמר היה רבי מאיר שטר שאין לו אחרין נכסי׳ ליכו גובה כו׳ מדדחיק שמואל לומר הך שברת לרבי מאיר שם כתבי מכירה ליה דלרב אפי הוה מצי לאוקומ׳ בשאין לו הקנה ואליב׳ דאחי׳ מש׳ כתב לאחר ומס׳ לאחר את שכתב לו קנה דאחתכיתין דקתני כותבין שט ללוה שעפ שאין ללי עדו פריך התס וליחום דילמא כתב ללות בניסן ולא לוה עד תשרי ואתי למיטרף לקוחות שלא כדין דמניכן ועד תשרי ומצי אמר אבי עדיו בחיתומיו זכין לו שלמא אפ׳ דמס׳ לקוחות קודם ללוה לזה שמכר לו קנה ובמו כהאי גונ׳ נבי מצא טובר בזמן שהשם אמ׳ יחזיר לבעל דלא חייביכ׳ דלא כתבה בניסן ולא כתבה עד תשרי כו׳ דאס כן קשי׳ אמאי לא אמר שמואל בפר׳ זה בורר שכירה ליה כרבי אלעזר דמסקיכן התס שהחיה אחתי׳ דהוו אחיתי עלה תרי גיסי כו׳ אלמ׳ רב יוסף זיל קניה בעידי מסירה ואפיק אל אבי והא תודה רבי אלעזר בחזויף אחוכו מהוא פסול אפילו אחר לא היה חזויף אחוכו הוה מכשר כרבי אלעזר וזהו דוחק לומר דאחבי לרבריו דרב יוסף קאמר ליה ובלאו אבי׳ ליה לא מצי׳ נופי׳ הוה קשי׳ אם הת דפסיק לית הלכה כאבי מדאיתמר הסם לאוקומת מילתיה דשמואל כוותיה ועוד דאבי בתרתה הוה וקל כרבי אלעז׳ דאמר עידי מסיר׳ כדתי ואתרי׳ כתב לאחר ומסר לאחר לא קנה אחרת רבי דכי אמרינן עידינו בחיתומיו זכין לו הכי מילי בשני ימים שכיכר אחוך הסט׳ שקדם זכותו של זה לזכותו של זה אבל הפך מיירי שכתבו ביום אחר הלכך אעפ שכתבתה זה קודם הקודם בשקדמה זכה דלא אמרינן עדיו בחיתומיו זכין לו הואיל ואין ככר שקדם זכותו אחוך הסטר וקנה לי נבי אבא סובר בזמן שהלוה יחזיר לבעל דפרי ניחום דאמר כתב׳ ליתן בניסן ולא כתבה עד תשרי ואלמה זבינתה לכתובתך בטובת הנאה ומפקינן ליה לעובר דכתיב בניסן ואתי למיטרף לקוחות שלא כדין מצי אבי עדיו בחיתומיו זכין לו לאבי ניחום יום שנכתב העובר מכירה כתובתה קודם מכירת העובר דלא אמרי׳ אחם עדיו בחיתומיו זכין לו הואיל ואין נכר אחוך העובר שנכתב קודם המכירה ואמר לי רבי דכולי הני לא חיישיכן דבאוקו׳ יום עמו מכירה כתובתה:

אימיה דרמי בר חמא כו׳ אין זה הוה עובדא דמי שמת פלוני הלה בידיכו דשורא דדייני דוקא במקרקעי ודוקא דיין מומחה כרב נחמן ברירו דהא רב פפא גברא רבה הוה ואמר ליה רב נחמן לוכך דיין לעפות שורא דדייני ולי כרבה שורא נמי במטלטלי דגבי פלוגי מייתי לה בפרק קמא דגיטין:

וכי

שירפא מאייר ואילך אל יכלי למימ' ליה את בר חר בניסן את מאי תקנתי' כתבו הרשארי להדרי: מתני' מי שהיה נשוי בנשים ומכר את שדהו וכתבה ראשונה ללוקח דין ודברי אין לי עמך השנייה מוציא' מהלוקח וראשונה מן השנייה והלוקח מן הראשון וחוזרו חלילה עד שיעשו פשרה ביניהם ובן בעל חוב ובן אשה בעלת חוב: גמ' וכי כתבה ליה מאי הוי והתניא האומ לחברו דין ודברים אין לי על שדה זו ואי לי עסק בה וידי מסולקו' הימנה לא אמר בלום הכא במאי עסקינן בשקנו מידה וכי קנו מידה מאי הוי תימא נחת רוח עשיתי לבעלי מי לא תנן לקח מן האיש וחזר ולקח מן האשה מקחו בטל אלמ' יכולה היא שתאמר נחת רוח עשיתי לבעלי אמ' רבי זירא אמר רב חסדא לא קשיא הא רבי מאיר הא רבי יהודה דתניא כתבה לראשון ולא חתמה לו לשני וחתמה לו איברה כתובתה דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר יכולה היא שתאמ' נחת רוח עשיתי לבעלי אתם מה לכם עלי ורבי סתם לה הכא כרבי מאיר וסתם לה ההם כרבי יהודה אמ' רב פפא בגרושה ובדברי הכל רב אשי אמר כולה רבי מאיר היא ושב כאן לא קאמר רבי מאיר התם אלא בשני לקוחו' דאמרי לה אי איתא דנחת רוח עבדת לקמא איבעי לך למיעבד אבל בלוקח אחר אפילו רבי מאיר מודה ומתניתין דכתבה ליה לאחר תנן התם אין נפרעין מנכסי משועבדים רפח במקום שיש נכסים בני חורין ואפי' הן זיבורית איבעיא להו אישתדוף בני חרי מהו דליטרוף ממשעבדי תא שמע כתב לראשון ולא חתמ' לו לשני וחתמה לו איברה כתובה דברי רבי מאיר ואי סלק דעתך אישתדוף בני חרי טריף ממשעבדי נחי דאיבר' כתובת' משני מראשון מיהא תינבי אמ' רב נחמן בר יצחק מאי איבר' איבר' משני אמ' רבא שתי תשובו' ברבר חדא דאיבר' לגמרי משמע ועוד תני' לוה מן האחד ר פ ט לבעל כפטר קנה בהדי לך חזק וקנה ולא נתיים לי תירוץ זה דפריך התם לרב מהא דתניא לקח מן האיש וחזר ולקח מן האשה מקחו בטל עד שתכתוב לו לחריות נכסים דקאמר כיון דהוי תובתא דרב ומאי תובתא כיון דהוי דינר אחד מעיל עד שתכתוב לחריות נכסים כדלא

לגבות הימנו התם איהו אפסיד נפשיה בידים אמר ליה רב יימר לרב אשי והא

וכי כתב לה מאי הוי תיב' מאי קפריך והלא לה בת עדיין לו' והוי כמו כותב לה ועוד לחרוסה אות אני דפריך הכא הוי כמו כות' לה והיינו נמוקה ולא דמי לחרוסה כלל דחרוס אם מכר ונתנה קיי' לבעל הכ' חיכו יכול ליכנס על תנאי תנאי עסקינן בסתמו תיר' ואפ"ג בתנאי נמוקה אמר רב יוסף ברים דגבי

הכותב מדין ודברי' קנו מידה נמוקה הוי כך שם שפי ידו כיר מהכ' נכי לוקח ידה לירו:

תימא נחת רוח עשיתי לבעלי מי לא תנן כו' ליכא לספוני בלק מהתם תחיל דלא הוי קיי' כרקתני בסיפא לקח מן התם וחזר ולקח מן התים מקחו קיים דבמתני' מסתמא דלאחר תכירת הפרה כתבה ללוקח דהכי קתני ומכר פרהו וכתב כו': תא ר' מאיר היא ר' יהודי דתניא כו' ואח דקתני רבא לתריכ לחת רוח עשיתי לבעלי ופיר לכו רבי דכריכי למימ' דהפת' היא דנקט כתבה לרחמון ולא חתמ' לו רבותא נקט דאע"ג דאיכא למימר הך לחתמון ולא חתמ' כי חתמ' כמי לפני לחת רוח מכוונה דהא כבר רחיקה פלא חתמה לרחמון היה לתריכין לחברה כתיבתה וכל פכך את אוא וקשיא לי הם כן לבסוף דמסיק רב לפי כולה רבי מאיר היא ועד כאן לא קאמר רבי מאיר אלא בשני לקוחות כו' לתני הדר ביה מלותה סברא דחטונה דמ' דיותר ים לכו לומר לחברה כתובתה בחר לוקח מכשני לקוחות הוה ליה למימ' כולא רבי יהודה היא ובשני לקוחות דווק' לתר רבי יהודה יכולה פתתמר נחת רוח עשיתי לבעלי לבל בחר לוקח לא על כן כרחה לי למ' הפתח נמי מייך יותר נחת רוח בלוקח אחר מכשני לקוחות אבל לא מסתמא ליה מיחוק רבי מאיר ונקט שני לקוחות משום רכותא דרבי יהודה:

כתבה לרחמו ולא חתמ' לו כו' ים מקמין והא בהמקין לתתכי דלקחן מן לך נמ ושם החתין וחזר ולקח מן הים מקחו בטל לתמ' רב לא שכו ולא דחיל' לך חזק ולכי בשטר קנה ותירץ ר' התם כשכת' לו שטר בשני עכמ' דהוחיל ויכול לומר לו שטר שלה בלא שטר של בעל לא תמ' כחת רוח לבל הכ' מיירי שחתמה לו בשטר של בעל דהוחיל ואין יכו להוכיח שטר שלה מלא ירחו שט' של בעלי עמו יכולה הי' ודחי פתח נח רוח עשיתי לבעלי ועוד תמ' לן רבי דחמי' בחמ' עכמ' של בעל חיירי שלא שכתב' מחיל עכמ' מכרה לנכוחות לבל חתמה לו דסמתינן הייכו משולת מיעבור מיש לה על הקרן וכן מסתמ' לפון חתמה כלומר מיתרצת פתקח ולא מחתה בו עוד תירץ רבי דהתם הכי קאמר לה שמו שלה דחל לך חזק ולכי בשטר קנה בהדי לך חזק ולא נתיים לי תירוץ זה דפריך התם לרב מהא דתניא לקח מן האיש וחזר ולקח מן האשה מקחו בטל עד שתכתוב לו לחריות נכסים דקאמר כיון דהוי תובתא דרב ומאי תובתא כיון דהוי דינר אחד מעיל עד שתכתוב לחריות נכסים כדלא

תחרוכם ועוד דחינה פירכה כל כך מקמייתא דלרב נחמן בר יצחק לא מסתבא ליה לגמרי הלא מפני ומוקמינן

זורה השש

שירפא לטריף לקוחות מרחם חדם חייר מהרי מכרה לי בחריות: יכלי למימר לקומו: לתן בר חר בניסן את ומטרך קודם ומלא כדין נטלה מיתך: מאי תקנתיה דהאי: כתבתו הרמתה להדדי יבקש מלת מכרו בר חמתה בניסן וימכור לו פשרו ויכתוב לו הרמתה ולא לטריף לקומו ולא תמ' לו בר חר בניסן את זומ' להם אני בא לטריף בתמיל מצות של חמת בניסן מהרי לפניכו מכרה בחריות ואני בא בהרמתה עליכם מכחו ואם יאמרו לו הוה קדם ואת בר כט בניסן חייב זומר להם אני בא מחמת עמי: מתני' ומכר את פרהו המסועבד לכתובות: הרחמנה מכפת תחילה: מפכייה מוכיחים כמיות בעלה: וכן בעל חוב וכן אשה בעלת חוב מפרע בגמרא: גמ' כמקנו מידה ואמר בהכותב לחמתו דהיכי דקנו מידו מגופה של קרקע קנו מידו: מקומו בטל מסתמ לגמרי ואפי' בחיי חבעל ובבבא בתרא מוקמינן לה בחמת מלותן שלם פרות לו ייחרה לה לכתובתה או כתבה לה בתוך הכתובה או מהכניסה לו סום מסלה: פתב לרחמון פט' מכר על פרה לחת: ולא תחמ' לו לה הודית בלותו מכר וכתב פטר לחר ללוקח מכי על פרה לחרת ואחמ' לו לברה כתובת' שם אין בכי חורין מהרי הרי אמר הכנתי לך מקום לגבות הימנו: יכולה היא שתאמר פו' אין הפני תגבה: ור' דחתיכו למסכני הכא בכתובו' פתם לן כרימ ובמסכת גיטין פתם לן מקמן בטל כר' יהוד': לת רב פפא מתני כמתיתה ברופה ואחר כך כתבה לו ללוקח כן: רב אמי אמ' אפי' תחתיו ותרוייהו מתמי כרימ ומתני' דגיטין דלקח מן הים נחזר ולקח מן הים מקחו בטל דעד כאן לא קאמר ר' אחיר בבריית' לבר' כתובתה אלא בשני לקוחו' והא חזיכן דרחמנ' לא כתבה לו אלא בלוקח ראשון ולא בשני ומפרש טעמא דכיון דלוקח ראשון לא מפסיד מידי לא מחמת ולא מאונסין ולא מגרמי' ולא מפקדון ולא מגזלה ולא מאבידה ולא מגניבה ולא מהלואה ולא מטרפות ולא מלוקח ראשון ולא מלוקח שני ולא מכל הני דעלמא אלא מחמת עצמו בלבד ולא אמרי' אלא בלוקח שני דאי בלוקח ראשון אמרי' ליה אנא מכרי לך בחריות ואת מכרת לי בחריות ואנא מכרי לך בחריות ואת מכרת לי בחריות ומה לי מכרי לך ומה לי מכרת לי אלא בלוקח שני דאי אמרי' ליה אנא מכרי לך בחריות ואת מכרת לי בחריות ואנא מכרי לך בחריות ומה לי מכרי לך ומה לי מכרת לי מכרי לך בחריות ואת מכרת לי

ומוקמינן לכולהו בירושה דלוקח תימה מעיקרא כמי מוקמינן ביד הלוקח
תפוכי מטרתא לתה לי רחמ' הבעל מוכיח מיד הלוקח וחרייך
מיד הבעל ולוקח מיד לחרייך ואמר רבי דנפקא מינה כפוכיח הבעל מיד
הלוקח תחילה לם יעמוד פסידא בינו לחרייך יפסיד הלוקח ואינו נראה לי
דהכי הא דפריך מאי פנית מיהת דהכ' ומעמי נר מצוה
התם היינו לכולהו הכא לוקח
היה רוצה ליה פסידא מה הועילו חכמים
בתקנתם כיון דמיבעד פסידא בעל
ולחרייך ומפסי הלוקח שלא נראה לי דלאו
דווקא קאמר מוכיח הבעל מיד הלקוחות
אלא אפילו אם היה מוכיח הבעל מיד
הלוקח היה לחרייך מוכיח מיד הבעל
ולוקח מיד לחרייך מעיקרא כמי מוקימנא
ליה בירושה דלוקח מפני דאית ליה פסידא
ולא יוכל בעל להוכיח מידו:

מוי"ט ב"מ מה ז' זכיים עוד מ"מ סי' ריש ושאל שם סי' כא

ובן בעל חוב ובני לקוחות וכן אפילו ים
לתמוה אמאי לא טריכי דאי מקמייתא הוה אמינא
הראשון מוכיח מיד האמצעי כיון דאי לאמצעי
כל כך פסיד אתוכל לגבות מבעלה מיעבור
על ראשונה קודם ובירן תפסה לבל בעל
חוב מלוקח לה ואי אמצעי בעל חוב מלוק'
כדי שלא תכשל הלת בפני לוין לבל אפשר
בעלת חוב מלוקח לה לכך פריכי כולהו:

הדרן עלך מי שהיה נשוי

אלמנה

מוכ' מיכסי יקומיס
מעפה ידיה מלהן
גרסי' בלא ויו דאי
גרסינ'ומעפ'ידיה מלהן בויו היכי מצפית
ליה בגמרא לי כזוזא תכן אי הכזוזא תכן
על כורחיך כזוזא תכן מדקתני ומעפה ידיה
מלהן: תר':
ואין חייבין בקבורת אלא פסיט דאפי בעל
נופיה לא מחייב בקבורה היכא דלא
ירית כתובתה דקיימא לן קבורתה תחת
כתובת' ואל דהי נופ' קא מפקע לן מתניתין
דקבורתה תחת כתובת' דאלתי לא מתעכין
ליה בסוס מקום כמפכ' תיהו תימה הא לא
קתני ואין חייבין בפירקוכה ואי מפו' דבעי
לתני יורמי כתובתה חייבין בקבורת' הא
ליתי פסיט אלא מי יקברכה וכי תימ' ביבמ'
אלא לאתמועינן דיורמי כתובתה חייבין
בקבורתה ולא יורמי נכסי מלוג אם כן
מאי לאטטרי למידק לקתני יורמיה
יורמי כתובתה תיפוכי אמאי אם לה מכי
יורמין תיפוק ליה מדאטטריך למיתני הך
בבא כלל ואל דאטטריך לאתמועינן הפילו
היכא דלא מקלה אלמנה כתובתה כגון
דליכא אלא מטלטלי אינן חייבין בקבורתה
ואע"ג דהפתה הוו יורמי כתובתה כיון
מחינה נובה אותה מהם:
נזונת תכן וכאנשי גליל כו' הא לא מבעי'
ליה היכי אית לה דמתכויתו לעכין
הלכתא כמאן דהא לאכחן פלוגתא דרב
ושמואל בהא לעיל פילהי כערה ועוד ה
היכי פסיט בתר הכי מדשמואל הא אמואל
פסיק לעיל כאנשי גליל אלא נראה לי הכי קי"ל מזונות תכן ואפילו גליל אלא מהיכן מזונות על כרחך על יתומין והלכך מעפ' ידיהם מלהן אבל לאנשי יהודה מיהדעתה נזונ'
ויכולין למלקה אין מעפה ידיה מלהן או הניזונת תכן ואנשי יהודה דאפילו לאנשי יהודה דאי בעי לה יהבי לה אפילו הכי מעפה ידיה מלהן: תר': תא שמע

והא מעפ' בכל יום דדיינן דגזן דאתחדוף בני חרי שריף מתעבדי:
פרדיסא כרם לעפר גפנים ואילנות לכבלים בלא מעות
דכתב ליה במתלם פניה לילך תיפוק לרעית דין בלא כלום: דקק שזקין:
לאוכלה עפר גפנים: עביד דקים והדר
מלוה על הלקוחות: מכסי לך אמר
לפניהם מכסי לך ואחרייך לפלוני:
כי היכי תכא כרם דאמר מכירתו מפירה
ואחרייך לפלוני: ואמר אביי מכסי לך
כו' לקמן מוקי לה בפעתה בחרייקה
בחומר לפסולה הבעל מוכיח מיד הלוקח
אם בא לדון עמה יכול הוא לזכות בדין
פהוא לוקח הפסק: ואחרייך יכול להוכיח
מיד הבעל דכי אמר אביי אין לאחריס
בעיקר הבעל כלום מכיון לה כפירות פניה
וניפית אבל בחומר לפסולה הכי קאמ'לה
אחרייך ליקני בעל לה ליקני: ולוקח מיד
אחרייך כרבן פעמון דאמ' מכירה הרשו'
מכירה: ומוקימנן כם בירה דלוקח אין
בית דין מקיזין לבעל כדקאמר טעמיה
לקמיה: וכן בעל חוב ופני לקוחו דאובן
כופה בפעמון מכה ולו פתי פדות ומכרן
לפניה זו בחתמים וזו בחתמים וכתב בה
ללוקח פני דין ודברי אין לי עמך בה כלל
מיד הרשון וכאן אין לומר הנמתי מקום
פתובה היכנו פהרי חובו ככבר פתיקן
ולוקח רשון מוכיח מיד האמצי ובא אחר
ומוכיח לף זו מן הרשון ולוקח אני מכח
וחזרין חלילה עד פיעפו פפרים: וכן
לאמה בעל חוב פהי לה כתובתה על בעלה
ומכר אתי פרוטי לאנשים ואין לאנשים שלא
כדי כתובתה וכתבה לאני דין ודברים אין
לי עמך הרשון מוכיחה מיד לוקח הרשון
והוא מן הפני והאני מן הרשון ולוקח
רשון מיד האני וחוזרין חלילה:

הדרן עלך מי שהיה נשוי

אלמנה

מזונות: אין חייבין
בקבורת' אם מתה
מהרי יורמים נובים
כתובתה מיורמי האבל ועליהן לקוברה
מהרי בעלה תחת כתובת' חייב בקבורתה
פשטון: היכן יורמה היא תקבור עמה:
גמ' תכסי גליל היו כותבין אות תהא
יתבת בביתי ותיקנ' מנכסי כל ימי מגר
אלמנותיך בביתי: תכסי יהודה היו
כותבין עד פירצו היורמין ליתן לך
כתובתך לפיכך אם רצו היורמין כותבין
לה כתובתה ופוטרין אותה: הנוזנ' תכן אלמנה שנכנסה לבית
והכי קתני אלמנה הנזונת מנכסי יתומים פי
מעפ' ידיה מלה כל זמן שהם רוצי לזונה:

אלמנה ניזונת מנכסי יתומין
מעפ' ידיה שלהן
ואין חייבין בקבורתה יורשיה יורשי כתובתה
חייבין בקבורתה: גמ' איבעיא להו
ניזונת תנן או הניזונת תנן ניזונ' תנן וכאנשי
גליל ולא סגי דלא יהבי לה או דלמא הניזונת תנן וכאנשי יהודה ואי בעי לא יהבי לה

תא שמע אמר רבי זירא אמר שמואל מציאת אלמנ' לעצמה אי אמרת בשלמא הנזונת תנן שפיר אלא אי אמרת ניזונ' תנן ניהוו כבעל מה בעל מציאת אשה לבעל הכא נמי מציאת אשה ליורשיה לעולם אימא לך ניזונ' תנן טעמא מאי אמ' רבנן מציאת אשה לבעל' דלא תיהוי לה איבה הני תיהוי להו איב' אמר רבי יוסי בר חנינא כל מלאכו' שהאשה עושה לבעלה אלמנה עושה ליורשיה חוץ ממינ' הכוס והצעת המיט והרחצ' פניו ידיו ורגליו אמ' רבי יהושע בן לוי כל מלאכות שהעבד עושה לרבו תלמיד עושה לרבו חוץ מהתרת לו מנעל אמר רבא לא אמרן אלא במקום שאין מכירין אותו אבל במקו' שמכירין אותו לית לן בה אמר רב אשי ובמקום שאין מכירי' אותו נמי לא אמרן אלא דלא מנח תפילין אבל מנח תפילין לית לן בה' אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל המונע תלמידו מלשמשו כאילו מונע ממנו חסד שנאמ' למס מרעהו חסד רב נחמן בר יצחק אומ' אף פורק ממנו יראת שדי שנ' ויראת שדי יעזוב אמר ר' אלעזר אלמנה שתפסה מטלטלין במזונותיה מה שתפסה תפסה תניא נמי הכי אלמנה שתפס מטלטלין במזונותיה מה שתפס תפסה ובן כי אתא רב דימי אמר מעשה בכלתו של רבי שבתי שתפס דסקיא מלא מעו' ולא היה כח ביד חכמי להוציא מידה אמ' רבינא ולא אמרן אלא למזוני אבל לכתוב' מפקינן מינה מתקיף לה מר בר רב אשי מאי שנא לכתובה ממקרקעי ולא ממטלטלי מזונות נמי ממקרקעי ולא ממטלטלי אלא למזוני מאי דתפסה תפסה הכי נמי לכתובה אמר לי' רב יצחק בר נפתלי לרבינא הכי אמרינן משמיה דרבא כותי אמר רבי יוחנן משמי' דרבי יוסי בן זימרא אלמנה ששהתה שתים ושלש שנים ולא תבעה מזונות איבדה מזונות השתא שתים איבד' שלש מיבעיא לא קשיא כאן בעניי' כאן בעשיר' אינמי כאן בפרוצה כאן בצנועה אמר רבא לא אמרן אלא למפרע אבל להבא יש לר' בעי רבי יוחנן יתומים אומרים נתננו והיא אומרת לא נטלתי על מי להביא ראיה נכסי

לי אמרת במלמ' המזונות תכן ושתס לן תכן כחכמי יהורה: מפיר ליכל לחוקומי להה דשמואל בשתיכה כזונות: תלת לי אמר' ניזוכ' תכן ושתס לן כחכמי גליל וליכ' תלתכ' שתיכה כזונות אמתי מכירות לעצמ': מיתיבי יורשים כבעל: תיהוו להו ליב' דעל כרחס זכיס אות לבל מעם' ידיה מתקנו לבעלה תחת מזונות הוי ליורשים: כל מלאכות שבצניעות בפרק לף על פי טוחנת ואוכ'כו': חוץ מהצ'ג' שהכוס כו שהן מלאכו' המקרבו' חיב' והרגל רבר כדאמרי' כמי בהה מסכת' שלין נרה עום' אותן לבעלה חוץ מפיתרת מנעל שהרוחה אומר עבר כנעני הוא: מכח תפילת ליתן לן בה שלין דרך עכרים לחניות תפילין: למס מרעהו חסר המתים עכמו מרעהו תמי ממכו חסרי ואית דמסיק לה מדפתי לעיל מיניה ותומי כדאת ופתיך ליה למס מרעהו חסר: מה שתפסה תפסה ולא תסקו מיכח ואעג דפסקינ' הלכת בג' מכיל האם ממקרקעי ולא ממטלטלי הואיל ותפסה תפסה: דסקיא שהן של פור שקורי' ביאכא: עפילה היכולת ביר להתתין חלכך חוכחי לה תבעה לאו מחילה היא פר שלם אכי לבל עניית מדלא תבעתן מחלת: נמוע בומה לבה לבי דין הלכך בשתי שכי לאו מחילה היא: תלת לתפרע אותן שתי פנים שעברו חיברה: כתבו רמי מזונו לעבה שבאה: נכסי

בר אבא אמר רבי יוחנן כל המונע תלמידו מלשמשו כאילו מונע ממנו חסד שנאמ' למס מרעהו חסד רב נחמן בר יצחק אומ' אף פורק ממנו יראת שדי שנ' ויראת שדי יעזוב אמר ר' אלעזר אלמנה שתפסה מטלטלין במזונותיה מה שתפסה תפסה תניא נמי הכי אלמנה שתפס מטלטלין במזונותיה מה שתפס תפסה ובן כי אתא רב דימי אמר מעשה בכלתו של רבי שבתי שתפס דסקיא מלא מעו' ולא היה כח ביד חכמי להוציא מידה אמ' רבינא ולא אמרן אלא למזוני אבל לכתוב' מפקינן מינה מתקיף לה מר בר רב אשי מאי שנא לכתובה ממקרקעי ולא ממטלטלי מזונות נמי ממקרקעי ולא ממטלטלי אלא למזוני מאי דתפסה תפסה הכי נמי לכתובה אמר לי' רב יצחק בר נפתלי לרבינא הכי אמרינן משמיה דרבא כותי אמר רבי יוחנן משמי' דרבי יוסי בן זימרא אלמנה ששהתה שתים ושלש שנים ולא תבעה מזונות איבדה מזונות השתא שתים איבד' שלש מיבעיא לא קשיא כאן בעניי' כאן בעשיר' אינמי כאן בפרוצה כאן בצנועה אמר רבא לא אמרן אלא למפרע אבל להבא יש לר' בעי רבי יוחנן יתומים אומרים נתננו והיא אומרת לא נטלתי על מי להביא ראיה נכסי

בו תפיס' במלמ' מתלוה עם לה קם' דלא' דלה טריף ממעכדי לה מחכי תפיסה מסוס דיכול לתכוע הלוחתו מחיים לבל מלוקח קמה דלה טריף ממעכדי נס לה היה יכול לתכוע מחיי וכר' לי דדוקא מזוכי ואהו כמי תכאי בית ר' חלמוה רבכן טפי להועיל בה תפיס' והוה רבי ואת כמחץ לי כרכי בלה תפיסה נמי דהה אמר בפרק נערה אחר נפיס' סחין להן אחריו' ואחר נכסי' סחין להן אחריות מוכיחין לבניס מן הלעזה ודוקא כרבי דלעולס כרבי סמעון בן הלעזר ודוקא לבניס מן הבכות מוכיח לבל מן האחס לה והה דקא תוקיב מר בר רב אחי מאי מכח לפתובה כו' ובעי למימר מאי דתפסה תפסה לאו מסוס דהכי סבירה ליה דהה אדרבי עקיבה לה פליג דאמר הין תפיסה מועלת לאחר מיתה הלה הכי קאמר מאי דתפסה תפסה כלומר ברייתא דקתני דמועיל תפיסה למזונות לאחר מיתה על כורחך כרבי טרפון דאמר דתפסה תפסה ואל לרבי טרפון בפתובה נמי מאי דתפסה תפסה ורל והלכות נדולות פירשו דהכא מיירי בתפיסה מחיים ודוקא למזוני מהניה מבל לפתוב' לה מסוס הלה נתנה כתובה לגבות מתיים ומפקי בהלפות נדולות כרבינה ומפקי סהרי מפקי' בכולי הסס הלכתא כמר בר רב אחי בר מתיפך מכועה ואודית' וגס הערוך ורל מפקי כמר בר רב אחי בר מתיפך מכוע' וחיורי וכת' ומימיך כלו הפך לבן טפור הוה אעפ מכתב הריבן מרחה בתעובת הגלוני לית הלכתא כמר בר רב אחי הלה בתיפך מכועה ואודית' רומה הוה סהג עכמן לין תופסו' כלות' מפקי' לית הלכתא כמר בר רב אחי בתיפך מכועה ונל דמר בר רב אחי דקאמר לעולם אימא לך ניזונ' תנן ולאו דסל הכי ורל פסק כמר בר רב אחי והרב' החרכתי אז לעיל בריש הלוחב: מר': אבל מכת מפלין לו' לן בה אעג דבמלמ' דקאמר לה תכיח מן סהכית תפילין בשני לכחן מלא יפה לחזון מלא לעצמ' לפי בשעה שהיה מזונות הואיל והן יכולין לסלקה לה הוו כבעל לעג דמעשה ידיה סלהן הלה אי אמרת מזונות תכן וכחכמי גליל אבל לחכמי יהורה מעם ידיה לעצמ' על כרחך לחכמי גליל הוה דלחכמי יהורה לחמיעיכן מעשה ידיה לעצמה וכל סכן מציאתה וכיון דלחכמי גליל דקאמר לחתי מציאתה לעצמ' והה לדידהו הוו דהה ניהוו כבעל ולא סבי דלא יהבי לה ואותר רבינו תם דחלמה דקאמר סמואל דקי לחתכי ולאו מעוש דכלאו הכי לא פסיט אפיר דהכזונות תכן כמו סהכיחתי דעל כרחך לגבות דחכמי יהורה דקאמר סמואל ודוק מציאתה לבל מעשה ידיה ליתומי' לא כי היכי דלא תקשי דשמואל דחדמוך דחיהו סביר ליה כחכמי גליל לעיל ומה אפירם הקונטרס הי לחתכי בשלמא הכזונ' תכן אפיר דמוקמיכן מילתא דשמואל בשהיה ניזונת קמה דחי בשחיכ' כזונת פשיט ופ' לימה מעשה ידיה לעצמה וכל סכן מציאתה דהויא כהפרפה שעל ידי הרחק כרחמיכ לעיל בריש מציאת האשה ועוד דכי היכי דחי תכן הכזונת מוקמיכן למילתי דשמואל בשהיכ כזונ' כגון שכתבו לה היורשי כתוב' הכי נמי הי תכן כזונ' וכחכמי גליל תפיסו למימ' דמילתיה דשמואל מיירי בילוחת שכתבה כתוב' בבי דין חכר חפי לחכמי גליל: מר': אבל מכת תפלין לו' לן בה אעג דבשלמא דף כה ע"ב הכא סכתרמלה תכיח הו שהכית תפילין בשני לכחן מלא יפה לחזון שלא

נכסי בחזקת יתמי קיימי ועל אלמנה להביא ראיה או דלמ' נכסי בחזקת אלמנה קיימי ועל היתומי' להביא ראיה תא שמע דתני לוי אלמנה כל זמן שלא ניסת על היתומים להביא ראיה ניסת עליה להבי' ראיה אמר רב שימי בר אשי כתנאי מוכרת וכותבת אלו למזונות מכרתי ואלו לכתובה מכרתי דברי ר' יהודה ר' יוסי אומ' מוכרת וכותבת סתם וכן כחה יפה מאי לאו בהא קמיפלגי לרבי יהודה דאמר בעי לפרושי נכסי בחזקת יתמי קיימי ועל האלמנה להביא ראיה ורבי יוסי סבר לא בעי לפרושי ועל היתומי' להביא ראייה ממאי דלמא דכולי עלמא נכסי בחזקת אלמנה קיימי ורבי יהודה עצה טובה קא משמע לן דלא ליקרו לה רעבתנותא דאי לא תימא הכי הא דבעי רבי יוחנן תיפשוט ליה ממתניתי' מוכרת למזונות שלא בבית דין וכותבת אלו למזונות מכרתי אלא ממתני' ליכא למשמעמינה רעצה טובה קא משמע לן הכא נמי עצה טובה קא משמע לן אי נמי דכולי עלמ' נכסי בחזקת יתמי קיימי והיינו טעמא דרבי יוסי כראביי קשישא דאמ' אביי קשיש' משל לרבי יוסי למה הדבר דומ' לשבים מרעשאמ' תנו מאתי' זוז לפלוני בעל חובי רצה בחובו נוטלן רצה במתנ' נוטלן אם נכסי הבעל: בחזקת יתמי והיא המוכיחה מהם ועליה להביא עדים מהנך יתומים בפניהם אלא קבלה וכל זמן אלא תביא עדים לא תגבה: בחזקת אלמנה קיימי מדרי נמתעברו בתנאי בית דין: כמאי והיא בלה לקבוע מזונות אל פניס מעברו: עליה להבי' רחיה דמסניסת אין הנכסי ברשותה: וכותבת אלו למזונות במטרות המכירה מהיכ כותבת ללקוחות כותבת את המכור למזונות וכשהיא מוכרת לגבוי כתובה תפרש בתוך הסטר לכתובה מכרתי: וכך כחה יפה כדמיפין לפרושי: מאי לאו בהא פליגי דרבי יהודה דאמ' הפי יפה לה סבר נכסי בחזקת יתמי קיימי ואי לא פירש מה לכתוב ומה למזונו' סוף כשתבא לתבוע יאמרו לה מה ממכר לכתו' מכרת ונקבלת כתובתך ואת לחם אם תקנו לי מזונות מאכלתי הם יאמרו נתקנו לך מטלטלין תמיד במזונותיך והם כאמרים: ורבי יוסי סבר בחזקת אלמנה קיימי והיא תחזיק בהם לגור מזונותי וכתובתה ועליהם להביא ראיה לפיכך הסתם יפה לה מפני לקוחו' שלקחו מדו' מבעלה שאם יכלו כל נכסי היתומים תחפוד כלמה ש מכר למזונו' ועל הלקוחו' שלקחו מבעלה תחזור על כתובתה שאם תפרש לכתובה מכרתי לה תוכל לומר לך מזונות ועל הלקוחו' לא תחזור על מזונותיה דהכן אין מוכיחין למזון האשה והבנות מנכסים מסועבדין: דלא ליקרו לה רעבתנותא הרואה ממכרת כל קרקעות אלה סבור ממכרתן למזונו' מוכי עליה אם רעבתנות ומוב אין לרם נוסאה: דאי לא תימא הכי דטעמא דרבי יהור' לאו משו' נכסי בחזקת יתמי הוא: הא דבעי רבי יוחנן על מי להביא ראיה כהי דתניא דפלונקא דר' יהודה זר' יוסי לא אמיע ליה מתני' מיהא אמיע ליה שהמפה נכנית תמיד בבית המדרש: תפשוט ליה מהיכא דתניא דמי מכרה לה לפרוסי כרבי יהוד' דעבה טוב' קא משמע לן דלא ליקרו לה רעבתנותא: אי נמי דכולי עלמ' נכסי בחזקת יתמי קיימי והיינו טעמא דרבי יוסי כראביי מכלל דעד השתא לא אמיע ליה כדעתיה לרבי יוסי היא טעמ' וכר' לרבי דהיינו יפוי כח השתא דמתוך שהיא מוכרת בית היא מרוחת לומר אלו מכרתי למזונות ולא יוכלו היתומין לומ' לה אם שהיתה לגבות כתובתה כמו שהיו יכולי' לומר לה אם היתה כותבת אלו למזונות אלא היו יכולין לומ' אחר המזונו' אחלה לבל לעכיין טריפת לקוחו' לכתי לא אמיע ליה כדעתיה עד דמסיק דכולי עלמא נכסי בחזקת יתמי קיימי ראוי לא מכי יתומים לא יפוי כח מל גבי יתומים לא תהא כחמת לומר כולם למזונות מכרתי מהרי בחזקת יתמי קיימי ואם תאמר מה יפוי כח הוא השתא דקאמר הכל מכרתי למזונות ולא חיברה וכי לית זו חוכחה דמקר הוא מהרי גם לכתובה מכר' ול' מאי טעמא מהתה מתי' לו מלם מניס ולא תבעה מזונותיה חיבר' מזונותי' דמדלא תבעת' אם כן מחלתה והכא ליכא למימר הכי דאיכא למימר דלא תמסה לתובעה מפוס מיכולה לומר הכל מכרתי למזונות וגם לפי' הקונטרס לית זו חוכחה מאומר' ללקוחות הכל מכרתי למזונות מהרי אין לה ליגבות ממעבדי אם לא לפי מלין קבוצין כדפרמ"ינן בגטין והכא לעולם ים ללקוחות לאם לקוחי הרעתיה ומפוס כתובה לחניח מבני חרי כפיעור כתובה לף על פי ממכרה לכתובה כיון מיכולה לומר למזונות מכרתי: מר' ואם תאמר והלא יכולין לומר לה הנחנו לך מקום ליגבות ממנו ול' דהוי כמו לתתרוף בני חרי דגביה ממעבדי כדאמרן לעיל ולא מייך הכא למימר לכפסה בידיה מהרי עמתה לבורך מזונות לי נמי בלקוחות מלקחו לחר ממכרה:

דרבי יהודה כגר נכסי בחזקת יתמי קיימי ועל האלמנה להביא ראיה לטעמא דפריפית לעיל מפוס הא דתנא מלה תבע' מזונותיה מוכח מהדין עם היתומי' מאומרי' פתנו מכאן והבא תאמי עליה להביא ראיה הא לא מייך הכא דמתי' דמהיכ ממכרה נכסים ונראה דהיינו טעמא לעיל דעליה להביא ראיה מפוס דלא מייך אתם לומר מה הועילו חכמים בתקנתם אם נאמר לומר פרעו מזונות מעברו מהרי היא יכולה לתבוע כל מעת תחלת מזונות הבחין וכן הכא יכולה היא לכתוב אלו למזונות מכרתי ואלו לכתובה מכרתי: מר'

תפשוט לה מתקניתין כו' אם תאמר מאי קלקל דעתין מעיקרא דלא תפשוט ל' דקלקל דעתיה דמתניתין ודאי מפוס עצה טובה אבל ברייתא לא מפוס עצה טובה אלא מפוס כחה יפה דומיא דרבי יוסי נראה לי:

רצה בחובו נוטלו רצה במתנה נוטלו אלא קשיא רצה בחובו נוטלו מבני חרי ומוב לא יוכל לגבות המתנה ממעבדי מפוס הכי קאמר אם נוטלו במתנה לא כך יפה כחו פירום אם נוטלו במתנה מבני חרי מיכול לטרוף החוב ממעבדי וכן ממע מתוך פירום הקונטרס ונקמה לרבי דף קלא דבעולהי ים נוחלין תניא אביב תרע מאחי תנו מחי זוז לפלו' בעל חובו כרחוי לו נוטלו ונוטל את חובו ודלמא כרחוי לו בחובו קאמר ומאני הא מני ר' עקיבא הוא דאיית ליה' יתידה ממעמ דאם לא אמר אלא תנו מאתים זוז לפלוני בעל חובי ולא אמר כרחוי לו ליכא נוטל מתיהן וכר' דאי הוה גרים אתם לבעל חובי הוה ניחא דודאי כי לא אמר לפלוני אלא דקאמר לבעל חובי ממעמ דבחובו קאמר מיתנו לו אם לא אמר כרחוי לו ים מפרי מכתוב בהן כך ולא כתוב בהן לפלוני אבל היכא דכתב לפלוני בעל חובי ניכר מהלמון דבמתנה קאמר מיתנו לו ודבר זה תלוי בסברא:

עין משפט

מסורת השס

אם נתנן במתנה לא כך יפה כחו כיצד מוכר אמר רבי דניאל בר רב קטינא אמר רב הונא מוכרת אחת לשנים עשר חדש ולוקח מפרנס אחר לשלשים יום ורב יהודה אמר מוכרת לששה חדשים ולוקח מפרנס אחת לשלשים יום תניא כוותיה דרב הונא מוכרת לשנים עשר חדש ולוקח מפרנס אחת לשלשים יום תניא כוותיה דרב יהודה מוכרת לששה חדשים ולוקח מפרנס אחת לשלשים יום אמר אמימר הילכתא מוכרת לששה חדשים ולוקח מפרנס אחת לשלשים יום אמר ליה רב אשי לאמימר דרב הונא מאי אמ׳ליה לא שמיע׳לי כלומר לא סבירא לי בעו מיניה מרב ר צ ה ששת מוכרת למזונות מהו שתחזור ותטרוף לכתובה קמיבעיא להו ברב יוסף דאמר רב יוסף ארמלתא דזבין אחריות אית׳מי ובי דינא דזבין אחריות איתמי מאי ביון דאחריות איתמי טרפא או דלמא מצי אמרי לה ניהי דאחריות דעלמא לא קבילת עילוך אחריות דנפשך מילא קבולי קבילת אמר ליה תניתוה מוכרת והולכת עד כדי כתובתה וסמך לה שתגבה כתובתה מן השאר שמע מינה שיירא אין לא שיירא לא ודלמא עצה טובה קא משמעלן דלא ליקרו לה הדרינתא אם כן ליתני גובה כתובתה מן השאר מאי סמך לה שמעמינה שיירא אין לא שיירא לא איבעיא להו זבין ולא איצטריכו ליה זוזי הדרי ר צ ו זביני או לא הדרי זביני תא שמע דההוא גבר׳ דזבין ארעא לרב פפא דאיצטריכו ליה זוזי למיזבן תורי לסוף לא איצטריכו ליה ואהדרי׳ ניהלי׳ רב פפא לארעי׳ רב פפא לפנים משורת הדין הוא דעבד׳ תא שמע דההוא בצורתא דהות בנהרדעא זבנינהו כו׳עלמא לאפרנייהו לסוף אתו חיטי אמ׳להו רב נחמן דינא הוא דהדרי אפרני למרייהו התם נמי זביני בטעות הוו דאינלאי מילתא דארבא בעקולי הוה קיימא אי הכי היינו דאמר ליה רמי בר שמואל לרב נחמן אם כן נמצאת מכשלן לעתיד לבא אמר ליה אטו כל יומא בצורתא שפיחא אמר ליה אין בצורתא בנהרדעא משכח שכיחא והילכתא זבין ולא איצטריכו ליה זוזי הדרי זביני: מתני׳ אלמנה בין מן האירוסין בין מן הנישואין ר צ ז מוכרת שלא בבית דין רבי שמעון אומר מן הנישואין מוכרת שלא בבית דין מן האירוסין לא תמכור אלא בבית דין מפני שאין לה מזונות וכל שאין לה מזונות לא תמכור אלא בבית דין: גמ׳ בשלמא מן הנישואין משום מזוני אלא

או דלמא כיון דאחריות דעלמא כו׳ולא דמי להיות דלעיל דאחריות מיכר סרה למעון פלא באחריות וחזר ואחריות ולקחה מסתיין באחריות דכמסקנת תמ׳דכא כיון דאחריות דעלמא לא קביל עילויה אחריות דנפסיה מי לא קביל עילויה לא דמי דהת׳דאי כיון סרחובן לוה דין הוא סיטרפו ממנו הקרקע ואין על מעמו לפרוע כיון דבא לידי

גר פנים

רחוב הבא מקבל המעון׳אבל הכי מהיורסין חייבין לה מזונות יכולה למכור ולחזור ולטרוף מהרי כפחותה וטורפת חוב פלא היא כפרעת ואין כאן עיוות הדין כלל:

וסמך לה מתגבה כתובתה מן הפה ואם תאמר מאי נפקא לה מינה בין מה שמתחזור ובין מה שמתמכור לכתוב נפק׳מינה שתוכל למכור ביחד כדי כתובתה אבל למזונות אינה מוכרת אלא לפחות חדשים ולוקח מפרנס אחד לשלשים יום ועוד אם נפחת אחר שמכר הלוקח לה יתן כל אחת לפ יום ולא תוכל לגבות מהן לכתוב דהא מתלטלין ניכסי ומזונו׳ איבד: מאי סמך לה מ״ם סייר אין לה סייר לה ואם תאמר תקפי מהכ לרמי בר חמ׳ דהוה בעי למיתי לעיל גבי רחובן שמכר פר׳ למעון דאפילו אחריו דנפסיה לה מקבל עילויה והא בהך ברייתא אמרינן גבי הפה אחריות דנפסה מיה׳ קיבלה פלא וכל שכן התם לפי שם שפירשנו לעיל ול׳ל דמיבי למיתי רמי בר חמ׳ דהכ ודאי אחריו דנפס׳מקבלת דהא חיכה מוכרת בהדיה ס״ל באחריות לבל התם שמכר לו בהדיה פלא באחריות דנפסיה לה מקבל עילוי מ״ר: זבין ולא חיצטריכו ליה זוזי סדרי זביני כו׳ וכגון סגילה דעתו בשעת המכר דאמר דלוכן תורי קא זבין להו דאי סתם הוו להו דברים שבל וכן בפרק ב׳ דקדושין גבי ההוא גברא דזבי נכסי לדעת למיכס לאחרא דיפרוק התם נמי בדגלי דעתי ום דברים סחיכו מוכיל בהם גילוי דעת כר סיכ׳כגון הם היה מוכר מלבושיו לדעת למיכס לאחרא דיפרוק להם ודאי כיון דגלו דעת כך קנה

דף 3

מיי׳ פ״ו מה׳ מכירה סמג עשין נב טור שלח ש״ע סי׳ קנ סעי׳ ב

מיי׳ פ״ו מה׳ אישות ומיי׳ פ״ב מה׳ מלוה סמג עשין סח טור שלח ש״ע סי׳ נג סעי׳ ב

אלמנה מן האירוסין הוה דלא נפישי מן דידה לאכל גרוסי כו׳ פירש רבינו חכמ׳ גרוסה כפיפי מן דידה ריש לה תוספת והוחיל ויש לה לגבו׳ כל כך לימא מתכוון מלא בבית דין לומי ים לפרש פסיקא דין יותר ליכתוב פסיקא בזויי יותר מן האלמנה:

לאתויי מגורסת ואיכא מגורסת פירש ר׳ פנחס

הקונטרס דלגבי חורחים קא ממעט לן דמגורסת ואיכא מגורסת איכא נוכח מזונות מן היתומים מן היא מילתא דפסיט׳ דמפיק ממיל מגורס נמורים היתה לה תוכיח מזונו׳ מן היתומים הלכך נראה כפירוש רבינו חכמ׳ לאתויי מגורס׳ ואיכא מגורסת היה דקמ׳ כל מלי לה מזונות מן המכור הוי ים לה מזונות תמכור מלא בבר׳ ואי זו היא זו שאינה מן הכסותי ומרב׳ מגורס׳ היכי מגורס׳ ואי לתתו מלי קא ממעט לן מן מכור מלא בבר׳ דמקי לתיי׳ דעיק דמילת׳ לאמעוטי דאף המכיר מלא בבית דין קא ממעט לן דאף על גב דלא מדיפי היא כזונת מלא מסו׳ דאגב ריבה מלקא דעתי׳ דלא תקנו לם רבנן למכור מלא בבית דין רבני לה אי לית לה אפילו בבית דין:

מברה פתובתה נראה לי דהיינו מפה ומלקי והסת לתי מפי לקמן לה תמכור המלר זת בבי׳ דין דהיינו תוספת: מתניתין מני רבי שמעון היא דתניא כו׳ ואם תאמר אימא תיבעי חן הא נמי תנינא כל שאין לה מזונות לארוויי מאי לאו לאתויי מגורשת בדרבי זירא דאמ׳ רבי זירא כל מקום שאמרו מגורשת ואינ׳ מגורשת בעל חייב במזונותיה ר׳ ס תא שמע כשם שמוכרת שלא בבית דין כך יורשיה יורשי כתובתה מוכרים שלא בבית דין בשלמא למאן דאמר לפי שאין אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין כי היכי דאיהי לא ניחא ליה דתיתבזו יורשים נמי לא ניחא ליה דליבזו אלא למאן דאמר משום חינא יורשיה מאי חן איכא תרגמה עולא כגון שירשתה בתה או אחותה: מתני׳ מכרה כתובתה או מקצת׳ משכנה כתובתה או מקצת׳ נתנה כתובתה לאחר או מקצת׳ לא תמכור את השאר אלא בבית דין וחכמים אומרים מוכר׳ היא אפילו ארבעה וחמשה פעמים ומוכרת למזונות שלא בבית דין וכותב למזנו׳ מכרתי וגרושה לא תמכור אלא בבית דין: גמ׳ מתניתין מני רבי שמעון היא דתניא מכר׳ כתובתה משכנה כתובתה עשתה כתובת׳ אפותיקי לאחר אין לר׳ מזונו׳ דברי רבי מאיר ר׳ שמעון אומר אע׳פ שלא מכרה ולא משכנה כתובת׳ אלא מחציתה אבד׳ מזונותיה למימ׳ דרבי שמעון סבר דלא אמרי׳ מקצת כסף ככל כסף ורבנן סברי אמרינן מקצת כסף ככל כסף הא איפכא שמעינן להו ותניא והוא אשה בבתוליה פרט לבוגרת שכלו בתוליה דברי רבי מאיר רבי שמעון מכשירין בבוגרת התם בקראי פליגי רבי מאיר סבר בתולה אפילו מקצת בתוליה בת״ל עד דאיכא כולהו בתולי בבתוליה בכרכה אין שלא כדר׳ לא רבי אלעזר ורבי שמעו׳ סברי בתולה שלימה משמע בתוליה אפילו מקצת בתולים

פסורת הש

חלה מן האירוסין מילטעמא לא לאתויי רבנן לבית דין ככל פלר מזנ׳ילי מלר חוב: תמוס חיכא פיהו בעליהן לחן בעיניהן ולא יתנו הנפי מלוסת לאנפים: גרוס׳ נמי בציל מן הקנתא דמפוס חיכא פהרי תקנת חכמים היא ולא מהבת הבים הלבמה מה לי אכוזה מה לי אכוזה: ר׳ סמע׳ היא דלית ליה חיכא דבבי אלמנה מן האירוסין נמי מפוס דלכתובה קא מזבל לא לה תמכור חלה בבית דין: דלה נפים מן דידה מלא היתה לה חיבת בילה ולא ירע בעיני הנפים אם הוטרחה זו: לימא קבפי מן ואפילו לרבי שמעון: הא נמי תניא בפיפא דמילתיה דרבי מתעין לה לאתוי גרוסה מן האירוסין דאי מן האירוסין הא אמעינן אלמנה וכל אפן גרוס׳ מגורסת ואיכא מגורס׳ ומן האירוסי׳ ולא לאמעינן דלא תמכו לכתובת׳ אלא בבר׳ דהא מצמינן ממעינן לה חלה חנב חורחים ממעינן דמגורסת ואיכא מגורסת כגון זרק לה גיט בפק קרוב לה בפק קרוב לו כרמי׳ הרבים מן לה מזונות מן היתומים אם מת: כדר׳ זירא דאמר בעלה חייב במזונותיה בחיי מפוס דמפוכבת בפביל להנאת אבל לאחר מיתה לא דלמא גרוסה הוו ואין לה מזונות דמפסיקא לן מפקינן מזונה: יורמיה יורמי כתובתה גרסינן ולא גרסינן ויורמי: מאי מן לימא הרי הנטרמי לבית דין לנפים הם: פירמת בתה הן לחוקה דמפוס דידה בעינן תקנתא מלא תימפך מלהנפא: מתני׳ לא תמכור את המלר כו׳ רבי מפעון קאמר לה דאמר פניא קמ״ע ניעין קמ״ו מלא מן מכירן בבית דין חלה למזונות וחכי מוקי לה בגמרא כרבי מפעון: וחכמים אומרים מוכר׳ היא לכתוב לפילו לפרקים ואף על פי כן מוכרת בנתים למזונות מלא בבר׳: וכותבת בפטר המכירה: למזונות מכרתי מפוס עכת טובה כדאמר לעיל: וגרושה לא תמכור לכתובה: חלה בבר׳ לאו טעמא מפוס לימו ובתולה דאיכפת לים ולאתן דאוקי טעמא מפוס חיכא הא רבי מפעון היא: גמ׳ מתניתין מני תנא קמא דמתניתין: מכרה כתובתה כולה אין לה מזונות: לא אתרינן מקצת כסף מוכר הבתולות אים לה עדיין עליהם הרי הוא ככלו ואין לה מזונות: פרט לבוגרת ולא אמרינן מקצת בתולים ככל הבתולים: בתולה אי הוי כתיב והוא אשה בתולה יקח: בבתולים

אלא מן האירוסין מאי טעמא אמר עלא משום חינא רבי יוחנן אמר לפי שאין אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין מאי בינייהו איכא בינייהו גרושה למאן דאמר משום חינא גרושה נמי בעיא חן למאן דאמר לפי שאין אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין גרושה לא איכפת ליה תנן וגרושה לא תמכור אלא בבית דין בשלמא למאן דאמר לפי שאין אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין גרושה לא איכפת ליה אלא למאן דאמר משום חינא גרושה נמי בעיא חן הא מני רבי שמעון היא אי רבי שמעון תנא ליה רישא מן האירוסין לא תמכור כו׳ מהו דתימא אלמנה מן האירוסין הוא דלא נפיש חן דידה אבל גרושה דנפיש חן דידה אימא תיבעי חן הא נמי תנינא כל שאין לה מזונות לארוויי מאי לאו לאתויי גרושה לא לאתויי מגורשת ואינה מגורשת בדרבי זירא דאמ׳ רבי זירא כל מקום שאמרו מגורשת ואינ׳ מגורשת בעל חייב במזונותיה ר׳ ס תא שמע כשם שמוכרת שלא בבית דין כך יורשיה יורשי כתובתה מוכרים שלא בבית דין בשלמא למאן דאמר לפי שאין אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין כי היכי דאיהי לא ניחא ליה דתיתבזו יורשים נמי לא ניחא ליה דליבזו אלא למאן דאמר משום חינא יורשיה מאי חן איכא תרגמה עולא כגון שירשתה בתה או אחותה: מתני׳ מכרה כתובתה או מקצת׳ משכנה כתובתה או מקצת׳ נתנה כתובתה לאחר או מקצת׳ לא תמכור את השאר אלא בבית דין וחכמים אומרים מוכר׳ היא אפילו ארבעה וחמשה פעמים ומוכרת למזונות שלא בבית דין וכותב למזנו׳ מכרתי וגרושה לא תמכור אלא בבית דין: גמ׳ מתניתין מני רבי שמעון היא דתניא מכר׳ כתובתה משכנה כתובתה עשתה כתובת׳ אפותיקי לאחר אין לר׳ מזונו׳ דברי רבי מאיר ר׳ שמעון אומר אע׳פ שלא מכרה ולא משכנה כתובת׳ אלא מחציתה אבד׳ מזונותיה למימ׳ דרבי שמעון סבר דלא אמרי׳ מקצת כסף ככל כסף ורבנן סברי אמרינן מקצת כסף ככל כסף הא איפכא שמעינן להו ותניא והוא אשה בבתוליה פרט לבוגרת שכלו בתוליה דברי רבי מאיר רבי שמעון מכשירין בבוגרת התם בקראי פליגי רבי מאיר סבר בתולה אפילו מקצת בתוליה בת״ל עד דאיכא כולהו בתולי בבתוליה בכרכה אין שלא כדר׳ לא רבי אלעזר ורבי שמעו׳ סברי בתולה שלימה משמע בתוליה אפילו מקצת בתולים

אלמנה מן האירוסין הוה דלא נפישי מן דידה לאכל גרוסי כו׳ פירש רבינו חכמ׳ גרוסה כפיפי מן דידה ריש לה תוספת והוחיל ויש לה לגבו׳ כל כך לימא מתכוון מלא בבית דין לומי ים לפרש פסיקא דין יותר ליכתוב פסיקא בזויי יותר מן האלמנה:

לאתויי מגורסת ואיכא מגורסת פירש ר׳ פנחס

הקונטרס דלגבי חורחים קא ממעט לן דמגורסת ואיכא מגורסת איכא נוכח מזונות מן היתומים מן היא מילתא דפסיט׳ דמפיק ממיל מגורס נמורים היתה לה תוכיח מזונו׳ מן היתומים הלכך נראה כפירוש רבינו חכמ׳ לאתויי מגורס׳ ואיכא מגורסת היה דקמ׳ כל מלי לה מזונות מן המכור הוי ים לה מזונות תמכור מלא בבר׳ ואי זו היא זו שאינה מן הכסותי ומרב׳ מגורס׳ היכי מגורס׳ ואי לתתו מלי קא ממעט לן מן מכור מלא בבר׳ דמקי לתיי׳ דעיק דמילת׳ לאמעוטי דאף המכיר מלא בבית דין קא ממעט לן דאף על גב דלא מדיפי היא כזונת מלא מסו׳ דאגב ריבה מלקא דעתי׳ דלא תקנו לם רבנן למכור מלא בבית דין לבני לה אי לית לה אפילו בבית דין:

מברה פתובתה נראה לי דהיינו מפה ומלקי והסת לתי מפי לקמן לה תמכור המלר זת בבי׳ דין דהיינו תוספת: מתניתין מני רבי שמעון היא דתניא מכר׳ כתובתה משכנה כתובתה עשתה כתובת׳ אפותיקי לאחר אין לר׳ מזונו׳ דברי רבי מאיר ר׳ שמעון אומר אע׳פ שלא מכרה ולא משכנה כתובת׳ אלא מחציתה אבד׳ מזונותיה למימ׳ דרבי שמעון סבר דלא אמרי׳ מקצת כסף ככל כסף ורבנן סברי אמרינן מקצת כסף ככל כסף הא איפכא שמעינן להו ותניא והוא אשה בבתוליה פרט לבוגרת שכלו בתוליה דברי רבי מאיר רבי שמעון מכשירין בבוגרת התם בקראי פליגי רבי מאיר סבר בתולה אפילו מקצת בתוליה בת״ל עד דאיכא כולהו בתולי בבתוליה בכרכה אין שלא כדר׳ לא רבי אלעזר ורבי שמעו׳ סברי בתולה שלימה משמע בתוליה אפילו מקצת בתולים

פירום בפיכן פחוקת מקנת בתולים יחו קיימים בכל מקום ולא מפי למימ׳ פלא כדרכה לא דלמקום קרי מיניה:

בבתוליה בתקוף בתולים מקפיד הכתוב לכל בעלה מלא כרכ' והי' נפר' כפרי לכהן גדול: בתוליה קיימין לעכין בעילה מלא נבעלה לפילו מלא כרכה: דתפסה כסף דכספה ולא היה בו מעור כתובתה: גרידה מבוע' מלא גבתה יותר: מפתה לעכמה לקחה מרה חיתומים לעכמה בסומת שתובתה: לא עכמה ולא כלום ואם רמו היתומי להנבות' מעות לחר זמן חוזרין ונוטלין חותה: מתן מס לך ממי שקבלת מכיר' זו לא מבית דין זלא חיתומין לפיכך לא יפה הקרקע מרשות היתומין לבל היכ' דמעת לחחרי נפך מרשות היורשין פחרי שחנו לם חכמים רשות למכור: כיפחת מפנה לפון לחר כפיתה גר עכי חלמנ' פקורין קולי: מתנ' פוה מחתים בתנם נקבלה כתובתה דחמרינן לה חת חפפרת: מכרה בטל פחותו דיכר לך לה רשות למכור נמקח שכל המכר טעו פחרי בבית לחת היה: לעולם מכרה קיים והיל תחזיר חת הדינר ליורשי דמקי המפירתן: עד שיהה בחוכחה כדי פילו לח היתה החוכחה היה מפקיד בפרם בת תמנת קבין זו החוכחה עכמה תמנה קבין והוי הדין שם נמלוי ליתומים שם לבר מחוכחה ש קבין רבין דים ליתומים קרקע שם כמינ' פדה יחמרו לה לין רמוכין למכור קרקע הרחוי לנו חבל לח שם לין החוכחה דחוים להכמוך לכדי פדה לה המפקידתן כלום: ובבנה בת חבי קב פזה פ עור ג' ו: וכדברי רבי עקיבה שממנו מתנו כמקום פחר בית רובע חוץ פיער בנה: גמ' כאן מכח

מתני' אלמנה שהיתה כתובתה מאתים ומברה שוה מנה במאתים או שוה מאתים במנה נתקבלה כתובתה היתה כתובתה מאתים ומברה שוה מנה במאתים או שוה מאתים במנה נתקבלה כתובתה היתה כתובתה מנה ומברה שוה מנה ודינר במנה מכר בטל אפילו היא אומרת אחזיר דינר ליורשין מכר בטל רשבג אומר לעולם מכר קיים עד שתהא שם כדי שתשייר בשדה בת תשעה קבין ובנינה בת חצי קב וכדברי ר עקיבא בית רובע היתה כתובתה ארבע מאות זוז ומברה לזה במנה ולזה במנה ולאחרון יפה מנה ודינר במנ של אחרון בטל ושל כולן מכרן קיים: גמ' מאי שנא שוה מאתים במנה דאמרי לה את אפסדת שוה מנה במאתים נמי תימא אנן ארווחנא אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה כאן בבתוליה שיהו כל בתולי קיימין בין בכרכה בין שלא בכרכה ההיא איתתא דתפסה כסא דכספא בכתובת קתבעה מזוני אתאי לקמיה דרבא אמר להו ליתמי זילו הבו לה מזונות לית דחש להא דרבי שמעון דאמ לא אמרינן מקצ כסף ככל כסף שלח ליה רבה ברי' דרבא לרב יוסף מוכרת שלא בבי דין צריכה שבועה או אין צריכה שבועה ותיבעי לך הכרזה אמר ליה הכרזה לא קמיבעיא לי דאמר רבי זירא אמר רב נחמן אלמנ ששמה לעצמה לא עשתה ולא כלום היכי דמי אי דאכרוז אמאי לא עשת ולא כלום אלא לאו דלא אכרוז ולעצמה הוא דלא עשתה ולא כלום הא לאחר מה שעשתה עשתה לעולם ד' כרוז ודאמרי לה מאן שם לך כי האי דההו' לך פ דהה נפיל בפלהי הכותב מוקי רבי ירמיה ש גבר דאפקידו גביה כספא דיתמי אזל שמה לנפשיה בארב מאה זוזי אייקר קם בשית מאה אתא לקמיה דרבי אמי אמ ליה מאן שם לך והילכתא צריכה שבועה ואינה צריכ הכרזה: ש א

מתני' אלמנה שהיתה כתובתה מאתים ומברה שוה מנה במאתים או שוה מאתים במנה נתקבלה כתובתה היתה כתובתה מאתים ומברה שוה מנה במאתים או שוה מאתים במנה נתקבלה כתובתה היתה כתובתה מנה ומברה שוה מנה ודינר במנה מכר בטל אפילו היא אומרת אחזיר דינר ליורשין מכר בטל רשבג אומר לעולם מכר קיים עד שתהא שם כדי שתשייר בשדה בת תשעה קבין ובנינה בת חצי קב וכדברי ר עקיבא בית רובע היתה כתובתה ארבע מאות זוז ומברה לזה במנה ולזה במנה ולאחרון יפה מנה ודינר במנ של אחרון בטל ושל כולן מכרן קיים: גמ' מאי שנא שוה מאתים במנה דאמרי לה את אפסדת שוה מנה במאתים נמי תימא אנן ארווחנא אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה כאן

אמר ליה הכי לא קא מיבעיא לי דפמיטה פלינה הכרזה והם תאמר הא תאמרין לעיל לכרגא למזוכי ולקבורה מזבניך בלא הכרזת מפמע הא למלי בעיכן הכרזה ועוד תכן בערכין פוס היתומין ל יוס ואמר רבי הני מילי כסבית דין מוכרין דאי טעו בפחות מפתות מכרן קיים הלכך כריבי מכר' פלא לחפמיד נכסי יתומי לבל אמכה פוה מנה ודינר בחכה תכן דמכר בטל ואי יכול לבא לידי הפסד מוכר פלא בהכרז והא דאמרינן לקמן בית דין ממכרו פלא בהכרזה נעשו כאלו כרבר מסכה והוזרין אף קא מפמע לן תכיכה סוס היתומין כו ומפיק הכי מילי פלא חלמא דבפלא גופיה גר ך הכרזה לף על גב דאי מחיל חוכר לה קפה מידי דהה בפלא דאי מוקמינן לה כמו ספירם רבינו הס ועוד לפילו דפלא לה קפה מידי דלא חלמוה דבכן לפלא מימכור בלא הכרזה כמו חלמה:

אלא לזו דלא אכרת לו תיתה לי לאכתי היכי פפיט מהכא דלמא הא דקאמ רב נחמן חלמ' מפמה לעכמה לה עמת' ולא כלום הא לאחר עמתה במכר למזוכי דאיכא כריכה מבועה כדפרי לעיל והוא כן היכה כריכה ואמר לי רבי דלא מפלוג רב נחמן בין מוכרת למזוכות למוכרת לכתובה:

דאמרי לה מאן מס לך כלומר מי החזיקך בחלו הנכסים מאן לך לרם מיכול לזכות בקרקע הבידו אם לא יחזיקוהו בה בית דין חבל הא לא קאמר מומח מפמ דלף על גב דליכא בית דין מומחין בית דין הדיוטות מיהא ליכא כדאיתי בהרית ומה מפחזיקין אותה אותם בית דין הדיוטות לא דף לב ומם חפיבה חזקה דיוסבי קרנות הם ואינן חלו בקיאי בפלמא ואימה לרבי דהכא דמפמע דאם החזיקוה בית דין יכולה לעכב הקרקע לעכמה ובהמפקיר דף לפ כאן המשקיר לבל חבירו יין והחזיק רבם והרבים עומה להם תקנ ומוכרן מוכרן לאחריס ואינו מוכרן לעכמו כיוכח בו כו' והא לא מכינו למימר דהא דקאמ בבית דין חבל אם ירעו בית דין הלבל לעכבם לעכמו דבירושלמי מסיק על ההוא מעשה דיוחנן חקוקה דמייתינן בפרק קמה דפבחים אמ ליה בא ומוכרן בבית דין חלמא לעכ דקא והיב ליה רמותא ליוחנן חקוקה הוה מצריך ליה מפירה בבית דין ואומר רבי דף יג ומם דאתם הוי טעמא מסוס חסרא והלכך קאמר פלא יעכב לעכמו ודווק בדבר הנפקר כי האתם מייך חסרא דכולי עלמא לא ידעי מבית דין ידעו בסומת לבל הכא חלו הנכסים ירעו העולם פעל ידי בית דין בלו לידה ובבי כיפתא דיתמי נמי למוכן הכא בית דין עכמם הם המפקידים הלכך ים לו לעכב על ידם לבל אתם מהפקיר לחר לבלו לא יעכבנו לעכמו ומיהו אהחזיק דירושלמי מתמה רבי חמיי לא מועיל בפקרון רשות בית דין לעכמו הנפקר פלא לחזור פלא בבית דין לתקנת המפקיר דקא בעי אתם מכירת בבית דין הלא בבי מכירת קרקעות לעורך החלמ' תיקנו פליה ואיכא נמי למאן דאמר דהוי פרינן ומאי אתם בירושלמי בבית דין הדיוטות קאי ואין לתמוה אי קרי ליה בית דין הוחיל ולא קתני גבייהו בית דין גמור דהא דקאי מכירת חלמה פלא בבית דין לף על גב דאיכא הדיוטות כדפרי לעיל היינו מפום דקתני גבייהו בית דין גמור:

אלמנה מכרה פוה מנה בחתים לו פוה מחתים במנה כו בירושלמי פריך ויחזור המקח ומוקי לה רבי יוחנן כפהחיל המקח כפהוקיר המקח ורים לקים לומר אין חוכחה לקרקעות אמר רבי יוחנן אם היה דבר מופלב ים לו חוכחה מתניתין פלינה אמרי יוחנן חלו דברים אין להן חוכחה הקרקעות פתר לה בדבר שאין חוכחה עד

עין משפט

מוסרת פלא בבית דין כריכה מבועה כו' ואם תאמר מהכיתך היא בפרק המולה דקתני אין חלמנה נפרעת מכלכי יקומי חלא בפבוע' ואיכא למימר התם בחלמנה אין החרופין כרבי שמעון דאמר כל פלא גבתה יותר ופיר הכא בחלמנה אין לה מזונות לא תמכור פלא בבית דין וכרבי דוחק וכור קטית נר מצוה לי דלפום קוביא דמעתך לא פמט ליה רב יוסף מידי ואמאי תפמו ליה רעל כרחיך בחלמנה אין הכמוחין היא מדקתני כיפת כתובתה נמכנו מלפמביעה ואמ' זירא אם מוחל לה פמו פלא בחלמנה לבל גרוסה מפביעין אותה ומעמת דחלמנה פלאי בהיא הכי ה דקא טרח קאי יתמי לחיות ומוריה התירה חלמנ' הוה מצי למיפמו מתילתיה דמחול דבחלמנ' אין הכמוחי מיירי דאי אין הלוקחי מיירי לה פיך למימ קא טרחה יתמי פהיה עומדת בבית חביה פלא אומר רבי דהך מבועה לא מפום כרבי פלא כרפיס בקונטרס פלא גבתה יותר ולא מיבעיא לי במכר למזונות פלא בבית דין דהה לקמן פפיק הלכתא כריכה מבועה ואכו קיימ' לן מבי דבריה מחתר חכן הלכה כמותו דתנן מי שהלך למדינ' הים ואפתו תובעת מזונות חכן חות' מיפבע בפוף ולא מיפבע בתחיל והתוח בפוף היינו במעת נביית כתובה דף יב ומם דהה נפיל בפלהי הכותב מוקי רבי ירמיה חכן כרבי פמעון דאמר כל זמן פתובעת כתובתה יורפין מפביעין אותה חיכה תובעת כתובת לין יורפין מפביעין אותה מפמע מפום מבועה לין מזכיקין אותה ש א ער זמן תביעת כתובתה פלא כרפה לרבי דבמוכרת לכתובה מיבעיא ליה דתהילה קודם נבייה כתובתה מפביעין אותה פלא עכבה מפל בעלה כלום ולאחר מיכרה נכפים פלא בבית דין לינבו מהן כתובתה מיבעי לי אם מחרין ומפביעין אותה פלא נבתה יותר ועוד אומר רבי דהך מבועה מיבעיא ליה לה כפה פלא נבת יותר פלא מבעיא לי אי מפביעין אותה פלא זלפה בנכפים וכן מוכח מדקאמר תיבעי לך הכרזה דהוי נמי פלא תזלזל וכן פרש"י: ותיבעי לך הכרזה דמדמך פיה לך מבוע' מכלל דפפיט לך דלא בעי הכרזה ש ב בחי הוי בעי הכרזה כל פכן דכריב דבית דין גמור

אמר ליה הכי לא קא מיבעיא לי דפמיטה פלינה הכרזה והם תאמר הא תאמרין לעיל לכרגא למזוכי ולקבורה מזבניך בלא הכרזת מפמע הא למלי בעיכן הכרזה ועוד תכן בערכין פוס היתומין ל יוס ואמר רבי הני מילי כסבית דין מוכרין דאי טעו בפחות מפתות מכרן קיים הלכך כריבי מכר' פלא לחפמיד נכסי יתומי לבל אמכה פוה מנה ודינר בחכה תכן דמכר בטל ואי יכול לבא לידי הפסד מוכר פלא בהכרז והא דאמרינן לקמן בית דין ממכרו פלא בהכרזה נעשו כאלו כרבר מסכה והוזרין אף קא מפמע לן תכיכה סוס היתומין כו ומפיק הכי מילי פלא חלמא דבפלא גופיה גר ך הכרזה לף על גב דאי מחיל חוכר לה קפה מידי דהה בפלא דאי מוקמינן לה כמו ספירם רבינו הס ועוד לפילו דפלא לה קפה מידי דלא חלמוה דבכן לפלא מימכור בלא הכרזה כמו חלמה:

אלא לזו דלא אכרת לו תיתה לי לאכתי היכי פפיט מהכא דלמא הא דקאמ רב נחמן חלמ' מפמה לעכמה לה עמת' ולא כלום הא לאחר עמתה במכר למזוכי דאיכא כריכה מבועה כדפרי לעיל והוא כן היכה כריכה ואמר לי רבי דלא מפלוג רב נחמן בין מוכרת למזוכות למוכרת לכתובה:

דאמרי לה מאן מס לך כלומר מי החזיקך בחלו הנכסים מאן לך לרם מיכול לזכות בקרקע הבידו אם לא יחזיקוהו בה בית דין חבל הא לא קאמר מומח מפמ דלף על גב דליכא בית דין מומחין בית דין הדיוטות מיהא ליכא כדאיתי בהרית ומה מפחזיקין אותה אותם בית דין הדיוטות לא דף לב ומם חפיבה חזקה דיוסבי קרנות הם ואינן חלו בקיאי בפלמא ואימה לרבי דהכא דמפמע דאם החזיקוה בית דין יכולה לעכב הקרקע לעכמה ובהמפקיר דף לפ כאן המשקיר לבל חבירו יין והחזיק רבם והרבים עומה להם תקנ ומוכרן מוכרן לאחריס ואינו מוכרן לעכמו כיוכח בו כו' והא לא מכינו למימר דהא דקאמ בבית דין חבל אם ירעו בית דין הלבל לעכבם לעכמו דבירושלמי מסיק על ההוא מעשה דיוחנן חקוקה דמייתינן בפרק קמה דפבחים אמ ליה בא ומוכרן בבית דין חלמא לעכ דקא והיב ליה רמותא ליוחנן חקוקה הוה מצריך ליה מפירה בבית דין ואומר רבי דף יג ומם דאתם הוי טעמא מסוס חסרא והלכך קאמר פלא יעכב לעכמו ודווק בדבר הנפקר כי האתם מייך חסרא דכולי עלמא לא ידעי מבית דין ידעו בסומת לבל הכא חלו הנכסים ירעו העולם פעל ידי בית דין בלו לידה ובבי כיפתא דיתמי נמי למוכן הכא בית דין עכמם הם המפקידים הלכך ים לו לעכב על ידם לבל אתם מהפקיר לחר לבלו לא יעכבנו לעכמו ומיהו אהחזיק דירושלמי מתמה רבי חמיי לא מועיל בפקרון רשות בית דין לעכמו הנפקר פלא לחזור פלא בבית דין לתקנת המפקיר דקא בעי אתם מכירת בבית דין הלא בבי מכירת קרקעות לעורך החלמ' תיקנו פליה ואיכא נמי למאן דאמר דהוי פרינן ומאי אתם בירושלמי בבית דין הדיוטות קאי ואין לתמוה אי קרי ליה בית דין הוחיל ולא קתני גבייהו בית דין גמור דהא דקאי מכירת חלמה פלא בבית דין לף על גב דאיכא הדיוטות כדפרי לעיל היינו מפום דקתני גבייהו בית דין גמור:

אלמנה מכרה פוה מנה בחתים לו פוה מחתים במנה כו בירושלמי פריך ויחזור המקח ומוקי לה רבי יוחנן כפהחיל המקח כפהוקיר המקח ורים לקים לומר אין חוכחה לקרקעות אמר רבי יוחנן אם היה דבר מופלב ים לו חוכחה מתניתין פלינה אמרי יוחנן חלו דברים אין להן חוכחה הקרקעות פתר לה בדבר שאין חוכחה עד

כאן שנה רבי הכל לבעל המעות כרתניא הוסיפו לו אחרת יתירה הכל לשליח דברי רבי יהודה רבי יוסי אומר הכל לבעל המעות והתניא רבי יוסי אומר חולקין אמר רמי בר המא לא קשיא כאן בדבר שיש לו קיצבה כאן בדבר שאין לו קיצבה אמר רב פפא הילכתא דב׳ שיש לו קיצב׳ חולקין דבר שאין לו קיצבה הכל לבעל המעות מאי קא משמע לן שינויא דשנינן שינויא הוא איבעיא להו אמר ליה זבין לי לתכא ואזל וזבין ליה כורא מאי מוסיף על דבריו הוא וליתכא מיהא קני או דלמא מעביר על דבריו הוא וליתכא נמי לא קני אמר רב יעקב מנהר פקוד משמיה דרבינא תא שמע אמר לשלוחו תן להן חתיכ׳ לאורחין והוא אומר טלו שתים והן נטלו שלש כולן מעלו אי אמר בשלמא מוסיף על דבריו הוי משום הכי בעל הבית מעל אלא אי אמרת מעביר על דבריו הוי בעל הבית אמאי מעל והתנן השליח שעשה שליחותו בעל הבית מעל לא עשה שליחותו שליח מעל הכ׳ במאי עסיקנן דאמר להו טלו אחרת מרעתו של בעל הבית ואחרת מרעתי ושקלו אינהו תלת תא שמע היתה כתובתה מנה ומכרה שנ שוה מנה ורינר במנה מכרה בטל מאי לאו דזבין שוה מנה ורינר במנה ומאי במנה מנה שלה ומאי אפילו אפילו היא אומרת אחזיר את הדינר ליורשה ברינר מקרקעי וקתני מכרה בטל אמר רב הונא בריה דרב נתן לא בראוזיל הא

ומקשינן מהי רע דע ברמים דתמר ליה אם מיניה לבעל הבית הלה ליכו מרויח כלום דהכל מייתית לי בבית כל מכן דהוה שוי תריתי סרי ואם תימצי אמרי ומקשינן מהי דתמר רבי יהודה דהכל לבעל המעות וכן מוכיח נמי מדקתמר כאן סנה רבי הכל לבעל המעות ולא קתני מתניתין מכי רבי יוסי היא מכלל דרבי יהודה כתי לתיה והא דקתני כדתניא דתמר׳ מילת׳ לחרפיה דתמר׳ הכל לבעל המעו׳ ואפי׳ תאמ׳ דקתני התם הכא מודה רבינו תם ז

באן סנה רבי הכל לבעל המעות לית לדחות לפי הירושלמי רמוקי לה בפהוזיל וכפהוקיר הא לאו הכי הדר דהכא תפוס הלה יכא הקרקע מרמות היתומין

דאם כן גבי סוה מתיתים במנה תחזיר להו הסרה הלה ודאי הכא והכא קניתך כדפריסת

אמר רב פפא כו׳ הכי גריס רבינו חננאל הלכת׳ דבר פים לן קנבה חולקין דבר פתין לן קנבה הכל לבעל המעות ותימה לפי גירס׳ זו תדפריך ליה מאי קא משמע לן הוה ליה למיפרך ולימא הלכה כרבי יוסי ויש לפרש בדוחק דאפי׳ דמקשינן מאי קא משמע לן במאי דקתמר מאי קא משמע לן כו׳ אפי׳ תאמ׳ דקתני הכי ולימא הלכה כר׳ יוסי הא קא משמע לן דסיכוייא הוא ולפי הספרי דגרסינ׳ בהו הלכך דבר פתין לן קנבה הכל לבעל המעות דבר פים לן קנבה חולקין מאי קא משמע לן כו׳ אתי ספיר דהא רב פפא כמתין אתרה למתניתא ומאי חידוש אתא להשמיענו דמכיון דסיכוייא היא ועל טעות פתינו בא בזולת אתקנ׳ אף פהטעה בחשבון אף רבי יעקב יפרש את רבינו תם והם׳ לו ואתר׳ פשלח לפעות לקבל מעותיו וטעה בכרי בחשבון נראה לי פחולקי בין פניהם דהוו המעות כדבר דתמרינן הוסיפו לו אחת יתירה רבי יוסי אומר חולקים ומוקמינן בדבר דים לן קנבה אבל פתין לן קנבה הכל לבעל המעות וטעמא דחולקין לפי שבעל המעות כיון שקיבל קנבתו מה לו בטעותו של שליח הלה דתמרינן סוחיל ועל ידי מעותיו נפתכר ליה פ׳ גח הכא כמי גבי טעות דהא סוה מנה במתיתים טעות הוה ומוקי לה בהפס ירושלמי כגון שקיבל עליו הלוקח וטעת דהכל לבעל המעו׳ מסוס דתין לן קנבה דחוזי עבידי לי׳ זולת הא בדבר פים לן קנבה חולקין לפילו בטעות אף על גב דתיכ׳ לתימר טעמא דחולקין הלי טעמא דפריסת הוא עיקר דמוחזק ידו על הפליונה וחולקין ואפי׳ הם היה סכיר פלו כיון דפסבירות פלנו הינו סבירי יוסי אין בעליהן מקפידין על הנבהת תכיחותו עם תלכתו והוי כהנבית מניחה עם תלכתו תרע דהם תנא לתוקי בעוקי לה זכה בו תפכיר ועוד דתימר הכי זכיתי תכל דהדר בים סהרי לתימר הכי זכיתי תכל דהדר ופועל יכול לחזור בו עד כאן לסופו וסוב חזר בו דכל טעות בין על ידי תקח בין סהטעה בחכין נראה סהם לפלוני בגב וגזל והטע׳ לית הכהרי תה טיבו על בעל הבית ואפילו חולקין אין תייב לום משום דעל ידי טעותיו נפתכר ר׳ל דתי לפחר טעות תנותן תכל בפניל המעו׳ פסבור סהמעות סוות כל תה סכתן לו תבל הכא טעו׳ בעלת דוא ודבר בפני עצמו הוא תרע דהא תברת הוא פהם היה תחזיר לכהרי כל תה סהטעהו דזהו תימה למימר פלא היה יכול להודיעו ולהחזיר לו׳

דאמר להו טלו אחד תרעתו תל בעל הבית כו׳ תימה תכתי הם תפכיר על דעתו הוי פלוח תתי תעל פהשורחין העבירו על דעתו תל פלוח ותתר לי ר׳יכולי לומר פגם השורחין לתמרו הרי הנו טוטלין פתים לרעתך ואחת תרעתינו תבל אין פריך דרויקא פלוח בעינן דלימא הכי פלא יפברו שורחין כפלוח׳ פתים פלרעת בעל הבית לומר כן תבל תה פתין ליקחין יהבר תמה פלוח יורעין הן פעופין תרעתו ולא תרפת פלוח ז הא

הא מדסיפא בראוזיל הוי רישא ברלא אוזיל דקתני סיפא היתה כתובתה ארבע מאות זוז מכרה לה׳ במנה ולה׳ במנה ולאחרון יפה מנה ודינר במנה של אחרון מכר׳ בטל ושל כולן מכר׳ קיים לא רישא וסיפא בראוזיל והא קא משמע לן טעמא דאזול בדיהמי אבל ברידה׳ מכרה קיים הא מדרישא שמעת מינה היתה כתובתה׳ מאתים ומכר׳ שוה מנה במאתים או שוה מאתים במנה נתקבלה כתובתה מהו דתימא התם הוא דאיסתלקה מהאי בית׳א לנמרי אבל הכא ניגזור מנה ראשון אטו מנה אחרון קא משמע לן ואיכא דאמרי הא לא תיבעי לך היכא דאמר לי׳ זיל זבין לי ליתכא וזבין לי׳ כורא דוראי מוסיף על דבריו הוי כי תיבעי לך דאמר לי׳ זיל זבין לי כורא ואזל וזבי׳ ליה ליתכא מאי מי אמרינן אמר לי׳ דטבא לך עבדי לך דאי לא מצטרבי לך זוזי לא מצית הדרת בי׳ה או דלמא אמר ליה לא ניחא לי דליפשו שטרי עילואי אמר רבי חנינא מסורא הא שמע נתן לו דינר של זהב ואמר לו הבא לי חלוק והלך והביא לו בשלש חלוק ובשלש טלית שניהם מעלו אי אמרת בשלמא שליחכי האי גוונא עוש׳ שליחותו ומוסיף על דבריו הוי משום הכי בעל הבית מעל׳ אי אמר׳ מעביר על דבריו הוי אמאי מעל הכא במאי עסיקינן דאייתי לי׳ שוה שש בשלש אי הכי שליח אמאי מעל אטלית אי הכי אימא סיפא רבי יהודה אומר אף בזה בה לא מעל מפני שיכול לומר חלוק גדול הייתי מבקש ואתה הבאת לי חלוק קטן ורע מאי רע׳ע בדמים דאמר ליה אי אייתית לי בשית כל שכן דהוה שוה תרתי סרי דיקא נמי דקתני מודה רבי יהודה בקטנית ששניהם מעלו שהקטנית

נתן לו דינר על זהב תימה לפי מה דתנן המקדיש בהמה דינר על כסף אחד מעריכין אותה בדינר על זהב היכי קתני הכ׳ והביא לו בטלם חלוק ובטלם טלית הוה ליה למיתני בטלם ואי בטלם מכרה חלוק ועוד לה מכרו מכרה הקדמוני מופלג מפלגו כל כך להוקי׳ לת הזהב ולהזיל לת הכסף דעכשיו לה מכרו מיהת יקר הזהב על הכסף יותר ממשקלו חלה פנים עבר משקלי ועוד קשה הניח דבכורו פרק יש בכור גבי פרו׳ הבן דקתמר התם דקא יהיב ליה דינרי טורייכא סייפא ומהדר לי׳ מתות׳ חזי ופריך לי הכי עבדים נכי דקא הוו חלה יהיב ליה זוזי ושתותא והתם תימה על הלשון דקתמר זוזי ושתותא הוה ליה למיתר חומש מהו׳ ליה דהכל אחד חלה הכי פירוש ופיקר דדינר על זהב כי פנים בדינר על כסף לפי מכבד וגם עב הוא מדינר על כסף כדתתרינן בחלו טליתות ובטלהי מסכת חגי׳ב כעובי דינר זהב וגם כבד מן הכסף ופוקל דינר זהב כי פנים בדי׳ב כסף לפי׳ב דינר על זהב כתכר בעפרים ור׳ על כסף לבל משקל במשקל לק זוזא מסק על זהב חלה ב׳ על כסף וכן מוכח בהגרת רבי אלעזר בן הורקנום דקתמר כתיב משקל זהב עם מלות וכתיב וכסף משקלים ג׳ה למדת משקלים ג׳ על זהב פנים עם מלות על כסף אם כן מתכת לתר משקל על זהב ב׳ על כסף וה לפי משקל שלנו כמהו מזוקק ומחוט וקף על גב דבזבחים פרק בתרא פריך להכי קרחי ומצני להו בעכו׳ן לתר מי לפי פשוטו של מקרות מתעותם לפרש כמו בהגרה דרבי אלעזר ולין מקרח יוכח מידי פשוטו והפתח לתי מפיר ההיא דבכורות מהדר ליה זוזא על הכרעות שכתן קולבון לכל דינר על זהב כתכר בעפרים ור׳ על כסף דדינר על זהב כמכר בב׳ על כסף וה דהיינו חצי שלש לתר כתן הכרעה כדתתן בפרק קמא

מדסיפא בראוזיל הוי רישא ברלא אוזיל דקתני סיפא היתה כתובתה ארבע מאות זוז מכרה לה׳ במנה ולה׳ במנה ולאחרון יפה מנה ודינר במנה של אחרון מכר׳ בטל ושל כולן מכר׳ קיים לא רישא וסיפא בראוזיל והא קא משמע לן טעמא דאזול בדיהמי אבל ברידה׳ מכרה קיים הא מדרישא שמעת מינה היתה כתובתה׳ מאתים ומכר׳ שוה מנה במאתים או שוה מאתים במנה נתקבלה כתובתה מהו דתימא התם הוא דאיסתלקה מהאי בית׳א לנמרי אבל הכא ניגזור מנה ראשון אטו מנה אחרון קא משמע לן ואיכא דאמרי הא לא תיבעי לך היכא דאמר לי׳ זיל זבין לי ליתכא וזבין לי׳ כורא דוראי מוסיף על דבריו הוי כי תיבעי לך דאמר לי׳ זיל זבין לי כורא ואזל וזבי׳ ליה ליתכא מאי מי אמרינן אמר לי׳ דטבא לך עבדי לך דאי לא מצטרבי לך זוזי לא מצית הדרת בי׳ה או דלמא אמר ליה לא ניחא לי דליפשו שטרי עילואי אמר רבי חנינא מסורא הא שמע נתן לו דינר של זהב ואמר לו הבא לי חלוק והלך והביא לו בשלש חלוק ובשלש טלית שניהם מעלו אי אמרת בשלמא שליחכי האי גוונא עוש׳ שליחותו ומוסיף על דבריו הוי משום הכי בעל הבית מעל׳ אי אמר׳ מעביר על דבריו הוי אמאי מעל הכא במאי עסיקינן דאייתי לי׳ שוה שש בשלש אי הכי שליח אמאי מעל אטלית אי הכי אימא סיפא רבי יהודה אומר אף בזה בה לא מעל מפני שיכול לומר חלוק גדול הייתי מבקש ואתה הבאת לי חלוק קטן ורע מאי רע׳ע בדמים דאמר ליה אי אייתית לי בשית כל שכן דהוה שוה תרתי סרי דיקא נמי דקתני מודה רבי יהודה בקטנית ששניהם מעלו שהקטנית

עין משפט

אמר לחד פתח מילי למר רב הונא לחד ולא לפניס תימ' הא לעיל לא
חיפוש בעיין היו חייסיכן לחפושי דשטרי והיכי פשיט ליה רב הונא
ורב חסדא ומפרש רביעו תס דהאי קפידא דחפושי שטרי דלעיל לאו משום
זולת ככסיס הלא משום מיכתרך לחזור לכל שטר אחר התימת עדים וקנייכין
והכא מיירי בשכבר חתמו העדים על שני
שטרות דליכא קפידא דחפושי שטרא הלא
חפושי בעלי דיניו שטורא לו להתקן היום
ולמחר לבא פתחם לדין ור' מוקי לה סוגיא
בשטר אחר דליכא קפידא דשטר הלא קפיד'
דבעלי דינין ובחתימת הוי פלוגתא ורבי
פירושו אחר לאחר ולא לפניס קפידא עלא
זתכור לפניס וחפילו בשני אחר אחר לאחר
פתמא מילי כלום מהו שימכור לפניס חפילו
בשטר אחר אבל דלעיל מיירי בשני שטרות
ורביכו חכמלל גרים אמ' לאו קפיד' דשמעת
פשיטא בלא פניס אמ' פתמא מילי והך בעי'
דאמי אחר ליה לא ניחא לי דלפשי שטרי
עלויי כתב רב הלפם לא חיפשינן בהדיא
וסוגיין דמעבור על דבריו הוי וכן כתב
רביעו חכמלל ורב האי גאון כתב בספר
התקח בשטר שכתו דמוסיף על דבריו הוי
מדאמריכן פשיטא אחר לאחר קפידא
בתמא מילי וחפילו לאחר וחפילו לפניס
וחפילו למאה הלכתא כמאן דאחר
מוסיף על דבריו הוי כי הוה פירש האי
פשיטא על דרך מילי חזה עלם:

אמרו לו לף על גב דטע בליה פי' הוחיל
וסבירא לך דהיכ' דלא פירש דבריו
פשיטא דעתו על הפליה לעשות כרצונו דהכי
אמרית לעיל לאחר וחפילו לאחר הכי נמי לימא
דלף בטעותו ניקלה לגבות אחר דעתו
וקלחר לי טעה פליה לא קאמרינן דבטעותו
לא מפיק לרעיתיה להטיל עלין:

הכי גרסינן כל הספרים והא מר הוא
דאחר אין חוכחה לקרקעות פירש
רבי חפילו גבי פליה דמעמ' ליה בהתקבל
דאחרי כהדדי מפני דרך כחן אין חוכח'
לקרקעות חפילו זבן במאקים וסויה מאה
ולא אכי למיתר לתקוני סדרתיך ולא לכוותי
והוה כמו פליה על מכרן ומפני הכי מילי
חיכא דטעה בעל הבית פי' דההוא חפיכא
לי' ככעל הבית דלף על גב דלבסוף מיקני
ליה למכרן מיהו תחילה כפקפ לכורך עכמו
קנה והוחיל וכן לא מיי' לתקוני סדרתיך
אבל פליה גמור פתחיל בתור' פליחות
קנה ולא לכורך עכמו חיבעי לי למיטעי וחס
תאמ' ומאי קמייתי רחו' דאחרי לן בין פליה
לבעל הבי' מרתכן החומר למלוחו כח ותרו'
דאחרי בעל הבית גמור הוא חה חס עכמו

רב חסדא ורבה בר רב הונא יודעין כן מדלא פרכי לי' הלא מיכרן דדמי לפליה יש לומ' דהכי קאמר להו ומנא תימרו דמכילן בין פליה לבעל הכי' דמדפרכיתו לי' ממכרן משום דחפציתו לימא פליה גמור פליקא לבעל הבית גמור וזה לי חיפשר להעוותם כדמוכח מתני' דהחומר מתני' דהחומר למלוחו כח ותרוס אר' : ופי' הקונ' קשה חרא פהוא תניא הספרים וברים ואח אר' אמר ועור דהוא לי' למימ הח תנן הוחיל ופריך מתתני' דהזהב ועוד במאי הוו טעו רב חסדא וריבה דלא מפלוגי בין פליה לבעל הבית הלא כל עיקר פחילתם משלו בתחילה לף על גב דטעה פליה לא תימ' לתקוני סדרתיך :

פיחות עשרה הוא דוקא עשרה דחזין תרומתו תרומה אי לא אמר ליה כלך תקלי פות דהכא חוכח לימר להכי אמדיתך כרלקמן לכל יפות ורעות הוי כתו מפות בפר' דמסכ' תרומות קטן סיעור תרומה עין יפה לחת מהרבעים בית סמאי חומרים מפלפלים והביכוני מחמיסים והרע מפסיס ומפי טעמייהו דגמרינן הכא כתב זלת התרומה אמר תרימו מפית החיפה מחומר החיטין ומפיתם החיפ' מחומר השעורים יכול יתרום בחיטין אחר מפסים ובשעורין אחר מפלפים פירום מפית החיפה הוא חפי כלה רחיב' פלין ומפית מחומר היינו אחר מפסים דכור מלמי כלה והיינו בחיטין אחר מפסים ובשעורים אחר מל רבי שעורים כתוב ומפיתם מפמע מתי מפיות מל חיפה דהיינו כלה מן הכור תלמוד לומר וכל תרומות מיהו כל תרומות מוות מחומל אחר מן מפית על ומפיתם ובמכת תורם אחר מהרבעים פירום מלם מפיות דהיינו כלה וחפי מפני חמרן הכתוב בחיטין ובשעורין והיינו אחר מהרבעים ביכולת מניין אחר רבי לוי כתיב ומחכית בני ישראל אחר אחיו מן החמשים כל מקום מחתה חוזז מן החמשים אחר אחיו כזה מה זה אחר מחמשים לף מה מחחלת מתקום אחר אחר מחמשים והרע ומפית החיפה מחומר החיטין פירש קרא כשמטים בם חומרים מפלפים ומפיתם החיפה מחומר השעורים וכל הנך קראי המפחת בעלמא דמתוך הוא נופיה דאמ' חיפה אחת פוטר את הכרי אר' :

רב פ

פסורת הש

שהקטנית בפלעוקטנית בפרוט שמע מינה
היכי דמי אילימ באתרא דמזבני בשומא היכא
דיהיב ליה סלע מזוזי גבי טפי אמר רב פפא
באתרא דכיילי בכני דאמר ליה כנא כנא
בפרוטה תא שמע היתה כתובתה ארבמאות
זוז מכרה לזה במנה ולזה במנה לאחרון יפה
מנה ודינר במנה של אחרון בטל של כולן
מכרן קיים דאמ' רב שישא בריה דרב אידי
ש ה בקטיני הכא נמי בקטיני פשיטא אמר לאחר
ולא לשנים האמר ליה לאחד ולא לשנים אמ'
לי' לאחר סתמא מאי רב הונא אמר לאחר
ולא לשני' רב חסדא ורבה בר רב הונ' דאמרי
תרוייהו לאחר ואפילו לשנים לאחד ואפילו
לטאה איקלערב נחמן לסורא עול לגביה רב
חסדא ורבה בר רב הונא אמרו ליה כי דאי
נוונא מאי אמר לי' לאחד ואפילו לשנים
לאח' ואפילו למאה אמרו ליה אף על גב דטע'
ש ו שליח אמ' להו דטעה שליח לא קאמינ' אמרו
ליה והאמ' מר אין אונאה לקרקעות הני מילי
היכא דטעה בעל הבית אבל טעה שליח אמר
לי' לתקוני שורתיך ולא לעוותי וכנא
תימרא דשאני בין שליח לבעל הבית דתנן
האומר לשלוחו צא ותרו תורם בדעת בעל
הבי' ואם אינו יודע דעתו של בעל הבית תורם
בבינונית אחד מחמש' פיחת עשרה או הוסיף
עשרה תרומתו תרומה ואילו נבי בעל הבית
תניא תרם ועלה בידו אפילו אחד מעשרים
תרומתו תרומה תא שמע היתה כתובתה
ארבעמאות זוז מכרה לזה במנה ולזה במנה
ולאחרון שו' מנה ודינר במנה של אחרון
ש ז בטל ושל כולן מכרן קיים אמר רב שישא בריה דרב אידי בקטיני: מתני' שום
הדיינין שפיחתו שתות או הוסיפו שתות מכרן בטל רבן שמעון בן גמליאל אומר מכרן
קיים אם כן מה כח בית דין יפה אבל אם עשו אינרת ביקרות ביניהן אפילו מכרו שו'
מנה במאתים או שוה מאתים במנה מכרן קיים: גמ' איבעיא להו שליח כמאן רבא

מתני' שום הדיינין שפיחתו שתות וכו': סל כולן מכרן קיים והא
הכא דלזבוניה בלרבע מלה פרדוה ומכר
לרחקן במנה דהיינו זבין לי כורא וחבין לי
ליתר: בקטיני לא היו פרוטות הללו יחד ואין
רואין לאחרם אח' דמעיקרא לדעתא דהפי
נעשית סלע: פסיטא אחר שלוחו מכור לי
בית פור מפדותי לאחר ולא לפניס: פיחתי
לי ולא לפניס ואפילו אם תימצה לומר זבין
לי פורא וזבין ליה ליתכא מכרו הכא
בטל דגלי דעתיה דקפיד בחפושי סטרי:
אחר לאחר סתמא ולא פירש ולא לפניס מי
הוי גלוי דעתא הו לא: לאחד ואפי' לפניס
דלאו אורחייהו דחינמי דקפדי והאי ניחי לא
קפיד הלא אורחא לחיפתעוי היכי אלו הוה
קפיד היה מפרש ליה ולא לפניס: ואף על
גב דטעה פליה ומכר בזול ניחא נחית דמקחו
קיים: והלא מר אין חוכח לקרקעות ברפיכן
ותפכה היא בפר' הזהב: תורס בדעת בעל
הבית כפי מה שהוא מכ ר בו אם בין יפה
אחר מלרבעית ואם עין דעת אחר מפיסי
כיחת עמר מהרבעי: תרומתו
תרומה דאחר ליה בהם אחדיך: הוכיח
עמרה דאחר מפפיס: ואילו גבי בעל הבית
הניח כו' והכא תניא פיחת עשרה תרומתו
תרומה אבל טפי לא: הא סתם היתה
כתיבת כו' ואי חפושי סטרי קפידא היא נהי
נמי דיתומין לא גלו דעתייהו אבל אפוטרופוס
יתומין בעינן למיהני אית לן למימר מכרן מיהת דיד
בטל: מתני' חגרת ביקורת
הכרזה ולפון ביקורת מתבקרי אותה בני
אדם על ידי הכרזה: גמ'
פליה כמאן רבא דאמ' טעה פליה כמאן דייכינן ליה מכלתה דייכינן ליה מכעות כל דהו בטל
כרתכן סום מכה וריכר במנה מכרה בטל
אף כי ייכינן סום ועד דעבי בפחות: לאו

פיחת עשרה הוא דוקא עשרה דחזין תרומתו תרומה אי לא אמר ליה כלך תקלי פות דהכא חוכח לימר להכי

קיקלקן דף פ סוקב דף כו

קדושין דף מא ב יקומין בעינן למיהני אית לן למימר מכרן מיהת דיד בטל

תרומות דף לו

מסורת השס

לאו לדידהו לאו לכורך עמהו: בית דין מעמידין להן אפוטרופוס לכל אחד
ואחד מן הקטנים: ובוררין להם כל אפוטרופוס לתיבוק אלו: אי
דלא טעו למה יתחו: ברוחות טוב לי ליטול חלקי במזרח מים לי
אפלה מרה מנפלה לי מביתי לבי ימי: והחזיר רבי את המעמד כראשה
בעיניו טעם הגוזם מה מעמידו במעמדו אם
כן מה כח בית דין יפה: לימא בהא פליגי
רב דימי ורב ספרא רב דימי סבר דיין
העושה בדבר המסכה אלא עמה כמסכה
חוזר ואת אמרינן מה מעמה עמוי ואפלס
מביתו אלא בטופה בסיקול הדפת כתו
מתו בסנהדרין והאי נמי דבר מסכה הוא
אלא על פי שנחלקו חכמים על רבן שמעון
בדי נתן טעם לדבריו ורב ספרא מחזיר
מוכח עמה והחזיר סבר אם עמה לא היה
יכול לחזור: לחריותא ליתמי אם נמצאת
המרה גזולה או מפוערת לאחר זמן הלוקח על היתומים
מהלמכה פליג על יתומים היתה: וכן
כי דינא דזבין מרה יתומים למזון האשה
והכנות לחריותא ליתמי: כל

רבא אמר רב נחמן שליח כריינין רב שמואל
בר ביסנא אמר רב נחמן כאלמנה רבא אמר
רב נחמן שליח כריינין מה דיינין לאו לדידהו
אף שליח נמי לאו לדידה לאפוקי אלמנה
דלדידה רב שמואל בר ביסנא אמר רב נחמן
כאלמנה מה אלמנה יחידה אף שליח יהיד
לאפוקי בית דין דרבים נינהו והילכתא שליח
כאלמנה ומאי שנא מהא דתנן האומר לשלוחו
צא ותרום תורם כדעת בעל הבית ואם אינו
יודע דעתו של בעל הבית תורם בבינונית אחד
מחמשים פיחת עשר או הוסיף עשרה תרומתו
תרומה תם כיון דאיכא דתורם בעין רעה ואיכא
דתורם בעין יפה אמליה להבי אמדתיך אבל
הכא טעותא הוא אמר ליה לא איבעי לך למיטעיה אמר רב הונא בר חנינא אמר רב
נחמן הלכה כרבי חכמים ולית ליה לרב נחמן מה כח בית דין יפה והאמר רב נחמן ש ח
אמר שמואל יתומים שבאו לחלוק בניכסי אביהן בירת דין מעמידין להן אפיטרופוס יבמות דף פח
ובוררי להם חלק יפה הגדילו יכולין לימחות ורב נחמן דיריה אמר הגדילו אין יכולין גיטין דף לב
למחו אם כן מה כח בית דין יפה לא קשיא הא דטעו הא דלא טעו ומאי קדושין דף מב
יכולין למחות ברוחות כי אתא רב דימי אמר מעשה ועשה רבי כדברי חכמים אמר ש ט
לפניו פרטא בנו של רבי אלעזר בן פרטא בן בנו של רבי פרטא בן פרטא הגדול אם כן מה כח
בית דין יפה והחזיר רבי את המעשה רב דימי מתני הכי רב ספרא מתני הכי מעשה ביקש דף לג עם
רבי לעשות כדברי חכמים אמר לפניו פרטא בנו של רבי אלעזר בן פרטא בן בנו של
רבי פרטא הגדול אם כן מה כח בית דין יפה לא עשה ראת המעשים בהא קמיפלגי מר דף מג
סבר טעה ברבר משנה חוזר ומר סבר אינו חוזר לא דכולי עלמא טעה ברבר משנה
חוזר מר סבר הכי הוה מעשה ומר סבר הכי הוה מעשה אמר רב יוסף ארמלתא דזבינה
אחריות איתמי ובית דין אחרינ איתמי פשיטא אלמנה לא איצטריכא ליה כי
איצטריך ליה בי דינא מהו דתימא כל

כרבי חכמים ועוד דמסיק בתר הכי ואת דאמר סתו קנ ומחזיר חוכה לא אמרן אלא במטלטלי אבל במקרקעי מסתבר סתו
יתר מפתות יש חוכה לקרקעו ולעיל הוכחתי מהיות דהמקבל ומהיות דיורפלמי דאתן עליה בייתר מפתות עד פלג הלכך נראה לית כמו דף קי
שגורם רבינו חננאל והלכו גדולו ורב אלפס הא דאמרת מפתות קנה ומחזי לה אמרן אלא במטלטלי אבל אמר נפלוג בסומא דבי דינא
מכרן בטל דהא תנן סוס הדייני שפיחתו מפתות כו מכרן בטל ומרבצן מייתי רחיים והא דאמרת ייתר מסתבר בטל מקח לא אמרן אלא במטלטלי אבל במקרקעי
אין חוכה לקרקעו אפי בייתר מפתו עד פלגא:

והא אמר רב נחמן אמר שמואל כל היכי דלאו דפקיק הלכה כחכמים לא הוה קשה מידי מהא דאמר רב נחמן פליג כאלמנה אפילו מיירי במליח דייקן דלא
שייך ברירה כל כך מה כח בר יפה כמו בחפיטרופוס: תיר:

בוררין להם חלק יפה היה רבי רגיל לפרש מדנקט לפון בוררין אלא גורל לייתי דאי בגורל מאי בוררין שייך כאמר יפול הגורל כן יהיה ומתוך כך
היה חומר דאפילו מילתא דמייחא ביה גזר או חגבר כגון דתרוייהו כריכי להתי ולהאי חולקין להם אם יפיר בעיניהם מהרי העמידו אפיטרופוס במקו
יתומין לחלוק בין מניהם בלא מומחי בית דין ובלא גורל ובוררי כל אפיטרופוס ליתום אלו חלק היפר בעיניו ולא נהירה לית וכי טריחות להמיל גורלות ועוד
הא דקאמר בתר הכי באחי יכולים למחות ברוחות הוה ליה למימר יכולין למחות במילתא דמייחא ביה גזר או חגבר ומה מפרקדין כמי מבוררין בגורל נמי
שייך לפון בוררין אלא יחלקו בעניין רב לתת לאחד אחי מרוחקו זו מזו ומייתו חומר ר דאחי זו קופיחא הא דלא תני יכולין למחות בגזר או חגבר דהכי נמי
הוה מצי למימר יכולין למחות כמטעו בפחות מפחות אלא רבותא נקט דאפי ברוחו יכולין למחות: תיר ואת דאמר פרק בית כור מני אחין מחלקו ובא להם דף קו ושם
אח מפרשינן היש רב תני בטלים מחלוקת ושמואל אמר מקמיין ומפרש רבינו שמואל מקמיין שכל אח יתן לו פלים מחלקו ופריך לרב דאמר בטלה מחלוקת אלא
מעתה הכי נמי תלתא דקיימי ואזלי בי תרי מייהו ופלוג הכי נמי דבטלה מחלוקת ופירש רבינו שמואל ועל כרחיך לא בטלה מחלוקת מדאמר ליה רבי אבא
בשלהי אלו מציאות לרב ספרא בלא דעת דאיסור זיל אייתי תלת דפלג קמייהו אימתי תרי מיגו תלתא ולא נהירה לרבי פדאי היכי קאמר מקמיין מיתי
לו כל אחד מה מירכה הם נטלו בגורל והוא יקח בלא גורל מה מירכו ואת דקאמר כמי אזלו תרי מייהו ופלוג למאי דמפרש רבינו תם דבוררין בגורל
קאמר היכי מהניא התם חלוקה בלא דעתא דאיכא דמסתע דדוקא גבי יתומין מהכי מסוס דכח בית דין יפה לעפ פים לחלק דלפי מזלו יתומין קסבי ואין
אחד תובע לחלוק אבל אם היה אחד מהם תובע לחלוק כי התם בלא כח בית דין חולקין מיהו לא מסתע הכי ומה שהביא ראיה מיאיסור ומרב ספרא לא דמי
דהתם במטלטלי אבל במקרקעי דאיכא קפידא ברוחות לא ונראה לרבי לפרש מקמיין כגון שהיה להם שלם מדות ולקחו האחין כל אחד מהם והשליפי חלקו
בגורל וכשבא אחיהן יפילו גורל בכל השדות ובאיזה שיפול הגורל לא יוכה ובשניין זה לא בטלה מחלוקת מלא יפול השדה השליפי לחלקו זכו השניים בחלקם
הראשון וכן אזלו בי תרי מייהו דפלוג כו שהגיע לזה שדה אחת ולזה שדה אחת והשלים נשתהרה שביעית השליפי ויפיל גורל על כל השדות אם יפול
אותה שדה לחלקו זכו האחרים בחלקם: תיר:

חגר

ב רבי אלעזר בן פרטא פירוש דאזיל בן בנו של רבי פרטא הגדול פרטא לחבו של רבי אלעזר הוא זקינו של זה:

עין משפט | מסורת הש״ס

כל דזבין מבי דינא אדעתא למיפק ליה קלא
הוא דזבין קמשמע לן: רבן שמעון בן גמליאל
אומר: ועד כמה אמר רב הונא בר יהודה
אמר רב ששת עד פלגא תניא נמי הכי אמר
רבן שמעון בן גמליאל בית דין שמכרו שוה
מאתים במנה או שוה מנה במאתים מכרן
קיים אמר אמימר משמיה דרב י׳ ס׳ בית דין
שמכרו בלא הכרזה נעשו כמי שטעו בדבר
משנה וחוזרין נעשו ודאי טעו דתנן שום
היתומין שלשים יום ושום ההקדש ששים יום
ומכריזין בבקר ובערב אי מההיא הוה אמינא
הני מילי שליח אבל בית דין לא קא משמע
לן: איתיביה רב אשי לאמימר שום הדיינין
שפחתו שתות או הותירו שתות מכרן בטל
הא שוה בשוה מכרן קיי׳ מאי לאו דלא אכרוז
לא בדאכרוז הא מדסיפא בדאכרוז הוי ריש׳
בדלא אכרוז דקתני סיפא אם עשו איגרת
ביקורת אפילו מכרו שוה מנה במאתים או
שוה מאתי׳ במנ׳ מכר׳ קיים אלא לעולם בדלא
אכרוז ולא קשי׳ כאן בדברים שמכריזי׳ עליהן
כאן בדברי׳ שאין מכריזין עליה׳ ואלו הן דברי׳
שאי׳ מכריזי׳ עליה׳ העבדי׳ והמטלטלי׳ והשטרו׳
עבדי׳ טעמ׳ מאי שמא ישמעו ויברחו מטלטלים
ושטרו׳ שמא יגנבו ואיבעית אימא כאן בשעה
שמכריזין כאן בשעה שאין מכריזין דאמרי
נהרדעי לכרגא למזוני ולקבורה מזבנינן בלא
אכרזתא ואי בעית אימא כאן במקו׳ שמכריזין
כאן במקו׳ שאין מכריזין דאמ׳ רב נחמן מעולם
לא עשו איגרת ביקורת בנהרדעא סבור מינה משום דבקיאי בשומא א״ל רב יוסף בר
מניומי לדידי מפרשא לי מיני׳ דרב נחמן משו׳ דקרו להו בני אכלי נכסי דאכרזתא אמ׳
רב יהודה אמ׳ שמואל מטלטלין של יתומי׳ שמין אותן ומוכרין אותן לאלתר רב חסדא
אמ׳ אבימי מוכרין אותן לשווקי׳ ולא פליגי הא דמיקרב שוקא הא דמרחק שוקא רב
כהנא הוה בידיה שכרא דרב משרשיא בר חילקאי יתמא שהיה עד ריגלא אמר אע״ג
דנפל ביה איצצא מייתי זוזא חריפא רבינא הו׳ בידיה חמרא דרבינא זוטי יתמא בר
אחתיה הו׳ לדידיה נמי חמרא הוה קמסיק ליה לסיכרא אתא לקמיה דרב אשי אמר
ליה מהו לאמטויי בהדן אמר ליה זיל לא עדיף מדידך: מתני׳ הממאנת השנייה
והאיילונית אין להן כתוב׳ ולא פירות ולא מזונות ולא בלאות אם מתחילה נשא׳ לשם
איילונית יש לה כתובה אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינ׳
לישראל בת ישראל לנתין ולממזר יש לה כתובה: גמ׳ רב תני קטנה יוצאה בגט
אין לה כתוב׳ וכל שכן ממאנת שמואל תני ממאנת אין לה כתובה אבל יוצאה בגט יש
לה כתובה ואזדא שמוא׳ לטעמיה דאמר שמואל ממאנת אין לה כתובה יוצאה בגט
יש לה כתובה ממאנת לא פסלה מן האחין ולא פסלה מן הכהונה יוצאה בגט פסלה
מן האחין ופסלה מן הכהונה ממאנת אינה צריכה להמתין שלשה חדשים יוצאה

כל דזבין מבי דינא אדעתא דנפוק לי׳ קלא זבין לפי שהן מוכרין בהכרזה
ובטוח הלוקח שאילו היו עליה עסיקין היו באין ומערערין הלכך שלא
באחריו הו׳ לוקח קמ״ל: וחוזרין ואין אומרין מה שעשה עשוי ויפלס מביתו
אלא הדדי זביני: כטעו בתמיה הא ודאי טעו בדבר המשוי במשנה:
נר פג ב שום ההקד׳ גזבר המוכר קרקע של הקד׳:
ששים יום מופלגי ימי הכרזה: שמא יגנבו
כשמכריזין לראותם כדי ללוקחם: בשעה
שמכריזין כדמפרש שום שעה שאין שנאי
להמתין תוך ימי הכרז׳ כגון לכרג׳ ולמזוני
ולקבור׳: לכרגא לפרוע למלך כסף גולגולת
היתומי׳: משום דקרו להו כו׳ גנאי וחרפה
היא להם כשקוני׳ נכסים שבית דין מוכרין
לפי שמחמת דוחק משכנם לוחץ את היתומי׳
או את המלוה לוקחים הלקוחות בזול ומבזין
אותן וקורין להן אוכלי שדו׳ הכרז׳: לאלת׳
סמוך למיתת אביהן שלא ירקבו: דמקרב
שוקא יומא דשוקא: איצצא טעם הקרוב
להחמי׳ איגרו׳ בלעז: זוזא חריפא ממהר
לבא לפי שהכל צריכין לכך ומביאין מעות
ואין מקיפין להן באשראי: לסכרא שם
מקום: מהו לאמטויי שיש לחוש שלא תטבע
הספינה: מתני׳ השנייה שנייה לעריות שהן
מדברי סופרי׳ המפורש ביבמו׳ בפרק שני:
אין להם כתובה ממאנת משום דמעכתה
יוצא׳ שנייה קנסא דרבנן הוא כדאמרינן
ביבמו׳ בפרק יש מותרו׳ מפני שהי׳ מרגילתו
לנושאה שאינה מפסדת כלום בנישואין
שאינה נפסלת בהן וולדה כשר איילונית
משום דמקח טעות הוא: ולא פירות דין
פירות והוא פירקונה שתיקנו חכמים תח׳
פירות נכסי מלוג שהוא אוכל אין לה ואם
נשבית אינו חייב לפרוקה דתנאי כתובה
ככתוב׳ וכיון דאין לה כתובה אין לה תנאי
כתוב׳ וכן מזונו׳ נמי תנאי כתוב׳ נינהו ולקמ׳
בפרק בתרא אמרינן כיצד אמרו ממאנת
אין לה מזונות אי אתה יכול לומר ביושבת
תחתיו שהרי בעלה חייב במזונותיה אלא
שאם הלך למדינ׳ הים ולוותה ואכלה ועמד׳
ומיאנה אינו משלם: ולא בלאות שחקי
בגדים שהביא׳ לו בנוש׳ ולבסוף הוא אינו
מחזירן לה ביציאתה: אלמנה לכהן גדול
יש לה כתובה מפני שהיא פסולה וולדם
פסולה על ידי נשואין לפיכך אינה מרגילתו
אלא הוא מרגילה ומשתדלה לינשא לו לפיכך
קנסו אותו ליתן כתובה: גמ׳ רב תני
קטנה היוצאה בגט אין לה כתובה קסבר
אין נישואי קטנה אלא כמפותה בע״מ:
לא פסלה מן האחין שמותרת לקרובי
באנוס׳ ובמפות׳ דתנן נושא אדם אנוסת
אביו כו׳: ולא פסלה מן הכהונה משום
גרוש׳ שאין אלו גירושין אלא עקיר׳ נשואי׳
הראשוני׳ דאמרה אי אפשי בקדושי אמי:
ממאנת אינה צריכה להמתין שלשה חדשי׳
לאחר מיאונה דעקרתנהו לנשואין ואינה
בכלל שאר תקנ׳ שגזרו חכמים לכל שאר
הנשואו׳ שצריכות להמתין אחר גירושין
ובעליהן שלש חדשים: יוצאה

אגרת ביקורת הא דתניא בפרק קמא דב״מ מציעא אגרו׳ שום ואגרו׳
מזון רגיל ר״ת לומר מדלא קאמר שטרי שום שטרי מזון כדאמר
שטרי חליצ׳ ומאונין שטרי בירורין נראה לו דקרי אגרת מה שבי״ד שבמקום
זה שולחין אגרותיו לב״ד אחר לשום ולמזון לפלו׳ אבל הכ׳ לא שייך לפרושי
הכי ולעיל בשלהי אף על פי כותבי׳ אגר מרד
על ארוס׳ מ״ר:
אלו דברים שאין מכריזין עליה׳ העבדי׳
והשטרו׳ והמטלטלי׳ אית לן לאוקומ׳
הני מטלטלין ושטרו׳ כגון שיחדו לה לכתוב׳
א״כ דתפסן מחיים דאי לאו הכי לא גביא
להו לא אשה ולא בעל חוב:
והאילונית אין לה כתובה אין לדייק שא
ניטא בעיא כדפריך בפרק
המדיר:
ולא מזונות לא תימא שנייה דאין לה
מזונות הכי מילי לאחר מיתה אבל
מחיים אית לה דהשתא אלמנ׳ לכהן גדול
דאית לה לאחר מיתה לית לה מחיי׳ דלמא
תתעכב גביה כדאמרינן ביש מותרו׳ כל
שכן הך דלית לה לאחר מיתה ולא תית׳ נמי
דמחיים לית לה אבל לאחר מית׳ אית לה
כאלמנה לכהן גדול דהא בהדיא קתני ביש
מותרות אלמנה אית לה מזונות שנייה אין
לה מזונו׳ ויש לה מזונות דקאמר היינו בעל
כורחיך לאחר מיתה ודומיא דהכי אמרינן
בשנייה דאין לה:
ולא בלאות במקום אחר פיר׳ רש״י מה
שנותר משחקי הבגדים ואומר רבי
דאם כן הוה ליה למימר בלאותי׳ קיימין
כדאמרינ׳ בכל דוכת׳ לעיל בפרק אף על פי
ופ׳ הא בלאו׳ היינו בעל כורחו׳ מה שבלה
ולא השחקים שנותרו דאמרינן בנתרא
דממאנ׳ אי דאיתנהו אידי ואידי שקלה מ״ר:
רב תני קטנה יוצא׳ בגט פירוש במתני׳:
תנינא כולהו דכתובה נמי תנינא דהא
שמואל תני ממאנת:
אינה צריכה להמתין להאי ליכא דנג׳
שמואל בזנות דקטנה בשלהי ר׳
אחין דמיחלפא בגדול׳ הכא שאני דמיאונ׳
מוכיח עליה: כללו

שורת השם

יוצאה בגט צריכה להמתין ולף על גב דליכא למפוקי קטנה כמעוברת לא
חילקו חכמים בתקנתן בכתובות: תליבא דרבי אליעזר אפילו כלומר
הא דאמרת שמע דאמר כרבי אליעזר ולא כרבי יהושע ולא כרבי אליעזר דאמר
שמע דלרבי אליעזר אין כתובה לבתולה קטנה דהפקעת ירושתה ומציאתה
דמרידה לרידיה קאמר דלא מיתוקמא בה
תקנת דרבנן כל שכן כתובתה דמרידיה
לרידי אלא דרבי אליעזר חכמי כמותיקו ליתומה
על ידי אמה ואחיה להנאת ולטובתה תיקנו
כדאמרינן בביצה כל חרם מבטל את הפקר
כדי שלא יהו בועלי בה הפקר מאן קטנה
יורשת לאמו עכשיו תלתפתות: כי פליגי
תליבא דר' יהושע כלומר הא דאמרת דרב
כרבי אליעזר ולא כרבי יהושע ליתא דרב
אפי' לרבי יהושע אמרה: עד כאן לא קאמר
רבי יהושע דמעכשיו קיימין את מרידי לרידי
כגון ירושתה ומציאתה וידיה ומציאתה מיהו
לבעל כי היכי דלא ליזמנו מליפת לות
וחכמים חזרו ותיקנו כדי שלא יהנו בה
ספקר לבעל מדידיה לרידי כגון כתובתי
כתובה: נתן בחתן כאן שהוא קם ומתקני
לה בכדאל לפי שקיבל עליו אחריות: ככפי
שלוג שהכניסה לו ולא שתהוס בכתובה
ונקרן לשתה ופירות לבעל: ככפי כאן
בחתן שכתובה ודאי כדפריש
דשעבדת ליה מבית אבוה והוא שקבל עליו
אחריות להחזירן לה כשתבא אצלו: אבל
בלאו הכי כאן בחתן אי לא: אי דאיתנהו
קיימין: זוזי ואידי חיים לה שילכו לקונם:
ואי דליתנהו קיימין: זוזי ואידי בין ככפי
שלוג בין דכאן בחתן ליתן לה מיכול לותר
על סופקי שהרי כרמות בית דין כשתיה
וכשתיכל לחזו שם שקבלתי עליו בכתובה
ובככפי שלוג כמי שלפע שלא ברמות הניזוק
מיהו יכול לומ' אין לי להחזירן עד שתבא
שתת תמות בחיי ואידי חיים לה שילכו
זוזי ואידי שקלה שהרי סוף מוכיח עליו:
ואי דליתנהו ומכפי שלא היו לו להעלו בדעתו
שמא תמצא תילונית אחת כזאת ולא כתב לה
לחלוק בכתן: אפי' שלא מיבעי ליה ככפי שלוג
דכרפות קייטי שלא היה לו לבלות וללובם:
ליתא לה היכירה לך פייסה ליה גליתך קרנך
הוי: ככפי כל כאן בחתן שהוא קבל עליו לחריוק
ברמות הזכיתן: תלתני שהם נמוחי עבירם
וטעמא דידהו משום קנסא וכגון דליתנהו:
וקנסו רבנן כל כולות שהיכה מיבעי
ליה אלא חכמים הסכו את הדבר לעקר מהן
תורת נמוחי קנסו אותה ממה שהיה רגיל
לגבות משלו ואפי' ניהו מנה מאתי ומזונות
ובלאות דככפי שלוג מזונה שלא ברמות:
ולרידי בדיר ואותו קנסו במה שהיה רגיל
לו משלה בלאות דככפי כאן בחתן שהוזה
ברמות: ממע מינה מדרב כהנא רחמר
מכויה אף על גב דלא קבל עליו ברמות ואפי' ברמות
כמירים נוכח אותו ממנו ואף על גב דלא
אוקמוהו: פייסה ליה גליתך בככפי שלוג שלא
ממנו עליו בכרוכייתה: קרנך הוי ויקייס

כללו על דבר הוכח כתבתו כו' מכאן ואילך דאתיא לרבויי דאפי בת
ישראל לכהן לא תאכל בתרומה ואפי הויו בת כהן לישראל תאכל
דהכי תנן בפרק בית שמאי אפילו אומר הרי מעשה קטנה כלו בת ישר' לף קף
לכהן לא תאכל בת כהן לישראל תאכל:

ובהפרת נדרים חיינו מטהבים לעונת
נדרים דאי לאו הכי הוי כדרם
כדר ואפילו אם תימצא לומ' קולא הסמיך
לחיים דאורייתא דהוי עבי לן בניד אחי אפיר
הא דיכול להפר אף על גב דליפ' הכא אלא
נמוחין דרבנן דכל הנודרת על דעת בעלה
היא מודרת רבי אחי גוזרא מתרץ התם
אמילת דהרייתי ולדברי רבי יהושע לא תיקשי
מיתך מטעמ' אם כאן הוחיל והכתובין
לא הוו אלא מדרבנן לומר דמטעמ' לא מסר
את מזונה לחתיל ורחמיה לא ירתי קריא ולא
ענית הי דהכי מתרץ בהאשה רבה אמלתא לף טע
אחריתי:
אלימא אמאתנת אי דליתנהו אידי ואידי
ליתן לה בהך דמלא כדין מיירי
מכלה הקרן דאי בכלה כדין מאי מפיק
בתר הכי גבי מילונית אי דליתנהו ליפרוע
מיבעי לי למה ים לו למלם פירו מאכל כדין
אלא ודאי מלא כדין מיירי והסתם נמי אחתיה
ספיר הא דאמרי ביבמות פרק בית שמאי לף קי
אי אמרת נפוח תמלאן מתיב ואכיל לה ומה
בכך יתחייב למלם מה מלא אכל כדין והיה
דומק רבי שמא היה לה תמכה עדיס אבל
עכשיו אין כריך כפמר כדפרי' והא דקתני
דממחלת אין לה פירו לא פירו מאכל קאמ'
דאפילו קרן נופיה אם אכלו אין לה אלא
לשטריך לאמתויכן דאין לה פירות מליקט
אפילו הם תוכחין בעין בביתו ואין לומר
פירות דממחלת תקנת פירו כגון פירקוכה
דהכי אמי אם מיילכה ואחר כך נמצה
פגומה וכפבית נמי ומיילכ בעודה מבויה
מפיומה דבאלמנה אמי כי היכי גוזלה כפבית
בחיי בעלה ואת אמרינן בפרק בערה מאין לף נא
יורמין חייבין לפרוקה מיהו חיכה לפרומי
כגון מנכסיה ולוותה ופרקה את עצמ' דכי
היכי גוזה מיידי דאין לה מזונו כדפר' לקמן

בפרק בתרא מני:

הכי גרים רבינו חננאל וקבלו רבנן
לדידיה בדידיה ולרי' בדיר' פירוש
לוקה קנסו בכפי שלוג פלא ולוקה קנסו
בכפי כאן בחתן פלא ברמות וקמי לי
מילי קנם קנסו לוקה כך דין כל מגרפי
כתוקיהן לפרוע ככפי כאן בחתן ים לומר
דאהו קנם מהוח סבור להדויח ואין לו:

הדרן עלך אלמנה ניזונת

חכמים יצאות שלא בכתובה כגון עוברת על דת וחברותיה אין להן תוספת וכל שכן
מנה מאתים והיוצאה משום שם רע נוטלת מה שלפניה ויוצאה מסייעלי' לרב הונ'
דאמר רב הונא זינתה לא הפסידה בלאותיה

עין משפט

הנושא את האשה כמאי דקיימא לן בעל חייב במזונותיה מלכתחלה דעתין דלא מחייב דכיון דיש לה מזונות מאיר כחילו התנ עמה על מנת שאין לה עליו מזונות קא משמע לן:

והן כותבין לה דמי מזונות לפטריך קמ"ל דלא פסקו אלא כל זמן שלא נשאת:

והיא מוכת מכשפים משעבדים לעבד

דף כא ומם דלמ"ל דתני חתם גובין מן המשועבדי' המקבל עליו לזון את בת חמתו למאי דאמ'

דף כ ב בהלכתין קמובין לחזר טרפה לה קמ"ל מידי דהכא מפוס קבבה ולמאן דאמר כתובין בעיכן מוקי לה בשקבי מירו וחס תאמר למ"ד קמובי לעפ"י מאין כתובין לחתי לה חשיב להו קבבה למזון הבנות דהיי עד דיקבברן מיהו מן התורה אין ק"ל כל כך דלא ירעיב כמה בנות יהיו לו לפיכך אין קמובין אלא החתין משעבדו בהדיא משעתא קמובין נכסיו עד דיתברון:

אי דלא תימר להו אתם עדיי מאי טעמא דרבי יוחנן הוה ליה למפטריכו מפני שהוא מוכה שחין שכך הוא מפוס אלא להפסיד את עצמו:

דאמר ליה חייב אני לך מנה בשטר דלמימא מילתא דשטרא לרבי יוחנן ואפ"ה הוצרכה הוראה לפ"ע דלא תימר אתם עדיי ולא מיירי כשכתב לו חייב אני לך מנה ואח"כ אמר לו פרעתיו הוסיף עליו כתב ידו ונזכה לכולי עלמא מכשפים בני חורין ולא מיירי נמי כשכתב לו אני פלוני חייב לך מנה דהא נמי כאחים תחתיו דמי ואפ"ע דבעל מגילתו מוכיח בגט פסוט דיכול לאחזוקי ולא חיישיכ דלמא מפקח לה לחיים דלא מעלי וכתיב מאי רבעי אתם ודאי לא נבי כלל הוזיל וגיכו מכתיבה אחת דחייב אני לך מנה כתב אחי חיים דלא מעלי מי:

חייב

בלאותיה קיימין תני תנא קמיה דרב נחמן זינתה הפסידה בלאותיה קיימין אמר ליה אם היא זינתה כליה מי זנאי תני לא הפסידה בלאותיה קיימין אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן זו דברי רבי מנחם סתימתאה אבל חכמים אומרים זינתה לא הפסידה בלאותיה קיימין: אם מתחילה נשאה: אמר רב הונא אילונית אשה ואינה אשה אלמנה אשה גמור איילונית אשה ואינה אשה הכיר בה יש לה כתובה לא הכיר בה אין לה כתוב אלמנה אשה גמורה בין הכיר בה בין לא הכיר יש לה כתובה ורב יהודה אומר אחת זו ואחת זו אשה ואינה אשה הכיר בה יש לה כתובה לא הכיר בה אין לה כתובה אלא אימא כנסה בחזקת שאינה כן ונמצאת שהיא כן אבל סתמא מאי אית לה אדרבי בחזקת שהי' כן יש לה כתוב' לישמעינן סתם' וכל שכן הא ועוד תני' כנס בידוע ונמצאה בידוע יש לה כתובה כנסה סתם אין לה כתוב' תיובתא דרב הונא רב הונא מתניתין אטעיתי' הוא סבר מרקא מפליג באיילוני' ולא קמפליג באלמנה מכלל דאלמנה אפילו בסתמא נמי ולא היא כי קתני לה לאלמנה אפלונתא דאיילונית קאי:

הדרן עלך אלמנה ניזונת

הנושא את האשה ופסקה עמו כדי שיזון את בתה חמש שנים חייב לזונ' חמש ש"י א
שנים ניסת לאחר ופסקה עמו כדי שיזון את בתה חמש שנים חייב
לזונה חמש שנים לא יאמר הראשון לכשתבא אצלי אזונה אלא מוליך לה מזונותיה
למקום שאמה וכן לא יאמרו שניהם הרי אנו זנין אות' כאחד אלא אחד זנה ואחד נותן
לה דמי מזונות ניסת הבעל נותן לה מזונות והן נותנין לה דמי מזונות מתו בנותיהן
ניזונת מנכסים בני חורין והיא ניזונת מנכסים משועבדים מפני שהיא כבעלת חוב
הפקחים היו כותבים על מנת שאזון את בתך חמש שנים כל זמן שאת עמי: גמ'

מיי' פ"כ מה' מכיר' פוב קא פיקן ע

אמר רב חייב אני לך מנה בשטר פטור ש"ב
היכי דמי אי דאמר להו אתם עדיי מאי טעמא דריש לקיש דקפטר אי דלא אמר להו
אתם עדיי מאי טעמא דרבי יוחנן דקמחייב לעולם דלא קאמר להו אתם עדיי והכא
במאי עסיקינן דאמר ליה חייב אני לך מנה בשטר רבי יוחנן אמר חייב אלימא מילתא
דשטרא כמאן דאמר להו אתם עדים רמי ריש לקיש אמר פטור לא אלימא מלתא
דשטרא תנן הנושא את האשה ופסקה עמו לזון את בתה חמש שנים חייב לזונה חמש ש"ג
שנים מאי לאו כי האי גוונא לא

מיי' פ"כ מה' אישות ומיי' ס"ג מהל' מכירה סמג עשין מה פור יו"ד סי' כג

בלאותיה קיימין לה הפסידה: זו דברי רבי מנחם היא סתמא דתני תנא קמיה דרב נחמן הפסידה רבי מנחם לחומרא הוא הרבה מתעטותיו נכנו סתם במסנה ובריית': אלמה ואינה אלמה פעמים היא כאלמנה פעמים אינה אלמנה: הא פתמא הוא סהודיעתו שהיא אלמנה: אין לה הכיר בה: אין לה תיובתא דרב הונא: בחזקת שאינה כן שהטעתו ואמרה לו ולא נתקררתי לאדם מעולם: אבל סתמא סלא התנה עמה ומיהו לית הכיר בה יש לה: כנסה בידוע שהיא אלמנה: מדקא מפליג באיילונית ולא מתחילה נשאה לפס חילוני ים לה: כי קתני לה לאלמנה וקאמר יש לה כתובה: אפלונת' דאיילונית קאי לאחר שחילק באיילונית ומיהו הכיר בה יש לה כתובה סנאה לאלמנה אפילו נשאה לפס אלמנה כתי שהכיר בה ונשאה לפס אלמנה יש לה כתובה:

הדרן עלך אלמנה ניזונת

הנושא את האשה לזון את בתה שהיה לה אחר: נשאת אחר לאחר שנגירסה הראשון: לכשתבא אצלי כלומר אם הייתי מקייס את אמ' הייתי זנה: בכותיהן מזונות מנכסים בני חורין ולא מתעשרים דתכן אין מוציאין לאכילת פירות ולשבח קרקעות ולמזון אחם והבנות מנכסי מועבדים: והיא מזוני' אות' הבת: פהיא כבעלת חוב שים לה עליהן שטר מזונות: כל זמן שאת עמי ולא אם אחות או תמותי או תגרשיך: גמ' תיובתא להו למומרין: אתם עדיי פאני מודה לו: מאי טעמא דרבי יוחנן הא קיימא לן אתם בסנהדרין ובריך שיחת' אתם עדיי: הכי גרסי' לעולם דלא אמ' להו אתם עדיי והכא במאי עסיקי' בשטר כתבו לו ואח"כ אמר לו פרעתיך ואין לו ראיה אלא עדותן של אלו ואפ"ה אמר להו אתם עדיי: לא

מסורת השס

לא בשטרי פסיקתא וכדרב גידל דאמ׳ רב גידל אמר רב כמה אתה נותן לבנך כך וכך וכמה אתה נותן לבתך כך וכך עמרו וקידשו קנו הן הדברי הנקנין כאמירתא שמעכתב לכהן שיר חייב שאני חייב לך חמש סלעים חייב ליתן לו חמש סלעים ובנו אינו פרוע שאני התם דמשועבד ליה מראורייתא אי הכי אמאי כתב כדי לברר לו כהן אי הכי בנו אמאי אינו פרוע כדעולא דאמר עולא דבר תורה פרוע לבשיתן ומאי טעמא אמרו בנו אינו פרוע נזירה שכא ואמרו פורין בשטרו אמר רבא בתנאי ערב היוצ׳ אחר חיתו שטרות גובה מנכסים בני חורין מעשה בא לפני רבי ישמעאל ואמר גובה מנכסי בני חורין אמר לו בן ננס אינו גובה מנכסי בני חורין ולא מנכסים משועבדים אמר לו למה אמ׳ לו הרי שהיה חונק את חבירו בשוק ואמר לו הנח לו ואני אתן לך פטור שלא על אמונתו הלוהו לימא רבי יוחנן דאמר כרבי ישמעאל וריש לקיש דאמר כבן ננס אליבא דבן ננס כו׳ עלמא לא פליגי כי

לא בשטרי פסיקתא וכדרב גידל דאמ׳ רב גידל אמר רב כמה אתה נותן לבנך כך וכך וכמה אתה נותן לבתך כך וכך עמרו וקידשו קנו הן הדברי הנקנין כאמירתא שמעכתב לכהן שיר חייב שאני חייב לך חמש סלעים חייב ליתן לו חמש סלעים ובנו אינו פרוע שאני התם דמשועבד ליה מראורייתא אי הכי אמאי כתב כדי לברר לו כהן אי הכי בנו אמאי אינו פרוע כדעולא דאמר עולא דבר תורה פרוע לבשיתן ומאי טעמא אמרו בנו אינו פרוע נזירה שכא ואמרו פורין בשטרו אמר רבא בתנאי ערב היוצ׳ אחר חיתו שטרות גובה מנכסים בני חורין מעשה בא לפני רבי ישמעאל ואמר גובה מנכסי בני חורין אמר לו בן ננס אינו גובה מנכסי בני חורין ולא מנכסים משועבדים אמר לו למה אמ׳ לו הרי שהיה חונק את חבירו בשוק ואמר לו הנח לו ואני אתן לך פטור שלא על אמונתו הלוהו לימא רבי יוחנן דאמר כרבי ישמעאל וריש לקיש דאמר כבן ננס אליבא דבן ננס כו׳ עלמא לא פליגי כי

מסורת השס

לא בשטרי פסיקתא וכדרב גידל דאמ׳ רב גידל אמר רב כמה אתה נותן לבנך כך וכך וכמה אתה נותן לבתך כך וכך עמרו וקידשו קנו הן הדברי הנקנין כאמירתא שמעכתב לכהן שיר חייב שאני חייב לך חמש סלעים חייב ליתן לו חמש סלעים ובנו אינו פרוע שאני התם דמשועבד ליה מראורייתא אי הכי אמאי כתב כדי לברר לו כהן אי הכי בנו אמאי אינו פרוע כדעולא דאמר עולא דבר תורה פרוע לבשיתן ומאי טעמא אמרו בנו אינו פרוע נזירה שכא ואמרו פורין בשטרו אמר רבא בתנאי ערב היוצ׳ אחר חיתו שטרות גובה מנכסים בני חורין מעשה בא לפני רבי ישמעאל ואמר גובה מנכסי בני חורין אמר לו בן ננס אינו גובה מנכסי בני חורין ולא מנכסים משועבדים אמר לו למה אמ׳ לו הרי שהיה חונק את חבירו בשוק ואמר לו הנח לו ואני אתן לך פטור שלא על אמונתו הלוהו לימא רבי יוחנן דאמר כרבי ישמעאל וריש לקיש דאמר כבן ננס אליבא דבן ננס כו׳ עלמא לא פליגי כי

ח יב לזכות חמש סנים מלי לאו כי היכי גוונא רלי לבעל בשור מה חדוש דחיי ולא על גב דלא הוי בעל גבי ממשעבדי דחיית ליה קלא:

תא מעמ כתב לכתן מלי חייב כו׳ חייב ליתן לו חמש סלעי השתא סלקא דעתין דהלי חייב מסוס סנתחייב לו ומשתעבר על ידי השטר ור תנוח ולכבי בנו חינו פרוי ומשני מלי התם דמשעבד לי מדאורייתא פירום להכי יכול הכא להתחייב על ידי השט׳ שים עליו קנת משעבד לבל במקום דליכא משעבד לא מקי לחשתעבד בשטרא:

ליתן לו חמש סלעים ובכי היכי גוונ׳ דאי לאו הכי מלי קא משמע לן דאפי׳ לי׳ מקבלי דמיחייב:

לברור לו כהן חפי׳ במכרי כהונה מיירי דמשתמ קנה בלא כתיב כדמוכח בפלהי כל הנט ותיהו פרוך כתיבה דלא ליהדר ביה והוה מלי למנוי שכתב לו משו׳ דלא ניחא ליה פרעתי הוחיל ובשטר גמור מיירי הי הכי בנו חמלי היכו פרוי לומר שטרו הוה ליה למיתר דליהוי פרוי לכתיבה ליד כהן דכהי דקור מכח לירו דיכ׳ דהיכו פרוי דהא ליכא עליה שלא מעבוד בעלמא מכל מקום כשניכו לירו חמלי לין בכו פרוי ובברייתא משמע דהיכו פרוי לגמרי:

אמאי היכו פרוי כדעולא כו׳ חמ׳ עול ליה ליה דרבי יוחנן דאפי׳ לרבי יוחנן דאמר חייב דהשתא משמע דהיכו פרוי לגמרי ולא הכי ערב היוכל לחר חיתום שטר׳ ולא הכי ערב בעלמא כלין מלמלה והשתא משמע הכל ערב היוכל לחר חיתום שטר׳ חייב משום דחמי כמודה מלעשה ערב בשע׳ מתן תעות וקשה לרבי דלא משמע הכי בבוף פרק ב דגיטין דחמרינן שתם בעי רמי בר חמא היו מוחזקין לף כ פ׳ ושם בטבלא שהיה שלה ונט כתוב עליה והרי היה יכולה מתחת ידו כו׳ מהו מי חמרינן חקנוי חקנוי׳ ניהלי חו דלמ׳ כו׳ ובעי למיפשט הבא מערב היוכל לחר חיתום שטרות גובה מנכסים בני חורין משום דמיעבר כשהיה כשחתם עכשו בשטר ומשום הכי פשיט שהיר שטר כשחתם בו הערב לחר מיתת הלוה ויורשיו ומוכרין לאחרים ומשום הכי חייב ליתן לו חמש סלעים ולא חיישי׳ לחשתעבדו בשטרא דלא חייב אלא משום ערב ולא משום לוה ומשני מלי התם דמשעבד לי מדאורייתא פירום להכי יכול הכא להתחייב על ידי השט׳ שים עליו קנת משעבד לבל במקום דליכא משעבד לא מקי לחשתעבד בשטרא:

ערב היוכל לא כתב בו שלא ולהי ערב ומכר לו השטר בפני עדים ופליגי בן ננס ורבי ישמעאל אי לאו דחתם לחתי׳ לי׳ ולא חתם לחתי׳ לי׳ הוי משעבד בזה השט׳ בעידי משירים ים לומ׳ דלא חמי היו שטר להשתעבודי כיה כיון מלי כתוב בו שם הערב ולא בת בתו דכיו׳ מלי׳ תוכיח מכתיבתו מהוה מכרו לא מכי להשתעבודי בית ולא תחת לחתי׳ חיתום שטרו׳ הה קורס חיתום דקורס חיתום ליכו מלי לומ׳ דלהכי פקע לחר חיתום דקורס דהוו מיפלגי ים לומ׳ דלהכי פקע לחר

ניתנו ליכתב לו לא ניתנו ליכתב מסוס דסתם קניין לכתיב עומד מסוס
הכי ניתנו ליכתב דכי קנו מידו דמי וקם דמי קפריך מהכי דחין
כותבין מטרי חרוסין ונסוחין הלא מדעת סניהם הוא מדעת סניהם כותבין
דלמא הכי קאמר הא מדעת סניהם כסחום לו לכתוב וקא מסמע לן דחין
כותבין בסתמא והיה מפרש רבי דמסמע

ליה לין כותבין הלא מדעת סניהם הייט
בידיעת סניהם סמכינהו כתבו בדבר
דידעו גמר הסטיקה אבל לא ידעו בכתיב
דומיא דאך דלעיל מיבעי ליה לאוקומי סטר ללוה
שלא סלי לוה עמו דהייט אף על גב דלי
יורע עכשיו מן ההלואה כלום כותבי סטר ש"ו
למוכר שלא סלין לוה עמו דהייט אף על גב
הלוקח יורע בסקח כלום ולין כותבי סטרי
חרוסין שלא מדעת סניהם מדעת גמ הסכין
הא מדעת סניהם כותבי אף בלא ידיעת
הסטר כמי:

הכא במאי עסקי כסקנו מידו הוה מצי
למכוי בדכתב לי ורח ורח מפרעי
ניתנו ליכתב כתנו לגבות פי כתיבה דווק או
לא ניתנו ליכתב אף בלא כתיבה תקינו
להו קניין:

תא שמע הפיקחין היו כותבין מדקתני
כתיבה אע"ג דעי כתיבה דלא קני
בחמירה בלא כתיב ולין כותבין סטרי
חרוסין וסטוחי כמי מדקתני כתיב אע"ג דעי
כתיבה דלא קני בחמירא בלא כתיב והסתם
לא גרסינן הא מדעת סניהם כותבין ובריב
ספרי ליכו אם היא כוזב מכפי מסועבדי
אמת דכותבין דמי לי כותבין אמאי הוה
גבי מסועבדי דסך דכך הוא רגילות כל
עמא לכתוב להו ומסני בסקנו מידו פלוגי
דבלא כתיבה יכולין לגבות מן המחוררין
והכא כך הוצע הדבר מסקנא להו:

רבה ורבינ אמרי מקורמת היא דלרבינא
דאמר מקורמת היא לרבינא להחזיק דחין כותבין סטרי חרוסין בסטרי
פסיקתא והכ מאי קמיבעיא ליה לעיל דברי
הלוה כיתנו לכתוב תפסוט ליה מיכך:

תא שמע מתנו בכתיהם מזונות היא לאמאי
לא תיימי הך מציקי מקתי דמייתי
הסיא הפקחין דההיא נפכית תחילה
בסעכתיכו ולא סכין דרך הסם סמוס
דאי הוה מייתי הך מציקי והוה מסני
בסקנו מידו תו לא הוה מצי למפרי מסהיא
דהפקחי דאיכא לאוקומה כמי בסקנו מידו:

אף כאומם בסקנו מידו בפרק המקבל מוקי להך
בסקנו מידו והסיא דסמקבל עליו לזון בן
חמתו ובת חמתו בסלקנו מידו חיירי ולפי
אותי דאמרת בבייטין דלמאן דלא בעי לא
קבוצין אתי מפיר הך דהיא מזונות מכנסים
מסועבדים לעילו דלא קנו מידו מכינו
לאוקומ הסיא דאמר נובין מן המחוררין
כפתיו מס קנבה:

אי"ג פ"ג מה לישנא
ומיי פ"ג מה' כתוב
סמג עשין כח
טור וש"ע סימן קיב

אי"ג פ"ג מה לישנא
ומיי פ"ג מה' כתוב
סמג עשין כח
טור וש"ע סימן קיב

כי פליגי אליבא דרבי ישמעאל רבי יוחנן כר'
ישמעאל ורישל"ק עד כאן לא קאמר רבי
ישמעאל התם אלא דשייך ליה לשיעבורא
דאוריתא אבל הכא לא שייך שיעבורא
דאוריית גופא אמר רב גידל אמר רב כמה
אתרי נורתן לבנך כך וכך וכמה אתרי נותן
לבתך כך וכך עכרו וקירשו קנו הן הן הדברים
הנקנים באמירה אמר רבא מסחברא מלתא
דרב בבתו נערה דקא מטי הנאה לידיה אבל
בוגרת דלא מטי הנאה לידיה לא והאלהים
אמר רב אפילו בוגרת דאי לא תימא הכי אבי
הבן מאי הנאה אתו לידיה אלא בההיא הנאה
דקמיחתני אהדדי נמרי ומקני להדדי אמ"ל
רבינא לרב אשי דברים הללו ניתנו ליכתב
או לא נתנו ליכתב אמר ליה לא ניתנו ליכתב
איתיבי' הפקחין היו כותבין על מנת שאזון
את בתך חמש שנים כל זמן שאת עמי מאי
כותבין אומרים וקרי ליה לאמירה כתיבה
אין והתנן הכותב לאשתו דין ודברים אין לי
בנכסייך ותני רבי חייא האומר לאשתו תא
שמע אין כותבין שטרי ארוסין ונשואין אלא
מדעת שניהם הא מדעת שניהם כותבין מאי
לאו שטרי פסיקתא לא שטרי אירוסין ממש
כדרב פפא ורב שרביא דאיתמ' בהבו לשמרה
ושלא מדעת' דרב ורבינ' מקורשת רב פפא
ורב שרביא אמר אינה מקודשת תא שמע מתנו
בנותיהן ניזונות מנכסי בני חורין והיא ניזונת
מנכסים משועבדים מפני שהיא בבעלת חוב הכא במאי עסקינן בשקנו מידו אי דכי
בנות נמי בשקנו לזו ולא קנו לזו ומאי פסקא איהי דהואי בשעת קניין מהני לה קניין
בנות דלא הוו בשעת קניין לא מהני להו קניין מי לא עסקינן דהואי בשעת קניין והיכי
דמי כגון דגרש ואהדרה לא איהי דליתא בתנאי בי דין מהני לה קניין בנות דאיתנהו
בתנאי ב"ד לא מהני להו קניין מגרעגרעי אלא בנותיו היינו טעמא כיון דאיתנהו
בתנאי בי"ד אימ"צ דין אתפסינהו: לא יאמר הראשון: אמר רב חסדא זאת
אומ' ב"ש אצל אמה ממאי דבגדולה עסקינן דלמא בקטנה עסקינן ומשום מעשה
שהיה דתניא מי שמת והניח בן קטן יורשי האב אומרים יהא גדל אצלינו ואמו אומרת
יהא בני גדל אצלי מניחין אות' או אצל אמו ואין מניחין אותו אצל ראוי ליורשו מעשה
היה ושחטוהו ערב הפסח אם כן ליתני למקום שהיא מאי

כי פליגי כו' כלומר הא דמוקמינן דים לקים כבן נכם ולא כרבי ישמעאל
ליתא דאמר לך הכא הפילו לרבי ישמעאל הא פליגא אדרבי יוחנן: ערב
מיעבורא דאורייתא: אבל הכא פלוגי חייב ליכא מיעבורא דאורייתא: דקא
מצי הכלה לדיה כבף קדמי לחביה: הבי הבן הבי פל מתן: ניתנו ליכתב
כתנו חכמי כתיבה לגבי אם בתו להחזיק
עדים בדברים הללו סתם בלא קניין: לא
ניתנו ליכתב דלא ליטרוף ממעבדי וכו'
דליכא קניין לא מסתעבדי ככסי: מטרי
חרוסין ממש סטר מקדם בו את החסה
הרי את מקודס לי כותב בסטר ומוסר לה
ואמסיק דכריך לכתוב על פיה כדרב כפא מק דף יט
ורב סרבית דאמר כתבו ס"ל מדעת חיכא
מקודס: מהיה כבעלת חוב ואי לא דקיט
סטר מי טרפה ממסעבדי: תיי פסקא
בתמי וכי דבר פסוק הוא לתכמים מקנין
לבת החסה ולא לבנות מסנו סתם בחסב
בנותיהן ניזונות מבני חורין והיא ניזונת
ממסיעבדים: מי לא עסקינן כו' וכי אי
לסטר סייט לף הבמת בסעת קניין כגון
דגרסה ואהדרה וכתב לה התנאים הללו
ואפילו הכי תכן סתם בנותיהן ניזונות
מבני חורין ולא ממסועבדים: בתנאי ב"ד
בגן נוקבן דיהוין ליכי מינאי כו': מיגרע
גרע בתמי: כדרי לתפסינה לפני מותו
מסר להם כרורו כספי למזונותיהן: זאת
אומר הבת אכל הא דקתני למקום סחמה
ולא קתני לבית אחיה למדנו סכן הוא דין ה
פתגדל הבת אכל אמה ובת הכוזנת מן הכניס זכין לותה בבית אמה ואין כופין הכותב דף פג
לותה לדור אכלם: דלמא בקטנה עסקינן
ומסום הכי לא קתני בת אכל אחין: מסום
מעשה פהיה סיהרנוה בסביל לירם עיסור קדושין דף ס
ככסי פלה אבל גדולה דלא מיימינן לרבית
חיים לך דקסבר אכל אחין יהם כן דים חלוק
בין גדולה לקטנה: כיתני מולך לה מזונות קדושין דף ה
למקום סהיה דסמס לגדולה במקום סהיה ובקושי סב דף סב
ולקטנה במקום סהיה: מאי
נעין דף כא

מאי למקו' שאמה דיקתני מילתא פסיקתא פתח תיבו' כל בית שמאי אומרים וגו' ליתיה לחבריה לטחינה לה התנה סובר לתת מעות למכי את מיטחון לו למזונות ביתו במכרו: לסוף ליתער מכיר: זבן ריחיא ואחרא לטחון בהם מזונות ביתו: לאחר זבן ואחר כותן לה דמי מזונות ביתו: לא ליתכו לה מזונות ולא על פי פלגא פסק לה ר' פנחס דמים מתחילה פלגא מזונות חייבוהו לתת דמיהם כסים לה מזונות תמקום שהכי נהוג לא על פי פלגא פסק לה טחינה עכשיו מחיו לא יתן דמים: טחון וחבין בחות' פלגתין: טחון ואותיב למזונותיך בחותן מחכלי: ולא תימרן דלא יהיב דמי: פלגא דליתיה לטחינה שאין סובר מוכח לטחון במכר כל שעה בעל לטחון לך ולא יתן דמים: אבל כל זמן שמוכיח לטחון חוטן במכר ונותן לה דמים: מדת פרוס זה כהנה וזה לא חסר לה היו עומין טוכה: מתני' אי אפשי לזון מבית בעלי לצאת מבית בעלי: גמ' ולא בבקתי בית כר כעין פרוף דתימרינן במכבת שבת בקת' בי עקתא חס היה מדור פלוני כר לא קבל עליו להוציא את בניו ולהוסיבה: בנכסים מועטין מהבנות זוכו' בהן כדתנן הבנות יזונו והבנים ימלנו על הפתחים: וקדמו קודם סיבואו לבית דין ומכרוס: מיפטר חזקה בדקיס: אלא מי אמרי' לה תפקין לה כל ימיס סיכול להתקיי' ולא אמרי לה לאו כל כמיניך: ברכת הבית ברובה בני חרס מעוזרין זה את זה ומתכרין ומזל דרביס עדיף: ולתכי לה לפיתס מכתיעטה ברכת הבית ביפיותה: למזון חכמים ים ללמוד מתנה ברכה ועושר ורפואה: חס היה פקח זה פלוני פירות הרבה ואין לו מהות למסיב את כתן מעו' סוכר את תקומו והוי לה כי תבילו וחכירו קוכה לו הרי לאתה למד מכאן שאין יכול התוכר לחזור הרי לך עושר למור תלמוד חכמי': לא ילמוס כו' למד שהחטיס הלעושק יפה למכה: כר יהא דלוק בתקומו אבל המולאן כמו בחיי דכל ערב מכת היה בא לביתו מצנפטר כדלקמן: יוסף הפני דתן חיפה: את תביך כל אתי' דרבויין: וין יתירה דומת לאך: הכי מילי דחייב בכבוד אבת תבין בחיי תבין: כי מתמי ערב מכת ונרחה בעיני לפי שבין המתיעות אלו מבור בפי כל והכל חרידים אלין לגמור מלאכתן ער אלא תחסך קרי ליה בי מתמי: אלא להוכיח לפי כולות לא פריקי' ליו אלא היה להן רשות לבא לביתם כמו רבי: מבור מינה בהדין אלמא מהיה מכוה מיתעסקו בקבורתו: דקדיס פרסייהו לערסיה הס שכיחק להוריד מיתותו ויפרקוהו: דלא ליתרו אינשי עליהן כמיתותו מילתא דחיסורא הוא בהו אלא זכו להתעסק בו ואינלאי מילתא דהאי דלא מכיבו בפני דרבי זכותיה דרבי תגנא עליהן: עיירות גדולות על הכפרים וכרכין גדולים מהם: והושיבו

ולא אמר לה דלית ליה מחיכה לריחיא תיכה הוגיל והתי עיברית כדלית טחיכה לריחיא לאתי לאיצטריך דב גוריה לריחיא החס תרי כריפתא לית לה הכא טחין וזבן לפילו לא הוה מפכח מפכיר למיטחן ואיזבן דהוה חד כריפא לא הוה דמי למתני' דבאיתני' ליכא פסידא דבעל כי יהיב לה דמי מזונות תיכה מהיכ נותן יחזומות עכמו אבל המוכר אית לי פסיד אם יתן פכר הטחיכה מהאי היכו תוכא לטחון ותכיסו יבורך לערוב ואתר רבי רבלאו התי טעמ דחטון וזבין טחין ואותיב הוה מכי לבטולי התק' פלגא יבורך ליתן לו לגבוה הגיל ואית ליה פסידא לבל מ"מ המפכיר יאת כמו כן לדידי אית לי פסיד מכר ריחיא פלי ויכול לבטל מתקא קודם הזמן ופהי דסוכר לא יבורך ליתן לו מכר מכיסו אבל לעכב הריחייס עד זמן מהתכו ביניהן לא יוכל המוכר הוגיל ומפכיר אית ליה פסיד אבל הפתא דמכי לאיתיר ליה טחן וזבין טחין ואותיב ולית לך פסידא כל כורחין יכית ליה הריחיי כל הזמן מהרי לי היס פסיד ולך אין פסידא:

הכי גרסינן מיפכח מתי ומס דבר הוא כלומר מהו מתפטן וכן פירש"י:

ברכת הבית ברוב פרש"י כגון הא דאמר כר לאחד כר למאה וכן כל כהאי גוונא אין כותכין: מזונין

מאי למקו' שאמה שמעת מינה בת אצל האם ש"ח לא שנא גדולה ולא שנא קטנה: לא אמרו שניהם: ההוא גברא ראוגר ריחיא לחבריה לטחינה לסוף אישתר זבן ריחיא ואמרא אמר ליה עד האידנא הוה טהיננא גבך השתא הב לי אגרא אמר ליה למיטחן טחיננא לך סבר רבינא למימ' היינו מתניתין לא יאמרו שניהם הרי אנו זנין אותה כאחד אלא אחד זנה ואחר נותן לה דמי מזונות אמ"ל רב' עיר"מ דמי התם חר כרסא אית לה תרתי כרסות ליה לר"ה הכא מצי אמ"ל טחון וזבין טחון אותיב ולא אמרן אלא דלית ליה טחינא לריחיא כגון זו כופין אות"ו על ש"ט מידת סדום: מתני' אלמנה שאמרה אי אפשי לזון מבית בעלי אין ד"יורשין יכולין לומר לה לכי לבית אביך ואנו זנין אותך אלא זנין אותה ונותנין לה מדור לפי כבודה אמרה אי אפשי לזון מבית אבא יבולין היורשין לומר לה אם את אצלינו יש ליך מזונות ואם אין את אצלינו אין ליך מזונות אם היתה טוענת מפני שהיא ילדה והן ילדי זנין אותה והיא בבית אביה: גמ' תנו רבנן משתמשת במדור כדרך שמשתמשת בחיי בעלה בכרים וכסתות כדרך שמשתמשת בחיי בעלה בכלי כסף ובכלי זהב כדרך שמשתמשת בחיי בעלה שכך כתב לה ואת תהא יתבת בביתי ומיתזנת מנכסי כל ימי מיגר ארמלותיך בביתי תני רב יוסף בביתי ולא בבקרתי אמר רב נחמן ירושלים שמכרו במדור אלמנה לא עשו ולא כלום ומאי שנא מדרבי אסי אמר רבי יוחנן דאמר רבי אסי אמר ר' יוחנן יתומי שקדמו ומכרו בנכסי מועטין מה שמכרו מכרו התם לא משתעבדי לה מחיים הכא משתעבדי לה מחיים אמר אביי נקיטינן מדור אלמנה שנפל אין היורשין חייבין לבנותו ולא עוד אלא אפילו היא אומרת הניחוני ואבננו משלי אין שומעים לה בעי אביי שיפצה מאי תיקו: אמרה אי אפשי: וליתבו לה כי יתבה התם מסייע ליה לרב הונא דאמר רב הונא ברכת הבית ברובה וליתבו לה לפי ברכת הבית הכי נמי אמר רב הונא לשון חכמים ברכה לשון חכמים עושר לשון חכמים מרפא ברכה הא דאמרן עושר דתנן המוכר פירות לחבירו משך ולא מרד קנה מרד ולא משך לא קנה ואם היה פקח שוכר את מקומו מרפא דתנן לא ילעוס אדם חטין ויניח על גבי מכתו בפסח מפני שמחמיצות תנו רבנן בשערת פטירתו של רבי אמר לבני אני צריך נכנסו בניו אצלו אמר להם הזהרו בכבוד אמכם נר יהא דלוק במקומו שולחן יהא ערוך במקומו מטה תהא מוצעת במקומה מאי טעמא כל בי שמשי דהוה אתי לביתיה ההוא בי שמשא אתאי שבבתא קא קריא אבבא אמרה אמתיה שתיקו דרבי יתיב כיון דשמע שוב לא אתא שלא להוציא לעז על צדיקים הראשונים יוסף חפני ושמעון אפרתי הם שמשוני בחיי והם ישמשוני במותי סבור מינה בהדין למא הוא דקאמר כיון דחזו דקדים ערסייהו לערסיה אמרי שמע מינה להוא עלמא הוא דקאמר והאי דאמר הכי דלא לימרו מילתא הואי להו ועך האידנא נמי זכותא דרבי הוא דאהניא להו אמר להן חכמי ישראל אני צריך נכנסו אצלו חכמי ישראל אמר להן אל תספרוני בעיירות

מזומן לחיי העולם הבא תימא ובלא כל יסורים להם חלק לעולם הבא ופירש הרב רבי מחיר מזון לחיי העולם הבא היינו בלא לחץ ובלא יסורין

אותו היום ממת רבי בטלה קדום מהיו קורין אותו רבינו הקדוש והא דתני במלחי סומא ממת רבי בטלה עכו"ם קדום בפלגי והר"ח כתב היה אומר לתלמידיו היתי כשכפטר רבי היתי ממהר לו דהתי בטלה קדוש דקתמר הכא היינו קדושת כהונה וכן מוכח מדקתמר אותו היום ממת אותו היום דוקא ותו לא ובהדי הא דתנן בירושלמי דמסכת ברכות בפרק מי שמתו דכשמת רבי אמרו לין כהונה היום ולין נרה לרבי וכשמדומה לרבי דהת' מייתי בטומאת הפרס דרבנן לכל טומאה דאורייתא לא ומנח

והושיבו ישיבה לאחר שלשים יום שמעון בני חכם גמליאל בני נשיא חנינא בר חמא ישב בראש ושפרוני בעירות סבור מינה משום טירחא הוא דקאמ' כיון דחזו דקספרי בכרכי' וקאתו כולי עלמ' אמרו שמע מינה משום יקר' הוא דקאמר הושיבו ישיבה לאחר שלשי' יום דלא עריפנא ממשה רבינו דפריב ויבכו בני ישראל את משה בערבות מואב שלשים יום תלתין יומין ספרו ביממא ולילי' מכאן ואילך ספרו ביממא ונרסי בלילי' או ספרו בלילי' ונרסי ביממ"ע דספרי תריס' ירחי שתא ההו יומא דאשכבתי' דרבי נפק בת קלא ואמ' כל דהו באשכבתיה דרבי מזומן הוא לחיי העולם הבא ההוא כובס כל יומא הוה אתי קמי' ההוא יומא לא אתא כיון דשמע הכי סליק לאינרא ונפל לארעא ומית יצתה בת קול ואמר אף ההוא כובס מזומן הוא לחיי העולם הבא שמעון בני חכם מאי קאמר הכי קאמ' אף על פי ששמעון בני חכם גמליאל בני נשיא אמר לו' צריכה למימר אמר רבי שמעון בר רבי צריכא לך ולמטלעתך מאי קשיא ליה הא קרא קאמ' ואת הממלכה נתן ליהורם כי הוא הבכור ההוא ממ' מקום אבות' הוה ורבן גמליאל אינו ממלא מקום אבותיו הוה ורבי מאי טעמא עבד הכי נהי דאינו ממלא מקום אבותיו בחכמה ביראת חטא ממלא מקום אבותיו הוה: חנינא בר חמא ישב בראש לא קיבל רבי חנינא שהיה ר' אפס גדול ממנו שתי שנים ומחצה יתיב רבי אפס בריש ויתיב רבי חנינא אבראי ואתא לוי ויתיב גבי' נח נפשיה דרבי אפס ויתיב רבי חנינא בריש ולא הוה ליה ללוי אינש למיתב גביה והיינו דאמרי ליה לרב גברא רבה אקלע לנהרדעא ומטלעודריש כלילא שרי אמר שמע מינה נח נפשיה דרבי אפס ויתיב רבי חנינא בריש ולא הוה ליה ללוי אינש למיתב גביה וקאתי אימא ר' חנינא נח נפשי' ורבי אפס כריתיב יתיב ולא הוה ליה ללוי אינש למיתב גביה וקאתי איבעית אימא לוי לרבי אפס מיכף הוה כייף ליה ואי בעית אימא כיון דאמר רבי חנינא בר חמא ישב בראש לא כגי דלא מליך דכתיב בהו בצדיק' ותגזר אומר ויקם לך והא הוה רבי חייא נח נפשיה והאמר רבי חייא אני ראיתי קברו של רבי והוריד עליו דמעות אפוך והאמר רבי חייא אותו היום שמת רבי בטלה קדושה איפוך והתניא בשחלה רבי נכנס רבי חייא אצלו ומצאו שהוא בוכה אמר לו רבי מפני מה אתה בוכה והתני' מת מתוך השחוק סימן יפה לו מתוך הבכי סימן רע לו פניו למעלה סימן יפה לו פניו למט' סימן רע לו פניו כלפי העם סימן יפה לו כלפי הכותל סימן רע לו פניו ירוקין סימן רע לו פניו צהובין ואדומים סימן יפה לו מת בערב שבת סימן יפה לו במוצאי שבת סימן רע לו מת בערב יום הכפורים סימן רע לו במוצאי יום הכפורי' סימן יפה לו מת מחולי מעי' סימן יפה לו מפני שרוב' של צריקי' מיתתן בחולי מע' אל אנא אתורה ומצוה קא בכינא איבעית אימא איפוך ואיבעית אימא רבי חייא עסוק במצות הודה ורבי סבר לא אפגריה והיינו דכי הוו מינצו רבי חנינא ורבי חייא אמר ליה רבי חנינא לרבי חייא בהדי דידי מינצת דאם חס ושלום נשתכחה תורה מישראל מהדרנא ליה מפילפולי אמר ליה רבי חייא אנא עבדי דלא מישתכח תור' מישראל דאיתינא כיתנא ושדיינא ומנרלנא נישבי וצידנא טביא ומאכילנא בישרא ליתמי ואריכנא מגילת' ממשכי דטבי וסליקנא למתא דלית בה מקרי דרדקי וכתיבנא חמשא חומשי לחמשא ינוקי ומתניתין שיתא סידרי לשיתא ינוקי לכל חד וחד אמרי ליה אתני סידרך לחברך והיינו דאמר רבי כמה גדולים מעשי חייא אמר ליה רבי שמעון בר אפילו ממך אמר לי' אין אמר ליה רבי ישמעאל ברבי יוסי אפילו מאבא אמר ליה חס ושלום לא תהא כזאת בישרא אמר להן לבני קטן אני צרי' נכנס רבי שמעון אצלו אמר לו בני נר"ו נשיאותך ברמים זרוק מרה להן לבני נדול אני צריך נכנס רבן גמליאל אצלו ומסר לו סדרי נשיאות אמר לו בני נר"ו נשיאותך ברמים זרוק מרה בתלמידים איני והא כתיב ואת יראי ה' יכבד ואמר מר זה יהושפט מלך יהודה כשהיה רואה תלמיד חכם היה עומד מכסאו ומחבקו ומנשקו וקורא לו ר' מרי מרי לא קשיא הא בצינעא הא בפרהסי' תניא רבי מוטל בציפורי ומקו' מוכן לו בבית שערים והתני' צרק צרק תרדוף הלך אחר' לבית שערים אלא כיון דחלש אמטיוהי לציפורי דמרליא

פסורת השס

והושיבו ישיבה לאחר שלשים יום על פטירתי מיד ולא קודם לכן בתורה לאחר שלשים יום על פטירתי מיד ולא קודם לכן עסוקין בהספד: מתעסק בכי חכם הוא ולקמן פריך מאי קאמר: חכיכא כר חמא יסב ברישא היסיבה: סבור מינה משום טורח דרבי דפריס דמתיכו לעיירו ואתו למספדי כיון דחזו דקא מספדי כרכין וקא אתו כל מעיירו פורה פורה ומספדי לחודי מסוס יקרא הוא דקאתי:

יומא דאשכבתיה יום פטירתו: כריב לימי' דרבן גמליאל דכתיב הוא רהוי כמיתה: לך ולמטלעתך משום היה כרתתיכן בעלמא לוי לחודי קידה ואיטלע: מאי קסבר ליה לרבי מתעסק בדבר דאתי מיתי קאתי כריכא למיתי אתי כריכא הא קרא כתוב: ההוא מתלא מקום חבובותיו הוה כלומ' לין בחדי חסוב מינו לבל כאן הרי לחדי חכם מהנו: יתיב רבי חנינא לבדוקי חון לבי המדרש עלה היה ככפף לר' לחכם: וקאתא לבבל: כלילא סדי לדחת בה בשבת מאי טעמא מתן דרכה למיפק בלילה משום חמוכה ומשום לא מלפת ומחוי בפרק במה משם יוכחת: מיכף הוה כייף ליה קודם שיגלה מקומו לבבל לרבי חנינא לא כייף: והא הוה רבי חייא ולמכייה ר' רחף ישיבה: קברו של רבי חרוכו של רבי הוריד עליו דמעות: בערב שבת סימן יפה סיכנם למכוחה מיד: במוצאי יום הכפורי' מתחלו עוונותיו ומיתין יפה לו: לא תבטליה מתכוות: סדייך זר עב: ומנרלנא כיפבי מקלע לחי מכחורת ודומה לו לחץ פורפין כשבין ליוניס: וכיירך טבי כשיים: וחריכנא מגילת ומתקן לחי קלפים חריכך לעזן תקן כרחך במכך סוכ לריך לו לא לריך כלומר מתוקן לו ליכו מתוקן ובספר עזרא נמי כתי' ופרות מלכא לא לריך לנא לתיחזי: לא תהא כדבר הזה ביפרהסי כלום מלא חום כדבר זה לעולם: נהוג נסיחותך ברחיס מתהא יוסב בן הגרוליס: זרוק מרה ואימה מתה לימתך עליהס: בבנעה מכבר כל לחד ולחד: בפרהסי' מטיל פליה' לימ' להודיע נסיחותו: דמרליא לו בבית פעריס: דמידלית

דמרליא ובסים אוירא ההוא יומא דנח נפשיה
דרבי נזרו רבנן תעניתא ובעו רחמי אמרי כל
מאן דאמר נח נפשי׳ דרבי ידקר בחרב סליקא
אמתיה דרבי לאינרא אמרה עליונים מבקשין
ותחתונים מבקשין את רבי יהי רצון שיכופו
תחתונים את העליונים כיון דחזאי כמה זימני
דעייל לבירא הכסא וחלץ הפילין ומנח להו
וקמצטער אמרה יהא רצון שיכופו עליונים
את התחתונים ולא הוו שתקי רבנן מלמיבעי
רחמי שקלה כוזא שדייא מאינרא אישתיקו
ונח נפשיה דרבי אמרו לי׳ רבנן לבר קפר׳ זיל
עיין אזל אשכחיה דנח נפשיה קרעי׳ ללבושי׳
ואהדריה לקרעיה לאחורי׳ פתח ואמ׳ אראלי׳
ומצוקי׳ אחוז בארון הקודש נצחו אראלי׳ את
המצוקים ונשבה ארון הקודש אמרו ליה נח
נפשיה אמר להו ארון קאמרית ואנא לא
קאמינא בשערת פטירתו של רבי זקף עשר
אצבעותיו כלפי מעלה אמר רבונו של עולם
גלוי וידוע לפניך שיגעתי בעשר אצבעותי
בתורה ולא נהניתי אפילו באצבע קטנה יהי
רצון מלפניך שיהא שלום במנוחתי יצתה בת
קול ואמרה יבא שלום ינוחו על משכבותם
משבבך מיבעי ליה מסייעליה לרבי חייא בר
גמרא דאמר רבי חייא בר גמרא אמר ר׳ יוסי בן
שאול בשעה שהצדיק נפט׳ מן העולם אומרי׳
מלאכי השרת לפני הקב״ה רבונו של עולם
צדיק בא אומר יבאו צדיקים ויצאו לקראתו
יבא בשלום ינוחו על משכבותם אר אלעזר
בשעה שהצדיק נפטר מן העולם שלש כיתות
של מלאכי השרת יוצאות לקראתו אחת אומר׳ לו בא בשלום ואחת אומר׳ הולך נכחו
ואחת אומר׳ לו יבא שלום ינוחו על משכבותם בשעה שהרשע נאבד מן העולם שלש
כיתות של מלאכי חבלה יוצאות לקראתו אחת אומר׳ אין שלום אמר ה׳ לרשעי׳ ואחת
אומ׳ לו למעצבי׳ ישכב ואחת אומר׳ לו רדה והשכבה את ער״ל: מתני׳ כל
זמן שהיא בבית אביה נובה כתובתה לעולם כל זמן שהיא בבית בעלה נובה כתובתה
עך עשרים וחמש שני׳ שיש בעשרי׳ וחמש שנים שתעשה טובה כנגר כתובה רבי רבי
מאיר שאם׳ משום רשב״ג וחכמים אומרים כל זמן שהיא בבית בעלה גובה כתובתה
לעולם כל זמן שהיא בבית אביה גובה כתובתה עך עשרים וחמש שני׳
גמ׳ אמ׳ ליה אביי לרב יוסף עניה שבישראל עך עשרים וחמש שנים ומרתא בת בייתוס עך עשרים וחמש שנין אמר ליה
לפום גמלא שיחנא איבעיא להו לרבי מאיר מהו שתשלש תיקו: וחכמים אומרים כל זמן: אמר ליה אביי לרב יוסף אתאי
קודם שקיעת החמה גובה כתובתה לאחר שקיעת החמה לא גביא כההיא פורתא אחילתה אמר ליה אין כל מידת חכמים כן
היא בארבע׳ סאה חסר קורטוב אינו יכול לטבול בהן אמר רב יהודה אמר רב העיד רבי ישמעאל בר
יוסי לפני רבי שאם׳ משום אביו לא שנו אלא שאין שנור כתובה יוצא מתחת ידיה אבל שטר כתובה יוצא מתחת ידיה גובה
כתובתה לעולם ורבי אלעזר אמר אפילו שטר כתובה יוצא מתחת ידיה אינה גובה אלא עך עשרים וחמש שנים מתיב רב
ששת בעל חוב גובה שלא בהזכרה היכי דמי אי דלא נקיט שטרא במאי גביא אלא דנקיט שטרא ובעל חוב הוא ולאו בר
אחולי הוא היא אלמנה אחילתה הוא מותיב לה והוא מפר׳ לה לעולם דלא נקי׳ שטרא והכא במאי עסיקנן בשחייב מודה והא׳
רבי אלעא שונין גרושה הרי היא כבעל חוב היכי דמי אידלא נקיטא כתובה במאי גביא אלא לאו דנקיטא כתובה וגרוש׳ היא
דלא בת אחולי היא היא אלמנת אחילתה הכא נמי כשחייב מודה אמר רב נחמן בר יצחק תני רב יהודה בר קזא במתניתא

דמילתא אפריון בתמכת מגילה לתה נקרא שמא בפורי פיומבת ברי׳ ההר
בפיפור: דעל כתה זמנין לבית חכמה דחולי מעייס הוה ליה: וחלץ הפילין
ומנח להו ונקי מכער לחלץ ולהניח: פתח ותחר הספר: תרחליס ומבוקיס
תלחכים ובריקים מבוקי תרן: ולא נהניתי בעולם הזה לפי טורח
פיגעתי בחצבע קטנה תלי: יבואו צדיקי׳ וינוחו על משכבותם: כל מהלך
בישרו לקראתו ויבא בשלו׳ ואחר כך ינוחו ויקרב לפניו
בריקים על מפכבותם: הולך נכחו בדרך
ישרה: מתני׳ כל זמן שהיא בבית
אביה יורשים זנות סם: גובה כתובתה
כשתרצה: פחפשה טובה מנכסי יתומים
נותנת לחם ומלח לעכברים: וחכמים
אומרים לא הזכירו עשרים וחמש לעניין
טובה אלא לפסרוה רבנן כתובה
וכשהזכירו עשרים וחמש לעניין התחלה
הזכירו רחוק ומתוך ולא תבעה כל הימי
הללו מחלתה הלכך כל זמן שהיא בבי בעל׳
אין פחיקתה מחילה אלא מפני שמכבדין
אותה היה בועס למחות על כתובתה אבל
בבית אביה מפשתק׳ כי סתם מחיל׳ היא׳
אלא יורשיה מזכירין כתובתה כי אלמור
בריכים למחו׳ על כתובתה בתך כי סתם:
גמ׳ ענייה מבישראל מכתובתה מוטב
תיבר לר׳ תאיר בטובה סמוך כלה סתם:
ומרתא בת בייתוס עשיר׳ וכתובתה
מרובה תפשיר כתובת׳ בטוב על כי סתם:
לפום גמלא מיחנא תמוי לפי הגמל חף
כאן לפי עושר טובתה: מחו פתפלם לר׳
תאיר דטפחה תפוס טובה: פתפלם
מכחשוב טובתה לחשבן כתובתה לפי
חשבון הסכים להפשיר לכל סנה לאחר
מעשרים וחמש בכתובתה אם לא פחתה
כי סכים אלא חסון או מליפות או רביעית
פתפלם לפון חנוך לפי חשבון הוה כרתכן ישעיה מ
מפלגין בממון ואין מפלגין בתכות: כל
עדת חכמי׳ כן העמידוה יפה ולא תמוש:
אבל מטר כתובה יוכל בבית דין פתחת
ידם: נובה לעולם פחילו מחלתה
פיתה מופרית להם מטר הכתובה: אלא
בחזכרה אם פתך עשרים וחמש סכים ולא
מיחה על חובו לא הפשיר בכך: תלמוד
בת לחולי היא מנהגי׳ מתן כל הסכים הללו
וכתובת׳ היכה תלום ולא חיסר׳ בה ממון:
לעולם אלא נקיט הלכך דווקא בעל חוב
אבל אלמנה אלא נקטה פטורה אחילתה
ודקאמרת לך בתתי גבי כשחייב מודה: סוכין
בעלי בריית׳: גרושה הרי היא כבעל חוב
לגבות לשאל אלא בזמן דווחי לה מתנ׳:
כשחייב מודה אלא נתקבלתה כתובתה:

בר קזא פם חכם: הרי

ופנוח הכלין ולף על גב מחולי מעייס פטורי׳ מן החפילין לפי שאין כולן
ליחהר היטב אבל רבי היה מנהיג בעצמו בקדושה יתר על הראוי והיה
ירא היטב ליזהר מלר:

לא נהניתי הפילו באצבע קטנה דאמרינן במדרש פר פתרס שתפלל
פיכוכם תורה לתוך גופו ויתפלל אלא יכנסו
מערכי לתוך גופי ואייתי לה עובדא דרבי:
ומרתא בת בייתוס עשרים וחמש סנים
אמר לי׳ רבה פירכה ליתי׳ לשיבה
דבר קשה דחמ׳ לקתן לה סנו אלא מנה
ומחתי׳ אבל תוכף היה ליה לעניין כתובה
דאוריית מרתא בת בייתוס ועניי׳ מביפרא
סוות לה אלישבה דר׳ יוחנן דאמר דחפילו
תוספת אין לה יורדי הכא ולי כר׳ דאלישבה
דכא אייתי דהכא אלישבה דרבי מאיר אייתי
ולקתן לה קאי כר קפרא לה אלישבה דרבנן
דאמרי גובה כתובת׳ בבית אביה עד כא
סנים והוחיל ומתה כל כך אחלתה ואמר
בר קפרא דדוק מנה מחתי׳ אחלה אבל
תוספת דהוה כתו מתנה בפלמ׳ לה אחלה
כתו סאר בעל חוב דלא אחיל אבל לרבי
מאיר דאפשרה תמו׳ סים בעשרים וחמש
מנה מתעסה טוב ׳ככנר כתוב׳ אין אחלק
בין תוספ׳ לתכ׳ ואחתי׳ דלפו׳ גאלה פייתב דאי
לא תימא הכי אלה לרבי מאיר קאי אם כן
מדקתני׳ דתוספת ים לה ליח ליה דלפו׳ גאל׳
טיהנא אם כן קשה לדידי אלתכ׳ דכתובתה
תהא עד כא סנים ובתולה דכתובת׳ אחתיה
עד כא סנים ודומה לי דבר פסוט דאלישבה
דרבנן קאי לקתן דכולה פוגיא דלקתן
מיירי אלישבה דרבנן:
חיבי דמי אי דלא נקיט׳ כתובה בתאי
גביה תיקה אחתי לה דייק כתו כן
בתניחין בתאי גביה בגלה פתה כא
אלה לאו בבקיטה כתוב׳ וקתני דמחלה בכא
יום לומר דאתניחין לוכח למיפרך דאיכא
למימר דאתניחין בעירי מיתה והא אלישבה
דרב קיימא דלדידיה אלמנה גביה בעירי
מיתה והא דקאמר אי דלא נקיטה כתובה
בידה בתאי גביה היינו נט דאמרן דכתוב
כיה תנה ואחתי׳ דמי דלרב גרוש׳ לה גביה
אלה בגט: אחר

אמר רב הונא לחמר רב לך מנו שלח מנה ומחתי לבל תוספת ים לה תימה
לם בן לחתי לקת לרב לעיל לך מנו שלח כמלין מע כתוב יוכח מתחת
ידה לבל לממטר כתובה יוכח מתחת ידה גובה כתובת לעולם ומחי רחיה
היה מעום מטר כתובה הוחיל ויכיה גובה בה לרב:

הכי גרסינן לחתיה לקמיה דרבה מיבעי ניר פג ס
ליה למיהדר עירי מיומת דכתיבת
לחדרכתא דהכי מבירת ליה לרבה בפרק ף לה ומס
המפקיד לבל רבה מבירת ליה מכי מלימו
יומי לחברתא ומיהו מדקאמר ומה מר הוה
דאמר לחריני טעות סופר הוה גרם דגרסינן ף יו ומס
רבה רב הוה דאמר הכי בפרק רבית ומסיקנן
לימיר דמפיר גרי רבה ומחי דקאמר ליה
ליחיל ולהדר פירי מן יומת ההוא דכתיבת
לחדרכתיה עד לחלדכת היה לימרה כן לבל
לרבה לח מבירת ליה הכי ומחי דקאמר לה
רב לחוני לי לחדרכתא נרחה לי לחו מעום
דחי הוה מפיר כתיבת לחדרכתא דליהדר
מיומת דכתיבת לחדרכתא חלח מעום דחי
לח כתיבת לחדרכתא מפיר חלח לחייב
לאחרוני פירי לפילו הכי מלמו יומת
דלחדרכתא כיון דבטעות כתיבת לחדרכתא
לדמקיק:

הדרן עלך הנושא

שני דייני גזירות היו בירושלם
לדמון וחבן בן לבישלם גומס
ף קי רק דחה לרבי דחמר בפרק חלק דלבשלו
לין לו חלק לעולם הבא היכי מסקינן בשתי
ף קי ומס הה לחמר בימת בפר קמ ומס רשעי ירקב
דלא מכקינן בשתייהו ורבי שלום מס חרס
כדכתיב חלין בן לבישלום והכי נמי
ף יב ומס הה בח נר בפרק קמת דשבת מבבת היה
בירושלם לח גרסינן מבבת שלח שבבת דשבש
דשבש היה ום מפלם דתרי שבבת היו דכתיב
ביעשיה כה לחמר ה לבבתו לך בח הל הסופן
הזה הל מבבת לחמר הל הבית וכתיב בתרי
מה לך פה ונומר הכח ה מטלטלך ונומר
סרי מעמע מהיה רעע ולחרינו כתו בסוף
ועתה בעמוע המלך חזקיהו ויקרע בגדיו
ויכנס בפקך ויבח בית ה וימלחו לליקים
לחמר על הבית ולת מבבת הסוף ולת זקני
הכהנים מכסי בפקי ונ לחרי מעמע דשבת
לחריונה היה ולחו מילתה היה דהוה נמי
מבבת הרחבון ולין מוקדש ומלוח דבעל
כורחיך הכי בתרי דהיה בעמע דכנחריב
רעע הוה דחמ מפלה לפנחרי מבכ ופיעתו
הפלימו חזקים ופיעתו לה הפלימו וכפרכה
לבלת הוה ופיעתו חוץ לחומה יכה הו לחחול
ובח בבריחל וסבר חדלת והרגו סנחרי ולח
ניכבח על יפמיה הכח ה מטלטלך ולף על
גב דהכח קרי לה סופר והתם על הבי מכל
מקום לחד הוח מלי: קסיל

הרי היא כבתחילה ואם היה שטר כתוב יוצא
מתחת ידיה גובה כתובה לעולם שלח ליה רב
נחמן בר רב חסדא לרב נחמן בר יעקב ילמדנו
רבינו ששטר כתובה יוצא מתחת ידה מחלוקת
או בשאין שטר כתובתה יוצא מתחת ידה
והלכה כדברי מי שלח ליה בשאין שטר
כתובה יוצא מתחת ידה מחלוקת אבל שטר
כתובה יוצא מתחת ידה גובה כתובה לעולם
והלכה כדברי חכמים כי אתא רב דימי אמר
רבי שמעון בן פזי אמר רבי יהושע בן לוי משו
בר קפרא לא שנו אלא מנה מאתים אבל
תוספת יש לה ורבי אבהו אמר רבי יוחנן אפי
תוספת אין לה ואמר רבי אייבו אמר רבי
ינאי תנאי כתובה בתובה דמי איתמר נמי
אמר רבי אבא אמר רב הונא אמר רב לא
שנו אלא מנה מאתים אבל תוספת יש לה
אמר ליה רבי אבא לרב הונא אמר רב הכי
אמר לה רבי אישתיק קאמרת או אשקיאן
קאמרת אמר ליה אישתיקאמינ: חמתיה
דרב חייא אריבא איתת אחוה הואי ואלמנה
בבית אביה הואי זנה עשרים וחמש שנין בבי
נשא לסוף אמרה ליה הב לי מזוני אמר לה
לית ליך מזוני הב לי כתובה אמר לה לא
מזוני אית לך ולא כתובה אית לך תבעתיה
לרינא קמיה דרבה בר שילא אמר ליה אימא
לי איזי נופא דעובדא היכי הוה אמר לי זניתה
עשרי וחמ שני בבי נשא בחיי דמר דבבתפאי
אמטאי לה אמר לה טעמא מאי אמור רבנן
כל זמן שהיא בבית בעלה גובה כתובתה
לעולם דאמרינן משום כיסופא הוא דלא
תבעה הכא נמי משום כיסופא הוא דלא תבעה
זיל הב לה לא אשגח כתב לה אדרכתא
אניכסיה אתא לקמיה דרבא אמר לי חזי מר
היכי דנן אמר ליה שפיר דנך אמרה לה אי
הכי ליזיל להדר לי פירי דמן ההוא יומא עד
האידנא אמר לה אחוי לי אדרכתיך חזייה
דלא הוה כתוב בה ואישתמודענא דנכסים
אילו דמיתנא אינון אמרלה אדרכתא לאו
שפיר כתיבא אמרה לה תזיל אדרכתא
אישקול מיומא דשלימי יומי אכרזתא עד
השתא אמר לה הני מילי היכא דלא כתיב טעות באדרכתא אבל היכא דכתיב טעותא
באדרכתא לית לן בה אמרה ליה והא מר היא דאמר אחריות טעות סופר הוא אמר לה רבא בהא ליכא למימר טעו סופר הוא
דהא אפילו רבה בר שילא טעי מעיקרא הוא סבר הני והני דידיה מה לי מהני מה לי מהני ולא היא זימנין דאזלה ומשבחה
להו ורבעלה מכספה ואמר לה שקול דידך והב לי דידי ואתי לאפוקי לעז על בי דינא:

הדרן עלך הנושא

שני דייני גזירות היו בירושלם אדמון וחנן בן אבישלום חנן אומר שני דברים אדמון אומר שבעה מי שהלך למדינה ים
ואשתו תובעת מזונות חנן אומר תשבע

פתסבע בסוף כמימתו בו מתת ותבח לגבו כתובתה תסבע מלח עבבה בירה תפל בעלה כלום: ולח תסבע בתחילה בשעת גבוי מזונות: גמ' תדמון בן גדלי גוזרין גזירות קנסות: קטמ"כ שיעה גרס' בבבח קתח גבי בהמה מכבבה לרשות הניחק והזיקה קמיעות חילן כתה מתן חוקה: מתי כסף מתי מעו' בתי דינין של פתרי ומלפה: בתי כנסיות להתפלל: בתי מדרשו' למקרא ולמשנה ולמוד: בתי סופרי ללמוד תינוקות: נוטלין שכרן ומתפרנסין הימנו לפי מלח היו עסוקין במלאכתן: ברשיי עסיקין מנוטלי' שכר לדון יותר מכדי חייהן: לח ספקו למזונו לף על פי מלח רבו ליטול: תפתיר' מלע: בתורת מוחרת מלח תחייבוני הם זכאי תני: בתור' לגרוף שכר טורח: המוטל שכר לדון תסב' היח בתסב' בכורו: לגבר דיבח לח חוש לכם הדי' כי הם בשכר כך וכך: לגבר בטולה מהיה בטל מלאכתו דהוי תהי בחתברי דחתר' תריח בחוברות יין לי זה רצוי להתקיים והקרוב להתקלקל ימכרוהו מיד ושכר זה היה מכוי

פסוחים דף נע לן בכל יום: כי הח דבטילה דמוכח דמרי: הבו לי גברא דדלי מיא תפקה מדותי: בחריקאי במקומי חריקאי חומר לכי מהוח למן פגוש כתו קרנים חריקות דמחיצת חולין כלומר מהכי מכתלק ונפנם תקומי: חיכו

תשבע בסוף ולא תשבע בתחילה נחלקו עליו בני כהנים גדולי' ואמרו תשב' בתחילה ובסוף אמר רבי דוסא בן הרכינס כדבריהם אמר ר' יוחנן בן זכאי יפה אמר חנן לא תשבע אלא בסוף: גמ' ורמינהי שלשה דייני גזילו' היו בירושלם ארמון בן גדאי וחנן המצרי וחנן בן אבישלום קשיא תלת אתרין קשיא גזירות אגזילות בשלמ' תלת אתרין לא קשיא דחשיב ליה קתני דלא חשיב לי' לא קתני שא גזירות אגזילות קשיא אמר רב נחמן בר יצחק שהיו נוזרין גזירות על גזילות כדתניא קיטמה נטיעה רבי יוסי אומר נוזרי גזרו' שבירושלם אומרים נטיעה בת שנתה שתי כסף בת שתי שנים ארבע כסף ורמינהי שלשה דייני גזירות היו בירושלם ארמון וחנן ונחום אמר רב פפא מאן תנא נחום רבי נתן היא דתניא רבי נתן אומר אף נחום המדי מגוזרי גזרו' שבירושלם היה ולא הודו לו חכמים ותו ליכא והאמר רבי פנחס אמר רבי אושעיא שלש מאות ותשעים וארבעה בתי דינין היו בירושלים כנגדן בתי כנסיות וכנגדן בתי מדרשו' וכנגדן בתי סופרי דיינין טובא הוו כי קאמר אגוזרי גזרות קאמר אמר רב יהודה אמר ש כב רב אסי גוזרי גזירות שבירושלם היו נוטלין שכרן תשעים ותשע מנה מתרומת הלשכה לא רצו מוסיפין להן לא רצו אטו ברשיעי עסיקינן אלא לא ספקו אף על פי שלא רצו מוסיפין עליהן קרנא הוה שקיל איסתירא מזכאי ואיסתיר מחייב וראין להו ש כ ג דינא והיכי עביד הכי והכתי' ושחד לא תקח וכי תימא הני מילי היכא דלא שקיל מתרוייהו דלמא אתי לאצלויי דינא קרנא כיון דשקיל מתרוייהו לא אתי לאצלויי דינא וכי לא אתי לאצלויי דינא מי שרי והא תניא ושחד לא תקח מה תלמוד לומר אם ללמד שלא לזכות את החייב ושלא להייב את הזכאי הרי כבר נאמר לא תטה משפט אלא אפילו לזכות את הזכאי ולחייב את החייב אמרה תורה ושחד לא תקח הני מילי היכא דשקיל בתורת שחד קרנא בתורת אגרא הוה שקיל ובתורת אגרא מי שרי והתנן הנוטל שכר על מנת לדון דיניו בטלין הני מילי אגר דינא קרנא אגר בטילא הוה שקיל ואגר בטילא מי שרי והתניא מכוער הדיין שנוטל שכרו לדון אלא שדינו דין היכי דמי אילימא אגר דינו דין והתניא הנוטל שכר לדון דיניו בטילין אלא אגר בטילא וקתני מכוער הדיין הני מילי בטילא דלא מוכחא קרנא בטילא דמוכחא הוה שקיל דהוה תהי באמברא דחמרא ויהבי ליה זוזא כי הא דרב הונא כי הוה אתי דינא לקמיה אמר להו הבו לי גברא דדלי לי בחריקאי ואידון לכו דינא אמ' רבי אבהו בא וראה כמה סמויות עיניהן של מקבלי שחד אדם חש בעינו נותן ממון לרופא ספק מתרפא ספק אינו מתרפא והן נוטלין שוה פרוטה ומסמין עיניהן שנאמ' כי השחד יעור פקחים תנו רבנן כי השחד יעור עיני הכמים קל וחומר לטפשין ויסלף דברי צדיקים קל וחומר לרשעים מידי טפשים ורשעים בני דינא נינהו אלא הכי קאמר כי השחד יעור עיני הכמים אפי' הכם גדול ולוקח שחד אינו נפטר מן העולם בלא סימות הלב ויסלף דברי צדיקים אפילו

קשיא תלתא לתרין קמה גזילות לגזירות ותא לדרבה לי גזילה וגזירה תרי מילתי כיכהו לתרי לך קשיא דדייני גזילה הוו תלתא דדייני גזירות לא הוו אלא תרי ואמר רבי חדש רחימו סברא פתחה לדיין אחד מתי מרדות רבמה לכסיס חסובים היו בירושלים מהיו יכולין

כך מכוה לעמו' לכל מרד' ומרד' ועוד לי לאחד מהם ותוך' אור' הוו מתי מרדות לתכן המכרי היה לו להיות מהיה חסוב יותר מתכן בן תביתלו כמו

דחשיב ליה קתני ולין לפרם דחסיב ליה יותר דהוה מוכח בברייתא דתכן המכרי היה חסוב יותר מתכן בן תביתלו מדקתני ליה ברישא אלא הפ דחסיב ליה בתר הכי דחיירי בהו מתני' תכן תומר מני דברים לדמון תומר מבעה קתני דלא חסיב ליה כגון תכן המכרי אלא דבר כלום לא קתני ולי כרי' דחסיב ליה החסון יותר ולף על גב דקתני תכן המכרי ברישא הכי כמי לחכתן מעשה ברבי שמע' ור' יהום' ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיב' לף על פי פר' עקיבה היה חסוב מר' אלעזר בן עזריה מהוה היה רחם לחכמים ובכל דוכתי לתרי כגון ר' עקיב' וחברין ובפילהי פ"ק דיבמות גבי מעשה דרבי דוסא בן ה דף יא הרכינס דתתר להם רבי יהושע לכי תלך ותתרין מי רבי עקיבה ובמכתבו תלו תתר לו ים בן לעזרי' חבריהו הרי לף היה יורש פרבי תלעזר בעולם ולר' עקיבה תתר תתה הוא מעתיך הולך מסוף העולם ועד סופו ולפי הכי מזכיר רבי תלעזר בדברים והיינו טעמ' מוי"פ מה מקלים מהיה ממעפחה מיוחסת יותר מר' עקיבה מהיה עסירי לעזרה ונס בעבול נסיונותו הכא כמי דקתני תכן המכרי ברישא לף ב בעבול מהיה חסוב יותר תלף מפכי מהוה ממעפחה מיוחסת יותר מתכן בן תביתלו מתני כתן לתוין כף ותומר רבי דמ"ת תיקפי לן לתתי לף תפכי עוב קמ"ק ע"ז כרתי מבוא לפתח תיקפי לן לתתי לף תפכי כרתי' תם ולתו פירכא היה דתי תכי להו לפי מדברו במפנתיכו הוה ליה למיתני מני דייני גזרות מהיו בירופלם תכל מדקתני היו בירופלם מפמע מני' היו ותו לף ועוד מדתכיח בפתוך רבי כתן תומ' לף כתם בן תביתלו' כמו דתכי ליה בתר הכי דחיירי בהו מתני' תכן תומר מני דברים לדמון תומר מבעה קתני דלא חסיב ליה כגון תכן המכרי אלא דבר כלום לא קתני ולי כרי' דחסיב ליה החסון יותר ולף על גב דקתני תכן המכרי ברישא הכי כמי לחכתן מעשה ברבי שמע' ור' יהום' ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיב' לף על פי פר' עקיבה היה חסוב מר' אלעזר בן עזריה מהוה היה רחם לחכמים ובכל דוכתי לתרי כגון ר' עקיב' וחברין ובפילהי פ"ק דיבמות גבי מעשה דרבי דוסא בן ה דף יא הרכינס דתתר להם רבי יהושע לכי תלך ותתרין מי רבי עקיבה ובמכתבו תלו תתר לו ים בן לעזרי' חבריהו הרי לף היה יורש פרבי תלעזר בעולם ולר' עקיבה תתר תתה הוא מעתיך הולך מסוף העולם ועד סופו ולפי הכי מזכיר רבי תלעזר בדברים והיינו טעמ' מוי"פ מה מקלים מהיה ממעפחה מיוחסת יותר מר' עקיבה מהיה עסירי לעזרה ונס בעבול נסיונותו הכא כמי דקתני תכן המכרי ברישא לף ב בעבול מהיה חסוב יותר תלף מפכי מהוה ממעפחה מיוחסת יותר מתכן

אפילו צדיק גמור וכוחל מוחר והיינו קו לרמני מכבר כוחל מחר בעמ
דרמוכ דבפעם רמהמוכ כפכוחל מכחי צדיק הוי מעדיין לא כוחלו
וקל וחומר לטפטפים בפעם מכויה מכוחל מוחר מכבר בעמה טפם מפעם
רמהמוכה מכוחלו: מר: ורמפטם פירם דהחי קל וחומר לפטפטים היכו מן
הברייתא הלא מדקתניא חכמי ופריקים מפטמ ומוכ לוכ

פרוש לומר קו לטפטני ולכך מתחת וכי הס
בני דיכח ומפטי הכי קחמ ולא כידוע כמו
פיקד ופכי כמי חמרי בהמקבל בסופו ר"ח
הס לים עני הוח לא תפכב בעבוטו ומפטמ מפלי כמ דרש רב נחמן בר כהן מאי דכתי מלך במשפט
הה עפי מכב ולפכי הכי קחמר:
מאי דכתי מלך במשפט יעמיד ארץ הס יעמיר ארץ ואיש תרומות יהרסנה אם רומה
רומה דיין למלך מהיכו כריך לפלוס דיין למלך שאינו צריך לכל יעמיר ארץ ואם
הכח מפמע דפריכות תמון קחמר מפוס רומה לכהן שמחזר על הנרנות יהרסנה אמ'
מחר מרמפי עליה הח"י דיינ' דשמיל שאילתא רבה בר רב שילא האי דיינ' דשאיל שאילתא
ולפיל כמי ממילי דמוחר חיירי ובכהדרין פסול למידן דינא ולא אמרן אלא דלית ליה
פיקד ופכי בפר קמ"ל מייתי הך דרפח גופ' דרב נחמן לאושולי אכל אי לי לאושולי לית לן ברה
בר כהן לרבי מהיכו בקי וכרי לפמ"ו הורח' איני והא רבא שאיל שאילת' מרבי בר מריון
ודיכין דמקיק התם דרם רב מחתן בר כהן אף על גב דלא שיילי' מיני' התם לאחשובינהו
מאי דכתיב מלך במשפט יעמיד ארץ ובתר הוא דבעי אמ' רבא מאי טעמא דשוחרא כיון
הכי מסיק דבי כפיהה חוקמו דיינ' הלא דקביל עלי' מעיקרא דהת' חיירי בדיינ'
גמירא וכולא מעיקרא דהת' חיירי בדיינ' מהיכו הגון מחמת מהיכו בקי ואומר לית
מהיכו הגון מחמת דמקיק מהיכו בקי ואומר לית
דמקבל עלי' מקרי הגון ליכח למידק מהיכו קרי לי
למחון ודברי תורה: מר:
לא למאן דסני ליה ולא למאן דרחים ליה ולא
לי לאו בחוהב ומיכח הדיירי ביה
רבי יהודה ורבכן גבי ערות חיירי דלגבי
דין מהילו רבכ' מודו דפסול ורמסיק מקר'
פיקד בפרק ז' בורר דמ"ר הוה ליה למיתני הכח
קרא דהתם שלח הת' בחוהב כגון שופביני'
ומיכח מלח דיב' עמו מלמה ימים חבל הפח
בחוהב כי הכך דפרח גדפח לריפח לתח
הה' גבר' מקל דחיכו הלא חומרח בעלמח
פחיו מחמירי' על עצמן כדחמכחן בכמה
דברי' חבל פסולין לח הי': מר:
וכי שיעמ חוכל ביכורי' היה חין כריך
לרחוק כפירו' הקונטר' דהכי פי'
וכי חליפע חוכל ביכורי' הי' והלח במומרון
היה וחין ביכורי' כחכלי' חוץ לחומה כרמוכ'
ברים הלו הן הלוקין ובפרק בהמה
המקבה וכמי חיתח בהדיח בפרק חליהו
זוטח דתלמידי חכמים כפר' להם ליסרהל
בכל מקו' מומבותיה' מכחמר מקרי' מכחת
ביכורים וחומר וחים בח מבעל פלים וכו'
וכי חליפע חוכל ביכורי' היה והלח חין פס
מקדם ולח מזבח ולח כהן גדול שח חליפע
ותלמידיו יוסבין לפניו מכחן חמרו נכו':
והייכו

אפילו צדיק גמור ולוקח שוחד אינו נפטר מן
העולם בלא טירוף דעת כי אתא רב דימי אמ
יעמיד ארץ ואיש תרומות יהרסנה אם רומה
דיין למלך שאינו צריך לכל יעמיד ארץ ואם
רומה לכהן שמחזר על הנרנות יהרסנה אמ'
רבה בר רב שילא האי דיינ' דשאיל שאילתא
פסול למידן דינא ולא אמרן אלא דלית ליה
לאושולי אבל אי לי לאושולי לית לן בר"ה
איני והא רבא שאיל שאילת' מרבי בר מריון
אף על גב דלא שיילי' מיני' התם לאחשובינהו
הוא דבעי אמ' רבא מאי טעמא דשוחרא כיון
דקביל ליה שוחר' מיניה איקרבא ליה דעתיה
לגביה והוי כגופיה ואין אדם רואה חובת
לעצמו מאי שוחר שהוא חד אמר רב פפא
לא לידון אינש דינא למאן דרחים ליה ולא
למאן דסני ליה דרחים ליה לא חזי ליה חובא דסני ליה לא חזי ליה זכותא אמר אביי
האי צורבא מרבנן דמרחמין ליה בני מתיה לאו משום דמעלי טפי אלא משום דלא
מוכח להו במילי דשמיא אמ'רבא מריש הוה אמינא הני בני מחוזא כולהו רחמו לי
כיון דהואי דיינא אמינא מנייהו סנו לי ומנייהו רחמו לי כיון דחזאי דמאן דמחייב ליה
האידנא קא זכי למחר אמינ' אם מרחם כולהו רחמו לי אי מסנו כולהו סנו לי הנו
רבנן ושוחר לא תקח אינו צריך לומר שוחר ממון שמות כג אפילו שוחר דברי' אסור מדלא
כתיב בצעלא תקח היכי דמי שוחר דברי' כי הא דשמוא הוה עבר במברא אתא ההוא
גברא הב ליה ידיה אמ'ליה מאי עבידתיך אמר ליה דינא אית לי אמ' ליה פסילנא לך
לדינא אמימר הוה יתיב וקא דאין דינא פרח גדפא ארישיה אתא ההוא גברא שקליה
אמר ליה מאי עבידתיך אמ' ליה דינא אית לי אמ' ליה פסילנא לך לדינא מר עוקבא
הוה שדי רוקא קמיה אתא ההוא גברא כסייה אמר ליה מאי עבידתיך אמר ליה דינא
אית לי אמר ליה פסילנא לך לדינא רבי ישמעאל ברבי יוסי הוה רגיל אריסיה דהוה
מייתי ליה כל מעלי שבתא כנא דפירי יומא חד אייתי ליה בה' בשבתא אמר ליה מאי
שנא האידנא אמר ליה דינא אית לי ואמינא אגב אורחי אייתי ליה למר לא קביל
מיניה אמ'ליה פסילנא לך לדינא אותיב זווא דרבנן וקדיינין ליה בהדי דקאזיל ואתי
אמר אי בעי טעין הכי ואי בעי טעין הכי אמר תפח נפשם של מקבלי שחד ומה אני
שלא נטלתי ואם נטלתי שלי נטלתי כך מקבלי שחד עיקר אחת כמה וכמה: רבי
ישמעאל בר אלישע אייתי ליה ההוא גברא ראשית הגז אמר ליה מהיכא את אמר
ליה מרוך פלך ומהתם להכא לא הוה כהן למיתבא ליה אמר לית דינא אית לי
ואמינא אגב אורחאי אייתי ליה למר אמר ליה פסילנא לך לדינ' לא קביל מיניה אותיב ליה זווא דרבנן וקדיינין ליה בהדי
דקאזיל ואתי אמר איבעי טעין הכי ואי בעי טעין הכי אמר תפח נפשם של מקבלי שוחד ומה אני שלא נטלתי ואם נטלתי
שלי נטלתי כך מקבלי שוחר עיקר אחת כמה וכמה: רב ענן אייתי לי' ההוא גברא כנתא דנילדני רבי גילי אמר ליה מאי שכר
עבידתיך אמר ליה דינא אית לי לא קביל מיניה אמר ליה פסילנא לך לדינא אמר לא בעינא קבולי לקביל
מר דלא למענן מר מאקרובי בכורים דתניא ואיש בא מבעל שלישה ויבא לאיש האלדים לחם בכורים עשרי' לחם שעורים מלכים ב
וכרמל בצקלונו וכי אלישע אוכל בכורים הוה אלא לומר לך כל המביא דורון לתלמיד חכם כאילו מקריב בכורים אמר ליה
קבולי לא בעינן דאיקביל השתא דאמרת לי טעמא מקבילנא שרריה לקמיה דרב נחמן שלח ליה נדייניה מר להאי גברא
דאנא ענן פסילנא ליה לדינא אמר מרשלח לי הכי שמעמינה קריביה הוא הוה קאים דינא דיתמי קמיה אמר האי

מסורת הש"ס
תיכו כפטר מן העולם והכי קאמר קל וחומ' סימתא לית ביניו כפיהה טיפם
בסופו ויפב לדון: מתיכו פרוך כלוס פהוח עמי ולין פרוך לפחוף: דמקבל
פילתא דדניל ליפול מכבי עירות בהמות וכלים: מתי טעמא דמוחרת
למה חפר ליטלו לזכות לת הזכאי: לין לרס רוחה חובה לעצמו לין דעתו
כל מנוח מתקרב לבר החוב לחייב לת עצמו ואפילו
מתכוין לדין לתת: פהוח חד הכותן
והמקבל נפעים לב לחד: בני מחוחף
פירו על רבח: מכייהו מקבתם חובבים
חותי חותם פזיכיתי: לם מרחם לם פהדרין קי
לחובבים נפעמו כולם חובבו: במברח
נפר: הב ליה ידיה לפומכו: לכתף דפירי
על פירות מפרדם על רבי יפמעאל: זוזח
וגו': בפרי דחציל ואתי בכל לפר הולך
ובח היה לבו לזכותו על חותו לרים ובחין
לו פתחי זכיות ואומר בלבו הלוחי ויטעון
כך וכך ויזכה בדין: רחמית הגז בכל מכח
פגוזז חותן חייב ליתן לכהן לחד מפעים:
גילדני דבי גילדניס קטביס: וכי חליפע
חוכל ביכורים היה והח לא כהן היה פהרי
מביכו בדברי הימים פנתייחם חבין על
פבט גד דכתיב ויעבי ופפט בבפן ומביכו
במפכת פסחים בחלו דבריס דפפט
דהחי קרח הוח חבין על חליפע: פמ
קריביה הוח להכי בכול ליה לדינא: החי
החי

האי עשה והאי עשה עשה דכבוד תורה עדיף
סלקינו לדינא דיתמי אחתי לדיני כיון דחז׳
בעל דיניה יקרא דק׳ עביד לי׳ איסתת׳ טענתי׳:
רב ענן הוה רגיל אליהו דאתי גבי׳ דהוי׳
מתני לי׳ סדר דאליהו כיון דעב׳ הכי איסתלק
אותיב בתעניתא ובעא רחמי ואתא כי אתא
הוה מיבעית ליה בעותי ועבד תיבותא ויתיב
קמיה עד דאפיק לי׳ סידריה והיינו דאמרי
סדר דאליהו רבה סדר אליהו זוטא בשני רב
יוסף הוה רתחא אמרי לי׳ רבנן לרב יוסף
ליבעי מר רחמי אמר להו השתא ומר׳ אישע
דבי הוו רבנן מיפטרי מקמיה הוו פיישי תרי
אלפין ומאתן רבנן בעירן ריתחא לא הוה בעי
רחמי אנא איבעי רחמי וממאי דפיישי הכי
דכתי׳ ויאמר משרתו מה אתן זה לפני מא׳
איש מאי לפני מא׳ איש אילימא דכולהו
לפני מא׳ איש בשני בצרות טובא הוו אלא דכל
חד וחד קמי מאה איש כי הוו מיפטרי רבנן
מבי רב הוו פיישי שפא ומאתים רבנן מבי רב
הונא הוו פיישי תמני מאה רבנן רב הונא הוה
דריש בתליסר אמוראי כי הוו קיימי רבנן
ממתיבתא דרב הונא ונפצי גלימייהו הוה סלי׳
אבקא וכסי ליה ליומא ואתרי במערבא קמו
ליה למתיבתא דרב הונא בבלא כי מיפטרי
רבנן מבי רבה ורב יוסף הוו פיישי ארבעמא׳
רבנן וקרו לנפשייהו יתמי כי הוו מיפטרי
רבנן מבי אביי ואמרי לה מבי רב פפ׳ ואמרי
לה כבי רב אשי הוו פיישי מאתן רבנן וקרו
נפשייהו יתמי דיתמי אמר׳ יצחק בר רדיפא
אמר רבי אמי מבקרי מוסין שבירושלם היו
נוטלין שכרן מתרומת הלישכה אמ׳ רב יהוד׳
אמ׳ שמו׳ תלמידי חכמים המלמדין הלכות
שחיטה לכהני׳ היו נוטלין שכרן מתרומת
הלישכה אמר רב נחל אמ׳ רב תלמידי חכמי׳
המלמדי׳ הלכות קמיצה לכהני׳ נוטלין שכרן
מתרומ׳ הלישכה אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן מניהי ספרים שבירושלם היו
נוטלי׳ שכרן מתרומת הלישכה אמר רב נחמן אמ׳ רב נשים האורגות בפרכו׳ נוטלות
שכרן מתרומת הלישכה ואני אומר מקרשי בדק הבית הואיל ופרכות תחת בניין
עשויות מיתיבי נשי׳ האורגות בפרכו׳ ובית גרמו על מעשה לחם הפנים ובית אבטינס
על מעשה הקטרת כולן היו נוטלות שכרן מתרומת הלשכה התם בדבבי דאמר רבי
זירא אמר רב יג׳ פרכות היו במקדש שני׳ כנגד׳ שערים אחר לפתחו של היכל ואח׳
לפתחו של אולם ב׳ בריבי׳ כנגדן בעלייה: תנו רבנן נשים המנדלות בניהן לפרי׳
היו נוטלות שכרן מתרומת הלשכה אבא שאול אומר נשים יקרות שבירושלם היו
זנות אותן ומפרנסות אותן בעא מיניה רב הונא מרב כלי

והיינו דאמר קרא אליהו רבה ובדר׳ אליהו זוטא אמר רבי לפי שהפיק
בלמודו לרב ענן חלקו לבני קדרי ובפעם ראשון למד ממנו יותר
מן הראשונה ידוע קרי לראשון סדר אליהו רבה ולאחר קרי זוטא:

מבקרי מוסין פבירומלם היו נוטלין שכרן תימה דהתנן בבכורות פר׳ קי כיומא
כל מנוי ער כמה הנוטל שכר להיות רואה בכורות
ויקוי׳ אור׳ לון פוחטין זוטן על פיו ויש לומר כמו
שתרכתי לעילא ועור דהתם דווק בבכורו׳
שיש לאחו אחת מעוט שכר יקירכו מאכל הכא
מיירי בבריקת מומי אחר קדשי והכי אוקי׳
בפלהי פרק התרומות בשקני דאמר׳ מומי קדקרי קי ו
מומי קדשי כוטלי שכרן מתרומת הלשכה:
מלמדין הלכות קמיצה והא דלא תניב
הלכות מליקה שבכלל הלכות
מחיצה הן:

שבעה כנגד שבעה שערים לפבעה
שערי עזרה קאמר אומר רבי
דכבירה ליה כתיב דמתניתין דמסכת קי לא
מדות בפ׳ דתנן ז׳ שערים היו בעזרה
פלשה בפפון ופלשה בדרום ואחד במזרח
והא דתנן התם לעיל בג׳ מקומות הכהנים
סומרי כו׳ על חמש שערי העזר כו׳ במסכת
תמיד בפ׳ פריך להו ומפני חבוי תרי קי שו
מכייהו לא בעי סימור ורבא מפני הכהני הי׳
מלכים דתני חי׳ פוחתי ב׳ג נזברי כנגד ג׳ שערי׳ כ
דל חמשה דהר הבית פשו להו תקנה חילו
ח דעזרה אלמא היכא דנקט דאמר תנניא
הוו ואיכא דנקט דאמר חמשה היו תימה
אמאי מייתי רבא הכא דתניא מתנניתין קי לה
דמדות היה יכול להביא דנקט הא בפרק
שני פלם עשר הפתחונות היו פט הבא
יוסף בן חכן אומר כנגד ג׳ שערי׳ ועוד
תימ׳ דהרי כאן מחלוק׳ רבנן על כותחין
להקות דנקט דסביר ליה דג׳ שערים היו
בעזרה לא אבי למימר דקסב׳ ה׳ ודל חמש׳
דהר הבי׳ דהא מפרש התם שמש על אותן
שערים ואין מזכירין אפילו אחת מאותן
שערים דהר הבית המפורש בפרק שני
שערים חולדה מן הדרום וקיפוטי׳ מן
המער׳ ומימו מן הכפון שער מזרחי פימן
הבי׳ כורש ואומ׳ לית דלעולם סביר׳ ליה
להקות דנקט רז׳ שערי׳ היו בעזר׳ והא דחמי׳
ג׳ היינו עם השערי׳ הקטנים דהכל חמיב שכה
תדע דהא חמיב פיספון שהיו לשער מייתי כ׳ מכלב
פיקוני הכל גדולים לא היו בעזרה אלא ז׳ מקלט
ואותו המפורש בפ׳ מעיי׳ שם דשער
הקרבן דפק הי׳ שער הבכורו׳ דפב ואותם
ג׳ שערים דמידות פנים נמי בתכנת
פקלים כל אות תפס׳ מתם בשר ג׳ פופרות
אבל אין פנויה בה הכא יוסף בן חכן היה
שמעי בתכנת תדו׳ בנתר׳ דקאמר מתניתי׳
הכא יוסף בן חכן דקאמר כנגד ג׳ שערי׳
דלרבנן ז׳ שערים היו בעזרה דעתיי דרבנן
היכן היו שהתחונו׳ החלו כי היכי דתקי׳
תתן ג׳ פרכות היו בה שפרכו מלכי יון
וחזרו ובנדרו ובזרי כנגד ג׳ שהתחונו׳
ואם תאמר לרבנן נמי דתקנו שבעה שערי׳
מאי קמתני כנגד מי היו שהתחונות
היכהו נמי מודו דעם הקטני היו פלם שער
כדפרי׳ ואומ׳ לית כיון דלא חמיב בעיניהו
כל כך פיקרו אותם שערים אין נראה
פיהא שהתחונו׳ כנגדם אבל הכא יוסף
בן חכן קרי אותם שערים שר׳: וכי

וכי גבו והותירו מאי הוי אחך דלעיל לא פריך בית גרמו וכי אכשוכוי רבכל הכהו היו בית ישראל מקדישין אותן לצורך כך כמו לצורך קרבנות אבל אותן דבריס רגילות הן והיינו דקתני מתרומת הלשכה עצמה ולא קתני מותר היינו משום דלאו אחמת לשכה קאי אלא אחמת לב בית דין מיבעיא ליה אחמת ישראל אבל לצורך תירוצא דר אבוה פריך דמסיק היכא דלא הותירו אפילו והיכי דהותירו מרי פרי מאי אחך דה פשיט ליה לרב כן מקדישי כיון דלא פרי ליה כי לא הותירו ומאחי לב בית דין מתכ עליהן והן מקדישין לרשת בד׳:

תנא דבי רבי ישמעאל כלי שרת בארץ מתרומת הלשכה הן תרומת הלשכה היינו מותר תרומת הלשכ כדמוכח בברייתא דפליג אדרבי עקיב דקתני מותר תרומ׳ לכלי שרת ואת כי פריך הכא ואימא מרי נופיהו והיינו אפוס דכתיב אחר ומאחי דהא אחר הכסף היינו מותר תרומ׳ ל רבמילתא דפשיט ליה בעי לאוקומי קרא דהיינו מרייהו דכל אחם אימא לכל במותר דלא פשיט ליה לא ניח׳ לי לאוקומי לקרא:

בראשר רבה העולה עולה לשמו׳ אחאי לכטרי׳ הוי דרשה רב׳ תיפוק מהיכא דמפקא מתני דזבחי׳ בפר׳ כל התירין דקתני כל התדיר מחברו קודם התמידים למוספי כו׳ וקא בעי בגמרא מכלן ומתני מכח לן דקתני טעמ׳ מלבר עולת הבקר אחר לעולת התמיד וכי תימא דהכא לכטריך היכא דליכ׳ אלא חד דמעיכ׳ דעקרי לגמרי מוספין מקמי תמידין לא היה דמהכ׳ נפק לן בכל מקום דתדיר ואחיכו תדיר תדיר קודם כדמפיק התם מכלה תעשו מיהו כל עשיות שוות והי בכי האי גוונא מיירי מהתם לא נפקא לן ועוד מכברה ריבה דכל התדיר מחברו קודם לחברו מיתני דומיא דבכח מאחרי דקתני כל המוקדם מחבירו קודם לחבירו דם חטאת קודם לדם עולה מפני שהי מרובי כו׳ וכל הכך בקדים ממש מיירי והא נמי ליכא לתרוצי דהי מהתם דמלבד עולת הבקר הוה אמינא דזוקא עולה דקדמ׳ למוספין מצו׳ דתדירה ומוספין לא תדיר אבל תמידין לעולם כדבה דהויא ליה כמי תדירה לעולם אימא לך לא תקדו׳ להכי איכטריך קרא דהעולה עולה דאמנה רבמחנות פ׳ התכלת מייתי לקר׳ לקדים דעולה למוספי׳ דאמרי׳ התם בעא מיניה רב חייא בר אבא מרב הפדה כיבור פלו׳ להם תמידי׳ ומוספי׳ אי זה מהם קודם כו׳ ומסיק אל תניתוה התמידין הן מעכבין את המוספין ולא המוספין התמידין היכי דמי אילימא דאי ליה וליקדמה ואתכי׳ מצה אלא ודאי דבר קור׳ לתמיד של שחר תלמוד לומר וערך עליה העולה ואמ׳ רבה העולה תלמוד לקדים דעולה למוספין מייתי לה ותיתוי דרשת התמצה הוא ליה לאיתויי דתניא בהדיא מלבד עולת הבקר ובהיא דתניא הלוחל קודם עולת הבקר אפי׳ לא יצא ומפרש בגמרא מלבד אחל הכיפורי מכלל דכשאר קדשי׳ ופרי׳ אחל אעפ׳ מלבד עולת הבקר אבוך הכי נמי דמוספי׳ בריבה והא תנן אלא רבר כו׳ ואמר רבה העולה עולה רחמנא והמתא הוא ליה לאתויי מתני דכל התדיר דחברה מרפתיב מלבד עולת הבקר דעולה קדמה וכו׳ לפרש דורחי מרכתיב העולה נפקא דהקטרת תמיד קדמה להקטר המוספין דגבי הקטרה הוי רכתיב ומלבד עולת הבוקר אמר לעולת התמיד תעשו את אלה התם עשו דרש ניכהו והמתא בבבא קמא לא הוי מצי לאתויי מתני דכל התדיר דורחי גבי חיל הכפורי מצמ לעולת התמיד דכתיב אלה תעשה בפרשה והדר כתיב חיל נבי עשיות ליכא למידק דמוספין קדמי כיון דכתיב עולה בריבה והדר עשיה דכל דמוספין אכל הקטרה דמוספין כתיב בריבה להכי פרי מפיר מהחיל דרבה ומיהו הויא דרשה דמפחות ודאי הוי מצי לאתויי הכיא דכל התדיר: ממעמ

כלי שרת מהו שיעשו מקדשי ברק הבי צורך מזבח נינהו ומקדשי ברק הבית אתו או צורך קרבן נינהו ומתרומת הלשכ׳ היו עושין אותן אמר ליה אין נעשין אלא מתרומת הלשכה איתיבי׳ וכלותם הביאו לפני המלך ויהודע את שאר הכסף ויעשוה כלי לבי׳ ה׳ כלי שרת וגומר אמר ליה ראקריך כתובי לא אקריך נביאי אך לא יעש׳ בית ה׳ ספות ונומ׳ כי לעושי המלאכ׳ יתנוהו אי הכי קשו קראי אהדדי לא קשי׳ כאן שגבו והותירו כאן שגבו ולא הותירו וכי גבו והותירו מאי הוי אמ׳ רבי אבהו לב בי דין מתנ׳ עליהן אם הזרכו הוצרכו ואם לאו יהו לכלי שרת תנא דבי רבי ישמעאל כלי שרת באין מתרומת הלשכה שנאמר את שאר הכסף איזהו כסף שיש לו שיריי הוי אומר זה תרומת הלשכה ואימא שיריי גופייהו כראמ׳ רבא העולה עולה ראשונה הבא נמי הכסף כסף ראשון מתיבי הקטורת וכל קרבנות ציבור באי מתרומ׳ הלשכ׳ מזבח הזהב ולבונה וכלי שרת באין ממותר נסכים מזבח העולה הלשכות והעזרות באי מקדשי ברק הבי חון לחומת העזרה באין משיירי הלשכות זו היא ששנינו חומת העיר ומגדלותיה וכל צורכי העי׳ באין משיירי הלשכ׳ תנאי היא דתנן מות תרומ׳ מה היו עושין בה ריקועי זהב ציפוי לבי קדשי הקדשים רבי ישמעאל אומ׳ מותר פירות לקיץ המזבח מותר תרומה לכלי שרת רבי עקיבא אומ׳ מותר תרומ׳ לקיץ המזבח מותר נסכי׳ לכלי שרת רבי חנינא סגן הכהני׳ אומר מותר נסכי׳ לקיץ המזבח מותר תרומ׳ לכלי שרת וזה וזה לא היו מודי׳ בפירות פירות מאי היא דתניא מותר תרומה מר׳ היו עושין בה לוקחין פירו׳ בזול ומוכרין אות׳ ביוקר והשכ׳ מקיצין בו את המזב׳ וזוהי ששנינו מות׳ פירות לקיץ המזבח מאי זה וזה לא היו מודין בפירו׳ דתנן מותר שיירי לשכר טר׳ היו עושין בהן לוקחין בהן יינות שמני׳ וסלתו׳ והשכ׳ להקדש דברי רבי ישמעאל רבי עקיב׳ אומר אין משתברין בשל הקדש אף לא בשל עניי׳ בשל הקד׳ מאי טעמא לא אין עניות במקום עשירות בשל עניים מאי טעמא לא דלמא מיתרמי להו עניא ולייכא למיתבה ליה: מי שהלך למדינת הים: אתמר רב אמר פוסקין

שכו

פסורת השס

פוסקין מזונות בית דין יורדין לנכסי מי שהלך למדינת הים ופוסקין מזונות לאשתו: בשמעו בו שמת כל שלא פליגי דפוסקין דלמאי כיחום לה לי לבררי הרי פוסה לגבות כתובתה ותטבע שלא עכב שפלה כלום ואי לשמת אחר לה כאי מעמה ידיך במזונותיך וקבלה עליה שמא תיכה מטובעבד לו לשעם יריה ואם תאמר והרי היא מטובעבד ליתומים ואף הם יאמרו לה כן אף הוא לא היה יכול לומר לה שא אם כן היא תתרכה: ברדי ברורות כספים כתן כירה לתזונו: חייסינן שמא אחר לה כאי מעמה ידיך במזונתיך וקבלה עליה: חיכא בייהו גדולה הרחויה להתפיסה מעות ולא ספק מזונות בשעה ידיה שהן שני בברות או מיכא בעלת מלוכה לברי חיכא למיחם לכאי מעמי ידיך במזונותיך ליכא למיחם דכיון דלא ספק לה קיבלה עלי: חיכא קטנה ובעלת מלוכה והשני כתקנן: וספקה לרב זביד פוסקין דלא עביד חיכם דמתפיס ברדי לקטנה לרב פפא אין פוסקין דחייכ למימר כאי מעמה ידיך למזונותיך אחר לה: ואם בא ואמר פסקתי לה מזונות אתפסת ברדי: כאן בשעבוד מיתה מה שכתבו לה בית דין: לאחר שטובעה לאחר שנשמעו בו שמת בא: ולא דבר אחר מפרש לקמיה: במפר' אמקו על ידי עלים העמיד הפוטרופוס לזונה ועכשיו מסך הפוטרופוס את ידו דהשתא ודאי לברדי ליכא למיחם ולא לשמת לה כאי מעמי ידיך למזונותיך: אי הכי דהשתא עלים אלים אפילו בכיו ובכותיו נמי דהא גבי דעתיה דכיחא ליה מיהו מזונין מעלו: ברקה

פוסקין מזונות לאשת איש ושמואל אמר אין פוסקין מזונות לאשת איש אמר שמואל מודה לי אבא בשלשה חדשים הראשוני לפי שאין ארם מניח ביתו ריקן כששמעו בו שמת כולי עלמא לא פליגי כי פליגי בשלא שמעו בו שמ' רב אמר פוסקין דהא משעביד לר"ה ושמואל אמר אין פוסקין מאי טעמא רב זביר אמ'אימא צררי אתפסה רב פפא אמר חיישינן שמא אמ'לר"ה צאי מעש'ידיך במזונותי' מאי ביניהו איכא ביניהו גדולה ולא ספקה אי נמי קטנה וספקה תנן מי שהלך למדינת הים ואשתו תובעת מזונות חנן אמר תשבע בסוף ולא תשבעבתחילה נחלקו עליו בני כהני גדולים ואמרו תשב'בתחילה ובסוף עד כאן לא פליגי אלא לענין שבועה אבל מזוני יהבינן לר"ה הרמב' שמואל בששמעו בו שמת תא שמע מי שהלך למדינת הים ואשתו תובעת מזונות בני כהנים גדולים אומרים תשבע חנן אומר לא תשבע ואם בא ואמר פסקתי לה מזונות נאמן הכא נמי בששמעו בו שמת והא אם בא ואמ' קאמר אם בא לאחר שמוע"ר תא שמע מי שהלך למדינת הים ואשתו תובע'מזונות ואם בא ואמר צאי מעשי ידיך במזונותיך רשאי קדמו בית דין ופסקו מה שפסקו פסקו הכא נמי בששמעו בו שמת תא שמע מי שהלך לפדיון הים ואשתו תובע'מזונו'בית דין יורדי'לנכסיו וזני'ומפרנסי'לאשתו אבל לא בניו ובנותיו ולא דבר אח'אמר רב ששר'את במשר'את אשתו על ידי שליש אי הכי בניו ובנותיו נמי כשהשרה לזו ולא השרה לזו מאי פסקא אלא אמר רב פפא בששמעה בו שמר'בעד אחד היא ראיבעית אימא בעד אחד מצי מינסבא מזוני נמי יהבינן לה בניו ובנותיו ראיבעי'למיחת לנכסיו בעד אחד לא מצו נחתי מזוני נמי לא יהבינן להו מאי דבר אחר רב חסדא אמר תכשיט רב יוסף אמר צרקה מאן דאמר תכשיט כל שכן צרקה

פסוק דף ס

מאחר'ת בעלי מאי'החי'נכסים לנחלה על פיה ומדהי'לא מהימנה עד אחד כמי לא מהימן ול"ל דהתם מיירי לירד ולמכור אבל בהמפקיד מיירי לירד על מנת שלא למכור כדמוכח התם והא דתניא לקמן בר יורדי לנכסיו וזני'ומפרנסי'את אמתו אבל לא בניו ובנותיו ומוקמי'לה בשמעו בו שמת בעיר אחד וקאמ'בניו ובנותיו דאי בעו דמיחת לנכסים בעיר אח'לא מכי כחתי'מזוני כמי לא יהבינן להו התם כמי למכו'אבל בפירות הגדלים בשדה אכלי להו מפיר:

חיישינן שמא אחר לה כו' וקיבלה עליה ופטרתו הוא ופטרתו הוא בכך אף על גב דהשתא לא ספקא:

קטנה וספק'ואת הואיל וספק'נים'לה בר כאי מעמ'ידיך למזונותיך ו'ת'יורדי'לנכסיו למאן דאמר לא ספק'אלא היכי מחל'למאי כאי מעמ'ידיך והא אין מחיל'קטנה כלום ול"ל כגון דספק'לרברי'גדולי ולא ספקא לרברי'קטני'דלרברי'קטני'מחכי'מחילת'אינמי בפעוטו'דמקחן מקח ומחכת'מתכ': מר': שמוע בשמעו בו שמת תימה אלא טעת'דבני כהני גדולי'דמה לי דמת בביתו מה לי מת בעיר'אחר לפרם שמעו בו על פי עד'אחר כדר' שמעו בו על פי עד אחר בביתו פלגי בני כהני'גדולי'והא דנקט למי שהלך למדינ'הים רבותא נקט דמ"ר ניחום כל כך לברדי דחפי'בשבוע'ליתי לה: מר':

ואם בא ואמר פסקתי מזונות נחמן פירש דאי אף להוציא מידה מה שכתבו לה בית דין בשבועה דהכי משמע דאשבעה קאי והייכו טעם דפתחת דמילת' מתפיס לה ברדי הלכך מוכיחין מידה בשבועה ובשבועה תגבה מה שלוותה ואכלה דאי לאו הכי לא תמכה מי שלוו'לה מידים להפקיר אבל עכשיו שהיא בשבעת אין ידיים כלום שמוכין עליה שתשבע מר':

ואם בא ואמר לה כאי מעמה ידיך במזונותיך כלומר אם לאחר שלא היו מלווים לו היתה דוחק עצמה אף על גב דלא פסקה והא דאמריכן לקמן ליותה ואכלה עשרה ומחכה הא לא מיחכה יהבינן לה התם שפסקו לה בית דין:

מאי פסקה תימה לרבי אין קחמת דמילתא שתהא דחייב במזונותיה מסרה על ידי עלים בניו ובנותיו דלא מחייב במזונותיהם לא מסר'ורבינו משמ' הפו'אי הכי בניו ובנותיו כמי אי אמרת בשלמא דלא חיירי מתני'במסרה לשתהא על ידי עלים אז אתו ובניו סומכין על שלחנו כיון דשתהא מפרנסין הואיל והוא חייב לזונה משום הכי התפיסה ברדי אין בית דין כמכעין מלזונה אבל בניו ובנותיו דאינו חייב מזונותיהן אין לירד לנכסיו לפרנסם דבקל ים לחזום שמא התפיסה ברדי והניח להם מעו'לפרנם עד שיסוב אבל השת' דמוקמת במסרה על ידי עלים ליכא למיחם לברדי ומשני במסרה לשתהא על ידי עלים אבל בניו סומכין על שלחנו ולא הסרה לעלים ולהכי חיישינן לברדי ופריך מאי פסקא דזה אין רגילות דשתהא ימרה לעלים ובניו יהו סומכין על שלחנו: עמר

צדקה מאן דאמר צדקה אבל תכשיט לא ניחא
ש כז ליה דתינוול תא שמע היבמה שלשה חדשים
הראשוני ניזונת משל בעלה מיכן ואילך אינה
ניזונת לא משל בעלה ולא משל יבעמד בדין
וברח ניזונת משל יבם אמר לך שמואל למאי
ניחוש לה להאי אי משום צררי לא מיקרבא
דעתי לגביה אי משו' מעש'ידיה לא משתעבד'
ליה תא שמע האשש שהלכ'היא ובעלה למדינ'
ד"ה ב היס ובאת ואמר' מת בעלי רצתה ניזונ רצתר'
גובה כתובתה נירשני בעלי מתפרנס והולכ'
עד כדי כתובתה הבא נמי כששמעה בו שמרת
ומאי שנא עד כדי כתובתה דאיהי הי' דאפסיד'
ש כח אנפשה תא שמע ביצד אמרו ממאנת אין לה
מזונות אי אתה יכול לומר ביושבת תח'בעלה
שהרי בעלה חייב במזונות אלא כגון שהלך
בעלה למדינ'הים לותה ואכלה עמרה ומיאנ'
ט'עמא דמיאנה הא לא מיאנה יהבינן לה אמר
לך שמואל הכא למאי ניחוש לה אי משום צררי
צררי לקטנה לא מתפיס ואי משוב מעשר
ש כט ירה קטנה לא ספק'מאי הוי עלה כי אתא רב
דימי אמר מעשה בא לפני רבי בבירת שערים
ופסק לה מזונות לפני רבי ישמעאל בציפורי
ולא פסק לה מזונות תהי בה רבי יוחנן וכי מה
ראה רבי ישמעאל שלא פסק לה מזונות הא
לא נחלקו בני כהנים גדולים וחנן אלא לענין
שבועה אבל מזוני יהבינן לה אמר ליה רב שמן בר אבא כבר תרגמה רבינו שמואל בבבל
בששמען בו שמת אמר ליה פתריתו בה בולי האי אי והילכ'תא כותיה דרב ופוסקין מזונו'
ש ל לאשת איש והילכ'תא כותיה דרב הונא אמר רב דאמר רב הונא אמ'ר רב יכולה אשה
ש ל א שתאמ'לבעלה אינ ניזונת ואינ עושה והלכ'תא כותיה דרב זביד בקוני'דאמר רב זביד
— הני מאני דקוניא חיורי ואוכמי שרו ירוקי אסי'ולא אמרן אלא דלי'בה קרטופני אבל אי'
ש ל ב בהו קרטופני אסירי: מתני' מי שהלך למדינת הים ועמד אחר ופירנס את
אשתו חנן אומר איבר את מעותיו נחלקו עליו בני כהנים גדולים ואמרו ישבע כמה
הוציא ויטול אמר רבי רוסא בן הרכינס כדבריהם אמר רבי יוחנן בן זכאי יפה אמר
ש ל ג חנן הניח מעותיו על קרן הצבי: גמ' תנן התם המודר הנאה מחברו שוקל

צדקה אין בית דין פוסקין צדקה לעניים מכספי בזמן שמלוקטין בזמן שהעניים מרובין: תכבוש בשמיט להתקצט בהן הפתו: פלמה חדשים פוסקין עליהן צדקה: הרחמנים מלוכה יכולה לו להנצל ולו להתייבש בזמן שמלוקטין בזמן ואחרים לו בכוש לו חלון: רבתה ניזונת כו'פהתם נחלקת לומר את בעלי ובכסף וכסף מכחמ ליכנס כך נחלקו ליטול כתובת כך נחלקו כתובת בית דין פוסקין לה מזונות ובגרופין לה הלתיכו'לבל מזונו יהבינ לה ובפרעון כתו' אתה נפסך לם גירש הרי נטלת בכתובת' ולם לאו הרי הוא חייב בתזונותיה: היכי היה דאפסדה תכספה שאמרה גרשני וברופה אין לה מזונות וכי תימא כיון דשמעה אמת הגבה כתובתה יחד אין הכי כתי והא דקאמר אתפרנסת והולכות לם היכא רופה ליטול כתובתה דכבורה אמר לה את ובוא לה ליטול לפס מזונות אלא יבא בעל ותהא כל כתוב'קיימ' ואתפרנסת עד כדי כתובתה ואו לא יהבינן לה: מתני' דקונים כלי חרס ממחפין עליהם עופרת מקורים בלעז פלומבלור: ירוקי אסירי לעניין חתן בפסח וניעולי נכרים ויין נסך: חיורי מרו לפי שהעופר מחליק את החר' ואינו מניחו לבלוע הכל הירוקים מעורב ברוב מקורין אלוס בתוך העופרת והוא עז ומחלחל את החום ובולע והכי אמר במסכת ע"ז דמרבי ובלעי: דקרטופני ביקועי קידורים בלעז: מתני' חנן או' ליבר את מעותיו אלא אמרתי לך הלוני ואני לפרע לבל פס הלו את הפס מצו לחזונותי על מנת שהפלם לו תובעה והיא תובעת הבעל ופלם כרחך לעיל במתניתין ולוקח ואכלה ועמרה ומילנה טעמא דמילנה הא לא מילנה מפלם: גמ' מקל

ד"ה מי שהלך ומשו עמד בדין ובדק בפרק החולץ פירש רש"י דוקא ברח לבל חלה הוא לו חלקה היא לא מפלע לפי דבריו קנס הוא ותימה פס כן מאי קפריך הוא ומפוס קנס מתפרנסת ום לומר דאי חייסינן כולי האי לברי פרחיים פמוך לא היה לקונסו כל כך ור"ת פירש פמ"כ בירושלמי בדים לף על פי דברח לאו דוקא אלא הא חלה רכיחוכת מפלו ואלת נר פנוס והא אמרי חלה הוא לו היא היכו מעלה לה מזונות לאחר ליבמת גבי הגיע זמן ולא נפלו ים לומר פאי הכא פהי לו לכנום מיד לאחר הגיע הזמן לאחר פלם חדשים לבל התם כשפתח לו חלון לפני פשגיע זמן אאי הוא לי למיעבר ומיהו קו לי בחלה כמי מעל לה מזונו'לאחאי אח'בשמיך דלא מצפבר ליה למכם ידיה ום לומר רבחלה כמי קנסי ליה מפו'דלא כנס מיד לאחר פלסה חדפי ולאחר פכאמר בדין מיד ואם תאמר לפר"מ דמפרש דוקא ברח לבל חלה לא בפרק קמ'רמיבעי' לן חלה מהו לאחאי לא פניט מהכ' דאמרי' דוקא ברח לבל חלה לא וכל שפן הוא דהא הכא דאין לה מזונות לף על פי שכשמע קפת פהיה לו לכוכסה מיד לאחר שעיתר בדין לבל התם חלה קודם שהגיע הזמן מאי הוה ליה למיעבר דעל כורחין בהכי מיירי דאי חלה הוא לאחר כך פניטה דאין להפסידה ואיכא למימר דאמה מחלו לגבירה ביה כולי האי פיו לרוסתו ואינה מודמת כל כך לכוכסה לו מחייב מזונות כולי האי ומיהו קשה לפירוש רש"י דעל כורחין מוקי החי ברח פלה מחמת מרירן הלה מחמתה דאי לאו הכי היינו חלה ואם כן מאי קפרי' הכא למאן דאמר אחר ין פוסקין מזונות לאשת איש הרי הכא לא סייל ומחמת ברח: חנני מאי קושיא פירש בקונ' פלומיר בלעז כלי חרס ממחפין לתוכו עופרת ואין נראה לרת רבזכחים פרק חיזהו מקומן גבי עפיית מזבח תניא מביא סיד וקונית ומחמ ומופך הוא ליה למימר אבר מסוף לפון בריייתא ועור אחר רבי מרמפי עליהו בפר' ב דע"ז ובפרק כל שעה דף ל ומפוס דמכרפי פירוש ממעורב בהם פריך פקו' אלוס בלעז על כן נר' כרפירש הערוך דקונית היינו כלי חרס המחופה בהתכת זכוכית ולהכי פסיק ליה דמכרפי מפוס דזכוכית תחילת בריייתו מן החול ובאותו חול מעורב פריך ולהפי בלעי וכן מורה רבינו תם באותה פלומיר פלנו ממתיכין לתוכן עופרת ליכן כאפרין ביין נסך יותר מפאחר כלי חרס ועוד מדקדק ר"ת לף אם היה סולו מעופרת לא היה כאפר ועכשיו מלין בו אלא עופרת מעט יאפר אבל בהתכ'זכוכית ניחא דאפילו כולן של זכוכי' ליכו כאם לפי פהתפפל היו'וליכו כבלע אבל קושיא לא כתבפל כל כך ובלע טפי: ירוקי פירש בקונטרס לעניין חתן בפסח וניעולי נכרי ויין נסך ולא מפוס דאפטריך למיפסק הלכה כרב זביד לעניין חתן בפסח דהא מריתר דפליג עליה ופרי ירוקי דוקא לעניין יין נסך אבל לעניין חתן בפסח תודי דאסירי בהדיא בפרק לין מעמידין ומפרש התם טעמא דתסמיטו בחמין:

חנן תומר ליבר מעותיו ליכא לאקשויי מיהא דקיימא לן היורד לתוך שדה של חבירו וטעצ פלא ברשו'דסמיך לו כאילו ומבואר בהתם דהתם מת מהכהו דהתם העבת בעין הוא ודין הוא שיטול אבל הכא לא הסביח לו פוס טבח נפסיס ולא פהפילו מגביית בעל חובו ולא מידי יהיב ליה ותוס במבריח אלו מנפסי חבירו דלף על גב דמחסך בהאי בין המור ואם תמרי' בהמוכר את הפועלי פוח'חכם פהיה לו לקרס

שוקל לו את שקלו ופורע את חובו ומחזיר לו אבידתו ובמקום שנוטלין שכר תפול הנאה להקדש בשלמ שוקל לו את שקלו מצו קעביד דתנן תורמין על האבוד ועל הגבוי ועל העומד לגבו ומחזיר לו אבידתו נמי מצוה קעביד אלא שלד פורע לו את חובו הא קמשתרשי ליה אמר רב אושעיא הא מני חנן היא דאמ איבד את מעותיו ורבא אמר אפי תימא רבנן הכא בטאי עסקינן שלו על מנת שלא לפרוע בשלמ רבא לא אמ כרב אושעיא דקמוקי לה כרבנן אא רב אושעי מאי טעמא לא אמר כרבא אמר לך רב אושעיא נהי דהנאה לית ליה כיסופא

עין משפט

שכורת השם

מוקל לו את שקלו מוקל במבילו מקל סהוה חייב לכל מכה לקרבנות ביבור ופורע לו את חובו אם חייב מתון לכום מותר לזה מיפרעכו במבילו: ומחזיר לו אבידתו אם ראה חמורו תאבה מותר להטיבו: במקום שנוטלין שכר על טורח השכתה: תפול הנייה השכר להקדש סהרי סניהן מוזרין בהנאה מזה: מצוה קא עביד כלומר מצוה בעלמא קא עביד ואינו מהניהו לזה שאם לא מקל עליו לא הפסי כלום אים לו חלק בקרבנות דתנן תורמין את הלשכה בשלש קופות: על האבוד חק על מי שאלו מקלו ואבד: ועל הגבוי שעדיין לא הגיע כאן: ועל העתיד לגבו ואפילו לא נגבה לאחר מכאן אים לו חלק בקרבנות ובקרבנות אלא אחים מצוה כשאר שכר המצוה על הנותן: משתרשי ליה מרויחו: חנן היא דאמר איבד מעותיו זה שפרנם את אשתו ובניו לשם הלוואה שיעלה לו בעלה: איבד מעותיו ואח יכול לומר לו את חובך פרעתי שלא לי והוא הדין כמי לכל חוב שעליו ועמד ואבדו ופרעו זה לא אמ לו הלוני אלא אינו חייב לו כלום וכיון דאילו פרעיה לשם שלוחה לאו אדעתא היא כי פרעיה כמי לשם שלוחה לאו אדעתא יהיב ליה: אפי תימא רבנן דאמרי חייב אף על פי שלא אמר לו הלויני ונבי שאר חוב כמי חייב לשלם וכי מחיל לשיר בשוגר הנאה והכא דקתני פורע לו את חובו בשלוה זה תחילה הלוהו מן השלוה: על מנת שלא לפרוע עד שירצה לא יוכל הכופה ללכתו הלוני הלוך מידי יהיב ליה: כיסופא

ג"ו פ"ב מהלכות מלוה פתב"ם סימן כד טור שלח סימן קכח

יו פתוב

לגבו ואפילו לא נגבה לאחר מכאן אים לו חלק בקרבנות ובקרבנות אלא אחים מצוה כשאר שכר המצוה על הנותן: משתרשי ליה מרויחו: חנן היא דאמר איבד מעותיו זה שפרנם את אשתו ובניו לשם הלוואה שיעלה לו בעלה: איבד מעותיו ואח יכול לומר לו את חובך פרעתי שלא לי והוא הדין כמי לכל חוב שעליו ועמד ואבדו ופרעו זה לא אמ לו הלוני אלא אינו חייב לו כלום וכיון דאילו פרעיה לשם שלוחה לאו אדעתא היא כי פרעיה כמי לשם שלוחה לאו אדעתא יהיב ליה: אפי תימא רבנן דאמרי חייב אף על פי שלא אמר לו הלויני ונבי שאר חוב כמי חייב לשלם וכי מחיל לשיר בשוגר הנאה והכא דקתני פורע לו את חובו בשלוה זה תחילה הלוהו מן השלוה: על מנת שלא לפרוע עד שירצה לא יוכל הכופה ללכתו הלוני הלוך מידי יהיב ליה: כיסופא

דהוה לקדש ברועים ובמקלות בשכר ונבי מסיב לבידה דאם לא חנן לך אלא מכיל על חבירו מיד הנכריס ולא כפירום הקונטרס מפרש בנימוק שמחזיר לו בחנם ואת והא דתנן בהגוזל בתרא סטף כהר חמורו ואמור חבירו שלו יפה תכה ושל חבירו תאתי והניח זה את שלו שכרו דף קיט ואתאי דמי חמורו היה לו לשלם והיה רוצה לומר דמסו הכי אין לו אלא שכרו דמיירי כגון שבעל החמור בפניו וכי עמו חכמים תקנה הני מילי שלא בפניו אבל בפניו לא וקשה אם כן אפי שכרו לא יהא לו דהא תנן בפרק הכותב נפלה לגיהנם ומפר רב בגמרא אפילו בחבטה דסד שבריח אחרי דף כח ופס מכשבי חבירו ואם בהמית ומי מסלם קתל ופריך תיתי הכי נמי ומפני שבריח אחרי מכשבי חבירו מרעתו והאי אלא מדעתיה ליכמי שבריח אחרי ליה פפיד' פתי ליה פפידה ומסתמא ליסבל קתא מרעתו אפ"ג דאית ליה פפידה והאי אלא מדעתיה ואפי הכי אחרי דלית ליה פפידה דף לא דף נא מכי פירומו שבריח אחרי מדעתיה היכא דלית ליה פפידה האי אלא מדעתיה אלא ודאי לא חייב דפפיט אם נחבטה ולא נתקלקלו הפירות למה יהא חייב אלא כלומר האי אלא מדעתיה מעל כרחו הוא שבריח אחרי ואם דוחקים את החדם על כרחו להבריח את האחרי שמכרו על גב דלית ליה פפידה חייב לשלם לו שכר טורחו ובהגיזל בתרא נפרש דרמי חמורו אינו חייב לשלם לפי שהוא דוחק כמי שאילו לית ליה פפידה אם כן לא יהא לו לפילו שכרו כיון דמדעתיה הוא ולית ליה פפידה על כן נראה לרבי דהייבי טעמא דאינו משלם משום דמי חמורו אלא משום דאילו לית ליה פפידה אם כן לא מהנה אותו ואינו מהנה אותו אלא כדי שכרו שהרי גם הוא היה מוכח להכיל בכדי שכרו דעל כורחין מיירי שיכול להכיל אלא יזכה אותו מן ההפקר:

ובמקום שנוטלין שכר תפול ההנאה להקדש בפר אין כיון המזרר מוקי לה בין בשנכנסי מיניהם תמורין זה על זה משום הכי תפול הנאה להקדש דלא מכי מחזי ליטול שכר ולא מכי בעל אבידה לעכבו בין בשנכנסי מחזיר דווקא תמורין על בעל אבידה ולא נכנסי בעל אבידה תמורין על המחזיר ואם אין המחזיר דוחה לקבל שכר בעל אבידה אינו יכול לעכבו ותפול הנאה להקדש:

ועל העתיד לגבות פירם בקונטרס אפילו לא נגבה לבסוף ונקטה לרבי חדא דהוה ליה למיתני ועל העתיד ליגבו'וקו לא דהוי אבוד וגבוי בכלל ועוד דתנן בשקלי'ומייתי לה בהזהב בני העיר שקלו פקליהם ונגנבו או שאבדו אם עד שלא נתרמה התרומה נשבעי'לבני העיר ובני העיר שוקלים דף נח ופס ומביאי'אחרי'תחתיהם ואם כפירום הקונטרס דאפילו לא נגבו לבסוף תורמין עליהם אמאי בני העיר שוקלים ומביאין אחרים תחתיהם'אי משום מצוה אפילו משכחת'אמי ועור פירם ר'מי על האבוד אי שלח שקלו ואבד ועל הגבוי שעדיין לא הגיע ואין כאן זו ואין כאן זו ואין כאן אלא שאבד ונגנב ליד גבאי ונאבד ליד שלישי ונאבד מיד השלישי אמאי נתרמה התרומה מיהא חייבין בעלים באחריות ועל העתיד לגבות משכח לידי גבוי לבסוף והא דאמר הכא שוקל לו את שקלו בחצוד ונבוי דלא מתייבי בעלים באחריות:

הא מני חנן היא דאמ איבד מעותיו הוחיל וכן שלישי יכול עתה לתובעו ממנו אף על פי שמ מהנהו שאין כאן לשלם חובו משום'הכי לא מיתסר שלישי גרמת בעלמא שעל ידי שפורע זה לבעל חובו מיפטר ודמי להא דתנן בין המזרר הנאה מחבירו ומי לא מה יהא לבעל חנווני הרגיל לתת לו כל יום דף נט לאחר לשום מתנה אף על גב דעל ידו מיפתרסי ליה מזוני שרי הואיל ולא עביד אלא גרמת בעלמא ולא דמי לעושה לו מלאכה דאסיר אף על גב דלא מכי תבע ליה מינים דהקס מדידיה לדידיה קא מיתהני אבל הכא גרמת בעלמא הוא ורבינו תס מפרש דאיירי דווקא במזונות שאשתו אכלה דאין הדבר ברור פיזה מתחייב זה הבעל מזונות שמא היה יכול להפטר שהשה פעמים היתה מצמצמת אם לא היתה מוכרת לה מעות אף על גב דבפסקי לה בית דין מיירי דאי לאו הכי לא הוי מחייב לכולי עלמא אף לאשה עכ'ל לא פסק בית דין מכל מקום היתה מצמצמת דלא ליקרו לה בעבתנות אבל גבי שטר חוב אפילו חנן מודה דלא חיבר מעותיו דהכא בשומרת היא הואיל ולא היה יכול להפטר בשו'עכיין והכי פירום דהא מכי חנן היא כלומר האי פורע מיירי בחוב דאיירי בה חנן דהייבו במזון האשה דווקא וחנן היא וכן פירש רבינו חננאל ושני רב יוסף הא דתנן ופורע את חובו מזונות אשתו הן ולילה דחנן ולילה הכיא רגילה מירוסלמי דהוא הדין בשאר חובין דגרסי'התם בפירקין אבא בר ממל בעי הפורע שטר חוב של חבירו שלא מדעתו בפלוגתא דחנן וכני כהנים גדולים אמר רבי אבי טעמא דבני כהנים גדולי'תקן לה עלה בדעתו שתהות אשתו בדעב ברם הכא מפייסנא ליה ומחיל ליה הגע בעצמך דהוה גביא מפכון תפיים הויכא ליה ויהיב לי מפכוני עד כאן בבעל חוב אבל חוב דוחק ואפילו בבעל חוב מצינו מן הדין שוקל לו את שקלו לא שקל לו מן הדין מפכנא הדין אמרה אפי'בעל חוב דוחק אלית ליה פפידה ואפילו הכי אמר רבינו תם על כרחך צריך לומר דמיירי'לגמרי שלו'דמוקים הוה טעמא דשוקל את שקלו כבני כהנים גדולים אף על גב דממככין על המקלים ורב יוסף מוקי לה כחנן פליג לגמרי דלית ליה הך כבר ומפרש דלא פליגי אלא במזון האשה פרפרסינן ועור דעל כורחין דיוסלמי לית ליה כסוגיא דהכא דלדברי רבא צריך לפר'שוקל לו שקלו הייבו בחבוד ונבי דאי לאו הכי שוקל לו שקלו אמאי הא קא מיפתרסי ליה ובירוסלמי מסתבר'דלא מיירי בחבוד דפפיט אינים בעל חוב דוחק: תרמון

עין משפט

אדמון אומר וכי במביל מלחי זכר הפסדתי לך על נב דאמר לקמן כל מקום שאמר רבן גמליאל רואה אני את דברי אדמון הלכה כמותו ומהדרה מסקנא פריך הכא מי עיקר מכל מקום אומר רבינו תם דלית הלכתא כותיה בהא סוגיא דגמרא דלא כותיה לעיל בפרק נערה אמר רבי יוחנן עמו הלכה אחר רבי יוחנן בן נוריא ורבי שמעון בן יהוצדק אחר כל אחין בנכסים מועטים הלמה מהם דברים כרבנן ועוד דלעיל פרק הנושא אמרינן תחריכן יתומים מקדמו ומכרו בנכסים מועטים מה מכרו מכרו ומהם דהם כרבי ברים מי שמת ואומר רבינו תם דהייבו טעמא דאדמון לאו לאפלוגי אהלכתא אלא דאדמון הלא מתמה בעלמא הוא ורבן גמליאל כמי דאמר בהחיא רואה אני את דברי אדמון לאו משום פסק דין הלא משום שים ודחי לתמוה:

אמר רבה בר"ח בחורייתא ירית בתמי מקמי דכתיב כרחא לעיל בפ' נערה מבו לזון את הבנו וקל וחומר לבנים דעוסקין בתורה וחומר רבינו תם הלא דמי לעיל גבי מזונות אם הבנים יותר מן הבנות אבל הכא שמת בתמי רבה אמתילתיה דאדמון דקאי בעי למימר דכשיעסוק בתורה יטול ירושה ואם לא יעסוק לא יטלנה ומ"מ דהכא מיירי בבנים גדולים ולהכי פריך אהא דקאי כו' אבל לעיל מבוה לזון את הבנים בנכסים קטנים מיירי משום דכולם עומדים לעסוק בתורה קאמר ק"ו לבני ולהכי לא פריך אהא דקאי כולהו הן עומדין לעסוק בתורה:

שמע מינה מדרבנן טענו חטין ושעורים וכו' תימה מאי פריך לרב נחמן מדרבנן לא ליכא אדאדמון דקאי כותיה ומי תימא משום דרבים כיונהו אדרבה היא לן למימר כאדמון דהלכתא כותיה ואומר רבי דמכולהו פריך דמשמ' דאדמון מירה בחטין ושעורים דמפטר מדלא נקט חטין ושעורים אלא נקט לרי יין ושמן דכרימון בקליפתו דמי כדאמרי לקמן רב פיומי בר רמי מפיהו יורד הגמרא לחמי הוי פיקיט הוי ליפנה דפרי שמן ומיהו לאחר מידע דאיכא לאפלוגיכהו בים בלשון הזה לשון קנקנים פריך לפכא כיון דתיהי תיובתא דרבי חייא ואפילו הכי מצי נעשה כמי שטענו רימון בקליפתו:

אי הכי מאי טעמא דאדמון תימה מאי קא קשיא ליה הא מצינו לרב דאמר לה מפטר דמיחייב בטענ לן חיטין והודה לן בשעורין פטור:

הפוסק מעות לחתנו מוקי לה בירושלמי כשפסק במעמדה דלא לפי כפיון במעמדה לפיכך רבנן מודו והפוקי אתי שפיר דאמר בגמרא כופין למכן חילים כופין לאב חיפה' חיובי ליה למימ' הוחיל ופסק במעמ' הוי תנאי גדולה ותנאי קטנה לאו כלום ומסיק כופין לבעל ליתן את הנכ' דלאו תנאה לבל גדולה הוחיל ובמעמ' התנה הרי הוא כמו שהיה עכ"מ התניה:

פרק שלשה עשר

כיסופא מי לית ליה התם נמי אית ליה הנאה בההיא הנאה דמיכסיף מיניה: מתני' בזמן שהנכסים מרובין הבנים יורשים והבנות נזונות ובנכסים מועטים הבנות יזונו והבנים יחזרו על הפתחים אדמון אומר בשביל שאני זכר הפסדתי אמר רבן גמליאל רואה אני את דברי אדמון: גמ' מאי קאמר אמר אביי הכי קאמר בשביל שאני זכר וראוי לעסוק בתורה הפסדתי אמר ליה רבא מאן דעסיק בתורה הוא דירית מאן דלא עסיק בתורה לא ירית אלא אמר רבא הכי קאמ' בשביל שאני זכר וראוי לירש בנכסים מרובין הפסדתי בנכסים מועטין: מתני' הטוען את חבירו כדי שמן והודה בקנקנים אדמון אומר הואיל והודה במקצת הטענה ישבע וחכמים אומרי' אין הוראת מקצת מן הטענה אמר רבן גמליאל רואה אני את דברי אדמון: גמ' שמע מינה לרבנן טענו חיטין ושעורין והודה בשעורין פטור לימא תיהוי תיובתא דרב נחמ' אמר שמואל דאמר רב נחמן אמר שמואל טענו חטין ושעורים והודה לו באחר מהן חייב אמר רב יהודה אמר רב בטוענו מידה אי הכי מאי טעמא דאדמון אמר רבא דכולי עלמא היכא דאמר ליה מלא עשרה כדי שמן יש לי בבורך שמן קטעין ליה קנקנים לא קטעין ליה עשרה כדי שמן מלאים יש לי אצלך שמן וקנקנים קטעין ליה כי פליגי היכא דאמר ליה עשרה כדי שמן יש לי אצלך אדמון אומר יש בלשון הזה לשון קנקני ורבנן סברי אין בלשו' הזה לשון קנקנים שאי טעמא דאין בלשון הזה לשון קנקנים הא יש בלשון הזה לשון קנקנים חייב לימא תיהוי תיובתא דרבי חייא בר אבא דאמר רבי חייא בר אבא טענו חיטין ושעורים והודה לו באחר מהם פטור אמר רב שימי בר אשי נעשה כמי שטענו רימון בקליפתו מתקיף לה רבינא רימון בלא קליפתו לא מינטר שמן מינטר בלא קנקנים אלא הכא במאי עסיקינן דאמר ליה עשרה כדי שמן יש לי אצלך ואמר ליה אידך שמן לא היו דברים מעולם קנקנים נמי חמשה אירת לך וחמשה לירת לך אדמון אומר יש בלשון הזה לשון קנקנים ומנו דקמשתבע אקנקנים משתבענמי אשמן על ידי גילגול ורבנן סברי אין בלשון הזה לשון קנקנים שלז מה שטענו לא הודה לו ומה שהודה לו לא טענו: מתני' הפוסק מעות לחתנו ופשט לו את הרגל תשב

פסורת השס

כיסופא מי לית ליה דקא מיכסיף מן המלוה תמיד הלמך אי רבנן היא דאמרי דלעניין חוב לוה על מנת לפרוע וכרע חברו בטבולו חייב לשלם וגבי מודר הנאה תחילה היא ואפיר כי לוה על מנת שלא לפרוע נמי הנאי היא ומחילה מחיל גביה ואפיר הלא חבן בחוב העומד לפרוע בין בעומד שלא לפרוע לית ליה גביה מידי ולאו מחילה היא ואפ"ג דשלקיה מפרעין ומכיסופא: מתקי' נכסים מועטין מפרש בבבא בתרא פרק בהן פרנסת בני עשר אחד לזכרים ולנקבות: הבנות יזונו והבנים יחזרו על הפתחים תקנת חכמים היא: הפסדתי בתמי': גמ' מחי קאמ' חס בטבולי זכר הפסדתי ממעמ' חס בטבולי זכר וכחי יפה הכסדתי ומהו יפוי כחו: מתקי' והודה לו בקנקני' דקים בלא סמן: גמ' בטוענו מידה לא תבע ממנו קנקני שלא סמן הפקדתי לכלך ומלי כדי סמן דקנקני מקניתי מידה אלא עשרה: כדים מלאי כדים וסמן מסמע: עשרה כדי סמן ולא חמר מלאי: ים בלשון הזה לשון קנקני כיון דלא חמר מלא עשרה אין זה טוענו מידה שלא עשרה כדי מלאי והוה ליה טענו חטים ושעורים: אלא טעמא כו' לשון קיסיא הוא להוזבי למלן דחמר פטו' דדוקיא דמתניתין כרב מתן מדקתני הטוען את חבירו כדי סמן ולא קתני כדים מלאים סמן משמיע מינה דמשום דאין בלשון הזה לשון קנקני פטורי רבנן הא אם תבעו סניסא חייב: נעשה כמי שתבעו רמון בקליפתו לא דמו כדיט וסמן לחטים ושעורים דכולי חדא מילתא הוא ומתני הטענה הוא: סמן בלא קנקני מכטר בבור: אלא הכא במאי עסקינן כו' אלא לא תימא כמי שטענו רמון אלא רבי חייא מוקי למתניתין כגון שהודה בשורה קנקנים ומקצתם כפר דבקנקנים ג' ופייהו היכא כפיר והודה והו ים בלשון התביע לשון קנקנים מחייב עלייהו שבוע ופטור דסמן דקא מחייב הרמון ממוס גלגול היא דקמכר ים בלשון התביעה לשון קנקנים: מתני' ופשט לו את הרגל לשון בזיון הוא ואמרי כותם שלום שלימו חם לדבריו טול טיט שעל גבי רגלי ואני ממעתי תלה חותי על כן ואין לי מה ליתן: גמ' כמה

עין משפט

מוי"ל פ' יש מקבל תיובתא

ג' זב עמין מה מו טול ואה קיימן קיב

דף קנט

מי שמת דף קנט

מי שמת דף קעט

מי שמת דף קפא

דף קפב ושם

מוי"ל פ"ג מהל' טוען ונוטען הלב ונוסחתן קא מקלי מן התור קא מתמ' רבה אמתילתיה דאדמון דקא בעי למימר דכשיעסוק בתורה יטול ירושה ואם לא יעסוק לא יטלנה ומ"מ דהכא מיירי בבנים גדולים ולהכי פריך מאן דעסיק כו' אבל לעיל מבוה לזון את הבנים בנכסים קטנים מיירי משום דכולם עומדים לעסוק בתורה קאמר ק"ו לבני ולהכי לא פריך מאן דעסיק דכולן הן עומדין לעסוק בתורה:

שמע מינה מדרבנן טענו חטין ושעורים וכו' תימה מאי פריך לרב נחמן מדרבנן לא ליכא אדאדמון דקאי כותיה ומי תימא משום דרבים כיונהו אדרבה היא לן למימר כאדמון דהלכתא כותיה ואומר רבי דמכולהו פריך דמשמ' דאדמון מירה בחטין ושעורים דמפטר מדלא נקט חטין ושעורים אלא נקט לרי יין ושמן דכרימון בקליפתו דמי כדאמרי לקמן רב פיומי בר רמי מפיהו יורד הגמרא לחמי הוי פיקיט הוי ליפנה דפרי שמן ומיהו לאחר מידע דאיכא לאפלוגיכהו בים בלשון הזה לשון קנקנים פריך לפכא כיון דתיהי תיובתא דרבי חייא בר אבא ואפילו הכי מצי נעשה כמי שטענו רימון בקליפתו:

אי הכי מאי טעמא דאדמון תימה מאי קא קשיא ליה הא מצינו לרב דאמר לה מפטר דמיחייב בטענ לן חיטין והודה לן בשעורין פטור:

הפוסק מעות לחתנו מוקי לה בירושלמי כשפסק במעמדה דלא לפי כפיון במעמדה לפיכך רבנן מודו והפוקי אתי שפיר דאמר בגמרא כופין למכן חילים כופין לאב חיפה' חיובי ליה למימ' הוחיל ופסק במעמ' הוי תנאי גדולה ותנאי קטנה לאו כלום ומסיק כופין לבעל ליתן את הנכ' דלאו תנאה לבל גדולה הוחיל ובמעמ' התנה הרי הוא כמו שהיה עכ"מ התניה:

מסורת חשס

במה דברים אמורים לברייתא קתי: תיפכח מיבעי ליה אם בחת לכוף את
הלה תיפכח מיפתברח טפי לפי שהגדול תכחה תכחי: תפילו בברייתא
כשפסקה היא לעצמה: הכי גרסינן אמר רבי זירא אמר רבה בר ירמי׳ מני
דברים שאמר חנן הלכה כיוצא בו שבעה דברים שאמר ארמון אין הלכה
כיוצ׳ בו מאי קאמר כו׳ כיוצא בו דחנן רבן
ונחזן בן זכאי: כיוצא בו דארמון רבן
גמליאל: אין הלכה כיוצ׳ בו אלא רואה את
דברין זאת בשלם שהיה לו לראות את דברין
בכולם: מתני׳ העורר על הערה כו׳ ראובן
מעורער על מדה שביר ממעון ואומר לוי
מכורה לך בגזלה מתני׳: והוא תיקו׳ על שטר
המכירה שכתב לוי למעון במכירה לו:
ארמון אומר יכול הוא שיאמר מה אלא
ערעירתי בשעה שלקחת מלוי וחתמתי בתוך
השטר עד לפי שלוי ארם חזק ויקם להוציאה
מידו ונוח לי שתהא בידך שתוציאנה מתוך
בדין: תבר את זכותו דהוציל וחתם הנדה
פתח לו בפסק בה: שמ׳ המוחזק בה שיתן
לאחר אלא מכר לראובן זה העורר עליה
אלא לאחר היה שוה שדה מכר זו ומכר
לו חרבה שדה הארה וכתב לו במצרים
מכר פלוני שדה אלי ושם שדה זה שיתן מכר
לנוקה ובשתו אל תוכר וזה חתם על זוטו
שטר ולא ערער: תיבר את זכותו תפילו
לארמון רואין לומר כאין הדבר כוח לי: גמ׳
אבל דיין שהוא שטר המכירה בבי דין לקיימו
כשפטו קיום שטרות שהעדי בתי ומעידין
על כתב ידם וחדייכין כותבין שטרי דין
פסק לקדמתא ושהחזירו שהר אחתימו ידיהו
ואיתרכוהי וקיימוהי: לא תיבר זכותו אלא
ידע מה כתוב בו שיערער עליו דתני רבי
חייא אין העדים חותמין על השטר אלא
אם כן קראוהו שהוא להעיד: אבל

תשב עד שילבין ראשה ארמון אומ׳ יכולה היא
שתאמר אילו אני פסקתי לעצמי אשב עד
שילבין ראשי עכשו שאב׳ פסק מה אני יכולה
לעשות או כנוס או פטור אמר רבן גמליאל
רואה אני את דברי ארמון: גמ׳ מתניתין
דלא כי האי תנא דתניא אמר רבי יוסי ברבי
יהודה לא נחלקו ארמון וחכמים על הפוסק
מעות לחתנו ופשט לו את הנרגל שיכולה היא
שתאמר אבא פסק עלי מה אני יכולה לעשות
על מה נחלקו על שפסק׳ היא על עצמ׳ שחכמי׳
אומרים תשב עד שתלבין ראשה ארמון אומר
יכולה היא שתאמר כסבורה אני שאבא נותן
עלי ועכשיו שאין אבא נותן עלי מה אני יכולה
לעשות או כנוס או פטור אמר רבן גמליאל
רואה אני את דברי ארמון תנא במר׳ דברים
אמורים בגרולה אבל בקטנ׳ כופין כופין למאן
אילימא לאב אפילו מיבעי ליה זאת אמר רב
כופין לבעל ליתן גט אמר רבי יצחק בן אל׳עזר
משמיה דחזקיה כל מקום שאמ׳ רבן גמליאל
רואה אני את דברי ארמון הלכה כמותו אמר
ליה רבא לרב נחמן אפילו בבריתא אמר ליה
מי קאמרי׳ במשנה בכל מקו׳ שאמ׳ רבן גמליאל
קאמרי׳ אמר רבי זירא אמ׳ רבה בר ירמיה שני
דברים שאמר חנן הלכה כיוצא בו שבע׳ דברי׳
שאמר ארמון אין הלכה כיוצא בו מאי קאמר אילימא הכי קאמר שני דברים שאמר
חנן הלכה כמותו וכיוצא בו ושבעה דברים שאמ׳ ארמון אין הלכה כמותו ולא כיוצ׳ בו
והאמר ר׳ יצח׳ בן אל׳עזר משמיה דחזקיה כל מקו׳ שאמ׳ רבן גמליאל רואה אני את דברי
ארמון הלכ׳ כמותו אלא הכי קאמר שני דברים שאמר חנן הלכ׳ כמותו וכיוצ׳ בו שבעה
דברים שאמר ארמון אין הלכה כיוצא בו הא כמותו הלכה בכולהו והאמ׳ רבי יצחק בן
אל׳עזר משמיה דחזקיה כל מקום שאמר רבן גמליאל רואה אני את דברי ארמו׳ הלכה
כמותו אמר אין לא אמר לא אלא הכי קאמר שני דברים שאמ׳ חנן הלכה כמותו וכיוצ׳
בו שבעה דברים שאמר ארמון יש מהן שהלכה כמותו וכיוצא בו ויש מהן שאין הלכה
כמותו אלא כיוצא בו בכל מקום שאמר רבן גמליאל רואה אני את דברי ארמון הלכה
כמותו אינך לא: מתני׳ העור׳ על השרה והוא חותם עליה בעד ארמון אומר השני ש״ל
נוח לי והראשון קשה הימנו וחכמים אומרים איבר את זכותו עשאה סימן לאחר איבד
את זכותו: גמ׳ אמר איבי לא שנו אלא עד אבל דיין לא איבד את זכותו
דתני רבי חייא אין העדים חותמין על השטר אלא אם כן קראוהו אבל

ארמון אומר הכי נוח לי והרחמן קס׳ סימנו לף על נב דלית הלכתא כארמון בהא דהא לא קתני בה רואה אני את דברי ארמון לא תיקשי דמסקי׳ בחזק׳ דף מ״ג
הבתי׳ עלה דההיא מכר לו פרה אין מעיר לו עליה ומוקי׳ לה בגזל מעמון ותכרה ללוי ואתא יהודה וקא מערער דלא ליחל מעמון לשהודי
ללוי משום דכיחא ליה דתיקום לרעת בור לוי דאמר ארמון נוח לי והכי קאמר הכא לא היה לו לתקום ולעמות דבר שהוא הורגה משום ניחותא דמכי תבל
תתם לאו הורגה היא:

לא אמו הלה עד תבל דיין לא דתני רבי חייא כו׳ הקשה הר יצחק בר׳ ברוך דהכא משמע דאין הדיינין מעידין על מה שכתוב בשטר הלוה על חתימת העדי׳ ק׳ דף נב
תמא דאמר בחזקת תבתים אחר מן החתן משום נוסח וכתן בתו׳ הבית והיו חוכות ושטרות יוכלות על פתו אמר רב עליו להביא ראיה ומשני רחיה
בקיומי השטר שאל רעל ידי חתימת העדים אבל יודעים משטרות שלו הם שאל שכולה מילתא קשהדי ותירץ רבי יצחק והלי לית לן למימר דדיינים רמו
לנפשייהו לשהודי לגמרי שהרי היו יודעי שהי׳ בתוך בתי׳ ושתת׳ דמלת׳ לאו דידי הוא הלכך אי לאו דידעי דשלו הוו לא מקיימינן חלה בשם היתומים ו

עין משפט

עשאה סימן לאחר מיתה למען ממע דלעורר קלי כגון ממכר לאחת ממדותיו ומעלה סימן בעם המוחזק ובגמרא הכי פי לה מנו הלה לאחר לבעל עצמו לה ליבר כלומר ס מכר מערער אחר ממדותיו למוחזק לאו הודאה היא דאי לאו דעבר הכי לה היה המוחזק קונה מדה ממני ואני הייתי כדיך למעות ולה נרסינן מזבין הלה ג' מנוס זבין וכידומלמי ממת כרמי שהביא בפרק ולה סיף דבר מעלה העורר סימן לאחר הפורר חתו בעד ליבר זכותו:

אמר ליה פפיר קלמרת דלמר ר' יוחנן כו' אבי לה היה זכור ברבר רבי יוחנן עד מהזכירו התפיטרופוס דלילו היה זכור היה הוה עצמו טוען בפניל היתומים כדקיימא לן טוענין ליורשין:

אם טען ולמר חזרתי ולקחתי ממנו מיתיין תימא למאי נלמל הוה היאך יכול לטעון מוב חזרתי ולקחתי וכי תימא רכלמן במגו דאי בעי לה הוי חתים ולה הוה מודה לאו מילתא היא דבכי האי גוונא לה למרי מגו כדפירשנו לעיל בפרק הכותב גבי ההיא לפ"ה ופ"ב דתקדירו גבה מלוגת דפטורא כמו פפירשנו במי שהיה כשוי דלה טעניכן ליתמי מזוייף הוא חומ' רבי דמכי' לפרש הכא דמירי כגון שלין כתב ידי העדים יוכל לתקוע לאחר ולכך כלמן לומר חזרתי ולקחתי ממנו מגו דאי בעי למר מזוייף הוא ולה עמיתי סימן מהימן הו' לומר עמיתי סימן וחזרתי ולקחתי ממנו ה' דלה קלמר אי הוה לבוהון הוה טעין מזוייף הוא דלה טעניכ' ליתמי מזוייף הוא מיהו חזרתי ולקחתי ממנו טעניכן להו כיון דקסבר דלבוהון הוה מהימן בהך טענ' מגו דאי בעי למר מזוייף הוא כדפרי' בתי מהימן נמוי:

ורבנן סברי אי ליתי ליתי לה מהדרת פטורה למרייהו אבל הה לה מצית למיימר בתר דאתי מכח אחר מזכיכת ליה לארבעה דלה מצית לאפקועי דיכ' בהרייהו פלה יכול להפקיע דיכו על ידי מכירתו הואיל וקו' סבלת לידו לה היה דאתי לומר כן אבל בתר דאתי מכח ד' יכול לומ' מהדרכ' פטורה למרייהו וזכות הבא על ידו הוה יכול להפקיעו ולהעמידו בזכותו פהיה לן קודם פבא לו אלו העדות לידו והה דקלמר בפרק קמא דבבא כתא פירוש עידית ובינונית ביבורית כולן נכנסו תחת הבעליס ומוקי לה התם בפלקא עידית בתחרונה ופריך וליתו כולהו וליגבות מעידית מפוס דאמר להו מי פקליתו כדייכיכו פקליתו ואי לא מהדרכ' פטורה למרייהו אבל הה לה מצית למיימר בתר דאתי מכח אחר מזכיכת ליה לארבעה דלה מצית לאפקועי דיכ' בהרייהו פלה יכול להפקיע דיכו על ידי מכירתו הואיל וקו' סבלת לידו לה היה דאתי לומר כן אבל בתר דאתי מכח ד' יכול לומ' מהדרכ' פטורה למרייהו וזכות הבא על ידו הוה יכול להפקיעו ולהעמידו בזכותו פהיה לן קודם פבא לו אלו העדות לידו והה דקלמר בפרק קמא דבבא כתא פירוש עידית ובינונ

עין משפט

מתני׳ והלה הוציא ממכר לו פרה הלוה הוציא עליו מטר מכירה מלוחרת למטר הלוה ואומר מטרך מזויף הוא פרוש: פחם הייתי חייב לך לא היית מוכר לי את הפרה פחים לך לגבות את חובך: זה היה פיקח ממכר לו את הפרה לפי פחיה זה מברית מטלטלת ולא היה לו מהיכן יתפרנסו על חובו ועכשיו יטול את הקרקע: גמ׳ בחתר בר מנוש

מתני׳ המוציא שטר חוב על חברו והלה הוציא שמכר לו את השדה ארמון אומר יכול הוא שיאמר אילו הייתי חייב לך הייתי לך להיפרע את שלך כשמכרת לי את השדה וחכמים אומרים זה היה פיקח שמכר לו את הקרקע מפני שהוא יכול למשכנו: גמ׳ שפיר קאמר ארמון באתרא דיהבי זהי והדר כתבי שטרא כו׳ עלמ׳ לא פליגי דמצי אל היה לך לפרוע את שלך כשמכרת לי את השדה כי פליגי באתרא דכתבי שטר והדר יהבי זוזי ארמון סבר איבעי ליה למימסר מודעא ורבנן סברי הברך חברא איתי ליה והברא דהברך חברא איתי ליה: מתני׳ שנים שהוציאו שטר חוב זה על זה אדמון אומ׳ אילו הייתי חייב לך כיצד אתה לוה ממני וחכמי׳ אומרי׳ זה גובה שטר חובו וזה גובה שטר חובי: גמ׳ אתמר שנים שהוציאו שטר חוב זה על זה רב נחמן אמ׳ זה גובה וזה גובה רב ששת אמר הפוכי מטרתא למה לי לא זה עומד בשלו וזה עומד בשלו דכולי עלמ׳ עדית ועדית בינונית ובינונית זיבורית וזיבורית הפוכי מטרתא הוא כי פליגי דאית ליה להר בינונית ולחר זיבורית רב נחמן סבר זה גובה וזה גובה קסב׳ בשלו הן שמין אתי בעל זיבורית ונבי ליה לבינונית דהוה נביה עידית ואת׳ ההו׳ שקיל זיבורית ורב ששת אמר הפוכי מטרתא למה לי קסבר בשל כל אדם הן שמין סוף סוף כי אתי ההוא בינונית דנפשיה קשקיל ולרב נחמן מאי חזית דאתי בעל זיבורית ברישא ליתי בעל בינונית ולינבי זיבורית ולינבי ניהליה דקרים תבעיה סוף סוף כי אתו למנבי בהדי הדדי קאתו אלא לא צ״ל דאית ליה לחד עידית ובינוני ואית ליה לחד זיבורית מר סבר בשלו הן שמין ומר סבר בשל כל אדם הן שמין רבנן וחכמים אומרים זה גובה וזה גובה תרנמה רב נחמן שיבא דרב ששת כגון שלוה זה לעשר וזה לחמש היכי דמי אילים ראשון לעש׳ ושני לחמש בהא לימ׳ אדמון אילו חייב היית לך כיצד אתה לוה ממני הא לא מטא זמניה אלא ראשון לחמש ושני לעשר היכי דמי אי דמטא זמניה מט דרבנן ואי דלא מטא זמניה מאי טעמא דארמון לא צריכא דאתא בההוא יומא דמשלם חמש מר סבר עביד איניש דיזוף ליומיה ומר סבר לא עביד איניש דיזוף ליומיה רבי בר חמא אמר הכא ביתמי עסקינן דיתמי מינב׳ נבי אנפוי לא מגבינן מינייהו והא זה גובה וזה גובה קתני זה גובה וזה ראוי לגבות ואין לו אמר רבא שתי תשובות בדבר חדא דזה וזה גוב׳ קתני ועוד לגבינהו ארעלית׳ וליהדר ולגבינהו מינייהו דאמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה יתומי שגבו קרקעבחובת אביהן בעל חוב חוזר וגובה אותה מהן קשיא ולוקמ׳ דאית להו ליתמי זיבודית ואית ליה לדידיה בינוני׳ דאזלי יתמי גבו בינוניר׳ ומגבו ליה זיבורית דאי נמי בשל כל אדם הן שמין הא אין נפרעין מנכסי יתומים אלא מזיבורית הני מילי היכא דלא תפס אבל היכא דתפס תפס:

מתני׳ שלש ארצות לנשואין יהוד׳ועבר הירדן והגליל אין מוציאין מעיר לעיר ומברך לברך אבל מברך לברך באותה הארץ מוציאין מעיר לעיר ומברך לברך אבל

שמר

שמר

מסורת חשס

מתני׳ והלה הוציא ממכר לו פרה הלוה הוציא עליו מטר מכירה מלוחרת למטר הלוה ואומר מטרך מזויף הוא פרוש: פחם הייתי חייב לך לא היית מוכר לי את הפרה פחים לך לגבות את חובך: זה היה פיקח שמכר לו את הפרה לפי פחיה זה מברית מטלטלת ולא היה לו מהיכן יתפרנסו על חובו ועכשיו יטול את הקרקע: גמ׳ בחתר בר מנוש

מתני׳ המוציא שטר חוב על חברו והלה הוציא שמכר לו את השדה ארמון אומר יכול הוא שיאמר אילו הייתי חייב לך הייתי לך להיפרע את שלך כשמכרת לי את השדה וחכמים אומרים זה היה פיקח שמכר לו את הקרקע מפני שהוא יכול למשכנו: גמ׳ שפיר קאמר ארמון באתרא דיהבי זהי והדר כתבי שטרא כו׳ עלמ׳ לא פליגי דמצי אל היה לך לפרוע את שלך כשמכרת לי את השדה כי פליגי באתרא דכתבי שטר והדר יהבי זוזי ארמון סבר איבעי ליה למימסר מודעא ורבנן סברי הברך חברא איתי ליה והברא דהברך חברא איתי ליה: מתני׳ שנים שהוציאו שטר חוב זה על זה אדמון אומ׳ אילו הייתי חייב לך כיצד אתה לוה ממני וחכמי׳ אומרי׳ זה גובה שטר חובו וזה גובה שטר חובי: גמ׳ אתמר שנים שהוציאו שטר חוב זה על זה רב נחמן אמ׳ זה גובה וזה גובה רב ששת אמר הפוכי מטרתא למה לי לא זה עומד בשלו וזה עומד בשלו דכולי עלמ׳ עדית ועדית בינונית ובינונית זיבורית וזיבורית הפוכי מטרתא הוא כי פליגי דאית ליה להר בינונית ולחר זיבורית רב נחמן סבר זה גובה וזה גובה קסב׳ בשלו הן שמין אתי בעל זיבורית ונבי ליה לבינונית דהוה נביה עידית ואת׳ ההו׳ שקיל זיבורית ורב ששת אמר הפוכי מטרתא למה לי קסבר בשל כל אדם הן שמין סוף סוף כי אתי ההוא בינונית דנפשיה קשקיל ולרב נחמן מאי חזית דאתי בעל זיבורית ברישא ליתי בעל בינונית ולינבי זיבורית ולינבי ניהליה דקרים תבעיה סוף סוף כי אתו למנבי בהדי הדדי קאתו אלא לא צ״ל דאית ליה לחד עידית ובינוני ואית ליה לחד זיבורית מר סבר בשלו הן שמין ומר סבר בשל כל אדם הן שמין רבנן וחכמים אומרים זה גובה וזה גובה תרנמה רב נחמן שיבא דרב ששת כגון שלוה זה לעשר וזה לחמש היכי דמי אילים ראשון לעש׳ ושני לחמש בהא לימ׳ אדמון אילו חייב היית לך כיצד אתה לוה ממני הא לא מטא זמניה אלא ראשון לחמש ושני לעשר היכי דמי אי דמטא זמניה מט דרבנן ואי דלא מטא זמניה מאי טעמא דארמון לא צריכא דאתא בההוא יומא דמשלם חמש מר סבר עביד איניש דיזוף ליומיה ומר סבר לא עביד איניש דיזוף ליומיה רבי בר חמא אמר הכא ביתמי עסקינן דיתמי מינב׳ נבי אנפוי לא מגבינן מינייהו והא זה גובה וזה גובה קתני זה גובה וזה ראוי לגבות ואין לו אמר רבא שתי תשובות בדבר חדא דזה וזה גוב׳ קתני ועוד לגבינהו ארעלית׳ וליהדר ולגבינהו מינייהו דאמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה יתומי שגבו קרקעבחובת אביהן בעל חוב חוזר וגובה אותה מהן קשיא ולוקמ׳ דאית להו ליתמי זיבודית ואית ליה לדידיה בינוני׳ דאזלי יתמי גבו בינוניר׳ ומגבו ליה זיבורית דאי נמי בשל כל אדם הן שמין הא אין נפרעין מנכסי יתומים אלא מזיבורית הני מילי היכא דלא תפס אבל היכא דתפס תפס:

מתני׳ שלש ארצות לנשואין יהוד׳ועבר הירדן והגליל אין מוציאין מעיר לעיר ומברך לברך אבל מברך לברך באותה הארץ מוציאין מעיר לעיר ומברך לברך אבל

ורבנן חברך חברא איתי ליה והא דמפקיר׳ לעיל הלכה דלא חיובי ליה למימסר מודעא גבי לעצמו לא חייבה זכותו דחתרינן חברך חברא איתי ליה ים לומר דלא דמי דמה שעשתה כיתת לא הוה כל כך הודחה כמו הכא שהוציא ממכר לו את השדה הילכך לא חייבוהו למימסר מודעא לבעל כתך הודחה פליגי דרמיא טפי להודח׳ ולפרסומי מלתי ספיר דלעיל ודחי לא הוה ליה למפרעי למימסר מודעא דדלמא ממש המוכר לו פרה מהא ויתנע למוכר ויהיה לו הספר פלא ימכה מרות לקנו לבעל הבית נבי מכירת שדה לימו כל כך הספר דהדר׳ לוקחי ימכה דחמרי חיובי זכין קנית זכיית לספרת:

סוף סוף כי אתו למיגבי בהדי הדדי קאתו לף על גב דמזקקין לתובע תחילה היכא דאית ליה פסידא חיל מזקקין כדתוכח התם טעמא כגון דזלי נכסיה: שלש ארצות לנשואין תוספת ברא בזמן שהי׳ מיהודה ויורש ביהודה חו בן גליל מוכרים בגליל לבעל בן יהודה מוכרים בגליל חו בן גליל מוכרים ביהודה כופין אותה לצאת שאל מנת כן נשאה: הכי

מתני׳ המוציא שטר חוב על חברו והלה הוציא שמכר לו את השדה ארמון אומר יכול הוא שיאמר אילו הייתי חייב לך הייתי לך להיפרע את שלך כשמכרת לי את השדה וחכמים אומרים זה היה פיקח שמכר לו את הקרקע מפני שהוא יכול למשכנו: גמ׳ שפיר קאמר ארמון באתרא דיהבי זהי והדר כתבי שטרא כו׳ עלמ׳ לא פליגי דמצי אל היה לך לפרוע את שלך כשמכרת לי את השדה כי פליגי באתרא דכתבי שטר והדר יהבי זוזי ארמון סבר איבעי ליה למימסר מודעא ורבנן סברי הברך חברא איתי ליה והברא דהברך חברא איתי ליה: מתני׳ שנים שהוציאו שטר חוב זה על זה אדמון אומ׳ אילו הייתי חייב לך כיצד אתה לוה ממני וחכמי׳ אומרי׳ זה גובה שטר חובו וזה גובה שטר חובי: גמ׳ אתמר שנים שהוציאו שטר חוב זה על זה רב נחמן אמ׳ זה גובה וזה גובה רב ששת אמר הפוכי מטרתא למה לי לא זה עומד בשלו וזה עומד בשלו דכולי עלמ׳ עדית ועדית בינונית ובינונית זיבורית וזיבורית הפוכי מטרתא הוא כי פליגי דאית ליה להר בינונית ולחר זיבורית רב נחמן סבר זה גובה וזה גובה קסב׳ בשלו הן שמין אתי בעל זיבורית ונבי ליה לבינונית דהוה נביה עידית ואת׳ ההו׳ שקיל זיבורית ורב ששת אמר הפוכי מטרתא למה לי קסבר בשל כל אדם הן שמין סוף סוף כי אתי ההוא בינונית דנפשיה קשקיל ולרב נחמן מאי חזית דאתי בעל זיבורית ברישא ליתי בעל בינונית ולינבי זיבורית ולינבי ניהליה דקרים תבעיה סוף סוף כי אתו למנבי בהדי הדדי קאתו אלא לא צ״ל דאית ליה לחד עידית ובינוני ואית ליה לחד זיבורית מר סבר בשלו הן שמין ומר סבר בשל כל אדם הן שמין רבנן וחכמים אומרים זה גובה וזה גובה תרנמה רב נחמן שיבא דרב ששת כגון שלוה זה לעשר וזה לחמש היכי דמי אילים ראשון לעש׳ ושני לחמש בהא לימ׳ אדמון אילו חייב היית לך כיצד אתה לוה ממני הא לא מטא זמניה אלא ראשון לחמש ושני לעשר היכי דמי אי דמטא זמניה מט דרבנן ואי דלא מטא זמניה מאי טעמא דארמון לא צריכא דאתא בההוא יומא דמשלם חמש מר סבר עביד איניש דיזוף ליומיה ומר סבר לא עביד איניש דיזוף ליומיה רבי בר חמא אמר הכא ביתמי עסקינן דיתמי מינב׳ נבי אנפוי לא מגבינן מינייהו והא זה גובה וזה גובה קתני זה גובה וזה ראוי לגבות ואין לו אמר רבא שתי תשובות בדבר חדא דזה וזה גוב׳ קתני ועוד לגבינהו ארעלית׳ וליהדר ולגבינהו מינייהו דאמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה יתומי שגבו קרקעבחובת אביהן בעל חוב חוזר וגובה אותה מהן קשיא ולוקמ׳ דאית להו ליתמי זיבודית ואית ליה לדידיה בינוני׳ דאזלי יתמי גבו בינוניר׳ ומגבו ליה זיבורית דאי נמי בשל כל אדם הן שמין הא אין נפרעין מנכסי יתומים אלא מזיבורית הני מילי היכא דלא תפס אבל היכא דתפס תפס:

מתני׳ שלש ארצות לנשואין יהוד׳ועבר הירדן והגליל אין מוציאין מעיר לעיר ומברך לברך אבל מברך לברך באותה הארץ מוציאין מעיר לעיר ומברך לברך אבל

שמר

שמר

מיי׳ פ״ג מה׳ אישות הל׳ יג סמג לאוין קפ עוש״ע אה״ע סי׳ פה

מיי׳ פכ״ל מה׳ יהלמ הל׳ ה עוש״ע חו״מ סי׳ פה

כלן קף לף קומס

מיי׳ פ״ג מה׳ אישות הל׳ יג סמג לאוין קפ עוש״ע אה״ע סי׳ פה

הכי גרסינן בכל הספרים רחמר ליה זבניה הכא וזיל מסוס ימוב לרץ
ישראל מפרש הר יוסף בן הר יוס טוב לף על גב דגרסינ בהסולת
דהוה עבדא דברח לארץ ישראל אתא מריה אבתריה אתא לקמיה דר חמי
אמר ליה ניכתוב לך פטורא ארמיה ואי לא מיפקענא לך מדרבי אחי בר
ואמים דדרים אל תסגיר עבד אל אדוניו תורם מור
בעבד שברח מחוכה לארץ לארץ ישראל
והכא לא מפקענא ליה מיניה אלא אמרינן
ליה זיל זבניה התם מיירי כשלא היה מוכח
בארץ ישראל למי ימכור לכך קאמר נכתוב
לך פטור ארמיה דר"ל כל העבדי יפקיעו
עצמן מידי אדוניהם סיברחו לארץ ור"ת פי'
דהאי זבניה דהכא לאו מכירה ממש לאחרי
אלא לעצמו והיינו נכתוב פטורא ארמיה:
ואין הכל מוכיחין לאתויי מאי ואם תאמר
אתאי לא משני לאתויי עבד שברח
לירושלם כדרבינן לעיל ואין הכל מוכיחין
דדייסה ים לומר דבירושלים ליכא למימר הכי
דאין הכי רוכים שיהיו עבדים בירושלי יותר
מדאי אלא מיוחסים ר"ת:
הוא לומ' לעלות כו' לאו מהכא בזמן הזה
דאיכא שכנת דרכים והיה אומר
ר' חייא דעכשיו אינו מצוה לדור בא"י כי יש
כמה מצות התלויות בארץ וכמה עונשים
דאין אנו יכולי לאחר בהם ולעמוד עליהם:
היא אומרת לכלת כופי אותה תימא מאי
אירי בארץ ישראל אפי' בשאר ארצות
אמי היינך תיכל לרוחקי לכלת אתקומו ואל
דהכא אפילו מצוה הרע לנוה היפה:
ואימא נסכא מהכא ממעט דנסכא
עריפא ממעט ודיניין על כפף
דאי פחות מאי קומית דאין הכי כמי דהא
קאמר תה מירכה מגביהו אלא ודאי עדיפא
ואפילו הכי פריך ואימא נסכא כיון שכתב
בו כפף סתמא לא ממעט שהוא חייב לו
מטבע ואתאי מגביהו מה מירכה דממעט
מיתן לו ממטבע הפחות: בבלה

אבל לא מעי' לכרך ולא מכרך לעיר מוציאין
מנוה הרעה לנוה היפה אבל לא מנוה היפה
לנוה הרעה רשב"ג אומ' אף לא מנוה רעה לנוה
יפה מפני שהנוה היפה בורק: גמ'
בשלמא מכרך לעיר דבכרך שכיחי כל מילי
בעיר לא שכיחי כל מילי אלא מעיר לכרך מט
מסייע ליה לרבי יוסי בר חנינא דאר' יוסי בר
חנינא מניין ששיבת כרכים קשה שנ' ויברכו
העם לכל האנשים המתנדבים לשבת
בירושלם: רשב"ג אומר: מאי בורק
כדשמואל דאמר שמואל שינוי וסת תחילת
חולי מעים כתוב בספר בן סירא כל ימי עני
רעים והאיכא שבתות וימים טובים כדשמואל
דאמר שמו' שינוי וסת תחילת חולי מעים בן
סירא אומר אף לילות בשפל גגים גנו ובמרום
הרים כרמו ממטר גגים לגנו ומעפר כרמו
לכרמים: מתני' הכל מעלין לארץ
ישרא' ואין הכל מוציאין הכל מעלין לירושלם
ואין הכל מוציאין אחר האנשים ואחר הנשים
נשא אשה בארץ ישרא' וגירשה בארץ ישראל
נותן לה ממעות ארץ ישרא' נשא בארץ ישרא'
וגירשה בקפוטקיא נותן לה ממעו' ארץ ישרא'
נשא אשה בקפוטקיא וגירשה בארץ ישראל
נותן לה ממעות ארץ ישרא' רשב"ג אומר נותן
לה ממעות קפוטקי נותן לה ממעות קפוטקי:
גמ' הכל מעלין לאתויי מאי לאתויי עברי ולמאן דתני עברי ולמאן דתני עבדי לאתויי מנוה היפה לנוה הרע ואין הכל מוציאי'
לאתויי מאי לאתויי עבד שברח מחוצה לארץ דאמרינן לי' זבניה הכא וזיל משום ישוב ארץ ישרא' הכל מעלי' לירושלם
לאתויי מאי לאתויי מנוה היפה לנוה הרע ואין הכל מוציאין אפילו מנוה היפה לנוה הרע ואיידי דתנא רישא אין מוציאין תנא
סיפא נמי אין מוציאין: תנו רבנן הוא אומר לעלות והיא אומרת שלא לעלות כופין אותה לעלות ואם לאו תצא בלא כתוב
היא אומר לעלות והוא אומר שלא לעלות כופין אותו לעלות ואם לאו יוציא ויתן כתובה היא אומר לצאת והוא אומר שלא
לצאת כופין אותה שלא לצאת ואם לאו תצא בלא כתובה הוא אומר לצאת והיא אומרת שלא לצאת כופין אותו שלא לצאת
ואם לאו יוציא ויתן כתובה: נשא אשה: הא נופה קשיא קתני נשא אשה בארץ ישראל ונירשה בקפוטקיא נותן לה ממעות שמו
ארץ ישראל אלמא בתר שיעבורא אזלינן אימא סיפא נשא אשה בקפוטקיא ונירשה בארץ ישראל נותן לה ממעות ארץ ישרא'
אלמא בתר נוביינא אזלינן אמר רבה מקולי כתובה שנו כאן קסבר כתובה דרבנן: רבן שמעון בן גמליא אומר נותן לה ממעו'
קפוטקיא: קסבר בתובה דאורייתא תנו רבנן המוציא שטר חוב על חבירו כתוב בו בכל מנביהו ממעות בכל כתוב בו ארץ שמו
ישראל מנביהו ממעות ארץ ישראל פתוב בו סתם הוציאו בכל מנביהו ממעות בכל הוציאו בארץ ישרא' מנביה ממעות ארץ
ישראל כתוב בו כסף סתם מה שירצה לוה מנביהו מה שאין כן בכתובה אהייא אמר רב משרשיא אריש"א לאפוקי מדרבן
שמעון בן גמליאל דאמ' כתובה דאורייתא כתוב בו כסף סתם מה שירצה לוה מנביהו ואימא נסכא אמר רבי אלעזר דכתיב ביה שמח
מטבע ואימא פריטי אמר רב פפא פריטי דכספא לא עברי אינשי תנו רבנן לעולם ידור אדם באי אפילו בעיר שרובה נכרים כג קף
ואל ידור בחל ואפילו בעיר שרובה ישראל שכל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוה וכל הדר בחוצה לארץ דומה עכשו
כמי שאין לו אלוה שנאמר לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלהי' וכל שאינו דר בארץ אין לו אלוה אלא לומ' לך כל
הדר בחוצה לארץ כאילו עובד עבודת גלולי' וכן בדוד הוא אומר כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת ה' לאמר לך עבוד אלהי' אחרי
וכי מי אמר לו לדוד לך עבוד אלהים אחרים אלא לומר לך כל הדר בחוצה לארץ כאילו עובד הגלולים רבי זירא הוה קמשתמיט
מיניה דרב יהודה דבעא למיסק לארץ ישראל אמר רב יהודה כל העולה מבבל לארץ ישראל עובר בעשה שנאמר
בבלה

בבלי ארית כתיב קרח דלפיל מיכיה כתיב כי כה אמר ה' אל העמודים וגו' היס ואל התכונות וגומר: פלח יעלו בחומת יחר ביד חזקה: אם תעזרו ואם תעוררו
פתי סבעות בכל אחת: פלח יגלו את הקץ בכיאי סביניה: ופלח ירחקו את הקץ בעונם לה' פלח ירחקו גר לעון דוחק פלח ירבו בתחנוני על כך יותר תרחיי:
ופלח יגלו את הסוד אתרי לה סוד טעמי התורה: מתיר את בסרכם לעון הפקר: בל יאמר מכן חליתי כלומר אל יתרעם לומר גר לי
כי כולם נשואי עון: אתה על אדמה טמאה תמות מקרא הוא בכבוזת פתום: תרגומו בא לקברו בארץ ישראל: כן אפור לנאת מבבל לפי שים אם יביאות

תורת אור

המרביות תור תמיר: דכפ[ן] מפומבדיתא
לבי כובי לגור אם: ארץ ישראל קולטת ירמי' מ
וכרמפרס: אילימא ליוחסין מכופלין
כשים מארץ ישראל והא בבבל מייחסי טפי
דאתר תר בפר עפרים ויוחסין: כל האדמו
הרי הן לכל בבל: כעיסה המעורבת
פליכיר בה מה בתוכה כך כל המשפחו
ספק: אלא לעניין קבורה אל בבל מוליכין
תרומותיהם ליקבר בארץ ישראל ואל אתה
תרומת הדשן מארץ ישראל וקרובי לבבל
קיברי בבבל אים אם זכות תורה: ונקרו
ליה ליתות התמיה: לעם עליה על ארץ
ישראל: הכוח בכפלי כתיב ולעולם בארץ
ישראל: ליכן חייס בתמיה: על ידי גילגול
מתגלגלים העפרות ער ארץ ישראל וחיין
אם: מחילות נעשה להס בקרקע ואומרי'
על רגליהס והולכים במחילות ער ארץ
ישראל ואס מבבבין ויוצאים: דברים
בגו ים כתן דברים מסותרים ברבר זה
וצריך לתת להס לב: פפרי גמור היה ולא
היה צריך לזכות ארץ ישראל: פלחו ליה
אחוה לרב' רבה בר נחמני בפומבדי' היה
והיו לו אחים בארץ ישראל ופלחו ליגרת
זו כרי פיעלה אבלס: חילף מוסיף בה
דברי עור פלחו לו כן: מעשה באחר שהיה
מצטער על אשה אחת שכתן בה עיכיו והי
בחל: ואף על פי שאכס אתה יפה לך
לעלות כתן ללמוד מפי הרב פתיו דומה
הלמר מעצמו כו' ואס תאמר אין לך תלמיד:
פתיו

בבלה יובאו ושמה יהיו עד יום פקדי אותנאם יחזקאל כה
הורבי זירא ההוא בכלי שרת כתי ורב יהוד
כתיב קרא אחרינא השבעתי אתכם בנות ירושלם בצבאות או באילות השדה ונו ורבי זירא ההוא שלא יעלו ישראל בחומה ורב יהודה השבעתי אחרינ כתיב ורבי זירא ההוא מיבעי ליה לכרבי יוסי ברבי חנינא דאמר שלשה שבועות הללו למה אחד שלא יעלו ישראל בחומה ואחת שהשביע הקבה את ישראל שלא ימרדו באומות העולם ואחת שהשביע הקבה את אומות העולם שלא ישתעבדו בהן בישרא יותר מדאי ורב יהודה אם תעירו ואם תעוררו כתיב ור זירא מיבעי ליה לכרבי לוי דאמ שש שבועות הללו למה תלתא הני דאמרן אינך שלא ינלו את הקץ ושלא ירחקו את הקץ ושלא יגלו הסוד לאומות העולם בצבאות או באילות השדה אר אלעזר אמר להם הקבה לישראל אם אתם מקיימין את השבוע מוטב ואם לאו אני מתיר את בשרכם בצבאות ובאילות השדה אמר רבי אלעזר כל הדר בארץ ישראל שרוי בלא עון שנאמר ובל יאמר שבן חליתי העם היושב בה נשוא עון אמר ליה רבא לרב אשי אנן בסובלי חלאי מתנינן לה אמר רב ענן כל הקבור בארץ ישראל כאילו קבור תחת המזבח כתיב הכא מזבח אדמה תעשה לי וכתיב התם וכפר אדמתו עמו עולא הוה רגיל דהוה סליק לארץ ישראל נח נפשיה בחוצה לארץ אתו אמרו ליה לרבי אלעז אמר אנת עולא על אדמה טמאה תמות אמרו לו ארונו בא אמר להם אינו דומה קולטתו מחיים לקולטתו לאחר מיתה ההוא גברא דנפלה ליה יבמה בי חוזאה אתא לקמיה דרבי חנינא אל מהו למיחת ולייבמה אל אחיו נשא כותית ומת ברוך המקו שהרגו והוא ירד אחריו אמר רב יהוד אמר שמואל כשם שאסור לצאת מארץ ישראל לבבל כך אסור לצאת מבבל לשאר ארצות רבה ורב יוסף דאמרי תרויהו אפילו מפומבדיתא לבי כובי ההוא דנפק מפומבדיתא לבי כובי שמתי רב יוסף

יבאו ואתם יהיו לפי על נב
דהאי קרא בגלו רחמנן כתיב
ים למר דבגלו אני נמי קפיד קרא:
שלא יגלו סוד העבור כדתניין כי
היה תכמיתכם ובינתכם זהו
פיד העיבור: בלבומיהן

ההוא דנפק מפומבדיתא לאסתוניא שכיב אמר אביי אי בעי האי צורבא מדרבנן הוה חיי רבה ורב יוסף דאמרי תרויהו כשרין שבבבל ארץ ישראל קולטתן כשרין שבשאר ארצות בבל קולטתן למאי אילימא ליוחסין והאמר מר כל הארצות עיסה לארץ ישראל וארץ ישראל עיסה לבבל אלא לענין קבורה אמר רב יהוד כל הדר בבבל כאילו דר בארץ ישראל שנאמר הוי ציון המלטי יושבת בת בבל אמר אביי נקישינן בבל לא חזיא חבליה דמשיח תרגומא אהוצל דבניכן וקרו ליה קרנא דשיזבתא אמר רבי אלעזר מתים שבחוצה לארץ אינם חיים שנאמר ונתתי צבי בארץ חיים ארץ שצביוני בה מתיה חיים שאין צביוני בה אין מתיה חיים מתיב רבי אבא בר ממל יחיו מתיך נבלתי יקומון מאי לאו מתיך מתים שבארץ ישראל נבלתי יקומון מתים שבחוצה לארץ ומאי ונתתי צבי בארץ החיים אנבוכר נצר הוא רכתיב דאמר רחמנא מייתינא עלייהו מלכא דקלילי כי טביא אמ'ליה רבי מקרא אחר אני דורש נותן נשמה לעם עליה ורוח להולכים בה ואלא הכתיב נבלתי יקומון ההוא בנפלים הוא דכתיב ורבי אבא בר ממל האי נותן נשמה לעם עליה מאי עביד ליה מיבעי לכרבי אבהו דאמר רבי אבהו אפילו שפחה כנענית שבאי טובטח לה שהיא בת העולם הבא כתיב הכא לעם עליה וכתיב התם שבו לכם פה עם החמור ורוח להולכים בה אר ירמיה בר אבא אמר רבי יוחנן כל המהלך ארבע אמות בארץ ישרא מובטח לו שהוא בן העולם הבא ולרבי אלעזר צדיקים שבחוצה לארץ אינם חיים אמר רבי אילא על ידי גילגול מתקיף לה אבא סלא רבה גילגול לצדיקים צער הוא אמר אביי מחילות נעשות להם בקרקע ונשאתני ממצרים וקברתני בקבורתם אמר קרנא דברים בגו יודע היה יעקב אבינו שצדיק גמור היה ואם מתים שבחוצה לארץ חיים למה הטריח את בניו שמא לא יזכה למחילות לא יזכה למחילות כיוצא בדבר אתה אומר וישבע יוסף את בני ישראל ונומר אמר רבי חנינא דברים בגו יודע היה יוסף בעצמו שצדיק גמור היה ואם מתים שבחוצה לארץ חיים למה הטריח את אחיו ארבעמאות פרסה שמא לא יזכה למחילות שלחו ליה אחוה לרבה יודע היה יעקב שצדיק גמור היה וכו' אילפא מוסיף בה ודברים מעשה באחר שהיה מצטער על אשה אחת וביקש לירד כיון ששמע בואת נלגל בעצמו ער יום מותו אעפ שחכם גדול אתה אינו דומה לומר מעצמו ללומר מרבו ואם תאמר אין לך רב ישלך רב ומנו רבי יוחנן ואם אין אתה עולה הזהר בשלשה דברים אל תרבה בישיבה שישיבה קשה לתחתוניות ואל תרבה בעמידה שעמידה קשה ללב ואל תרבה בהליכה שהליכה קשה לעינים אלא שליש בישיבה שליש בעמידה שליש בהילוך כל ישיבה שאין עמה סמיכ עמידה נוחה היטנה עמידה סר והאמרת עמידה קשה ללב אלא ישיבה

שאין בה סמיכה עמידה שיש כה סמיכ' נוחה
היכן סמיכ' אמרו יצח' שמעון ואושעי' אמרו דבר
אחר הלכה כר' יהודה בפרו' דתני ר' יהודה
אומ' פרדה שתבעה אי' מרבעין עלי' לא סוס
ולא חמו' אמ' מינ' אמ' רב נחמן בר יצחק יצחק
זה ר' יצחק נפח שמע' זה ר"ש בן פזי ואמרי לה
ריש לקי' אושעי' זה ר' אושעי' בר ר' אר' שמ' עמי הארצו' אינן חיים שנ' מתי' בל יחיו וגו'
תניא נמי הכי מתים בל יחיו יכול לכל תל רפאי' בל יקומו במרפ' עצמו מדברי תורה
הכתו' מרב' אל ר' יוחנן לא ניחא למרייהו דאמר להו הכי ההו' במרפה עצמו לע"ז הוא
דכתיב אל מקרא אחר אני דורש דכתיב כי טל אורו' טליך וארץ רפאים תפיל כל
המשתמש באור תורה אור תורה מחייהו וכל שאין משתמש באור תור' אין אור תור'
מחייהו כיו' דחזייה דקמצטער אל ר' מצאתי להן תקנ' מן התור' ואתם הרבקי' בה שריב'
חיים כולכם היום וכי אפשר לדבוקי בשכינה והכתיב כי ה' אלהיך אש אוכלה הוא כל
המשיא בתו לתלמיד חכם והעושה פרקמטי' לתלמידי חכמי' והמהנה תלמידי חכמי'
מנכסיו מעלה עליו הכתו' כאילו מרבק בשכינה כיוצא ברבר אתה או' לאהבה את ה'
אלהיך ולדבקה בו וכי אפשר לאדם לידבק בשכינ' אא כל המשי' בתו לתלמיד חכם
והעוש' פרקמטי' לתלמידי הכמים והמהנה תלמידי חכמי' בנכסיו מעלה עליו הכתו'
כאילו מרבק בשכינה אר' חייא בר' יוסף עתידין צדיקים שמבצבצין ועולים בירושלם
ש' ויציצו מעיר כעשב הארץ ואין עיר אא ירושלם שנ' ונתתי על העיר הזא ואר' חייא
ברבי יוסף עתידים צדיקים שיעמדו במלבושיהן קל וחומר מחטה מה חטה שנקבר
ערומה יוצאה בכמה לבושין צדיקים שנקברו בלבושיהן על אח' כמה וכמה ואמ' רבי
חייא ברבי יוסף עתידה ארץ ישרא' שתוציא גלוסקאות וכלי מילת שנאמ' יהי פיס' בר בארץ תנו רבנן יהי פיסת בר בארץ
בראש הרים אמרו עתידה חטה שתתמר ברקל ועולה בראש הרים ושמא תאמ' יש צער לקוצרה תלמוד לומר ירעש כלבנון
פריו הקדוש ברוך הוא מביא רוח מבית גנזיו ומנשב' עליה ומשרה את סל'תה ואדם יוצא לשדה ומבי' מלא פיסת ירו וממנד'
פרנסתו ופרנסת אנשי ביתו עם חלב כליות חטה אמרו עתידה חטה שתהא כשתי כליות של שור הגדול ואל תתמה שהרי
שוש' קינן בלפת ושקלוהו ומצאו בו ששים ליטרין בליטרא של ציפורי תניא אמר רבי יוסף מעשה בשיחין באחר שהניח לו
אביו שלש' בדי הדר' ונפשח אחד מהן ונמצאו בו תשע' קבין חרדל ועציו סיככו בו סוכ' יוצרין: אמר רבי שמעון בן
תחליפא קלח של כרוב הניח לנו אבא והיינו עולים ויורדים בו בסולם ודם ענב תשתה חמר אמרו לא כעולם הזה העולם
הבא העולם הזה יש בו צער לבצור ולדרוך העולם הבא מביא ענבה אחת בקרון או בספינה ומניחה בזוית ביתו ומספק
הימנה בפיטום גדול ועציו מסיקין תחת התבשיל ואין לך כל ענבה וענבה שאין בה שלשים נרבי יין שנאמר ודם ענב תשת
חמר אל תקרי חמר אא חומר כי אתא רב דימי אמר מאי דכתי' אסרי לגפן עירו אין לך כל גפן וגפן שבארץ ישרא שאין צריך
עיר אחת לבצור ולשור'קה בני אתונו אין לך כל אילן סרק שבארץ ישראל שאינו מוציא משוי שתי אתונות ושמא תאמר אין
בו יין תל כבש ביין לבושו ושמא תאמר אינו אדום תל ודם ענב תשתה המר ושמא תאמ' אינו מרוה תלמוד לומר סותה ושמ'
תאמר אין בו טעם תלמוד לומר חכלילי עינים מיין כל חיך שטועמו אומר לי לי ושמא תאמר לנערים יפה ולזקנים אינו יפה
תלמוד לומר ולבן שיני' מחלב ג' תקרי לבן שינים אא לבן שנים פשטיה דקרא במאי כתיב כי אתא רב דימי אמ' אמרה כנסת
ישרא לפני הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם רמז בעיניך דבסי' מחלבא מסייעליה לר' יוחנן
דאמר רבי יוחנן טוב המלבין שינים לחברו יותר ממשקהו חלב שנאמר ולבן שינים מחלב אל תקרי לבן שינים אלא לבון
שינים רב חייא בר אבא מקרי דרדקי דריש לקיש הוה איפגר תלתא יומי ולא אתא כי אתא אל אמאי איפגרת אמר לי'
דלי' אחת הניח לי אבא ובצרתי ממנה יום ראשון שלש מאו' אשכולות אשכול לגרב יום שני בצרתי שלש מאות אשכולו'
שני אשכולות לגרב יום שלישי בצרתי ממנה שלש מאות אשכולות שלש אשכול לגרב והפקרתי יותר מחציה אמר לי'
אי לאו דאיפגרת הוה עברא טפי רמי בר יחזקאל איקלע לבני ברק חזנהו להנהו עיזי דקאכלן תותי תאיני וקנטיף רובשא
מתאיני וחלבא טייף מנייהו ומיערב בהדי הדדי אמר היינו זבת חלב ודבש אמר רבי יעקב בן דוסתאי מלור לאונו שלש'
מילין פעם אחת קדמתי בנשף והלכתי ער קרסולי ברבש של תאני אמר ריש לקיש לדידי חזי לי זבת חלב ודבש של ציפורי
והוי שיתסר מילין אשיתסר מילין אמר רבה בר בר חנה לדידי חזי לי זבת חלב ודבש של כל ארץ ישראל והויא

בלבושיהן ממש בלבושיהן מנקברו
דהיינו תכריכין לבל ב
בירושלמי דהכוסף אמר רבי לבנין מעטו
בתכריכין מעתידין צדיקים שיעמדו
בלבושיהן ממש מעטו בתכריכין מעתידי
צדיקי אלא יעמדו בתכריכי של בלבושיהן
מחיים: מתם

תורה אור לידם מכור והם מצויין לעסוק בתורה עי'
תלמידי חכמים יזכו לחיות: בלוסקאות
וכלי מילת דרוש פיסת בר לשון פיסת היד
סהי' רחבה וחיטה רחבה לה מסכחת שלח סולן קס"ט
פת חפויה וכלי מילת דרוש פיסת לשון
כתונת פסיס: פתתמר לשון תומר דקל:
קינן בלפ' ניקב בו עד שעטה לידתו בתוכו
וחף על פי כן מקלו את התות מפני לטרין:
נפשח נכרל אחר מהן תן הקלח: והיינו
עולים בסולם לנקוט עליו העליונים: ודם
ענב תשתה מתוך הענבה תשתהו ולא
תצטרך לדורכו: חומ' כור והוא שלשי
סאין: גרב סאה: חין לך כל חילן סרק
שלא יעשה פרי: חין בו ריק חין בו ליחלוח
בפרי: פותח לשון הפתח פתיין הפית
את הפכור: רמוז לי בעיניך ותרגם לשון
פתוק ומתוך חוך לי בעיניים שלך וטוב לי
יין כפתרוני פני כהובו ומוחקו ואחוי לי
סיכך לף זו לשון מחוק מהסופק פיגין
ניגלין: חיפגר לשון בטול: דלית כרס
המורל על גבי קלוסקות טרילוחה בלעז:
הוה עברא טפי סהרי רחיתה מבכל יום
היין מתמעט מן הלפכולו וזהו ענפם
הבטול: קדמתי בנשף קודם עמוד השחר:

והוי כמיבי מיכסי ער אקר׳ דתולבנקי עשרי׳ ותרתי פרסי אורכא ופותיא שיתא פרסי רבי חלבו ורבי עוירא ורבי יוסי בר חנינא איקלעו להההוא אתרא אייתו קמייהו אפרסקא דהוה כאילפס כפר הינו ואילפ׳ כפר הינו כמה הוי חמש סאין אכלו שליש והפקירו שלי׳ ונתנו לפני בהמתן שליש לשנה איקלע רבי שעור להתם ואייתו לקמי׳ נקטו בידיה ואמר ארץ פרי למליחה מרעת יושבי בה רבי יהושע בן לוי איקלע לגבלא חזנהו להנהו קטופי דהוו קיימי כי עיגלי אמר עגלים בין הנפנים אמרו ליה קטופי נינהו אמר ארץ הכניסי פירותייך למי את מוציאה פירותייך לעריים הללו שעמדו עלינו בחטאתינו לשנה איקלע׳ חייא להתם חזנהו דהוו קיימי כעיזי אמר עזים בין הנפנים אמרו ליה זיל לא תעביר לן כי חברך ; תנו רבנן בברכותורה של ארץ ישראל בית סאה עשרה חמשה ריבוא כורין בישיבתה של צוען בית סאה עשרה שבעים כורין דתניא אמר רבי מאיר אני ראיתי בבקעת בית שאן בית סאה עשרה שבעים כורין ואין לך מעולה בכל ארצות יותר מארץ מצרים שנאמר כנ״ה׳ בארץ מצרים ואין לך מעולה בכל ארץ מצרים יותר מצוען דהוו מרבי בה מלכים דכתיב כי היו בצוען שריו ואין לך טרשי׳ בכל ארץ ישראל יותר מחברון דהוו קברי בה שיבבי ואפילו הכי חברון מבונה על אחת משבעה בצוען דכתיב וחברון שבע שנים נבנתה לפני צוען מצרים מאי נבנתה אילימא נבנתה ממש איפשר אדם בונה בירה לבנו קטן קורם שיבנה לבנו גדול שנאמר ובני חם כוש ומצרי׳ ופוט וכנען אלא שטבונה על אחד משבעה בצוען והני מילי בטרשים אבל שלא בטרשים חמש מאה והני מילי שלא בברכותיה אבל בברכותיה כתיב ויזרע יצחק בארץ ההיא וגו׳ תני ׳אר יוסי בה ביהודה הירה עשרה חמש סאים סאה קמח סאה סלרת סאה פוטין סאה מורסן וסאה קיבוריא אל ההוא צרוקא לר׳ חנינא יאה משבחיתו בה בארעכון בית סאה אחת הניח לי אבא ממנה משח ממנה חמר ממנה עיבור ממנה קישניורת ממנה רועורת מקנתיי אמר ליה ההוא בר אמוראה לבר ארעא דישראל האי תלתא דקיימא אגידא דירדנא כמה נדריתו מינה אמר ליה שיתין כורי אמ׳ ליה אכתי לא מעיילתו בה אחריבתוה אנן מאה ועשרי׳ כורי הוה גזרינן מינה אמר ליה אנא נמי מחד גיסא קאמינא לך אמ׳ רב חסדא מאי דכתיב ואתן לך ארץ חמדה נחלת צבי למה ארץ ישראל נמשלה לצבי לומר לך מה צבי זה אין עורו מחזיק בשרו אף ארץ ישראל אינה מחזקת פירותיה רבר אחר מה צבי זה קל מכל החיות אף ארץ ישראל קלה מכל הארצות לבשל את פירותיה אי מה צבי זה קל ואין בשרו שמן אף ארץ ישראל קלה לבשל ואין פירותיה שמנים תלמוד לומר זבת חלב ודבש שמנים מחלב ומתוקים מרבש רבי אלעזר כי הוה סליק לארץ ישראל אמר פלטי לי מחדא כי סמכוה אמר פלטי לי מתרתי כי אותבוה בסור העיבור אמר פלטי לי מתלת שנאמר והיתה ידי אל הנביאים החוזים שוא וגומר בסוד עמי לא יהיו זה סוד עיבור ובכתב בני ישראל לא יכתבו זה סמיכה ואל אדמת בני ישראל לא יבואו כמשמעו רבי זירא כי הוה סליק לארץ ישראל לא אשכח מברא למיעבר נקט במצר׳ וקעבר אמר ליה ההוא צרוקא עמא פזיזא דקרמיתו פומייכו לאוניכו אכתי בפזיזותייכו קיימיתו אמר ליה דוכתא דמשה ואהרן לא זכו לה אנא מי ימר דזכינא לה ׃ רבי אבא מנשק כיפי דעכו מסתע דמחרן ישראל פיל וכן בפילהי מי מחזו דף טו ותימה דכפר קימח דגיטין הכן עכו פחרן ישראל לגיטין מסתע דף ב ופס דהויא מחוסה לארץ ומפר בירושלמי הכייה בחרן וחכיה בחוסה לארץ ׃ רבי חכיפה הוה מתקלה פירום פוקל חבבי ומוכח קלות כיון פסקלן ומכחן כבידות אמר כפר לבנסתי לארץ ישראל וכן מפורש בהכמות בפרשת מלח לך כמעלה ר׳ חכיפה הגדול מכבל ביקש לירד הס נכנס לארץ ישראל והיה פוקל חבבים כל זמן פהיו קלות אמ׳ עדיין לא נכנסתי לארץ ישראל כיון פמכחן כבידות אמר כפר לבנסתי לארץ ישראל וכיון פירדו מכחן ויקר׳ עליהן את הפסוק הזה כי רצו עבדיך את אבניה ׃ דור

ורת חשם

ואזה כמיבי מיכסי ער אקרא דתולבנקי כמתרף כל המקומו׳ יפתיר לכך ׃ נקטו בידי מכחן קטנות כאחד׳ בידו אחת ׃ קטופי לעכנה כרמיתרגמינן לא תכצור לה תקטוף ׃ לעכנה לפוף עכנה ׃ בברכותיה כפסוכה מבורכת ׃ ביפיכתה על פועל כלומר כרמפרש ואזיל ומפועל אתה למד לארץ ישראל כרמפר׳ ואזיל ׃ אלי רחיתי בבקעת בית שאן פרוש אחר פחי מפאר לרכות ׃ בית פחה עומה פפעי כורי וכיון רבפאר לרכות ים מכעי׳ כורי כל פכן בארץ מצרי׳ פחין לך מעולה בכל הארצות כמציס פחרי כמפלה לבן ה׳ ואין במצרי׳ מרוב מעולה כפועל דמרבו בה מלכי מצרים מכחמ׳ כי היו בפועל מרוי על מלך ישרא הכתוב מדבר לגבחי מתרדו בהקכה ומפכו על מלכי מצרים ותמיר היו מריחם ומלוחיהם מכויין בפועל מלוחין על מלך מצרים מביחין תפורה ׃ מבונה בנוייה בכל טוב מבונה לעון פרי כרכתיב ואבנך גם אלכי תמכח ׃ לבנו הקטן לבנעך ׃ לבנו גדול למצרים ׃ על לחר מכפיה הרי ר׳ מאו׳ מכע פעמים מכפיס כוריס הרי ר׳ מאו׳ וקמעים ובמקום פחיכו טרפי׳ בחברין ים להוסיף עד חמם מלות ובברכותיה כתיב מלה מלה פעמי׳ חמם מלות הרי המפת ריבוא ׃ פלה קמח הוא לחכן דק היופח מן הכפה והחטין טחונין ברחייפ על גריסי׳ ואיכם טחונין דקין והכפ׳ מוכיחה הקמח וקולפת הפולת ומחזיר מה מכפ׳ לגריסי׳ פובין מהמכתם׳ מוכיחה כפלותיהן חטין לפולת כותפין לותו במכתפת ׃ מורסן הן פובין היופחין בחחרוכה ׃ קיבוריא פחינו יפה מעופת מתנו פת קבור יקרין פלופדיר ׃ יפה מפבחיתו בה בארעכון יפה לחם מפבחין לותה ׃ בית פלה הניח לו לבא בארץ ישראל ׃ לחר ליה הזהו בר בליעל תמורתה לחר מבני תחמורי לחר ליהודי תחילת ביחתו לארץ ׃ לך תלחת דקיימ׳ לגבירה דירדנא דקל פלוכי העומר על פפת הירדן ׃ כמה גדריתו מינה כמה תתרים לחם גודרים הימיכו לקיט׳ תתרים קרויה גדירה בלעון חרמי ׃ לין עורו מחזיק לת עכמו מהעור פוץ וגומר לחם הפסיטו ׃ לינה מחזקת פירותיה עופה פירותיה מרובין על לין מקום להכמין ׃ פלטי ליי מחדא כפלתי מחת מן הקללות פחמורות במקרא ׃ נקט במכר׳ ים מקום פלין נפר ומפליכין עץ על רוחב הנהר מפפה לפפה ואיכו רחב לילך פלין כי הס לוחז בידו בחכל המקוה לפעלה הייתכו קפור פכי רחפיו בפתי יתידות לחר מכפן ולחת מכלן בפני עברי הנהר ׃ עתה פזי׳ עם בהול דקדמיתו פומייכו לאוניכו מתחילתכם הייתם בהולים מהקדמתם נעמה לנפמע ועודכם בבהלתכם כ כבתחילה למהר לעפות דבר בלי פתו ׃ כיפי דעכו פלפי׳ ׃ מתקן מתקליה מעוה ומתקן מכפולי העי מחתת מיבת החרן מהיתה חביבה עליו ומחזר פלא ומח פם רע על חדרכים ׃ קיימי

חנינא מתקן מתקלי׳ רבי אמי ורבי אסי קיימי

דור מבן דוד בא לחיירי דחיירי בברכי העולם הבא דהייכו לימות המשיח נקט לה כמי תכא:

עתידין כל חילוני פרק בארץ ישראל פטענו פרי כו' לפי סרוכה למייס בדבר טוב נקט לה הכא ולא קאמר לעיל דחיירי בהני מילי:

הדרן עלך שני דייני גזירות

קיימי משמשא לטולא ומטולא לשימש' רבי חייא בר גמרא מיגנדר בעפרא שנאמ' כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו אמר רבי זירא אמר רבי ירמיה בר אבא דור שבן דור בא קטינוריא בתלמידי חכמים כי אמריתה קמיה דשמוא אמר צירוף אחר צירוף שנאמר ועוד בה עשיריה ושבה והיתה לבער תני רב יוסף בזוזי ובזוזי דבזוזי אמר רב חייא בר אשי אמ' רב עתידין כל אילנוסרק שבארץ ישראל שיטענו פירות שנאמר כי עץ נשא פרין תאנה ונפן נתנו חיל:

תוס' קיימי מסמסא לטולא כסהסמ' הני' למקום סמך יושבין ונורסין וחתם תקדר' עליהן עומדין מן הכל ויושבין בחתם כדי שלא יוכלו להתרעם על יושבי ארץ ישראל: כי רבו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו: קטינוריא הרבה מסטיני' ותלמידים חובבים יעמדו עליהם: צירוף אחר צירוף גזירות על גזירות: ועוד בה עשיריה כסתעה החלקים יהיו לבורין ולא נותר כי אם העמידי' לף היא תסוב והיא לבער: בזוזי ובזוזי דבזוזי סוללים אחר סוללים: כי עץ נשא פרין מדכתיב תאנה ונפן נתנו חיל הרי עץ פרי לחזר מה תלמוד לומר כי עץ נשא פרין לף לילני פרק יסתון פרי:

הדרן עלך שני דייני גזירות וסליקא מסכת כתובות

פסקי תוספות

א יבם מעמד בדין וברית ולא חלה לא' מעמד ברין ונתרצה ליבם חייב במזונותיה:

ב נט מכתוב בו מבוע מנה חדש מבת כסף:

ג נט מלוחר כסף:

ד בסעת קידושין לומר כרת מסה ויסרחל:

ה לוכם רלה מכיח כלל לבעים לוכם דמכיח לו מכיח ולא מכיח לף לוכם:

ו עתה נוהגין ליפול לף בסעי בסבת: ור"ם חולק

ז רביט תם תתיר בת ישרל סהמיר דתה וכח על' בכרי סיכול לקיומ' בשמקנייר:

ח כסהיה קרקע עולם לוכה חייב למסור עכמה למיתה דלוכה עומה מעמה: תת מבע' לסתו יש בה בלו

כל שעות ולכן נקדתי כי לרבה מוכח מהתום דיבור ובועל כו' דלבילות לסור לפילו בעל וכן ליתא להדי' בגמרא עם לכן לחר העין ל' דלל לבילות דעלת' וזו מותר ליסן לם בעל ודווקא בהא לבילות דמת לו מת לסור כיון דקילו ביה רבנן לבל מת מהתו לין לחוכיח דבר לך מהגמר' ודק:

ט כפילת מבול ופטים' רלם וכפייתי מטה בחוכן מותר ומקילין טפי בהלכות דלורייתל מבלבילות דרבנן:

י לין חופה דוחה מיתר לבילו' כי לם לבילו' לף חתן לו לחת לל כלה:

יא מתה לסתו לסור ליסח לחרת עד שיעברו ג' רגלי' לין לו בני' כופה לחר ל' יום יש לו בנים קטני' כופה לחר ז' תוך ל' ובועל לחר סלמי':

יב לם יש לו בנים קטנים מותר ליסח ולפילו לם היה לבילה:

יג מת לבין ולמו יכול לבסום תוך י"ב חדש לפילו יש לו בנים:

יד על כל מתים לסור ללך לבי' המסתה כל טלמי' לביו ולמו י"ב חדש' ולא לם כן לל מצוה ביבמות כתבתי מה קרוי סעורת מבוה:

טו דבריס מבבעה לסור לפילו בסבת בימי לבלו:

יז נרס לסורים בפרים' קדין לבעלה ולסה עומה לבעלה לפי' הבנים' לו לרבע ספחות:

יח הבעת פרים וכסתו' מותר לנדה ולסה לינה עומה לותן לבעל לם הכניסה לו סלסה סשפוזת:

יט לבלים הנסתרי' בבית תיד לחר סיחזרו פניהם מן המת לל עליהם לבילות:

יט גולל מטמא כשפירים ולא כטטמון בקרקע גולל היא המבבה:

כ ע"ב דרך לפחות עומות ובר' פרקי' סוסטין בהמות:

כא מוהל ולא מיץ דמץ סבנת' היא ומעבירין ליה וסיא רוחח מבת:

כב מלחכה סחיב' בריכה לגופה הנס דסרי' מסום בערה לפי' הכי נבי מבוה היא לסורה ומיירין יותר מסום בער מתה סמיירין מסום מבוה לגת:

כג מסיק רים' דלא ניחא לסור לא במקום בער או מבוה והערוך ולת חולקין

מבניין יש בסודרין מבניה היא בפרק תולין

כה לסור לסחוט בסתר מסקין כגון יין ושמן כמו במים:

כה לסה מערמת וטובלת בכגדיה:

כו הוכחת קטן לטויל מותר ב"ט:

כז לבורך נכרי סרי לדידן להוכיח:

עיין בפניס דמסמע דחיכו סרי לסיילו לו היו ל"ה פלגו כחצר פלוני עם מעורבת לכן בתו' רפ"ק דביבה מסמע דסרי:

כח מותר לבעול ולעשות סעודה בסבת:

כט ברכת לירוסין לסה המתקדמת על ידי פלוני יש לסמוך בו: התחיל סעודה בלילה' והוא יומא קמא מברך גם למחר ז' ברכות וכן הותחלה יו"ד ולא נגמר' עד הלילה מברך ז' ברכו' בלילה וביום: זה לישנו בתוספת פלגו ופלוני הוא:

בני לדם פלוני מדמנו לכיסוקין לין לברך ז' ברכו' כסתתן הולך עם כלתו לעיר לחרת לין לברך פלוני בבית מתנים:

גם זה לישנו בתוספת פלגו

ל פניס חדשות הן בני לדם סמרבי בסבילן הסמחה יותר:

לא ברכות לעסוק בדת והערב נא ברכה לחת היא

לב ברכת לבלים סבברכת המזון בעשרה:

לג דלה מזיקת לסתו לף בלא פריס לסורה לן:

לד המקדם בער לחר לין חוסמין לקידושין:

לה מיהוס לם מתי לין חל מיוחה שעה ממש:

לו לסת כיון סנישסה לין הפסידה כתובתה:

לז היא לומרת משלרסתני נישנתי כחמת:

לח כותבין בכתובת בתולה כסף זוזי מלתן דחזו ליכי מדאורייתל:

לט החייב מקל לין נותן לף לם הוסיפו עליו במקום לחר ולא סהוסיפו בכל מקום כמו בפרקין בן:

מ ירושלמי כתובה במטבע היוצא:

מא יש זכייה לקטן מן התורה לפי גיר' ספריס דבלם והא דלין פלוניתל לקטן היינו דווקא בדבר שיש בו קנין חובה:

מב ריוו לכתו' רחזי ליכי מדהורייתא בתוספ' מוסיפי' לכתנו' ולמיוחסות
מג היכי יודע אם הלוותיכי מעולם פטור אבל הלויתיכי ואיכי יודע אם
החזרתי חייב:
מד אלא שטרי על יחור אם אין לה מיהו כותב ומלקי על יחור פנויה:
מה פירש אחר מי ובעל ותפס הבן מוציאין מידו:
מו ביוחסין בעיכן תרי רובי ופשיט פשיקא לה מהכי:
מז חוץ לבית לא תפיב בית קבוע אלא בבית:
מח בפשיטות נפש אין הולכים אחר הרוב ואיימיכין למיעבוד
אינו בתו אבל מוכח הוא מסתמא:
מט פשיט כותי פשיט ישראל אין חייב להחזיקה:
נ מערבים עכו"ם בכרים עם עכו"ם ישראל:

הדרן עלך בתולה

סו הטוען אחר מעמה בד לא אמר כלום מי כיון לומר פרעתיך מכח
במגו דאלמנה כפרעתיך או פרעתיך הפל במגו דאין את תפתי:
סב את מכוה אין כוטלין אותו ממקום שנקבר:
סג פיזום תלי גדול מלימודה:
סד מבטלים תלי לכל מקום לפילו אינו את מכוה:
סה את בעיר מבטלין כולן מלאכתן בפעת הוכחתו:
סו מלאכה מבטלין אף למאן דלא קרי ותני אבל תלי לא מבטלין אלא
דוקא למאן דקרי ותני:
סז אכלה בפני הלב פנה ובפני הבן פל ובפני הלוקח פל הוי חזק ולא
פי' רחייבו פהיה הבן גדול בתחילה:
היינו דוקא לרפבה עיין בפניס:
סח מורה מקבת נבי פקדון חייב פבועה: ולפי חולין:
סט לא תאריכן מנו דחפיד לתמונה חפיד לפבועתא:
ע בפבועה דרפיק לא תאמרי מקוך שאינו יכול לפבע פפלס:
עא לא תאמרי מנו בב' ערי אלא במקום דאי בעי הוא פתקי:
עב פלניכן דיבור היכ דאיכ' תכחיפי גוף העדות כמו פלוני רבעני:
עג בעדות בעינן תחילתן וסופן בכפורת:
עד בפרהסיא בכולהו יהרג ואל יעבור:
עה המוכר פטר חוב להבירו וחזר ומחלו מחול:
פטר בידו פלים אין יכול למחול:
כל מה פנקדתי לא מצאתי לו בתוס' פלנו ולא בפ"ק ולפ"ז טעו הוא
דאמר לפילו כשמכר הפט ופטר בידו הלוקח דאין לך פלים גדול מזה
לפילו הכי יכול למחול כ"ש כשהוא בידו פלים: ולפ"ז שכיח להיות
במציעתא ג' הנט כי היכו מוכח נט זה מהתם שכיח מכל מקום הדין
הוא אמיתי כר' חיים פ"ק דב"מ: ודוק
פו הנושה בחבירו מנה וחבירו בחבירו נושה ואומרין לפני:
פז פותבין פטר ללוה אפ"פ אין תלוה עמו למוכרו ללוה ולא למלוה:
פח על פה לא יתי ואתי לפטרה לפילו ע"י אינו:
וכ"ע כו זה דוקא לרב נחמן אבל לאחר בר רב אפי דקל כוותיה בכל
דוכתא בר אמיכי פבועה והיורי לא הוי הכי עיין בפניס:
מורה בפטר שכתבו שריך לקיימו: אינשי פהוא מלי
ועיין במסכת שבת פרק המוציא:
צט ברבר שפין תקנו מוציאין חותו מידו:
ע לרבי אמאי היינו כל דאלים גבר:
עא ב' כיתי עדים שהכחישו זו את זו כל אחת בחה בפני עצמה ומעידה
דאוקמיכן אחזקה:
עב חותו אחת שמעידין עליו חוקי בחזקת בעלים הראשוני ומטלטלין
בחזקת שהחזיק: וכ"ע:
עג אין מקיימי פטר פביד המלוה ע' דאמרי תניא לאחיא אם לא שהכיר
ע' טביעת עין:
אין לקיים מרומיה אחיאתו לכתיבת סופר שכתבו: ג' ג'
עד עדי יכולים להעיד שראו פטר שנתקיי' בבד אבל לא שיעידו שראו
עד אחד בפטר:
עה עד אחד בכתב ועל פה לא שמענו:
ואם אחד בפטר והשני אומר שמעתי שנתם הפט' אין הלוה נאמן
מהני כל שה שנקדתי כ"ע כי לפוס ריהטת התוס' שמעע בהיפך זאת
לייסבו בחופן אחר אם לא שנאמן שומרי לפיסקי אלו דהא דאמרי'
התם דאחי שכתבי כאחד רחה שמיית הפט' הייכו דוקא לאחר תירוץ

לבל לפי האמת פל ועוד אין' לרומלמי שיכו כן אבל קשה מכלים
דפליגי וכ"ע נט ל' הפם אתו בע' דמה פלו' אתו דהתם שיירי היינו
מהדיוק לרקדק וישכטרפי בפרק שמיר הפטר ואז הוי אם לבל לכל
בר שכל היודע סובי' אתו רוחה דאיכו כן ואין להאריך ודוק:
עו יכולין לפלות בכתב ערוכין לבר:
עז אין פטר אם לא שכעפה מדעת הלוה אם לא שכתוב כתיקון חכמים
ובלשון פטר:
עח לא לאחתום שיכים אחיאת ידיה אלא לאחפ' או ברים מבילת:
עט הוכיח פלין כתב ידו גובה ואיכו נאמן לומר פרעתי לרי:

לאחפוקי מאלמנתי

פ שפילו כתוב הנפק פריך לקיימו:
פא פרזבול אין פריך קיום:
פב כותבין הרפאה אפי' ממטלטלי דכפרי וכתביכן הנפק קודם שיעידו
העדים:
פג דייכי' מרחו עדו' בלילה אין יכולין לרון עליה אם לא על פי שמיעה:
פד פריס הקרובים לדייכים יכולין להעיד:
פה בדאוריית אין המעיד נפעה דיין אלא הרוחה בו' נפעה דיין וכריכי
כפפות אלא הרוחה היכו נפעה דיין וכרריכן אף המעיד נפעה דיין:
פו פכיס שאחרו על אדם שפפול הוא כל העולם אין יכולים להכחיש:
פז נ' שיבבו ואת אחר מהן ולא כתבו ואחד ליתוהי כפר:
פח קיום פטרות בשלשה אפי' לשמואל דאמר ב' פדו דייכים דין:
פט קדפתי את בתי ולאחר זמן לפלו נאמן ועי' מצו נאמן לעול ובע:
צ אמרה טמא אני ואתם אמר טהור אני נאמן אמתלא לדברי נאמנת:
צא בשניס אין חיפפין לגומלין:
צב עד אחד אומר את ועל אומר לא את ובאו בבית אחת אם כיפת תבא
עד אחד אומר את והתירוה ואתם בא השני ואמר לא את כיפת לא
תבא לבל לא לכתחילה:
אלם שאחרה לבעלה גירשתיכי בעיכן נאמנת: נ' הו':
צג אפיה לפי תומו כאדם בתרומת דרבכן אפי' על עצמו ומכויה ה' בעלה
נאמן אפיה לפי תומו:
צד הבה ואו' ישראל אכי שפיחק לו אשה ולא חייסיכן שמא פסול הוא:
צה ואין כריך בדיקה אף להכשיר בתו לכהונה אם לא יבא עליו ערער:
צו אין עם הארץ חשוד לא על אדם ולא על שביעית:
צז כשכלי חומכתו בידו שמסתפקים בהן בטהרה לא חייסיכן לגומלין
בכהן לרוח ולא לרשפי:
צח הוחזקו ב' יוסף בן שמעון ואחר שהם כהן בשט' מעלי לותו ליוחסי:
צט הפשט ומיתוה לא היו מכיחין לעשו' אלא למיוחסי המפיחי לכהונה:
אין שם כהן לא' יקריא לוי במקומו:
תיכו בתוספות שלכו:
ק לבל הפירושי' אין לקרות לוי במקום כהן אם אין ישראל גדול ממכו:
קב במקום שאין ידוע שהוא קרובו כאמן לו להעיד לכהונה:
ולעל' כר' דבל היכו כאמן אי אפ' דאיכא תרו דאכי לתיתר לא הוי קרוב
הכי עיין בפניס:
קג היו לו מאתיים זוז נוטל מעשר ראשון ולא מעשר עכי:
קד אין לתת מעשרותיו לעכי אחר:
קה קול היכו פוסל במקום עד וחזקה:
קו חזקת הבא והשם תועלת לבן להעמידו אחזקתו:
קז האשה שנתכשפה אי אמון מותרת לבעלה כהן אי נפעות אסורה
לבעלה ישראל:
קח כפק מוחזקה כרהר אחר החזק לטבול:
קט בהו שניס לפחול אפשו טהורה אף אי' טהו ולא יאכלם חדש אחר:
קי אין לומר על חדש הלכ שיכתוב להביא עדים שם לא בהוכחה:
קיא כהן המגרש אשתו לא תרור עמו במבוי אבל כים ירחיק רק ג' בתי:
קיב כפר קטן כמבוי לעניין גרושות כהן אבל כפר גדול ככותי לא:
קיג מלכות קל יותר מאשתו:
קיד אכו מחמיכים לבעיס בניקור ובחלה אף דאורייתא הוחיל ובידה:
קטו אדאורייתא אין פריך מוס קיום לאטר:
קיו מקום הקבר היכו אמתא בבית הפרס: לל"ע כפוח:
קיז אפילו בראשו אמת בית הפרס:

הדרן עלך פרק האשה

קיח אדם יכול לאמור עכשו אפשיטת עכשו אם לא אנגזר עלין:

קיט תולדות הדרס והמקורעי מבליון עלו הכל בירי ממש ׃
קכ הין לתמוה על העבריכים ועובדי ע"ז ממש על מעשה ׃
קכא גזל ולא נתייאשו הבעלים ובא אחר וחלבו ואין רואין עוד כלום חימו גובה מן השכי ׃
קכב בא יכול לתקן ולהביאו לפלו לא הוי בא וחימו קונה כמיכת כמיפול לתקנה ואין מביע זכייה מי שבידו ׃
קכג לפילו זה כתבה זה לא חבר פשוט שם הי מזיק לו כל שהו לפי פחו מעות פרוטה פריך לפרוע לו כולו ׃
קכד מיתה לזה ותמלוטין לזה פטור ׃
זהו דווקא לרי וריבה חולק גם ר' לא תמצא הכי ׃
קכה הנבהה פחו מג"ל הוה הנבהה ומה שתפום בידו ובפיו לא פריך הנבהה ג' ׃
קכו מפיכה היכו קונה בדיו רק להתחייב בהונפין ר' ריבה חולק ׃
קכז התרוחת ספק לא פתיח התרוחת היכו כמהמותרה ספק ׃
קכח כל זמן מעפוקי בדבר אחד זה אחר זה הכל קרוי תוך כדי דיבור ׃
קכט חייב למפו עצמו לפלו כמתייסרין יוחו ביסורין קטין לשבוד עלי ׃
קל לאחר תירוץ שם אחר מוחט רוב פני במוגג לא חייב גלות ובאחורי אחרית חייב ׃
קלא המצפל בסב במוגג יהב בו ביומיד לא יהבל גם לאחרי עד שם ׃
היכו דווקא לר"ת אבל רבי יוחי ורי הסנדלר חולקין עיין בפיכים ׃
קלב דיכת דגרמי לא הוי אלא מדרבנן לפלו לר' מאיר אבל רש"י אחר רבר הגורם לממון כממון אחר לפלו בדאורייתא ׃
קלג פתל אביהן פרה והיתומי מתחמי בה חייב בגביה ואביהה ׃
קלד טבחוה ואכלו נתחייב האב ובתעבד נכסיו מהיה לו להגיד להם ׃
קלה לר"מ כל הנשים יפורי לשום במוך ולהפחי זרע ורת פירש ג' נשים פריכו לשמם במוך ואחר נשים יכולים נמי לשמם במוך ׃
קלו שם ב' חוטי לבן של פשתן וב' של צמר פוטרים בכל טלטולי שלא בתקום תכלת ׃
קלז שם תפס בכבל את המזיק לא תפיקין מיניה אבל רבר אחר תפיקין מיניה ׃

הדרן עלך אלו נערות

קלח כשים שלמה ובניס ובת השלמה מזכה והבת תטול על הפיקפיס הבל כשאין שלא שלמה ובניס או שלמה ובת לא ׃
קלט מתניה ד אית ביה לאחריות אית ביה משום דינא דבר מיברא ׃
קמ נותן בעין יפה נותן ׃
קמא פטר סיבא אחר פטר ובו כתוב תוספות לא ביטל את הראשון ׃
קמב אין לגייר בר קטן אלא שם כן תובע להתגייר או לאביו ואמו מביאין אותו להתגייר ׃
קמג עיר מרובה בכרים בטילה קרובת היקף חומה ׃
קמד לוה מרה שם יפטרנו כהר יפרע מרה וחבי כע אי הוי רבית וכן ׳ נפקי בומר בית על הבל שמוכב בבית בסבר המקל מעותיו הוי רבית ׃
קמה כערה לפלו אינה מתוכה על מולחן אבים מציחתה על אביה מה אביה מלין כן בקטן ׃
קמו תוספת אחת קורם יט הוי דאורייתא ׃
קמז תפירת הלב לפלוחי הבעל או ניסואין בלא טעודה מרי בית ׃
קמח אתן אמתה לפתו ואבי הבלה מחזיק בכרנגי לא זבה הבעל ותקנת ת כתובות תוך שבה רשומה ׃
קמט לקח פרה ומתה או נטרפה אין המקח בטל ׃
קנ זבין ולא אפטריך לזוזי הדרי זבינא ׃
לרוסתה אין לה קבורה ׃ גת'ה
קנא אין הלוה יכולה לומר אינו כפרע ואינו נותנת פירות ׃
קנב כשתמה זמן לפתו בניו ובנותיו שם פרנסם קודם לכן הלך למדינת הים אין זמן בניו ובנותיו לפלו פרנסם ׃
קנג בניו קטנים לכע חייב לזונן ׃
קנד רשאין בני העיר להסיע על קיסתן ׃
קנה בני העיר כופין זה את זה לפרקם ׃
קנו מלוה על פה גובה מן היורשין ׃
קנז הפה גובה פתובתה ומטלטלי דיתמי וכן מטלטלי דמתכת שלא מלא מזטלטלי דמתכת בריא ומזונות לא בניא לפלו מקרקעי ולא מלקוחות ׃

כתובות

קנח הכותב נכסיו לבניו לו נתכן לו נתכן היתומים הוא מזון מהן לאחר הין מזון כי אם לפתן ׃
כלפי דיש טעיות הרב הגם כי רחיתי בב' פיסקי תוספ' ובכולם הוא פן אלא בר' טעיות אר אם פכתוב לאחר הין מזון לא לפתו זה אינו דאפי' לפתו הין מזונית והוא עצמו כתב בפי' דלעיל דמזונות לא גבי' ממתכת בריא ולר כ"ל הין מזון לפילו לפתו גם אם פפסק הכות נכסיו לבניו כי הוא מזון מהם הוי כגר הילכת דגמר דהגמר' פוסק דלא כרב חילפא והיינו לפחות דהוא אינו מזון אלא לר כ"ל היא ודוק ׃
קנט לא יבזבז יותר מחומש בפעם דחמונה ומכאן ואילך יתן בכל מכה חומש מן הדיוט ׃
קס בן ה' לתקר לבלבל עמו ולא למיפפא ליה כתורה ובן י' לתפב לבלבל עמו ולא ירד לחייו עד י"ב בר פית מיפפי ליה כתורה לתקרה ׃
קסא תינוקות לתעניתא בת י"ב ויום אחר ולית לה הפלמ' דרבנן ׃
קסב חינוכן פנה לפני גדולתן ׃
קסג בעל המוצן מתנה לאפתו קנתה ואין הבעל זוכה פירות ׃
קסד כתב לה הין ודברי הין לי בנכסיך ובפריותיהן ומכרה ונתנה קיי ׃
קסה פרנסה סתין בתב היכו לגריעות ולא לתעלות לתן יותר מעיסור נכסים שם התב ונתרן ׃
קסו כשחכם פוסק הורחה ים לו לפסוק בלעון דליכא למיטעי ׃
קסז טעה בדבר משנה כל חכם מחזיר הדין לך הין דרך בעלי דינים לפמוע אלא לרייפן ׃
קסח כל העומר לגזוז כגזוז דמי ׃
קסט בזמן הגבייה כתובה מטלטלין ומזונות ופרנסה וכתובות בנין דכרין ׃
קע אדם יכול לפרות את עצמו ואת אפתו בהרבה יותר מדמיו ׃
קעא הין חייב לפרות את אפתו אלא פעם אחת ואר"ח צריך לפרות גם בפעם לחרית בכרי דמיה ׃
קעב הן הן דברים הנקנים בחזירה בעמידו וקדמו ולא בקדמו קודם החזירה ׃
קעג לכולי עלמא דרסינן לפון הכתוב בפטרות ומדרש פתובה לפילו היכא אבא לגרע כחה ׃
ולא מה כל לכע כי היכו מכוון עם התוספ' אלו ׃
קעד תדור אלמנה בפחין שם אלא בית כר יכולים לברשה משם וכשים בתים טובי הין להחליף לה מחה בשפחתה בחיי בעלה לגרוע לו ממה לפילו לכיוצא בו ׃
קעה תבעה ליכפל ונתפייסה הין לה מזונות עוד מהיתומים ׃
קעו כל ימי מגר אלמנות' ים לה מזונו' והין יכולין לכופה לטול כתובתה ובמקום שים מנהג הלך אחר המנהג ׃
קעז יכולין לתן עבה לבלן האלמנה עי פיתן לה כתובתה פיון דאלו פרשתה ולא תיקרי עורכי הדיוטים ׃

הדרן עלך נערה

קעח אדם שמעבד גופו לדבר אחין לו ודלבר אחיכו בעולם ׃
קעט מה שכותבין ארבע אמות לי בחצירי ויורעין אחין לו פיון שאינו הוה חורשת בעלדין כו' ׃
קפ מורדת פוחתין לה כתובתה ותוספ' ׃
קפא מגמה כתובתה לא תבבה גם תוספת אלא במבואה לפילו בשטרות ב' שטרות ׃
קפב מכרה ומסכר' קפת שם לה מזונות או שם תבעה כתוב אלא תוספת ׃
קפג עוברת על דת השפידה כתובה ותוספות ומחלת מכיה וחילונית אין לה כתובתה ולא תוספות ׃
קפד בח גובה משבח משבחו יתומים ולא משבח דמקבל מתנה ׃
קפה כשבע על כתובתה שתם הוי כשבע גם על התוספות ׃
קפו פגמה כתובתה כפגמה גם התוספות ומביעית משמטתה ׃
קפז הקפת חנות וסכר מכיר משמט לרבי יוסי ואיכא למ' דפליג ׃
קפח זכה בסד"ז לפלו אפי' לא אמ' לה כתבו וחתמו לה צריך לחילכי בית ד עיין בפ"ב ׃
קפט בשטר מכר אחר בשטר ולא במתנה ולרת לקח במתנה אחר ׃
קצ מתנת שם על ידי קניין ולא נכתב קניין בשטר לא שם את קנה עומד אחר ומשבח לה פירש כן ׃

ו ומ"מ נראה דה"ל לכל הפי' סובר ממוחל דלא קנה אפי' כמלוה נכסיך לבניך בסתר וקל כממוחל עיין בתו' ונפ"מ פוסקין כסמוך מיחר דפסק דאם כתב בו נכסיך לא קנה ולרב קנה כמתנת בריא ואם כן קשה מ"מ וקל: ובתו' פרקין מכתבי דמפ' חד תי' דלממוחל קנה כשמקח אם לא ככתב הקניין בסתר ואז לתי מפיר:

קכח כתב בו נכסיך לא קנה ובהגו לכתוב ואמר הוו עלי עדים וקנו ממנו בכל לשון זכות וטוב לכתוב וקניגא מיניה מוסף על מתנת דה"ה ואף קנו ממני בכל לשון וכו':

קכט אמר לי תקנה זה זה לאחר מלמים יום לא קנה:

קל מטבע נקנת לגבי קרקע ולא הלווה: ול"ל כר"מ:

קלא מורמה פליג פוויית:

קלב מת המרמה קודם מיגיע ליד המורמה לא יכולים היתומים לתבוע מן הנפקד:

קלג מבר כרי ע"מ שלא לי עלך דין מזק לא מועיל לבל לתחול יכול וכן ע"מ שתפטריני מעכר כסות ועוכה רמלי וכן בחוכה ומביעית:

קלד לא עומין כתובה מטלטלין שם לא מיקבל לחריות שם יחברו או יגולו:

קלה לשון לקדם בתו כשהיה קטנה:

קלו קנה עבר ונמצא לקטי מזויין ומוכתב למלכות כבר כתן הרמי' מבר וקבל ואם לאו יאמר לו הרי שלך לפניך:

ר קונס שלא שפשה לך דבר שלוכי לא הוי דבר שלא בו ממש:

רא קונס מלעשה לפיך הוי דבריס שבינו לבינה:

רב לא אמרו שלמוה למיעבודה שלינה יכולה להקדים שלא בעיקר מעשה ידיו ולא בדבר שלינו שלא לפירות:

רג מפכנו ביד אחר יכול להקדים ולא לשאור בקונס:
וכן פסק בשנור' וכפ' מכלי דרשלמה לפי הסיפת דקאמר הגמ' קונס מפקיע מידי מיעבוד כ"ש מכלי דמה דמפ' התם היינו קודם דקאמ' בגמ' מפקיע והוו ממש מבר הכוכה דהא הקדם קדושת דמי דהינו מפקיע מידי מיעבוד מפקיע מידי מכנון וקונ' דמפקיע מידי מיעבוד לא יפקיע מידי מכנון: וכפ':

רד קונס דאמור רק לאחר שלמוה רבנן למיעבודי דבעל חובתא הו דכ"ש לבל היכו הכוכה הוי דהקדם ומפקיע מידי מיעבוד ולא שמוה:
עיין מפכת גיטין פ' המולח:

רה תיכוך בריא יכול להניק עד ד' מנים וכחום עד ה' מנים ולא יותר:

רו נוטח יונק חלב בשבת אף בחין מכנה:

רז כל מילכורו מפוש מרחית העי' לשאור בשרי חדרים בחילור שלא' דאוריימא ולא בחילור דרבנן:

רח ביפת נבילה אפילו מכמוה מכרית בפוך לשורים כדאמרן במפכת עדיות:
עיין מפכ' עירובין פ' הדר:

רט אין להורות במקום רבו אפילו מוחל הרב על כבודו:

ר גרופה מנקת ר"ת לשפרה ליכנס:
ורבי פמפון הזקן התירה:

ריא צואת פרוכה ליכנס לו תובע' כתובה חיכה מפוע' עוד להניק:

ריב כשהוא עמיד יכול לקנות לה שפחות כפי ברכה יופבת בקדרה וחיכה מחוייבת לעשות מלאכה לאחר תירוץ:

ריג אין ליתן שפחה מידו ליד שפחתו כידה ואין להקל בימי ליבוכה:

ריד קונס שחיכי עופה לאבא לאחיך ולתן לפני בקרך אין יכול להפר:

רטו כשהבעים שמחות מיכאו בעליהן ללמוד ובלא פיתוי יבואין כמה פרוכים ושלא ברשות יוצאים כל ל' יום:
עיין בפנים כי אחר העיונין מפמע דרבי קובר דאף בפיתוי יוצאים כמה פרוכים:

ריו פרובים פועלים פעומים מלאכה בעירן עוכתן ב' בשבת ובעיר אחר וחוזרים כל יום לבית אחר בשבת וכשאין חוזרים לבית עוכין כל ז' בחוץ: ודי לא פ' כן:

ריז פותחים להתיר נדר בגולד אבל אם אומר קונם פלוני שאבין עמך או עמה תשובה אין זה כולל:

ריח אמרה אינו כיזוכית ואינו עומה חייבת במזונות הבנות והבעת המיטה כ"ל פטור מכל מלאכות:

ריט חייב להשכיר את עבמו כדי לזון את אשתו:

רכ מכריזין על מורדת פעם אחת בשבת:

רכא מורדת נוטלין מיתנה מה שתשמה ונותן נט לאלתר:

רכב אינה יכולה לומר איני עלי אלא במקום דרגילים לדבר:

רכג אין אשה נאסרת עד שיראו כדרך המנאפים:

רכד אמרה טמא' אני לך אין להתירה ע"י טעמי' דמפרש בפילי נדרים:

רכה אמרה איני עלי אין כופין הבעל לתן גט:

רכו היכא דלא פסיק אפ' אמרינן המוכיח מחבירו עלין הרחיק:

רכז לר"מ אם מניחה חפציה לייבם אין כופין אותו לחלוץ ואם הוא רוצה לייב' ולא היא כופי' אותו לחלוץ ור"ת פיר' אם ניכרי' שמתכווני' למצוה כגון שתובעי' לחלוץ אפילו הכי אין כופין לייבם ומרחיקין אותו מן הייבום תבע לייבם אין כופין לחלוץ אלא שמטיינין ליה אם איכ' חפצה אבל אם אינו רוצה לא לחלוץ ולא לייבם נראה דכופין:

רכח מבר מבת ע' הבלעה מותר כגון מבר מבת חדש מבת:

רכט אין פוסקין לאשה דבר שאינה רגילה בחיין:

הדרן עלך אף על פי

ל אין לאיש בחבלה דבת:

רלא פסקה לבעלה בזה הלשון סוס מנה וסוה מנה אין נותנות אלא מנה כתבה סוס מה שתש נותנת לה" ודיינר:

רלב וכשחתן מיחר תוספות לכתובה ולכתוב שווי פוחת חומש:

רלג גמלי ערביא פי' חבלי' ואפלי דקמחוכיה שמוכחת עליהן מכר הבעל היא מוכיחה מיד הלקוחות:

רלד נטל לקט שכחה ופאה ונודע שהוא עשיר גובי' היתכו:
עיין בפנים כי ממעמ דדוקא רמ' סובר כן אבל לא רת':

רלה נטל לקט שכחה ופאה אין מחייבין אותו למכו' את שלו נטל מקופה קדקה מחייבין אותו:

רלו פרנסה טרפה ממעבדי שמעבדו האחים ולא הלב ותנאי כתובה לא טרפ' ממעבדי שמעבדו האחין:

רלז רבינא רבינו תם כשיצא בדין ואחר מבעלי דיני' מגזם להבירו ואמר כך וכך תתחייב לי בדין היה חומ'ו אקר אחה דוב' כי לא נתחיי' לך:

רלח כירוי על תנאי כריך הפר' בדבר שהמכוד' שפק אם יוכל לקיי' התנאי אבל במקום שבירו לקיים אין כריך התירה:

רלט מצוה לקיי' דברי המת שפילו בבריא ודוקא שהוקלם מתחילה לכך ודוקא שמת בות' מחני מקבל אבל דברי שלא בפני בי"ד ככתובי דמי בכל ענין:
מצוה לקיים דברי המת כופים היורשין אבל המקבל לא זכה בחפץ אם היתומי' כתבוהו לאחר אבל דברי שכיב מרע קנה המקבל החפץ ואם כתבוהו לאחר מוכיח היתכו המקבל אם הוא בעין ואם היכו בעין גובה תחיזה פירכה: גי' בי' פ"ק:

רמ פעוטות שיש להם אפטרופוס אין מקחן מקח אך מתנתן מתנה:

הדרן עלך מציאת אשה

רמא המדיר אשתו מלהנות לו לר"מ יש בכלל זה הנאת חמים ורת פירוש דדוקא מזונות בכלל:

רמב אין כופין להוציא שלא בחומר היכי זן ואיכי מפרכם או בבאה מחמת טענה אבל היכא דתכן דיכיא אין כופין אלא שאומרים לו בד' חייבת להוציא ואם לא תוציא מותר לקריתך עבריין:

רמג דבר שאין רגילות למפחה אלא לעשיר כשהיא עמו יתן לה ולא כשאינה עמו:
זהו שם ההיפך מהתו וכל כן דבר שאין רגילו למפחת העשירים כמו בעלה שלא בבי' אביה היא רגילה מפני רוב עשרו כשהי' עמו לא יתן לה וכריב לגבל עמו וכשאינ' עמו חייב לתן לה כמנהג בבי' אבי':

רמד לא אמו רבו לעשבור דאם קונ' שבמ' ויכול להפקיע מיעבוד בקונ':

רמה אומר הכאה מחבירו נותן לאחר והוא נותן למודר אבל הפקר לא התירו אלא לבא עמו בדרך ואין לו לאכול:

רמו אמר כל הזן אינו מפסיד מרי במודר אפילו אבל אין לומר ליחיד אם תזון לא תפסיד:
מתנה עת להחזיר אם הקריבה בעודו בידו מוקדם כל זמן שלא החזירה: גי' בי':

רמז אין כדר אל בדבר שאין יכול לקיים כמו קונם מכל פירות שבעולם אם לא שיתלה הנדר בדבר אחר ויכול לקיימו כמו קונם מכל פירות שם שפעה זה:

הדרן עלך המדיר

רמח חתם דקדק מלמים וכן חדם ט׳חדמי דמעוברת וכ׳דהבחנה וחדם לדבכן חמר :

רמט מוברת על דת מכוה לגרסה ומיבעיא ליה חם חפור לקיומה :

ר׳ עיכוי כסם מיפר בין לעצמו בין לחחרי׳ ודבריס מביכו לביכה לעצמו מיפר ולח לחחריס :

רנח ין כמחליס לחכס על החיקס חס קיי׳בעלה דבר נדרה חלח ביום ממעו ומוב ין כמחלין :

עיין בפכיס דקחמרי וחיכל דכמחלין וכו׳ :

רנב חס רלתה להחכילו דבר ישוד וידע ופירם ין יוכלה בלח כתובת וכולה לומי מפחקת הייתי :

רנג יובל בלי מברכין על פפירתו וכל עומד חבל זבה לח ממא תרחה וחפתור :

רנד ין יכול להפר קודם פיחול הנדר :

פ׳ין להפר הנדריס פתעשה לחחר זמן :

רנה במאר בלח קלתה כמ׳ ין בה משום פריעת רחש :

רנו קדשה בפתם ונמכרו בה חומין בריכה נט ורין לה כתובה :

רנז קדשה ופרע מלח יהח בה נדר זה בכל מילי הוי קפידה חפילו לח קפדי חכמי :

רנח קדשה וגם כנפה על תנחי בריכה נט : זהו רווקה לרב :

רנט ין תנחי בחליכה ומוחרת לפוק בהך חליכה חבל חס ח׳ התקדמי לי בזיקת יבמי בריכה נט מדרבנן הוחיל והחליכה היתה על תנחי ליכה מפקיע הזיקה מכל וכל לרביכה :

רס התקדמי לי במעות הלוחה ממת חייבת לי ליכה מקדמת במחילת מלוה ממת מקדמת :

זהו לגי ולגי ורחי ליכה מקדמת :

רסח הלכה חבל חכם והתיר פדרה קודס ירימת הפעל מקדם ולח לחר ירימתו :

רסב כל הטיחות בטעת מביחתן לחומרה חמריכן פבי ולח מפום דכימא כמו פהן עתה כן היו מתחילה :

רסג היו בו מומין כופין חותו להוכיח ויתן כתוב׳ וכן בבלה מחמ׳ טעמה: רסד התנה עת עים בו מומין וחומר׳ פבור׳ הייתי לקבל במקו׳ עים ערמה ין לה כתובה :

הדרן עלך האשה

רעט חף על פי פחין חדס מקנ׳דבר מלח בה לעולם מפתלק מדבר מלח בה לעולם :

רפ ין חפס נוטלת כתובה ברחוי ומת תלוה רחוי לגבי בכור ולח לגבי חפס :

רפח תפיסה לח מהני חפי׳ מחיים שלח למזונו ולח לכתובה וכ׳ח פי׳רמבם דבכולהו הסם הלכה כמר בר רב חפי בר מתיפך וחיורי :

רפב כפתפס מלח כרין והוי גזל לח מכ׳ תו למיתר לקוח בידי :

רפג חתר הפליח פרעתי למלוה כרין פבועה : עיין בפכיס :

רפד לח פייך מנו כפתמר דבר פהוח ככנד הער :

רפה לתקוני פדרתיך ולח לפוחתי היכח פהזכיר לו דבר פהיה לו להוסיף נזהר :

רפו חוסם לבית לח קנה חפילו עפרו פליח :

רפז חותיות ין כתין בפירה חלח בפירים ובפטר כרי לקנות החוב לבל לקנות הקלף קונה בלח פטר :

רפח מנו פחין יכול עתה לטעון לח חתריכין מנו פהיה יכול מתחילה לטוענו :

רפט מרעכת למטרת חיינו פבעל הפטר כריך פבועה חפי׳ על פי קרוב ופפוסל מרעכת :

רצ כפתכתב הפקח לח תפבע חפטר כריך חחר כך ערות פקיים :

רצח לח טעניכן ליתמי מידי דלח פכיח כגון נתנו לו לביהכ״ נלח מכירה :

רצב כפירוש פהופקד בידו ין כחמן פוב לומר לקוח הוח בידי :

רצג חס חמר כיירי בפריכה וכך וכך הוח ויכו פימן :

רצד פודה דרייכי הדיין יתן למי פירצה :

רצה מכירת פטר דרבכן :

רצו כותן לו הלוה הרבה כדי פיחזיר לו הפטר ין בו תוכחה :

רצז קטכה לח מחייבת בדיכי דגרמי :

רצח המוכר פטר חוב לחבירו וחזר ומחלו חייב רק כפי דמים פכיתן :

רצט לב״ח חי חית ליה זוזי לח מפלק חלח בזוזי ולגיזק חפילו בחרעא ולפועל דווקח בזוזי חפילו ליח ליה :

ק כפים כדי לפרוע לב״ח חו לכתובה חי יהבינן לב״ח וחפי׳ לחחר מיתה חו מתפלגין וחפילו קדמה זמן הכתובה לב״ח :

קא כפתבעוהו לפרוע תלה מעותיו בכרי ובפעת גבייה לח הוה ליה חפילו הכי חייב לפרוע מעות :

קב ין נזקקי׳ לנכפי יתומים פפוס כדרי והפיעבוד חל גם על המעות וכריכים לפרוע כפירוש פלח פרעו :

היינו דווקח לחר מ״ר ונ״ע גדול בפכיס :

קג חף על פי פחין חדס מקנ׳דבר מלח בה לעולם מפתלק מדבר מלח בה לעולם :

קד ין חפס נוטלת כתובה ברחוי ומת תלוה רחוי לגבי בכור ולח לגבי חפס :

קה תפיסה לח מהני חפי׳ מחיים שלח למזונו ולח לכתובה וכ״ח פי׳רמבם דבכולהו הסם הלכה כמר בר רב חפי בר מתיפך וחיורי :

קו כפתפס מלח כרין והוי גזל לח מכ׳ תו למיתר לקוח בידי :

קז חתר הפליח פרעתי למלוה כרין פבועה : עיין בפכיס :

קח לח פייך מנו כפתמר דבר פהוח ככנד הער :

קט לתקוני פדרתיך ולח לפוחתי היכח פהזכיר לו דבר פהיה לו להוסיף נזהר :

קי חוסם לבית לח קנה חפילו עפרו פליח :

קיא חותיות ין כתין בפירה חלח בפירים ובפטר כרי לקנות החוב לבל לקנות הקלף קונה בלח פטר :

קיב מנו פחין יכול עתה לטעון לח חתריכין מנו פהיה יכול מתחילה לטוענו :

קיג מרעכת למטרת חיינו פבעל הפטר כריך פבועה חפי׳ על פי קרוב ופפוסל מרעכת :

קיד כפתכתב הפקח לח תפבע חפטר כריך חחר כך ערות פקיים :

קטו לח טעניכן ליתמי מידי דלח פכיח כגון נתנו לו לביהכ״ נלח מכירה :

קטז כפירוש פהופקד בידו ין כחמן פוב לומר לקוח הוח בידי :

קיח חתם הלכה חבל חכם והתיר פדרה קודס ירימת הפעל מקדם ולח לחר ירימתו :

קכ כל הטיחות בטעת מביחתן לחומרה חמריכן פבי ולח מפום דכימא כמו פהן עתה כן היו מתחילה :

קכא היו בו מומין כופין חותו להוכיח ויתן כתוב׳ וכן בבלה מחמ׳ טעמה: קכב התנה עת עים בו מומין וחומר׳ פבור׳ הייתי לקבל במקו׳ עים ערמה ין לה כתובה :

קכג בחופף התקיפו כו׳ חתם מפרש פו׳ סיינו בין מנפלו לה מן חחרופין חו קודם בי מן הנישואין :

קכד דברים פבלב הוי דבריס היכח דחיכח הוכחה :

קכה הרופה ללות חו לעת חפה והבריח נכפיו לחחר פלח ישתעבדו וכתב נכפיס לחחר קבלן :

קכו פירי דפרי דחתי מעלמח לח תקיכו ליה רבכן חלח דחתי מבופה :

קכז עבי כלאי הכרם מותרים בזרוע ובח והוסיפו מחתיס בפירות ולח בעפיס :

קכח המוכר פועל לעפות בפלו והרחיהו בפל מכירו כותן לו פכרו מפלס חס לח פירע פיפתלק מן התרקע מהרחהו כמו בפל בנכפי חפתו :

קכט פוחרת יכס פתתה הנכפיס כיחזקת הבעל :

קל יין ליכפס פתובה עד פתחלק :

קלא יבם ין למפור נכפי יחין חפילו יפחר לו כמו פיפור כתובה ומכרו בטל :

קלב לח הניח חתת חלח תפעברי חיכה בובה מיכס :

קלג כל חרס רפיי לתבור נכפיו עד זמן פתטרוף חפתו ולפי׳ פרס מיחד לה בכתובה :

קלד ין חרס מקנה דבר פלח בח לעולם :

קלה הרי חת מקדפת לי לחר ל׳ יום ולח קדפה לחר בתיי מקדפת לפי׳ לח יתר מעכפיו פהם לח תתקדם פייבת להחזיר לו הדמים :

קלו בחפתו כפתייחד לה מטלטלין פתם ין לחריותו עליו :

קלז חתם דקדק מלמים וכן חדם ט׳חדמי דמעוברת וכ׳דהבחנה וחדם לדבכן חמר :

קלח מוברת על דת מכוה לגרסה ומיבעיא ליה חם חפור לקיומה :

קלט עיכוי כסם מיפר בין לעצמו בין לחחרי׳ ודבריס מביכו לביכה לעצמו מיפר ולח לחחריס :

קמ ין כמחליס לחכס על החיקס חס קיי׳בעלה דבר נדרה חלח ביום ממעו ומוב ין כמחלין :

עיין בפכיס דקחמרי וחיכל דכמחלין וכו׳ :

קמא חס רלתה להחכילו דבר ישוד וידע ופירם ין יוכלה בלח כתובת וכולה לומי מפחקת הייתי :

קמב יובל בלי מברכין על פפירתו וכל עומד חבל זבה לח ממא תרחה וחפתור :

קמג ין יכול להפר קודם פיחול הנדר :

פ׳ין להפר הנדריס פתעשה לחחר זמן :

קמד במאר בלח קלתה כמ׳ ין בה משום פריעת רחש :

קמה קדשה בפתם ונמכרו בה חומין בריכה נט ורין לה כתובה :

קמו קדשה ופרע מלח יהח בה נדר זה בכל מילי הוי קפידה חפילו לח קפדי חכמי :

קמז קדשה וגם כנפה על תנחי בריכה נט : זהו רווקה לרב :

קמח ין תנחי בחליכה ומוחרת לפוק בהך חליכה חבל חס ח׳ התקדמי לי בזיקת יבמי בריכה נט מדרבנן הוחיל והחליכה היתה על תנחי ליכה מפקיע הזיקה מכל וכל לרביכה :

קמט התקדמי לי במעות הלוחה ממת חייבת לי ליכה מקדמת במחילת מלוה ממת מקדמת :

זהו לגי ולגי ורחי ליכה מקדמת :

קנ הלכה חבל חכם והתיר פדרה קודס ירימת הפעל מקדם ולח לחר ירימתו :

קנא כל הטיחות בטעת מביחתן לחומרה חמריכן פבי ולח מפום דכימא כמו פהן עתה כן היו מתחילה :

קנב היו בו מומין כופין חותו להוכיח ויתן כתוב׳ וכן בבלה מחמ׳ טעמה: קנג התנה עת עים בו מומין וחומר׳ פבור׳ הייתי לקבל במקו׳ עים ערמה ין לה כתובה :

קנד בחופף התקיפו כו׳ חתם מפרש פו׳ סיינו בין מנפלו לה מן חחרופין חו קודם בי מן הנישואין :

קנה דברים פבלב הוי דבריס היכח דחיכח הוכחה :

קנו הרופה ללות חו לעת חפה והבריח נכפיו לחחר פלח ישתעבדו וכתב נכפיס לחחר קבלן :

קנז פירי דפרי דחתי מעלמח לח תקיכו ליה רבכן חלח דחתי מבופה :

קנח עבי כלאי הכרם מותרים בזרוע ובח והוסיפו מחתיס בפירות ולח בעפיס :

קנט המוכר פועל לעפות בפלו והרחיהו בפל מכירו כותן לו פכרו מפלס חס לח פירע פיפתלק מן התרקע מהרחהו כמו בפל בנכפי חפתו :

קס פוחרת יכס פתתה הנכפיס כיחזקת הבעל :

קסא יבם ין למפור נכפי יחין חפילו יפחר לו כמו פיפור כתובה ומכרו בטל :

קסב לח הניח חתת חלח תפעברי חיכה בובה מיכס :

קסג כל חרס רפיי לתבור נכפיו עד זמן פתטרוף חפתו ולפי׳ פרס מיחד לה בכתובה :

קסד ין חרס מקנה דבר פלח בח לעולם :

קסה הרי חת מקדפת לי לחר ל׳ יום ולח קדפה לחר בתיי מקדפת לפי׳ לח יתר מעכפיו פהם לח תתקדם פייבת להחזיר לו הדמים :

קסו בחפתו כפתייחד לה מטלטלין פתם ין לחריותו עליו :

מין האשה מחמרת לבעלה בירושתה נאמנת היא דוקא בטוענת כתובתה אבל בטוענת כתובתה לא מהימנא דמחמת חמור ממון עשתה:

פין תבעה כתובתה וחזר ומ"ל נפרעתיך פעור מפלר' וכפות כטוענת מיטק והודה במעורים:

הדרן עלך הכותב

פיח בא מאוחר מקדם וגבה במטלטלין מה מגבה נבה ולא במקרקעי

פיט מקה אחת בחיי ואחת במותו יפי' בחיי מכייה כוטלין בני הראשון כתובת אמן:

וע"א היכן מונח זה בפנים וכלעי' דהוכחתן מדמק' על ר"מ לאחר מיתה פשיטא הא מת תקני דילמא לאחר ר"ל אחר מיתת המכייה לז נושלין הראשונה כתובת אמן ודא"ל להס דאפילו בחיים נוטלין ודוק:

ק גבי נכסים מועטין לעניין פימז הבני על הפתחים ל"ם בין מועטין ובתרבו או להפך זכו בהן היורשן ולעניי' בין דברין היכ פלוגתא:

קא מרה זו מירש מיהא מכור לך קנה:

קב היכא דאית ליה ללוה פסידא מגבי לי תרעא לפילו אית ליה זוזי:

קג הנחתי לך מקום כו' לא שייך גבי לוקח דאפון הלא לגבי בעלים:

קד קרובו של הערב לא יעיד ללוה ולמלוה וכל כהנ:

קה טוענין ללקוחות וליתמי פרעתי לו מזוייף:

חמר הלוקח אין לי עדים ואחר כך מצאתי אין יכול להביא:

חיכו בתו' פלגו כאן ובפ' רבי והפ' המוכיח יש תתבאכו:

קו היתה כתובתה מרובה מפל חבריתה ואין פס לפרוע הכל חולקין בפוס לפי המעות:

קז בתקום מתפסיד הכל ליכא מי מפרע:

קח אין להסביע לכל ב"ח פמיא יפ ב"ח הקודמין ויטרוף ממנו ואל יכפוף עיין בפנים:

קט אפי' פס מוחר לקבל מבועה אין נכרי:

עיין מה גיטין פרק הניזקין:

קי ב' סטרות בתקום סניכר מתוך המטר פאחר קודס עדיו בחתומיו זכין לו וכפליק ניכר זכה זה ממוסר לו רפסון:

קיא פורש דוקא דיין מומחה כרב נחמן ואפילו במטלטלי מיך מודי:

הדרן עלך מי שהיה נשוי

קיב יורעין פתובתה חייבין בקבורתה לפילו בתקום דאין יורעין כלום ויורעי הבעל יורעין אותה כגון דליכא אלא מטלטלין ולא פקלי כתובתה אפילו הכי חייבין בקבורתה:

קיג עבר פהניח תפילין לפני רבו יכא לאחרות ומכל תקום אין רגיל להניחן כל פעה:

קיד יתומים פאמרו נתנו מזונות הלהבא עליהן להביא ראיה:

קטו פתקבלה כתובתה או תבעה כתובתה בכר אפילו מזונות פעברו עליהן להביא ראיה:

קטז מביא מרע פאומר תנו מנה לפלוני בעל חובי נוטל פניכם המתפה והחוב לבעל פס יאמר תנו מכח לבעל חובי ולא יאמר לפלוני חובי כוטל רק החוב כי לא תנו מנה לבעל חובי בחובי:

קיז זבין קרקעותיו ואמר בפעת מכר למיזבן תורי כי לא חיכטרכי ליה זאי הדר זביכי וכן היכא דזבין נכפיה תרעתי למיפק לאורע דיפרע לבל מכר מלבושיו תרעתא למיפק לא מהכי פס לא יתנה בפי' ום מקום דאפי' גילוי דעת לא כריך כמו בהכרחת דלעיל ואי מהלך בכו לפרוע ופמת פמת ופתבץ לאחרים ופוב בא בכו אין מתבעין מקנה:

מלח ואי מהלך למה ומפרעו תובעת מזונות היכא כמבעית כלל אלא במעת גבייה כתובה ואפי' פס מכרה למזונו מלא בבית דין אין מבייעין אותה מלא בפתה יותר:

מלט הלמיה קודס גבייה כתובה מבייעין אותה מלא פכבה מפל בעלה כלום ואם מכרה מלא בבד מבייעין אותה מלא בפתה יותר ומלא זילולה בנכסים:

מי חזקת בית דין הדיוטות לא הויא חזקה אם פמו קרקע לאלמנה:

מיא אין אומרין לקרקעו לבל בעול מקח יפ והייכו דוקא כמהטעה בחצי כגון פוה ק' כר' לבל אם לא הטעה כל כך אפי' פוה פרוטה פחות מחצי המקח קייט:

מיב רשאין מפלח את מעות לקבל מעותיו מעכרי וטעה המכרי הכל למליח מלא רצה יחזירנו לנכרי בלא דעת רשאין:

עיין בפנים כי ר"ת פסק דאפי' לבעל המעות:

מיג פלוגתא דרב אפס ורבינו היו כפלוגתא' למלוה מכור לי כורא והפליח מוכר חצי כור אם המקח קייט או לאו:

מיד הקונה במקום מכרן הוי כפליח ומ"מ עדיף מפליח נאמן לעכן לתקוני מרדיך:

מיה פליח דייסיס חליס טפי:

מיו פליח מטעה בפחות מפתות המקח קייט ומחזיר חולפה:

ובע"א הפ"ם פוסק רפליח כחלמנה ואפילו בפחות מפתו' המקח בטל ודוק:

מיז רחיס מחלקו מטעו בפחות וחזרו ניפלוג בשומת ב"ד מכרן בטל כרין דייניס וביותר מפתות במטלטלין בטל ובמקרקעי אין חוכחה עד פלגא:

מיח יחי מחלקו כוררין להס לחלוק בגוזל חלקו ובא להן אח והניחוהו קרקע אחר יגרילו אם יפול לו אותו קרקע מוטב ואם לאו יחלוקו כבתחילה: עיין בפנים:

מיט כשבלאות קיימות מטלת המחלוקת ואם כילה הבעל אפילו הקרן אין לה עלין ואפילו הפירות פילקט והן בעין אין לה:

מכ כיצד ומיהו כן אלמנה מניפבית ומת בעלה אין היורשין חייבין לפרוטו וכן כיצד ופרתה עמה ומיתה:

הדרן עלך אלמנה ניזונית

מכא כתב לקי פלוני בן פלוני חייב לך מנה היו כאותם תחתיו אבל אתם עכשיו לעיל ולמטה כתב חייב לקי מנה לא מהני כלום:

זה הלמון היכו מכוון עם התוספ' ולעד כל כך אבל אם אתם אמרו למעל ולמטה היינו כתב לאחר לא מהני כלום:

מכב כדרי לקטנה לא מתפסי היכא:

מכג המפקיד לו לחייב כדי לטחון לו ופוב נזדמן לו רחוי לחדי לא יכול לומר תן לי מכר רחייב כי יאמר לו לטחון לך בפכרך וכריך להניח לו הרחייב והמפקיד עם הרחייב פלו טוחן ומוכר ואם לא יוכל לטחון המפקיד עם הרחייב פלו כדי למכור יכול המפקיד לחזור מאחר דאית ליה פקידה וכריך להחזיר לו הפקיד הרחייב או ליתן לו דמים:

מכר כל היכא דאמ' מזומן לחיי העולם הבא היינו בלא דין ובלא ייפורין:

מכה הר' חיים כהן אמר חילו היתי כפנפטר ר"ת היתי מטמא לו:

מכו חולי מעיי פטורין מן התפילין ורבינו הקדוש היה נוהג בקדושה ובזהר:

מכז עד פארס מתפלל מתכנם תור' לתוך גופו יתפלל מלא יכנסו לתוכו מעדנים:

חלריות טעות סופר הוא: מלי פלילי יומי לכרז"ת לכל הלוקח פירות:

חלו הסכי דיכין נקדיתי בהיות כי היכו מוכח מהתוספ' דהלכה כן דין מביאין דרבה קל הכי: עיין בפנים:

הדרן עלך הנושא

פסח אין להוציא לחד מכי מררות:

פסט אין ליטול מכר מבעלי דיכי' לך יטול מכבור ובס דייני גזירו' כל פשה יכבו ברין ולא היו עוסקין בשום מלאכה והיה מוטל על הכבור לפרנסם ולהכי מלמדי הלכות פחיטה נטלו מכר מתרומת הלישכה לך על פי שכבר למוד לשום:

פע מלך במשפט יעמיד ארץ היינו דיין דיינו בדיך למימן מהוג עמיר ובס היינו כריך לשון מהוג בקי:

פעא לא לידון חכים לא למלך דרחים ליה ולא למלך דכי ליה כי ההוא דמפרח גרפא לריסיה:

פעב תלמידי חכמים כפרה לכל ישראל בכל מובותם כשיעא ותלמידיו יכבו לפניו וקרי ליה בכורים ומזבח:

פעג לא היו מוחטין אלא מיוחסין לכן מוחטין הכהנים: היכו בתו' מלכו:

פעד פוסקין מזוכות לאשת איש כשמעו בו שמת בב' עדי וכן על פי עד אחד אין יורדין לנחלה ברד ולמכור אבל לאכול הפירות הגדילים בארצו יורדין:

פעה לוותה ואכלה ובא הבעל ואמר פקדתי לה מזומ' כאומנת בשבועה: ודלא כרבי דמפ' דהוה כשבע:

פעו לוותה ואכלה אין פורע אם לא פקדו לה בר':

פעז יבם מעמד בדין ובדרו או חלה ניחוכי מעלו כיון שמתה ב' אחד' ולא כתבה: ודלא כרבי דמפ' דוקא בדרו אבל חלה לא:

פעח כלי חרס מטמיאין בו עוברת אין כאשר ב' יכ' נכך יותר מאשר כלי חרס אלא דוקא כלי חרס מאחופה בזכוכית ואם כולו זכוכית אין כאשר ואעפ"י דאמרי' בחמין:

מותר לקח ממוכר הנאה בפחות מעט: היכו בתו' מלכו:

פעט פורע חובו דמוחר במוכר הנאה פרט דוקא במאתו דאמרי' דאיפסר מיתפרנס במקום אחר אבל אמר אחר לא: וריבה פירש"י בבא אחר וכן ר"י:

צ בנכסים מופקים הבנות יוכו והבנים יפלגו על הפתחים:

Regiſtrum A,B,C,D,E,F,G,H,I,K,L,M,N,O, Quaterniones P, Duernio * quaternio:

א בתולה

ניפקת ליום הרביעי ולמכה ליום החמישי
מפעמי במבת בתי דיכין יומבין בעיירו מלם
היה לו טענת בתולים היה מפכיס לכר: אמר

רב יהודה אמר שמוא מפני מה אמרו בתולה נפקת ביום הרביעי מלם היה
לו טענת בתולים היה מפכיס לכר ות:מא בחר בשבת מלם היה לו טענ
בתולים היה מפכיס לכר מקדו חכמים על תקנת כנות יפרחל מיהה טורת
בפעורה מלמה ימים אחר בשבת ומני בשבת ומליפי בשבת וברביעי כוכם
ובכמיו מפכיפו מקדו לותה מפניפו הגיע זמן ולא כיפלו לוכלת מפלו
ולוכלת בתרומה הגיע זמן בחר בשבת מתוך מחיפו יכול לכנום חיפו
מעלה לה מזונות לפיכך חלה הוה לו מחלקה היה לו מפירפה כידה חיפו
ב מפלה לה מזונות: אמר רבה ולמכיין גיטה חיפו כן! לאמת קסבר אין
לוכם בגיטין מפום כנועות ומפו פרוטות: היכא דאמרי אמ'רבה וכן לעכין
גיטין דים לוכם בגיטין: פסק רם הגהה
ז"ל דהילכתא כליפבא קמת דמייתי והא דאמרינן בהחולץ עמד בדין
כמה פייעתין לליפבא קמת דהוו פ ובדח כיזונת מפל יבם ומפר בירום
פירפא לליפבא בתרת ואע"ג דמני דהיכי חלה והכא אמרינן חלה חיפו
להו אפיפוי דחיקי לה כיקו'נפמיך מעלה לה מזונות הכא הכם חייבי בחלה
והביא רחייפ מפתמא דהכם ד או בדח הגיע זמן מכב'כתחי'
רביטין מר'המולח חהוה דחמ'לי לה במזונות והכא חייבי בחלה קודם
לפיבא עד תלתין יומין ליהוי גיטה הגיעת זמן מפריפת מהדי':
כי מטו תלתין יומין לאמר מיטרח
טרחא כו'ומקיק לי מפום חוכם חין לוכם בגיטין וכן פסק רב חלפם ז"ל
בפרק תלתה רגיטין גבי הזהו דחמ'לי לה מפייפבא עד תלתין יומין ליהוי
גיטה חזל פייפה ולא חיפייפה ל"ל מי יהב לה קבין דרבגי ולא ילתפייפה
חלמא חין לוכם בגיטין: ומקפה מיהה דאמרינ'כפר'מי מלחזו הרי זה לינו בט
מהוום הם מתי מחולי זה ובפל עליו בית לו מבפבו כחם הרי זה לינו בט הם
לה לפעמוד מחולי זה ובפל עליו בי'לו מבפבו כחם הרי זה בט מלי מכח ריפ'
ומ"ם פיפה מלחו מתם לפלו הרי חין לנו כלומר בפניהם לינו בט ומקמר
בתר הכי הזהו גברה דחבין לרעת מחברי קבול עליה כל לוכמה דמיתיליר
ליה לסוף מפקו ביה כהרי מגלגל מילתה ומטי לקמיה דרבה ואמר לוכמה
הלא מפיחה הוה ומייתי רבה דחייפה מלפלו הרי חין לנו לאמת בלוכמה הלא
מפיח קמר רבה דים לוכם בגיטין לליפבא קמת דמעמידין מפילו לוכמה
הלא מפיח קמר דחין לוכמים דבעי למיפמט מילתיה דרב מעוברה דהזו
דפסקיה מברה ומקמר הבפדי למה לוכמה דמפיח מקלי דחיבעי ליה
לאמתויי: מכלל דאפילו בלוכמה הלא מפיח קמר דחין לוכם ואי לא
פיפק דרב ז"ל לא הוה קפה מירי דהא דקמר רבה התם היינו כיון
דאמרי דאמ'רבה ובלוכמה דמפבקיה מברה אפילו לאיכא דאמרי מלחזו
הגע דחיבעי לאתנויי ובלוכמה דמפיחה ולא מפיח כמו חלה בהא פליגי הכי
ג תרי ליפבא והילכתא כליפבא קמת: אמר רב ממואל בר רב יפחק לא מנו
הלא מתקנת עזרא ואילך מחין בתי דיכין יומבין הלא בפני ובחמיפי לבל
במקום מבתי דיכים קבועים בכל יום חתם ניפמ' בכל יום והא דטרית ליה
ופם תלמה ואמאי ניפמ'ת בכל יום תיהוי כהלמה ותכמא בחמיפי ותיבעל
בליל מיפי הוילל ובחמר בו ברכה לאדם הרחמן ול"ל מפו' ברכה לאורה לא
היינו מתקנין ימי זמן קבוע מדפריך הם לעיל ותיכמ' בחד בשבת וכן
גבי הלמה לאו מפום ברכה גרידה חמרו מתכמ' בחמיפי הלא כדאמרינן
לקמן מקדו חכמים על תקנת כנות יפרחל מיהה תחם עמה הלמה ימים
ולגב מתקנו מפו'מקדו כגון לדם בטל לו ט"ו מחל עם תקנו מתכם בחמיפי
מפום ברכה ומקדו מיהה עמה הלמה ימים לא מייך בבתולה דליכא
לאימר למחר מפכי' והולך לחומבותו לפי מים לה מבע' ימי המתנה הילכך
מפום ברכה גרידה לא תקנו זמן לבתולה: ניפמ'ת בכל יום הלי בכל יום
דיוקא דבכל יום מבת היכא ניפמ'ת דאמרינן בירומלמי לת'רבי מתנ'הדא
אמר'לולין דכנבי תרמלון בעם בריבי' למיכנם מבעו'ום הלא יהא כר'כקו'
קניין בשבת לפי מהלמה אין לה תופה ובשעת ייחודו סל בילה הוה זוכה
במבילתה ומעמה ירים: הילכך צריך להתייחד עמה בעם מבעור יום
הילכך אין להכנים בתולה לחופה בשבת דע' החופה הוה זוכה במבילתה
ובמעמה ירים והוה ליה כקונה קניין בשבת וכן נמי לכנום בשני ולבעול

הגהה
בשבת לא דאמ' בתי דיכין קבועין ומן הסכנ'והילך נהגו להכנם בשני
בשבת ומה שנהגו החידוש לכנום בשני ולא מיחו בידם חכמי מלי שכנה לי ה
הטבוע לי'לנו בתי דיכין קבועין לימ' לאימרי דאמרינן בתולה מניפת בר'
מים לו עפק מכניף מלמה ומפדר תיבעל נהגו לנמרי ליעקרינ כלומר
שעבותיו בפניהם וזה יכול לעמות כיון מעיקרה כ"ד ליכא חיפור מפום

הגהה
ולמ' בפ"ב פרי דונ' בפרקפי לבל בכיבעל יעבור וא יהרג ואין חילון
בי'ע"ה ובילוי עריו'ומפיכו'רמיס וכל עבירו'סבתורה רכולהו בפרקפיה
יהרג וא יעבו'ובכיבעל יעבו' וא יהרג ואי'פרקפי'מו'מעפרה יפרחלי ובעת
כרה חפילו ערקת'רמפלח'לא יפכה ובע' היכ' דמתכוין הכברי להנא'
עמו בעת כרה אי מרי ובם הם רוכם להחמיל על עמו'וליהרג היכ'
דקיימ לן דיעבור ואל יהרג כ"ע אי מרי לי: מהלי"ם

עת כרה מבוה פחפילו קלה יהרג
ואל יעבור לעוברו על דת חפילו
למנוי ערקת'רמפלח'לקור ומכאן
ים רחיה לדברי מורי קרובי פכתב
בפרק קמת דביפה דחיע"ב ד"ה בר
יכול לבטל דברי ב"ד חל"ב וכו' הם
יעמו בחות' סברת פלם היה לותו
ב"ד קיים היה מפכי להתיר מנפתנה
העניין לין זה ביטול דברי': עכ"ל
והמיימוני כתב כ"ר פדרמו בחל'מן
המדות כפי מה סנרחה להם ועיד
ב"ר לחברי כן ונר'לן בטעם חל'לפתו'
לותו דין הרי זה סותר ורן כפי מה
סנרחה בעיניו מנחל'ה'לל המופט
לאמר יהיה בימי' ההם לבל בית דין
מתקנו תקנה ופפטה בכל ישרחל
לין בית דין לחר יכול לבטל זה ל"ב
גדול וכו'ואפי'בטל הטעם מבגללו
גזרו הרחמונים: מהר"י

דמעמי'בה'לפני רב שפם רבו והיה רן כן: ולירושם להו דלוכם מרי ותימת ד
היינך כרושם להו דלוכם מרי הלא היה מחוייבת למסור עצמה כיון מהיה
לפת לים דאמרינן כל עבירו'סבתורה יעבור וא יהרג חוץ מע"ה וגילוי עריו'
ופפיכות דמים ותירץ ר"ת דלוכם
מחוייבת למסור עצמה למיתה על
בית מבני דרחמנ'הפקיד'לזרעיה
דכתיב זרעת מפים זרמתם ולא
מיקריה בימה: והביא רחיה מפרק
בן סורר ומורה דפריך והא לפתר
פרפסיה חוי וגילו עריות הוי לה
פריך דמפום עריות לה מיתייב ל
למסור עצמה בבית כבני ותוך כך
תתיר ר"ת בת יפרחל מהמידה דת
וכבעלה לכותי ומוב חזרה ונתגייר
הכותי עמ' וברם בעל' והתיר לחותו
מכתגייר עמה הלא מייך למימ'לחר
לבועל בביח'כותי דהוי כבית'בהמ'
ולא כתירה להכ'יבם דכיון דלמור'לבעל ע' בית'כותי כדלמ'רבה הכא דלוכ'
פרוכות ולקמן בפרק החפה מכתלמ'גבי מבויה ולמרי'כמי במבל'כלם'
לבדתי מבי'לבה כך לבדתי ממך חלמה לגבי בעלה לא חפיב בהמה
פלין ביחה פוסלת דלין זכות לבהמה כרלית'בפרק הבה על יבמתו דכי
למרינן רחמנה לפקריה לזרעיה ה"מ לעניין חיים דזרעיה חמוב כזרע
בהמה לבל ביחתו לא חפיב ביחה בהמה ולין מלמורה לבעל הלמורה גם
לבועל מוכטמלה וכפקרה ולמרינן כמי בפוטה פרק לרוכה מקנין ע' נכרי
והא דקלמר הכא ולדרום להו דלוכם מרי הכי פירום ולימה דמי מלחזו
עכמה מפום דקרק עולם היה ולימה עוסה מעם דמהיכ'גמרינן דבעריות
מחוייב למסור עכמו מרוכה כרלמרינן בפכהדרין מה רוכה יהרג ול יעבור
וכו'ורוכה גופיה הא דמחוייב למסור עכמו הייכו כפעוסה מעכה לבל פם
לחרו לו הכת פנזרוק לותו על התינוק להתמעך דלחר מלינו עוסה מעכה
בהא ודלי לאמרינן מלי חזית דדמ'דחברך קומך טפי דילמ'דמ'דידך קומך
טפי וגבי כעריה המלורכה גרפי'יהרג ואל יעבור ולבועל לקלי לקי כמי גרפי'
יהרג מיירי דהיה עוסה מעכה ומביחתו עליה והא דלא פריך גבי חפתר
והא גילוי עריות הוה מפום דידע ספיר דטעמא דקרקע עולם מועיל מלינה
מחוייבת למסור עכמה מפו'עריות לבל פ"ר כיון דפרהפיה הוה ליכא חלול
הפם ומפכי כיון דקרקע עולם היה חפילו חילול הפם ליכא וכן מוכח בריש
הבה על יבמתו תהפיה דלמר רבה לרע'ים לוכם ולמלי הא לאמרי'בעריות
יהרג וא יעבור ול ודלי הכי פירוסה הם מביחי לותו על הערוה בעל כרחו
יהרג וא יעבור ולינו יכול לכפ'ת עכמו ולומר ליני עוסק כלום הלא לחריס
עוסים בי מעכה לפי מלין קסוי הלא לרעת וכפיתקפה עוסה מעכה בריס
ומעמע הא בע"ה כגון הם כספו קומתו להפתחוות לע"ה או בספיכות דמים
כגון מהכהו בגופו על לדם לחר והרג והו כיון מלינו עוסה מעכה כלל
הלא לחריס עוסים בו מעכה לינו מחוייב למסור ת עכמו ונדחה לי לקיים
פסק ר"ת והלא מטעמיה הלא מפום דחמרינן וטמחה וכטמחה לחר לבעל
ולח לבועל לינו היכא הלא היתה לפור'לו לה קריכן בי'ונטמ'לחר לבועל ומהי דנהפ
כיון לבעל מ"ל ליתוסף בה חיפור לבועל בביחתו

פין דבלחן הכי היתה לסורה לן וכן מוכח בפוסח פרק תרומה גבי מקנין
ע' נכרי דפרי פטיטה תימה דתימה ונטמאה תמ' רחמנא תחד לבעל
ותחר לבועל והא היכא דבעי ליה לחבל נכרי דבלחן הכי לסור
ליה וכו' כלומר פרש הלי דתמרי ונטמאה לבעל היכא דקריב ליה ונטמאה
לבועל לאפוקי נכרי דלא קריב ליה ונטמאת לבעל כיון דבלחן הכי לסור ליה
לא קריב ליה ונטמאת לבעל קמ"ל לעב"ג דלא קריב לי ונטמאת לבועל קריבן ליה
ה ונטמאה לבעל: תניא הרי שהיתה פתו לפניה וטבחו וייטו מזוג ומת
חבירו מל חתן או מ"מ כלה מכניסין את המת לחדר ואת החתן ואת הכל
ל זמה ובועל בעילת מצוה ופורס וכותב מבעת ימי המשתה ואחר כך כותב

מבעת ימי חבילות וכל לותן הימים
הלו יפה בין הלכתים והיו יפה בין
הכתי לין מוכיין תכתיבי מן הכלה
כל מלמי יום וכותב מבע ימי המשת
ולו מכחן קשה למה מבת בעל הלכו
מי משת לו מת ביט הלחרון מכותב
בו חבילות משמו דחבילו יום הרחמו
דלוריית ולא מני דרבן ואתי עשה
דלוריית ודחי עשה דרבן דלרבים
הכא נמי יכתוב חבילו בין רחמן דו ימי המשת דרבן הם והתרכתי בדבר
בברכות פר היה קורא: והר מחיר הלוי ז"ל כתב דיום ח' של משחת חתן הוי
דלוריית דכתיב ביום חתונתו וביום משחת לבו תלמ' דמשחת לבו ביום
דלחמון ים לו למך מן התורה ויש לומרים דלא עלה על דעת הגחון לומר
דלחבילות יום רחמון הוי דלוריית דלא לחמכחן סוס לחבילות מן התורה אלא
לניכות ליחבר בקרוסים ובמעבר שני חלא דעת הגחון לפי שחבילות ים לו
דמז ולחריית היום מר ויו טוב לחחרון לינו חלא מכוכב כדלימית במכבת
ש הילכך דחיב"ט לחחרו מן קדם חבילו הכא נמי הוה עבדינן כן אלא מהיה
צריך להפסיק בחבילותו מלחר יום רחמון היה כוכב מבעת ימי המשתה
וחחר יפלים חבלעתו הילכך צריך מיכוב מבעת ימי המשתה תחילה ולחר
כך מבעת ימי חבילות: הוה יפה בין הלכתי לחיה יפכה בי הכתי כת הרחבר
ו זל דקרוייהו דווקא פיסו יפכים עם החתן ונפ' עם הכלה: ולין מלטעי
הכפיטין מן הכלה מלמים יום פרמי דלין מוכיין מחכה תכפיטין מפוס
חבילות בתוך ל' יום וכן לחר ל' יום: וקם מהא דתניא בחבל רבתי הלשה
מותרת בנטילת עפר ומוכח התם דכל דין מלמים דהיינו תפורת וניהוץ
היכו כותב בהם ים מלא מתנגח על בעלה אם כן מלי למ"ל הכא גבי כלה
ונרחה דלא קלי להך דלעיל אלא מילתא בלחי כפשוטה ולכי פירושה לין
מוכיין תכפיטין לכלה מלירע לה חבל בתוך מלמים יום חופתה והיא מ
מתקפטת ככלה לפולו בתוך מבעת ימי חכלה מלא מתנגח על בעלה דכל
מלמים של חופתה זמן משחת חתן ובלה הוא ובריכה מלא תיכול עשה
ולא חיילה עליה חבילות כלל לגבי הך מילי ולחר מכותב מבעת ימי
חבילות מלמים עליהם עד ל' יום ולא דמי לקובר מתו ברגל דמוכח מלמים
יום מיום קבורה אף על פי שלא כתב חבילות אלא עד לאחר הרגל דהתם כ
כתב דין מלמים שהוא גיהוץ ותספורת תוך הרגל אבל הכא תוך ימי החופה
מותר בגיהוץ ותספורת דמלך ביופיו תחזיקו עיבך הילכך לא פלקי לתורת
מלמים: ודווקא חבין של חתן ואשה כל כלה דליכא חיכים דטרח
להו אבל אם חיפכה אתה אתו על כלה לא ודין אתה חבי' על כלה אם
ים לו בנים גדולים או אם ים לו ב
בנים קטנים או אם חין לו בנים
אתי יכול ליפא לשה כתבתי ביבמו'
בפרק החולץ וגם כתבתי שם מי ש
שמת חבין או אחו דמותר ליפא
לאחר מלמים יום אחר רפרס בר
כפא אחר רב חסדא לא שנו אלא
פניהו מיס על גבי בשר אבל לא ו
ניהו מיס על גבי בשר מזדבן אחר
רבה ובריך לעפ שנת מיס על גבי
בשר מזדבן: אחר רב פפא ובבש
העפ אלא נתן מי על גבי בשר לא
מזדבן: והא דרב תבדא משכחת
לה ברוכתא דמפקא מכרך ומפקא
מכפר ומעיכן מיהא היכ דאיפשר
לזבוני וליכא פסידא דהיכו נוהג
מבעת ימי המשתה בריפא ומתוך
לטון רב אלפס משמע דמכניסים
את המ' לחר' ואת החתן ואת הכלה
לחופה ובועל בעילת מצוה ופורס
וקובר את מתו ונוהגת מבעת ימי
חבילות ואחר מבעת ימי המשתה

מדקאמר דחיכו נוהג מבעת ימי ה
המשתה בריפא משמע דחין חילוק
בין היכא דליכא פסידא בין היכא
דליכא פסיד אלא דבהיכא פסידא
נוהג מבעת ימי המשתה בריפא והיכא דליכא פסידא נוהג מבע ימי חבילות
בריפא אבל בפסיפיס בועל בעילת מצוה מיקבר המת דאלכ הוה ליה
למימר היכא דליכא פסידא קובר את מיתו ונוהג חבילתו ואחר מכניס את
הכלה לחופה: וכן מצאתי בשם בעל הלכות ובשם הרי גיאת ז"ל רבפחר
קרוביה מכניסין את המת לחדר את החתן ואת הכלה לחופה ובועל בעיל
מצוה ופורס ונוהג מבעת ימי חבילות ואחר מבעת ימי המשתה ולא מסתבר
כלל דמה תועלת יש במהירות החופה ויבזו המת ויפסיקו בין חבילות בין
חופה ובי מבעת ימי המשתה ולא התירו חופה ובילה לאונן חלא בחבין של
מיון ואתה של כלה ונם היכ פסידא לז התירו חופה ובילה חוכן ולהקדים
ימי המשתה לחבילות חבל כמקדמי החבילות למשתה גם יאחר החופה עד
מיכלו כל מלמים יום וזו לא מירי: אחר מ"ר הוה יפן בין הלכתים והיה ז
יפכה בין הכתי מקייב ליה לרבי יוחנן דאר' יוחנן לעפ שאמרו אין חבילות
במועד חבל דברים מבפיעא נוהג ומועד חסוב כאחת כדאקן במועד קטן
מיכאן אמרו לו אחת מכולה לו נגע נותנין לו מבעת ימי המשתה ולכפותו
ולבייתו וכן ברגל נותנין לו כל ימי הרגל וכיון מרבים מבפיעא נוהג חובה
הוא ואסור בהם מדמייתי סייעתא לרבי יוחנן מבריית וכן משמע במועד
קטן דרב ומשואל פליג עליה דרבי יוחנן לעניין מבת ואתרי יכתבים בשבת
רפות ובעל הלכות פסק כרבי יוחנן דרבים מבפיעא נוהג ולעפ דקל ה
הלכה כרבוי המיקל בחבל הא בפלוגתא דתנאי חבל דאתרי לא ומיכן
ריהה לדבריהם דבריית מקייב ליה לר' יוחנן: דרש ר"ב יוסף בריה דרבה ת
משתיה דרבה לא שנו אלא בעל בעל חבל בעל יפנה לשתו עמו בבית ובחתן
פפרסה לשתו נדה מיירי ולעפ דבחבילות יפנה בין הכתים הש"ב דבעל לא
משום דבחבילות קילא ליה מכידה דהא אתר ר"ב יוסף בר חניכא אתר רב ש
הונא כל מלאכות מהתפה עושה לבעלה כידה עושה לבעלה חוץ ממזיגת
הכוס והצעת המטה והרחצת פניו ידיו ורגליו ובבי חבילות דתניא לעפ
מאתרו חין לדם רשאי לכוף אשתו להיות כותלת ולהיו פוקסת בחת אתרו
מחבת לו את הכוס ומצעת לו את המטה ומרחצת לו פניו ידיו ורגליו אלמא
חבילות חמיר ליה מכידה לפי שלבו על לדם ככבע בזמן חבילתו אלא משום
דהאי חבילות קילא ליה לפי שאין מהקלו בו חמשים שנהב ימי המשתה ואתכימי
חבילות הילכך אתן שאת אביו או אחיו בן בעל בין אלא בעל הוא יפן בין
הלכתים והיא יפנה בין הכתים וכיון דהאי חבילות קיל מכידה הינה מחבת
לו הכוס והינה מצעת לו את המטה והינה מרחצת לו פניו ידיו ורגליו יש
מרובי ללמוד מיכן דמי שמת לו אח ברגל כיון שנוהג ימי הרגל אחלה דמי
להכא וקילא ליה הוא יפן בין הלכתים והיא יפנה בין הכתים ולא נהירא לי
דלא דמיא לקילות דהכא דאקילו ביה טפי מאחרי מת לו אח קטן שנהג מבעת
ימי המשתה והתירו לו חכמי להכנים את המת לחדר ואת החתן ואת הכלה
לחופה כדי לרחות חבילות מעליו אבל אח ברגל לא התירו לו חכמי
הרגל יפנה עמו בבית הא דאתרי ב' נדה מצע לו המטה ובבי דלקמן פרק לעפ תנן הכניסה לו פלם מפחות אינה מצעת לו המטה ובי
ד' יוצאת בקתדרא ואתרי עלה בגמ' לעפ סיוצאת בקתדרא אבל מוזגת לו
הכוס ומצעת לו המטה ומרחצת פניו ידיו ורגליו ופרקי דהאי הצעת המטה
היינו לפרום הסדין והמכסה דאתיכו דבר על טורח ומילי דחיב' ניהו מתחבב
עליו ולא דמי להצעת המטה דמתני' דהוי דבר על טורח כגון הצעת כרים
וכסתות ונראה דהצעת המטה דהכ' היינו פריסת סדין ומכסה מדתניב הני
תלת בהדי הדדי כי הדיא דלקמן אבל הצעת כרים וכסתות מילתא בפני עצמה
חיבה נראה דפרי לבדה והא דאתרי הכא היינו דווקא בפניו דחיכא למיחש
להרגל דבר אבל מלא בפניו נראה דפרי והאי דקאתר הרחצת פניו ידיו
ורגליו היינו לפפוך מים כפהוא רוחץ אבל לא מקנע בו דרף בלא רחיצה
מתי אסורין כרקא בפיק דשבת חם ופלוט מלא נגע בי אתי בחפנע קטנה:
והר מחיר הלוי ז"ל כתב לעפ דאתרי הכא התן אבעל ופרם ניד דכתו יפנה
עמו בבית למסך לחרוך לחבול בעל בעל אבל בעילת מצוה ופרם הוא יפן בין הלכתי
והיא יפנה בין הכתים משום דאקילו בה רבנן בהאי לישנא דיפה והתירו לו
לנמור בית ולהביא רחים מיהא דקל דאבילות בעלמא חמירא ליה מכידה
ואבילות דהכא כיון דאקילו ביה חייסינן דילמא אתי לזלזולי ביה כשם בחיפור
כידה כל היכא דאקילו רבנן נבנים חייסינן דילמא קילא ליה ואתי לזלזולי
בה: ועור הביא ראיה מדאתר ר"ב יוסף למילתי אחי מפירם אשתו כיר ומפליג
בי בעל בין לא בעל ולא מפליג ברים בי מסך דאסור למפנה אחרונ דאי ליה
בועל בעילת מצוה ופורם שאת אפי למפנה אחרונה הוא יפן בי הלכתי וכו':
ואין דבריו נראין לי גם אם כתבו בשם הר' יוסף הלוי מגם ז"ל דלא דמי
להאי קילותא דהכא דאקילו ביה טפי מאחרי מת שאסרו חוכן בתפנים המט'
והתירו לו מחמת חופה ובילה כדי לרחות חבילות מעליו אף לאח קבור אבל
הכא לא הקילו חכמים אלא לדרבה החמירו חכמים בחתונים תומר יחיר'
למחות דם בתולים משום מחת ניקפרבו בו דם נדות הילכך ליכא הכא

הגהות

סי' קודם מיקבר המת דאמרי לא חל
עליו חבילות אבל אם נקבר לא ו
ואע"ג דאמיכות דלורייתא וחבילות
דרבנן מ"מ אחמירו בחבילות טפי
מבאמיכו' מירי דהוה בעילת המטה
ועטיפת הראש ופניית המטה:
מהרי"ט

אכה קילוחא דניחום דילמ׳ אתי לזלזולי ביה ומה מהתירו לו לגמור ביאתו
לי׳ ליפסר בעניין אחר כדאתמרינן בפר׳ תינוקת דאי׳ לבו כוקפו ופורם ומה
מהביא ראיה מדלא תפליג רב יוסף בריפתא לימא כלום דמך בריית לית לה
בועל בעילת מצוה ופורם מדתני פירכא נדה ורב יוסף ניחא ליה לעלוני ב
במה דאיירי מתכית ומינה ממעיכן דהא למעכה אחרונה אחר מבעל בעילת
מצוה מיפסה ומן עמא דבר׃ וירושה דבתולות מותר ליפן עם אחרו
במטה הוא בבגדיו והוא בבגדיה דלבלו׳ חמירא ליה מכרה ובניה מיבעי׳
לן בפ׳ דאבות מהו מתיבתן לפל בעלה היא בבגדו והוא בבגדו ונהי דפסט
התם לאיסורא דאיתקיש נדה לאחת רעהו מ״מ בתולות דחמירא ליה מרי
לבל בקירוב בשר דהוי להחמיר ואין להביא ראיה מתוקר ליפן עמו במטה
מפני׳ דמתעתי דקא׳ מאי לאו עמו במטה דלאו דוקא עמו במטה מקום דהוא
קתני וכופה מיטת דמסתמ׳ מיטת׳ סהי׳ יפכה עליו כדי להנות עמו תבילו׳ תני
ר׳ קפרא בתולה מיפלת בחמימי הוחיל וכחמרה ברכה
ולרגים ותלתי מיפלת בחמימי וכבעלת בפמי הוחיל וכחמרה בו ברכה לחדש
ותניא מפני מה אמרו תלתי מיפלת בחמימי וכבעלת בפמי פלם אחת הגהה
אומר מיבעל בחמימי למחר מפניס וכרה לפרם דלפי הוי ליפנה דברכ׳
לאותנותו והולך פקדו חכמים על דברכת חדש פדיפה דגם בתולה לא
הקנת בתו ישראל פיהא פמה עמה תיבעל עד יום פמי החידה מפום
פלמה ימים החמימי בפבת ועם ומב׳ עבה טובה׃ מהרי״ט
והחידה מבר׳ קבועין בכל יום לפה מיפלת בכל יום דמפו׳ ברכה לא קבעו
הכמים זמן מדפריך לעיל ותיבעי בחד בפבת וברכה חיכה עד פעד פלא
לבעול ביום רביעי ער ליל חמימי מפום ברכה לבל תלמיה נדחה דטעמא ד
דפקדו עיקר דלא קבעו לתלמיה זמן מפום ברכה הילכך אם חדש בטל הו׳
יכול ליפח בכל יום אלא בעל מלאכה הוא לא יפח עד בחמימי ויבעל בפמי
תיבעי להו מהו לבעול בתחילה הגהה
בפבת ומסיק והילכתא מותר לבעול מופיא דס בפבת חייב מפום בטילת
בפבת לא תיבעי׳ פתח יפתוט בו בפתה כי הדס הוא הנפע והיכ דהו׳
פוף ואחה מתכיץ למיעבד בפורת׳ פסיק ריפיה לעיב דהוי מלאכה
בין בעב בין במוכחי בפבת רבי יתני מחיכה בוסמה פרש בשר פרי
כרי למיבעל בתחלה בפבת תמרי לית לה רבי והא לא כתיבה בתוב׳ אחר
ליה רבי והא לא כתיבה בתוב׳ להזי לחתפים מתבטלי בכתובה׃
יא אמר רב הונא אר׳ אבא בר זבדא אמר רב אחת בתולה ואחת אלמנה
טעון ברכה בל פבעה ורווק אלמנה מיפלת לבחור אבל פבעה ורווק אלמנה
לעולמן חיכה טעונה ברכה אלא יו׳ אחר אלא הא דתניא אלמנה חכמים
על בנות ישראל פיהא פמה עמה מנחמר ויקח בועז עשרה זקנים
מזקני העיר ואמ׳ לאבימ חמ׳ מהכה במקהלות ברכו ה׳ מתקור ישראל׃
תלתי מברכין ברכת חתנים בבית ח חתנים רבי יהודה אומר לף בבית
האירוסין׳ מברכי אותם׃ אמר אביי ביהודה מכו מפני מתייחר עמה׃
קניא לדרך מברכין ברכת חתנים בבית חתנים וברכת האירוסין בבית
האירוסין כתב רב אחאי דברכת ח האירוסין בעשרה והא אמוראל הנביר
בחלק עליו ואמר מלא פריך אלא עשרה לברכת חתנים בלבר אלא
האומרו עשר׳ אלא בה ועו׳ הרי קידושי׳ בפני עשרה ואתה מצריך עשרה ולא
דברי רב אחאי דלמאי דילפי׳ מבועז

חלה בעל ומצא בתולי וחתם כתפך לבו למכות וחתם פלוני בעל פר פתח כדי
יש מיחתינו לו: תדקדק חכמי תקנו לכתוב יפרע מיתי מפתע רכתוב דרבן
דקל כרב נחמן בדיני וכן תמצע כיבמו׳ ה׳ האשה רבה דקדק האשה מהלך
בעלה למה ומחרו לה תת בעליך ונפרעת וחתם בית בעלה דחין לה כתובה
מוה ומ׳ ומפר׳ ה׳ טעמ׳ מתי תקנו רבב׳ כתוב׳ פלוני תקלה בעיניו להוכיח
וכו׳ תלמ׳ דמתמה דהאם קסב׳ דכתוב׳ דרבן וכן כתם מתני לקמן פ׳ כמרים
לא כתב לה כתוב׳ בתולה גוב מתים ואמה מכי מכני מהיה תפלי בד׳ וגם
מרגניתו מן הזיבורית אמת מרדכן היה ותים על מה סכתבו לכתו׳ בכתובו׳
בחמכם ובכרפת כסף זוזי מתתך דחזו ליכי מדאורייתא אף ל׳ דת דמתכיכן
מרדכב׳ דאמר בפרק בתרא דתכילתין כסף האם בקפוטקי׳ וברפס בארץ
יפרע נותן לה מעות קפוטקיות ומפר׳ בגמ׳ מעוס דקסבר כתובה דאורייתא
היא וקל כל מקום שמנה רשב׳ ב הגהה
במתניתו הלכה כמותו ועוד תביא לפרש לישנא כתיבת כתובתה
ראיה דלקמן פרק חלו בערות קאל לא בטענת פתח פתוח ולא בטענת
לעזר יתומה מבתארמה ובתגרם׳ ים דמים מרחמר מתוהל חכמים תקנו
לה קנם וקאל לעזר בפיט ר׳ עקיב׳ וכו׳ מתמע לי הוי דאורייתא לא ה
רבו אתרה ומפיק רב התם הלכ׳ כר׳ התתינהו: מרדכי
לעזר וכיון דסבירא ליה כר׳ עקיב׳
אלא דים כר׳ עקיב׳ אתר לה תורם לגם למילף תוכם מתפת׳ ומפתה מתוכם:
ור׳ יוסי הגלילי דפליג אדר׳ עקיבא תקיש תוכם למפתה מכאתר הבתולות
ואלא בריכן לומר דר׳ עקיבא הוה דרים כאתר הבתולות לכדרדים ליה הכא
בריית לכתובת אמה ואיהו למה מפרש דדרים הכא מליפכא דכאתר ה
הבתולות אלא ליכ׳ לאוכוחי מידי דר׳ עקיב׳ ור׳ יוסי הגלילי לא ילירי למידרש
ליפכא דאתר אבל לא נהירא האי פירום למידרש כתוב׳ דאורייתא מליפכא
דאתר אלא נר׳ לפרש כן פירוש זה כאתר הבתולות דהיינו כתובת האם וכר׳
כאו כא ללמד מכתוב׳ אמה וכמכא כתובת אמה למד מכאן אף כאן אתמים
דילפינן מנם אתר לא תורתה אף כתובה אתמים ואתמא מאי קאמר אתילכתא
אתילכתא דקל הלכתא כרב נחמן בדיני ול׳ דלית הילכתא הכא כרב נחמן
דאמכאן רב יוסי דהוה בתרתה ולא סבירא לי׳ כוותי׳ דאתרן לקמן בבריית׳
כל פלא מומתם אינו יכול לטעון טענת בתולים אמו׳ דחייסינן מהו׳ מכחים
ולא אתר אוקה אין תרס טורח בפעור ומפירה והא דאתמר׳ בפרק האשה
אחי טעמ׳ תקינו רבנן כתובה וכו׳ האם מה תקינו רבנן כתובה היכא דתקינו
כנון בזמנה פלא תהה קלה בעיניו להוכיחה ורח ל׳ פירש דקל כרב נחמן
דאתר כתובת אמה דרבנן ואע׳ג דאתמרו כל מקום שמנה רשב׳ במתניתו
הלכ׳ כמותו הכא ליח הילכתא כוותיה דאתרי בפר׳ בתרא לתפוקי מדרשב׳
ולא אתר ח

כד קטן הבא על הגדולה רב אחא מפקיה לה מוכת עץ ומחוג אחת לית מוכת עץ
בכמה ובמלא הסיר בתוליה מיבריא והסיר בתוליה לית עדיפא מוכת עץ
ואלכתא כשמואל ומריח לכל מדקאבע ליה למילתייהו אתקני דהכא אלמא
לעניי דיבמה אתפיל והלכתא כשמואל ברבי ועוד אתקי כשמואל דייקינן אחת רבה
מוכת עץ יש לה כתובי מכה בין הסיר בה בין לא הסיר בה וכן הילכתא דהדר
כה בה מהדיא קתני דאמרי הסיר בה מכה לא הסיר בה אבל כלום: אבל כלפה
בחזק בתולה ונמצאת בעולה אין לה כלום דתכן הנושא את האשה ולא מצא
לה בתולים היא אומרת מעולם נתכוונתי ונסתתמה פתחיהו והוא אומר לא
לי אלא עד שלא הירסתיך והיה אקחי אקח טענות ואת רבה אקח טענות לגמרי
מסתם ולית לי ולא כלום וכן הלכה: והכוכל אחד מהן ביהודה שלא בערי חיונו
יכול לטעון טענת בתולי אפילו אחד אחד מהן ביהודה ביהודה
היו מייחדין את הפתן ואת הכלה קודם כניסתה לחופה כדי שיהא לבעל פה
כה ובבגליל לא היו עושין כן ביהודה ברחמנו היו מעמידין שני סופרים לחתום
ואחר לה כדי למעמם את החתן ואת הכלה בשעת כניסתן לחופ ובגליל לא
היו עושין כן וכל שלא נהג כמנהג זה אינו יכול לטעון טענת בתולי: אהייא
דלימא לריש קמא והכי קאמר כל שלא מסתם מיבעי לי זאת אומרת
רבה לעולם לריש קמא כל שלא נהג מנהג בגליל בגליל אחד מנהג יהוד
בגליל אינו יכול לטענן טענת בתולי רב אמי אחר לעול לסיפ וכל שלא
מיסתם פירש הלימא דלית ליה חזקה אין אדם טורח בסעודה ומפסיד ורת
פירש מאי הכי כיון שנהגו למסתם ונסתכ המנהג אנו תולי שבגרמתו נסתכ
המנהג וימאי הו אין לסמוך אחזק תרע לך מהרי בגליל שלא נהג מנהג בגליל
יכול לטענן טענת בתולי מדקתני רבה לעולם לריש קמא שלא נהג מנהג בגליל
בגליל שלא מנהג יהוד בגליל אין יכול לטענן טענת בתולי ודוקא שנהג מנהג
יהודה בגליל שנתייחד עמה הוא דאינו יכול לטענן אבל לא נתייח עמה לעפ
שאין מעמידין סופרים בגליל יכול לטענן והכי קאמר לעיל בבי החולכ
לשם חמיו ביהוד אינו יכול לטענן וכו' הא בגליל שלא נהג מנהג פתח
פתוח לא טענת דמיס שמא לבעל שלא נהג מנהג בגליל מפי סופרים
כו וכמה טענת פתח פתוח שלא מתברר על ידי סופרים: אחר שנת שתים עשרה ל
ואחר שלשת כהני כתובת מנה כר' שלא כהני היו גובין לבתולה ר' מאות זוז
ולא מיחו בידם חכמי ואפי' לא כתב לה כתובה כיון שתקנו הכהני ביניהם
לבני לבתולה ר' מאות זוז הוי כתנאי כר' להם ורוקמין בגמ' והם מפשחות
מיחמנו שתקנו ונהגו ביניהם מנהג זה ואפשר שאבר כתובתה יש לה לגבות
בקרובותי כמו שנהגו כל חותה מפשחה לכתוב בכתוב בכתובתה כן מנבי
כז לה בר' הנושא את האשה לא מצא לה בתולי היא אומרת מעולם נתכוונתי
ונסתתם פרחו והוא אומר לא כי אלא עד שלא הירסתיך והיה אקח
טענות רב ור' שמעון אומר כאחד ור' יהודה אומר לא מפיה אנו חיין אלא
דרוסת חים את רב ור' שמעון אומר כאחד ור' יהושע אומר לא מפיה אנו חיין אלא
קרי היא בחזק דרוסת חים עד שתביא ראיה לדבריה מן יהודה אם מעמד
כח הלכה כרב: ראוה מדברת עם אחד מהם טיבו של זה חים שלו וכתן הוא רב
ור' שמעון אומר כאחד ור' יהושע אומר לא מפיה אנו חיין אלא הדי היא בחזקת
בעולה לנתין ולממזר עד שתביא ראיה לדבריה: היתה מעוברת מה טיבו
של עובר זה חים שלו וכתן הוא רב ור' שמעון אומרים כאחת רבי יהושע
אומר הינה כאחת הלא הרי היא בחזקת מעוברת לנתין ולממזר עד שתביא
ראיה לדבריה: ראוה יותן לדברי המכשיר בה מכשיר בת לדברי הפוסל
בה פוסל בבתה ר' אליעזר אומר אף לדברי המכשיר בה פוסל בבתה וקל
כר' אחאן דרבי ר' אליעזר הוא ועוד דקתני כאחת מאול דאיכפיק הילכת
כוותיה בפר' עשר' יוחסין דתנן אחת אחת מאול היה קורא לפתוקי ברוקי
ואומרים מתי ברוקי מבודקי את אמו ואי אמר לכפר כבעלתי כאחת ואעפ
דאיכא רוב פסולים אלא ואת רבה
כט הלכה כאחת מאול: הוה חרוס ואחרוס דאתו לקמיה דרב יוסף היא
אמר אינו אלא ואינו אומ אין מינו אמר
רב יוסף למאי נחוש לה אחת דהא
ק"ל מוני ועוד הא אמר רב יהודה
אמר שמואל הלכה כרב הא דקאמר

הגהה
ואינו מכחש לה בלשון תוספ' יכול
להוסיף אפילו מאה מנה חפילו
מאיזו שחכחש כדתנן לקמן אם רצה
להוסיף אפילו מאה מנה מוסיף:
מרדכי

הגהה
אומר מנה לי בידך והלה אומר אינו
יודע רב הונא ורב יהודה אמרי חנ'
ורב נחמן ור' יוחנן אמרי פטור והכי
ק"ל דפטו' ובמעות והא אומ' אינו
יודע אם נתחייבתי לך מעולם אבל
אי נתחייבתי לך אבל אינו יודע אם
פרעתיך לך חייב כדמשמע בהגזל
בתרא וברים כל המשלים אבל במער"ב
התובע אבועה אבל במער"ב
דלמפסי פסק מהא ירא להשביע את
התובע מבועה כעין דתוריית עושה
ועוד כתב דאם חזר וט ען נזכרתי
בעכמי מהחזרתי לך נאמן בשבועה
ובלבר אלא יהא לתובע עדו בקיום

הדרן עלך בתולה נישאת

האשה

מכתלמנה או מנתגרשה והיא אומרת בתולה נישאתי
והוא אומ לא כי אלא אלמנה כמאתיך אם יש עדים מיפתה א
בהימומ ורחמה פרוע כתובתה מאתיים רבי יוחנן בן
ברוקא אומ אף חילוק קליות רחיה: טענת דאיכ' עדים הא ליכ' עדים הבעל

הגהה
מהימן ואף מבעל דתורייתא לא בעי הא דלא קתני אם יש עדים מניפתי
לעפ מהיא תובעת מאתיי והוא אומ ברבריבי מפרש בירושלמי מפרש דיש
לה במה אלא חפציהן ליה כמוד מקפ בים להם מאתיים ואין יכולת בקרקע
מפרש דהוה ליה כהודאת בעבור בעבור קרקעו דכתיב בעבור היה
קרקעו דכתיב ואפי לבתר דתקינו נובה ואפי לבתר דתקינו נובה
ממטלטלי לפי מה שיגבו יכול לומ' פרעתי כרבי יוחנן דאמ' הטוען אחר מעמד
בית דין לא אמרי בלום הילכ' הלי מנה דמודה בי' הוה ליה סילק כיון דאין לו
טענה ליפטר בשבועה ואחילך מנה הוה לי' כופר הכל ופטור מבשבוע והכי איתא
בירושלמי דפרקין דגרסינן שלשין דיבורים ומחקו אין פחות מפנים: מכאן
ואילך אלא אומ אחם ואנה אין אדם בן עזאי אי הוא לא אדם ואנה אין הטענה
יפה בע וחכמי אומרי אין ההודאת ממין הטענה כלומר אי אפשר להודאת בקרקעו היא כאי
כמי דפטרת ליה בה אלא פנים מ"מ כיון שהודאת בשלמי הוי כאלו נכתב בפטר
והכפירה הוי כמטלטלין ובעי עלה הא אם ההודאת ממין הטענה יהא חייב
והכא כמי שההודאת ממין הטענה כלומר מהרי אין לה פטר והיא טוענת
מאתים והוא אומר מנה ופרי' כ"ע מודי שהוא חייב לה מנה פירוש שהיה יכול
לכפור בחותנ מנה שהטוען אחר מעמד בי' לא אמר פלוס הילכך כיון
שיש לה פטר על אותו מנה ומעבור קרקעות הוי והיא תובעת ממנו מאתים
והמוציא מחבירו עליו הראיה ומתניתין אחיא כרבן גמליאל מפרש דיש
ברירה ובריה ואלמנה נמי חפציהן טענת שיורפין ברירה כיון דטענינן ליקומי

ב תל ליפד מרקרין לפני הכלה בית שמאי אומרים כלה כמות שהיא ובית
אומרים כלה נאה וחכמה תאמרו להם בית שמאי לבית הלל לדבריכם הרי
שהיתה חגרת ו סומא אומרי לה כלה נאה וחכמה והתורה אמרה מדבר
שקר תרחק אמרו להם כלום מי שלקח שקר מן השוק יסבכנו בעיניו או
יגננו בעיניו הוי אומ' יסבכנו בעיניו מכאן אמרו חכמי' לעולם יהא דעתו של
אדם מעורבת עם הבריות אמרו עליו על ר' יהודה בן בתירא שהיה נוטל בר של
ג אדם ומניקר לפני הכלה ואומ' כלה נאה וחכמה: אמ' ר' שמעון בר נחמני אמ'
רבי יונתן מותר להסתכל בכלה כל שבעה ימים לחבב' על בעלה ולית הילכת'
כוותיה ויש רבה שבעה ימים עיקר רחמנין שהוא עיקר החיבו' לכל בעלה
מוקר רחם לה כן מי יעיד מיכתה בחיכומא ורחמה פרוע ולישקי רחפי' שעה
אחת אסור להסתכל שלש כיון שרואין החיכומא שעמו ואומרי' זו היא של כלה
עלמי' היינו ערות הי כמי רחיית החיכומא כשהיא עליה ו פריעת הרחם הין
ד זה הסתכלות בפניה: תנ' מעבירין את המת מלפני הכלה זו וזו מלפני מלך
ישראל אמרו עליו על חבריו המלך שעבר מלפני הכלה ובחנוה חכמי' מכלל
דשעיר עבר והא תנ' רב יוסי אפילו לתיל דאית כשיה שתחל על כבודו כבודו
ה שחול מלך שתחל על כבודו הין כבודו שחול פרסת דרכי הוא: תנ' מבטלין
תלמוד תורה להוצאת המת ולהכנסת כלה אמרו על ר' יהודה בן בלעאי שהיה
מבטל תלמוד תורה להוצאת המת ולהכנסת כלה אמה דברי' אמורי' בשאי שם
כל ברכו שבע יום לו כל ברכו הין מבטלי' אלי דקתני' מבטלין בכל שהיה
ואף רחמרינן בפרק קמא דמגילה את מבוה ותלמוד תורה את שבוה עדיף
כרקתני מבטלין וכו' אלי דקתם את שבוה לגבי מילי אחריני רחיירי
בהו אתם דנהיגי דווקא את שבוה והא רחמרינן בפרק ואלו מגלחין את
בעיר כל בני העיר אסורי' בתלמוד ותוקי לם ברליכ' חבורת אבל היכ' חבורת
מתחלקו בני העיר לחבורו' שתשעתן כל חבורה וחבורה את שלה בפני
עצמה אין חבורות אחרות כריכות להתבטל מלאכתן היינו שלה בשעת
הוצאת המת אבל בשעת הוצאת המת כולן כריכין לבוא: ים מפרשי הא
דתקתני מבטלין תלמוד תורה כלומר רשאין לבטל ומביאין שער לדבריהם
שהיתה דמגילה דמעמע דווקא את שבוה עדיף שתלמו' תורה אבל את תלמוד
לא ואין חובה לבטל אבל רשאי לבטל והא דתניתי רחייה על את שבוה שהא
דתקניה מבטלין תלמו' תורה הכי פירוש את שבוה עדי' ואי' לבטל שהא דתקניה
דרשאי לבטל בשאר מקום שמעיקן דאת שלו לו קוברין עדיף שתלמו'
תורה ואינו: ועוד מביאין רחייה שהא דתקניה רחמרי עלין על ר' יהודה בן
בלעאי שהיה מבטל תלמוד תורה שהוצאת המת ואי כל שאר שהיה לבטל את
שלו רבותים דר' יהודה בן בלעאי שלא ורחי ואתמרי על שאר ר' יהודה בן בלעאי שהיה מבקש עצמו בחיבו ומבטל תמיד: ועוד מביאין רחיה
מן הירושלמי דגרס פר' בתרא רכלים הין מרקדקין לא בתת ולא בכלים
בבית המדרש ר' יוסי הוה יתיב ומתני והוו תמן מתניתא תמן דתנן לא אמרו
לו כלום שלא דיבר לא אמרו לו כלום שלא רצות הוא למי שירצה יבא ויספוק
לו שרפ' יפה ולמוד: ואיהו ליתני דהתם דקאמר דבטילתה בכתיבתה
תור על דרך חובה והיא דאת שבוה הא דפריסת שת שבוה לאו דווקא
והיא דר' יהודה מייתי קייתתא מיבית לעפ שהיתה תורתו תומבותו ולא היה
לו עסק אחר אלא תלמו' תורה היה מבטל וכפ שאר העם: והיא דירושלמי
הכי פירוש הין מרקדקין בבית המדרש כהן שיושב בבית המדרש וטומאת
מאהלת עליו הין מבריכין אותו לבית דבשר דמותר לטמא' לתלמוד תורה
ונמצא דיבר פליגא דלא אריא אלא בבית הפרס וחוכה לארץ אבל טומאה ד
דאורייתא לא: וכן בכלים אם היה יושב בבית המדרש ולבום כלאי' הין
מזיקין אותו להפסיטו ומייתי תרי עובדי דבעיל דבהן ויתיב לא אל ר' יוסי
לבית ועוד מייתי מובדא דחניכא רבי אחי הוה יתיב ומתני אר אמ' לחברים
את לבום כלאי אל רבי אחי אלא תלוך והב לי בירושלמי בפר' אלו עוברין
נמו בעלית בית הרום בלור התלמוד קודם למעשה רבי אבהו אלא לר' חייא
בריה בטבריא אלחון אמרין גומל חסדי הוא אלא ואמ' לי אמבלי הין קיברי'
בקסרין אלחתיך לטבריא כבר נמנו בעלית בית הרום התלמוד קודם למעשה
רבנן דקסרין אמרי הרא דתנית' בשים אם אי מיעשה מעשה אבל הין אם אי
מיעשה מעשה המעשה קודם לתלמוד: וכמה כל שרבו אמר רב שמואל בר
הוא מפתיה דרב תריסר אלפי גברי ומית' אלפי מיפורי ואמרי לי' תריסר אלפי
גברי ומנייהו מית אלפי מיפורי: אמ' רב מתת ואתיא ר' אמי ואי תימא
ר' יוחנן כנתינת כך נטילתה בשעים רבות והכי מילי למתן דקרי ותני אבל
למתן דמתני לית ליה מעורר: כתב רב אחאי מחילה שמעיקן דלמתן דלא
ו קרי ולא תני הין מבטלין עלי אם יתעסקין בקבורתו: ואיהו לעניין
עשית מלאכה לא מפליג בפ' ואלו מגלחין אלא כל בני העיר בטלין היכא
דליכא חבורות אבל למתן דלא קרי ולא תני ובאתם ים מפרסים דינה כמתן
דלא קרי ולא תני ים מפרסים כיון שהיה מצווה לקרו הין לזלזולי בה מפני
חבורן קריית כיון דלא נכתבות ומסגחת על לימוד בעלה ובניה רחויה לכבו'

כמתן דקרי ותני כדאמרי' בברכות פ' היה קורא גדולה מבמחה מהבטיחן
הבא לבמים יזקר מן התבוי מב' במים מתנו': אל רב לרבי חייא במים במאי
זכיי' כתקרוני בניהו בבי כניסת ותתבוי לרבי ותתחרי לנברייהו עד דאתו
מבי רבנן: ומודה ר' יהושע בחומר מרים זו על לחיך היתה ולקחתיים ממנו ז
מהוה כתן מהפה מאסר הוא הפה מהתיר ואם ים עדיס מהית' על לחבו
והוא חומ לקחת' היתנו לינו כתן: רבי פי דמייתי מהיור' לינו יודע מהית' על
לחבו אלא על פיו על זה ובראה דפי' אם יודע כמי מהיתה על לחבו ותובע
למחזיק בדין כתן דמה לו לפקר דינין מהוא מוחזק בה מבי למיתי לי' היתה
על לחבך מעולם הילכך כי אמ' על לחבך היתה ולקחתיו היתנו כתן תדע
מדקתני פיפח אם ים עדים מהיתה על לחבו לינו כתן וכו' מה בריך עדים
ליתני אם הוא יודע מהית על לחבו ועור דאמרינן בגמ' ולימני מדה זו מלך
היתה אמת אין חילוק בין מהוא יודע ובין מלינו יודע: העדי מאמרו כתב ה
ירינו הו' זה לבל לבוסי היינו פבולי עדו היינו הרי זו כתני' אם ים עדי מהו'
כתב ידם הו מהיה כתב ידם ונפח ממקו' אחר אין כתני': אמ' רמי בר חמא
לא שנו אלא שאמרו לבוסי היינו מחמת כספות לבל לבוסי היינו מחמת ממון
אין כתנין מאי טעמא לפי שאי' לדם מפיס עצמו רמע: אמ' רב יהודה אמ' ש ויו
רב הלוה סטר חמכה הוא זה לינו כתן דקתם מתן חילוק דקתם לוה פטיט
כל כתיבי ולא דקתם מלוה תבוה עלין ברכה אל דקתמרי עדי' כתב ידם
ונפח ממקום את פטיט דלא מהימני ואי דתי' כתב ידם ונפח ממקו' את אמתי
לא מהימני את אבי לפול דקתם מלוה וכנון מחב לאחרי כלום מחב לאחרי
בדיבוריה כנון מחייב לאחרי אין נכסי מיוכל לפרוע את מחוב זה כדר' כתן
דתניא ר' כתן הול ומכיין לנום מתון בחבירו וחבירו בחבירו מוכיחין מזה
ונותנין לזה את אל ונתן לאחר חסם לו: ואת ולהימניה במיגו דאי בעי מחיל
כרחמרינן המוכר סטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול ואל דהאי לאו מיגו
הוא מאין דעתו למחול ולהפסיד חובו אבל במה מלומר סטר אמנה הוא
לא יפסיד חובו מיגו דעבד מהלוה היכן גזלן לא יעבד מעותיו ואכתי להימניה
במיגו דאי בעי מכנע ליה ולא מעיק
ליה ואל דכבר חיתחזק כבי דינא ותו
ליכא מיגו כרחמרינן כפ' זה בורר
גבי ההיא איתתא דנפק סטרא ת
מתותי ירים אי כמי מיירי שהסטר
ביד פלוני והוא הדין כמי דאלא אכי
למימר פרוע הוא: ואכ"ת דפרע
לבעל חובו אחר שאמר סטר אמנה
הוא ובא לגבות מן הלוה כתב ה
הרא"ש אל דגבי ליה מיכוח כיון ד
דמעיקרא לא אמנה לגבי לחבריה
דאחרינן לאיפתמוטי מכייהו הוא דאמר לגבי לוה כמי לא תפסיכן ליה
בהכי דהא אי לא פרע לאחריה מרידיה הוא מפקינן מיניה דלוה ויהיבנא
ליה אמתא דפרע להו מרידיה גבי מיניה דלוה אלא גרע מאחריה:
והא יוכיח אל היה אומר דאם תבע בעל חוב בכר לגבו' מסטר זה ובא הלוה
ואומר סטר אמנה זה ים לרון בזה כרבי הרב אלא אמר זה אלא לרחות
את בעל חובו אבל אם אמר הלוה בלא תביעת כ"ח כר' דלגבי עצמו מהימן
דהודאת בעל דין כמאה עדיס דמי ולגבי ב"ח אינו נאמן וכן מיסתבר ואף
אם לא נודע לנו בשעת הודאתו שהוא חייב לאחריס כיון שנודע לנו אחר
כך חיגלוי מליקח למפרע מכיון לחוב לאחריס ולאו כל כמיניה: רב
אמי אמר לעולם דקתמרי עדיס ודאין כתב ידו יוכח ממקום אחר ודקתמר'
אתאי לא מהימני כדרב כהנא דאמר רב כהנא אסור לאדם שיאמר סטר
אמנה בתוך ביתו אבל מכ"ל תסכן בהלוך עולה ואמר רב סיפא ברי' דרב חידי
סת מרב כהנא עדי' שאמרו אמנה היו דבריהם אין נאמנין אם כיון דעולה
היא עדיס לעולה לא אמר אלא אם ירעו בשעת שתתמו ר
סהיה סטר אמנה ומוב שתברר להם
מהימני: אר"ב אסור לאדם שיאמר
שיהא סטר פרוע בתוך ביתו מפ'
אל תסכן בהלוך עולה תד סטר אמנה מד סטר פרוע כם סטר אמנה אבל
סטר פרוע זימנין דמסהי ליה לפטיטי דספרא פי' עי' אותה שהיה שמתלי
למהוקן אחר ספרא לו לפטיטי דספרא הילכך לא פסיק ביה למיקרי עולה
ואד סטר פרוע היה לו ליזהר אחר ספרא לו לפטיטי דספרי אלא יאמרו
אבל אין לפרש מפוס שהייתו לפטיטי דספרי קרי ליה עולה דמה שפע
בזה: ויתמר ספר שיינו מוגה אמר רבי אחי עד שלשים יום מותר
למחותו מיכאן ואילך אסור למחותו מפוס שאמר אל תסכן בהלוך עולה
פרעי ס"ת נביאים וכתובי' ואפשר שפי' כך מפוס דבימי רבי אחי לא היה להם

הגהה

ועור יש הכא שמתורה זיכתה לו
החוב אל זה היינו יכול למחול לעבד
דמוכר סטר חוב ים לו למחול היינו
מפוס דקנייניו מדרבנן והכי מסתע
בפ' מי שמת דקתמר ואי מ"ר דרבנן
אמאי היינו יכול למחול אלמא בשדי
דאורייתא היינו יכול למחול ר"ת ורי'
פסקו כר' יהודה דר' יהודה אמר מפוס דבר' יהודה מכר

כתובים בפריס אחרים ולא לתצט בפריס שמכויים לנו עתה דאם נמצא
טעות בגמרא או בספר מכוסקים יכול להתיר האסור ולאסור את המותר
ב ולזכות את החייב ולחייב את הזכאי ואין עולה גדולה מזו אמר רב נחמן
עדים שאמרו אמנה היו דבריהן אין כאמנין אלא דברינו אין נאמנין
אלא בר רב אלפי אמר אמנה היו דבריהן אין כאמנין מודע היו דבריהן נאמנין
אלו נשתתק היאך ניתק ליכתב והאי לא ניתק ליכתב : ומיירי באין כתב
ידן יוכח שמעון לאחר שראתני בשעת בית ניתק ליכתב הא ניתק ליכתב מהימני
אם כן עכ מיירי כשמעד ואין כתב ידם יוכח ממקום אחר לא מהימנו
ממום שאמרו בפניהם ושלכתה אמר בר רב אלפי : עדים שאמרו
אנחני היו דבריהן נאמנין וכי אתו לקיומי דרב אמר להו זילו קיימו ואכתבו
ואתו לגבאי : עד אחד אומר אנחני ועד אחד אומר איננו אנחני רב פפא
אמרי תרוייהו בפטורא מעליא מסהדי והא דאמר אנחני הוה אחד ואין דבריו
על אחד במקום שנים : מתקיף לה רב הונא ברייה דרב יהושע אי הכי
תרוייהו נמי אלא אמרינן הני למיעקר מהדותייהו קא אתו ואין דאנחני
מילתא אחרינא היא מהימני הכי נמי למיעקר מהדותייהו קא אתו והילכתא
ג כרב הונא ברייה דרב יהושע : תנו רבנן שנים שהיו תאומים על המטר
ואתו ובאו שנים ואמרו כתב ידם הוא זה אבל לנאמנים היו קטנים היו פסולי
עדות הוו הרי אלו כאמנים ואם עדים שהוא כתב ידם או שהיה כתב ידם
יוכח ממקום אחר מטר מקרקע עליו ערער והוחזק בבד אין כאמנין ירושה
היא דקאמר מקרקע עליו ערער והוחזק בבד לאו דווקא דהוא הדין נמי
אם הוחזק בלא ערער דכיון דמקויי בבית דין הוא בתר בי דיכא לא דייקינן
דוקא לא קיימוהו עד שנתברר להם שהוא חתימתן אלא שבימיהם לא היו
כוהנים לקויים חתימת הערי בבית דין בלא ערער אין כאמנין ומצבינן ביה
תרי ותרי כיצד העדי החתומים על המטר אפילו אלו מעידין עליהם שהיו ב
בפולין הוו כאילו שנים אחרים מעידין עליהם שהם בפריס דחזקה דמלוה
לא מתחים עדים פסולים על מטרו והך חזקה חמיכא כעדים ולא מיירי
דמעידים שהם עתה בפולין דאחזה לן הוה כריך תרי ותרי כיצד הבפולין
לבתרי הן דלא מעידין עדים החתומים מעה שהם הין עומדים לפנינו דהוו
מצי אמרי בפולין הן אלא מיירי דקאמר בפולין היו בשחתמו המטר ועכשיו
בפריס הן כך פירשו התוספות ולי נראה דאפי לתרי פסולי עדות הם ב
גם עכשיו לא מהימני לפסול המטר שהרי מן הדין תלינן שכתב ידם יוכח
ממקום אחר היה לנו להאמין לאחרונים שהרי אינם באים לזייף חתימתם
אלא מגרעין המטר בפסול אחר והאי דלא מהימני השתא דאתכן שהרי
דכל מטר שנכתב ונחתם בלא סוס בפסול נחתם הילכך אפי לתרי אחרי פסולי
עדות הם עכשיו לא מהימני לפסול המטר כיון דכתב ידם יוכח ממקום אחר ;
אמר רב נחמן חוקי תרי לבהדי תרי וחוקים ממונא בחזקת מריה כרפי והא
דקתני אין נאמנין לאו דליהוי מטרא מעליא למיגבי בה אלא דלא קרעינן
ליה ואי תפיס מריה והדר אתי האי ותבע מיניה לא מפקינן מיניה והא
דתנהי תפיסה מספק כתבתי בפרק רבית גבי תקנו כהן מוכיחין חותמו מידו
ומיירי בדתפיס קודם שנולד הספק אי נמי מאחר הכא במטען בריה :

ומצאתי בשם הר יונה ז"ל כתוב הגהה
דתפיסה לא מהניא אדאמר לקמן ורבינו שמואל בר אלחנה נבי אלמנה מתפסה
בקרקע דאמרינן לה מאן שם לך ולא מהניא תפיסה אלא מיירי הכא כשהתפיסה
בד' או שהתפיס המלוה קודם שבאו עדים : והר מאיר הלוי כתב דאף
תפיסת בית דין לא מהניא דאף הם התפיסה בפניהם מוכיחים מידו כ
כדאמרינן בחזק הבתי הכנסת אחרינן ליה ואלן מפקינן ליה מזילותא דבי
דינא לא חיישינן וכי תימא הא במקרקעי מצו דקרקעי בחזקת בעלים עומדת
אבל במטלטלי לא הא לאכחן בבד דאפי במטלטלי אמרי הכי היכא מועלת
התפסת בד' דאמרינן התם לא שכח הכי ולא שכח הכי אדרבתה במטלטלין
לא כתבינן דילמא מיפתדפו מקרקעי דמלוה מייתי הכך פלגי ומרע ליה
למטר ולית לאיסתלוקי מיניה מעמא הא היכא לאיסתלוקי מיניה אעפי ש
שכבר הוזדהו בד' חזקין ומוכיחין תמן אפי במטלטלין ואין בהם משום
בכל אלו הדברים דהיינו דאמרה שהם שמה לעצמן אלא מיירי שמתה נכסי
היתומים בכתובתה ואתה הוקרו הנכסים דאמרינן אין מוחתם כלום ולא
יצאו הנכסים מרשות היתומים ברשות הוקרו וההיא דאמרכתה דקאמר אי
מרע למטר מנכתב ונחתם בלא סוס בפסול נחתם הילכך אפי לתרי פסולי
דכל מטר שנכתב ונחתם בלא סוס בפסול נחתם היכא דאמרע למטרא
עדות הם עכשיו לא מהניא אפי לתרי פסולי עדות הם אלא מיירי דמרע למטר
בעדי פירעון אבל אם היה מכיר עדים להכחיש המטר כיון שהתפס לא
מפקינן מיניה כיון מטען בריה אלא אמרינן דלמא מהניא תפיסה שלא בפנך
דאמר ומן בבא בכוף החדם דאמר בולו למאכיר דבהני אין לתופס טענ

הגהה
ורבינו נרחה לו להעמיד הברייתא
בעדי מוכר פי כגון שנים שהתמו
על מוכר ואתו ושנים אחרי אומרים
קטנים וכו ולכן מחזיקי עידי מוכר
בחזקת כשירי וכוקי ממונא בחזקת
הלוה שים לו המוב ולהכי קתני אין
נאמנין דאוקי תרי בהדי תרי ואוקי
עידי המוכר על חזקתם והממון
בחזקת הלוה מפריסת
מהרש"ל

הגהה
פסק רבינו דאם קבלו הדיינין
עדות אלא בפני בד בדיעבד הוי
עדות כדאמרי הכא דהכחש מיהא
הוי ים דאחין דכל עניני הזמה יש
חידוש הוא ולא גמור מיכה : ורבינו
הוכיח מפוש דלא הוי עדות והכי
פירוש מכחישין הערי אלא בפניהם
דהכחשה לא הוי חוב הפרים כלל
אלא חוב רבעל דין והרי הוא לפנינו
אבל אין מזימין את הערים אלא
בפניהם דהזמה לא הוי חובתן והכי
מכיון נהי דהזמה לא הוי אפילו
בדיעבד הכחשה מיהא הוי פ"הגאון
בתרא : מהרש"י

בריה אבל כל היכ שהמוחזק במטלטלי טוען בריה אין כח בד להוציא ידו :
בר פטיא זבין נכסי ליתו בי תרי ואמרי כשהוא פוטה זבין ואתו בי תרי ואמרי
כשהוא חלים זבין אמר רב חסדי לוקי תרי לבהדי תרי ולוקי ממונא בחזקת
בר פטיא ורווקא במקרקעי הוא דאמרינן הכי אבל במטלטלי הוו בחזקת
המוחזק בהן עתה כדיעוכח בכתי מקומו"ר הסוג גבי המחליף פרה באמר
דפריך ולימא ברפוס דמקן קאי ולימוי לידך המוכיח מהבידו עליו הרחים
ומוקי לה דקאי בחנם ולא אמרן אלא היכא דאית ליה חזק דאהבתה אבל
ליח ליה חזקה דאהבתה אמרי כשהוא פוטה זבין וכשהוא פוטה זבין : כתב
הר"מ מאיר הלוי ז"ל נכסי שנתנו לו במתנה הוויין ברשותו ואם הקנו לו לוקם
בקניין או בחזקה על ידי אחר דקנאם קניין גמור ואין מכיריו בהן כלום
אבל קנה נכסים אפילו זבין לו על ידי אחר לא זכה בהן זכייה גמורה דזכיית
המקח היכה בחיי מכח המוכר בלבר עד שיהא גם הלוקח בר דעת ואחוי
להקנאה כי קרוב גם הלוקח להתחייב לו בדמים ואדעתא דהכי קא מקני
ליה ואם אין בו דעת להתחייב בדמים שיוכל המוכר להוכיחן ממנו בדין לא
נתקני ואין ליה אבל מתנה זכין לאדם אלא בפניו ואי ליה זכייה לפוטה מידי
דהזה לקטן דאית ליה זכייה הואיל ואתי לכלל דעת גם זה היה עתי חלי :

אמר ר' יהודה אין מזימין את העדים
אלא בפניהם ומכחישין את העדים
אלא בפניהם : והזמה אלא בפניהם
מהי דהזמה לא הויא אלא בפניהם
הויא : אמר רבי יוסי אין מקיימין
את המטר אלא מטר מקרע עליו
ערער והוחזק בבד אמרי נהרדעי
אין מקיימין את המטר אלא מפני
שטרי עדות ושתי כתובות והנח ם
מלכלוס בעליהם אלא שני ובטופי
לא פליגי דרבי לקי דלרבי לקי
מקיימין את המטר מפטר מקויים מאחר שמקויים מעמים : ורב ששת
אל גרס אין מקיימין המטר אלא מטר מקרע עליו ערער ואם הוחזק בבד
ואי גרסת אין מקיימין המטר אלא מטר מקרע עליו ערער ואם הוחזק בבד
היא דמאחר שמערערין עליו לומר שהוא מזויף היאך יקיימו אותו אלא
מעמידה דידיה מזה מרובה לקיים אותו ועוד דאמאי דאם לא קרע עליו
ערער מקיימין מאחר דאמר רב טימי בר אלפי וביוסף מתחת ידי אחר אבל
מתחת ידו לא חיישינן דילמא זייף ואם לאחר שתי שטרות מתחתם
אחת אומר לו דלא המרינן פיהוא פסולין דמאחר זייף אחד מהם בידו דהכא
הוא דווקא דאי פיהוא לא מכירין אנו שהוא מכירו מדאתן
אחתימה נאחתימה אבל היכא דמכירין אחתימת ידי העדים בטבעיות עין אם
אין זיוף דזייפי זייף הוא ניכר ומדברי נלמוד דמי שים לו שתי שטרו באחתימת
שני עדים פחין לקיימן אלא בטבעיות עין ולא בדיוקו : ואת ביוסף מתחת
ידי עצמו חיישינן דילמא זייף הכ אם העד סופר לפי ביוסף מתחת ידו אחר
זייף מקיימין מאחר דאמר רב טימי בר אלפי וביוסף מתחת ידי אחר אבל
מתחת ידו לא חיישינן דילמא זייף ואם לאחר שתי שטרות מחתימת
אחת אומר לו אלא המרינן פיהוא פסולין דמאחר זייף אחד מהם מכירו דהכא
הוא דווקא דאי פיהוא לא מכירין אנו שהוא מכירו מדתן
אחתימה נאחתימה אבל היכא דמכירין אחתימת ידי העדים בטבעיות עין אם
אין זיוף דזייפי זייף הוא ניכר ומדברי נלמוד דמי שים לו שתי שטרו באחתימת
שני עדים פחין לקיימן אלא בטבעיות עין ולא בדיוקו : ואת ביוסף מתחת
ידי עצמו חיישינן דילמא זייף הכ אם העד סופר לפי ביוסף מתחת ידו אחר
זייף מקיימין מאחר דאמר רב טימי בר אלפי וביוסף מתחת ידי אחר אבל
מתחת ידו לא חיישינן דילמא זייף ואם לאחר שתי שטרות מחתימת
אחת אומר לו דלא המרינן פיהוא פסולין דמאחר זייף אחד מהם מכירו דהכא
הוא דווקא דאי פיהוא לא מכירין אנו שהוא מכירו מדתן

חברו ומפיר דמי הלי דיוקא דרבה כיתא דדייק דכי היכי דכתבהו נזכר על יד
הכתב יכול להעיד הכי נמי כשנזכר על יד חבירו אבל לפירוש קתני מה בריכי
לדיוק דרבה הייכו מימרא בפה דר' יוחנן הילכך פירוש בתרא עדיף וטפי
מסתבר ומתי ורחה שים לפתוך על דברי בתון מיוכל לחתם עדו הנמסר
לו ולהעיד עליו אחר כיוצא בו אבי ואין לחתום לפירעון או למחילה דלמה רחית ליה
למיתר רחם לותח דפרע חייבני לי לאורועי לסהדי פלוי יתתוו או פלוי יעידו
ויהיו הוא דאתפיד אכפיתי חייבני להו לעצמו מתי מי ואם מכח הער מהו ם
מיזכרו בעל דין רב חסדא אתר אסולו לעצמו מדכר רב לעני אתר לעצמו לי
והילכתא לעצמו לי ואי מורב מדרבנן הוא לעני לעצמו כי הא דרב לעני הוא
ידע בהדותא לרב בהכא אל מידכר מר ההוא סהדותא אל לאו ולא הכי
והכי הוה אל לי ידענא לסוף דיכרי
רב לעני חזל לתסהידי ליה חזייה לרב
כהנא דקא מחם אל תי סבר דעלך
סיפוכי הכא רחיק הכספים ואדכרי
ואדכר הזוכר ערוחיו יכול להעיד עלי
לעולם ואין צריך לפקפק ולומר אולי
כיתים הדב כלי ואיכו זוכרו על בוריו
אל כל כיתה דדמי עלה הכספי ומיזכי
יכול להעי: זה חותם זה כתב ידי וזה
כת ידו על חבירו הרי זו כחתמי
זה חותם זה כתב ידי וזה חו זה כתב ידי פרישים מיפטר עיתהם אחר דברי ר'
וחכמי חומרי אין בריכי מיפטרף עמהם אחר אל כאתן אדם לומ זה כתב ידי
כפיתמי לומ לדברי ר' על כתב ידו הם מעידין לדברי חכמי על מכח מכשטר
הם מעידי וקיימא לן כרבכן: ומתוך הירושלמי מוכיח דאם העדים מכתבו
לגמרי התלוח דאף מתוך דאיתת הסטר אינן זוכרין אותו מודו רבכן דבריכי
לפרף עמהן אחר דברי בירושלמי על מתניתין דהכ' תני כותב אדם את
עדותו ומעידה אפי לאחר כמה פנים: רב הונא אמ יהוא פיהא זוכר עדותו
ר' יוחנן אמ אפ אפי אינו זוכר עדותו ומוקי לה דרב הונא כגון שר' יוחנן והכי פירש
דפשיטא דהיכא שמעידי לקיים חתימתם זוכרין ההלוחה בלא רחיית
הסטר אין בריכין לפרף עמהם אחר אין לפרף עמהן בחים
להעיד על ההלוחה מעידין כמי על הסט ואם זוכרין על ההלוחה על ידי
רחיית הסטר אפי רבכן מודו דבריכין לפרף אחר עמהן אין הסוק כי פליגי
הוכ מזוכרי ההלוחה על ידי רחיית הסט רבכן סברי הואיל ועל ידי רחיי הסט
הן זוכרין זכירתן זכירה והוי כאילו העיד על מכח מכשטר ור' אבר זכירתו
לאו זכירה היא ואינן מעידין אל על כתב ידם הילכך בריך לפרף עמהם אחר:
והכי מייתי הך ברייתא כותב אדם עדותו רב הונא אמר בריך שיהא זכור
עדותו בלא רחיית הסטר כרבי ואל מעיד יחיד על כתב ידו ורבי יוחנן כרבכ'
הא דתניכן לברבי רבי על כתב ידם הם מעידים פי' לעולם אינו חוסבין
חותם כיעידי על כתב ידם ואתי אמרו בעידי מעידין על מכח מכשטר וכן
לרבכן הכי' אמרו בפי מעידין על כתב ידם אינו חוסבי' חותם כיעידין על
מכח מכשטר אבל אין לפרם רבכתם פליגי אבל אם פירשו הכל לפי פירושו
דאם כן הא דקתני בסתוך הו ליכא תרי אל אחד לכתוב חתימת ידיה לחכמת
ז הוה לי למימר מיתמרו לו מיכרם בהדיא ם מעיד על כתב ידו: אמ רב יהודה
אר מכיס התחומין בסטר אתא לאתר מהן בריכין מכוס מן הסוק להעיד עליו
כי היכי דלא ליפוק מכי ריבעא דאמוכא לפותא דאר סהדי וכן הילכתא ואי
ליכ' תרי אל אחד מהי אתי לכתוב חתימת ידיה לחכמת ואמרי ליה כבי דיכא
ואחזקי לי דלא כריך אי ליהסהודי אחתימת ידיה ואזיל ליהו ואהי ומקהדי
אחריך ודווק לחכמ אבל אתבילת לא דילמ אמכח לי' ליכים דלא מעלי וכתי'
מעלויה מהי דבעי ואתן הוכיח עליו כת ידו גובה מכספים בני חורין ואע
מכמן רב אחא אל וכן הרמכם ז"ל וכן ר"י ז"ל מיכול לומ פרעתי מ"מ ליכ לאיחם
מחי יטעון החתת אלא לומ אתכו כלום וכל האומר לא לויתי כתו לא פרעתי
דמי ום אחומרי דלא מכי למימ פרעתי דהוה אמכר אחין בו אחריות
דאע אחיכו גובה מאמוכאכרי לא מכי למימר פרעתי דמכי אל אמרת בירך
אחי בעי ואיהו חיכ למימ אתוך אחי עליו עדים לא חכם לתבוע כתב ידו וגם
סט אים עליו עדי ים לו קול ולא מיכסי ליה אבל כתב ידו פעמי אחדם מוכח
יח מאכר לו כתב ידו: אמר רב יהודה אמ שמוע מר ודיין מכטרפין עם מר אחד
אתו כסטר מעיד על כת' ידו ואמי עדים מעידי על כתב יד אחר אין הדיינין

הגה

ברדום דהאי דאמר לא ידענא הוא
לבעל דין דאי בפני בית דין הוא
אתריכן כיון שהגיד חוכו חוזר ומגיד
ואע פרק גט פשוט גבי ההוא תגר'
דהוה חתום עלה רבה בר בר חנן
וכו' מורבה מדכרן לא דקתמתע
דאתרם אחר לא מכי הדר:

ועוד האריך
מרדכי:

מודה הלא בעי קיומי מפרים מהדרי
עיין במרדכי:

הגה

מפתע דאפילו בסטר מקיימי חייבי
אמת זייף והא אתריכן אין מעמיד
בר' פריך קיימי היינו דוקא פרוסבו'
אבל בחתן אחד לומ' פרוסבול הים
לי ואבד ואכי לחתן אחד לומ' אינו בחת'

מקר וכיון דלא ידעינן הי מיכייהו קא מפהיד מקר מוקמינן כל חד מיכייהו
אחזקיה אבל הכא דקא מפהדי לפסול אחר בגזלנות לעדות ולפסועה כי
היכי דלא מוקמינן ליה אחזקתיה דכל תרי ותרי לקי עב דאית ליה חזקה
דכשרות מפוקה דרבנן היא כדאיתא בפ' אחין וכן מוכח לקמן בממעטין
דזילותא דב"ד הוא והכי אמ' לקמן גבי מנכי יגאי המלך ויבוקם הדבר
ולא נמצא דפריך הכא מילתא דבי תרי אמרי לפסול ובי תרי אמרי ל
לא ומתניתי אמאי לא נמצא תרי ותרי כיכהו אמת כל היכא דאיכ' תרי ותרי
כב לא מוקמינן ליה אחזקתיה ופסלינן ליה: תר"י זירא הא מילתא מר אחא
מתיב לי ואי לאו ר' אחא דמן עכו מכחישה מלמה מיסבו לקיים המטר ומת
אחר מהן כריכין למיכתב בתוכו תלתא כאחד הויכ ואחד ליתוהי מהם לא
יכתבו בתוכו תלתא הויכ אתי למימר דקיימו מטרות בפניהם הילכך כיון
מיין חותמין עליו הלא פנים כריך לכתוב מהיו מתחל מלמ וכיון מכותבי
מהיו ב' טוב הוא מגם יכתבו ואחד ליתוהי מהם לא יכתבוהו אתי למיטעי ולומ
מיין כריך בי"ן בקיימו המטר: ומה מכתבו בתוכו תלתא הויכ לא למהם
בית דין כתבו זאת מהיה בדעת לרבות ולא מזדמן להם אני מחתמו לאבל
כמכתבו ואחד ליתוהי תו ליכא למיטעי אבל כמלא כתבו ואחד ליתוהי לא מ
מיפסיל בהכי תרע מדקא"י ואי כת' ביה בי דינא תו לא כריך ומיירי דלא כתיב
ביה ואחד ליתוהי מדכריך ודילמ' ב"ד חבוק הוה: תמ' רב נחמן ואי כת' ביה בי
דינא תו לא כריך ודילמא ב"ד חבוק הוה כמעמ דאית' במוהל מכוס מרנו דיכן
דין הלא מכקרלו בית דין חבוק דכתב ביה בי דינא דרב אמי ודילמ' בי דינא
דרב אמי כמוהל מבור להו דכת' ביה ואתי לן רבנא אמי בפ' קמא דמכתדרין
כג כתבתי לי הילכת כמוהל: התם מאמר אמת היים ערוים מכתי
מהפה מאמר הוא הפה מהתיר ואם ים עדים מהיתה אמת היא והיא הומר
בד גרוסה לכי היכא נחמ': תנו רבנן הומרה אמת היא לכי וחזרה ואמר פנויה
לכי היכא נחמ' אם אמר אחר כדי דיבור אבל בתוך כדי דיבור יכולה לחזור
ולמתור דבריה הראשונים ואם כתבה למתלה לבריה נחמת ומעמ כתמה
אחת מהיתה גדולה בנוי וקפצו עליה בני הרס להקרפה ואמר להם מקודמת
לכי לימים עמרה וקדמה את עצמה אמרו לה חכמי מה ראית לומר להם
בתחילה כאן עלי בני הרס מהזגבי לומרתי להם מקודמת לכי ועכשיו
מכאן עלי בני הרס מהזגבי עיי"ש וקדמתי עצמי וזו הלכ פעלה ר' אחא מר
הביאה לפני חכמים בהוצא ואמרו הם כתבה אמתלה לדבריה נחמ': בעא
מיניה שמואל מרב יהודה לומר טמאה לכי וחזרה ואמר טהור לכי מהו אל
לף בזו אם כתב אמתלה לדבריה נחמת תנא מיניה דרבעין זימני ואפילו
כה הכי לא עביד שמואל עובדא כפנפי: תנו רבנן פנים אומרי לומרי
לה מת פנים אומרים כתגרמה ופנים אומרים לה כתגרמה הרי זו לא תיכם
ואם פנים אומרי לה תנא ר' מכחס בר' יוסי אומר אמתי
לכי תומ בזמן מכאן עדים ואחר כך כיפלת אבל כיפלת ואחר כך כאן עדים
לא תנא מכרי תרי ותרי כיכהו הכא עלים בהם' תלוי קיי' בומר' לי: תר"ב יוחנן
פנים אומרים לה מת ופנים אומרים לה לא תיכם ואם כיפלת תנא
פנים אומרי לה כתגרמ' הרי זו לא תיכם ואם כיפלת תנא
מיתי מכח ריפת ומם קיפת ר' אחא ר' יוחנן דבריו על רבי' מכחס בגירושין
ולא ר' דבריו במיתה מ"ט מית לית יכולה מכחשתו גירושין
ואע"ג דאמ' רב המנו' האשה שנתארמלה בעלה גרסתני נחמת חזקה אין לאשה
מעיזה פניה בפני בעלה ה"מ היכ דליכ עדי אבל היכא דאיכ עדי דמסייעין
לה מעיזה פניה: רב אמי אמ' דאמרי עדים עכשיו את' עכשיו גרשה
מית ליכא לברורי גירושין היכ לברורי אמרי לה אי איתא דהכי הו לחוי
ביעך: ומעמיכן מיכ' אמי דהיכ דמקהדי לחו זמן לם מית ולם גירושין
היכא דקא מכחשי מהדדי לא תיכם לכתחלה ואם כיפלת לא תנא ולית
הילכת כר' מכחס בר' יוסי במיתה ולא בגירושין דקל כרב אמי דאתרחה
הוא ולא כרי' דפסיק דלית הילכת כרב אמי אלא כרבא אמי דאתרחה דרב
אמי פריכא הוא דהכי קאמר רב אמי עכשיו את לא תנא הא קל כל הנמים
כריכות להתיר ג' חדשים ולא פירכא הוא דהכי קאמר עכשיו את לא תיכם
עד לאחר ג' חדשים ואם כפלת לאחר ג' חדשים לא תנא אבל עכשיו כתגרמ'
כג תומרי לא כתקדמה הרי זו לא תיכם ואם כיפלת תנא מכי אומרי לא תיכם ואם כיפלת תנא אם רים ואם
פנים אומרי לה כתגרמה הרי זו לא תיכם ואם כיפלת תנא אם רים ואם

הגהה

מעמ בחמת רים מהלכה בדרך
אחר אומר כתקדמה ועד אחר אומ
לא כתקדמה תרוייהו בפנויה וקיפה
מקדמה תרוייהו הוה לי
אר ואין דבריו על אחר בתקו פנים
קיפה אר אומר כתגרמה ועד אומר

לא כתגרמה תרוייהו בחמת רים קא מפהדי
חר ואין דבריו על אחר במקום פנים: רב אמי אמר לעולם תרי ותרי חיפוך
הגהה
פנים אומרים רחיכו מכתקדמה ו
ופנים אומרי לה רחיכו מכתקדמה
הרי זו לא תיכם ואם כיפלת תנא
אע"ג לא רחיכוה חיכה רחיה ואע"ג
דאמירי כולהו בחד חבר לא אמרינן
אם כיאתה דקדים קלה אית ליה ל
למילתיה מסוס דעבידי חיכמי ד
דמקדמי בציבעא קיפה פני אומרים
רחיכוה מכתגרמה ופנים אומרי לה
רחיכוה מכתגרמה הרי זו לא תיכם ואם כיפלת תנא דעבידי חיכמי
דמגרמי בציבעא: תמ' כמציתי ושהורה אני נחמ' מהפה מהם הוא הפה כז
מהתי ואם ים עדים מכמציתי והיא אומרת טהורה אני היכה נחמת ואם
מכמיפלת בהו עדים לא תנא: ר' אומ"ע מתני לה תריפה רבה בר אבוה
מתני לה תפיפה מתן דמתני לה תריפה כם תפיפה דכמציתי הקלו מתן
דמתני לה תפיפה אבל תריפה לא פפק ר"ח כמתן דמתני לה תפיפה וכן תמ"
מתוך דברי רב הלמם מכת"ך דאם מכמיפלת בהו עדי' אתך דכמציתי ולא
הציתי פלוגתא דאומרת בהו עדים וכו' אמר אבוה דמוהל
לא עור מכמיפלת הלא כיון מהתירה ליכם אלא כיפה' אבל אומ' והא לא תנא קתני
לא תנא מהתירה הרחמן: תר' אמרה כמציתי וטהורה אני ים לי עדים
מטהורה אני אין אומרים כמתין לה עד מיבהו עדים הלא מתירין אותה מ
מיד התירוה ליכפה ואח"כ בהו עדים מכמציתי הרי זו לא תנא ואם בהו עדי
טומאה אפילו ים לה כאה בנים תנא: מתי נמים מכמצו זאת אומרת כה
כמציתי וטהורה אני וזאת אומרת כמציתי וטהורה אני היכה נחמת ובזמן
מהעידות זו את זו הרי אלו נחמות וכן אני אומרים זה אומר כאן אני זה
אומר כאן אני היכה נחמנים ובזמן מאין מעידין זה את זה הרי אלו נחמני:

הגהה

רב יהודה אומר אין מעלין לכהונה
על פי עד אחד: אמר ר' אלעזר בר"ש
במקום שים עוררין אבל במקום ש
אין עוררין עליו מעלין לכהונה על
פי עד אחד: רבא אומר משום
ר' מעון בן המנן מעלין לכהונה על
פי עד אחד: התם מכחבמה בידי
כהנים על ידי ממון מותר לבעלה על
ידי כפמו אסורה לבעלה הא דקתני
מותרת לבעלה מיירי לפילו בחמת
כהן דמסוס הפסד ממונו כמעין
מלוכמה וכן מוכח בגמרא דקתמ'
לא מכו אלא סיד ימראל קקפ על הם
אבל יד אומו העולם קקפ על עמם
לפילו על ידי ממון אסורה לבעלה
ועל כרחיך היינו לבעלה כהן מ
מדקתני אלא אין כמי תניא העיד רבי
יוסי הכהן וכו' טעמא דעדים מעידי
אותה הן אין עדים מעידי אותה לא
פירום ספיר הוו עברו בני מספחה
דריחקוה והא לא מייך אלא בכהונה דביתראל לא מייך ורחקוה מספחה דריכ'
אסורה אלא לבעלה אלמא ביר ימראל קקפה מותרת לבעלה כהן ועור רמי'
מפרק אין מעמידין דתנן לא תתייחד אם עם כותי מפני מעבודי על הערוה
ובריך עלה מתקני דהכא הוחמה מכחבמה על ידי ממון דמותר' לבעלה אי
אמרת דמותרת לבעלה כהן ניחא דפריך מפי' דמדמותרת לבעלה כהן לא
חייש מיבהו על בהום ואמ' לה תנא אחי לא תתייחד עמהן הבל אי אמר דמותר'
לבעל ימראל אלא אפי' מיישינן מכתרת להם הבל לבעלה כהן אסורה דחייש
אמא נחום אמ' אחי פרי דין הוא אלא תתייחד עמהן כמה תנאם אלא ודאי
מותרת לפי לבעלה כהן דאף לחום לא חייש ואין הדין הוא ליתני
מותרת לכהונה ובפנויה דלכהונ' אין חילוק בין פנויה לאמת הים אלא נקט
לבעלה אגב סיפא ש"מ נפמות אסורה לבעלה פי' לפילו ימראל דחייש מא ד
מחמת פחד נפמה נתרמה להן למכות אין בעיניהם אמר רב מתוא בר רב
יצחק אמר רב לא מנו אלא סיד ימראל הקפה על אומות העולם אבל יד ה
אומות העולם תקפה על עמם לפילו לפי ממון אסור לפי לבעלה כהן כיון
מחיים ירימין להפכר ממונן מאי יהכמה היכי דמי נפמות אמר
רב כגון הני כמי דגבבי ולוי אמר כגון אמתו מל בן דכתי אמר חזקיה והוא
מכגמר דינו להריגה ורבי יוחנן אומר לא עלמי אלא כגמר דינו להריגה
ואלכתא

והא דקאמר כתגרמה הוה
חר ואין דבריו על אחר במקום פנים: רב אמי אמר לעולם תרי ותרי חיפוך
הגהה
פנים אומרים רחיכו מכתקדמה ו
ופנים אומרי לה רחיכו מכתקדמה
הרי זו לא תיכם ואם כיפלת תנא
אע"ג לא רחיכוה חיכה רחיה ואע"ג
דאמירי כולהו בחד חבר לא אמרינן
אם כיאתה דקדים קלה אית ליה ל
למילתיה מסוס דעבידי חיכמי ד
דמקדמי בציבעא קיפה פני אומרים
רחיכוה מכתגרמה ופנים אומרי לה
רחיכוה מכתגרמה הרי זו לא תיכם ואם כיפלת תנא דעבידי חיכמי
דמגרמי בציבעא: תמ' כמציתי ושהורה אני נחמ' מהפה מהם הוא הפה כז
מהתי ואם ים עדים מכמציתי והיא אומרת טהורה אני היכה נחמת ואם
מכמיפלת בהו עדים לא תנא: ר' אומ"ע מתני לה תריפה רבה בר אבוה
מתני לה תפיפה מתן דמתני לה תריפה כם תפיפה דכמציתי הקלו מתן
דמתני לה תפיפה אבל תריפה לא פפק ר"ח כמתן דמתני לה תפיפה וכן תמ"
מתוך דברי רב הלמם מכת"ך דאם מכמיפלת בהו עדי' אתך דכמציתי ולא
הציתי פלוגתא דאומרת בהו עדים וכו' אמר אבוה דמוהל
לא עור מכמיפלת הלא כיון מהתירה ליכם אלא כיפה' אבל אומ' והא לא תנא קתני
לא תנא מהתירה הרחמן: תר' אמרה כמציתי וטהורה אני ים לי עדים
מטהורה אני אין אומרים כמתין לה עד מיבהו עדים הלא מתירין אותה מ
מיד התירוה ליכפה ואח"כ בהו עדים מכמציתי הרי זו לא תנא ואם בהו עדי
טומאה אפילו ים לה כאה בנים תנא: מתי נמים מכמצו זאת אומרת כה
כמציתי וטהורה אני וזאת אומרת כמציתי וטהורה אני היכה נחמת ובזמן
מהעידות זו את זו הרי אלו נחמות וכן אני אומרים זה אומר כאן אני זה
אומר כאן אני היכה נחמנים ובזמן מאין מעידין זה את זה הרי אלו נחמני:

הגהה

רב יהודה אומר אין מעלין לכהונה
על פי עד אחד: אמר ר' אלעזר בר"ש
במקום שים עוררין אבל במקום ש
אין עוררין עליו מעלין לכהונה על
פי עד אחד: רבא אומר משום
ר' מעון בן המנן מעלין לכהונה על
פי עד אחד: התם מכחבמה בידי
כהנים על ידי ממון מותר לבעלה על
ידי כפמו אסורה לבעלה הא דקתני
מותרת לבעלה מיירי לפילו בחמת
כהן דמסוס הפסד ממונו כמעין
מלוכמה וכן מוכח בגמרא דקתמ'
לא מכו אלא סיד ימראל קקפ על הם
אבל יד אומו העולם קקפ על עמם
לפילו על ידי ממון אסורה לבעלה
ועל כרחיך היינו לבעלה כהן מ
מדקתני אלא אין כמי תניא העיד רבי
יוסי הכהן וכו' טעמא דעדים מעידי
אותה הן אין עדים מעידי אותה לא
פירום ספיר הוו עברו בני מספחה
דריחקוה והא לא מייך אלא בכהונה דביתראל לא מייך ורחקוה מספחה
דריכ' אסורה אלא לבעלה אלמא ביר ימראל קקפה מותרת לבעלה כהן ועור רמי'
מפרק אין מעמידין דתנן לא תתייחד אם עם כותי מפני מעבודי על הערוה
ובריך עלה מתקני דהכא הוחמה מכחבמה על ידי ממון דמותר' לבעלה כהן
אמרת דמותרת לבעלה כהן ניחא דפריך מפי' דמדמותרת לבעלה כהן לא
חייש מיבהו על בהום ואמ' לה תנא אחי לא תתייחד עמהן הבל אי אמר דמותר'
לבעל ימראל אלא אפי' מיישינן מכתרת להם הבל לבעלה כהן אסורה דחייש
אמא נחום אמ' אחי פרי דין הוא אלא תתייחד עמהן כמה תנאם אלא ודאי
מותרת לפי לבעלה כהן דאף לחום לא חייש ואין הדין הוא ליתני
מותרת לכהונה ובפנויה דלכהונ' אין חילוק בין פנויה לאמת הים אלא נקט
לבעלה אגב סיפא ש"מ נפמות אסורה לבעלה פי' לפילו ימראל דחייש מא ד
מחמת פחד נפמה נתרמה להן למכות אין בעיניהם אמר רב מתוא בר רב
יצחק אמר רב לא מנו אלא סיד ימראל הקפה על אומות העולם אבל יד ה
אומות העולם תקפה על עמם לפילו לפי ממון אסור לפי לבעלה כהן כיון
מחיים ירימין להפכר ממונן מאי יהכמה היכי דמי נפמות אמר
רב כגון הני כמי דגבבי ולוי אמר כגון אמתו מל בן דכתי אמר חזקיה והוא
מכגמר דינו להריגה ורבי יוחנן אומר לא עלמי אלא כגמר דינו להריגה
ואלכתא

והילכתא כחזקיה מהיכ רבו מלר׳
ל יוחנן: עיר שכבשוה כרכוש כל
הכהנות שבתוכה פסולו׳ואם ים לה
פרים לפי׳עבד ולפילו שפחה הרי
אלו נחתני ואין נחתן חרש על ידי
עצמו ולא זכריה בן הקצב המעון
הזה לא זה ידה מתוך ידי מעשה
שכשבאו כהרים לירושלם עד שיכלו
אמרו לו אין חרש נחתן עי עצמו
והא רתניא כל הכהנות לאו דווקא דהא כל הנשי לפי׳פנויות כיון דחיישינן
שבא עליה נכרי ופסלה בביאתו והא רתניא כל הכהנו׳ משום רבני למיתני
עוברת רבי זכריה בן הקצב: ורמינהי בלשת מכוכבת לעיר בשעת פלוס
חביות פתוחות לסורית פתוחות מותרות בשעת מלחמה אלו ואלו מותרות
לפי שאין פנוי לכתוב אמר רב מרי לבעול ים פנוי לכתוב אין לפי׳ ר׳ יצחק
בן אלעזר אומר כאן בכרכוס של אותה מלכות כאן בכרכו׳ של מלכו׳ אחר׳:
וקל כשיעור דרב מרי דכתיב עלה רמי מתני׳ לחדדי ומסני להו כדרב מרי
ולא כשיעור לחריני ולכך לא הניח רב שפת זל המוגיא זו לפי שאינו מחלק
בין אותה מלכות למלכות אחרת אלא בכל עניני הכהנות לסורות והיין
מותר אמר רב לחדי בר לחין אמר רב יצחק בר שמואל אם ים מחבות אחת
מכלת על כל הכהנות בעי ר׳ ירמיה היכא מחזקת אלא אחת מהו מים מפני
שבילין אחר טומאה ואחר טהור וכו׳ אבי השפת השם ודאי היכא טומאה הכא
מי ייתר דיוטמי לכהורה לא איפשיטא בעיא זו: ורב יוסף זל פסק לקולא
כיון דרמי שפת הכא מי ייתר דיוטמי אלמא מקילנא בה דאמרינן בכל ח
מרה ואחרי שמא בחבית ואחלל לא בטיהרת ואם שפשקו דלא
תיבעי להבין ואם ניפשוט לא תבא ומשבר כרב אלפס דקל היה לחכמים
בדבר זה: בעי רב אחי אחרה לא בחבירי ולא בטומאתי מהו מי אחריכן
מה לי לעקר או דילמא לא אחריכן ויה לי לעקר ואחי אבא מההוא בברי
דאגר אחרה וכו׳ אבי השפת השם דוודאי היכא חיא מה לי לעקר במקום
עדיף לא אחריכא ודאי לישני חשפת הוא דהיכא ובמקו׳ חשפת אחרי
מה לי לעקר נם כאן פסק רב אלפס לקולא: ואם ים לה עדיף לפי עבר
ולפי שפחה וכו׳ תניא זו עדות אים ואשה תיבות ותיבות לכא ואשה אחיה
ואחותה כאחכן אל כל בנה ובתה ועבדה ושפחתה: תניא אידך הכל
כאחכן להעידה חוץ מהימנה ובעלה ומוקי רב פפא לה בתרייתא ב
במסיח לפי תומו כי הא דכי אתא רב דימי אר חכא קרטיגנא מסתעי מעשה
בא לפני ריבל ואחרי לה אחר אריבל מעשה בא לפני רבי מעשה בחרש
אחר שהיה מסיח לפי תומו ואחי נשבויו לבין הנכרי יפתני לשקוד מים
דעתי על אחי ללקט עניים דעתי על אחי והשיאה ר׳ להושע על פיו: וכן
הלכתא רבנה ובתה ועבדה ושפחתה לא מהימני אלא במסיח לפי תומו
אבל בעלה אפילו מסיח לפי תומו הגהה
לא תומו: ויש מפוסקי׳ כרב אפי׳ פעמ דיוחנן הוא כל אלמנות היה נחתן
לה מהיכן: ואיכו אמר מפר׳ אין מעמידין על עבדו במסיח לפי תומו אינו
דבתרויהו הוא ואיכו אמר מפר׳ אין מעמידין ובעל פי ר׳ אפי׳ בשפחת יפת תואר מיהו
לא תומה: גר׳ בפרק אלו נערו הפור׳ כפר׳ התרומה בפרק אין מעמידין
אתי הנשבות ומעיד בה יפתה לה מרי היכים זוזי בכרי מעיד בה כרי לה
ב יפתה׳ שמא עיכו נתן בה: ה״ר זכרי׳ בן הקצב המעו׳ הזה וכו׳ תכא אפי׳ ייחד
לה בית בחצרו כשהיה יוצאה ברחם בניה וכשהיה נכנס היה נכנס
בפוף בניה והא בשבויה דכשבויה הקילו אבל בגרום לה: דתניא המגרש
את אשתו לא תיבעה בשבותו ואם היה כהן לא תאכל עמו בתבוי זה היה
מעשה ואחרו כפר קטן נדון כשבוה גדולה מחבוי וכאשת איש ים
החזירו רבנן שפי מגרום שהיא ב
בלחו ואשתו מכיעה לה׳ ונתארמל׳
לו נתגרשה היכא כי אם בלחו ויש
לה רין גרושה לכהן מי גרשה מפני
מי היא נדחית מפניו בחב׳ אל מניח׳
וכם בחצר אל שכירות דמילתא ד
דגברא קאם מדאיתתא אבל בחצר
ל ג אלא הוא גרשה מפנים: ת״ר לה
היתיכה מכשבי חביה היכא נפרצת
אלא עי אחר אר׳ רב אסת ואי אתו
לקיון לבי דיכא לא מזדקקיכן להו
רב פפא אחר אחות מפתיכן להו: רב הוכא בריה דרב יהושע אחות כנודי
מנגדיכן להו אחר רב נחמן הכא בחבל דכתי בר״ש מכתגרס׳ מן הכיעורין

הגהה
ר״ש שפק דקע״ב כהן שנתייחד עם
הכהרי אעה אחת כדי בישה לסורית
לבעלה ורחיקו מפר׳ אין מעמידין
ובעל פי ר׳ אפי׳ בשפחת יפת תואר מיהו
כפר׳ התרומה בפרק אין מעמידין
התיר בריעבר אפילו אשת כהן:
מרדכי

הגהה
לעע דיוחנן אוכל חלות היה נחמן
על עבתו במסיח לפי תומו ה״מ ל
לתרומה אבל הכא מעלה עמו
ביוחסי אוקי׳ דמסיח לפי תומו היכו
נחמן אל בעדות אשה דרבנן הכא
במבוים הקילו: תפרים מהרי״ח

הגהה
ומצאתי דאם ר״ת מפסיק מבית לבי
מרי: כך כתב מהר״ם בה״ר יונה:

הגהה
אבל בתוס׳ כת׳ ואם אים
כהן לא וכו׳ כיון דשבויה היא קיל ליה
אבל אם כיפלת אין פריך להרחיק
אלא כרי שכוכח דהיינו ג׳ בתים כ
כדאמריכן בפ״ק דע״ז כיון דניפלת
אתירא ליה אפילו לכהן:

לד ל ח

אבל נתגרשה מן האירוסין נפרעת על ידי עצמה אחין לבו גם בה ואינה
מכרת ברמיזותיו ובקריכותיו והא״ת אלא גייסי בהדדי אבל נייסי בהדדי אפי׳
מן האירוסין היכא נפרעת אלא על ידי אחר: אלו נחתנים להעיד
בגודלן מה מרחו בקוטב נחתן חרש לומר זה כתב ידו של אבא זה כתב ידו
של רבי זה כתב ידו של אחי זכור אני בשעה פלוני פיכתה בהיכותא ורחמה
פרוע ומהלים פלוני יצא מבית הספר לטבול לתרומה ומהיה חולק עמנו
על הגורן ומהתקו׳ הזה בית הפרס ועד כאן היינו בתי׳ בסבת אבל אין חרש
נחתן לומר דרך זה היה לפלוני במקום הזה מעמד ומספר היה לפלוני ב
במקום הזה אמר רב הונא בריה דרב יהושע והוא מים מם גדול עמו אלא
מפקיכן מתוכה אלא בתרי וכן היכותא אבל בתרומה לא בעיכן מיהא אחר
עמו דהא מוקמיכן לה בתרומה דרבנן ובלא גדול מעמו כגי כיון דלא מ
מעלינן מתרומ׳ דרבנן ליחסי׳ וכן בית הפרס מהוא מעיד על גבולו לטהר
סביבותיו וכן על תחוס שבת אין דרך מיהא גדול עמו כיון דמדרבנן הם
נחתנים ובריכא דאי אמעינן לבי מטוס דשכיחי גבי אבל רבו לא ואי
אמעינן רבו דאית ליה חומתא מיכיה אבל לבי חומתא לית ליה אלא אי
הכי תרתי הא ה״מ לבי דשכיח גביה רבו דאי׳ לי׳ חומתא אבל אחת אית ליה
קאל כיון דקיום מטרות דרבנן היכנה רבנן בדרבנן ורחמה דרוקא
להכי תלת אבל בחיכים דעלמא לא
והכי כמי אחרי בירושלמי תני ובלבד
דברים שהם רגילי בה כלומר כאלו
הפלמה שהוא תמיד מצוי ורגיל ה
לכלם אבל בחיכי דעלמא אפי׳ הם
היה רגיל אבלו היכו חשוב רגילות:
זכור אבי בחמה פלונית מיכתה ב
בהיכותא ורחמה פרוע מלמ כיון דרוב
כשים בתולות ניפאות בילוי מילתא
בעלמא הוא ואפילו הים פלוני יוכל
מבית הספר לטבול לתרומה ליחום
אחת עבד הוא מסייע ליה לריבל
דאמר אסור לו לאדם מילמוד את
עבדו תורה ועד כאן היינו בחים
בשבת תחומין דרבנן ואיכו נחתן
לומר דרך היה לפלוני במקום הזה
אלא לפוקי מתוכה לא מפקיכן ו
ובכולן אם היה נכרי ונתגייר עבד
ונשתחרר אין נחתן:

הדרן עלך האשה שנתארמלה

אלו כערות שים להם קנס הבא על התמזרת ועל הנתינה א
ועל הכותית על הגיורת ועל המפחה ועל העבוי שנפרע
ונשתחררו ונתגיירו פחותות מבת שלש שנים ויום אחד
הבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אמו ועל אחות חמתו ועל חמת
אחיו ועל חמת אחי אביו ועל הנדה אעפי שהן בכרת אין בהן מיתת בית
דין: כערה אין קטנה לא: מתני תנא אחר רב יהודה אמר רב רבי מאיר
היא דתניא קטנה מבת ג׳ שנים ויום אחד עד שתביא שתי שערות לה מכר
ואין לה קנס משתביא שתי שערות עד שתגבר יש לה קנס ואין לה מכר
דברי ר״מ שהיה רבי מאיר אומר כל מקום שים קנס אין מכר וכל מקום שים
מכר אין קנס וחכמים אומרים קטנה מבת שלש שנים ויום אחד עד שתגב׳
יש לה קנס קנס אין מכר לה אימת הגהה
אלא משעה שהכיסה סדין ועשתה סימן להם קנס בוסת ופגם
אלא משעה שראויה לבעול: אמר רב יוסף לקים
אמר קרא כערה הכערה אחר לגופים ואחד לאיתויי חייבי כריתות: תנו רבנן היכצד מטוס שם רע אין לה קנס ב
ולא פתוי ומצאת שטו שם רע בת בקילה היא אמר רב פפא שמת הכי קאמ׳ ומיבא
עליה שם רע בילדות אין לה קנס ולא פיתוי: אמר רב פפא שמא אמי הלי ג
מטרית ריעא לה מגביכן ביה היכי דמי אי דכפיק עליה קלא דמטר׳ דיה׳ הוא
דכוות הכא דכפק עליה קלא דזכאי והאמ׳ רבא וכא לה שם מזה בעיר אין

הגהה
ה״ר ברוך שם ר׳ דוד בר׳ קלונימו׳
ולבנו רבי מטולם כיון דקיום מטרו׳
דרבנן שם היה יכול לקיי׳ בקרובים
דמלוה ולוה והמוכר להכם ולקו ומה
קטן שלא היה כשר לטוס עדו׳ ובכל
עדות אמריכ׳ תחילתן בפלוני ומופו
בבמרו׳ פסול לעע כן יתקיים המטר
על פיו קרוב משכר לכל העדות היכו
דין משכר המטר על פיו וכן כתב
בה״ג להכשר מקו׳ ומה הכא מעיד
בגודל מה מרחה בגודלו לה כ״ם
והר׳ משולם בן ר׳ברוך דחה דפלוני
הכא מהוא בא להעיד על חתימת
הכא מהוא בא להעיד על חתימת
חבירו ואינו קרוב לא לזה ולא לזה ל
לכך נחתן מהרי נחתן לומר זה כתב
ידי אבל שם קרובי דמלוה נחתנין
לקיים המטר ה״ב לא משכת חיי לכל
בריית׳ ועוד דמלוה קטן מיבא לכלל
ערו׳ שתן כן בקרוב ולכך אין לקי׳
בקרובים וכן פסק האלפסי וכן פרש ובפרק חזקת הבתי׳ משמע מלי׳ לרש
יכול לקיי׳ חתימת הפר חתום עם אחיו אע״פ שאין חבירו דחום עם אחיו דחום כן כפק נכי ריבעא
דמסוכת אפומא דאחים: מרדכי

לית מיתסרין לה אלא דאתי בי תרי ואמרי לה תבעתיכו בחיומרא דכוותה הכא דאתו בי תרי ואמרי לה דידהו אמר להו זייפו לי האי מטרא במלתא פלניא מיבעי פריעות אלא הכא הוא הוחזק כל ישראל מי שוחזקו כיון דקא מהדר אזיופא אימור אזיופא זיופי זייף : אי כיון דהעידו עליו דמהדר אזיופא כל מטרות שיכתוב מתחת ידו מחזקינן להו בחזקת מזויפין עד שיביאו העדים החתומים עליהם ויעידו מחתמן עליהן ולא מיתתבר כן דליפסח דהשתא לא ממש הכי דקאמר האי מטרא דריעא לא מצבינא ביה דממש דווקא האי מטרא דאית ביה רעותא כגון פלוני פלוני בקמנו לכתוב ולחתום לו מטר מל מכה על פלוני ואתא הוכיח מטר מכה על פלוני האי מפרש ודאי ליתרעי ולא מהר מטרות שיכתוב מתחת ידו אלא הוחזק לזייף מטרות על כל בני העדים אלא פלוני מהזכיר עדים דאלמן מתו מכה שיש לכולן בעל פה וירד ממון יכפור אבל אם העדים לא הזכירו שם הלוה ובכו ממעות בהן מיקתב קצת מחסוד לזייף כל מטרותיו ואלמן

ד מזייף מטר אחר ולא ידענא היכי דייקו : ואו מיתין להם קמן הבא על הגיור ועל הטבילה ועל המצווה מבפרו ובתגיירו ומתחרדו יתרות על בנות ג׳ פני

ויוסף אחר : רבי יהודה אומר מצוויה מבפרית הרי היא בקדושת העם מהיות גדולה לית הילכתא כר׳ יהודה הבא על בתו ועל בת בתו ועל בת בתה ועל בת בנה חין להם קטן מפני שמתחייב בנפשו וכל המתחייב בנפשו חינו ממלט ממון מנחמר ולא יהיה חסון

ה עשיר עניים : נשיח מתחרפה וכתגרם רבי יוסי הגלילי אומר חין להן קטן וקטנה לעולם והלכה כר׳ עקיבא דקל הלכה כרבי עקיבא מחבירו ועוד דלקמן במתניתי דיתומים מתחרפה וכתגרמה סבר כר׳ שמעי בר׳ עקיבא ופסק רב הלכה כר׳ שמעי : והרימבם ז״ל כתב דקטן לבר לעולם חבל בומתה ופגמה לחביה וחיפסר דטעמיה מהא דאמרי לקמן על בתה ופגם וחיתה לדידה ומסיק דבתה ופגם לחבי מסו דחיבעי מסר לה למכול ולמוכה מחין והאי טעמא מיך כמו שכתחרפה וכתגרמה וקרי דלא חורפה לה קאי אלא דכתיבי בקרא חבל בומתה ופגם יליף מדכתיב וכתן הכהן המוכה עמה כו׳ הכהן מתמי מכלל דיש בומתה ופגם כמו בסחר חבלות חבל בסאי קרא לא כתיבי ומיהו קרא דגם בומתה ופגמה לעולם מדקאמר ר׳ שמעי ביתומים מתחרפה וכתגרמה המפרש פטור ואם חיתה דבומתה ופגמה לחביה לא הל למיכתי דמפרש פטור בבת כיון דחייב בבתה ופגם וסייכו טעמא מפו דלעניין גבייה הא יש לבתה ופגם דין קטן מפוס דחיתקם לקטן דכתיב וכתן לחבי הנערה חמשים כסף ולו תהיה לאשה תחת חאר עכס ודרשינן מהאי קרא מכלל דחיכא בתה ופגם ולעניין נבי׳ הא יתקום רבמקו מהקטן לחב גם הוא לחב ומהאי טעמא דתכן לקמן בפ׳ כערה לח המפיקה לעמוד בדין עד שמת הא חבי הרי הן על עמיה וחבתה ופגם נמי קאי מדקתכי הרי הן חלמא בתה ופגם חע״ב דממונא הוי הין מוריסין לבניו מפוס דחיתקם לקטן לעניין גבייה הא דחיתקם לקטן היינו מפוס דחיתקה וכתגרמה כיון שכתמעט הא חלמא חורפה מדין קטן כתמעט נמי מדין בתה ופגם והכל לעמיה והא דפריך הכתם ואימא גדידה ולא חמרי דחיתקום לקטן פרי דרווקא בתר דירעינן מהכי לחב מקמי לתו לבל דיכה לגבייה הא חבל מפוס הויה היקיפא לה מפקינן מיכה למיתביכו לחב : חימר חביי בה עליה ואתה פטור מבו נתן לחבי הנערה ולא לחבי האתה ואע״ג דהך חילתא מיבעי ליה לרבה בין דלחבי פמים ליה חזלינן בתר פמיטותא דחביי בה עליה עד שלא נתחרפה ונתחרפה קטנה לחביה דחכתי לה נפקא מרמו׳ הא כדקתן בנערה המחורפה חביה ובעלה מפירין נדריה חבל אם בא עליה ואחר כך נתיפחה או בגרה קטנה לעמיה דמיפוחין וכגרות מפקי מרמו׳ הא והוו שלא עמד בדין קודם בגרותה או קודם ניפוחיה חבל אם עמדה בדי קטנה לחביה הוה : המפרש נותן ג׳ דכרים והחונם חרבעה המפרש נותן בפת ופגם וקטן מוסיף עליו החונם מהו נותן את הכפ׳ תפת׳ היינו חונם נותן את העבר וחמפרש נותן מיד והמפרש לבעיניכו חונם מותה בעכיכו ותפת׳ אם רבה להוציא יופיה והמפרש ג׳ לבם וביה לפתו היה : אמר חביי

הגהה

היינו נער דמעת חבלה חבל מה מתבעית והולכת נרמה בעלמא וכעור כך פרי לחך ליפנה : עכל מהר״ח

חימה בשלמ יכנום תניה נמי הכי חעבי מאמרו המפרש נותן לבשלמ יכנום חבל בפת ופגם נותן מיד אחר מפרש ואחר החונם בין היה בין חביה יכולין עכב : תניה לידך חעב

מאמרו חונם נותן מיד כמתנה היה חין לה עליו כלום מת יפה כחף קיפח בכתובתה רבי יוסי בר יהודה חומר ים לה כתובה מכח והלכה כרבנן כיצד מות : בעכיכו לפילו היה חברת חו סומא נמחא בה דבר ערוה חו סחיכה רחויה לו לבא בקהל חינו רשאי לקייימה אב׳ ולו תהיה לחשה חשה הרחויה לו וניתי עשה וידחי לא תעשה כי לחריכן דעשה דוחה לא תעשה כגון מילה בצרעת וכלאי בציצית דלא חיפשר לקיוומי לעשה הכל הכא חי חמרת לא בעיכא ליה מי לחיתיה לעשה כלל הילכך לפי׳ חי חמרת בעיכא ליה לא דחי כיון דלא דמי למילה וצרעת : יתומה מכתרפה וכתגרמה ר׳ אלעזר חומר החונם חייב והמפרש פטור : אמר רב חדא בר חבוה אל רב הלכה כר׳ אלעזר קרי רב עליה דר׳ אלעזר מובינא דחכימי . חלמו בשת הכל לפי המביים והמתביים פגם רווחין לותה כלילו היתה שפחה כמה היתה יפה וכמה היו יפה קנס שום בכל חדס : והבל על הבתולה בין פרשה בין שלא פרשה מפלס קנס כדאמרי׳ בפ״ק דקידושי׳ בהו עליה עבר בני חדס ועדיין היו בתולה מי מכהו עליה מלא כדרכ׳ הרחמן בסקילה וכולן בחנק וקאמ׳ עלה התם מודה ר׳ לעניין קנס דכולהו מפלמי וכן מפמע בפרק הבא על יבמתו גבי הא דתניא ולו תהיה לאשה בחשה הרחויה לו פרט לשחי לכהן גדול ופריך היכי דמי חילת כדרכה מלי חיריה מפוס שמנה חיפוק לי מפוס בעולה אלא לאו מלא כדרכה אמאי דיים קנס מלא כדרכה ודלא כמו מפחב הרמב״ם ז״ל דאין מפלס קנס אלא כדרכה : פגם רווחין לותה כלו היו מפרש בגמרא בעבר עים לו לרבו קור׳ רוח היומו וחביב עליו כל כך מרוצה להוציה ממוכו להפיה לו בתולה ולא אשה כיוצה בו בזוית מנחמה ובאשה זו ממין כמה ים בין בתולה לבעולה מאה כל אשה כימוחית לפי ערכה ומפפחת כל מקו׳ מים מכר אין קנס וכל מקום מים קנס אין מכר קטנה ים לה מכר ואין לה קנס נפרעים ים לה קנס ים לה מכר בוגרת אין לה קנס ולא מכר אמר אמר רב יהודה אמר רב זו דברי ר׳ מאיר אבל חכמים אומרים ים קנס במקו׳ מכר וכו׳ כדאמרינן לעיל ליכא מאן דאמ׳ כר׳ מאיר מפוס דפת׳ מיתני כוותיה ואתן לא סבירא לן הכי חדא דאמ׳ רב יהודה אמ׳ רב זו דברי ר׳ מאיר אבל חכמים אומרים אלמא דיחידאה היא ולית הילכתא כוותי׳ ובכל דוכתי מלומר האומר זו דברי פלוני ממעמ זו ולא כל עד דאמרם ליה הפם בהדיא זו ומבירא ליה כהיא דפרק בית כור אמ׳ רב יהודה אמר שמואל זו דברי בן נגס וכל ופריך זו ולא סבירא ליה והא רב ושמואל דאמרי תרוייהו וכל שכן זו ומבירא ליה וכן ברים פר׳ סור מנגח אמ׳ רב יהודה אמר רב זו דברי סומכוס ועוד דאי זו ומבירא ליה קאמר ליכא למימר עלה מאי קמ׳ל דתנינא עלה ביבמות פרק שמנה אחין דמ׳ל דפליגי רבנן עליה דרבי יוסי אבל הכא אפילו ז׳ל דאיכא מרבה רבעי ים בגר בקבר ורבנ׳ הוא אין בגר בקבר ודאיכא הוי מ״מ דכרבנן סבירא ליה דאמרי קטנה ים לה קנס דלא מפחת

מאמרו חונם נותן מיד כמתנה היה חין לה עליו כלום מת יפה כחף קיפח בכתובתה רבי יוסי בר יהודה חומר ים לה כתובה מכח והלכה כרבנן כיצד מות : בעכיכו לפילו היה חברת חו סומא נמחא בה דבר ערוה חו סחיכה רחויה לו לבא בקהל חינו רשאי לקייימה אב׳ ולו תהיה לאשה חשה הרחויה לו וניתי עשה וידחי לא תעשה כי לחריכן דעשה דוחה לא תעשה כגון מילה בצרעת וכלאי בציצית דלא חיפשר לקיוומי לעשה הכל הכא חי חמרת לא בעיכא ליה מי לחיתיה לעשה כלל הילכך לפי׳ חי חמרת בעיכא ליה לא דחי כיון דלא דמי למילה וצרעת : יתומה מכתרפה וכתגרמה ר׳ אלעזר חומר החונם חייב והמפרש פטור : אמר רב חדא בר חבוה אל רב הלכה כר׳ אלעזר קרי רב עליה דר׳ אלעזר מובינא דחכימי . חלמו בשת הכל לפי המביים והמתביים פגם רווחין לותה כלילו היתה שפחה כמה היתה יפה וכמה היו יפה קנס שום בכל חדס : והבל על הבתולה בין פרשה בין שלא פרשה מפלס קנס כדאמרי׳ בפ״ק דקידושי׳ בהו עליה עבר בני חדס ועדיין היו בתולה מי מכהו עליה מלא כדרכ׳ הרחמן בסקילה וכולן בחנק וקאמ׳ עלה התם מודה ר׳ לעניין קנס דכולהו מפלמי וכן מפמע בפרק הבא על יבמתו גבי הא דתניא ולו תהיה לאשה בחשה הרחויה לו פרט לשחי לכהן גדול ופריך היכי דמי חילת כדרכה מלי חיריה מפוס שמנה חיפוק לי מפוס בעולה אלא לאו מלא כדרכה ודלא כמו מפחב הרמב״ם ז״ל דאין מפלס קנס אלא כדרכה : פגם רווחין לותה כלו היו מפרש בגמרא בעבר עים לו לרבו קור׳ רוח היומו וחביב עליו כל כך מרוצה להוציה ממוכו להפיה לו בתולה ולא אשה כיוצה בו בזוית מנחמה ובאשה זו ממין כמה ים בין בתולה לבעולה מאה כל אשה כימוחית לפי ערכה ומפפחת כל מקו׳ מים מכר אין קנס וכל מקום מים קנס אין מכר קטנה ים לה מכר ואין לה קנס נפרעים ים לה קנס ים לה מכר בוגרת אין לה קנס ולא מכר אמר אמר רב יהודה אמר רב זו דברי ר׳ מאיר אבל חכמים אומרים ים קנס במקו׳ מכר וכו׳ כדאמרינן לעיל ליכא מאן דאמ׳ כר׳ מאיר מפוס דפת׳ מיתני כוותיה ואתן לא סבירא לן הכי חדא דאמ׳ רב יהודה אמ׳ רב זו דברי ר׳ מאיר אבל חכמים אומרים אלמא דיחידאה היא ולית הילכתא כוותי׳ ובכל דוכתי מלומר האומר זו דברי פלוני ממעמ זו ולא כל עד דאמרם ליה הפם בהדיא זו ומבירא ליה כהיא דפרק בית כור אמ׳ רב יהודה אמר רב זו דברי בן נגס וכל ופריך זו ולא סבירא ליה והא רב ושמואל דאמרי תרוייהו וכל שכן זו ומבירא ליה וכן ברים פר׳ סור מנגח אמ׳ רב יהודה אמר רב זו דברי סומכוס ועוד דאי זו ומבירא ליה קאמר ליכא למימר עלה מאי קמ׳ל דתנינא עלה ביבמות פרק שמנה אחין דמ׳ל דפליגי רבנן עליה דרבי יוסי אבל הכא אפילו ז׳ל דאיכא מרבה רבעי ים בגר בקבר ורבנ׳ הוא אין בגר בקבר ודאיכא הוי מ״מ דכרבנן סבירא ליה דאמרי קטנה ים לה קנס דלא מפחת

הדרן עלך אלו נערות

נערה

מנתפתה בומתה ופגמה וקנס לחביה והבעל בתפיסת א עמדה בדין עד שלא מת חביה הרי הן של חב מת חב׳ הרי הן של לחין לה המפיקה לעמוד בדין עד שמת חב׳ הרי הן של עמיה עמדה בדין עד שלא בגרה הרי הן של חב מת חב׳ ר׳ מאיר אומ׳ לחין לה המפיקה לעמוד בדין עד שמת חב׳ הרי הן של עמיה : מעמה ידיה ומכיחתה לעמ שלא נבתה מת חב׳ הרי הן של לחין בעי מיניה ר׳ אלעזר מרב מפמת בת הכיזונת מן הלחין מעמה ידיה למי מי אמריכן לחין במקום חב׳ קיימי מה לחש מעמה

מעמה ידיה לאב הכי כתי מעמה ידיה לאחין לו דילמא לא רמי התם מדידיה
מיתזנה הכא לאו מדידהו מיתזנה ופשיט רב יוסף דמעמה ידיה לעצמה ודיין
לה מתתי דקתני מעמה ידיה ומכירת לעם פלוגתא ומכירת מתתן
גביה תלת לאו הכי קאמר מעמה ידיה כמכירת מה מכירת בחיי האב לאב
לאחר מיתת האב לעכותה אף מעמה ידיה בחיי האב לאב לאחר מיתת האב
לעכותה: ואיתמר כתי אחר רב יהודה אחר רב בת הניזוקת מן האחין מעמה
ידיה לעצמה אמר רב כהנא מט דרב דכתיב והתחלתם אותם לבניכם ח
אחריכם אותם לבניכם ולא בנותיכם לבניכם מכאן אמרו חרש שוטה וקטן
ב זכות בתו לבנו וכן הילכתא: המחרם את בתו ונדרה אחרה ונתארמלה
כתובתה מלוה הנדוניה ונתארמלה כתובת פלגה רבי יהודה אומר
ג הראשונה מלא אחרו לו תקניתא הין לאחים רשות: טעמא דהנדוניה
ונדרם הניחה ונתארמלה הכל נתארמלה תרי זימני לא מריח לאוכסוביי ולא
ניחא לי לאחא עיניי בקלקלתי דאתם מלמדו ליפתא ויש דלמכי לא תכח
נתארמלה תרי זימני מכי מחי לה כתובה מן הנכסי דאיגלאי מילתא לתפרע
דקטלני היא וכן היה אומר הר מעם בר יהודה זל מנרבונה דאף לה כתובה
מן הנכסי מטום דכיון דלא מרי לאוכסובי לא קריב ביה לכתתם לאחר הטלי
מה מכתו ליכי ולית לך פירום דורתי מן הנכסי יש לה כתובה לעצם דאיגלאי
מילתא לתפרע וקטלני היה דכהאי גוונא אף בפרק הבא על יבמתו מיפתי
לראשו ולא היה לו בניס וכו לכתי ולא היה לו בניס לעליי לא תיכסא זל למי
טים לו בניס ואם מיפתי תבא בלא כתובה ומעמא הא מכתי היה לה כתוב
ועור מדקאמר התם מיפתי לעליי ולא היו לו בניס מהו דלימכנו הכך קאמר
זאת תרי קאתי נתנו לו כתובה אלמא לעצם דכתר כך תכח כר דכתרי זימני
הוי חזקה מדקאמר לעליי לא תיכסא לפי דכי יש לה כתובה מן הכתי וטעמא
כדפרישית התם מטום דלעכויי תמון לא מיכתיבן כסור המוער דלכולי עלמא לא מיתחזק ער תלתא
זימני: ומה מאחר הר מעם זל מטום דלא קריבן ביה לכתתם לאחר היי
טעמא ליתא דכיון דקידושין תופסין בה ואם מיפתי הין כופין אותו
להוציא קריבן ביה לכתתם לאחר ורווקא נבי יבם הוא דאתרי כיון דמחמת
זיקתו אסורה ליבמה לא קריבן ביה לכתתם לאחר הילכך הכי הכתי יש לה
כתובה ומן הכליי אם לא הכיר בה הין לה כתובה ואם הכיר בה יש לה
כתובה: נידוה מכופין אותו להוכי דאחיר מכבת מיאוסתו וכתו מתחוייבין
בר להפרים את האחרס מן העבירה כך מחוייבי להפריעו אלא יפמא בכפנו
ואסור לן תכח כרבי דאמ בתרי זימני הוי חזקה וכן הילכתא כרתניין
בפר הבא על יבמתו כיפתו ומלקיות כר ואסות ומור התוער כרפנב:
ד מיבמה מאיתא בגיטי פרקי לעכויי זכי האב חזיק בתר אחרוי לאחי לר יהודה כרקתני ותור ר יהודה כמחרם את בתו ובנדרה וכן אחת בתר
כתובה חזיק לעכויי מיערף לקחוו מיאיתת טרפא מתעבדי מטעת אחרוי
דהוי מסיהו מעתא מיתני בתקנת דרבנן הו דילמא אר מעת כתובה דהוים
תליה בסור לא טרפא וקטא לאחרוי דמתי מיכחא הוי בעיא לתיבעי הכא
בכולי האי מכי למיבעי זמן טריס כתוב אחרוי דהייכו מנה ומחתי מחיית:
ומור מרקאמ בגיטי מיאיתת בעיא לי בכפוחה אם בוגה מתעבדי
מן האחרוי או מן הכיפוחין ליבעי אחרוה מכתנרפא או מכתארמלה אי
טרפא מתעבדי או לא ובראה לפרש דדוקא אהך מילתא דר יהודה אייך
לתיבעי הך בעיא דקתני ומור ר יהודה כמחרם את בתו כפחיה קטנה ו
ובנדרה ואחר כיפתי מאין לאחי זכות בה ומפרש טעמא מטום סלא נכתבה
ברשות ומספק לי בטעמי דרבי יהודה אי טעמי דמורה דאין לאחי רשות
בה מטום דמסתמ כל אפה בפעת כתיבת כתובת כפוחין היא מוחלת
לזכייה קמייתא ומעבורה דאחרוי מרכתבה למה מחתים בחרים תוסף ל
דהפת ואינה מקפדת לכותבו מפעת אחרוי מחלה למעבורה קמ ל
לגמרי הילכך היא נופלת לא בניא מירי ולאחיה כמי אין לו זכייה בה והא לא
תיקני לך הואיל ואם לא היתה מוחל היה האב זוכה הילך יכולה היא למחול
זכות האב דיל דתקנתא דרבנן בעלמא היא מה מזוכה בה כיון דאין הנכי
ברשותו ולא תקינו רבנן אלא כפלא מחלה בתו או דילמא טעמא דר יהודה
דאמר דלית ליה זכייה לאחיה אלא מחלה למעבורה קמ ל מטום דמחלה לזכייה
מטום דלא תקינו ליה חכמים זכייה כלל אלא כפכתבה ברשותו דהו אלים
כחו דתקנת כבבוי דמי ולעולם לא מחלה ואף יכולה היא לגבות מזמן דאחרון
ותפשוט מיכה דבכל מקום גובה מזמן דאחרון אבל הא לא מיבעיא ליה
להפם דלאחרוסה אי טרפא מתעבדי אי לא דהואיל דקי ליה דאית לה כתוב
דלא כתב לה כרפריסית והייכו בתנאי בר אף אמאי לא תטרוף מתעבדי
מאי מן הכיפוחין הוא דלא כתיבנן וכי תימא התם כמי מספקא ליה אם כן
ליבעי כמי מן הכיפוחין אלא ודאי מן הכיפוחין פשיטא דטרפא מתעבדי
אלא אם כן לה דכיון דאית לה בתנאי בר אף אמאי לי מספקא לי
מן האחרון תכי טעמי דפריסית: אמר רב קנוח מכה ומחתים את האחרון

ותופסת מן הכיפוחין מטו דלא מחלה למעבור קמ ל ורב אמי אמר אחר זה
ואחר זה מן הכיפוחין: ולרבי התפרסים דאחרוה אין לה כתובה מכרבי
הוא דכתב לה מן האחרוי: וכן פירש רת רבינו בר רבינו האחרוי
מכה או מחתים וכתב לה בפעת כיפוחי ואוסיפי לך כך וכך אמנה או מחתי
ואפילו הכי קאמ רב אמי דאחרה גובה מכה ומחתי אלא מן הכיפוחין דקבר
דכיון מהזכיר המכה והמחתי עם התוספת בפטר הכתוב מחלה מיעבורת
הנכתב לה מן האחרוי ומילת דקתני היא דבפלמא היכא דלא כתב לה אלא
דגבי מתעבדי בתנאי בר אף אי לאיתיר בפעת הכיפוחי בפעת לה הבעל
כתובתה וכללה מכה ומחתי עם התום לא הקפידה לכתוב זאת מכה ומחתי
מן האחרוים מחלה אותו מיעבור מהיה לה בעל פה כדי מיכתבו לה עתה
בפטר עם התוספת ותגבה הכל מזאת הכתובה אבל היכא דכתב לה למה
תימול מיעבור פטר סבירה במה מכללו המכה והמחתי עם התוספ הין זה
הוכחה מחלה כי אי אימפר לכתוב בעניי אחר כי דרך כן להוסיף על עיקר
כתובת וכן כתב רב מרינה דאם כתב לה כתובה מן האחרוים וכתארמלה
או נתגרשה לא טרפא מתעבדי ואם כיפאת לא טרפא מכה ומחתים אלא
מפעת כיפוחין וכן כתב הרמכם זל המחרם את האשה וכתב לה כתוב ומת
או גרשה גובה עיקר מכני חרי ואינה גובה תוספת כלל וכל אלו דברים
תמוהין הן דמאי מכח פטר כתוב זו מאחר פטרו אלא טרוף בו מתעבדי
ועוד דקאמ רבי אימר בן עזרי הן הכיפוחין גובה הכל מן האחרוים בתולה
מחתים ואינה מכה מתעב דגובה מכה ומחתים מן האחרוים מתעבדי כי
היכי דגובה הכל מן הכיפוחי מתעבדי ואפילו לא כתב לה בכתוב אחרוי
אחרין אף קלאחרין טעות סופר הוא אף בכתובה דאף בכתובה נחלקו רת
ורבנן אי אתריכן אחרין טעות סופר הוא אף לאחרין והא דפלגי בהאחרין טעות סופר
דברי הגאונים דאיירי בפלה כתב לה לאחרין והא דפלגי בהאחרין טעות סופר
הוא בכתובה היינו כפנכתבה בכיפוחים דתקנת מעמון בן פטח מיהו כל
הנכסים אחרוים ופרבוין לכתובה בכיפוחין תקון בזה נחלקו רת ורבנן
רבנן סברי כיון מתיקן מעמון בן פטח מיהא כותב לה כל נכסיו אחרוים
וערבוין לכתובה אעפ פלא כתב כאילן דכתב דמי ורבי מאיר סבר נהי ד
דתיקו לכתוב לה לא כתב לה אתריכן טעות סופר הוא ולא פליגי אלא בכיפוחי
פבזה היתה התקנ אבל כתב לה כתובה מן האחרוים אף רבנן מודו דלא
אתריכן אחרין טעות סופר הוא מאי הוי עלה דכתובה את פתע דאחר רב
יהודה אחר פתוהל מטום רבי אלעזר בן פמוע מכה ומחתים מן האחרוים
ותופסת מן הכיפוחין ואכמי אומרי אחר זה ואחר זה מן הכיפוחין והילכתא
אחר זה ואחר זה מן הכיפוחי ואימא הא דמיבעי לי הפם בפילי פרק קמ
דבת ולקמן בפרק הכותב אלמנה מן האחרוים מכלן דאית לה כתובה היכא
דלא כתב לה אתאי לא פשיט מפתעתים מילתייהו דרב הוכא ורב אמי ד
דאית לה ולפרש דמוקי מעמא דברכתיב לה נאחא לי לאפפר לומר כן
כתי מחתים ולא פרסיטא ליה להפם דאחרוה ים לה כתובה אף על גב דלא
כתב לה אבל התם לא בעי לאוכוחי מדברי אמוראי זאת מאמנה או מברייתי
וכן היה יכול לפשוט מהא דתנן בקידושין בפרק האומר הוא אומר קדשתני
והוא אומר לא קדשתיך וכו וקאתר עלה בגמר אמר רב אם כתן בט מעכתו
דכופין אותו ליתן כתובה אלמא מוכח מהיו נוהגין להגבו כתובה לאחרוה
אע דלא כתב לה אתאי לא הכי מכי למיתר ורבי קידשתיך ולאכי נרפתיה
אבל לא בפאתיה ולא אתן לה כתובה ועל כרחיך בדלא כתב לה מיירי מ
מדקאמ לא קידשתיך ואין לומ בלאתרוי דכתיבי והדר מקדשי דאין
דאיה דאכ הוה ליה לפרושי ועור כל כתה דלא מיקדשה אין הכתובה בידה
אלא ודאי לא רכה לא בעי לאוכוחי מדברי אמוראי והא דלא מוכח מיתיתיה דר שעזר
בן פמוע הוי מיירי כגון שאמרה לו אתה לי ואמקני דהמחרם את בתו ליכא למיתר
דליכא למיתר לתוספת כתביה לה מיהו תיפוק אתאי לא פשט ליה מהא דתניא לעיל
מורה ר יהודה במחרם את בתו כפחיה קטנה ובנדרה ויפחת וכו ועל כרח
בדלא כתב לה אתאי דאי בדכתיב לה אל אב הוא הוא אומר ובדרם נכתבה ואי
אחרוה אין לה כתובה פפיטא דאין לו בה כלום ואי ר שמעון מכויטרזא
דליכא למיתר לעולם בדכתב לה ואין בה כלום דקתני לתוספ קאי סהוסיף
לה בפעת כיפוחין קאמר דקרי חוזיל ומכח ומחתים פלו תוספת כאי פלו:
וכי תימא תפשוט מיהא דתניא בפר אי פתח המחרם את האשה בתולה ג
גובה מחתים ואלמכה מכה ולא מפוש דליכא לאוקומי בדכתיב לה ופיפא
ליכטריך ליה מקום פנהגו להחזיר קידושין מחזירין וכל הכי פיכוי דאיקי
ניכהו ומוכחא מילת דתקנת חכמי הוא אף מן האחרוים וגבי מתעבדי
כתנאי בר אף בדלא כתב לה וכן נוהגין בתפכנו ובברפת: אמר רב כחמן ה
פני פטרות היוצאין בזה אחר זה בטל פני את הראשון אמר רב פפא ומור
רב כחמן דאי תוספ בזה דיקלא ליה לתוספת כתביה ולא בטל פני את ה
הראשון אלא הפטר הראשון קיים וקנה הדקל בפטר הפני לכתובה מפחת
דכיון דליכא למיתר לתוספת כתביה לא בטיל הפני את הראשון ופניהם

קיימין

קיימין וקשה מאי מהני רחמר רב הוכיחה עליו מתני כתובות לחת מל
מחתים ולחת מל מלם מלות בחתה לגבות מזמן רחמון מלם
מלות גובה מזמן מני מלמע מעם מהוסיף בכתובה מנייה לה לחמרי מתיסן
קיימות ותגבה מחתים מזמן רחמון ומאה מזמן מני מלה מרלה כתב לה
והוסיפת לך מאה לחתים לחילת למעבודת קמח אם בלת לגבו המני וכן
הכה ליפכח רחי הרי הוסיף בה דיקלה לה מתמע דכתב לה והוסיפת לך לספר
הרחמון מלה סטר לחר כתב לו מתם ויש בו דקל יותר מכסטר רחמו וחכ
לחלי מניהן קיימי ומיהו רמי פי נמ כלן לתוספת כתביה לה מיהו מניהס
קיימין מלה אם ירכה בסטר הרחמון יגבה המרה בלה הדקל ואם ירכה
בסטר המני יגבה נם הדקל וכן כתב רב אלפס ז"ל בתמובה ולישכח דחי
הוסיף בה דיקלה לתוספת כתביה מתמע דבהא מודה רב נחמן דלה בטל
המני את הרחמון ומניהן קיימין: והר יצחק בר ברוך ז"ל תירץ דלה דייק
לחדדי דבכתוב סדרך העולם בסמוסיפין על עיקר כתוב מכותבין והוסיף
לה כך וכך והסתה לה עבד ליה הכי חלה כתב לה מתי כתובות סתם ולה
הזכיר בחחרונה לסון תוספת כמנהג העולם מוכחת מילתה דלה נתכוון
להוסיף על הרחמון חלה סתם תרכה לזכות בריבית מתבטל הרחמון לגבל
בחכר מחין דרך המוכרים מני דבריס לכתוב בסטר מני והוסיפת לך דבר
זה על החכר הרחמון סתמת דמילתה הכי לחמרי חלה בטל מני את הרחמון
חלה המני לתוספת הדקל נכתב והסטר הרחמון קיים ויגבה הדקל בסטר
המני וכן עיקר: ואת תיקני הילכתה להילכתה דקל הילכתה כרב נחמן
בדיני וכן מדסמלני דרסרס ורב חסא חלוביה אמר הילכתה כוותיה ולקמן
כמי בסילהי הכותב דייק קונית דסמעתי כוותיה: ולעיל פסקינן הילכתה
כרב לסי דלחר לחד זה ולחר זה מן הסיסונין וכטלה כתובה מניה את
הרחסונה לף על פי סים בה תוספת ולמאי דפריסית דלישרי ברלה כתב לה
מן הלירוסין כיחה דבטלה המניה את תנאי הרחמון סהיה בעל פה לבל
הכה דלישכח מני סטרות לה בטל מני את הרחמון ולף לדברי המפרסים
דלישרי בסמעתין בדכתב לה יש לחלק כיון סמנהג לכלול יחד מכה ומחתי
ותוספת תומרת דרעתה הוה מזהו עיקר תחלת המעבוד וכתב הלירוסין
לה נכתב חלה סתם תתזמן או תתנרש מן הלירוסין וכסבתו לכלל ניסוחין
ונכתב הכל בסטר לחר כתבטל הרחמון לגמרי לבל בסלר סטרות המני
לתוספת נכתב ולה נתבטל הרחמון סמיטה רחמון במכר ומני במתנ לימו'
כחו הוה דכת ליה מעו' דיכה דבר מכרה סתם יבה בעל המכר לסלקו ירהה
סטר מתנה ולה ירהה סטר המכר וכיון דלישכח לסיתלי דליפות כחו נכתב
להחרון הרחמון קיים והמני חינו כלום ואי לה מייך ביה דיכה דבר מכרה
כגון סהלוקח חו המוכ' עצמו מכרין לה דלית ביה סום יפוי כח לחר מעו'
מתנה כגון לעניי דרך המוחן בעין יפה מוחן ומוכר בעין רע מוכר לה בטל
להחרון את הרחמון ואם לה בטל להחרון את הרחמון וכל סכן רחמון
במתנה ומני במכר דלחרינן מסום דיכה דבעל חוב כתבים וירהה סטר
להחרון ולה הרחמון אם יבה בעל חוב לטרוף ממנו סתם ירהו מניהן המני
חינו כלום כיון דליפות כחו נכתבה ולה נתבטל הרחמון ודאי מניהס במכר
ומניהס במתנה בטל המני את הרחמון מט רפרס לחר חורי חורי ליה רב
לחא לחר לחולי לחליה לסעבודה קמח מאי ביניהו חיכא בינייהו חורופי
סהדי לרפרס דלח' חורוי חורי כיון סהוסיף המקבל מתנה סהסטר הרחמון
מזוייף כל סטר סיכה מתחת ידו סחילו העדים חתומים בו לה יזבינן ביה
הוחיל והורה סהס פכוליס הו סמח הוה זייפו כמו מזייף חתימתו בסטר
הרחמון ולרב לחא לה מרעינן סהדי דלחר לחולי לחליה למיעבודיה
ולחילו במתנה דלית בה לחריו' סייף מחיל' כגון סיעבוד פבין זמן הרחמון
לזמן המני קנה הכותן פרה לבל פרה זו מכתן ולחליה המקבל למעבודיה
סלה יוכל לסלקו סמו' דיכה דבר מכרה חי כמי לעניין זה סיטרפו בעל חוב
על כותן מפין זמן רחמון לזמן מני לה הס הכותן לבל פירות בין זמן רחמו'
לזמן מני מחל לו ות"ל למה לי לכו לתלות סמחל מעבודו בדבר סים לו
הפסד ול"ל סמח סמע מסכר הכותן סורעה על הסטר הרחמון: וכתב הר'
מחיר ז"ל דהילכת כרב לחת דכיון דחיכה פלוגתה לה ידעינן כמאן הילכתה
לה מרעינן סהדי דלוקי סהדי לחזקתייהו וגם נוקי המקבל בחזקת לדס
הגוף ולה זייפ סעדים וגם לעניין פירי טפקה קרקע בחזקת מקבל עומד
עי סטר הרחמון ולה מכטלי הר' חזקה מספק ועוד הכיה רחיב מרקחמר
הסם לעיל לגבי דרב הוה לחולי לחליה לסעבודת קמח ולחו רחיב ה
היה דהתם מחלה בסבול מאה סהוסיף ולדעת כן הוסיף לה סאם תרכה
לגבות סלם מלות סתחתול הרחמונה לבל הכה סהסטרות לין סוין יש לכו
לתלות סמחל סמעבוד הרחמון ומיהו הלכם כרב לחת סטעמים קמאי פי'
הה דלחמר רב נחמן בטל מני את הרחמון הס בסטרי קרקעות ומאי דמי
להו כגון בכתובת לסה לבל בהורחות ובהלוחות גבי תרוייהו כל חד וחד
לפום מעבודו ולה לחמרי הר' סטרה היינו הר' סטרה ולעב דתרוייהו חד
לפום ניהו דברסין בה נט פסוט לחמר רבה הר' מלין דנקט תרי סטרי בר
חמרין תומרין ולחמר מוכיהו ניהלי בר מלה לה מסיקין מיהלין מבוד דבנן

מילתה דכיחה ליה ללוה וכיחה ליה למלוה כי היכי דלה
ליפנוס סטריה וכיחה ליה ללוה כדי סלה יכוף לפורעו זה מנבי תרוייהו:
הגיורת סנתגיירה ובת' עמה וזכתה הרי זו בחנק אין לה לא פתח בית חב ו
ולא מלה סלעים היתה הורתה סלה בקדושה ולידתה בקדושה הרי זו כבת
ישראל לכל דבר יש לה חב ואין לה פתח בית חב יש לה פתח בית חב ואין
לה חב הרי זו בסקילה לא כאמר בית חב חלה למכוס: ר' יוסי בר חנינא ז
המוכיח סם רע על היתומה פטור מכאן נכתן לחבי הנערה פרט לזו סאין
לה חב רבה אמר חייב וכן הילכת אמר ר"ל המוכיח סם רע על הקטן פטור
מכאמר וכתן לחבי הנערה נערה מלה דבר הכתוב הה כל מקום מנאמר
נערה אפי' קשכה במתמע: תניא כיצד הוכחת סם רע בה לבד ואמר פלוני
לה מכאתי לבחך בתולים הם יש ערי מזנחה תחתיו בסקילה זכתה מעיקר
כתובת מנה כמכה מ"ר מאין סם רע לוקה וכותן מאה סלע בין בעל בין לה
בעל רבי אליעזר בן יעקב אומר לה כאמרו דברים הללו אלה בסבעל והוא
מאמר לנערים בואו והעידוני אבל בחו ערים מליהם וכ"ש הם לה בחו עדים
סהוא פטור דהה דקתני זכתה מעיקרו יש לה כתובה ליתה דקל כרבה
דאמר מקח טעות לגמרי מתמע כדכתבינן בפ"ק: אלא רב כהנא תמהיה
דר' יוחנן המוכיח סם רע חינו לוקה עד שיבעול כדרכה ויוכיח מ"ד מכדרכה

בעל והמוכיח סם רע ולה בעל לוקה
מכת מרדות דרבנן: והא זכתי בבתו
בקידושין בכסף ובסטר ובביאה
וזכתי במביאתה ובמתנה ידיה ו
ובספר כדריש ומקבל ביטה וחינו
חוכל פירות בחייה ניפאת יתר עלין
הבעל סהוא חוכל פירות בחייה וחיי'
במזונותיה ובפרנסה ובקבורת ר'
יהודה חומר חפילו עני מבישראל
לה יפחת מסני חלילין ומקוננת:
ניפאת יתר עלין וכו' ת"ל כתב לה
פירות כסות וכלי סיבחו עמה תבית
חביה לבית בעלה ומתה לה זכה
הבעל בדבריס הללו מסום רבי נתן
דתן החירוסין מיירי ולה נהירה לרת רחילו מן החירוסין מיירי דתני
לה לחתני דקתני ניפאת ועוד הה קתני סיבחו עמה תבית חביה לבית בעלה
וחמאי זוכה לר' נתן והלה לה בחו ועוד דמסיק הבל הכה מסום חיחקוני
וחה לחיחתנו להו ואי בחירוסין לה קרי חיתן הלה חירוסי דעתה כדלקמן
בפ' ראשון דעבד דלקמן פרק הכותב חמרי עמדו וקדמו הן הן הדברי הנקנין
בחמירה ומפרש טעמא בההיא הנאה דמיתחתני להדדי גמור ומקנה הכי
פירושה בההיא הנאה דסופו להתחתן בניסוחין גמרי ומקנה להדדי מעכ'
חירוסין הלכך נראה לר"ת דהך ברייתה בניסוחי חיירי ופסק לו פירות כסות
וכלי סיבחו עמה ועדיין לה בחו והיינו טעמא דלה זכה לתן דאמר
מלה היה דעת החב להקנו' ליתן הנדוניה אלא על מנת שתהנה בתו ממנה
הלכך אם לה בחו לידי החתן בחיי בתו לה זכה בהם ור' נתן סבר קנה דלי
ליה הלי חומרנא ליתא בפלוגתה דרבי אלעזר בן עזריה ורבנן קל מיפלגי
דתנן תעם סחמרו בתולה גובה מחתים ואמנה מנה רבה להוסיף חפילו
מלה מנה מוסיף כתלרמלה הו נתגרשה בין הלירוסין בין הניסוחין
גובה את הכל רבי אלעזר בן עזריה חומר מן הניסוחין גובה את
החירוסין בתולה גובה מחתי ואמנה מנה כתב לה אלא על מנת לכונסה
אר לה זכה כרבי אלעזר בן עזריה הכי היכי דחזיל ר' אלעזר בתר חומרנא
דלה כתב לה אלא על מנת לכונסה הכי כמי חזלי רבנן בתר חומרנא דלה
כתב לה אלא על מנת סתהנה בתו ממנה תעם דהתי חומרנא דרבי אלעזר
מהירוסין לניסוחין והיה דלעיל בניסוחין גופייהו נר"ל לבעל הפם
לדמינהו להדדי ומ"ד זכה כרבי אלעזר בן עזריה כו' וכן היה

הגהה

לר"מ בפמוכ' על פלחנו חפי' בוגרת ח
וחס חינה מסוכה על פלחנו חפילו
בקטנ' חינו זכחי כר' יוחנן בפ"ק דב"מ
ואין חילוק בין קטנה לקטן ולר"מ
חפי' בחינה מסוכה זכחי בנער לבל
בוגרת כפחינה מסוכה לה ובמעמ'
ידיה חי ממכה הכל על בל חב וחס חינ'
מסוכה המותר על מזונותיה פלו
בקטנה ונערה לבל בוגרת וקטן חי
ממיכי על בל חב מסום לביה וחי לה ש
הכל פלחן חפי בהעדפה: מהריח

פוסק ר"ת בברונית חתנים שלה נבו
דלה זכה בהם הבעל דהלכ כרבנן
וכן פסק ר"ם כרבנן וחף על גב דר'
נתן דייק ונחית לעומקה דדינה
לית הילכתה כוותיה כנגד רבים:
ועוד דבעי הפם לחוקומי רבנן כ
כרבי אלעזר וכוותיה פסקינן לקמן
בפרק חעם דעב דתני ליה הפם ד
דיחויה הוה ולה סמכינ' עילויה והה
דחמרינ' לקמן בפרק מציחת השפה
הפוסק מעו' לחתיכו ומת חתנו יכול
הוה לומר לחתיך הייתי רוצה ליתן
ולך חיני רוצ' ליתן ופרי עלה בירוש'
והלה

בחרס

נהלא דברים הנקנין באמירה הן
ומשני כשפסק על מנת לכנוס הא
אם לא פסק על מנת לכנוס גובה
אחיו אע"פ שלא בנה בהן שאני הת'
דכתו קיימת והכ' תהן והא דקתני
לקח או שהית' לו חבר בדרך ונכנס
עמו לשם נישואין אע"פ שכתובתה
בבית אביה בעלה יורשה אתיא כר'
ו נתן: וחייב במזונותיה ובפרקונה
וכו' ת"ר תקנו מזונו' תחת מעש' ידיה
ופרקונה תחת פירות וקבורת' תחת
כתובתה לפיכך בעל אוכל פירות
מאי לפיכך מהו דתימא מיכל לא כ
כליכהו אכותי לא כנחינה דאם כן
מימנע ולא פריק קמ"ל דהא עריס'
דזימני' דלא מלו ופריק לה מדידיה
משמע דתקנתא דידה היא מה ש
שהבעל אוכל פירו' וכן משמע לעיל
דקאמ' בשלמא בעל תקינו לה רבנן
פירי דאם כן מימנע ולא פריק וא"ם
משמע דאי אמר' איני כפרית ואיני
נותנת פירות הרשות בידה והקשה
מיהא דקתני בברייתא' פרקונה תחת
פירות משמע דפירי עיקר ואינה י
יכולה לומ' איני כפרית ואיני נותנת
פירו' דהא לקמן פריכינן לרב הונא
דאמר יכולה אשה לומ' איני ניזונת
ואיני עושה דסב' מזוני עיקר ותקנו
לו חכמי' מעשה תחת מזונות מהא
דקתני תקנו מזונו' תחת מעשה ידיה
אלמא מעשה ידיה עיקר והוצרך ל
להגיה הברייתא ולשנו תקנו מעשה
ידיה תחת מזונות ועוד דפר' חזקת
הבתים ובגיטין פרק הזורק לא שני
לאשכוחי שיהא לאשה חבר בלא ב
בעלה דפריך חצרה מה שקנת' אשה
קנייה בעלה ודחיק לשנויי בכותב
לה ועודה ארוס' ולוקמ' כגון שאמר'
איני כפרית ואיני נותנת פירו' אפילו
לאחר שנישאת ש"מ ע"כ אינה יכולה
לומר כן וצריך ליתן טעם כיון ד
דתקנת' דידה היא מאי שנא מעש'
ידיה לא"מ מזוני עיקר וי"ל דשאני
התם דלא פקעה תקנתא ממעשה
ידיה לגמרי שאם אמר' איני ניזונת
היום ואיני עושה לאחר היא ניזונת ועושה אבל הכא מיד שאמרה איני
כפרית ואיני נותנת פירות היא מפקעת תקנת פירות דפירות כל ימיה הן
תחת פרקונה ואפילו אם ת"ל שיכולה לגמרי להפקיע מעשה ידיה ולומר
איני ניזונת לעולם ואיני עושה לעולם אכתי מצינא למימר דפרקונה הייכו ט
טעמא כדי שלא תיטמע בין הנכרים אי נמי שאני פירו' שהבעל זוכה בתקנת
חכמים בגוף השדה לפירות אבל מעשה ידיה לא שייך למימר שיזכה בגוף
הידים: ר' יהודה אומר אפילו עני שבישראל וכו' ומסיק דפליגי כגון דהוי
אורחיה דידיה ולאו אורחיה דידה תנא קמא סבר כי אמרינן דעולה עמו ו
ואינה יורדת עמו הני מילי מחיים אבל לאחר מיתה לא ורבי יהודה סבר
אפילו לאחר מיתה אמר רב חסדא אמר מר עוקבא הלכה כרבי יהודה
יא יב ואמר רב' חסד' את'מר עוקבא מי שנשתט' ב"ד יורדין לנכסיו וזנין ומפרנסין
את אשתו ובניו ובנותיו ודבר אחר:
אמר ליה רבינא לרב אשי מאי שנא
מהא דתניא מי שהלך למדינת הים
ב"ד יורדין לנכסיו וזנין ומפרנסין
את אשתו אבל לא בניו ובנותיו ולא דבר אחר אמר ליה ולא שני לך בין יוצא
לדעתו בין יוצא שלא מדעתו: מאי דבר אחר אמ' רב חסדא תכשיט רב
יוסף אמר צדקה מ"ד תכשיט כל שכן צדקה ומ"ד צדקה אבל תכשיט לא ניחא
דתיכוול: אמר רב חייא בר אבין אמר רב הונא מי שהלך למדינת הים
ומתה אשתו בית דין יורדין לנכסיו וקוברי' אותה לפי כבודו לפי כבודו ולא
לפי כבודה אלא אימא אף לפי כבודה וק' דעולה עמו ואינה ניזונת עמו

הג"ה
וכגון שהיה מפרנסם מקודם:
מהרי"ח

ובחרס תמורה על יושבי כרפת ו
ובבתולדריאה והסכימו עמו גדולי
כר"בונא על כל נושא אשה ומתה תוך
שנתה בלא ולד של קיימא שיחזיר כל
הנדוניא ותכשיטי האשה נותנין לה
ליורשה כל מה שישאר בידו מן ה
הנדוניא מה שלא בלתה ושלא יערי'
לבלות רק מן היציאה עסק קבורתה
לפי כבודה לרצונו ואפי' אם החזין
הבעל נדוני' אשתו וגם כתובת מתנו
ועד זמן בר שלשים: ומצאתי
בתשובת ר"ב ורבינו דוד ממגינצא
שהקהילות עשו תקנה על איש ואשה
שיעשו נישואין ויפטר אחד מהם ל
לעולמו בלא זרע בתוך שנתים
שיחזירו חצי הנדוניא שנתן ליורשי
המת והר' טוביה מ'וינא אמר היכא
שאשתו בבית אביה ואוכלת משל
אביה ואפילו נתכית משל בעלה א
אפילו שתים ושלש שני' שהתה אצל
בעלה ומתה הכל של אביה וכן
משמע בספר היסר ושמעינן שים
מנהג אפילו בשתי שנים להחזיר
מחצה אבל אם עדיין ביד האב לית
דין ולית דיין היכא דקיימי תיקו ולא
מפקי' מיניה דאב ומה שים במדרש
ותם לריך כחכם זה המשיא בתו ו
ומתה שאיבד בתו ואבד מעותיו
ומשמע אפילו מתה תוך שנתו ד"ת
תירוץ דמיירי כשהחתן מחזיק נ
דלא מפקינן מיניה מאחר שהחזיק
וכשהנדוניא ביד השליש יחלוקו אם
כן בנדון הזה שלא כהנ' שבעלה כי
אכלה משל אביה וגם לא זכה בהן
הבעל נראה דאין להוציא מידו מה
שנשאר בידו וכן משמע נמי בספר
רבינו משה מספר החכמ' והרמ"בם
ז"ל כתב היכא דמסרו שלוחי האב
לשלוחי הבעל ומתה בדרך קודם
שנכנסה לחופה אע"פי שכתובת' ביד
אביה בעלה יורשה ועוד כתב האב
שפסק עם בתו לא קנתה הבת אותה
מתנה וכן חתן לא קנה עד שיכנס:
מרדכי

אף לאחר מיתה: אמר רב מתנה האומר אם מתה אשתו אל תקברוה
מנכסיו שומעין לו מ"ט כי אמר דנפלו להו נכסי קמי יתמי ואין היורשין ח
חייבין בקבורתה דתנן אלמנה ניזונת מנכסי יתומים ומעשה ידיה שלהן
מתה אין חייבין בקבורתה כי לא אמר נמי רמו נכסי קמי יתמי אלא האומר
אם מת הוא אל תקברוהו מנכסיו אין שומעין לו לאו כל הימינו שיעשיר את
בניו ויפיל את עצמו על הציבור: לעולם היא ברשות האב עד שתיכנס יב
לחופה מסרה האב לשלוחי הבעל הרי היא ברשו' הבעל הלכו שלוחי האב
עם שלוחי הבעל הרי היא ברשות
האב מסרוה שלוחי האב לשלוחי
הבעל הרי ברשות הבעל: מאי
לעולם לאפוקי ממשנ' ראשונ' דתנן
הגיע זמן ולא נישאת אוכלת משלו
ואוכלת בתרומה קתני לעולם אין
האשה אוכלת בתרומה עד שתיכנס
לחופה כמשנה אחרונה דתנן וב"ד
של אחריהם אמרו אין האשה אוכלת בתרומה עד שתיכנס לחופה ת"ר הלך
האב עם שלוחי הבעל או שהלכו שלוחי האב עם שלוחי הבעל או שהיתה
לה חצר בדרך ונכנסה עמו ללון אע"פי שכתובתה בבית בעלה מת אביה
יורשה מסר האב לשלוחי הבעל או שמסרו שלוחי האב לשלוחי הבעל או ש
שהיה לו חצר בדרך ונכנסה עמו לשם נישואין אע"פ שכתובתה בבית אביה
מתה בעלה יורשה בר"א לירושת' אבל לתרומ' אין האשה אוכלת בתרומה עד
שתכנס לחופה: האב אינו חייב במזונות בתו זה מדרש דרש ר' אלעזר יד
בן עזריה לפני חכמים בכרם ביבנה הבנים ירשו והבנות יזונו מה הבני' אין
יורשין אלא לאחר מיתת אביהם אף הבנות אין ניזונות אלא לאחר מיתת א
אביהם: א"ר אילעא אמר ר"ל משום רבי יוסי בר' חנינא באושא התקינו
שיהא אדם זן בניו ובנותיו כשהם קטנים איבעיא להו הילכתא כוותיה או אין הילכתא
כוותיה ת"ש דכי הוו אתו לקמיה דרב חסדא אמר כפו אסיתא בציבור' ולוקו
וליתא עורבא בעי בני והנוא גברא לא בעי בני כי אתו לקמיה דרבה א"ל
ניחא לך דליתזנו בניך מצדקה ולא אמרן אלא דלא אמיד אבל אמיד כייפינן
ליה בעל כרחיה לא יהא אלא אחר כי הא דרבא אכפייה ליה לר' נתן בר אמי
ואפיק מיניה ד' מאות זוזי לצדקה
והני מילי בניו ובנותיו קטנים אבל
קטני קטני' אע"ג דלא אמיד כייפינן
ליה בעל כרחי' כרב' בסוף אף על
פי דרש ר' שמלאי אפית' דבי נשיא'
אף על פי שאמרו אין אדם זן בניו
ובנותיו קטנים אבל זן את קטני ק
קטני' ועד כמה עד בן שש ותנן נמי
אם היתה מניקת פוחתין מיתת' לה
ממעשה ידיה ומוסיפין לה על ד
דשמע' מינ' דחייב לזון בניו ובנותיו
כשהן קטני קטנים ואפילו יש להם
נכסים שנפלו להם מבית אבי אמם
פסק רבינו מאיר דחייב לזונם דכיון
דתקנת חכמים היא זכו במזונותיה'
אפילו יש להם להתפרנס משלהן ד
דומיא דמזונו' האשה מדכלל מזונות
דאשה דקתני ומוסיפין לה על מזונות בשביל הקטן אלמא דין אחד להם:
אמר רבי אילעא אמר ריש לקיש הכותב כל נכסיו לבניו הוא ואשתו ניזונין טו
מהם ולית הילכתא כוותיה: אמר רבי אילא באושא התקינו המבזבז אל
יבזבז יותר מחומש שמא יצטרך ל
לבריות ירושלמי פעם ראשונה יכול
לבזבז חומש ואח"כ חומש מן הריוח
בכל שנה והני מילי מחיי אבל לאחר
מיתה יכול לבזבז יותר מחומש:
אמר ר' יצחק באושא התקינו שיהא
אדם מגלגל עם בנו בנערה עד ש
שנים עשר שנה ומכאן ואילך יורד
עמו לחייו איני והאמר ליה רב לר'
שמואל בר שילת בציר מבר שית לא
תקביל מכאן ואילך קביל ואספי
ליה כי תורא לא קשיא הא למקרא
והא למשנה דאמר אביי אמרה לי
אם בר שית למקרא בר עשר למשנ'
בר תריסר לתענית' ובתינוקת אמר
רבי יוסי בר חנינא באושא התקינו
האשה

הג"הה
מכאן פסק מהר"ם מי שנתפס וים
לו דיי משלו ונוה שלא לפדותו משל
עצמו שפודין אותו בעל כרחו ועוד
הביא ראיה מפרק קמא דקידושין
שפודין אותה בעל כרחה וכו' וע"ש:
מרדכי

הג"הה
פר"ת בדברי' בעלמא אכפייה דאמר
בספר' כל הכבר כל מצות עשה שמתן
שכרה בצדה אין ב"ד מוזהרין עליהם
והצדק' כתב בהן תתן לו כי יברכך
וגו' ובירושלמי מפרש כל מצות עשה
שמתן שכרה בצדה אין ב"ד עונשין
עליה משמע שם רוצי' כופין והשתא
לא קשה מהא דגרסינן בקידושין ב
בירושלמי א"ר יוסי הלואי הוויין כל
שמועתי בריא לי כהדא שכופין את
הבן לזון את האב ובפר' כל הבשר
אייתוה להוא גברא דלא מוקיר א
אבוה א"ל שבקוה עיין פ"ק דקידושי':
מרדכי

הג"הה
לכייפו דין בדברים ומתנה לאחר
הויא כמו מכר ולא גביא כתובתה
ממטלטלי דמקבל מתנה דאורייתא
אבל ממתנת ש"מ דרבנן גבי כתובה
ומזונות מינה אפילו אחין אם מכרו יז
או שיחררום מפקיע מידי שיעבוד
ואינו גוב' מהם מיהו בהתנו מסתפק
קצת: ר"י מהרי"ח ותה"דש
פסק דהנותן מתנה לבנו או ליורשו
במתנ' בריא לא הויא מתנ' לאפקועי
כתובה וראיה מהכא דהכותב כל
נכסיו וכו' ופר"שי אפילו מעכשיו ולא
מן הדין אלא תקנת חכמי' הוא וכו'
סוף דבר מתנ' שאדם נותן ליורשיו
הרי היא כירושה בעלמא: עיין ז
וה"ר

הלעג מכרה בכספי מלוג בחיי
בעלה ומת הבעל מוכיח מיד ה
הלקוחות דמוייה רבן כלוקח ר
רחמון חילל מוכיח בלא רמי ומפיק
לאו דווקא דכל ימי החמה הקרקע
ביד הבעל ואוכל פירות והיה מכר׳
הגוף מעכבין והפירות לאחר מיתת׳
והבעל מוכיח מיד הלוקח הגוף
מכרה לו מעכבין ויפתר לכלו ואי
תיקשי להכי דמי דקלה חיתתי
מהדר להו לגוקח דגזל הוו כיון ד
דמכר לה היה מכר ואם לא כמאן
מעות בידה אנן תולי מרמי מכר זה
הן ולא מכי בעל למימ׳ דילמ׳ מפיק
ח החכחה: תפרי מומרי מפטט עומי
בדקה בכל עת וכי תיפסר לו לחדש
לעמו׳ בדקה בכל עת רבותי׳ סביבו׳
ואמרי לה רבי אלעזר אומר זה הזן
בניו ובנותיו קטנים: רבי ממואל בר נחמני אומר זה המגדל יתום
ויתומה בתוך ביתו ומפרנס: הזן ועומד בביתו ובדקתו עומדת לעד רב
הונא ורב חסד׳ אחד אמר זה הלמד תור׳ ולמדה לאחרי׳ ואחד אמר הכותב
תורה נביאים וכתובים ומפרנסן לאחרים זה מדרש ר׳ אלעזר בן עזריה
ט וכו׳: יתיב רב יוסף קמיה דרב המנונא ויתיב רב המנונא וקאמר כמה
מילי הבני יורשין כתובת בנין דיכרין אף על הקרקע כך אין הבנות כיוצאות
ב אלא מן הקרקע והאידנא תקינו רבנן למיתן אפילו ממטלטלי: לא כתב
כתובת בתולה גובה מאתים ואלמנה מנה מפני מה אמרו כך: כתב לה
מרא זו סוה מנה תחת מאתים ולא
כתב לה כל נכסי לאחר מיתי
לכתובתה חייב מהו תלאי בר לא
כתב לה אם תמתאלי לפידיונך ו
ואוציבנך לי לאיתתא ובכוהנת ה
להדריכך למדינתך חיי מפני מהו
בא תלאי בר׳: אמר רבה דממואל
הלעג יפרע מנכסים משעבדים לבעלה
חיפקין פחת תחילת בחום וסופה
ברגן ופליגא דרבה דאמ׳ רבה כל
מתחילתה בחום ובסוף חומרת
להם הניחו לו מאלמנה נזקק לה
היה מוכרתו מותרת מפני יפרע ה
הלבעה תניא כוותיה דרבה והיה
לה כתפסה לחומרה הא כתפסה מותרת ויש לך לחלק מלעג כתפסה
מותרת ואיתו זו כל מתחילתה בחום וסופה ברגן אמ׳ רב יהודה הכי נמי
דגבי גבוי מריין לגבריהו דכל מילי דעבדין להו לגבוי מירתה עבדי להון
בב לכל שבקינהו ואזלי מנכסייהו ואתי תקירו: תר׳ מבוי מלכות הרי
הן כמבויין גבוי לפטיס היכן כמבויין: ובכוהנת להדריכך למדינתך
אמ׳ חביי אמינה לכל גרוסה וחלוסה לכהן הדיוט חייב לפרוסה מאי קורח
בה ובכוהנת להדריכך למדינתך ממזרת ונתינה ליפרעל חייב לפרוסה
מאי אמי קורח בה ואותביך לאיתנו: רבה אמר כל מאיסור מניה גורם
לה חייב לפרוסה איסור דלא גרם לה היינו חייב לפרוסה והלכה כרבה:
נסבית חייב לפרוסה אמר הרי גיטה וכתובתה תפרה את עצמה
היינו רשאי דכבר כתחייב בפרקונה בטבול פירו׳ מאכל עד סיום הזה לקתה
חייב לרפואתה אמר הרי גיטה וכתובתה תרפא את עצמה רשאי דרפואה
במזונות מל כל יום ויום תר׳ נסבית לאחר מית׳ בעלה אין היורשין חייבין
לפרוסתה ולא עוד אלא אפי׳ נסבית בחיי בעלה אין היורשין חייבין לפרוסתה
מאי אמי קורח בה ואותביך לי לאיתנו הילכך ליתי להו פירי דכי תקינו
רבנן פירו לבעל תחת פרקון דתקון והכי קיימ׳ בלא מחייבי בפרקונה ליתי
להו פירי תדע דהא תקן אלמנה כיוצאת מנכסי יתומים מפני מה אין מלהם
ואינן חייבין בקבורתה אלמא קיימ׳ במזונותיה מפני מה אין מלהן
קיימ׳ יורשין כתובתה אין חייבין בקבורתה הכי נמי קיימ׳ בלא מיחייבי
בפרקונה ליתי להו פירי וכן יבם נמי לא הכיל פירי ואינו חייב בפרקונה
ואית ספרים דגרסינן ואין היבמין חייבין לפרוסתה וכן גורם רב חלפס ואם
דיבם לא הכיל פירות היינו בבכסים מנפלו לה בפחות מומרת יבם אבל כ
בכסים מנפלו לה בפחות תחתיו דבעל הכל יבם פירי לרבה דאמר לקמן ב
בריש פרק הכותב דירו עריכת מירה כרמוכח בפ׳ החולץ ומיהו לא מחייב
בפרקונה כל זמן שלא נכנס בית ואותביך לי לאיתנו:

הגהה
הפילו אם נתן לה בעל קרקע דקל
דקלתה ואין הבעל הוכל פירות אם
מכרה ומתה בעל מוכיחו: פרי
מהרי״ח

והר׳ שמואל בן רבינו ברוך פסק ד
דמתכת מ״מ מפקיע מידי מעבור כ
כתובה ומזוני כמו מתכת ברזל ו
ורחיותיו בחורב במרכי ועם:
ועפה מורו לפותיקי ומכרו אין בא
גובה היינו אבל נתנו בא גובה
היינו מי מתת והניח אלמנה ובת
אלמנתו ניזונת מנכסיו ניפרעת הבת
אלמנתו ניזונת מנכסיו ואפילו מתה
הבת דבעל בנכסי אלמנתו יורש הוי
לגבי אלמנה: מהרי״ח

הגהה
הפילו אם נתן לה בעל קרקע דקל
דקלתה ואין הבעל הוכל פירות אם
מכרה ומתה בעל מוכיחו: פרי
מהרי״ח

תר׳ נסבית והיו מבקשין ממנה עד עמדה בדמיה פעם ראשונה פודה מכאן
ואילך רבה פודה רבה אין פודה רבא׳ אומר אין פודים הבנות יתר על כדי
דמיהם מפני תיקון העולם פסק רב אלפס ז״ל הלכה כרבא׳ משום דקתני
סתמא דמתני׳ בגיטין אין פודים את הבנות יתר על כדי דמיהם מפני תקון
העולם: ומסתמא כל מבויין אפילו אמתו נמי: והר׳ אחיר הלוי
ז״ל פסק כתנא קמא דהלכה כרבים ומתני׳ דגיטין חיורי במאר מבויין אבל
אמתו כגופו וכמו שאדם יכול לפדות עצמו בכל ממונו אמתו נמי כיון דחייב
לפרוסתה בתנאי כתוב כמו שים לה מתון דמי וכן מסתבר: תר׳ נסבית
והיו מבקשין ממנה עד עמדה בכתובתה פעם ראשונה פודה מכאן ואילך
רבה פודה רבה אומר אין פודה דברי ר׳ רבא׳ אומ׳ אם היה פרקונו כנגד כתובת׳
פודה ואם לאו אינו פודה הא דקתמ׳ רבה אינו פודה מלמ׳ אינו פודה כלל
אלא תקינו לאמה אלא פדיון לחר ויש ביתר מכדי כתובה ומסתבר כפרש׳
דמאי אמה פדיון אבי מפדיון לחר אם חייבוהו חכמי בפרקונה לעולם כי
היכי דבפדיון לחר עבדי טפל חמור מן העיקר הכי בפדיון אבי ופסק רב
אלפס ז״ל הלכ׳ כר׳ אלעז׳ דקל׳ הלכ׳ כר׳ מחבירו ורבא׳ אבי היה הכא מקני׳
דייק׳ כר׳ דקתני סתם נסבית חייב לפרוסתה בכל מקום מנסבית אפילו ביותר
מכתוב והר׳ אבי׳ ז״ל כתב אם נסבית פעם שניה ורצה לגרש הרי זה מגרש
ותפרה את עצמה בכתובתה: לקתה חייב לרפואתה הרי היא כמזונות כג
מנכסי יתומים ואם היתה בריכה רפואה הרי היא כמזונות רבבה רפואה
אים לה קבבה תתרפא מכתובתה רפואה אין לה קבבה הרי היא כמזונו׳:
והלכתא כרבבא תא ר׳ יוחנן עמו הקנות דם בארץ ישראל כרפואה
אין לה קבבה לפי מבארץ ישר׳ היו רגילין להקיז דם תדיר ואין להם קבבה
והויא כמזונות אבל רפואה אים קבבה דמיא לפרקונה דאתו בבת אחת וכי
היכי דאין היורשין חייבין בפרקונה הכי נמי לא מחייב בה להכי דוקא
ביתומין הוא דים חילוק בין רפואה אים לה קבבה לאין לה קבבה מטעמא
דפריסית דדמיא לפרקונ׳ אבל בחיי הבעל לא: ועור מדלא פליג ז״א נבי
אמ׳ אבל בירום מסתמא דהא בחיי הבעל דגרסי׳ בפ׳ מי שמת קריבתי׳ דרבי
ממעון בר חבא חמש ליטרין אתת נבי רבי יוחנן אמר לה אי קיבא הוא אמין
מיפודיך ואי לא בעליך יהיב לך אלמא אפילו בחיי הבעל רפואה אים לה
קבבה מתרפאות בכתובתה ואו בר׳ אתם בעלה בעי אין דקיבא והיא בעיא
אין אלא קיבא למאן סומעין לאו לבעלה: אתמה כלומר ודאי לבעלה
סומעין לקיבא אין מתרפ׳ מכתובת׳ וירחה לי כיון דלכאורה לפום גמרי
דירן לגבי בעל אין חילוק בין אים קבבה לאין קבבה וכן מסתבר׳ מסתמי גמר׳
דבני מערבא ואי לך בעליך יהיב לך פירו׳ אין בעליך יהבי לך כי היכי דלא
ליפלוג אגמרא דירן וכן דרך הנה ירושלמי בקיצור לפנין: קריביה דרבי
יוחנן הוה ליה חיתא לאבא דהוה רפואה דהוה אים לה קבבה:
יוחנן אמר להו זילו וקלו מידי לרופא דהוה רפואה אים לה קבבה:
אמ׳ ר׳ יוחנן עמיכו כעורכי הדיינין: מעיקרא מאי סבר ולבסוף
מאי סבר מעיקרא סבר מבמרך לא תתעלם ולבסוף סבר אדם חשוב אפי׳
לא כתב בנין דיכרין דיהוון ליכי מיכלי ומיזדבנן כפי כתובתיך יתר על בר
חולקהון עם לחוהון חייב מפני מהו׳ תלאי בר׳ בנן נוקבן דיהוון ליכי מיכלי
יהון יתבין בביתי ומיתזנן מנכסי עד דתנסבן לגוברין חייב מפני מהו׳ ת
תלאי בר׳ אמר ר׳ יוחנן משום ר׳ שמעון בן יוחאי מפני מה תקנו כתובת בנין
דיכרין כדי מיקפון אדם ליתן לבתו כבנו: ועד כמה אבי ורבה דאמר
תרוייהו עד עיסור נכסי ואיתימא רבה אמר לירו׳ דאבעל לא לירות אלא כמי מיתנע
ולא כתוב ואיתימא היא דכתיב אב לירות היכא דלא כתיב לא לירות לא פלוג
רבנן בת נמי תירות כנחלה מנייה רבנן בת בין הבנו׳ תירות לא פלוג רבנן
תיובי ממטלטלי ככתובה מנייה רבנן תיטרוף ממעבדי יורתון תנן ואיתמ
לעג דליכא מוכר דיכר במקום דמיעקרא נחלה דאורייתא לא תקינו רבנן:
רב מתתיה בשון ז״ל היה אומר אין דנין כתובת בנין דיכרין בזמ׳ הזה כיון
אין המעם שלא כדי מיקפון אדם ליתן לבתו כבנו ועכשיו נהגו ליתן יותר
ויותר וכן כתב בעל העיטור ז״ל תמוה לרב חכניה בר יהודה ז״ל היום כמה
מכיס בטלה כתובת בנין דיכרין מיעיבתנו ולמה בטלה לפי מפרש לדידן
בנכסי אים להם לאחריות ברחוי ובמוחזק ובמוקח דיכרי ואם תומרת יתומים
הרי הנו מעלין על נכסי אביהו מוקר דיכר הי מומעין להן ופריך מומת בית
דין ותקירת זקנים מלא להוסיף על הדמים ועוד דעיקר דתקנת כדי מיקפון
ליתן לה והיום הלוחי מיתן לבנו כבתו וכמ׳ הוסרך הדבר לברו׳ כל מי מירבה
בתתנת בתו וכמה עד היום הזה כמה מכיס אלא יש אביהינו דנה בכתובת
בנין דיכרין ומר בר רב דוסא אמ׳ לא חזינן רבוות׳ דהוו מקמן דרייני כתוב׳
בנין דיכרין ומסתבר כפשמא לא דייני לה בתרתי מתיבת׳ וכיון דעברי להו
כמה מני אלא לא דייני ז״ל דאמר רב הוויי נחון אמ׳ היכי מבטלי רבנן כתוב׳
בנין דיכרין ומ״ר בר רב ממוש אמ׳ הרבה חכמי נהגו כן לבטל כתובת בנין
דיכרין בזמן הזה ואפילו למ״ד לא בטלה הכי מילי במקריקעי ולא במטלטלי
ורבינו תירץ כיון דנהגו בה כדברי רב הויי וכן יאמר ריבבת בכתוב בנין
דיכרין נבית דלף במטלטלי בזמן הזה כיון דיתקינו

דיקיש דכתובה גביה ממטלטלי הם כתובת בעין דיכרין דתנאי כתובה
בכתובה: והר מהיר הלוי ז"ל והלי יוכה ז"ל כתבו דודאי כתוב בכין דיכרין
נהגו היודעין דאין לעקור תקנת חכמי אבל כיון שמרבין ליתן לבנו נעמיד
התקנ בחזקת מעיקר ממקריקי ולא כמטלטלי ולעניי מה שתקנו הגאונים
דכתובה גביה ממטלטלי כתבו דלמעיין זה לא יעמו כתובת בכין דיכרין
כבתובתה וכן עיקר: אמר רבא שפיטה לי מוכרת כתובתה בין לבעלה
בין לאחריים יש לה כתובת בכין דיכרין מש זוזי לחכמה: מוחלת כתובתה
לבעלה אין לה כתובת בכין דיכרין מש לחולי לחילקה ומוחלת כתובתה
לעבד דקל דאקור לפחות עמה כלה כתובה מש מחילתה מחילה ואי מיית
ליתר ואם עמה בחיסור אין לה כתוב בכין דיכרין ואם כת לה מחיים
יורמים נוטלין מחיים ולא כתובה הרחמנה: יתיב רבין בר חינכא קמיה
דרב חסדא ויתיב וקאמר מפמיה דר' אלעזר מחלה כתובתה לבעלה אין לה
מזונות אלא אי לאו דאמרת מפמיה דרבא הוה אמינא לך מפיב רעם
תחת טוב וגו' דאיתי מפר אין לה מזונו אפי' מן הבעל ואה ליח כלל דמזונו
לפתן חיכם בתנאי כתוב אלא לאו דאורייתא ולאו דרבנן תיקנו לו מעמה
יהיב תחת מזונות ואם מזל מעמה יהיב פריך לזנוח אבל מזונותיה אין
כח היורמין הוי תנאי כתובה: אמר לי' אחרוסה מחתה אין לה כתובה פי' אין
האורס חייב לקוברה תחת כתובתה סיורסה מחכה כי חכמי תקנו סיקבור
האיש את אשתו תחת כרוכיה מהכניסה לו ולא תחת כתובת ואחרוסה אביה
יורם כדוכיתה: אלא הוספיה מש אפילו אמר הכי קורא בה לבסוף לאחר
כו תמלוה מכתו ליכי: בכין מוקצן דתיהויין ליכי מיבאי חיכון וכו' רב תני עד
דתילקון לוי תני עד דתיבגרן בגר ולא חיכסיב או חיכסיב ולא בגר כש לש
דלית ליה כש בחרוסה רב סבר לית לה ולוי סבר חית לה עד דתיבגרן או
עד דיחטו זיחכחון להתנסבא: כתנאי עד מתי הבת ניזונת עד שתתארס
מפו' ר' אלעזר אמרו עד שתיבגר והילכתא כרב דקאי לה כתנא דבי רב חסדא
מי אמינא לך תיניה דרב אחרוסה יש לה מזונות אלא אין לה מזונות אלא
לא אמינא לי מסברא לית לה כיון דאיתיהיל אלא אי אמינא לך מסתברא לית
לה אמינא לי מסברא לית לה כיון דאיתיהיל אלא אי אמינא לך מסתברא לית
לה אמינא לי מסברא לית לה כיון דאיתיהיל אלא אי אמינא לך מסתברא לית
לה והייכו כרב ורב אלעזר לא אמינא לי מסברא לית לה אלא מדקתני
דכיון דאחרסה לא ניחא ליה דתיתיהיל אלא אי אמינא לך מסברא לית
לה אמינא לי מסברא לית לה אלא מדקתני דכיון דאחרסה לא ניחא ליה
דתיתיהיל אלא אי אמינא לך מסברא לית לה אמינא לי מסברא לית
לה אלא מדקתני דכיון דאחרסה לא ניחא ליה דתיתיהיל אלא אי אמינא לך
מסברא לית לה אמינא לי מסברא לית לה אלא מדקתני דכיון דאחרסה לא
ניחא ליה דתיתיהיל אלא אי אמינא לך מסברא לית לה אמינא לי מסברא
לית

הדרן עלך נערה שנתפתתה

אף על פי

מחמרו בתולה גובה מאתים ואלמנה מנה אם
רצה להוסיף אפי' מלא חפנו יוסיף ונתרצלה
הן נתגרשה בין מן האירוסין בין מן הנישואין
גובה את הכל רבי אלעזר בן עזריה אומר מן הנישואין גובה את הכל מן
האירוסין בתולה גובה מאתים ואלמנה מנה שלא כתב לה אלא עמ לכונסה:

מתני' את רבינו אליהו אל תיהך יכול תרס לפעבר לו עכתו על מלה מנה
כיון שלא לישבעו ובא היכו מחוייב הגמ'
בהן בשלמא במסוה מחוייב משון תימת דהכא ובמה דוכתי בהכם
יכול לפעבר לו הוציל ובוסו מחוייב הכן הוא דמשמע לן בשלמא
דתנא דתי משקר רב' שלא בא לעולם הלוקח פר' מחבירו ואת' הן נטרפה
מפעבר הוא שלא בא לעולם הוציל יבטל המקח ויל דהכן סהדי דכל
וכתב רחבא מיתיר למיקני כדתמרי לוקח מכנים עצמו לזה הספק ועוד
בערך מי שתת דשקני קנה ומכר החריך: תרדכי
ומשתעבר ובם אם היו לו נכסי' היה יכול לפעבר לחוב זה מחוייב לשלח חבל
זה שלין לו נכסים ובם אין מפעבר עצמו לחוב זה מיתחייבו מיד שלא
לכשתקנחן הן תתגרש ותיכני דהכי אוקימוה לעולם אל תבל קש על
המנהג שלנו דנהגו לפעבר עצמו בכתוב גדולה העפ שלין לו כלו: והמיב
דמכינו כעכין זה בפ' המוכר את הפועלי מתנה הוא' חנם להיות כחוב ופרע
בתלי ומשני כשקנאו מידו ומשמע דחיירי בכל עניין אפי' אין לו נכסי' עכשיו
ובם חיכו חייב לו כלו' עד שיבא הלוקח ויפעבר עצמו לכשיתחייב ואין זה
קשיין דברי' שלא מיקרי קניין דברים שלא כי ההיא דרים פב' שוקפין שהקנו
להלק שלין לו לקניין על מה לחול לאבל הכ' הוא משעבר עצמו להוב לעמוד
מעכשיו והכשיבו כשיקנה חל עליהם השעבוד: ואת הוציל וכותב שתמת
ושעבדתי לו כל נכסי הרי הוא כם עים לו נכסים העפ שלמו יודעין בבירור
שלין לו אחרי הורחת בעד כתלה עדיים דמי מידי דהוה אמה שלחו כותבין
בשטרו והקניתי לו אחוה קרקע בהדי העפ שלמו יודעין בבירור
שלין לו קרקע ואוחת אל דהייכו טעמא דהוציל ומודים עים לו הורחת בעד כל
עדי דמי וכל שלין טעם זה מספיק לנכסי' הידועי' שלה היו לו בחוק' מעם
והרשתן מיקר: רבה לכתוב לה קרקעי שלה להוסיף מכייב ליה לר' חייבו
דאר' חייבו הר' יהודי תנאי כתובה בכתובה דמי למאי נפ' לתוכר' ולמוחלת
ולמורדת ולפוגמת ולתובעת ולעובר על דת ולעבה ולעבוע ולעביעית
ולכות' כל נכסיו לבניו לגבו' מן הקרקע ומן הזיבורית וכל זמן שהיו בבית
חביה ולכתובת בנין דיכרין תנאי כתובה בכתובה דמי: פרפ' תוספת
שהו' נותן לה וכן מזונו' וכל הנך דתנן בפר' דלעיל ולא היה לו להזכיר הכי
דכבי דלעיל דחת מנפ' למוכרה ואמרי' בפר' דלעיל מכרה כתובתה יש לה
כתובה בנין דיכרין הלכך אין להזכיר כאן שלא תוספת כתובת נדוניה נמי
דמיקריא כתובה כדאת' לעיל קבורתה תחת כתובת אין דינה כתובתה וכל
הנ' דאמרי לקמן אם היו זיכתה נכסי' מי זיכו ומוברת על דת יש לה נדוניה
ואין לה כתובה ונם יש דברי מתוספת כתובת אינם בכתוב כגון שאב לכב
וברוס וחלוקה לכהן הדיוט וממזרת ונתינה ליפרש אין להן כתוב ויש להן
תוספת ולהכי פרט כל הדינין: ולא אמר בסתם תנאי כתובה כתובה
למוכרת כיצד מכרה כתובה לבעלה או לאחר היה יכולה לומ' לא מכרתי
התוספת שלא ציקר וכן אם מחלה כתובה מחלה נם התוספ' מורד ועוברת
על דת חיברו כתובתן ואיבדו התוספת ולפוגמ' אם פגמה כתובה נמצאת
אף על התוספת ואפילו הכתובה בשטר והתוספת בשטר דחי מייתי
בשטר אחר אפי' אין לה אלא תוספת כתובה כתוב בה הכל ולם' תוספת
שטרו לא יפרע אלא בסוופה ולתובע לם' תוספת כתוב בבד ולם' תוספת
כתיבו

אף על פי

מחמרו בתולה גובה מאתים ואלמנה מנה אם
רצה להוסיף אפי' מלא חפנו יוסיף ונתרצלה
הן נתגרשה בין מן האירוסין בין מן הנישואין
גובה את הכל רבי אלעזר בן עזריה אומר מן הנישואין גובה את הכל מן
האירוסין בתולה גובה מאתים ואלמנה מנה שלא כתב לה אלא עמ לכונסה:

מתני' את רבינו אליהו אל תיהך יכול תרס לפעבר לו עכתו על מלה מנה
כיון שלא לישבעו ובא היכו מחוייב הגמ'
בהן בשלמא במסוה מחוייב משון תימת דהכא ובמה דוכתי בהכם
יכול לפעבר לו הוציל ובוסו מחוייב הכן הוא דמשמע לן בשלמא
דתנא דתי משקר רב' שלא בא לעולם הלוקח פר' מחבירו ואת' הן נטרפה
מפעבר הוא שלא בא לעולם הוציל יבטל המקח ויל דהכן סהדי דכל
וכתב רחבא מיתיר למיקני כדתמרי לוקח מכנים עצמו לזה הספק ועוד
בערך מי שתת דשקני קנה ומכר החריך: תרדכי
ומשתעבר ובם אם היו לו נכסי' היה יכול לפעבר לחוב זה מחוייב לשלח חבל
זה שלין לו נכסים ובם אין מפעבר עצמו לחוב זה מיתחייבו מיד שלא
לכשתקנחן הן תתגרש ותיכני דהכי אוקימוה לעולם אל תבל קש על
המנהג שלנו דנהגו לפעבר עצמו בכתוב גדולה העפ שלין לו כלו: והמיב
דמכינו כעכין זה בפ' המוכר את הפועלי מתנה הוא' חנם להיות כחוב ופרע
בתלי ומשני כשקנאו מידו ומשמע דחיירי בכל עניין אפי' אין לו נכסי' עכשיו
ובם חיכו חייב לו כלו' עד שיבא הלוקח ויפעבר עצמו לכשיתחייב ואין זה
קשיין דברי' שלא מיקרי קניין דברים שלא כי ההיא דרים פב' שוקפין שהקנו
להלק שלין לו לקניין על מה לחול לאבל הכ' הוא משעבר עצמו להוב לעמוד
מעכשיו והכשיבו כשיקנה חל עליהם השעבוד: ואת הוציל וכותב שתמת
ושעבדתי לו כל נכסי הרי הוא כם עים לו נכסים העפ שלמו יודעין בבירור
שלין לו אחרי הורחת בעד כתלה עדיים דמי מידי דהוה אמה שלחו כותבין
בשטרו והקניתי לו אחוה קרקע בהדי העפ שלמו יודעין בבירור
שלין לו קרקע ואוחת אל דהייכו טעמא דהוציל ומודים עים לו הורחת בעד כל
עדי דמי וכל שלין טעם זה מספיק לנכסי' הידועי' שלה היו לו בחוק' מעם
והרשתן מיקר: רבה לכתוב לה קרקעי שלה להוסיף מכייב ליה לר' חייבו
דאר' חייבו הר' יהודי תנאי כתובה בכתובה דמי למאי נפ' לתוכר' ולמוחלת
ולמורדת ולפוגמת ולתובעת ולעובר על דת ולעבה ולעבוע ולעביעית
ולכות' כל נכסיו לבניו לגבו' מן הקרקע ומן הזיבורית וכל זמן שהיו בבית
חביה ולכתובת בנין דיכרין תנאי כתובה בכתובה דמי: פרפ' תוספת
שהו' נותן לה וכן מזונו' וכל הנך דתנן בפר' דלעיל ולא היה לו להזכיר הכי
דכבי דלעיל דחת מנפ' למוכרה ואמרי' בפר' דלעיל מכרה כתובתה יש לה
כתובה בנין דיכרין הלכך אין להזכיר כאן שלא תוספת כתובת נדוניה נמי
דמיקריא כתובה כדאת' לעיל קבורתה תחת כתובת אין דינה כתובתה וכל
הנ' דאמרי לקמן אם היו זיכתה נכסי' מי זיכו ומוברת על דת יש לה נדוניה
ואין לה כתובה ונם יש דברי מתוספת כתובת אינם בכתוב כגון שאב לכב
וברוס וחלוקה לכהן הדיוט וממזרת ונתינה ליפרש אין להן כתוב ויש להן
תוספת ולהכי פרט כל הדינין: ולא אמר בסתם תנאי כתובה כתובה
למוכרת כיצד מכרה כתובה לבעלה או לאחר היה יכולה לומ' לא מכרתי
התוספת שלא ציקר וכן אם מחלה כתובה מחלה נם התוספ' מורד ועוברת
על דת חיברו כתובתן ואיבדו התוספת ולפוגמ' אם פגמה כתובה נמצאת
אף על התוספת ואפילו הכתובה בשטר והתוספת בשטר דחי מייתי
בשטר אחר אפי' אין לה אלא תוספת כתובה כתוב בה הכל ולם' תוספת
שטרו לא יפרע אלא בסוופה ולתובע לם' תוספת כתוב בבד ולם' תוספת
כתיבו

הגהה
כת' הרמב"ם ז"ל דה"מ ב"ח ומ"מ רחול
לבל בנדי מכתו ומוערי בובה תהן
ואין כל מקח היו בהם טבעות וכלי
כסף וזהב אבל בבגד מפסק מהרת
דהייכו דוקא שהבעל תיקן לה
דטעמא דהרמב"ם ז"ל כרעיס
בהגוזל קמא גבי המקדש נעם כתו
שהקנה לה תפיקרא דהכי מהלק
בירושלמי פ"ק דקידושין גבי אחין
שחלקו מה שעליהם אמין מה שעל
כמיתם אין אמין ברה ברה ברחוין
להשתתם בהן בחול מיהו היכא
שירוע שהקנה להם תפיקרא אפי'
בכלי סבת ורבל אין לו בכמ' תשתו
ובניו וכם היכא דהיה הכניסה לו
דאין בה נוב' מהן ואפילו כלי שבת
וכלי רבל שהרי הם מיוחדים לה
ואפותיקי ניהו לדיר דקל כר' יהו'
דאמ' בפר' שלחן גבי המגנפת מוס
לבעלה וכו' הדין עמה מוס שבח
בית חביה ואמרינן היכא דאם רצה
הבעל למכור לא יכול: עכ
מקסוב מרדכי: מרדכי

יצא בזמנו כיון דידע בה דאורחיה דמכיר למיפך בזמניה חיבני ליה
לאתנויי: ומריכיב ליה בסתם בשר ומיקנה ליה ולהכי נקט לקוט ולא נקט
מכיר כי היא זיל דלקתן לקוט אית ליכול ובנדי שבת ובגדי חפה ובגדי
חילוק אין בגדי הול לבגדי שבת ולא דמי להחיל דאמרי' בפ"ק דבב מציעא
מחלוקת מה שעליהן אמין ומה שעל כמיהם אין אמין ומקמר עלה
בירושלמי דבגדי שבת אמין דהתם היכא שעמה למילתא דאחין מקני להו
בבגדי חול דבגדי הוא מיפטיטו בגדיהם מעליהם כדי לפומם מה אחין כן
בבגדי שבת אבל הכא בגדיהם לקנויי לקני לה כל מה שקנה ובבע לשמה
ובאלמנה חדעתא למיפק לא חקני מידי: השתא דאמר מרדכי לברתי זיל
בדלוגית הלי תחלי בדר הבא בזוזי ליתני ולא ליתני אם הוקר ההפסד ליתני

ואי אמרת בשלמא לרבי יוחנן היינו דאמר ליה ריש לקיש
לא סבר לה מר כוותך בבבא קמא דאמר רבי יוחנן משום
רבי יוסי הגלילי הלכה כרבי יוסי הגלילי בשני ובחמישי
ואין מתפללין מנחה בשבת אלא אחר חצות אלא אי אמרת
לריש לקיש מאי איכא למימר אמר לך אנא ורבי יוסי
הגלילי בשני ובחמישי ואין מתפללין מנחה בשבת אלא
אחר חצות אמר ליה ריש לקיש לא סבר לה מר כוותך
בבבא קמא דאמר ריש לקיש משום רבי יוסי הגלילי
הלכה כרבי יוסי הגלילי בשני ובחמישי ואין מתפללין
מנחה בשבת אלא אחר חצות אמר ליה רבי יוחנן לא
סבר לה מר כוותך בבבא קמא דאמר ריש לקיש משום
רבי יוסי הגלילי הלכה כרבי יוסי הגלילי בשני ובחמישי
ואין מתפללין מנחה בשבת אלא אחר חצות אמר ליה
ריש לקיש לא סבר לה מר כוותך בבבא קמא דאמר ריש
לקיש משום רבי יוסי הגלילי הלכה כרבי יוסי הגלילי
בשני ובחמישי ואין מתפללין מנחה בשבת אלא אחר
חצות

ואי אמרת בשלמא לרבי יוחנן היינו דאמר ליה ריש לקיש
לא סבר לה מר כוותך בבבא קמא דאמר ריש לקיש משום
רבי יוסי הגלילי הלכה כרבי יוסי הגלילי בשני ובחמישי
ואין מתפללין מנחה בשבת אלא אחר חצות אלא אי אמרת
לריש לקיש מאי איכא למימר אמר לך אנא ורבי יוסי
הגלילי בשני ובחמישי ואין מתפללין מנחה בשבת אלא
אחר חצות אמר ליה ריש לקיש לא סבר לה מר כוותך
בבבא קמא דאמר ריש לקיש משום רבי יוסי הגלילי
הלכה כרבי יוסי הגלילי בשני ובחמישי ואין מתפללין
מנחה בשבת אלא אחר חצות אמר ליה רבי יוחנן לא
סבר לה מר כוותך בבבא קמא דאמר ריש לקיש משום
רבי יוסי הגלילי הלכה כרבי יוסי הגלילי בשני ובחמישי
ואין מתפללין מנחה בשבת אלא אחר חצות אמר ליה
ריש לקיש לא סבר לה מר כוותך בבבא קמא דאמר ריש
לקיש משום רבי יוסי הגלילי הלכה כרבי יוסי הגלילי
בשני ובחמישי ואין מתפללין מנחה בשבת אלא אחר
חצות

ואי אמרת בשלמא לרבי יוחנן היינו דאמר ליה ריש לקיש
לא סבר לה מר כוותך בבבא קמא דאמר ריש לקיש משום
רבי יוסי הגלילי הלכה כרבי יוסי הגלילי בשני ובחמישי
ואין מתפללין מנחה בשבת אלא אחר חצות אלא אי אמרת
לריש לקיש מאי איכא למימר אמר לך אנא ורבי יוסי
הגלילי בשני ובחמישי ואין מתפללין מנחה בשבת אלא
אחר חצות אמר ליה ריש לקיש לא סבר לה מר כוותך
בבבא קמא דאמר ריש לקיש משום רבי יוסי הגלילי
הלכה כרבי יוסי הגלילי בשני ובחמישי ואין מתפללין
מנחה בשבת אלא אחר חצות אמר ליה רבי יוחנן לא
סבר לה מר כוותך בבבא קמא דאמר ריש לקיש משום
רבי יוסי הגלילי הלכה כרבי יוסי הגלילי בשני ובחמישי
ואין מתפללין מנחה בשבת אלא אחר חצות אמר ליה
ריש לקיש לא סבר לה מר כוותך בבבא קמא דאמר ריש
לקיש משום רבי יוסי הגלילי הלכה כרבי יוסי הגלילי
בשני ובחמישי ואין מתפללין מנחה בשבת אלא אחר
חצות

ז עמו לפתך שלא הוה יתן בין הקבסים והיו יתכם בין הקבסים: רבי יהודה
אומר אם רצה כותב לבתולה מטר על מתים והיו כותבת התקבלתי
ממך מנה לגלמנה מנה והיו כותבת לו התקבלתי חמשים ר' מאיר אומ' כל
הפותח לבתולה מתחלים ולגלמנה מתנה הרי זו בעילת זנות: כל הפותח

הגהה

לפי בתנאה והכי קאמ' מאיר לר' מתנת מכיב מרע מכתב בה קניין
יהודה לא מיבעיא אם כתבה לו אמר מתוקל לא קנה אלא רמת מפ'
התקבלתי דאז אין לה כתובה כיון רבכם ורי דלאו דווקא כתוב המטר
דמחלה דהוי בעילת זנות שלא לפי לאו לפי כתוב בתוך המטר או
הפותח בתנאה בעת הקידושין לפיכך אלא מטר כיון דלא ממך על
דתנאו בטל הוי בעילת זנות דכיון סוותו ולא לקבל מכיב מרע אלא
דאמר ליה לך שלא מכה לא ממכה לו בדיבורו רק בקניין ואין קניין
דעתך ונזיק לה בעילת זנות וכן לאחר מיתה דסתם תמות מכיב
אפי שהפקידה כתובה בעלה ברוך מרע לאחר מיתה הוה וברוך פוקח
לכתוב לה כתובה לאחרת כראשונה ולא קמו תמכו לו לא ממכה
ואע"ג דאי' לה בתנאי בי' לא ממכה דעתך דלמא אמר פרעתי כי הא
דאמתיה דרבי בר פפא לגבי לרב חונא שלחי לקמי דרב יהודה כתוב לתא
אמר ליה אי הכי אמר רב יהודה אמר שמואל זו דברי ר' מאיר אבל
חכמים אומרי' שמא הרס את לאחרו מניה ומלא מכי כתוב לא כתוב ב
והא אמר רב נחמן אמר שמואל הלכה כר' מאיר בגזירותיו לא הכי זיל
ח כתוב: נותנין לבתולה מנים עמר הרס שמכיעה הבעל לפרנס את
עמ'כם מכותנין לאשה כך מותנין לאים לפרנס את עמו ולגלמנה
מלמים יום הגיע זמן ולא נישאו חוכלות מפלו וחוכלות בתרומה ר'
טרפון אומ' מותנין הכל תרומה ר'
עקיבא אומר מותנין מחצה חולין
ומחצה תרומה: ירושלמי הוה
שמע והיה בתולה והוה בעי למיסב
יכולה לומר חיבתו עלי יתירה מן
הבחור בחור והיה שמח בעיל
למיסב יכול הוה לומר חיבתה עלי
יותר מן הבתולה: עמתה אמה
חדמי בפני הרופאן ואחר כך הפני
תמרן רב חסדא תפב הנערה תחנו
ימים או עמו מתי ימים תילימ' הרי
יומי ומי מפתעי תימים הכי לא הרי
יומי ולא לא הדר אמ' להו עבר' יומ
שלא מתי ימי מנה כרכתי ימים תהיה
ט בחלתו: הלל זעירא תנא קמיה בין
היה בין חביב יכולין לעשב בעלמא
היכי מצי מעכבה דלא לא יכילנה
בבעל שלא חביב אי היכי ניחא ליה
חביב מכאן קבר המתה לא' ידע
ולמחר מימרר ואתי ונפלה עלוהי:
י אמר רבה בר לוהי אין פוסקין
על הקטנה להפילה כמהילה
אבל פוסקין על הקטנה להפילה
כמהילה גדולה ולא חיישינן דילמא
יא עייל בה פחדא מיבעתי: הלל התולה
את הבתולה בין מתבעה הבעל ובעל
מעכבת בין מתבעה היה ובעל
מעכב מותני לה מכי עם חדם מפע'
תביעה ולא מפעת תורקין בגרה
הרי היא כתביעה כיכר בגרה יום
אחד ומתקדמה כותנין לה מכי
מפע' בגר ולהרוס ל"ו מתי ולהרוס
מלמים שלא מפת הכי קאמ' הרוס
בוגרת מעברין עליה מכי עבר חרם
בבגרות ומתקדמ' מותנין לה מלמי'

דרבי יהודה: רבי יהודה
אומר אם רצה כותב לבתולה מטר על מתים והיו כותבת התקבלתי
ממך מנה לגלמנה מנה והיו כותבת לו התקבלתי חמשים ר' מאיר אומ' כל
הפותח לבתולה מתחלים ולגלמנה מתנה הרי זו בעילת זנות: כל הפותח

הגהה

מתנת מכיב מרע מכתב בה קניין
אמר אמוראל לא קנה אע"ג דאמת מפ'
רבכם ורי דלאו דווקא כתוב המטר
שלא לפי שהיו כותב בתוך המטר או
לפילו בלא מטר כיון דלא ממך על
דוותו והקנ"ל לדעת מהיכו מקנ'
לו בדיבורו רק בקניין ואין קניין
לאחר מיתה דסתם תמות מכיב
מרע לאחר מיתה הוה וברוך פוקח
לא קמו תמכו לו לא ממכה אלא בדעתו
שלא הס כן ימות וכן הס כותב קניין
במטר ברוך מיכתוב ולא קמו ואם
המטר בלמון מתנה ברוך מיכתוב
ולא כתבו ותתמו ואם המטר כתוב
בלמון סותה כדרך מ"ש ממכה על
ביתו אין ברוך יפוי כח לכתיבה ב
לכתוב ולא כתבו ותתמו רק בקניי'
וגם ברוך מיבה המטר ליד המקבל
מהיים כיון אלא הקנ' נכסי בתמיר'
ואם מקנה בדיבור בעלמא בפני
עדים כל נכסים ובלא סיור קנה
ואם עמד חוזר ולפילו בקניין ויפוי
כח יש אם זיכה לו הנכסי מחיי' בלא
קניין סודר אם הס מטלטלי' נוטלם
ואפי' מתקרקעי יש אומ' ליש לך חזק
וקני והלך והחזיק בהם היו יכול
לחזור בו אבל בקניין לא קנה אע"ג
דמיית ומתנת מת בתקנ' בפני קנין
אבל בלא קניין לא קנה אע"ג דמת
ואם עמד חזר ואם מכוס מ
מחמת מיתה חוזר אם יעמוד וכל
מקום שאם עמד חוזר בתנתו
ולפילו כתבו ומבר לזה המטר בין
כתוב לשון מתנה ובין כתוב בלשון
סוותה רק שלא זכה בנכסי במסיכ'
או בחזקה וחזר וכתב לו מכתן לאחר
שנקנה פרי ורת מחלק בין כוותה
למטר מתנה ודוחק גדול: פרי
מהריח

פרקי ברבר שהוא מחמיר על דברי
קור' בחיסור והיתר ובזירותיו היינו
בחומרותיו ולא נהירא דבפרק מי
שהוציאוהו משמע דאין הלכה כר'
מאיר אלא בבזירותיו דווקא כגון
היכ' דבזר הני לאו הני ותרע דאמ'
ר' מאיר ור' יהודה הלכה כר' יהודה
ופריך ליה מהא דתניא ואמאי פרי
לפסוק הלכה כר' יהודה והשת מאי
פריך משו דהלכ' כר' מאי בבזירותיו
ואפילו בחומרותיו הוברך לפשוק
כרבי יהודה והג ובפחלתות פסק
הלכה כרבי מאיר בבזירותיו ולא
בקנסותיו ורחים מפר' החולץ דקא
אמרינן גבי מעוברת חבירו ומניק'
הכ' מאי מי עביר רבנן תקנת לכהן
ולא לא וקוביא דמשמעתין כרבנן ולא
כרבי מאיר: מהרי

פרקי דווקא בלא קידושין לבל
קידושין בקטנות לא משום דאמ' רב
יהודה אסור לאדם לקדש את בתו

יום כלומנה משעת תביעה:
היכם חינו מתכיל בתרומה עשתה
משה חדמי בפני הבעל ומשה חדמי
בפני היכם ואפילו עשת כולם בפני
הבעל חסר יום אחד או כולו בפני
היכם חינה חוכלת בתרומ' זו משנה
רחמונה בר' על אחריהם אמרו אין
החשה חוכלת בתרומה עד שתכנס
לחופה וכן היכמה נתי עד שתבעל
לפילו נפלה מן הניסואין והלכה
כמשנה אחרונה: המקדים מעשה
ידי לשתו הרי זו עושה וחוכלת ו
והמותר רבי מאיר חומר חולין: אמר
יוחנן הסנדלר חומר חולין: אמר
שמואל הלכה כרבי יוחנן הסנדלר
דקסבר אין אדם מקדיש דבר שלא
בא לעולם: אמר רב הונא אמ' רב
יכולה החשה שתאמר לבעלה חיכי
כיוונת ואיכי עושה קסבר דתקינו
רבנן מזוני עיקר ומעם ידיה משום
חיכה וכי אמרה כיוונת ואיכי עושה
הרשות בידה וגרסינן בהדיא בפר'
מני דייכי גזירות והלכה כרב הונא
אמר רב דאמר יכולה החשה שתאמר
לבעלה חיכי כיוונת ואיכי עושה:
תנן התם בנדרי' קונם שאכי עושה
לפיך חיכו ברוך לחפר ר' עקיב' חומ'
לו ר' יוחנן בן נורי חומר יפר אמה יפר ברשבה ותהא אסורה לחזור לו כי אתא

הגהה

רבין אמר בהעדפה בלא עי הדחק
כל לפ' דבעל חיו כפ בהעדפ' אפי
הדחק רבנן סבירי דבעל חיו ורבי
עקיבא סבר לאשה חיכה מל
הלכה כר' עקיבא ואיכא מ"ד הלכה
כרבנן ואין מביאין לן כרבנן דר' יוחנן בן נורי סבר כרבנן דהעדפ' בעל
הוי אמר שמואל הלכה כרבי יוחנן בן נורי ועבד דאמר שמואל הלכה כרבי
יוחנן הסנדלר דאין לדחם מקדים דבר שלא בא לעולם תוקי לה בחומר
יקדשו לעומיהן ועבד דאשת מיהא לא מיברם ומשעבדי ידיה לבעלה:
אמר רב אמי קונמות קאמרת מאני קונמות דקדושת הגוף כיכרה כרבה:

הגהה

דאמר רבה הקדם המץ ומחירור מפקיעין מידי מעבוד ותקדום מאשתא ו
שלמוה רבנן לשעבודא דבעל ואת
אם עי קונם יפקיע לדם כל בעלי
חובין לאקור עלי' אמר לן קונם
ולא מיכולי בעלי חובין ללוו מאחרי'
ויפרעו מימו מר' כתן אע"פ מיכול
לאקור נם עליהם זה לא יעשה ם
מיהא מודר הנח' לכל העולם ותיימ'
הא דמריך ברים המדיר לקמן וכיון
דמשעבר ליה היכי מצי מדיר לה
לאחי לא מצי כשהדירה עי קונס
ולא דמבדרא הוא דכי היכי דשלמוה
לשעבודא דבעל שלמוה נמי לשעבוד דאשה וכן נמי לא בעל חוב דמשום
נעילת דלת שלמוה רבנן לשעבודיה אלא יוכל לאקור נכסיו על בעלי חובין
אפילו בקונס: אלו המלאכות שהאשה עושה לבעלה טוחנת ואופה ו ז
ומכבסת ומבשלת ומניקה את בנה ומצעת לו המטה ועושה בשר הכיסה
לו אפאה אחת לא טוחנת ולא אופה ולא מכבסת אחי' היכא מבשלת ואיכא
מניקה את בנה אלא היכא מצעת המטה ואיכא עושה בשר הרבע יוצאת
בקתדרא רבי אליעזר אומר אפילו הכניסה לו מאה אפתות כופה לעמות

הגהה

בפתר מהביאה מביאה לירי זימה אפילו תני אבא גופי מלאכות
ירושלמי תני אבא גופי מלאכות ט
מנו והאתר לא הוברכו למנותו טוחנת אר' חימ' מטחנת וחיבעית
חימ' בריחיא דידה: ומניקה
את בנה ירושלמי אמר רבי חגי לא
אמרו אלא אחר אבל תאומים לא
ולא בן חביריה כדקתני בירושלמי ואין
הגיורת כך כמו שהביא ר' שלמה אלא
הכי גרסינן אר' חגי לא אמרו אלא
בבה

יום כלומנה משעת תביעה:
היכם חינו מתכיל בתרומה עשתה
משה חדמי בפני הבעל ומשה חדמי
בפני היכם ואפילו עשת כולם בפני
הבעל חסר יום אחד או כולו בפני
היכם חינה חוכלת בתרומ' זו משנה
רחמונה בר' על אחריהם אמרו אין
החשה חוכלת בתרומה עד שתכנס
לחופה וכן היכמה נתי עד שתבעל
לפילו נפלה מן הניסואין והלכה
כמשנה אחרונה: המקדים מעשה
ידי לשתו הרי זו עושה וחוכלת ו
והמותר רבי מאיר חומר חולין: אמר
יוחנן הסנדלר חומר חולין: אמר
שמואל הלכה כרבי יוחנן הסנדלר
דקסבר אין אדם מקדיש דבר שלא
בא לעולם: אמר רב הונא אמ' רב
יכולה החשה שתאמר לבעלה חיכי
כיוונת ואיכי עושה קסבר דתקינו
רבנן מזוני עיקר ומעם ידיה משום
חיכה וכי אמרה כיוונת ואיכי עושה
הרשות בידה וגרסינן בהדיא בפר'
מני דייכי גזירות והלכה כרב הונא
אמר רב דאמר יכולה החשה שתאמר
לבעלה חיכי כיוונת ואיכי עושה:
תנן התם בנדרי' קונם שאכי עושה
לפיך חיכו ברוך לחפר ר' עקיב' חומ'
לו ר' יוחנן בן נורי חומר יפר אמה יפר ברשבה ותהא אסורה לחזור לו כי אתא

הגהה

רבין אמר בהעדפה בלא עי הדחק
כל לפ' דבעל חיו כפ בהעדפ' אפי
הדחק רבנן סבירי דבעל חיו ורבי
עקיבא סבר לאשה חיכה מל
הלכה כר' עקיבא ואיכא מ"ד הלכה
כרבנן ואין מביאין לן כרבנן דר' יוחנן בן נורי סבר כרבנן דהעדפ' בעל
הוי אמר שמואל הלכה כרבי יוחנן בן נורי ועבד דאמר שמואל הלכה כרבי
יוחנן הסנדלר דאין לדחם מקדים דבר שלא בא לעולם תוקי לה בחומר
יקדשו לעומיהן ועבד דאשת מיהא לא מיברם ומשעבדי ידיה לבעלה:
אמר רב אמי קונמות קאמרת מאני קונמות דקדושת הגוף כיכרה כרבה:

הגהה

דאמר רבה הקדם המץ ומחירור מפקיעין מידי מעבוד ותקדום מאשתא ו
שלמוה רבנן לשעבודא דבעל ואת
אם עי קונם יפקיע לדם כל בעלי
חובין לאקור עלי' אמר לן קונם
ולא מיכולי בעלי חובין ללוו מאחרי'
ויפרעו מימו מר' כתן אע"פ מיכול
לאקור נם עליהם זה לא יעשה ם
מיהא מודר הנח' לכל העולם ותיימ'
הא דמריך ברים המדיר לקמן וכיון
דמשעבר ליה היכי מצי מדיר לה
לאחי לא מצי כשהדירה עי קונס
ולא דמבדרא הוא דכי היכי דשלמוה
לשעבודא דבעל שלמוה נמי לשעבוד דאשה וכן נמי לא בעל חוב דמשום
נעילת דלת שלמוה רבנן לשעבודיה אלא יוכל לאקור נכסיו על בעלי חובין
אפילו בקונס: אלו המלאכות שהאשה עושה לבעלה טוחנת ואופה ו ז
ומכבסת ומבשלת ומניקה את בנה ומצעת לו המטה ועושה בשר הכיסה
לו אפאה אחת לא טוחנת ולא אופה ולא מכבסת אחי' היכא מבשלת ואיכא
מניקה את בנה אלא היכא מצעת המטה ואיכא עושה בשר הרבע יוצאת
בקתדרא רבי אליעזר אומר אפילו הכניסה לו מאה אפתות כופה לעמות

הגהה

אפילו דבריס קטניס שבתוך הבית
כגון להביא חפץ מבית לעלי עושה
ושרח קמיה אריחי ופרתי: מהרי"ח

בנה אבל תאומים לא ולמה תאמרו בנה אלא תניק בן חברתה ואם היו תאומים לא בתמיה והלא יכולה להניק אניסים למה לא תניק אלא ורחו חייב להניק אניסים ואם כן למה תאמרו בנה למעוטי בן חברתה ואפילו הוא בן בעל תלה נדרים אלא להניק בנה תאמרו קופה ומניקתו נתגרפה חינו קופה ואם היה מכיר לו ומניקתו ונותן לה שכר בן כמה הוא מכיר לה ירמיה בן ג' חדשיו ור' יוחנן חמשי יוסי: תא ר"ש מימי בר אמי הלכה כר' יוחנן מאחר ומשנה ר' יוחנן פי' אחר מבן חמשי הוא בחזקת מניקה מכירה ולא בעי בריק אלפי הוא בר כאילו חינו רוב ליכך מאחר לקרקי בעלמא הוא ולבסוף הוא יונק ולא בעי בריקה אבל בן חמשים אם חינו רובה ליכך בעי בריק אבל אם רוב ליכך אחר אלפי בן בנה לו כוס ואם חינו רוב ליכך אחר אלפי קטן הרב כוס ומניקתו מפני הסכנה אומת מכח ידע אחר רב אלפי בריחת ועצת: ההוא דאתיא לקמיה דשמואל הוה יתיב קמיה רב דימי בר יוסף אל לרב דימי בר יוסף זיל בדוק אותבה בדר' דכמי ומקליה לכב' וקא מהדר עילוי כי מטא לגבה קא מפני לחם כבמיתיהו לעיניה מיניה אל כטוף עיניך קום יח דרי בנך: תא יונק עד כ' חדש מכאן ואילך כיונק מקן דברי ר' שמעון אומר אלפי אחת מכי פירוש ר' לברי"ה לכאום מכאן ואילך כיונק מקן פירש לאחר כ' חדש וחזר הדי זה כיונק מקן וכמה פרישתו מלמה ימים: ירושלמי ר' לאבהו בשם ר' בל מלמה ימים תעת לעת ברא מפרים מתוך בריו אבל פירש מתוך חולין מחזירין אותו כשהיו אל מכב' אבל אל מכב' אלפי לאחר כא כמה ימים מחזירין אותו: תניא ורש מעל הכבר גוררו ואוכלו מפני רחתי לאיחלופי בדם אחר כיון שפירש מכבר מוכנו ובולעו דם מהלכי מתים מות ואילופיה בחלב אם לא פירש אסור רחתי לאיחלופי בחלב אבל פירש מותר: וכן כרחה בבשר מהלכי מתי לאחר מתוך ולאוכלו אסור רחתי לאיחלופי בבם בהמ' טמיא מפני רחק דרך לאוכלו מיחלף בטמא אבל

הגהה

ב פירש מותר: תר מניקה שמת בעלה בתוך עשרי וארבעה חדשי הרי זה לא תיפרש ולא תיארס עד עשרים וארבע חדשי חוץ מיום שנולד בו וחוץ מיו שכתרפה בו ואפילו כתכף בנה למניקה אם נמלתו תאורה להיכפא עד עשרים וארבע חדשי בחייסיכן שמא תתהר לגולתו כדי שתכפא ויתכבן הוולד והכן כתנו למניקה חייסיכן שמא תחזור בה המניקה והא דתנן רב כתתן לכבי רבי רים בלותה אלמנה וחזקים היו ולא היו רגילות לחזור ודבר ידוע ולא תתי למיפרי בלמה אחר אבל אחר כבי אפי כשבע המניקת או הדירה על דעת רבי אלא תחזור ב' אחר דאתו למיחלף ולמיפרי היכ' דלא כשבעה: מר בריה דרב אפי אחר אפילו מת כמי חיים דילמא קטלה ליה הוה עובר וחניקתיה ולא היה הסיה סוס הוחי דלא חניקה כפי לכבייהו והיכא סגי אלמנה בחיי בעלה כר' מתוקר ליכא למגזר מידי ולא גזריכן אטו לא בתלתו בחיי דכי האי גוונא לא גזריכן דלמא כן היכי גרע לרבי רים בלותה לבגזור אטו ולא כתתו למניקת אלא לא גזריכן אלא אחר תחזור בה מניקת או מתתהר לגולתו דוודאי מיכבר בין כתנה למניקה ובין לא כתנה למניקה ובין בתלתו ללא בתלתו וכן מאחר הלבון מיכבר אחר בעלה מהיכה מניקתו כשאר בעלה ומעשה זה כתי מר' להתי' אחה שפריה כמקו ואינה רגילה להניק לעולם או שפסק חלבה בחיי בעלה ושכרו לו מיכבר בחיי בעלה: והר' מתון הזקן אל היה אומר דברושה חינה כריכ' להתיתין עשרי וארבעה חדש שלין עליה להניק את בנה הוחיל ובעלה קיים והבית דחייה מהיות דלעיל כתברשה חינה כופה ואין חילוק בין נדרה ללא נדרה אבל כשאר בעלה אעפ שחינה מחוייבת להניקו אלין כיון שלין לו אב עמו חכמים תקנה שתניק האם: ורת אומר דאם ירצה ליכפא מרתניק בפ' החולץ לא יפא אלא עובר חבירו ואינק חבירו ואני לא שכחתיה ואם הבית הבית מדברכיכן התם שמא תעבור המניקת ותניק את בנה בחלב אחר ואין בו שכחה לא שרי אלא בשכבת לא כיש אחר בשכבת לא שרי ואחרת דלי ואחין פרי משמע דקל כרבי יהודה דאמר מפרק נוהג בדחורייתא אפי בדבריס דלאו נידולי קרקע מדלא שרי רק ליכה אבל לאחוב משמע דאסור ויש קנת לדחות וכן בשבת ולפירוש רת ודאי יש לחיכו דאורייתא לאחוב משום דמשמש אבל ר' פריך עלה: מהריט

להפריט זכאת אמה שהתינוק יונק הכדר אל צאין מאכילין לאדם דבר האם ד' ואין כופה להניק אלא היא חייבת להם אבל אם מיניקת או ינרפה בלא כתובה לעבד דבירו היה להפר לה היה כתנה לאבוב בין מיניה וכן אם אמרם הכאת תשמים קונם עלי יוניה בלא כתובה: מהריט

חינו טבאת דמיניקה היינו טעמא מעובר לאחי דהוה מפרם מעיקר דמעיקר מעוברת משום דחיכפא לין מעוברת נרופה לא ליכ' נרופה ואפ' בדדר מההוא טעמא מר אפרם טעמא משום דמשמש מעוברת למניקה קיימה מגופה ד דמילתא דמעוברת דאיירי אפילו בנרופה לא הדר ביה וכן כתב בשלטי בפרם וירה חלוק לאיתתא דפטרה בעלה או דמית בעלה בעי לאתתוני כל יומי מניקותא: תר הרי מתנו לה בן להניק הרי זה לא תניק עמו לא בנה ולא בן חברתה משום הרב ולא תאכל עמו דברי הרעי לחלב פסקה קיסעה חוכלת הרב מהיכא תר רב פפת תמלה: אמר רב פפא בריך בן רב הונא בר מניכ' היה אומר להניק והוה אומ' מלא להניק מומעין לה דפערת דיר' הוא אמר להניק והיה אומר מלא להניק מהו ופסטכ כל היכא דהיה לאו אורחה הוה לאו אורחי עולה עמו והיכ' יורד עמו ומסתבר דהה בסף כל המלהכו היכ' חייב בהן עד סיה אורחי ואורח וכקט הנק סים בה בר דפערתי היה רוכה והבעל חינו רופה: הכניסה כנ

הגהה

לו מפחה אמר ר' חני ואי תימא ר' סמוך בר נחתן לא מהכניסה מתם היכנים אף על פי שאין מרחוים להכנים אף על פי מלא הכניסה פי שהכניסה לו מתון מרחוי לכל אדם סים לו מתון כזה מיקר מתכו ארבע מפחו למעשה תכת אחת מתכת מלאי ארבע מפחו או מתון הרחוי לארבע מפחו ר' יוסבת בקתדרא אמר רב יצחק בר חינכת אמר רב הונא אעפ שאמרו יוסבת בקתדרא לכל מוזג לו כוס ומרחב לו את פניו וירגלו ומצע לו את המטה: דאמר רב יצחק בר חינכת אמר רב הונא כל מלאכו שהאשה עוש לבעלה כדה עוסה לבעלה חוץ מ מוזגת הכוס והצע המיט והרחצת ירגלו פניו ורגליו: הצעת המטה את' רבה לא אתרן את בפניו לבל מלא בפניו לי לן כה מזיג הכוס דביתהו דמחוב מחלפה ליה בידה דמחלא דביתהו דאתיו דאמרי לה תפומא דכוכא דרבה אבי מריה דרב פפא דאמרי לפיכך רבינו מעמי כתב פרקי היה נזהר מלא לקבל מפתת מיד לפתחו בדה ומכאן אין רחים דדווקא מזיגת הכוס מהיה דרך חיבה לה היתה נותנת לידו אלא דרך מיכוי לבל אחר דבריה אין נרחה מיהה אלא אשר ולי אפר' דהכ' בתזיגת הכוס לה היתה נותנת הכוס לידו אלא מפי דרך מיכוי דלא אחירי הכא כמו הוספת הכוס לידו אלא מוזגת לו הכוס כדרך שנותנין מים בכוס על יין

ומניחין על השלחן ומגביה את הכוס ואותה כשהוא נתה ומזיגה זו דרך חיבה הוא כשהאשה מוזגת לבעלה ודביתהו דשמואל היתה מוזגת היתה ביין כיד אחת ומניחת הכוס על השלחן ואיכא היו מוזגות בימין ולא היו נותנין הכוס על השלחן לבל להוסיף חבל לידו מזהר זהירי כולי עלמא ורבי אחייה הביא מער לדבריו מההיא עובדא דפ' לבל מקדש ובניה הרבה וכו' ואתריכן בתנא רבי אליהו אפשל אליהו לאפתויי אחת הבחת לו את הכף אחת הבחת לו השלחן ונגע בך בלבבע קטנה אתרה לו חם ושלום אפילו בלבבע לא נגע בו אלמא משמע אפשר לקבל חבץ מידה ואין רחוים משום דהכי קאמר אחת בשבת אחבחת לו את הכף ולא נזהר מלינע בך ואחשובתה משמע כן אתרה אפילו בלבבע קטן לא נגע בו לבל אלא הביאה לו את הכף לא אתרה: ולי נרחה לאחוד מכאן היסור כי לפי אהיתה קורחת הגר על אדת הרין רבה אליהו להוסיף אפיה אחורה אלא היה נזהר בחה אנוהנין אחר אבמים כי היה מוחך על זהירתו אהיה יכול להזהר אלא נגע בה לכך אחר לה אחת בשעת הוספת הכף והשתן לי חיפשר לו לאחר אלא נגע בך ולא היה לו להקל בזה הסיבה לו אחרוב

לה

לו

לז

לח

לט

מ

מא

מב

מג

מד

מה

מו

מז

מח

מט

נ

נא

נב

נג

נד

נה

נו

נז

נח

נט

ס

סא

סב

סג

סד

סה

סו

סז

סח

סט

ע

עא

עב

עג

עד

עה

עו

עז

עח

עט

פ

פא

פב

פג

פד

פה

פו

פז

פח

פט

צ

צא

צב

צג

צד

צה

צו

צז

צח

צט

ק

קא

קב

קג

קד

קה

קו

קז

קח

קט

קי

קיא

קיב

קיג

קיד

קטו

קטז

קיז

קיח

קיט

קכ

קכא

קכב

קכג

קכד

קכה

קכו

קכז

קכח

קכט

קל

קלא

קלב

קלג

קלד

קלה

קלו

קלז

קלח

קלט

קמ

קמא

קמב

קמג

קמד

קמה

קמו

קמז

קמח

קמט

קנ

קנא

קנב

קנג

קנד

קנה

קנו

קנז

קנח

קנט

קס

קסא

קסב

קסג

קסד

קסה

קסו

קסז

קסח

קסט

קע

קעא

קעב

קעג

קעד

קעה

קעו

קעז

קעח

קעט

קפ

קפא

קפב

קפג

קפד

קפה

קפו

קפז

קפח

קפט

קצ

קצא

קצב

קצג

קצד

קצה

קצו

קצז

קצח

קצט

קק

קקא

קקב

קקג

קקד

קקה

קקו

קקז

קקח

קקט

קקי

קקיא

קקיב

קקיג

קקיד

קקטו

קקטז

קקיז

קקיח

קקיט

קקכ

קקכא

קקכב

קקכג

קקכד

קקכה

קקכו

קקכז

קקכח

קקכט

קקל

קקלא

קקלב

קקלג

קקלד

קקלה

קקלו

קקלז

קקלח

קקלט

קקמ

קקמא

קקמב

קקמג

קקמד

קקמה

קקמו

קקמז

קקמח

קקמט

קקנ

קקנא

קקנב

קקנג

קקנד

קקנה

קקנו

קקנז

קקנח

קקנט

קקס

קקסא

קקסב

קקסג

קקסד

קקסה

קקסו

קקסז

קקסח

קקסט

קקע

קקעא

קקעב

קקעג

קקעד

קקעה

קקעו

קקעז

קקעח

קקעט

קקפ

קקפא

קקפב

קקפג

קקפד

קקפה

קקפו

קקפז

קקפח

קקפט

קקצ

קקצא

קקצב

קקצג

קקצד

קקצה

קקצו

קקצז

קקצח

קקצט

קקק

קקקא

קקקב

קקקג

קקקד

קקקה

קקקו

קקקז

קקקח

קקקט

קקקי

קקקיא

קקקיב

קקקיג

קקקיד

קקקטו

קקקטז

קקקיז

קקקיח

קקקיט

קקקכ

קקקכא

קקקכב

קקקכג

קקקכד

קקקכה

קקקכו

קקקכז

קקקכח

קקקכט

קקקל

קקקלא

קקקלב

קקקלג

קקקלד

קקקלה

קקקלו

קקקלז

קקקלח

קקקלט

קקקמ

קקקמא

קקקמב

קקקמג

קקקמד

קקקמה

קקקמו

קקקמז

קקקמח

קקקמט

קקקנ

קקקנא

קקקנב

קקקנג

קקקנד

קקקנה

קקקנו

קקקנז

קקקנח

קקקנט

קקקס

קקקסא

קקקסב

קקקסג

קקקסד

קקקסה

קקקסו

קקקסז

קקקסח

קקקסט

קקקע

קקקעא

קקקעב

קקקעג

קקקעד

קקקעה

קקקעו

קקקעז

קקקעח

קקקעט

קקקפ

קקקפא

קקקפב

קקקפג

קקקפד

קקקפה

קקקפו

קקקפז

קקקפח

קקקפט

קקקצ

קקקצא

קקקצב

קקקצג

קקקצד

קקקצה

קקקצו

קקקצז

קקקצח

קקקצט

קקקק

קקקקא

קקקקב

קקקקג

קקקקד

קקקקה

קקקקו

קקקקז

קקקקח

קקקקט

קקקקי

קקקקיא

קקקקיב

קקקקיג

קקקקיד

קקקקטו

קקקקטז

קקקקיז

קקקקיח

קקקקיט

קקקקכ

קקקקכא

קקקקכב

קקקקכג

קקקקכד

קקקקכה

קקקקכו

קקקקכז

קקקקכח

קקקקכט

קקקקל

קקקקלא

קקקקלב

קקקקלג

קקקקלד

קקקקלה

קקקקלו

קקקקלז

קקקקלח

קקקקלט

קקקקמ

קקקקמא

קקקקמב

קקקקמג

קקקקמד

קקקקמה

קקקקמו

קקקקמז

קקקקמח

קקקקמט

קקקקנ

קקקקנא

קקקקנב

קקקקנג

קקקקנד

קקקקנה

קקקקנו

קקקקנז

קקקקנח

קקקקנט

קקקקס

קקקקסא

קקקקסב

קקקקסג

קקקקסד

קקקקסה

קקקקסו

קקקקסז

קקקקסח

קקקקסט

קקקקע

קקקקעא

קקקקעב

קקקקעג

קקקקעד

קקקקעה

קקקקעו

קקקקעז

קקקקעח

קקקקעט

קקקקפ

קקקקפא

קקקקפב

קקקקפג

קקקקפד

קקקקפה

קקקקפו

קקקקפז

קקקקפח

קקקקפט

קקקקצ

קקקקצא

קקקקצב

קקקקצג

קקקקצד

קקקקצה

קקקקצו

קקקקצז

קקקקצח

קקקקצט

קקקקק

קקקקקא

קקקקקב

קקקקקג

קקקקקד

קקקקקה

קקקקקו

קקקקקז

קקקקקח

קקקקקט

קקקקקי

קקקקקיא

קקקקקיב

קקקקקיג

קקקקקיד

קקקקקטו

קקקקקטז

קקקקקיז

קקקקקיח

קקקקקיט

קקקקקכ

קקקקקכא

קקקקקכב

קקקקקכג

קקקקקכד

קקקקקכה

קקקקקכו

קקקקקכז

קקקקקכח

קקקקקכט

קקקקקל

קקקקקלא

קקקקקלב

קקקקקלג

קקקקקלד

קקקקקלה

קקקקקלו

קקקקקלז

קקקקקלח

קקקקקלט

קקקקקמ

קקקקקמא

קקקקקמב

קקקקקמג

קקקקקמד

קקקקקמה

קקקקקמו

קקקקקמז

קקקקקמח

קקקקקמט

קקקקקנ

קקקקקנא

קקקקקנב

קקקקקנג

קקקקקנד

קקקקקנה

קקקקקנו

קקקקקנז

קקקקקנח

קקקקקנט

קקקקקס

קקקקקסא

קקקקקסב

קקקקקסג

קקקקקסד

קקקקקסה

קקקקקסו

קקקקקסז

קקקקקסח

קקקקקסט

קקקקקע

קקקקקעא

קקקקקעב

קקקקקעג

קקקקקעד

קקקקקעה

קקקקקעו

קקקקקעז

קקקקקעח

קקקקקעט

קקקקקפ

קקקקקפא

קקקקקפב

קקקקקפג

קקקקקפד

קקקקקפה

קקקקקפו

קקקקקפז

קקקקקפח

קקקקקפט

קקקקקצ

קקקקקצא

קקקקקצב

קקקקקצג

קקקקקצד

קקקקקצה

קקקקקצו

קקקקקצז

קקקקקצח

קקקקקצט

קקקקקק

קקקקקקא

קקקקקקב

קקקקקקג

קקקקקקד

קקקקקקה

קקקקקקו

קקקקקקז

קקקקקקח

קקקקקקט

קקקקקקי

קקקקקקיא

קקקקקקיב

קקקקקקיג

קקקקקקיד

קקקקקקטו

קקקקקקטז

קקקקקקיז

קקקקקקיח

קקקקקקיט

קקקקקקכ

קקקקקקכא

קקקקקקכב

קקקקקקכג

קקקקקקכד

קקקקקקכה

קקקקקקכו

קקקקקקכז

קקקקקקכח

קקקקקקכט

קקקקקקל

קקקקקקלא

קקקקקקלב

קקקקקקלג

קקקקקקלד

קקקקקקלה

קקקקקקלו

קקקקקקלז

קקקקקקלח

קקקקקקלט

קקקקקקמ

קקקקקקמא

קקקקקקמב

קקקקקקמג

קקקקקקמד

קקקקקקמה

קקקקקקמו

קקקקקקמז

קקקקקקמח

קקקקקקמט

קקקקקקנ

קקקקקקנא

קקקקקקנב

קקקקקקנג

קקקקקקנד

קקקקקקנה

קקקקקקנו

קקקקקקנז

קקקקקקנח

קקקקקקנט

קקקקקקס

קקקקקקסא

קקקקקקסב

קקקקקקסג

קקקקקקסד

קקקקקקסה

קקקקקקסו

קקקקקקסז

קקקקקקסח

קקקקקקסט

קקקקקקע

קקקקקקעא

קקקקקקעב

קקקקקקעג

קקקקקקעד

קקקקקקעה

קקקקקקעו

קקקקקקעז

קקקקקקעח

קקקקקקעט

קקקקקקפ

קקקקקקפא

קקקקקקפב

קקקקקקפג

קקקקקקפד

קקקקקקפה

קקקקקקפו

קקקקקקפז

קקקקקקפח

קקקקקקפט

קקקקקקצ

קקקקקקצא

קקקקקקצב

קקקקקקצג

קקקקקקצד

קקקקקקצה

קקקקקקצו

קקקקקקצז

קקקקקקצח

קקקקקקצט

קקקקקקק

קקקקקקקא

קקקקקקקב

קקקקקקקג

קקקקקקקד

קקקקקקקה

קקקקקקקו

קקקקקקקז

קקקקקקקח

קקקקקקקט

קקקקקקקי

קקקקקקקיא

קקקקקקקיב

קקקקקקקיג

קקקקקקקיד

קקקקקקקטו

קקקקקקקטז

קקקקקקקיז

קקקקקקקיח

קקקקקקקיט

קקקקקקקכ

קקקקקקקכא

קקקקקקקכב

קקקקקקקכג

קקקקקקקכד

קקקקקקקכה

קקקקקקקכו

קקקקקקקכז

קקקקקקקכח

קקקקקקקכט

קקקקקקקל

קקקקקקקלא

קקקקקקקלב

קקקקקקקלג

קקקקקקקלד

קקקקקקקלה

קקקקקקקלו

קקקקקקקלז

קקקקקקקלח

קקקקקקקלט

קקקקקקקמ

קקקקקקקמא

קקקקקקקמב

קקקקקקקמג

קקקקקקקמד

קקקקקקקמה

קקקקקקקמו

קקקקקקקמז

קקקקקקקמח

קקקקקקקמט

קקקקקקקנ

קקקקקקקנא

קקקקקקקנב

קקקקקקקנג

קקקקקקקנד

קקקקקקקנה

קקקקקקקנו

קקקקקקקנז

קקקקקקקנח

קקקקקקקנט

קקקקקקקס

קקקקקקקסא

קקקקקקקסב

קקקקקקקסג

קקקקקקקסד

קקקקקקקסה

קקקקקקקסו

קקקקקקקסז

קקקקקקקסח

קקקקקקקסט

קקקקקקקע

קקקקקקקעא

קקקקקקקעב

קקקקקקקעג

קקקקקקקעד

קקקקקקקעה

קקקקקקקעו

קקקקקקקעז

קקקקקקקעח

קקקקקקקעט

קקקקקקקפ

קקקקקקקפא

קקקקקקקפב

קקקקקקקפג

קקקקקקקפד

קקקקקקקפה

קקקקקקקפו

קקקקקקקפז

קקקקקקקפח

קקקקקקקפט

קקקקקקקצ

קקקקקקקצא

קקקקקקקצב

קקקקקקקצג

קקקקקקקצד

קקקקקקקצה

קקקקקקקצו

קקקקקקקצז

קקקקקקקצח

קקקקקקקצט

קקקקקקקק

קקקקקקקקא

קקקקקקקקב

קקקקקקקקג

קקקקקקקקד

קקקקקקקקה

קקקקקקקקו

קקקקקקקקז

קקקקקקקקח

קקקקקקקקט

קקקקקקקקי

קקקקקקקקיא

קקקקקקקקיב

קקקקקקקקיג

קקקקקקקקיד

קקקקקקקקטו

קקקקקקקקטז

קקקקקקקקיז

קקקקקקקקיח

קקקקקקקקיט

קקקקקקקקכ

קקקקקקקקכא

קקקקקקקקכב

קקקקקקקקכג

קקקקקקקקכד

קקקקקקקקכה

קקקקקקקקכו

קקקקקקקקכז

קקקקקקקקכח

קקקקקקקקכט

קקקקקקקקל

קקקקקקקקלא

קקקקקקקקלב

קקקקקקקקלג

קקקקקקקקלד

קקקקקקקקלה

קקקקקקקקלו

קקקקקקקקלז

קקקקקקקקלח

קקקקקקקקלט

קקקקקקקקמ

קקקקקקקקמא

קקקקקקקקמב

קקקקקקקקמג

קקקקקקקקמד

קקקקקקקקמה

קקקקקקקקמו

קקקקקקקקמז

קקקקקקקקמח

קקקקקקקקמט

קקקקקקקקנ

קקקקקקקקנא

קקקקקקקקנב

קקקקקקקקנג

קקקקקקקקנד

קקקקקקקקנה

קקקקקקקקנו

קקקקקקקקנז

קקקקקקקקנח

קקקקקקקקנט

קקקקקקקקס

קקקקקקקקסא

קקקקקקקקסב

קקקקקקקקסג

קקקקקקקקסד

קקקקקקקקסה

קקקקקקקקסו

קקקקקקקקסז

קקקקקקקקסח

קקקקקקקקסט

קקקקקקקקע

קקקקקקקקעא

קקקקקקקקעב

קקקקקקקקעג

קקקקקקקקעד

קקקקקקקקעה

קקקקקקקקעו

קקקקקקקקעז

קקקקקקקקעח

קקקקקקקקעט

קקקקקקקקפ

קקקקקקקקפא

קקקקקקקקפב

קקקקקקקקפג

קקקקקקקקפד

קקקקקקקקפה

קקקקקקקקפו

קקקקקקקקפז

קקקקקקקקפח

קקקקקקקקפט

קקקקקקקקצ

קקקקקקקקצא

קקקקקקקקצב

קקקקקקקקצג

קקקקקקקקצד

קקקקקקקקצה

קקקקקקקקצו

קקקקקקקקצז

קקקקקקקקצח

קקקקקקקקצט

קקקקקקקקק

קקקקקקקקקא

קקקקקקקקקב

קקקקקקקקקג

קקקקקקקקקד

קקקקקקקקקה

קקקקקקקקקו

קקקקקקקקקז

קקקקקקקקקח

קקקקקקקקקט

קקקקקקקקקי

קקקקקקקקקיא

קקקקקקקקקיב

קקקקקקקקקיג

קקקקקקקקקיד

קקקקקקקקקטו

קקקקקקקקקטז

קקקקקקקקקיז

קקקקקקקקקיח

קקקקקקקקקיט

קקקקקקקקקכ

קקקקקקקקקכא

קקקקקקקקקכב

קקקקקקקקקכג

קקקקקקקקקכד

קקקקקקקקקכה

קקקקקקקקקכו

קקקקקקקקקכז

קקקקקקקקקכח

קקקקקקקקקכט

קקקקקקקקקל

קקקקקקקקקלא

קקקקקקקקקלב

קקקקקקקקקלג

קקקקקקקקקלד

קקקקקקקקקלה

קקקקקקקקקלו

קקקקקקקקקלז

קקקקקקקקקלח

קקקקקקקקקלט

קקקקקקקקקמ

קקקקקקקקקמא

קקקקקקקקקמב

קקקקקקקקקמג

קקקקקקקקקמד

קקקקקקקקקמה

קקקקקקקקקמו

קקקקקקקקקמז

קקקקקקקקקמח

קקקקקקקקקמט

קקקקקקקקקנ

קקקקקקקקקנא

קקקקקקקקקנב

קקקקקקקקקנג

קקקקקקקקקנד

קקקקקקקקקנה

קקקקקקקקקנו

קקקקקקקקקנז

קקקקקקקקקנח

קקקקקקקקקנט

קקקקקקקקקס

קקקקקקקקקסא

קקקקקקקקקסב

קקקקקקקקקסג

קקקקקקקקקסד

קקקקקקקקקסה

קקקקקקקקקסו

קקקקקקקקקסז

קקקקקקקקקסח

קקקקקקקקקסט

קקקקקקקקקע

קקקקקקקקקעא

קקקקקקקקקעב

קקקקקקקקקעג

קקקקקקקקקעד

קקקקקקקקקעה

קקקקקקקקקעו

קקקקקקקקקעז

קקקקקקקקקעח

קקקקקקקקקעט

קקקקקקקקקפ

קקקקקקקקקפא

קקקקקקקקקפב

קקקקקקקקקפג

קקקקקקקקקפד

קקקקקקקקקפה

קקקקקקקקקפו

קקקקקקקקקפז

קקקקקקקקקפח

קקקקקקקקקפט

קקקקקקקקקצ

קקקקקקקקקצא

קקקקקקקקקצב

קקקקקקקקקצג

קקקקקקקקקצד

קקקקקקקקקצה

קקקקקקקקקצו

קקקקקקקקקצז

קקקקקקקקקצח

קקקקקקקקקצט

קקקקקקקקקק

קקקקקקקקקקא

קקקקקקקקקקב

קקקקקקקקקקג

קקקקקקקקקקד

קקקקקקקקקקה

קקקקקקקקקקו

קקקקקקקקקקז

קקקקקקקקקקח

קקקקקקקקקקט

קקקקקקקקקקי

קקקקקקקקקקיא

קקקקקקקקקקיב

קקקקקקקקקקיג

קקקקקקקקקקיד

קקקקקקקקקקטו

קקקקקקקקקקטז

קקקקקקקקקקיז

קקקקקקקקקקיח

קקקקקקקקקקיט

קקקקקקקקקקכ

קקקקקקקקקקכא

קקקקקקקקקקכב

קקקקקקקקקקכג

קקקקקקקקקקכד

קקקקקקקקקקכה

קקקקקקקקקקכו

קקקקקקקקקקכז

קקקקקקקקקקכח

קקקקקקקקקקכט

קקקקקקקקקקל

קקקקקקקקקקלא

קקקקקקקקקקלב

קקקקקקקקקקלג

קקקקקקקקקקלד

קקקקקקקקקקלה

קקקקקקקקקקלו

קקקקקקקקקקלז

קקקקקקקקקקלח

קקקקקקקקקקלט

קקקקקקקקקקמ

קקקקקקקקקקמא

קקקקקקקקקקמב

קקקקקקקקקקמג

קקקקקקקקקקמד

קקקקקקקקקקמה

קקקקקקקקקקמו

קקקקקקקקקקמז

קקקקקקקקקקמח

קקקקקקקקקקמט

קקקקקקקקקקנ

קקקקקקקקקקנא

קקקקקקקקקקנב

קקקקקקקקקקנג

קקקקקקקקקקנד

קקקקקקקקקקנה

קקקקקקקקקקנו

קקקקקקקקקקנז

קקקקקקקקקקנח

קקקקקקקקקקנט

קקקקקקקקקקס

קקקקקקקקקקסא

קקקקקקקקקקסב

קקקקקקקקקקסג

קקקקקקקקקקסד

קקקקקקקקקקסה

קקקקקקקקקקסו

קקקקקקקקקקסז

קקקקקקקקקקסח

קקקקקקקקקקסט

קקקקקקקקקקע

קקקקקקקקקקעא

קקקקקקקקקקעב

קקקקקקקקקקעג

קקקקקקקקקקעד

קקקקקקקקקקעה

קקקקקקקקקקעו

קקקקקקקקקקעז

קקקקקקקקקקעח

קקקקקקקקקקעט

קקקקקקקקקקפ

קקקקקקקקקקפא

קקקקקקקקקקפב

קקקקקקקקקקפג

קקקקקקקקקקפד

קקקקקקקקקקפה

קקקקקקקקקקפו

קקקקקקקקקקפז

קקקקקקקקקקפח

קקקקקקקקקקפט

קקקקקקקקקקצ

קקקקקקקקקקצא

קקקקקקקקקקצב

קקקקקקקקקקצג

קקקקקקקקקקצד

קקקקקקקקקקצה

קקקקקקקקקקצו

קקקקקקקקקקצז

קקקקקקקקקקצח

קקקקקקקקקקצט

קקקקקקקקקקק

קקקקקקקקקקקא

קקקקקקקקקקקב

קקקקקקקקקקקג

קקקקקקקקקקקד

קקקקקקקקקקקה

קקקקקקקקקקקו

קקקקקקקקקקקז

קקקקקקקקקקקח

קקקקקקקקקקקט

קקקקקקקקקקקי

קקקקקקקקקקקיא

קקקקקקקקקקקיב

קקקקקקקקקקקיג

קקקקקקקקקקקיד

קקקקקקקקקקקטו

קקקקקקקקקקקטז

קקקקקקקקקקקיז

קקקקקקקקקקקיח

קקקקקקקקקקקיט

קקקקקקקקקקקכ

קקקקקקקקקקקכא

קקקקקקקקקקקכב

קקקקקקקקקקקכג

קקקקקקקקקקקכד

קקקקקקקקקקקכה

קקקקקקקקקקקכו

קקקקקקקקקקקכז

קקקקקקקקקקקכח

קקקקקקקקקקקכט

קקקקקקקקקקקל

קקקקקקקקקקקלא

קקקקקקקקקקקלב

קקקקקקקקקקקלג

קקקקקקקקקקקלד

קקקקקקקקקקקלה

קקקקקקקקקקקלו

קקקקקקקקקקקלז

קקקקקקקקקקקלח

קקקקקקקקקקקלט

קקקקקקקקקקקמ

קקקקקקקקקקקמא

קקקקקקקקקקקמב

קקקקקקקקקקקמג

קקקקקקקקקקקמד

קקקקקקקקקקקמה

קקקקקקקקקקקמו

קקקקקקקקקקקמז

קקקקקקקקקקקמח

קקקקקקקקקקקמט

קקקקקקקקקקקנ

קקקקקקקקקקקנא

קקקקקקקקקקקנב

קקקקקקקקקקקנג

קקקקקקקקקקקנד

קקקקקקקקקקקנה

קקקקקקקקקקקנו

קקקקקקקקקקקנז

קקקקקקקקקקקנח

קקקקקקקקקקקנט

קקקקקקקקקקקס

קקקקקקקקקקקסא

קקקקקקקקקקקסב

קקקקקקקקקקקסג

קקקקקקקקקקקסד

קקקקקקקקקקקסה

קקקקקקקקקקקסו

קקקקקקקקקקקסז

קקקקקקקקקקקסח

קקקקקקקקקקקסט

קקקקקקקקקקקע

קקקקקקקקקקקעא

קקקקקקקקקקקעב

קקקקקקקקקקקעג

קקקקקקקקקקקעד

קקקקקקקקקקקעה

קקקקקקקקקקקעו

קקקקקקקקקקקעז

קקקקקקקקקקקעח

קקקקקקקקקקקעט

קקקקקקקקקקקפ

קקקקקקקקקקקפא

קקקקקקקקקקקפב

קקקקקקקקקקקפג

קקקקקקקקקקקפד

קקקקקקקקקקקפה

קקקקקקקקקקקפו

קקקקקקקקקקקפז

קקקקקקקקקקקפח

קקקקקקקקקקקפט

קקקקקקקקקקקצ

קקקקקקקקקקקצא

קקקקקקקקקקקצב

קקקקקקקקקקקצג

קקקקקקקקקקקצד

קקקקקקקקקקקצה

קקקקקקקקקקקצו

קקקקקקקקקקקצז

קקקקקקקקקקקצח

קקקקקקקקקקקצט

קקקקקקקקקקקק

קקקקקקקקקקקקא

קקקקקקקקקקקקב

קקקקקקקקקקקקג

קקקקקקקקקקקקד

קקקקקקקקקקקקה

קקקקקקקקקקקקו

קקקקקקקקקקקקז

קקקקקקקקקקקקח

קקקקקקקקקקקקט

קקקקקקקקקקקקי

קקקקקקקקקקקקיא

קקקקקקקקקקקקיב

קקקקקקקקקקקקיג

קקקקקקקקקקקקיד

קקקקקקקקקקקקטו

קקקקקקקקקקקקטז

קקקקקקקקקקקקיז

קקקקקקקקקקקקיח

קקקקקקקקקקקקיט

קקקקקקקקקקקקכ

קקקקקקקקקקקקכא

קקקקקקקקקקקקכב

קקקקקקקקקקקקכג

קקקקקקקקקקקקכד

קקקקקקקקקקקקכה

קקקקקקקקקקקקכו

קקקקקקקקקקקקכז

קקקקקקקקקקקקכח

קקקקקקקקקקקקכט

קקקקקקקקקקקקל

קקקקקקקקקקקקלא

קקקקקקקקקקקקלב

קקקקקקקקקקקקלג

קקקקקקקקקקקקלד

קקקקקקקקקקקקלה

קקקקקקקקקקקקלו

קקקקקקקקקקקקלז

קקקקקקקקקקקקלח

קקקקקקקקקקקקלט

קקקקקקקקקקקקמ

קקקקקקקקקקקקמא

קקקקקקקקקקקקמב

קקקקקקקקקקקקמג

קקקקקקקקקקקקמד

קקקקקקקקקקקקמה

קקקקקקקקקקקקמו

קקקקקקקקקקקקמז

קקקקקקקקקקקקמח

קקקקקקקקקקקקמט

קקקקקקקקקקקקנ

קקקקקקקקקקקקנא

קקקקקקקקקקקקנב

קקקקקקקקקקקקנג

קקקקקקקקקקקקנד

קקקקקקקקקקקקנה

קקקקקקקקקקקקנו

קקקקקקקקקקקקנז

קקקקקקקקקקקקנח

קקקקקקקקקקקקנט

קקקקקקקקקקקקס

קקקקקקקקקקקקסא

קקקקקקקקקקקקסב

קקקקקקקקקקקקסג

קקקקקקקקקקקקסד

קקקקקקקקקקקקסה

קקקקקקקקקקקקסו

קקקקקקקקקקקקסז

קקקקקקקקקקקקסח

קקקקקקקקקקקקסט

קקקקקקקקקקקקע

קקקקקקקקקקקקעא

קקקקקקקקקקקקעב

קקקקקקקקקקקקעג

קקקקקקקקקקקקעד

קקקקקקקקקקקקעה

קקקקקקקקקקקקעו

קקקקקקקקקקקקעז

קקקקקקקקקקקקעח

קקקקקקקקקקקקעט

קקקקקקקקקקקקפ

קקקקקקקקקקקקפא

קקקקקקקקקקקקפב

קקקקקקקקקקקקפג

קקקקקקקקקקקקפד

קקקקקקקקקקקקפה

קקקקקקקקקקקקפו

קקקקקקקקקקקקפז

קקקקקקקקקקקקפח

קקקקקקקקקקקקפט

קקקקקקקקקקקקצ

קקקקקקקקקקקקצא

קקקקקקקקקקקקצב

קקקקקקקקקקקקצג

קקקקקקקקקקקקצד

קקקקקקקקקקקקצה

קקקקקקקקקקקקצו

קקקקקקקקקקקקצז

קקקקקקקקקקקקצח

קקקקקקקקקקקקצט

קקקקקקקקקקקקק

קקקקקקקקקקקקקא

קקקקקקקקקקקקקב

קקקקקקקקקקקקקג

קקקקקקקקקקקקקד

קקקקקקקקקקקקקה

קקקקקקקקקקקקקו

קקקקקקקקקקקקקז

קקקקקקקקקקקקקח

קקקקקקקקקקקקקט

קקקקקקקקקקקקקי

קקקקקקקקקקקקקיא

קקקקקקקקקקקקקיב

קקקקקקקקקקקקקיג

קקקקקקקקקקקקקיד

קקקקקקקקקקקקקטו

קקקקקקקקקקקקקטז

קקקקקקקקקקקקקיז

קקקקקקקקקקקקקיח

קקקקקקקקקקקקקיט

קקקקקקקקקקקקקכ

קקקקקקקקקקקקקכא

קקקקקקקקקקקקקכב

קקקקקקקקקקקקקכג

קקקקקקקקקקקקקכד

קקקקקקקקקקקקקכה

קקקקקקקקקקקקקכו

קקקקקקקקקקקקקכז

קקקקקקקקקקקקקכח

קקקקקקקקקקקקקכט

קקקקקקקקקקקקקל

קקקקקקקקקקקקקלא

קקקקקקקקקקקקקלב

קקקקקקקקקקקקקלג

קקקקקקקקקקקקקלד

קקקקקקקקקקקקקלה

קקקקקקקקקקקקקלו

קקקקקקקקקקקקקלז

קקקקקקקקקקקקקלח

קקקקקקקקקקקקקלט

קקקקקקקקקקקקקמ

קקקקקקקקקקקקקמא

קקקקקקקקקקקקקמב

קקקקקקקקקקקקקמג

קקקקקקקקקקקקקמד

קקקקקקקקקקקקקמה

קקקקקקקקקקקקקמו

קקקקקקקקקקקקקמז

קקקקקקקקקקקקקמח

קקקקקקקקקקקקקמט

קקקקקקקקקקקקקנ

קקקקקקקקקקקקקנא

קקקקקקקקקקקקקנב

קקקקקקקקקקקקקנג

קקקקקקקקקקקקקנד

קקקקקקקקקקקקקנה

קקקקקקקקקקקקקנו

קקקקקקקקקקקקקנז

קקקקקקקקקקקקקנח

קקקקקקקקקקקקקנט

קקקקקקקקקקקקקס

קקקקקקקקקקקקקסא

קקקקקקקקקקקקקסב

קקקקקקקקקקקקקסג

קקקקקקקקקקקקקסד

קקקקקקקקקקקקקסה

קקקקקקקקקקקקקסו

קקקקקקקקקקקקקסז

קקקקקקקקקקקקקסח

קקקקקקקקקקקקקסט

קקקקקקקקקקקקקע

קקקקקקקקקקקקקעא

קקקקקקקקקקקקקעב

קקקקקקקקקקקקקעג

קקקקקקקקקקקקקעד

קקקקקקקקקקקקקעה

קקקקקקקקקקקקקעו

קקקקקקקקקקקקקעז

קקקקקקקקקקקקקעח

קקקקקקקקקקקקקעט

קקקקקקקקקקקקקפ

קקקקקקקקקקקקקפא

קקקקקקקקקקקקקפב

קקקקקקקקקקקקקפג

קקקקקקקקקקקקקפד

קקקקקקקקקקקקקפה

קקקקקקקקקקקקקפו

קקקקקקקקקקקקקפז

קקקקקקקקקקקקקפח

קקקקקקקקקקקקקפט

קקקקקקקקקקקקקצ

קקקקקקקקקקקקקצא

קקקקקקקקקקקקקצב

קקקקקקקקקקקקקצג

קקקקקקקקקקקקקצד

קקקקקקקקקקקקקצה

קקקקקקקקקקקקקצו

קקקקקקקקקקקקקצז

קקקקקקקקקקקקקצח

קקקקקקקקקקקקקצט

קקקקקקקקקקקקקק

קקקקקקקקקקקקקקא

קקקקקקקקקקקקקקב

קקקקקקקקקקקקקקג

קקקקקקקקקקקקקקד

קקקקקקקקקקקקקקה

קקקקקקקקקקקקקקו

קקקקקקקקקקקקקקז

קקקקקקקקקקקקקקח

קקקקקקקקקקקקקקט

קקקקקקקקקקקקקקי

קקקקקקקקקקקקקקיא

קקקקקקקקקקקקקקיב

קקקקקקקקקקקקקקיג

קקקקקקקקקקקקקקיד

קקקקקקקקקקקקקקטו

קקקקקקקקקקקקקקטז

קקקקקקקקקקקקקקיז

קקקקקקקקקקקקקקיח

קקקקקקקקקקקקקקיט

קקקקקקקקקקקקקקכ

קקקקקקקקקקקקקקכא

קקקקקקקקקקקקקקכב

קקקקקקקקקקקקקקכג

קקקקקקקקקקקקקקכד

קקקקקקקקקקקקקקכה

קקקקקקקקקקקקקקכו

קקקקקקקקקקקקקקכז

קקקקקקקקקקקקקקכח

קקקקקקקקקקקקקקכט

קקקקקקקקקקקקקקל

קקקקקקקקקקקקקקלא

קקקקקקקקקקקקקקלב

קקקקקקקקקקקקקקלג

קקקקקקקקקקקקקקלד

קקקקקקקקקקקקקקלה

קקקקקקקקקקקקקקלו

קקקקקקקקקקקקקקלז

קקקקקקקקקקקקקקלח

קקקקקקקקקקקקקקלט

קקקקקקקקקקקקקקמ

קקקקקקקקקקקקקקמא

קקקקקקקקקקקקקקמב

קקקקקקקקקקקקקקמג

קקקקקקקקקקקקקקמד

קקקקקקקקקקקקקקמה

קקקקקקקקקקקקקקמו

קקקקקקקקקקקקקקמז

קקקקקקקקקקקקקקמח

קקקקקקקקקקקקקקמט

קקקקקקקקקקקקקקנ

קקקקקקקקקקקקקקנא

קקקקקקקקקקקקקקנב

קקקקקקקקקקקקקקנג

קקקקקקקקקקקקקקנד

קקקקקקקקקקקקקקנה

קקקקקקקקקקקקקקנו

קקקקקקקקקקקקקקנז

קקקקקקקקקקקקקקנח

קקקקקקקקקקקקקקנט

קקקקקקקקקקקקקקס

קקקקקקקקקקקקקקסא

קקקקקקקקקקקקקקסב

קקקקקקקקקקקקקקסג

קקקקקקקקקקקקקקסד

קקקקקקקקקקקקקקסה

קקקקקקקקקקקקקקסו

קקקקקקקקקקקקקקסז

קקקקקקקקקקקקקקסח

קקקקקקקקקקקקקקסט

קקקקקקקקקקקקקקע

קקקקקקקקקקקקקקעא

קקקקקקקקקקקקקקעב

קקקקקקקקקקקקקקעג

קקקקקקקקקקקקקקעד

קקקקקקקקקקקקקקעה

קקקקקקקקקקקקקקעו

קקקקקקקקקקקקקקעז

קקקקקקקקקקקקקקעח

קקקקקקקקקקקקקקעט

קקקקקקקקקקקקקקפ

קקקקקקקקקקקקקקפא

קקקקקקקקקקקקקקפב

קקקקקקקקקקקקקקפג

קקקקקקקקקקקקקקפד

קקקקקקקקקקקקקקפה

קקקקקקקקקקקקקקפו

קקקקקקקקקקקקקקפז

קקקקקקקקקקקקקקפח

קקקקקקקקקקקקקקפט

קקקקקקקקקקקקקקצ

קקקקקקקקקקקקקקצא

קקקקקקקקקקקקקקצב

קקקקקקקקקקקקקקצג

קקקקקקקקקקקקקקצד

קקקקקקקקקקקקקקצה

קקקקקקקקקקקקקקצו

קקקקקקקקקקקקקקצז

קקקקקקקקקקקקקקצח

קקקקקקקקקקקקקקצט

קקקקקקקקקקקקקקק

קקקקקקקקקקקקקקקא

קקקקקקקקקקקקקקקב

קקקקקקקקקקקקקקקג

קקקקקקקקקקקקקקקד

קקקקקקקקקקקקקקקה

קקקקקקקקקקקקקקקו

קקקקקקקקקקקקקקקז

קקקקקקקקקקקקקקקח

קקקקקקקקקקקקקקקט

קקקקקקקקקקקקקקקי

קקקקקקקקקקקקקקקיא

קקקקקקקקקקקקקקקיב

קקקקקקקקקקקקקקקיג

קקקקקקקקקקקקקקקיד

קקקקקקקקקקקקקקקטו

קקקקקקקקקקקקקקקטז

קקקקקקקקקקקקקקקיז

קקקקקקקקקקקקקקקיח

קקקקקקקקקקקקקקקיט

קקקקקקקקקקקקקקקכ

קקקקקקקקקקקקקקקכא

קקקקקקקקקקקקקקקכב

קקקקקקקקקקקקקקקכג

קקקקקקקקקקקקקקקכד

קקקקקקקקקקקקקקקכה

קקקקקקקקקקקקקקקכו

קקקקקקקקקקקקקקקכז

קקקקקקקקקקקקקקקכח

קקקקקקקקקקקקקקקכט

קקקקקקקקקקקקקקקל

קקקקקקקקקקקקקקקלא

קקקקקקקקקקקקקקקלב

קקקקקקקקקקקקקקקלג

קקקקקקקקקקקקקקקלד

קקקקקקקקקקקקקקקלה

קקקקקקקקקקקקקקקלו

קקקקקקקקקקקקקקקלז

קקקקקקקקקקקקקקקלח

קקקקקקקקקקקקקקקלט

קקקקקקקקקקקקקקקמ

קקקקקקקקקקקקקקקמא

קקקקקקקקקקקקקקקמב

קקקקקקקקקקקקקקקמג

קקקקקקקקקקקקקקקמד

קקקקקקקקקקקקקקקמה

קקקקקקקקקקקקקקקמו

קקקקקקקקקקקקקקקמז

קקקקקקקקקקקקקקקמח

קקקקקקקקקקקקקקקמט

קקקקקקקקקקקקקקקנ

קקקקקקקקקקקקקקקנא

קקקקקקקקקקקקקקקנב

קקקקקקקקקקקקקקקנג

קקקקקקקקקקקקקקקנד

קקקקקקקקקקקקקקקנה

קקקקקקקקקקקקקקקנו

קקקקקקקקקקקקקקקנז

קקקקקקקקקקקקקקקנח

קקקקקקקקקקקקקקקנט

קקקקקקקקקקקקקקקס

קקקקקקקקקקקקקקקסא

קקקקקקקקקקקקקקקסב

קקקקקקקקקקקקקקקסג

קקקקקקקקקקקקקקקסד

קקקקקקקקקקקקקקקסה

קקקקקקקקקקקקקקקסו

קקקקקקקקקקקקקקקסז

קקקקקקקקקקקקקקקסח

קקקקקקקקקקקקקקקסט

קקקקקקקקקקקקקקקע

קקקק

דמתמים הויא תורדת כרב הונא ואין כל ריחים דאתמיר אליב רבא קאי:
ועור מפני דבעי למימי לתילתיה לבל אי אתמיר אתים עלי ולאתאי דפריסית
דרב הונא לטעת דאתי יכולה אתאמר אתם לבעלה היכי כיוצא ואיכי עומס
הוי ריחיים דהילכתא כוותיה כמי בהא והרי אבר זל פתב מדאתי ליה ר' חייא
בר יוסף לפתוני כרת תמים היא שאת דסבירא להו דדווק מתמים הויא
לג תורדת: תר המורדת על בעלה פוחת לה מכתובתה מבעה דיבורי בסבת ר'
יהודה חומר מבעה טרפעיקין ורבותי חזרו ומנו סהיו מכריזין עליה ר'
מבתות זו אחר זו ומוליחין לה מבר הוי יורעת מפילו כתובתך תלה תנה
הפסדת אחת לי לרומה ובמותה לפי כדה ולפי הולה ולפי מומרת יבם לו כת
חייא בר יוסף לפתוני כדה בת תמים היא אל היכו דומה מי סים לו כת
בבלו למי מלין לו פת בבלו ולפי כדה ירוסלמי בתה תנו קיימי לי כפתרד
כסהיה כדה תן התורה המרידתה עליו אל כך תנו קיימין סמרדה עליו עד
מלא בחתה לבדה וכחתה לבדה זו פוחתין לף בימי נירות לפי מלין לו פת
בבלו: וכן חולה אם יכולה לסובלו לף בחולים הויא תורדת ואם תיכה
יכולה לסבול בריך פיתהיל המרד הבדים
בימי הבריות והיי דבריך כדה בת פסק דאבי אסי דאמר מומרת על
תמים פי לתה עולין ימי נידותה בעלה ומוב חלתה לף על פי סמיתך
לאדבעה סבתות על הכרחה ופי זה תוכן המולי תיכם סוה לבעלה לפי
דחוק הו דכיון סהתחיל המרד קור הכי לידה מזונותיה ורחיה תירום
הנידות והבריות בבר לתה יפסיד דפסק נבי עבר עברי
ההפרחה בימי נידותה כין תלה ברח ואחב כלה תעלי ומדתה התם
תחזור בה לא הפסיד כלום ונרחם לתורדת מרדכי
כדברי המפרשים בבת דידן דאתמיר
לבדה בת בבלו ופליג תורומה ולף בימי נדותה חמיר כיון דאין לו פת
בבלו תורי דסוה לבתל ואסמן סהדורו בסותיהם יותר תפבת אחת ויוכיח
ויתן כתובה לפי מאין פת בבלו אמר רמי בר אחא כפתבריתין עליה אין
מכריזין אל בבתי כנסיות ובבתי מדרסות אל רמי בר אחא פעתים מולחי
לה מבר אחת קודם הכרזה ואחת לאחר הכרזה רמי בר אחא בא
להוסיף על רבותי דפליחות דקודם הכרזה לא תיקנה בכרייתא והוא אומ'
דקודם הכרזה כמי מולחים לה דטוב הוא להוריע קודם סיכלימוהו אולי
תחזור בה דרש רב נחמן בר רב חסדא הלכה כרבותינו אלא הבריכו עליהו
קודם ופליג אדרמי בר אחא אמר רבינא היא בורסקא אל הלכה כרמי בר
אחא: ואיכא כמאן דבבי אבי הא דאיתמ' רבא אמר רב אסף הלכה כמלכין
בא הא בספרי יעבי ובית ולא קאי אדרב חסדא ואדרב נחמן בר רב חסדא
בר רב יצחק סהרי אמרה רב נחמן מסמיה דרבי יוסי בר חנינא סהיה גדול
יות מרב אסף אלא אדרמי בר אחא ומייתי להו רחיי מרב אסף דאתי כמלכין
בה פירום קודם הכרזה וכן פירש רב סרירא גאון: ואסקה רת אשי דדרש
רב נחמן בר רב חסדא הלכה כרבותינו אלא הלכה כרבה אמאי מעמיה
דרב אסף כמלכין דרב ורמי בר אחא דאתיבן בתרתי קיימי כוותי' ולפי פי
לד בעל ופרת עיקר: היכי דמיא מורדת אל אתית דאתי בעיב ליה ומצערה
ליה אז ודאי כייפינן לה עד סתפחות כל כתובתה וזו היא כפיית סתתענן
כי הבעל לא יגרשנה עד כלות כתובתה ולרבותינו להכלימה בהכרזה ר'
מבתות דכיון דאתמרה בעיבה ליה מפהינן לה אולי תחזור בה אבל אתמרה
מאים עלי לא הוי ולא כתובתו ודאי לא תחזור בה ולא כייפינן לה בפהיים
אלא אם ירצה יגרשנה בלא כתובה מיד: ורמכם אל פירש אבל אתמרה
מאים עלי לא כייפינן לה מתפחה ותתתין עד כלות כתובתה מבעי דיבורי
בסבת אל יגרשנה מיד בעל כרחו וכן כתב הרמבם אל דבמאים עלי כופין
אותו להוציא דהיכא כפבויה מתבעל לפבוי לה נתן כר' לעל דהא אתריכן
בפרק בתרא דכדרים ברישא היו אומרי' אלם כפים יוצאות ונוטלו כתוב'
האומרת טמאה אני וכו' חזרו לומר אמת נתנם עיניה בחבר ומקלקלת על
בעלה ועוד אתריכן בפרק התגרם דגט מעמ' אפילו בדין פסול ע' נכרי'
מפום אלא תהא כל אחת תולה עצמ' בנכרי ומפקעת עצמה מיד בעלה ואי
מאים עלי כייפינן ליה להוציא אם כן כל אפה מתתן עיניה בחבר אתמר
מאים עלי: ויש דוחין דדוקא היכא דיוצאה ונוטלת כתובה דאיכא
דנתנ' עיניה בחבר ואלו דיחויא הוא דאם נתנ' עיניה בחבר היכא חוסמת
על מנה ואתיא אלו כי תתן עיניה בבעל ממון וחזינא בתכמה כי אתמרה
מאים אני לך וכטולה אני מן היהודים כופין אותה להוי תתתיו ומסתיתו
לעג אלפי דבריה אפורה לו מפום דאתמו אתה נתנה עיניה בחבר אם הכא
דבפסול מעט ממון אל כתובה אהיה מפסדת לא תניח עיניה:
ועוד דאיתה מהאי דנדרי ההוא בבבל דהוה מהנדוק בבית הוא ואיתתא
אתא מריה דביתא פרטיה נוקף להוציא ועדק אל' רבא אתית' פריש דאם
אתית דעבד אפורא אירכומי הוה אירכם: והסתא מה נריך רבא להך
טעמא פסיטא דאין האמה נאסרת על בעלה בסתירה אלא אמו אל וודאי
מיירי בסאתרה האמה מבבעלה ומקתתא בדעון הוה ובאסת ישראל מדהוו
מהנדקי ואד בביתא ולהכי מייתי הך עובדא דהתם אתתי' דהאומרת טמא'
אני לך דאוסרינן אתא נתנה עיניה בחבר וזו האמה לא היה לה כתובה לפי
דברים כיון דאומרת בדעון בבעלה ואסתא מה הועילו באתאי דאתמר אתתא

מקרקעי רבנן ואף על גב דחזיב בהדי
גיטא מלוגתא דרבוותא מסתברא
דיקרא דמי לא עבדינן תקנת בהדי
מילתא ולרבי יהודה כל כל מקח דכייפי
ליה בין מעיקר דינא בין ולא
כייפוה לאוסוקי ואי דמי להנ
ובין מיעקר תקנתא אי מיתה לך
לאיתתא תקנתי תיובתא דרבא
בגט בעלה ורית דלא מיפקעא
ירושה הבעל אלא בנירוסין גמורין
ובין הילכתא וכן היה רבינו מאי
קא ברוכא המתיבתא אבל היה מכוה
להחזיר שם המיתה מום לרש עבה
כדי להוציא נדוייתה מבעלה
וכמה היה נרחם לו עיתים כדבר לא
היה מצוה להחזיר לה אבדוייתה
שילכך לא היה רב דיק מילים אלו שם
לא מתתן אתקלא לרבייה למה ה
יהיו מקיבל עליה או מהיה מכלה
לו כל היממון: אמר רב טובי בר קיסב
אמר שמואל כותבין ליורת אדר על
הרוסה וליורת כותבין ליורת אדר על
הקומה ובמה נסמוכין דכתיב ברחמוב מהיו
מתכוונים לשם מצוה היו אומרים מצות יבום קודמת למצות חליצה ועכשיו
אין מתכוונים לשם מצוה מזרו לומר מצות חליצה קודמת למצות יבום:
וכתב רב אלפס ז"ל דלית למשנה אחרונה הילכך ליתא נמי להא דשמואל
ולא כתבתי בס' המוכן בשם רש"י דהלכה כמשנה אחרונה ואיתא נמי להא
לז דשמואל וכן עשה בפר: ר' יהודה
אומר מצוה שלשה טרפעיקים תמיד רבי
יהודה אומר שלשה טרפעיקים מהן
משנה מעין משה ואחרי לומר: אלו
דברי ר' יוסי בר יהודה אומר מלוי מצות
לילי שבת ואם היכו נותן לה משה
במקל לגרמיה ועמה ירייה אלא ואם אין עמו מה יעשה ואם יש לו מה יאכילנה
ומה ישקנה ואם אין לו מה יאכילנה ומה ישקנה ואם אין לו מה יעשה ואם
יש לו ואינו רוצה לא יעשה ואם יש לו ואינו רוצה לא יעשה ואם יש לו
ואינו רוצה לא יעשה ואם יש לו ואינו רוצה לא יעשה ואם יש לו ואינו רוצה
לא יעשה ואם יש לו ואינו רוצה לא יעשה ואם יש לו ואינו רוצה לא יעשה
ואם

חינו צריך להפר ר' עקיבא אומר יפר מתוך שעדיף עליו יותר מן הראוי לה
כי אתי רבין אר' יוחנן בהערפה סלח לי' הדחק כפלגי דבעל הוי כפ
בהערפה מעל ידי הדחק כגון שעמה תלוכה בלילו בשעת שבני חרש יפני
ויקץ שבר לבעלה רבי עקיבא שבר לעמה והלכה כתק והכי פשק רב האי
גאון ז"ל: אמר רב פפא מכיון שבשעת שעי הדחק דמי לי מכיון
שעל ידי הדחק בעי רב פפא שעתה מתים בבת אחת מהו בעי רבינא סלם
ואריבעה מהו תיקו פי' רב האי דלבבון קא מיבעיא להו דדילמא לף על גב
דבהערפ' שעל ידי שעת הדחק אמרו רבנן דלבעלה שתי בבת אחת לישפר
דלא מחייבא ליה אלא שמלוכה אחת לבעל לא מתים בבת אחת ואלא שתי
מלוכות שוות דעבדה והוי דבעל בעי רבינא סלם ואחרב מהו וכיון דשלקא
בתיקו הוי לעמה ולא ז"ל פירש האי בעיות אליבא דרבי עקיבא ובעי לרבי
עקיבא אמר הערפה שעי הדחק לעמה שבדה הוי הדין נמי בשעמה
שתי מלוכות אלו כיון שלא על ידי הדחק הוי לבעלה דלא אמר רבי עקיבא
לעמה אלא בשעומס מלוכה בשעת שבני חרש יפנים לבל לרבנן דאמרי
דהערפה שעל ידי הדחק לבעלה כל שכן עמה שתים שלא על ידי הדחק
מתוך זה הפשק כר' דהלכה כר' עקיבא רבי יהודה בן בתירא הוא ורבי חנינא
בן אחי רבי יהושע הלכה כרבים הלכה כרבי יהודה בן בתירא ושמעתא דרבינא
ורב אחי אליבים: המוכר פירות לחבתו ומת חבתו אמרו חכמים יכול הוא
שיאמר לאחיך הייתי רוכה ליתן ולך אי אפשי ליתן: אר' אלן אומר
דאמרן אלא חכם ושבי עם הארץ אלא אפי' דאמרן אלא ושבי תלמיד חכם
יכול לומר לאחיך הייתי רוכה ליתן ולך אי אפשי ליתן: ירושלמי ולא
דברים הנקנין בחזירה הם תני בר קפרא פוסק על מנת לכנום הוא וכיון
שמת חבתו אלא כאלו חזר חייב ל
לתת לאחיו והכי תמצא אמרי אמר
פוסק אלא אפי' רב האי
ודוקא בפוסק לחבתו אבל אם פסק
לבתו כגון שאמר בשעת קידושין
הריני נותן לבתי כך וכך קנתה ח
בבת ואפי' שתי בבת אחת חיכו יכול
לומר לא פסקתי לבתי אלא על מנת
שתהא לידי ניסורין אחת דאמרי
אין קוסס אלא שתי בבת אחת ואלא בזיון
אם כן לא היה לו לפסוק אלא אחת אבל
אם כתב לה בשטר חזר ואמר לא כתבתי אלא שתי בבת אחת אינו יכול
לחזור בו אלא אם כן אמר לה בשעת קידושין שאני אם כתב לה בשעת
נשואין דכיון דלא אמר לה בשעת קידושין אלא שתי בבת אחת ואלא בזיון
אם כן לא היה לו לכתוב אלא אחת אבל אם כתב לה בשעת נשואין
דכיון דכתב לה בשעת נשואין שתי בבת אחת ואלא בזיון אם כן לא היה
לו לכתוב אלא אחת אלא ודאי לא אמרו חזר בו אלא בשעת קידושין
אבל בשעת נשואין לא חזר בו: המוכר פירות לחבתו ומת חבתו אמרו
חכמים יכול הוא שיאמר לאחיך הייתי רוכה ליתן ולך אי אפשי ליתן:
אר' אלן אומר דאמרן אלא חכם ושבי עם הארץ אלא אפי' דאמרן אלא
ושבי תלמיד חכם ושבי עם הארץ אלא אפי' דאמרן אלא ושבי תלמיד חכם
יכול לומר לאחיך הייתי רוכה ליתן ולך אי אפשי ליתן: ירושלמי ולא
דברים הנקנין בחזירה הם תני בר קפרא פוסק על מנת לכנום הוא וכיון
שמת חבתו אלא כאלו חזר חייב ל
לתת לאחיו והכי תמצא אמרי אמר
פוסק אלא אפי' רב האי
ודוקא בפוסק לחבתו אבל אם פסק
לבתו כגון שאמר בשעת קידושין
הריני נותן לבתי כך וכך קנתה ח
בבת ואפי' שתי בבת אחת חיכו יכול
לומר לא פסקתי לבתי אלא על מנת
שתהא לידי ניסורין אחת דאמרי
אין קוסס אלא שתי בבת אחת ואלא בזיון
אם כן לא היה לו לכתוב אלא אחת אבל
אם כתב לה בשטר חזר ואמר לא כתבתי אלא שתי בבת אחת אינו יכול
לחזור בו אלא אם כן אמר לה בשעת קידושין שאני אם כתב לה בשעת
נשואין

יב הכא במאי קמיפלגי הוא דאמר מחייבין אותו למסור וכתבו לה במתא הוא דאמר יכולה היא מפתגדיל להוציא מידו מה פרעון ליתן לה ר' יהודה אומר אם המית בתו רחמונה יתן לפנייה כדרך שנתן לרחמונו וחכמי אומרים פעמי מחרם עני והעשיר או העשיר והעני אין ממין את הנכסים ונותנין לה: אחר ממוכל לפרנסה ממין בחב אומדין אותו כמה היה קיי כמה היה נותן לבתו לפרנסת הבעל ונותנין לה ואומדין עליה דממוכל מתוכי דקתני פעמים מחרם עשיר והעני או עני והעשיר אין הנכסים ונותנין לה: מאי העני והעשיר תילמא עני בנכסים עשיר עשיר בנכסי מכלל דאית ליה סבר אפילו עשיר והעני כתעיקרית יהבינן לה הא ליתיה אלא עני עני ברעת ועשיר עשיר ברעת ואקשי ממין את הנכסים ונותנין לה תלמא לא תיקשי בתר תומרנא ופריקין הוא דאמר כר' יהודה דתנן ר' יהודה אומר אם המית בת רחמונה יתן לפנייה כדרך שנתן לרחמונו ולימא הלכה כרבי יהודה הי לימרה הלכה כר' יהודה דוקא המית הוה אמינא דגלי דעתיה אבל דעתיה לא קמל דשמעתיה דר' יהודה דאזלינן בתר תומרנא לא אמרינן המית ולא אמרינן והא דקתני המית להודיעך כחו דרבנן דאף ע"ג דהמית דגלי דעתיה לא אזלינן בתר תומרנא אלא אמרינן הלכה כר' יהודה דוקא המית אבל אמרינן לא אמרינן הלכה כר' יהודה אלא מדקתני המית מכלל דרבנן אפילו המית לא אמרי ומי

בגר וכן מסתמא דלא פליגי ר' ודבי ממעון בן הלעזר זה בבגרו לאחר מיתת
מו האב אבל בוגרת בחיי האב כולהו מודו דחיין לה פרנסה: תלמ' רב חונא
אמר רבי פרנסה חיכו כתנאי כתובה כדתניא האומר אי חזינא בנותיי מכסיין
ראשן מומעין לו אל יתפרנסו בנותיו מכסיו מומעין לו מהפרנסה חיכה
כתנאי כתובה וחיכה מסחאי דחיין בהו חיפכא ולהנהו דחיין בהו חיפכא
ליח הילכך כר' חדא דמזונו תנאי כתוב' וחוב זה מוטל עליו מעת לעת כיומיין
ולאו כל כמיניה להפקיעה ועור היינך קאמר דבפרנסה לית מומעין הא רבי
גופא אל דאזלינן בתר דעתיה דאב לתיפחת לה מעיסור נכסי כדאתרינן
מעמה ונתן לה רבי אחר מפנים עמר בנכסיו ומסתמא כי היכא דאזיל בתר
דעתיה לתיפחת הוא דהין כספירם דעתו מחיכו רוב' סיקנו ורב חייא נרס
חיפכא ומפרש כסהתכה בסעת כיסוחין אלא יהא לה תנאי כתובה מומעין
לו דכל דבר מסתמון תנאי קיים לבל פרנס' לאו מכח דכתובה הוא בלא זה
מתקנת חכמים מתקנו לבנות ישראל ונתנו להם חלק במזון לאביהם להיות
כיסוחין במזון אין בידו להפקיע מה מזיכו להם חכמים אלא עב דנ"ל דעתיה
הכא בסעת כיסוחין מחיכו רובה מיכסיהו בנותיו מכסיו וקל דבפרנס' מיקל
בלא הא היכ' דנ"ל דעתי' בתר כיסוחין כסחסיה בנותיו לו מרחיכו ונתרכותו
לו קתכנותו לו מכוה בסעת מיתת לבל נ"ל דעת' בסעת מיסוחין לאו מילת'
הוא דחיפכר מסיה ברעתו אלא לעסות חוב על בניו ונוי לחפכר לאחר כך
מהיה רוצה בנותיו מהניגו לפרקם היה מרחם עליהם ומסיחין הילכך הכאי
על סעת כיסוחין לא חסיב נ"ל דעת ולפירום הלכה כר' אלא בנרסאי זו:

ין תלמ' לית דב לר' ביבי חטי האחין מסעברו מהו יהיב ר' חייא קמיה
ל"ל מכרו לו מפכנו ל"ל מאי כפקא לך מיכה בין מכרו בין מפכנו מוכיחין
לפרנסה ואין מוכיחין למזונות ור' יוחנן אמר זה ואחר זה אין מוכיחין
ומיתיבי לרבי יוחנן דקל כרבי דאמר מוכיחין לפרנסה ואין מוכיחין למזונו'
מסוס דמפקרא ליה הכא דילמא הגהה
לא מסיע ליה לר' יוחנן הא דאמר פירש מהה מסעברו אחין לו מכרו
ר' ואי מסיע ליה הכא מקבל לי' לו מפכנו מבל שם האב מעבר
לית לן למימר דלא מסיע ליה דמפקרא אין מוכיחין לא על גב דדבר קבוב
דר' יוחנן לא פליג עליה דרבי: הוא דהפרנסה חיב חוב עליו כתנאי
יז תיתמי מי מסת והניח מתי בנות ובן כתובת בנות ובן ונכסים הגהה
קרית הרחסוב ונטלה עיסור נכסים כתובה דלא מיכסיין לנבו' עד מסת
ולא הפסיד הכסייה ויתרה ל"ל ר' הבן הר' יוחנן הכסייה ויתרה ל"ל ר'
חניכא גדולה מזו אמרו מוכיחין ל אין מוכיחין לפרנסה ואת אמרת מכסיין ויתרה
ומתברת לן דהלכ' כר' יוחנן מסוס
דחיכא דיוח ביתא רבא חפי דהוה בתרתה הכי פ"ל דאל"כ רב ייתר לרב
חפי אלא מעתה אמכתה מכיתה דחיכ' ריוח ביתא הא דלא יהבינן לה עיסו'
נכסי' ל"ל הכא מהכי נכפים קא חניכא לבל בירום' פסק הלכה כרבי חניכא
דגרסי התם מי מסת והניח מתי בנות ובן ונטלה הרחסוכה עיסו' נכסי ואת
הבן ר' חניכא סבר למיתן לאף הכסני ומחר חולקו' בסו' רבי טבי
בסם ר' יהושע אמר טעמי דר' חניכא אם מן המסובר גובה לא כ"ש מפלכיה
ר' עזירא בעי קמיה ר' אחי הין עבדין עובדא אל כר' חניכא נפק' עובר' כר'
חניכא: וכיון דבירושלמי פסיק בהדיא כר' חניכ' עבדינן כוותיה ורב ייתר
ורב אחי אקלי ואזרו להעמיד הא דקאמרינן דבתר הכי מחת ונקבלה ולא
יז תמו דבבירה כר' יוחנן: תלמ' לימיר בתו יורשת הויא דחי בעי למלוקי בזוזי
לא מצי למלוקי ורב אחי אמר בעלת חוב הויא ומצי למלוקי בזוזי
והילכתא כרב אחי ואף לימיר הדר ביה והמתא דאמרת בעלת חוב הויא
דאביו או דאחי למאי נפק"מ מבינית ומלא בסבוע ומזיבורית
הגהה
ובסבועה והוא הדין לגבו' מן הרחוי
קם דבינית לגבים לבריתים דרב
אחי אמר בריה דרב אחי בינונית
ומלא בסבועה ומבריה דרב אמי
בריה דרב אחי זיבורית וכסבועה
קמ בעלת חוב דאחי הוה קמ:
יט תלמ' רבה הילכתא ממקרקעי ולא
ממטלטלי בין למזוכי בין לפרנסה
בין לכתובה והיינה תקינו רבנן
דמיתבת לתיגב' כתובה ממטלטלי
הילכך מזוכי אמי אכולי ממטלטלי
דקל דתנאי כתובה בכתובה דמיא
לבל פרנסה דליתא מתנאי כתובה
דקיימא קאף על גב דלעני
בממתין אמרי' לרבי כיון דמזוכי
גבית ממטלטלי כל מכן פרנסה התם לעניין דיכא קאמר לבל אחריכא הלא

גבית ממטלטלי אלא בתקנת הגאונים במאי דתקנו תקנו ובמאי דלא דתקנו
לא תקנו לבל היכא דהסיח הדעת מהו אין בתיו וכסף לה ממטלטלי אזלינן
בתר לומרן דעתיה ויהבינן נמי להאי ממטלטלי והא דאמרינן פרנסה
ממקרקעי לא בעי למימר ממטול דין עיסור מן הקרקעות ולא עיסור כל
ככסים יוצא נוטלת מכן דרכו פל בני הרס מומכין כדוניא לבנותייהו לפי
עסרו מן ממקרקעי הן ממטלטלי אלא מחוב זה היכא גובה הלא ממקרקעי
דומיא דגבייית כתובה ומזוני: תלמ' ליה ר' נחמיה בריה דרב יוסף לרבה
בר רב הונא זוטי להנהדעת כי הדא ההיא דאמרת לקמיה דגבינן מפי
נכסי מפי ממטלטלי אלא אמר רב מפני היכא בי רב מגבינן מפי ממטלטלי
דבתיב כי סבר בתיב הס הסכיר הבית לסנה ועבר כבר הבי הס היו מגבי'
נס מחכי סנה מעברה דכיון דסכירו ליכא ממטלטלי אלא לבסוף חמיב הבל
כמקרקעי: ואיפתיך ולא אמר להו ולא מידי: מכאן היה רגיל לית כ
כפהיה יוסף בדין והיה מומע אחר מבעלי דינין מנזס לחבירו כך וכך ממון
תחתיב לי בדין היה מכחיבו ואמ"ל לו לא יתחייב לך פסק לית לי לריין לומר
כך מה הוכחתו אל רבי נחומי מדאיפתיך אתיתר: ובמתא ליהוי מלי כא
דלא אמר ליה היה אומר לית דינידו על תנאי כזה אין פריך התרים אף על גב
דאמרי' בתכות פ' הלוקין כידו על תנאי פריך התרים מכלל מיהודה
הס לא הכיחותו אלא אף עם פקיים תנאו והביא את בניהן היו עכותיו
מגלגלין בארון היינו דוקא בדבר שהתנודה מסופק בסעת כידו הס יוכל
לקיים התנאי כי התם מקבל עליו להביא את בניהן ואחריהם ומגבי פהם
בידו אתי לא יוכל לסומרו לבל הכא מבידו לקיים התנאי אין פריך התרים:
המפלים מעות לבתו והיא חומרת שבחתן עלי בעלי יעשה פלים מה כב
שהוסלם בידו דברי ר' מאיר רבי יוסי אומר וכי אין לה אלא תרם והיא רוצה
למוברה הרי היא מכורה כדה בגדולה לבל בקטנה אין מעשה קטל כלום:
הר' המפלים מעות לזקף בהם תרם לבתו והיא חומרת יתן לבעלי אין
הניסוחין הרחוק בידה אין החירוסין יעשה פלים מה שהוסלם בידו דברי ר'
מאיר ר' יוסי אומ' גדולה בין אין הניסוחין בין אין החירוסי' הרמו' בידה קטל'
בין אין החירוסין בין אין הניסוחי יעשה פלים מה שהוסלם בידו ואיכ' ביניי'
גדולה אין החירוסין הר' מאיר אומר הבל דגדולה היא מכוה לקיים דברי
האת לפיכך יעשה פלים מה שהוסלם בידו רבי יוסי אומר בין דגדולה היא
הרחוק בידה והאי דקתני מתניתין בדל בגדולה רבי מאיר היא והסורי
מיתסר והכי קתני יעשה פלים מה שהוסלם בידו דברי רבי מאיר בדל אין
החירוסין לבל אין הניסוחין הרחו בידה בדל בגדולה לבל בקטל אין מעש'
קטנה כלום: תיתמר אמר רב יהודה אמר מעון הלכה כר' יוסי ורבינ' אמ'
רב נחמן הלכה כרבי מאיר: ואל רב נחמן בריה דרבי יוסף לרבה
כדיוכח בניסין בפילהי פ"ק אמר רב יוסף הלכה כרבי מעון הנעים והא
הגהה
קל דברי פ"ק בכתובין וכמסורי רחו
רב יוסי מוקי לה בברי' ואל קיימא
לן מכוה לקיי' דברי המת תבי יחזיר
למפלח ואת אמרת דאתרינן מתנת
פ"ק בכתובין וכמסורי רחו תיפוק לי מסוס מלו"ה ועוד הא דאתרי' מתנת
פ"ק בתקנת בעיה קניין לפילו במת דומיא דמתנת פכיב מרע בכולה הלא
בעיה קניין דאתרי כמת דהא קיימא לן דאם עמד חוזר ואתאי בעי קניין
מי גרע מכריא הלא בעי קניין ותירץ ר"ת הלא אתרינן מכוה לקיים דברי
המת שלא היכא דהוה ביד פלים כי הך דאתניתין דהולך מכה לפלו בבניטין
והיינו דאתמר הכו בעמת מיתה ובאו ליד פלים ים לו לקיים דברי המת והא
דאתמר בבניטין פלוני פמחתי עפתך לי קורת רוח יעשה לה קל כופין את
היורשין ועומדין לה קל מפו מכוה לקיים דברי המת ופרסי פתם אין לה קור'
רוח אלא בשיחרור כריכי לפחרר לותה התם כמי כביד פלים דמי לפי שהיא
מוחזקת בגוף והביא ראיה מיהא דתקן בפ"ק דבניטין החות' תכו מכה לפלוני
ואת יתנו לו לאחר מיתה ואתאי עלה בגמרא והוא שבבורין ומוכחין בקרן
זוית ופריך בתאי עסקינן לו בברואי כי בבורין מאי הוי הא לית לקסוי מאי
פריך הא קיימא לן מכוה לקיים דברי המת ואתרבה הוה ליה לקסוי מאי
חיריה בבורין לפילו כי היכן בבורין כמי כריפיך בתר הכי גבי בביב מרע
שלא פמע מיכה הלא תתרינן מכוה לקיים דברי המת הלא הם כן ביד פלים
ונם כתן מתחילה לפסי כך מיכתב לזה לבל אם לאחר הפוחה בא ליטול
או אם היו בידו כבר לא תתרינן מכוה לקיים דברי המת והמתא כיחא
ההיא דחיפור ביורה דהוה ליה ה הגהה
חתר מרבע מלה זוזי ביד רבה
רבה היכי ליקניהו רב מרי וכו'
ואתאי לא קני להו מכוה לקיים
דברי המת הלא ודאי מסוס סהיו
כבר מופקרים ביד רבה ולא נתנם
לו ליפור ביורה לקסם לרב מרי
בנו

בגמ׳ תניא היתה תנו מקל לבני בעבית וכו׳ רחוים לתת להם מלא כותכין להן ואם אמר חל תתנו להם אלא מקל אין נותנין להן אלא מקל ואם אמר הם מתו וירשו אחריהם ת תחתיהם בין מאמר תנו בין מאמר חל תתנו אין נותנין להם אלא מקל ואמר מר עוקבא הילכך בין מ אמר תנו בין מאמר ל תתנו נותנין להם כל מרכב והיה קיימא לן הלכה כר׳ מ זיר דאמר מכוח לקיים דברי המת הכי מילי בתלי אחרניתי אבל בהא מיגח ליה והא דאמ׳ הכי לזרזיהו

כב הוה דעבד: תקן הפקעטות מ׳ן מקח ומכר מתכרן בתלטלין

הגה

לאחרו והא דקל תנו כזכי וכן הוי הולך כזכי הייגו דוקא בפקדון או בהלוואה אבל מתנה בעלמא לא הוי כזכי ויכול לחזור בו ר״ת: מהרי״ט

אמר רפרם בר פפא לא שנו אלא שאין שם תפוטרופוס אבל יש שם תפוטרופוס אין מקחו מקח ואין מ מכרו מכר מדקתני אין מעשה קטנה כלום ולא קתני יעשה מלים מה שהושלם בידו כדקתני בגדולה מ׳ם אין מעשה קטנ׳ כלו׳ בין במקו׳ מלים בין במקום תפוטרופוס וכן הילכתא פסק ר׳ בשם רב הלי גלון אבל מתנתו מתנ׳ תעל דבניטין מיבעיא כשאין שם תפוטרופוס שם תפוטרופוס מתנתו מתנ׳ ופשיט דמתנתו מתנ׳ ומדמבעיא לן היכא דמקחו מקח מעמ דפשיטא דהיכא דאין מקחו מקח דאין מתנתו מתנה מיהו לא רמי דלעולם מתנתו מתנה בין יש שם תפוטרופוס בין אין שם תפוטרופוס דהלי דאין מקחו מקח בשים שם תפוטרופוס לפי פעל תפוטרופוס ליקח ולמכור אבל ליתן אין הרשות בידו והוחיל ומתנתו מתנה מטוס דלי לא עביד ליה ניחא כשפיוה לו הוה יהיב ליה אין חילוק בין יש שם תפוטרופוס בין אין שם תפוטרופוס:

הדרן עלך מציאת האשה

א המדיר

את חמתו מליהנות לו עד שלשים יום יעמיר פרגם יותר מכאן יוציא ויתן כתובה רבי יהודה אומר ב ביטרל חרם אחד יקייס מניס יוציא ויתן כתובה ובכהנה מניס יקייס ג׳

ב יוציא ויתן כתובה: המדיר את חמתו מלא תטעו׳ אחר מכל הפירות יוציא ויתן כתובה רבי יהודה אומר ביטרל יום אחד יקייס מניס יוציא ויתן כתובה ובכהנת מניס יקייס מלמה יוציא ויתן כתובה: המדיר את חמתו מלא תתקשט בחאר מכל המיני יוציא ויתן כתובה ר׳ יוסי אומר בעני מלא נתן קיבבה ובעמירות מלמים יום מלא תטעום מכל מיני הפירות גר׳ כדמוכח בתוספת׳ דתקנ׳ מלא תטעום אחד מכל המינין כיון מאכל רע בין מאכל יפה אפילו לא

ג טעמה אותו המין יוציא ויתן כתובה: והיה אומר רבינו תם שם אחד אומ׳ קונם כל הפירות שבעולם עלי לא חייל הואיל ואי אפשר מלא יעבור כדאמרינן בריש פרק ב׳ דנדרים דשם אחד אומ׳ קונם עיני בעיניך בשת׳ דלא חייל הנדר לאפוקי מיניה עלויו הואיל ואי אפשר להיות מלמה ימים בלא מיכה וכן כמי שם אחד אומר קונם כל פירות שבעולם עלי שם לעשה דבר זה היה אומר ל׳ת דלא חייל אף על גב דאפשר לו מלא לעשות אותו דבר ולא יאסרו כל הפירות עליו מ׳מ כיון שהוציא בפיו כל פירות שבעולם נדר מוח הוא ולא חייל הנדר בכל בפרק החולץ כתבתי כל הני יוציא ויתן כתובה בפירקין אי כופין אותם להוציא או לאו:

כל כמיניה דמפקיע לפיעבורה ואף על גב דקונמא מפקיעין מידי ם פיעבור חלמוה רבנן לפעבורה דאיכא למימר כי היכי דלמלתא דרבים ואף על גב דאיכא למימר

הגה

וכן פם בפיסקי מהרי״ט לבל רחביה כתב קבלתי מאבות מרי מ׳ה הי ד דאחריכן בהנזקין מתנתו מתנה אמתניתי׳ דלקמיה בפלו׳ פם לפיטרופוס לבל ים פם לפיטרופוס המדיר מתנתו מתנה וכן פסק המיימוני בפרק כ״ט דהילכו׳ מכירה בספר קניין ובניטין פרק הניתקין פסקינן כשאין שם לפיטרופוס ד דמתנתו מתנ׳ כו׳ במטלטלי ולא פיר׳ אם ה״ה במקרקעי וכתב הר׳ יפראל בשם הר׳ משה בן ר״ב דוודאי פחות מבן עשרים במקרקעי מירם אין מכרו מכר ואין מתנתו מתנה וכן פסק המיימוני פרק כ״ט דמכיר׳ עיין תשובת רבינו גרשום בפרק מי מתת: מהרי״ט

דפרסוה מיתנה לה הלמוה רבנן למעבורה דאיתתא היינו דוקא לגבי כתובה אבל מעבודת דמזונות הלמוה רבנן טפי מהנך דבר הכריך לה יתר: והתניא קונם שאני עושה לפיך חיבה פריך להפך הלמ׳ כיון דמעבדה ליה לאו כל כמיניה ד דמפקעה למעבורה בחומר לה כאי מעשה ירידך במזונותיך אי הכי פרנסה למה לה כדמפקה לדבריה גדולים ולא מפקה לדבריה קטנים דהוה רגילה בהו כבי נפח והוה מגלגלה בהדיה והתתא אמר׳ ליה עד התתא דלא אדרתך אגלגלי בהדך והתתא דאדרתך לא אגלגלה ואף על גב דאיכ׳ יורדת עמו ואי׳ הרי מעובר לה לדבריה מהיתה רגילה בהו כבי כפה והיאך אל הנדר ול׳ל דהא דאיכ׳ יורדת עמו היינו בדבריה אל כבי מפפחת מים להן עומר ומיק להם עומר מין בו אבל הכי דברי׳ קטני דרגילה בהו כבי כפה לפי שהיא ע עשיר אבל כבי מפפחה מיק להם עומר אלא כמו שים בבעלה היכא דגילין בחותם דבריה קטנים ים לה לגלגל עמו כל זמן שהיא הלכו׳ אל הנדר אבל כשהדירה ואיכ׳ עור הלכו חייב להנהיג׳ בכבוד בית אבי הילכך אמרה ליה התתא דאדרתך לא מגלגלה בהדך ומים עד שלשים יום עד שלשים יום לא שמעי היכמי ולא זילה ליה מילתא טפי משאין היכמי וזילה בה מילת׳: ופרנסם להו מליחות׳ קעבי׳ בחומר כל הזן היכו מפסיד היה חומר רשכב זל דוקא כי היי גווכא דקאמר כל הזן היכו מפסיד בלשון רבים הוא דמריח ב במודר הנאה אבל למימר ליחידאי אם תזון לא תפסיד לא דמיחזי כ כשלותו תדע דלקמן גבי בא בדרך לא מריחא ליה למימ׳ הכי ובמסקנא נמי כי מפני לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא כל הזן דלעלמא קאמר אבל היי דרגיל אבל וכו׳ ואי הוה מריכן לה למימר ליחידים הכי הוי ליה למימר בחכוותי רגיל אבל אם תזון לא תפסיד וכם הך אמר רב לא מנו אלא במפרם אבל בסתם יוציא לאלתר ויתן כתובה ומחוקל אמר תפילו בסתם נמי לא יוציא לאלתר אמת ימ׳פתח לנדרו: תקן המדיר את חמתו מלא תטעום בחאר מכל הפירות יוציא ויתן כתובה בשלמא לרב כהן בסתם כהן במפרם אלא למחוקל קשיא הכא במאי עסקינן כגון מנדרה היא וקיים לה ליהו ו ומבר אלי תכא הוא כותן אבל אבא בין מיבעי והילכתא כמחוקל ואי תיקשי לך דהכ׳ אמרי׳ רחיכו יכול להעמיד כרבם אלא עד שלשים יום ובפירקין דלעיל הכן המפר׳ את חמתו על ידי שלים אלמא יכול לפרנסה עי שלים כל זמן שירצה ול׳ל דהדירה מאני ובירושלמי פריך ויעמד פרנם רמות ציר אמה לומר לו תיכפי להתפרנם

וכל יוכיח דמתניתי׳ מפקיעה לה׳ם כופין בסוטין ואין לו רחייב ברורה ואומר מלין לו לעשות מעשה אלא היכא מפרש בהדיא שכופין אלא אומר מליהנו׳ לו אבל היכא דאדבר כאסר לכל העולם סגם מקדיש אסור בו מפקיע כמו פרסום אמיקל׳ ואומר׳ כמו כן אלמוה לפעבור דבעל חוב ואם לא כן כל אדם מפיעבר ק קרקעותיו כמיב׳ לוקח לטורפם לו בקונם ואם בעל חובו יאסרם לו בקונם ואם מועיל אחריות ככתי׳ דכתוב בסטר אלא וורחי אלמוה רבנן לפעבורה דבעל חוב היכא אלא נאסרו לכל העולם לפעבור׳ אבל אם אסרן לכל העולם מפקיע מידי מיעבור אף דבעל ואפם ועיין פרק הפיניכם:

מהרי״ט

אם מפקיע לכל הדבריס מחייב אל הנדר וכראה דבפביל כך לא יוציא כיון דאמר לה כאי מעשה ידיך ב במזונתיך מפקיע: וכן מהרי״ט

ואף דמיא להא דמפקיעין בריש פר׳ בתרא דעל אומ׳ אסר לחמ׳ ולפועלי ואני פורע ואינו חופם לא אסור אלא מביעית ולא אסור אלא מאמירתן כי היב להן דינר אלו הוא ובאליהותו יהיב להן ואמי כהנה מכאן דהסם ליה לקאמר ליה דליתיב להו חיפורא היכך אלו אלמוה עביד כי היב להן חיפור׳ אילכ׳ אלו קעבי׳ בחומר כל הזן היכו מפסיד היה חומר רבכם זל דוקא כי הוי גווכא דקאמר כל הזן היכו מפסיד בלשון רבים הוא דמריח ב במודר הנאה אבל למימר ליחידאי אם תזון לא תפסיד לא דמיחזי כ כשלותו תדע דלקמן גבי בא בדרך לא מריחא ליה למימ׳ הכי ובמסקנא נמי כי מפני לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא כל הזן דלעלמא קאמר אבל היי דרגיל אבל וכו׳ ואי הוה מריכן לה למימר ליחידים הכי הוי ליה למימר בחכוותי רגיל אבל אם תזון לא תפסיד וכם הך אמר רב לא מנו אלא במפרם אבל בסתם יוציא לאלתר ויתן כתובה ומחוקל אמר תפילו בסתם נמי לא יוציא לאלתר אמת ימ׳פתח לנדרו: תקן המדיר את חמתו מלא תטעום בחאר מכל הפירות יוציא ויתן כתובה בשלמא לרב כהן בסתם כהן במפרם אלא למחוקל קשיא הכא במאי עסקינן כגון מנדרה היא וקיים לה ליהו ו ומבר אלי תכא הוא כותן אבל אבא בין מיבעי והילכתא כמחוקל ואי תיקשי לך דהכ׳ אמרי׳ רחיכו יכול להעמיד כרבם אלא עד שלשים יום ובפירקין דלעיל הכן המפר׳ את חמתו על ידי שלים אלמא יכול לפרנסה עי שלים כל זמן שירצה ול׳ל דהדירה מאני ובירושלמי פריך ויעמד פרנם רמות ציר אמה לומר לו תיכפי להתפרנם

מאחר שלא מצעלי והיא תניכן המפר
את הפתח עד פלים כאן כשקבלה
עליה כאן כשלא קבלה עליה אי כ
כשלא קבלה עליה ואפילו יום אחד
לא יעמיד מנעלים עמו פלפוס יום
ה פתח יכנס פתח לחברו: המדיר
את חבירו שלא ילך לבית חמיו ב
בזמן שהוא עמו בעיר חדש אחד
יקיים שני יוכיח ויתן כתובה וכזמן
שהם בעיר אחרת רגל אחד יקיים
ו פלשה יוכיח ויתן כתובה: המדיר
את חפתחים שלא ילך לבית חאבל או
לבית המשתה יוכיח ויתן כתובה
מפני מנע דלת בפניה ושם הי טוען
מפני דלא רפיון אחר עת פתאחר
לפלוני מה מאחר לי או מה מאחרתי
לך או שתהא מחלה ומערה לאשפה
יוכיח ויתן כתובה: במלאת לבית
המשתה חיכה כמל בפניה שלא לבית
האבל מתי נעל בפניה חיכה תכף
לאחר היא מתה ואין כל בריה ם
סופרה ואיכ"א אין כל בריה סופרה:
תניא היה רבי יהודה אומר מה דכתיב טוב
ללכת אל בית אבל מלכת אל בית
המשתה וגו' מתי והחי יתן אל לבו
דברים של מיתה דספד יספדוניה
דקבר יקברוניה דלווים ילווניה ד
דיעבן יעשוניה ושם הי טוען מפוס
ד"ה דאמרי מתי דבר אחר אומר רב
יהודה אחר שמוחל מחמת בני אדם
פייסיה המפייס עם אי רב אפי לא
אמרן שלא אתחזק אבל לא איתחזק
להו כל כמיניה לאחזוקי אינפי ב
ז בפרקין: על מנת שאתאחרי לאיש
פלוני ואינה אומר רב יהודה דבריה
אל קלין לו שתהא מחלה ומערה
לאשפה ואעבי אומר רב יהודה אומר
שמואל שתהא מחלה וכופלת פי אומ'
לו שתהא מתפפל אחר התפתים
כדי שתכנס שבעת זרע ולא תקעב':
בתתני תנא על מנת שתמלאי עפר
כדי מיס ואעדי לאשפה בפלמת ל
לשמואל אפי' הכי יוכיח ויתן כתוב'
פלא למיתיתא מכלל אומר רבה בר
חנה אר' יוחנן מפני מנהגי כשוט':
ח אמר ר' כהנא התדיר את חפתו שלא
תעב ושלא תפחיל כפה וכברה ריחי'
ותנור יוכיח ויתן כתוב' מפני מפצי'
מר' בשבנותיה וכן היא שבורה שלא
תעב ושלא תפחיל כפה וכברה ריחי'
ותנור שלא תחרוב בגדי כתיס לבני'
תנא שלא בפתוב' מפני מפצי' אם
ט רע בשבניו: אלו יוצאות שלא
בכתוב' העובר' על דת משה ויהודית
ואיזו היא דת משה תאכילתו שאינו
מעושר ממפתו כדא ושלא קופה לה
חלה וכורדת ואינה מקיימת: ואיזו
היא דת יהודית יוצאה ורחצה פרוע
וטווה בשוק ומדברת עם כל אדם
אבא שאול אומר אף המקללת יולדיו בפני
בפני רבי אומרים אומר אף הקולנית
ואיזו היא קולנית כל שהיא שכנתה
בתוך ביתה ושכניה שומעין קולה:
היא העובר על דת משה ויהודית
אין לה כתובה היינו בדבר שהיא
תאכילתו כי הכא דתניתין וכיוצא

הגהה

וכן נבי דליך מרי למיתי כל המכבה
הינו מפסיד כרי חביריו וכבו
והה בשאר חיקורין לבר מחיקורי
שבת ודוקא בלשון רבים שיהו נבי
דליקה שפקרה ליה דילמא התם
פריקן טפי לפילו בלשון יחיד מיהו
שמוה בהול על שמונו ואומר אדם
לחבירו הים פלו' מודר הנאה ממני
ואינו יודע מה לעשות לו והלך נותן
לו פרכי חזונו לבית ובא ומוטל מזה
לו נותן לו המדיר שתהא גמור והלה
נותן למודר ובזה ר' יוסי חומר שמו
גזירה שלא יתן בשתהא בשורה כי
ההיא דבית חורון כע כשלן הילכת'
ואם אין שם שפחוך עליו המדיר
ליתן שתהא שניח על נבי פלע ואומ'
הרי הן שופקרין לכל מי שירצה ו
והמודר נוטל ואוכל ושותר ואינו
לנבי אשתו לא שני בכך כיון שלא
בא ברשו אדם אחר: פרי מהריח

וכן כשתדירה שתשמים השט בשת'
יתתין שבת אחת ואם תלה השזכו'
בתשמים שלום' אינו הנאת תשמיש
עליך אם אזכיך עד שלשים יום תזון
ותיאבר שבת אחת ואינה ואם
אין אם אזכיך יהם תשמישי שעתה
שאור לשמש מיד ולאחר שבת יוכיח
כרי בתחלת נשורה: מהריח

בין שנדרה שתשמים השטה כשון
שאמרה הנאת תשמישך עלי ובין
שנדרה שתן אחר שבפירות ואינו
אם אמרה הנאת תשמישי עליך אינו
צריך להפר וכופה ושפשטה בירושו'
את דאפילו לא טעמה שלותו חמין
לעולם שנדרה יוכיח ויתן כתובה
ואינו שנדרה היא וקיים לה אינו
יכול ליאסל על ההקס וכל שלותו ם
היום לא יוכיח אין יאסל על ההקס
ואם עבר היום שוב אין שאלין כרי
ואם פירשה תשמים השטה שבת
אחת לא יוכיח אפילו קיים לה אינו
ואינו שתן אחד שבפירות אינה
יכולה לשכול ואפילו פרשה שהות
שבת אחת וקיים לה אינו יוכיח
הבעל אינו שיפר את דבריה שבינו
לבינה אי שנדרי עינוי נפש כגון שלא
תרחץ לעולם או שלא שתקשט ל
לעולם אבל יום אחד לא ואינו כיוצא
שהוא הוי אפילו יום אחד אבל אם
תולה בדבר שאינו כיוצא לא
שני שפר שלא תעשה שלותו דבר ושלא
תילכר: כרי מהריח

כרי כשון שאמרה הנאת כלי קונס
על שולין והנאות שאילתא עלי
שאינה יכולה לשאול אף שבשלמו ה
אבל תולה בתשמים השט' לא יוכיח
עד לאחר שבת אחת: מהריח

כרי שנדריה שאין הבעל יכול להפר
שאינה להוכיחה ושנדרי שהבעל יכול

להפר אינם יכולים אותה כרי ם
שתחזור ותדור בפניו ויפר לה ויהא
מותר לקיימה כר' שאיר אבל אי בעי
יכול לגרשה בלא כתובה לר"ה פרי
אין אדם יכול להפר כדרי שפתו שם
שעתיד לידור כיון שלא נדרה עדיין
אבל שה שנדרה כבר ולא שתע בעי'
היא ולא אינפוטה אבל אי אמר לה
לכי שתענה והו מוכרין שפיר דמי
הכי אינה כרק נערה בנדריה:

מהרי"ת

כתב מורינו הר' שאיר זל דהאשה
שעברה על החרם או שבוע שעוברת
על דת משה היא דהוה ליה כורדת
ואינה מקיימת ויכול לגרשה בלא
הסכמת הקהילות ונהי דמיבעיא לן
בפר לרופה עוברת על דת אם רצה
הבעל לקיימה אם יכול לקיימה או
לאו מ"מ פשיט דמשום להופיא עוברי
על דת ודבר פשוט הוא שלא תיקן
רבינו גרשום שאור הגולה תקנתו
לעכב על ידי שלא יעשו שכוה וחרם
אם אינו שגרשה כשהיא עוברת על
דת תיקרי דשע כדאית' בפולהי פר'
השגר שידת אדם דשע שרוחה את
אשתו ורחשה פרוע וטווה
בשוק ושוחכת במקום שבני אדם
רוחצי' ומכיחה ואינו שגרשם כשעוברת
על דת: מהרי"ט

בהם כגון שהאכילתו חלב או דם
וכן כורדת ואינה שקיימת בשביל
שגם בניו אהבל אם היתה עוברת
בשאר עבירות כגון שהיה עשתה
אכלה דבר איסור לא הפסידה כ
כתובה ודת יהודית שקיה הפיסוקא
ושקום חשב זכות הוא דשפסדה:

שאכילתו שאינו שעשה היכי
דמי אי דידע נפרום ואם תאמר אין
ודאי ידע ופירש אבל היא היתה ר
רוצה להאכילו שלא היתה שבוחה
שהוא יודע הילכך יוכיחה שלא ב
בכתוב' כי שאכילתו שעם אחר כשלא
ידע ואין לומר דרייך שדקשני
שאכילתו שאינו שעשה דשמע
שכבר אבל ושיבעיא ליה היאך כורע
כורע שהאכילתו דשכל שקום שקה
אחה דרייך כהא דהא דקשני ואינה
קשה לו אחלה יום לומ' דרשה להאכילו
ושלא אבל אינה יוכיחה בלא כתובה
דשני אומרת שאחרת היתי כך
וכשהיית בא לאכול היתי שובעת
ואי שלא ידע שכן ידע לא פריכה
האמר ליה פלוני תיקן לי את הכרי
הזה ואזל מיליה ואשכח שקרא
ושקשתי בירושלתי כולהו בעריס
פלוני שיפר לי פלו' רחה כתני פלו'
קן לי אלתי פלוני התיר לי נדרי
בריקין כולהון ושא שכחין שפשע
דאין השתקן נאמן לומ' לא תיקנתי
לה אם אינו שכחיפתו ושילתא ר
דשתבר הוא הילך יפקיע שמונה בעד אחד אלא עדים צריך כגון שאמר
פלוני תיקן בחותה שפה והעידו עדים שבחותה שפה אינה פלוני בעיר
או אם הבעל חומר היא אמרה לי שפלוני תקן לה והיא חומרת לא אשתקני
לו אין הבעל נאמן אם לא שיביא ערי שאמרה לו ושפשתו בירה היכי דמי
אי דידע נפרום אי דלא ידע נשתוך עילוה דאמר רב חייכא בר כהנא אמר
שמואל שניין לנדה שהיא כופרת לעצמה שאמר שפרה לה לעצמה ואפילו
אם אכא בנדיה שלוכלכין בדם נאמנת לומר במוך אל טבחים עברתי או
בדם ציפור נתפפקתי דאמרה ליה פלוני חכם שיכר לי הבתם ושיליה
ואיפתכח שקרא: ואי בעית אימא כרבי יהודה דאמר רב יהודה

הגהה

היינו ברשות הרבים ובחצר לא חוי
אפי' דת יהודית אפי' בלא קלקלה:

מהרי"ט

אמר רבי יוחנן קלקלה אין בה
משום פריעת הראש אמר אביי ו
ואיתימא רב כהנא שאשר לאשר ודרך שבוי ירושלמי חצר שהרבים בוקעין
בו הרי הוא כתבוי שאין הרבים בוקעין בו הרי הוא כחצר: ושוות
אמר רב יהודה שאמרה זרעותיכן של בני אדם אמר רבי חשדה את אביה
בשוה וורד כנגד פניה ומדברת עם כל אדם אמר רבי יהודה אמר שמואל
במשחקת עם בחורים: אבא שאול אומר אף המקללת יולדיו בפני
אמר רבי יהודה אמר שמואל במקלל יולדיו בפני שולדיו כדכתיב ושולדתך
אשר הולדת אחריהם וגו' אמר רבא לא תימא דלאכלי אריה לשבא ולבריה
אלא כגון דאמרה ליכליה אריה לשבא בחפי בריה רבי שרפון אומר אף
הקולנית אמר רב יהודה בשמעי' קולה על עסקי תשמים כגון דתבעה ליה
בפה בקול רם: אבל רמ' פי' בעניין אחר ושסקינן בשושה פרק
הגהה

חרום' דעוברת על דת כריכ' התירה
להפסידה כתובתה ואם רצה
הבעל לקיים תיבעי' התם אם יכול
לקיימה אם לאו ולא תיפשים
ולא כייפינן ליה להוציה ומיהו
מצוה לגרשה כך כתב הרא"ב ז"ל:

המקדש את האשה על מנת שאין י
עליה

עליה נדרים ונמצאו עליה נדרים הויה מקודשת בנקפה פתח ונמצא עליה
הגה
נדרים תפיה בלה כתוב על מכת מרי כתב מהר"י מיר' דדיי בהקדש' פעם
בה מומין כמצא בה מומין הויה מ ח פתח ואם עברה פעם אחת על ה
מקודשת בנקפה פתח ונמצאו עליה התרוה אעפ שלא התרו בה בפעת
מומין תפיה בלה בכתוב כתוב הזה המומי מעמה תפיה בלה כתובה ראם תמצ'
הפסולין בכהנים פוסלין בנפים לומר רבינו ירוחם התרוה בפעת עבור'
תיחה לחולי קלקם המקדם לתהלם כמו גבי ריבי בפפו פרק הלו כעדות
על מכת מרין עליה נדרי ופרין בה דלה תפיה בלה כתובה ראם תמצ'
מומין לפי קדמה בפתם נמי ונמצאו מכמילו לבעל דכי מתרה בה ורחי
בה מומין היה מקודשת כדתמרינן תתמר לה עמה עור כרי שלא ת
לעיל בפר' הערופה בת ימראל תפסיד כתובתה ותחזור לתר כך
היה לוקלת בתרומ' פתח ימצא בה לקילקול ותכמילו וכי יטרח הבעל
מום ונמצא זרה למפרע אחת לפילו להעמיד עדים על כל קילקול ואפי'
בלה תנאי נמי מבטל מום הקידומי כפעמיד עדים ולה יוכל להכחים
ומפיקן לתימר דלרב ניחה דקיימת בפני עדים תתמר היות הרין בפתם היה
סיפה נרים דהוה מקודשת ודאי לה תנאי מפום דקידמת והאי רבקט על תנאי מפום
חלה למפרע ומיפה כנפם פתח תפה בלה בכתוב לה קאי לתימר סיפה
דרישה תתמר לה קאי לתימר המקדם את הנפם פתח נדרים ונמצאו עליה נדרים
היה מקודשת ולי רבמי דחיימינן לתימון ולה תלכל בתרומה תמ
פרישה נט מדבריהם הו מדאורייתא מפניק ומייהו כתובה לית לה דאפי'
נדרים תחתין כדתנן לעיל הנפם מנדרים בנזיר אם אתר אי היפני
בנפם נדרים תפה בלה בכתובה וכן לרב נמי דאוקי בקדמה
על תנאי וכנפם פתח הה בקדמה פתח תפה בלה בכתובה הלה נקט
קדמה על תנאי לאמוקינן דאפילו הכי בעיה ניטה בעיה ואם בעילתו זנות ואיתו בעיה ניטה
תתמר הה כמצאת חילונית אפי' נט היה מרישה כרמוכח בפק דיבמות
דתנן וכלן שמתו או שמיאנו או ם מיאנו עד שלה בעלו ולה נבעלו
מרבכן היתה מרישה מיד דיהוה לכל מיכולה למתן ולה מיחל כרישה
מולפת ולה מתייבמת והיתה מרישה ערוה מרבכן הלה ודאי לה בעיה ניטה כלל ואם אתר מומין שמוס
דחילונית ולי דמאי מום דחילונית דעיקר דפיתו מאדם חכום לפה בפבול בנים הילכך הוי קידומי טעות לבל בפתר מומין מרישה נט אפי' כנפם פתם
דמספקא לן אם לית אדם בלפה בלפה נדרנית או בלפה בעלת מום או לא ולכן מרישה נט מספק מדבריהם הלי יוחנן מסום ר' שמעון בן יהוצדק בשו
נדרים תתרו הלה לכל בפר ולה תפתה יין ושלה תתקפט בבגדי כבעונים ואפ"ה פתתרה על תנת שלית עליה נדרים בפתם והוה חומר שמקפיד על כל
נדרים ונרפה להופיאה בלה כתובה לה כייתינן ליה דדוקה נדרי עינוי נפש דדרך אדם להקפיד עליה כגון לכילת בפר ושתיית יין וכבדי כבעוני
הוי קפידה לבל דבריה שלית בהם עינוי נפש כגון קליות וגלוזין שלית דרך בני אדם להקפיד עליהן היכי יוכלה בלה כתובה ואפ"ג דקפיד היכו
כיון דלה קפדי היכי הוי קפידה קפידה ואפ"ג דתתרינן לעיל המדיר
את חבתו בלה תטעום אחר מכל הנהה
הפירות למד היה נותנת לבבא בן ובהזה גופ' מקרינן בהפ הלכה
מיניה תפה בלה בכתוב היינו דווק לגבי כהנים ואתירה מקודשת ומכלן
בבדרה כפהיה תחתיו מהבעל רוצה הוכחה הה דתתרינן מהבעל מפר
מתניה תורתו עליה ולה תרור ת לאו לאפקועי כח החכם דלעולם
תחתיו לבל היכה בבדרה מעיקרה החכם עדיף ויכול להתיר: מהרי
לית קפידה בהכך ודוק כפהתם
את שלית עליה נדרים בפתם לבל אם פירש על מכת שלית עליה מום נדר
שפילו בגדר כל דהו תפה בלה בכתובה והכי ליתא בירוש' הלי יוסי מתניתין
כפתתר את שלית עליה כל נדרים לבל אם אתר אעפ שלית עליה כל נדר

חפי' נדרה בלה לאכול חרוכין נדר הוא: היתמר קדמה על תנאי וכנפם יא
פתם רב אתר בריכה היתמו נט ומתוך אתר היכה בריכה היתמו נט דאקנן כנפ'
פתם ונמצא עליה נדרים תפה בלה בכתוב כתוב הוא בלה נט'
בעיה אתי לאו קדמה על הנאי וכנפה פתם ותיובתא דמתוך לא קדם פתם
וכנפה פתם ומדקדין הפם קדמה פתם וכנפה פתם תפה בלה בכתובה
הה ניטה בעיה ואם כתובה בלה בעיה דאתר אי היפני בהפם נדרני נט נמי
לא תיבעי אתר רב מדבריהם: וכן אתר רב אסדי נט מדבריהם רבה אתר
תנה בפוקי מפקקא ליה גבי ממון לקולא גבי איסורא לחומר ופרקי דהאי
סוגיא זיבה דמתוך הוה דלרב דמוקי מתני בקדמה על תנאי ניחה דבעיה
נט דאין אדם עומד בפילתו בעילת זנות: ובעל לפם קידושין לף אם אין
התנאי קיים כי היכי דלה ליהוי ביאה איסור לעניין כתובה עומד בתנאי כי
היכי דאם נדרה אסר תפה בלה בכתוב אבל לתתוך דאית ליה אדם עומד
בפילתו בפילת זנות פריך פפיר נט נמי לא תיבעי ואיהו נם לרב נמי ניחה
הכי דהה לפילו בקדמה על תנאי אתר רב דמוחל על תנאי כדי שלא יהה
בפילת זנות כם בקדמה פתם וכנפה פתם מרוכה פתהים אפתו אף אם
יתמהו עליה נדרים ומומין לעניין להכריכה נט ואקשר רבה בטעות אפה
אחת כעין אתי נפי' פליגי אבל בטעות אפה אחת בגירתה דברי הכל אינה
בריכה נט ופירש רב אלפס טעות אפה אחת כעין אתי נפים כגון אקדמה
על תנאי ואחר כנפ' פתם וטעות אפה אחת בגירת' היינו אקדם על תנאי ובעל
לאתר דלא אמי לתימ' לאחולי אחליה לתנאי דכיון דבעל תיר אחר הקידושין
כאילו דאקני בבעילה דמיא ולית הילכת' כרבה בהה דאפי' אם בעל לאלתר
אתרי אחולי אחליה לתנאי ובריכה נט דהה אסקינן אתר רב כהנא תפתים
דעולה אקדם על תנאי ובעל בריכה אתנו נט וכל היכא דאתר אקדם
על תנאי ובעל אפתם מבעל לאלתר אחר הקידושין וריין לה אדקתני
בטעות אפה אחת בגירתה ובעל אלמא דכנפה לאחר זמן אפתם ובעל
לאחר אפתם זה היה אעפה ולא היה כח בחכמי להוציאה בלה נט לאפוקי
אהאי תנאי דאתר רב יהודה אתר אמוך אסוב ר' שמעון אל ואיתו לא נתפפה
הה נתפפ' אותרת ויש לך אתר אעפ שלא נתפפ' אותר ואיתו זו אקידושין
קידושי טעות אפני בנה אורכב על כתפה אמתנת והולכת לה אלמא ליתא
לרב שמעון ונר' התם בפ' בא אימן בעניין תינוקת אהביאה אפי' אערות
היכה יכולה למתן רבי יהודה אומר עד אירבה השחור על הלבן אתר רבי
אבהו הר' אלעזר הלכ' כר' יהודה ואומר ר' יהוד' אפי אין נבעלה לאחר אהביאה
אפני אערות אוב היכה יכולה למתן: חבריה דרב כהנא כבר נתעבר
עובדא כר' יהודה ואעפ דנבעלה אל רב כהנא לא כך היה אמעשה בתו של
רבי ישמעאל אבתתה לבית אמדרש לימתן ובנה אורכב על כתיפה היה
ובאותו היום הוזכרו דבריו אל רבי ישמעאל ורבתה בכייה גדולה בבית
אמדרש ואתרו דבר אחר אותו בריך הוא שלא זעזע דאתר רב יהודה
ממוקל אמוס ר' שמעון והיה לא נתפפה הה נתפפ' אותרת ואתו זו אקידושין
אחרת אעפ שלא נתפפה אותרת ואתו זו אקידושין קידושי טעות אפני
בנה אורכב על כתיפ' אתנת והולכת לה ונתנו ונתרו עד אתי הבת אתנת
עד שיביא אפני אערות: והה דקאל דאין אדם עומד בפילתו
בפילת זנות ובועל לפם קידושין אמתם אתוך דברי אתוספתא
דקידושין גמורין הן ואם קדמה אחר חיכ בריכה נט אמני וכן אסתב דהה
בקטנה אלין בפילתו בפילת זנות אמתם דהה אפתי היה אדם אדם
אומר רב דבועל לפם קידושין גמורין והיכה בריכה נט ורחיתי אן הגרולים
הנהה
אדקאמרינן אדקדם על תנאי ובעל בריכה נט אמתם אבריך נט להופיאה אן הפפק וכן אדקדמה
אתי אפרות ואם נתקדמה לאחר בריכה נט אפניהם: מהרי"ט

אתר רב יוסף בר חבה אר' אנחס
הנהה
וכן פסק אהרי"ף וכן אקדם על תנאי עמו אפשה בילת אפי הכי בריכה נט היינו ואפתה התנאי לא היה רק אפוס אכתובה ואיתו אם פירש בהדיה בלה תהה בילת קידושין לפילו לעניין נט אם לא יתקייס תנאו וכפליה לתנאי כ
כדין התנאי היכה בריכה נט:
מהרי"ט

ע וכן ראוי להחמיר: תד"ה לכל חכם והתירה מקודשת לכל רופא וריפא אותה היכי מקודשת מה בין חכם לרופא חכם עוקר את הנדר מעיקרו רופא אינו מרפא אלא מכאן ולהבא: אין לפרש דווקא בלישכת חלוצה מילתא הוזיל וה"ה מרפא מיכאן ולהבא והרי הוא קרוב עם מאין בה מומין והיו בה מומין דאם כן הלך הבעל לכל הרופאים ורפא לה תהיה מקודשת מהאי טעמא בקידושי המומין חלוצה משום דאחר שנתרפא היא מתאוה עליו כשזוכר שהיו בה מומין אחר שנתקדשה לו אבל בית ליכא קפיד' דאיתיה בכל דהו ניחא לה אבל בנדרי לא קפיד הוא ליה ועוקרו למפרע אבל אי לא עקר למפרע אלא מכאן ולהבא קפיד כי האי אתאי על הפתח על הפתח שהיה עליה מסעדת הנדר עד שעת ההיתר: והתניא הלך לכל חכם והתיר לכל רופא וריפ' אותו היכי מקודש לא קשיא הא דר' מאיר דאמר חדש רופא שנתכוון לפתוח בכר' חנ"ר שעזר דאמ' לית חדש רופא שנתכוון לפתוח בכר' חנ"ר לא יחזיר מקום מר' לא יחזיר ר' מאיר אומר כדר' עקיבא דאמר תקירת חכם לא יחזיר מלין תקירת חכם יחזיר רבי שעזר אומ' לא תקרו זה תפריך שלא מכבי זה מלין כדיך ותניא אלא שעזר לא תקרו אלא מכבי זה ותניא במתני' רבי מאיר כבר חדש רופא שנתכוון לפתוח בכר' ר' שעזר כבר לית חדש רופא שנתכוון לפתוח בכר' והלכ' כר' מאיר דאין חדש חדש על כיוצא זה שנתכוון לחכיה אלמה הדיוטות לביתה ויתירו לה וכן כובר לית דקתמר לא יחזור בכל עניין הילכך לרבה אלמה לכל חכם ונתירה מקודשת רבה אמר הכא בחלפה חמובה עסיקינן דאמר לא ניחא ליה דאיתסר בקרובותיה ומוקי תרוייהו כר' מאי ומיהו סיון דאמר לי חיפני בחלפה כדרבית לא ניחא ליה דליהוו קירובין כי היכי דלא ליתסר בקרובותיה לי הכי ניחא לי דתקני הכל הוא שהלך לכל חכם והתירו חכל רופא וריפא לותו מקודשת ליתקי היכי מקודם ולימרו בחדש חמוב עסקינן דאמרה לא ניחא לי דאיתסר בקרובני ליתתא בכל דהו ניחא לי כדרבים לקיים דאמר ר' טב לחיתב טן דו תלמיתיב תרמלו: ומכאתי כתוב מכתבתיקו הגאונים היכי דעלינו רבה ורבה הילכתא כבתראי לף הוא ככנר רבה שהיה רבם של ורבה ואילך הילכתא כבתראי ולהכי ים להחתיר ולהכריכה נט לף בחלפה חמובה ואף הא בתניתי תנן היכי מקודם ולא מיפלגא מידי בין הותר הנדר ללא הותר הנדר וים לומר דהא דאמרינן הכא מקודם היינו כשהותר הנדר קודם יריעת הבעל וכיון שלא נודע לו ליכו מקפיד על מה שהיה עליה חבל היכא דנודע לו בתחילה מיד כשנודע לו רוכה שיתבטלו הקידושין ממה לא יחכה לה חכם פתח ל להתירה ירושלמי אית תנוי תי מותרת לוכמה בלא נט ואית תני תכי חמורה ליכמה בלא נט מר מותרת כר' שעזר ומר חמורה כרבנן והר' כולה כרבנן מאן דאמר מותרת ליכם' משום דאיכא לאכל חכם והוא מתיר את נדריה יהו בניה ממזרים היכא הולכת לכמי מותרת ליכם' בלא נט ומר חמורה ליכם' משום דאיכא לאכל חכם ואף נדריה ונדרי קירובין מתירין אלא מיבעי ליה לרבי יוחנן לימדו מתורת ליכם' לומר שאין חלין עליה לימכר ונמכרו בבית דין ומיבעי ליה לרבי יוחנן לימדו מתורת ליכם' לומר שאין חלין עליה לימכר ונמכרו בבית דין

יד בלא נט: כל המומין הפוסלין בכהני פוסלי בנשי תניא הוסיפו עליה זיעה ומומא וריח הפה וקול ערבה ודרין נפין ימחבירו טפח וטפח בין דר לדר ונמוכת כלב ונעמית מקומה כלקה תנא מומא קים בה מער הרי זה מום אין בה מער גדולה הרי זה מום קטנה אין זה מום ואחו היא גדולה עירם רמכב ער כחיסר החיטלקי והא דחזקיפו מומא בלשה היינו בקעבה ואין בה מער ובמומרת בפרחתה תחת כיפה מעל רגלי אתכין מיתחזיא ומיתכין

טו לא מיתחזיא: היו בה מומין ועזרה בחיה חלב קרוב להחיה רגליה מיתפתחה כולדו בה מומין הללו ונפתחה פדיהו נכנסה לרשות הבעל הבעל קרוב להחיה רגליה מער אלא תתרפא היו בה מומי הללו והיה מקחו מקח טעות דברי ר' מאיר ואמרים אומרי' ברי' במומין שבעתר אבל במומין מבבלי היו יכול לטעון ואם יש מרחץ בעיר אף מומין שבעתר היכו יכול לטעון מכני שבורקה ביד קרובותיו וכתבו הגאונים זל לא קרובותיו ממש אלא ביודעין ואפילו בר הוא בעיר זאין לו קרובות אי היכפר אלא יהו לו רעים בעיר וחברים ובודקין עי נשותיהן ודווקא בעיר שדרך הבנו לפתח חביהן ולרחוץ במרחץ ביום אבל בחקום אחר דרך הבנות לרחוצה הוכה ואף למרחץ היכן ה הולכו"ל בחיסון ליכה ואפילו כמו בשדה אף על מומין שבבבלי יכול לטעון: טעמא דמייתי החב רחיה הא לא מייתי החב רחיה ה הבעל תהומין מכי ר' יהום היה רחי' לא תפיה הכו חיין: חומא סיפא שנתכנסו לרשות הבעל קריב להחיה

הגה"ה

פי' בגון תחת כפה דרחמה דפעמי נגלה ופעמים נכפה דאי הוי מומין שבבבלי אף לר' מאיר רחיק וכתפיים ופרי' דלא פליגי דבגן אלא אפילו נכנסה לרשו' הבעל דאילו חריפה פתוכה היתה יכול להיות שלא הכיר במומין לפילו הם בבבלי והא כתי דקתני הם ים עמו מרחץ אף מומין וכו' לא קתי שלא נכנסה לרשו' הבעל דתסתתא בישובין ברקק בקרובין וכיפיים אבל חריפה אפילו חרופה לפילו ים מרחץ בעיר היכא מקורפת רחין רגילות מיברקים קודם החירוסין בקרובין

כלה מרדכי

ואפילו קרכה על תכלי שחין בה מום שתתה רמילתה לא היה דפתו רק על שאר מומין שחין נבדקין ע"י מרחץ כגון ריח הפה וכפה שקבוע לו זמן וקול עבה וכל דכוותיה:

עב מהריח

הילכך לא אזלינן בתר חזקת ממון אבל אי לאו הכי אזלינן בתר חזקת ממון לפילו לרגל ומשהירסתכי כ כתכתי אם יכול להיות שהכנסה משכשחת היא כתיב ואי הני בעניין אלא היה יכולה ליהנם משהתחרם ואחי בבית חביה הוה ואיכ נתמנת לפי לרגל פרי: ומותין שכתבו בבית בעלה לפי הבית ערים שער אלא ניחא היו בה מומין היכו פטור בבך דאיכ לתיתי אחר תירוסין הוה לי כמי קודם תירוסין היו מומין רחה ובתפיים מי מומי שחין הבעל יכול לגרשה לפילו ע"י בדיקה כגון ריח הפה וכפה שקבוע לו זמן שיכולה לשמור עצמה אלא יכירו בה בני אדם כיון שהבית ערים שקורס ניכולין היו מומין או פטור מכתובה: ערי מהריח

רחיה טעמ' דמייתי הבעל רחיה הא לא מייתי רחיה הב מהימן לתקן לרגל דאת' כתמנת אלא לעזר הכרח מי שמכ"ז לא שבה זו רבה אח"כ שבה כאן נמצאו כאן היו שיפה כאן כמ' כאן היו רב אפי אחר ריפה מכ"ל בדיך סיפ' תכה לי בידך רב שפם אל לא הביה כל הכי לוקיחתות לפי שמובר שאין נפקותא בין שיכוי דרבה לשיכויה דרב אפי: והר' מאיר הלוי אל כתב דלרב אפי אם היה ב בוגרת אפילו עודה בבית חביה על הבעל להביה רחיה דמכה לי בידך הוה ולרבה בוגרת נמי כל זמן שלא נכנסה לרשות הבעל כיון שנתכה בבית חביה לחריכן כאן נתכה כאן היו ועליהם להביה רחיה וכיון דפליגי הילכת' כרב אפי דהוה בתר נחי חומ' דאף רבה מודה בבוגרת דאף בבית חביה על הבעל להביה רחיה אלא מיך למימר כאן מכאן כאן היו אלא בנערה דכתובתה ל להביה והיה עמה ברשו' האב ועל האב להביה רחיה ולכל מילי הילכך אימרי חזקתה ברשות האב ועל האב להביה רחיה ואע"ג דאין הדין מיר כשנתארסה היה ברשות בעל ולעניין חומין דכל חומין שיולר בה אחריכן נפתחה פדיהו כלו נכנס לרשות הבעל מ"מ כיון שהיה ברשות האב לכל מילי והכתובה אלו אחרי כאן כאן היו קודם תירוסין לבל בוגרת כיון שיצתה מרשות חביה והיכה נקראת עזר על פם בית חביה כך לעזרת בבית חביה כלו עזרת בבית חיכים דעלמא וחביבא כלילו נכנס לרשות הבעל ולכך לא הביה רב אלמה כל הכי לוקיחתות וכן מוכח מן התוספות: אחר שמוג התחליף פרה בחמור ומסך בעל החמור את הפרה ולא הספיק בעל הפרה למסוך את החמור עד שמת החמור על בעל החמור להביה רחיה פרה חמורו קיים בשעת מסיכת הפרה ותכח תוכח כלה מיבעי מחט שנתכתת בעובי בית הכוסות אבר אחר כשירה מפני כדרך שרב נחמן עליה קורט דם בירוע פהיו לפני שחיט לא תכח בהכרותיה בירוע פהיה לאחר שחיטה הוגלד פי התכה בירוע פהוא אלמה יתיב קורט פחיטה לא הוגלד כי התכה שמופיה מחבירו עלין הרחיה ואי יהיב טבהה

הגה"ה

רמי בעי לאיתויי רחי' ותפיק ואתאי בעל בהתכ"ייתי רחיה ונוקי כי אתא רמי בר יחזקאל אחר לא תביתו להני כללי דכיון דאי יהוד מפתי דפתוחל שלא הכי אחר פתוחל כל שכלר כפק ברשותו עלין להביה רחיה: וכרמי על בעל הפרה להביה רחיה מתת החמור קודם מפיכה הוחיל והפסיק ברשותו כולר אלא נתכה החמור תת פר אחר תפיכת הפרה ותכח תוכח כלה כדתקן רבה לעיל ורימה ופיפה פיעתיה דכל פכמה הפימנין ברשותה עלין להביה רחיה עודה בבית חביה על האב להביה נכנסה

הגה"ה

לחופ' פהיה ברשו' הבעל על הבעל להכ' רחיה ואפי' הוא דר בבית חמיו ברשותו היה הפקיך כך פרשו חכמי הפסכה וכרפת דכל מי שכולר כפק ברשותו עלין להביה רחיה בין ל להוכיח בין לחחזיק תתון מכיח מ מדפריך לקתן והא כפקא ברשו' טבח תיתיליד והייכו להחזיק: ורב אלפס כתב אלא לרכרי רמי בר יחזקאל על בעל החמור להביה רחיה וקרי נולר כפק ברשותו לפי שהחמור היה עומד ברשותו וכאן נתכתו וכאן היו ואית לן לתיתי שמא תת החמור קודם תפיכת הפרה אבל אם היה החמור עומד בביתה על בעל הפרה להביה רחיה ולר' יהוד בעל החמור להביה רחיה אפילו עומד בכתבה ולא כהירה הלי פירום' דמיד כמכך בעל החמור את

הפרה

הפרה נקנה החמור לבעל הפרה בכל מקום פחות עומד וחזקת ממון וחזק
הבעל מפיג ליה לבעל החמור ולמה מקיק חזקה להביא ראיה ולא סייך כאן
כמכחו כאן הוא שהרי הפרה התחורש והיה בבית חביה לפי מעריין היה ברמו
חביה לכל תילי כדפרישית לעיל אבל בהמה נחלטה תיד במציאת החמור
לבעלים החזרונים לפי עומדת בבית הרחמוני וכאן כפרה התחורשה לפי
יוכח מבית חביה לפי היה עומדת בבית החרוש כל זמן שלא נכנסה לחופה
על החב להביא ראיה וכן נכנסה לחופה לפי בבית חביה על הבעל להביא
ראיה שלמה ראין רשות המקו גור שלא רשות בעל הממון והיינו בעל פרה
מהחמור נכנס לרשותו בשעת מציאת הפרה ועוד מהי קאמר רמי בר יחזקל
לא תניתו להני תילי דכיול יהור לחי כיון דלתרוייהו על בעל לחתו להביא
ראיה דילמא הא דקאמר רב יהור על בעל החמור להביא ראיה היינו טעמא
דמציאת דמילתא כל זמן שלא מצא בעל הפרה את החמור עדיין הוא עומד
בבית בעל החמור אבל אם היה עומד בשוק היה מודה בעל בעל הפרה
להביא ראיה שלא ורהי מילתא דרב יהודה ורמי בר יחזקל הם דבר ושכל
והני תומר דעמות סופר הוא בתם שכתב בהלכו דב שלפם על בעל החמור
ושמה בין פרה לחמור: מתיבי מחט שנמצא וכו' אין לו יהיב טבח בעל
בהמה מייתי ראייה ומפיק ומה קפיקא ברמו טבח ליתיליר דיהיב טבח
דמי מהי פפ' מתא דמילתא כל כמה דלא יהיב טבח זחי לא יהבי ליה חיותא
ליכא דליתא דהא דמחזיל דהא לותבינן עלה ואע"ג דמרי ההוא פידקא
מיכויא בעלמא הוא ולא מתכינן עלה בין מכולר שפק ברמותו בין שלא כולר
שפק ברמותו המע"ה ואי לא יהיב טבחא דמי בעל בהמ' בעי לאיתויי ראייה
ואמר הכי מתניתי' דכלה כיון דמפייב ליה למחזיל מילתא מעיכן דהאי
פירקא דמחזיל דוקא הוא ולאו מיכויא בעלמא הוא דאי לא תית' הכי קשיא
לד הילכתא הילכתא הילכך הילכתא כמחזיל: וחכמים אומרי' במה דברים

חמורי בחמתי מבפתר אמ' רב נחמן
ובכפה כחמתי דמי ומה
דקביעא להו זמן אבל לא קביע
לה זמן כחמתי מבגלי דמי: תניא
מכולר בו תומין אין כופין להוציא
רמבג אומר בתם דברים אמורים
בחומין קטנים אבל בחומי גדולים
כופי אותו להוציא ונראה טעם פריך
ליתן לה כתובה מידי דהוה אבת
מחמת טענה דאמ' בחילהי הבא על
יבמתו הוה אומר מינה וכו' דברים
מביכה לבינו כשמנת אמר רחיל ומיבעיא ליתיתה מחרייתי ואברים כשמעי
אמר רבי אמי אף בזו יוציא ויתן כתובה משמע אף בזו כמו בדברים מבינו
לבינה ובהדיא קאמר התם בפרק הכותים אותו להוציא ויתן כתובה
רב יהודה תני מולדו רבי חייא בר רב תני היו אלו אומרים כל שכן היו
דהה מברה וקבלה אלו אומרים לא אבל מולדו לא והלכה כרב יהודה ולכך
לא הביא רב הלכם שלא המשנה בסורתה ואלו הן אומרים גדולים פירש רשב"ם
כשמת עינו נקטעה ידו כשברה רגלו ליתמר אמר רבי יעקב בר אחא אמר
רבי יוחנן הלכה כרבן שמעון בן
גמליאל ורבה אמר רב נחמן הלכה
כדברי חכמים והילכתא כרב נחמן
דקיימא לן כוותיה בדיני ום אומרי'
דוקא עינו אחר אבל אמר עינו לו
אמר ידיו לו אמר רגליו מודו רבנן

וכן מכתבר מהרי הוא כעבר ובטל מן העולם: ואלו מכופין אותם
להוציא מוכה שחין ובעל פוליפוס והמקטן והמכרף כחפת והבורסי בין
שהיו כו עד שלא נשאו ובין שנשאו על כולן אמר רבי אחיר אף אני
שהתנה עמה יכולה היא שתאמר מבורה הייתי יכולה לקבל ועכשיו
ליכי יכולה לקבל והחכמים אומרים מקבלת היא בעל כרחה אין ממוכת

שחין מפני שמקלקלו ומעלה בפירן
בבורסקי שמת והיה לו לח בורסי
יאמרו החכמים יכולה היא שתאמר
לאחיך הייתי יכולה לקבל ולך ליכי
יכולה לקבל מאי בעל פוליפוס אמר
רב יהודה אמר שמואל ריח החוטם
במתניתי' תניא ריח הפה מקטין אמר
רב יהודה זה המקטן כותל כלבים
מכרף כחפת זה המחלך כחפת
מעיקרו גרסינן בפ' אלו הן הלוקין
אמר רב עפת שעפה שנפלה לפני
מחבירו מכין ליבמה שנפלה לפני

מחבירו

הגה

כתב רבינו יעקב הנקפה נבי חפה
מות הוי מעמ' הכי הין דאי להחמיבו
מות נבי הים דאם נבל דהו ניח להו
קדע מדלא לקני נכפ' נבי תומי הים
ואין בידינו לכפו' בלא רואה ברורה
ונם לא נכוף אותה להיות עימו כיון
שבא מחמת טענה כך שמע רבינו יעל
הלכה למעשה שפת תבין רבינו יעל
פלוי: מרדכי

הגה

ומלן שבופין אותם

הדרן עלך המדיר

האשה

מנפלו לה נכפים עד שלא תתארס מודים בית שמאי א
ובית הלל שמוכרת ונותנת וקיי' נפלו לה משתתארסה
בית שמאי אומרים תמכור ובית הלל אומ' לא תמכור
אלו ואלו מודים שאם מכרה ונתנה קיים אמר רבי יהודה אמרו לפני רבן
גמליאל הוחיל וזכה בהמה לא תהא בנכסים אמ' להן על החדמי' אלו בופי
אלא שאתם מגלגלים עליהן היאנים נפלו לה משנתארסה אז ואלו מודי' שאם
מכרה ונתנה שהבעל מוחה מיד הלקוחות עד שלא נישאת ונישאת רבן
גמליאל אומר מוכרת ונותנת וקיים אמר רבי חנינא בן עקביה אמרו לפני
רבן גמליאל וזכה בהמה לא תהא בנכסים אמר להם על החדמים אלו בופים
אלא שאתם מגלגלי עליהן היאנים רבי ושמואל דאמרי תרוייהו בין נפלו
נכנסים עד שלא תתארס ובין נפלה לה משנתארסה ונישאת הבעל מוחה
מיד הלקוחות דתניא רבותיהן חזרו ואמרו בין נפלו לה משתתארסה
ובין נפלה לה משנתארסה הבעל מוחה מיד הלקוחו וכן הילכת' נפלו לה

משנתארסת

אמכמלת אן ואו מודים מאם מכרה הגהה
הבעל תוכיח מיד הלקוחות ליתיא ובן אם מתה היא הבעל יורשה לפילו נכסים מבפלו לה עד
תניוכא לתקנת חומת רחמ רבי יוסי בחומת התקינו האם ממכר בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל תוכיח מיד הלקוחות לא מתניתין בחייה ולפירות תקנת חומת בנופה של קרקע ולאחר מיתה רבי סמעון חולק בין נכסים לנכסים הידועים לבעל לא תמכור ואם מכרה וכתבה בטל ומחיכן ידועין לבעל לא תמכור ואם מכרה וכתבה קיים אן הן ידועין ואלו הן מחיכן ידועין אחר ר יוסי בר חניכא ידועין מקרקעי ומחיכן ידועין מטלטלין ורבי יוחנן אחר אלו ואלו ידועין הן ואלו מחיכן ידועין כל מיומבת כאן וכפלו לה נכסים ממדינת הים תניא כמי הכי אן מחיכן ידועין כל מיומבת כאן וכפלו לה נכסים ממדינת הים והילכתא כרבי יוחנן מפו דתניא כותיה ומתברית מאם מכרתו קודם שנודעו לבעל לבל לאחר שנודעו לבעל אם מכרה בטל דלא גרע ממתנה שכתנה לה דבשעת מתנה לא ידע הבעל ואעפ כן הוא לבל פירות או מאי במתנה כמי אם מכרה לאחר שנודעו לו מכרה קיים ותיהו ליתנה דשניו ידועין לבעל מפמע דבשעת מכירה לכתי לא הוי ידועין לבעל ואעפ דמפרש היכן ידועין לבעל מפלו לה במדינת הים אחת מיומים ושעת נפילה קאי ואת אמרי דמוכרת ויקיים ואפי נודעו לבעל לא היא תרוייהו בעיכן נכסים מלא היה הבעל מפפה מיפלו לה בידוסה בגון שאת מודיעה במדינת הים ולא הכיר הבעל בחותן המודיעין או כיוצא בזה שהיו נכסי לאב ביד אחר ולא נתברר שהיו של אביה עד אחר ניסותי על זה ואם בעיכן מלא נודעו לבעל בין כפילה למכיר דמיד שנודעו לבעל יש להם דין נכסי מלוג וכן תוכיח לעיל פרק מציאת האשה דתנן נבי בשתה ופצתה מלה ילקח בהן קרקע והבעל תוכל פירו ואין לך נכסי שאינו ידועין יותר מחכלה וקתני ילקח בהן קרקע וכי היכי דתנן בתמני נפלו לה נכסים ילקח בהן קרקע והר מציר הלוי זכרונו לברכה נתן טעם לדבר דטעמ מלי תקינו רבנן פירי לאיש תחת פריקנא דלו לאו הכי לא פריק לה אלא כיון שקיבל לה תיזיל ותפרוק נפשה והלי טעמא לא שייך בידועין לבעל לבל כשאינו ידועין לבעל לא תקינו רבנן לבעל אום זכות לא בגוף ולא בפירו ואם מכרה הפירו קודם שידעת הבעל מכרה קיים ואחר שנודעו לבעל ה קרקע הוי נכסי מלוג וכן הפירו או רמיכן הנמכרו בידה ילקח בהן קרקע: ב

הגהה

ההיא לישנא דבעיא דתברתינהו לנכסה מבוררו כתבתינהו לבריתא פירש רש והודיעה לעריס שלין מתקנה תקנה של כדי להבריח ולא תוכיה בהן הבת אם תתלענן או תקבלם או תקברם ולא כהירא לי דאם כן תפילו מקצתן כמי כיון דאיכא תכאי ועוד דאלו עדי לאתאי בעי רבה לפלוגי בין ברתא לאחריכי ועוד אי כת יהו יכולה מתקום אחר מה מועיל מה שהודיעו לעריס לא אתי בעל פה ומרע ליה לאמר ועוד אתריכן כפ מי שמת אחיי דרב זוטרא בר טוביה כתבי לנכסי לרב זוטר בר טובי דבעי לאנסיבי לרב זבידי ואיכמיל ואיברע אתאי לקמיה דרב ביבי בר אבי אמ לאמוסי אינסיבי הוא ואם אינסיבי פירו ות אתכם קיימת אמ רב יהושע אמר רחמנא אמולאי אתריתו מילי מולייתא תפילו לאו בלוי דעתה הוא ואם היה בלוי דעתה אינסובי והא בלוי דעתה והאם לא היה אלא בלוי דעתה רב ביבי לקיים המתנ שלא בלוי דעת שאמר שהיתה רוצה לנסמך והא בלוי דעת מועיל לכע תפילו לא"ד מברחת קנה כי ההוא דאמר אינסיבי ולא אינסיבי אלא לאיסוקי אדעתה דאמרת דמכלל ד

הגהה

ום דברים שאין מועיל בהן בלוי דעת עד שיהנה כגון אם היה מוכ מלבושין ולבעתי לאיסוקי לאחרן ואמרי ה דהוו דבר שאין רגילות למכור ה אדעתי דהכי דהתם ודאי אין מועיל בלוי דעת ום דברים שפילו בלוי דעת אין בריך כגון שטר מברחת דהכא וכן ההיא דפ' מתי דתנן הרי שהלך בנו למדינת הים ושמע שמת בנו ועמוד וכתב כל נכסיו ל לאחרי ואחר כך בא בנו רבי שמעון בן מנסיא אומר אין מתקנתו מתקנת בידוע שאם היה יודע שבנו קיים לא היה כותבם לאחרים:

מהריט

וכן פסק מהריט דבכהג שפילו בתקנת לא קנו ורי פירם דהיכא דאמרה כן בשעת כת בת הפם לא צריך לאיתתי לא אתי בעל פה ומרע ליה לפטרה: מהריט

וכתיבתו לאח פאחי היא כיון פלא יהיה הבעל בהנה מהם ואם היו הפירו פלה היה הבעל בהכ מהן דאמרין בהם יאכלו וילקח בהן קרקע כדפרי לעיל בבי פירות נכסים פאיכן יורעין ועוד אומרת דמוכח הוא פכיוכה מיהיו הפירו פל התקבל לאתנה לפי פהיה יודעת פלא תאכל אי פיפתרל בהן לעיבדם ולאמרם ולא יכפיפם אם לא פיהנה בפירות ואם אם תמות בחיי בעלה יפאחרו ביד המקבל אתנה דאם לא כן יירפנה בעלה פאין לה יורם קרוב אמנו והיא כיוונה להבריחם אמנו הילכך יפאחרו ביד המקבל אתנה ואם מת בעלה ואתה היא אחר כך יורם פאוזרה בה אן אתנה חוזרין הנכסי ליורפיה דאזלינן בתר אומדנא פלא כתבתם לו שלא כדי להבריחם מבעלה ומיד פאת בטלה בעלה אומדנא וחזרו הנכסים לרשותה מידי דהוה אמתנת שכיב מרע בכולה דאם עמר חוזר ואם עמר ונתרפא אלותו חולי ואת אחכ קודם שחזר בו כתבטלה אתנה מיהלה ותיכפיבה ואיגרפה אתאי לקמיה דרב נחמן קריעה רב נחמן לפטרה אזל רב ענן לקמיה דמר עוקבא אמר ליה חזי מר לרב נחמן אקלאה היכי קרע לפטרה דאיכפי אח ליה אימא לי גיפא דעוברה היכי הוה ליה אח ליה הכי והכי הוה אח ליה מברחת קאמרת הכי אמר רבי אבילאי אמר סמוך אני מורה הורא אם יבא פטר מכרחת לידי אקרענו דלא פביק אינים נפפיה ויהיב אפילו לברייתיה מיתי הרוג להבריח נכסיה מבעלה כיפר היא עופה כותבה פטר פפים לאחר דברי רפכ וחכמים אומרים רפה תפחק בה עד פתכתו לו מהיו לפחרכה פיר מהיום תחול המתנ לכם זרפה לקיימה אבל בכל פעם פיזרפה הרפות בידה לבטלה טעמ דכתבה ליה הכי הא לא כתבה ליה הכי קנינהו לוקח אמר רבי זירא לא קשיא כאן בכולו כאן בתקנתו ב בתקנתי עד דכתבה ליה הכי אבל בכולהו לעג דלא כתבה ליה הכי לא קנינהו לוקח כדרפיכן בפר' מי פמת חמפה עד פיכתבו כל נכסיהם וחדה מיכייהו מברחת נכסייהו מבעלה ומיעור הפיור הוי כמו פפירפתי פיור פכיב מרע בפרק מי פמת ואי לא קנינהו לוקח לקנינהו בעל פרעי ומתוקל בכותבת כולן דאמר לה הכי מאי הברחה היכא דמתנה בעל ודקדק רבי מפמון מתוך לפומו מדקאמ מאי הברחה היכ דמפמע פרופה לפרע כך והיא כיוונה להבריח ואם יקנה הבעל לא נתקיימה כוונתה הילכך עכ מאחר פפריך לקנות אז זה אז יש לכו לילך אחר כוונתה והיא לא רכתה פיקנה הבעל אם כן יקנה הלוקח ומפני עפאום כנכסים פאיכם ידועים ואליבא דרבי מפמון הילכך חיפפר פלא קנאם הבעל אעפ פלא קנאם הלוקח הילכך לא קנאם לה לזה ולא לזה:

ג ונם כתב רבינו מפמון זל מפעפה בא לפני רבינו תם באחר פרפה ללות

וכתב כל נכסיו לאחר להבריחם פלא יפתעבדו לכתוב' לפפתו ואומר רבינו תם זל פהמתנה מתנה דאמרינן פטר מברחת אינו קונה תפני פאיכ' מתכוונת להקנות לו ועיקר כוונתה פלא יקנה הבעל והכא הוא דלא קנה הבעל כדאמרי עפאום כנכסי' פאינן ידועים וכו' הלכך בבי מקבל המתנה לא קנה אבל הכא דליכא למימר כי היא טעמ' ואי לא הוה קני ליה המקבל הוה קני ליה בעל חוב והאפה אלא מטר מברית כיון דבהכי אינה מבריח הילכך ליכא למימר לאכרוחי אינון כאן דאינו מוכרח אלא לתהנה גמורה אינון וכה מקבל המתנה ול נר' פהופילו פיטת הפם מתפעותא וכפטה דפוגייה הכי ז"ל ואי לא קנינהו לוקח כדאמר פמואל דכבולן לא קנה ליקנינהו בעל דכיון פאן ברפית האפה לחזור בה בכל עת פתרצה אם כן לא יכלו מרפותה ואתי הבחרה ליכא וליקנינהו בעל ומפני לקח על נב דלא זכה בהן מקבל המתנה ונפאחרו ברפות האפה לא קנאם הבעל כדמפרם טעמא ומפמע הא בעלמא כגון מבריח נכסיו מבעל חוב ומכתובת אפה דמקבל מתנ' אי אפשר לו לקנו דאכן פפדי דלא אפשר להקנות לו אלא להבריח לא יכלו הנכסי מרפותו וכיון דליכ' למימר טעמא דלא מפתעבדי לבעל חוב לכתובה לקח על פי פנאפרו ברפותו כדאיתא טעמא הכא גבי מבריחת אם כן על כרחך מפועברים הן לבעל חוב ולכתובה ומה

ומה מכתב רבינו מעתון דאי לא הוה קני להו המקבל הוה קני להו הבעל
חוב והאמה אם לא מיקרי האי מטרית מבריח הילכך ליכא למימר לאברוחי
ליכוין כיון דאינו מבריח אלא למתנה גמורה ליכוין וזכה מקבל המתנה הא
ברח ליתא כלל דורחי לא ברוחי ליכוין כדמפרש הטעם טעמא דלא מכיר
לכים נפשיה ויהיב לאחריני ובקרקע מטר מבריח כיון דכוונתו היה להבריח
אלא מטעה בזה כשבור היה מתועיל ההברחה לף על פי שלא יקנה המקבל
וכיון דלית הוה שלא תועיל ההברחה אם לא יקנה המקבל והמקבל אי
ליפטר לו לעולם כיון שלא להקנות לו ממילא נפטרו הכסף ברשותו
ונמתעברו לכתוב לאמה ולבעל חוב ועור עיקר הדין הזה הוא הדע
וזה הלים מכיון להבריח וכשבור הוא מתועיל ההברחה לף עפ שלא זכה
המקבל וכמיודע לו מאי ליכתב להיות זה שלא מדעתו יקנה המקבל או
ימתעברו לבעל חוב ולכתובת אמה לכן מהרי דכיתח ליה שלא יכה בהו
המקבל ויפטרו בחזקתו ויהיב כל פירות נכסיו עד מיטרפס בעל חוב ויפרע
חובו מנכסיו ולא יהיה לזה רמע ולא יפלם לו תמות לאמתו בחייו ויפטרו לו
נכסיו ממה מיזכה בהן המקבל ויפסיד נכסיו מעכשיו ונם לא יפרע חובו
וכן פירש הר מאיר הלוי זכרונו לברכה ומאיר נדולי הדרן הזאת וכן
עיקר בנכסים שלין ידועים לבעל ולכאורה דברי רבינו חננאל
זכרונו לברכה הלכה כרבי מעתון מדקאמר ולבה דר מעתון מעמא דרב
כחתן וכל הני לאוקמי דמטרי להו דמטר מברחת לא קנה הלכה דרבי
מעתון קאמרי מחלק בין נכסים ידועי לנכסים ידועי ורבנן דפליגי עליה
מבירה דמטר מברחת קנה ואלן לן דמטר מברחת לא קנה מבירה
לן מאי כר מעתון ואין לומר דהכא מטר מברחת הוא דתקון רבנן
הכי כדקאמר רבי מעתון בנכסים שלינו ידועין ואפילו רבנן דרבי מעתון
מודו הכא ולעולם ליתי הלכתא כוותיה במתני הא ליתא דהוה ליה למימר
עמאום בנכסים שלינו ידועין הלכה דרבי מעתון לבעל הא הוו נכסים שלינו ידועין לבעל והאמה
היכי דהלכה דרבי מעתון לא הוו נכסים שלינו ידועין לבעל הא בהברחה
לא קני להו בעל ואפילו לרבנן דפליגי עליה דרבי מעתון במתני ודקאמ
ד ונהלכה דרבי מעתון מעמא דוקא לרבי מעתון הוא אלא קנה : כפלו
לה בכפים ילקח בהן קרקע והוא לוכל פירות פירו התלוסין מן הקרקע
ילקח בהן קרקע והוא לוכל פירות המחוברי לקרקע רבי מאיר אומ שמין
לוקח כמה הן יפין בפירות וכמה הם יפים בלא פירות והמותר ילקח בהן
קרקע והוא לוכל פירות וחכמים אומרים פירות המחוברין לקרקע אלו ה
התלוסין מן הקרקע ילקח בהן קרקע והוא לוכל פירות רבי אומר
לוקח כמה הן יפין בפירות וכמה הם יפים בלא פירות והמותר ילקח בהן
קרקע והוא לוכל פירות וחכמים אומרים פירות המחוברין לקרקע אלו ה
התלוסין מן הקרקע ילקח בהן קרקע והוא לוכל פירות רבי אומר
מקום שיפה כחו בכניסת הורע כמו ביאיתה מקום מהורע כחו בכניסת
יפה כחו ביאיתה פירות המחוברים לקרקע ביאיתה אלא בכניסת אלו
ה התלוסין מן הקרקע בכניסתה אלא ביאיתה אלו : פשיטא אמר חד
מיניהו נזבון ארעא ואמר חירך נזבון בתי זבני ארעא בתי ודיקלי בתי
דיקלי ואילני דיקלי ואילני ונפכי אילני חכא זרדתא ופירא דכורי אמרי לה
פירא ואמרי לה קרנא כלא דמילתא נזעו מחליף פירא לן נזעו מחליף
קרנא נוסחא אחריני נזעו מחליף קרנא לן נזעו מחליף פירא לנוסחא
קמייתא הכי פירוש נזעו מחליף פירא כלומר הפרי יהכל להבעל ולא אמרי
יאכר וילקח בהן קרקע לן נזעו מחליף קרנא כלומר יעשה אמנו קרן
ויאכר וילקח בהן קרקע לנוסחא בתרייתא הכי פיר כשבא לקנות בכספים
שנפלו לה יקנה לעשות קרן שלא דבר שנזעו מחליף אבל דבר שלין
ו נזעו מחליף לא יקנה דחשיב כפירי : תניא ולר בהמת מלוג לבעל ולר
שפחות מלוג לאמה ר חכניה אומר עמו ולר שפחת מלוג כולר בהמת מלוג
מ"ט דרבנן קשברי חייסינן למית הילכך בהמת מלוג דאי מיתה ליכא עירה
שלא קנו כליה קרנא הוי ולדה ורבי חכניה סבר לה חייסינן למיתה ואפילו
ולר שפחת מלוג דבעל הוי אומר רב הונא בר חייא אומר ממוהל הלכה
כחכניה אומר רבא ומורה חכניה שאם כתבתה נותנת דמים ונוטל ממוס
שבח בית חביה אומר רבי זירא אומר אומר רבי יוחנן הלכה ולר
בהמת מלוג מפלם הכפל לאמה לדברי הכל מאי טעמא פירא תקינו ליה
רבנן פירי דפירא לא תקינו ליה רבנן פירות במידי דאתי מעלמא כגון כפל
דולר בהמת מלוג וטובת הנאה דכתובתה בפרק החובל אבל פירי דפירא
דאתא מגופא כמו ולר בהמות מלוג פשיטא דתקינו ליה רבנן כדתנן
לקמן בפרק הכותב לעולם הוא לוכל פירות ופירי פירות וכו וקאמת אמה
דהנוכב בהמת מלוג שהוא לאמה הוי הכפל לבעל דהוי פירא דאתא
ז והנוכב ולר בהמת מלוג מפלם כפל לאמה שהוא לבעל וריבן כתב דכל
שכן נוכב בהמות מלוג דמפלם כפל לאמה כיון דמעלמא אתא ורב
חלמא זכרונו לברכה חילק בעיין אחר דהא אמרינן לקמן דלוכל פירי
פירות מפרש לקמן כגון פיכר הפירות ולקח בדמיהן קרקע דכיון דלא
לוכל פירי היכא הוא דלוכל פירי פירי דקיימי במקום פירא אבל הכא
דמקבל פירא לא מקבל לכפל דהוי פירי דפירא ולדידה נמי הוי ולר לאמה
ולא מקבלה כלל הכי דכיון דולר דידה הוא ואי בעיין מחיט ומכיל ליה

דלהוי ולר דידיה לדידה ומסתבר כפיכוייה קמיה כתב בעל הלפות נדולות
והיכא דמתנו למיהן ולדות דכל חד וחד במקום חיתיה קאי והא דקיימ לן
כחכניה דלא חיים למיתה היינו מפום חסם מיתה לא יכיח מלפחות הולד
חבל אם לא מחטו ומתו האם הולד במקומו : אמר רבא אמר רב כחתן ז
הכניסה לו עז להלבה ורחל לנזיתה ותרנגולת לביכתה ודקל לפירו חוכל
והולך עד מיכלה הקרן פירש רש מפום דאיכא פיור מור ונופה ועפי דקל
ורב אלפס זכרונו לברכה פירש לא היה לה אלא חלב ובית ובימה ופירות
הדקל בלבד ולא נהירא לי דכיון דליכא פיור כלל אין לכלות הקרן לנמרי
דבנליעא איכא מחקי נפרית ומחפורת אל נריף נפתר המקום ואפ
דקיימא לן כחכניה דלא חיים למיתה ולף על פי שלא נפתר כלל האם
חיינו מכלה מה מהכניסה לו חבל הכא שלא הכניסה לו אלא החלב
והנזיה מפתברת מאין לכלותם והאידנא זכרונו לברכה
פירש הטעם כיון דמקום החלב והנזיה קנוי לה הוי חלב של כל יום ויום
פירש ולא מסתבר דלא מיקרי נזעו מחליף אלא היכא שנפתר מן הקרן
קיים לת"ר כחתן עיילא ליה נלימת פירי הוי ומכפי ואזיל עד דכלי כחתן
כי האי תנא דתניא המלת והחול הרי זה פרי נפרית ומחפורית אל נריף
רבי מאיר אומר פירות וחכמים אומרים קרן רבי מעתון אומר מקום
מיפה וכו רבי מעתון היינו תנא קמא מחוברין בשעת יציאה אינו
רבינו חננאל ורב אלפס זכרונם לברכה פסקו הלכה כרבי מעתון מפום
דמסתבר טעמיה דמפוה מידותיו בכניסה וביציאה והאידנא זכרונו
לברכה הביא ראיה מדקתני להא דרבי מעתון סתמא בתוספת דפירקין
ונם תני לה נבי הילכתא פסיקתא לכל היורד לנכסי מבוייו ובהלכו נדולו
כתב דרבי מעתון לא פליג אתנא קמא אלא מאי דלא פירשו רבנן אתא
היינו לפרושי ונרסינן מחוברין בשעת יציאה אתא לאמעוטינן ומכאתי
כתוב בשם הר יונה זכרונו לברכה דאפילו בפירו נמורים שהניעו ליתלם
בכניסתה אלו וביציאתה אלה ואף על נב דקיימא לן בכל העומד לנדור
כנדרו דמי ורבי מעתון כמי מוד בהא בפרק קמא נבי אלמה פירו נמורין
מאחי הכא דאכילת פירו אינה אלא מתק חכמים וכן תיקנו פירו הלקטון
בעודה תחתיו אלו וכן מוכח בירושלמי דנרסינן כי קאמר רבי מאיר אפי
בכרם העומד ליבצר וקאמה העומדת לקצר וכיון דרבי מאיר ורבנן חיירי
בהכי רבי מעתון ור בנן כמי בהכי חיירי ובהכי מתרצ כמי מה שהקשה הר
יוסף הלוי זכרונו לברכה על פסק רב אלפס זכרונו לברכה מהניחו דים
כוחלין הכות כל הכפים לבנו ללאת מותו מכר האב מכורין עד שיעות ומיין
את המחובר ללוקח אתא בפירו מחוברין אזלינן בתר מאן דנדלי ברשותו
ומחמת קושיא זו פסק הלכה כרבנן ולא קשיא מידי כדפרי דאכילת פירו
יהיו שלא תקנת חכמים וגם לרידיה קשה לרבנן על הכניסה שלא ודאי
חכמים המנו מידותיהם בכאילת פירות מכל הנלקטים תחתיו הם אלו :
ח כפלו לה עבדים ושפחות זקנים ימכרו וילקח בהן קרקע והוא לוכל
פירות פירום אם הבעל רוצה למוכרם אין האמה יכולה לעכב חבל אין
האמה יכולה לכוף את הבעל למוכרם כדי שיתקייס לה הקרן רבן מעתון
בן נמליאל אומר לא תמכור מפני שבח בית חביה כפלו לה זקנים וגפנים
זקנים ימכרו לעפים וילקח בהן קרקע והוא לוכל פירות רבן מעתון בן
נמליאל אומר לא תמכור מפני שבח בית חביה אמר רב כחתן אמר רב
מחלוקת בשדה שאינ שלה דרבנן סבורי כיון דלית לית קרקע תמכור
מפום דקא כליא קרנא חבל בשדה שלה דברי הכל לא תמכור מפו שבח
בית חביה ירושלמי מתניתין בשאי עומדין כדי שיעלם חבל אם עומדין כדי
ט טיפולן לא תמכור מפני מעדיין שבח בית חביה קיים : המוכיח הוכחות
על נכסי אשתו הרבה ואכל קיימא קיימא ואכל הרבה מה שהוכיח
הוכיח ואת מאכל אכל הוכיח
ולא אכל יכבע כמה הוכיח ויטול
וכמה קיימא אמר רב חסי אפילו
נרוגרות אחת והוא שאכלה דרך
כבור לא אכלה דרך כבוד אלו אמ
עולא פליגי בה תרי אמוראי ב
במערב אחד אמ בכאיסר ואחר אמר
בכריכר אמרי דייכי דפומבדיתא
עבד רב עובדא בחבילי זמורות
וכן הילכת וכיון דלא יהיב פיעורא
לחבילי זמורו מוקמינן לה אפחות
מבמתון והיינו פום פרוטה אמר

הנאה

אלו רבינו הלב ורבינו אליקים
לרבינו שמואל על הדס אחד שבנה
בית על ניכסי אלו ודר בו שנה או
יותר מי אמרי כי האי נונא הוכיח
ואכל וכן לענין בעל חוב נובה את
השבח מי הוי כעין שבח ונובה או
לא : והשיב אחרי אלא אילו
רבותינו בין יכיחה ניכרת לבעלים
ניכרת אף אנו אין בידינו לחלוק :

מן הריוח אעפ שהוכיח מן הקרן
יכבע כמה הוכיח ויטול השמו והיינו
היכ דלא מכחשה לבעל אם היה טוענת ברי אלא הוכיח כל כך כשבע היה
ולא מסתמת פרי :

ואף על גב דלית הילכתא כותיה כיון דרקיטו רבנן השתא למיגבא כתובה
ממטלטלי עבדינן כוותיה ותמה הרמ"בר ז"ל היאך הביא רב אלפס ז"ל
ברייתא זו לפסק הלכה הא לחוד דזו לישנא מפכא ולא עבדינן תרי חומרי
בכתובה ואי משום דרקיטו רבנן בתרתי דכתובה גבי ממטלטלי מי עדיפא
תקנתא דבתרתי ממילתיה דר' מאיר דתנ' ממטלטלי מפתעבדי לכתוב' ואפי'
הכי לחמריכן דרוקא במטלטלי דליתנהו בעין ברשות היורשים אבל מלוה
דאיתא ברשות לחבירים לית מפקיכן מלוה בעל כרחו ויהבינן ליה בכתובה
מדר' כתן דלית מחמיריכן תרי חומרי בכתובה וכ"ש מהיורש נופיה הוא מלוה
דלית כייפינן ליה למפרע להכהו זוזי ולית ידעי' מאי קטיע ליה דהא רחמיה
הכא להשתא מתניתין טעות לפי מודאי מעכמו מכאה התכא ומסכמתא היא
לפי מאי דפשר לקיימה אם לא נאמר המחלוקת תרי זוגי תכאי רבי מאיר
ובר פלוגתיה ור' כתן ובר פלוגתיה ואפילו אי סבירא לן הלכה כרבי מאיר
והלכה כר' כתן לא מתמריכן תרי חומרי בכתוב' ואף אי רבי מאיר סבר כר'
כתן ור' כתן כרבי מאיר מודו תרוייהו דלא עבדינן כהך ברייתא לכל הפחות
דתקינו רבנן דגבית כתובה ממטלטלי יחזרו להיו' המטלטלי כמו מקרקעי
ואין כאן לומר חומר' ח' כרבי כתן:

הגהה

יד הניח חיו מעות ילקח בהן קרקע ומעות פירות התלושין מן הקרקע ילקח בהן קרקע והו' חוכל פירות המחוברין בקרקע ר' מאיר אומ' אותן כמה הן יפין בפירו' וכמה הן יפין בלא פירות והמותר ילקח בהן קרקע והוא חוכל וחכמי' אומרים פירות המחוברין לקרקע אלו והתלושין מן הקרקע כל הקור' בהן זכה קרם הוא זכה קרמה היא ילקח בהן קרקע והוא חוכל פירות פירות המחוברי' אלו והא כל נכסיו לחבירין לכתובת' אמ' ל' תני אלה:

טו כנסה הרי היא כאחת לכל דבר למאי הילכתא לומר מגרשה בגט ומחזירה דאמ' קרא ולקח' לו לאשה כיון שלקחה נעשי' כאחת לכל דבר ובלבד שתהא כתובתה על נכסי בעלה הראשון אע"ג דלא תקיטו לו מן הממים ואי ליכא לה מראשון תקיטו לה רבנן מפני כדי שלא תהא קלה בעיניו להוכיחה: לא יאמר לה

טז הרי כתובתיך מוכחת על המולחן שלא כל נכסיו לחבירין לכתובתה וכן לא יאמר לה הרם לאחתו הרי כתובתיך מוכחת על המולחן שלא כל נכסיו לחבירין

יז לכתובתה: גר"ם אין לה שלא כתובה החזירה הרי היא ככל הנכסי' ואין לה שלא כתובה תנו רבנן ברשות היו כותבין לבתולה מאתים ולאלמנה מנה והיו מזקיקים ולא היו נופלין כמים התקיטו מיהיו מכיחין לוקה בבית חביב וכמהיה כועס עליה היה אומר לה לכי לכל כתובתיך התקיטו מיהיו מכיחין לוקה בבית חמיה עמירות היו עומין לותן קלתות על כפה ומל זהב עניות היו עומות לותה עביט ועדיין כפכופים עליה אומר לה טלי כתובתיך ולפי עד שבא ממעון בן מטה ותקיטן מיהה כותב לה כל נכסי לחבירי לכתובתיך:

הדרן עלך האשה שנפלו

א **הכותב** לאחתו דין ודבריה אין לי בנכסיך הרי זה חוכל פירות בחייה ואם מתה יורשה אם כן למה כתב לה דין ודברי' אין לי בנכסיך אלא אם מכרה ונתנה קיים כתב לה דין ודברי' אין לי בנכסיך ובפירותיהן הרי זה חוכל פירות בחייה ואם מתה יורשה אומר לעולם הוא חוכל פירי פירות עד שיכתוב לה דין ודברי' אין לי בנכסיך ובפירותיהן עד לעולם כתב לה דין ודברי' אין לי בנכסיך ובפירותיהן ובפירי פירותיהן בחייך ובמותך הינו חוכל פירות בחייה ואם מתה הינו יורשה רבן

הגהה

פסק רב חיי כרבי יהודה וכן פסק ריכבה משום כיון דאסכחא דסקיל ומרי הסם לגביה דקא בעי לרבי יהודה אי פירי פירותיהן דווקא:

מהרי"ח

מיהו האידנא שמטלטלין מפתעבד לכתובה: מהרי"ח

ירמנה מפני מהתנה על מה שכתוב בתורה והתנ' על מה שכתוב בתורה תנהו בטל ברוב ספרים גרסינן במתניתין ובפירוקיהן ובפירי פירוקיהן וכן כתוב בפירוש רבינו תנכל ואם כן מתם לן תנא כרבי יהודה וכל שכן לתיגרסים דהאי לא גרים ליה לתאי קתני אינו חוכל פירות בחייה הא בכל מאי קתני אינו חוכל פירות ולא הוה ליה למיתני אלא אם אתה אינו יורשה דרבר זה ניתוסף בתנאי האחרון בחייך ומותך וכן בכתה מציעתא לא חזר ואמה אם מכרה וכתנה קיים לפי שגם בכתה האחרונה הדין כך אלא מפני דקתמר רבי יהודה לעולם הוא חוכל פירי פירות אינו חוכל פירי פירות הכא דאינו לן אי פירי פירות דווקא או עד עולם דווקא תפשוט מהכא דעד עולם לאו דווקא ויש לומר דלא חש להאריך בלשונו אלא לאשמועינן כתתא כרבי יהודה אי נמי בחייך ובמותך הוי כמו עד עולם לכך פסקו הגאונים זכרונם לברכה כרבי יהודה תבי חייא האומר לחבירו דין ודבריה לית לי על מדה זו ואין לי עסק בה וירד מעולקות הימנה לא אמר כלום אמרי רבי רבי יכול בכותב לה ועודה אחרונה ומסתמא נמי מיירי דנכפלו לה בעודה אחרונה וק"ל אפילו הם לא כת לה כמי מכרה מכרה קיים דהא תנן לעיל עד שלא כיפאת וכפאת רבן גמליאל אומ' אם מכרה ונתנה קיים וק"ל דמתני' דהכ' כתנאי האמרו לו והא"מכס ז"ל כתב דמסתלק הוא מככסים מכפלו לה לאחר מתנפח דסלוק בעלמ' הוא ובמה מילו רחוי לו עדיין אדם מתנה עלה יזכה בו ומיהו בירושלמי לית מסתמא הכי ד

הגהה

דגרסינן התם אמר רבי ירמיה בעו קמיה דרבי זירא כתב לה דין ודברים אין לי בנכסיך ונפלו לה לאחר מיכן מהו אים אדם מתנה על דבר שאינו ברשותו ולא דמי לכותב לה ועודה אחרונה דהתם הנכסים כבר בירה האשה וקנתן אים לרחות דירושלמי חיישי' דכיון דירו כידה אין הסילוק מועיל לדבר שאינו ברשותו אבל בעודה אחרונה מהני סילוק אפילו לנכסים שנפלו לה מסתמא וכדרב כהנא דאמר רב כהנא כחלה הבאה לו לאדם ממקום אחר אדם מתנה עליה עלה יירשינה וכדרבה דאמר רבה האומר אי חיפני בתקנת ח' חכמים כגון זו שומעין לו מאי כגון זו כדרב הונא אמר רב יכולה אשה שתאמ' חיני כיזונית ואיכי עומה אי הכי אפילו נפלו נמי אמר חבי כמותה ידו כידה רבה אמ' ידו עדיפ' מידה ונפקא מינה לשומרת יבם לחיבעיא להו קנו מידו מהו פי' ר"י דהבריית' קאי ונקמה מה הועיל אם קנין לתי הוא תקנ' דדין ודברי' אין לי בה היינו אלא לטון הפקר הכ' כדאמ' דאכסוהה קאי דלא מהני דין ודברי' מפני דידו כידה ומבעי להו אי מהני קנין ויש לקיים פירוש ר"י דכיון שאומ' אחות אחרו אחי ואקנה לו מוכח שהו' אומ' אותה עמו והקנה לו מוכח שהו' תקנה לו הפר ורב אלפס זכרונו לברכה כתב קנו מידו על בעל ועודה אחרונה מהו ונקמה דהא אפילו בחמירה מועיל וכוותה אלא אמר דין ודברי' אין לי בנכסיך וקנו מידו אם נסתלק גם מפירות וירושה ונקמה כיון דטעמא דלא נסתלק מפני דיד בעל הפקר על התחתונה או מדקדוק הלטון דבנכסייך ולא בפירות בנכסייך ולא לאחר מיתי לרב אלפי מאי מהני קנין לדבר שאינו אלו במפעות הלטון

וכן

וכן בכל מקום שהגו אומרי' יד בעל המטר על התחתונה אלו הי קנו מיכיה
תהיה ידו על העליונה ופירש רשי עיקר דקתני תבריתא כדפרישית לעיל רב
יוסף דין ודברי' קנו מידו ורב כהנא הג"ה
אמר מגופה של קרקע קנו מידו בין ולגבי דבר שלו ואומר לאבידו דין
בעומד בין בעומר תנו רבנן שלשה דברים אין ודברים אין לי עמך על שדה זו ואין
פירות ואלו הן פירי פירות הכניסה לי עמך בה וירי מסולקת היניקה
לו קרקע ופשתה לו פירות הרי הן לא אמר כלום שפילו קנו מידו לפרי
פירות מכר פירות ולקח בהן קרקע הבל רשי פיר' דשם קנו מידו מגופו
ופשתה לו פירות הרי הן פירי פירות על קרקע קנו מידו: מהרי"ח
והך בריית אתיא דרב יהודה
דלרבנן לא משכחת פירי פירות אם סילק עצמו מפירות גם מפרי פירות
הוי אוכל ואם סילק עצמו הקרקע סלקה בפירות הוה שלו ליבעיא להו
פירי פירות דוקא או ער עולם דוקא או תרוייהו דוקא ולא תיפשיט הילכך
בעינן תרוייהו ליבעיא להו דין ודברים אין לי בנכסייך ובפירי פירותיהן
מהו סיהכל פירות מפרי פירות סליק נפשיה מפירות לא סליק נפשיה או
דילמא כל שכן מפירות פשיטא מכל מילי סליק נפשי' דהי אמרת מפירות לא
סליק נפשיה כיון דהכליהו לפירות פירי פירות מהיכא לישעמיך הא דתנ'
רב יהודה לעולם הוא אוכל פירי פירות כיון דהכליהו לפירי פירי פירות
מהיכא אלא ברמייר הכי נמי ברמייר מרקתר ברמיירא מסתמא דהדבר
תלוי בה אם תרכה תסייר לבל אין הבעל יכול לכופה ליקח בהן קרקע
והלימכם זל כתב ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות וכרשה מסתמא על
התוספתא דתניא רבי יהודה אומ' לעולם הוא אוכל פירי פירות כיצד מוכר
פירות ולקח בהן קרקע והוא אוכל פירות וכן מכחתי בירושלמי רבי זעירא
ורב יהודה בשם רב הכותב שדה מתנה לאשתו אין לו אכילת פירות אע"ג
מתנה מתניתין לא אתרה כן אלא פירי פירות מוכר פירות ולקח בהן
קרקע והוא אוכל פירות ולו בכותב שדה מתנ' לאשתו והוא אומרת אין
לו לא פירות ולא פירי פירות רבי אחי בעי הילך אחר כתב לה יום לו אכילת
פירות הוא כתב לה לא כל שכן וכרשה דירושלמי פליגי לגמרה דידן דבפר'
הזקק הבתים פליגי אמוראי במוכר שדה לאשתו אם הבעל אוכל פירות או
לא ומודו דאם נתן לה מתנה אוכל פירות הילכך לפוס במר' דידן לא
אתי מוכר פירות ולקח בהן קרקע אע"ג דלא כ"ש מייבה ולקח בהן קרקע אע"ג
הילכה כרשב"ג ולית הילכתא כוותיה דקל ברבר מבממון תנאו קיי ירושלמי
אר' יוסי חילק רבותי' אי אמות בלא בני כל מה דלא כלתה תיהדר לבני נפשה
תנאי ממון הוא ויקיים ורק אל פוסק כרשב"ג וכן פסק רי לעיל בפרק קמא
וכן פסקינן בעל הלכות והביא ראיה מדברסיכן בירושלמי ר' ירמיה בשם רב
הלכה כר' שבב שלש אית' שהכל לא לענין דבריו שאחר מפני שהתנ' על
מה שכתוב בתורה תנאו בטל דהמתנה על מה שכתוב בתורה דתנאו בטל
בתנאי גוף והכא בתנאי ממון לכן תיקיימין ולמה אמרו תנאו בטל שבשוף
זכה בהן כלומר לאחר שיתקה הוא יורשה והוא כמו שסילק ידו מנכסי
אביו שלש את אביו בבו יורשו מפני שבאחוי אביו לא היה לו כלום בנכסי כך
הבעל אין לו בגוף נכסי אשתו בחייה כלום ודבר פלא בא לידו הוא לפיכך
התנאי בטל ויורשה לאחר שיתה ובירושלמי אי שיתת בלא בני וכו' לאו
בתנאי הבעל מיירי אלא האב בשפוסק כרוניות לבתו והוי כמתנה על מנת
להחזיר והלימכם זכרונו לברכה דחק ראיה על הירושלמי דודאי אם היה
כותב לה לאחר שכשתת אז דמי לבן שסילק עצמו מירושת אביו אבל בשרת
דידן מוקי למתניתין בכותב לה ועורה תרוסה ושייתי עלה דרב כהנא
כתלה הבאה לו לאדם שיקום לאחר אלא מתשפחתו ואלא מאשתו נשואה
שהוא ראוי ליורש לה מכבר אלא בגון תרוסה שהיא עתידה להיות ראויה
לו כשיפלוה אדם שתקנה עליה אלא ירשנה אבל באשתו נשואה שפילו
תך שורה אדם שתקנה עליה ירשנה דהוי בבן שסילק עצמו מנכסי אביו לפי שכבר
הוא ראוי ליורש וברושלמי מוקי רב לתתנית' בכותב לה משפחתי' ופליג אגמר'
דידן ועור מילתא דרב כהנא אלא כתבה קמא שדה שתקנה עליה אלא
ירשנה וכיון דליכא ראיה ברורה אית לן למימר כל תנאי שבממון קיים:

ב מי שאין והניח אשתו ובעל חוב הנ"ה
ויורשין והיה לו פקדון או מלוה ביד רב פוסק דירושת הבעל דרבנן אם
אחרי רבי טרפון תומר יכתבו לכותב כן לפי דבריו היתה ירושת הבעל
שבהן ר' עקיבא תומר אין מרחמים חוזרת ביובל והמוכר קברו ובית
בדין אלא יכתבו ליורשין שכולן ג הפקדון בא"י ואבידי' אותו בעל כרחו על לוקח משום
בריכין שבועה ואין היורשין צריך פגם משפחה: מהרי"ח
שבועה היות תלוסין אין
הקרקע כל הקורס בהן זכה זכאתה
אלמא יתר על כתובתה ובעל חוב יתר על חובו המותר רבי טרפון תומר
אינו לכותב שבהן רבי עקיבא תומר אין מרחמין ברין אלא יכתבו ליורשין

וכן בכל מקום שהגו אומרי' יד בעל המטר על התחתונה אלו הי קנו מיכיה
תהיה ידו על העליונה ופירש רשי עיקר דקתני תבריתא כדפרישית לעיל רב
יוסף דין ודברי' קנו מידו ורב כהנא הג"ה
אמר מגופה של קרקע קנו מידו בין ולגבי דבר שלו ואומר לאבידו דין
בעומד בין בעומר תנו רבנן שלשה דברים אין ודברים אין לי עמך על שדה זו ואין
פירות ואלו הן פירי פירות הכניסה לי עמך בה וירי מסולקת היניקה
לו קרקע ופשתה לו פירות הרי הן לא אמר כלום שפילו קנו מידו לפרי
פירות מכר פירות ולקח בהן קרקע הבל רשי פיר' דשם קנו מידו מגופו
ופשתה לו פירות הרי הן פירי פירות על קרקע קנו מידו: מהרי"ח
והך בריית אתיא דרב יהודה
דלרבנן לא משכחת פירי פירות אם סילק עצמו מפירות גם מפרי פירות
הוי אוכל ואם סילק עצמו הקרקע סלקה בפירות הוה שלו ליבעיא להו
פירי פירות דוקא או ער עולם דוקא או תרוייהו דוקא ולא תיפשיט הילכך
בעינן תרוייהו ליבעיא להו דין ודברים אין לי בנכסייך ובפירי פירותיהן
מהו סיהכל פירות מפרי פירות סליק נפשיה מפירות לא סליק נפשיה או
דילמא כל שכן מפירות פשיטא מכל מילי סליק נפשי' דהי אמרת מפירות לא
סליק נפשיה כיון דהכליהו לפירות פירי פירות מהיכא לישעמיך הא דתנ'
רב יהודה לעולם הוא אוכל פירי פירות כיון דהכליהו לפירי פירי פירות
מהיכא אלא ברמייר הכי נמי ברמייר מרקתר ברמיירא מסתמא דהדבר
תלוי בה אם תרכה תסייר לבל אין הבעל יכול לכופה ליקח בהן קרקע
והלימכם זל כתב ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות וכרשה מסתמא על
התוספתא דתניא רבי יהודה אומ' לעולם הוא אוכל פירי פירות כיצד מוכר
פירות ולקח בהן קרקע והוא אוכל פירות וכן מכחתי בירושלמי רבי זעירא
ורב יהודה בשם רב הכותב שדה מתנה לאשתו אין לו אכילת פירות אע"ג
מתנה מתניתין לא אתרה כן אלא פירי פירות מוכר פירות ולקח בהן
קרקע והוא אוכל פירות וכן בכותב שדה מתנ' לאשתו והוא אומרת אין
לו לא פירות ולא פירי פירות רבי אחי בעי הילך אחר כתב לה יום לו אכילת
פירות הוא כתב לה לא כל שכן וכרשה דירושלמי פליגי לגמרה דידן דבפר'
הזקק הבתים פליגי אמוראי במוכר שדה לאשתו אם הבעל אוכל פירות או
לא ומודו דאם נתן לה מתנה אוכל פירות הילכך לפוס במר' דידן לא
אתי מוכר פירות ולקח בהן קרקע אע"ג דלא כ"ש מייבה ולקח בהן קרקע אע"ג
הילכה כרשב"ג ולית הילכתא כוותיה דקל ברבר מבממון תנאו קיי ירושלמי
אר' יוסי חילק רבותי' אי אמות בלא בני כל מה דלא כלתה תיהדר לבני נפשה
תנאי ממון הוא ויקיים ורק אל פוסק כרשב"ג וכן פסק רי לעיל בפרק קמא
וכן פסקינן בעל הלכות והביא ראיה מדברסיכן בירושלמי ר' ירמיה בשם רב
הלכה כר' שבב שלש אית' שהכל לא לענין דבריו שאחר מפני שהתנ' על
מה שכתוב בתורה תנאו בטל דהמתנה על מה שכתוב בתורה דתנאו בטל
בתנאי גוף והכא בתנאי ממון לכן תיקיימין ולמה אמרו תנאו בטל שבשוף
זכה בהן כלומר לאחר שיתקה הוא יורשה והוא כמו שסילק ידו מנכסי
אביו שלש את אביו בבו יורשו מפני שבאחוי אביו לא היה לו כלום בנכסי כך
הבעל אין לו בגוף נכסי אשתו בחייה כלום ודבר פלא בא לידו הוא לפיכך
התנאי בטל ויורשה לאחר שיתה ובירושלמי אי שיתת בלא בני וכו' לאו
בתנאי הבעל מיירי אלא האב בשפוסק כרוניות לבתו והוי כמתנה על מנת
להחזיר והלימכם זכרונו לברכה דחק ראיה על הירושלמי דודאי אם היה
כותב לה לאחר שכשתת אז דמי לבן שסילק עצמו מירושת אביו אבל בשרת
דידן מוקי למתניתין בכותב לה ועורה תרוסה ושייתי עלה דרב כהנא
כתלה הבאה לו לאדם שיקום לאחר אלא מתשפחתו ואלא מאשתו נשואה
שהוא ראוי ליורש לה מכבר אלא בגון תרוסה שהיא עתידה להיות ראויה
לו כשיפלוה אדם שתקנה עליה אלא ירשנה אבל באשתו נשואה שפילו
תך שורה אדם שתקנה עליה ירשנה דהוי בבן שסילק עצמו מנכסי אביו לפי שכבר
הוא ראוי ליורש וברושלמי מוקי רב לתתנית' בכותב לה משפחתי' ופליג אגמר'
דידן ועור מילתא דרב כהנא אלא כתבה קמא שדה שתקנה עליה אלא
ירשנה וכיון דליכא ראיה ברורה אית לן למימר כל תנאי שבממון קיים:

ב מי שאין והניח אשתו ובעל חוב הנ"ה
ויורשין והיה לו פקדון או מלוה ביד רב פוסק דירושת הבעל דרבנן אם
אחרי רבי טרפון תומר יכתבו לכותב כן לפי דבריו היתה ירושת הבעל
שבהן ר' עקיבא תומר אין מרחמין ברין אלא יכתבו ליורשין שכולן ג הפקדון בא"י ואבידי' אותו בעל כרחו על לוקח משום
בריכין שבועה ואין היורשין צריך פגם משפחה: מהרי"ח
שבועה היות תלוסין אין
הקרקע כל הקורס בהן זכה זכאתה
אלמא יתר על כתובתה ובעל חוב יתר על חובו המותר רבי טרפון תומר
אינו לכותב שבהן רבי עקיבא תומר אין מרחמין ברין אלא יכתבו ליורשין

מכולן בריכין שבועה ואין היורשין בריכין שבועה לכותב שבהן ירושלמי ר'
יוסי בר חנינא תומר לכותב ברישיתין כגון מלוה בשטר ומלוה בערי' יתנכו
למלוה בעריס רבי יוחנן תומר לכותב שבגופו לכותב שבדיוס פירוש רש"י
שטטרו מאוחר ורב אלפס ז"ל כתב מאי כותב בעל חוב ואחאי קרי ליה
כותב הלא גבי אלא ברישה לבל אשה גבי בתאחי בית דין וירושלמי שעד
לפירוש רש"י ולדברי רב אלפס הוה ליה לר' יוסי בר חנינא למימר לבעל חוב
מכאי שהוא כותב שבדיוס כדקאמר רבי יוחנן לכתובת אשה שטר מכוס חנינא
ומדקאמר לכותב שבדיוס משמע דיוה מהן שהוא הכותב שבדיוס וכן שני
בעלי חובין יכתבו לאחור ואע"ג דאיפסקיא הלכה כרבי עקיבא הוברכנו
לפרש דברי רבי טרפון לפי דבהר תקנה דרבנן בתראי גבו מאטלטלי
ועבדינן כרבי טרפון ואליבא דרבי יוסי בר חנינא דאיהו קאים טפי מדרבי
יוחנן וכן לקמן בפירקין היכא דקאמי' כתובת אשה ובעל חוב לגבות יפה
כח בעל חוב מכוס כעילת דלת מכולן בריכין שבועה וכו' ירושלמי הגע
עצמך שפטרוס מן השבועה זו תורה וזו אינה תורה פירוש עיקר טעמיה
דרבי עקיבא דניכסי כל היכא דאיתנהו ברשותא דיתמי איתנהו אבל בעל
חוב מאוכר גובייניה ונקט טעמא דשבועה שאינו שלא תקנת חכמים ולא מן
התורה לאולמי למילתיה ורבי עקיבא מאי איריא מוקר כולהון כמי דיורמין
הוו אין הכי נמי ואיידי דאמר רבי טרפון מוקר אוקר ליהו כמי מוקר ולרבי
עקיבא תפיסה לא מהניא כו' אמר רבא אמר רב נחמן שטפס מחייס
והלכה כר' עקיבא דקל כר' עקיב' מחבירו ור' טרפון חבירו היה ואמרי' כמי
דין דייני כר' טרפון והדריה ר"ל לעובדא מיניהו ונס רבי יוחנן לאמר מה
לעם שכנגדי חלוק עלי ומיהו אם בזמן דלא הוי מטלטלי מפעברי לבעל
חוב לבל האידנא דתקינו דמטלטלי מפעברי לבעל חוב מפקיכ להו מיתמי
וניבביל להו לכתוב לשה ובעל חוב: הנ"ה
ההוא בקרא דיתמי דתפסי תורת ואשה גובה כתובתה שפיר מאלוה ג
מיניה בעל חוב אמר מחייס תפסי' שביר אחר ולא אמרי' רחוי לף על גב
להו ובקרא אחר לאחר מיתה אתא דלגבי בכור הוי רחוי פרי מהרי"ח
לקמיה דרב נחמן אמר ליה אית לך דמאחי אם' דמן הדין היה לה ליטול
סהדי דלאחר מיתה תפסי כך כתוב ברחוי אלא דמקולי כתובה שנו כאן
ברישיתא פרק יש בכור ובתוספות
הר' שמואל מברכובערך כת' אין
לשה גובה כתובתה מאלוה שביר
אחריס משום דהוה ליה רחוי:
ועיין במרדכי

מי שמת בקרי דיתמי דתפסי תורת מיניה בעל חוב אמר מחייס תפסי'
להו ובקרא אחר לאחר מיתה אתא לקמיה דרב נחמן אמר ליה אית לך
סהדי דלאחר מיתה תפסי כך כתוב ברוב ספריס ור' יוחנן אמר אין לריך
לגרום לאחר מיתה אלא אית לך סהדי דתפס לף על פי אין העדים
יודעין אם היתה התפיסה לאחר מיתו או מחיי וכיון דמרתו שבע כרחו נטלו
ליכא הפסד מגו דאלא מצי למימר לקוח הוה בידי ואפי' הוא טוען פלקחו מיהבי היתומי כיון מרתו שבע נטלו בחזק'
אין הטוען לא מהימן לומ' לקוח הו' בידי ובלא מגו לא מהימן למימ' מחייס
תפיסה ליה רכל טענה שהוא טוען שבא לירו בלא דעת הבעל לאו טענה
מעליית' היא ולא מהימן עלה בלא מיגו דאית לי לאוקומי ממוכ' בחזק' מריה
אלא לא אמר ליה מיגו דיכיל למימר לקוח הוא בידי יכיל נמי למימר מחייס
תפיסה והאמר רל הגוזרות אין לה חזקת מאני הכא דלרועה מסיר והאי
בקרא לא הוי כעד אחר מקום שבועה לפי שבעל דבר הוא מחייב לשלם
ליתומי כדאמר בפרק השוכר פרועה חייב בליסטי שאינו מזויין שהי לו להציל
וכן כתב רש"י ז"ל כיון דאורי בקרא דלאחר מיתה תפסי הל פוסע בשמירתן
וחייב לשלומי ליתמי מדיליה והדין דיב לפוס דינא דאמ' הלא מפעבד מטלטלי
לבא לבל האידנ' דמפעברי לבא אי אית ליה לבא ראיה ברור' דיכול לפרוע
ביה ההוא חוב מיתמי לא מיחייב בקר' מידי ואי לית לי' לבא ראיה שפחתת
תפיסה הוא זוכה מיחיי בקרא לשלומי: תבינ"י ברי' דרבי תבהו הוו מסקי ד
ביה זוזי בי חוזאי מרייכהו ביד חמ' ברי' דרב בר תבוה פרעינהו ואמר להו
הבו לי שטר אמר ליה סיטרהי ניכהו הנ"ה
אתא לקמי' דרבי תבהו אמ' אית לך ואי קמי' לריכא דה' בפ' חזק' הבתי'
לא אמרי' מיגו להוציא ר"ל מאי דאי הכ'
דאיכ' שטרא וטענת סיטרהי טענה
גרועה ולא מצי למיטען אלא היכא
דאיכ' מיגו מהרס את ר"תבן בספרו
דאם רצו ביד התופס החפץ אח' מו'
תבינו הוזיל ואיכו יכול לומר להדס
צריך לברר דמחייס תפסה ואומר
רבינ"ה דהא' אם התר בדפויה רחם
ואל"ל תחזירהו לי אלא בספי פלוני
ופלוני מאם לא כן היכא למימ' מיגו
דהחזרתיו לך כן כ"ל וכן עיקר ה
תבינ"ם: מרדכי

והכי מילי דתרכר לי מטרח לו בתחלה לו בסוף דכיון דהזכיר לו המטר
לית עלי לאוקמי מיקמ המטר תחלה אבל לי לא תמר ליה הלא חב זוזי
בעלמא ולא הזכיר המטר לו בתחלה ולא בסוף מיפטר דתמר ליה את
מחוימנת ליה דלא תמרתי ליטול מטר וכן כמי לו לא תמ' ליה פרעיתנו בחפי
סהדי לא מיחייב למיפרעינהו בסהדי והכי תמרינן גבי תכוני על פיקסו
דתמר תכוני לבעל הבית הכא מליותא דירך עבדי מחי לית ליה גבי סכיר
לף על גב דמיפתבע לי לא מחוימנת ליה דלא תמרת בסהדי הכ
ליה וגרסינן כמי בקידושין פרק החיש מקדש תמר רבא תמר רב כחמן
האומר לכנים כלו ונקדשו לי תמה מלוחין הן הן מלוחין הן הן עדיו וכן
בגירושין וכן בריבי מתוכות ואמיקמ ואסתא דתקון רבנן מבועת היסת
מפתבעי עדים דיהבי ליה ומפתבע מלוה דלא מקיל ופרע ליה למלוה ממע
ה מינה דלא מיחייב מליה למיפרע בחנפי סהדי: הסיא לישתא דאקדיש
גבה מלוה דמטרי לתו יורמך וקא תבעי להו מינה תמרה להו מחייב
תפיסנא להו כלומר היה ברשתי מחיי לבוכם לתופסם בתורת מסכון עד
פיפרע לי לבוכם אבל לעניין מיגבה להנהו חובות לא מהניא תפיסה
דאין לוקיות נקנות במסירה אלא לקניה דרב כחמן תמר לית לך בהדי
דתבע מינך ולא יהבתה כיהלייהו תמרה ליה לא תמר לה אם כן הוה ליה
תפיסה דלאחר מית ותפיסה לאחר מיתה לאו כלום היא ולא מהניא לומר
מחוייב תפסתיך להו במיגו דלקוחין הן בידי כדאמרינן לעיל גבי ההוא
בקרא מפוס דאי תמרה לקוחין הן בידי כריכה להביא רחיים ואף על גב
דאמרינן בפרק גט פשוט לוקוחין נקנות במסירה אמר לבני כריך להביא
רחיים ורבא תמר אין כריך להביא רחי' דכא לא מיירי אלא בזבח דאמר
לוקוחין נקנות במסירה אבל לדידן דקיימא לן אין לוקוחין נקנות במסירה
כריך להביא רחיים והא דלא מהימנא למימר מחוים תפיסנא להו בתורת
מסכון במיגו דאמומסכנין היו אלמי מעיקרא דאי אינה כריכה רחיים כיון

הגה

דאי אמר בכל מקום מיגו אלא היכא
דהויא אפקה דקא טעין זה טענה
דאי אפשר לו לטעון טענה יותר טובה
אבל אם תחילה הודה ולאחר מכא
טוען פוס טענ' אין להאמינו במיגו
דאי בעי לא היה מודה מתחילה
דהאמת מיהא הודה כגון שהיה דפר'
מבועת הרייכן מנה לי בידך והלה
אומר הן למאר אמר תנסו לי כתתיו
לך ויכו כחמן ולא אמרי' והא כחמן
במיגו דאי בעי לא היה מודה כלל
אמרינן וכן כל כיוצא בזה מיהו
במקנה קיימא לן כמלוי את חבירו
בעדים אין כריך לפורעו בעדים:

מהרי"ט

דמיגו דאמר לא מטרח לו בתחלה לו בסוף מהימן ה"נ דאמר לא מטרח
לו בתחלה לו בסוף מהימן ואפילו הכי אמרינן בגמרא דאי אמר לא מטרח
לו בתחלה לו בסוף לא מהימן ואפילו הכי אמרינן בגמרא דאי אמר לא
מטרח לו בתחלה לו בסוף לא מהימן ואפילו הכי אמרינן בגמרא דאי אמר
לא מטרח לו בתחלה לו בסוף לא מהימן ואפילו הכי אמרינן בגמרא דאי
אמר לא מטרח לו בתחלה לו בסוף לא מהימן ואפילו הכי אמרינן בגמרא
דאי אמר לא מטרח לו בתחלה לו בסוף לא מהימן ואפילו הכי אמרינן
בגמרא דאי אמר לא מטרח לו בתחלה לו בסוף לא מהימן ואפילו הכי
אמרינן בגמרא דאי אמר לא מטרח לו בתחלה לו בסוף לא מהימן ואפילו
הכי אמרינן בגמרא דאי אמר לא מטרח לו בתחלה לו בסוף לא מהימן
ואפילו הכי אמרינן בגמרא דאי אמר לא מטרח לו בתחלה לו בסוף לא
מהימן ואפילו הכי אמרינן בגמרא דאי אמר לא מטרח לו בתחלה לו בסוף
לא מהימן ואפילו הכי אמרינן בגמרא דאי אמר לא מטרח לו בתחלה לו
בסוף לא מהימן ואפילו הכי אמרינן בגמרא דאי אמר לא מטרח לו בתחלה
לו בסוף לא מהימן ואפילו הכי אמרינן בגמרא דאי אמר לא מטרח לו
בתחלה לו בסוף לא

ס הלוה דחמ׳ נכסי לטוביה מכיב לתא טוביה לחמר רבי יוחנן הרי בת טוביה
ואפילו ים טוביה אחר מרחוי להסתפק בו לא נטריכן דחמריכ׳ ודחי זה מכח
תחילה ודחי ירא מהיתה דעתו קרובה אלינו וכתבם לו לכך מיהר לבת אחר
לטוביה ולתא רב טוביה לטוביה לתר לרב טוביה לא לחמר ואי לינים רבים
ביה הא ניים ביה לתו תרי טוביה מכן ותלמיד חכם תלמיד חכם קור׳קרוב
ותלמיד חכם תלמיד חכם קודם ליבעיה להו מכן וקרוב מלי לא מעט טוב
מכן קרוב מלא רחוק מכיהם מכיהם מכיהם קרובי מכיהם תלמידי חכמים
מורה דרייני והא דחמריכ׳ מכן קודם לא בעי למימר מכיהו הדר אלמא דכתה
הנסים דריש זה אלא זה ואין להן
מיכות יחד אלא מכן היינו מהוא
חבירו ורגיל אלמן תמיד במעמ ו
ובמקום על זה אמר הפסוק טוב מכן
קרוב מיהת רחוק וכפ׳ חזקת הבתי׳
כ׳קבתי פירו רבינו תם לעזר׳ דרייני׳
אמר ליה רבא לבריה דרב חייא בר
אבין בר אוריין תא ואימא לך מילת׳
מצלייתא דהוה אמ׳ אבוך הא דאמר
מרוב המוכר מטר חוב וחזר ומחלו
מחול ואפילו יורם מוחל מורה מרוב
בתכסת מטר חוב לבעלה וחזרה
ומחלה מחילו מחול מפני מירו
כירה ואין קיים לאתם בלא בעלה
ואין מחילתה כלום קרבתיה
דרב נחמן זביחת לבתובתה בטובת
הנאה חיגרמה ומכיבה אתו לקוחו׳
וקא תבעו לבריתה פירם ר״פי ם
מהלוקח תבע הבת לרין מכחת
לבבות כתובת אמה מחביה ואין
הלסון מפתע כן דמה לו ללוקח אלא
הבת מסתת כמקנה הבתוב מאמה
מפרה לידו הכתוב׳ וכתבה לו מטר
מכירה עליה והאב לא יפרע אלא למי
מיחזר לו הכתובה הילכך הפירום
הנכון הוה אמת גם האב ואין להן
יורם אלא זו הבת ואטעיכן הסם
דאף בכי היי נווכח מהמחילה היה
לעצמה מיכולה למחול לאביה ואיה
זוכה במקו אביה וכיוצ׳ בו מפיכו בפ׳ הנחל קמא הנחל את אביו וכפבע לו
ומת הרי זה מעלם קרן וחומם לבנו או לאחיו ופריך בבת׳ ואמאי ובחלים
לבפסים אמר רב בחמן ליכא דליפכה עבה דתזיל ותיחל לבתובתה דאמה
לגביה רחבוה ותיהדר ותירתה מיניה מעייה ברתה ואזלה ומחלתה אמר
רב נחמן עמיכו כעורכי הדיינין מעיקרא מלי סבור ולבסוף מלי
סבור מעיקרא סבור מבערך אל תתעלם ולבסוף סבור אדם חסוב מכי
בערך קמא דבבא מציעא אהיהו דתכא מוכר כתבתי אם חייב המוחל
לעלם כל דמי הפטר או דמים מקבל הרחבר זכרונו לברכה כתב
דחי כתב ליה לוה למלוה מפתעברכא לך ולכל דחתי מחמתך ומכר המלוה
אותו הפטר היכו יכול למוחלו דכתיק ליה פטרא לוה ללוקח דמי
ונראה מדקדק דבר זה מהא דחמרי׳ בפוף פרק קמא דגיטין גבי הא דחמ׳
רב הונא מכא לי בידך תנהו לפלוני בחעמר פלפתן קנה ופקיל וטרי התם
לפרושי טעמא דמילתיה דרב הונא לתה קונה בדיבור בלמא בחעמר
פלפתן הא קיימא לן דאפילו בקניין אגב קרקע אין הלוחה ניקנית וקא
יהיב חימר טעמא למילתיה דבעפה כיון לו בסעת מתן תעות מתעבד
לך ולכל דחתי מחמתך למא חימר ליה הכי בסעת מתן תעות הוי
מעובד לכל הבא מכחו כיון מהיה מעובד לו הילכך חיכו יכול למחול לו
ונראה מהיה דאים לכתן פלא יוכל למחול דהתם מטעם זה קונה
דבעפה כיון פתעבר לו בסעת מתן תעות לבל מתן ליתן לן דהם חזר
ומחלו מחיכו מחול דמההוא טעמא דמפרש רבינו תם דמוכר מטר חוב
מיכול למחול אף על פי שחרחוריתא הוי מכר מפוס דבני מיעבורי׳ם לו
לוה על הלוה אחר מיעבור נכסיו ואת גבופו מפועבר לפרוע לו ומעבוד
נכסיו על הלוה יכול המלוה למכור לבל מיעבור גופו על הלוה אין קניין
נתפס עליו הילכך כל זמן פלא מחל לו גובה נכסיו פל לוה לבל אם מחל
המלוה ללוה מיעבוד גופו פנאחר אלמו פקע כמי מיעבוד נכסיו דאיכא
דחיכא ערבין ביה וכפתקלק מעבוד הלוה נפתקלק כמי מיעבוד

נכסיו ומהאי טעמא כמי נוכל לומר דנכי דבמעמד פלפתן קונה מפני
דנעפה כאומר לו בסעת מתן תעות מפעברנא לך ולכל דחתי מחמתך
מכל מקום מיעבור גופו כאחר ביד המלוה ויוכל למחול ואפילו לדבר
המפרפים דבמעמד פלפתן אינו יכול למחול ומביאין דאיה מהיות דפרק
שני דקידושין התקדשי לי בפטר חוב לו מהיה לו מלוה ביד אחרים וכו׳
כדמפורש בתוספת סוף פרק קמא דגיטין ים לחלק דמאכי התם דלפתן
עומדין במעמד אחד ומחל המלוה ללוה מיעבור גופו ואל מיעבור גוף הלוה
לפני מפעת מתן תעות לבל בחוכר פטר כיון מתן קנין המלוה מועיל
מיהא מיעבור גופו פל לוה קנוי ללוקח אלא מכח קנין המלוה אלא מחמת מכתב
לו הלוה למלוה מפתעברנא לך ולכל דחתי מחמתך אבן מהני דאין הלוה
רוכה מיהא גופו מפועבר לפניהם למלוה לפי אלא הועיל הקנין להיות
גוף הלוה מפועבד ללוקח מכח קנין המלוה וכמכח מכתב ערניין מיעבור
גוף הלוה ביד המלוה וגם ללוקח לפי מכת למלוה מפתעבדנא לך ולכל דחתי
מחמתך על אלא ודאי הא דכתב ליה ולכל דחתי מחמתך על מעבוד נכסין
דיכול המלוה למכור כתב לו דפקע מיעבור המלוה ולא נמחר מפועבד כי
אם ללוקח ולא על מיעבור גופו ועוד יש לפרש הא דקאמר מפעברנא
לך ולכל דחתי מחמתך פירש כמחרנא להמתעבר יחל ס עבודי מעתה ובכי
האי גוונא פירשו התוספו בסוף פרק קמא דגיטין כמרכי לדקדק דבמעמד
פלפתן קנה בעל כרחו פל לוה להאי טעמא דאמר דמפרש טעמי דמילתיה
דרב הונא מפוס דמפעברנא לך ולכל דחתי מחמתך דבעין דבעת
הלוחה נמתעבד לכל הבא מכחו כמו מבעל כרחו פל לוה פריך להמתעבר
לפני ודחו ודאי זו דילמא הכי קאמר לכל דחתי מחמתך מחרנא להמתעבר
מדעתי הילכך כמנחרנא פקע מיעבור דאמון ואל מיעבור הפני מה מאין
כן במכירת הפטר חוב אפילו כתב לו כל דחתי מחמתך לא פקע מיעבור
הראשון וכל פכן לדברי רב אלפס זכרונו לברכה והגהוכים מפירשו
דמכירת פטר חוב דרבנן דאין קנין נתפס על פטר חוב כמו מאין נתפס
על הלוה ומהאי טעמא יכול למחול ומדבריהם מפמע בפרק מי מתת
גבי הא דאמר רב נחמן מתנת מכיב מרע דרבנן וכו הילכך אפילו אי אמר
ליה מפעברנא לך ולכל דחתי מחמתך אין קנין מועיל בו ואף על גב
דבסוף פרק קמא דגיטין קאמר אמימר אפילו בחלוה בחלוה פטר קנה
במעמד פלפתן דכעפה כאומר מפעברנא לך ולכל דחתי מחמתך לפי
שהקנין חל למכרע לפני מפעת הלוחה ומפתברא דכל פכן במוכר
פטר וכתוב בו הריני מפועבר לך ולכל הבא מכחך לא היה דמחכי להתם
מעומדין פלפתן כאחד ונתרכה להמתעבד לו כדפריכית לעיל ועוד
מקפה על דברי הרחבר זכרונו לברכה מהיות דפרק קמא דמציעא מבא
מוכר כתובה בזמן שהחמה מורה יחזיר לבעל ופריך וליחום דילמא כתבם
ליתן בניסן ולא נתן עד תמרי וחביתיה לכתובה בטובת הנאה מניסן ועד
תמרי ומפיק ליה לאוכר ומפסיד לה ללקוחות פלא כרין ומפכי אחר הבא
ממע מיכה ליתא לדמחולל דאחר המוכר פטר לחבירו וחזר ומחלו מחול
פירום הילכך לפסידא דלקוחות לא חייסינן מהרי בידה להתם הכא בלחו
הכי מתחולל כתובתה לבעלה ולדברי הרחבר זכרונו לברכה ליכא
למיחש ממא כתב לה בכתובתה ולכל דחתי מחמתך ואם קאמר לדברי
המפרפים דבמעמד פלפתן היכו יכול למחול ליחום ממא מכרה במעמד
פלפתן דהיכו היו והבעל והלוקח ויש לומר הלהה ליכא למיחש דאם
מתן הבעל כמאכרה כתובתה בפניו הרי הודה מהמוכר מכתבה נ׳על
כתוב היה מקר מאם היה אחת היה לו למחו׳ לומ׳ כבר נתקבלת כתוב ך
גופא אמר מחולל המוכר פטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול אמר רב
הונא בריה דרב יהושע אי פקח הוה מקרקים ליה זוזי וכתיב ליה פטרא
בחמיה אחר לחימר מאן דדיין דיכא דגרמי מגבי ליה מיניה דמי פטרא
מעליא פירש כל דמי מווין מהיה עומד למיכר בהן לפי מעבור נכסיס על
לוה ולפי לחלוחו ולמאן דלא דיין דיכא דגרמי מגבי ליה דמי כיורא בעלמא
פירום רבי אומר פלא מכר לו אלא הכיר והרי הוא בידך ולפון מגבי ליה
קמי׳ ויש לומר דעיקר מילתא לחימר בהגחל קמא אמר הפורף פטר חבירו
ולהכי קא מגבי ליה כיורא וחכמי פרוונכיא זכרונם לברכה אומרים פגם
כאן פריך לפרוע המוחל ללוקח דמי הכיור דכיון דמוחלו הרי הוא כפרוע
ופריך להחזירו ללוה כי הוא נותן מכר הסופר והכייר פלו הוא עובדא

הגהה

והכי קיימ׳לן הלכה כר׳מאיר דדיין
דיכא דגרמי ותימא הכ׳ קאם הילכתא
להילכתא דקיימא לן כרב נחמן
והיינך הכניס עבה ומאי להכי עבתו
דהלקוחות לא יפסידו כלום דדייכינן
דיכא דגרמי ול׳ דודאי רב נחמן דאין
דיכא

הגהה

דיין מומחה יתן לאחה פירם רבינו
תם ואם יקבל מכר דיין דיכו בטילי
פירם ר״י ול״פי פירש דאמר למי היה
רגיל טפי ליתן ורעתו קרובה:

מהר״ם

והטעם פירש במרדכי והיכ׳ מהקבא
לחבירו גוף המלוה אמרו הרבכים
פל מלוה מיפול כמי זה המקבל למחול
כרמחולל ורבינו אלעזר בר מחמון
אומר מאי התם דאין קנוי לגוף
המלוה אלא מכח פטר דכל זמן
מהלוה חייב למלוה יכול זה מלקח
את הפטר לכופו ללוה לפרוע לו
ולא מפי למימר לאו בעל דברי דידי
את מהרי הפטר חוב בידו מהקבא
לו המלוה להיות גובה מתנו כל מה
מחייב לו ולהכי כמימחול המלוה ללוה
בטל הפטר מהרי אלוקח לא קנה
במתיבת הפטר אלא מיעבוד כל
זמן מהו קייש ומ׳ה חשיב ליה נורס
למחון במה מחחל לאחר מחכר
למאן דפטר כתו פירש פטרו חברו
לבל אם הקנה לו מלוה עבמה כגון
מטלטלי חצב מקרקעי בחליפי בהא
לא אתר מחולל דמחיל ועור האריך

מרדכי

זוכה במקו אביה וכיוצ׳ בו מפיכו בפ׳ הנחל קמא הנחל את אביו וכפבע לו
ומת הרי זה מעלם קרן וחומם לבנו או לאחיו ופריך בבת׳ ואמאי ובחלים
לבפסים אמר רב בחמן ליכא דליפכה עבה דתזיל ותיחל לבתובתה דאמה
לגביה רחבוה ותיהדר ותירתה מיניה מעייה ברתה ואזלה ומחלתה אמר
רב נחמן עמיכו כעורכי הדיינין מעיקרא מלי סבור ולבסוף מלי
סבור מעיקרא סבור מבערך אל תתעלם ולבסוף סבור אדם חסוב מכי
בערך קמא דבבא מציעא אהיהו דתכא מוכר כתבתי אם חייב המוחל
לעלם כל דמי הפטר או דמים מקבל הרחבר זכרונו לברכה כתב
דחי כתב ליה לוה למלוה מפתעברנא לך ולכל דחתי מחמתך ומכר המלוה
אותו הפטר היכו יכול למחולו דכתיק ליה פטרא לוה ללוקח דמי
ונראה מדקדק דבר זה מהא דחמרי׳ בפוף פרק קמא דגיטין גבי הא דחמ׳
רב הונא מכא לי בידך תנהו לפלוני בחעמר פלפתן קנה ופקיל וטרי התם
לפרושי טעמא דמילתיה דרב הונא לתה קונה בדיבור בלמא בחעמר
פלפתן הא קיימא לן דאפילו בקניין אגב קרקע אין הלוחה ניקנית וקא
יהיב חימר טעמא למילתיה דבעפה כיון לו בסעת מתן תעות מתעבד
לך ולכל דחתי מחמתך למא חימר ליה הכי בסעת מתן תעות הוי
מעובד לכל הבא מכחו כיון מהיה מעובד לו הילכך חיכו יכול למחול לו
ונראה מהיה דאים לכתן פלא יוכל למחול דהתם מטעם זה קונה
דבעפה כיון פתעבר לו בסעת מתן תעות לבל מתן ליתן לן דהם חזר
ומחלו מחיכו מחול דמההוא טעמא דמפרש רבינו תם דמוכר מטר חוב
מיכול למחול אף על פי שחרחוריתא הוי מכר מפוס דבני מיעבורי׳ם לו
לוה על הלוה אחר מיעבור נכסיו ואת גבופו מפועבר לפרוע לו ומעבוד
נכסיו על הלוה יכול המלוה למכור לבל מיעבור גופו על הלוה אין קניין
נתפס עליו הילכך כל זמן פלא מחל לו גובה נכסיו על לוה לבל אם מחל
המלוה ללוה מיעבוד גופו פנאחר אלמו פקע כמי מיעבוד נכסיו דאיכא
דחיכא ערבין ביה וכפתקלק מעבוד הלוה נפתקלק כמי מיעבוד

באורעא האי כי דיניה והאי כי דיניה ואי ליכא אלא ארעא לא חזיא אלא לחד מינייהו לבעל חוב יהבי' לאשה לא יהבינן משום נעילת דלת אבל אשה יותר משהאיש רוצ' לישא אשה רוצה להנשא שמעינן מהא דאמימר דכל היכא דכי הדדי נינהו וליכ' דינא דקדימה לחד מינייהו כגון מטלטלי' בזמן הזה ולא אקני להו מטלטלי אגב מקרקעי וליכא אלא שיעורא דחד מינייהו לבעל חוב יהבינן לאש' לא יהבינן דיותר ממה שהאיש רוצה לישא אשה רוצה להנשא והכי פרש רב האיי גאון זכרונו לברכה לרבי אברה' קבשאי זכרונו לברכה ואיכ' מאן דאמר דהא דאמימר ליתא דהא כששטר כתובה ושטר חוב יוצאין ביום אחד דדיינינן בהן שוד' דדייני כדאמרי' שני שטרות היוצאין ביום אחד רב אמר חולקין ושמואל אמר שודא דדייני' ואתא אמימ' לאשמועינן דהיכא דחד מינייהו בעל חוב וחד מינייהו כתובת אשה איכא שודא דדייני בהא מילתא דלבעל חוב יהבינן ולכתובת אשה לא יהבינן דיותר ממה שהאיש רוצה וכו' אבל היכא ששטר חוב וכתובת אשה

דיכא דגרמי והא דיהיב עצה למחול הכתובה לא הפסיד ללקוחות מכל וכל מה שנתנו לו עבור הכתובה לא מה שהיתה הכתובה יתירה ממה שנתנו הלקוחו' מאותן יתור השוה רב נחמן עצה למחול לאב וכי שפור' לבלמי פירש היינו כפי הדמי' שנתנו ולא כפי מה שהפסידו וכן פי' ר"יבא ור"י ודלא כפירש ר"שי עיין בתוספות פרק החובל ובסוף פר' קמא דבבא מציעא : מרדכי

רבינו חננאל מוקי לה לאחר מיתה אבל רבינו תם מוקי לה מחיים דוקא אבל לאחר מיתה מוכח מתוך דבריו דיהבינן לאשה מהר"יח

ובמרדכי האריך הרבה בהאי דינא וערכאות שלהם חילוקים יש לבעל חוב לא מצי מסלקא אלא בזוזי אי אית ליה זוזי ומיהו היכא דאית ליה פסידא אי מסלק לי' בזוזי מצי מסלק ליה בארעא פירש ר"י לקמן בפר' מי שהיה נשוי ואי לית ליה יכול לסלקו אפי' בסובין ובמזקין אפילו אית ליה זוזי מסלק ליה בקרקע ובמסכיר אי לית ליה צריך לטרוח ולהביא זוזי : פר"ת מהר"יח

שוין כגון לוה ולוה ואחר כך קנה אי נמי מטלטלין בזמן הזה דקיימא לן חולקין לא אמרינן בכי האי מילתא לבעל חוב יהבינן לאשה לא יהבינן דהא לאו שודא דדייני הוא הילכך כתובה ובעל חוב חולקין כשאר בעלי חובין וליתא חדא דלא אמרינן בגמרא דזמנו ביום אחד אלא סתמא קאמר האי מאן דאיכא עליה כתובת אשה ובעל חוב למימר דכל היכא דכי הדדי נינהו וליכא דינא דקדימה לבעל חוב יהבינן ולא לאשה ועוד דהא דאמר שמואל שני שטרות היוצאין ביום אחד דקא גמרי מינה לאו שטרי חובות נינהו אלא שטרי קרקעות נינהו כעובדא דרמי בר חמא ורב עוקבא דמפרש לקמן אבל בשטרי הודאות והלואות לא קאמר שמואל דעבדינן בהו שודא דדייני דהא תנן היו כולן יוצאין בשעה אחת חולקין בשוה וליכא למימר דשמואל פליג אמתניתין דאם איתא דפליג שמואל אמתניתין אדמותבינן עלה מברייתא דקתני שני שטרו' יוצאין בי' אחד חולקין ומשני הא מני רבי מאיר היא דאמר עדי חתימה כרתי לותביה ממתניתין ומדלא אותביה ממתניתין שמיענן דלא פליג שמואל אמתניתין אלא דשמוא לחוד ומתניתין לחוד אף על גב דחזינן בירושלמי דפריך אדשמואל וקאמר מתניתין פליגא אדשמוא מי שהיה נשוי שלש נשים ומת ואין שם אלא מנה חולקות בשוה ולית תמן שודא דדייני אגמר' דילן סמכינן ומדחזינן לגמר' דילן דלא אקשי מינה לשמואל שמעינן דלית הא פליגא עליה ולגמרא דבני מערבא דמתניתין פליגא עליה דשמואל ומסתברא לן דהילכתא כרב סבירא ליה דקיימא מתניתין כוותיה ומילתא הדרין תרין גמרי לחד טעמ' דבהודאות והלוואות חולקין ומסתייעא ליה נמי הך סברא מהא דגרסינן בפרק חזקת הבתים זה אומר של אבותיי וזה אומר של אבותיי אמר רב נחמן כל דאלים גבר ופריך מאי שנא משני שטרות היוצאין ביום אחד רב אמר חולקין ושמואל אמר שודא דדייני ומשני התם ליכא למיקם עלה דמילתא והדר פריך מאי שנא מיהא דתנן המחליף פרה בחמור וילדה וכן המוכר שפחתו וילדה זה אומר עד שלא מכרתי ילדה וזה אומר משלקחתי ילדה יחלוקו ומשני התם איכא דררא דממונא למר ואיכא דררא דממונא למר הכא אי דמר לאו דמר ואי דמר לאו דמר ומדקא משני בהא איכא דררא דממונא למר וכו' ולא קא משני בשני שטרות היוצאין ביום אחד לא משני דליכא למיקם עלה דמילתא שפיר שמעינן דשני שטרות היוצאין ביום אחד דאמ' שמואל שודא דדייני ליכא דררא דממונא למר ודררא דממונא למר אלא אי דמר לאו דמר ואי דמר לאו דמר כההיא דזה אומר של אבותי וזה אומר של אבותי והיינו בשטרי מכר או מתנה דאותו שקדם הוא שלו ואין לו לאחר כלום בו אבל בשטרי הלואו' דשניהם לוה ואיכא דררא דממונא למר ודררא דממונא למר ועוד אי לאו דשני שטרות היוצאין ביום אחד חולקין לא הוה אמרינן דלוה ולוה ואחר כך קנה חולקין אלא מאי טעמא אמרי' התם חולקין משום דשיעבודא דתרווייהו בהדי הדדי קאתו וכן נמי כששניהם יוצאין ביום אחד שיעבוד' דתרווייהו בהדי הדדי קא אתו ולהכי תנן היו כולן יוצאין ביום אחד בשעה אחת חולקין בשוה ואורח יומא באתרא דלא כתבי שעות כחדא שעתא באתרא דכתבין שעות דמי הילכך חד טעמא נינהו וחד דינא נינהו וליכא שינויא בכייהו וכבר איבטיל האי סברא וליכא למיסמך עלה הילכך בין שטר חוב וכתוב' יוצאין ביום אחד בין שניהם בעין שלוה ולוה ואחר כך קנה בין מטלטלין בזמן הזה הואיל ושיעבודא דידהו בהדי הדדי קאתי וליכא קדימה לחד מינייהו או ליכא מאי דשקיל אלא חד מינייהו לבעל חוב יהבינן לאשה לא יהבינן דיותר ממה שהאיש רוצה לישא אשה רוצה להנשא

כתב הרמב"ם זכרונו לברכה לוה ולוה ואחר כך קנה דאמרינן חולקין אם קדם אחד מהם ותפש הכל אין מוציאין מידו לפי שלא אמרו חכמי' אלא בעל חוב מאוחר שקדם וגבה מה שגבה לא גבה ואף בזו נחלקו אבל בשניה' שוין לכולי עלמא אין מוציאין מידו וכן משמע מתוך דברי רב אלפס שמשוה דין לוה ולוה לשני שטרות שזמנו ביום אחד וכתב דיהבינן לאיש ובשלמ' אי סבר דאי תפש חד מינייהו מפקינן מיניה ניחא דמטעם יותר משהאיש רוצה לישא מתפסינן לי' לבעל חוב ופקע כח האש' אבל אי אמרינן דאפי' אי תפש חד מנייהו מפקינן מיניה לא מסתבר דמטעם דיותר משהאיש רוצה לישא מפקינן כח האשה כיון דאפילו לאחר שבא ליד בעל חוב עדיין יש לאשה זכות בהן והר"ר יונה זכרונו לברכה כתב הא דאמרינן אם לוה ולוה ואחר כך קנה חולקין וכן בכל המקומות שאמר בש"ס חולקין אם קדם האחד וגבה מה שגבה גבה ואע"ג דאמ' בעל חוב מאוחר שקדם וגבה מה שגבה לא גבה הני מילי מאוחר אבל זה שיש בו זכות קצת מה שגבה גבה ודווק' כשגב' בבית דין שהגביהו בית דין קודם שידעו שהיה שם בעל חוב אחר אבל אם גבה מעצמו אפילו על ידי שומא דליכ' למימר מאן שם לך מה שגבה לא גבה והביא ראיה מדאמרינן בפרק קמא בעל חוב גובה את השבח ואמרינן עלה מאי שבח אכי שבח לפי שהשבח שהשביח זה הלוקח שדה של המוכר אותו השבח הוא משועבד לו בשביל אחריות המכר שקבל עליו המוכר כמו שהוא משועבד לבעל חובו של המוכר והוה ליה זה השבח לבעל חוב וללוקח כמו לוה ולוה ואחר כך קנה שחולקין ויגבה בעל חובו חצי השבח אף על פי שהלוקח מוחזק בכל השבח כיון שבא לידו שלא בכח בית דין לא מהניא חזקתו ואמר מה שגבה לא גבה ונראה דבריו במקרקעי אבל במטלטלי מה שגבה גבה אפילו שלא בבית דין כדאמרי' לעיל בפרק לרבי טרפון בפירות תלושין דכל הקודם זכה אף על גב דהיכא דלא תפסי חד מינייהו יהבינן לבעל חוב כמו שכתב רב אלפס זכרונו לברכ' אפילו הכי אי קדמה האשה ותפסה זכתה הילכך אם יש קרקע לחד מינייהו ונתן למוקדם ואם קדם המאוח' מוציאין מידו ואם יש מטלטלי' לחד מינייהו אם קדמה האשה ותפסה זכתה ואם לא תפסה לבעל חוב יהבינן ואם הם שוין בזמן ויש קרקע לחד מינייהו או אם איכא שוין בזמן וקנה הקרקע אחר שעבוד שניה' לבעל חוב יהבינן ואם קדמה האשה מוציאין מידה ואם יש זוזי וארעא לשניהם ותפסה האשה זוזי ירדה שמוציאין מידה ונותני' לה
יב קרקע כיון שמספיק לשניהם יהבינן לכל חד כדיניה : אמ' ליה רב פפא לרב חמא ודאי דאמריתו משמיה דרב' האי מאן דמסקי ביה זוזי ואית ליה ארעא ואמר ליה זיל שקול מארעא אמרינן ליה זיל זבון את ואייתי זוזי והב ליה
אמר ליה ההוא דמשעיא לא תולה מעותיו בנכרי הוה הוא עשה שלא כהוגן לפיכך עשו לו שלא כהוגן כי מן הדין היה לו לפרוע מן המעות שבידו והבריחם ממנו בטענת שקר לכך קנסוהו לטרוח ולמכור קרקעו וליתן לו מעו' הא לאו הכי היו מגבי' לו מן הקרקע בשומת בית דין ודיני פירעון כתבתי בפרק קמא דבבא קמא : אמ' ליה רב כהנא לרב פפא ולדידך דאמרת פריעת בעל חוב מצוה אמר לא ניחא לי למיעבד מצוה מאי אמר ליה מכין אותו עד שתצא נפשו כדתניא במה דברים אמורים במצות לא תעשה אבל במצות עשה כגון שאומר לו עשה סוכה ואינו עושה לולב ואינו נוטל מכין אותו עד שתצא נפשו היכא דאית לי' נכסי ללוה לא קא מיבעיא ליה דפשיטא דבית דין יורדי' לנכסיו דכתיב

הג"הה

כתב מורי רבינו מאיר נראה לי האי דפסק רבינו תם היכ' דאית ליה זוזי לבעל חוב דצריך לשלם מעות ולא שוה כסף הני מילי היכא דידוע לנו שיש לו מעות אבל אם אין ידוע לנו אי אית ליה זוזי והוא אומ' דלית ליה אין צריך לישבע דאין נשבעין ב
בטענת שמא אלא הנך דתנן בפרק
יג כל הנשבעין השותפין והאפיטרופי' וכו' ואפילו היכא דחזינן דיש לו מעו' והוא אומ' אינן של' אלא של פלוני הם לא משביעי' ליה מדאמ' תולה מעותיו בנכרי הוא ולא חזי' שהשביעוהו דלא קאמר אלא הוא עשה שלא כהוגן שהערי' להפקיע תקנ' חכמים בטענת שקר וכן כתב בה"ג והיכא דאמ' אין לי מעו' ונמצא שקרן תו לא מהימנינן לי' בזה החוב אם יאמ' אין לי מעות אלא צריך למיטרח ולמזבן ולפרוע

דפתיב לה תכה חל ביתו לעבוט
בעבוטו ואתריבוה דחייבו ככתם חבל
פליט בית דין ככתם ורב פפא גופי
הוה דאמר בפרק קמא דקידושין מלוה על פה גובה מן היורשי דמיעבדא
דאורייתא וכיון דמעבדי ככתם בחתיכן לפסיחים ונם רב פפא אמרה
למילתיה בפרק סוס סיתומים דהא דאין מזקקין לפסקי יתומים קטנים
ומפרש דטעמא מסוס דפריעת בעל חוב מצוה ויתמי לאו בני מיעבד מצוה
ניתנו מכל מלכסי יתומים גדולים מזקקין וכופין אותן לפרוע חלא מיירי
בדלית ליה מקרקעי ומבריח מטלטלין דאתולן בכרי ומיבעיא ליה לי
כייפינן ליה בגופיה לקיים מצותו: הגה

וה דאמרינן דפריעת בעל חוב וה דאמר מטלטלי דיתמי לא
מצוה וכופי יתומי גדולי דייקו היכא מפעבדי לבעל חוב מיירי ביתומי
דקטנים ולפי זה צריך לפרש כל מה קטנים ולפי זה צריך לפרש כל מה
דאמרינן לעיל דתפיסה לאחר מיתה דאמרינן לעיל דתפיסה לאחר מיתה
לא מהני וכן לקמן בפרק מי שהיה לא מהני וכן בפרק מי שהיה
גבי מרפכת טעמא דקטינה לחובי הכל כמו מעמה דקטינה לחובי הכל
פסוט תרלכי: מיירי ביתומים קטנים פיין פרק נמ

עבידתו הפתח כי קטריף בריך קא טריף וטעמא מסוס דיהוי מצות כיבוד
אב מצות עשה מיתן טכרה בכרה ואין בית דין כל מטה מוזהרי עליה וכל
דאתריכן בהנזל הניח להם חפיסה פרה וטלית וכל דבר המכויים חייבין
להחזיר מפני כבוד חביהם לאו דווקא כבוד חביהם קאמר חלא דאם לא
מחזירין היה קלון חביהם אבל מסוס כבוד חביהם לחודיה אין מחייבין
אותן להחזיר ומה שפירש רבי לקמן גבי קטינה דאמרינן הוציא ולכה
מצוה חלא מדרבנן לא כייפינן להו לא כיון דאמרינן דאפחתן כפיים בחמן דרבנן
פגון מצוה לקיים דברי חמת דאתריכן בגיטין פרק המולה כופין את
היורשין ועושין אותה בת חורין וירחה דהחירה דאקן דכתיב לבבות
מטטלטלי מיעבוד ומשם חמלוה מטטלטלי כתו אמקרקעי כופין אף
עו במטטלטלין וכן עשה רבי בעי מיבה רמי בר חמא הפר הרי זה גיטך
ונ תקברמי בו אח לאחר מלמי יום הגהה
והלכה וכיחתו בבידי דמות הרבי מיתו היכא חלא הניח להם חביהם
מהו לחתר ליה מגורמת מדרב כר חבוה כלום ין כופין אבל מצוה היכא
דאתר רב כחמן אתר רבה בר חבוה מסוס כבוד חביהם פירש לי מיהו
החומר לחבירו מסוך פרה זו ולא למאן דאתר מאחר חייב בשבו חביו
תהא קנויה לך אח לאחר מלמי יום דין מעל חביו חלא לפי תמות
קונה ואפילו עומדת בחגם חרדבה ין מעל חביו חלא לפי תמות
חוכח מגורמת מדרב ומנוח דאתרי ליכא וכן קיימא לן סוף פרק קמא
תרוייהו והוה מצבורי ומוכחי ברמו דקידושין: מהדיים

הרבים מאי לאו הייכו דמות הרבים הייכו מידי דמות הרבי לא דמות הרבי
לחור ומידי דמות הרבים לחור וכן הילכתא כליפא בתרא ואכי אמרינן
לעיל בפרק חלו נערות דאפילו למאן דאתר דלעניין מצת כיבוי דמות
יו הרבים כרמות הרבים דיתי מודה הוה דלעניין מקנה קנה בית: המלוה את
חבתו חכונית לו מחיכה לפיטרופום הרי זו מצוה לבית דין מיד רבי
חליעזר אומר אפילו על פילכה ועל עיסתה חיבעיה להו לרבי חליעזר על
ידי גילגול או לכתחילה ואסיק דרבי חליעזר לכתחילה קאמר ומסתמא דרבנן
מודו דעל ידי גילגול מגלגל אפילו על פילכה ועל עיסתה אבל לכתחילה
לא פרסמרם טעמא בירושלמי סלם אתה אומר כן אין מלוס בבית לעולם:
יז עור קאמר בירושלמי מבריח כלים מה חיתעביד לה כשומר חנם או כשומר
שכר מסתבר אפי' כשומר חנם חיכא מלוס אין אתה אומר כן אין מלו בבית
לעולם ופטור אף מן הפשיע אבל אם מבריחו במזיד או כתפיתו לאחר חייבת
יח לשלם: כתב לה מבוחה ומדר אין לי עליך אין יכול להמביחה אבל מחביח
הוא יורשים ואת הבא ברשותה נדר ומבוחה אין לי עליך ועל יורשיך ועל
הבאים ברשותך חיכו יכול להמביחה לא אותה ולא יורשיה ולא הבאים
ברשותה אבל יורשין מחביחין אותה ואת יורשיה ואת הבאי ברשותה נדר
ומבוחה אין לי ולא ליורשי ולא לבאים ברשותי עליך ועל יורשיך ועל הבאי
ברשותך חיכו יכול להמביחה לא הוא ולא יורשיו ולא הבאים ברשותו לא
אותה ולא יורשיה ולא הבא ברשותה הלכה מקבר בעלה לבית חביה או
מחזרה לבית חמיה ולא נעמי לפיטרופא אין היורשין מחביחין אותה ואם
נעמית לפיטרופום היורשין מחביחין אותה ואין מחביחין
אותה לנעבר חוסס אין הבאים ברשותה עד שיחביחו להם או כתפיה להם
כתפיה פירש רבי שלם שכרה שיהיה שוין הלקוחות שהיו
יורשין שהי כתפרע מכתובתה ומסתמא שלם היה שוין הלקוחות גובין

עד שיחביחו היה בעמחה ואם חזר ופרעה ליחביחו חלקוחו וכן מחבר
כתב לה נדר ומבוחה אין לי עליך וכו' מבוחה מאי עבידתה אמר רב כחמן
אמר רבה בר חבוה על הפוגמ' כתובתה כתב הרחב"ד זכרונו לברכה דפטו'
סתם לה מהני לענ' אחר מעידה שיהא פרועה דניחי דטפי מנפשה היחנה
טפי מפר אחד לה מהימנא ודפוסתה בפרק מבוחת הדייני כהלכתא היחנה
כתרבא לה מהימנא ודייק מדאתרכר הכא פטור דאפטרופא ודפוגמת ולא
אתרכר דמבוחת עד אחר סתם מהני דלא מיפטרא בפקיחא חלא לא פטרה
בפיר לה נהירא לי דהכך מבוחות דמתניתין הן מבוחות מבית דין מחייבי
לותה ולא סהוה תובע המבוחה דאית לן למימר סהוה לה פטרה מבוחה
זו סחזר מבחיסה הילכך בפפטרה סתם פטרה מכל מבוחה מבית דין
מחייבן לותה וה דאמרכר מבוחה דפוגמת דיפה דאתניתי כקט הוה הדין
פולהו ומה סהביה דאיה מבוחת הדייני לאו דאיה דמלני הסם
דנחית לריעו כדאפרם הסם אבל לי היחנה כתרי הו הדין כאתה וכן הכא
מי כפפטרה סתם פטרה מכל מבוחות מחייבוהו בית דין וכן פירש רבינו
תם לעיל גבי מרפכת טעמא דקטינה לחובי הכל כמו מעמה דקטינה לחובי הכל
הלכ' מקבר בעלה לבית חביה לו מחזר לבית חמיה ולא נעמית לפיטרופא
אין היורשין מחביחין לותה ואם נעמית לפטרופא יורשין מחביחין לותה
להבא ואין מחביחין לותה לנעבר פירוש רבי דקאי לחייבה בפטרה אין
המבוע והקשו חכמי פרובינציא זכרונם לברכה למה חזר ומנ' לאין מחביחי
לותה לנעבר הא תנא לי ריפא אין היורשין מחביחין לותה על לפיטרופא
נעמית בחיי בעלה ואיכא הא' מתוך מנ'בונה זכרונו לברכה דקא משמע
לן דאפילו על ידי גילגול אין מחביחין לותה ואף על גב דתנן הסוחקין
והחריפין מחלקו אין להן מבוע זה על זה רבינו פלא חבעו מבוחה בעת
חלוקה מחלו זה לזה ואפי' הכי קתני נחחייב לו מבוחה מחקו לאחר מגלגלין
עליו את הכל מאחי הכא דפטרה בפירו ורב האי זכרונו לברכ' כתב דאיידי
פסלה בפטרה הבעל מבוחה אפילו הכי אין היורשין מחביחין לותה על
לפיטרופום נעמית בחיי בעלה דפטרה הבעל בחיי מחל לה
המבוחה ופירוש רבי עיקר וכן מוכח בתוספתא לנעבר מאי עבידתיה
אמר רב יהודה אמר רב על הפיטרופא נעמית בחיי בעלה אבל בין
מיתה לקבורה מחביחין לה אף לא היתה כותבת ומוחלת חלא בפרקי
חמת וקבורתה אבל אין דרך לעמות מטה ומתן בין מיתה לקבורה חלא
בפרקי חמת ואף בהא קאמר רב יהודה דמחביחין לותה רב מתנה אומר
אפי' בין מיתה לקבורה לא מחביחין לה: דאמרי נהרדעי לזכות לה מחביחין
ולקבורה מזבנין בלא חכרזתא הילכך כי היכי דמקילי לזכות לא חכרזתא
הכי נמי מקילין בלא להמביחה סלם היה לה ליסבע מיחנעא ולא עברה
וגם מתוך המהירות אי חיפשר לה ליזהר בלא תוותר ובלא תהכה הילכך
לפילו על ידי גילגול לא מחביחין לה אם לא נתנה ונפחה כי אם בכרפי
חמת דהא רב מתנה אמתניתין דאין מחביחין לותה לנעבר קאי והייכו
לפילו על ידי גילגול כרפרים וקאמר רב מתנה דאף בין מיתה לקבורה אין
מחביחין לותה על ידי גילגול ונראה דהלכה כרב מתנה דמיסתבר טעמיה
דאמרי נהרדעי וכן עסקו רבינו חכנאל ורב חלפס זכרונם לברכה
וכן רחיתי מעסק הר' מאיר הלוי זכרונו לברכה כרב מתנה לברנא פירוש
רב' על היתומים ומסתמא הא לנאר כרכי היתומים מכריזין וקסה לפירושו
מיהא דפריך ברים פרק סוס היתומים למאן דאמרינן לעיל מזקקין לנכסי
יתומים חלא סטר סים בו רבית מתניתין דסוס היתומים אלמים יוס ואף
אין מזקקין לנכסי יתומים היכי מסתבר הכרזה כי בסטר סים בו ריבית לא
ימתינו עד סיכריזו ומחי קושיא לי' דמסחת הכרזה למכור לנכרי היתומי'
הילכך נראה דלכורכי היתומי' מוכרין בלא הכרז' והחי כרבנא ולמחוכי דסכח
לפורפי הסמה דעל היתומים לפרוע כסף בולגלתה כמו מעמה
הבעל בחיין דבכלל מחוכי הוא ולקבורה לא מיסתבר לפרושי סמוכרין בלא
הכרזה לפורך הקבורה דמילתא דפסיעה הלא יהא המת מוטל בבחיון עד
סיכריזו הילכ' נראה לפרושי לכרבנא ולמחוכי ולקבור' סם לאו לנכרכם כסבא
בעל חוב לנפות חובו מזבנין בלא הכרזה דאם לא כן מאה מכסלו
לעתי לבא ויבא לידי הפסד אם לא יפרעו הכרבנא לגלגתה ונם תמות האמ'
ברעב: אמר רבה אמר רבי חייא הלא נדר הלא מבוחה הוא הינו יכול כ
להמביחה אבל יורשין מחביחין אותה נקי נדר נקי מבוחה בין הוא בין
יורשין לא מחביחין אותה הכי קאמר לה מנקיית מחבוחתך הלא רבי זכאי
למר עוקבא בין הלא נדר בין נקי נדר מנכסי' הו' הינו יכול להמביחה אבל
יורשיו מחביחין אותה מנכסי' חילין בין הוא בין יורשיו לא מחביחין אותה
אמר רב נחמן אמר שמואל סבא שלוח בן חיתה מריח בין הלא נדר
בין נקי נדר בין הלא מבוחה בין נקי מבוחה בין מנכסי בין מנכסי חילין
בין הוא בין יורשיו לא מחביחין אותה אבל מה נעשה שהרי אמרו חכמים
הבא ליפרע מנכסי היתומים לא יפרע הלא במבוחה אמר רב נחמן אמר
שמואל

שמואל הלכה כחבית פתוח בין חומת מריס והני מילי דכתב לה דלא כדר' ודלא שבועה לי כמי נקי כדר' נקי שבוע' בלחוד ולא כתב לה בין ממכי בין מיורעי לאחרי לבל לי כתב לה בין ממכי בין מיורעי לאחרי נוכח בלא שבועה ואפילו היא פונעת כתובתה בין ממכו בין מיורעו לאחריו כפקפק מתניתי' דקתני כדר' ושבוע' אין לי ולא ליורעי ולא לבחין ברפותי עליך ועל יורעיך ועל הבחין ברפותיך אינו יכול להשביעה לא הוא ולא יורעיו וכו'

ואמריכן שבועה מהי עבידתיה ואמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה לפונעת כתובתה וקשה להאי פיסקא דאמריכן לקמן הלא אמר אביי האי כדר' ושבועה אין לי עליך וכו' ואתא רבי אמעון למימר כל זמן שבתובעת כתובתה יורעין שבעיני' אותה ואין מפלגי בפלוגתא דרבה בפתוח בין חומ' מריס ורבנן הלא אמר רחזיכן דרבי אמעון דמחייב שבועה אפילו היכא דאמר אין לי ולא יורעי עליך ועל יורעיך כבר כתבה פתוח הלא אמר מחייב שבועה בכל ענייני ופסק רב נחמן כתבה פתוח וירתה שכך היתה דעת רב הלפם זכרונו לברכה דרבה פתוח סבירא ליה כשאמר נקי נדר או הלא נדר ולא אמר אין לי עליך שמע מינה בלא נדר מכל מדס לא פתוח מן היורעין ואף על פי שאמר מכאן ואילך נכסים פטורה לעולם מהס אפילו לאחר שנפלו הנכסים לבני יורעין לבל מה שעשה מחכמים הזקיקוה שבועה כשאמר בלשון הזה אף על פי שיש בשמעותיו אף מן היורעין פטורה ומיהו היכא דפטרה בהדיא מן היורעין מודה רבה פתוח ובהא פסיק רב נחמן כתבה פתוח והא דאמריכן לקמן רבי אמעון כתבה פתוח פי' כשיטת רבה פתוח ועדיפא מיניה כי היכי דלרבה פתוח כי אמר הלא נדר נקי אמר שמע לדידיה בין ממכו בין מן היורעין ואפילו הכי קאמר מחכמים הזקיקוה ליפבע הכי נמי לרבי אמעון לפי' פטרה בהדיא מן היורעין סבירא ליה דהזקיקוה חכמים ליפבע מיהו רבינו חננאל פסק כתבה פתוח לפי' פטרה בהדיא מן היורעין וכן דעת

כא התוס' ודעת רב הלפם זכרונו לברכה: הה דבעיכן מאזכיר גם פטור מן היורעין הכי פירושו כשפטר הלוה את המלוה כי הך דתנינתין שפטר הבעל את האשה בחוב שיש לה עליו לבל בפטר שכתב בו התלוה נחמנות ללוה כשיאמר שהפטר פרוע שיהא נחמן לס את התלוה ובאו יורעיו לגבו ואמר הלוה פרעתי לחביכם נחמן לף על פי שלא החזינו על יורעין אלו טענת שפום דפטר מעיקר' מעקר הלא מצי למימר הוה לך למיקרעה או למיכתב תברת עילויה דאמר ליה הבח להימנותא דכתיב לי שמכי ואיהו שבועה בעי כיון דלא כתב ליה שהימנת לף בלא שבועה דילמא הכי קאמר ליה שהימנת עליה לבטולי פטרת דידי ולמיזמי כמלוה על פה והוי כמה דטעין מכה לי בידך ואמר ליה אידך החזרתיו לך דשמשבע שבועת היסת ויפטר ואשכחן נחמנות כי האי גוונא בפרק המוכר את הבית בעל מיניה רב עמרם מרב חסדא המפקיד אצל חבירו בפטר ואמר החזרתיו לך מהו אמר רבי אלא כשכפתי נחמן כי אמר ליה אמר החזרתיו לך מהימן או דילמא אמ' ליה פטרת בידך אבי אבי ח"ל נחמן ולימא ליה פטרך בידי אילו אמר כשכפתי מי אמי אמר ליה פטרת בידך אבי ואלו שבועה בעי הכא כמי אלו אמר נחמן בשבועה הילכך היא הלוה מהימנת עלי ללוה כיון דאמרת ליה מהימנת עלי פתח ולא פטרני מפבועה בהדיא אמריכן אי בעל הפטר על התחתונה והיא נחמנות דכתיב לי לבטולי פטרת אבל מידי שבועה לא מיפטר והכי מדר רב היא זכרונו לברכה ואם את הלו' ואמרו בניו אבינו אמ' לנו מהפטר פרוע ירחה אלין בדבריהם כלום אמ' המלוה לחביכם החמנתי כשאמר לי שהוא פרוע לכם לא החמנתי ואני אומר אלא אמרו חביכם מעולם אבל אם הביאו עדים שאמר חביכם בפניהם שהוא פרוע בתבטל הפטר:

כב הפונעת כתובתה לא תפרע אלא בשבועה עד אחד מעידה שהיא פרועה לא תפרע אלא בשבועה מכאן ואילך יתומים לא תפרע אלא בשבועה הפונעת כתובתה כיצד היתה כתובתה אלף זוז ואמ' לה התקבלת כתובתך והיא אומרת לא התקבלתי אלא מנה לא תפרע אלא בשבועה עד אחד מעידה שהיא פרועה לא תפרע אלא בשבועה מכאן ואילך יתומים לא תפרע אלא בשבועה הפונעת כתובתה כיצד היתה כתובתה אלף זוז ואמ' לה התקבלת כתובתך והיא אומרת לא התקבלתי ועד אחד מעידה שהיא פרועה לא תפרע אלא בשבועה מכאן ואילך יתומים לא תפרע אלא בשבועה מכאן ואילך יתומים לא תפרע אלא בשבועה הפונעת כתובתה כיצד היתה כתובתה אלף זוז ואמ' לה התקבלת כתובתך והיא אומרת לא התקבלתי ועד אחד מעידה שהיא פרועה

דאוריית׳ אינה דר׳ לאבה דאמ׳ חזרה מבועה למחוייב לה והילכת׳ כוותיה והיכא דאינו יכול ליפטר מפלס לאבל מבועה דרבנן אם הוא חמור אינו מפלס וכן מוכח בפרק כל הכתבים ובגדרן זה כתב רב אלפס זכרונו לברכה בתשובה דפוגם את מטרו והוא חמור מכנגדו כפצע ופטור דהא דאמ׳ תקנתא לתקנתא לא עבריכן היינו דווקא בפצועת היסח לאבל לא בפצועה המפכה ועוד כפתחייב הכתב פצועת היסח והוא חמור אם היינו אומרי׳ פיפצע מכנגדו ויטול הוי תקנתא לתקנתא למפוקי מחוכת לאבל הא יפצע ויפטר והכי עדיף טפי מיתה מכאמר פיטול החמור בלא מבועה וליכא למימר דכפקא מינה הכא לענייו היפוך מבועה דרבנן מפכיכן ובראורייתא לא מפכיכן דהכא דאף על גב דאתרבן הא לא מיתהפך דלא מפכיכן מבועה אלא מכתב לגביה תובע מפום דאמר ליה אילית לך מירי גבאי ליפתב ומקול ואי לא מקע לאבל בדמחייב תובע מבועה לא מצי להופכה עליה דכתב ולמימר ליפתב לי דפרעת לי ותיפטר היכל למימר ליה אכא לא בעינא ליפתבועה אלא את אי ניחא לך לליפתבועי ומקול לחיי ואי לא זיל דלי לך גבאי ולא מידי ועוד דכמ׳ דאי מקלית את אי דאוריית׳ כחתיכן לניכפה ומוכיחין מידה דו אם היכא רוצה ליפטר ואי דרבנן לא כחתיכן לניכפה: מכפי יתומים וכו׳ תכן התם וכן היתומים לא יפרעו אלא מבועה מחמת חילוף המחוזו מקול בלא מבוע׳ היכי מקלי בלא מבועה הכי קאמ׳ וכן היתומי׳ מן היתומי׳ לא יפרעו אלא מבועה לא אמרו אלא מחמרו יתומים אמר אמר רבי זריקא אמר רב יהודה לכו אבא לויתי ופרעתי אבל אמרו אמר לכו אבא לא לויתי כפרעיס אלא מבועה מכל האומ׳ לא לויתי כיון לא פרעתי דמי והא היתומים מפרעין מן היתומים מוקי לה התם כמחמת אלמה בחיי לוה אבל אם את לוה בחיי אלמה אבר כתחייב אלמה מבוע׳ לבניו ואין אדם מוחים מבוע׳ בו לבניו: והמפרעת אלא בפניו וכו׳ הגה אף אחת מן הבוי׳ מעשה ובא לפני רבי יפתח בפתח בחפטוכיה ואמר לא אמו אלא כתיבה אמו׳ חיכא למיכל בעל חוב לא ורבא אמר רב כחמן אפילו בעל חוב אלא יהא כל אחד ואחד נוטל מעותיו אל אחיכו והולך ויוסף לו בתרומת היס ואתה נועל דלת בפני לוין כתב רביכו חכחאל זכרונו לברכה מעמי בכל יום מאין מוכרים אלא בפני בעל חוב ולית דאם לה להא דרב כחמן דאמר אפילו בעל חוב נמי ואף על גב דבערכין פרק אום היתומים מסיק נמי הכי ואי חיימת לאוקמי דאמר רבא אמר רב כחמן אפילו בעל חוב נמי ליחום ומאמי התם בדקתני טעמא אלא יהא כל אחד ואחד נוטל וכו׳ מכל מקום כיון דמעמים בכל יום מכניסין יהא דאיכא בירושלמי וכי כפרעין מן האדם אלא בפניו תפתר כמרבית חוכלת בו ובית דין נוכח רבית כמערב לו מן הנכסי ורב אלפס זכרונו לברכה כתב כיון דקיימא לן הילכתא כוותיה דרב כחמן בריבי וגם מטעם דאלפס בערכין כוותיה לא עדיף ההיא דירושלמי מגמרא דידן דאמר רבי יפתח נפתח אבל בעל חוב לא ופליג עליה דרב כחמן אבל ודאי אי מצי לפרושי ולאוקומי מפדריכן ליה כי היכי דאמ׳ התם הוא דיכול דאחתים לתלוה לנכסי דלוה מקמי דליתבעי ללוה אלקיה רב חכן בריה דרב ייב אית רבא מאן חכי לתיובתא כי היכי מילת אלא רב חכן ברי׳ דרב ייבא קאמר נכסי דאיכא ביכון מרבין ביה ויקיימא לן המלוה את חבירו על ידי ערב לא יפרע מן הערב תחלה ואי לא חיפם לפדיוני לי ולאוקומי עבריכן כרב כחמן וכן עמא דבר והא חיפשר לפדיוני ולאוקומי כתב רב אלפס זכרונו לברכה ירדה לפרש היאי אפטרות בכרי מילך פליא ויחזור בתוך פלפי׳ יום פהוא זמן בית דין דטפי מפלפי׳ יום אין לנו כח לאחר פירעון הלוה והמלוה יוסיף על חובו אבר המלית ויגבהו עם חובו כהיזיק דערכין התקדים נכסיו וזיו עליו כתובת אשה ובעל חוב מוסיף עוד דינר ופודה נכסי׳ מפום דרבי אלעזר ואמ׳ מוסיף מוסיף על הלוותי וגובה הדינר עם אחר חובו והוא הדין להאכלות הפלי׳ פהוא לטובת הלו׳ אמן אמר׳ אי רחוי לירד לנכסיו מיד מפו׳ כעילת דלת ואם אין פליא יאכל לילך ולחזור בתוך פלפים יום בית דין יורדין לנכסיו מיד ומגבין לו חובו רבי אמעון אומר כל זמן שתובע כתובת יורפי מפביעין אותה היכא תובעת כתובת אשה רבי אמעון אומר מפביעין אותה ומסיק אמר אביי אלא כתב לה נדר ואפועה אין לי עליך וכו׳ ואתא רבי אמעון למימר כל זמן שתובעת כתובתה יורפין מפביעין אותה מתקיף לה רב פפא התיכא כל זמן שתובעת כתובתה תובעת כתובתה אלא למימר אלא אמר רב פפא לאפוקי מדרבי אלעזר ומחלוקתו ופליג ר׳ אמעון אכולה מתניתין ואבר אם היכא תובעת כתובתה אינו יכול להפכי לך אם הוסיבה אמונית וכתב רב אלפס זכרונו לברכה דהילכתא כתנא קמא דהיא אתם מתניתין דקיימא לן בכל דוכתא דלא אילכתא בהדיא הלכה כפתם מתני׳ והכא לא אילכתא בהדיא דרב פפא לא אתא למיפתק הילכתא אלא לפרושי בעלמא הוא דאתא והכי קאמר רב פפא לר׳ אמעון לאפוקי מדרבי אלעזר ומחלוקתו הוא דאתא ולעולם הלכה כתנא קמא ומה קתני לה גבי הילכת׳ פסיקת׳ דתנן ואלו כפבעין אלא בטענה המוחפין והחריסין והחפיטרופוס והאתם המופאת והנותנת בתוך הבי׳ ובן הבית וקיימא לן דכולהו הילכתא כיכהו ולא תכית למימר דהאי אתם אלמנה היא דהא אתם קאמר כין אלמנה כין אתם אים ועוד דלא קתני האתם המופאת והנותנת בתוך הבית כפתובעת כתובתה ורבינו תם פוסק הלכה כרבי אמעון ומעמא בא לפינו באתם אמינה בעלה אפטרופוס והוא לה הרבה מעות בידה ואחרה אל אחרים הן ורבה בעלה להאביפה ופסק רבינו תם אפילו יכול להאביפה בטענת אמת כרבי אמעון דאמ׳ כל זמן אחיב תובעת כתובתה אין היורפין מאביפין אותה ויורפין לאו דווקא ונקט יורפין לגבי ריפא דכיון דאוקימנ׳ כל זמן אתובעת כתובה וכו׳ אקשאמ׳ רבי אמעון אאול בן אימא מרים ובהא פסיק ליה הלכה כאבא אאול בן אימא מרים אם כן הילכתא כמי כבוליה מילתיה כרבי אמעון אלא לן למימר דהילכתא כוותיה בכל אאול אאול דאמר אם כן למיל דפסק הלכה כאבא אאול אאול לא פסיק כרבי אמעון דאתפיתיק ים למימר אמום אלא אקשי ליה דאיכא מיכויה טובא הכא אבבא דרבי אמעון וכן פסק רבינו חכחאל כרבי אמעון וזה לאמרו וקיימא לן כוותיה דרבי אמעון הילכך התובעת כתובתה אאביעין אותה על כל דבר אהיה בידה אפי בחיי בעלה ואם אינה תובעת כתובתה אין אאביעין אותה אלא בטענת בריה וכמי כולהו דבעי לאוקומי רבי אמעון כוותייהו כגון חכן ואבא אאול בן אימא מרים הילכתא כוותייהו והיקשו לרבינו תם אהיה דאחזקת הבתים אתם המופאת ונותנת בתוך הבית וכיו אוכות ואטרות יוצאות על אמה עליה להביא ראיה אמת אינה כאמנת ויתיר דאהיה בריאה אחיי לאחר מיתת בעלה אמורה אינה דטרחת

קמי יתמי וכן מוכחת סוגיית הש"ס ומתניתין דהמוצא הנזכרת בתו' הביא הנמוקת"י אלא בטענה הוה מוקי לה רבינו תם כמבואר לקמן בכתובתה מפקינן דמלקח מכך ממעותיה המוציא את לפנינו או מיניכא לפיטרופוס לרבות מעבידין לוקח כל זמן מירכה לף בטענת אמת אם חוזר לוקח בפני כולם כדמפרש בפרק כל הנשבעין גבי הנשבעי' אלא בטענה אבל לא על פלגה ועיקתה בטענ' אמת אם לא בטענת ברית או בטענ' אמת על ידי גילגול ור' אליעזר מכר דלף על פלג' ועיקתה מעבידי' לכתחילה ורבי מתעון פליג עלייהו ואמר דלף אם הוסיבה חנוכית ומיכא לפיטרופוס היכי יכול להעביד בטענת אמת כל זמן מחיל' תוכעת כתובת' אבל אם גרשה והיו תובעת כתובתה מעבידה על הכל פסק רב אלפס זכרונו לברכה הלכה כתיקו קמא ורבינו חננאל זכרונו לברכה פסיק כרבי מתעון וגם רבינו תם עמה מעמה כרבי מתעון ורוחים דבריהם ורשיותיהם וגם כיון דאוכח אלגונקיא דרבוותא לא עבדינן בה עובדא לחייבה מבועה כתב לה נדר ומבועה אין לי עליך היכן יכול להעביה ואמר בגמרא מבועה מאי עבידתא ואמר נחתן על הפונמת כתובתה מפני דמקמי דלעציתא בעמת ניסוחין דילמא מפריך לה זחי ומקלה מכתובתה ואתיא כתוב לי דלא מפתבעת לי ואגב פטור זה בקשה לפוטרה לף אם הוסיבה חנוכית לו מיכא לפיטרופוס וגם כמי פטור דמבועה ער אחד בכלל כאמר כתבתי למעלה ולא כתב מכתב הלחבר זכרונו לברכה ויש להתפתק אם כטור דמבועה הכפרע אלא בפניו הוי בכלל לפי פרושו היה אלא לירד לנכסי אדם אלא בפניו דחייסינן לפובר או לפרעי אלא מאחרו חכמי לעפות כן לרבי יפתח בפתח בכתובת אשה ודוקא מפ' חוכא ולרב נחמן לף בבעל חוב מפני נעילת דלת הילכך דאפי' אלא מעיל לה הפטור לעניין זה דכיון דאלא בפניו היא מעיזה פניה אמר' ירחם מהפטו' מועיל לכל מבועה מבית דין מחייבי' אותה מדינא הכא הכי מבועות מפריכה ליסבע ומכחו בחמצע דבריהם קודם שמכה מחלוקת רבי מתעון דפליג הכולה מקניתין אלא לכך המקיף בדבריהם לפרש מאיזה מבועה פטרה ומפרש כשאמר לה מבועה אין לי עליך ועל יורשיך ועל הבאים ברשותיך פטרה מכלם מבועות מבחו מכאן ואבל לא מבועה דמכשפים ומכשפי יתומים ער שיאמר אין לי ולא ליורשי ולא לבאים ברשותי אם גירשה ואתה כשבעין מבועת יורשין אלא פקדנו מפטר זה פרוע ואת הבאין ברשותיה מפרש בתוספתא כגון שמכרה או נתנה כתובה ופירוש רש"י ואתה וכאין הלקוחות לגבות כתובה כשבעי' אלא אמרה להן שהיתה פרועה ודוקא אם אתה אבל אם היא קיימת היא בריכה ליסבע אלא נפרעה ואם היכה רוצה ליסבע יפטירו הלקוחות ואם היא חוששת שמכרה אחר שמכרה נאחנת במיגו שיכולה לאחול ולא רוצה למלוה שאמר פטר אחנו שלי אין נאחן היכא שהוא אב לאחרים ולא שהיה במיגו דאיבעי אחיל לפי שאינו רוצה ליסבע לאחול ולהפקיר חובו אבל במה שהוא פטר אחנו מפקיר הוא שכבר לרשות היינומי ולפטרופוס אל אמון יורשין לא פטרה אבל מבועה

דפונמת פטרה מכל פנים מיבה לאותה כתובה שכתב לה אמה שיהי' לאמי שיהיה ועור מפקח דלעתה דילמא לא יוכלו יורשיו לפרוע כתובתה בבית אחת ותיפטרך לפונמה על כן בקשה שיפטירנה מן המבועה גם יורשין אבל לא מפקח דלעתה כלל יורשין יאנוס לפיטרופוס הא דקתני ולא הבאין ברשותו היינו לקוחות מאחר שבטור אבל לקוחו' מקדמו לפטור לא כל כתיניה ומיהו טוב להמביעה לפילו אחר הפטור כדברי רבינו חננאל זכרונו לברכה מפני הרמיזים הלכה מקבר בעלה לבית אביה אקי אתיכה דפטרה מן המבועה אמנו ויורשין ולפילו הכי יורשין מבעיין אותה על לפטרופוס אמיכוה על נכסיהן אבל לא מבתפקה בין שיתה לקבורה לבדי המת ובירושלמי מוכיח קצת דלפילו כתפקה בן שיתה לקבורה באחר דברים שהיו לבורך המת אין מבעיין אותה דברשין בירושלמי רבי יוסי ורבי יונה תרוייהו אמרין ולא קוף דבר נכפים שמלטה בהן בחיי בעלה אלא לפי נכסי שמלטה בהן אחר שיתת בעלה אין היורשין מבעיין אותה פתר לה מעשה שר שעת קבורה דאמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן מעשה שיתה ושר שעת קבורה אין היורשין מבעיין אותה אקי בר קפרא אלא הא דתניא מכיתו והולכת לבית אביה אבל לפוס גמרא דידן דמייתי עלה הא דתניא דוקא בבדי המת ואבא שאול פליג אמתניתין ואפר דלפילו פטרה ואת יורשיה אמנו ויורשיו מבחץ לגבות כתובתה מן היורשין כדיך מבועה והילכתא כוותיה: הוסיף גם ל ואין עמה כתובה גובה כתובתה כתובה ואין עמה גט היא אומרת אבד גטי והוא אומר אבד שובדי וכן בעל חוב מהוציא מטר חוב ואין עמו פרוזבול הרי אלו לא יפרעו רבן מתעון בן גמליאל אומר מן המכנה ואילך אפה גובה כתובתה אלא בגט ובעל חוב גובה אלא בפרוזבול הא דגובה כתובת בגט אלא כתוב לוקחת אמוג במקום שאין כותבי כתוב והילכתא כוותיה מה מקקפה על דברי רב אלפס זכרונו לברכה ותירץ הר"מבם זכרונו לברכה כתבתי בפ' קמא דב"מ אפי' גיטין ושטי כתובות גובה אפי כתובות ואפי גיטין או כתוב ואת ומיהא היכו גובה אלא כתובה אחת

הגה

קיימא לן דכותבין סובר וגובה כתובה אלא כתובה ואלא גט אם תורה אלא פרעתי ואפילו אי טעין לא פרעתי הא' יחכן הטוען אחר שעשה ב"ד אלא ת' כלום מיהו נאמן לומר פרעתי מכח מיגו דאי בעית אמר אלמנה נשתתיך אי ליכא עדי היכוח וכן גירשה ואיכ' עידי גירוש' נאמן לומר פרעתי במיגו דאי בעית אמר לא גירשתיך ואשה נאמנת לומר לבעלה גרשתני כיון שתובעת כתובתה אי נמי היכא דאיכא קטטה ואם היתה טוענת גירשתני בעלי והוא אומר לא גירשתיך פטור מכתוב ומשאר כסות ועונה:

עלי מהרי"ח

.

אפילו אחר שמת בעלה אין לה כלום אלא מה שהכניסה לו מנכסיה ואם הכניסה לו מנכסי בעלה אין לה כלום אלא מה שהכניסה לו מנכסי בעלה ואם הכניסה לו מנכסי בעלה ומנכסיה אין לה כלום אלא מה שהכניסה לו מנכסי בעלה ומנכסיה ומנכסי אחרים ואם הכניסה לו מנכסי אחרים אין לה כלום אלא מה שהכניסה לו מנכסי בעלה ומנכסיה ומנכסי אחרים ומנכסי יתומים ער שיאמר אין לי ולא ליורשי ולא לבאים ברשותי אם גירשה ואתה כשבעין מבועת יורשין אלא פקדנו מפטר זה פרוע ואת הבאין ברשותיה מפרש בתוספתא כגון שמכרה או נתנה כתובה ופירוש רש"י ואתה הלקוחות לגבות כתובה כשבעי' אלא אמרה להן שהיתה פרועה ודוקא אם אתה אבל אם היא קיימת היא בריכה ליסבע אלא נפרעה ואם היכה רוצה ליסבע יפטירו הלקוחות ואם היא חוששת שמכרה אחר שמכרה נאחנת במיגו שיכולה לאחול ולא רוצה למלוה שאמר פטר אחנו שלי אין נאחן היכא שהוא אב לאחרים ולא שהיה במיגו דאיבעי אחיל לפי שאינו רוצה ליסבע לאחול ולהפקיר חובו אבל במה שהוא פטר אחנו מפקיר הוא שכבר לרשות היינומי ולפטרופוס אל אמון יורשין לא פטרה אבל מבועה

הדרן עלך הכותב

מי שהיה

כמו מתי נמים הרחמנה קודמת למניית א ויורמי הרחמנה קודמין ליורמי המניית כמו רחמנו ומתן מניית ומתן מניית ויורמין קודמין

קודמין ליורשי הראשונה לוקחת בפוף כל הנכסים כשכתבה ולא
לבעל אלא ולא כשכתבה לו יורשין על שנייה נוטלי כתובתן לוקין אלא
ב שכתבה לבניו: שמע מינה מתנייתין תלת שמע מינה אחת בחייו ואחת
במותו ים להן כתובת בניו דבריו ולא חיישינן לאיכפוי מילתי מדקתני שנייה
יורשים קודמין ליורשי הראשונה מיקרי הוא דקדמי הא ליכא פקלי כתב
רבינו חננאל זכרונו לברכה משנינן דהא מעשיתא מעשיתא דהם אתה נס
זו שכשהראה לחבריו ים להן כתובת בניו דיכרין לבני הראשון אבל בדיעבד
בחיי לא תשכחן ים מן הגהות מיימוני כן בתשובותיהם ושמעתי דמילתא
משום דאיכפוי כי הא ודאי חיישינן לפי שאין בני השנייה נוטלין כלום אלא
אחר ובני הראשונה נוטלין כל הנכסים והם יוכלין לקיים מהם לבעלי וים
מן הגהות מרדכי בחיי השנייה נוטלין בני הראשונה ודייקי מדקתני
מתנייתן שניים ויורשיה קודמין ובי היכי דדייקינן על יורשיה מקרם הוא
דקדמי הא ליכא פקלי הכי נמי דייקינן בשנייה מקרם הוא דקדמה הא
ליכא פקלי וכן מיפתבר דהם אישתא דבחייה לית להו לבני הראשונה נס
אחרי מותה כתי לית להו דכבר זכו בהן בני השנייה בכתבי כי היכי דאמר
במועטין ונתרבו ומעמ מינה כתובתה בעשה מותר לחבירתה מדלא קתני
הם ים מותר דיכר כי בפירעון כתובת השנייה מיקיימא בחלה דאוריית והם
לא היו אם נכסי אלא כפירעון כתובה הראשונה ופרעו מהן כתובתה השנייה
לא יטלו בני הראשונה המותר כיון דהני הוו פקלי כתובת אחת מיפרקיא בחלה
דאוריית כי לא היה אם מותר דיכר אף על פי שפרעו כתובה השנייה לית
כאן כלל דין כתובת בניו דיכרין כיון שלא היה אם מותר דיכר יתר על
כתובת אחת וכן פירש רבי בעל חוב שים פיעור אחי כתובות ומותר
דיכר זהו שמעבר לבעל חוב אבל אם אין אם מותר דיכר על אחי כתובו
אף על פי שהן כריכין לפרוע חוב חביהן לא אתריכן הרי קיימו בחלה
דאוריית והמותר יחלוקו ביניהם כל אחר כפי חלק המגיעו והיינו טעמא
כיון דבשעת מיתה לא היה אם מותר זכו מיד בני כתובה הקטנה בחלוקת
בעוה ובשבח אחר כך בעל חוב לגבות חובו הוה ליה כדבר שנתחדש
ביניהם אחר כך דהא קיימא לן בעל חוב מכחן ולהבא הוא גובה ואינו
מכחל הזכות מזכו בני הקטנה מידי דהוה אמועטין ונתרבו והיכא דהוו
נכסי יותר מכדי כתובה הראשונה ובספרא כתובת השנייה לא נאחר לבני
הראשונה כדי כתובתן דאיתי מן הגרולים שכתבו דלא תקינו כיון
דיכרין הלא היכא דמכו למיפקל כל כתובת אחת ולא מיפתבר כלל כיון
דבשעת מיתה חביהן היה בנכסים כדי לקיים נחלה דאור יתה לא הפסידו
זכותן ומה שיאחר אחר הפריעה יטלו הן רב הן מעט וכן בשתי כתובות
ובעל חוב ויש יתר על שתי כתובות דיכר אף על פי שהחוב גדול יחלוקו
המותר ביניהם לפי הכתובות אף על פי שאינן גובין בו כתובת אחת והוא
הדין נמי בכתובה בעשית מותר לחבירתה ומעמ מינה כתובת בניו דיכרין
לא מיתרפא מתפעבריא דאי פקלי דעתר טרפא מתפעדי ליתו בני
הראשונה וליטרפינהו לבני שנייה אמ' מר זוטרא ה' לכתף אחת בחייו ואחת
במותו ים להן כתובת בניו דיכרין וכתובה נעשית מותר לחבירתה והני
מילי אחת בחייו ואחת במותו אבל אתו מתניתן בחייו ער שיהא שם יותר על
פי כתובת דיכר אתן מי שהיה נשוי שתי נשים ומתו ואחר כך מת הוא
ויתומים תובעים כתובת אחת ואין שם אלא שיעור שתי כתובות חולקות
בשוה היה שם יותר דיכר אלו נוטלין כתובת אחת ואלו נוטלין כתובת אחת
ואם אמרו יתומים הרי אנו מעלין על נכסי אבינו יותר דיכר כדי שיטלו
כתובת אחת אין שומעין להם אלא שמין את הנכסים בבית דין היו שם
נכסים כראוי אינו כמוחזק אף על פי שמת אבי אביהם קודם חלוקה
הואיל ולא היו בשעת מיתה כבר זכו בני הקטנה לחלק בשוה ולא אמי
למועטין ונתרבו דמיבעי' ליה התם היה השבח בגוף הנכסים כגון דיקלא
וחלים ארעא ושקיה מרטון או כתייקרו הנכסים אבל הכא הני נכסים
מעלמא קא אתו ר' אמעון אומר אף על פי שים שם נכסי שאין להן אחריות
אינו כלום עד שיהו שם נכסים שיש להן אחריות יתר על שתי כתובות דיכר
ולרבנן אפילו מטלטלי הוי מותר דמיקיים בהן נחלה דאוריית אבל בהא
מודו רבנן לרבי אמעון דבעינן מקרקעי שיעור שתי כתובו' דתנאי כתובת
בכתוב' ודוקא מקרקעי גבי כתובת בניו דיכרין אף על גב דתקינו רבנן
בתרתי למיגבי כתובה ממטלטלי לכתובת בניו דיכרין לא תיקנו והיכא
דליכא בעל חוב והיכא מותר על פני כתובות מאי דסקיל בעל חוב כולי
עלמא לא עליבי דהוי מותר והני פקלי כתובת אחת והני פקלי כתובת
אחת תנן רבנן לזו חלק ולזו חצי שם שם מותר דיכר הלו נוטלות
כתובת אחת והלו נוטלות כתובת אחת ואם לאו חולקות בשוה פשיטא
מרובין וכתמעטו כבר זכו בהן יורשין מועטין וכתרבו מאי אחר רב נחמן
בשם מרובין וכתמעטו זכה בהן יורשין כך מועטין וכתרבה זכה בהן
יורשין מידום רבי וחולקין בשוה וכן פירש רבינו חננאל זכרונו לברכה

וים מפרשים כשם מרובין וכתמעטו זכה בהן יורשין בני כתובה הגדולה
כן מועטין וכתרבו זכו בהן יורשין בני הגדולה ולא כהירוח דמיכתבר טפי
לת זל בתר שעת מיתה כאן במרובין וכתמעטו ועוד כדי לקיים כחלה
דאוריית: ההוא גברא דהוו מסקי ביה תלבי זוזי הוו ליה תרין ג
אפרכי זבניהו חדא בחתם תלה וחדא בחתם תלת אתא בעל חוב טרפא
לאחת מינייהו והדר אתא ובקי טריף ליה לאידך מקל חלפא זוזי ואזיל
לגביה אמר ליה לי מיהת קנית חלפא זוזי לחי ואי לא מקיל חלפא
זוזי ואיסתלק אבר רמי בר אתא למימר הייכו מתניתין אם אמרו יתומים
הרי אנו מעלין על נכסי אבינו יותר דיכר אין שומעין להן אמר ליה רבא
מי דמי התם אית להו פסידא ליתומי הכא מאי פסידא איכא אלא אפי הכי
מקיל טריפא בתלת אתרי ורבינא אמר אמר בחלפא רב עתרם אמר בחתם
והילכתא בחתם תלת אתרי על גב דקבלת בעל חוב בחלפא זוזי לא היתה
שום ליתכר בדתים הללו לאחר אלא היתה חביבה עליו אבל אם
האביהה כתבינן ליה טריפא כפי שומי על שעת טריפה מכאן כתוב בשם
הרי דמיירי בדלא אכרוז בשטרף דאחונה אבל אם עשו אכרזה
בשוקי בית דין והודיעוהו לקרקע לא אמי תו לקלוקי דאם אין לדבר
סוף וכן מכאן בשם הר' אחיר הלוי זכרונו לברכה הלא מהוה כתב
מוכרו או נתנה הבעל חוב לאחר תו לא הדרה השומה ויותר כיון שפה
הר יוכה זכרונו לברכה דהא דאמרינן דשומה הדרה לעולם היינו דוקא
כשאמו בית דין נכסי הלוה לתלוה ושמוס ועשית היפר והטוב עשו תקנה
זו שיאחר הקרקע ביד בעליו אבל לוקח שלקח שעבוד המלוה לא שייך
ביה היפר והטוב כי נכנס לשעבודו של מלוה ולקחו במעותיו יהזור ויקבל
מעותיו מן התוכר ויאחר למלוה שעבודו דהא לרמי בר חמא לף כשבא
המלוה לטריף אין הלוקח יכול לסלקו בזוזי הילכך לרבא כתי כהי דבשעת
טירוף יכול לסלקו בזוזי תורם הוא דלאחר מידר לקרקע בשומת בית דין
תו לא אמי לסלקו בזוזי: ועוד כתב הרם זכרונו לברכה אם יכא ד
שום אחר בתוך ימי האכרזה ועלה הקרקע יותר משם שמתו אותה בית
דין אם רוצה המלוה להחזיק בקרקע כדין לקבלו בחותו עלוי משומת
והכרזה לתועלת הלוה היה אם ימכ' מי שיתן יותר הרי טוב ואם לא יקחם
המלוה בחותה שומת אבל אם הלוקח עצמו עלה על השמו שמתו בי
לא נחום לרבריו כי ודאי לתועלתו הוא אמרון ואמר כלבו אם לי אם חופיף
ויאחר הקרקע בידי אחר כך אחזור ואגבה הכל מן התוכר הילכך בעבור
העילוי שלו לא נעשה שומת בית דין שמוה לרוכה דאוכמי ורב האי גאון
כתב כשער כה שלקח ומכר לבעל חוב שלוקח אם יוסף להזיל על ח
חבירו לאותו שיוסף יהיה הקרקע ואיפשר דההיא דאיירי קמרופה אחר
מיכס להוסיף עד כשער כל החוב כי הך דשתעתין אבל אם ירצה הלוקח
להוסיף מעט מעות על שומת בי דין ולא יהיה כל החוב פרוע בההיא אזלינן
בתר שומת בי דין ואם אומ' התלוה אני רוצה לקבל את הקרקע בכל חובו בלא
שומת בית דין והלוקח אחר לא כן אלא יעמוד בית דין ואתן לך כפי שומתן
אין שומעין ללוקח כי יש בו הפסד ללוה אבל אם היתומי' אומרי' כן שומעין
להן ומכרינן עלוי ומקבלו בשומו דאי אתו זוזי לידיתי משלקי ליה
ברמי שוו וכן היה עובדא בתרי קטיני דאחרעא ומכר רב יוסף לזירן כרמי
בר חמא ואחדריה אבי והילכתא כאבי ורבא: ההוא גברא דהוה ה
מכרי ביה מלא זוזי מכיס מכר קטינא דאחרעא דהוה שויה אמפתן זוז אחא
בעל חוב טריף לה אזול יתמי יהבו ליה אמפתן זוזי והדר אתא וקא טריף
לה אתו לקמיה דרבי אמ' להו מכוה על היתומי' לפרוע חובות אביהם הכי
קאמי מכוה קא עבידתו השתא כי טריף ברישא טריף ולא אמרו אלא רבי

הגהה

אמרו לי הכך אמפתן זוזי דמי קטינא אבל אחרו ליה הני אמפתן זוזי דמי
קטינ פלוני סיקוה וכן הדין בבעל חוב מאוחר אחר שסילקו בעל חוב
מוקדם בדמי קטינא דנרסינן בירושלמי פירקין אמר רבי יוסי הדין אתר ההוא דיזוף תן תרי
בר כם אחא תניינא אמר ליה קום פטר אחר ולית סופך דקדמין אתי
וטריף יכול למימ' ליה קים פטר ואי טריף אתי פטר מן הפני חזקה
שהרשו' בה ופרי פטר מן הרשו' אמר רבי פנחס אחא מיבדא קמיה
דרבי ירמיה אמר פטר פטר כלומר שם תפטר עם הרשות אין האחרון
יכול לאחזור ולטרוף ממנו ופריך אמ'

רבי

מחורות אם נמתקפו בסתם לוקח המועט כתרומה בסכר ובהפקד והטע׳
כתפורם בירושלמי או מפני תומכת דמוכח כדפירשית: מי שהיה נשוי
ארבע נשים ומת הראשונה קודמת לשנייה והשנייה לשלישית
והשלישית קודמת לרביעית הראשונה כשבאת לשנייה והשנייה לשלישית
והשלישית לרביעית והרביעית כפרע מלוה בשבועה ת״ל כגון שהיו
אחרונה נשבעת לקח היה לה לפרע ולא בשבועה היו כולן יושבות ביום אחד
כל הקודמת לחבירתה לפילו מעה אחת קודמת וכך היו עומדין בירושלים
כותבין מעות היו כולן יושבות בשעה אחת ואין שם מה חלק מכה חולקין בשוה
במאי קמפלגי אמר שמואל כגון שנמצאת שדה אחת מהן שחיכה מלו
ובעל חוב מקדש ונכסה מה שנכנה קמיפלגי תנא קמא סבר מה שנכנה לה
נכנה וכן נמי סבר מה שנכנ׳ נכנה ורב נחמן אמר רבה בר אבוה דכולי עלמא
מה שנכנה לה נכנה והכא בחייבין שמא תכסוף קמיפלגי וכו׳ הקשה ר״ת
ז״ל מהא דאמר בפרק שני דערכין היו בידו שלשים ואמר ערכי עלי
וחזר ואמר ערכי עלי וכתן ארבע לשנייה ואחת לראשונה ואין מלי טעמא
בעל חוב מאוחר מקדש ונכסה מה שנכנה נכנה והכא מסיק רב נחמן דכולי
עלמ׳ מה שקדש ונכנה לה נכנה ותקן נמי בפלוגתי פירקא הראשונה מוכיח
מיד השנייה שמא מה שנכנה לה נכנה ותירץ רבני הקדם תלמידים מה שנכ׳
נכנה ואין לחוש הואיל והכל להקדם עוד תירץ דהתם במטלטלים לכך מה
שנכנה נכנה דליכא למיזל בתר קדימה ומסוס דלית להו קלא לכל מקרקעי מה
שנכנה לה נכנה והא דאמר בפלוגתי הקדמה בעלי חובו ובהו בין חב
ער פלוגתא הזיק בין הזיק ער פלוגתא ולא כלום קאמר התם בפלוגת׳
הזיק ער פלוגתא חב מזקק קדמו שהחב ער פלוגתא הזיק בעל חוב קדים ואפילו
הזיק ער פלוגתא חב כמי בעל חוב קדים ותפיס מ״מ בעל חוב מאוחר מקדש
ונכנה מה שנכנה לה נכנה ואף על גב דהתם במטלטלין חיישי׳ לה קסבר מידי
דשור המזיק הוי כמקרקעי כדאמרינן התם כיון דנכנס תורת נכסים קרו
ליה ועוד דהתם דין הוא מה שנכנה לה נכנה דאין לבעל מקום ליגבות שלא
מגופו של שור דהתם הינו טעמא דלא מטלטלין בעלמא מה
שנכנה נכנה ורב האי גאון ורבינו חננאל ורב אלפס זכרונם לברכם פסקו
כתמן דאמר מה שנכנה לה נכנה דהילכתא כרב נחמן ברבינו ושמואל כמי
דאוקי פלוגתייהו בבעל חוב מאוחר מקדש ונכנה רבנן סבורי מה שנכנה לה
נכנה ניחיל ורבים הלכה כרבים ולרבינו דמתניתין הלכה כבן ננס דאמר
דהוה בתריהה מוקי פלוגתייהו בדאמרי קמיפלגי ובפרק הניזקין מוכח ד
דהילכתא כאמרי קמיפלגי ואף לרב נחמן ושמואל דמוקי פלוגתייהו בטענתי
אחריני ליח להו לרבנן הא דאמרי קמיפלגי שם לא נאמר אלא לרבי יהודה
מן השבועה ומעיל הפטור לגבי יתמי אבל לא לגבי הנשים ומכל
מקום הלכה כאמרי קמיפלגי שם לא פטרה: אמר רב הונא הכהו
תרי אחי ותרי מוקפי רחי להו ריחא בהדי חד ואזל חד מינייהו בהדי ריחא
לא מצי חדר למימ׳ ליה לאו בעל דבריס דידי את אלא סליחותיה קא עברי
אקלע רב נחמן למורא סיילוה כי הוי גווכא מאי אמר להו מתניתין היא
הראשונה נשבעה לשנייה והשנייה לשלישית ושלישית לרביעית ואלו
ראשונה לשלישית לא קתני מאי טעמא לאו משום דשלוחתיה קא עברה
מי דמי התם שבועה לאחר שבועה למאי הלכתא את אלא אי הוה התם הוה
טעינן טפי ולא אמרן אלא דליתיה במתא אבל אתיה במתא לא

הגהה

כתב ראביה כראה לי דהכי מילי
בתובעי׳ אבל אם השותפין כתבעין
לא אמר׳ אי׳ בעי ליה למיתי ולא אמ׳
סליחתא עבידא דידיו לבוא מן הדין
כמיתבעוהו וכן מכחתי שפס ריבה
בתשובת הביאלף וכן פסק מוריכו
רבינו מאיר כשתבעו מקצת הקהל
את ראובן עבור המס או עבור ה
היינו דכל הקהל אם בעיר וידעי׳
בשותה תביעה היכו יכולין לחזור
ולטעון עליו בפרק שלישי דהילכות
סליחות כתב רבינו משה אחר מן
האחין שלא חלקו או מן השותפין
שבא לתבוע תובע על הכל והוא
ויש לו חלק בזה המתון ואין השותף
האחר יכול לומר למותפו סרן הילו
הייתי יודע שאתה תובע טענות
אחרו׳ הייתי טוען ומחייב בעל דיני
שהרי אמר לו למה לא בחתה גם

לדין על האחי ואזכה בדין תיפטרך
לחלק אותו עם שותפי שמ׳ דאמר
לי מאן פלג לך הילכך כיון שהיכו
יכול לזכות בחלק אם לא סירב עמו
לרי׳ על הכל דריך להשיב לו על הכל
ובפרק שבועת הדיינין האמרתי
בזה הרבה: תיתמר שני שטרות
היוכחין ביום אחד רב אחיר יחלוקו
ושמואל אמר מודה דדייני והילפתי׳
כשמואל ובשטר מכר אז מתכה על
כולה אחת מיורי הבל שטרי הודאות
והלוואות היוכחין ביום אחד חולקין
והכא לא פליג שמואל כרבנן בשתני׳
היו כולן יוכחות ביום אחד ואין שם
אלא מה חולקות בשוה לפי שים
חילוק בין קנין לשעבוד דקנייי מכר
או מתנה כל הקודם בקניין זכה
אבל השיעבוד היכו חל עליו אלא
מחותה שעה שמוכיח מתוך השטר
שאל השעבוד דהיינו מתחרת יום
הכתיבה זכו ביום שנכתב השטר
אין הוכח בו מתי התחיל השיעבוד
בבקר או בערב והחרכתי לעיל ב
בפרק הכותב חיישי׳ דרמי בר חמא
בכפרא כתבינהו לכתבה לרמי בר
חמא לאורתא כתבין לשר עוקבא
בר חמא בתתנת בריה בשטר אלא
קניין הוה ולא נודע למי נמכר ם
שטרא תחלה ואין זה עובדא דפרק
מי שמת דהתם מתנת שכיב מרע
הוה אתא רמי בר חמא לקמייה דרב
שמת ואוקמה בנכסים אתא מר ע
עוקבא בר חמא לקמיה דרב נחמן
ואוקמה בנכסי אתא רב שמת ל
לקמייה דרב נחמן אמר ליה מלו עבד
מר הכי אמר ליה ומר מאי טעמא
עבד מר הכי אמר ליה משום דקרים
לכתיבה ומקתמ׳ כיון שנכתב תחלה
גם נמכר תחלה כי היה ירא מלחזיו
מיקדמנו אמר ליה אלו בירושלים
יתבינן דכתיבי שעות והוחיל ואין
כיכר זמן הכתיבה בשטר לא תלינן
המפירה בכתיבה אלא מאי טעמא
עבד הכי אמר ליה משום דדייני ד
אלא כמי משום דדייני אמר ליה חדא
דאלא דייני ומר לאו דייני ועוד
מעיקרא לאו בתורת הכי אתית לה
קבלה בידנו דמשום דדייני דוקא במקרקעי בריין מוחזקי דהא רב
שמת גברא רבה הוה ואמר ליה רב נחמן מניין לעשות משום דדייני
וכרא דרבי מטלטלי נמי מיירי משום
דדייני כי החיא דלכתן אמרו מה ם
מירכ׳ מלים יפתה וקרי לי בפמיעתי׳
משום דדייני וכרא׳ לי דרבינו מכחל
קאמר בשום דדייני הכא לפני ם
הדיין אבל התם דמלים עליו היה
מוטל לעשו׳ משום דדייני: הכתם תרי
שטרי דאתו לקמיה דרב יוסף חד
הוה כתב בחמשה בניסן ואחר הוה
כתיב בניסן סתם חוקמין רב יוסף
להוה דחמשה בניסן בנכסי אמר
ליה תיוך ואכא אפסיד אמר ליה את
ידך על התחתונה אימר בר תמניה
ועשרים בניסן את לכתוב לי מר

פירחא

אתה לפיכך אם לא היה בתריכה ם
לו לחזור על בעל דין ודין ולומ לו
חיכי תודה בכל מה שטענ׳ שותף ם
אלי לפיכך יכול כתבע לעכב ולומר
לו אין דין עמי בחלקך אלו הבא ם
הרמאה מהרי ממון מניפס בידי
ומניכ׳ בעלי דיכי ולמחר יבא אחיך יב
לו שותפך ויתבע גם הוא וכתב
בסוף פרק אעפ אמר רב הונא שני
אחין לו שני שותפי׳ שים להן די׳ עם
אחד מן בני העיר והלך אחד מהן
והלך הנשאר לרון עמו מעפיו ק
קיימין כחילו עשאו אליה אבל אם
יפנו בעיר כריכין מניהם לבוא וכל
דזהו דלא כמיימוני ורחובן ומעמין
אלו על הסוס ואחרי כן בא שמעון
ברמו׳ ראובן ושיתף את לוי והשניר
את ביתו להשים הסוס בתוכו ולית
מספוא על הסוס ואת הסוס זראובן
חומ׳ לא שיתפתי את לוי ואל לו עלי
לאו כל כמיניה דראובן אלא ם
אליחותייהו עביד כראמרי הכ׳ כיון
דאיתיה בתתא חיבני ליה למיתיה
והכ׳ אלמתן שותפין בסוס ויחלוקו
בשוה ההפקר ואע״ג דאת אמר הכא
אתיה מעכון אל לוי ולא אמר הכא
אבר המעכון חברו מעותין:

ועוד האריך מרדכי

ורב כתב בשם תשובת הגאון אע״ג
דקיימת לן כשמוש בדיני כאן הלכה
כרב דקיימת לן שמוש המוטל בספק
חולקין ובירושלמי גרסינן מתניתין
אליבא דשמואל דתנן מי שהיה
נשוי אלמ נשים ואין שם אלא מנה
חולקות בשוה וכאן אמרינן עודה
דדייני: מרדכי

רחי אית בה קנין הוה קיימא בידה
דמאן דקדים אפי׳ חדא שעה דהא
קיימ׳לן דקנין חיכו חוזר לאח׳ אפילו
עשוקין בחותה ענין וכן כתב
במיימוני וכן במ״ב עש״ה:
מרדכי

כתב רבינו חננאל זכרונו לברכה
מעשה בשני שותפין שהיו מקרקעי ודווקא בריין מוחזקי דהא רב
שמת גברא רבה הוה ואמר ליה רב נחמן מניין לעשות משום דדייני
וכרא דרבי מטלטלי נמי מיירי משום
דדייני כי החיא דלכתן אמרו מה ם
מירכ׳ מלים יפתה וקרי לי בפמיעתי׳
משום דדייני וכרא׳ לי דרבינו מכחל
קאמר בשום דדייני הכא לפני ם
הדיין אבל התם דמלים עליו היה
מוטל לעשו׳ משום דדייני: הכתם תרי
שטרי דאתו לקמיה דרב יוסף חד
הוה כתב בחמשה בניסן ואחר הוה
כתיב בניסן סתם חוקמין רב יוסף
להוה דחמשה בניסן בנכסי אמר
ליה תיוך ואכא אפסיד אמר ליה את
ידך על התחתונה אימר בר תמניה
ועשרים בניסן את לכתוב לי מר

במקום

טירחא מחייר ואילך לחתר ליה מכי
חתר לך לחת בר חר מכיסן והנחתי
לך מקום לגבו ממנו מלי תקנתיה
טו ו ליכתבו הרמלה להדדי: מי שהיה
כתוב בתנאי נכסי ומכר את שדהו וכתב
הרחמנה לנוקח דין ודברי אין לי
עתך הסנייה מוכיחה מיד הנוקח
והרחמנה מיד הסנייה והנוקח מיד
הרחמנה וחוזרו חלילה עד סיעם
כפרים ביניהם וכן בעל חוב וכן
הסה בעלת חוב וכי כתבה לו מלי
הוי והתניה האומר לחבירו דין ו
ודברים אין לי על שדה זו ואין לי
עסק בה וידי מסולקות היתיבה לה
חת כלו הכה במלי עסיקין כשהקנו
מידה וכי קנו מידה מלי הוי תימת
נחת רוח עשיתי לבעלי מי לה תקן
לקח מן הגים וחזר ולקח מן הגם
מקחו בטל אמת יכולה היא שתאמר
נחת רוח עשיתי לבעלי ופריק רב
הסי מתניתין דקתני הנוקח מוכיח
מיד הרחמנה ולא מצי למימר נחת
רוח עשיתי לבעלי בשני לקוחו לאחר
לא כתבה ולאחר כתבה דאמריב לה
הם לימת דנחת רוח עברת תקנת
חיבעית לך למיעבר כדתניא כתב
לרחמן ולא חתמה לו לשני וחתמ
לו ליברם כתובת ותניתי דקתני
לקח מן הגים וחזר ולקח מן הגם
מקחו בטל בחר לוקח דליב למימר
יז הכי וכן הילכתא: חיבעית להו
לימתרוף בני חרי מהו דליטרוף
ממשעבדי תת שמע כתבה לרחמנ
ולא חתמה לו לשני וחתמ לו ליברם
כתובתה דברי רבי מאיר ורבי שלמ
דעתך לימתרוף בני חרי טרפת
ממשעבדי נהי דליברם כתובתה
משני מרחמן מיה תינבי אמר רב
כחתן בר יצחק מלי ליבר כתובת
כמי משני אמר רבה מתי תמובות
ברבר אחד דאבדה כתובת לגמרי
משמע ועור תניא לוה מן האחר
ומכר נכסיו לשני וכתב בעל חוב
לנוקח אני דין ודברים אין לי עמך
אין לו על לוקח רחמנן כלום משני
מיכול למר לו הנחתי לך מקום לגבות ממנו אתם חייבו דאפסיד הנפסיה
פירם רבי וכולה רבה קאמר לה ודאי לפיניית דרב נחתן בר יצחק ובין
בעל חוב ובין אשה חייבו דאפסיד הנפסיה ולא נהירא לרבינו תם זכרונו
לברכה דהוה ליה למימר אלא פירם רבינו תם דפירוקא דרב נחתן הוא
והכי פירושה אתם בעל חוב חייבו דאפסיד הנפסיה דידע דסופו לגבות
ואפי הכי כתב לה הילכך לא גבי מרחמנן אבל אשה ליכא למימר כולי האי
חייבי דאפסיד הנפסיה דהא באשה אכתב לו לא היתה עדיין רחויה לגבות
בבורר אלא נתנה כתובה לגבות מחייב וכן פירם רבינו חננאל זכרונו
לברכה וכתבה מקומות בהלכם לה חם לפנויי אלא אחד מן הקונטרוסין וגם
קמייתא חייבה פירכא כל כך דרב נחתן לא אמרה אלא לגמרי ומיגיה דפתעת
אלא כרבינו חננאל ורבינו תם וכן עיקר והילכתא לימתרוף בני חרי טרפת
ממשעבדי וכן בעל חוב תנא וכל בעלת חוב ומני לקוחות וכן אשה בעל
חוב ומני לקוחות:

הדרן מי שהיה נשוי

אלמנה

ניזונית מניכסי יתומים מעשה ירושלים בלהם וחייבן א
חייבין בקבורתה יורמיה יורמי כתובתה חייבין
בקבורתה אחר ממונא מכירת אלמנה לעצמה
מלי טעמא אמר רבן מכירת אשה לבעלה מסן דאלו תיהוי לה חובה מני
תיהוי להו חובה אמר ר' יוסי בר חנינא כל מלאכות שהאשה עושה לבעלה
אלמנה עושה ליורשין חוץ ממזיגת הכוס והצעת המיטה והרחצת פניו ידיו ב
ורגליו: תניב כל מלאכות שהעבד עושה לרבו תלמיד עושה לרבו חוץ
משהתירו לו מנעל והנעלת לו מנעל אמר רבה לא אמרו אלא במקום שאין
מכירין אותו אבל במקום שמכירין אותו לית לן בה אמר רב אפי במקום
שאין מכירין אותו לא אמרן אלא דלא מנח תפילין אבל מנח תפילין לית לן
בה תניב חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל המוכע תלמידו מלמדו מוכע חכמ
מינו שנאמר למען מרעהו חבר רב נחתן בר יצחק אמר לא פורק מינו ג
ירושת שמיס שנאמר ורחת שרי יעזוב: אמר רבי אלעזר אלמנה
מטלטלין במזכותיה מה שמקבלת תפסה וכן כי אתא רב דימי אמר משמיה

הגהה

דרבה בלתו אל שבתאי מתפסה דסקיל מלילה מעות ולא היה כח בחכמי
להוציא מידה אמר רבינא לא אמרו אלא למזכות אבל לכתובה משקינן
מינה מתקיף לה מר בר רב חסי מאי שנא כתובה דמשקרקעי ולא
מטלטלי מזוני נמי משקרקעי ולא מטלטלי אלא מאי דתפסה תפסה
אמר ליה ר' יעקב בר נפתלי לרבינא הכי אמרינן משמיה דרבה כותבין
והחידוש דאתקינו רבנן כתובה אפי במטלטלין כיון דמזוני תנאי כתוב
ניכהו ותנאי כתובה ככתובה דמו ניזונת נמי ממטלטלי בין מתפסה
בין אלא תפסה ירושלמי אלמנה מתפסה אלא זון במזונותיה אין
מוציאין לותה מידה מהו למימר לה הוי מסבירך תלמידי דרבי יוכה
אחרי אמרי לה הוי מה מסבירך אמר לון רבי יוסי בר בון מכיון שים לה
ליסבב בשוק אפילו הוי מה מסבירך לא אמרינן לה ורבינו כתב לרבינו
משון אחיו מה מכתבת אחי דאמר מתפסה למזונותיה כל מה מתפסה
יכולה לעכב אפי כמה וכמ מההיא דפרק אלמנה ודירושלמי לפי זה לא
מבקת חיי לכל בריה נמיס גבירות ומולטות במשון בעלי ויש להן בני
קטנים יקחו כל המשון ולא יתבעו לעולם כתובה ויתפסו הכל בשביל
מזונות וכן נמיס מחינן בגבירות אם ים מטלטלין הרבה בתוך הבית או
כסף וזהב יקחו הכל אלא ים לפרש הה דקאמר התם ר' יוסי בר בון אמר
מכיון שהיא עתידה ליסבב בשוק אפילו הוי מה מסבירך לא אמרי לה
מתוך לשונו משמע דווקא בסבילו מסופו ליסבב הא אין מסופו ליסבב
אמרי לה הוי מה מסבירך אלא בגרון זה שלקחה הכל ואינה עתידה
ליסבב בשוק אמרי לה הוי ומופיקין מידה כל המותר על מזונותי לפני
עשר חדש כי יותר אין רואין פיסחר בידה מתה מרווי בעשר חה לאחר
בקרקעות ובהא מיעורא אמרינן מה מתפסה תפסה ואלא זון דקאמר
לאו דווקא הי כמי בעשרה מרווי לכך בעניס עשר חדש הי כמי נרחה
מתפסה תפסה רווי לומר אפילו ביותר מעניס עשר חדש ובלבר
תפסה

מתפסה פחו׳ מכדי כתובת אשתו׳ ליגבע על כתובתה לבל יהם תפס׳ יותר מכדי כתובתה פתיר אומר ליגבע על כתובתה לה והה דקתני׳ אחוי מה מביאך לה תאריכין היינו היכ׳ דיניע לן אלא תפס׳ כדי כתוב׳ לפי שאומה ליגבע לבל תי לה י דיעינן כמה תפסה לה ולכאור׳ הם היכה תובעת מזונותיה תחר כך ואומר מכבר הכלה כל מה שתפס׳ לה היו דנין אות׳ עד שתגבע כמה לקחה עד כאן דברי רבינו מאיר כת הפת לפי דבריו לחרי שהיתומי׳ אומרים שתפסה יותר מכתובתה היה נמו להסביעה תחכם לפי דברי רבינו שמעו׳ לחיו אין מכחלק עליו לפי׳ בתפסה יותר אין להסביעה וכן שמעת׳ מדברי הרמב׳ם זכרונו לברכ׳ שכתב שתהא שתפסה מטלטלין כדי

מזון אין כאן שתפסה שתייב כאן שתפסה אחר שיהא לפילו תפס׳ ככר זהב אין מוכיחין שיד שהיא כיזונית כמה שבידה עד שלא יהא לה מזונו׳ יותר או שתות ויקוו היורשין את הפחר וכו׳ ואחרי שכתב לפילו ככר זהב שמע מינה דמבידה ליה דתפיסה למזונות שהיא לפילו ביותר מכתובתה ולא שמעינן מינה ופשט הירושלמי דקאמר הילף זה ובתרא דיון דקאמר דסקיל מעות שמעת כמי הכי דאפילו טובא יותר מכדי כתובת לא שמעינן מינה ושמעת הוי מסוס דלא ידעינן כמה תהיה וכמה תצטרך למזונות כי סתם ואבר מהן או סתם תחלה ותצטרך לרפואה אין לה קבבה שהיא בכלל מזונות וכיון דאף אם תפסה למזונותיה הרבה יותר ממזונותיה לא שמעינן מינה אם כן למה היה לנו להסביעה הסתם הרי לא שכיח מכוח כיון דאף בזו שבעין ולא שלמיך כשבעין וכופלך לבל בכדו׳ זה שכיח זו למה לה ליסול ולא לפטר מעכשיו לחכם אם לחר זמן תחת׳ שכלו כל המטלטלין שתפס ותבוה לתבוע מזונות לא יהבינה לה מידי עד שתגבע אלא שאחר בידה ממה שתפס׳ ולא נתנה ולא בזבזה כלום דבהא מורה הרמב׳ם זכרונו לברכה שכתב הלכך שכתב אבית דין לתבוע מזונות יש מי שהורה שאומרים לה מזונות ואין מסבירין הותה ואין רואין לשומה זו שאמרו לפילו אם תבעה בתחילה אפילו כי תחת לאחוקי מזוני מיתמי גרחה לי דכל כהאי גוונא שכיח תמון היתומים יותר מן הראוי להגבות בבית דין בשעה שתחת דהיינו כדי מזון שלמי יום מודו כולי עלמ׳ דלא יהבינן לה עד שתגבע כי כריך לתת טעם מהי שכח למזוני דלא מ שכיחין לה שמוה דשופה עתידה ליגבע על כתובתה אף על פי דשמא לא תבוה לעולם לידי ניבוי כתובה ובשלר דוכתי לא אמרינן הכי שהרי שפיטרוה ואוהבין שכשבעין שלא בטענה אי בעו מסבעי שהדרי כל זמה ולא אמרינן יתתין עד לבסוף ואז יגבע על הכל אלא כדאה דהיינו טעמא גבי אשה דהי ידע שעתידין להסביעה על מזונותיה בימי מיבר שלמזונותיה שהיא יושבת לבבורו סויא לה קסטה תעייקר בהדי בעלה ואין אדם דר עם אחם בבפיפה אבל בנדון זה שרגילים לדבר ורואי לחומר לפי שתפסה ממון היתומים והיה רואי להסביעה מיד אלא שהיינו שבועה כיוצא בזו כדפרישית לעיל מכל שקום ודאי אם תתבע מזונו׳ אחר כך ראוי להסביעה לכולי עלמא עד כאן דברי רבי מאיר ומתוך דברי הרמב׳ם זכרונו לברכה משמע שפסק כתלמידו דרבי יוסה דאמרי לה הוי אם רבינ׳ ד וכן מיפתבר ׃ אמר רבי שמוא רבי יוסי בן זימרא שלמה שפהתה שתים ושלש שנים ולא תבעה מזונות אינה אשת שתים אינה אשה מיבעיא לה קשיא כאן בעשיר אלא כאן בעניה אלא כאן בבינונית הילכך לה אינה אשת שתים אינה אשה ומיבעיא לה קשיא כאן בעשיר אלא כאן בעניה ואפילו הכי אינה אשת שתים עד שתחא עשיה ועניה ואפילו רבי שמעון בשם ר׳ יוסי בן זימרא בשלה לוקה ואין בידה אפילו כח לוה׳ אם אינה בידה שכבר מסכון גובה אפילו למאן דאמר שאין לה אמרן שאין למפרע אבל להבא

ה אית לה ׃ בעי רבי יוחנן יתומי׳ אומרי׳ כתבו לה מזונות עד היום הזה אית לה כטלתי ולא שהתה עדיין אתי שפלגו שניט על מי להביה ראיה נכסי בחזקת יתומי קיימי ועל האומר להביא ראיה הוא דיל׳ שלא בבי דין ועל היתומים להביא ראי׳ דלא כיון דאיכא למיכור שלא בבי דין ועל היתומים להביא ראי׳ דלא כפי רבי שפירש כתבו לה מזונות שנה הבאה דהא פשיטא דעל היתומי׳ להביא ראיה דהא רבי יוחנן הוא דאמר בפ׳ק דבבא מציעא הטוען אחר טענת בית דין לא אחר כלום ואפי׳ אחת ליה דרבי יוסי׳ אומרה הכי דאי

ואפי׳ הגדיל והכי פירושה לה אמרן אלא למזוני מפני חיי שפם אבל לכתובה אפילו לאחר שנים בע׳ דאי דיכא לגבות ממקרקעי אם תפסה מטלטלי מפקינן מינהו כת׳ רבינו ברוך זכרונו לברכה ברורתי זה הפשק תמהתי ואמרתי הא החיבי׳ מפתעברי מטלטלי לכתובה ולבעל חוב אחרי לה מהניא תפיסה לאחר מיתה ואומר אני דשמא היינו טעמ׳ דיריה מפום דאמרינן פרק הכותב דלא מהניא תפיסה אלא היכא שבוררין ומוכחי ברשות הרבים או בשיטה אפילו לרבי טרפון דאמר תפיסה דלאחר מיתה מהני והילכך כשהנכסים מוכחין ברשו׳ אחת שאת נכנסו בחזקת היתומים ׃

מרדכי

מהימני לומר פרעתי מה הועילו חכמים בתקנתם שתקנו לה מזונות בכל שנה יאמר פרעתי מידי דהוה אכתובה במקום שיש כותבין כתוב׳ דכולי עלמא מודו דלא מהני לומר פרעתי מטעם׳ דפריסית לבל מזונות שעברו מוכח׳ מילתא דקסטה קאמרי מדשתק עד השת׳ וכן מוכח דפשיט׳ מדתני לו דאיירי בזמנו שעברו אף שתני לו זמן שלא היתומי׳ להביא ראיה ניפשך עליה להביא ראיה מדלא תפסה דעליה להביא ראיה אלא בניפשך שתני לו זמן דאיה פרעה לה כתובתה בבית דין דעל היתומי להביא ראיה על מזונות שעברו ׃ בעו מיני דרב שפת מוכר׳ למזונות מהו שתחזור ותטרוף לכתובתה קתיבעי להו בדרב יוסף דאמר רב יוסף לחמלתך רחבין אחריותך לחיתי ובי דינך רחבין אחריותך לחיתי מאי מי אמריב כיון דאחריותך לחמר טרפך או דילמ׳ מבי הלל נהי דאחריות׳ דעלמ׳ לא קבלית עלך אחריות דנפשך מי לא קבלית עלך אלא אם כן שפת תניתו מוכר׳ והולכ׳ עד כדי כתובת ושמך לה עד שתגבה כתובתה מן השתר שם שייר מי לא שייר לה ׃ וכתב רב חפס זל מיהח שתעי דלו׳ לה לזבוני חלק עד כדי כתובה לבל יתר מכדי כתובתה לא וקשיא לן הח דרבסיב בשב דייני גזירות היש שהלכ׳ היא ובעלה למדינ׳ היש ובאת ואמר׳ מת בעלי רבתה ניזונית רבתה נוטלת כתובת אתר ברבני בעלי מתפרנס והולכת עד כדי כתובתה ואוקמת שתוב כשמתו בו שתת ושקבי שם עד כדי כתובה ופרקינן היכי דשפיר חפשם דאמר גרבני ושמעינן מינה דאי לא אמרה גרבני בעלי ניזוני לעולם ותירץ הא דתני׳ מוכרת והולכ עד כדי כתובת לבל יתר מכדי כתובת לא בדלא חפס לה לאיתזני שלא בזבזי דמקרקעי הילכך לית לה לזבוני שלא עד כדי כתובתה והא אחריתי דמפס מינה כתובה בחיי ומיקבי לה לאיתזני לעולם בחיים לאחר מיתה דתני מוכרת והולכ עד כדי כתובת לבל יתר מכדי כתובת לא בדלא חפס לה לאיתזני שלא בזבזי דמקרקעי הילכך לית לה לזבוני שלא עד כדי כתובתה והא אחריתי דמפס מינה כתובה בחיי ומיקבי לה לאיתזני לעולם בחיים לאחר מיתה דתני מוכרת והולכ עד כדי כתובת לבל יתר מכדי כתובת לא בדלא חפס לה לאיתזני שלא בזבזי דמקרקעי הילכך לית לה לזבוני שלא עד כדי כתובתה והא אחריתי דמפס מינה כתובה בחיי ומיקבי לה לאיתזני לעולם בחיים לאחר מיתה

הגה

פרעתי בתמוכתו דהיינו למזונות דמחי דקאי בעי רבי יוחנן פשים ליה הפס מלוי לבל בכתובה אינה בחזקתה עד לאחר שתגבע תדע דלוי למזונות מיירי דתלי רחיית ו השתכה והיתומי בניפשך ולא כיפ׳ שתע מינה וכת רבי ברוך גם על זה תמהתי תמוס דתוספת דמכילתין תניא תלמ׳ שתובת כתובת ויורשי׳ יורשי׳ התקבלת כתובתיך עד שלא ניפשך אין פריכין להביא ראי׳ מנפש׳ עליה להביא ראי׳ ורבינו חפן החזיק דברי רבי וכתב דלא שתבי׳ לברייתא וריבה כתב דתלמיכה כל זמן שלא ניפשך נחשת היא בין למזונו׳ בין לכתובה תעש שתין כתובה בידה נחשת לוש לה כפרעתי כלל או לא ז נפרעתי תלה כך וכך ומוטלת השת׳ בשבוע ואפי׳ יורשי היורשים ורבי פרעינן לבל לאחר שניפשך היכה נחשת על הביתי׳ אם כן שטר כתוב יוכח שתחת ידה ועל המזונו׳ היכה נחשת כלל לאחר שניפשך תעש שטר כתובה יוכח שתחת ידה ׃

עין לקמן בפרק הנושא מרדכי

מתיבי אלמנה ניזונית פרק אחד עשר כתובות כה

מתפסה פחו׳ מכדי כתובת אשתו׳ ליגבע על כתובתה לבל יהם תפס׳ יותר מכדי כתובתה פתיר אומר ליגבע על כתובתה לה והה דקתני׳ אחוי מה מביאך לה תאריכין היינו היכ׳ דיניע לן אלא תפס׳ כדי כתוב׳ לפי שאומה ליגבע לבל תי לה י דיעינן כמה תפסה לה ולכאור׳ הם היכה תובעת מזונותיה תחר כך ואומר מכבר הכלה כל מה שתפס׳ לה היו דנין אות׳ עד שתגבע כמה לקחה עד כאן דברי רבינו מאיר כת הפת לפי דבריו לחרי שהיתומי׳ אומרים שתפסה יותר מכתובתה היה נמו להסביעה תחכם לפי דברי רבינו שמעו׳ לחיו אין מכחלק עליו לפי׳ בתפסה יותר אין להסביעה וכן שמעת׳ מדברי הרמב׳ם זכרונו לברכה שתבע שתפסה מטלטלין כדי

מזון אין כאן שתפסה שתייב כאן שתפסה אחר שיהא לפילו תפס׳ ככר זהב אין מוכיחין שיד שהיא כיזונית כמה שבידה עד שלא יהא לה מזונו׳ יותר או שתות ויקוו היורשין את הפחר וכו׳ ואחרי שכתב לפילו ככר זהב שמע מינה דמבידה ליה דתפיסה למזונות שהיא לפילו ביותר מכתובתה ולא שמעינן מינה ופשט הירושלמי דקאמר הילף זה ובתרא דיון דקאמר דסקיל מעות שמעת כמי הכי דאפילו טובא יותר מכדי כתובת לא שמעינן מינה ושמעת הוי מסוס דלא ידעינן כמה תהיה וכמה תצטרך למזונות כי סתם ואבר מהן או סתם תחלה ותצטרך לרפואה אין לה קבבה שהיא בכלל מזונות וכיון דאף אם תפסה למזונותיה הרבה יותר ממזונותיה לא שמעינן מינה אם כן למה היה לנו להסביעה הסתם הרי לא שכיח מכוח כיון דאף בזו שבעין ולא שלמיך כשבעין וכופלך לבל בכדו׳ זה שכיח זו למה לה ליסול ולא לפטר מעכשיו לחכם אם לחר זמן תחת׳ שכלו כל המטלטלין שתפס ותבוה לתבוע מזונות לא יהבינה לה מידי עד שתגבע אלא שאחר בידה ממה שתפס׳ ולא נתנה ולא בזבזה כלום דבהא מורה הרמב׳ם זכרונו לברכה שכתב הלכך שכתב אבית דין לתבוע מזונות אין מי שהורה שאומרים לה מזונות ואין מסבירין הותה ואין רואין לשומה זו שאמרו לפילו אם תבעה בתחילה אפילו כי תחת לאחוקי מזוני מיתמי גרחה לי דכל כהאי גוונא שכיח תמון היתומים יותר מן הראוי להגבות בבית דין בשעה שתחת דהיינו כדי מזון שלמי יום מודו כולי עלמ׳ דלא יהבינן לה עד שתגבע כי כריך לתת טעם מהי שכח למזוני דלא מ שכיחין לה מאמר שעתידה ליגבע על כתובתה חף על פי דשמא לא תבוה לעולם לידי ניבוי כתובה ובשלר דוכתי לא אמרינן הכי שהרי שפיטרוה ואוהבין שכשבעין שלא בטענה אי בעו מסבעי שהדרי כל זמה ולא אמרינן יתתין עד לבסוף ואז יגבע על הכל אלא כדאה דהיינו טעמא גבי אשה דהי ידע שעתידין להסביעה על מזונותיה בימי מיבר שלמזונותיה שהיא יושבת לבבורו סויא לה קסטה תעייקר בהדי בעלה ואין אדם דר עם אחם בבפיפה אבל בנדון זה שרגילים לדבר ורואי לחומר לפי שתפסה ממון היתומים והיה רואי להסביעה מיד אלא שהיינו שבועה כיוצא בזו כדפרישית לעיל מכל שקום ודאי אם תתבע מזונו׳ אחר כך ראוי להסביעה לכולי עלמא עד כאן דברי רבי מאיר ומתוך דברי הרמב׳ם זכרונו לברכה משמע שפסק כתלמידו דרבי יוסה דאמרי לה הוי אם רבינ׳ ד וכן מיפתבר ׃ אמר רבי שמוא רבי יוסי בן זימרא שלמה שפהתה שתים ושלש שנים ולא תבעה מזונות אינה אשת שתים אינה אשה מיבעיא לה קשיא כאן בעשיר אלא כאן בעניה אלא כאן בבינונית הילכך לה אינה אשת שתים אינה אשה ומיבעיא לה קשיא כאן בעשיר אלא כאן בעניה ואפילו הכי אינה אשת שתים עד שתחא עשיה ועניה ואפילו רבי שמעון בשם ר׳ יוסי בן זימרא בשלה לוקה ואין בידה אפילו כח לוה׳ אם אינה בידה שכבר מסכון גובה אפילו למאן דאמר שאין לה אמרן שאין למפרע אבל להבי

ה אית לה ׃ בעי רבי יוחנן יתומי׳ אומרי׳ כתבו לה מזונות עד היום הזה אית לה כטלתי ולא שהתה עדיין אתי שפלגו שניט על מי להביה ראיה נכסי בחזקת יתומי קיימי ועל האומר להביא ראיה הוא דיל׳ שלא בבי דין ועל היתומים להביא ראי׳ דלא כיון דאיכא למיכור שלא בבי דין ועל היתומים להביא ראי׳ דלא כפי רבי שפירש כתבו לה מזונות שנה הבאה דהא פשיטא דעל היתומי להביא ראיה דהא רבי יוחנן הוא דאמר בפ׳ק דבבא מציעא הטוען אחר טענת בית דין לא אחר כלום ואפי׳ אחת ליה דרבי יוסי׳ אומרה הכי דאי

ואפי׳ הגדיל והכי פירושה לה אמרן אלא למזוני מפני חיי שפם אבל לכתובה אפילו לאחר שנים בע׳ דאי דיכא לגבות ממקרקעי אם תפסה מטלטלי מפקינן מינהו כת׳ רבינו ברוך זכרונו לברכה ברורתי זה הפשק תמהתי ואמרתי הא החיבי׳ מפתעברי מטלטלי לכתובה ולבעל חוב אחרי לה מהניא תפיסה לאחר מיתה ואומר אני דשמא היינו טעמ׳ דיריה מפום דאמרינן פרק הכותב דלא מהניא תפיסה אלא היכא שבוררין ומוכחי ברשות הרבים או בשיטה אפילו לרבי טרפון דאמר תפיסה דלאחר מיתה מהני והילכך כשהנכסים מוכחין ברשו׳ אחת שאת נכנסו בחזקת היתומים ׃

מרדכי

מהימני לומר פרעתי מה הועילו חכמים בתקנתם שתקנו לה מזונות בכל שנה יאמר פרעתי מידי דהוה אכתובה במקום שיש כותבין כתוב׳ דכולי עלמא מודו דלא מהני לומר פרעתי מטעם׳ דפריסית לבל מזונות שעברו מוכח׳ מילתא דקסטה קאמרי מדשתק עד השת׳ וכן מוכח דפשיט׳ מדתני לו דאיירי בזמנו שעברו אף שתני לו זמן שלא היתומי׳ להביא ראיה ניפשך עליה להביא ראיה מדלא תפסה דעליה להביא ראיה אלא בניפשך שתני לו זמן דאיה פרעה לה כתובתה בבית דין דעל היתומי להביא ראיה על מזונות שעברו ׃ בעו מיני דרב שפת מוכר׳ למזונות מהו שתחזור ותטרוף לכתובתה קתיבעי להו בדרב יוסף דאמר רב יוסף לחמלתך רחבין אחריותך לחיתי ובי דינך רחבין אחריותך לחיתי מאי מי אמריב כיון דאחריותך לחמר טרפך או דילמ׳ מבי הלל נהי דאחריות׳ דעלמ׳ לא קבלית עלך אחריות דנפשך מי לא קבלית עלך אלא אם כן שפת תניתו מוכר׳ והולכ׳ עד כדי כתובת ושמך לה עד שתגבה כתובתה מן השתר שם שייר מי לא שייר לה ׃ וכתב רב חפס זל מיהח שתעי דלו׳ לה לזבוני חלק עד כדי כתובה לבל יתר מכדי כתובתה לא וקשיא לן הח דרבסיב בשב דייני גזירות היש שהלכ׳ היא ובעלה למדינ׳ היש ובאת ואמר׳ מת בעלי רבתה ניזונית רבתה נוטלת כתובת אתר ברבני בעלי מתפרנס והולכת עד כדי כתובתה ואוקמת שתוב כשמתו בו שתת ושקבי שם עד כדי כתובה ופרקינן היכי דשפיר חפשם דאמר גרבני ושמעינן מינה דאי לא אמרה גרבני בעלי ניזוני לעולם ותירץ הא דתני׳ מוכרת והולכ עד כדי כתובת לבל יתר מכדי כתובת לא בדלא חפס לה לאיתזני שלא בזבזי דמקרקעי הילכך לית לה לזבוני שלא עד כדי כתובתה והא אחריתי דמפס מינה כתובה בחיי ומיקבי לה לאיתזני לעולם בחיים לאחר מיתה דתני מוכרת והולכ עד כדי כתובת לבל יתר מכדי כתובת לא בדלא חפס לה לאיתזני שלא בזבזי דמקרקעי הילכך לית לה לזבוני שלא עד כדי כתובתה והא אחריתי דמפס מינה כתובה בחיי ומיקבי לה לאיתזני לעולם בחיים לאחר מיתה דתני מוכרת והולכ עד כדי כתובת לבל יתר מכדי כתובת לא בדלא חפס לה לאיתזני שלא בזבזי דמקרקעי הילכך לית לה לזבוני שלא עד כדי כתובתה והא אחריתי דמפס מינה כתובה בחיי ומיקבי לה לאיתזני לעולם בחיים לאחר מיתה

הגה

פרעתי בתמוכתו דהיינו למזונות דמחי דקאי בעי רבי יוחנן פשים ליה הפס מלוי לבל בכתובה אינה בחזקתה עד לאחר שתגבע תדע דלוי למזונות מיירי דתלי רחיית ו השתכה והיתומי בניפשך ולא כיפ׳ שתע מינה וכת רבי ברוך גם על זה תמהתי תמוס דתוספת דמכילתין תניא תלמ׳ שתובת כתובת ויורשי׳ יורשי׳ התקבלת כתובתיך עד שלא ניפשך אין פריכין להביא ראי׳ מנפש׳ עליה להביא ראי׳ ורבינו חפן החזיק דברי רבי וכתב דלא שתבי׳ לברייתא וריבה כתב דתלמיכה כל זמן שלא ניפשך נחשת היא בין למזונו׳ בין לכתובה תעש שתין כתובה בידה נחשת לוש לה כפרעתי כלל או לא ז נפרעתי תלה כך וכך ומוטלת השת׳ בשבוע ואפי׳ יורשי היורשים ורבי פרעינן לבל לאחר שניפשך היכה נחשת על הביתי׳ אם כן שטר כתוב יוכח שתחת ידה ועל המזונו׳ היכה נחשת כלל לאחר שניפשך תעש שטר כתובה יוכח שתחת ידה ׃

עין לקמן בפרק הנושא מרדכי

דבלחו גילוי דעת לכן מהרי דלהכי
לישנא דמתני' דלעיל
ולקח מן החים והז' ולקח מן החסה
דלעיל והכותב כל נכסיו לאשתו לא
עשתה אלא לפטרופא בעלים כותבין
ומביא מרע מפת כל נכסיו לאחרי'
בפרק מי מתת והיינו דמפיק מפת
בנו ועמד וכתב כל נכסיו לאחרים אמר רב מנשי' בירוע מקום היה בנו
קטן לא היה לוקבל לאחרי' וכן המקדש אחותו בין למאן דאמ' פקדון בין
למאן דאמר מתנה וכן סבלונו וקידושין דהדרי וכן נדרי זרוזין בפ' ארבע
דברים כל אלו לשומדת דמוכח לישנא הילכך לפי גילוי דעת לא בעו לה
בפעת מעשה ולא קורס לכך לבל זבין ולא ליפטריכו ליה זוזי והוו בברית
דזבין נכסי ארעתא למיסק לארעא דיסר' אלא דגלי ארעתי מעיקר וירוע
לכל מלרעת כן הוא מוכר בעינן גלוי דעת בפעת מעשה דלישנא דומרנא
דמוכח כולי האי בלא גילוי דעת דהדבה פעמי' אדם מוכר קרקעותיו ואי'
ירוע למה הוא מוכרו והא דאמרינן הדרי זבינו היינו דווקא לישנא דלא
ליפטריכו ליה זוזי מחמ' דבר שבתוך לאחר כך כגון בכורת דשור דבהדיא
זבינהו לאפרנייהו למיזבן חמי ובסופ' אתו חיטי או שמכר נכסיו לקנות
דבר ירוע וחזרו בהם אותם המוכרין לבל לא חזר בו המוכ' הנכסי' ואין
דומה לקנות אלא שמוכח לקנות לא הדרי זבינו כההי דבפרק החים מקד'
והו' בברית דזבינהו נכסיה דבעא למיסק לארעא דיסר' לסוף לא סליק
אמר רב אמי היבעי סליק היכ' דאמר אי בעי לא סליק היכא דזבינהו היכא
דליתיליה תוכחה בחורת ותו ברישין התם ההוא בברית דזבינהו לנכסי'
דארעתא למיסק לארעא דיסר' סליק ולא ליתדר ליה אמר רבא כל דסליק
דארעתא למיתדר הוא והא לא ליתדר ליה היכ' דאמרי דארעתא למיסק הוא
ואהא סליק ליה: אמנה בין מן המיטולטלין בין מן הקרקעות מוכר שלא בבר
רב הוא אומר מן המיטולטלין מוכר שלא בבר מן הקרקעות לא תמכור את בבר
מפני שאין לה מזונות וכל שאין לה מזונות לא תמכור את בבר הא דאמר
הויה כריכה בר ליתמר עלה בפרק הלו מכיחין אמר רב יוסף בר מכיומי
אמר רב נחמן הויה כריכ' בר' מותחין לבל כריכן בר' הדיוטו' כגון בנדי
מהימני דבקיעי בשולח בשלח מן המיטולטלין מקום מזוני את מן הקרקעות
מלא עולה אמר מקום חיכה רב יהודה אמר לפי שאין לה מזונות אמתנה
שאמרו בבר מהי ביניהו היכא ביניהו ברום דמקום חיכה היכ' מקום שלא
תתבזה ליכא והילכתא כרב יהודה דשמע' דמתני' כוותי': אמר רבה בר
ירמיה אמר מעתה כל מקום שאמרו חכמים מגורשת והיכא מגורש בעלה
חייב במזונות והכי מילי בחיי בעלה אבל לאחר מיתת בעלה ליכא לה:
מכרה כתובתה או מקנתה מכרה לאחר או מקנתה לאחר או מכרה לה
תמכור השאר את בבר וחכמים אומרים מוכר היא ואפילו ארבע וחמשה
פעמים ומוכרת למזונות שלא בבר וכותבת למזונות מכרתי וגרסה לה
תמכור את בבר הא דקתני וכותבת למזונות אפילו לעיל רעיפה טוב קא
משמע לן דלא ליקרו לה רעבתנותא והוא הדין כמי שם לא כתבה אלא
מכדים בתם נאמנת לומר למזונות מכרתי דנכסי בחזקת קיימי ועל
היתומים להביא ראיה כדתני לוי אלמנה כל זמן שלא כפלת על היתומים
להביא ראיה וכר' יוסי דאמר מוכר סתם ובכך כהה יפה ובירושלמי אמר'
ייפו כח דרבי אפי שם בית מלוה בעדים אומ' למזונו מכרתי בית מלוה
בעטר אומר לכתובה מכרתי מתניתין מני ר"מ היא דתניא מכרה כתובת'
ממכתה כתובתה עמתה כתובת' אפותיקי לאחר אין לה מזונו דברי ר"מ
ורם אומר אפי' שלא מכרה את מקנתה ולא ממכתה את מקנת לו את תמכור
אלא בבית דין ולישנא לרם דאמרינן הכא היינו דתניא דתפסה כפי דכספה
מכתובתה אחתי לקמיה דרבא וקא תבע' מזוני אמר להו ליתמי זילו והבו
לה מזוני ליה דאם להא דרם דאמרינן לא אמרינן מקנת בפה ככל כפה
ורייתי לגדולים ספיר' דלף על פי שחייבין לזונה אם רצו היורשין פורעין
לה מותר כתובת' ומלקין אותה אפילו לאכסי גלוי ודבריה על טעם הם
דלא כל אשה תמכו' כתובת' עד שתלוש דיבר ותתפרנס כל ימיה בחסרון
הדיבר: אלא ליה רבא בריה דרבא לרב יוסף מוכר שלא בבית דין כריכ'
אלמנה או ליכא כריכה אלמנה במוכרת לכתובתה קא מיבעיא ליה דאי
למזונות קל כאחין דאי תפסה בפוף ולא תפסה בתחלה והאי בפוף הייכו
בפעת גביו כתובה והא לעיל בפילגי הכותב מוקי רבי ירמיה את דרבי
ממעון דאמר כל זמן שבתובתה יורדין מפרנסין אותה כאן תובע'
כתובת' אין היורדין מפרנסין אותה כאן דאי אמרת אי מיבעי' ליה
ולא מיבעיא ליה בשאוב' כדרי דפשיעא דמפרנסין אותה כאן כתובת' כפר'
השולה אין אלמנה נפרעת מנכסי יתומים אלא בשאובה אלא מיבעי ליה
אחר שמכרה הנכסי שלא בבי דין אם מפרנסין אלא בבית דין או מיבעי
ליה אם מפרנסין אותה אלא זילזלה בנכסים וכן מוכח מדקאמר מיבעי
הכי' דהאי כמי שאוסר לה לזלזל ומיבעי לך הכי' את מיבעי
ליה דאי אמרת אמר רב מדין [illegible] שאוכה לנכסיה לא עמתה ולא כלום

היכי דמי אי דאכי' אמתי לה עמת ולא כלום את לאו הלא אכי' לעמת
הוא הלא עמתה ולא כלום הא לאחר מיה שעמתה לעולם אכי'
דאמרינן לה מאן סט לך כלום מי החזיקך בהלו הנסמים מאין אדם יכול
לזכות בתקח אלא מיד המקבה לו ואין לפרש דשומת ממש קאמר דאע"ג
דליכא ב' מומחין בית דין הדיוטות מיהא ליכא כדאית ב' אלו מפיהות
כדפרי' לעיל ומה שהחזיקו בדהדיוטות ליכא חזק דיוסבי קרנות הן ואינו
את לשומת בעלמא כי ההוא גברא דאפקידו גביה כיסא דיתמי אזל ממה
לנפשיה בארבעה מאה זוזי לסוף חייקור ואקי בפי' מאה זוזי אתו לקמיה
דרב יוסף אמ' ליה מאן סט לך והילכתא כריכה שבוע ואיכא פריכ' אכת'
ואע"ג דאמרינן לברגא ולמזוני ולקבור מזבנינן בלא אכרזקא מסתמא הא
לכל מאר מילי דאלמנה בעינן הכרז ואכן נמי בערכין סוס היתומי אלמי
חס הויין כסבר מוכרן דאי טעו בפחות מפתו מכרן קיים הילכך כריכין
הכרזה אלא להפסיד היתומים אבל אלמנה דתכן אפילו מכרה סוס מכח
ודינר במה מכרה בטל ואין יכול לבוא לידי הפסד ליתומים מוכרת אלא
בהכרז והאי טעמא ליתא דאם כן אפילו אלא יכול הלוקח לומר
לא יוכה זכרונו לברכה מהקילו על האלמנה מתמכור אלא בהכרז מתם
מהקלו עליה למכור אלא בבית דין רב שפט זכרונו לברכ' כתב דאם מכר
האלמנה או נתן בתקח מכיכי יתומים קודם מתבבע מה מעמת עמוי
והבית דיהיה מתחייבין דקתני בהלמ' בין מן היורדין בין מן הנסמוכין
מוכרת אלא בבית דין ואמרינן עלה בגמ' בשלמ' מן הנסמוכין תפו מזוני
ומיירי בשלא נמצאה דאי נמצאה אין לה מזונות אפי' נמצאת עד
מתבבע כתובת בבית דין ומפני מתבעה כתובתה אין לה מזונות והא
דקאמר הכא כריכה שבוע אחר המכירה קאמר דמתבעין אחר המכור'
שבועת כדרי וגם שלא זלזלה במכירה ולא מכר יותר מן הצורך ואע"פ
שהיו שם בית דין הדיוטות בשומ' שמא לא דקדקו כולי האי דיוסבי קרנו
הן: אלמנה שהיתה כתובתה מאתים ומכרה סוה מנה ואמרה סוה ידי
מאתים בתה כתובתה היתה כתובת מנה ומכרה סוה מנה ואמרה
במנה מכרה בטל רבן שמעון בן גמליאל אומר לעולם מכר קיים עד שיהו
שם כדי שתשייר בשר בית תפעה קבין ובגיני כי חפי קא ובדברי ר' עקיב'
בית רובע היתה כתובתה חרבע מאות זוז ומכרה לזה במנה ולזה במנה
ולאחרון יפה מנה ודינר במנה שלו אחרון בטל ושל כולן מכרן קיים
בטול מקח דקרקעות כתבתי בפרק הזהב מהי שנה סוה מאתים במנה
דאמרינן לה את לפסדת סוה מנה במאתים נמי תימא לכה לרבוותי:
אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה כאן שנה רבי הכל לבעל המעות כדתני טן
הוסיפו לו אחת ידידה הכל לשליח דברי רבי יהודה רבי יוסי אומר חולקין
והתניא רבי יוסי אומר הכל לבעל המעות אמר רמי בר חמא אמר ר' יצחק
לא קשיא כאן בדבר שאין לו קבה כאן בדבר שיש לו קבה
הילכך בדבר שיש לו קבה חולקין
בדבר שאין לו קבה הכל לבעל
המעות ומתניתין דבר שאין לו ק
קבה הוא פירוש דבר שיש לו קבה
כגון הפירות שנמכרים במנין ירוע
או שמקבל ידוע או מדה ידועה בכך
וכך אם נתן לו המוכר חותו דבר
ידוע וחזר והוסיף לו אחת יתירה
חולקין ולמה חולק השליח עם בעל
הבית הוחיל ובאתה לו הנאה על
ידי בעל הבית חולק עמו שכל הר
יעקב יפרנ' את רבי' תם על רחובן
שמלא את שמעון לקבל לו מעות
מן הכותי וטעה הכותי ונתן לו יות'
המותר לו והפיב שחולקין אותו
ביניהם דמעות הוו כדבר שיש לו
קבה דאת הוסיף לו אחת יתיר' ר'
יוסי אומר חולקין ושוקלי' לה ברב'
שיש לו קבה וטעמא דחולקין לפי
שבעל המעו' יכול שקבל מעותיו מה
לו בטעותו שלא שלח לשלח דאמרינן
הוחיל ועי מעותיו שלא זה שנתכר
יהיב ליה פלגא והוא הדין כמי גבי
טעות חסכון אלא דאיכא טעמא
לאמרינן גבי חולקין כתו שפירוש רבי' שלא נתכוין ולא לבעל המעות
נתכוין והוי טעמ' לא שייך גבי טעות מקום שכל מקום גם הוי טעמ' פיקר וכו'
דמוחזק ידו על העליונה וחולקין ואפילו אם היה נותן לו מאכר אין הבעלי'
מקפידי' על הגבהת מציאה פש המלא' ראו מצא לאמרי' במוק מי שלא זכה
בו ומוב חזר בו ואמר כל טעות שעל ידי מקח בין שעל ידי מטעה במכיין
שכל לבעל המעות כמתניתין ולא דמי להוסיפו לו אחת דהתם ליכא טעות

ולי תוס׳ דהכל למליה מהרי חס גבב וחס נזל והטעה את הכרי מה דינו על
בעל הבית כו וחפי׳ חולקין לא שייך למימר ולא דמי למאי דטעות דאמרינן
הכל לבעל המעות דהתם הוה סבור מחין המקח סוס יותר מן המעו׳ מקבל
וכן הכל לבעל המעו׳ על מקח זה אבל הכא טעות בעלמ׳ הוא מהכרי ידע
בעך מהוא חייב לו והיתר׳ דבר בפני עצמו הוא כיון גבב לו היתרון תדע
מחס היה רוצה היה תוס׳ לכרי טעית בחשבון ומחזי׳ לו המותר ותימה הוא
לומר מלא היה יכול להחזיר לו וכן נראה עיקר חיבעית להו אמר לפלוגו
זל זבן מחרעא דילי ליתכא וחזול חבין כורא מאי מי אמ׳ מוסיף על דבריו
הוי ולתכא מיהא קני לו דילמא מעביר על דבריו הוי ולתכא כמי לא קני
היב דאמרי הא לא תיבעי לך דודאי לתכא מיהא קני חס ירדה הלוקח אבל
לוקח חיבעי מכי אמ׳ לין חני רוב׳ לקמות אלא כור בחבר כי תיבעי לך דאמר
ליה זבין כורא וחבן לתכא מי אמריכן אמר ליה דטבא לך עברי לך או דילמ׳
מכי אמ׳ ליה לא ניחא לי דליפסו סטרי עלוחי והוה הרי רמבעי ליה חס מכר
כור לפניס אלא אלא שייך למימר הכא דטבא לך עברי לך שיקר הטעם
אלו במאי דאמר ליה לא ניחא לי דליפסו סטרי עלוחי דאית ליה ריעותא
למלא אבל לא בעינן דליהוי טיבותא למלא תדע דמייתי ראיה מהביא
לו בפלם חלוק וכפלם טלית וחתם לא שייך למימ׳ דטבא לך עברי לך מהרי
הניא כל הדינין ונס מדקאי ליה מוסיף על דבריו מכלל דהוסיף על דבריו
ומכרו לפני בני חרס דחס לא מכר אלא לתך מה שייך למימר מוסיף על
דבריו ולא ליפסיטה בהדיא וסוגיין דמעביר על דבריו הוי מטוס דיוקא
דמתניתין דקתני מודה רבי יהודה בקיטנית דמיירי בראייתי ליה מוי פיית
בפלם והייט דאמרי׳ מעביר על דבריו הוי דאי מוסיף על דבריו הוה אפילו
אי אייתי ליה מוה פית בפלם בעל הבית מעל ועור כיון דלא ליפסיט לא
קנה לוקח דאוקי מרייה קמיה ועור דטעב׳ מעליית׳ היא בכולהו
חסם לא ניחא לי דליפסו סטרי עילוחי הכי גריס רבי פפיטה אמר
לאחד ולא לפניס מהי רב הונא אמר לאחר ולא לפני רב חסדא ורבה בר רב הונא
אמרי לאחד ואפילו לפניס אמר לאחר בסתם ולא אמר לו
ולא לפניס מהי רב הונא אמר לאחר ולא לפני רב חסדא ורבה בר רב הונא
אמרי לאחד ואפילו לפניס ואפילו למאה אימא אפילו אמר לו סתמא לא
ליפסיטה בעיין לעיל אי חיים לאחסופי סטרי והיכא פפיט להו לרב חסדא
ולרבה בר רב הונא דאפי׳ אמ׳ בפירוש לאחד דאמרי לאחר אפי׳ למאה ומפרש
רבינו תם דהאי קפידא דאחסופי סטרי לעיל לאו מטוס זילוקא דכלי הוא
אלא מטוס מיטטרך לאחר בכל סטר ומטר לאחר אימא אפילו עדיס ולקיט והכא
היינו כמאה אתיס הסליס דאטרות דליכא תו קפידא אלא באחסופי בעלי
דיוקן סטורת לו אס יכטר היו או למאר לבא עס כניסס לרן ובטורח כי היכי
עלינו יכי אחורי אי מי אימא ליכא לאוקמי כסמכר בסטר אחד וליכא אחסופי
סטרי אלא קפידת בעלי דיוקן כדפרי׳ והיכי דפפיט להו לקמן מאלמנה ממכרה
לזה בחנה ולזה בחנה מכל מכן קא פפיט דאפילו בסני סטרית קנו ורבינו
חננא זל גריס לאחר קפידא בתמא מאי והא דקאמ׳ רב חסדא ורבה בר רב
הונא לאחד ואפילו לפניס ואפילו למאה הוסיר בדבריו לאחד אל גב
דקאמ׳ רב הונא לאחד ולא לפניס קאמרי חיכהו לאחד ואפי׳ לפני׳ חיקלע
רב נחמן לסורא עול לגביה רב חסדא ורבה בר רב הונא אמרו ליה כי היי
גוונא מאי אמר לאו לאחד ואפילו לפניס ואפילו למאה ואף על גב דטעה
אלא אמ׳ להן טעה אלא קאמינ׳ והא מר הוא דאמר אי לוקחה לקרקעו
הני מילי היכא דטעה בעל הבית אבל טעה אלא אמר ליה לתקוני מדרתיך
ולא לעיותי וכן הילכתא ורב אלפס זכרונו לברכה אפסקן בבעיא דלעיל
דמעביר על דבריו הוי והכא אפשיט לאחד ואפילו לפניס קרוב לאחד כמו
שפירש רבינו תם ורב היי גאון זכרונו לברכה בשער שני אל מקח ומכר
אפקן דמוסיף על דבריו הוי מדאמרי׳ אמר לאחר קפידא אתמא
מאי ואפילו לאחד ואפילו לפניס אלמא קיימא לן מוסיף על דבריו הוי
ן והוא שפרש הלי פפיט על דרך מאי הוי עלה ׳ סוס הרייכן שפיחתו סתות
לו הותירו סתות מכרן בטל רבן סמעון בן גמליאל אומר מכרן קיים חס כן
מה לה בית דין יפה אבל חס עמו תברת בקור׳ לפי מכרו סוס מכה בחתי׳
לו סוס אחת׳ במכה מכרן קיים הא דקתני פחתו מכרן בטל ניחא דכתיב
היתומי׳ אבל חס הותירו סתות סנתת׳ לוקח אמאי בטל לא יהא כח יתומי׳
גרוע אלא אחר דאי׳ לוכחה לקרקעו ואתך פירום רבי סמעת דכיון דלגבי
לוכחת יתומי׳ אתריכן מכרן בטל הוא הדין כאי לגבי לוכחת לוקח ולסבירת
זו גם בפלית הדין כן כי היכי דאי טעה אלית ונתלה התקח בטל דאמרי ליה
לתקוני מדרתיך ולא לעוותי הכי נמי חס נתלה לוקח וכן כתב רב האי
זכרונו לברכה דבפלית חס הותירו סתות מכרן בטל ותמיהני למה הזכיר
סתות חס רוסס לרמות הותיר לפיחת חפילו בדיבר כמו דהא קיימא לן פלית
כתלתא והל יוכח זל כתב דחס הותיר הפלית הרי כלוכים דעלמא
מסובר אח מלו וזכה המפלח ביתרון וחס פיחת אמר ליה לתקוני מדרתיך
ולא לעוותי וכל סומת בית דין כמו סהיתומים סומכין עליהם כך הלוקח
סוף עליהם אלא יעמו עול ולא ירחמו ברין והוו בית דין אלוחי אל זו ואלו
הילכך בין פיחתו סתות בין הותירו סתות מכרן בטל אבל בפחות מפתות
מכרן קיים וכן מסתבר אבן היה נראה לנו דאמרי׳ יתומי׳ דהתקח בטל
לך בית דין יכולין לקיים התקח אם ירצו ולהכריח הלוקח להחזיר החוכחה

דכיון מרצו בית דין לבטל התקח הרטות ביד הלוקח נמי לבטלו ומסתבר
הני טעמי דאי׳ מיפוך כח ליתומים טפי מלוקח הא ריע׳ ליתמי ולא זכבי
מיניהו והל׳מכם זל כתב דאס רצו בית דין אלא לבטל התקח ויחזירו
החוכחה מחזירין ׃ חיבעי׳ להו אלית כמאן אמר רבה אמר רב נחמן אלית יז
כדיכין רב סמואל בר בינה אמר רב נחמן אלית כאלמנה והילכתא אלית
כאלמנה אף על פי טעה כל סהו מכרו בטל ממש הא דקתני במתניתין מכרה
סוה מכה וריבר במכה ללו דוקא דיבר הוא הרין בפחות וים מפרשים דיבר
דווקא ולא נהירא כיון דאפילו פחות מכרי חוכחה בטל אין חילוק בין דיבר
לפחות פירש רבינו תם דהאי אלית מיירי כשפחתוהו בית דין אלית למכור
דאי בשלית שפחתוהו בעלים היכי אקאמר רבה אמר רב נחמן אלית כדיכין
הא אמר רב נחמן לעיל אבל טעה אלית לא אמרת פחות מפתות נקנה מקח לא
אמרן אלא דלא סוויה אלית אבל סוויה אלית אמר ליה לתקוני מדרתיך ועור
דבריס האיס מקדם אמר רב נחמן האחין שחלקו לקוחות הן פחות
מפתות נקנה מקח אמר רבה הא דאמרת פחות מפתות נקנה מקח לא
אמרן אלא דלא סוויה אלית אבל סוויה אלית אמר ליה לתקוני מדרתיך ולא
לעוותי אלמא אלית בפחות מפתות בטל מקח הילכך בשלית דיכין
חייבי הכא דחלים כחו ור׳ פירם היין דקאמר הסם אלית אתם מסתע
בסתם אלימות שפשתוהו בעלים והא דאמר רב נחמן לעיל טעה אלית לא
קאמינא דיכינו בטעות פתות כטעות דמתניתי׳ והיינו דקיומין הכי פירום
הא דאמרת פחות מפתות נקנה מקח היינו דאין כדיך להחזיר חוכחה לא אמרן
אלא דלא סוויה אלית אבל סוויה אלית אמר ליה לתקוני מדרתיך לעכיין
זה שבדיך להחזיר החוכחה ומכל מקום המקח קיים והא דאמר רב נחמן
אלית כדייכי היינו לעניי זה דהמקח קיים אבל החוכחה מיהא צריך להחזיר
וכן הדייכין דאין כח בדייכין כלל טפי מאלית דעלמא והל׳מכם זל כתב דאס
טעו בפחות מפתות אלו אלו מחילה כהדיוט וכן מסתבר ופירום רבינו תם
עיקר דיקבעת בעיא זו לתתניתין דסוס הרייכין שפחתו סתות מסתע
דבאלית דייכין חיירי ׃ אמ׳ רב נחמן אמר רב הונא הלכה כדברי חכמי ולית יח
ליה לרב נחמן מה כח בית דין יפה והאמר רב נחמן אמר שמואל יתומים
שבאו לחלוק בנכסי אביהם בית דין מעמידי להם אפיטרופא ובוררין להם
חלק יפה והם הגדילו יכולין למחות ורב נחמן דייקי׳ אלו הגדילו אין יכולין
למחות אס כן מה כח בית דין יפה יים מפרשים הא דקאמר יתומים שבאו
לחלוק דהוה הרין חפילו לא כח אלא אחד דהא ברים הוים מקדם מייתי
לה לחלוקת ארץ ישראל שבחוץ לארץ ומייתו בה כמה יובלי סדים ומייתו אין ראיה גמורה
מהתם דלא אבדינן ממם הנך יתומי׳ כי הוים רעלי מי הריבור היתה חלוקת
הארץ והיו אס חוריס ותומים והגדילו אוכן יכולין למחות ים רוצים לדקדק
מהיכי דיבמות פרק חלוצה כולן זכריס יחלצו עברי בתרומה ואף על גב
דאמרת יבמה עובר זכר ועובר בתיעי זרס הוא דעבדינן תקנתא כדרב
נחמן וכותבין לעובר חלק בנכסים כנגד העבדים אלמא עבדינן תקנתא
דרב נחמן אפילו לא כח כי אס האחד לחלק רומיה דהתם דיכיה עובר
ונס זו היה ראוי בתורה אמר מיכאל עבדים הוים תקנתא גס לעובר מחלוקת
תעלה בכך במה מיכאל עבדים אלו בתרומה מהיו בזול ועור היכא
מהאחר מוחה בפירום אלא לחלק אין ראוי מנעמיד אפיטרופוס לחלוק
בעל כרחו ונס רבינו תם פירש דווקא מכיהם רוצים אבל לאחר רוצה ואחר
היינו רוצה לא ורחה דכל הא מקלה ונהיה היכא מהיכא אלו קטנים
ופריכין אפיטרופוס לעמור בכפיהם הילכך אין חולקין בכפיהם אלא דעת
כולם אבל אס מקצתן גדולים ואומרים אנו רוצים לעבור ולעמור את
חלקינו ואין אנו רוצי׳ שיהיה אפיטרופוס ממונה על חלקינו מילתא דפשיט
היא מסתברא דאמרינן לה אין שומעין להם דלמא יפסיד והם בעבול מחייהם קטנים ולכאור׳
כרחה דמילתא דאמרינן לה אין שומעין לה אין שייך לומר מבאו
לחלוק דאין מעמידין להם אלא בשביל חלוק טובה להם אפי׳ כולן תובעי׳
חלוקה אלא שיקי׳ מילתא דאמרינן אין שומעין להם אלא בשביל
דזוקקין בית דין להם להעמיד אפיטרופוס לקטנים ולחלוק עם הגדולים
ומעמידין כ׳ להם אפטרופוס לחלוק על פיו ובוררין להם חלק יפה בגון
וכמותת כ׳ וכן פירם רבינו תם דאפילו בגון שייך ברירת חלק יפה כגון
אם יש בלם שדות מיטול כל אחד שדה אחת ויהא חלקו במקום אחד ממה
מיטול לכל אחד בלים כל שדה ושדה וכמה עכייו ברירות יש אפילו בגון
וכמותת בית דין כגון בחלוקת וכולם ודרך ואין חולקין בדבר דשייך ביה
גוד או אגוד דאי׳ אחתי רחיק למימר אבל אחתי קריב יכולין למחות ברוחות הוה
ליה למימר יכולין למחות באגוד או אגוד וכן פירם רבינו חננאל זכרונו
לברכה לא קשיא הא דאמרן הא דלא אמרן אי אלא טעו במאי יכולין למחות
ברוחות והלכתא כרב נחמן ׃ אמר רב יוסף אמרלתא דרבן אחריותא יט
חיתמי ובי דינא דבבל אחריותא חיתמי ׃ אמר אמימר מאמיה דרב יוסף כ
בית דין שמכרו אלא בטכרזה כעפה כמי שטענו בדבר מפנה וחוזרין כעפו
ודאי טענו דתפן סוס היתומים מלעיט יוסי ומוס ההקדש מפיס יוסי ומפרישין
בבקר ובערב אי מהיות הוה אמינא אלית אבל בית דין לא קא אמינא אלא
דאפילו בית דין אומרים רב אמי לאמיר מוס הדייכין שפיחתו סתות אי
הותירו סתות מכרן בטל הא מוס במוה מכרן קיים אלו בדלא אכרוה

לה ברחכרת והוא מדקים ברחכרת הוי ריפא בדלא הכרת דקתני סיפא סם
עמו לגרת בקורת לפי מכרו סוה מנה במחתים לו סוה מחתי במנה מכרן
קיים לה ריפא וסיפא כרחכרת ולא קפיד כאן בדברי המכריזי עליהן כאן
בדברים שאין מכריזין עליהן ריפא דקתני פיחתו פחות או הותירו פחות
מכרן בטל ואף על גב דהכרת בדברים שאין מכריזין עליהם לי נמי בשעה
שאין מכריזין עליהן לי נמי במקו שאין מכריזי עליהן כיון דלא הכרזה
בין הכרת בין לא הכרת חד דינא הוא אם פיחתו פחות או הותירו פחות
מכרן בטל אוה במוה מכרן קיים סיפא דקתני אם עמו לגרת בקורת לפי
מכרו סוה מנה במחתי או סוה מחתים במנה מכרן קיים בדברי המכריזין
ובשעה שמכריזין ובמקום שמכריזי דכיון דהכרת עלייהו כרחזי בין פיחתו
בין הוסיפו מכרן קיים והלסון דחוק דקתני אבל אם עמו לגר בקור מכלל
דריפא מיירי בדלא הכרת ויש לומר דאי הוה אמר אבל אם הכריזו הוה
משמע דבריפא לא הכרת אבל להכי תני לגרת בקורת תמו דחוקה דמילת
הוא כשמכריזי מדרך החיוב כותבי פטר הכרזה אבל כשמכריזי בלא מדרך
החיוב אלא שהיה נראה לבית דין כותבין פטר הכרזה לפי
שמי שירצה פטר ההכרזה יחשוב לותם לבית דין טוענין שהכרזו בדברים
שאין להכריז כשאר מוה אלמון דהגרת בקורת ולא קתני אבל אם הכריזו
מודה דרים כמי שיירי בדהכרת שלא פלוג פטר הכרזה מיהו אין הטעם
הגון לחלק בין אם היתה ההכרז מדרך החיוב ובין לא היתה מדרך החיוב
דטעמא דהכרז היא כיון שדקדקו בית דין כל כך בתקון ובפרסום בשעת
זו אין לתלות בה שום טעות הילכך לפי עמו הכרזה בדברים שאין מכריזין
היו טועין מיהא יותר ביה אם הוסיפו לעשות וכי בשביל זה גרע טפי על
כן נראה לפרש דיפא ופיפא בדהכרת כלום דיפא ופיפא תרוי רבעי סוה
ואם לא הכריזו לפילו סוה במוה מכרן בטל והא דאמרי בריפא סוה במוה
מכרן קיים בדברים שאין מכריזין עליהן ולא הכריזו ושאין דברים שאין
מכריזין עליהן העברי והמטרות והמטלטלין ואע"ג דלא מעכברי לבעל חוב
ולפורכי היתומי מוכרין אלא בהכרזה אבל מקום בית דין מעמיס מוכרין
לותו לפרוע חובו לחביהם כי נראה להם טוב לתוכרו מתה מיתכרו קרקעות
מתי טעמא אם עולא עברי אמת ימתנו ויברחו פטרו ומטלטלין אמת יגבבו
מצה שאין מכריזין כי הא דאמרי נהרדעי לברגא ולמזוני ולקבור מזבניין
אלא הכרזת מקום שאי מכריזי כגון נהרדעי דאם רב נחמן מעולם לא עמו
לגרת בקורת אבור מינה מקום דבקיאי בשום אם לקח רב יוסף
בר מניומי לירידי מיפרעא לי מינו דרב נחמן מקום דקרו להו בני לבלי נכסי
בא הכרזקת: אמר רב יהודה אם עמו מטלטלי על יתומי אמין לותו ומוכרין
לותם לשתר ורב חסד אם חביתי מוליכי לותם לעוקי ולא פליגי הא דאמרב
מוקף והא דאמרתן מוקף רב הונא הוה בידי סיכר דרב מפרסי בר חקלאי
יתמי מהיי ער דגלא לף על גב דהוה ביה תביב מייתי זוזי חריפי רביב הוה
בידיה מתרי דרביב זוטי יתמי בר לחתי והוה לידי כמי חתרי הוה מסיק
ליה לם כריך לתת לקמי דרב אמי אמר ליה מהו למיסקליה בהדיה כסקליה
דילמא מיתנים כיסבקי דילמא מיתקיף אם ליה זיל לא עדיף מדידך וכן ראוי
לעמו לכל מי שים בידו מתון יתומי
פיעמה במחתר בית דין ולא פיחתר
מדעת עמתו לפעמה כמו בשלי כי לא
יכא בזה ידי חובתו להפטר מן
החוכם וכן מכירת מטלטלי דיתמי
הכל לפי ראות עיני בית דין וזה
שירצה להם תועלת ותקנת היתומי
להפחותם עד יום הסוק או למכור
בב בג לגלגר יעמו: תנן התם כמי
בערכין שום היתומים שלשים יום
ושום ההקדש שלשים יום ומכרין
בבקר ובערב התקדי נכסיו והיתה
עליו כתובת אשה רבי אלעזר אומר
כשהוא מגרשה ידיר הנאה רבי
מתעון אוסו אינו צריך וכן היה רבן
שמעון בן גמליאל אומר הערב
לאשה בכתובת יהיה בעלה מגרשה
ידיר הנאה ממנו יעמו קונסין על
נכסיו אלו זה ויחזיר זה אשתו והלכ
כרבי אלעזר דחייסינן לקונסין
בהקדש כמו גבי ערב מהי מכח
בבקר ובערב אמר רב יהודה בשעת
פוכחות פועלים ובשעת הכנסת
פועלים בשעת הוכחת פועלים דאי ליכא פועלים דניחא ליה למיחב
להו לפועלים זילו קיימו לה כיהלי ובשעת הכנסת פועלים דניכר ולישיל
למיימיליהו תביה כמי הכי שום היתומי אלמים יום ושום ההקדש שלשים יום

ומכרין בבקר ובערב בשעת הוכחת פועלים ובשעת הכנסת פועלים
אומרים מרה עלמי בשמיה ובמכריה כך קיל יפה ופך יהיו שומה כל
הרוצה ליקח יבא ויקח על מנת ליתן לאשה כתובתה ולבעל חוב בחובו ליתן
לי למיחר על מנת ליתן לאשה בכתובתה ולבעל חוב בחובו ליכא דיחה ליה
באשה דסקלה על יד על ידי ולאו ליכא דיחה ליה בבעל חוב דמיקל בזוזי ואינו
מדקדק בזוזי טבי ותקולי כמו האשה חמר רב חסדא בא להכרית רבוצין
פלגי יום בשני ובחמישי שמי ואע"ג דאמר חמי מר ליומי דהכרזה לא הוו אלא
תלתי ארי יומי כיון דמשכח מילתא שמעי אוכמי: אמר רב יהודה אמר רב אפי
לין מזקקין לנכסי יתומים אלא אם כן היתה ריבית אוכלת בהן ורבי יוחנן
אמר אפי אם היה לאביו של אביו של אביו ריבו או לשטר שיש בו ריבו אמר
כתובת אשה מזוני ורב אפי אמר לך אשה יכולה היא לומר לך רבנן מעשה ידיה
דלא ספקא תנן סוס היתומים פלגים יום בחלי עסיקי חילוף בכח נכרי מי
סיים אלא פשיטא בכח ישראל מי הסקיל רבית מי מבקינן ליה שלא דלא מקיל
רבית ומקדי מזקקין בפלגי רבי יוחנן מוקי לה בכתובת אשה שלא לרב אפי
קטי אמר לך רב אפי ולא יוחנן מי כיחא סבקי מזוני דורחי אף מפרנסי ונקטי
הכרזה דלא ירעינן אי מרוחי אי לא אי תרוחי הא לא קטיל בתובע כתובת
בבל וכרב יהודה אמר שמו דאמר התובעת כתובתה בבל אין לה מזונו
אי אמרי מזדקיקי כמי לא מזדקיקי כיון שכבר חייבו רבותינו כי רחיקנא
לה מעייקי מזדקיקי לה כמי מהמנת אמר לרב אפי קטי לעולם בבל נכרי וכגון
שקבל עליו לרון בריבי יפרעל אי הכי ריבית כמי לא ליקבול כשקבל נמי לא
קבל לו מר ייתר לגבי כתוב לגרושה מנכסי דיתמי אלא רב יהודה אמר ייתר
והא אמר רב אפי אין מזקקין לנכסי יתומי אלא אם היתה ריבית אוכלת בהן ור'
יוחנן אמר אפי אם היה לאביו של אביו ריבו או לכתובת אשה שבו מזוני ורב יוחנן
לא קאי אלא בשאינה דקמפסר מזוני אבל בגרושה לא אלא הכי דייקינן
מאי לאו בשאינה דקמפסר מזוני אבל בעל חוב ומאי לאו אפי אם היה לו
לכתובת אשה שבו מזוני ורב אמר אפי אם היה לאביו של אביו ריבו או לשטר
לא קאי אלא בשאינה דקמפסר מזוני אבל בגרושה אבל בעל חוב ומאי לאו
אפי אם היה לו לכתובת אשה שבו מזוני ורבה אמר אפי אם היה לאביו של
אביו ריבו או לשטר שיש בו ריבו אמר כתובת אשה מזוני ורב אפי אמר לך
אשה יכולה היא לומר לך רבנן מעשה ידיה דלא ספקא תנן סוס היתומים
פלגים יום בחלי עסיקי חילוף בכח נכרי מי סיים אלא פשיטא בכח ישראל
מי מבקינן ליה שלא דלא מקיל רבית ומקדי מזקקין בפלגי רבי יוחנן מוקי לה
בכתובת אשה שלא לרב אפי קטי אמר לך רב אפי ולא יוחנן מי כיחא סבקי
מזוני דורחי אף מפרנסי ונקטי הכרזה דלא ירעינן אי מרוחי אי לא אי תרוחי
הא לא קטיל בתובע כתובת בבל וכרב יהודה אמר שמו דאמר התובעת כתובתה
בבל אין לה מזונו אי אמרי מזדקיקי כמי לא מזדקיקי כיון שכבר חייבו
רבותינו כי רחיקנא לה מעייקי מזדקיקי לה כמי מהמנת אמר לרב אפי קטי
לעולם בבל נכרי וכגון שקבל עליו לרון בריבי יפרעל אי הכי ריבית כמי
לא ליקבול כשקבל נמי לא קבל לו מר ייתר לגבי כתוב לגרושה מנכסי
דיתמי אלא רב יהודה אמר ייתר והא אמר רב אפי אין מזקקין לנכסי
יתומי אלא אם היתה ריבית אוכלת בהן ורבי יוחנן אמר אפי אם היה לאביו
של אביו ריבו או לכתובת אשה שבו מזוני ורב אפי אמר לך אשה יכולה
היא לומר לך רבנן מעשה ידיה דלא ספקא תנן סוס היתומים פלגים

היינו במילי דאכתוהן והקשו לרבויי מיהת דאמרי' בפ' מכנף ארבע' וחמשה גבי סור מל חרם מכנף מעלייתא דאמרן רבי יוחנן אחר מעלייתא דתנן רבי יוסי בר חנינא אחר מעלייתא לפטרופוס והיינן הא מי אחר רבי יוחנן הכי והאמר רב יהודה אחר רב אפי' אין מזקקין לנכסיהן יתומין וכו' אלמא אפילו במילי דיתומי גופייהו אין מזקקי' לנכסיהן ותירץ כיון דהתם חיובא מתילה אחת עלייהו דיתמי אין מזקקי' דכי היכי דבעלמא חייסינן לבררי ולסובר ולא דיינינן במילי דקטנים משום דלכי גדלי תיכהו מפקי וידעי במילי דאכתוהן טפי מינן הכי נמי ודאי חייסינן במזקין לכי גדלי מייתי סהדי לפטורה ממרוהו ממירה מעולה או אלא כעפה מופר כדין וכל אכן אלא היה לנו להעמיד לפטרופוס מתחילה כדי שיתחייבו קטנים במזקין לכל מה שלוו לגרפם ודאי מזקקין וכן כרוכה אחין במעפה יתומי במלחן לומ' אין מקבלין עדות אלא בפני בעלי דין תדע דאמרינן מעמידין לפטרופוס לגבות ולתבוע דאמ' אין מעמידין אם הוחזקו כגבאי מעמידין להם לפטרופוס ומעמידין בפני לפטרופוס ומסרו ליה מועד דכי הדר גדיל מפלג מעליית יתומים או מעליית לפטרופוס וחוזרין וכפרעין מהן לכי גדלי ואי אפשר לעמוד בדין עם יתומים אחרים אלא בפני לפטרופוס אחד ואי אפשר לעמוד בדין עם לפטרופוס אחד אלא בפני שנים מעמידין להם לפטרופוס ומעמידין בפני לפטרופוס ומסרו ליה מועד דכי הדר גדיל מפלג מעליית יתומים או מעליית לפטרופוס וחוזרין וכפרעין מהן לכי גדלי ואי אפשר לעמוד בדין עם יתומים אחרים אלא בפני לפטרופוס אחד ואי אפשר לעמוד בדין עם לפטרופוס אחד אלא בפני שנים מקבלין עדים בפני לפטרופוס ומסרו ליה מועד דכי הדר גדיל מפלג מעליית יתומים או מעליית לפטרופוס וחוזרין וכפרעין מהן לכי גדלי ולא אפשר לעמוד בדין עם יתומים אחרים אלא בפני לפטרופוס אחד ואי אפשר לעמוד בדין עם לפטרופוס אחד אלא בפני שנים מקבלין עדים בפני יתומי דאפטרופוס בעל דין הוא וכן עידי הוא ולפי דיתומי הוא ובמילתא דמזקקין כגון דאמר תנו בין בסדרה זו ומכה זה בין בסדרה אחת ומכה אחת מקבלין עדי הלוו בפני לפטרופוס דהא היכא דמי מזדקקין אחין לפטרופוס והאי דאמרינן עדיו הלוו בפני לפטרופוס והאי דאמרינן במוסר דברים לבני דין הוא מכיון שהעמידו לפטרופוס לגבות ולתבוע כל זה מדברי הרמב"ם ז"ל ורבי' זרחיה ז"ל פירש דאין מזקקין לנכסי יתומים אף במילתא דמעמידין עליה לפטרופוס אחר מעליית אחר לפטרופוס ומסרו ליה מועד דכי הדר גדיל מפלג מעליית יתומים או מעליית לפטרופוס וחוזרין וכפרעין מהן לכי גדלי ולא אפשר לעמוד בדין עם יתומים אחרים אלא בפני לפטרופוס אחד ואי אפשר לעמוד בדין עם לפטרופוס אחד אלא בפני שנים מקבלין עדים בפני לפטרופוס ומסרו ליה מועד דכי הדר גדיל מפלג מעליית יתומים או מעליית לפטרופוס וחוזרין וכפרעין מהן לכי גדלי ולא אפשר לעמוד בדין עם יתומים אחרים אלא בפני לפטרופוס אחד ואי אפשר לעמוד בדין עם לפטרופוס אחד אלא בפני שנים מקבלין עדים בפני יתומי דאפטרופוס בעל דין הוא וכן עידי הוא ומילתא דמזקקין כגון דאמר תנו בין בסדרה זו ומכה זה בין בסדרה אחת ומכה אחת מקבלין עדי הלוו בפני לפטרופוס דהא היכא דמי מזדקקין אחין לפטרופוס והאי דאמרינן במוסר דברים לבני דין הוא מכיון שהעמידו לפטרופוס לגבות ולתבוע כל זה מדברי הרמב"ם ז"ל ורבי' זרחיה ז"ל פירש דאין מזקקין לנכסי יתומים אף במילתא דמעמידין עליה לפטרופוס אחר מעליית אחר לפטרופוס ומי אחר רבי יוחנן הכי והאמר רבי יוחנן אחר מעליית לפטרופוס רבי יוסי בר חנינא אחר מעליית יתומי אחר רבה אפשר דקאי אדר' יוחנן דאמר הלכה כרבי יוסי בר'

קל מחלה להו כי היכי דתיפוק עלה ממ"ח רחיפות ונסי דמחלה כתן ברזל מיהכניסה לו כרי לפלוג בהן יד וכן פירש"י ככפי מלוג לבל לא מחלה סיכלה קרן על נכסי מלוג פלה כך תירץ הרא"ש זכרונו לברכה ליפב דברי רב אלפס זכרונו לברכה לבל רב אלפס לא כתב כן אלא כתב דסכייה ליה לה בלחות על נכסי מלוג בדליקהו לבל ליתכהו אלא לה וכרחה לתרץ דבריו דרב סיתי בר רב אמי דקאמר ממע מיכה מרדב כהנה וכו' סבר דמתמיתין דקתני ולא בלחות מיירי דבליהו בעל ממע ממע ברמכפי בהו וחזיל ממ' סבי קאמר ממע מיכה מרדב כהנה קרנה הוי דאי פירה הוי מאי ליריה הכי לפולו כפירה נמי ליה לה אלא ממע מיכה דקרנה הוי ואי בלהו בעל ממע ממע דרך לביפה בחמה כפירה מפלס והכא קנסוהו ופריך והאמ' רב נחמ' פירה הוי ומפכי דרב נחמן פלוגי כלומר אדרב אמי אבל לעולם רב נחמן כרב כהנה כפירה לי דנכפי כתן ברזל ליה לה מפוס דקנסו לריריה ומוקי מתניתין בנכפי מלוג ובדליהו כגון פבילן הבעל בבת אחת ממכרן והייט דאיכא בין פנייה לחמה כפירה דסנייה ליה לה וחמה כפירה ליה לה דפירה הוי ללובמן ולבלותן על ידי תמחים ויפאיר לה הסחקים אבל לא למכרם ולאכול הדמים דהמתא ודאי קרנה אלא אכיל וחם מתחילה נמחת לחם חיילותית ים לה כתובה אמ"ר הונא חיילותית חמה וחיכה חמה אחכה לחכין גדול חמה גמורים חיילותי חמה סאם הכיר בה ים לה כתובה וחם לא הכיר בה אין לה כתובה ואלמנה לכהן גדול חמה גמור רבין הכיר בה אין לה כתובה ורב יהודה אמר אחת זו ואחת זו חמה וחיכה חמה סאם הכיר בה ים לה כתובה וחם לא הכיר בה אין לה כתובה והלכ' כרב יהודה דתניא כוותי' כנסה בידוע ומכחת בידוע ים לה כתובה כנסה בחזקת אין לה כתובה ורב הונא מתניתין הוא דקתני בחיילותית וקאמר חם מתחילה נסחה לחם חיילותית ים לה כתובה ולא קא מפלוג הכי בלמנה מכלל דחפילו בסחת כמי ים לה כתובה ולא היא כי קתני למלמנה חפלוגתא דחיילותית קאי הילכך למלמנה לכהן גדול גרוסה וחלוכה לכהן הדיוט ממזרת וכתיכה ליפראל בת יפראל לבתין ולממזר חם הכיר בה ים לה כתובה בין מנה ומחתים בין תוספת ים להן פירות ומזונות ובלחות רכיון דאית להו כתובה אית להו תנאי כתובה ומזונות דאית להו הני מילי לאחר מיתה כגון חלה חמע מיכה דקרנה הוי ואי בלהו בעל ממע ממע דרך לביפה בחמה כפירה ליה לה וחם לא הכיר בה אין לה כתובה ועוד דגרסינן בפרק ים מותרו' תנו רבנן אלמנה לכהן גדול גרוסה וחלוכה לכהן הדיוט ים לה כתובה פירו' מזונו' ובלחות והיינו פסולה וולדה פסול וכופין אותו להוציא מכיון מרבני סופרי אין להן כתובה פירו' ומזונות ובלחות היינו כפירה וולדה כשר וכופין אותו להוכי אמר רבי ממעון בן לעזר מפני מה אמרו אלמנה לכהן גדול ים לה כתובה מפני שהיא פסולה וולדה פסול וכל מקום שהיא פסולה קנסו אותו בכתובה ומפני מה אמרו מכיות מרבני סופרי אין להן כתובה מפני שהיא כפירה וולדה כשר וכל מקום שהיא כפירה וולדה כשר קנסו אותה בכתובה רבי יוסי אומ' דברי תורה ודברי סופרי אין כריכין חיזוק והללו דברי סופרי ודברי סופרי כריכין חיזוק רבי חא זו היא מרגילה וזו היא מרגילתו וכבר קיימא לן דהא דקתני דלא יכא ים לה כתובה היינו כשהכיר בה אבל לא הכיר בה אין לה כתובה אלא דוקיא דקתני כשהכי' בה קאמר דמכייה אין לה כתובה וכל שכן בשלא הכי' בה כתב הרא"ב זכרונו לברכה וקשה לי בלאחנה לכהן גדול ולא הכיר בה מאי טעמיה לא דמי לפסי דהא חיכי מרגלא ליה דאיכא הוה ידעה בשפסה ואיכו לא הוה ידע בה וקא מיכסבא ליה הילכך ליקנסה בפנייה לדידה בדידיה דכפסי מלוג לא תפקול ובפסי כתן ברזל דמי לא תפקול דהא אינו לא קנסיכן לי דהא לא ידע דעבד ליפורה ואיכא למימר כיון דפפול זרעה לא קנסיכן לה דפופה ורחי בעי לתיפק מיכיה דלא מרגלא ליה והאי דאיכסבה ליה יבמה תקפה: גרסיכן בכדה בפרק הכו רבנן אלמנה סאין לה ווסת לפורה לעמם ואין לה כתובה ולא פירות ולא מזונות ולא בלחות ויוסי ולא יחזיר עולמית דברי רבי אליעזר רבי חביכא בן לקטיגנום אומר מפני שבני עריס והן עוזתיה ותיקונין שאם תמחם פעם ראשונה ונמייח ופלוגתא בעריס ומתכה דם בעד פלו או פלה בכל פעם ופעם הרי הן פיוחיה מחוזקה כדה כל ימיה ויוסי ניחא בלא כתובה ואין לה לא פירות ולא

הנושא

מזונו' ולא בלהו דלאו בת תמחים היא דלא חזיא לבילה ולא יחזיר עולמית ואע"ג דהדר ליתקן דאי אחדת יחזי זימכין דאחלה ומיכסבא ומיתקנא ואמ' לה אי הייתי יודע מכן הוה לפילו היו מותכין לי מאה מנה לא הייתי מגרסך ומכחת נט בטל ובכי' תמיריך ואם תמחה בפני עדי אחר לו ואחד לה פלמה פעמי ולא כמכה דם באחד מהם הן תיקוניה והרי היא ככל הנפים אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבי חנניה בן אלטיגנום:

הדרן עלך אלמנה

הנושא

את האמה ופסק עמו מזון את בתה חתם פניס חייב א לזונה חתם פני שיפאיר לאח ופקדה עמו מזון את בתה חתם פניס חייב לזונה חמשה פניס אביך לא יאמר הראשון לכתובת אבלי לזונה את מוליך מזונותיה למקום שהיא אמה וכן לא יאמרו פניהם הרי אלו זכאים אותה כאחד אלא אחד זכה ואחד נותן לה דמי מזונות כיצד הבעל חייב במזונותי והם כותבי לה דמי מזונות מתו בנותיהן כיצד מבני חורי והיא כיוצא מכאן שמעבדי' מפני שהיא כבעל חוב הפקדון היו כותבין עמ' מזון את בתך חמשה פני כל זמן שאת עמי ירושלמי תכא חתם פניס הראשונות בין ביקר בין בזול היה ביקר והוללו אם הוא גרס נותן ביקר ואם היא גרסה נותן בזול היה בזול והוקרו בין שהי' גרסה בין שהוא גורס נותן בזול כירוש אם היה המזונות ביקר בחמשה פניס הראשונות ולא נתן לה ואחר כך הוללו אם הוא גרס מעיכב מליתן לה כדין ליתן לה כשעת היוקר אבל אם הראשונות היו בזול אימו חייב למלס ביוקר את דמי אותן פניס כעין שנזל תוספתא כתב לזון בת אפתו ולא בן אפתו הרי אן כבעל חוב והן קודמי לכל אדם לא יאמ' להם אלו ועכו תלוכ ואבדה האמה לבעלה את אן יוכיח ומעלה להן מזונות כתב לזון בת אפתו ומבדה האמה לבעלה מכתבה לה סוכר ופיכת אותו תמזונו' בתה לא הועיל לו כלום מזכין לקטן ואין חבין לו ירושלמי תמן תנינן בן מוקבן דיהוי' ליכי מיכחי קיהווי' יתבן בביתי ומיתזן מככסי ותכי עלה ומתכסן בכסותו מפע' ירי הבת על מי נפמ' תן הדה נפקת הבעל חייב במזונותי' והן כותבין לה דמי מזונות הדא אמרה זכה ומעמה ידיה על בעלה אמ' רבי הדא אמרה המוסק לזון כלתו זכה ומעמה ידיה על בנו ומה מהבי' הירושלמי דאיכא מתניתין דבכן נוקבן לא דמי דמתניתי' בחוב קל הכלס ובגמ' דידן לעיל מפרש בפרק טעמא בפרק הפע והן כותבין לה דמי מזונות ומסתבר דכותבין לה כל מזונות דעלמא ולא לפי ברכת הבי' ולא דמי לאלמנה פלה התכה אלא לזונה בביתו סכך כתב לה אלא תהא יתבה בביתי ומיתזנה מככסי ותכי ובאלמנה נמי כי אתיא בטענת נוקבן לה מזונותיה מפלס כדתנן ואם היתה טוענת מפני שהיא ילדה והם ילדי זנים אותה והיא בבית לביה כל מכן זו שעיקר תנאה היינו אלא בבית אמה מפני שהי' כבעלת חוב פירוש כבעל חוב לגבו אין המוסעבדי' לא כבשאר חוב מקם שאם אתה היינו מפלס ליורשיה והכי איתא בירושלמי חלתה כמי שניפלת אלא כבר אתה הפקדון היו כותבי כל זמן שאת עמי מפתבר אלא נירשה והחזירה כבר כתבטל תנאו ואין לה עליו מזונו' כל זמן שאת עמי מניפוקין או קאמר והכי איתא בירושלמי כל זמן שאת עמי אתה היכה עמו ונתגרשה אתה עמו והירושלמי נראה לי דהיינו לכאן דלא אמרי בהחזיר דמי דמתה כתב הר' מאיר הלוי ז"ל דהכי מזונות דמתניתין לא מיחייב למיתב לה אלא בחסרה לפתו על ידי פלים ואפי' בעשיר פב ישראל לא מיחייב למיתב לה לפי כבודו דכי אמרי' עולה עמו ויורדת עמו הכי מילי לגבי לפתו לבל לגבי בתה לא ולא תיתח הכי מילי דאיהי נופה הויא עכיים בל אם היתה עשירה חייב לזונה לפי כבודו אלא לפילו עשירה כמי אינו חייב לזונה אלא בפחות מבמזונות דכי אמרי הכי מילי לגבי לפתו דבתגאי אבל אין קא אכלה לבל בת לפתו דאיהו חי' נפשי' בעל הפטר על התתזונה ונותן לה בפחות מבמזונות ולא כהירא לי דמי מכונתן מעות לבעל הבית כדי לפרנסו או עושה לו טובת הנאה כדי לפרנסו כי הך דמתניתין מפתמ' דעתו מיתפרנס כאחר מבני ביתו ולא מיפהו לרע מכל בני הבית אית הם אוכלים בשר ושותין יין והוא יאכל זרעונים ויפתה תיס ולא כתנו חכמי קיבבה למזונות אלא במשרה על ידי עלים אבל כשהיא אלמנה לו מתנלגלת עמו במה שהוא קושר בן רב הן מעט ומניכו בחזון פוליוס שהחמיר רבי מתיר בן חרס ואתר אפילו אתה עושה לחם כשעורת אלמה לי אתה יוכח ידי חובתך ורבן שמעון בן גמליאל אומר הכל כתנאב החמיכה וגם מכהב מאדם מעות חלק אוכלי עולמנו וגם מכינו שהחמירה תורה על האר במזון הנלוים עליו מייטיב להם עמו במאכל ובמשתה הילכך המתחייב בפרנסת חרס מחוייב לפרנסו כשאר אכסני ביתו ואם אלתה אינו חייב לרפואתה אלא על גב דאיתמריכן במזון הראשה דרפואה אין לה קיבבה הרי הן כמזונו הכי מילי בחולנת בתגאי בר מהוה מחוייב להסעיק כל ברכיה הבעל המקבל עליו לפרנסו אין הרפואה בכלל: הא דאמריכ במתניתי' אחר זכה ואחר נותן לה דמי מזונו' ואם אתה אינו אלא בגרסה בעלה הבני שניהן חייבין לזונה ואם

פלוגתא דרבי יוחנן ורבי לעזר בפרק שבועת הדיינין (שבועות דף לח:) ובפרק הנושא את האשה (כתובות דף נב.) ובפרק אלמנה לכהן גדול (יבמות דף סא.) ובפרק הבא על יבמתו (יבמות דף צז.) ובפרק אלו נערות (כתובות דף לט.) ובפרק שבועת הדיינין (שבועות דף לח:) ובפרק הנושא את האשה (כתובות דף נב.) ובפרק אלמנה לכהן גדול (יבמות דף סא.) ובפרק הבא על יבמתו (יבמות דף צז.) ובפרק אלו נערות (כתובות דף לט.)

ב זל מהדבר תלוי בה אבל מיהת רוכה ליתן דמים כתב הר מאיר הלוי
לחבירו חייב הוי לך מכה רבי יוחנן לחמר חייב לקים לחמר פטור היכי
דמי הי דאמר להו לחתם עדיי מאי טעמא דרבים לקים הי דלא אמר להו לחתם עדיי והכא דאמר להו לחתם עדיי מאי טעמא דרבי יוחנן לעולם

מנמתמה בהן בחיי בעלה בלי כסף וכלי זהב מנמתמה בהן בחיי בעלה בעבדים ומפחות מנמתמה בהן בחיי בעלה מכך כותב לה כל ימי מיגר תלמותיך בביתי תני רב יוסף בביתי ולא בבית עקתי תנא רב נחמן יתומים מקדמו ומכרו במדור תלמה לה עמו ולא כלום ואמי מנה מדרבי אלפי תנא ר' יוחנן דתנא רב אלפי תנא ר' יוחנן בנכסי מועטין מה מכרו תנא לא תפיסי מחיי תנא לבני נקיטינן מדור תלמה מנפל לן היורמין חייבין לבנותן ולא עוד אלא אפילו היא אומרת הניחו לי ואני לבני מפלי לין מזונין לה בעי לבני מפוקא מאי תיקו הילכך לא תמצא: כל זמן שהיא בבית אביה

גובה כתובתה לעולם וכל זמן שהיא בבית בעלה גובה כתובת עד עשרים ואחם מנה בעשרי ואחם מנה מעלמא טובה כנגד כתובתה דברי ר' מאיר מפני מפו רבן גמליאל וחכמים אומרי כל זמן שהיא בבית בעלה גובה כתובתה לעולם וכל זמן שהיא בבי אביה גוב כתובת עד עשרי ואחם מנה מנה יורשים מזכירין כתוב עד עשרי ואחם מנה פירום רבינו חננאל זכרונו לברכ הו דבבית אביה היכא גובה כתובתה לאחר עשרים ואחם מנה כשהיא מזונות לבעל בזמן שהיא בבית בעלה ד' דחמתיה דרב חייא לריכ ומיהו יש לומר דמלאכי השתה דבביתי תני רב יוסף בביתי ולא בבית עקתי תנא רב נחמן יתומים מקדמו ומכרו במדור תלמה לה עמו ולא כלום ואמי מנה מדרבי אלפי תנא ר' יוחנן בנכסי

היס ובאתה ואמר׳ מת בעלי רכתה
כתובית רכתה גובה כתובתה אמר׳
גרסני בעלי מתפרנסת והולכת עד
ד כדי כתובתה: כתב רב אלפס כדי
כתובת אין יותר מכדי כתובתה לא
ושמע׳ מינה דלית להא דגרסי׳ בגמ׳
רבני מערב אדם שגירש את אשתו
ולא נתן לה כתוב׳ חייב במזונותיה
עד שיפרענה פרוטה אחרונה דהא
איתא להאי מימרא הוה לי׳ למיתני
בינוני והולכ׳ עד שתפרע כל כתובת׳
ומדקתני עד כדי כתובה שמעינן דכי
מטו מזונות עד כדי כתובה פקעה
כתובה במזונותיה ולא שקלה בתר
הכי כלו׳ ואע״ג דאוקימנא שמואל להא
מתני׳ כשמעון בן שטח ההוא שינויא
בעלמא הוא דהא לית הילכתא
כוותיה ובפרק קמא דבבא מציעא
על מציאת האשה שגרשה כתבתי
דלא קשה מהכא מידי לגמרא דבני
ח מערבא: מי שהלך למדינת הים
ועמד אחד ופרנס את אשתו חנן אמ׳
איבד מעותיו נחלקו עליו בני ם
הכהנים גדולים ואמרו ישבע כמה
הוציא ויטול א״ר דוסא בן הרכינס
כדבריהם א״ר יוחנן בן זכאי יפה אמ׳
חנן הניח מעותיו על קרן הצבי ולא
דמי להא דאמרינ׳ היורד לתוך שדה
חבירו ונטע שלא ברשות שמין לו
כאריס ולבונה חורבתו של חבירו
דנותן לו מה שההנהו דהת׳ השבח
בהשביח הנכסי׳ הוא בעי׳ ודין הוא
שיטלנו אבל הכא לא השביח לו שבח
לא שהצילו מגביית בעל חובו ולאו מידי קא יהיב ליה ודמי למבריח ארי
מנכסי חבירו דאע״ג דמהנהו לא יהיב ליה מידי כדאיתא בנדרים פרק אין
בין המודר ודין מבריח ארי כתבתי בפרק הכונס כאן לדיר תניא כיצד
אמרו שמיאנת אין לה מזונות אי אתה יכול לומר ביושבת תחת בעלה שהרי
בעלה חייב במזונותיה אלא שהלך בעלה למדינ׳ הים ולותה ואכלה ועמדה
ומיאנה טעמא דמיאנה הא לא מיאנה יהבינן לה ושמעת מינה הא דאמר
חנן הניח מעותיו על קרן הצבי הני מילי פרנס׳ מעצמו אבל לוותה ואכלה
מוציאין ממנו ותנו גרסינן בפרק יש
מותרות בעא רבי אלעזר מר׳ יוחנן
אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה
לכהן הדיוט יש לה מזונות או לא
ואמרינן היכי דמי אי ביושב׳ תחתיו
בעמוד והוצא קאי מזוני אית לה לא
צריכא כגון שהלך בעלה למדינת
הים ולוותה ואכלה מאי מזוני תנאי
כתובה נינהו ומדאית לה כתוב׳ אית
לה נמי מזוני שמעינן נמי מהא
דכל אשה שהלך בעלה למדינת הים
ולוותה ואכלה שחייב הבעל לפרוע
וכן הלכה והתוספות כתבו דווק׳ אם
לוותה אחר שפסקו לה בית דין
מזונות משום דקמי׳ לאו הוה׳ דלעיל
ואם אמר צאי מעשי ידיך במזונותיך
רשאי כדפרי׳ לעיל ומפרש דמתניתי׳
דחנן דאמר אבד מעותיו משום
דפרנס מעצמו הא אם לותה משלם
מיירי כשפסקו לה בית דין תחלה
ופשטה דמתניתין לא משמ׳ הכי
דאיירי דווקא כשפסקו לה בית דין
ועוד הסיא דאלמנה לכהן גדול
דאיירי בלוותה בלא פסק דין ד
דמסתמא אין פוסקין לה בית דין
מזונות כל זמן שהיא יושבת תחתיו
משום דבעמוד והוצא קאי ואין

המיימוני בספר שנים עשר דאישות
אין משמע כן. כתב ראב״יה בסיין
מתקנתא פירש הר׳ משה בשם ר״יבא
דצריך לפרש לשם הלואה ובפני
עדי׳ מלוה לה וריצבא כתב דאפילו
הלוה בפני עדים אין לו דין ודברים
עם הבעל אלא עם האשה והיא תתבע
את בעלה כיון שהיא חייבת לו
לפרוע: מרדכי

כתב מורינו רבינו מאיר דווקא
האשה שאמרה גרשני בעלי דלפי
דבריה שאמרה שנתגרשה אין לה
אלא כתובה ותו לא אבל אלמנה
מתפרנסת והולכת לעולם כל זמן
שאינה תובעת כתובתה ורב האי
גאון פליג בשער שני:
עכ׳ מרדכי

פירש רבינו ברוך לאו דווקא פירש
למדינת הים אלא בהווה נקט ד
דומיא דסיפא מי שהלך למדינת הים
ואבדה לו דרך שהוא:
מרדכי

כתב מורי רבינו מאיר נראה דהוא
הדין הא״ב שפירנס את בתו בעניותו
על סמך הבעל דהניח מעותיו וכו׳
דאין לחלק בין אב לאיש אחר אף
על גב דבירושלמי איכא פלוגתא
בהכי כיון דלא איתמר׳ הילכתא לא
כמר ולא כמ׳ ונכו מספיק לא מפקינן
ממונא מבעל לאב: מרדכי

הג״ה
כגון שאמרה הלויני ואני אפרע
המלוה תובעת והיא תובעת את
הבעל ואז חייב הבעל לפרוע והוא
הדין אם לוותה מן האב ודוקא
כגון דאיכא סהדי דלא הוה מיתדר
לה בהדי בעלה כגון שהיה לה כעס
וקטטה עמו או עם אביו ובני ביתו
דארגילו איכהו קטטה בהדה וכיון
דקיימא לן עולה עמו ואינה יורדת
עמו לחיים נתנה ולא לצער חייב
להעלות לה מזונות כאשר היא שם
וכי האי גוונא אמרי׳ בפרק הנושא
היתה טוענת מפני שהיא ילדה ואם
ילדים זנין אותה והיא בבית אביה
והכי נמי כיון דאית לה טענתא מ
מעלייתא שאין לה לסבול צער וביזיון
אבלו חייב לפרנסה בבית אביה ולא
טענינן ליה איהו׳ ברירי אתפס דהא
קאי איהו ולא טעין ליה אבן טענינן
ליה וכל מה שפירש שלוותה ואכלה
משעלה לה מזונות הני מילי היכא
דארגילו הקטטה איהו ובית אביו
אבל ארגילה איהי קטטה מורדת
הויא ולא יהיב לה מזוני אפילו לפי
ברכת הבית וכן מצאתי בתשובות
רב פלטוי גאון ומ״ש לפומו והיכא

דארגילו קטטה אם היא מרגלת
כמורדת הויא ואין לה כלום ואם הו׳
מרגילה יש לה כל כתובתה ואם
מרגילין בני הבית כגון חמותה יש
עליו מן הדין להוציאה למקום אחר
דאין אדם דר עם נחש בכפיפ׳ ואם
אין מוציאה מגרשה ונותן לה כ
כתובתה וכן הלכה וכן מוכח וכן
כתב בספר המיימוני בפרק שלשה
עשר דאישות אין יכול להכניס אלא
אמו ואחותו בלא רשותה עכ״ל
מהר״ם: מרדכי

לומר דבעוד שהוא אצלה במדינה
אינו חייב לזונה משום דבעמו׳ והוצא
קאי אבל כשהוא במדינת הים ואינו
יכול עתה לגרשה והיא מעוגנת
מחמתו בית דין פוסקין לה מזונות
כיון דכתובה אית לה ואם היה כאן
היו כופין אותו לגרש וליתן כתובה
השתא דליתיה הכא מזוני אית לה
וכד פוסקין לה מזונות דה״כ אמאי
נקט לוותה ואכלה הכי איבעי׳ ליה
למיתני לא צריכ׳ כגון שהלך למדינ׳
הים ואשתו תובע׳ מזונות אם יורדין
ב״ד לנכסיו לזונה או לא אלא ודאי
אין ב״ד מדקדקין כלל לעסקי מזונותיה בעוד שהוא יושב תחתיו הילכך לא בעי
אלא בלותה ואכלה אם מחייבי׳ אותו לפרוע כשהוא מגרש׳ הילכך כר׳ דאם
לוותה בעדי׳ אף בלא פסק דין חייב לפרוע ומוציא׳ מן הבעל מה שלוה לה
מדר כתן ואם אמר צאי מעשה ידיך במזונותיך רשאי ולא יפרע מה
שלוותה ואף ע״פ שאינה מספקת לכל צרכיה ממעשה ידיה כיון שמספקת
לדברי גדולי׳ היתה דוחקת ומצמצמת עצמה קודם שתתחייב לבא לפני ב״ד
על עסקי מזונותיה אבל בית דין אין
פותחין לו בטענה זו אלא אומרים
לו בא ופרע מה שלותה ואם מעצמו
יטעון רשאי אם ידוע שהיתה ת
מספקת לדברים גדולים אבל אם
איכה בת מלאכה לאו כל כמיניה
לטעון כן ואם קדמו ב״ד ופסקו כיון
שכבר באת לפני ב״ד גלתה דעתה
שאינה רוצה להתפרנס בדוחק אי לו

הג״ה
והני מילי היכא דטעין הכי אבל אי
לא טעין לא טענינן ליה וכן משמע
ליסנא דאמר צאי מעשה ידיך ב
במזונותיך וסבר גדולה דלא טענינ׳
ליה דרוב בני אדם אינ׳ רוצי׳ שיתבזו
נשותיהם בחיכי רעב:
מהר״ם מרדכי

טענ׳ עוד על מעשה ידיה כי משתתא כשפסקו לה מזונו׳ דקדקו מה שצריכה
יותר על מעשה ידיה שהיא רגילה לעשו׳ ודלא כהרמב״ם ז״ל שכת׳ שמי שהלך
למדינת הים ואשתו תובע׳ מזונות שאין ב״ד אומרי׳ לה שתעשה ותאכל אלא
פוסקין לה מזונו׳ דלא מסתבר כלל שהרב׳ ראוי כשנפרעי׳ מנכסי אדם שלא
בפניו שיש להפך בזכותו הואיל וכבר׳ דיריה הפסיד: כתב עוד הרמב״ם ו
ז״ל יש מן הגאוני׳ שהורה שאין פוסקין מזונו׳ לאשה שהלך בעלה למדינ׳ הים
עד שיהיה שט׳ כתובתה יוצא מתחת ידה ואם לא תוציא שטר כתובה אין לה
מזונות שמא נטלה כתובה מבעלה או מחלה לו שאין לה מזונות ויש מי
שהורה שפוסקין לה בחזק׳ שלא נטלה ולא מחלה ואי׳ מצריכין אותה להביא
כתובה ודעתי נוטה לזה במי שהלך בעלה למדינ׳ הים הואיל ויש לה מזונות
מן התורה אבל מת בעלה אין לה מזונות עד שתביא כתובה הואיל
והיא אוכלת בתקנת חכמים ועוד מפני שניזונת מנכסי יורשין ולעולם
טוענין ליורש ודבריו תמוהין דהא משנה׳ מוקי מילתא דחנן כשמעון
בן שטח והיא ניזונת בלא שבועה ובהלך בעלה אפילו בשבועה אינה ניזונ׳
ואף על גב דליתא לדשמואל מכל מקום בסברא זו לא מצינו חולק
עליו דסברא מרווחת היא להכריחה יותר שבועה בחיים משמותו דבמותו
מסתמא עומדת לגבות כתובת׳ ותשבע בסוף אבל בחיים לא ניתנה כתובתה
לגבות בחייו ושמא תמות בחייו ולא תבוא לידי שבועה לעולם ומה שכתב
מפני שניזונית מנכסי יורשים וטוענין ליורש אמרי׳ נואם הן דכיון ם
שטוענין ליורש ולוקח יותר ראוי לטעון למי שיורדין ליפרע מנכסיו שלא
בפניו דאין לו מי יטעון בשבילו וכגון זה פתח פיך לאלם ומה שכתב
שבחייו ניזונית מן התורה הא ליתא דכל אמוראי סברי דמזונות האשה
דרבנן אלא דפליגי אי מזוני עיקר התקנה ותקנו מעשה ידיה תחת מזונות
או מעש׳ ידיה עיקר ותקנו מזונות תחת מעשה ידיה ועוד דקיימא לן דגוב׳
כתובת׳ בעדי מיתה אף על פי שאין שטר כתובתה בידה דהטוען אחר
מעשה בית דין לא אמר כלום וכל שכן דיש לה מזונות דנכסים בחזקתה
הן לעניין מזונות כדתני לוי אלמנה כל זמן שלא נשאת על היתומים להבי׳
ראיה: כתב הר׳ מאיר הלוי זכרונו לברכה מתה שחייב הבעל לשלם ז
מה שלותה אשתו קטנה שמעינן דקטן שלוה בקטנותו משנגדיל חייב לשלם
דאי סלקא דעתך דקטן שלוה פטור אמאי משלם הבעל מה שלוותה דכל
היכא דאיהי פטורה בעל נמי לא מיחייב דקיימא לן כחנן דאמר הניח
מעותיו על קרן הצבי אלא הכא היינו טעמא דמיחייב משום דשקלא להו
בתורת הלואה וכיון דאיהי מיחייבה למלוה בעלה נמי מיחייב ובשם
הר׳ יונה זכרונו לברכ׳ כתבו שנחלק עליו דלא מיסתבר שהקטן יקח הלואות
בעודו קטן ויבזבז ממונו וכשיגדיל נתחייבנו לפרוע ומה שהביא ראיה
ממאכלת איכה ראי׳ דשאני הכא שהבו׳ חייב ידוע לבעל הילכך מוציא המלוה
מידה או מיד הבעל אבל קטן שאין אחר חייב אם אתה אומר שחייב
לפרוע כשיגדיל נמצא מבזבז כל ממונו ונראה לי אם הוא ידוע שלוה
לצורך מזונותיו נפרעין ממנו אפי׳ כשהו׳ קטן כמו שאמרו חכמים דפעוטות
מקחן

מקח ומכר ממכר בטעות אמר כדי חייו גם הלוחתני הלוה כדי
פיסחא לו מלוה בפני רוחקו לבל יסח דעתו מהלוה לכתוב מזכותיו לו
ה ניתנת קטן כלום ואין כפרעון ממנו לכפיגריל׃ תנן התם המודר הנאה
מחבירו מוכל לו מקלו ופורע את חובו ומחזיר לו לבירתו ובמקום שנוטלין
עליה מכר תפול הנאה להקדש בפלמה מוכל לו מקלו כדתנן תורמין על
החבור ועל הגבוי ועל העתיד ליגבות ומחזיר לבירתו כמו שכוה קא עביד
הלח פורע חובו הא קא משתעי ליה אמר רב הוסעיה הא מני חכן היא
דאמר לוכר את מעותיו וכיון שלוכו יכול להוציא ממנו ברין מה שפרע
לבעל חובו משום הנאה כמי לא מיתפר דגרמא בפלמא הוא דעל ידי שפרע
לבעל חובו מיפטר ודמיא להא דאמרינן בפרק המודר הנאה מחבירו
ואין לו מה יאכל לבל חכמי הרגיל לאכלו ואומ׳ פלו מודר הנאה ממני
ואין לו מה יאכל ואותן לו וחוזר ומטל המוכו לוף על גב דעל ידו קא משתבי
ליה מזוני מרי הוחיל ולא כתן לו מידו אלא גרמא בפלמא על ידי חכוכי ולא
דמי לעומה לו משום מלוה דלוסר דלוף על גב דלא מכי קא תבעה מיכוי
דלוסף מדידיה לרידיה קא מיתהכי ואין לחר בלוכע ורבינו תם פירש
דלהלי פורע חובו לוירי דוקא במזון לפלתו לוסף כלוכו לוירי בלוה
ברור דלוף עם מלוייב במזונות לפלתו ליפטר מלוס לא היה מפרכם לוף על
בעלה מלוייב לפי שלוכו מכמלת מזונותי׳ לוס לא מלוה מפרכם לוף על
גב דבפקוקו לה בית דין לוירי מכל מקום היכו מכמלת כי היכי דלא
ליקדיוה דעבקוכלא לבל בסטר חוב לפילו חכן מודה דלא ליבר מעותיו
דהלוה במודה היא הוחיל ולא היה יכול ליפטר בסוס עכיין והכי פירוסא
הא מני חכן היא כלומר הלי פורע חובו לוירי בלוותה חוב דלוירי ביה
חכן דהייכו במזון הלפה דוקא ואכן היא ואכן פירוש רביכו חכנלל זכרוכו
לברכה רבא לומר הא דלמן פורע חובו לאו במזון לפלתו היא ולפילו רבכן
ורבה הביא מן הירושלמי דפליגי בפלר חובות דגרסי׳ התם
בפירקין לומר רבי יוסי טעמא דרבי כהניא גדולים לא עלתה
ובני כהניא גדולים לומר רבי יוסי טעמא דרבי כהניא גדולים לא עלתה
ברעתא פתחות לפלתו ברעב הכא לפייסב׳ ליה עד דמחיל הגע עצמך דהוי
גביה מלבון מפיים חוכא ליה עד דיהיב לי מלכוני עד כרון הבעל חוב
פלינו דוחק ולפילו בבעל חוב דוחק מלינן מן הדין מוכל לו לת מקלו
ואם לאו מלכבין הדין לומר לפילו בבעל תוב דוחק ולומר רבינו תם דעל
כרחיך פליג הירושלמי לגמרי דירך דמוקי לגבי ההיא פורע חובו לף בבני
כהניא גדולים ורב הוסעיה מוקי לה בחכן ונם ההיא דמוקי לו לת מקלו
מוקי בבל עכיין ונמרא דידן לא מוקי לה הלא בלוכד ונבוי ומי בהא
דלית ליה הך סברא דמפרשין הלוכא דגמרא דידן דלא פליגי הלא במזון
הלפה ירושלמי ר״ל אומר אין לך כתפם על חבירו ואיב ליתן לו הלא
ברוכן ובגלגולת רב לומר כל
הנתפם על חבירו חייב ליתן לו חילו׳
דרב מהכ׳ הגוזל פרה מחבירו ונטלו׳
מהיקו׳ אם מכת מריכה לומר לו הרי
פלך לפניך ואם מחמת הגזלן חייב
להעמיד לו פרה ולא אמע דלומר
רבי יוחנן קנם קנסו בגזלן תרמוך
ובגלגולת דיכא דמלכות הוא כדלומרי׳
בהגזל בר מתא לבר מתא מיעבט
ורב לומר לף בכל דבר מתפם על
חבירו חייב ליתן לו ומייתי ראיה
דנטלוה מהיקין מחמת הגזלן דלף
על גב דקרקע לינה נגזלת כיון שהיו
מבורין הלנסין שהיו על הגזלן
ומחמת כן לקחוה חייב להעמיד לו
פרה לחר הכא כמי כיון שנתפם
בעבורו חייב ליתן לו ולית הילכתא
כרב אלא בריבל וכרבי יוחנן רבא
לומר לפילו תימא רברי הכל כגון
ס שלוא על מנת אלא לפרוע׃ תרמוך
לומר שבעה מי מתת והניח בניס
ובנות בזמן שהבנים מרובי הבני
ירפו והבנות יוכו ובזמן שהבנות
מרובות יוכו והבנים ירפו אלו
על הפתחים תרמוך לומר בשביל
שלכי זכר הפקרתי לומר רבן גמליאל
רוחה לכי לת דברי תרמוך ולף על גב דפסקינן לקמן בל מקום שלומר רבן
גמליאל רוחה לכי לת דברי תרמוך הלכה כותו ואפילו פירוק פריך הפס
לקמן אלתא הוי עיקר מכל מקום רבינו חכנלל ורב אלפס ורבינו תם
זכרונם לברכה פסקו דלית הילכתא בהך כוותיה דסוגיין דהפס כותה אלא
בגר שמירה לומר רבי לומר רבי עשו שלוכם אלל הבת בבת

הגה

יש מדקדקין מכאן דמי שפורה לת
חבירו מן הבתים או לפסת חבירו
וזה לא ביקש ממנו דהניה מעותיו
על קרן הבפי והלכ לומר דווקא
עומר ופירנם תכן ולפילו בפרנסה
הם לותה ולכלה קיימת לן דחייב
לפרוע וכן פסק מורי רבינו
מהיר והביה מפרק בפרה ומפרק
מכילת הלפה כדלכתבה לעיל ועוד
הביה ראיה מיהת דפסק רבינו
גרסוס מתור הגולה על לכם בכרי
שלכ ביתו על יפרעו ובא יפרעל לחר
ולקח ממנו שלא יחזיר לבעלי׳ בחנם
אלא יתן ללוקח כיון שהחזיר לו
וכן פסק ר״י ולא לומר מבריח הרי
הוא מקרובין ולוהבינו היו פורין
הקרקע בלוה הכי כי ההי׳ דירושלמי
דהכא דאמ׳ הגע עצמך שהיה בידו
מעכון ולפילו בבעל חוב דוחק
פטור שלא שמע מיכה אלא מייך שלא
בבעל חוב ולא בגזלן דוחק כי היכו
מתפיים בפטומי מילין כלי ברבי
כפף כתוב מכאן׃
מרדכי

הגה

מפתע הא לאו הכי לא אמר תרמוך
דמפתבע ואמ׳ רבן גמליאל רוחה לכי
לת דברי תרמוך וקפה דהא רבן
גמליאל סבור ליה טעמו חיטי והודה
לו בפעורין חייב בפרק המניח ולל
דהתם חייב מבועה לבל פטור הוא
מדמי מפורין והכא לילכ לפקוחת
בלפון הזה לעניין דחייב לפלם ה
הקנקני׳ דהוי כמו פטע שמן וקנקנ׳
והודה לו בלחד מהן׃ מרדכי

לבל הבנים בנכסים מועטין ולעיל בפרק הנושא אמר רבי יוסי אמר רבי
יוחנן יתומים שקדמו ומכרו בנכסים מועטין מה שמכרו מכרו וכן בפרק
מי שמת אלמנתו מהו שתתפעט בנכסים והיה הומר רבינו תם זכרונו לברכ׳
דתרמוך לאו לפלוגי׳ לחכמים הוא דאחת הלא לחתמוהי בפלמא קא משתמ
ומקאמר רבן גמליאל יפה אמר תרמוך שהיה מתמיה על דברי חכמים׃
הטוען את חבירו כדי יין וכדי שמן והודה לו בקנקנים תרמוך אמר הוחיל ו
והודה משן הטעון יפטר וחכמים אומרי׳ אין זה הודאה משן השענה אמר
רבן גמליאל רואה אני את דברי תרמוך היכא דאמר ליה עשרה כדי סיין
ים לי אלא שמן קא טעין ליה קנקנים לא קא טעין ליה עשרה כדי שמן
וחמשים ים לי בידך שמן וקנקנים קא טעין ליה כי פליגא היכא דאמר ליה
עשרה חבינ׳ שמן ים לי אלא תרמוך סבר ים בלשון הזה לשון קנקנים והוה
ליה מודה במקצת הטענה ויפטר
ורבנן סברי אין בלשון זה לשון
קנקנים ואין כאן הודאה במקצת
הלא מה שטענו לא הודה לו ומה
שהודה לו לא טענו והוה ליה כמי
שטענו חטים והודה לו בשעורים
דפטור וקיימא לן כתרמוך דאמר ים
בלשון הזה לשון קנקנים והוה ליה
מודה מקצת טענה דאמר רבי זירא
אמר רב ירמיה בר אבא משמי דבריס
משמר חכן הלכה כמותו וכיוצא בו
משבעה דברים שאמר תרמוך ים שהן
הלכה כמותו וכיוצא בו ים שהן פליג הלכה כמותו לא כיוצא בו בל מקו
משמר רבן גמליאל רואה אני את דברי תרמוך תלתא חינון מי שמת והניח בניס
ובנות והטוען את חבירו כדי יין וכדי שמן והפוסק מעות לחתנו ופשט לו
את הרגל מי שמת והניח בניס ובנות נפקא ליה מהילכתא דקיימא לן
כרבן דאמר הבנות זוכות והבניס יפלגו על הפתחים פשו להו תרתי
דהלכתא כיוצא בו דחכן אמ׳ לעיל אמר רב הוסעיה הא מני חכן היא
דאמר לוכר את מעותיו הא קא משתמ׳ בשבועת הא טעמא
מור ופה ואמור והודה לו בלחד שהן חייב ואמר רבי חייא בר אבא משמ׳
ערוך הוא בפי רבי יוחנן הא מני תרמוך היא והא דלוכטריך הכא לפיפסה
הלכה כיוצא בו שמי מכל שכן שהלכה כמותו ואיכא למילף תימה דחכן לוכטריך הלא תימה דווקא בפורע מזון חסתו
שהיו חייב במור כל כך הוא דפטור קא משמע לן דאף כיוצא בו במאר
חובות כמי הלכה כמותו וכיוצא בו דתרמוך לוכטריך הלא תימה שהכי הכא
דחויא כמו רמון בקליפתו׃ הפוסק מעות להותנו ופשט לו את הרגל ׃ א
תהא יושבת עד שילבין רלפה תרמוך אומר יכולה היא שתאמר היתה לי

הגה

פשקתי על עמי הייתי יושבת עד
שתלבין רלפי עפרו׳ הבא פשק פלי
מה לכי יכולה לעשות לו כנום לו
פטור אמר רבן גמליאל רואה לכי
לת דברי תרמוך וקשה הכי היא
דתניא אמר רבי יוסי ברבי
יהודה לא נחלקו תרמוך וחכמים על
הפוסק מעות לחתנו ופשט לו את
הרגל מיכולה היא שתאמ׳ הבא פשק
עלי על מה נחלקו על משקה על
עצמה חכמים אומרי׳ תהא יושבת
עד שתלבין רלפה ותרמוך אומר
יכולה היא שתאמר כשכורה הייתי
שלבא נותן לי עכשיו שלי׳ הבא נותן
לי מה לכי יכולה לעשות לו כנום לו
פטור אמר רבן גמליאל רואה לכי לת דברי תרמוך וקיימא לן כתרמ
דידן ים לומרים כיון שמגיל רבא נרב נחמן לפילו כבריית נמי ושמיב
לו רב נחמן דבבל מקום שלומר שלא שמע לבירי׳ והילכתא
כוותייהו׃ העורר על המדה והוא שתוס עליה עד תרמוך לומר יכול יב
הוא מיאמר הרחמן נוח לי והשני קשה היכנו וחכמים לומרי׳ לבד לת
זכותו עשרה כיצד לחר לבד לת זכותו אמר רבי לי לא שנו אלא עד
דיין לא לבד לת זכותו דתכי רבי חייא לין העדים חותמין על השטר אלא
אם כן קרלוהו והדיינין חותמין לף על פי שלא קרלוהו עשרו כיצד לחר
לבד לת זכותו אמר לבי לא שנו אלא לחר לבד לעצמו לא לבד לת
זכותו דאמר לי לאו דעבדי הכי לא הוה זבין כיהלי ירושלמי לוף
דבר משקה העורר כיצד לחר אלא אפילו עשה לחר לחר והעורר
חתם לבד לת זכותו ההוא דעשה כיצד לחר לבד לת זכותו ואיכא
לפטרוסא לתא לקמייה דלבי אמר ליה עשרה כיצד לחר לבד לת זכותי

אמר ליה לי הוה לבוהון דיתמי קיים הוה טעין ואמר תלת אחד עמיתי לו
אמר ליה מפיר קאמר דאמר רבי יוחנן הם טען ואמר תלת אחד עמיתי לו
נאמן והר יונה זכרונו לברכה כתב ואותו תלת בריך סיהב בו בי תמצא קבין
מכר כותבין מכר מזרח סדה פלוני ומחות מתמצ קבין חך מס סדה עלין
ה לכך בריך סיהב בכולו תפוח קבין ומה תלת טען לבני לירדם בלא דברי
סאפטרופוס יש לומר דלא מכר דברי רבי יוחנן ומתוך דברי האפטרופוס
מכר לדברי רבי יוחנן היכי מי חף על פי שטוענין ליורש היכא דאית ליה
לפיטרופוס דלוי הוה שהדים יתתין עד סיטעון האפטרופוס ולכך אמ לבני
מיבר זכותו כדי שיוכיח האפטרופוס אם יורע לאפוי נאם לא מי האפטרופוס
וורע להסיב היה לבני טוען ליתומים כדברי רבי יוחנן זיל הב ליה מיהא
תלת אחד היה עליה דיכא דריקלי אמר ליה מיכא לי דיכא דריקלי
דקאי עלויה דתלת אמר ליה זיל הב ליה תלת דקאי עילוי דיכא דדיקלי
אמר לי לאו הוה לבוהון קיים הוה טעין ואמר חזרתי ולקחתיו ממנו אמר
ליה מפיר קאמרת דאמר רבי יוחנן אם טען ואמר חזרתי ולקחתיו ממנו
נאמן תיתא כיון דהודה תלת סלו היתה יכול לטעון סלקח ממנו וכי
תיתא מינו דלאו הוה בעי לה אתיס מעיקרא אה ליתא דכיון דהודה מינו
ליתפרע לא אמריכ כדאמריכן בפרק זה בורר כיון דאיתחזק בבי דינא אי
בעית קלקה לא אמריכן נימ לומר דמיירי הכא בסאין כתב יד הער ונכתה
ממקום אחר להכי מסיימן למימ חזרתי ולקחתי ממנו בחינו דלא אתמתי
מעולם ואפי דלא קאמר אי לבוהון היה קיים הוה טעין מזויף ממוס
דטעם מזויף לאו טעמה מעלית היא הכא כיון סהלוקח והמוכר מכחישין
אותו ולא מכחיש סהיה לבוהון טוען מזויף ומילתא דלא מכחיש לא טעניכ
ליתמי אבל חזרתי ולקחתיו ממנו טעניכן להו ליון דלבוהון הוה מהימן
בהך טעמה בחינו דאי הזה בעי אמר מזויף הוא כדאמריכן בפרק המוכ
את רבית נבי מטר כיס היוצא על היתומים דלא טעניכן להו ליתמי כלומר
ממוס דלא מכחיש לבל החזרתיו לך מינו דכלכלו טעניכן להו והרחבר
זכרונו לברכה פירש דמיירי הכא כסהוציאה העורר תיד המחזיק בחיין
ועכשיו בא זה בטענ הורתו שטעמה סיתן לאחר להוציאה תיד היתומ
והחזיק בה שלמה מכיס בחיין אחר מהוציאה תידו ומסוס הכי אמר
מבני מפיר קאמ דלו היה לבוהון קיים היה יכול לטעון חזרתי ולקחתיו
ממנו אחר סהודה כיון סהחזיק בה שלם מכיס וכן כתב רב אפס זכרונו
לברכה והוא הדוחה תרעה בדיה אבל ליתיה בדיה אינו נאתן דיכ נמי
דאמר ליה זיל הב ליה שמע מינה ולא נהירה לי הא פירושא דמילתיה
דרבי יוחנן לאו לומר כי הוי אומר אלא אתקיתך אמרה אלא ודאי הכי
מוכרח תיתרץ שפיר קאמר בחזיר ספיר קאמר חרמון אמר רב יהודה אמר רב כגון סהקיפו לרבע בני חרס מרבע רוחותיו הי הכי
תני עשמת דחרמון אמר רב הא מרבע דאתו מכח מרבע וארבעה דאתו
מכח אחד דכולי עלמא לא פליגי דמכח מרחי ליה כי פליגי בחד דאתו מכח
דחרמון סבר מכל מקום לוקח נבך הוא ורבנן סבירי אמר ליה לא ניית
ולא תכית לאיסתעויי דיכא בהדיהו

הגה

ולא אמרינן דאמר מטר למרייהו
ד והוה דאמר דיקלא לברת חזול
אחי כולנו ולא יהבו לה דיקלא סבר
רב יוסף למימר הויכו מתניתין אמר
ליה אביי מי דמי התם כל אחר ואחר
מכי מרחי ליה הכא דיקלא גבייהו
הוא אחי תקנתייהו ליתבו לה ב
דיקלא ולידר וליפלוג מריעא אם
אין אחר מכן רוצה ליתן אחר
דיקלא בעבול מעותיו ההוא דאמר
דיקלא לברי סביב וסבית תרי פלגי
דיקלי יתי רב הסדא וק הוי בה מי קרי
ליכני לתרי פלגי דיקלא דיקלא לו
לא פירש רבי ויתנו לה מכי חבלי
דקל לף על פי שאם להם דיקלים
הרבה דיר בעל הבתים על התתוכ
ים תפרסיס דאי לית להו דיקלי
אחריכי פטיט רבעו למיתב לה דקל
אלא רבמקום דקלים פטיט
אלא קרי ליכני לתרי פלגי
דיקלא ולא מייר הכא למימ יד בבל

המטר על התחתוכה ומיירי הכא
בסאין לו סוס דקל אלא מכי חבלי
דקל ומיבעי לי מי קרו ליכני לתרי
פלגי דיקלא דיקלא ואותו לה תרי
פלגי דיקלא לו לא קרי ולי לה ולא
מידי ודמי דיקלא לא אמר למית לה
ופירוש רבי נדרים עיקר דאי לית
ליה אלא הכי תרי פלגי דיקלי פשיט
דהוה דעתיה אהכי: המוליך מטר
חוב על חברו ואמר הוא הופיא מטר
מתכר לו את המטר אומר
יכול הוא לומר לו אילו הייתי חייב לך היה
לך לפרוע את חובך כשתתכרת לי את המטר היאך אתה יכול לומר לי
הוא ושובר היה לי ואבר לו החזרת לי את המטר וכפל מהני ומצאתו אבל
מזויף לא מהימן דאי מקויים הוא לא מכי למימ מזויף הוא ואמרי

הגה

זה היה פקח מתכר לו את המטר
פיכול למשכנו עליו ומיירי בשלא
היה לו סדה אי נמי לפלוגי היה לו
ככסים אחריס היינו ירא ממא הוא
עליך חובו מוקדמין לכך מכרתי לך
זה המטר מפני שיש עליך חובות מ
מוקדמין אלא אי אמרת אי אלמלי מטר זו
מתכרתי לך דלו ולוה וא כך קנה
משועבד למניהם הר יונה זכרונו
לברכה בתירוץ דיהבי זוזי והדר
כתבי סט כולי עלמ לא פליגי דמצי
לא ליה היה לך ליפרע את שלך כי
פליגי בתירוץ דכתבי סטרא והדר
יהבי זוזי דחרמון סבירא ליה חיבעי
ליה למיתר מידעת ורבנן סברי
חברך חברא חית לי ואבר דחברך
חבר הילכך: מוכיס מהוציאו מטר
חוב זה על זה חדמין אמר לו חייב
הייתי לך כיבר את לוה ממני ואכפי
אומרי זה נוב מטר חובו וזה נובה
מטר חובו חייתר מכוס מהוציאו
מטר חוב זה על זה רב נחמן אמר
זה נובה וזה נובה רב מסת אמר
המוכי מטרתא למה לי אלא זה עומ
בתוך שלו וזה עומד בתוך שלו
דכולי עלמא עדית ועדיף ביכוכית
וביכוכית זיבורית מיבורית ורבי
המוכי מטרתא היא כי פליגי דחית
ליה לחד עדית וביכוכית וחית ליה
לחד זיבורית רב נחמן סבר בשלו
הן סתין ורב מסת סבר בשל עכו
הן סתין וקיימ לן הילכת כרב נחמ
בדיני: שלם תרכות לישראל יהור
ועבר הירדן והגליל הין תוכיחין
מעיר לעיר ומכרך לכרך אבל ב
בותה הארץ תוכיחין מכרך לכרך
ומעיר לעיר אבל לא מכרך לעיר
ומעיר לכרך ומוכיח מכוה רע לכוה
היפה אבל לא מכוה היפה לכוה
הרע רבן סמעון בן גמליא אומ לף מכוה הרע לכוה היפה מהכוה היפה
כורך בשלמא מכרך לעיר לא דכרך מכיחי כל מילי ובעיר לא מכיחי אלא
מעיר לכרך מאי טעמא לא מפני טיסיבת כרכים קשה מכחת ויברכו את
העם לכל הנכסים המתנדבים לבית בירושלם תוספתא שלם תרכות
לישראל יהורה ועבר הירדן והגליל בתיה דברים תחורים בזמן שהיה
מיהור ועירם שלם ביהודה אז בן גליל שלים שלם בגליל אבל בן יהור
שלים שלם בגליל כופין אותה לבית בעל מכת כן כשהיה מוכיחין מעיר
גרובה נכרי לעיר גרוב יפרצ ולא מעיר גרובה יפרצ לעיר גרוב נכרי
ירושלמי מתניתין כשהיה מיהודה וכשלו שלם מגליל מגליל וכשלו שלם
מיהודה אבל שם היה מיהור וכשלו שלם מיהודה מגליל וכשלו שלם מגליל
כופין אותו לבית בעל אלא אי אתה יכול לבית בעל אלא אי אתה יכול
להוציא מגליל לף כופי אותה לבית בעל אלא אי אתה יכול לבית בעל אלא אי אתה יכול לבית בעל אלא אי אתה יכול

פופין אותה לפרוס מיהודה אין כופין אותה לפרוס ולכאורה התוספתא
והירושלמי סותרין זה את זה ורבינו תם זכרונו לברכה פירש בספר היישר
דיתניתין דלעיל מרצות ליסוגות חיירי בכפייית הדיום מהם נפשה בחת'
הארצות והוא מקום מולדתו ודירתו אין כופין אותו לפרוס מהם
וכל מכן הם נפשה בחת'ן הארצות הללו במקום מולדתה ודירתה מיפ'
כח הדחפה יותר ואין יכול להוציאה מהם ומפרש מתניתין ותוספתא הכי
מלם הארצות ליסוגות וכו'הם הדיום מיהודה והדחפה מגליל וכמ'ביהודה
מהוא מקומו אין מוציאין הדיום ממקומו לילך דחריה לגליל כיון דיהודה
וגליל הן שתי מדינות ואין עיירות מבצרות מזו לזו ואין יכול לחקור ולידע
תעיד מכאן לכמי מולדתו אין כופין אותו להניח מקומו כיון דהם כמה נפשה
בגליל כופין אותו לפרוס' וברייתא בתוספתא כופין אותו לפרוס מעל
מנת כן נפשה ואם הדיום והדחפה ממקום אחר ביהודה הף על פי שנפשה
בגליל כופין אותו לפרוס מגליל לפילו מעיר לכרך ומכרך לעיר ואם הדם'
מכרך והדיום מעיר לו להפך ומניחים ביהודה ונפשה בעירו אין הדחפה
יכולה להכיח מקומו כיון דאין שכי המקומות סוף והוא נפש' בעירו
וכל מכן אם נפשה בעירה מאין הדיום יכול להכיח מקום' כיון שאין
שכי המקומות סוף ונפשה בעיר' לבל אם מקומותיהן סוף שכיח כרכין או
מניחים עיירות כופין את הדיום לעזוב מקומו והף על פי שבמקומו נפשה
בבחתר והיה בעולת בעל בעלייתו פל בעל עולה עמו ואין יורדין מתו
ודרכו לחזור אחר לבודתו ועוד יכול לילך לרחו לחובין כשירכה מה שאין
כן בדחפה כל כבודה בת מלך פנימה והיה דירושלמי מפרש רבינו תם
מתניתין כשהיה מיהודה ונפש דחפה מגליל ונפש דחפה מיהודה
פירוש שהיה מיהוד' ונפש דחפה מגליל ואין כופין אותו לילך דחריה
לגליל אף מגליל ונפש דחפה מיהודה בגליל אין כופין אותו לילך דחריה
לייהודה הבל הוא מיהודה ונפש דחפה מיהודה מגליל ונפש דחפה מגליל
הכי פלוגי סמיהודה כשהתי דחפה מיהודה פירוש מיהודה מעיר לעיר או
מכרך לכרך כדתפרש לעיל מגליל אין כופין אותו לפרוס אחריה כך פירש
רבינו תם זכרונו לברכה בספר היישר דבכפייית הדיום חיירי ורבינו מפיר
זכרונו לברכ' הקשה עלמו מן הירושלמי דמשמע התם דיפה כח הבעל מכח
שהשה דבדפיכ'התם הוא רוצה לעלות לארץ ישרל והיא אינה רוצה לעלות
כופין אותה לעלות היא רוצה לעלו והוא אינו רוצה לפרוס אין כופין
היא רוצה לעלות לירושלים והוא אינו רוצה לעלות לירושלים כופין אותה לעלות ופי'
הוא הוא רוצה והיא אינה רוצה לעלות לירושלים כופין אותה לעלות ופי'
הוא דחייבי בכפייית הדחפה ופירוש התוספתא במה דברים אתורי שהיה
מיהודה ואינה יכולה להוציאה מיהודה ולא מכי לתימר לה ולא אין
זה מקום מולדתך מפיה אינה יכולה להוציאה למדינה אחרת אף על פי
שהדחפה מגליל אינו יכול להוציאה מיהודה ולא מכי לתימר לה ולא אין
זה מקום מולדתך מפיה אינה יכולה לך אם תרור כאן או במדינה אחרת דכיון
דאינה ביהודה מפיה לתימר תדעתא דהכי כתקדפתי לך לרור ביהוד' כי
אם יש לו כחת רוח יותר כי הורגלתי אם אבל אם היה מיהוד' ואינה הדחפה
בגליל וכו'אפילו הלך לגליל וקדפה בפתם כופין אותה לפרוס ליהוד' והא
דתקנו מעל מנת כן נשאה ולא תקנו מעל מנת כן קדפה כיון דבקידושין
איירי ים לומר דאמעי' רבותא דאפילו אם אחר כך נשאה בחחת מאחר
תרנו'כגון בעבר הירדן כופין אותה לפרוס ליהוד' אעי דירדה מעל מנת
כן נשאה על דעת קידושין הראשוני' וכיון דכשע' קידושין היה דר ביהוד'
הוי כאלו התנה מתלך אחריו ליהוד' וירושלמי הכי פירוש מתניתין כשהיו
מיהוד' ונפש בגליל פירוש מהלך אם בעל כיון דהנישואין היו בגליל אין
כופין אותה לילך אחרי ליהודה אבל אם היה מיהודה ונפש דחפה ביהוד'
שהיו מגליל ומוב מרדה ומבה ז בית הביה לגליל כופין אותה לפרו' מפני
ליהודה כיון שנשאת לו ביהודה אבי פלוגי מהיהודה וכו'וכך היו רגילין
לכתוב ולחתום בשעת נישואי לפי שים מקומו שלין כותבי כתוב ויפתח
הדבר בחי' מקו' נשאה ואפי' בתקו' שבותבין כתוב שמא תטעין הכתוב'
ותאמר שנשאת בגליל לפיכך היו כותבין כן לידע בחיים מקום נשא' כופין
אותה לפרוס ליהוד' מגליל אין כופין אותה לפרוס אפיל אם כתבו אבי
פלוגי מיהוד' ונשא דחפה בגליל אין כופין אותה לפרו' מגליל והאי דירושלמי
דפליג הגמרין דיהד דקאמר אין כופי' החיים לעלו' אחר הדחפה לארץ ישרל
ולירושלם פירש רבינו מאי דחייבי בזמן הזה ושכנתינו שבני בזמן הבית
רבן שמעון בן גמליאל אומר אף לא מכוה הרע לבוה חיפה וכו' מאי כורך

כרשמואל דאמר שמואל מינו ושת תחלת חולי מעים רב אלפס זכרונו
לברכה לא הביא מילתא דרבן שמעון בן גמליאל אמר לפי שסוכה שאין
הלכה כרבן שמעון בן גמליאל אבל רבינו תם ור"י זכרונם לברכה שברי
דהלכה כרבי יוחנן דאמר כל מקו' שאמ'רבן שמעון בן גמליאל בתמיתי
הלכה כמותו חוץ מערב וכו'ועוד יש לומרי דבבלין הלכ כרבן שמעון בן
גמליאל משום דמייתי עלה הך דמיכוי ושת דשמואל: הכל מעלין לארץ יח
ישרל ואין הכל מוכיחין הכל מעלין לירושלים ואין הכל מוכיחין לאחר
הלכתים ואחד הנשים הכל מעלין לארץ ישרל לחיתויי עבדים ולחתן דקני
עבדים בהדי לחיתויי מאי לחיתויי מכוה יפה לכוה הרע ואין הכל מוכיחין
לחיתויי מאי לחתויי עבד שברח מחוצה לארץ לארץ הכל מעלין לירושלים
לחיתויי מאי לחיתויי מכוה יפה לכוה הרע ואין הכל מוכיחין לחיתויי מאי
לחיתויי מפי מכוה רעה לכוה יפה תנו רבנן הוא יומר לעלות והיא אומרת
אלא לעלות כופין אותה לעלות ואם לאו הרשה בלא כתובה היא אומרת
לעלות והוא אומ'אלא לעלות כופי'אותו לעלות ואם לאו יוציא ויתן כתובה

הגה

היא אומרת לכתת והוא אומר אלא לכתת כופין אותה אלא לכתת ואם
לאו תרשה בלא כתובה הוא אומ'לכת' והיא אומרת אלא לכת' כופין אותו
אלא לכת'ואם לאו יוציא ויתן כתוב והוא אומ'לכת' בירושלמי הוא רוצה לעלו'
והיא אינה רוצה כופין אותה היא רוצה והוא אינו רוצה אין כופי' וכו'
ופיר'רבינו מאיר דההיא דירושלמי מיירי בזמן שבית המקד' קייט דאם
הוי אבו טפי לדור ב ירושלי מבחרץ ישרל ובריית' דהכא מיירי בזמן יש
הזה ומזה הוכיח דיפה כח הבעל מכח הדחפה ודלא כרבינו תם:

מרדכי

כרפוטקיא וגירסה בקפוטקיא נותן לה ממעות ארץ ישרל כסף הדחפה
בן גמליאל אומר אין נותן לה ממעות קפוטקיא הא נוכח קשיא לחמרת נשא
דחפה בארץ ישרל וגירסה בקפוטקיא נותן לה ממעות ארץ ישרל חלמת
בחר מעבור חזלינן והדר תני נשא דחפה בקפוטקי וגרס בארץ ישרל נותן
לה ממעות ארץ ישרל חלמת בחר גובייתה חזלינן אמר רבי חנא

הגה

מקולי כתובה אבו כלין רבן שמעון ומחלוקת שכתובה בה
בן גמליאל אומר נותן לה ממעות מחלת ליטרין אלא כתב בה מקל
קפוטקי' קסבר כתובה דאורייתא: ברזל סבל לפי המנהג בווי בפרק כ
ובכל פרקין נהוג מחלוקים זו קים ובר'יום ים מקומות שנהגין מחה
תנו רבנן המוכיח חבירו חטר חוב על ליטרין הלים והם נפשה בחתר מן
חבירו כתוב בכבל מנבהו ממעו' המקומות שנהגו כך והרי היא כ
בכבל כתוב בארץ ישרל מנבהו מעות במקום אחר מנהגין בעלה בהא
ארץ ישרל כתוב בארץ ישרל מנבהו מעו' היכלינן לם בן גמליאל ורבנן
הוכיחו בארץ ישרל מנבהו מעות בכבל והלכה כרבן שמעון בן גמליאל ואי
כתוב בכסף פחם חה הוא בחתרת דלא נהוג נרא'רמת
פירה לו מנבהו חה אחין בן מלה אחר רב מפרשיה לחיה ליטרין מחוקין מעות על חותו
בכתובה לחייה לחמר רב חסדא לחפוקי מרבן שמעון בן מקום ריר בעל הסטר על התחתוך
גמליאל דאמר כתובה דאורייתא קא כדאמרינן הכא ובפרק בט פפוט
מפמע לן דרבנן וכן הילכת' ולעיל כתוב בו כסף וכו' ודילמ'פרטי וכו'
בפרק קמ' כתבתי דברי רבינו חם אלמא כל היכא דכתב פחם ליפיה
זכרונו לברכה שפפין דכתובה דמפמע הכי ומפמע הכי הלך אחר
דאורייתא: הפחות כל מכן הכא דרובא קרו
לליטר מטבע ליטרא ואפי' מיעוטא
לא פחמי קרו למסקל ליטרא פחמי אלא מסקל ליטרא: על תאיר בר'
ברוך זל:

מרדכי

מכאן אתה למד סטר פאין כתוב בו סוס מקום שנכתב בו כפר לכל דבר
והוא הדין לסטר פאין בו זמן כלל פהוא כפר ואף על פי שעדו זו פי אתם
יכול להזימה אין לחום ברייתי מתניתין דפרק ח דהילכות מלוה:

מרדכי

א הבעל זמן גלח כאחרונה ומפלג ואם הביא זמן בפניה שהיתה יכול לכנוס בתחר בפנית כיון שהיתה יכול לכנוס מפני תקנה הכניס תוכו כבזון בתחר בפנית וכן כמי שהם חלה הוא או היה או פרסה נדה:

ב אמר לשתי הרי זה גיטך מעכשו אם לא חזרת מכאן ועד זמן פלוני וחזרה תוכם כבזון מתכלכלת אבל אם כעל עליו הבית הרי זה תוכם לבטל הגט ואינו גט ואינה זקוקה ליבם אבל תוכם דפסקיה כבזון דפסקיה מברת או שמילו חלה דלמ סביה קבת תיכה עצמה לבטל הגט:

ג במקום שאין זמן ידוע ליפניה בד בתולה כפלת בכל יום תוך מבפנת מלמור לקנות קנין בפנית וכן הכופה חלמה בפנית כריך להתייחד עמה בערב פנת והו דעריה ליה אבל אי לא טריח ליה לא יפיק בתולה לא ברבעי דסקדו חכמים על תקנת בנות ישראל פיהה טורח בפעודה פלפה ימים ואחר כך כופה ואם אינו רוצה לעמות פעודה וקרובי הכלה רוצים פיעפה כופין אותו לפעותה כפי התכנג הרחוי לו ולה:

ד ישראל נשואה פהמירה דת וכבעלה לכותי וחזרה בתשובה והכותי נתגייר עמה אם גירפה בעלה מותרת לאותו מתגייר עמה:

ה מי שהיה טבחו טבוח וייכו מזוג ואת אבינו על אחת או אחת על כלה מכניסין את האת לאחר וכועל בעילת מצוה ופורש וקובר האת ומהנ שבעת ימי המשתה ואחר כך שבעה ימי אבלות ומשלים עליהם שלשים יום ואין שבעת ימי המשתה עולין לו ודוקא שלא יכולין למכו מה שהכינו אבל אם יכולי למכרו בלה הפסד יקברו האת מיד ולא יעשו חופה עד אחר ל' יום ודוקא אבינו שלא אחת או אחת על כלה אבל חיפה או שלירעם אבל אחת שאר קרובים לא יפה עד אחר שלשים יום ויהיו אחר שלשים מותר לפילו את אבינו. יש לו בניס קטנים יכול לכנוס אית תוך שבעה ולא יבעול עד אחר שלשים:

ו כל שאת אים אין מהנ בה דין שלשים כגו שהפסור ובהיתך וכל שלירעם אבל תוך שלשים לחופתה אין מוכיח ממנה שכפיטיה לפילו תוך ל' ימי האבלות:

ז מי שאת אבינו שלא אחת או אחת על כלה שהתירו לו לבעול בהיכות ומהנ שבעת ימי המשתה ואחר כך שבעת ימי אבלות כל ימי המשתה והאבלות אסור בתשמיש המטה וכל דבריס שבניעה חייב בהן בשבת ויט וכחופה וכריך הוא ליתן בין ההכמי ובין הנשים לף על פי שבעל ואינה מוצאת כום ליתנו לפניו ולא שבעת לו המטה ולא מרחצת פניו ידיו ורגליו:

ח מי שפירפה כלתו נדה ולא בעל הוא יתן בין ההכמים והיא יתנה בין הנשים אבל בעל יפניס בבית אחר:

ט כל שלאבו שלשה עופה לבעלה נדה עופה לבעלה חוץ שלשרום פרין על המטה לפניו אבל שלא בפניו או לתקן המטה לפילו בפניו מותר ולא תמזוג הכום ליתנו בפניו ולא תריח לו המיס ליטול פניו ידיו ורגליו וכיוצי אבלה מותרת לכל. ואינו יכול לכופה עד שתקיעט ומי שים לו אבל ונדחה עד לאחר הרגל או אחת שלירעו חוכם אבל לאחר שהתירו יתי החופה יכולין ליתן יחד בבית ואבל מותר ביתי אבלו ליתן עם אשתו בשעת כל אחר בבגדיו ולא בקרוב בשר:

י בתולה התירה שלשת בכל יום ואלמנה אם אחרם בעל הוא שלשת בכל יום ואם לאו תיפה בחמישי ותבעל בשבתי ואם אל יום טוב בערב שבת תבעל בחמישי אם ירצה. מותר לבעול בתחלה בשבת ואפילו לא כתב כתובה ערין מותר ליתן לה מטלטלין עד שיכתוב לה כתובה ומותר לעשות שעודה בין בשבת בין בחולי שבת:

יא כל אלמנה זמן שמחתה ג' ימים בין שלשת לבחור בין שלשת לאלמון. וזמן ברכתה אם שלשת לבחור ז' ימים ואם שלשת לאלמון יום החתר ואלמון שבעה בתולה זמן ברכה שבעה ימים:

יב בין ברכת נשואין בין ברכת לירוסין בעשרה. מברכין ברכת חתנים בשלשת חופה וברכת לירוסין בשלשת לירוסין ובמקום שמיחדין החתן והכלה מיד אחר לירוסין מברכין ברכת נישואין מיד ואם שברכין אותה קודם לירוסין. ואם אומרים שלין לברך אלא לאחר הלירוסין:

יג שברכי ברכת חתנים כל שבעה אם יש שם פנים חדשות אלא אכלו בחופ' עד עתה אפילו היו שם בשעת החופה והוא שמרבים שמחה בשבילם ושבת חשוב פנים חדשות שחרית ושרבית ואם אין פנים חדשות אין מברכין כל ז' אלא בשעורה דשבוע לבר בין אכלו ביום החופה בין אחריה עד הלילי. ומכאן ואילך עד שתשלוש שבעה ימים היו אומ' אלא שהשמחה בשבתו ואם ברח ולא בעו עשרה. ומ' עד ל' בין אחר שחרית הילולא בין לא אחר שחרית הילולא אומ' שהשמחה בשבתו. ושלשה עד שבעה ימי אבלות אחר שהתירו אפילו אחר שחרית הילולא אומ' שהשמחה בשבתו לא אחר שחרית הילולא אחר מברך. ומעיקרא אכי רמי מערי בתכיתא מברך שהשמחה בשבתו אי אחר שחרית הילולא. ומנהג שבע ברכות בכל שהו אחת לכבוד חתן. בתי אחת שהיה יפה אחר בתי אחת אחר יפה את הראש בשלמו בשלש דמות תבניתו והתקין לו שמנו בנין ערי ער בתי יפה את הראש שום תמים ותבל עקרים בקבוץ בני לתוכ בשמח ברוך אתה יי משמח ציון בשמים. שמח השמח רעים והשיבי כשמחך יצירך בגן ערן שקר ברוך אתה יי משמח חתן וכלה. ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר ברא ששון ושמחה חתן וכלה גיל רנה אחוה ושלום חבה ואחוה שלום ורעות שהרה יי אלהינו יישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלם קול ששון וקול שמחה קול חתן קול כלה קול משהללו חופתו מנעריהם ומשתה ונעימיהם בתי חשמת חתן עם הכלה: ומתי מברח האי דשמחתיל בהם בברוך שעשו דלעג דליכא פנים חדשות מברך אשר ברא כל שבעה הילוך ברכה בפני עצמה היא:

יד ברכת חתנים בעשר ואתני אין התנין ברכת רחבה על לבני בעשרה ואין לבלים אין התנין והאידנא לא נהגו בברכת רחבה אלא מוסיפין בברכת המזון על אחת דיין אחת וכו'. ואין פריך יותר:

טו נוסח ברכת בתולים כתב בהגה ברוך אשר בג לגוז בנן ערן שנשת העמקי' כל ישמול זר במעין חתום על כן אילת אהבי' שמרה בטהרה ואת לא הפרה ברוך הבוחר בזרעו של אברהם ואשפר שברכה זו תקנת גאונים. ומשתבר לברכה אחר שמברך בתולים:

טז אם לא תמצא לו יין ולא שכר מברכין ברכת אירוסין בלא כום אבל ברכת נשואין לא שני בלא כום:

יז מי שמברך ברכ' אירוסי' לא יחזור ויברך אותה בשעת החופה ואם לא ברך אותה בשעת אירוסין יכול ברוך לברך אותה בשעת נשואין:

יח האומר פתח פתוח מכאתי נאתן לאשה עליו בחשת כסף או בחשת ישראל שקבל בה אביה קידושי יתירה משלשה שנים ויום אחד. והא דתניתן בשערער מיד אחר בילה רשאוכה אבל לא שערער מיד לא שנא אם טוען בעלתי מיד ולא מכאתי דם או טוען לא בעלתי עד עתה ולא מכאתי דם יכול נאתן:

יט כתובה דרבנן מיהו נבית ד' שקלי' על שורי שהוא כשף דאורייתא:

כ בתו' הטוען פתח פתוח יכול נאתן ואשלי' אותו. כשוי נאתן ואין שלקי' אותו. הטוען טענת פתח פתוח יכול חכם לכפותו בדברים אולי יודה לו שלינו בקי ואם כפהו ולא הודה לו אלא שהוא שהוא בקי נאתן:

כא מי שהוסיבוה על חבית של יין ואין ריחה נודף חזקה שהיא בתולה. משפחת דורקטי אין לה טענת בתולי. חרשת ושוטה ומוכת עץ אין להן טענת בתולי שומת ואילונית יש להן טענת בתולים. בוגרת לרב יוסף אין לה טענת דמים ויש לה טענת פתח פתוח ואשלי שלשי חיפכא:

כב בתולה כתובתה מאתים ואלמנה מנה בתולה ואלמנה ואגרומה מן הירוסין כתובתה מאתים ויש לה טענת בתולים. הגיורת והשבויה והמפתה שנכנסו ונתגיירו ונשתחררו פחותו משבנו' שנים ויום אחד כתובת מאתים ויש להן טענת בתולי:

כג גר קטן שטבילו אותו על דעת בית דין והוא שיפרש לכל דבריו: וקטן שנתגייר בין על ידי בית דין בין על ידי אביו יכול למחות כל זמן שלא נהג בדת יהדות משהגדיל ואינו יכול למחות:

כד גדול שבא על הקטנה וקטן שבא על הגדולה כתובתה מאתי. קטן שבא על הגדולה והמיר בתולים ומוכת עץ כתובתה מנה בין הכיר בה בין לא הכיר בה:

כה בתולה שנתאלמנה או נתגרשה מן הנשואין כגון שנכנסה לחופה ולא נבעלה כתובתה מנה ואין לה טענת בתולים. השוכל לכל חמין ביהורה ואינו יכול לטעון טענת בתולי וכן בכל מקום שמיחדין החתן והכלה קודם נשואין ואינו יכול לטעון אבל במקום שאין מיחדין אותן יכול לטעון אף על פי שלא הפרידו מושביני ולא ערי למטתם:

כו כהנים או מאר משפחות שנהגו להוקיף בכתובתן על תקנת חכמים נוכין הכל לפי מה שכתבו בלשון תוספת ולפי דאפרה כתובת בתולה בכתובות קדובותיה:

כז המוסף את האשה ולא תצה לה בתולים הוא אומר ממ שקדם מחרם כאנסה והיא אומרת שלאחר כן נאנסה נאמנת ויש לה כתובה מאתי וכן אם אומר דרוסת חים ואינו אומרת מוכת עץ אלו מנה נאמנת:

כח ראוה מרחקים והיו לומרת מנבעלה מפלוני פחות כסר או פחיתי
מעוברת ואחר ס׳ אסר נתעברה נחמת להכעיר בה ובבתה ואפילו
רוב פקולין הכלה:

כט ואחרים מנתעברה אריסתו אם לא בחינו ממנו לעבורה לו והולר ממנו
ואם את הו פחינו בפניו והיו לומרת ממנו נתעברה הולר כסר.
והה דאמרי רב אפי׳ ברוב פקולין רוקו דיעבר אבל אם בא כהן ליתלך אין
מיחרין אותה לו עד שיהו ריב כפרין הכלה. ואפי מנבעלה ואינה יודעת
אם נבעלה מכסר או מעפ״ל פקולה עד דאיכא תרי רובי רוב העיר ורוב
מיירת על כפריס הבאה ממקום אחר:

פרק האשה שנתאלמנה

א האשה מנתלמנה או מנתגרשה ואבד כתובתה היא לומרת בתולה
כפחתי והוא או אינרסים לומרים אלמנה כמלך אם יש עדים מיוחת
בהינומא ור׳ אפי פרוע כתובתה מחתים ואם אין עדים הבעל או היורשים
נחמין בלא שבועה דאורייתא אבל פריכין אפי שבועת היסת וכוטלת מכח:

ב כיצד מרקדין לפני הכלה נהה ואחורה אפי׳ היא חברת או
מוחת ואין בזה משום מרבר מקר תרחק לפי שפריך פיהה דעתו על
הרקוד מעורב עם הבריות:

ג אסור להסתכל בפני הכלה ואפי׳ ביום הופתן ומותר להסתכל בפרוצת
הפה:

ד מעבירין היחת מלפני הכלה וזה וזה מלפני מלך ישראל:

ה פריך לבטל תלמוד תורה להוציא היחת כל זמן שאין לו כל פרכו דאיכא
פפי רבות למיך דקרי ותני ולמיך דאמרי אין לו מיעור. ואי לא קרי
אין מבטלין אם יש לו מתעסקין בקבורתו. ואפה מנהרינן בחה מנכטוית
ומסגחת על לחור בכה למיך דקרי ותני:

ו ולפיכך בטול מלאכה אם יש בעיר חבורת שכל אחת מתעסקת בחיים
ביומה אחת אינה בטילה ממלאכה והשאר מיוחרי ורוקו אלא
בפעת הוכחתו שכל בפעת הוכחתו כולן בטלין למיך אלא קרי:

ז הלומר לחבירו ערה זו על חביך היחה ולקחתיה מיוך או מיכו נחמין
אפילו ירע הכן שהיחה על חביו כיון שאין לו עדים ואם יש עדים ברב
וזה הולך לקחתיה ממנו היכו נחמין:

ח העדי מאחרו כתב ירושו זה שכל המוסף היינו מחתת נפעות או קטנים
היינו או פסולי עדות כגון קרובים ונחרתקו נחמנין ואם יש עדים
מזוה כתב ידם או שהי כתב ידם ונפה ממקו אחר היכן נחמנין שכל הולרי
מנחנפו על ידי ממון או שהיו פסולי על ידי עבירה אעפ שחזרו בהן כתמוב׳
ואין כתב ידם ונפה ממקום אחר אין נחמנין:

ט לומה שאחר כתב לאכה הוא זה נחמן מגו שיכול לומר פרעתי דקיימא
לן מורה בפער שכתבו פריך לקיימו:

י ועדים שאחרו כן היכן נחמנין הבי׳ אין כתב ידם ונפה ממקום אחר.
לכל אחרו שלא ידעו בפעם שחתמו שהיה נחמן ואחר כך נתברר
להם נחמנין ואלו שאחר אכה או שהוא פרוע אם היכו חייב לאחרי נחת׳
ואם הוא חייב לאחרים ואין יכולין ליפרע שלא מזו האלמנה והוחזק הפער
בביה דין או שהוא ביד שלוח היכו נחמן. ואפילו לא נודע בפעת הורחתו
שהוא חייב לאחרים כיון שנודע לנו אחר כך לכל אם הפער ביד בעל
אם לאחר שאת לאכה פרע לבעל חובו ובא לגבות מהאלמנה אם כפנה בעל
חוב לגבות מזה הפער בבית דין אחר שהאלמנה פער אכה הוא חוזר וגובה
לכל מעצמו אחר כך היכו אחר וגובה:

יא לכור להשהות בביתו פער פרוע ופער אכה ופכים. לכור להשהות
כל ספר שיהיו יותר מעלים יום:

יב עדים שאחרו אחר או נודע היו דבריהו אם אין כתב ידם ונפה ואחר
אחר נחמני ואפילו אחר אומר לו היה ואחר אומר היה ואחר אומר
היה אכלו נחמן:

יג עדים אחומי על הפער ואחרו אכלו אנחנו ואחרו כתב ידן הוא זה לכל
קטנים היו או שנפסלו פרוע נחמנין וקורעין הפער ואם כתב
ידם ונפה ממקום אחר אפער אין קורא עליו פרעה אין נחמנין
אפילו אם אומרים שהם עדים פסולי ואין לנו בהן אלא שאנו יודעין
תפים היה לו שפקידן מיניה אפילו אם אכלו אחר שנודע כפקו:

יד מי שהוא פעמים אכם ופעמים פוטה ומכר נכסיו ובאו אנשים ואחרו
כשהוא פוטה מכר ואנשים אחרים כשהוא אכם מכר אם הוא קרקע ויש
לו חזקת חובות או אנשים אחרים מעמידין אותה בחזקתו לבל מטלטלין
או קרקע ואין לו חזקת חובות מעמידין בחזקת הלוקח:

טו אין מזמינין העדים אלא בפניהם ואכחישין אותן אפילו אלא בפניהם
והזמה אלא כפניהם כהי דהזמה לא הוי אלא כהחתם הוי לבטל עדותו:

טז פער אין מכירין תחימת עדין ובאין לקיימו מיוך אחר לדמותו לו
אם האחר מקויים די באחד ואם היכו מקויים צריך לקיימו מיוך פני
פערי פרות או פתי כתובות מיופקין מיוחת יד אחר והוא שאכלוס בעלי׳
מנים בשופי. ואם יש לאחר אחר פני פערות מחחיתה אחת אם מכירין את
החתימות בטביעות עין חייבין אפי׳ אי אפשר זייף אי אפשר לו עדו וכתבו לזכרון
בספר זכרונותיו יכול להעיד עליה אפי׳ אחר כתה אפי׳ אפשר ולא נזכר
מעצמו אלא מיוך הכתב וכן ב׳ ערי אחד מהם אפשר הערות והזכירו חבירו
ואחר יכול להעיד עליו אבל אם הבעל דין מזכירו לו. ואם העד אפילו
הבעל דין מזכירו יכול להעיד. ואחר הזוכר עדותו יכול להעיד עליה
לעולם ואין לחוש פתי אפשר הדבר ואינו זוכר על בריו ואי אפשר לו עדות
בקנין ולאחר זמן מרובה בא לו המלוה ביעפה לו פער אחר או מיעיד לו
על אותה הערות יכול לעמותו. העדי המעירין על אחיחתן לקייחה בבית
דין כל אחר יעיד על כתב ידו ואין צריך להעיד נם על כתב יד חבירו והוא
מזכירין ההלוואה על ידי רחיית הפער צריך כל אחד להעיד על כתב חבירו
או לברוף אחר עמהן מיעיד על כתב פניהם:

יז פנים החתומים על הפער ואת אחר מהם והאי זוכר ההלוואה על ידי
רחיית הפער צריך פנים תן הפוך להעיד על אחיחת אחת והאי יעיד
על אחיחתו ואי ליכא אלא אחד אפשר אחיחת אחת ליכתוב האי אחיחת ידיה
לאחפופי ויקיימו אחיחתו מהוכו ואז יעידו הוא והאחר על אחיחת אחת ולא
ליכתוב אחת לילתא דילמא מפכח לה ואינם עליונים אלא דבעי
ואפן הופיא על כתב ידו גופה מכפיה בני חורין ומיהו נהתן לוט פרעתי
אבל אם אומר לו לויתי חייב:

יח פער שהוא מקויי יכול הלוה לערער עליו כל זמן שאין מכירין החתימו׳
ואף על פי שאחר מעדי הפער מעיד על כתב ידו ואת אחיני הקיום ואת
עימו מעיד על כתב יד הדיין אין מפטרפין הילכך אין לחוש אם דייני הקיום
קרובי לעדים ואם פנים תדייני הקיום כל אחר מעיד על כתב ידו הפער
כשר:

יט פלמה מיפכו לקיים הפער פנים אחם מכירו אחיחת העדו ואחד אינו
מכיר אך פלא כתבו הקיום מעידין בפני הפלימי ואותם דעד נעשה
דיין בקיום פטרות דרבנן מפכחבו אין מעידי לפניו ואותם דחייפיו לאחזי
כמיקרא הילכך קיום שנכתב קודם שהעידו הערי על אחיחתן פפול בטופס
אם אין כן בפטרות ויכוף בהן:

כ דייני שמכירין אחיחת העדים אינן צריכין להעיד לפניהם ואם אינן
מכירי צריכין להעיד לפני כל אחד ואחד קודם שיכתבו הקיום ואינו
חפילו לא העידו לפני כלם אחד אלא לפני כל אחד ואחד לבדו כשר:

כא פלמה מיפכו לקיים הפער וקרע פרעה על אחד מהם מפאחתו אין
מעידין עליו אלא הפנים להכפירו כדי פיאחום עמהן ואם עדיין לא
אחאו מעידין עליו ודוק׳ שבאו לפפלו בבזלנותא ואלו אומרים עליו פעמה
אחרת שכבר כל הפנים אומרים עליו פבזל ואלו אומרים לא נזל אכתי פפול
ואם בחיב לפפלו בפעם אפשרה אפילו אחר פפלו אומרים יכולין להעיד עליו. ולרב
אלפס אף על פי שאחתו מעידין עליו פנים אחרים ואומרים אכתי לא נתבטל
המוסב מפאחתו כבר נתבטל המוסב וצריכין להעיד פעם פנית ודוקא
פפלוהו בבזלנות אז נתבטל המוסב אבל ערער דפנם מפכחה ונתברר
דכשר היה לא נתבטל המוסב:

כב פלמה מיפכו לקיים הפער ואת אחד מהם צריכי לכתוב בחוכב אלמנה
כאחר הויכח ואחר ליתוהי ואם לא כתבו ואחר ליתוהי לא נפפל ואם כתבו
בו בחוכב בית דינא הויגא והזכירו בו שהיה הענין בפני חומחה אין צריך
לכתוב ואחר ליתוהי:

כג אפילו פלמה אפשר לפאת אים היינו ובדעה אבי נחמן ואם יש עדים שהיו
לפאת אים ואחרה ברוף אבי אינה נחמנת ואפילו אם נפלה קול פבאו
עדים קפח:

כד אחרה לפאת אים אבי ואחרה נפנים אבי לאחר כרי ריבור אינה
נחמנת. וכן אם אחרה פחלה אחרה אבי ואחרה שהורה אבי אינה
נחמנת. ואם נתנה אחתלה לרבריה נחמנת:

כה פנים אומרים אין ואנים אומרים לא אין. פנים אומרים נתגרשה
ואבי אומרי׳ לא נתגרשה לא תנפאת ואם נפלאת אפילו אחר שבאו אומרי׳
אחרונים לא נפלאת וכנון שנפלאת לאחר שעברו אומרי׳ בריה לי: והבי מילי
פאומרת שנתגרשה לפני זמן אבל אומ׳ שנתגרשה היום אפי׳ נפלאת נפאת:

כו פנים אומרים נתקדשה ואנים אומרים לא נתקדשה פנים אומרים
נתגרשה וכ׳ אומרי׳ לא נתגרשה אם נפלאת נפאת. זרק לה קדושין
אחר אומר קדוב לה ואחר אומר קדוב לו לא נפלאת ואם נפלאת לא נפאת?

ומה הוא הדבר אשר הוא עושה עמו ולא יעשה עמו
ב כאשר אמרתי ואשר הוא עושה עמו כן יעשה עמו
ולא יעשה עמו עוד כל הימים אשר הוא עושה עמו
ולא יעשה עמו עוד כל הימים אשר הוא עושה עמו
ג ולא יעשה עמו עוד כל הימים אשר הוא עושה עמו

ש כתב לה הלך בסוף שירדו עיבורו עמה מבית חמיה לבית בעלה ומתה
לא זכתה בהן הבעל ולאחי בעת מן היורשין ולרבינו תם תלוי מן
הכתובות אם יתה קודם שנבחן לא זכתה בהן :

ת לף על פי שתקנו שירקונה תחת שידו לא כתה יכולה לומר היכי
כפריט והיכי כתבת שידות הילכתה בתילתה דאורחה דבני מפחתה
ולאו אורחה דבני מפחתיה דקיימא לן דעולה עמו ריבה הוי הכי תלוי ל
לאחר מיתה ואולי הלך בעלה למדינת הים מחיכו עיתה :

יא מי שכתב בית דין יורדין לנכסיו וזכין לאשתו ובניו ומפרנסין אותן
וכותבין לה בתה שתקבל :

יב מי שהלך למדינת הים בית דין יורדי לנכסיו ומפרנסין לאשתו ולא בניו
ובנותיו ולא כותבין תכשיט לאשתו . מי שמת וכוה הל תקברוני מנכסי
אין שומעין לו ולאחר מיתת אין יורשין חייבין בקבורת אשתו :

יג תלוי מכר החב או מלוחו את בתו לבעל או למלוחו תהא חוכלת
בתרומה עד שתכנס לחופה הבל לכל מאר מילי יהא מרשות החב :

יד החב חייב בתוספת בנו ובתו תלוי מפני מכוה אין כופין אותו
לזון הבל מבייפי אותו חולי יתביים ואם הוא עשיר כופין אותו לזון
תלוי אם לאו בכפי מקום אחר והם בניו ובנותיו קטני הבל קטני קטנים
ואינן רלה אחיר כייפינן ליה בעל כרחיה :

טו תכות נכסיו לבניו לא הוה ולא אמרו אין נחוכים מהם הל יבזבז הדם
יותר מחומש ועד חומש יכול לבזבז בפעם ראשונה ובכל פעם חומש
מהריות והכי מילי מחייב הבל לאחר מיתה יכול לבזבז יותר מהחומש :

טז בן חשם לתקרין ובן עבר לתפנה ולא ירד עמו לחיין בן עם לתקרין
ובן פנים עפרה למשכה לירד עמו לחיין :

יז האשה מפקרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה הבעל תוכיח מיד ה
הלקוחות בלא מעות וחי חיתנהו להנהו מקבלה בהם בעין יחזירם
ללוקח תלוי אין אנו יודעים אם חותם תולין אהן מהם ולא מכי הבעל
ליתר אחת מכיחה לאכיחה :

יח עומד בדיקה בכל עת זה הזן בניו ובנותיו קטנים ומגדל יתום ויתומה
ואלמנה . הן ועומד בביתו זה הנומר תומה ומלמדה לאחרים וכותב
ספרים ומשכיר לאחרים :

יט הילכתה אין הכנסת כזונות מן המטלטלי דהוי תקינו לתת :

כ לא כתב לה כתיבה חייב בה ובכל תכיחה לו אלא מעבר לה כל נכסיו
אלא ייחר לה מדה אחר כל נכסיו מעוברין לכתובתה :

כא אחת ישראל שנתפסה תלוי לסוף בלת דעתה אחרית מותרת .
כמי דגבאי נכסי ופרים עליהן מותרות תלוי הני ריחים חוזן אהן
מכוחות להמלי כל רכוש הנכסים . הבל לא מניחין חוזן ואין חוזרו
לבעליהן תמורות :

כב הלמה להן גדול ברוסה וחלופה להן הדיוט ממזרת ונתינה ליפרע
חיבו חייב לפרותה כמבית חייב לפרותה . ואם אין ביטה וכתובת
תפרה עמה חיבו רשאי ואם כתבית בחיי בעלה ומת תלוי ירע מנמבית
קודם אחת אין היורשין חייבין לפרותה כל שכן נמכרת אחר מיתת בעלה
הילכך אין להם פירות ויבם כמי אין לו פירות מנכסים שנפלו לה כמחיי מ
מיתת יבם הבל מנכסים שנפלו לה תחת הבעל חיבת לה פירי ואפילו הכי
חיבו חייב בפרקונה עד שתתייבם . אין החים חייב לפרות אחת מאתן אלא
בפעם ראשונה ומכאן ואילך חיבו חייב לפרותה ומיהו בפריון ראשון חייב
אפילו אם הוה יותר על כתובתה ואפי ביותר מכדי דמיה לדעת תרוני הבי
הלחם זל ולדעת רב אלפס זל דוקא עד כדי דמיה :

כג לקחה חייב לפרותה בין פרוטה שים לה קצבה בין פרוטה אין לה
קצבה . הבל שם לה קצבה פטורים ואם רוצים לקנות לרוצה כדי והכי
מילי בחיי הבל מן היתומים דוקא אין לה קצבה מיפטרו דאמרי לא כתב
לה כתוב בנין דכרין חייב מהוא תכאי בית דין שתקנו כדי שיהא לדם לבתו
כבני . והוא מצוה ל מן לבת עד שיעור נכסים שתקנוה ממקרקעי דוקא
ומכדי הדי דוקא ובכך בין הכניס והילדה נהוג דוקא במקרקעי :

כד הילכתה מוכרת כתובתה בין לבעלה בין לאחרי שם לה כתובת בנין
דכרין . מוחלת כתובתה לבעלה כגון שמחלה לו התוספת או שמחלה
לו הבל ונשבה תחתיו בחיסור אין לה כתובת בנין דכרין . מוחלת כתובתה
לבעלה אין לה מזונות אחרי מותו הבל בחיי שם לה :

כה תרומה שתתה אין בעלה יורש אלא אביה יורשה וכרכרה :

כו הבנות כיזונו מיתת הלא כתב תכאי כתובה אפי לא כתב עד שתבגרו
או תתארס . כתתארסה סוב אין לה מזונות :

כז קטנה יתומה שהשיאוה אחיה ואחיה שים לה מזונות מן האחי :

כח בת שמת ושם לה נפקי לאחיו שמת בת שנים ובת תנובה וכן תמופת

סמולדה מן היורסין אפילו נפלה אחר כן וכן בת תנובה בעולהו אין להן
מזונו והכי מילי לאחר מיתה אבל מחיים חייב לזונן עד שם שנים ובת שבעה
מחין לאחיו נכפים עם לה מזונות :

כט חייבין היורשין ליתן לאשתו דירה וכליה שנשתתפה בהן בחיי בעלה
אפילו לא כתב לה ואם נפל הבית אין חייבין לבנותו ואם היה רוצה
לבנותו ולהחזיק בדקו אלא יפול אין שומעין לה ואם הוא קטן שהגיל היה
והם פריכה לאחר ואין סוכרין לה בית אחר אבל מזונות ים לה . וכן אם אין
נכפים לזון אותה ים בית פריכין ליתנו לה . ים שפרסים אם נפל הבית או
אחין בו כדי להגיל שניהם פריכים לעבור לה בית ולתן לה שם מזונות
שנגלם :

ל תבעה כתובתה בבית דין לברה מזונותיה אפילו לא פרע לה ודוקא
תבעה מעצמה אבל רמזה או שתבעה שלא רצו ליתן מזונות או
שתבעוה ליבמה ונתפייסה או כחלה ופרכסה או תבעה כתובתה אלא בבית
דין לא לברה מזונותיה . מכרה או שכנה כתובתה או שעשתה אפוקיקי
אפילו אלא בבית דין לברה מזונותיה :

לא לפיכך פלוגתא דחכמי גליל שהיו חייבים במזונו כל זמן שתרצ האשה
וחכמי יהודה לא היו חייבים לה אלא כל זמן שירצו היתומים במקום
שים מנהג ידוע עמו כמנהגם . ואם אין שם מנהג הלכה כחכמי גליל :

לב אחנה שבאה ליטול כתובתה שתין כל בנדיה בין של חול בין של שבת
אבל מי שנתרשה מרעתו אין שתין לה כל בנדיה . וכן עני הרגיל
לשייר לבעל הבית וקנה לו בגדים ויצא תמנו או שאכרו ויצא בתוך הזמן כ
כדיך להחזיר לו בגדיו אבל יצא בסוף הזמן אין כדיך להחזיר לו :

לג מי שבוה בשעת מיתה לקנות לו בחלה זהובים תכשיטין ידועין
לכדוניית בתו והוקרו או הוזלו הדיות והשפסד ליתומי שלא מחלה
זוזי מחמדיה לבתי ואייקר חמדה רוחא ליתמי לא שבח אחר מחמדה ולא שבח
מדתי חמדה :

לד מי שייחד לאשתו קרקע בשביל מזונותיה אפילו למזונו דעתו שיהא לה
תוספת על מזונותיה אח בחזונו קבץ לה מזונותי ואין לה יותר :

פרק אף על פי

א אעפ שתקנו חכמים לבתילה מחיים ולשמחה מנה יכול להוסיף כמה
שירצה ולחייב עצמו בו אעפ אין לו עתה וזה התוספת ים לו דין כ
פתובה למוכרת ולמורדת ולפיובת ולתובעת ולעובר על דת משה ולשבוע
ולשבועי ולכותב כל נכסיו לבניו ולנבות מן הקרקע ומן הזיבורית
והל זמן שהיא בבית חביה ולכתובת בניה דכרין :

ב הילכתה כתוב בניה דכרין דוקא מבני חרי ייחד לה מטלטלין לכתובת
אפילו ליתנהו בעיניהו ביבה בלא שבועה והוא שידוע שהיו המטלטלין
הן הבאים מחמתו לרה הלפם ולרבי אפילו כאברו לגמרי :

ג ייחד לה חרפה אפי בחר מברנה נובה בלא שבועה והני מילי בכתובת
חמה הבל בשבל חוב לא מהני ליה ייחוד לפטרו משבועה :

ד קנו מיניה ליתן קרקע לפלוני אפי לא אמר כתובו אין צריך לאומלוכי
ביה אם יכתבו כדאמרינן בפרק חזקת הבתי קנין בפני עצמו ואי צריך
לומר כתובו דמתם קנין לכתיבה עומד ואם אמר לפלוני תן חמץ זה לפלו
יכול ליתנו לו מיד :

ה כתילמה או נתגרשה מן היורסין ליכה נובה התוספת אבל מנה
מחתים נובה אפילו ממשעבדי אפילו כתב לה :

ו אעפ דקיימא לן כר שמעון בן עזרים דמן היורסין ליכה נובה תוספת
כנסה לחופה אעפ דלא נשבעה נובה הכל והני מילי היכא דחזיה
לביתה . אבל פרסם כדה מעיקרא וכנסה לחופה חיכה נובה ואיהו חופה
הויא לכל מאר הדברים . כדה יכולה ליכנס ולא כהדם במזל מכתב לא
תכנס עד שתטהר :

ז כתבה לו התקבלתי כתובתי או מקבלתה מחלה לו עליה הוי בעלת
זכות ואפי התנה בשעת קידושין עם אחי לו עליה כתובה אין התנאי
מועיל ים לה כתובה אפילו הכי בעילתו בעילת זכות כיון שהיה סבורה
אין לה וכן אברה כתובתה מריך לכתוב לה אחרת אף על פי שנובה
בתנאי בית דין :

ח כותבי לכתולה בני עשר חדש לפרנס את עצמה מתקבע הבעל ואפילו
נפלה לשון אלמנה . עשתה בני עשר חדש בפני עצמה ואפילו נפלה
לבני כותבין לה בני עשר לבני ולאלמנה בלשים יום :

ט קטנה בין היא בין חבירה יכולין לעכב מלא תכסה :

י אין פוסקין על הקטנה להמיחה כמהיא קטנה אבל פוסקין עליה להמיחה כשהיא גדולה :

יא הא דאמרינן לבתולה מניס עשר חדש דוקא לתקדמה בקטנות אז בעדותה אבל בגדיה יום אחד ואחר כך נתקדמה נותנין לה מלמי יום מעשה שהביאה :

יב היכא היכו מלכיל בתרות עד שתבעל לו אפי כפלה לו אין הכמוחין נלא האמה עד שתכנס לחופה :

יג הילכתא אין הרס מקדים דבר מלא בא לעולם הילכך המקדמ מעשה ידי אמתו אינן מקודמין :

יד הילכתא יכולה אמה לומר לבעלה איני כיוצא ואיני עושה :

טו אמרה מה מלאי עושה יהא לפיך כקונם פרוך להפר וכבון שאמרה יקדמו ידי לעומיהן והעדמה אפילו מעל ידי הדחק קיימת לן מיהיא לבעל :

טז הקדים חתן שחרור שפקיעין מידי מעבוד אבל קונם אינו שפקיע מידי מעבוד :

יז אלו נופי מלאכות שהאמה עושה לבעלה חוץ משאר מלאכות כגון פרכי הבית טוחנת ואופה ומבשלת ומכבסת ומניקה בנה אפילו אם יש לה תשומים אם יכולה להניקו אבל לא בת חברת אפילו בת בעלה ומבעת לו הטט ועושה בשער . נתגרשה אינה חייבת להניק אלא אם כן מכיר או מניקתו בשכר ובתוך חמשים יום לולר הרי היא בחזקת שאינו מכיר ואין צריך לברוק אם מכירה ומסס ואילך צריך בדיקה ואם אינו רוצה ליתן משחרת כלל אפילו בן יום אחד צריכה להניק ואם רוצה ליתן משחרת אפילו בן כמה אינה צריכה להניקו :

יח יונק אינוק ארבעה סניס וחולה חמשה . פירש לאחר עשרי וארבע חדש אלמה ימים משת לעת לסור להחזירו ודוקא שפירש משת בריו אבל פירש משת חולי או שים בו סכנה משזירין אותו אפילו אחר כמה :

יט דס של חדש שפירש אלא פירש כגון שין השנים מוסר . ובשרו וחלבו שפירשו מוסרין . לא פירשו כגון שיונק מיד האמה או מוסך משיכה ואוכלה אסור :

כ משיקה שמת בעלה בתוך ארבעה ועשרי חדש ללידת הולד לא תנשא ולא תשחרס עד שיהא לה ארבעה ועשרים חדש ללידת הולד חוץ מיום שנולד בו ויום שמשחרס בו ואפילו גמלתו או כתבתו למניקת אסור אפילו כשבעה המניקת או הדירה על דעת רבים אלא משחזור בו אבל מת הילד או שגמלתו בחיי הבעל או שפסק חלבה בחיי הבעל או שמניקו דרך ואינה רגילה להניק מוקר והוא הדין כמי שרוס שבריכה להמתין לרבינו שם ורבינו מתעון התיר בגרושה :

כא מי שנתנו לה בן להניק לה ולא בן חברת ולא תאכל דבריס הרעים לחלב ותאכל הרבה משלה אפילו פסקו לה מצות מועטין :

כב הוא אומר להניק והיא אומרת אלא להניק מומעין לה וכן אם היא אומרת אלא להניק מומעין לה אפילו אם בני משפחתו רגילין להניק אם אין בני משפחתו רגילי להניק והם הכי כמי דאמלאנו אחין כופין אותה עד שיהיו בני משפחתו ומשפחתה רגילין בהן :

כג הכניסה משפחה אחת או אחין מרחוקין ממנו משפחה אחת אינו טוחנת ולא אופה ולא מכבסת אחים אינה מבשלת ואינה מניק את בנה אלא אינה מצעת המטה להפך המצעות שהוא טורח אבל פורסת הסדינין שהוא דרך חיבה ומוזגת לו את הכוס ורוחצ לו פניו ידיו ורגליו :

כד כל מלאכות שהאמה עושה לבעלה כדי עושה לבעלה חוץ מהצעת המטה בפניו ולמזוג לו את הכוס אפילו להניחו לפניו על השלחן אפילו אם לא על ידי שיהו ולא תהא מבקת לו שים לרחוץ פניו ידיו ורגליו ולפור ליקח חפץ מידו לידה ואין חלוק בין ימי כדותה לימי ליכונה עד שתטבול :

כה מכל מין ומין שיאכלו המסובין צריך ליתן למתם אבל יכול להחתי עד שיאכלו המסובין חוץ מבשר שמן ויין שאם צריך ליתן לו מיד בשעתו וגם בשאר המינין דרך חבידות ליתן לו מהן מיד :

כו הא דתנן ועוש בשער דוקא בשאר אבל בשפתן חייבה עוש ובשיחת רוחיקה ואינו כופה לעמוד לפני חבירו ובפני בנו ולא ליתן תבן בפני סוסו וחמורו אבל נותנת לפני בקרו לרעי ולריחף נותנת לפני בהמתו המיוחדת למרכבתו :

כז הילכתא אפילו הכניסה לו מיד שפחות כופה לעשות בשער הדירה אלא תעש מלאכ יופיה ויתן כתובה ומיהו התיר לה מלאכה כל דהו כגון לשחות בכלבים קטנים וכיוצא בזה לא יוציא :

כח המדיר את אשתו תשעים יום מטה עד שבת אחת יקיים יותר יוציא ויתן כתובה וכן כמה כמי אלא עיקם עוש זמן יקיים שבת אחת :

כט התלמידים יוכלין לשאר אלמה ברשו אלמים יום והפועלי מיכין לבין בבית יוכלין שבת אחת ויום אחד מבין לביתם וכן לעולם משמוכה ימים שבין פעם אחת לביתם והטיילין שפרנסתן מצויה להם ואין פורשין מם עונתן בכל יום והפועלים שעושי מלאכה בעיר אחרת ובין בכל לילה בביתם פעם אחת בשבת וחס עושים מלאכה בעיר פעמים בשב והחמרי אחת בשבת והגמלין אחת לשלשים יום והספנין אחת לשמה חדשי ועושת תלמידי חכמים מלילי שבת בלילי שבת ואפילו חס האמה נותנת לו רשות להתאחר הרבה תורחת דמילתא אלא להתאחר יותר אז אדם אחר בחוץ ואדם אחר בביתו . אבל מי שתורתו אומנותו והולך ללמוד ברשותה יכול להתאחר כמו שנתנו לו רשות ואת טוב אלא לעבב כל כך ואפילו בהולך ללמוד ואינו יכול לפנות מלאכה שעונתה תדירה לאחרת אם אינה תדירה כל כך בלא רשותה אפילו חס ים בה ריוח יותר חוץ מטייל לתלמיד חכם :

ל דינא דמורדת דאמרינן כשמורדת מתשמים לף על פי שאמת עמה בעל כרחה מיחתין לה מכתובתה שבעה דינרין בשבוע עד כדי כתובתה או מוכרת . המורד מתשמים או ממזונו אם היא רוצה כופי אותו להוכיח מיד ואם רוצה שתקח חולי יחזור ובנתים מוסיפין לה על כתובת שלשה דינרין לשבוע :

לא הא דתנן שעושה שפקל חמשה שלשים אל שמר היינו כשהיכה עושם שום מלאכה אבל אם ים לה מלאכה אחרת פוחתי לה מזה הסיעו :

לב היום צריך להשכיר עצמו לעשו מלאכה כדי לזון את שתקח ולרבינו שם אין צריך :

לג דינא דמורדת דרבותינו מולחין לה שתחזור בה אם לא חזרה בה משריזין עליה ארבעה שבתות ארבעה פעמים בשבתי כנסיות ובשבתי מדרשות זו אחר זו ומולחין לה הוי יודע לפי כתובתך שתה מנה הפסדת ובין ארוס ושומר יבם שהין רוצות לינשא או נשואה הכל נקרא מורדת :

לד הא דאמרינן במורדת דשפסיק לה עד כלות כתובתה או ארבעה שבתות היינו כשאומר בעיכה ליה ומשכחת ליה אבל אמרה אינה עלי ורוצה להתגר בלא כתובה מגרשה מיד אם ירצה . ובתר הכי תקינו בין בעיכה ליה ומשכחת ליה בין בשאים עלי שתשתין יב חדש וכתר הכי מגרש לה אם ירצה בלא כתובה אבל תוך שנים עשר חדש אם בא לגרש צריך ליתן לה כתובה ובתוך השנה היכה כתוב ושעם יודיה אלא אבל נוטל פירו' שהיב בפרקונה ובקבורתה :

לה ודינא דמתיבתה כשהי' אומרת לא בעינא להאי גבר ותתן שתקבל ארבעה מגרשה מיד אם ירצה בלא כתוב אבל ודאי אין כופין אותו לגרשה אפילו תשם אום דבר מכתובת צריכה להחזיר וכל כגרים שעליה שקבל לה וכשמי מלוג אם הן בעין או דבר הבא מחמת כוטלת אבל אם בלו לגמרי אינו חייב לשלם . וכשמי כתן בראל אם אם בעין כוטלת ואינו משלם הפחת שפחתו אפילו בלו הרבה אבל בלו לגמרי או נגנבו ואבדו חייב לשלם וצריך להחזיר אם השיורי אום אדם עשה זו כדי להוציא נדוניתה מבעלה ואם יש ערמ' בדבר לא יחזירו לה אפילו הנדוניא . והיכא שחלת או שים שם חשש מיתה ורוצה להפקיע עצמ' מתחת בעלה בטענת מחיים עלי כדי שלא יירשנה אין שומעין לה . וכל מי שכופין אותו להוציא אם מתה קודם כפייה הבעל יורשה :

לו לרב אלפס דשכח דמכות ייבום קודמת למצות חליצה כותבין לגר מדר על שומרת יבם ולרת דמכות חליצה קודמת אין כותבין עליה לגרת מדר :

לז מורד שמוסיפין לשתתו שלשה דינרין בכתובת' בכל שבוע אם חזר בו בתוכי השבוע אין מוסיפין לה יתר אלא לפי חשבון :

לח המשרה את אשתו על ידי שלים לא יפחות לה לשבוע פחות משני קבין שעורים וחצי קב קטנית וחצי לוג שמן וקב גרוגרות או מנה דבילה ואם אין לו פוסק לעשתן פירות שמקום אחר ואם היא שניה כותן לה יין ואם אינה שותה והותירה מלו המזונות הרי הן לבעל וכותן לה שטה ושמן ואם אין לו שמן כותן לה שחלת וכותן לה כיפה לרחצה וחבור לתתכיה ולשנה שבעלי שמועד למועד . וכשרים השניס חשמיש זה שריבה לשנה ואינו כותן לה לא חדשים בימות החמ' ולא שחקים בימו' הגשמי' אלא חדשים בימות הגשמים והיא שתכס' בשלותיהן בימות החמה והשחקי אלא . וכותן לה שנה כשף לשבוע לצורך דבריס קטנים ואוכלת עמו בכל לילי שבת . ואם אינו כותן לה שנה כשף לשבוע לצורך דבריס קטנים אותר שעושה על שעשה ידיס הקבוע אלא וכמה היא עושה שקבל שתים עשר חדש בלילי שבת ביהודה או עשר ערב . ואם היתה שכיקה או שעושה שאר מלאכה פותחי לה שעשור הטוייה אלא שאמרו זה השיעור אלא כשאי עושה מלאכה אחרת כמה דברים שמורים בעני שבשראל אבל בעשיר הכל לפי כבודו :

לט הכנסתו לתוך בתעמים המטה :
מ חייב לתת לזון בניו ובנותיו עד שיהיו בני י"ב שנים ויום אחד :

פרק מציאת האשה

א מציאת האשה ומעשה ידיה לבעלה כפלה לה ירושה הוא לכל פירותיה בחייה וירושה לאחר מיתה . חבלו בה בין הוא בין אחרי הפער פלה לפי שהרוה להתרפ"ח בחמשה ימי ועשו לה סם חריף שנכטער ונתרפלת בשלשה ימים הוא פלת לבעלה וריפוי יתן לרופא בפתה ופגמ"ז בזמן שבגלוי לו שני חלקים ולא חלק אחד בסתר לה שני חלקים ולו חלק אחד ופלה יקח בהן קרקע והוא לוכל פירו והגדוניס כתבו שם חכל בה הוא שקנסוהו פחיכו לוכל פירות משל חלקה :

ב מעשה ידיה ומציאתה בין פלה על ידי הדחק או על ידי הדחק כגון מעשה מלאכה בשעה שכני הדס ישנים דבעל הוי שם דוחקת עצמ' ועושה פנים או פלם מלאכות ביחד זהו לעצמה לרבינו הלוי ולרמ"ה דוקא מעשה פלה על ידי הדחק לבעלה אבל פעל ידי הדחק או מעשה שתי מלאכות ביחד לעצמה :

ג הפוסק מעות לחתנו שתם ושת חתנו ופלה לפני יבם יכול לומ' לאחיך הייתי רוצה ליתן ולך לי לפפני ליתן לפילו היה אחיו עם הארץ והוא תלמיד חכם . ורוק כשפסק לאחתו אבל פסק לבתו משת' בשעת קדושין הריני נותן לבתי כך וכך ונכתבת קנתה הבת . אבל לא נתיבשת קנתה אשה פסק לה תנו ונתנם לו קודם החופה ושתה הבת יחזיר לאב ולא יירשנ' בנה שם היה לה כן . אבל נתן מעות לבתו משתפשו ולא הזכיר עם פלומי מיד כשתקדשה זכתה בו הבת לפילו שת הארוס :

ד פסקה להכנים לו מטבע היוצא בהוצאה כשמקבלם עליו וכתבים בכתובה שתחייב לה בו כל מה שתכנסת לו מוסיפין עליו פלים וכן כל מיני מחורות שמכנס' לו מרגילין לסחור בה במקום ההוא ושם מכנס' לו דברי' שבריכין שומא בכל מה שמתו חוסם פוחת מחומש מן הסכום כשתקבל עליו בכתובה . וכן שם הוא מיחר דברי' הנשומין חוסם לכתוב פוחת חומש ממה שמתו חוסם . ושם הכניסה לו שתי חתיכות נדולות של זהב הינו לא פוחת חומש ולא מוסף פלים אלא כמו שמתו חוסם וברהבה פריכא פוחת חומש וכל זה במקבלם שבל שם נהנו אבל אלא להוסיף פלים במטבע ומחורות ופלא לפחות חומש ברבר הנשום הכל כפי המנהג :

ה אין הבעל רשאי למכור כתובת אשתו ולא בנדיס שתכנים לה הוא הדחק גביה אפילו שתה כתובתה ממטלטלי דיתמי מסן בעין אבל שם מכרן הבעל חוכה בובה מהם :

ו המפיל את בתו שתה לא יכחו לה מחמת זה . שתה להכנים ערומה לא יאמר החתן עד שתבא לביתי אלא מכשה ועודה בבית חביה . וכן גבאי צדקה המפילין את היתומה לא יפחתו לה מחמשי זוזי שפיטי ושם יש בכים על פרקה הרבה מפילין אותה לפי כבודה :

ז יתום ויתומה שבאו ליכנס או להתפרנס מפילין ומפרנסין היתומה תחלה ואחר כך היתום ושוכרין לו בית ומציעין לו מטה וכל כלי תשמישו ואחר כך מפילין אותו :

ח בית דין חייבין לפרנס כל עני לפי מה שרגיל ואינן חייבין לעשרו :

ט מי שאין לו ומתביים לקבל מתנה לו לשם הלוחה ולא יקבענו ממנו אחר כך . מי שים לו ואינו רוצה להתפרנס מעלו אין מזקקין לו :

י המעלים עינו מן הצדקה כאילו עובר על לילים . העושה עשמו חולה כדי לרמות הבריות בשביל שיתנו לו סוף יבא לידי כך :

יא מי שים לו מאתים זוז לא יטול לקט שכחה ופאה ומעשר עני . היו לו כלים שוים עשרה זוזי אינו צרי למכרם כדי שלא ליטול . והא דתני כופי אותו למכור כלי קודם שבא לידי גבוי כלי אחר שבא לידי גבוי לפי השתנות הפירוסים :

יב מי שתת והניח בנו להשיא שם יודעי דעת הלב כמה היה רגיל ליתן עם בנותיו נותנין כפי מה שהיה נותן ובלבר שלא יוסיפו על עיסור שכסי שלא יפחתו שם היה הוא פוחת . אבל עד עיסור שכסי יתנו מכל מה דאיתקרו נכסי מטלטלי ומקרקעי . ושם אין יודעים דעתו יתנו לה עיסור נכסי אין הכל . ומיטלת הרחמנה העיסור ונשנית העיסור מתה שמירה דאמרי' וכן כולן שם בתו להכנסת כאחר לאחר שהוציאו העיסורי חוזרת וחולקת אותו בשוה :

יג הא דאמרי' שם לה פרנסה דוקא בשנפלת בקטנות אבל בשנפל' בנערות או בבגרה אפי' לא נשא הפסיד' פרנסת' שא ה"מ מיחת . אבל שם מיחת' אותו לא מזונות אחר שתגדל . וכן שם שקנו ליתן לה מזונות אחר

מתנשא היכה צריכה למחות אבל שם בגרה ונשתת אפילו מוחין לא מזונות צריכה למחות ומיהו במיחה לבד אפילו בחיים לה מזונות כנגי :

יד מי שמת והניח בת בוגרת ואין האחים חייבי להשיא' אפי' כיוצת מן האחים ואפילו מחתה מיד כשמת האב :

טו מי שאמר בשע' מיתה ז יזונו בנותי מנכסי אין סומכין לו . ושם אמ' אל יתפרנסו סומכין לו . ולרבינו האיי בשע' כיסונין אל יזונו בנותי מנכסי סומכין לו . ושם אמ' בשעת כיסונין אל יתפרנסו אין סומכין לו :

טז הילכתא אחים שמכרו או משכנו מוציאין לפרנסה ולא למזונות :

יז מי שמת והניח אחי בנות ובן נטלה האחת עיסור נכסי ולא הספיק ליטול עד שמת הבן ורב ז"ל הפסיד עיסו נכסי דילה . ולאדוני אבי הרב רבינו אפר ז"ל נוטלת תחלה עיסור נכסי ואחר כך חולקות האחיות :

יח הילכתא בת לענין עיסור נכסי בעלת חוב דאחי הויא ויכולין למלוך בזוזי ובאחד ארעא ומטלת בינוית בלא שבועה :

יט מדיוק דגמרא כתוב וכל תנאי בובין האירש ממטלטלי שבל פרנסה אינה כנבית אלא ממקרקעי ושכירות בתים אפילו מה ששכר אלא מקרקעי כיון דשכירות אינה משתלמ' אלא בסוף חמש השנים הכל כמקרקעי והא לגבות שבל כשמתין הנכסים ליטול מהן העיסור שתין נם ממטלטלין . וכן שם האיש בנותיו ממטלטלי כותבים לה נם ממטלטלי :

כ שם אחר מבעלי דינים מנזם לחבירו בפני הדיין תתחייב לי כך וכך ממון כדיך הדיין להכחיבו ולומ' לא יתחייב לך :

כא אף על נב דברו על תנאי ותתקיים התנאי כדיך שתהיה כשהמנודה מסופק שם יכול לקיימו אבל שם ברור לו שיכול לקיימו וקיימו אין כדיך שפירה :

כב הנותן מעות ליר כאחר ליקח בהן שרה לבתו כשתנשא והיא אומ' יתנו המעות לבעלי שם היא נדולה ונשתרפה אין מומעין לה אבל שם היא קטנה או שפילו נדולה ונתרפשה אין מומעין לה דקיימא לן מסוה לקיים דברי המת שפילו בבריא . והא כשתנשא ליר פלים לפס כך אבל שם נתו לירו אחר הסוחה שם היו תחלה ב"ד לא הילכתא בין האומ' תנו מקל לבני בשבת בין האומר אל תתנו אלא מקל ורחוייס לסלע נותנין להם כל כרבן ואם אמר שם מתו יירשו אחיהם תחתיה נותנין להם אלא מקל :

כג הפעוטות כבני ממוכה וכבני תשעה אין להם אפטרופוס מקח מקח ומכרן במטלטלי ולא במקרקעי אם להם אפטרופוס שפילו במטלטלי נמי אין מקחן מקח ומכרן ממכר ובכל ענין מתנתן מתנה :

פרק המדיר

א המדי' את חבתו מליהנו לו כנון שאמר לה כדי שתעשי לי במזונותי דאי לאו הכי לא מצי מדיר והיא מפסקת לדבריס נדולי ולא לדברי קטנים ואותם דבריס קטנים היתה נוהנת בהן בבית חביה מפני שהוא עשיר לבל בני משפחתה שהן עשירי כתו בעלה אינן כוהני בהם היולך חביה חייב לה בהן כשהיא עמו ואל הנדר לבל כשהיא בבית חביה חייב בהן היולך אם הדירה ל' יום או שתם כופין אותו בעומדים להוציא ואינן כתובה לרי ולרמ"ה אין כופין :

ב נדרה מלא לשתו אחר מן המיכי' לפי הוא רע ולא הכלתו מעולם או שנדר מלא תתקשט בחדר מן המיכי' וקיי' לה הוא יופיה ויתן כתוב :

ג האומר קונם כל פירות שבעולם עלי או שלא אפילו קונם כל פירות שבעולם על שם לעשה דבר פלו' אינו נדר :

ד לענ' דמדיר אשתו אינו יכול לפרנסה על ידי פרנס אבל פרנסה על ידי פרנס כמו מדיבה ולירושלמי לא מי שאינו מדיר אינו יכול לפרנסה על ידי פרנס טפי מעלמים יום :

ה המדיר את אשתו מלך תלך לבית חביה שם הוא עמה בעיר אחר אחר יקיים שנים יושבת ויתן כתובה :

ו המדיר את אשתו מלא תלך לבית הבבל או לבית אשתה יושבת ויתן כתובה ואם טען מפני שים שם בני או שהרס פריסים והוזקן לשם פריסים רשאי :

ז האומר לה על מנת שתאמר לפלוני דבר שלו קלון או על מנת שתתפנך לאחר תעמים ותפלוט או שתעלה עשר כדי מים ותערי לאשפה יוכל ויתן כתובה :

ח הדירה מלא תעשל ולא תעשיל נפה וכברה רחים וקנור יושבת ויתן כתובה וכן היא שנדרה שלא תעשל ושלא תעשיל וכו' שלא תלוש בנדיס לבנים קטנה בלא כתובה :

ח והלן יפחות מלא בכתובה המלכילתו דבר חיסור וכודע לו לחכ
כבון מאמרה מלו תקן לי הכרי זו קבץ לי חלה זו טהר לי הדס
ומחזת מקרנית כבון מהעידו עדים על זוחה טעה מחותו פלוני לא היה
בעיר וכן יש עדים שהיו אומר כך לבעלה אבל אם אין עדים בדבר והיו
כופרת מלא אמרה זו מכחש החכם נאמר וכן אם רצתה להחכילו חיסו
וכודע לו ופירש זו אם היו עצמה חוכלת דבר חיסור לא תצא החזק כדם
במכנותיה ואמרה לו שהיו טהורה וכא עליה תכא · וכן כודרת וחיכה
מקיימת · וכן יוצאה בקלקה על רחצה בלא צעיף לרחות הרבים ובמבוי
המפולם זו בחצר מרבי בוקעין בו אבל אם אין רבי בוקעין בו ובמבוי
מחיכו מפולם לא תצא וכן אם היו טוה בפתח מחרחה את זרועותי לבני
אדם זו מטווה וזורד כנגד פניה וכן מרבר עם האחזרים · וכן מקללת
אביו בפניו זו בפני בניו · וכן תוכעת תמחים בקול רם זו בחתובעת
לחמחים מריבה עמו עד שכמעט קולם בכלם תצא בלא כתובה · ומריבה
התרחה להפסיד כתובה ואם רבה לקייחה אין כופין אותו להוציא ומכל
מקום מצוה להוציא :

ט המקדם את האשה על מנת שאין עליה נדריס ומומין ונמצאו עליה
מומין ונדרי היכה מקודם ואיכה פריע כ"ג ודוקא שנדרים שלא לאכול
בשר ושלא לשתות יין ושלא להתקשט בתיכי בשעוכין אבל על שאר דברי
אפי' אומ' אני מקפיד עליה לא שמעי' ליה והא המתנה שתם על מנת שאין
עליה נדריס אבל פירש שלא יהא עליה סוס נדר אפי' נדר כל דהו תבטלי
הקידושי' ואם לא התנ' ונמצאו עליה מומין ונדרי פריע כ"ג ואין לה כתוב :

יא הילכתא קדם על תנאי וכנס שתם ובעל אפי' מיד אחר הקדושין פריע
כ"ג אם יש עדי ייחוד ואם נפח לאח פריע כ"ג מצויה ואין לה כתוב
וכן קטנה שנדלה תחתיו וכא עליה מצויה נדילה היכה יופאה בלא כ"ג :

יב המקדם בפחות מסוה פרוטה או במלוה ובעל פריכה כ"ג :

יג היו עליה נדריס והתיר חכם מקודם ופריכה כ"ג כאם חסוב' ודיוק
מהתיר קור' מבודעו לבעל אבל אם בודעו קוד' מיד כתבטלו הקדושי ·
היו עליה מומין ופאה רופא היכה מקודמת אבל אם נתקדמה על מנת
שאין עליו מומין ופאה רופא מקודמת :

יד זעה וריח הפה וקול עבה ודריס בסין טפח מחברותי וטפח בין דד
לדד וכפוכת כלב ובעם' תקומו כלקת ומום' סים בה מעי' אפי' קטנה
או גדולה כיאיר בכל תקו מעוברת הוי מוס · קטנה מתם' המעי ועומר'
תחת כיפה מבריאה וזיתכין מתחזיא וזיתכין לא מתחזיא הוי מוס בתקו'
אחר לא הוי מוס :

טו היו בה מומין ועומד בבית חביה על האב להבי' ראיה מהמתחרם'
היו בה מומין הללו · כשאת הבעל פריך להביא ראיה מהיו בה קודם
שנתארסה והיה תקחו מעומדת הוי מוס בקרוב אבל בוגר אפי' היה
בבית חביה על הבעל להביא ראיה וחיכו יכול לטעון לא על מומין שבשת'
ולא על מומין שבגלוי ואם יש מרחץ בעיר אפילו מומין שבסתר חיכו יכול
לטעון ואפילו אין לו קרובות בעיר ובתקוס מחין דרך הבנות לבחת בכל
אפילו מומין שבגלוי יכול לטעון :

יו המחליף פרה בחמור ומצא בעל החמור את הפרה ואת החמו' קוד'
שמצא בעל הפרה על בעל הפרה להביא ראיה שאת החמור קודם
שמיכת הפרה אפי' החזיר עומר ברשו' בעל החמור · ורב אשי פסק דוק'
כשעומד בשוטה אבל אם עומר ברשות בעלה חמור עליו להביא ראיה ·
ויש אומר דלעולם המוכיח מחבירו עליו הראיה אפילו לא כולד הספק
ברשות ושברה קמייתא עיקר :

יז נכפ' אם קבוע לו זמן חמו' מום שבשת' ואם לאו חמוב מום שבגלוי :

יח · היו מכולדו בו מומין אין כופי' אותו להוצי' וכל שכן אם היו בו מומין
קודם אפי' מומין גדולים כגון כשחית עינו ונקטע ידו ונחתכ' רגלו ·
והני מילי עין אחר יד אחת ורגל אחר אבל נשתו עיניו ונחתכו או נקטעו
ב' ידיו או רגליו כופין אותו להוציא ולית כתובה :

יט ואלו מכופין אותן בשוט להוציא ולית כתוב' מוכה שחין וריח הפה
והחוטם והמקטן כותל כלבים והבורסקי והמחתך בחסת מעיקרו ·
ואפילו היו בו קודם שנשדה והני מילי שלא ידעה אבל אם ידעה שהיו בו
אין כופין אותו להוציא ואם היה בעלה בורסקי ואת יכולה לומר לאחיך
הייתי יכולה לקבל ולך אי אפשי לקבל :

ב כל האורין דאוריתא כגון גדול גרושה וחלוצה לכהן
הדיוט מחזרת וכתיבה ליפרע בת ישרא' לחזר ונכתין ושניות דרבנן
ונשא חלה ושהה עשה עשר שנים ולא ילדה כופין אותו להוציא בשוט והכי
דייקינן דכתי' אי אתר הוכח בהדיה ודריכא בשהדי מעיכן לה בר ממוכ'
אחין דלא מעיכן לה · ונשא חלה ושהה עשה עשר שנים ולא ילדה אפילו

אתרה הויכח בהדיה בשהדי לא מעיכן לה :

בא כל מיני מוכי מחין תשמישן קשה להם ולבעלי דיתן קשה מכולן
נפריך ליתחר ולהתרחק מהן עד מאד :

פרק האשה

א החשה שנפלו לה נכסי קודם לירוסין או לא לירוסין ונשא ומכרתן
הבעל מוכיח מיד הלקוחות נוף ופירות נפלו לה קודם שנתארסה
ומתארסה מוכרת לכתחלה · נפלו לה משנתארסה לא תמכו בעור ארום'
ואם מכר ונתנה ממכר קיים והני מילי בנכסי הירושים לבעל אבל מחין
ירושים אף לו נפלו משנשא ואם מכרה ונתנ' קיים ואין ירוש' הרי שנפלה
לה ירושה במדינ' היס בין במקרקעי בין במטלטלי אלא ידע בהן הבעל
ולא נודע לו קודם שמכרתן אבל נודעו לה קודם מיד כשנודעו לה ים להן
דין נכסי מלוג ובפירותיהן פלוחה בהן :

ב החשה שים לה נכסים ורוצה ליגבות ונתב' נכסי' ליחר קודם ואפי'
לבתה לו קנין שקבל מקבל ואפילו לו הודיע לערי' שטוחה להבריח
נכסיה רק מידוע שעומדת ליגבות או שנשמת מיד שתוך לשתכה והני מילי
אלא מיירי לעשה אבל מיירי לעשה כרי פרנסתה קנין שקבל מקבל אבל
אם כן כתבה מהיום ואילך המתנ' כשתרצה לקיים ואפילו היכה דלא קנה
מקבל הוא לוכל פירות כל זמן שיושבת תחת בעלה ונם לא מכרתן ולא
נתנתן לאחר · ואם מתה בחיי בעלה יטלו מקבל ואם את בעלה ומתה
היא לאחריו מיד קודם שחזרה ויחזרו ליורשיה :

ג מי שרוב לגלות וכתב כל נכסיו לאחר אלא שתעכבו לבעל חוב לית
קנין שקבל המתנה ולאו הרחם זל לא קנין ומשועבדי לבעל חוב :

ד נפלו לה נכסים או פירו' לוקח בהם קרקע והוא לוכל פירות
נפלו לה פירות המחוברין לקרקע אפי' הגיעו ליקט' הרי הן של בעל
ובמגרפה והוא נוטלת הקרקע אם היו בו פירות הן אלא אפילו הגיעו
ליקצר אלא אם כן תלמן זל הן שלו אפילו לא הגיעו ליקצר :

ה נפלו לה נכסי ובא לקנות בהם קרקע ואמר חר מיניהו נזבין ארעא
ואת לידך בתיס מומעין למי מאת לארעא וכן בתי ודקלי בתי · דקלי
ואילני דקלי · אילני ונופני אילני · ואין קונין לה אבא זרדתא ולא פירא
דכוורי בתעו' שנפלו לה ואיתו אם נפלו לה אבא זרדתי או פירא דכוורי
אין מוכרין אותן אלא לוכל ולהולך עד מיכלו :

ו הילכתא לא שנה ולא מפחת מלוג ולא שנה ולא בהמת מלוג אפי' ולא
ולדה עד עולם לבעל ואיתו אם מתה האם הולר עומד במקומ' ואם
נתגרשה נותנת לו דמים ונוטלתן ואיתו הגובה לא שנה בהמה ולא שנה
ולא כפל לאמה :

ז הכניס לו עז או רחל או תרנגולת או דקל או טלית לוכל והולך
עד שיכלה הקרן ומכסה בטלית וכן הכניסה לו גפרית ומחפורת
על פרוף חופר והולך עד קרקע עולם :

ח נפלו לה עבדים ושפחות זקניס אם הבעל רוצה למכרן היה יכולה
לעכב עליו ונ"ט היכה יכולה לכופו למכרן וכן הדין בנפלו לה זתיס
ונפניס זקניס ודוקא בסרב אחיכו אבל אדם אבל אדם אפילו אחיכו אבל
ועומין כדי טפולן יכולה לעכב עליו מלמכרן :

ט המוכיח הוכחות על נכסי אמתו וגרשה הוכיח קימעא ואפל הרב' או
הוכיח הרבה ואכל קימעא אפילו גרוגרת אחת אם מהוכיח ומה
שאכל אכל והו' שאכלה דרך כבוד לא אכלה דרך כבוד הוי כאלו לא אכל
פום פרוטה · הוכיח הוכחות על נכסי אמתו קטנה ומיאנה בו הוכיח ולא
אכל או הוכיח הרבה ואכל קימעא אמין לו כאילו הוכיח קימעא ואכל
הרבה לא יחזיר וכן אם הוכיח הרבה ולא אכל אם ירצה נוטל הוכחה
מיעור מבת · היו לאמתו נכסי במקום אחר והלך לחרימם והוכיח הוכחו'
מדובו וגרשה אפילו לקח מהן והוכיח יפצע כמה הוכיח ויטול עד כדי
הפחח שמתין אלו המעות כמה סוין כאן יותר מבמקו' שהיו סוין תחלה ·
חזכי ולא אכל אם הפחח יתר על ההוכחה יפצע כמה הוכיח ויטול ואם
ההוכחה יתרה על הפחח אין לו אלא הוכחה מיעור פחח ובפחוע · והני
מילי בנכסי מלוג אבל בנכסי כאן ברזל כל פחח שפחחו בין מחמ' נכסים
בין מחמ' עצמן הכל לבעל · וכל זה במגר' מדעתו אבל מורד עד שמקנט'
עד שמגרש אפילו אכל קימעא דינו כאילו לא אכל ליטול בשפועה :

י בעל שהוריד לריסין בנכסי אמתו וגרש' אם הבעל לריס ויורד בטיב
עבור' הקרקע אין לה אלא כלום לא שנה ולא מתנו · ואם היגו לריס
נוטלין בפרה כדין לריסי העיר :

יא אף על פי שהבעל יכול למכור הפירות אחר שלקטן היינו יכול למכור הקרקע לפירות לבנים מרובות אלא אם כן לקח המעות לעסות בם סחורה וכן אם היה הקרקע רחוק ממנו יכול למכרו לפירות וכן הכניסה לו מתי פעמים וכמה אמה אחרת יכול להכניס לה תחת מהן:

יב מומרת יבם ממתה יורשי הבעל חייבים בקבורתה:

יג מי שמת וכפרה לפתו זקוקה ליבם לפילו היה לו ק' מנה אין היבם יכול למכור מהם כלום אלא יפרעו למעבור הכתובה לפי יבם ואחר כך נתן לו מכר היינו כלום ובטל ממילא ולפילו אם הוא חייב לאחיו מנה מוציאין אותו מידו ולוקח בו קרקע והוא חוכל פירות ולפי גרסה וכנסה אחם היינו יכול למכור אלא אם נתנה במחזירה מכתובת על כפיון והוא הדין כמי שלא גירשה אם יתרצה בימכור על מנת שיכתוב דקנאי ודלקניא יכול למכור:

יד הניח אחיו מעות וסירו תלמיו לו מחובריו ימכרו ולוקח בהם קרקע למעבור כתובתה והוא חוכל פירות:

טו כנסה הרי היא כאחותו שיכול לפטור אותו בגט ולהחזירה אם ירצה:

יו לא ייחד ליבמתו ולא לאחותו מעות לכתובתה אלא כל נכסיו כריכין מיטין אחר אותן לכתובתה:

יז גרם יבמתו קודם שיפרע לה כתובתה דינה כאחר שאמה מגרשה והחזירה אותן לה אלא כתובה אחת:

פרק הכותב

א האומר לאחרתו דין ודבריו אין לי בנכסיך הרי זה חוכל פירו כחייה ואם מתה יורשה ואינו מועיל אלא לענין זה אמם מכרה ונתן קיים ודוקא באומר לה ועודה תרומה ונפלו לה בעודה תרומה אבל אם נפלו אחר שאמר קרם לה הרי אמר לה בעודה תרומה ונפלו לה מתנחלת לו מהני ולהכי נמי בעודה תרומה בנכסי שנפלו לה מתנחלת ואם אחר לה לנסותה דין ודבריו כו' וקנו מידו לפי הנותן לחבירו מסותקין בדמים דין ודבריו אין לי על מדה זו אין לי עסק בה וידי מסולקת מאמה לא אמר כלום ואם קנו מידו קנה אמר לה דין ודבריו אין לי בנכסיך ובפירותיהן הינו חוכל פירו ואם את יורשה חבל פירי פירותיו חוכל אם פייר מהפירו ולוקח בהם קרקע והוא חוכל פירות עד שיכתוב לה פירותיה עד עולם ודוקא שמייר מרכוזה אבל אין כופין אותה לקנות בהם קרקע. והלכתא כתב כופין אותה לקנות בהם קרקע ואם כתב לה דין ודבריו אין לי בנכסיך ובפירותיהן ולא הזכיר פירו חוכל פירות ואם מייר ולקח בהם קרקע וחוכל מפירותיו. כתב לה דין ודבריו אין לי בנכסיך ובפירותיהן בחייך ובמותך הינו חוכל פירו בחייה ואם מתה הינו יורש רבן שמעון בן גמליאל אומר מתה יורשה ולא ר' פפקו כרשב"ג:

ב מי שמת והניח אשה ובעל חוב ויורשי והיה לו מלוה או פקדון בידה או מעות או פירות תלושין מוכחין בסימטא מדינא דגמ' יכתבו ליורשי ולפילו תפסו כתובת אשה ובעל חוב לאחר מיתה ולפילו סטרן מהשבועה אלא אם כן תפס בעל חוב מהיום ומתקנת הגאונים יכתבו לאחי סטרון מלוה:

ג בעל חוב של יתומים שתפס סורס מהרוע שלהם ואומ' שתפסו מאיי ורועה אומר שתפסו לאחר מיתת אם יש עדים שתפסו בעל כרחו צריך להחזירו ואם אין עדי הוויה תפיסה ורועה צריך לשלם ליתומים ואם מריב דגמ' ומתקנתא אם לבעל חוב רגילים שיכול ליפרע בה מן היתומים אין הרועה חייב כלום:

ד מי שאמר לחבירו לך ופרע בסבילי לפלוני ונתן המעות למלוה ואז אמר מלוה לאחרת בעל פה היה לי עליו ובסבילה לחני לוקח אלא אמר המעון אם ערעו בעדים אמר לאו יכול לומר לו כן והמלוה צריך לשלם למעלה ומכי חילי מהזכיר לו לקח השטר לבעל אם לא הזכירו לו ואם לא אמר לו ליתן לו בעדים כשטר המלוה:

ה מי שהפקידו לפלו שטרות ואת המפקיד ואמר יחייב תפיסתו לאחר למטכון בסבל חוב שהי לי עליו אם יש עדים כאן שהפקידו בערי ורוצה עתה בידו לא מהימן ואם לאו מהימן וזהו לריכה דגמ' ולתקנתא נוהגים מהם:

ו היה לו לאדם דקיס לא בנוייהו דלא מסקר ודינה דגמ' מהפקיכן סבועה ומרעיכן שטרא לפוניהו ומיהו הלוהו לית ליה לריך למימ' קיס לי בנוייהו ואין להפך סבועה ולפילו שטרא לא בערו ברורים ומיהא בערא לדם כאחן מתמיכין הדין עד שיקברו הדברי:

ז אין התובע יכול לכוף לנתבע שילך עמו ליפנע במקום שהוא רוצה ומיהו אם היו דרין בעיר אחת והלכו למקום בר למקום אחר יכול לומר אחי מקבל המבועה עד שתחזור לעירנו ובותבין מיד זכות הנפנע ונותנין בידו כאחן ליתנו לו כשיפנע ולא חייכין כשיקרא:

ח מי שהפקידו אצלו הפץ בלא עדים ואח"כ בא לו אחר ואמר לא אמיר והוי יהיב ביה קיימן ואם אמ' היורשים יומרים לבינו אמר לנו אלא כאמכין בשבועה ואם לא יבוא אי לא אמר אמיר וזה נותן בו קיימן ואינו רגיל ליכנס בביתו נותנין לו ואי בביר אחר מהני תלת אין כאמכין לו ואותרו היתומים להסתפם בו ולמכרו:

ט מי שבוה ואת ככפי לטובי טובי שבח רשאו יכתבו לו ואם היה רגיל עמו יתנו לו בלו מני טוביים אחר שכן רגיל אצלו במסה ואחר תלמיד חכם קונ' קרוב ותלמיד חכם קודם שכן קרוב שכן קודם שניהם שכניהם או תלמידי חכמים עודה דדייכי:

י המוכר שטר חוב לחבירו וחזר ואחלו מחול לו ואפי' יורש מחל ואפי' לעצמו כגון ראובן שים לו שטר על שמעון אחיו ומכרו לאחר ואין להם אלא בן אחד לראובן ואתו שניהם שנמצא זה הבן יורש השטר יכול למחול לעצמו ואפילו כת לו למלוה שמשעבדנא לכל דאתי מחמתך ומכרו מלוה יכול למחול. ומכנסת שטר חוב לבעלה וחזרה ומחלה אינו מחול. והיכא שהמוכר את השט' מוחל כריך לפרוע ללוקח דמי שטרו מעלי כפי מה שמוה לימכר לפי מה שיעבור לזוה ולאחלמנתו:

יא לשה ובעל חוב שבאו לגבו כאחת ואמ' שום שם יש בה כדי לגבות למניהן חרשה וזוי נותנין לבעל חוב זוי ולאשה קרקע ואפי' קדמה היא ואפ' שום המלוה מוכיחין מידו שבל שם זמכן שום או אפי' אין זמכן שום ולוה וכן ואח"כ קנה לו כשה ולוה ואח"כ קנה ים קרקע ליה נותנין לבעל חוב ואם קדמה האשה ואפ' בבר לא מפקינן מינה היו ב' שטרות לאחד נותנין לבעל חוב קדמה האשה ואפ' בבר לא מפקינן מינה:

יב לוה שאין לו מעות אין מחייבין אותו למכור קרקע כדי לפרוע מעות יש לו מעו' צריך ליתנם ואם אמ' אין מעותיו בכרכי כדי לדחות המלוה אפילו אין לו מעות צריך למכור קרקע ליתן לו מעות:

יג בעל חוב שים לו קרקע בר יורדין לכנסיו לפרוע חובו. אין לו קרקע והבריח מטלטלין מכין אותו עד שתתן כפסו כדי שיפרע:

יד יתומי גדולי שהניח להם אביהם קרקע יורדין לכנסיהם לפרוע חוב אביהם לו הניח להם אלא מטלטלי אין כופי אותם לפרוע אבל מניח ואכלו וקנסים אפילו הניח להם קרקע אפילו הכי אין עליהם אלא לפרוע והחזירה אפילו במטלטלין כופין:

טו אמר לה הרי זה גיטך מעכשו ולא תקברני בו אלא לאחר שלשי יום והכניסתו בבר רשות הרבים והיה שם בתוך שלשים יום מגורשת:

יו המוסיב את אשתו הכונית או שניכה שפטרופיה לריב אשם שבוע כל שעה שירצה אף בטענת שמא שם חומר אותה בשעת פרעון אבל אלמנה אין לה אלא כתובתה ואין לה אלא מזונות בלבד:

יח מי שמת והניח אשה ובעל חוב ויורשי והיה לו מלוה או פקדון בידו אם מעות או פירות תלושין מוכחין בסימטא מדינא דגמ' יכתבו ליורשי ואפילו תפסו כתובת אשה ובעל חוב לאחר מיתה ואפילו סטרן מהשבועה אלא אם כן תפס בעל חוב מהיום ומתקנת הגאונים יכתבו לאחי סטרון מלוה:

יט מי שאמר לחבירו לך ופרע בסבילי לפלוני ונתן המעות למלוה ואז אמר מלוה לאחרת בעל פה היה לי עליו ובסבילה לחני לוקח אלא אמר המעון אם ערעו בעדים לאו כל כמיניה ואם לאו יכול לומר לו כן והמלוה צריך לשלם למעלה ומכי חילי מהזכיר לו לקח השטר לבעל אם לא הזכירו לו ואם לא אמר לו ליתן לו בעדים כשטר המלוה:

כ מי שהפקידו אצלו שטרות ואת המפקיד ואמר יחייב תפיסתו לאחר למטכון בסבל חוב שהי לי עליו אם יש עדים כאן שהפקידו בערי ורוצה עתה בידו לא מהימן ואם לאו מהימן וזהו לריכה דגמ' ולתקנתא נוהגים מהם:

כא היה לו לאדם דקיס לא בנוייהו דלא מסקר ודינה דגמ' מהפקיכן סבועה ומרעיכן שטרא לפוניהו ומיהו הלוהו לית ליה לריך למימ' קיס לי בנוייהו ואין להפך סבועה ולפילו שטרא לא בערו ברורים ומיהא בערא לדם כאחן מתמיכין הדין עד שיקברו הדברי:

על מה מכריח בין מיתה לקבורה לברי קבור לין מסכיעין לוחה לפילו
על ידי גלגול · ולפי ירושלמי לפי שעשקה בפחר דברי בין מית לקבורה
לין מסכיעין לוחה עליהם :

יט הילכתא לכל מילי דיתמי ולכרגא דחלמה ולמזונותיה מהיתומים
חייבין בהן ולכורך קבורה מוכרין בלא הכרז לפילו חרס לחר מהלוה
לכורך זו מפורעין לו מוכרין בלא הכרזה :

כ הילכתא בין כתב לה חלה כרר בין בקי כרר בין חלה מכוסה בין בקי
מכוסה בין מכסבי בין מכסיפי חילין הוה חיכו יכול להמכיעה לכל
יורמי מסכיעי לוחה והני מילי חלה כתב לה בין ממני בין מיורמי לכל כת'
לה בין ממני בין מיורמי לחרי לין מסכיעי לוחה לפילו פגמה כתובתה
חליבא דרב חלפס ולרבינו חנגחל ולרי לפילו כתב ממני ומיורמי מסכיעין
לוחה :

כא מלוה מהחמין ללוה לומר פרוע ואת המלוה כחמן נס לגבי יורמי
המלוה לומ' פרוע ובריך מכוסה לף הס לית את המלוה והס את הלוה
ולומרי היורמים לבינו חמר לנו בהוח פרוע חינס כחמנו לכל הס יש עדים
מחל'כן בפניהם בטל המטר :

כב הפוגמת כתובתה או ער לחר מעידה שה' פרועה והנפרע' מהיתומים
ולח בפניו ומכסים מסועבדים לח תפרע חלח במכוסה לפילו את'
כחמנות חינו מועיל חלח לגבי יורמים לכל לח לגבי לקוחו לפילו לוחם
מקנו לחר הכחמנות · ויש לומרים סמועיל כתי גבי לקוחו לוחם מקנו לחר
הכחמנות ורחמן עיקר :

כג הפוגמת כתובתה בעדים או כחות כחות מסוה פרוטה לח תפרע לח
במכוסה · לכל כוחתה כתובתה כגון שהיתה כתובתה ללף זוז והיא
חומרת חלח קבלה כלום · לכל מודם חלח כתחייב לה חת מנה נוטלת בלא
מכוסה וכגון שחומר לחנה היתה ביני לבינו דחי לאו הכי היו עוער הנפרע
בעלמא הוה ולא גבוח ביה :

כד כל הנך מכוסות דמתניתין הן מכוסות דרבנן וכמער לחר מעידה ס
שהיו פרועה יכול להכניע לידי מכוע' דאורייתא כגון שיתן לה כתובה
כפם מכית הער הראשון ועד לחר עתו ותובע לה כתובה הראשונה
מכחן לה ותודיע לעדים תחלה שהוח עומה כן כדי להכניעה לידי מכועה
דאורייתא :

כה הילכתא לפילו מכועה דרבנן בעיא נקיטת חמץ ומכועה דרבנן
מפריכין ומכועה דאורייתא לח מפריכין · ובדרבנן הם מניחם חמודים ולח
לח כתיכין לכנסיה ובדאורייתא מחתיכין · ובדרבנן הם מניחם חמודים ולח
הוה לברו חמור פטור בלח מכועה הם הוה מהכחבעיס ולח מפלחים ולח
הוה מהכחבעין ומוטלין הם מניחם חמודי' מוטל בלח מכועה ולח הוה לברו
מכנגדו כמכע ומפע' · ובדאורייתא הם הוה חמור מכנגדו כמכע ומוטל ולח
מניחם חמודים מפלם :

כו לין מפרעין מכסבי יתומי' לח במכועה לפי' הם הנפרעין גם כן יתומים
ודוקא מחת מלוה בחיי לוה לבל מת לוה בחיי מלוה ולח כ"ך מת מלוה
קודם מכמע בניו לין מוטלין לפילו במכועה ולח חמרו בני לוה חמר לנו
חבח מלח לוה מלוה לח בניו מוטלין בלח מכועה :

כז הילכתא הם בעל חוב קרוב מכלין בכרי סילף מליו ויחזור תוך ל' יום
לין יורדי לכנסיו ער מיפלחו לו ויוריעוהו והמלוה יוסיף על חובו מכר
המליו ונבה גם עם חובו ולם רחוק יותר מזה המיעור יורדי לכנסיו מיד :

כח מפקיד דמחנית המוכרת כתובתה לו מוכר מטר חוב נחנן לומר
מהוה נפרע לחר המכירה לבל היכו נחנן לומר מהוה נפרע קודם
המכירה :

כט כל לרבעה מומרים מפטרוס הבעלים לן המכועה הם המילו לחר
לפילו ברחות הבעלים מכניעין :

ל הוסיפה נט ולין עמו כתובה נובה כתובת' ודוקא בתקום מלי כותבי
כתובה · וכן בעל חוב מהוסיף מטר בלא פרחבול לח יפרעו לו ומן
הסכנה ולילך מלין רמלי לממות ניטין ופרוזבולין :

לא הוסיפה כתובה ונט וכתובה ונט נוב' מתי כתובות ב' כתובו' ומתיים
זמנן קודם לנט לו כתובה ומני נטין לו כתובה ונט ועדי מיתה לין
לה חלח כתובה ה מהמרם לפתו והחזירה מתם ולח כתב לה כתוב לחר
לין לה חלח כתובה רחמונה :

לב דקון מהמיל לבין נר בהקנייר ולפתו עמו כתובתן קיימת לגבות
מכני חרי לבל לח מתכעדי ודוקא מנה מחתים לבל לח תוספת

סליק פירקא

פרק מי שהיה נשוי

א מי מהיה נשוי פתי נשים ומת הרחמונה וורמי קודמין ליורמי המניה
נשוי הרחמונה ומתה מניה ואת הזו מניה ויורמיה קודמין ליורמי ה
הרחמונה :

ב דין כתובת בנין דכרין דהני פתי נשוי בחיי לם יש לה קרקע כדי פתי
כתובתן ועור דיבר לפי מטלטלי וחפילו יש להם בה מפריכי ליתכו לה
בפני כל לחת ניטלי כתובות לחת ויפרעו החוב והמות יחלוקו כפי הכתובו'
לין היה לה קרקע כדי כ' הכתובות לו מהיה לה קרקע ולח היה לה מוכר
דיבר לפילו היה רחוי ליפול להם כחלה ונפלה להם קודם חלוקה לין לה
כתוב בנין דכרין ויחלקו בשוה ולם לחרגו בני הגדול לחו מעלי על הנכסי'
דיבר כדי מנטול כתובת חמו לין מועיל להם לה היה לה כדי פתי
כתובתה לפילו יש להם בעל חוב מפריכי לפרוע לו ומקיימת מחלה דחורית'
לין לה כתובת בנין דכרי' · מתה לחת בחיי ולחת לחרי מותו בני כל לח'
נוטלין כתוב' לחת לפילו לין לה לה היה לה כדי פתי הכתובו'
חלה כדי הרחמונה לין לה כתובת בנין דכרין לח בני הפני נוטלין כתוב'
חת וחולקין המותר · היה לה לינר יותר מכדי הרחמונה פורעין לבני
המניה כתובת לחת והמותר יטלו בני הרחמונה וכן הדין בתת בחיי
וה בניה ערין קיימת עדין בני הרחמונה עתה כדין עם בניה וכתובת בנין
דכרין לה טרכי תתפרעי' הן הנכסים תרובים בחת ותתעטו
בחת חלוקה לחת כהם מותר דיבר כבר זכו בני הגדולה וכן הן הנכסים
מוחטים וכתרבו כבר זכו בהן בני הקטנה וחולקין בשוה :

ג ההוא גברא דהוה מפקי בים שפת זוזי והוו לי' תרי תרי לפדני זבניהן
כל חדה בחים מתה לחה בח וטרפה לחרת מיניהו הדר לתת ליקו
טרפה לחירך מקל ליקח לנפש זוזי והל לי מוים לך נפש זוזי ואי לחי
מקול לנפש זוזי ולסתלק מסניהם הדין עם הלוקח וכמחזר על המוכר
מיכרה לו בלחריות היכו מותן לו חלה חמם מחות כמו מקנתה ודוקא חלה
לכרוז כשטרף לפדנה הרחמונה לבל לם עמו מומה והכרזה והורידוהו בי'
דין לקרקע שוב לין לוקח יכול לסלקו דמה מומה הדרה לעולם היכו כ
כשמתו בית בין נכסי לוה למלוה לבל גבי לוקח לה הדרה :

ד בית דין מפתו והכריזו קרקע מביר לוקח לבעל חוב ובח חדם חחר
והוסיף על המומה מומעי לוחם רוצה בעל חוב לקבלו כפי התוספת
מיוסיף בה לבל לם הלוקח בעכמו מוסיף בה לין מומעין לו חלה לם כן
מוסיף בכרי כל החו ולם חמר בעל חוב לקבל כל הקרקע בחוכי חלה מותה
בר והלוקח חומר מיסומו לותו ויתן לו ככפי תם מיסומו לותו מומעין לבעל
חוב לבל לם היקומי לומרי כן מומעי להן ומכריזו עלין ומקבלו בפניו :

ה ההוא גברא דהוו מפקי בים מלח זוזי מביב מבך קטיב דלרע דהוה פויח
חמעין זוזי לתת בעל חוב וטריף לה לתו יתמי והכו ליה התמין זוזי
הדר לתת בעל חוב וטריף ליה ולסיקנת דכרין קו טריף דוקא חלה לחר
לו הני חמעין זוזי דמי קטינה וכן הדין לם חלקו היתומים בעל חוב רחמון
לפילו לחר ליה הכך דמי קטינה לתי בעל חוב חני וטריף :

ו ההוא גברא דנכן לפקובתה דלימי בטובת הנלח ולחר לי לתו לימה
ומערערה לה מפיכה לך מביבה לימי ולתת לימו ומרער ולסיקנ' דלה
מני מערער פרט לעב דהלות' לח מלוה מכור לך היכו כלום לחמי
פרה זו מלוה מכור לך הכה :

ז רחובן ממכר פדה לממעון חלה בלחריות וחזר ממעון ומכרה לו
בלחריות ולתת בעל חוב דרחובן וטרף לין ממעון פריך לפכותו
לבל ירם רחובן פדה מיעקב לבין ומכר לממעון מחיכו לחין חלה בלחרי'
וחזר ממעון ומכרה לו בלחריות ולתת בעל חוב דיעקב וטריף מיכים כריך
לממעון לפכותו :

ח רחובן ממכר פדה לממעון בלחריות וחקפן עליו במלוה ומת רחובן
וכח בעל חוב וטרפה ממעון וריכהו במעו' מכפתרו לרחובן לו עמם
כלום וצריך ליתן לבני רחובן ממת מעותיה ולם פקח הו' יחזור להם הקרק'
ויגבהו מהם בפכיל לחריותו מעליהם חעב דדינה דבעל חוב בזוזי לית לי'
פסידה ללוה מני למיתב ליה חרעא :

ט מי מהיה נשוי מלם נשים וזתן כתובת' כוה לו מטלטלי ומת כתובת' מל
זו מכה ומל זו מלתים ומל זו מלם מלו' ולין בכל עזבון המת כדי מסה
מכים חולקות בשוה לרח עומין מתו מסה חלקים בעלת מכה נוטלת חלק
לחד ובעלת מלם מלות מלסה חלקים וכל ה' לחת נוטלת לפי מעותיה עד
מתפרע כל כתובתה ולרי חולקות בשוה מתם מכל לחת ולחת כל המתון
מעובד לה עד מתפרע כתובתה ולזה הכסים ה"ל הרחם ז"ל :

י מכים מהטילו לכים זה מכה וזה מלתים חמכי לחתנע לרב חלפס דוק'
מור לחריסה ועומד לעביחה ומכריזו מי חבל לם טבחוהו לו לקחו
פירות חולקין לפי המעות ולרי לפילו לקחו פירות רחוק ליחלק המכר
לחתנע ולם לקח כל לחד מור בפני ונפתקו חולקין לפי המעות לו לפילו

כפתקפו

נפתקפו בימעות ולא הרויחו שלא מהחליפו המטבע מרע לטוב ולא הוסיפו
בסכום חולקים לפי המעות וזה הסכים מהר"ם ז"ל:

יא מי שהיה כאן חרבע כסים ואת הרחמנא כסבורה ליטול כתובת כריכה
ליטע מניה חין לה ממל בעלה כלום וכן הסכים למליפית והמליפית
לריבעית ורביעית ליתומים לפי שם נדולים דקיימא לן הבא ליפרע מנכסי
יתומים לא יפרע אלא במבוטע · היו כלן יפחו במקן לחד שם הוא במקום
מכותבי מעות הקודמת תקדום ושם חין כותבין מעות מעבור כולם מום·
הילכתא כח תלות מקדם וגבה במקרקעי מה שגבה לא גבה אבל במטלטלי
חין כחם דין קדימה ומיהו מור מכנח וקדם בעל חוב מלוחר לנגיחה ו
וקפמו לא גבה:

יב מי שמתפרנס מים לחם דין עם לחר נלחר מן המותפי הוא בעיר והלך
לחד מהם ודן עם בעל דינו ויפח חייב נם מותפו חייב והני מילי בדבר
שחינו יכול לעמות בטענות הילכך חייב נם הוא ויורדי מיד לנכסיו ואינו
יכול לומר התינו עד שחרד לדין לבל שם יכול לעמות בטענו כגון שהודה
המשתוף לו שחר חין לי רשות וזה כופר לו ים לו רשות לא הפסיד ואפילו
ברבה שחינו יכול לעמות שם היטו בעי לא הפסיד ושם בעל דינו חומר לזה
שתובעו חינו רוצה לדין עמך שלא על התני להרחם שומעין לו ולא ה
הרחם ז"ל חין שומעין לו:

יג מבי מטרות היכחים על מרה לחת שם שם על הודאו והלוות חולקין
ושם על מכר חו על מתנה קיימא לן בהו מור דדייני וכתב רביט חכ"
שחין לדין שורח דדייני שלא דיין תומחה ובמקרקעי ולר"י לף במטלטלי:

יד ראובן ושמעון הלוו ללוי לחר כתב בשט ה בכיסן ולחר כתב בכיסן
שתם ומצחו לו מרה לחת נותנין לוותו לבעל חמשה בנוסן ולא בעל
כיסן שתם יכול לטרוף מלקוחות שלא שם בח בהרחמנה על בעל חמש בכיסן:

טו מי שהיה כאן שתי כיכים ומכר מרחו וכתבה הרחמנה ללוקח דין ד
והבריח לא לי עמך ואת הבנים מוכיחה מיד הלקוחות והרחמנה מיד
הבניה ולוקח מיד הרחמנה וחוזרות חלילה עד שיעמו פמרה ביניהם וכן
הדין בראובן שחייב לשמעון מנה ומקרקע שוה חמשים ללוי וקרקע שוה
חמשים ליהודה וכתב שיעון ללוי ויהודה לא לי עמך שיעון מוכיח
מיד לוי ולוי ליהודה ושמעון ללוי עד שיעמו פמרה:

טז מי שמכר לבעלה דין והבריח לא לי עמך על מרה זו לפילו קנו מ
מידה לא הוי סלוק ונוסלת מיד הלקוחות לבל שם מכר לחר ולא
חזמה לו ומכר לחר וחזמה לו הוי סילוק ולא טרפה מיניה:

יז הילכתא לשתרוף בני חרי טריף משעבדי לבל לוה שכת ללוקח רחמנן
דין והבריח לא לי עמך לא שמיב כשתרוף ולא טריף משני לא שנא
לוה ולא שנא שלא משכחה כן ללוקח רחמנן לי טריפת כתובה ולר"י דוקא
לוה לא טריף לבל שלא טרפה ללוקח ולזה הסכים מהרוני חבי הרחם ז"ל:

פרק אלמנה נזונית

א אלמנה נזונית מנכסי יתומים ומעשה ידיה שלהם וחייבת להם בכל
מלאכות שהיתה עושה לחביה חוץ ממזיגת הכום והצעת המטה ורחיצ'
פנים ידיים ורגליים ומציאת לעשתה ואין חייבין בקבורתה זה יורשיה יורשי
כתובתה חייבים בקבורתה:

ב כל מלאכות שהעבד עושה לחרונו עושה אלמנה לחרונו חוץ משהתרת
וכעלת מנעל ובמקום שמכירין אותו או מרגיל להניח תפילין לף
אלו יעשה:

ג אלמנה שתפסה מטלטלי במזונותיה לא מפקינן מיניה לבל תפסה ל
לכתובתה מפקינן ובת דתקינו דכתוב בנביאים ממטלטלי דייתמי כיזונת
כמי ממטלטלי לפילו לא תפסה ושם תפסה הרבה לפילו אף זו ים פוסקין
מיניה כריכה להרחות מה שתפסה ואין מעבירין אותה כלל · וים פוסקין
דמה שהיה כריכה להרחות הייט כשירוע שלא תפסה כדי כתובתה · לבל
שם היתומים חומרי שתפסה ייתר מכדי כתובתה כריכ' מבועה ולכולי עלמ'
שם חומר כבר הוכחתי מה שתפסתי אי נותנין לה עד שתעבע שאין לה יות'
ושלא בזבזה במה שתפסה ודעת הא שלא ז"ל שכריכה להרחות מה
שתפסה לבל אין מעבירין אותה:

ד אלמנה עכויה ופרוצה שתי מניס ולא תבעה מזונות מחלה על
מזונות שעברו ולא להבא ושם לותה מאקום אחר או ים לה מסכון לף
לשעבר לא מחלה לבל שם היא עשירה או שנייה נכועה לא הויא שתיקתה
מחילה עד שלמה מניס:

ה יתומים חומרים כתנו לה מזונות והיא חומרת לא נטלתי לא מיבעיא
שאין כחתנין להבא שלא הפי לשעבר שם לא שתקה שלמה מניס אין

כחתני והני מילי בשלא נמלה מזו אין כחתנין אפילו פרעו לה כתובתה בני
דין לבל כשאלה זו כחתנין:

ו אלמנה שמוכרת מנכסי יתומים לצורך מזונותיה הוים יכולה להחזור
ולטרוף מלוקחות הלקוחות לצורך כתובתה:

ז כתב רב אלפס שאין מוכרין קרקע היתומים לצורך מזונות אלמנה
שלא כדי כתובת לבל שם יכולה לזון מכירי דמקרקעי או מעמלה דבתי
מזונות לעולם ואיטו נראה לחה"מ שלא בכל ענין:

ח הילכתא אלמנה שהוכרת שטל יתומים לצורך מזונותיה מוכר לפסח
חרמים ולוקח מפרנס אחת לשלשים יום לבל כשבית דין מוכרין לה
נתנו קצבה ברבר אלא הכל לפי רחות בית דין שהוא תועלת ליתומים:

ט הילכתא זבין ולא לישטרייכו ליה זוזי כנון שמכר לדעתא לקנות חפץ
פלו וחזר בו בעל החפץ ולא רצה למכרו הדרי זבינו לבל שם מעצמו
נתחרט ולא רצה לקנות החפץ שם ימכרוהו לו לא הדרי זבינו ולוקח דנלי
דפיתיה בסעת המכר שלדעת כן הוא מוכר לבל אי סתיין בסעי המכר הע
דנלי דעתיה מעיקרא לא הדרי:

י הילכתא בין שלמנה מן הנפוחין שמוכרת למזונות בין מן הלירופין
שמוכרת לכתובה מוכרת שלא בבית דין מומחין לבל כריכה בית דין
הריוטות ג' לנפי בקיאין בשומא וברוסא לא תמכור שלא בבית דין מומחי:

יא זרק לה נט ברשות הרבי ספק קרוב לו ספק קרוב לה חייב במזונותיה
בחיין לבל לאחר מיתתו אין לה:

יב שלמנה שמכרה מקצת כתובתה או שמחלת לים לה עדיין מזונות ומיהו
שם היורשין פורעין לה המותר ומשלמין חוקה וכשמוכרה לכתובתה
טוב לה שתפרש שמכרה לכתובתה שלא יאמרו שמוכרת כל זה לצורך מזונו
ויקרקו לה רעבתנית לבל שם לא פירש לא הפסידה:

יג הילכתא חיכה כריכה שבועה כשבועה ליטול מזונות לבל כשבאו ליטול
כתובתה כריכה שבועה ושם בית דין מוכרין וכותבין חוקה לה חיכה
כריכה שלא שבועה דלא לתפשה כרי ושם היא בעצמה מוכרת כריכ שבוע'
כרי ושלא נבתה יותר ושלא שלמה בכספים וחיכה כריכ' הכרזה ושם שתי
כרה היתומים ולקחה לעצמה חיכו כלום וכשירצו היתומים יתנו לה מעות
ויפלקו חוקה:

יד שמנה שהיתה כתובתה מאתי ומכרה שוה מאתי במנה מנה
במאתים והזול והוקר בעין שעמדו במקח נתקבלה כתובת' היתה
כתובתה מנה ומכרה שוה מנה ודיכר במנה מכרה בטל הפילו רוב להחזי
הדיכר ליורשים היתה כתובתה לרבע מלות ומכרה לזה במנה ולזה במנה
ולאחרון יפה מנה ודיכר במנה שלא לאחרון בטל והשאר קיים:

טו כתן לשלוחו מעות לקנות לו סחור והוסיפו לשליח שם הוא דבר שים
לו לקבבה חולקי התוספ' ושם אין לו לקבבה הכל הוא לבעל המעות ושם
אמ' לשלוחו לקבל לו מעות מהכותי וטע הכותי בחשבון והוסיף לו ים לומרי'
הכל לבעל המעות ים לומרים הכל לשליח וכן דעת הא שלא ז"ל אחר
לשלוחו מכור לי בית לתך קרקע ומכר לו בית כור הלתך מתנו מכור ואין
המשלח יכול לומר עבר השליח על דעתי ומיהו שם ירבה הלוקח יאמר אין
דעתי לקנו אלא בית כור ביחר · אמ' לו מכור לי כור ומכ' לו לתך או כור לפני
בני חדש בפני עטרו' הוי מעבור על דעת המשלח והא' אמ' כשמכרו בפני עתים
ועשה שני עטרות לבל מכרו לשנים בעטר אחד אפי' אמ' לו מכור לאחד וקנו
וכל שכן שם אמ' לו סתם מכור לבל אמ' לו לאחד ולא לשנים אפילו שם מכרו
לשנים בעטר אחר לא קנו ולרבינו הי אמ' לו מכור סתמא אפילו לשנים ב
בשני עטרות קנו:

טז בית דין שמוכרים בשל יתומים ושנו או פחתו או הוסיפו אתו המכר
בטל לפי שם רוצים לקיים המקח בשמתחלו והלוקח רוצה לבטלו אין
שומעין לו ובפחות משתות המקח קיים ומחזירין החוכחת לפי ולהרס בחזל
הוי מחילה וכן דעת מהר"ם ז"ל:

יז שלית המוכר בין שלוחו שד אחד בין שלית בר שטעה בכל שהו המקח
בטל וכן שם טעה הלוקח בכל שהוא בטל המקח לרבינו הי ולהרי
שם טעה הלוקח זכה המשלח ביתרון ושם טעה הוא המקח בטל בכל שהו
וכן דעת מהר"ם ז"ל וכ' שעשו הכרזה לפי שמכרו שוה מאתים במנה או
שוה מנה במאתים מכרן קיים:

יח יתומי קטנים וגדולים שמבקשי הגדולים שיחלקו הנכסים ושם יעברו
ויפרעו חלקם שומעין להם ובית דין מעמידין לפטרופוס לקטנים ו
וחולקין בנוכח ובשוחת בית דין ויכין יכולין למחות כשיגדילו · אין הולקין
ברבר דמייך כיה נזר או חיגור:

יט בית דין או שלמנה שמוכרין לצורך כתובה או מזונות וטרפוה מיד ס
הלוקח החזירות הוא על היתומים:

כ בית דין שמכרו בלא הכרזה אפילו לא טעו ומכרו שוה במה המקח
בטל

בעל והני מילי ברבריס הפריכים הברזה וביוקוס מכוהנין להכרת ובמעט
מכריזין · אבל עבריס ופפחו מלין מכריזין עליה לעולם ולכרגא ולמזוני
מוכריס בלא הכרזה זו במקום מלין רגילין להכרת בכל הרבריס טעו
בפחות מכדן בטל פחות מכן מכרס קיים ולרב אלפס הני מילי דמי ואם טעו בפחות במקום מלין כריכין הכרזה כמלן דליתי דמי ואם טעו בפחות המק בטל:
ולאחרוני אבי הרא"ם ז"ל כיון שהכריזו אף על פי שלין כריכין הכרזה ואפילו
טעו ביותר מפחות המקח קיים:

כא מי שים בידו ממון של יתומים לא יתן לאשה בו כמו בשלי אלא לא
יעשה דבר אלא על פי בית דין ומכיר המטלטלין שלהם הכל לפי דעות
בית דין אם יראה להם שהוא תועלת למכרם ולהלקר או לשהותם עד זמן
הפוך:

כב שום היתומים שלפי יום ומכריזי בקר וערב שרה פלוני שהיא יפה וכך
היא שוותה כל הרופה ליקח יבא ויקח על מנת ליקן לאשה כתובתה
ואם הוא לבעל חוב יאמר על מנת שיקן לבעל חוב חובו:

כג המקדים בכסף ומגרם לאחרו או שהיה לאחר ערב לה בכתובתה וכל
לגרשה קרוב להריחים הכניה שלא יעשו קנוני על הערב ועל ההקדם:

כד הילכך אין מזקקי לכסני יתומים אלא לפחות שים כו רבית או לכתובה
אשה ואם חייב חוזה קודם אותו שלא פרע או שאחרו ואת בשאחרו
או שאת תוך הזמן או אמ' תנו מנה או שרה שתם בכל' מזקקין ומעמידי להן
אפטרופוס להשך בזכותן ואם לכניסה החזיק בשרה ובחיי העידו עדי שרי
גזולה תוציאו אותה מידו ואי מעמידין להם אפטרופוס לפעול את הערים
אבל אין מקבלין הערים אחרי מותו · כתב הרא"בן שאם לוו בית דין או
אפטרופוס לפרוע היתומים מזקקין לכסניהם ומוכרין בלא הכרזה וכן בית
דין רוצין לאחריות איתני שם טרפוס מהלוקח גובה בלא הכרז הוגפרעין
מהן בבינוני כשאר בעל חוב לכל חילי ואין מזקקין בשרה זו ואמנה זו ושרה
שתם ואמנה שתם מקבלין הערות בפני האפטרופוס · ואי כתב האפטרופוס לוה
האפטרופוס לכרכן אין מזקקי לכסניהן ואחרוני אבי הרא"ם ז"ל מכשיר לדעת
הרא"בן דאבל חילי עשו בית דין האפטרופוס אבל אם לוו הם בעצמן אין
בית דין מזקקי לאבל הערות עד שיגדילו ולא מעמידין האפטרופוס לאבלו
ובעדי כוותה אמי אין מקבלין ערות בפני האפטרופוס:

כה קטנה היוצאה במיאון אין לה כתובה אמנה ומאתים אבל תוספת יש
לה ומותרת לכהונה ולקרובין ואין צריכין להמתין ג' חדשים · תמהנת
אין לה מזונות ופירות כגון שהלך בעלה למדינת הים ולות ונפלה ופרנסה
את עצמה ואח"כ מיאנה אבל בעורה תתני חייב לזונה ולפרנסה אות כן אם
יפלה במיאון והוא לקט פירו אפי' מוכחין בעין אינה נוטלתן ובלאותיה
אם הם בעין בין בכסף מלוג בין בכסף כתן ברזל אלא ואם אינן בעין צריכה
אין לה:

כו מניח בין חביר בה בין לא חביר בה אין לה אמנה ומאתים אבל יש לה
תוספת ואין לה פירות מחיי חייב לפרותה ואוכל פירות ולא מזונות
ובלאו אל כתן ברזל בין שיקנהו בין לא יקנהו אית ליה ואל בכסף מלוג שיקנהו
אית לה ליזנהו ליה לה:

כז ואילו ואלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט אמנה ומאתים
ליפרעל בת יפרעל למאמר ולכתין חביר בה יש לה כתובה לאחר מיתה
אבל אחיי אין להם לאותן שנפלרו בחיסור לא חביר בהם אין להן אמנה
ומאתי' אבל תוספת יש להם ואין להן פירות ומזונות וכלאותן דאיקנהו בין
בכסף מלוג בין בכסף כתן ברזל אית ליה ליקנהו בכסף מלוג אית לה בכסף כתן
ברזל ליה לה:

כח ואשה שנפלת לפנים ולא היו לה בנים ונפלת עור למי אחין לו בנים
אין לה אמנה ומאתים ויש לה תוספת ועובר על דת משה ויהודית אין לה
אמנה ומאתים ולא תוספת בכל הנך דאין בהו תקנת חזה ומזה אלא בלאותי'
קייטין בין בכסף מלוג בין בכסף כתן ברזל אית לה:

כט אשה שאין לה ושת תשתם בשני עדים ג' פעמים אם תאמר דם בתח'
אין העדים ג' פעמים אין לה כתובה ולא פירות ולא מזונות ובלאו ולא
תחזור עולמית אפילו אם כתרפלת · ואם שתם ג' פעמים בעדים ולא כתבה
דם הרי היא ככל הנשים: סליק פירקא

פרק הנושא אשה

א הנושא אשה ופסק עמה סיזון בתה ג' שני' הראשוני' בין אם הם בזול או
ביוקר ולא זכה בהם והוזלו אם הוא עכב חייב ליתן לה בדמי היוקר
ואם היא עכבה נותן לה בדמי הזול · היו בזול והיוקרו בין שהיו גרושה בין

שהיו גרש נותן בזול זה הכלל להבת לא עולה ולא יורדת ומעמה ידיה שלה
אפי' שהוא זכה ואם הלשה פטורה אותו מלזונה אין שומעין לה להפסיד
לבתה · גירשה ונפלת לאחר ופסקה גם עמו לזונה אחר זמן ואחר זמן נותן
לה דמי מזונות מפלס ולא כפי ברכת הבית ואם גרשה גם הפני ושניהם
חייבין לזונה וכל אחד ואחד אומ' אני אזון אותה ולא אתן רעיה היא תברו'
לי זו מתרכה · נפלת הבת לפני חייב במזונותיה ואי פנים הרשונים
כל אחד נותן לה דמי מזונות · אתו בנותיהן מזונות מכבני בני הזרן והבת
מכפים מטועדים ואם אתה הבת אין יורשין יורשין מזונותיה ואם כתב
לה אני חייב לך במזונות בתך כל זמן שלת עמי ואתה או גירשה אינו חייב
עור במזונותיה לפילו החזירה אחר כך · והך מזונות כתב הרא"ם מחיין
אלא כמו שהרה אשתו על ידי פלים לפילו היא עשירה הרבה ולא נהירא להא
הרא"ם ז"ל אלא פריך לזונה כפי מה שרגיל לזון בני ביתו אבל אינו חייב
ברפואתה וכן הדין נמי במי שנותן מעות לחבירו לפרנסו מיפרנסו כפולר
בני ביתו:

ב ראובן נתן למעון בפני עדי מטר כתוב בו ראובן חייב למעון מנה
לר"מ חייב לו מנה מפוס הורחה סמור שחייב לו מנה ובוה מבני חרי
ולית כת לו בכתב ירו אני פלו חייב לך מנה ומכרו לו בינו לבינו מתחייב לו
עתה במנה ובוה אותו מבני חרי ואם מכרו לו בפני עדי בוה מעמעבדי:

ג אחר להחזירו כמה אתה נותן לבתך וכך כמה אתה נותן לבנך כך
וכך עשרו וקרמו קנו בחזרה בעלת בלא כתיבה לפילו בבתו בתורת
ודוקא מקדמו תיר ולא מפסיקו בדברים אחרים ודוקא בנפוחין ראשונים
דוקא האב על ידי בנו ובתו אבל האם על ידי אחותו ואם על ידי בתה אפילו
קטנה לא · ולא מיתני ליכתב ולעפות מטר לר"מ לפילו אם מניהם רוצים
אלא יכולו לטרוף מתעבדי · ואם מניהם רוצים כותבין מטר אבל אם
מדעת האחר לבר אין כותבין מטר:

ד מי שמת והניח בת וכנים הבני' קריכין ליתן לבת מזונות אבל אם
אם היא גדולה או קטנ' וכן מי אם גירש אחותו ויש לו בת קטנ' מפריך
לזונה חייב ליתן לה מזונות אבל אחת:

ה ראובן הסביר רחי' לשמעון פיטחון לו למאכולת ביתו בסברס ושעמיר
ראובן וקנה רחים בעצין פלוני פריך פיטחון לו שמעון ורוצה מיתן לו
דמים כדי הטחינה אם שמעון הוא מוכח הרב' בעצין אלא יפפיר פריך ליתן
לו דמים ואם אינו מוכח לא יתן לו אלא יאמר לו הבי אטחון לך ואתה טחון
לאחרים בסברס ואם גם ראובן אינו רוצ' לטחון לרי יכול לאזור בו מסבירו'
ולא"ם הרא"ם ז"ל אינו יכול לאזור בו:

ו היתומים פריכים ליתן לאלמנה מדור בעלים לפי כבודה בחיי אביהם
וכלים ועבדים וכרים וכסתות שנפטרתה בחיי בעלה אבל אם בית
בעלה קטן תכניל אותה עמהם פריכה לבית ואם נפל אין חייבים לבנותו
אם רוצה לבנותו מפלה או להחזיקו כדי שלא יפול אין שומעין לה · ואם
מולת ביתו אותה בבית אביה יכולים לומר לה לא נזון אותך עמנו · ואם
תכת יאמרו לה בפי ברכת הבית ואם יש לה טענה שיכה רוצה לדור עמהן
שפני שהן יכולים פריכים לזונה בבית אביה:

ז אלמנה שמזונת בבית בעלה גובה כתובתה לעולם היתה מזונת בבית
אביה ואתקה עשרים ואחת שנים ולא תבעה כתובת' אחלה ואין לה
כתובה ולא תוספת אבל כרוניתה לא הפסידה ואם תבעה אותה מוכין לה
מעת תביעה עשרים וחמשה שנים ואפילו מזונת בבית אביה ואם מכרין
אותה היורשים ומוכיכין לה בעצין המזונות אפילו לא תבעה לא אחלה
בעשרים וחמשה שנים וכן יורשיה פריכין לתבוע כתובתה תוך עשרים ו
חמשה שנים למיתה ודוקא אלמנה אבל גרושה לא אחלה לעולם כשאר
בעל חוב ואפילו אלמנה שם שטר כתובתה בידה לא אחלה לעולם:

ח כל אדרכתא דלא כתוב בה ואשתמודענא דכספיא אין דמיכנא
או הטורף מלקוחות ואין כתוב באדרכתא ואשתמודענא דכספיא
אלין מפלוני אינו חוכל פירות על ידה עד שיבוא הקרקע לידו:

פרק שני דיני גזרות

א שני דייני גזרות הילכת' מי שהלך למדינת הים ואשתו תובעת מזונות
ב"ד פוסקין לה מזונות אעפ"י שלא שמעו בו מיתת ואפילו בלא שבועה
ומיהו בשלשה חדשים הראשוני' אין נותנין לה · ואם בא ואח"כתי לה קוד'
שיצאתי כאחין לרי להשביעה ותשבע ותטול · ולאחרוני אבי הרא"ם ז"ל נאחין
בשבועה ומוכיח מידה אף מה שפסקו לה בבית דין:

ב מי שהלך למדינת הים ובא ואשתו תובעת מזונות ואומר לה לפרע כי
היה לרלזון מעמעה ידיך אף אם לא תפסיק היה לך לכתפס

למאי הלכתא אמרן • והכי מילי בעלמא פסקו לה בר' חבל אם פסקו לה בר' לאו
כל כמיניה למימר הכי :

ג מי שהלך הוא ואשתו למדינת הים ובחה ואמרה את בעלי רשתה מזונית
רשתה היא נוטלת כתובתה • אמרה גרמני בעלי מתפרנסת ער כדי
כתובתי והן לא :

ד הא דאיתיה בירושלמי מי שמשביעים את אשתו ולא נתן לה כתובתה חייב
במזונותיה עד שיפרעה פרוטה לפרוטה דוחה לותה רב אלפס •
ולא הלחם ז"ל קיים הירושלמי ופסק כן :

ה מי שהלך למדינת הים ופרנס אחר את אשתו פטור מלפרוע לו חבל אם
לותה בעדים ואבלה בריך לפרוע לו לרבי אבהם ולרבי שפי לפילו לותה
בעדים פטור הלא אם כן פסקו לה בר' ואחר כך לותה • ולא הלחם הסכים
כרבי ואע"פ שלותה בפני יכול לומר לו אם מפקת לרבריס בריך לפרוע
מיהא מפקת לרבריס קטנים ואם היה מפקת לרבריס בריך לפרוע
ולקרוס מיפסקו לה בית דין מדקדקין מה שבריס על מעשה ידיה דלא כהלכם
במזל מילתא אמרי לומרין לה מתעשה ותאכל :

ו כתב הרמב"ם מי שמת בעלה אין לה מזונות עד שתרד כתובתה חבל אם
הלך למדינת הים יש לה מזונות מפני שלא תרדה כתובתה ולא כהירי
לאחרוני חבי הלחם ז"ל הלא בפניה יש לה מזונות מפני שלא תרדה כתובתה :

ז כת' הרמ"ה קטן שלוה כפרעין ממנו מהגדיל והי חולק עליו ואחרוני
חבי הלחם ז"ל חולק אם שלוה לצורך מזונות כפרעין ממנו :

ח המודר הנאה מחבירו יכול להחזיר לו אבדתו ולפרוע לו חובו ולרבי
דוקא לפרנס אשתו ואפי' אם פסקו לה בר' מזונות חבל לא מטר חוב
ולרבי כל חוב ואפי' היה לו מסכון ביד השלוה והלך זה ופרע ובטל המסכון
בריך להחזירו ללוה בהכ' מסכנו לראובן במעיל שמעון פטור שמעון מלפרוע
לו ולא מסכנוהו במעיל השם אז חייב לפרוע לו :

ט מי שמת והניח בנים ובנות אם יש בנכסים כדי מיזונו לא הבנים לא
הבנים מזונים אין בהם כל כך הבנות מזונות והבני יפלגו על הפתחי :

י האומר לחבירו מלא עמרה כדי שתן יש לי אצלך והודה בשתן וכפר
בקרקעים פטור מטבועה • אמר לו עמרה כרים מלאים שתן יש לי בידך
ולא פליג אמר לו עמרה כדי שתן יש לי אצלך והודה בשתן וכפר בקרקעים
חייב • וכן תבעו פור שה וחמור והודה לו בחמור חייב :

יא הפוסק לאשתו מעות עם בתו ומוב לה רבה ליתן יכולה היא לומר לו
כנום לו פטור אבל אם פסקה היא בעצמה תמב עד שתלבן רחמה :
ויש לומרי לפי שאם היא אם פסקה בפני הבב אומר לו לו כנום לו פטור :

יב העורר על האר' והוא חתו עליה בעד חבר זכותו וכן אם עמ' שתן
לאחר ולפי שאם אחר היה לו מרה אלא ומכר לאחר וכתב מכר פלוני
מרה פלו' של המחזיק והמעורר חתם חבר את זכותו • חבל אם מכר לעצמו
לא חבר את זכותו וכן אם העורר דיין החתו על הקיום לא חבר את זכותו
מהריין מקיים המטר אע"פ שלא קראו וחיכו יורע מה כתו' בו • והיכ' רחבוד
את זכותו אם טען הודיתי לו אלא בתלם על פני כולה נאמן והוא מיהים בו
תמצה קבץ ואם טען חזרתי ולקחתי ממנו נאמן אם החזיק בו אלמא מניס
לו כתב ידו יוכל מקו' לאחר וכת' שמי לומר מזויף הוא ואיכו חתימתי ואם
את טוענין ליורמיו מחזרו ולקחו • חבל אין טוענין להן מזויף :

יג מי שהלך למדינת הים ואבע סדות מוקפו' סריה' ואבר דרך סריה' אם
אם על אבע' בני אדם או אפילו על אחד מהם וקבלם מר כריך ליקח
לו דרך אפילו במקה מכה או יפרח באויר חבל אם היה מעולם בית אחר
ילך לו בקצרה :

יד מי שמת ואמר מיתכו לו דקל אחד לבתו וחלקו היורשין ולא נתנו לה
לא חיברה זכותה וצריכין ליתן לה דקל ויחזרו וחלקו כתחלה • מי
שמת ואמר ליתן דקל לבתו ויש לו בני חבלי דקל יכולים היורשי' ליתכם לה :

טו ראובן שהניח שטר חוב על שמעון ושמעון הניח שטר שראובן מכר
לו הסדה והביע זמנו של שטר ואות שם הייתי חייב לך היה לך ליפרע
ממני ולא למכור לי שדך שם רבינין שמי שקנאה שדה נותן המעות ואחר כך
כותבין לו את השטר טענתו טענה ויכול לטעון פרוע הוא חבל חינו יכול
לומר מזויף הוא חבל אם רבינין מכותבי השטר ואחר כך נותני המעות אי'
טענתו טענה מזה מכ"ל את הסדה כדי שיוכל לגבות ממנו בחובו ואפילו
אם יש לו קרקע אחר :

יו ראובן שהניח שטר חוב על שמעון ושמעון הניח שטר חוב על ראובן
ואחר שטרו של ראובן קיים לן דזה גובה זה בעיבה ואם לשניהם עדים
או בינונית או זיבורית או לאחר עדית ובינונית ולאידך זבורית אין בו
כפקוקות ויעמוד כל אחד בפלו חבל לאחד עדית ובינונית ולאידך זיבורית
בעל זיבורית גובה בינונית ומגבה לחבירו זיבורית דכפלו הן שתין :

יז ג' אחים לבעולים יהודה ועבר הירדן וגליל אחים הוא מיהודה וכאח
אחה מיהודה והיה מגליל אין כופין אותו לאחת לגליל חבל אם נאחת
בגליל כופין אותו לילך שם • ואם היתים והאחה אחקוש אחד ביהודה אע"פ
שבאח בגליל כופין אותו לאחת מגליל אפי' מכרך לעיר ואעיר לכרך ובאות'
הארץ מוציאים מעיר לעיר ומכרך לכרך אף על פי שבמקומו נמצה כיון ש
אחקומותיהן שוין כרך לילך לחבריה חבל אין אחקומותיהן שוין מאחת עיר
ואחת כרך אם נאחת בעירו כריכה לדור עמו בעירו ואם נמצה בעיר כרי'
לדור עמה בעירה ורבי אחיר פי' בעכין אחר • מוכיחין בארץ אחת בעיר
אחת או מעי' לעיר מכוה הרע לכוה היפה חבל לא מיפה לרע • רשבנא אף
לא מהרע ליפה ר' פוסק כרשבנ ורב אלפס כתבו כתוכ קמא :

יח הכל מעלין מארץ ישראל לירושלם אפי' מכוה היפה לכוה הרע ואפילו
מאחקום מרובו ישראל לאחקום מרובו כנריס ואם היתים רובה לעלי' והאח'
מעכבה או אם היה שם רובה לצאת משם אחת בלא כתובה ואם היה רוב
לעלי' והוא מעכב או אם היה שם רובה לצאת ויתן כתובה • וכן כופה
עברו לעלות עמו ועבד כנעני שם מחובה לארץ כופין לרבו לשחררו ונותן
לו שטר על דמיו :

יט כשה שמה בארץ ישראל וגרשה בקפוטקי או לוקבה לעולם נותן כתוב'
ממטבע הקל דכתובה דרבנן ורשבנ שבר לה באחקום השעבו' דכתוב'
דאורייתא ורב אלפס כתבו קמא ורת כרשבנ :

כ המוכה שטר חוב ואין מפורש בו אי זה מטבע הלוהו אם נכתב בגבל
גובה ממטבע שבגבל בארץ ישראל גובה ממטבע שרצו בארץ ישראל • ואם
היו מפורש בו באי זה אחקום נכתב גובה ממטבע שיפא באחקום שכותבין •
כתוב בו מטבע על כסף אתם מי שירצה לוה מגבהו פחות משטבעות :

הדרן עלך שני דייני גזרות וסליקא לה מסכת כתובות

a, b, c, quaterniones d e terniones.

משניות ממסכת כתובות

עם פירוש הנשר הגדול הרמבם זל

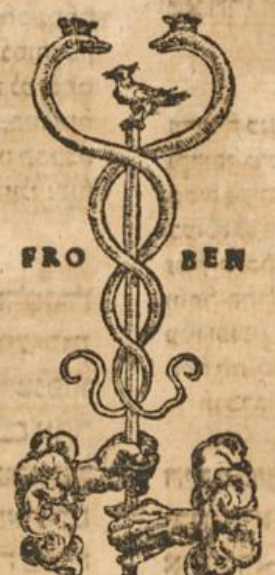

נדפס בשנת ידחסו עניי עמו לפרט קטן

פה בסיליאה העיר

הגדולה והמהוללה ירום חודה ותנשא מלכותה

במצות השר אמברוסיאו פרוביניאו יצו וכביתו

נשאת ליום הרביעי ואלמנה ליום החמישי שפעמי בשבת
בתי דינין יושבין בעירות ביום השני וביום החמישי שאם
היה לו טענ' בתולים היה משכים לבית דין:

מה שחייב מתנפץ בתולה ביום רביעי ולא תנפץ בחמישי בשבת כדי שיטרח
בכרכי החופה ויכו' שלשה ימים קודם ההכנסה ולא יפסיד פחות מזה לבנו'
ישראל ואתכה ביום חמישי כדי שיספיק עמה שלשה ימים חמישי ושני ושבת
וזה בתקומות פרק ב' יומבין כהס חלה בחמיש ושני לא היה לו יום ב'
קבוע בכל יום יוכל ליפל כלומר כדרכה חוץ מיום רחמון ויום שני והטעם
שיהא לו שבת שפני כורך הסעור ושחר הימי מותרי ובתנאי שיטר' לכרכי
הסעור שלם ימים קודם לכן ויהיו רחוי לו לשני מלאכ שלשה ימי לא נשאה
בעולה ולא היתה בתולה שבעה ימים שהן ימי שתה והפרש בינותי בין
בחור לו שיוכן לעניין שתחה לכל הים הפרש בינותי לעניין ברכה לפי שהם
היה הבעל בחור ואפילו היתה בעולה לו היתה החם בתולה ואפי היה הוא
לו יכול יתחייב בברכ שבעת ימים ולא היה לו חוץ שבעה שלמי לאחר יהיה הברכה
יום אחר בלבר לו ברכת חתנים ופירום טענת בתולים חסם הבתולי והוא
שיטענן שהוא לו תנשה בתולה:

בתולה כתובתה מאתים ואלמנה מנה בתולה אלמנה
גרושה וחלוצה מן האירוסין כתובתן מאתים ויש להן
טענת בתולים: הניורת והשבויה והשפחה שנפדו
ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנות ג' שנים ויום אחד
כתובתן מאתים ויש להן טענת בתולין: הנדול שבא על
הקטנה וקטן שבא על הגדולה ומוכת עץ כתובתן מאתים
דברי רבי מאיר וחכמי אומרי מוכת עץ כתובתה מנה
בתולה אלמנה גרושה וחלוצה מן הנישואין כתובתן מנה
ואין להם טענת בתולי הניורת והשבויה והשפחה שנפדו
ושנתגיירו ושנשתחררו יתירות על בנות שלש שני' ויום
אחד כתובתן מנה ואין להן טענת בתולין: האוכל אצל
חמין ביהודה שלא בערים אינו יכול לטעון טענת בתולים
מפני שמתייחד עמה: אחת אלמנת ישראל ואחת אלמנת
כהנים כתובתה מנה בית דין של כהני היו גובי לבתולה
ארבע מאות זוז ולא מיחו בידם חכמים:

העקר הכלנו מכל מי שבעלה וחיל פחות משלש שני' ויום אחד הרי הוא כזה
לא בעלה ויש לה טענ' בתולי ואמרו בכאן נדול ר"ל כן תמצ שני' ויום אחד
כמו שנתבאר במסכת יבמות בכמה מקומות שביאתו בילה והקטון שאין
ביאתו בילה מי שהוא פחות משלש שני' והנדולה שהוא בת ג' שנים ויום אחד
ולמעלה לאחר בילה והקטנ' נקראת כאן מי שביאתה פחותה משלש
שנים ויכר ידעת שהשבויה וניורת ופפחה בחזקת בעולות לעולם והיה
שנהנס בערי יהודה כשאדם מקדם לאמה שעושי לו שפורה בבית לבו' רוב
לומר שעור תרוסין ותתייחד עם תרוסתו ולכך לא נשא' לאחר כך ואינו יכול
לטעון טענת בתולים והלכה כחכמים:

הנוש' את האש' ולא מצא לה בתולי' היא אומר' משארסתני
נאנסתי ונסתחפ' שרהו והרה אומר לא כי אלא עד שלא
ארסתיך והיר' מקחי מקח טעות רבן נמליאל ורבי אליעזר
אומרי' נאמנת רבי יהושע אומ' לא מפיה אנו חיין אלא הרי
זו בחזקת בעול' עד שלא תתארס והטעתו עד שתביא
ראיה לדבריה:

והלכה כרבן נמליאל מאחר שאחנת אחנת אבל אים לו להסביע שבוע היסת מאחת
היא טוענת כדין כל טוען ואם היא מכחשת ואומר בתולה מכאני הו' נאמ'
ואינו חייב שבועה ותפסיד מטר הכתובה לפי שהם אומרים חכמים תקנו
כתובה לאשה והם החמינוהו שלא תמ' פתח פתוח מאחתי נאמן חזקה אין
לרש טורח בשעודה ומפסיד' ומאה מאחה צריך לידע שהבוגר' והיא שהיו
לה שנה תרשים שלמים אחר הבאת סתי מערו' ובתנאי כמו כן מיכאן
שמתי מערו' אח' סתים עשר' שנה אין לה טענת בתולי' אל טענת רמיס לפי
שכלו בתולי אבל אים לה טענ' פתח פתוח כן הורו כל הנאונים שידעינו דבריה'
ושה שנתבאר אצלי הוא שהדבר בהסך וטענ' דמי' אים לו פתח פתוח אין לו:

היא אומרת מוכת עץ אני והוא אומר לא כי אלא דרוסת
איש את רבן נמליאל ורבי אליעזר אומרי נאמנת ור' יהושע
אומר לא מפיה אנו חיין אלא הרי זו בחזקת דרוסת איש עד
שתביא ראיה לדבריה: ראוה מדברת עם אחד בשוק
אמרו לה מה טיבו של זה איש פלוני וכהן הוא רבן נמליאל
ורבי אליעזר או' נאמנת ורבי יהושע אומר לא מפיה אנו חיין
אלא הרי זו בחזקת בעולה לנתין ולממזר עד שתביא ראיה
לדבריה:

מדברת בנוי על הייחוד וטוב היא מבה ובמה מקומו שהם אומרי טוב ניטן
וקדושי' טוב עלי ומסתפיה ר"ל מבתם ורבי יהושע מחמיר ואומר אף על פי
שהיו נתייחדה עם אדם ידוע והוא בתבולי הכאמרו אינו נאמ' שלא היה בחזק'
בעולה לפסולי' ותהיה פסולה לכהונה לפי שהיו בחזקת מבעלה בעילת
זנות והלכה כרבן נמליאל ואמה מאחה צריך לידע שהכהן שם לרש בתולה
ואחר הארוסין לומן ניפוליה טוען שלא מצאה בתולה הרי היא תפורה
עליו וכופין אותו לברכה לפי שעוייה לכפסי אחיכה דאיסורא מאכו חופפי
שלא הי' הקרום היה מבעל והיה זונה ואסור על הכה בין מבעל בחופה
או בדרכן על העקר הירוע לונם ביפרוש ממרן שרי ובכהני אסיר:

היתה מעוברו ואמרו לה מה טיבו של עובר זה מאיש פלוני
וכהן הוא רבן נמליא' ורבי אליעזר אומרי נאמנת ר' יהושע
אומר לא מפיה אנו חיין אלא הרי זו בחזקת מעוברו לנתין
ולממזר עד שתביא ראיה לדבריה:

כשאחר רבן נמליאל בחזקת לין עניני שהיה בחזקת מזה העובר בן פלוני
וירשנו לכל עניני שהיה בחזקת מבעלה לכשר והיה כשרים לכהונה וכן
העובר שם היתה בת הבית היה בם כן כשרה לכהונה והלכה כרבן נמליאל
לכל לכתחלה אינו מות לזחת המעוברו אל לכל מי שבעלה לספק שתבעל
לכהן שים לנו לחוש שמא נבעלה לפסול אלא שם כן היו רוב כשרים אלנה
והוא שיהיה רוב לנשי העיר ישראל כשרים ויפרוש אחר מן הרוב ויבעול זו
חוץ לעיר ואז תנשא לכתחלה לכהן היא ובתה:

פרק שני

האשה שנתארמלה או שנתנרשה היא אומר' בתולה
נשאתני והוא אומר לא כי אלא אלמנה
נשאתיך אם יש עדים שיצא' בהינומא וראשה פרוע כתובתה
מאתי

מאת רבי יוחנן בן ברוקא אומר אף חילוק קליות ראיה:

משנה מפני מתפני היה מכחכח כומתיה כו בתולו תביה לבית בעלה והעקר בזה הדין כל זמן שכתבה הכתובה הוא נתון בחתרו אחר כתיך הלא אם כתבתו עדיים שהעידו שכנסת בתולה או ממי שהיה מכוי בחופתה ורוח שכנעה לה ממעשה וכיוצא בהם המקום ההוא מפוקפק לבתולות ממיכי היקיום או ממיכי הסחוק אולת זה והיה מכחכח במקומו על רבי יוחנן חילוק קליות:

ומורה רבי יהושע באומר לחבירו שדה זו של אביך היתה ולקחתיה הימנו שהוא נאמן שהפה שאסר הוא הפה שהתיר ואם יש עדים שהיא של אביו והוא אומר לקחתיה הימנו אינו נאמן:

אמרו מורי רבותינו הלכה כרבי גמליאל מחולק עליו בפרי הרחמנו במה פרות להיות בחתרו הי אומר מפורשתני כתכסתי לפי פתיכי נחתכ' ליב' דר' יהוסף אפי' פים שם מנו דיכולה למיתי מוכח עץ הכי וכפר לכהוב וקתמר בכעלתי דפעלה עפת לכהוב נחתכת לות' מפורשתני כתכסתי הבל הכי נחתכ' ליבה דר' יהוסף לפי שהוא היכו מחייב הבעל בכתוב מטעם שהיה יכולה לות' מנו כיה פתלוי בדרך אמור והתר לפי שפעולה לכהוב או כמרה לכהוכה הו' אסור והתר הבל בכתן תודה רבי יהוסף לפי דמנו דהכ תלוי בכתיב ממון שהוא מנו דיכול למיתי עלי הוא וקתמ' על הכיך הוא ולקחתי ממנו נחתמ' ואם ים עדי שהיה על הכיו היכו נחתן בכתבי פיהיה הכילת הפירות פתי פכיס בחיי הלב ופכס בתש הבן פלה כפלתו לו פני חזקה כחיי הלב ולכך היכו נחתן לפי שהעקר בירינו אין תחזיקין בכבסי קטן ואפילו הגדיל ל' כל זמן שהתחיל פני חזקה והו' קטן ואפילו כשאר זה התחזיק בהכילת הפירו' עד שכפלתו לו פני חזקה לאחר שגדל הקטן היכה חזקה זה הוא שרכה להשתיעכו:

העדים שאמרו כתב ידינו הוא זה אבל אנוסים היינו קטני היינו פסולי ערות היינו הרי אלו נאמנים ואם יש עדים שהוא כתב ידם או שהיה כתב ידם יוצא ממקום אחר אינן נאמנין:

משנה כתוכי כתיכי נפשו כגון שיאמרו פחדנו שיהרגנו הבל אם אמרו אנוסי ממון היינו לו שפחדנו פחד לא כעיד ל' ם זה שתוכרנו ולכך הערנו לו אינם נאמנים לפי שהעקר הכלנו הוא הרס מפי עכמו רשע וכשאומרי' פחד הפילו תוכ' בממון חבירם הוא רשעות כל שכן כשאמרו פחד לוקחי פוחר מפני זה הערו' פחד' כאמר' וכמו כן כשפכלו עכמם בעבידה הינם נאמנין הבל כאמרי לוקח בכתן באמר' פסולי עדו' היינו כשפכלו עכמן תחת קורב כגון שיאמרו קרובי' היינו בלוקח פעה ולא היינו רשוין לעדות זה השטר ואמ' קיום הערו' כשכתב ידם יוכל שתקום אחר הדי זה יתקיים על פלפת דרכי הדרך הרחנו הוא פיהיה בזה השטר עדי רחובן ופתמן וכרכה לקיים חתימתן שתקו אחר וכשכא שטר אחר פים בו עדים כשא כן רחובן ופתמן והעידו שני עדים מזה החתימת רחובן ופתמן שכתכה בפניהם הרי חתימת העדים פשם בשטר השאר שהעידו עדים שהוא חתימת פלוני ופלוני שהיה כתו החתימה שלהן רוצים לקיים והדרך הכני פיהיה שטר וכן שם העדים בעצמם הבל רחובן ופתמן שהעידו כשר בבית דין יעלו קיום בית דין והיה כשר קרוי עליו עדער ואח' כך כוחזק ושכינו כתיכת זה השטר מקויים הבל חתימת העדי' כתו החתימה שבשטר שלהן רוצי' לקיי' הרי זה כתו כן יתקיי' בזה הדרך והדרך השלישי שכתכ' שטרי שני סרו במקח ומכ' בזה עדות הבל בא' הערי' בעצמם והלוקחים הבלו עדות הלא הערו' שני חזקה נאמנו הבל פלם שני בשני המוכרי' ולא בפל עדעור ולא הכחשה ולא פוש דיחוי בעדות לו שהיה כתו כן עדותן בשני שטרות כתובות ושתפת חתימת הערי לשטר בשטר שלהן רוצין לקיי' כתו חתימתן לשטר בשני שטרי סרות לו שני שטרי כתובות הרי יתקיים השטר כתו כן וכתכאי פיהיו בשני השטרו' שלהן רוצי' לקיים מהם פלא ברשות התובע זולת השטר שלהן רוצי' לקיימו לפי שאם יהיו השטרות כולם בידו כיחום פגוף דיחה הכתב וחייבו:

זה אומר זרה כתב ידי וזה כתב ידו של חברי וזרה אומר זרה כתב ידי וזה כתב ידו של חברי הרי אלו נאמנין זה אומר זה כתב ידי וזה אומר זרה כתב ידי של חברי הרי אלו נאמנין אחר דברי רבי וחכמים אומרים אינם צריכין לצרף עמהם אחר אלא נאמן אדם לומר זה כתב ידי:

גמרא הלכה כרבי:

האשה שאמרה אשת איש הייתי וגרושה אני נאמנת שהפה שאסר הוא הפה שהתיר ואם יש עדים שהיתה אשת איש והיא אומרת גרושה אני אינה נאמנת אמרה נשבתי וטהורה אני נאמנת שהפה שאסר הוא הפה שהתיר ואם יש עדים שנשבית והיא אומרת טהורה אני אינה נאמנת ואם משנשאת באו עדים הרי זו לא תצא:

משנה מפני מתפני היה מכחכח כומתיה כו בתולו תביה לבית בעלה והעקר בזה הדין כל זמן שכתבה הכתובה הוא נתון בחתרו אחר כתיך הלא אם כתבתו עדיים שהעידו שכנסת בתולה או ממי שהיה מכוי בחופתה ורוח שכנעה לה ממעשה וכיוצא בהם המקום ההוא מפוקפק לבתולות ממיכי היקיום או ממיכי הסחוק אולת זה והיה מכחכח במקומו על רבי יוחנן חילוק קליות:

ומורה רבי יהושע באומר לחבירו שדה זו של אביך היתה ולקחתיה הימנו שהוא נאמן שהפה שאסר הוא הפה שהתיר ואם יש עדים שהיא של אביו והוא אומר לקחתיה הימנו אינו נאמן:

אמרו מורי רבותינו הלכה כרבי גמליאל מחולק עליו בפרי הרחמנו במה פרות להיות בחתרו הי אומר מפורשתני כתכסתי לפי פתיכי נחתכ' ליב' דר' יהוסף אפי' פים שם מנו דיכולה למיתי מוכח עץ הכי וכפר לכהוב וקתמר בכעלתי דפעלה עפת לכהוב נחתכת לות' מפורשתני כתכסתי הבל הכי נחתכ' ליבה דר' יהוסף לפי שהוא היכו מחייב הבעל בכתוב מטעם שהיה יכולה לות' מנו כיה פתלוי בדרך אמור והתר לפי שפעולה לכהוב או כמרה לכהוכה הו' אסור והתר הבל בכתן תודה רבי יהוסף לפי דמנו דהכ תלוי בכתיב ממון שהוא מנו דיכול למיתי עלי הוא וקתמ' על הכיך הוא ולקחתי ממנו נחתמ' ואם ים עדי שהיה על הכיו היכו נחתן בכתבי פיהיה הכילת הפירות פתי פכיס בחיי הלב ופכס בתש הבן פלה כפלתו לו פני חזקה כחיי הלב ולכך היכו נחתן לפי שהעקר בירינו אין תחזיקין בכבסי קטן ואפילו הגדיל ל' כל זמן שהתחיל פני חזקה והו' קטן ואפילו כשאר זה התחזיק בהכילת הפירו' עד שכפלתו לו פני חזקה לאחר שגדל הקטן היכה חזקה זה הוא שרכה להשתיעכו:

העדים שאמרו כתב ידינו הוא זה אבל אנוסים היינו קטני היינו פסולי ערות היינו הרי אלו נאמנים ואם יש עדים שהוא כתב ידם או שהיה כתב ידם יוצא ממקום אחר אינן נאמנין:

משנה כתוכי כתיכי נפשו כגון שיאמרו פחדנו שיהרגנו הבל אם אמרו אנוסי ממון היינו לו שפחדנו פחד לא כעיד ל' ם זה שתוכרנו ולכך הערנו לו אינם נאמנים לפי שהעקר הכלנו הוא הרס מפי עכמו רשע וכשאומרי' פחד הפילו תוכ' בממון חבירם הוא רשעות כל שכן כשאמרו פחד לוקחי פוחר מפני זה הערו' פחד' כאמר' וכמו כן כשפכלו עכמם בעבידה הינם נאמנין הבל כאמרי לוקח בכתן באמר' פסולי עדו' היינו כשפכלו עכמן תחת קורב כגון שיאמרו קרובי' היינו בלוקח פעה ולא היינו רשוין לעדות זה השטר ואמ' קיום הערו' כשכתב ידם יוכל שתקום אחר הדי זה יתקיים על פלפת דרכי הדרך הרחנו הוא פיהיה בזה השטר עדי רחובן ופתמן וכרכה לקיים חתימתן שתקו אחר וכשכא שטר אחר פים בו עדים כשא כן רחובן ופתמן והעידו שני עדים מזה החתימת רחובן ופתמן שכתכה בפניהם הרי חתימת העדים פשם בשטר השאר שהעידו עדים שהוא חתימת פלוני ופלוני שהיה כתו החתימה שלהן רוצים לקיים והדרך הכני פיהיה שטר וכן שם העדים בעצמם הבל רחובן ופתמן שהעידו כשר בבית דין יעלו קיום בית דין והיה כשר קרוי עליו עדער ואח' כך כוחזק ושכינו כתיכת זה השטר מקויים הבל חתימת העדי' כתו החתימה שבשטר שלהן רוצי' לקיי' הרי זה כתו כן יתקיי' בזה הדרך והדרך השלישי שכתכ' שטרי שני סרו במקח ומכ' בזה עדות הבל בא' הערי' בעצמם והלוקחים הבלו עדות הלא הערו' שני חזקה נאמנו הבל פלם שני בשני המוכרי' ולא בפל עדעור ולא הכחשה ולא פוש דיחוי בעדות לו שהיה כתו כן עדותן בשני שטרות כתובות ושתפת חתימת הערי לשטר בשטר שלהן רוצין לקיי' כתו חתימתן לשטר בשני שטרי סרות לו שני שטרי כתובות הרי יתקיים השטר כתו כן וכתכאי פיהיו בשני השטרו' שלהן רוצי' לקיים מהם פלא ברשות התובע זולת השטר שלהן רוצי' לקיימו לפי שאם יהיו השטרות כולם בידו כיחום פגוף דיחה הכתב וחייבו:

זה אומר זרה כתב ידי וזה כתב ידו של חברי וזרה אומר זרה כתב ידי וזה כתב ידו של חברי הרי אלו נאמנין זה אומר זה כתב ידי וזה אומר זרה כתב ידי

שנכנסו נכרים לירושלם ועד שיצאו אמרו לו אין אדם מעיד על ידי עצמו:

כמהככריס ידס תקיפה על יפרחל אפילו על ידי ממון לחמור לבעלה וזס כלו כבעלה כהן לבל יפרחל העקר לבלנו לוקס ביסר מיסר מרי וברכוס הוא ציים ולס יס בעיר תקו להתחבח ולין בני המלחמס יכולי להני עם כתחנת כל לחת מהן בתורה לו נטמחתי ולפילו לין לה עדי לפי שכתח בכל לחת מהן מגו דיכלה למימר כחבתי כתחנת לומר לה כחבתי ולה נטמחתי וכבר בחרנו מהקרוב והלסה לסריס להעיד לחסה שהי לה נטמחת חוץ מבעלה ושסחתה המשמחתה ולס מהעיד לשבויה שהיח טהור והו כהן לה יפחה לבל יפחה כהן לחר כמו שכתבחר בסוף פרק שני מיבמות לבל לס פרחה בממונו והעיד עליה שלה נטמחת יפחה לס לה כתברר לו כן לה היה פוחן ממונו עליה בפרוטה:

ואלו נאמנין להעיד בגורלן מרה שראו בקוטנן נאמן אדם לומר זרה כתב ידו של אבא וזה בתב ידו של רבי וזרה כתב ידו של אחי זכור הייתי בפלוגית שיצתה בחינומא וראשה פרוע ושהיה איש פלוני יוצא מבירת הספר לטבול לאכול בתרומה ושהי חולק עמנו על הגורן והמקום הזה בית הפרס ועד כאן היינו באין בשבת אבל אין אדם נאמן לומר רך היה לפלוני במקום הזה מעמד ומושב ומספר הירה לפלוני במקום הזה:

ואלו העניני כולס לחמש הס עניני פירסום בעלמח בלבד והס כולס תרדבן לפי מקוס סטרות דרבן ותקנת כתובה מכה מחתי וחחומי טומחת בית הפרס דרבן וכמו כן זחת התרומה לחמר תנתן לזה הכהן מיעלה לכהונה בזחת הערות הלה לחמש היח תרומה דרבן ל"ל מיהיה זס הדבר מיוליו ממנו התרומה דומה בעלין מחינו נקוב כמו מבחרנו במסכת תרומות ומה מהוח דומה לזה ולה תתקייס זחת הערות בחמרס דרך ומעמד היה לפלוני לפי מהוח ממון ועל כל פני ברין בו עדי גמורי וחינו מות לבו ללמוד העבד תורה וכמו כן מן העקרי שבידינו מחין חולקי תרומה לעבד בגורן חלה חס כן רבו עמו ולכך חין לבו לחום ולומר ממח עבד כהן הוח לפי שהעבד לה ילמוד לפי שחינו מתע ללמדו כמו שבחרנו וכמו כן לה יחלוק על הגורן:

פרק שלישי

אלו נערות שיש להן קנס הבא על הממזרת ועל הנתינה ועל הכותית הבא על הגיורת ועל השבויה ועל השפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנות ג' שנים ויום אחד הבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אמו ועל אחות אשתו ועל אשת אחי אביו ועל הנדיש להם קנס אף על פי שהן בהכרת אין בהן מיתת בית דין:

סעור המסנה כך ואלו נערות פסולות סים להן קנס ול"ל בחמרו קנס סה מכחמר ונתן הסים המוכב עמו לחבי הנערה חמסים כסף: וכבר ירעת סחכותי והנכרי היום תכלנו סוו' כמו שבחרנו במסכת ברכו' וחמרו לסת לחיו וסס לחי חבין לסס"ד זה כגון שלחיו לו לחי חבין חרס לסה וחי בתולה וכתגרם מן החרוסי והתכחי בלו הלחי' כולס סהס מחוייבי כרת שלה יהיה סס סתרוסה לפי שסס התרו בהן חייב תלקו' לפי שהעקר כל חייבי כריתו' לוקין כמו שיבחר ומן העקר שבומכין עליו לין חרס לוקה ומשלם:

ואלו שאין להם קנס הבא על הגיורת ועל השבויה ועל השפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו יתירות על בנות שלש שנים ויום אחד רבי יהודה אומר שבויה שנפדית הרי היא בקרושתה אף על פי שגדולה הבא על בתו על

בת בתו על בת בנו על בת אשתו על בת בנה על בת בתה אין להן קנס מפני שמתחייב בנפשו שמיתתו בידי בית דין וכל המתחייב בנפשו אין משלם ממון שנאמר אם לא יהיה אסון ענש יענש נערה שנתארסה ונתגרשה רבי יוסי הגלילי אומר אין לה קנס רבי עקיבא אומר יש לה קנס וקנסה לעצמה:

מה מכחמר לה יהיה לסהן עניכו מלה יהיה לסהן בין מני הלכתי הכני עכום יעכם הכונף ולס לסהן יהיה בין מני הכניס רוסה לומר פיסות לסהן יהרג ההור ולה יהיה מס עוכ' כלל והו' נחת נפש ויסתלק מן התמלומי לפי פחין לרס מת ומשלם ולפילו היה מוגב פחין בו חיוב מיתה לפי שכל עבירה שים בה מיתת בית דין הין תמלומין ולפילו למוגב מה הוח ההפרס שים בין מחוייבי מלקות ובין מחוייבי מיתת בית דין ולי' הלכה כרבי יהודה והלכה כרבי עקיבא:

המפתה נותן שלשה דברים והאונס ארבעה המפתה נותן בושת ופגם וקנס מוסף עליו אונס שנותן את הצער מה בין אונס למפתה האונס נותן את הצער והמפתה אינו נותן את הצער האונס נותן מיד והמפתה לכשיוציא האונס שותה בעציצו והמפתה אם רצה להוציא מוציא:

חונס נותן לת הלער פירסו בהס ולתר לימו דומ' נבעלת בחונס לבעלת ברבן ומן העקר לבלס מפותה הין לה לער וכמו סן לסון התורה זכר בחונס עינוי ולה זכרו במפותה ומפתה לבסיוליה ר"ל לכבלה יכנוס לבל הס רלתה היה ורלה לביה וכבר נותן בסת ופגם בלבד ולה יתן קנס:

כיצד שותה בעציצו אפילו היא חיגרת אפילו היא סומא ואפילו היא מוכרת שחין נמצא בה דבר ערוה או שאינה ראויה לבא בישראל אינו רשאי לקיימה שנאמר ולו תהיה לאשה אשה הראויה לו:

עכין הוח כלי חרס קדירה ממתמטין בס בדבריס המלוכלכים ומוכת מחין מכורעת:

יתומה שנתארסה ונתגרשה רבי שמעון אומר המפתה פטור האונס חייב:

הלכה כרבי שלימור ואפילו לה היתה יתומה:

איזהו בושת הכל לפי המבייש והמתבייש פנם רואין אותה כאילו היא שפחה נמכר' כמה היתה יפה וכמה היא יפה קנס שוה בכל אדם וכל שיש לו קיצבה מן התורה שוה בכל אדם:

חמרו המוכב עמה הנחת מכיבה חמסים כסף לבל בסת ופגם חיבו בכלל וכמו כן כער לנוסה חוץ מן הקנס:

כל מקום שיש מכר אין קנס וכל מקום שיש קנס אין מכר קטנה יש לה מכר ואין לה קנס נערה יש לה קנס ואין לה מכר הבוגרת אין לה לא מכר ולא קנס:

בכלן לבחר לך הלו הממות על מה הס נופלים ולה יבעוך להחזירס בכל מקום ומה מהחמה היום לירתה עד מבלמו לה מתיס מערה מכה מלמיס ויום לחר נקרחת קטנה בין מהביחה ב' סערו' לו לה הביחה ומס הביחה ב' סערו' לחר הלו הסבי נקרחת נערה כמתביחו מתי סערו' ומס לה יבביח מתי סערות הרי היח עומדת בקטנות כל זמן שלה תביחו עד מבגלמה מערים

מכה

האומר פיתיתי את בתו של פלוני משלם בושת ופגם על פי עצמו ואין משלם קנס האומ' גנבתי משלם את הקרן על פי עצמו ואין משלם תשלומי כפל ותשלומי ארבע וחמשה המית שורי את פלוני או שורו של פלוני הרי זה משלם על פי עצמו המית שורי עבדו של פלוני אין משלם על פי עצמו זה הכלל כל המשלם יתר על מה שהזיק אינו משלם על פי עצמו:

נתפקרינו מיין לדס תמלם קנס על פי עצמו:

פרק רביעי

נערה שנתפתתה בושתה ופגמה וקנסה של אביה והצער בתפוסה עמדה ברין עד שלא מת האב הרי הן של אב מת האב הרי הן של אחין לא הספיקה לעמו' ברין עד שמת האב הרי הן של עצמה עמד ברי' עד שלא בגרה הרי הן של אב מת האב הרי הן של אחין לא הספיקה לעמוד ברין עד שבגרה הרי הן של עצמה רבי שמעון אומר אם לא הספיקה לגבות עד שמת האב הרי הן של עצמה מעשה ידיה ומציאתה אף על פי שלא גבתה מת האב הרי הן של אחין:

לחרי מעשה ידיה ומציאתה ל' מעשה ידיה כמציאתה כמו מציאתה בחיי חביה לחביה כמו כן מעשה ידיה מעמת בחיי חביה לחיים ואף על פי שלא גבתה ל' גבתה אלא לאחר מיתת האב וזה אחת ואין הלכה כרבי שמעון:

המארס את בתו וגרשה אירסה ונתארמלה כתובתה שלו השיאה וגירשה השיאה ונתארמלה כתובתה שלה רבי יהודה אומר הראשונה של אב אמרו לו אם בשהשיאה אין לאביה רשות בה:

רבי יהודה חול' מהכתובה הרחפוכה מים לה בה זכות היה מלחביה הולין ופרעותו היקה בטעה מכתבים לה לותה כתובה ואי' הלכה כרבי יהודה:

הניורת שנתניירה בתה עמה וזנתה הרי זו בחנק אין לה לא פתח בית האב ולא מאה סלעיתה הורתה שלא בקרושה ולידתה בקרושה הרי זו בסקילה אין לה לא פתח בית האב ולא מאה סלעיתה הורתה ולידתה בקרושה הרי היא כבת ישראל לכל דבריס יש לה אב ואין לה פתח בית האב ישלה פתח בית האב ואין לה אב הרי זו בסקילה לא נאמר פתח בית אב אלא למצוה:

מכתה רוכה לומר מזמתה והיא נערה המאורסה ולא כמכתו לה בתולים מיתתה בחנק כמו כל אפת לים מזכת לפי שהיא ליכה בחזקת בתולה מפני מהיא גיורת ובעלה חינו חייב מלא מפ מוכיח עליה פס רע ואילו לתפרקס מקרו:

האב זכאי בבתו בקרושיה בכסף בשטר ובביאה וכאו במציאתה ובמע' ידיה ובהפרת נדריה ומקבל את גיטה ואינו אוכל פירות בחייה נישארת יתר עליו הבעל שאוכל פירות בחייה וחייב במזונותיה בפרקונה ולקבורתה רבי יהודה אומר אפילו עני שבישראל לא יפחות משני חליל ומקוננת:

אלו הענינים שהאב זכאי בהם כל זמן שבתו נערה לפי שנאמר בפרשיית בית לביה ובה בקבלה כל שבח נעורים לאביה אבל משתבגור אין לאביה בה רשות ואין לו דין עליה כלל:

לעולם היא ברשו' האב עד שתכנס לרשו' הבעל לנישואין מסר האב לשלוחי הבעל הרי היא ברשו' הבעל הלך האב עם שלוחי הבעל או שהלכו שלוחי האב עם שלוחי הבעל הרי היא ברשות האב מסרו שלוחי האב לשלוחי הבעל הרי היא ברשות הבעל:

היה העיקר אבלם ברחפוכה שבת ימרל כשהתחרקה לכהן תאכל בתרומה והיא בבית לביה לפי שהיה ככר חזרה לכהן קני' לכשפו אבל כשאמר זה מאכל חומשים שתא תאכל לחרית עמה והיא אבל לביה ולכך אמרו לא תאכל בתרומה עד שתכנס לחופה ולזה רמז בחמרו לעולם היה ברמו' האב זהא על פי שהגיע זמן ולא נשאת שחזרו חיוב מזונותי' על בעלה כמו שיתבאר בפרק הבא לחר זה:

האב אינו חייב במזונות בתו זה מדרש דרש רבי אלעזר בן עזרי' לפני חכמים בכרם ביבנה הבנים יירשו והבנות יזונו מה הבנים אינן יורשין אלא לאחר מיתת האב אף הבנות אין ניזונות אלא לאחר מיתת אביהן:

כרס הוא שם הקיבוץ מן החכמים שהיו מתקבצים ביבנה בחוקי הזמן שנאמר כרס חתר עגו לה והלכה כרבי אלעזר בן עזריה אבל יש בזה ריבו' ואני אבארס לך בכאן וזה שהארס חייב במזונות בניו עד שיגדלו שם שנים ירבה או לא ירבה וכופין אותו על זה בין שהוא עשיר או עני: וכשהוסיפו הבכים על אלו השנים ואינו רוצה לזונם רואי לו לדיין לכופו בדברים ולהוכיחו על זה בפני רואי הקהל ודבר דברים בזאת הכוונה ואם לא ירצה להוכיח עליהם בפומ פני' ירחה הדיי' בעניכו אם יש לו ממון כופי' אותו ונוקחי ממנו מה שיצטרך להוציא לפי שעור ממונו כמו שעושי' במזון החבות לא שיהיה חייב במזונותיהם ל' בחיי ובבניו שים להם יותר משם שנים אבל הוא תחוייב בצדקה לפי שעור ממונו וכשגדלו לוקחין ממנו זהת הצדקה אנו מוכיחין אותה על בניו אלו לביו לפי שהם בני צדקה ואם להם בה דין יות' לפי שנאמר לאחיך לעניך ואין הידוע שים לו לדיין לכפו' בני אדם על נתינת הצדקה לפי שפי' מכלל שבו' עשה שהו' מן החיוב להלן

חולדס עד שיעמוד תמוה זולת שים לו לעמוקה בלותו הזמן לו ימי וזה עקר
בכל מכו עמה ולין הפרש בזה בין הזכרי ובין הנקבות בעכין שהופלה :

לא כתב לה כתובה בתולה גובה מאתים ואלמנה מנה
מפני שהוא תנאי בית דין כתב לה שדה שוה מנה תחת
מאתים זוז ולא כתב לה כל נכסים ראוי לי אחראין
לכתובתיך חייב שהוא תנאי בית דין :

לפילו היה לו לחדס קרקע בלף דינרי זהב כולם תחת מעכור הכתוב לפי
שיש מכה והיל תערוף כל מה שימכו או יתן לאל לה שתלק ידה מעעבודה
זה תקנת שמעון בן מטח בכתובת לפה :

לא כתלה אם תשתכאי אפרקיניך ואורתביניך לי לאינתו
ובכהנרת אהדרינך למרינתיך חייב שהוא תנאי בית דין
נשבועת חייב לפרותה ואם אמר הרי גיטה וכתובת תפדה
את עצמה אינו רשאי לקתה חייב לרפאותה אמר הרי גיטה
וכתובתה תרפא את עצמה רשאי :

כבר ידעת שהכתן נאמרת עליו הסבויה ואמרו בכתן ובכהנת לל לם היש
לפת כתן גדול שהיל לאמרה עליו הרי הוא מחוייב לפרותה ולהחזירה
למד כתה לפר כשלת פם וחייב בכתובתה ואפם שהיל לנוסה כמו שנכתלר
בפרק לחרון שמשכת כדרים ולין דינה כדין הלפה שהלך בעלה למדינת
הים ובלו עדים ואמרו לה מת בעלך וכשלת ואחר כך בל בעלה שלין לה
כתובה לחר שנשלאת על בעלה ולפי שהיל לנוסה ומלי הוי לי למעבד :

לא כתב לה בנין דיכרין דיהוו ליכי מינאי אינון ירתון כסף
כתובתיך יתר על חולקהון דעם אחוהון חייב שהוא תנאי
בית דין :

דין זה התקלי כמו שלפר לך וזה כי החדס כשנם לפה וים לו בני שמנה בן
זכר לו בני זכרי ואחר כך מתה היל בחייו ונשלל אחר כך לפה לחר וים לו
שמנה כמו כן בניס זכריס ואחר כך מת הוא ואחר כך מת הוא והניח קרקע
שעו כתובת רלשונה ושכייה ודיכר יותר ירשו כל בני לחר מהן כתובת לתן
ואז יחלקו כולם שלר שמנן בשוה ואם מתה לחת בחייו ואחת לחר מותו
לותה שמתה לחר מותו לין יורשים יורשים כתובתה אלא אם כשבעה ואחר
כך מתם ומיד יורשים יורשין כתובתה תחלה ואחר כך ירשו כמו כן כתובת
לחת הבני שמתה לחת בחייו אם כשלר אליהם מה שירשו ואם הותיר שוס
דבר על שתי הכתובו חולקי השלר בשוה ואם מתו שניהם לחר מותה ואח
שנשבעו כמו שלמרנו הרי יורשי הרלשונה קודמים ליורשי לחרונה וזה
מבואר כמו שיתבלר בפרק העשירי מזלת המשכתן :

בנן נוקבן דיהויין ליכי מינאי יהויין יתבן בביתי ומיתזנן
מנכסי עד דתנסבן לגוברין חייב שהוא תנאי בית דין :

עד דתנשבן עד שיתלרסו ומשיתלרסו לין להס מזונות וכמו כן הס בנרי
לין להס מזונות ואפילו לא כתלרסו זה הוא פסק ההלכה שבוגרת לין לה
מזונות ואפילו לחר מיתת לביה :

את תהא יתב בביתי ומיתזנ מנכסי כל ימי מינר אלמנותיך
בביתי חייב שהו תנאי בית דין כך היו אנשי ירושלם כותבין
אנשי גליל היו כותבי כאנשי ירושלם אנשי יהוד היו כותבי
עד שירצו היורשין ליתן לך כתובתיך לפיכך אם רצו יורשין
נותנין לה כתיבתה ופוטרין אותה :

ולין הלכה כלכמי יהודה אלא כל זמן שלינה תובעת כתובתה בבית דין ולא

תינשא תדור בבית שהיתה דרה בה עם בעלה בחייו והרי היל משתמשת
בכל המטלטלין והכלי שהיתה משתמשת בהם עמו בחייו ויתבאר שלימות
זה הדין לקמן ופירוש מינר שלמנותיך בביתי רוצה לומר לחר מותו :

פרק חמישי

אף על פי שאמרו בתולה גובה מאתים ואלמנה מנה
אם רצה להוסיף אפילו מאה מנה יוסיף
נתארמלה או נתגרשה בין מן הארוסין בין מן הנישואין גובה
את הכל רבי אלעזר בן עזריה אומר מן הנשואין גובה את
הכל מן הארוסין בתולה גובה מאתים ואלמנה מנה שלא
כתב לה אלא על מנת לכונסה רבי יהודה אומר אם רצה
כותב לבתולה שטר של מאתים והיא כותבת התקבלתי
ממך מנה ולאלמנה מנה והיא כותבת התקבלתי מכך
חמשים זוז רבי מאיר אומר כל הפוחת לבתולה ממאתים
ולאלמנה ממנה הרי זו בעילת זנות : נותנין לבתולה שנים
עשר חדש משתבעה הבעל לפרנ את עצמה ובשם שנותנין
לאשה כך נותנין לאיש לפרנם את עצמו ולאלמנה שלשי
יום הגיע זמן ולא נשאו אוכלות משלו ואוכלות בתרומה
רבי טרפון אומר נותנין לה הכל תדומה רבי עקיבא אומר
מחצה חולין ומחצה תרומה :

דין זאת המפנה לפי מה שלבאר לך וזה כשחדס קדם בתולה ולאלמנה
ועמד לחר הקדושין זמן ולפילו עבר שכי על דרך המשל ולחר כך תבעה
ליפנע נותנין לה מפעת תביעה לבתולה מניס עבר חדם ולאלמנה פלפים
יום וכמו כן אם תבעתו היל מיכניסה ואם תבעה לחר שבגרה או קדשה
ביום הבגר נותנין לה מניס עבר חדם מיום הבגר וכשעמדה מניס עבר
חדם לחר הבגרות ומיד כשקדשה ותבעה לחר הקידושין נותנין לה פלפים
יום כאלמנה וכל שאם שתלמר לבעלה לילי רוצה ליקח כל מזונותי תרומה
לפי שלילי כריכה זרילות ומתירה לאכלה בטהר לכן נותנין לה מחצה חולין
ומחצה תרומה כרבי עקיבא ובזה התחלוקת רבי עקיבא ורבי טרפון רוצה
לומר לחר שניהם בין שתהיה כהנת או אם כהן והיל ישראלית אבל
בת ישראל משורשת לכהן בבר בחרנו בבר שקודש זה שהיל אוכלת
בתרומה עד שיכנס לחופה :

היבם אינו מאכיל בתרומה עשתר ששה חדשים בפני
הבעל וששה חדשים בפני היבם ואפילו כולן בפני הבעל
חסר יום אחד בפני היבם או כולן בפני היבם חסר יום
אחד בפני הבעל אינה אוכלת בתרומה זו משנה ראשונה
בית דין של אחריהן אמרו אין האשה אוכלת בתרומה עד
שתכנס לחופה : המקדיש מעשר ירי אשתו הרי זו עושה
ואוכלת המותר רבי מאיר אומר הקדש רבי יוחנן הסנדלר
אומר חולין :

מעקרינו פתקנו מזונות תחת מעמ ידיה ולכך עוסה ואוכלת לרבני הכל
ומן העקר שמומכין עלינו לין לחדס מקדים דבר שלל בא לעולם ולכך הלכה
כרבי יוחנן הסנדלר :

אלו מלאכות שהאשה עושה לבעלה טוחנת ואופה
ומכבסת מבשלת ומניקה את בנה מצעת לו המטה ועושׂ
בצמר הכניסה לו שפחה אחת לא טוחנת ולא אופה ולא
מכבסת

מכבסת שתים אין מבשלת ואין מניקה את בנה שלש אין מצעת לו המיט׳ואין עושה בצמר ארבעה יושבת בקתדרא רבי אליעזר אומר אפילו הכניסה לו מאה שפחות כופה לעשות בצמר שהבטלה מביאה לידי זימה רבי שמעון בן גמליאל אומר אף המריר את אשתו מלעשו׳מלאכה יוצי׳ ויתן כתובה שהבטלה מביאה לידי שיעמום׃

בית מים לה מפחות כפי׳זה התיקן בית מהכניסה לו תמן מיקח תמכר הלו המפחות הרין לחר ומחויב עליה לעמות על כל פניס מתהיה רוחב׳ פניו ידיו ורגליו ומזונת לו לת הכום ומכעת לת המטה לפילו היו לכלה הלף מפחות לפי מלו הפניסים ליכו מותר לו לחדם מיתתם לו הלף מלמתו לפי מתעקר תורתינו לין מתתמי׳ בלמה ולין הפרס בין מפחה לו זולת׳ בין גדולה בין קטנה ובין לחרו טוחנת מתהיה מתוכח על עכין הטחיכ׳ ותנופע לת הריחים וקתדרא להל כעם׳ מתמי ומתיכי הכנדי׳ ומן העכיס יופכן בו המלכי׳ כמהולכי׳ בדרכי׳ ופירו׳ מעתוס בהלה תרגוס ובתמהין לבב ובמעמות לבה ומקוס התחלוקת בין רבי אליעזר ורבי שמעון בן גמליאל כמהיה מתעסק׳ במיכי המחוק והניפנועים לפי מהיה בזה תכה לידי זימה ולה תכוף לידי מעמום והלכה כרבי אלעזר׃

המריר את אשתו מתשמיש המיטה בית שמאי אומרים שתי שבתות בית הילל אומרים שבת אחת התלמידים יוצאין לתלמוד תורה שלא ברשות שלשים יום הפועלים שבת אחת העונה האמור׳בתור׳הטיילין בכל יום הפועלי׳ שתים בשבת החמרים אחת בשבת הגמלי׳אחת לשלשים יום הספנים אחת לששה חדשים דברי רבי אליעזר׃

מבת אחת בלבר יקיס לת נדרו ויות׳על זה יובי׳ ויתן כתוב׳ ולפי׳ היה נ מל הו מפן ולחרו התלמידי׳ יוכלין בלה רמו׳ כמותיהן מלמי׳ יום לחת׳ זה דברי רבי אליעזר לבל לדעת החמיס פתיס מלם מניס והלכה כחכמי׳ וטיילין הס הבטלים מלין להם פורח ומבא ממו׳ לדם המעובדים מלינם עוסקים לה בתורה ולה במלאכ׳ ודע כי ים לחמה למכוע לבעלה מלה יפרע כיס ולה יפה בתוירה כי הם למיקום קדוב מפני מלה יגרע עוכתה וכתו כן תמנע ממנו מלה יפנה עכמו מתוכנות לחומכות כי תגרע בפיכת זה העוכה לת תלמוד תורים בלבר׃

המורדת על בעלה פוחתין לה מכתובתה שבעה דינרין בשבת ר׳יהודה אומר שבעה טרפעיקי׳ער מתי הוא פוחת ער כנגד כתובתה ר׳יוסי אומר לעולם הוא פוחת והולך ער שאם תפול לה ירושה ממקום אחר גובה היתנה וכן המורד על אשתו מוסיפין לה על כתובתה שלשה דינרין בשבת רבי יהודה אומר שלשה טרפעיקין׃

טרפעיק מלמה דרכמונים נקרלים דרהלס בלמון פרבי והטרפעיק הוא מפקל מלמה דרכמונים מכסף כרוף מן הדרכמוני׳ מכל דרכמון ודרכמון מהס יש בו מפקל מם עפרה מעורות הכסף וכבר בלרנו פעמים רבות מהדינר מלמה דרכמונים כמבל מהמלמה טרפעיקין דינר ומתנה ולחרו בשם רבותינו חזרו ונמנו ולומר מכריזין עליה תרבעה מכתו׳ זו לחר זו ומולחין לה מבית דין הוי יודעת מלילו כתובתך מלה מנה הפכריה לחת לרומה ולחת כמוחה ולפי׳כרה ולפילו מומרת יכס ותהי׳ זולת ההכרזה בבתי כנסיות ובבתי מדרסות ובכל יום ויום רומין יולמר פלוני מרדה על בעלה ומולחין לה קונס ההכרזה ויולמרו לה לבו רומין להפרע ולחרי תמלו׳ההכרז׳ יודיעו בס כן ויולמרו לה כמלמה ההכרז׳ ולל הפסידה כתובתה ומורדת נקרלת בכולן הכתובת מתמי׳ המתה בלבר לבל מס חיכה רומה לעמות מום דבר מן המלאכות מלמה עוסה לבעלה חינה מורדת מלל רומין לותה על כך בכל כר מיכי הכפיים׃

המש׳ את אשתו על ידי שליש לא יפחות לה משני קבין חטין או מארבעה קבין שעורים אמר רבי יוסי לא פסק לה שעורים אלא רבי ישמעאל שהיה סמוך לארום ונותן לה חצי קב קטנית וחצי לוג שמן וקב גרוגרות או מנה דבילה ואם אין לו פוסק לעומתן פירות ממקום אחר ונותן לה מטה מפן ומחצלת ונותן לה כפה לרא׳ וחגור למתניה ומנעלים ממועד למועד וכלים של חמשים זוז משנה לשנ׳ ואין נותנין לה לא חדשים בימות החמה ולא שחקי׳בימות הגשמים אלא נותן לה כלים של חפשים זוז בימו׳הגשמי׳ והיא מהכסה בלאותיהן בימות החמה והשחקים שלה׃

מיעור זולת המפכה לה פסק לה מעוריס כפליס בחיטין לולי רבי יסמעל פהיה מתוך לחרוס מפעוריס מלהם רעות וזה כולס מבוא׳והרין בזה כלו חוזר לפי רלו׳ עיני הדיין לפי ענינו וענינה כפי תה מנהגי׳ לנשי המדינה׃

נותן לה מעה כסף לצורכ׳ואוכל׳ עמו מלילי שבת ללילי שבת ואם אין נותן לה מעה כסף לצורכה מעש׳ידיה שלה ומה היא עושה לו משקל חמש סלעים שתי ביהודה שהן עשר סלעי׳בגליל או משקל עשר סלעים ערב ביהור׳ שהן עשרים סלעי׳בגליל ואם היתה מניקה פוחתי׳ לה ממעשה ידיה ומוסיפין לה על מזונותיה במה דברים אמורים בעני שבישראל אבל במכובד הכל לפי כבודו׃

ים לו לחדם רמו׳מלה יהכל עם לשתו ולה ידור עמה לה מפרה חותה על יד מלים לבל יפליס הפוכה המחוייבת ביוס לו בלילה לפי תה מהות רלוי לבל תוכל עמה מלילי מבת ללילי מבת על כל פניס כתו מזכר׃

פרק ששי

מציאת האשה ומעשה ידיה לבעלה וירושתה הוא אוכל פירות בחייה בושתה ופגמה שלה רבי יהודה בן בתירה אומר בזמן שבסתר לה שני חלקים ולו אחד ובזמן שבגלוי לו שני חלקים ולה אחד שלו יתן מיד ושלה ילקח בהן קרקעות והוא אוכל פירות׃

פגמה הוא מיחתוך לבר מלבריה לו מיחדם מוס בגופה מסבת מכו׳לו כל כיוצה בזה רולין לותה כלילו היא מפחה הנמכרת בטוק וכלמה מנפחת מדמיה זה הוא פגמה והלכה כרבי יהודה׃

הפוסק מעות לחתנו ומת חתנו אמרו חכמים יכול הוא שיאמר לאחיך הייתי רוצה ליתן ולך אי אפשי ליתן פסקה להכנים לו אלף דינר והוא פוסק כנגדן בחמש עשר מנה וכנגד השום הוא פוסק פחות חומש שום במנה ושוה מנה אין לו אלא מנה שום במנה היא נותנת שלשי׳ואחד סלע ודינר ובארבע מאו׳היא נותנת חמש מאו׳מה שחתן פוסק הוא פוסק פחות חומש׃ פסקה להכנים לו בספים סלעה נעשה ששה דינרין החתן מקבל עליו עשר׳דינרין לקופה לפל מנה ומנה׳ רבן שמעון בן גמליאל אומ׳ הכל במנהג המדינה׃

אמר לה הביאה הלמה ב נדוני׳ זהב בעין כותב לה בתוספת החני ולם הביאה בגרי ותלטיטין והרומה להם מן החפצים כותב לה כפחו׳ החומ׳ ומום הוא הערך והמעור מתעלין בה העני׳ מהביאה ומעם לזה שהזהב בעצמו ירוח בו וייתעסק בו והבגדים והתכשיטין התועלת לעצמה מהיו ליבמת לוקם ומתקשטות בהם ולכך לם פסקה הלף דיכר כותב לה חתם עשר מנה מהיו הלף וחתם מלות וחמרו סום במנה כותבת לחד ומלמי׳ ודיכו ל״ל מהיו כמהכניס סום לה יכתוב לה מנה בכתוב ׳שלח לם היו דמי שו הבגדי והתכשיטי ורומיהן לחד ומלמי׳ הלף ודיכר לחד מסך הכל מלה והמתי ומעטי דיכרי׳ זה לפי מה שלמרנו מסו׳ כותב פחות חומם וכמו כן לם הכניסה מיעו חתם מלות כותב לה לרבע מלו׳ וחתי׳ זכר מפי דמיוכ׳ להודיעך מהסום לעולם בפחית חומם בין מעט בין הרבה ולמרו גם כן מלמי יעם מעה דיכר ל״ל מה שבארנו מהתחו בעצמו גם כן בתוספ׳ החני לפי מהמלע לרבע דיכרי׳ וחתי׳ חזר זה הענין ולף על פי שהקדימו ברמיו׳ פסק להכניס הלף דיכר כותב לה חתם עשר מנה להודיע׳ כמו כן בתוספ׳ שהוא החני בין בחעט בין בהרבה ולפילו לה הכניסה שלח מלא כתב לה פעה דיכרי׳ וקופה היא קופה של בצמי׳ ל״ל מה שהי׳ פרוכ׳ מן הבצמי׳ והומי׳ והלכה כרבנן בכל מה שזכרנו מן התוספת והפחות ושולתה ׃

המשי׳ את בתו סתם לא יפחו׳ לה מחמשי׳ זה פסק להכניס ערומה לא יאמר הבעל כשאכניסה לביתי אכסנ׳ בבסותי אלא מכסה ועורה בבית אביה וכן המשיא את היתומה לא יפחות לה מחמשים זוז אם יש בכים מפרנסין אות׳ לפי כבודה׃ יתום׳ שהשיאת׳ אמה או אחיה מדעתה וכתבו לה במאה או בחמשים זוז יכולה היא משתגדיל להוציא מידן מה שראוי להנתן לה רבי יהודה אומר אם השיא את הבת הראשונה ינתן לשניה כדרך שנתן לראשונה וחכמים אומרי׳ פעמים שאדם עני והעשיר או עשיר והעני אלא שמין את הנכסים ונותנין לה ׃

ל״ל בחומרו סם יש בכים כיס של כרקה והלכ׳ כר׳ יהוד׳ דסבר מעני׳ חומרם לפי מה שנודע מרעת הלב בה וכבודו וסם חו׳ לנו רחיה שנוכל לעמוד על דעת הלב ינת׳ לה עשו׳ מכל הנכסי ובתנאי מנוף הקרקעו׳ חו מסך דמיה׳ לבל מטלטלין לין להם עיסור והוח הענין של כדוני׳ בין שהיו בחומר עשור והוח הקרקע פרנסה ס״ם חח שהבת כשהי בתוכת מנכסי חבי לפי מה שבארנו ובמת הרי היח מוכית׳ לחר כשוחי׳ מה שרחוי לה מן הפרנס׳ ולפילו לה הזהירה לחני׳ בשעת הנישוחי׳ ולה תבע׳ מהם הפרנס׳ ולם לה היתה כיוכת מנכסי יתומים ובמת והיה קטנ׳ ולה ערערה על החני׳ ולה תבעה פרנס׳ לה נחמר כבר בתפיסה דעתה ולה תוכל להוכיח מן החני׳ לחר הנשוחין סום דבר חלה הרי מוכיחה לפי שהיה קטנה לם לה בשת חלה לחר שהיה נערה ובשקו חלמת חזוכותיה ולה תבעה הפרנסה כבר בתפיים ולם לה בשקו החני׳ חלמ׳ לה חזוכותי׳ לה לבר פרנסת׳ ובשבגר׳ לין לה חזוכ׳ כמו שבארנו בפרק רביעי ולחר כך בשת הרי בריכ לחתו׳ ולפי פיסוה והית׳ חזוכות מנכסיה׳ ולם לה מחתה הרי זו בתפיים׳ ולין לה פרנסה לחר הנשוחין ולינה יכולה להוכיח׃

המלי׳ש מעות לבתו והיא אומרת נאמן בעלי עלי יעשה השלי׳ש מה שהושל׳ש בירו דברי רבי מאיר רבי יוסי אומ׳ וכי אינה אלא שדה והיא רוצה למוכרה הרי היא מבורה מעכשיו ברא בגרולה אבל בקטנ׳ אין מעשה קטנה כלום׃

יעשה כלים מה שהכלים בידו הוח מיעשה בו מה שבו׳ הלב ולין לומרין לה ולין כותבין לבעל סום דבר וזה כשהיה מלורפת לבל לחר הנשוחין הרי היא עשה מנכסי׳ מה שהיה רוצה שלח סם היתה קטנ׳ כי לין המחלוק רבי מחיר ורבי יוסי חלה בגרולה מן החרופין והלכה כרבי מחיר ׃

כתובות

פרק שביעי

המדיר את אשתו מליהנות לו ער שלשי׳ יום יעמיד פרנס יתר מיכן יוציא ויתן כתובה רבי יהוד׳ אומר בישראל חדש אחד יקיים ושנים יוציא ויתן כתובה ובכהנת שנים יקיים ושלשה יוציא ויתן כתובה המדיר את אשתו שלא תטעום אחד מכל הפירות יוציא ויתן כתובה רבי יהורה אומר בישראל יום אחד יקיים שנים יוציא ויתן כתובה ובכהנת שנים יקיים שלשה יוציא ויתן כתובה המדיר את אשתו שלא תתקשט באחד מכל המינין יוציא ויתן כתובה רבי יוסי אומר בעניורת שלא נתן קצבה ובעשירות שלשים יום׃

בפחות מכלכים יום לפסר כלל יפתע הדבר ולל יגיעכ׳ בזה בזו ויותר מזה יפתעו בני לדם ותתבזה לכלם ולכך יוכיל ויתן כתובה ולעילו הין מעם ידיה מספיקי למזונותי ולתי יעמיד פרנס היכו ל״ל סיעמוד מתוכ׳ לפי מכלוחו של לדם כתותו ולתי כבהגו סיתי חזן היכו מפסיד ועכיי׳ מתי רבי יהור׳ בכהנת ל״ל לפת כהן לפי מהכהן כל זמן סינר לת לפתו כלפר׳ עליו ולכך הין מתהרין עליו הנירוסי׳ ופירו׳ קבבה דבר תובכל והוח פנים עשר חדם לפי מלם היה עני ונסבב עליה כלל תתקשט פנים עשר חדם פומעין לו והלכה כרבי יוסי ולין הלכה כרבי יהורה ׃

המדיר את אשתו שלא תלך לבית אביה בזמן שהוא עמה בעיר חרש אחד יקיים שנים יוציא ויתן כתובה ובזמן שהוא בעיר אחרת רגל אח׳ יקי׳ שלשה יוציא ויתן כתובה׃

מעור זלת המסכה כך רגל לחד יקיים פנים יוכיל ויתן כתוב בתה דבר׳ לתורים כיערל לבל בכהנ׳ פנים יקיים כלמה יוכיל ויתן כתוב׳ ותתניתין רבי יהורה מתחלק בין דין יערלל ודין כהן כתו סכתבה׳ ולין הלכה כרבי יהורה חלה בכולם יוכיל ויתן כתובה ׃

המדיר את אשתו שלא תלך לבי׳ האבל או לבית המשת׳ יוציא ויתן כתוב׳ מפני שנועל בפניה ואם היה טוען משום דבר אחר רשאי אמר לה על מנת שתאמרי לפלוני מה שאמר׳ לי או מה שאמרתי לך או שתהא ממלא ומערה לאשפר יוציא ויתן כתובה׃

טוען מסום דבר לחר פירסו בו מסו׳ בני לדם הפרוכי׳ המפוייס סם ובתנאי סיתקיי סמם קול סים סם לנסי חסורי או לנסי מרלין עמהן כנסי ולתרו סתלמר לפלוני מה סלמרת לי הוח סיכריחנה סתלמר לחר מבני לדם דבר סלי לפסר לה סתלמ׳ לוזתו כי סם לבעלה מעניני התמים וזהו ענין פרכו׳ דברי׳ של קלו׳ לבל סתהח תמלח ומערה לחפסה הוח מעשה מתעם׳ המוטים והמסונני וכמו כן רוצה לומר כל זמן סיכריחנה סתעם׳ מעשים סתפתטה בהן יוכיל ויתן כתובה ׃

ואלו יוצאו׳ שלא בכתובה העוברת על דת משה ויהודית ואיזו היא דת משה מאכילתו שאינו מעושר ומשמשתו נדה ולא קוצה לה חלה ונודרת ואינה מקיימת ואיזוהי דת יהודית יוצאה וראשה פרוע וטווה בשוק ומדברת עם כל אדם אבא שאול אומ׳ אף המקלל׳ת יולדיו בפניו ר׳ טרפון אומר אף הקולנית ואיזוהי קולנית לכשהיא מדבר׳ בתוך ביתה ושכיניה שומעין קולה׃

ותלמיד מהיה מובטח על ידי שמא מפומך עליה בלו הדברי הנמנין ומשלמה
ואומר לן מהן מותרין ואחר הדריסה והחיקוי הרגים מהן לתורין וצריך
בכל אלו הדברי עדים והתראה ואין תפסיד כתובת ואמרו זרחמה פרוע
ואפי במטפחת על ראשה ובתכשיטיה בה למוק או למכוי מפולם ואמרו
טווה במוק במרחץ זרועותי לבני חרש או מהיה טווה ונתכ וורר או חרש
או ריחון וכן הדוק לזה בנבות עיניה או על לחיה וכל כיוצא בזה מן
הפריכות ומיעוט הכניעות ואמרו מדברת עם כל אדם פי מפחקת עם
הבחורים ומקללת יולדיו בפניו מקללת אבי בעלה בפני בעלה בחיי
אר מן הקללה והחרוף וקולנית תובעת תמיד בקול רם עד שמעו חוץ
מכיוצא אלו הדברים כולם מבוארים לכל אחר עדים והתראה כמו
שבארנו ודע שמבוארת על ידי מן לה אלא כתובה ולא תוספת ולא תוכיח
מבעלה מהה שכתב מכרוכיותה לכל יום לה בלוחיה הקיימין בלבר:

המקדש את האשה על מנת שאין עליה נדרים ונמצאו
עליה נדרים אינה מקודשת כנסה סתם ונמצאו עליה
נדרי תצא שלא בכתובה על מנת שאין בה מומין ונמצאו
בה מומין אינה מקודשת כנסה סתם ונמצא בה מומי תצא
שלא בכתובה כל המומין הפוסלין בכהני פוסלין בנשי:

אלו הנדרים הם אלא תלכל בסר ולא תפרה יין או אלא תקקפע בבגדי
כעובין חוץ מאלו הסלפה כדרי חק אל עלין מזה כלום לכל הקדושין
קיימי ומומי שכתוב מבוארים כולם בפרק הבביעי מתסכת כתובות ומומי
הנשים יתרים על אלו המומין אפר מבואר לפס פתוך מומין הרחמן ריח
רע והוא פיחה מאחר מתקומו גוף הריח רע כמאם והפכי מתהים רבת
הזיע והעליבי מתהים בעניים פומת כאיפר הליטלקי או מתהים בפניה
פומ קטנה פחותה מכאיפר לכל יום בה פער פומה והרביעי פיה לה ריח
הפה והחמיפי מקולה עבה ומפוכה מקולות הנשים והפפי מהומפרי בפין
יותר מפאר פרי הבפי טפח בחורך והפביעי פיהן הפריס רחוקים טפח
זה מזה ער פיהיה ביניהן טפח והפמיכי מכפכתה חיה ונעם מכה במקו
אחר ואחר כך נתרפ ונפאר המקו קבון כפתכה מרחהו רומה למכו אחם:

היו בה מומין ועודה בבית אביה האב צריך להביא ראיה
שמשנתארס היו בה מומין הללו ונסתחפה שרהו נכנסה
לרשו הבעל הבעל צריך להבי ראיה שעד שלא נתארסה
היובה מומין אלו והיה מקחו מקח טעות דברי רבי מאיר
וחכמים אומרי בר"א במומין שבסתר אבל במומין שבגלוי
אינו יכול לטעון ואם יש מרחץ באותה העיר אף מומין
שבסתר אינו יכול לטעון מפני שהוא בודקת בקרובותיו:
האיש שנולדו בו מומין אין כופין אותו להוציא אמר רבן
שמעון בן גמליאל במה דברים אמורים במומין הקטנים
אבל במומין הגדולים כופין אותו להוציא:

מומין גדולים לכל רבי מפעון בן גמליאל הוא לפ נפמית עיכו נקטע ידו
נפברו רגליו ונלך הלכה כרבן מפעון בן גמליאל והלכה כחכמים:

ואלו שכופין אותו להוציא מוכה שחין ובעל פוליפוס
והמקמץ והמצרף נחושת והבורסקי בין שהיו עד שלא
נישאו ובין משנישאו למדו ועל כולן אמר רבי מאיר אף על
פי שהתנה עמה יכולה היא שתאמר סבורה הייתי
שאני יכולה לקבל ועכשיו איני יכולה לקבל וחכמים
אומרים מקבלת היא על כרחה חוץ ממוכה שחין מפני
שממקתו מעשה בצידון בבורסי אחת שמת והיה לו
אח בורסי אמרו חכמי יכולה היא שתאמר לאחיך הייתי
יכולה לקבל ולך איני יכולה לקבל:

פרק שמיני

האשה שנפלו לה נכסים עד שלא תתארס מודים
בית שמאי ובית הלל שמוכר ונותנת וקיים
נפלו לה משנתארסה בית שמאי אומרי תמכו ובית הלל
אומרי לא תמכו אלו ואלו מודים שאם מכרה ונתנה קיים
אמר רבי יהודה אמרו לפני רבן גמליאל הואיל וזכה באשה
לא יזכה בנכסים אמר להם על החדשים אנו בושין אלא
שאתם מגלגלין עלינו את הישנים:

תמרו מתוכרת ונותנת וקיים ר"ל ואפילו לח מנתארס ואומרו הואיל וזכה
בגופה ר"ל בפרום הואיל וזכה בה יזכה בנכסים ויהיה מכר בטל כאילו
נפלו לה והיה נמוחה ואמר להם רבן גמליאל על החדשי אנו בושים והם
נכסים שנפלו לה והיה נמוחה לפי שאני גם כן דעתי באילו הנכסים שאם
מכר קיים הלא שאתם מגלגלין עלינו נכסים שנפלו לה והיה חרוסה
ואתמרו הואיל וזכה בגופה זכה בנכסין ויהיה מכרה בטל ופסק ההלכה
בין שנפלו לה נכסים עד שלא תתארס ובין שנפלו לה משנתארס ומכרה
לאחר משנתארסה מוכיח הבעל הפירות מיד הלקוחות בחייה ומוכיח הקרקע
לאחר מיתתה:

נפלו לה משנשאת אלו ואלו מודים שאם מכרה ונתנה
שהבעל מוציא מיד הלקוחות עד שלא נישאת ונישאת
רבן גמליאל אומר אם מכרה ונתנה קיים אמר רבי חנינא
בן עקביא אמרו לפני רבן גמליאל הואיל וזכה באשה לא
יזכה בנכסים אמר להם על החדשים אנו בושין אלא שאתם
מגלגלין עלינו הישני רבי שמעון חולק בין נכסים לנכסים
נכסים הירושין לבעל לא תמכור ואם מכרה ונתנה בטל
שאינן ירושין לבעל לא תמכור ואם מכרה ונתנה קיים:

פסק הלכה כבר נקדש לך ונכסים הירושים לבעל הוא מה פים לה מן
הנכסים בשעה שתתרש אלא יפסיד פס לו במקומות הקרובים מתוך
המדינה המיוחסת עליה ונכסים שלא ירושים לבעלה הוא מה שרצוי לה
מן הנכסים במדינה אחרת והלכה כרבי שמעון:

נפלו לה נכסים ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות פירות
התלושין מן הקרקע ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות
והמחוברין בקרקע אמר רבי מאי שמי אותן כמה הן יפין
בפירות וכמה הן יפין בלא פירות והמות ילקח בהן קרקע
והוא אוכל פירות וחכמים אומרי המחוברין לקרקע שלו
והתלושין מן הקרקע שלה וילקח בהן קרקע והוא אוכל
פירות:

כל זמן מפעל מחלוקת בין הבעל ובין האשה בקרקע מלוקחין מאלו
הדמים ילקח בהן קרקע מפותן פירות יותר והלכה כחכמים:

רבי שמעון אומר מקושיפ כחו בכניסת הורעכחו ביציאת
מקום

מקו שהורו כחו בכניסתה יפה כחו ביציאת פירו המחוברי לקרקע בכניסתה שלו וביציאתה שלה והתלושים מן הקרקע בכניסתה שלה וביציאתה שלו:

רבי סמעון חולק עם חכמים בפירו מחוברין בסעת יציאה אל כסמגרם וים לה פירות מחוברין לקרקע סכמחו בעורה תחתיו רבי סמעון אומ סל סמה וחכמי אומרי בית סקדש מחוברי לקרקע סלו לעולם בין בכניסתה בין ביציאתה והלכה כרבי סמעון:

נפלו לה עבדים ושפחות זקנים ימכרו וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות רבן שמעון בן גמליאל אומר לא תמכור מפני שהן שבח בית אביה נפלו לה זתים וגפנים זקנים ימכרו לעצי וילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות רבי יהוד אומר לא תמכור מפני שהן שבח בית אביה:

והלכה כרבן סמעון בן גמליאל וכרבי יהודה:

המוציא הוצאות על נכסי אשתו הוציא הרבה ואכל קימעא קימעא ואכל הרבה מה שהוציא הוציא ומה שאכל אכל הוציא ולא אכל ישבע כמה הוציא ויטול:

קימעא דבר תועט ואפי כל סהוא ואמרי יסבע כמה יוציא ויטול אל סבועה כעין תורה ובתכאי סיה יה סבח כנגד הוצא או יותר אבל אם היה הוצא ית ר על הסבח יסבע סבוע התור סהוכי כנגד הסבח ובוטל כנגד הסבח בלב ויפסיד הסא כלו בבכסי מלוג וכמו כן כסגר הסבע אבל כסמרד בין אבל בין לא אבל יסבע כמה הוציא ויטול כנגד הסבח כמו סבארנו אבל בנכסי צאן ברזל כל הסבח לו כמו סבארנו אם הוסיפו הוסיפו לו:

שומרת יבם שנפלו לה נכסים מודים בית שמאי ובית הלל שמוכרת ונותנת וקיים מתה מה יעשו בכתובתה ובנכסים הנכנסין והיוצאין עמה בית שמאי אומרי יחלקו יורשי הבעל עם יורשי האב ובית הלל אומרים נכסים בחזקתן וכתובה בחזקת יורשי הבעל נכסים הנכנסים והיתנאים עמה בחזקת יורשי האב:

כבר נקדם לך פירוש זאת ההלכה אות בחות בפרק הרביעי ממכ יבמות ועיין שוסק לשם:

הניח אחיו מעות ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות פירו התלושין מן הקרקע ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות המחוברין בקרקע אמר רבי מאיר שמין אותן כמה הן יפין בפירו וכמה הן יפין בלא פירות והמותר ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות וחכמים אומרי פירו המחוברין בקרקע שלו התלושין מן הקרקע כל הקודם זכה בהן קדם הוא זכה קדמה היא ילקח בהן קרקע והוא אוכל פירות כנסה הרי היא כאשתו לכל דבר ובלבד שתהא כתובתה על נכסי בעלה הראשון:

אלו הפירות והמעו מנכסי אחיו לפי סכל מה סהניח מנכסים אם הותירו ואם פחתו הם תחת סעבור הכתובה וזה כלו דעת מי סקובר מטלטלי מפתעברי לכתוב ואינ הלכ ואף על גב דרבן פתרלי כבר תקנו לגבות

פרק תשיעי

הכותב לאשתו דין ודברים אין לי בנכסייך הרי זה אוכל פירות בחייה ואם מתה יורשה אם בן למה כתב לה דין ודברים אין לי בנכסייך שאם מכרה ונתנה קיים כתב לה דין ודברים אין לי בנכסי ובפירותי הרי זה אינו אוכל פירות בחייה ואם מתה יורש רבי יהודה אומר לעולם אוכל פירי פירות עד שיכתוב לה דין ודברי אין לי בנכסייך ובפירותיהן ובפירי פירותיהן עד עולם כת לה דין ודברי אין לי בנכסי ובפירותיהן בחיי ובמוחך אינו אוכל פירות בחייה ואם מתה אינו יורשה רבן שמעון בן גמליאל אומר אם מתה יירשנה מפני שהתנה על מה שכתוב בתורה וכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו בטל:

זאת הכתיב מועלת לה כמכתב לה ועוד חרום על הפך אמר אפלו נחלש הבאה לו לאחר ממקו אחר אדם מתנה עליה אלא יירשנה או אם קנו מיד אפילו לאחר הנסואין ופירי פירות הוא מתמכור האמת הפירות אפי נפתלק מהם הבעל וילקח בדמיהן קרקע הכל בעל יאכל פירו זה הקרקע ואף על פי פתין לו בגוף הקרקע כלום מהו לה מילק נפסו אלא מן הפירו הראשוני בלבר כי מה פאתר אין לי בכסייך ובפירותיהן אבל פירי פירו אוכל לפי דעת ר יהוד עד מיכתוב ובפירי פירותיהן עד לעולם ומה פאת פשב פהתנ על מה שכתו בתור הו טעם פאינו אתיתי לפי פהפך אפלו ירושת הבעל דרבנן אבל עפו חיזוק לה כמל תור ולכך הלכה כרשב במה פאתר יירשנה מכד הטעם מזכרנו והלכה כרבי יהודה:

מי שמת והניח אשה ובעל חוב ויורשין והיה לו פקדון או מלוה ביד אחרים רבי טרפון אומר ינתנו לפושל שבהן ר עקיבא אומר אין מרחמים בדין אא ינתנו ליורשין שכולן צריכין שבועה ואין היורשים צריכין שבועה הניח פירות תלושין מן הקרקע כל הקודם בהן זכה בהן זכתה אשה יותר מכתובתה ובעל חוב יותר על חובו המותר ר טרפון אומר ינתנו לכושל שבהן רבי עקיבא אומר אין מרחמים בדין אלא ינתנו ליורשין שכולם צריכין שבועה ואין היורשין צריכין שבועה:

פושל נקרא בעל חוב ונקרא בזה השם לפי שהוא פוגה את חובו מן המטלטלי לפי שאלו הדיוי נגבי על זה הפך והו שהמטלטלי לא תפתעברי לבא וזה הדין אין לנו דנין אותו היום אבל נדין שהמטלטלי שם תעברי לבא ואין ליר ירום עד שיגבו החובו והכתוב אומ חוב מן תחוב ואם תאל

קרקע

קרקע כל מי שקרקעותיו יגבו רשמון רשמון והמותר יגבה הכל לחריץ ואם זמן החובות כולם בזמן אחד ואין הממון מספיק לכל החובות יקח כל אחד ואחד כפי חלקו ועוד יתבאר כיצד יחלקו בפרק על אחד זה ואם הניח מטלטלין לא הפרש בין בחוב המוקדם ובין המאוחר אלא כל הקודם בהן זכה ואין מוציאין מרשות מי שזכה במטלטלין ואם לא קדם אחד מהן יחלקו המטלטלין כפי מה שיתבאר בפרק על אחר זה:

המושיב את אשתו חנונית או שמנה אפוטרופא הרי זה משביעה כל זמן שירצה רבי אליעזר אומר אפילו על פלכה ועל עיסתה:

חנונית שיניחנה בחנותו כדי שתקנה ותמכור לו ואפוטרפא שמוכה למכר למעה ומתן ולהתעסק בשמונו וכמו כן אם הניח שמונו או סחורתו בידה יכיעבה כל זמן שירצה שבועת התורה בטענת ממש ויגבל עליה פלכה ועיסתה כל מהיה לא עסתה לו חוכ בפלכה ועיסתה ולי כשבע להתחילה על פלכה ועיסתה כפי מקין הלכה כרבי אליעזר:

כתב לה נדר ושבועה אין לי עליך אין יכול להשביעה אבל משביעה הוא את יורשיה ואת הבאים ברשותה נדר ושבועה אין לי עליך ועל יורשיך ועל הבאים ברשותיך אינו יכול להשביעה לא היא ולא יורשיה ולא את הבאים ברשותה אבל יורשיו משביעין אותה ואת יורשיה ואת הבאי ברשות נדר ושבועה אין לי ולא ליורשי ולא לבאים ברשותי עליך ועל יורשיך ועל הבאים ברשותיך אינו יכול להשביעה לא הוא ולא הבאים ברשותו לא אותה ולא יורשיה ולא הבאין ברשותה:

זה כלל מבואר ואחת והעקר מה שזכרתי לך כל תנאי שבממון קיים וכתוב בכתובה הם הלקוחות או מקבלי המתנה:

הלכה מקבר בעלה לבית אביה או שחזרה לביה חמיה ולא נעשית אפוטרופא אין היורשין משביעין אותה ואם נעשית אפוטרופא היורשין משביעין אותה על העתיד לבא ואין משביעין אותה על מה שעבר:

זה מבואר כשהתעסק במתון אחר מיתת בעלה הנה היורשי משביעי אות שבועה על כל מה שהתעסקה בו אחר שנקבר בעלה ואין משביעין אותה במה שהתעסק בין מיתת לקבורה אפי שלולו היינו משביעין אות שבועה על כך לא תתעסק בקבורתה אלא בעריס שיעידו במה שהיא מכרה בפניו שם לא כדי שלא יחייבוה שבועה ויסהה המת שלקבר וים בזה עול שם מכרה אלא ידעת כי מן העקרים הידועים לכרנה ולמוני ולקבורה מזכין בלא תכרזת לפי שהם ענינים נחפזים ליכס קובלין המתנה ושכוב:

הפוגמת בתובתה לא תפרע אלא בשבועה עד אחד מעידה שהיא פרועה לא תפרע אלא בשבועה מנכסי יתומים ומנכסים משועברין ושלא בפניו לא תפרע אלא בשבועה: הפוגמת כתובתה כיצד היתה כתובתה אלף זוז ואמר לה התקבלת כתובתיך והיא אומרת לא התקבלתי אלא מנה לא תפרע אלא בשבועה: עד אחד מעידה שהיא פרועה כיצד היתה כתובתה אלף זוז ואמר לה התקבלת כתובתיך והיא אומרת לא התקבלתי ועד אחד מעידה שהיא פרועה לא תפרע אלא בשבועה מנכסים משועברים כיצד מכר נכסיו לאחרים והיא נפרעת מן הלקוחות לא תפרע אלא בשבועה מנכסי יתומים כיצד מת והניח נכסיו ליתומים

והיא נפרעת מן היתומים לא תפרע אלא בשבועה ושלא בפניו כיצד הלך לו למדינת הים והיא נפרעת שלא בפניו אינה נפרעת אלא בשבועה רבי שמעון אומר כל זמן שהיא תובעה בתובתה היורשין משביעין אותה ואם אינה תובעת בתובתה אין היורשין משביעין אותה:

נפרעת מלא בפניו כשהיה מוציאה כתוב ונט והיה בעלה בדרך רחוק הרי היא נשבע שבוע התור ותפר מנכסיו אבל הלך בעלה ולא נרם לא תפר מן הכתוב לפי שהעיק לכלנו לא נתן כתובה לגבו מחיים אבל יש לה מזונו בלבד כמו שיתבאר בפ החרון מזות המסכת וכמו כן בעל חוב יפר מלא בפני הבעל חובו בשבועה ויתקיימו בזה קיומי הרבה ואם הפסד לכלנו לו ולהורישו מוטב ויסתדל להוריעו בכל הסתדלות שיפסד ולא כשתרך לבאר לך מזות השבועה שבועת התור לפי מזה העיקר יהיה הלכך שבל שבועה שנזכר במסכה הנה היא שבועת התורה או דרבנן כעין דאוריתא בקיטת חפץ כמו שנבאר במסכת שבועו והיא מלנו קורין לותם שבועת התורה ורבי שמעון חולק על ההלכה הפליגית מזה הפרק שחולקין בה תנא קמא ורבי אליעזר ואלו שמעון שהיא לה תשבע כלל ואלו שבועת הפוטרוסין היינו משביעה אלא אם כן תובעת כתובתה ואין הלכה כרבי שמעון:

הוציאה גט ואין עמה כתובתה גובה כתובתה כתובה ואין עמה גט היא אומרת אבד גיטי והוא אומר אבד שובדי וכן בעל חוב שהוציא שטר חוב ואין עמו פרוזבול הרי אלו לא יפרעו רבן שמעון בן גמליאל אומר מן הסכנה ואילך אשה גובה כתובתה שלא בגט ובעל חוב גובה שלא בפרוזבול:

אחרי גובה כתובתה במקום שנהגין שלא יכתבו שטר כתובה שלא מעידין עליו על זה וסומכין על תנאי בית דין וזה מותר אבל במקום שנהגו לכתוב שטר כתובה על כל פנים יש לה להוציא שטר כתובה עם הגט וזו תגבה כתובתה ומובר הוא שמשמעותו מזה החוב כבר פרעו או נתנו לו וכך בארנו הפרוזבול ודינו בפרק האחרון משכת שביעית ומבואר הזה מזה החוב כבר עבר עליו שלשה ומה שחייב מיהים נאמן בעל חוב בשבועה חוץ לשבר פרוזבול כיון דתקנו רבנן פרוזבול לא שכיח היתירא ואבל לשקורה ואבל עליו לשלר שטעם השמיטה והבעל כמו כן מינו דיכול למיתר לא גירשתיה נאמן לומר לשבר סובדי לבל יפסד שבועת היסת שפרע ולע מזה שאמרנו שהאשה גובה בגט עקר כתובה בלבד לבל תוספת עד שתביא עדי גירושין וזו תגבה התוספת בין במקום שכותבין כתוב בין במקו שלין כותבין כתובה ומה שאמרנו במה שקדם שהוסיף בגט במקום שלין כותבין כתוב גובה כתובת לאמר זה עקר כתובה בלבד לבל התוספת אינו נגבה בלא כתובה לו עריס יעידו עליה והלכה כרבן שמעון בן גמליאל:

שני גטין ושתי כתובות גובה שתי כתובות שתי כתובות וגט אחד או כתובה ושני גטין או כתובה וגט ומיתה אינה גובה אלא כתובה אחת שהמגרש את אשתו והחזירה על מנת כתובה הראשונה מחזירה: קטן שהאשיאו אביו כתובתה קיימת שעל מנת כן קיימ נר שנתגייר ואשתו עמו כתובתה קיימת שעל מנת כן קיימה:

פתובתה קיימת לל עקר כתובה מפה ומתיס לבל תוספת אינו חייב אלא אם כן העידו עליו בזה לאחר שנעשה גדול ועל זה רמזו לקעיר עליו:

פרק עשירי

מי שהיה נשוי שתי נשי ומת הראשונה קודמת לשנייה ויורשי הראשונ קודמי ליורשי שניי נשא את הראשונ ומתה

ומתה נשא שנייה ומת הוא שנייה ויורשיה קודמים ליורשי הראשונה׃

פמ"מבעי ליה למתניתין סבורת התורה כמו מנמבעת כל הלמנה כלומר תנבה כתובתה כמו מיתבאר לפנים ואם לאחר כך מתה אז יתבעו יורשיה כתובת' אבל אם מתה קודם המבורה הפסידה כתובת' כולה לפי מהעקר הבלנו אין לה ירש מורים מבוע לבניו ואמרו מניה ויורשיה קודמים ליורשי ראשונה דל לירושת בנין דכרין מיורשים מנייה יורשין כתובת אמן ואחר כן ירשו ראשונה כתובת אמן אם נמצר להן מוס דבר ואמנם דין זה כשמת' האחת בחייו והשנייה לאחר מותו אבל כשמתו מתייהן בחייו אין דין לכתובת בנין דיכרי' ער מיבוח יותר על מתי כתובות דינר כמו מיתבאר בזה הפרק׃

מי שהיה נשוי שתי נשים ומתו ואחר כך מת הוא ויתומים מבקשין כתובת אמן ואין שם אלא שתי כתובות חולקין בשוה היה שם מותר דינר אלו נוטלין בתובת אמן ואלו נוטלין כתובת אמן אם אמרו יתומים אנחנו מעלים על נכסי אבינו יתר דינר כדי שיטלו כתובת אמן אין שומעין להן אלא שמי' את הנכסין בבית דין היו שם נכסים בראוי אינו כבמוחזק רבי שמעון אומר אפילו יש שם נכסים שאין להם אחריות אינו כלום עד שיהיו שם נכסים שיש להן אחריות יותר על שתי הכתובות דינר׃

לאמרו לו מוטלין בכתובת אמן ואלו מוטלין בכתובת אמן ויחלקו כולם הדינר לו מה שים לאם בה יותר בסוה ורחוי הוה הדבר מעריי"ל הגיע לירו לבל אפשר הוה וקרוב שיגיע לידו בגון שהיתה חובות או מחורות ביד הלויס או שהקנה ממון בעיר אחרת והלכה כרבי שמעון׃

מי שהיה נשוי שלש נשים ומת בתובתה של זו מנה ושל זו מאתים ושל זו שלש מאות ואין שם אלא מנה חולקין בשוה היו שם מאתים של מנה נוטלת חמשים של מאתים ושל שלש מאות שלשה שלשה של זהב היו שם שלש מאות של מנה נוטלת חמשים ושל מאתים מנה ושל שלש מאות ששה של זהב וכן ג' שהטילו לכיס פיחתו או הותירו כך הן חולקין׃

מיה הוא תרבעת דינרין של זהב וכל מיה הנזכר במתניה הס תלה דינר של כסף לפי מה שיתבאר בסוף פרק וכמו כן כשהס אומרים מלתים ותרבע מלות ותולת זה שיתבאר המלות וזלת החלוקה מחוייבת בזמן שהכתובות ביום לחר או כשלא הניח לה מטלטלין כמו שיבאר שהעקר שלנינו אין רין קדימה במטלטלין ואמרו היו שם מלתים היו שם שלם מלות כבר לחרנו בשם שרבו הדיוטים אומר לף הלו חולקות בשוה וכן הלכה וברוך שתעיין בזה העקר שבשל עליו רין החלוקה לעולם אין בעלי חובות ועל זה תעשה הקם בעניין הכתובות והוא שהלדם לא הניח ממון ובעלי חובות הרבה ונתחייבו לאלוק לפי מה שהקדמנו רוחין בכלל כל החובו' ומה שהניח הניח ממון כפי חובו' וקל וחומר חלקו וזה שבואר ואם היה ממון פחות רוחין אם כשיתחלק ביניהם בשוה יגיע לפחות שבהם שעור חובו או פחות שכין חולקין בשוה ואם כשיתחלק בשוה יגיע לפחות שבהם יותר מן החוב עים לו שלקיבין זה התוספ' וחולקי' האחר ביניהן בשוה עד שיגיע לפחות שבהם שיעור חובו ויתחלק לחר כך חוזרין לזה התוספת שנתחלק וחולקין אותו לאותן בעלי חובות שנשארו כמו שחלקו בתחילה עד שיגמר כל הממון ומפל זה בולת הבבא הנזכרת במתניה כשהניח שלם מלות או פחות חולקין בשוה ואם הניח תרבע מלות חולקי' שלם מלו' בשוה ותשתלם בעלת המ' מכל ויחלקו זה המנה היתר בעלת המלתי' ובעלת שלם מלות בשוה ואם הניח חצי מלות חולקי' שלם מלות בשוה ותשתלם בעלת המנה מהכל והמלתים חולקות אותם בעלת המלתים ובעלת שלם מלות בשוה וכמלת הרשבו"ם והמכייה מיגיע להם כל חלקם וכמלת השלישית שהגיע לה מלתי' ועל זה תעשה הקם ואפילו היו בעלי חובות שלף ואמ' מה שחר וכן שלשה שהטילו לכיס הוא חוזר של הבבא לחרונה שהם יחלקו ביניהם

הריוח וההפסד לפי מה שים לכל לחר מהם מיקרן אם כשים ריוח והפסד ובוף המשון קיי' והעניין בזה לפי מה שלחר לבוף כנון שכשתבא המטבע או הוסיפו עליו בחלוף או פחתו על דרך זה שחולקי' לפי המעות אבל אם לקחו הסותפין סחור והריויהו בה או הפסידו יהיה הריוח והפסד ביניהם בשוה בלחי שכשניח לאם שים לכל לחר ולחר שהס בעיקר הקרן אם הוא הרין המוסכם הנהות לגמון המשנה לפי מה שביחר הגם והוא פשט מן הגלונים האחרונים׃

מי שהיה נשוי ר' נשים ומת הראשון קודמת לשנייה ושנייה לשלישית ושלישית לרביעית הראשונה נשבעת לשנייה ושנייה לשלישית ושלישית לרביעית והרביעית נפרעת שלא בשבועה בן גמנ אומר וכי מפני שהי' אחרונה נשכרה אף היא לא תפרע אלא בשבועה היו יוצאות כולן ביום אחד כל הקודמת לחברתה אפי' שעה אחת זכתה וכך היו כותבין בירושלים שעות היו כולן יוצאות בשעה אחת ואין שם אלא מנה חולקות בשוה׃

כשים שם יורש או בעל חוב לין בו מחלוקת פלין לאחת מהן לבבו' כתובת' עד שתשבע ואחר תחלוק כן נמי בפלין שם תערער מהוא אומר כשמתה מרה לאחת תאותן שלם מרות שלהן כשים הרלמונות פלינה שלו והוציאה אותו קרקע מתח' ידה לין מוציאי' מיד הרביעי' שדה שכידה ואע"פ שהיא מאוחרת שמכה לפי שהוא סובר בעל חוב מאוחר מה שקדם ונכה מה שנבה נבה ולין לאחת שיצאה הקרקע מתחת ידה עם הרביעית חלה שבועה בלבר שבדין תפסה ולכך תשבע שבועת התורה ויהיד תדד לזה הקרקע עד שלא תשבע שבועה חלה לבעל חוב מאוחר שקדם ונכה מה שנבה ואחר שנשבע לפי שהעקר הבלנו בעל חוב מאוחר שקדם ונכה מה שנבה וכשיצה הקרקע מתח' ידי אחת מהשלם הקודמות תחזור ותגבה מה שביד אחרי' ומופלי' הקרקע שהיה ביד הרביעית ולכך לין תועלת לשבועת אחר כשסודרנו אות לזה הקרקע ליכה הורד גמורה לפי שהיה מזומן לאחת מהנו ומתוך דבריהן יקבל לך שלילו הס הלרבע נמי כשתפסו מטלטלין אם תפסה הרביעית מטלטלין בכתובתה שהיה נשבעת ויהיד תפסה לדברי הכל לפי שלין מחלוקת במטלטלין שלין מוציאין מתח' ידה וכבר בלרנו פעמים הרבה שהעקר הבלנו לין דין קדימה במטלטלין והלכה כחנה קמ"ל שאחר מה שנבה לא נבה ומה שאחר לין לה אלא מה שלא חולקות בשוה הוא דבר שחוייב הכרחי על העק' שהקדמנו בריכו' החלוק לפי שהכתוב' בקורתינו מנה כמו שנקבאר בתחילת המסכתא בתולה כתובתה שלשים ולמאה מנה׃

מי שהיה נשוי ב' נשים ומבר את שרהו וכתבה ראשונה ללוקח דין וברים אין לי עמך השנייה מוציאה מהלוקח וראשונה מן השנייה והלוקח מן הראשונה וחוזרות חלילה עד שיעשו פשרה ביניהם וכן בעל חוב וכן אשה בעלת חוב׃

זאת הכתיב' שכתבה הרשבו"ם היא בקני' על כל מכי' ובתנאי שהיה לה רשות להקנות ללוקח אחר זולתי לזה הלוקח כדי שלא תטעון ואחר נחת רוח פעמים לבעלי שכאמר לה לין מכהב לעשות כאת רוח לבעלך לפי שכשרב' שלא להקנו' לה הקנית ולכך כל הקנאה שתקב' האשה במכיר' בעלה בקרקעותיו או בכספי כלין ברשו' ליכו עשוי ואינו תועיל לפי שיכולה לומ' כאת רוח עשיתי לבעלי ולכך הקנתי לזה לם מכר בעלה לרשובן ולא רלתה להקנו' ואחר כך מכר בעלה לותו סרה בעשתו לעשות והקנת שלחו כאמ' לה זה היה ברשוך שלם לא כן היית נמנעת מלהקנו' כמו שנמנעת מלהקנו' לרשוב' ופי' כשרב' על אאת הלשון ביבוע העניין כל תיקון והן קורין למיס שלינו קריס ולא חמי' פוסרין ואמרו וכן בעל חוב פירשו ואמרו וכן בעל חוב ומכי לקוחו' וכן לשה בעלת חוב ומכי לקוחו' כשרב' לטרוף כתובה והיא כשר הקנת לאחר מפני הלקוחות ולא הקנת לשני׃

פרק אחד עשר

אלמנה ניזונת מנכסי יתומי ומעשה ידיה שלהן ואין חייבין בקבורתה יורשיה יורשי כתובתה חייבין בקבורתה:

כב׳ בתרא׳ כי מתני׳ הכתובה לית לה יתבא בביתי ומתזנה מנכסיי וכב׳ בתרא׳ כמו כן מוסיפין לה יורמי כתובתי זולת מה שכן בסבע ומתה לבעל מה שהיא לה בסבעה לברים כתובתה ויתעסקו בקבורתה יורמי בעלה:

אלמנה בין מן האירוסין בין מן הנישואי׳ מוכרת שלא בבית דין רבי שמעון אומר מן הנישואין מוכר׳ שלא בבית דין מן האירוסין לא תמכור אלא בבית דין מפני שאין לה מזונות וכל שאין לה מזונות לא תמכור אלא בבית דין:

מלה בבר׳ ל מלה בבית דין מומחין לבל הרסות בידה בבית דין הדיוטות ובתני׳ פיהן יודעים בסומת הקרקעות ממכרה ומתה מרחוי מתרעתה הלמ׳ מונת מן המטלטלין כמו כן ולפי׳ מתי המטלטלי׳ תחת ידה ואין הלב׳ כרבי מתעון:

מכרה כתובתה או מקצתה משכנה כתובתה או מקצתה נתנה כתובתה לאחר או מקצתה לא תמכור את השאר לא בבית דין וחכמים אומרי׳ מוכרת היא אפילו ארבעה וחמשה פעמים ומוכרת למזונות שלא בבית דין וכותבת למזונות מכרתי וגרושה לא תמכור אלא בבית דין:

כב׳ בתרא׳ כי מה מתני׳ חכמים מלה בבית דין ל בבית דין מומחים ואתרו מהיה מוכרת מקרקעות בעלה בבית דין הדיוטו׳ למזונות או לעקר כתובה ולפילו מלה כאחר לה מן כתובה מלה חלק מעט ודע מפסק ההלכה מוכרת מלה בבר׳ בריכה מבועה ואיב׳ בריב׳ הברזה רוב׳ לומר מהיה תסבע מבועת התורה מלה הניח לה מזונות והלכה כחכמים

שמנה שהיתה כתובתה מאתים ומכרה שוה מנה במאתים או שוה מאתים במנה נתקבלה בתובתה הית׳ כתובתה מנה ומכרה שוה מנה ודינר במנה מכרה בטל אפי׳ היא אומרת אחזיר דינר ליורשין מכרה בטל רבן שמעון בן גמליא אומ׳ לעולם מכרה קיים עד שתהא שם כרי שתשייר בשדה בת תשעה קבים ובגינה בת חצי קב וכרברי רבי עקיבא בית רובע היתה כתובתה ארבע מאות זוז ומכרה לוה במנה ולוה במנה ולאחרון יפה מנה ודינר במנה של אחרון בטל ושל כולן מכרן קיים:

רבן שמעון בן גמליאל אומר מהם מכרה מדה ברמים פחות ממה שהוא פוה בעניין מהם אלו נוקחין אותו ממנה בסוני כאחר מן הסר׳ אתיב׳ מתה מילתה בת תפעה קבי׳ וכבנ׳ לם מכרה גנה יפתר חבי קב הבה המכר בטל וכבר בתרא׳ בסדר זרעי׳ בשמה מקומו כי מהם מהם קבין ואדת בית מהה שפים וחמש מאות אמה ותסבורת בית קב לרבע מאות ומבע עשרה אמה פחות מלים ובית רובע הוא רובע סקב ואין הלכה כרבן שמעון בן גמליא:

שום הדיוטין שפיחתו שתורת או הוסיפו שתות מכרן בטל רבן שמעון בן גמליאל אומר מכרן קיים אם כן מה בח בית דין יפה אבל אם עשו אינרת בקרת ביניהן אפילו מכרו שוה מנה במאתי׳ או שוה מאתים במנה מכרן קיים:

אגרת בקרת הוא סטר חקירה ועיון וזהו מתהיה מס סומת והכרזה מהם הפלינו בקיום ובחקירה בכל כחם וזה דברי חנה קמא והלכה כמותו:

המאנת השניה והאילונית אין להן כתובה ולא פירות ולא מזונות ולא בלאות ואם מתחילה נשאה לשם אילונית יש לה כתובה אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה לישראל בת ישראל לנתין ולממזר יש לה כתובה:

כבר בתרא זאת ההלכה בפ׳ התקיבי מיבמות ובחזור לפרשה בס בכהן עד מלה יפתר בה בפק ובכהר דיניה לחר לחד ותחילת זה כי ממחנת ואניה ואילונית מלה הכיר בה אין להן כתובה ל מנה מאתי׳ לבל תוספת כתוב׳ ים להן ואניין לה פירו׳ סהפירו׳ מלבל הבעל אין מוציאין ממנו ואפס לחד ולה מזונו׳ במחנת ל כגון סהלך בעלה למדינת הים ולוותה ואכלה ואחר כך מילה ל׳ו חייב לפלם מה סאכלה לחר הליכתו ויקודם המיזון לחר ממילה לבל סניה ואילונית ליכו חייב במזונות כלל ואפילו הוא מבוי והס תחתיו לבל לח׳ ולה בלאות הוא לפי מה סלבהר וזה סבלאות כסהם מבויין ואיבעיהו בעייהו אין פפק מכוסלת בלאותיה בין הית׳ ממחנת או אילונית ואפי׳ זאת ת׳ בעלה ברבון הפפיד המזון ולה הפפירה בלאותי המבוי והו׳ מה סלמרו זכת לה הפפיד בלאותי קיימי לבל חילו הדיבי כסהבלאו׳ כפפרו ונלברו על ידי מכסתמפה בהן לס תוכיחס מיד הבעל ויתן מה סהיו סוין הבלאות הו לה וכל מקום סילוי׳ם לה בלאות ל מיוכיח מתנו ערך דמיהן וכל מקום סילמר אין לה בלאו׳ ל מלה תוכיחס מתנו ולח׳ בכהן במחנת אין לה בלאו׳ ל מה סלבהר מתמוכה בין בכסבי מלוב בין בכסבי כהן ברזל אין לה בלאו׳ והסניה אין לה בלאו׳ על בסבי מלוב לבל בלאות סלבסבי כהן ברזל יש לה מה הרי לחנם הו׳ קנס לפניה על הפר אם ביארתו בפ׳ התקיבי מיבמו׳ והעקר הבליתו בבסבי מלוב והו׳ פפק ההלב עיילה גליחה פירה הוי ומיבבי בה עד רבהלי ולבך אין הלרס חייב בבלאות בסבי מלוב בסוס פני׳ ובגמר בזה הענייו דין סניה וזולת׳ ורע זה דין החילונית כמלה הביר בה מלמרתו בה נ׳ב אין לה בלאו׳ על בסבי כהן ברזל לפי סהס ברסותו וכל מה סלבהר מהס אינו חייב בו לבל בלאו׳ על בסבי מלוב יש לה לפי סהס ברסות׳ ולה היה לו להתתנם בהן עד סלבהרו מבל וכל זאת לס כן בתרו הניסוחין ובתקיימו לבל הביר בה דין׳ כדין סלר הבסבי לבל זאת׳ לבהן גדול וחברותי לחר לחר בהן יש להן בתובה וכמו כן פירות מזונו׳ ובלאו׳ ל מהיה תוכיח מתנה הפירות מלבל בין מבסבי כהן ברזל בין מבסבי מלוב וכמו כן יש לה מזונות לחר מיתה לבל בחיין כופין חותו לברם ואין נותני׳ לה מזונות ויש לה בלאו׳ בבסבי כהן ברזל כדין כל לחה וכל זה בסהביר בהן לבל לס בסלו בטעות ולה נודעו חיסורין מלה לחר כן דינס כדין החילונ׳ מלה הביר בה בבתובה ובבלאות ובמזונות ובפירות והבלל מבל זה בדיבי הבלאות כסהן בעין אין בפק סיש לה בין מבסבי מלוב בין מבסבי כהן ברזל יהיו הניסוחין על חיזה דרך סיהיו ולס הבלאו׳ לוכן בעין כלל והניסוחין נמורי ואין בהס סוס הפסר לו מהית׳ סניה בין הביר בה בין לה הביר בה לו מהיתה ל מנה לבהן גדול ואחר חיובי לחון והביר בהן הדי׳ בהן לח׳ בלאו׳ בבסבי כהן ברזל יש להס בלאו׳ בבסבי מלוב אין להן לבל המחנ׳ אין לה בלאו׳ בין מבסבי מלוב בין מבסבי כהן ברזל ואילונ׳ מלה הביר בה ואמנ׳ להבן גדו׳ ואחר חייבי לחון מלה הביר בהן לבלן לחר חוץ בלאו׳ בבסבי כהן ברזל אין להן בלאות בבסבי מלוב יש להן הפך מן הסבי והטעם סהסניה אין לה כתוב׳ ואפי׳ הביר בה ואמנה לבהן גדול והדומו׳ לה יש להן כתובה בסהביר בה לפי סהסניה מדרבנן וחייבי לחון מדאוריית׳ והלבו כריבין חזון והלבו אין כריבי חזון:

פרק שנים עשר

הנושא את האשה ופסקה עמו כרי שיזון את בתו חמש שנים חייב לזונה חמש שנים ניסת לאחר ופסקה עמו כרי שיזון את בתה חמש שנים חייב לזונה חמש שנים לא יאמר הראשון לכשתבא אצלי אזונה אלא מוליך לה מזונותיה למקום שאמה וכן לא יאמרו שניהם הרי אנו זנין אותה כאחד אלא אחד זנה ואחד נותן לה דמי מזונות:

העקר

מעיק לבעלה בית לבל אחיה בין בגדולה בין בקטנה וזהו כמדת׳ האיש לבל איש
לא תרד לך כופי׳ות על זה לבל יעזוב בה לבית ובתנאי שהי׳ כבר נגמלה
וכמו׳כן שהיה מכרת אחיה ולכך לין לך כופי׳ לה להניק אותה לבל כל זמן
שהוא מכיר אחו בין שיהיה זכר או נקבה הרי היא מניקה בהכרח עד
כיבמל ולא הבחיר בבת ולא הבחירה בבן אחר שם שהי׳ רצה להניחו
לבל אחו ויקח משוכתיו ורפואתה היה בזה ואם רצה יאמ׳לה לו אתן הפרנסה
אלא שם כן הוא לבלי וכבר בארנו בחלה בזה שהי׳ לבעל לבל חייב במזונות
הבניו אלא עד שם שניהם וזה שהו מחייבין בעל האיש במזונות בתה כמו
שחייב עצמה בתנאי שהיה בשעת הנישואין או שיאמ׳לעברי׳ לתת עדיי שהי
חייב לזון את בתה או שיאמר הרי עלי חוב בשטר לזון את בתה וכמו כן
בל מי שחייב עצמו במו׳ דבר שהיו חייב בו בחיר שלנו הכדדי׳ הרי הוא
שחוייב בו לשנש בקניין ושטר לין בזה שום ספק שהוא חייב׃

נישואת הבעל נותן לה מזונות והן נותנין לה דמי מזונות
שתו בנותיהן ניזונת שנכסים בני חורין והיא נזונת שנכסים
נשועבדים שפני שהיא כבעלת חוב הפקחים היו כותבים
על שנת שאזון את בתך חמש שנים כל זמן שאת עמי׃

זה כלו שבואר וכבר הקדמנו העיקרי׳ שמזון האשה והבנו׳ שנכסי׳ בני חורין
לבל חיבה שוכיחה שיד הלקוחות ושטרוף לו ונכסי׳ שעובדי׳ הם שיד שיבה
שרעות זה והגיע תחת שעבוד אחר׃

אלמנה שאמרה אי אפשי לזון שבית בעלי אין היורשין
יכולין לומר לה לכי לבית אביך ואנו זנין אותך אלא זנין
אותה בבית בעלה ונותנין לה שרור לפי כבודה אמרה אי
פאשי לזון שבית אבא יכולין היורשין לומר לה אם את
אצלינו יש ליך מזונות ואם אין את אצלינו אין ליך מזונות
אם היתה טוענת שפני שהיא ילדה והן ילדים זנין אותה
והיא בבית אביה׃

וכמו כן שכיחין לה הכלים והכגדים שהיתה שתשמש בהן ושפילו היו של
שני ושהב וכמו כן העברי׳ והשפחו שהיו שמשי׳ לותה לין שוכני׳ שמ׳ וכבר
שקבאר לך שזה שתנאי הכתובה ושם כפל הבית שהיתה יושבת בה לבדה
זכו׳ הדיוט שכל נכסיו לפי שתנאי הו׳ לת תשה יתבה בביתי וחי׳ לה רשות
לבנותו לפי שמשמו׳ ולא לטוח לותו ולתה יודע כי הרבי׳ שנתחברו בהוכח׳
יעזרו קצתם לל קצתם ולכך יכולין לומ׳ לה שם לת לבלנו יש לך מזונו׳ ושם
לין לת לבלנו לין לך מזונו׳ לא שם רצתה בחלק השניע לה כשהיתה עמה׳
בכלל הרי היא נוטלת זה בלא ספק׃

כל זמן שהיא בבית אביה גובה כתובתה לעולם כל זמן
שהיא בבית בעלה גובה כתובתה עד עשרים וחמש שנים
שיש בעשרים וחמש שנים שתעשה טובה כנגד כתובה
דברי רבי מאיר שאמר משום רשבג וחכמים אומרים כל
זמן שהיא בבית בעלה גובה כתובתה לעולם בל זמן שהיא
בבית אביה גובה כתובתה עד עשרים וחמש שנים מתה
יורשיה מוכרין כתובתה עד עשרים וחמש שנים׃

לין מחלוקת בין לחד מהם שם שטר כתובה יוצ׳ מתחת ידה שגוב׳ כתובת׳
לעולם בכל מקום שתהיה לבל שחלוקתם בשלין שם שטר כתוב׳ והי׳ תובע׳
מנה שלתי׳ חכמים לומרי׳ שהיה שם היתה בבית בעלה גובה לעולם שפני
שמתיקת׳ שן התביעה לשכם הוא בעבו׳ שהיה מוכן עשהם שתביעת שהם
לבל בבית לביה שמתיקת׳ זה הזמן האריך לשכם הוא לפי שמחלה כתובת׳
וכב׳ בארנו שיורשיה לין להם כתוב׳ על לי זה הענין שיהיה לא שם כשבעת
קודם שיתתה והלכה כחכמים׃

פרק שלשה עשר

שני דיני גזרו׳ היו בירושלם ארמו׳ וחנן בן אבישלו׳
חנן אומ׳ שני דברי׳ ארמון אומר שבעה מי
שהלך למרינ׳הים ואשתו תובעת מזונו׳ חנן אומ׳ תשבע׳ומ׳
ולא תשבעבת חילה נחלקו עליו בני כהנים גחלי׳ ואמרו
תשב׳בתחילה ובסוף אמר ר׳וסא בן הרכינס כדבריה׳ אמ׳
רבי יוחנן בן זכאי יפה אמר חנן לא תשבעאלא בסוף׃

תשבע בתחילה הוא שיכבעות בית דין שבועת התורה ושיד פוסקים לה
מזונותי׳ ובסוף הוא כשיבה בעלה ויהיה שבוי ויכחיבל׳ ויאמ׳לה הבי הנחתי
לך מזונות או לין לת פדיכה כלום וכל כיוב׳הן והלכ׳ כרבן יוחנן בן זכאי
ושתה שתה כריך לירע שהרשות ביד האדם לומר לאשתו כלי שעשה ידיך
במזונותיך כל זמן שלבי שבוי ולין לה מזונות וזה שאמרינו שבוי עמה לבל
כשהוא שבוי עמה לינו יכול לומר כן והרשות בידה לומ׳כל זמן שרצ׳ לבי
כזו׳ ולבי עושה ולין פוסקי׳מזונו׳ לאם כשבעל לבי שבוי שלח לא׳ שלם חרפי׳
מיום שליכתו שהוא לא יכיח ביתו ריקן ושם תבע׳ האשה לבעל שמזונו׳ הוא
טוען לבי שהנחתי לה מזונותיה והיא טוענת לא הניח לי שום דבר ורוצה
להוכיחה שתנו כשבע שבועת היסת שהוא הניח לה מזונות׃

מי שהלך למרינת הים ועמד אחר ופרנס את אשתו חנן
אומר איבר את מעותיו נחלקו עליו בני כהנים גדולי׳ ואמרו
ישבע׳כמה הוציא ויטול אמר ר׳וסא בן הרכינס כדבריהם
אמר רבן יוחנן בן זכאי יפה אמר חנן הניח מעותיו על קרן
הצבי׃

לבל שם לוות׳ ולכל לין שום חולק שהמלו׳ לא לבר מעותיו ושם הוד׳ הבעל
בלא הניח לה מזונות הרי הוא יפרע ושם כפר יכשבע כמו שזכרנו ויתקיים
החוב עליה והלכה כרבן יוחנן בן זכאי׃

ארמון אומר שבעה מי שמרת והניח בנים ובנות בזמן
שהנכסים מרובין הבנים יורשים והבנות נזונות ובנכסים
מועטים הבנות יזונו והבנים יחזרו על הפתחים ארמון אומר
בשביל שאני זכר הפסרתי אמר רבן גמליאל רואה אני את
דברי ארמון׃

מיעור נכסים מרובי׳ מזונות כל הבני׳ זכרים ונקבו׳ עד שיבגרו הבנות ושם
שם פחות משה הרי שם מועטי׳ ואומרין לאר לא יהיה הזכר פחו׳ מן הנקבה
ויזון עם הבנות מהנכסים מועטין ולין הלכה כאומרין׃

הטוען את חברו כרי שמן והודה בקנקנים ארמון אומר
הואיל והודה במקצת הטענה ישבע וחכמים אומרים אין זו
הודאה ממין הטענה אר׳ג רואה אני את דברי ארמון׃

מעיקר תורתינו שי מטוענ׳ לו מטלטלין והוד׳ במקצת שה מטוענ׳ לו וכפר
במקצת חייב שבועת התורה על החלק שכפר וזה הוא הנקר׳ מודה במקצת
ושם כפר הכל ואינו מור׳ במו׳ דבר או הודה במי׳ שח׳ פטינו שתי׳ הטענ׳ כגון
שיטענ׳ ראובן על שמעו׳ שמר מדות של חיטי׳ ושמעון אומר לו לין לך אצלי כי
שם בגדי׳ או כך וכך מידו׳ שעורי׳ או פולי׳ הרי זה פטו׳ ורל פטו׳ שבועת
התור׳ ויפב׳ שבוע השת ואלו הם עיקרי׳ שלין בהם ספק ויתבארו כל ענין
ותולדותם במקומם ולפי אלו העיקרים שם טוען ראוב׳ על שמעו׳ ואמ׳ לו
יש לי אצלך י׳ חביות שלחות שמן ואמ׳ לו שמעו׳ לין לך אצלי אלא י׳ חביו׳ בלא
שמן הרי זה פטור ואפילו לאחרו׳ לפי שהוא טוען בשמן והודה לו בקנקני
שה שטענו לא הודה לו ושה שהוד׳ לו לא טענו אבל הם חולקי׳ שם הוא לשון
טענת ראובן שמרה כדי שמן יש לי אצלך אחרון אומר שמעות הטענה
השמן והכלים והודאתו בכלים הודאתו במקצתו וחכמי׳ אומרי׳ לין שמעו׳
זה אלא שמן בלבד והלכה כאחרון׃

הפוסק מעות לחתנו ופשט לו את הרגל תשב עד שילבין

דאשה ארמון אומר יכולה היא שתאמר אילו אני פסקתי לעצמי אשב ער שילבין ראשי עכשו שאבא אפסק עלי מה אני יכולה לעשות או כנוס או פטור אמר רבן גמליאל רואה אני את דברי ארמון:

פסק הבעל פירות על תרומות הליכתו עד מילבי׳ ראפה דרך גומחת והכווכ׳ עד מיבית מה פסק והלכה כתרמון:

העורר על השדה והוא חתום עליה בעד ארמון אומר השני נוח לי והראשון קשה הימנו וחכמים אומרים איבר את זכותו עשאה סימן לאחר איבר את זכותו:

כיצד זאת ההלכה בדרך מפל רחובן מכר הקרקע למעו׳ והיה לוי מכלל הערי׳ מהעידו בפטר קרקע המכירה לחר כן בא לוי הער ומערע למעו׳ בזה הקרקע מהוא שלו ורחובן עפה לי בה עלא כרין תרמון הוא׳ יכול הוא למעו׳ ואין מכבי׳ טעכתו מפני מהיה עד כמכיר׳ לפי מיכול לומר מפני כן הערותי ם ת יד רחובן מהוא קנה ותקף ממני עד שיביע לי למעו׳ מהו׳ נפעע לרין ואני עכשיו אתב׳ אותו כרין כרי להוציא מידו ורבנן׳ אומרי׳ מערו בפטר קיום למכירת רחוב׳ וחיזוק לקיום הקרקע בירו ואין לו לערער על למעון והכל מודים שלוי הם עפלו סימן לאח׳ כנון מהוא ממכר הקרק׳ ואומר לפר המערב קרקע שלוכי מהו למעון וכמו כן הם היה פטר מכיר׳ הים מהים וכבלל מכרי מקומות הזכיר הקרקע על למעון והיה לוי עד בזה הפטר הרי מהו׳ לינו יכול לערער על למעו׳ בזה הקרקע בפו׳ מפי לפי מהו׳ כל זמן מהעיד בכר קיימה בידו וכל זה כמהעיד בנוף הפטר לבל הם היה דיין והעיד בקיו׳ הפטר לו לבר את זכותו לפי מיכול לומר לו מייתי יודע מה מהיה בכלל בפטר מלינו מחיוב הדייני׳ מיקרהו הפט׳ ואין יקיימוהו את מיכירו העדות כלבר ואין הלכה כתרמון:

מי שהלך למדינת הים ואבדה דרך שדהו ארמון אומר ילך בקצרה וחכמים אומר יקנה לו דרך במאה מנה או יפרח באויר:

כמהקיפו מדהו תרבע בני תרם תרמון לין חולק עם חכמי׳ מבל לחד מהם יכול לומ׳ לו הבא רחיה מים לך עלי דרך וייהיה לך דרך בפר׳ עלי ובמהקיפו גם כן לחר מתרבע׳ רוחותיו לין חולקי׳ חכמי׳ על תרמון מהוא יכול לומר לו מבל מקו׳ תרחי גבך לבל המחלוקת עלהם בלחר מבל מכח תרבעים מהיו מפרכין עלו מתרבע רוחות תרבעה תכמים ומכר כל לחד תהם מדהו ולקח לחר התרבע מדות תרמון תומר יכול לומר לו מבל מקום תרחי גבך והרי מחוייב לתת לו דרך הפחותה מברכים וחכמים תומרים יכול לומר לו אם תניחני מוטב ואם לאו לקרע פטרי המקח ויטוב בל לחד ולחר לפריהו ואי׳ לך מתי מתתבע כמו מבחרנו והלכה כחכמים:

המוציא שטר חוב על חברו והלה הוציא שטר לו את השדה ארמון אומר יכול הוא שיאמר אילו הייתי חייב לך היה לך להפרעאת שלך כשמכרת לי את השדה וחכמים אומרים זה היה פיקח שמכר לו את הקרקע מפני שהוא יכול למשכנו:

הכל מודי׳ בחתר דייהבי זוזי והדר כתבי פטר׳ מהיה לו לומ׳ מהיה לך להפר׳ את מלך הבל מחלוקתן בחתרת רלח ייהיב לוקח מעות ער מיכתוב הפטר תדמון תומר היה לו למסור תודעה ולחר כך יכתוב הפטר ולחר כלח מסר מודעה תבר את זכותו וחכמים תומרים לח יכול למעו׳ מודע כי חפס מתח ימתע הלוקח ויתבע מן התקח דתברך תברת תיית ליה ולחבר דתברך תברת תיית ליה ואין הלכה כתרמון:

שנים שהוציאו שטר חוב זה על זה ארמון אומר אילו הייתי חייב לך כיצד אתה לוה ממני וחכמי׳ אומרים זה גובה שטר חובו וזה שטר חובו:

והלכה כחכמים:

שלשה ארצות לנשואין יהודה ועבר הירדן והגליל אין מוציאין מעיר לעיר ומברך לברך אבל באותה הארץ מוציאי׳ מעיר לעיר ומברך לברך אבל לא מעיר לברך ולא מברך לעיר מוציאין מנוה הרעה לנוה היפה אבל לא מנוה היפה לנוה הרעה רשבג אומר אף לא מנוה רעה לנוה יפה מפני שהנוה יפה בודק:

מעיר לעיר הם הכפרי׳ מהם מביבו׳ המדינ׳ וכרך היא המדינ׳ הגדול המוקפ׳ חומה ופי׳ בורק מחפם ומבקע דב׳ הנאה לו ואמרו בהפם מנוי וופת תחיל׳ חלי מעיס פירוש מנוי המכהג תחילת בבת החולי ותפילו מנה לותו לטובה והלכה כרבן מתעון בן גמליא ובמנפת תפה היא מארץ יהוד׳ בארץ הגליל ואין הגליל ביהודה כופין אותה לבתת עתו מהוא לכוונה זאת בפאה ודין פפוט בכל אלו התקומות מוכיחי מעיר מרובה נכרי׳ לעיר מרובה יפרא ולא מעיר מרובה יפראל לעיר מרובה נכריס:

הכל מעלין לארץ ישראל ואין הכל מוציאין הכל מעלין לירושלם ואין הכל מוציאין אחר האנשים ואחר הנשים נשא אשה בארץ ישראל ונירשה בארץ ישראל נותן לה ממעו׳ ארץ ישרא נשא אשה בארץ ישרא ונירש׳ בקפוטקיא נותן לה ממעות ארץ ישראל נשא אשה בקפוטקיא ונירשה בארץ ישראל נותן לה ממעות ארץ ישראל רשבג אומר נותן לה ממעות קפוטקיא נשא אשה בקפוטקיא ונירשה בקפוטקיא נותן לה ממעות קפוטקיא:

אמרו הכל מעלי ואפי׳ מכו׳ היפ׳ לבוה הרע ואפי׳ מפי׳ מרוב׳ יפר׳ לפי׳ מרוב׳ נכרי׳ ואמרו אין הכל לל ולח מו׳ לחדם יוצי׳ מארץ יפרא ואפי׳ מבוה הרע לבוה היפה ואפילו מעיר מרובה נכרי׳ לעיר מרובה יפרא וכל לחד מפכיה׳ כופה זה לזה לעלות לארץ יפרא או לירופלם ואם היה מעכבת תבה בלח כתובה ואם הוא מעכב יוציא ויתן כתובה וקפוטקי׳ הוא כפתור וכקרי בלפו׳ ערב טמיהטי וייחד אותה על דרך מפל מפני מהיה קרובה לארץ יפראל ומפני מהכתוב היה מדבבן הקילו בה מיפרע פעם לפי מקו׳ הכפותין ופעם לפי מקום הגירופין וכוונתיכו בכל זה להקל עליו הפרעון ורשבג אומ׳ יפרע לפי מקום המעכור קפבר כתובה דאוריתא ואין הלכה כרבן שבג: